

MAGYARORSZÁG TÖRTÉNELMI FÖLDRAJZA

A HUNYADIAK KORÁBAN.

A M. T. AKADÉMIA TÖRTÉNELMI BIZOTTSÁGÁNAK MEGBIZÁSÁBÓL

IRTA

DR. CSÁNKI DEZSŐ.

II. KÖTET.

BUDAPEST.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

1894.

HUNYADIAK KORA MAGYARORSZÁGON.

HUNYADIAK KORA

MAGYARORSZÁGON.

GR. TELEKI JÓZSEF MŰVÉNEK FOLYTATÁSA GYANÁNT,
A M. TUD. AKADEÉMIA TÖRTÉNELMI BIZOTTSÁGÁNAK MEGBIZÁSÁBÓL

SZERKESZTI

DR. CSÁNKI DEZSŐ.

VII. KÖTET.

BUDAPEST.

1894.

ELŐSZÓ.

E kötet az anyaország délvidéki megyéit — az erdélyi határtól a stájer határig — foglalja magában, kivéve Zalavármegyét, mely rendkívüli terjedelme miatt a következő kötetre maradt.

A feldolgozás módja ugyanaz, melyet az első kötetnél követtem. Itt-ott azonban kissé bővebb fejtegetést tartottam szükségesnek, részint a helyesebb csoportosítás s e pusztult vidékek helyrajzának alaposabb megfejtése kedvéért, részint a kútfő-anyag nagyobb terjedelme miatt.

A teljesség okáért pedig a pusztákat is jónak láttam felvenni, mivel munka közben rájöttem, hogy gyakran ugyanegy hely majd mint: praedium, majd mint: possessio szerepel, s nem egyszer csupán kútfőbeli fogvatékosságunk az oka, hogy egy-egy praediumot possessio alakjában is nem ismerünk. Szintén a teljesség s a helynevek írásmódjának könnyebb tanulmányozhatása végett valamivel nagyobb tért juttattam a (kései) Árpádkori adatoknak is.

Az összegezésben azonban sem a puszták, sem a csupán Árpád-és korai Anjoukori oklevelekben előforduló s ma már ismeretlen helységek nincsenek befoglalva.

A feldolgozás módjára nézve ezenkívül még csupán azt kell megjegyeznem, hogy a délvidéken, főleg Szerém-, Valkó-, Pozsega-és Baranyamegyében előforduló szláv hangzású helynevek magánhangzóit ékezet nélkül, főleg az: *á*-t szlávosan: *a*-nak irtam, hogy az esetleges ferdtést elkerüljem. Ugyancsak a szláv nevek írásmódjára nézve különben a Pozsegamegye bevezetésénél (s «Körösmegye a XV. században» cz. akadémiai értekezésem 4. lapján) a jegyzetben elmondottakra utalok.

Az első kötet megjelenése óta a levéltári kútfő-anyag gyűjtését szakadatlanul folytattam s részben vagy egészen a következő oklevél-gyűjteményeket kutattam át, u. m.

Balogh Antal oklevelei Kis-Somlyón. (Nagy Imre okl.-más.)

Bánffy gr. cs. ltára Kolozsvártt.

Bécs városi ltár.

Bécsi császári ltár. (Okl.-másolatok és kivonatok főleg Pesty Fr. nyomán.)

Boronkay cs. lt. (Főleg Pozsegamegyére nézve. Boronkay István úr szivességéből.)

Csutor Imre oklevelei. (Nagy Imre másolatai.)

Deák Farkas gyűjtem. (Pesty Fr. okl.-más.)

Dessewfy cs. lt. Margonyán. (Elenchus szerint néhány adat. Bánó József úr szíves közvetítésével.)

Draskovics gr. cs. ltára. (Pesty Fr. és Nagy Imre okl.-másolataik.)

Erdélyi kancellaria ltára. (Orsz. Ltár. Néhány okl.)

Erdődy gr. cs. ltára Galgócson.

Erdődy gr. cs. lt. Monyorókeréken. (Pesty Fr. okl.-más.)

Erdődy gr. cs. vörösvári ltára. (Pesty Fr. okl.-más.)

Eszterházy hg. cs. lt. Kismartonban.

Fejérvári keresztesek konventjének magán ltára. (A pozsonyi kápt ltarában elhelyezve.)

Festetics gr. cs. levéltára Keszthelyen: Molnári, *Castriferrei* és Ignota Miscellanea rész. (Nagy Imre okl.-más. nyomán.)

Földváry (tancsi) cs. letéte az Orsz. Ltárban.

Galgócson levő ltára a gr. Erdődy családnak.

Guary cs. lt. (Nagy Imre okl. más.)

Gyömrőn levő ltára a gr. Teleki családnak.

Gyulay Lajos gr. (néhai) magán ltára Kolozsvárott. (Pesty Fr. okl.-más.)

Kaill László gyűjt. (Néhány oklevél, Pesty Fr. okl.-más. nyomán.)

Keczser cs. lt. (Pesty Fr. okl.-más.)

Kemény (egerszegi) cs. oklevelei. (Nagy Imre okl.-másolatai.)

Khuen-Héderváry gr. cs. ltára. Viczay rész. (Nagy Imre okl.-másolatai.)

Kisfaludy cs. ltárának az a része, mely nincs a M. N. Muzeumban. (Néhány oklevél bold. Nagy Imre útján.)

Kismartonban levő ltára a hg. Eszterházy családnak.

Kolosmonostori konvent Stylariuma. (Orsz. Ltár.)

Körmend enlevő levéltára a hg. Batthiány családnak: a) Miscell. Német-ujváriana; b) Unyomiana; c) Rajkiana; d) Ányosiana; e) Acta memorabilia.

Lippich (Lipics) cs. ltára. (Nagy Imre okl.-másolatai.)

Marczaltői ltár. (Nagy Imre okl.-másolatai.)

Magyary-Kossa cs. ltára Tápió-Sz.-Mártonban.

Mérey cs. lt. (Nagy Imre okl.-másolatai.)

Morocza (tóti) cs. gyűjt. (Pesty Fr. okl.-más.)

- Muzeum (M. Nemz.) kéziratárából: 1656. fol. lat. cod.
 Nagy (felső-büki) cs. oklevelei. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Niczky gr. cs. ltára. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Ostffy cs. ltára. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Pannonhalmi főapátság házi ltára.
 Pannonhalmi főapáts. h. ltára. Tihanyi apáts. okiratai.
 Pannonhalmi főapátság orsz. ltára.
 Pécsi káptalan magán ltára.
 Pécsi káptalan orsz. ltára.
 Pesty Frigyes oklevél-másolatai.
 Pongrácz (sz.-miklósi) cs. lt. (Dr. Karácsonyi János t. barátom szivességéből.)
 Pozsony városi ltár.
 Pozsonyi kápt. orsz. ltára.
 Pozsonyi kápt. magán ltára.
 Pozsonyi káptalan ltárában a fejezérvári ker. konv. magán ltára.
 Protocollum actorum commissionis *neoacquisticae*. (Orsz. Ltár.)
 Révay br. cs. ltára Kis-Selmeczen.
 Rummy cs. lt. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Simonyi cs. ltára. (Dr. Buzinkay Gyula úr közvetítésével.)
 Sopron város levéltára.
 Sövegjártó János okl. (Nagy Imre másolatai.)
 Szereday cs. ltarából néhány okl. Pesty Frigyes más. után.
 Szilassy Aladár okl.-gyűjteménye. (Pettkó Béla barátom szives közvetítése.)
 Szombathelyi (vasvár-szombathelyi) kápt. magán ltára.
 Szombathelyi (vasvár-szombathelyi) kápt. orsz. ltára.
 Teleki gr. cs. gyömrői ltára.
 Teleki gr. cs. marosvásárhelyi ltára.
 Tihanyi apátság házi ltára. (A pannonhalmi főapáts. h. ltárába beosztva.)
 Torma cs. lt. (Pesty Fr. okl.-más.)
 Történelmi Társulat letéte a M. N. Muzeum ltárában.
 Uz cs. lt. (Pesty Fr. okl.-más.)
 Veszprémi káptalan házi ltára, mely a veszprémi püspökség régi magán levéltárát is magában foglalja.
 Veszprémi káptalan orsz. ltára.
 Vidos Kálmán oklevelei Kemenes-Mihályfán. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Vittnyédy József oklevelei Szilvágyon, Vasm. (Nagy Imre okl.-másolatai.)
 Zágrábi káptalan orsz. ltára. (Elenchus után.)
 Zágrábi káptalan magán ltára.
 Zágrábi orsz. ltárban levő része a magyar Orsz. Levéltárnak. (Act. Neoreg. és a pálosok némely iratai.)
 Zarka Miklós oklevelei. (Pettkó Béla barátom szives közvetítése.)
 Zay gr. cs. ltára Zay-Ugrócson.

És most, midőn e kötetet is átadom a nyilvánosságnak, utalva a kidolgozásnál fölmerült nagy nehézségekre, az előfordulható apróbb hibákért, tévedésekért előre is elnézést kell kérnem. Egyszer-
smind hálás köszönetemet fejezem ki a Tekintetes Akadémia II. osztályának, mely művem létrejövetelét támogatta, és a Történelmi Bizottságnak, melytől a megtisztelő megbízatást nyertem; dr. Pauler Gyula r. tag, orsz. főlevéltárnok urnak, tisztelt főnökömnek, irántam s munkálkodásom iránt tanúsított nagybecsű jóindulatáért; Szilágyi Sándor, Thaly Kálmán és Fejérpataky László biz. és r. tag uraknak, becses támogatásukért és a közölt felvilágosításokért; továbbá: Barabás Samu, dr. Baróti Lajos, dr. Békefy Remig, dr. Borovszky Samu, dr. Bojničić Iván, dr. Buzinkay Gyula, dr. Demkó Kálmán, dr. Illésy János, dr. Karácsonyi János, Kugler Alajos, dr. Merényi Lajos, Molnár István, Pettkő Béla, dr. Schönherr Gyula és Szamota István uraknak s főleg Tagányi Károly barátomnak, kutatásaim és munkálkodásom alkalmával tapasztalt szíves fáradozásukért, a közölt adatokért és felvilágosításokért. Végül hálás kegyelettel emlékszem meg ez év folytán elhunyt akadémiai bírálómról: Nagy Imréről, ki nemcsak szakadatlan érdeklődésével, atyai jóindulatával és felvilágosításaival, hanem főleg Somogy- és Vas megyére nézve az adatok egész sokaságával is támogatott.

Budapest, 1894. december 4-én.

Dr. Csánki Dezső.

TARTALOM.

	Oldal
1. Temes	1
2. Krassó	93
3. Keve	114
4. Torontál	124
5. Bács	131
6. Bodrog	184
7. Szerém	228
8. Valkó	262
9. Pozsega	385
10. Baranya	451
11. Somogy	567
12. Vas	708

MAGYARORSZÁG TÖRTÉNELMI FÖLDRAJZA

A HUNYADIAK KORÁBAN.

I. MAGYARORSZÁG

SZOROSABB ÉRTELEMBEN.

(Folytatás.)

TEMESVÁRMEGYE.

A legnagyobb kiterjedésű megyék egyike. Keleten az erdélyi havasok mentén Hunyad-, északon Arad- és Csanád-, nyugaton és délen Torontál-, Keve- és. (részben) Krassómegyével határos. Keleten a havasok s délen részben a Duna elég élesen megvonják határát; másutt, azonban e határnak nincs természetes alapja s azért meglehetősen ingadozó.

Északon a Béga forrásvidékétől, azaz az erdélyi szélektől kezdve a mai krassó-szörénymegyei Marzsina, Jersznik (hajdan Jer-czenik), Fadimak (h. Fagymag), odább nyugaton a mai temesmegyei Hisziás (h. Hosziág), Nádas, Bruckenau (h. Piski), Orczifalva (h. Kakat), Baraczháza, (Monostor, Kétfél) stb. helységek jelölik nagyjából egyes végső pontjait. Knéz (h. Kenéz) néha Csanád-megyéhez tartozik; odább k. a *mai* torontálmegyei Billét (h. Billyéd), Bogáros, ettől dny. a mai Zsombolya (h. Csomboly vagy Czombol), Kikinda (h. Kökénd), Galád, Maszdorf és Heufeld (h. Kis- és Nagy-Tószeg), odább dk. a Csenej melletti Hetény *Torontál-megye* felé, — ugyanez irányban Ivánda (Ivánd), innen délnek haladva Gyülvész, Macedónia, Föveny, Rudna, Gaád, Csávós (h. Csávás), Szárcsa, Tolvadia (h. Tolvajd) és Kanak ¹ *Kevemegye* felé legszélső helyei. E zugból ék. irányba kiindulva, *Krassómegye* felé a Berzava f. mentén a mai Partos, Opaticza (h. Apácza).

¹ S tán Dobricza. (L. Dobravicza a. Kevemegyében.)

Temes- vagy Krassómegyéhez, — Ráros, Bioszeg (h. Bélszeg vagy Bélszék) és Detta (h. Déd) Krassómegyéhez, — Szkulya (h. Oszkola) ismét Temesmegyéhez, — Sósdia (a hajdani szintén ingadozó Sósd), Izgar,¹ Viszák, Dragomirest inkább Temeshez számíthatók. Innen dny. a szintén e két megye közt ingadozó Remete-(Poganest) s a már *Krassóba* sorozható Ezeres (h. Egres), Czerova, továbbá Doman (Domány), Karassova (h. Karassó), Illadia (h. Illyéd) és Potok (h. Patak) helységek mentén vonult e két megye határa a Duna felé, tán a mai Lyupkova vidékeig.

E *nagy területnek* azonban inkább csak *az a része* élt rendes megyei szervezet alatt, mely belőle ma is Temesmegyéhez tartozik.

Mai krassó- de főleg szörénymegyei vidékén a középkori magyar megyei élet képébe idegen eredetű vonások is vegyülnek. Mint Hunyad- és Krassómegye déli vidékeire, e tájakra is nagyobb tömegekben települt le az *oláhság* a királyi várak köré, eredeti szlávos *kenéz-szervezetével*. Hadi érdemeikért idővel tömegesen emelték a királyok *nemesi rangra* e kenézeket, de bizonyos hadi és adóbeli szolgálmányok meghagyásával,² rendszerint egy-egy királyi vár mint központ köré csoportosulva, falvaikkal együtt kerületeket alkotva. E «kerületek» közül első rangra a *(karán-sebesi)* emelkedett. Kivüle temesmegyei területen feküdt még a *lugosi, miháldi*, s úgy látszik a halmasi (*almási*) és *komjáti* is.³

¹ A szomszéd Jerszeg (h. Egerszeg) már inkább krassómegyei helység volt.

² Eleinte e kitévelt is használják: kenezii nobiles. (1390: Pesty Szörénym. t. III. 11., V. ö. 1439: U. o. 38., 1444: Pesty Szörénym o. ker. 69. sat.) Analogiákat Hunyadmegyében tömegesen találunk. *Kétes*, vajjon e kenézből lett nemesek egyike másika *teher nélkül* kapta volna nemességét ez időben. Az oklevelek *hallgatása* e részben nem lehet döntő.

³ A karánsebesire van példa bőven. A miháldira nézve is találunk útbaigazítást. (V. ö. Pesty. Szörénym. t. III. 31. 37.) A halmasi (almási) kerületről alig van több egy nagyobb

oklevelünkknél. (1484: Pesty Szörénym. o. ker. 83.) Ebben az «in districtu de Halmas» kitétlen kívül mást nem találunk. A komjáti kerület is inkább csak mint «districtus» szerepel. De ha a másik két nagy *nemesi* kerület falvait *megyéhez* számították, bizonyára ugyanazt tették a velők szoros kapcsolatban levő többivel is. A *halmasi* (almási) kerület a mai Mehádiától ny., a *komjáti* pedig Lugostól d. felé, Krassó és Temes határszélén terült el. Tehát mindenikhez számíthatók. Úgy látszik azonban, mégis inkább Temeshez. (A halmasinak vagy almásinak a szörényi bánnal való viszonyára nézve v. ö. még 1430: Pesty. Szörénym.

E nemesi kerületeknek ¹ ily idegenszerű alapon való keletkezésök s a felsőbb hatóságokkal támadt kevésbé szabatos viszonyuk, e terület *topográfiájának is különös és szintén kevésbé szabatos alakot adtak.*

A *szörényi bánok*, tulajdonkép (országnagy) méltósággal magas rangú katonák, a határtól kisebb-nagyobb távolban emelkedő kir. várak kapitányai, ² eleintén *a király nevében urai* e kenézeknek s kenézségeknek. Hogy aztán ezek beljebb illeszkednek a magyar *nemesi* társadalomba, mintegy kisiklanak ³ a szörényi bánok kezeiből, — valamely *megyei (fő-)ispán (a temesi vagy krassói)* hatósága alá. ⁴ E fejlődésnek kedvez a veszedelmes szörényi báni székek olykor hosszú évekig tartó *megürülése.* ⁵ A korszak vége felé azonban mindinkább áttérjed a *nemesi* oláh kerületekre is a bánoknak és helyetteseiknek emez ispán-szerű hatósága, mely különben e nem tiszta eredetű s folyvást az oláhságból ⁶ táplálkozó nemesi districtus-ok természetének jobban meg is felelt. Határozott szabályról azonban szó sem lehet. Bíraskodott e kerületekben a temesi ispán is a század végeig, s ehhez képest számítják a falvakat a kerületeken kívül olykor (még a miháldinál is) *határozottan Temesmegye területéhez.* Csak II. Ulászló korában kezdenek a szörényi *bánság* (értsd: *hivatal vagy méltóság*) alá ⁶ tartozónak mondani némely olyan sebesi kerületbeli

t. III. 24. A komjátira nézve I. Mihelencz példáját, s v. ö. Pesty. Szörénym. t. III. 75.) A többi oláh eredetű nemesi kerület: a *borzafői, krassófői és illyédi* (valamint a *kövesdi* és tán az egyetlen egyszer említett *lipkői* is) már inkább krassó megyei (nemesektől birt) falvak közt terülvén el, közelebb estek a krassó megyei főispánokhoz s így inkább *Krassó megyéhez* voltak számíthatók. (Az illyédinek 1464-ben több faluját sorolják ide. L. a V(a)rányi cs. a. *Krassó megyében*, a borzafőire nézve pedig Borzafő várnál u. o.)

¹ E kerülethez tartozó falvakat összeállította Pesty. (Szörénymegyei o. ker. 42.) E dolgozatát, s ezenkívül

ugyancsak tőle: *Krassó megye és Szörénymegye történetét*, de első sorban az e művekben kiadott becses *oklevélgyűjteményt* használtuk e megye leírásánál.

² Néha épen kapitány néven; külön fő- és al-várnagyokkal.

³ L. pl. 1430: Pesty. Szörénym. t. III. 24.

⁴ Péld. 1455—1457., 1464—1471., 1478.

⁵ Főleg szervezetet, institucziót s nem nyelvet értek, valamint értettek hajdan is.

⁶ Sub banatu Zewriniensi. (1492: Pesty. Szörénym. t. III. 108. 111.) Eddig ez az első eset e kitételre. «In banatu» — ezt sohasem mondták. Ellenben

falvakat, melyeket azelőtt — Mátyás király idejében — határozottan Temesmegyéhez számítottak. Nem is szabad a szörényi bánság alatt valami szigorúan határolt *területet* értenünk, hanem egyszerűen állandó, *bírói* hatósággal összekötött *katonai méltóságot*,¹ melynek viselője egyszersmind parancsnoka *stratégiai egységet alkotó több várnak*, a melyekhez ismét — fentartásukra rendelt, bizonyos hadi központok szerint csoportosított, kenézi szervezetben élő oláh eredetű népségek tartoznak, s hadi tekintetben úgy látszik — legalább néha — ama nemesi kerületek is.²

Másfelől kétségtelen, hogy a temesmegyei főispán is előkelőbb állást foglalt el a többi megyei főispánoknál, kivált Kinizsi Pál idejében, ki 1479 óta állandóan viselte e főtisztséget, ezenkívül Alsó-Magyarország főkapitánya is volt, s pl. 1486-ban az ország-nagyok egyike. S bizonyára az is megesett, hogy egy és más okból, főleg pedig nem lévén szörényi bán, olykor magok a rendszerint e bánság alá tartozó *várak is a temesi* (sőt a krassói és kevei) *ispán hatósága alá* kerültek,³ azért — *helyrajzilag* — bátran fölvehetők a középkori Temesmegyébe is.⁴

Ez állapot az itteni rendkívüli hadi viszonyokon alapult, s a török támadáshoz alkalmazkodott. Azok hosszabbíták meg életét a szörényi báni méltóságnak s gyarapíták meg a temesi ispán hatóságát s e (nemesi) megye területét is. Hasonlókép e viszonyok szüleményeül tekinthető több e vidéki megye⁵ főispán-

1480-ból egy oklevél némely máskor a sebesi kerületbe sorozott falvakat «*in districtu Zemeniensi*» sorol föl, (Pesty. Szörénym. t. III. 88.)

¹ 1489-ben egy izben: Bano et vicebano *castrí (!) nostri Zereniensis* — intézi rendeletét a király. (Pesty. Krassóm. t. III. 466.)

² E tárgyról többet is lehetne még beszélni. E helyen azonban csupán a sajátáságos *topográfiai alakulás lényeges okait* magyarázhattuk. A *töb-bire nézve* l. Pesty. Fr. id. műveinek kútfő-résztét.

³ V. ö. erre nézve pl. a Kállay cs. lltárában levő egy 1424. évi, Szörényben kelt oklevelet, Temesmegye alispánjától.

⁴ Annál is inkább, mert a szörényi bánságról, mely Temesmegyével annyira összefolyt, hogy attól el sem választható, s mely *ez időszakban* már, mint említők, inkább *katonai főtisztség* s *nem* megszabott határok közt fekvő *terület volt*, — *topográfiai szempontból úgy sincs több mondani valónk*. A kérdéses várak különben: Sebes, Görény, Miháld, Orsova, Pécz (Pet), Szörény, Szincze, Sztanilovcz, Drankó, Librasd (és Pécz).

⁵ Pl. Temes, Krassó, Keve. E részben az adatok hézagosak. De a meglevőkből következtetni lehet a hiányzókra. Fődolog: az *életet* és nem a szavakat keresni az oklevelekben. (V. ö. erre nézve: 1386: *Pesty. Krassóm*.)

ságának egy személyben, olykor épen a szörényi bán (Tallóczi Frank, Hunyadi János) személyében történt egyesítése is, mely körülmény *hol a temesi ispán, hol a szörényi bán hatósága kiterjedésének szolgált okául*, előzményeül.

Ama *nemes oláh kerületeken* kívül, mint Arad, Zaránd, Hunyad sat. megyék területén, Temesmegyében szintén találunk királyi vagy magán birtokban levő districtus-okat (pl. az ikusi, *zsidóvári, béli, turdi, zsupáni, suggyai*) is, hasonlóképp oláh lakosokkal, kenézekkel, kik közül a zsidóváriak egy részét (hadi érdemekért) Hunyadi János (1444 körül) királyi jóváhagyással csoportosan megneemesíté

E körülményekhez képest *birtoklás tekintetében* is a legnagyobb változatosságot találjuk ez óriási megye területén.

Legfőbb birtokos a király, helyesebben a korona, melynek birtoka azonban szakadatlanul *kisebbedik*, a mint az oláh eredetű kenézek mint nemes birtokosok kiválnak a várak «kerület»-einek kötelékéből,¹ s egyes uradalmak rendes királyi adományul főurak

t. III. 186., 1404: 246., 1405: 250., 1409: 265., 1418: 284., 1432: 343., 1433: 345., 1437: 363., I. Pesty. Szörénym. t. I. 280. 281. l., 1439: DI. 13376.

Végül e helyütt közlendőnek tartok egy nagyérdékű, eddig ismeretlen adatot, mely szerint 1445-ben Ujlaki Miklós, ez évben *egyik szörényi bán*, (ezenkívül erd. vajda és macsói bán) a szörényi *al-bánságot*, Görény, Orsova, *Haram*, Sebes és *Kevi* várakkal s *Arad, Zaránd. Kevi* és *Torontál megyékkel* (! simulcum castris et comitatibus) debrentei Himfi Bázsinnak és Szalánczi Jánosnak tisztségül adta s részükre 4000 frtot még deputált is. — Ime, lehet mondani, ekkor még krassó- és kevemegyei várak, sőt egész megyék (ispánságok) is tartoztak a szörényi bánsághoz. (Körmendi llt., Himfi n. 464.)

¹ E családok (az előkelőbbek, vagyonosabbak *dölt* betűkkel) a követ-

kezők, ú. m.: zorilenczi Alb, Alsógladnai, Alsókrivai, *Alsómacskási*, Balotai, bánkfalvi Bánk, szlatinai Bárt, bartafalvi Barta, vorcsorovai Belos, kricsovai Belota, Berzovai, szabadfalvi *Bésán*, Besztriai, *Bizerei*, vladesti Bobul(-fi), Bogoltini, Bohovicsi, Bolvasticzai, kricsovai Budafi, Butfalvi, tisi Cserbicse, Iórinicei Cserbics, *Csornai*, krivinai Csulya (Gulya), Daga-brati, *dobozi Dánfi*, szabadfalvi Dara, temeshelyi *Dési*, domasnyai Desze, Dobraviczai, szépmezei Dobrota, zorilenczi Dogán, Domasnyai, Fejérvizi, örményesi *Fidit*, negotesti Floka, bizerei Floka, velceestfalvi Fodor, bokosticzai Fora, Iórintei Forró, Fratesti, homorágvi Gála, bizerei *Gáman*, *Gerlistyei*, Gonczafalvi, Grubánfi, Gyepüi, zorilenczi Halgas, örményesi Herka, *Hollódi*, Horsai, Hosszúmezei, Janko, Katlabuka, Kónya, korneti Kornet, Krivinai, (gerlistyei) Kurjak, Ladó,

és nemesek kezére kerülnek. — A déli határszáron kezdve a Duna mentén: Orsova vár és város, Pécz (Pet), Szinicz, Sztanilovcz (és Szörény) várak, Drankó vár és város (mely utóbb szintén magánosok kezére került), Librasd (és a másik Pet) várak; fentebb a Béla és Cserna folyók mellékén: Görgény vár, Miháld vár és város, nyugot felé a Nera f. felső völgyében a halmasi vagy almási vár és kerülete, még följebb a Temes f. felső völgyében s mellékfolyója a Bisztra mentén Sebes vár és város, Karán (Karán) város, oldalt Komjáti város, még odább északra Zsidóvár vár és Zsidóvár-alja város, ettől ny.-é. Lugas vár és város, k.-ék. felé a Béga folyó mentén Monostor, Bozsar és Morzsina városok, (Zsupány), Suggya és Turd helységek, valamennyi a mai Krassó-Szörénymegye területén, *időnként*, tartozékaikkal vagy a nélkül, — a királyi birtokai.

Odább nyugot felé, a mai Temesmegye területén, Temesvár (vár és város) a királyi uradalmak központja, mely mellé keleten Borzlyuk és Cseri várak és városok, Sásvár város, délnyugaton pedig (a mai Torontálmegyében) Új-Bécs (ma Új-Pécs) város csatlakoznak.

A király után mindjárt a Hunyadiak következnek, jelesül János, ki e vidéken, melynek igazi védbástya volt, hadi érdemeivel óriási birtokokat szerzett össze. Ezek elseje szintén Temesvár (vár és város), mely a Hunyadi halálával fiai: László majd Mátyás kezére ment át. Ehez csatlakoztak kelet felől, mai temesmegyei földön Borzlyuk vár és város, mely azonban csak kevés ideig volt a Hunyadié. továbbá mintegy 7 falu Temesvártól ény. a mai Monostor Kétfél, Sz.-András, s dny. Utvin, Parác és Obád táján. — Távolabb ide, a mai Krassó-Szörénymegye földén terültek el

bizerei Ladó(-fi), Lukaviczai, sipszói Lyubics, *Macskási*, Macsor(o)si, Macsvai, magosdi Mago, Magosdi, Magurai, Margai, Mehedikai, Miháldi, *Mutnoki*, Náczi (Noroczai), pestesi Nagy, sipszói Nagy, serkedi Nég, Negotesti, bélvidéki vagy szabadsfalvi *Nexafi*, Nyakázó, sebesi Nyerő, Ollósági, Ötalmi, sztremturai Pap, Perlói, Plugoviczai, Projka, velcesteftali Rades, Radóc(?) , *Rakoviczai*, *Rékasi*, bo-

ziási Sisman(-fi), serkedi Sugár(-fi), Szelistyei, fejevizi Szentesi, Szlatinai, váradiai Sztanissa, csornai *Sztójanfi*, Szurdoki, macskási *Tárnok*, bizerei *Tatár*, gamzai Tihemer, Tiszoviczai, szépmezei Tompa, topsafalvi Topsa, pokolfalusi Tót, Törzsök, gamzai Turcsin, Ulpári, komjáti Vas(z)a, bizerei *Vitéz*, száldobágyi Vizes, Vlogesti, Vokméri és mutnoki *Zajk* családok.

Hunyadi első szerzeményei s igazi nagy-birtokai, főleg a Béga felső folyása mentén, jelesül Bozsar város, eleinte királyi birtok, majd zálogban a Garaiak, kir. adományul a Hunyadi, tőle a gúti Országok és berekszói Hagymások, majd ismét a Hunyadi János, fiai és unokája: Korvin János birtoka; továbbá Monostor és Morzsina városok, mely utóbbit 1439-ben, mint az ikusi kerület tartozékát 13 faluval együtt kapta, s a melyek utána szintén Mátyás királyra és Korvin Jánosra szállottak; a mai Leukusest vidékén: a régi Suggya helység, melylyel 14 falu járt; valamint Zsupány, mely egy ideig szintén a gúti Országoké és b. Hagymásoké volt, 3 faluból álló tartozékával együtt; végül Turd, kissé délebbre, vagy 15 faluval és Szeged helység, ugyane tájon. — Még délebbre (Lugostól dk.) Zsidóvár (vár és város) volt a Hunyadié, de csak egyideig, mert tőle a szent-miklósi Pongrácz, aztán a dengelegi Pongrácz családok, végül a Korvin János birtokába jutott, mintegy 47 faluból álló uradalmával együtt, melynek határai délnyugotnak a mai Gavosdián és Ollóságion át egész Dragomirest tájáig, észak felé pedig a mai Harmadián és Hezeresen át egész Nev-rincsáig sőt Balinczig értek. — Végül egy ideig (zálogban) Komjáti várost és kerületét találjuk a Hunyadi kezén, a ki tehát mindössze (bár nem egyszerre) 3 várat, vagy 8 várost és vagy 130 vagy még több falut birt e megyében.

A királyon és a Hunyadiakon kívül azonban a nagybirtokosoknak egész hosszú sorozatát találjuk a régi Temesmegye hatalmas területén; még pedig a nyugoti vidéken inkább a magyar, a keleti nagyobb részben pedig inkább az oláh eredetű nemeseket.

Észak-nyugaton, a mai Torontálban a horogszegi Szilágyiak (és kereszturi Garázdák) birtokosok, mintegy 8—10 Horogszeg vidéki helységben, melyeket Szilágyi Mihály után a Rozgonyiak kaptak adományul. Odább keletre, de még tulnyomólag torontáli területen: Jécsa és Kécsa, továbbá Zsombolya, Csatád és Szakálháza vidékén a Száti (utána a Dóczi és t. Dési) család vagy 9, a Rábéi (utána szintén a Dóczi) család pedig vagy 12 helységben részes.

Előkelőbbek a berekszói Hagymások, kik a Szentgiroltiakkal (Szentgrótiakkal) együtt a mai temesmegyei Sz.-András és Berekszó, továbbá a mai torontálmegyei Billét, Kikinda (h. Kökénd) és Galád vidékétől nyugatra Kissoda, délre Tolvadia tájáig, mintegy 32 faluban, — a Maczedóniaiak vagy m. Dancsok, kik a ma szintén

Torontálban fekvő Maczedónia és nem messze innen a temesmegyei Szkulya (h. Oszkola) vidékén mintegy 10 (hihetőleg azonban még több) helységben földesurak.

Vagyonosabbak a Dócziak, a Maczedónia közelében fekvő (mai) Dolacz vidékéről, kik a század vége felé itt és odább keletre a mai Temesmegyében Folya és Szkulya, még föntebb Iktár és Lukasovacz helységekben, Rékas és (a hajdani) Sásvár városokban s ezek vidékén, még nagyobb tömegben Temesvártól ény. és ny. felé: Sz.-Andrásig, Csernegyházáig, Zsombolyáig, örökös vagy ideiglenes jogon mintegy 80 helységben szereztek részeket. Egy másik, már Biharmegyéből ismeretes család: a pelbárthidai vagy oszlári Majosok vagy Majosiak több felé szomszédosak a Dócziakkal, de leginkább a régi krassómezei határon, a Berzava f. mentén: Sipet, Folya, Szkulya és Vojtek táján, mintegy 20—28 faluban.

Közben maradnak a mai is virágzó Csákiak, Csák vár és város (ma Csákovár) urai, kiknek ezenkívül a szomszédos Csöze (ma Csebza), Ohat (ma Obád) és Maráz (ma Parác). föntebb pedig Temesvártól ény. felé Csama és Sz.-András vidékén mintegy 12 helységben vagy pusztán, örök jogon, — a század vége felé pedig a szomszédos Jobbágyi és Majos(i) családoktól Csák környékén ddny. és kdk. felé vagy 28 helységben és pusztán ideiglenes jogon — volt terjedelmes birtokuk. Szomszédságukban kelet felé a döbrentei (remetei) Himfieknek: Sósdtáján vagy 9, — a dobozi Dániaknak a mai Duboztól é. egész Hittyiásig, Kiszetóig, más felől Kepetig (Képed) és Izgarig, mintegy 44—67 faluból álló uradalmuk következik.

Innen nyugat felé a mai Berény h. és a Temes folyó északi oldalán fekvő Rékas és Bazos vidékén a cseri-berényi kettős uradalom terült el, a király és a Kanizsaiak, majd a Kórógyiak, nádasdi Ongorok és Szobiak birtoka, élén Cseri várával és városával s Berény várossal, melyhez 1459-ben mintegy 50, 1473-ban vagy 23, de bizonyára még több falu tartozott, mert 1408-ban magának Berénynek uradalmában 23 falut vagy pusztát sorolnak föl.

Kelet felé az ú. n. Bélvidéke feküdt, az osztályos Nexafiak, Bé(z)sánok és Hollódiak (ideiglenes jogon a szeri Pósa fiak, temes helyi Désiek és iktári Bethlenek) birtoka, a mai Ohába-Forgács, Belincz, Fikatar (h. Fekete-ér) és Buziás (h. Bozzás, Bozziás) vidékén 12 (a XIV. században jóval több) falu; szomszédságában

pedig az iktári Bethlenek (és Neczpáliak) ősi birtoka : Iktár, vagy 8 faluval.

Innen kezdve ny.-ény. felé az aradmegyei határig, részben Aradmegyébe olvadva 4 nagyobb birtok-test következik, ú. m. a rékasi, borzlyuki, sásvári és sarádi. Ezek elsejének fekvését ma is mutatja Rékas, hajdan vár és város, vagy 15—16 faluból álló uradalmával, a XV. század elején a Rékasi (és Csáki), majd a Csornai, Damsusi, Bizerei, dobozi Dánfi, leányagon a pitvarosi vagy rékasi Korlát és Serjéni cs., zálog vagy vétel jogán pedig a nagylaki Jaksics-ok, Dóczi-ak és főleg a Harasztiaak birtoka. — Borzlyuk vár és város, a mai Sztancsova, Petrovoszelo és Hernyakova vidékén elterült 30—33 faluból álló uradalmával együtt eleinte királyi birtok volt, majd a Hunyadi Jánosé és Mátyás királyé lett, a ki Giskrának, ez pedig Pán Mátyásnak adta, a kitől végre az alsó-lendvai Bánfiak kezére került. — Jóval kisebb volt a sásvári uradalom, a sz.-miklósi Pongrácz J., majd a Mutnokiak, tőlök pedig a gúti Országh-ok és Dócziak birtoka, élén a mai Remete vidékén feküdt Sásvár városával; ismét nagyobb a Garai-Bánfi-féle sarádi, melynek fejét Sarád vár és város, testét pedig vagy 16 helység alkotta, a mai Bruckenau (h. Piski), Nádas (és Hernyakova) vidékén.

Mai temesmegyei földön még egy nagyobb uradalom kezdődött s nyúlt át a mai Krassó-Szörénymegye területére, t. i. a czikó-vásárhelyi, élén Czikó-Vásárhely vagy Vásárhely városával, melyben a hasonló nevű vagy másképp ú. n. patkolczi várkastély állt. Nevét a pilismegyei pomázi Czikó családtól vevé, mely a század második felében: Czikó majd Bástai néven a pestmegyei eredetű Harasztiakkal együtt birta. Mintegy 28 helység tartozott hozzá, a mai krassó-szörénymegyei Fadimak helységtől nyugoti irányban: Kutina, Balincez, Bapsa és Hisziás helységeken át egész Janova és Hernyakova vidékeig. A Harasztiaknak különben valamivel délebbre: Lugos vidékén is volt vagy 7 falujok, sőt a XV. század végén Szél(h)án (ma Szilha) kastélyuk is.

Ezzel Lugos város vidékére értünk, a mely várával együtt, mint láttuk, sokáig királyi birtok volt, majd a dengelegi Pongráczok és Korvin J. birtokába került; mellette Hodos, erősség és város, 1471-ig a szeri Pósa fi, majd a gúti Országh és nádasdi Ongor családok birtoka, mintegy 31 faluból álló uradalmával, mely a mai

Hodos és Boldur tájától dny. úgy látszik egész Szákosig, ény. pedig Gruin (Gruon) vidékeig ért.

A lugosi és hodosi uradalom k.-dk. felé az egyik Hunyadi-birtokkal: a zsidóvárival folyt össze. Odább dél felé pedig Tinkovától kezdve a Temes, továbbá a Cserna, Bela és Nera völgyeiben a nagy oláh nemesi kerületek (karánsebesi, komjáti, miháldi, halmosi vagy almási) területek el, melyek azonban, mint említők, lassanként csaknem teljesen felaprózódtak a leginkább oláh eredetű nemes urak között. Ezek legkiválóbbika: a Mutnokiak, a kik Nagy-Mutnok (Karán-Sebestől ény.), Macs(o)va és Tinkova (ugyanattól é.), Ollóság és Dragomirest (ény.), Almafá (Mörül, kel.) és Vercsorova (dk.) vidékén, örök jogon vagy zálogban mintegy 40, — a Macskásiak, a kik Zor(i)lencz (Karán-Sebestől ény.), Jász, Tinkova (é.) és Bolvasnicza (dk.) táján vagy 30, — a Bizereiek, a kik főleg Delinyest, Apadia és Vercsorova (K.-Sebestől d. irányban), nemkülönben Rékas város és lent a Duna partján Drankó vár környékén is, összesen vagy 50, — az örményesi Fiáth-ok, kik K.-Sebestől dél felé: Armenis (h. Örményes), Bukin, Petrosnicza és Bokosticza vidékén vagy 27, — a Rakoviczaiak, a kik szintén a k.-sebesi kerületben vagy 15, — a zempléni eredetű Nagymihályiak (Priorfiak), kik ugyanitt (és zálogban a dobozi Dánfiak nagy uradalmában is) vagy 7 és még több, — a dobokamegyei birtokos temes(h)elyi Désiek, a kik szintén Vercsorova környékén (a Bizereiek birtokain) és Miháld táján (ezenkívül föntebb mint láttuk: Turd, Zsupány. valamint Jécsa, Kécsa és Bél vidékén is) összesen vagy 83 helységben, — a Csornaiak, a kik szintén a miháldi kerületben (s egyszersmind Rékas, Kenéz-rekesze és Drankó vár környékén) vagy 30, — végül a Gerlistyeiek (a későbbi Gerlicziek), a kik K.-Sebestől d. Valisora, még délebbre Mehedika s innen dny. felé: a Nera f. felső völgyében, az ú. n. halmosi vagy almási kerületben, összesen vagy 14 helységben földesurak.

A *köznemesi* családok közül főleg a megye ény. és ny. vidékén válnak ki némelyek jelentékenyebb birtokokkal, mint a Baíkiak, Bagdiak, Csombolyiak, Páznádiak, peterdi vagy szedecsi Petők, csamai Ördögök, Partasiak, Rudaiak, Vátiak, Varányiak; végül Rékastól kelet felé a Rádiak.

Egyháziaknak aránylag kevés részük volt e megyében, hol mint láttuk, leginkább a török elleni szakadatlan harcok közben

és csak utóbb váltak ki az óriási királyi uradalmakból magok a kisebb-nagyobb nemesi birtokok is. Csupán a megye ény. zugában, a hajdani csanád-aradmegyei határszélén volt a csanádi káptalannak Zsadány és Sz.-András vidékén vagy 5, — a csanádi püspökségnek ugyanott vagy 10 helységben nagyobb, és az aradi és budai káptalannak kisebb birtoka.

Más megyebeli főrangú vagy előkelőbb családok közül a gerlai Ábrahámfiakat, Marótiakat, Pek(e)rieket, rima-szécsi Szécsieket, Tallócziakat, Tariakat (Hevesmegyéből), Telegdieket és bajnai Bot(h)-okat találjuk időnkint vagy csekélyebb részek birtokában.

VÁRAK ÉS ERŐSSÉGEK:

(*Temesmegyében és a szörényi bánságban.*)

Borzlyuk. L. Borzlyuk városnál.

Csák. Castrum Chaak. (1395: gr. Csáky cs. llt. f. 10. n. 11., 1421: U. o. f. 118. n. 86.) Castrum Chaak. (1516: Dl. 32588.) A Csákiaké volt. (1516-ban is. — V. ö. a hasonló nevű város és a Csáki család a.)

Cseri. Castellanus de Chery. (1440. 1442—1443: Muz. llt.) Castellum Chery. Districtus Chery. (1443: U. o.) Castellanus de Cheri. (1444: Muzeumi Könyvt. Cimeliót. II. 24.) Castellum Chery in c. Temes. (1459: Dl. 15352; 1507: Dl. 21715.) Castrum Chery. (1473: Kolosmon. prot. Extraxit. 173. és köv. l.) 1387-ben mint helységet (l. a városok közt) Zsigmond király a Kőrógyiaknak adta, kik 1403-ban, 1415-ben, 1417-ben, 1440-ben, 1443-ban, 1444-ben és 1453-ban is birták. 1443-ban Kőrógyi János újra akarja építeni. 1459-ben azonban már a Mátyás király kezén találjuk, a ki ideiglenesen a Kanizsaiaknak adományozta, tartozékaival együtt. De a Kanizsaiak sem sokáig birhaták. 1473-ban már a nádasdi Ongor (Ungor) Jánosé, a ki (rokona: dampsoni Arka István nevében is) testvérévé fogadta benne Szobi Mihályt. 1507-ben Szobi Péter fia Mihály Verbőczy Istvánnak adta. — 1387-ben állítólag hozzája tartoznak: Bályok, Vulkán, Sebesfok, Rákrév, Gyertyános és Szartas. (*Bályuk*, Wlkan, Sebesfok, Rakreu, Gyrrhyanus, Zarthas.) 1459-ben pedig: «Chery, Thoty, Bozyazek, Kerezthwr, Iwangewrghfalwa, Drugfalwa, Chalanus, Zohofalwa (?), Berkfalwa, Posarwstho, Alsobyzere, Kezepsbyzere, Felsebyzere, utraque Weres Janusfalwa, Merewfalwa, Berkolez, Thokadyenesfalwa, Thokafalwa, Milespeterfalwa, Kwruth, Trokkamyhalfalwa, *Bályok*, Drasafalwa, Herkefalwa, Buzkafalwa, Thenke (?), Gardinfalwa, Bothiamarthonfalwa, Peterfalwa, *Bozos*, Benekenezfalwa, Prybylajakabfalwa, Brathokenezfalwa, Halagos, Dankenez(-falwa), Chwdafalwa, Draxafalwa, utraque *Bathna* (?), Cherlezzek (?), Petherfalwa, Naghsarosd, Kyssarosd, Isak, Thatharfalwa, Rwgas, Saastho, Weresmarth, Thoithyllek, Magyaryllek» és egy malom Sásváron. Végül 1473-ban: «Possessiones Thothy, *Botyok*, Weresmarth, Rwgas, *Horgastho*, Harum-

byzere, Prebythfalwa, *Zelyges*; *opidum Beren*; poss. *Haromzenderew*, *Godynfalwa*. *Beekfalwa*, Sarosd, Kyssarosd, Draxafalwa, *Lazlofalwa*, Balyok, Throkfalwa, Thokafalwa, Weres Janosfalwa.» (A dőlt betűvel szedett helyek csupán ez alkalommal említettnek.) Ugyane helységek tartoznak hozzá 1507-ben is, s ezenkívül még: a három Topolócz és Sebesfok is. — Cseri (város) határos volt Rékassal, még pedig a mennyire megállapítható, d.-ny. felé. E tájon terültek el tehát tartozékai is. Ezek közül az 1387. évi *Gyertyánost* (Temesvártól k.) még a mult századból is ismerjük; *Bozos* (1417-ben is: Bozos, a Kállay cs. lltárában) a Rékastól d. eső mai Bázosnak felelhet meg. Bályok a Topolovecz mellett elterülő mai Balyak nevű szántóföldnek; Valkán(falva) és Mérőfalva pedig Rékas város tartozékai közt is előfordulnak. (Valószínűleg részben ide, részben oda tartoztak.) A többi nagyrészt csak néhány házból álló tanya lehetett. (V. ö. Cseri város a.)

Czikó-Vásárhely. *Opidum Czykownasarhel cum castello* ibidem erecto et villis, possessionibus, prediis et tributis ad idem pertinentibus. (1480: tancsi Földváry cs. letéte az Orsz. Levéltárban, n. 87.) *Possessio Wasarhel et castellum Pathkolecz*. (1488: gr. Forgách cs. llt.) *Castellum in possessione Pothkowcz et possessiones Wassarhel et Pothkowcz*. (1504: Muz. llt.) *Castellum Czykownasarhel* (1506: Galgóczi llt. lad. 96. f. 6. n. 5.) *Castellum Wasarhel al. nom. Pathkocz et possessio . . . Agwasarhel*. (1510: Pesty. Krassóm. t. III. 487., 1511: U. o. 493.) *Castellum Wasarhel al. nom. Pathkocz*. (1517: Dl. 22895.) 1480-ban Mátyás király mint a magban szakadt pomázi Czikó Sandrin és János (Pilismegyéből) birtokát, udvarnokainak: Derencsényi Imrének és macskási Tárnok Péternek adományozta. 1488-ban már a Harasztí Ferencz szörényi báné, a ki Bástai (de Bastha) Gáspártól vásárolta oly formán, hogy részeinek birtokában élte végeig Bástai is benne maradt. Később azonban a pomázi vagy básti (!) Czikókat a Harasztiak mellett még mindig benne találjuk ez erősség és tartozékai birtokában. (Úgy látszik, a Bástai és Básti név és család, sőt a pomázi vagy básti Czikó s a Bástai vagy Básti család is ugyanegy. V. ö. az idéz. okleveleken kívül: 1482: Dl. 18620. és Ungmegyében is a Bástai vagy Básti cs. a.) — 1488-ban vele járnak: Rojkafalva, Bodófalva, Fagymag, Alsó-Fagymag, Ménes, Ohabicza, Nyer ges, Kutina, Balázsfalva, Gyula, Majsafalva, Felső- és Alsó-Balincz; Dadadia Alsó-, Felső- és Középső-Bapsa, Vokfalva, Zusina, Klenovecz, Prisovecz, Bobatin, Hosziág, Bokorfalva, Kresztincz, Gyertyános, Rekettyés és Rádfalva helységek. Hol feküdt e kastély, város és uradalma, csak hozzávetőleg határozhatjuk meg. 1506-ban ugyanis Aradmegyéhez számítják (a kastélyt), s így bizonyára a mai Krassó- vagy Temesmegye északi vidékén feküdt. Ide vezetnek bennünket megfejtendő tartozékai is, u. m. *Fagymag*, mely a mai Fadimak-nak felel meg, Krassó-Sz.-megyében, Temesmegye határszélén (Lugostól é.); továbbá *Kutina*, mely ma is e néven, Fadimak szomszédja; *Balincz*, ugyanott, déli irányban; *Bapsa*, odább nyd., már (mai) temesmegyei területen; *Hosziág* vagy Hasziág, mely a mai temesmegyei Hisziás-sal ugyanegy. (Bapsától ény.) Utóbbtól nyugotra pedig: *Gyertyános* és *Rekettyés* még a mult században is megvoltak. Itten tájon, részben *mai temes-*, részben *mai krassómegyei területen* álltak a többi tartozékok is.

Drankó vára, melyet Albert király, koronáztatásakor, a hozzá tartozó kertülettel és falvakkal együtt, a Csornaiaknak ($\frac{3}{4}$) és Bizereieknek ($\frac{1}{4}$) adományozott. Ugyanőket 1452-ben e vár birtokába ismét beigtatják. — Castrum Dranko. (Pesty. Szörénym. t. II. 52., III. 58.) Hunyadi J. (volt szörényi bán) 1451. évi oklevelének egyik pontjából következtethetjük, hogy e vidéket is Temesmegyéhez (olykor, előbb, bizonyára a szörényi bánsághoz is) számították ez időben. A mai kr.-szörénymegyei Drenkova területén állt, Orsovától nyug.

Galád. 1469-ben Mátyás király Szentgirolti János és berekszői Hagymás Miklós kérésére megengedi, hogy azon «castellum»-ot, melyet Galád nevű birtokukon építettek, kőfalakkal, mellvédökkel, árkokkal sat. (cum propugnaculis, menibus, fossatis, et aliis necessariis edificiis) megerősíthessék. (Dl. 30888.) Mely megyében feküdt e hely, — nem közli az oklevél. Úgy látszik a mai torontálmegyei Galád értendő, de a régi Temesmegyében. (V. ö. *Galád h. a.*)

Görény. Királyi vár 1439—1445 közt. *A szörényi bánsághoz számítandó.* (L. Bevezetésben e megyénél.) Castrum Gewryn, Gewren, Gyewren. (Pesty Szörénym. tört. II. 87. l. 1445-höz: Körmendi Ill. Himfyana n. 464.) A mai Mehádia környékén feketett. (Kr.-Szörénym.)

Halmas. (Halmos. Almás.) Castra inferiora cisdanubiana: . . . Halmas etc. (1437. körül: Archaeol. Közl. XII. 115. l.). Hihetőleg szintén *a szörényi bánsághoz* sorozható. (V. ö. a hasonló nevű helységnél s e megye Bevez.)

Hodos. 1471-ig a hasonló nevű helységgel vagy várossal együtt a szeri Pósa családé volt. Ennek Istvánban magva szakadván, a gúti Országok és nádasdi Ongorok nyerték kir. adományul. Castellum Hodos. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) Hozzátartoztak 1471-ben: Boldor, Tornyafalva, Balázs-falva, Kápolna, Keresztfalva, Balázs-falva, Koporjás, Monczafalva, Sztánafalva, Nándortelek, Vidafalva, Nikegy, Románfalva, Berendefalva, Gostyefalva, Bracza-falva, Salamonfalva, Ujfalu, Székes, Szénás-szeg, Ibaszó, Rugacz, Kis-Hodos, Belebur, Neglanosfalva, Dragánfalva, a két Csaba, Gruon, Bara-Kertvélyes és Gunczafalva helységek.

Job(b)ágy. L. Job(b)ágy helys. a.

Kenéz-rekesze. Castellum in poss. Kenez Rekeze. (1480: Dl. 18363.) Tán a Pázmándiaké vagy még inkább a Bizereieké s általok a Dócziaké volt. Kenéz vidékén feküdt. (V. ö. a mai nyomokra nézve Temesvári Tört. és Rég. Értesítő. V. évf. 200. l.).

Librasd. Castra inferiora cisdanubiana: . . . Lybrasd etc. (1437 körül: Archaeol. Közl. XII. 115. l.) A felsorolt várak sorrendjéből következtetve a krassó-sz.-megyei Drenkova és Ó-Moldova közti vidéken, a Duna partján kereshetjük. Ezért inkább (a középkori) Temes-, mint Krassómegyéhez sorozható. (S egyszersmind *a szörényi bánsághoz*. L. e megye Bevezetésében.)

Lugas mint királyi vár 1386-ban tűnik föl. A XV. században nincs nyoma; csak a XVI. sz. elején említik megint kastélyát. — Castellani in Lugas. (1386: Pesty. Krassóm. t. III. 164. V. ö. II. 1. 318. és I. a városnál.)

Macedónia (?). L. a Dancs(-fi, macedóniai) cs. a.

Miháld. 1323-ban tűnik föl mint királyi vár s az egész XV. században mint ilyen szerepel. *A szörényi bánsághoz számítható.* (L. e megyénél a

Bevezetésben.) — Castrum Myhald, Mihald. Districtus M. (Pesty. Szörénym. tört. II. 309. és köv. II.) A mai krassó-szörénymegyei Mehádiának felel meg. (V. ö. Miháld városnál is.)

Ohád. L. Ohád helys. a.

Ors(o)va. 1387-ben már kétségtelen királyi vár; fennállt úgy látszik, az Árpádok korában is. A XV. században gyakorta szerepel a török elleni harczokban. *A szörényi bánsághoz számítandó.* (L. a Bevezetésben, e megyénél.) Castrum Orswa, Orsua, Orsova. (Pesty. Szörénym. tört. II. 389. és köv. II., 1445: Körmendi llt. Himfyana, n. 464.) Oroswa. (1396: Dl. 8176.) A Krassó-Szörénym. dk. zugában fekvő Orsovának felel meg.

Patko(I)cz. (Patkovecz.) L. Cziko-Vásárhely néven.

Pécz. (Pet.) Királyi vár 1439—1443 közt, s a XVI. sz. elején is. *A szörényi bánsághoz számítható.* (L. a Bevezetésben, e megyénél.) — Castrum Peech, Peeth. (1439—1443. 1519, sat.) Peth. (Oláh Miklósnál.) Petycz. (1504-ben. Lásd: Pesty Szörénym. tört. II. 442—4. II.) — Az Orsovától dny. eső Dubova mellett feketett, hol ma is találunk vármokokat. — 1437 táján különben a sokat idézett vár-összeírás két ily nevű (Pech) várat sorol föl. Ezek egyike megfelel a fentebbi Pécz-nek vagy Pet-nek, a másik azonban inkább a Duna nyugotibb partvidékén, a mai Moldova felé feküdt, s tán a régi Krassóme-gyébe helyezhető.

Rékas. L. a városnál.

Sarád. A Garaiaké, majd az alsó-lendvai Bánfiaké volt. — Sarad castellum. (Lásd: Sarád város a.)

Sebes. Mint királyi vár a XIV. s a XV. században is fennállt. A *szörényi bánsághoz* is számítható. (L. a Bevezetésben, e megyénél.) Castrum Sebes, Sebus, Sebuswar. (1325—1443—1490: Pesty Szörénym. II. 115. és köv. I., 1428: Mon. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 130. I., 1445: Körmendi llt. Himfyana, n. 464.) A mai Karán-Sebes. (V. ö. e városnál.)

Szél(h)a. (Szálha. Szála.) A Harasziaké volt. — Castellum Zehla. (1488: Pesty. Krassóm. t. III. 463.) Castellum Zalha. (1510: U. o. 487., 1511: U. o. 493.) — L. Szélha falunál.

Széphely. L. Széphely helységnél és v. ö. Ortway, i. m. I. 484.

Szinicze. 1443-ban királyi vár volt. A szörényi bánsághoz számítható. (L. e megyénél a Bevezetésben.) Castrum Zinicze. (Pesty. Ször. m. II. 512. és III. 44. I.) Az Orsovától dny. (a Duna hajlásánál) fekvő mai (kr-szörény-megyei) Szviniczánál állhatott.

Szörény. Királyi vár a XIII. sz. eleje (1233) óta. Fennállt a XV. században is. *Székhelye volt a szörényi bánoknak.* (V. ö. e megye Bevezetésében.) Castrum Zewrin. (Pesty. Szörénym. tört. II. 513. és köv. II.) A mai Turn-Szeverin, Oláhországban. (V. ö. az 1424. évhez: Kállay cs. llt.)

Sztanilovcz. Castra inferiora cisdanubiana: . . . Ztanylowcz etc. (1437 körül: Archaeol. Közl. XII. 115.) Szinicze és Drankó várak közt sorolják föl s így a Duna Szvinicza és Drenkova közti partvidékére helyezhető. (S a *szörényi bánsághoz számítható.* L. e megye Bevezetésében.)

Temesvár. L. a városnál.

Vásárhely. L. Cziko-Vásárhely néven.

Zsidóvár. Castellani de Sydouar. (1320.) Castr. Sydowar. (1387: Pesty. Krassóm. t. III. 168.) C. de Sydowar. (1440: Nagymih. llt., 1444: gr. Forgách cs. llt.) Castrum S. in comitatu Themes. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 410. V. ö. u. o. II. 2. 306—308.) — 1320 óta tűnik föl mint királyi vár, s fennáll az egész XIV. és XV. században. 1440-ben (nov. 25.) még a királyé, 1444-ben már Hunyadi mint saját várát adja a király beleegyezésével gúti Országh Jánosnak, Mihálynak és ber. Hagymás Lászlónak, cserében az aradm. Solymosért. Ennek daczára 1454-ben már szentmiklósi Pongrácz Jakab kapja cserében V. Lászlótól. Mátyás király 1464-ben mint kir. várát dengelegi Pongrácz Jánosnak és Andrásnak adta. A János özvegyéé: Erzsébeté 1478-ban is. Később a Korvin János kezére került. — *Hozzá tartoztak* 1444-ben: 1. Alsógauosdya, 2. Felsew-gauosdya, 3. Wizzag, 4. Ohaba, 5. Barthafalwa, 6. Gedefalwa, 7. Bozyas, 8. Felsewborzows, 9. Ohaba circum fluv. Ozastye, 10. Cheba, 11. Legetes, 12. Felsewlegetes al. nom. Chyura, 13. Zeepmezew, 14. Krychowa, 15. Zederyes, 16. Pathak, 17. Ewthalom, 18. Fykow, 19. alter Pathak, 20. Perlew, 21. Felsewbenyes, 22. Alsobenyes, 23. uterque Hegyeres, 24. Dobraucza, 25. Ohaba, 26. Janusfalwa, 27. Korbul, 28. Zelistye, 29. Dragmirfalwa, 30. Olo-saag, 31. Zekes, 32. Zoldabag, 33. Porhoba, 34. Fwthfalw, 35. inferior Bor-zows, 36. Ohabadechyer, 37. Ohabycha penes fluv. Zederyes, 38. Zeliste, 39. Stuka, 40. Budfalwa, 41. Zlatina, 42. Kriuina, 43. Lupulfalwa, 44. Lew-rynchye, 45. Welkfalwa, 46. uterque Hamardia, 47. Chynka. — E tartozékoknak bizonyos oláh eredetű nemesek birtokában levő részét Hunyadi J. 1444-ben a király jóváhagyásával a vártól elkülönítette s a sebesi (nemesi) székhez (ad sedem Sebeszek) csatolta. Különben az egész uradalom a Zsidóvár-Nagy-Mutnik-Szákos-Lugas közti vidéken terült el.

Összesen : 30 vár.

VÁROSOK:

Begenye. Begenye. (Dl. 9472. 9153.) Három ily nevű helység tartozott 1408-ban Horogszeghez. Egyiknek országos vására (nundine) is volt. (Ugyane birtoktestben azonban szintén 3 Begenyét lakatlannak mondanak 1406-ban.) A keresztúri Garázdák és a Szilágyiak kapták ekkor (cserében) a királytól. Szilágyi Mihály magvaszakadásakor azonban már nem említik többé; csak 1504-ben tudakozódnak ismét utána. (Pesty. Helynev. I. 265.) A mai torontálm. Komlós, Kikinda, Czernya és Zsombolya közt feketett.

Berény. Beren. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 159., 1403: Muz. llt., 1407—1408: Tört. Tár. 1884. évf. 25. 28. 29. II., 1407: Pesty. Krassóm. t. III. 266., 1410: Kállay cs. llt.) Opidum Beren. (1473: Kolosmon. protoc. Extraxit. 173. és köv. I., 1507: Dl. 21715.) 1403-ban a Berényi Han(c)kófi Mihályé volt, a kinek ekkor Zsigmond király megkegyelmezett. 1407-ben mint e Mihálynak (magvaszakadván) birtokát adja ugyane király Ozorai Pipo-nak, a kit e helység s 19 népes és 5 néptelen falunak birtokába 1408-ban be is iktattak. Későbbi sorsáról csak annyit tudunk, hogy 1473-ban és 1507-Cseri vár sorsában osztozott. Vámhely is volt. Hihetőleg a Temesvártól dk. eső mai Berény értendő. — *Hozzá tartoztak* 1408-ban: Sztojak-Jana-fálva,

Bramfalva, Eleskő, Magyarfalva, Tornód, Élyasfalva (Eliásfalva), Sztonyafalva, Melbratosfalva, Szilvás, Dragoszlo-, Hanczkó- és Drugan-Nyárád, Molmifalu (?), Lázfalva, Vojufalva (?), Bodogánfalva, Kovács-kenézfalva, Erdőtelek és Dagaj *népes*, Szuljánfalva, Melsafalva, Prekafalva és Kis-Filged *néptelen* birtokok.

Bo(r)zlyuk. (Borzlik.) Hospites regii de Borzlyuk. (1374: Körmen di Ilt. Himfy. n. 249.) Bozlyk. (1444: gr. Forgách cs. Ilt.) Distr. Borzlyk. (1456: Münchener áll. Ilt. XI. 53.) Később: Oppidum Borzlywk. — A XIV. században s még 1444-ben is kir. birtok volt. Első kiváltságait I. Károlytól nyerte. 1456-ban Hunyadi János kapta új adományul. Mátyás király úgy látszik még Lippával és Solymossal együtt (1462.) Giskra Jánosnak adta, a kitől zálogban több mint 1000 arany fejében udvarbírája (knyeziczei) Pán Mátyás kezére került. (1468.) A hozzá tartozó uradalom falvait ekkor *Arad-* és *Temes-*megyéhez számítják. — Pán birja aztán 1471-ben is, a midőn a város maga *Aradmegyéhez*, a hozzá tartozó 30 falu pedig *Arad-* és *Temesmegyéhez* tartozott. 1477. január elején azonban alsó-lendvai Bánfi Miklós és Jakab az *aradmegyei Solymossal együtt* ezt az *uradalmat* is, mint *Temesmegyében* fekvőt, a magukénak mondják, de *Borzlyuk város teljes elhallgatásával*. Ez alkalommal 27 falut és 6 pusztát sorolnak föl, melyeket Borzlyuk tartozékainak vehetünk. Az adományozás a Bánfiak részére ez idő tájban történt, mert ugyanez évben a nagybőjtben (márcz. 13.) knyeziczei Pán Mátyás az *aradmegyei* Borzlyuk «oppidum» és tartozékai eladományozása ellen tiltakozott. A falvakat ez alkalommal egyszerűen az 1471. évi diplomából irathatta ki, mert egy falunak (Bratinafalva) kétszeri előfordulásán (s a megye megjelölésén) kívül semmi lényeges változást sem észlelünk az egész nagy uradalomban. Úgy látszik, Pán később kiegyezett a Bánfiakkal, legalább 1483-ban az utóbbiak kezén találjuk Borzlyukot. Ekkor említik először itteni várnagyukat (castellanus) is. *Tartozékait a Bánfi-féle oklevél fonálán* (mint a mely a falvakat a pusztáktól elválasztja s bővebb is) még pedig az egység kedvéért *Temesmegyében csoportosítjuk*. (Ennélfogva a zárjelben lévő név a k. Pán diplomáinak felel meg.) *Helységek*: 1. Wathahaza (u. a.), 2. Pethyna Gilla (Pethimogyla), 3. *Ztanchafalwa* (*Zihanchofalwa*), 4. Brathynofalwa (Brathymafalwa), 5. Handraga (Handrak), 6. *Godynfalwa* (*Godynowcz*), 7. *Alsowenecze* (Alsowenecze, — chie), 8. Kalynowcz (Kalynowcze), 9. Brathynofalwa (Brathynafalwa), 10. Isthwanfalwa (Zthepanfalwa), 11. Loranthfalwa (Lorandfalwa), 12. Ragyncz (Rodyncz), 13. Felsewzykellew (Felsewzekhel), 14. Harczafalwa (Herczefalwa), 15. *Petherfalwa* (u. a.), 16. *Hernyakfalwa* (Hernyakowczy), 17. Alszykellew (Alsozekhel), 18. *Enrdeglyk* (u. a.), 19. Felsewkbolas (u. a.), 20. Alsokabolas (u. a.), 21. Mosmofalwa (Moysafalwa), 22. Pribelewfalwa (Prebylfalwa), 23. *Ohabycza* (nincs említve), 24. *Felsewnenecze* (Felsewenece, — chye), 25. Balyczafalwa (Balykafalwa), 26. Dobrodofalwa (e néven nincs eml.), 27. *Dragothafalwa*. (U. a.) — *Puszták* (a Pán-féle okl. sz. »birtokok«): 28. Hozywpathak (u. a.), 29. Zlassafalwa (Zlawynafalwa), 30. Obradaczfalwa (e néven nincs eml.), 31. *Thekeres* (*Thekeresfalwa*), 32. Zomywfalwa (e néven nincs e.), 33. Dwdyntha (Dwdafalwa). — A Pán-féle oklevelek ezenkívül Hernyakowczy után: 34. «Abranfalwa», és Felsőkabolás után: 35. «Zkonyath» (a Giskra-féle záloglevélben: Zkomyath) birtokokat

sorolja elő. *Fekvésüket* illetőleg mind e falvak a régi Arad- és Temesmegye határvidékére, de inkább Temesmegyébe helyezhetők. Közülök: 3. Sztancsofalva — Stanzabosello (ma Sztancsova), 6. Godinfalva — Godinova Sella, 15. Péterfalva — Petrova Sella (ma is meg van), 16. Hernyakfalva — Hernyakova (ma is meg van), 23. Ohabiczsa — e néven, 27. Dragotafalva — Tragetino Zella alakban, valamennyi a mai Mély-Nádastól d. (tehát Temesvártól k—ké.), a mult századi térképeken is föltalálhatók. 31. Tekeressfalva vagy Tekeress puszta fekvését pedig a Hernyakova melletti mai Tekeris erdő jelöli. — E tájon feküdt hát Borzlyuk város és többi tartozéka is. Ezek közül még: 18. Ördöglik úgy látszik megfelel az aradmegyei hajdani ily nevű falunak (l. Macsalaka város a.), 7. 24. Alsó- és Felső-Velence pedig a Hattyással (l. ott) együtt 1447-ben említett Venéczének. (1468: Dl. 17263; 1471: Dl. 17155; 1477: Dl 17902. 17928; 1483: Dl. 18791. — Tekeressfalvához l. Pesty. Helynev. I. 391.)

Bozsor. (Bozsar. Bozsúr.) Bosar in c. Themes. (1427: Fejér. C. D. X. 6. 869., 1440: Pesty. Krassóm. t. III. 376., Huny. kora, X. 91.) Bosor op. et distr. in c. Themes. (1446. 1453: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 81.) Busur. (1453: Dl. 30191.) Op. Bosor. (1484: Münchener áll. llt. Ung. Doc. XIII. 75.) 1427-ben még a Zsigmond királyé, a ki Garai Jánosnak és nejének zálogosítá el. 1440-ben I. Ulászló már új-adományként adta a Hunyadiaknak. Hunyadi János 1446-ban cserében az Ország-oknak és berekszoói Hagymásoknak adta át, de 1453-ban V. Lászlótól ismét adományul nyeré. 1484-ben a Korvin J. kezén találjuk. — Ma Bozsor, Lugostól ék., Krassó-Szőrénymegyében. (V. ö. Pesty Krassóm. tört. II. 1. 80. I.) — 1390. táján: *«prope civitatem Themeswar»* említenek egy ily nevű helységet (poss. Bosar), melyet a föntebbi várostól, úgy látszik, meg kell különböztetnünk. (Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 9. Miscellanea Széchyaná.)

Csák. Chak. Chaac. Chag. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 152. 160.) Poss. Chaak. (1395: gr. Csáky cs. llt. f. 10. n. 11., 1401: Csanádegyhm. Adatt. II. 358. 442., 1462: Dl. 30319.) Opidum (sub castro) Chaak. (1421: gr. Csáky llt. f. 118. n. 86.) Vámjával együtt a Csákiaké volt. Ma Csákovár (Csakova), Temesvártól d. — Ezenkívül egy Tót-Csák vagy Tót-Csáki nevű helység emlékezete is fönmaradt, a következő adatokban: Nicolaus filius Jacobi de Tothchaky *ex comitatu Temuskuz.* (1370: Dl. 5877.) Tothchaak. (1395: Dl. 9139.) Villa Tothchaak. (1417: Dl. 10618.)

Cserl. Chery. (1387: Dl. 7293. 7730; 1391: Dl. 7687., 1444. 1459: gr. Forgách cs. llt.) Civitas Cheri, Chery. (1403: Kállay cs. llt., 1428: Mon. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 128. I.) Cives de Chery. (1415: Kállay cs. llt.) Hospes de Ch. (1417: U. o.) Opidum Chery. (1453: gr. Forgách cs. llt., 1478: Mon. Slav. Mer. i. h. 289. I.) Sorsa ugyanegy Cseri várával. Ferencz-rendi kolostor is állt benne. (1428. 1478.)

Czikó-Vásárhely. L. a hasonló nevű erősségnél.

Hodos. Hudus. (1369. 1428.) Opidum Hodus. (1437: Muz. llt.) Opidum Hodos. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427. 429.) Hodos vár sorsát követte. Ma Krassó-Sz.-megyében, Lugos mellett (ny.-d.) találjuk. (*L. a helységek közt is.*)

Karán. (Káran.) Cives et hospites nostri de Karan — írja a király 1376-ban. (Pesty. Szörénym. t. III. 6.) «Opidum nostr. Karan» (Zsigmond kir.) és «districtus Karan». (1397: U. o. 15.) Civitas nostra K. (Zsigm. kir. 1419: U. o. 19.) Libera civ. K. (1452: U. o. II. 110.) Opp. K. (1494: U. o. 111.) Egy külön kerület székhelye volt. (L. *Sebes város* a. is.)

Komját(i). Cumyath. Komyath. Komyathy. — 1369-ben részletesen leírják határát. E szerint a mai temes- és krassómegyei Sósdiá, Jerszeg és Remete-Poganest közt feküdt. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 282.) Egy kiváltságos oláh kerületnek volt központja, a melylyel együtt 1435-ben — már mint opidum-ot — a két Hunyadi Jánosnak zálogosította el Zsigmond király. 1457-ben a többi hét kerülethez csatolja vissza V. László, minthogy a zálogösszegeket a Hunyadiaknak magok a komjátiak visszafizették. — Tartozékai közül Zorlenczet ismerjük, mely a mai Zorlencznek felel meg, K.-Sebestől ny. é.

Lugas. Lugas poss. (1369.) Comitatus Lugas. (1390.) Provincia Lugas. (1391.) Districtus Lugas. (1419. V. ö. 1437. Muz. llt.) 1428-ban mint vámszedő hely, 1439., 1440. és 1464. években mint «opidum» tűnik előnk. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 315.) 1464-ben Mátyás király dengelegi Pongrácz Jánosnak adta, de (úgy látszik) a század végén a Korvin János birtokába került. — Ma Lugos, Krassó-Sz.-megyének székhelye. — Egy külön kerületnek képezte központját, melyhez időnként: Balincz, Bánkfalva, Benedekfalva, Binyes (Binyis), Butyin, Dragomérfalva, Gedefalva (Gödefalva), Hegyeres, Kuldófalva, Csév-Ohába, Ohabicza, Ollóság, Serked, Széla, Szépmező, Tapsafalva és Zsidimirpataka (s tán még több) helységek tartoztak, tehát egy (úgy látszik nem összefüggő) terület, észak felé a mai Balinczig, dél felé pedig Dragomírestig. (V. ö. *Sebes és Mihály városok* a.)

Maráz. Maras. Maraz. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 157. 160.) Opidum Maraz. (1417: Dl. 10618.) Maraz. (1456: Müncheni áll. llt. X. 54.) Pred. Maraz. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) 1456-ban Hunyadi János kapta kir. adományul; 1478-ban pedig, mint pusztát, s a magban szakadt Vitéz Péter birtokát, a Csákiak. — Minthogy valahol a mai Csákovár, Obád és Rudna táján kell keresnünk, csupán a mai *Parácz* helységre gondolhatunk. (Ortvay véleményét, i. m. I. 479. 480. nem fogadhatom el. *Parász a krassói főesperességhez tartozott*, tehát a mai Parácznak *semmikép* sem felel meg. V. ö. Páp. tiz.-lajstr. 153. l. E lapon *valamennyi* krassói főesperességi plebánia *valósággal*, kimutathatólag *Krassómegyéhez* tartozott a középkorban. V. ö. a krassómegyei helységeknel.)

Miháld. Naan kenezius de Myhald. (1372: Körmendi llt. Himfy n. 237.) Opidum nostrum Myhald — írja Zsigmond kir. 1428-ban. (Pesty. Szörénym. t. II. 330.) A mai Mehádia. (Úgy látszik, 1372-ben is Temesmegyébe értendő.) Egy külön kerület központja volt (a város vagy a vár), melyhez időnként: Belabuk, Bolvasticza, Csebnýák (?), Csorna, Fazakas, Fenes, Hideg, Hosszúmező, Jabolcz(i)na, Jordasnicza, Királymezeje, Kriva(-patak), Krusovecz, Kis- és Nagy-Lukavicza, Orbágy, Paprad (Papratna), Plugova, Szalin, Toplicsány (Tapolicsány), Temeshely, Toplecz, Tureguba és Vereden helységek (s bizonyára még több is) tartoztak; tehát a mai Mehádiától kiindulva észak felé: Teregova és Fönis, dél felé: Toplecz, nyugoton pedig: Lunkavicza, Verendin, Krusovecz,

Jablanicza vidékeig a Bela vagy Cserna vizének csaknem egész melléke, oly formán, mint Sebeshez az e városnál előszámlált helységek. (L. ott.)

Monostor. Monostor. (1427: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 42.) Distr. volahalis M. in Comitatu Themes. (1453: Huny. kora X. 362.) Opidum Vizes Monostor in cottu Temes. (1484: Münchener áll. llt. Ung. Doc. XIII. 75., 1495. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 42.) 1427-ben Zsigmond kir. Garai Jánosnak és nejeének veté zálogba; 1453-ban pedig V. László Hunyadi Jánosnak adományozta. Korvin János is bírta a XVI. sz. elején. — Ma Monostor, Facsettől d.-ny.

Morzšina. (Marsina. Mursina.) Margina. (1365.) Marsina. (1366.) Opidum Morsina. (1439: Pesty. Krassóm. t. III. 371., 1484: Münchener áll. llt. Ung. Doc. XIII. 75.) Mursina. (1448.) A temesmegyei lkus (l. e falunál) kerülethez tartozott már 1405-ben (ekkor még mint magán birtok) s később is 1439-ben, mikor Albert király — e kerülettel együtt — 4000 frtért Hunyadi Jánosnak elzálogosította. Ezóta a Hunyadi család kezén maradt. János 1455-ben, Korvin János 1484-ben és 1505-ben is bírta. — A mai Krassó-(Sz.-)megyében, Facsettől kel. fekszik. (V. ö. Marsina helys. a.)

Orsova. (Orsva.) Civitas Orsova, Orsava. (1428: Monum. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 128. l.) Op. Orsova. (1478: U. o. 289. l.) Királyi birtok volt, kétségtől állandóan. Ferenczrendi (minorita) kolostor is állt benne. (1428. 1478.) Kr.-Szörény megye dk. zugában a Duna mellett találjuk.

Rékas. Rékas poss., 1470 óta: Rékas *opidum*. Vám-hely s erősség is volt, mely (castellum) fölött pl. 1476-ban és 1489-ben a Csornaiak és (dobozi) Dánfiak pörösködnek. 1484-ben a nagylaki Jaksicsok vagy Jaxicsok (mint a Dánfiak birtokát) a Harasziaknak zálogosították el. — Rékas helységet 1443-ban, a Rékasi Szaniszló és Csáki László magvaszakadtával, a Csornaiaknak (a rokon csornai Sztójánfiaknak is), a Damsusiaknak és Bizereieknek adta zálogba I. Ulászló király; 1453-ban pedig V. László kir. adományul: a Csornaiaknak négy részt, a Bizereieknek az ötödiket. (E birtokból a Csornaiak, Bizereiek és Damsusiak a Rékasi Szaniszló özvegyét már 1449-ben kielégítették.) 1459-ben, 1460-ban és 1463-ban csakugyan a *Csornaiaké* és Bizereiké e város. A 70-es évek felé azonban pörben találjuk miatta a Csornaiakat a dobozi Dánfiakkal, kik őlük Dán és ennek testvére Nago után örök jogon követelték. Az ítélet (1470. 1472.) a *Dánfiak* s leányágon a Serjéniek és pitvarosi Korlátok részére rendelte el az ígtatást. De a Csornaiak ez ellen több ízben tiltakoztak s végre 1476-ban rá bírták a királyt a pör megújítására. Ítélet vagy egyesség révén csakugyan meg is kapták aztán a város és tart. részeit, a *Bizereiekkel* együtt. Mert a három főbirtokos kezén találjuk e várost a 80-as években is. 1483-ban Bizerei Miklós a maga részét feltételelesen Haraszi Ferencznek kötötte le; 1484-ben a nagylaki Jaxicsok (Jaksicsok) a d. Dánfi Andrásnak nálok (1200 aranyért) zálogban levő itteni részeit szintén Harasztnak vetették zálogba, (ígtatás még ez évben); végre 1489-ben a Csornaiak is neki *adták el* itteni némely részüket. (3000 aranyért.) A Csornaiak és Dánfiak póre azonban csak nem szűnt meg. (1489.) S a leányági rokonság is megmaradt itteni birtokában. Rékasi Korláth Mihály 1489-ben e városban (valamint Solymoson és Nyugolmadon) birt. némely részeit szintén Harasztnak zálogosította el. Végül 1472 óta (s 1480-ban) a Dócziak is földesurak Rékason, sőt

közülök Lászlónak (és maradékainak) már 1479 tája óta (s 1490-ben) pörük is volt miatta a d. Dánfiakkal. — *Tartozékai* (csoportosítva az 1472. évi ítélet-level adatai szerint): 1. Zenthlelekwfalwa (1484: Zenthlelek), 2. Kathol (1489: Kaathol), 3. Melczfalwa (1463: Milczfalwa, 1473: Mylczfalwa, 1489: Melzfalwa), 4. Sebesfoka (1463: Sebesfok, 1484: Sebesfog), 5. Porsynfalwa (1473: Prwsinfalwa, 1489: Porsonfalwa, Prosynfalwa), 6. Iwanfalwa (1489: Iwankafalwa), 7. Mezewfalwa, Merew (1484: Merew, 1489: Merewfalwa, Merewfalwa), 8. Thywkfalwa (1484: Thykfalwa), 9. Demetherfalwa, 10. Hedemer (kettő; 1484-ben: Alsó és Felső), 11. Wolkanfalwa (1473: Wakanfalwa, 1884: Walkanfalwa), 12. Zarkathelek (1476: Zarkatheleke). — Ezeket kapták a *Dánfiak* 1470—72-ben. Azonban 1484-ben a Jaksicsoknak még: 13. Mihalfalwa, 14. Solmos, 15. Nywgomad — helységeket is elzálogosították. E 15 (vagy a két Hedemerrel együtt 16) faluhoz tartanak jogot időnkint a *Csornaiak* (és *Bizereiek*) is, de 1489-ben csak az első tizenkettőnek részeit zálogosították el Harasztinak. 1463-ban azonban: 16. Sthokapetherfalwa-t is rékasi birtokukhoz számítják. A *Serjénieké* és *Korláthoké* 1470-ben: Rékas, Solymos, Nyugolmad, a két Hedemer, Valkánfalwa és Szarkatelke részei. — *Fekvésükre* nézve a Temesvártól k.-é. és mai Rékas köré kell helyeznünk a többi ma már ismeretlen helységeket is, melyek közül: 14. *Solymost* a mult századi térképeken a mai Janova mellett é. még föl találjuk. 10. *Hedemer* Rékastól é. feküdt. — Rékas táján különben egy másik ily forma nevű falu is állt, mert Rékas 1444. évi igtatásakor az iktári Székelyek és Bethlenek személyében a *Rekasd*-i kenéz is megjelent. Egy: Rekas nevű falut pedig (mint a Bagdiak részbirtokát) 1436-ban Aradmegyéhez számítanak. Ennek úgy látszik a mai Altringen helység felel meg, Lippától dny. (*Kútjók*. 1436: Muz. llt., 1443: Pesty. Szörénym. t. III. 44., 1460: Haz. okmt. III. 409., 1463: Dl. 15872; 1470: Dl. 17037; 1472: Dl. 17276; 1480: Dl. 18318; 1483: Dl. 18784. 18785. A többire nézve: *gr. Forgách cs. llt.* 1449. 1459. 1472. 1473. 1476. 1481. 1483. 1484. 1488. 1489., *Muz. llt.* 1436. és 1472. évszám a. elhelyezve, végül 1361—1489: *Dl. 9117.*, mely nagy pörös oklevél még részletesebb felvilágosítást nyújt.)

Sarád. (Sarágy.) Sarad. (1330: Anjouk. okmt. II. 480.) Saraagh. (1395: Dl. 8050.) Saraad. (1408: Fejér. C. D. X. 4. 660., 1479: Dl. 18145. 18297.) Sarad opp. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 449. 458., 1492: Galgóczi llt. C. 6. f. 2. n. 22.) 1395-ben zálogba kapják a királytól a Garaiai, kiknek azonban már 1330-ban és 1408-ban is tulajdonuk. 1479-ben G. Jób alsó-lendvai Bánfi Miklósnak és Jakabnak adta el (miután a Szécsiket leánynegyed czímén kielégítette), Sarád várkastélylyal és az ehhez tartozó következő falvakkal együtt, u. m.: «*Chenew*, Zephel, Fywfalwa, Iwanfalwa, *Wyzes*, Alsobathy, Felsebathy, Leveles, Bekatho, Darwas, Chebeth, Ethwe (azaz: Ethre), *Pysky*, *Nadasd*, *Kertwelyes*, Kyrwyzassa». 1487-ben kir. birtok; 1492-ben a Korvin Jánosé. — Sarádot különben egy másik, 1479. évi oklevél, bizonyára tévesen, Csanádmegyéhez számítja. — Temesvártól, illetve Gyarmattól ék., a mai Gyarmata és Bruckenau közt feküdt. Tartozékai közül, melyek bizonyára szintén e vidéken terültek el, *Chenew* mint Csenej (tőle ék.), *Vizes* mint Vizias (tőle ék.), *Piski*, ma Bruckenau (tőle ény.) még a mult században is fennálltak, egy *Nádasd* pedig e vidéken (ék. felé) ma is találunk. *Ivánfalwa* úgy látszik részben Rékas városhoz

tartozott; *Körtvélyes* pedig e város szomszédságában feküdt. (A Szécsi-féle osztálykor egyébiránt csak: «Sarad, Chene, Iwanfalwa és Fewliewbathy» nevezetnek possessio-nak, «Darwas, Chebed, Zephel, Phygfalwa, Wyzes, Also-bathy, Leweles és Bekatho» — prediumok.)

Sásvár. Via Saaswarwtha. (1428—9: Dl. 12031.) Sooswar. (Nemesi névben. 1444: gr. Forgách cs. llt.) Saswar. (1471: gr. Forgách cs. llt. és 1523: Dl. 26685.) Saswaar. (1489: gr. Forgách cs. llt.) Opidum Saswar. (1492: Dl. 19618.) 1454-ben sz.-miklósi Pongrácz J. kapja cserében V. László királytól. (Századok. 1878. 113. l.) 1471-ben Dóczi László és gúti Ország Lőrincz egyezkednek rajta, mint volt Mutnoki birtokon. 1483-ban és 1503-ban a sásvári Belmosevityek szerepelnek, de hogy mily viszonyuk volt e Sásvárhoz, — nem tudom. 1490-ben az itteni kir. jobbág্যokat említik. — A mai Remete mellett (ny.) feküdt, a Béga északi partján. (Temesvártól ék. — V. ö. Belmosevity cs. a.)

Sebes vagy **Karán-Sebes.** Mindkét név alatt előfordul, — már a XIII. sz. vége óta. Tulajdonképi neve Sebes volt; Karán-Sebesnek a *töszomszédos Karán (Karán) várostól* nevezték. A XV. században majd «civitas»-nak majd «oppidum»-nak czímezik. Fiók-harminczad hely volt, s ferenczrendi (minorita) kolostor is állt benne. (1428. 1478: Mon. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 128, 289., Pesty. Szörénym. tört. II. 115. — V. ö. 1498. évi 34. t.-cz., 1525-höz: Wenzél. Bány, tört. 433. és I. Karán városnál is.) Egy külön kerület központja volt (a város vagy vár) már a XIV. században. (1370.) E kerülethez tartoztak időnként: Almafa, Alsófalva, Apadia, Berzova, Beszna (Beszne), Bisztere (Negotest), Bokosticza, Bolvasnicza, Bökény, Csernecz, Csernota, Csuta, Danilest, Dobrogoszt(a), Dragotinfalva, Fenes, Gol(y)ecz, Gyepű, Gyuró, Henzerova, Horzfalva, Igazó, Jász, Kal(o)va, Kéreg, Keszín, Korcs(o)ma, Krivina, Kusklya, Laczkán(y), Leordis, Libánmezeje (Libánfalva), Macskás, Magura, Malomfalva, Masztakon, Mélfalva, Meszspátaka(?), Mészfalva (Vár), Mihalancz, Mikulest, Miraja, Novákfalva, Ohába, Ohabicza, Örményes, Patak, Perló, Petrosnicza, Plese, Plesiva, Pogancsfő, Polyána, Pol(y)anicza, Priszien, Radulencz, Rakovicza, Ravna (Rampnapataka), Rugyinolcz (Ruzsinócz), Sterkolcz(?), Szabadfalu, Szacsal, Szadva, Szavoj, Székás, Szilfa, Szkroc, Szlatina, Szlatinik, Tinkova, Toplicza, Valisora, Voiszlova, Volya, Voresor(o)va, Völgy és Zazest (sőt bizonyára még több) helységek, tehát (nagyjából) a mai Karán-Sebes városból kiindulva észak felé: Tinkova, nyugot-észak felé: Priszaka, nyugot-dél felé: Delinyest és Apadia, észak-kelet felé: Voiszlova és Mörül, dél-kelet felé: Vercso-
rova, dél felé pedig: Fönis és Ruszka vidékeig egy hatalmas ék-alakú terület a Temes és Bela (Cserna) folyók mentén. Az így alakult «kerület» azonban lassankint feldarabolódott s kir. adománykép (leginkább oláh eredetű) nemesek kezére került, s így, főleg a XV. században nem uradalom, hanem inkább közigazgatási vagy földrajzi terület értendő alatta.

• **Temesvár.** (Tömösvár.) Castrum (regis) de Themeswar. (1323: Anjouk. okmt. II. 64.) Thumuswaar. (1323: U. o. 66.) Castellanus (regis) de Themeswar. (1394: Kállay cs. llt.) Castrum (regis) Themeswar. (1436: Körmendi llt. Anyos. n. 12., 1437: U. o. Himfyana n. 442., 1455: Dl. 14981., 1482: M. Nemz. Muz. 1656. fol. lat. 61.) Themeswar castrum nostrum simulcum honore cottus Th. ad idem castrum nostrum spectare solito necnon universis *castellis*,

civitatibus, opidis, villis etc. (1456: Huny. kora. X. 479. 498.) *Castrum nostrum* Th. (Mátyás király levele szerint. 1464: DL. 29520; 1483: DL. 26646.) *Themeswar.* (1452: Muz. llt.) *Civitas Themeswar.* (1474: Pesty. Szörénym. t. III. 85., 1492: DL. 19838. — V. ö. Bonfini, i. h. III. VIII. 496., Csanádegyhm. Adatt. III. 250., 309.) *Civitas Themesiensis et castrum in eadem habitum, habitatio scilicet M. domini Pauli (de) Kenys comitis Themesiensis.* (1492: Zsélyi llt.) I. Károly idejében tűnik föl, mint királyi székváros és megerősített hely. Később lehanyaglott ugyan e méltóságáról, de azért Bonfini is mint kellemes fekvésű, kiváló épületekkel ékesített erős várost ismerte. 1455-ben és 1456-ban várát a hozzá csatolt temesi ispáni méltósággal, a várossal, a hozzá tartozó erősségekkel, városokkal és falvakkal együtt 20,000 aranyban Hunyadi Jánosnak veté zálogba V. László király. Később, mint különben is királyi birtok, a Mátyás király kezére ment át. Várát gyakran emlegetik s a várost magát *civitas*-nak czímezik. A megye rendszerint itt tartá törvénytevő gyűléseit. Fő-harminczad hely volt e vidéken. (1498. évi 34. t.-cz.) 1391-ben és 1394-ben Szent-Eligius (parochialis) s Sz.-György és Sz.-Márton egyháza állt benne. (Ortvay, i. m. I. 455.) — Mely városok, erősségek, falvak sat. tartoztak hozzá ez időben? nem tudjuk. (V. ö. Óke helys. a.) Magában a várban Hunyadi János is építkezett. (V. ö. még a temesvári Posztós cs. a. is.)

Uj-Bécs. Veybech. Vybech. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 160.) *Opidum (regis) Vybech.* (1401—1406: DL. 8637.) A törököknek Temesmegyébe történt beütése alkalmával említi a király, mint kir. mező-várost. — Ma Uj-Pécs, a torontál-temesmegyei határ-vonal közepén. (Torontálm.)

Vásárhely. Vagy: Czikó-Vásárhely. — L. e néven az erősségek közt.

Vizes-Monostor. L. Monostor városnál.

Zsidóváralfa. 1478-ban földesura: dengelegi Pongrácz János özvegye «*circumspectis et providis iudicibus iuratisque civibus et toti communitati suburbii castri nostri Sydowar Varalya vocati*» intéz rendeletet; a miből következtelhetjük, hogy e hely városi privilegiumokat élvezett. (Pesty. Krassóm. t. III. 444.) — Lugostól dk. felé Zsidóvár néven ma is megtaláljuk. (Krassó-Szörénym.)

Összesen: 22 város.

HELYSÉGEI:

Ábránfalva. L. Borzlyuk város tart. 34. sz. a.

Acsád. Poss. Achad. (1379. Pesty. Krassóm. t. III. 201.) *Nogachyaad, Kyachyaad.* (1492: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. C. 6. f. 2. n. 22.) *Kysachad, Nogachad.* (1498: Kismart. II. t. 47. C. 22.) 1492-ben és 1498-ban Kis-Acsád a csanádi püspöké, Nagy-Acsád a Csákiaké. A Bold. Szűz tiszt. szentelt kő-egyházát 1379-ben említik. — L. különben Monyaros helys. a.

Adorján(-falva). (Adriánfalva.) *Villa Adrian.* Adrian. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 156. 159.) *Adrianfolua.* (1356: Kismart. llt. 47. P. 8.) *Adoryanfalva.* (1458: DL. 15216.) Temesvártól d. felé a temes-krassómegei határon (s mindkét megyében) feketett. (V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 1. 3.)

Alattyán. Alathyan. (1463: Dl. 15744.) Kir. ember nevében fordul elő. Temes- (vagy Csanád-) megyében kereshetjük, a mai Temes- és Torontál-megyék északi határvidékén.

Almafa. (1394: Pesty. Krassóm. t. III. 230.) A. in distr. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) A mai Mörul értendő alatta, Karán-Sebestől ék. (Kr.-Szörénym.)

Almás. L. Halmasnál.

Alsó-Bagd. L. Bagd helys a.

Alsó-Balincz. L. Balincz a.

Alsó-Bapsa. Lásd Bapsa a.

Alsó-Batfalva. L. Doboz tart. 32.

Alsó-Báti (?), L. Sarád városnál.

Alsó-Bényes. (Alsó-Binyis.) L. Binyis helys. a.

Alsó-Bizere. L. Cseri vár a.

Alsó-Bolvasnicza. L. Bolvasnicza a.

Alsó-Bo(r)zás. (Alsó-Boziás.) L. Bozzásnál.

Alsó-Dobrogoszt. L. Dobrogoszt a.

Alsó-Fagymag. L. Fagymag a.

Alsófalu. (Alsófalva.) Alsófalw. (1447: Pesty. Szörénym. t. III. 51.) Alsofalwa in distr. de Caransebes in cottu Themess. (1448: U, o. 54.) Karán-Sebes vidékén feketett.

Alsó-Fenes. Lásd Fenesnél.

Alsó-Gevesd. (Alsó-Gavosdia.) L. Kövesdnél.

Alsó-Gladn(y)a. (Alsó-Glanda.) L. Gladn(y)a a.

Alsó-Gnomboka. Azaz: Alsó-Glomboka. L. Glamboka a.

Alsó-Gyertyános. (Alsó-Gyartyános.) L. Gyertyános a.

Alsó-Hedemer. L. Rékas város tart. 10.

Alsó-Hideg. Lásd: Hideg a.

Alsó-Igazfalwa. L. Igazfalwa a.

Alsó-Igazó. L. Igazó a.

Alsó-Ikus. L. Ikus a.

Alsó-Jerczenik. L. Jerczenik a.

Alsó-Kabolás. L. Borzlyuk város tart. 20.

Alsó-Kal(o)va. L. Kal(o)va a.

Alsó-Keszin. L. Keszin helys. a.

Alsó-Kövesd. L. Kövesdnél.

Alsó-Kriva. Lásd Kriva (-patak) helys. a.

Alsó-Macskás. L. Macskásnál.

Alsó-Mél. L. Mél(-falva) a.

Alsó-Mihel(y)encz. L. Mihel(y)encz helys. a.

Alsó-Priszién. (Alsó-Preszién.) L. Priszién a.

Alsó-Pur(i). L. Puri a.

Alsó-Ramna. L. Ravna a.

Alsó-Székás. L. Székás a.

Alsó-Székél(ő). L. Borzlyuk város tart. 17.

Alsó-Tinkó. (Alsó-Tinkova.) Lásd Tinkó a.

Alsó-Tövis(k). L. Tövis(k) a.

Alsó-Venécze. L. Borzlyuk város tart. 7.

Alsó-Vere(n)din. L. Vere(n)din helys. a.

Alsó-Vesze. L. Ikus falu tart. 12.

Alsó-Vorcsorova. L. Vorcsorova a.

Alsó-Zsupán. L. Zsupán a.

Általkerek. Altalkerek. Althalkerek. (1370. körül: Dl. 30676; 1466: Dl. 16388.) 1370. körül mint Vojtek szomszédja, 1466-ban «in distr. Ozkola» fordul elő. A mai Vojtek és Szkulya közt feketett tehát.

Ambrusfalva. Ambrosfalwa. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) Ambrwsfalwa. (1483: Br. Perényi cs. llt., és 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) A mai Sipet, Fölyá sat. vidékén (Temesvártól ddk.) kereshetjük. (Egy másik, 1462. évi oklevélben Ambrusfalva helyett, kétségkívül tévesen: «Anthalfalwa» áll. Galgóczi llt. Lad. 99. f. 12. n. 3.)

Andocsfalva. Andochfalwa. (1365—1420: Justh cs. llt.) Iktár (és a Temes folyó) mellett feküdt.

Antalfája. (Antalfalwa.) Anthalfaya. Antalfaya. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9. és f. 12. n. 3., 1483: Br. Perényi cs. llt.) Anthalfalwa. (1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) A mai Sipet, Fölyá sat. vidékén (Temesvártól ddk.) keresendő.

Antalfalwa. L. Antalfája, Ambrusfalva helységek s az oszlári Majosi cs. a.

Apácza. L. Krassómegyében.

Apadia. (Apagya. Apagyan.) Apadya in distr. Sebes. (1433: Pesty. Szörénym. t. III. 27., 1475: U. o. 87.) Kysapadya. Felsewapadya in d. Sebes et in cottu Themes. (1447: U. o. 51.) Apagya. Apagyan. (1448: U. o. 53. és Nadányi cs. llt.) Karán-Sebestől dny. ma is megvan. (Krassó-Sz.-m.)

Apafája. Poss. Apafaya et altera Apafaya. Alább ismét: Apafaya minor et maior. (1408. 1415: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) Kysapafaya. Nagh-apafaya. (1425: Zsélyi llt.) A mai Zsebely és Vojtek vidékén feküdt, az Obirda (hajdan: Apord) folyó mentén.

Arács. 1404-ben Krassó-, 1444-ben Temes megyében tűnik föl. A Berzava mellett feküdt. (Pesty. Krassóm. II. 1. 202.)

Aranyásó. (Aranyhasó?) Poss. Aranhasow al. nom. Zaramaz. (1349: Anjouk. okmt. V. 276.) Kerek(i) szomszédja volt.

Armenyes. Azaz: Örményes. — L. ez alakban.

Bagafalva. Vagy Bogafalva. — L. Doboz tart. 17. és 62. sz. a.

Bagd. Bagd. (1476: gr. Forgách cs. llt.) A Temesvár melletti Remete és Gyertyános közt sorolják föl. — 1436-ban: «Felsebaagd és Alsobaagd» helységeket (Berekszóval és Rékassal együtt!) *Aradm.*-hez számítják. (Muz. llt.) A mai Neuhoft (vagy Bogda) helységnek felel meg, Lippától dny.

Ba(j)ka-kenéz-falva. L. Doboz tart. 47. sz. a.

Bajton(y). (Bajtény.) Temes megyében több ízben szerepel: de Baython, Baythony — nemes család; 1472-ben pedig: kenezius de Felsew Baythyn — mint Borzlyuk város szomszédosa, a Garai Jób embere. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 16. l.) E helyütt tehát, Temesvártól kel.-k.-é. kétségkívül állt egy vagy két ily nevű falu. — Ezenkívül azonban Krassómegyében is fordulnak elő: de

Bayton, de Baythyn — nevű nemesek. (1364. 1436. 1455: Pesty, i. h.) Ugyanaz a temesmegyei falu és család értendő-e? nem dönthetem el.

Bak. L. Aradmegyében: Bak és v. ö. Temesmegyében: Haraszthegy helység a.

Báka. Baaka. (1488: Dl. 19406.) A Szöllősiek előnevében fordul elő. (Tán Bakkal ugyanegy?)

Balád. Balad. (1446: Muz. llt. és Dl. 15045.) Partas vagy Ivánd határosaként nemesi névben merül föl. (V. ö. 1410: Kállay cs. llt.)

Balázsfalva. a) Balasfalwa. (Pesty. Krassóm. t. III. 427.) 1471-ben «Balyasfalva» hegységgel együtt mint Hodos tartozéka fordul elő. Bizonyára a mai Temesm. területén feküdt. Talán mindkettő a mai Balázsfalvára (Blazsova) utal, Temesvártól dk. (V. ö. azonban még Doboz tart. 62. sz. a. is.) — **b)** L. Czikó-Vásárhely kastély a.

Baliczafalva. (Balikafalva.) L. Borzlyuk város tart. 25.

Balincz. (Belincz.) Felsewbalyncz. Alsobalyncz. (1488: gr. Forgách cs. llt.) Czikó-Vásárhely kastély tartozékai. Ma Balincz, Lugostól ény., Krassó-Sz.-megyében. Bizonyára ezt kell értenünk az 1480-ban felmerülő «Belincz», valamint az 1482. évben említett «Belyncz in distr. Lwgas in pertinentiis castri Sydowar et in cottu de Sebus» a. is. (Gr. Forgách cs. llt. — L. Bánk cs. a.)

Balogd (puszta). Pred. Balogd. (1494: gr. Erdődy cs. vörösvári llt. Cap. 37. f. 1. sz. 10.) Bogáros, Csatád sat. vidékén terülhetett el, a mai Torontálmegyében.

Bályok. L. Cseri vár a.

Bandia. Bandy, Bandia. (1500. 1510: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 20.) A mai Krassó-Sz.-megye területén Fadimak és Leukusest táján feküdt.

Bánkfalva. a) Bankfalwa. (1447: Dl. 14066; Pesty. Krassóm. t. II. 1. 32., III. 467.) B. in distr. Lwgas. (1480: gr. Forgách cs. llt.) A mai Belincz és Nevrincsa közt feketett. — **b)** L. Doboz tart. 16.

Bán-sárszoza. (Bán-sárszója.) Bansarzowa. (1322: gr. Csáky cs. llt. f. 2. n. 6.) Győrrel együtt említik.

Bánya. (Banya.) **a)** Banya. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai Furdia vidékén — Krassó-Sz.-megyében — feketett. — **b)** Banyay — nevű nemes fordul elő némely almási kerületben fekvő birtokokba való igtatásnál 1484-ben. (Pesty. Szörénym. o. ker. 84.) E vidéken, Mehádiától ny. (Kr.-Szörénymegyében) ma is találunk egy Bania nevű falut.

Bapsa. Felsew Bapsa. Also Bapsa. Kewzepsow Bapsa. (1488: gr. Forgács. cs. llt.) Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartoztak. — Ma Babsa, Lugostól ény.

Bara. Poss. Bara. (1437: Muz. llt.) Úgy látszik Temesmegyében feküdt, mert e megye kiadványában beszélnek róla.

Bara-Kertvélyes. Barakerthweles. Barakerthwelgh. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427. 430.) Hodos kastélyhoz tartozott; a mai Gruin vidékén — Kr.-Szörénymegyében — feketett.

Barbfalva. Barbfalwa. (1437: Muz. llt.) Úgy látszik Temesmegyében, még pedig Lugos és Zsidóvár táján feküdt.

Baroczháza. Barochhaza. (1411: Dl. 9789.) Barothhaza. (1428: Dl. 12031.) Ma Baraczháza, Vinga mellett dny.

Bartafalva. Barthafalva. (1447: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 26.) Lugos vidékén feketett, a mai Krassó-Sz.-megye területén. (V. ö. 1487: Dl. 27378., I. Zsidóvár tart. 5.)

Baskafalva. Baskafalva. (1434: Pesty. Krassóm. t. III. 347.) Tán a krassómegeyi határ felé (dk.) feküdt.

Batfalva. (Bátfalva.) L. Doboz tart. 32. 33.

Báti (?), Bachy. (1330: Anjouk. okmt. II. 480.) L. Sarád várospál.

Bátva (?). L. Cseri váránál.

Becskerekeli. Pechkerekely. (1462: Dl. 30319.) Szent-András m. említik; ott találjuk ma Kis-Becskereket, Temesvártól ny.-é.

Begyest. Begyesth. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 416.) A mai Bottiest, Lugostól kel., Krassó-Sz.-megyében.

Békástó. Bekastho, Zyra, Zarthasd — egymás után fordulnak elő a Temesvár melletti Remetével és Gyertyánossal együtt. (1476: gr. Forgách cs. llt.) A Mercy-féle térképen ezektől nem messze, Temesvártól é. feltűnő »Zera» bizonyára megfelel a régi Szira-nak; Szartasdot 1387-ben mint Cseri vár (l. ott) tartozékát: Zarthas—alakban írják. Itt kereshetjük Békástót is.

Békató(-fő). Reekachofew. (Bizonyára: Beekachofew helyett. 1330: Anjouk. okmt. II. 480. L. Sarád városnál.)

Békfalva. L. Berkfalva a.

Bél. 1400. körül: Mihály, Ozsvát és Bézsán (Besaan), a Nexa (Nexe) fiai, bírói ítélet szerint a remetei Himfieknek adták át a bélvidéki kerületben (*districtus Beelydyke*) levő birtokaikat. De bizonyára csak részben. Mert 1415-ben és 1416-ban a szabadfalvi Nexafiak ismét »de districtu Beel» nevezik magukat. Ekkor azonban (1416.) eme kerületben már a szeri Pósa fiak is birtokosok; valamint fél évszázad múltán, 1472-ben is, midőn e hely »*Beel poss.*» nevet visel. — Ugyane tájon 1467-ben: »*Hollod. Grabolcz, Kysforgach, Wayslofalwa, Brasso. Wyfalw*» helységeket találjuk »*in districtu Beel*». »Ezekben birt részeit Hollódi Fülöp a temeshelyi Dési Péter védelmére bizta, majd ugyancsak ő néki zálogba adta. A következő évben aztán ez a Péter, fogadott fia *Hollódi Fülöp* (továbbá a *belinczi Bésánfiak* és *bélvidéki Nexafiak mint osztályosok*) nevében is tiltakozik a két Kaszainé (de Kasa), Janko György leányai ellen, hogy: »*Thotholos, Feketheer. Zeben. Hydweg*» helységeket »*in districtu Beel*» az iktári Bethleneknek zálogosítsák el. — E csoportosítás mutatja e falvak és a »béli kerület» fekvését. A Lugastól dny. eső Hodos a kiinduló pont. Az 1467-ben előforduló: *Kis-Forgács* a mai Ohába-Forgácsra utal (Lugostól ny.-é.) s megfelel annak a Kis-Forgácsnak, melyet »*Nagforgach, Hollod, Belyncz* (ma Lugostól ény.), *Bozas* (a mai Buziás, Lugostól dny.), *Myhalsfalwa, Setheththelek, Futhfalwa, Brassó*» sat. falukkal együtt 1482-ben mint a belinczi Bésán-ok (l. ott) birtokát említene. A kerület többi falvainak is e tájon: a mai Belincz és Buziás közt kellett tehát feküdniök. Hasonlóképpen az 1468. évi falu-csoportnak is, melyből Feketeért az e vonal közepén manapság kínálkozó Fikatar-ban vélem fölismerni. (1400 körül: Kállay cs. llt., 1415. 1416: gr. Festetisch cs. llt. Keszthelyen, 1467: Dl. 26625; 1468: Dl. 35795; 1472: Dl. 17282; 1482: Pesty. Krassóm. t. III. 457.)

Bel-Berekszó. L. Berekszó a.

Belabuk. Belabwk in distr. Myhald. (1439: Pesty. Szörénym. t. III. 37.) Plugova vidékén feketett.

Beldán. Beldan. (1462: Dl. 30319.) Szt.-András és (Kis-)Beckerek közt sorolják föl.

Belebur. Belebwr. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 430., 432.) Hodos kastélyhoz tartozott.

Belincz. (Belencze.) *a*) Belenche. (1369: Körmendi ll. Himfyana, n. 223. L. Bél helys. a. is.) — *b*) L. Balincz helységnél.

Belos-Andrafalva. L. Ikus falu tart. 10.

Belosfalva. L. Ikus falu tart. 13.

Belső-Borzás. (Belső-Boziás.) L. Bozzásnál.

Belső-Csombol. (Belső-Czombol.) Lásd Csombol a.

Belső-Rábé (puszta). L. Rábé a.

Benedekfalva. (Benedekest.) Benedekesth. Benedechezth. Benedekfalva. (1479. 1480. 1488: Pesty. Krassóm. t. III. 453., 455., 463.) A mai krassó-sz.-megyei Szilha és Hezeres vidékén feketett.

Benedektelke (puszta). Pred. Benedektheleke. (1454: néh. gr. Gyulay L. ll.) Zsadány, Kalácsa sat. vidékén terült el. (Temesvártól ény.)

Bene-kenéz-falva. L. Cseri vár a.

Bényes. L. Binyis alakban.

Berdencz. L. Burdincz alakban.

Berekszó. Poss. Belberekzav. (1349: Dl. 30114.) Distr. Beregzw. (1387: Pesty. Krassóm. t. III. 165.) Berekzo. Kysberekzo. (1462: Dl. 30319.) Heti-vásáros hely már 1388-ban. (Ortvay, i. m. I. 483.) Temesvártól nyug. ma is megvan. — 1436-ban (részeit) Aradmegyéhez számítják. (Muz. ll.)

Berendefalva. Berendefalwa. — Hodos kastélyhoz (lásd ott) tartozott 1471-ben.

Berkfalva. L. Cseri vár a. — E helység helyett később, ú. m. 1473-ban egy: Beekfalwa, 1507-ben pedig: Bekfalwa nevű falut sorolnak föl a kérdéses vár tartozékában.

Berkolcz. L. Cseri vár a.

Berlő. (Berle.) Berleu. (1356: Kismart. ll. 47. P. 8.) Berle. (1391: Keczer cs. ll. f. 221. fr. 2., 1425: Dl. 30160.) Berlew. (1418: Dl. 10716. 10724; 1428: Dl. 12031.) Temesvár vidékén feketett.

Berzova. Berzowa. (1489: Pesty. Krassóm. t. III. 466.) A «karán-sebesi kerület»-ben feküdt, a mai Krassó-Sz.-megye területén.

Berzós. Berzews in distr. Lugos. (1442: Pesty. Krassóm. t. III. 383.) Zsidóvár mellett feküdt, a mai Krassó-Sz.-megyében.

Besenyő. Bessenew. (1332—37: Páp. tiz.-lajstr. 151.) Nagbesenye. Temesmegyei nemes előnévében. (1494: Dl. 20196.) Bessenew. (1498: Kismart. ll. 47. C. 22.) Ma Bessenova, Temesvártól ény.

Beszermény. Bezermen. (1408: Dl. 9472.) Naghbezermen. Kysbezermen. (1462: Dl. 15744.) Horogszeg környékén feketett.

Beszna. (Beszne.) Besna in distr. Sebes in cottu *Themess.* Beesna in d. Sebes. (1447: Pesty. Szörénym. t. III. 49.) Besne in d. Karansebes (et Bor-

zafew). (1495: U. o. 120—121.) A mai Priszzián vidékén kereshetjük. (Karán-Sebestől ddk.)

Besztria. Beztria. (1453: Dl. 30191.) Temesmegyei kir. ember (Miklós) nevéből ismeretes. Pesty szerint Bisztere (Bisztra) helységgel ugyanegy lenne. (Szörénym. tört. II. 386.)

Bezdz. (Beszd.) «Bezdz, Penthele, Gereznad, Kiralhalm» — egymás után fordulnak elő 1462-ben a b. Hagymás-birtokok sorában. (Dl. 30319.) Hol feküdtek? — ennyi adatból bajos eldönteni. Az bizonyos, hogy az ezek előtt felsorolt helységek (Bogáros, Galád, Vámhalom, Kökénd sat.) a mai Torontálmegyében, Nagy-Kikinda táján feküdtek, s viszont hogy az utánok következő Tesöld és Tolvajd már jóval odább dél-keletre és délre helyezendők. *Utóbbi vidék mellett szól* a pápai tizedlajstrom, mely Bezdet (Beesd, Besd, Desd), a Temes és Berzava közti esperességbe (Csávós vidékére?) helyezi. (145. 152. 156. 159.)

Biallak. (Bial-lak.) Byallak. (1400: B. Révay cs. llt. f. VI. n. 6. és gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) Pordánynyal, Ivánddal sat. határos volt. Az 1761. évi térkép Biallak néven Ivanda mellé helyezi, a hol különben (Ivanda és Tárnok közt) mint pusztá ma is megvan. (Torontálm.) A középkorban Keve- vagy (inkább) Temesmegyéhez tartozott.

Bika-mezeje. L. Haraszthegnél.

Bikocsa. (Bikota.) Bykacha, Bykocha, Bykotha. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3. és br. Révay cs. llt. f. VI. n. 6.) Bykota. (1414: Kállay cs. llt.) Nemesek nevéből ismeretes. — A középkori Keve- vagy Temesmegyében (vagy Krassóban?) fekehetett s tán a mai torontálmegyei Ivanda, Modos sat. vidékén feküdt. (Az is meglehet, hogy a középkori torontálmegyei Bikácscsal azonos.)

Billyéd. Blyed. (1462: Dl. 30319.) A mai Billét, Torontálmegyében, Komlóstól kel.

Binyis. (Binyes. Bényes.) Utraque Bynys. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 453.) Felsewbynys. Alsobynys. (1480: U. o. 455.) Alsobynys, Felsewbynys. (1488: U. o. 463.) Együtt emlegetik a mai krassó-sz.-megyei Hezeressel, melynek egyik határrészt ma is Binyisnek nevezik. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 48.) L. Zsidóvár tart. 21. és 22. is.

Bisztere. (Bisztra.) Bizthere alias Negoteste in d. de Sebes. (1430: Pesty. Szörénym. o. ker. 62.) Beztria. (1453: Pesty. Szörénym. t. II. 386.) Negotesth. (1470: U. o.) — A mai Ohába-Bisztra, Karán-Sebestől ék. (Kr.-Szörénym.) V. ö. Besztria a.

Bizere. a) Bizere. Byzere. — A szomszédos (kr.-szörénymegyei) Vorcsoróvával együtt szerepel. (Lásd ezt.) 1491-ben egyedül fordul elő «in distr. Sebes cottus Themesiensis.» (Pesty. Szörénym. t. III. 105. 107.) Ma nincs meg. — b) Lásd Cseri vár a.

Bladost. L. Vladest(i) alakban.

Boba. Boba. (1462: Dl. 30319.) Berekszó mellett sorolják föl.

Bobatin. Lásd Vokfalvánál.

Bodófalva. Bodofalwa. — Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. (L. ott.)

Bodogánfalva. Bodoganfalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Bodon(y). (Bodontelke.) Poss. Budwn, Bodon. (1337: Anjouk. okmt. III. 347. 348.) Zsadányynal és Csamával volt szomszédos. (Temesvár vidékén.) 1487-ben: Bodontheleke néven pusztá. (Muz. ltár.)

Bodzástelek. L. Boz(z)ásnál: b).

Bogafalva. L. Doboz tart. 17.

Bogáros(d). Bogaros. Bogarosd? (1462: Dl. 30319.) Bogarus. (1493: Dl. 19970.) Pred. Bogaros. (1494: gr. Erdődy cs. vörösv. lt. C. 37. f. 1. n. 10.) Billyéd és Csatád mellett tűnik föl.

Boglyafalva. Boglyafalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai krassó-sz.-megyei Furdia táján feketett.

Bogoltin. Bugulthin. Bagolthyn. Bogalthyn. (1452. 1480. 1500: Pesty. Szörénym. t. II. 23.) Nemesi névből ismeretes. — Mehádiától é. találjuk. (Kr.-Szörénym.)

Bohanosfalva. L. Doboz tart. 67. sz.

Bohovics. Bohowyth — nemesi névben. (1484: Dl. 30223.) Ma Bozovics, Mehádiától kel. (Kr.-Szörénym.)

Bokorfalva. «Bokorfalwa, Krezthyncz» helységeket 1488-ban Hosziág után sorolják föl, mint Cziko-Vásárhely kastély tartozékait. Úgy látszik nyugotra estek a mai Hisziástól, mert utánok «Gyerthyanos és Rekethyes» helységek következnek, melyek már kissé ény. feküdtek a mai Rékastól az 1761. évi térkép («Jork Janos»; alább Remete mellett ismét egy másik «Jörek Janos», mely az 1761. évi térkép szerint: Gortianosch) szerint. (Gr. Forgách cs. lt. — V. ö. Gyertyános.)

Bokosticza. L. Petrosniczánál.

Boldor. Boldor. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) Ma Boldur néven Lugos és Hodos mellett találjuk, mely utóbbinak tartozéka volt. (Krassó-Sz.-m.)

Bolvasnicza. (Bolosnicza.) Bolwasnicza in distr. Sebes *in cottu Themes.* (1475: P. Szörénym. t. III. 87.) Felseu-, Alsó-, Kezebseu Boluasnycza in *distr. Zeureniesi.* (1480—81: U. o. 88. 92.) Bolosnycza in distr. Sebes. (XV. század: Nadányi cs. lt.) Bolwasnicza *in distr. de Karansebes et sub banatu Zevriniensi.* (1492: U. o. 111.) Karán-Sebestől dk. ma is megvan. (Krassó-Szörénym.)

Bolvasticza. (Bolosnicza.) Baluasticza in d. Myhald. (1436: Pesty. Szörénym. o. ker. 64.) Bolosnycza. (1439: Pesty. Szörénym. t. II. 29.) A mai Vallia Bolvasniczának felel meg, Mehádia mellett é. (Krassó-Szörénym.)

Bol(y). Kysbool. (1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333.) Boly. (1482: Dl. 18620.) Ma pusztá Rudna mellett d. (Torontálm.)

Bol(y)obar. (Bolibar.) Kysbolibar. (1446: Muz. lt.) «Bolyobar, Kalagyer, Lezkolcz» — Gáddal és Partassal együtt tűnnek föl. (1481: Dl. 26644.) Magyarbolobar, Thothbolyobar. (1494. 1497: gr. Csáky cs. lt. f. 128. n. 34. és 36.) Bolyobarnak tán a mai Krivabara (?) helység felel meg, Partos mellett nyd. (Torontálm.)

Borbaszlófalva. L. Ikus falu tart. 7.

Boroszlaviczafalva. L. Doboz. tart. 44.

Bor-Székely(i). Tributum regium quod olim in villa Borzekeli exigebatur, nunc vero in Zenthandoryas . . . (1391: Keczer cs. llt. f. 221. fr. 2.) Borzekel. (1840: Dl. 18318; 1492: Muz. llt. és Galgóczi llt. lad. 98. f. 27. n. 5.) Szent-András és Csama táján feküdt, Temesvártól ény. felé. (Aradmegyében is, helytelenül: Pórszékely néven fölvéve.)

Bo(r)zás. L. Boz(z)ás a.

Botfalva. V. ö. Doboz tart. 32. 33.

Botibok. (? Botybok ?) Cseri vár (l. ott) tart. közt sorolják föl 1473-ban. (Tán Bottya-Márton-falvával azonos ?)

Bottya-Márton-falva. L. Cseri vár a.

Boziafalva. L. Boz(z)ás helységénél: c).

Boziástelek. L. Boz(z)ásnál: b).

Bozsar. L. a hasonló nevű város a.

Bozvár. Bozwar, vagy: Bozvára. (1490: Pesty. Krassóm. t. II. 77.) Hunyad-megye határán feküdt. (V. ö. a Bozvári cs. idéz.)

Boz(z)ás. (Boziás. Bozos.) a) Buzus. (1369: Körmenői llt. Himfyana, n. 223.) Bozas. (1482: Pesty. Krassóm. t. III. 457.) Bél vidékén feküdt; a mai Buziásnak felel meg. — **b)** Pesty szerint az előbbivel azonos az 1479-ben fölmerülő: Bozyasthelek, vagy: Bodzasthelek. (1479: Századok, 1868. 109. l., Pozsonyi kápt. llt. C. Buden. I. f. 4. n. 11. V. ö. Csanádmegyében a szajáni Posztós cs. a.) Ez azonban csak hozzátétel; mert Bodzástelek aligha közelebb nem feküdt a régi Csanádmegyéhez. — **c)** Bozas. Bozzas. Bozyas, Felsew Borzas. (1452. 1470: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 73.) Úgy látszik a »lugosi kerület»-ben, a mai krassó-sz.-megyei Zsidóvár és Zsena vidékén feküdt. Azonos az 1469-ben előforduló: »Bozyafalwa» faluval. (Dl. 31152.) L. Zsidóvár tart. 7. 8. 35. a. is. — **d)** L. Cseri várnál. (Bozos.)

Bozza-szék. (Bozza-szeg.) Bozzazeg. (1492: Dl. 19618. — L. Cseri vár a.

Bökény. Beken, Bewken, in comitatu de Sebes. (1489: Pesty. Szörénym. t. III. 101—102.) Ma Bukin, Karán-Sebestől délre, Kr.-Szörénymegyében.

Braczafalva. Braczafalwa. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt 1471-ben.

Bramfalva. Bramffalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Brassó. L. Bél a.

Bratamérfalva. L. Doboz tart. 42.

Bratinafalva. (Bratimafalva. Bretinafalva.) — L. Borzlyuk város tart. 4. 9.

Bratizlófalva. L. Pósa falvánál.

Brato-kenéz-falva. L. Cseri vár a.

Bratulfalva. L. Doboz tart. 56. sz. a.

Bretinafalva. Vagy: Bratimafalva, Bratinafalva. L. Borzlyuk város tart. 4. 9.

Budfalva. L. Zsidóvár tart. 40.

Bulvencz. Poss. Buluench. (1370: Br. Perényi cs. llt.) A remetei Himfiek birtokai közt csupán ez egyszer merül föl, a midőn ugyanis I. Lajos királytól heti-vásár tartásra nyer jogot.

Burdincz. Burdinch. (1433: t. Morocza cs. gyűjt.) *Tán azonos ezzel: pred.* Berdencz. (1494., 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34. és 36.) Vojtek táján, vagy tán Csákovártól d.-dny. feküdt.

Buszkafalva. L. Cseri vár a.

Butyin(-falva). Bwthyn. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 453.) Bwchinfalva. (1480: U. o. 455.) Széla mellett a lugosi kerületben tűnik föl.

Buzád. Bened. de Buzad — úgy látszik temesmegyei nemes. (1415: Kállay cs. llt.)

Csaba. *a*) Utraque Chaba. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) Hodos kastélyhoz tartoztak; a mai Gruin vidékén (Krassó-Szőrény.) keresendők. Ugyane tájon 1369-ben a Nexafiak birtokában három ily nevű falut is találunk. (Tres Chaba. Körmendi llt. Himfyana, n. 223.) — *b*) 1478-ban a Berzsen (Berzen) Bertalan temesmegyei kir. ember előnevében is fordul elő ily nevű helység. (Chaba. Gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Ez alatt azonban aligha a fönnebbi falvak értendők.

Csagarafalva (?). L. Doboz tart. 55. sz.

Csák. Csák várostól megkülönböztetendő. — L. Galád helységnél.

Csalános. L. Cseri vár a.

Csama. Chama. (1337: Anjouk. okmt. I. 347., 1387: Uz cs. llt., 1391: Keczer cs. llt. f. 221. fr. 2., 1470: Galgóczy llt. lad. 98. fasc. 27. n. 1., 1400: Mon. Vatic. I. IV. 225., 1485: Dl. 19067.) Szent-András mellett kel. feküdt. Szent-Erzsébet tisztt. szentelt egyházát 1400-ban említik.

Csaramida. Cheremyda. Cherennyda. (1454: Pesty Krassóm. t. III. 397.) Charamida. (1464: U. o. 416.) A mai Furdia és Zold vidékén feküdt. (Krassó-Szőrény.)

Csarna. L. Csorna alakban.

Csata (puszta). Pred. Nagh Chatha, Kys Chata. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Csákovár, Ohád, Parác sat. táján kereshetjük.

Csatád. Chathad. (1482: Dl. 18620; 1497: Dl. 20623.) Pred. Chatad. (1494: gr. Erdődy cs. vörösvári llt. Cap. 37. f. 1. n. 10.) Ma Torontálmegyében találjuk, Nagy-Kikindától kel.-é.

Csávás. Chawas. (1256: Árp. új okmt. VII. 429.) Cauas. Chauas. (Páp. tiz.-lajstr. 145. 159., 1337: Anjouk. okmt. III. 364., 1360: Dl. 322., 1442: Dl. 13662.) Vámhely volt. 1360-ban a megye kitétele nélkül fordul elő. — Ma Csávós, Torontálmegyében, Párdánytól dk.

Cseba. L. Zsidóvár tart. 10.

Csebet. L. Sarád városnál.

Csebnýák. Pesty. Szőrény. t. II. 41. — Mehádiától ény., a mai Perovova vidékén fekehetett. (Krassó-Szőrény.)

Csécsstelek(e). L. Krassómeigyében.

Csenke. Chenke. (1425: Zsélyi llt.) A mai Csákova táján fekehetett.

Csenő. (Csene, Csenej, Cseme). — *a*) Cheney. (1330: Anjouk. okmt. II. 480.) Chene. (Páp. tiz.-lajstr. 149. 157. 159.) Cheme. (1454: néh. gr. Gyulay Lajos llt.) L. Sarád városnál. — *b*) Cheme. (1494: Dl. 20196. és 20240.) A mai Csenej értendő, Temesvártól ny.-d., Torontálmegyében.

Csente. (Czente.) Chynte in d. Sebes. (1470. körül: Pesty. Krassóm. t. III. 320.) Chenthe. (1478: U. o. II. 1. 110.) Talán Zsidóvár felé feküdt, a mai Krassó-Szőrény megye területén. (V. ö. Csinka helys. a.)

Cseremida. L. Csaramida alakban.

Cserlesz-szék (?). L. Cseri váránál.

Csernecz. (Cserenyés.) Chernenec in d. Karansebes. (1468: Pesty. Szörénym. t. III. 81.) Cherenyes in distr. Sebes. (1480: U. o. 90.) A mai krassó-szörénymegyei Polyána vidékén feketett.

Cserneczháza. Chernenzhaza. (1470: Dl. 17076; 1492: Galgóczi llt. I. 98. f. 27. n. 5.) Chernenchaza. (1487: Muz. lltár.) Bizonyára a mai Csernegyházával ugyanegy, Temesvártól é.

Csernota. Chernotha in d. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Szákul környékén feküdt.

Cseszt(e)reg. Cheztreg. (1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333.) Chezteregh. (1430: Dl. 12217.) Rudával együtt emlegetik.

Csév-(O)hába. Lásd Ohába a.

Csinka. L. Zsidóvár tart. 47. — Tán Csentével (Csinte) azonos?

Csinte. L. Csente alakban.

Csira. (Czira.) Cyra. (1391: Keczer cs. llt.) Chyra. (1428: Dl. 12031; 1470: Galgóczi llt. 98. 27. 1.) Temesmegyei köznemesek nevéből ismerjük. — A megye ény. vidékén kereshető.

Csobaj. Chobay. (1400: t. Morocza cs. gyűjt., 1462: Galgóczi llt. lad. 99. f. 8. n. 9., 1483: B. Perényi cs. llt.) A mai Sipet, Folya sat. vidékén (Temesvártól ddk.) kereshetjük. Meglehet, hogy a mai *Folya*-nak felel meg, melyet ma: *Toba* és *Foba* néven is ejtenek.

Csóka. L. a Csókai cs. a.

Csókás (puszta). Pred. Chokas. (1494: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34., 1497: U. o. n. 36.) Csákovártól d.-dny. irányban kereshetjük, temes- vagy torontálmegyei területen.

Csolt. L. Ötvén(y) helys. a.

Csombol(y). Chombol. (1477: Dl. 17967.) Nagh Combol. Közep Combol. Belse Combol. (1489: Dl. 19559.) A mai Zsombolya, Torontálmegye é. részében.

Csonkaegyház. (Csontaegyház.) Chonkaeghaz. (1472: Dl. 17315.) Chonthaeghaz. (1477: Dl. 17967.) Hetény, Csatád, Ócse sat. (ma Torontálm.) helységekkel együtt tűnik föl.

Csorna. α Chorna in cottu Themes. (1436: Pesty. Szörénym. t. III. 31.) Chorna in districtu Myhald. (1439: U. o. 37.) Charna. (1459. 1476: gr. Forgách cs. llt., 1463: Dl. 15872.) A Cserna patak mentén feketett, a mai Kr.-Szörénymegyében. — **β** Más Csorna (Chorna) az, mely 1453-ban mint a Varjasok birtoka fordul elő. (Jászói konv. llt. Scr. B. No. 24.) Utóbbi talán a mai Csernának felel meg, Csákovártól k.-é.

Csőze. Chevze. Chevzen. Cosa. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 152. 160.) Chuze. (1395: gr. Csáky cs. llt. f. 10. n. 11.) Cheuze. (1421: U. o. f. 118. n. 86.) A Csákiaké volt. — A mai Csebza helységnek felel meg, Csákovártól ény. (Torontálm.)

Csud. Chud. (1322: gr. Csáky cs. llt. f. 2. n. 6., 1343: U. o. f. 33. n. 1., 1379: Pesty. Krassóm. t. III. 201.) A mai Dolacz és Gyér vidékén feküdt. (Torontálmegye.)

Csudafalva. L. Cseri váránál.

Csudaháza. Chudahaza. (1425: Zsélyi llt.) A mai Zsebely (hajdan Széphely) vidékén feküdt.

Csukat. (Csutak.) L. Oszkola helys. a.

Csuno (puszta). Pred. Chwno. (1482: Dl. 18645.) Kopaj pusztával együtt talán Rábé vidékén terült el. (L. a Dóczi cs. a.)

Csura. (Csiura.) L. Zsidóvár tart. 12.

Csurilafalva. L. Doboz tart. 57.

Csuta. Chutha in d. Sebes. (1411: Pesty. Krassóm. t. III. 269.) Cuta in d. Karansebes. (1440: U. o. 374.) Czwta in d. S. (1470. körül: U. o. 420.) Karán-Sebestől é. esik. (Krassó-Szőrénym.)

Czombol(y). L. Csombol(y) alakban.

Dadadia. Dadadya. — Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott.

Dág. L. Dég alakban.

Dagabratl. Poss. Dagabрати. (1445: K. Papp M. Tört. Lapok. I. 240.) A komjáti kerület vidékén feküdt.

Dagaj. Dagay. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Dalyafalva. L. Doboz tart. 59. sz. a.

Damasnya. L. Domasnya néven.

Danilest. Danilest in d. Sebes. (1433: Pesty. Szőrénym. t. III. 26—27.) Ma Delinyest, Karán-Sebestől dny.

Dank-kenéz-falva. L. Cseri váránál.

Darnótfalva. L. Doboz tart. 64.

Darócz. L. Oszkola helys. a.

Darvas. Darwas. — Sarád városhoz (l. ott) tartozott.

Dávidháza. Dawidhaza. (1489: Dl. 19477.) Ma puszta Hetény mellett dk.

Dég. Poss. Deg. Via Deegwtha. (1428—9: Dl. 12031.) Gyarmat határ-leírásában említik. Temesvártól (és Girodától) kel. feküdt. Azonos lehet ezzel az 1344-ben fölmerülő: Dag. (Anjouk. okmt. IV. 480).

Demeterfalva. L. Rékás város tart. 9.

Derzse. L. Monyarósnál.

Doboz. (Dobaz.) Dubaz. (1399: Kállay cs. llt.) Dobaz. (1405. 1410: Wenzel gyűjt. a Múz. lltban.) Districtus Dobaz. (1410—21: Kállay cs. llt.) Kysdoboz. (1411: U. o.) Dobos. (1462: Dl. 15700.) Doboz. (1489: gr. Forgách cs. llt.) Feje volt egy nagy uradalomnak, melynek részei dobozi Dánfi László 1447-ben Nagymihályi Lászlónak elzálogosította, kinek özvegye aztán e zálogos birtokokhoz a dobozi Dánfiakkal szemben 1462-ben is jogot formált. Dobozon kívül 44 faluból állt e birtok-test, melyből azonban máig csak néhány maradt meg. Azért rövidség okáért e helyen csoportosítjuk az e korszakbeli összes tartozékok helyneveit. (Zárjelben az 1462. évi oklevél szerinti írásmód, az egri (!) káptalantól.) 1. Magyarsomzsegh, 2. Tothsomzsegh, 3. *Kezthafalma*, (Kazthafalwa), 4. Zereb (? Zereb), 5. Thamasfalwa, 6. *Wenecze*, 7. *Hatthyas* (Hathyas), 8. *Rakarwycza*, 9. Mehesfalwa (Meheschfalwa), 10. *Kyskeped* (Kyskepeth), 11. Sakoyafalwa, 12. Thywzelefalwa (Thywrefalwa?), 13. Sarkaagh, 14. Pozparafalwa (Pozporafalwa), 15. Krusewecz, 16. *Bankfalwa*, 17. Boga-falwa, 18. Lewkesbaraya, 19. Weresfalwa, 20. Lywbanchfalwa (Lybanchfalua), 21. Markfalwa, 22. Dragamerfygerghfalwa (Dragamerfigenghfalwa!), 23. Supa-

falwa, 24. Fynthafalwa (Fintafalua), 25. Fethkythlaczafalwa (Fethkylaczafalwa), 26. Nagyfylyged (Nagyfýlged), 27. Rasafalwa, 28. Falwhel, 29. Zazkylfyalwa, 30. Suryanfalwa, 31. Symafalwa, 32. Alsobathfalwa, 33. Felsewbothfalwa (Felsewbathfalwa), 34. Waysa, 35. Kozthathynfalwa, 36. Ohabycza, 37. Walk, 38. *Nagyzzgar*, 39. *Raykoyzzgar*, 40. Lwbothafalwa (Lwbathafalwa), 41. Thywadarfalwa, 42. Brathamerfalwa, 43. Marthonfalwa, 44. Borozlawiczafalwa. — Ezenkívül azonban 1410-ből is fenmaradt e nagy uradalom falvainak névsora (a melyből pótlólag a Hunyadiak korában elő nem forduló helységek neveit folytatólagos számozással igtatjuk ide), következőkép: «Hathyas (főntebb 7. sz.), 45. Zlanafalua, 46. Ozyagfalu, Venecy... (kiszakadva, l. fönt 6. sz.), . . . falua, 47. Ba(y)nkakenezfalwa, Lewkusbaraya, 48. Forrayfruthafalua, 49. Waydafalua, 50. Wasayzzgara, 51. Sthanylafyademeterfalwa, . . . falua (kiszakadva), Thyuadarfalua (l. fönt 41. sz.), Suryanpeterfalua, Sarkogfalua (l. fönt 13. sz.); 52. Fekethewdragomerfalua (tán a főntebbi 22. sz.?), Mehesfalua (l. fönt 9. sz.), 53. Thetesfalua; 54. Sthoyakfyanusfalua, Veresdragomerfalua, (tán azonos a főntebbi 19. számúval), Supafalua (l. fönt 23. sz. a.), 55. Chagarafalua, Nagmarthonfalwa (l. föntebb 43. sz.), 56. Bratulfalua, 57. Churilafalua, Thothesomzegfalua (l. fönt 2. sz.), 58. Obradfalua, 59. Dayafalua, 60. Dranifalua, Fynthafalua (l. fönt 24. sz.), 61. Balasfalua, Filgethfalua (l. fönt 26. sz.), Bagafalua (l. fönt 17. sz.), 62. Zaloyuanfalua, 63. Filespeteryzzgara, 64. Dar-nothfalua, 65. Kanczo, 66. Kuthus, Nagyzzgar (l. fönt 38. sz.) és 67. (idegen kézen:) Bohanusfalua. Fekvésükre nézve: *Doboz* — Duboz néven — Temesvártól dk. ma is megvan. 3. *Kesztafalva*, tán a mai Kiszetónak felel meg, Lugostól ény., 7. *Hattyás* — a mai Hítyiásnak, Lugostól ny., 8. *Rakovicza* ettől dk. ma is megvan; 9. *Kisképedet* a mai Kepetben találjuk föl, Lugostól ny. d., 38. 39. 50. 63. *Nagy- és Rajko-Izgar*, Vas(z)a-izgarát és Files-Péter-izgarát pedig a mai Izgarban, Dobozhoz közel kd. Utóbbi helység 1389-ben «Izgara» alakban (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 230. l.) fordul elő s ekkor tán Krassó-megyéhez tartozott. (6. Venéczére nézve v. ö. Borzlyuk város tart. 7. 24., — 16. Bánkfalvát pedig l. külön.)

Dobravicza. a) L. Zsidóvár tart. 24. és b) Kevemegyében is.

Dobrodofalva. L. Borzlyuk város tart. 26.

Dobrogoszt(a). (Dobrogostye.) Dobrogozta. (1394: Pesty. Krassóm. t. III. 230.) Dobrogoszt in d. Karansebes. (1440: U. o. 375.) Also Dobrogoszt. (1452: U. o. 392.) Dobrogeste. (1478: U. o. II. 134.) Macsova és Karán-Sebes közt feketett. (Krassó-Szörénym.)

Dobromerfalva. Poss. Dobromerfalua. (1369: Körmendi Ill. Himfyana, n. 223.) A mai Belincz, Fikatar, Buziás sat. vidékén feketett. (Lugostól nyug.)

Dócz. (Dolcz.) Dowch. (1343: gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 1.) Docz. (1483: Dl. 18784. 18785.) Dolcz. (1489: Dl. 19477.) Ma Dolacz, Csákovártól dny. (Torontálm.)

Domasnya. Domasnia. De Damasnay. (Nemesi névben. 1436. 1452: Pesty. Szörénym. t. II. 55.) Mehádiától é. esik.

Donát(-telke). Donath. (1322: gr. Csáky cs. llt. f. 2. n. 6.) Donaththelek. (1343: U. o. f. 33. n. 1.) Győrrel együtt említik. Úgy látszik valahol Bánlak, Tolvadia sat. táján kereshetjük, de inkább keleti irányban, mert 1343-ban Krassó-megyéhez számítják.

Draganfalva. Dragonfalwa. (1365—1420: Justh cs. llt.) Iktár mellett feküdt. 1471-ben Hodos kastély tartozékai közt sorolnak föl egy: «Draganfalwa» nevű falut. (Pesty. Krassóm. t. III. 430.) Tán ugyanegy ez a föntebbi Dragonfalvával.

Dragomérfalva. (Dragomirfalva.) «Olohsagh et Dragamerfalwa in tenutis opidi Lugas et pertinenciis castri Zydowaar». (1439: Pesty. Krassóm. t. III. 368.) Orsagh et Dragomerfalwa in provincia et pertinenciis oppidi Lugas. (1440: U. o. II. 1. 120. és II. 2. 82.) A mai Ollóság és Dragomirest, Lugastól dél felé, Krassó-Sz.-megyében. (V. ö. Zsidóvár tart. 29. és 30.) Tán megfelel ennek az Ollóságnak az 1485-ben és 1501-ben kir. emberek nevében fölmerülő: Arzagh, Orzagh. (Pesty. Szörénym. t. II. 428.)

Dragomérfi-Györgyfalva. L. Doboz tart. 22.

Dragonfalva. L. Draganfalva a.

Dragoszló-Nyárad. L. Nyárádnál.

Dragotafalva. L. Borzlyuk város tart. 27.

Dragotinfalva. (Dragotenest.) Pred. Dragotenesth in d. de Lugas. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 411.) Dragotenfalva poss. in distr. Sebes. (1470. körül: U. o. 420.) A mai krassó-sz.-megyei Zsidóvár vidékén feketett.

Draksfalva. (Draxafalva.) Kenesius de Draxafalwa. (1442: Muz. llt. — L. Cseri vár a.)

Draksinfalva. (Draxinfalva, Draksenest.) Draxinfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Dragzenesth. (1464: U. o. 416.) Ma Draksinest, Facsettől dk. Krassó-Sz.-megyében.

Dranifalva. L. Doboz tart. 60. sz. a.

Drankó. Ily nevű helységnek is kellett lenni D.ⁿ vára mellett a XV. században. (L. Drankó vára.) A XVI. században már «oppidum». — Ma Drenkova, Krassó-Szörénymegyében, Orsovától nyug.

Drasafalva. L. Cseri vár a.

Drasánfalva. L. a Rádi cs. a.

Draxafalva. L. Draksafalva alakban.

Draxinfalva. L. Draksinfalva alakban.

Drugan-Nyárad. L. Nyárádnál.

Drugfalva. L. Cseri vár a.

Dudafalva. (Dudinta.) L. Borzlyuk város tart. 33.

Egerszeg. L. Krassómegyében.

Egyházas-Oroszi. L. Ötvén(y) helys. a.

Éleskő. Eleskw. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Élíasfalva. (Élyásfalva.) Elyasfalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Emelke. (Emelka.) Emelka. (Árpádk. okl. 1405: Dl. 31121.) Emelke. (1416: Dl. 28159.) Uj-Béccsel határos lehetett.

Endrőd. (Endrődpataka. Endréd.) Endreud. Kysendreud. (1361. 1364.) Endreudpataka. (1365.) Endred. (1453.) Furdia vidékén feküdtek a mai Krassó-Sz.-megyében. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 142.)

Eniszten. Enyztén. (1365—1420: Justh cs. llt.) Iktár és a Temes folyó mellett feküdt.

Erdőhegy. Herdeuhgy. (1341: Kállay cs. llt.) Úgy látszik Temes- (és nem Arad-) megyében feküdt, de kétségtől a régi Temes és Arad megyék határvidékén. (Temesvártól é. irányban.)

Erdős. Erdes. Erdews. (1467: Dl. 16552; 1470: Dl. 17002; 1482: Dl. 18620.) Zsombolyától kelet (ék.) felé eső helységekkel együtt emlegetik. (Ma torontálmegyei terület.) Valószínűleg a mai Jécsával volt határos.

Erdőtelek. Erdewtelek. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott. (Tán azonos az 1369-ben Egerszeg — ma Jerszeg — határjárásakor feltűnő: Erdeutelek-kel?? Pesty. Krassóm. t. II. 1. 144.)

Ermén(y)es. L. Örményes néven.

Etre. Hetre. (Páp. tiz.-lajstr. 149. 151.) Ethre. (1422: Dl. 11238.) Ethwe. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 449. 458. sat.) Ethree. (1487: Muz. llt.) Sarád városhoz tartozott; Szent-András és Zsadány táján feküdt.

Etvény. Avagy: Ötvény. L. ez alakban.

Fagymag. Fagymag. Alsofagymag. (1488: gr. Forgách cs. llt.) Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartoztak. (L. ott.)

Faluhely. L. Doboz tart. 28.

Fancs(a)laka. Fantalaka. Fanthalaka. Fanchala. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 152. 156. 159.) Fanchlaka. (1458: Dl. 15216.) Fanczlaka. (1455: Dl. 14981.) Temesvártól déli irányban feketett. (Vojtek és Berény felé?)

Farkasest(e). Farkasesthe. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai Zsuppány vidékén feketett. (Krassó-Sz.-m.)

Fazokas. Fazakas in distr. Myhald. (1439: Pesty. Szörénym. tört. III. 37.) A mai krassó-szörénymegyei Verendin mellett sorolja föl oklevelünk. (V. ö. Plugova.)

Fecskity-Laczafalva. L. Doboz tart. 25.

Fejérvíz. Feyerwiz — nemesi névben. (1436. 1439. 1452: Pesty. Szörénym. II. 63.) Mehádia környékén feküdt. (Krassó-Szörénym.)

Fékancs. Fekanch. 1430-ban Antal temesmegyei kir. ember. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 164.) 1437-ben: Mátyás — krassómegyei nemes. (Kállay cs. llt.) A régi Krassó és Temes megyék határ-vidékén, e megyék valamelyikében feketett tehát.

Fekete-Dragomérfalva. L. Doboz tart. 52.

Fekete-ér. L. Bél a.

Félegyház. Felegház. — 1371-ben és 1404-ben Krassó-, 1444-ben Temes-megyéhez tartozott. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 164.) A Berzava vidékén feküdt.

Feleste. Feleste. (1364: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 164.) A mai krassó-sz.-megyei Bottiest mellett feküdt. (Lugostól k.)

Felső-Apadia. L. Apadia helys. a.

Felső-Bagd. L. Bagd helys. a.

Felső-Bajtény. L. Bajton(y) helys. a.

Felső-Balincz. L. Balincz a.

Felső-Bapsa. L. Bapsa a.

Felső-Batfalva. L. Doboz tart. 33.

Felső-Báti (?). L. Sarád városnál.

Felső-Bényes. (Felső-Binyis.) L. Binyisnél.

- Felső-Bizere.** L. Cseri várnál.
- Felső-Bolvasnicza.** L. Bolvasnicza a.
- Felső-Borzás.** (Felső-Boziás.) Lásd Bozzásnál.
- Felső-Fenes.** L. Fenesnél.
- Felső-Gevesd.** (Felső-Gavosdia.) L. Kövesdnél.
- Felső-Gladn(y)a.** (Felső-Glanda.) L. Gladn(y)a a.
- Felső-Hedemer.** L. Rékas város tart. 10.
- Felső-Igazfalva.** L. Igazfalva a.
- Felső-Igazó.** L. Igazó a.
- Felső-Ikus.** L. Ikus a.
- Felső-Jerczenik.** L. Jerczeniknél.
- Felső-Kabolás.** L. Borzlyuk város tart. 19.
- Felső-Kalova.** L. Kal(o)va a.
- Felső-Keszin.** L. Keszin helys. a.
- Felső-Kövesd.** L. Kövesdnél.
- Felső-Kriva.** L. Kriva(-patak) helys. a.
- Felső-Legetes.** L. Zsidóvár tart. 12.
- Felső-Mihel(y)encz.** L. Mihel(y)encz a.
- Felső-Priszién.** L. Priszién a.
- Felső-Pur(i).** L. Puri a.
- Felső-Ramna.** L. Ravna a.
- Felső-Sasd.** L. Sasd a.
- Felső-Székás.** L. Székás a.
- Felső-Székel(ő).** L. Borzlyuk város tart. 13.
- Felső-Venécze.** L. Borzlyuk város tart. 24.
- Felső-Vere(n)din.** L. Vere(n)din helys. a.
- Felső-Vorcsorova.** L. Vorcsorova a.
- Felső-Zsupán.** L. Zsupán a.
- Fenes.** Felsew Fenes, Also Fenes (egyéb falvakkal együtt) in d. Karansebes et Nagy Mihald. (1501: Pesty. Szörénym. t. III. 139.) A mai Fönis, Mehádia és K-Sebes közt. (Krassó-Szörénym.)
- Fikó.** L. Zsidóvár tart. 18.
- Files.** Files — nemesi névben 1411-ben fordul elő. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 166.) Csuta vagy Tinkova táján feketett.
- Files-Péter-izgara.** L. Doboz tart. 63. sz.
- Filged.** (Filked. Filgetfalva.) L. Doboz tart. 26. és 62. sz. V. ö. Kis-Filged a.
- Fintafalva.** L. Doboz tart. 24.
- Forgács(-falva).** Furgachfalva. (1369: Körmendi llt. Himfyana, n. 223. — L. Bél a.)
- Forrai-Fruta-falva.** L. Doboz tart. 48. sz. a.
- Föveny(-földe).** Fuen. (1289: Katona, i. h. VI. 993.) Fewen. Fewenfelde. (1400: gr. Csáky es. llt. f. 31. n. 3.) Ma Fény (Foen, Föny) Módostól ék. (Torontálm.) — Hajdan Keve- vagy (inkább) Temesmegyéhez tartozott.
- Fratest.** Poss. Fratest. (1444. 1445: K. Papp. M. Tört. Lapok. 1874. 239. 240. l.) A komjáti kerület táján kereshetjük.
- Futfalva.** (Futfalu.) Lásd: a) Bél a. és b) Zsidóvár tart. 34.

Füfalva. (? Flúfalva ?) Fywfalva. — L. Sarád városnál.

Gabrián. Gabrian. (Páp. tiz.-lajstr. 151. l.) A temesi főesperességben feküdt; tehát Temesvár vidékén (inkább északi irányban e város vonalától) keresendő.

Gád. Guad. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 156.) Suanad. (U. o. 145.) Gaad. (1481: Dl. 26644.) Párdánytól dk. esik. (Torontálm.)

Galád. Galod, Galad. (A torontáli főesperességben. 1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 153. 158.) Nagy-Kikindától d. találjuk. 1462-ben a berekszói Hagymás és Szentgyörgyi cs. *temesmegyei* birtokai közt: «*Galadmonostra*» és «*Rewgalad*» nevű helyeket is felsorolnak, még pedig Vámhalmommal és Csákkal együtt. (Dl. 30319-ig.) Kérdés, vajjon a mai *Galád* értendő-e Nagy-Kikinda mellett d., vagy pedig a mai *Gülad*, Csákovár (hajdan Csák) szomszédságában. Az előbbi mellett szól az a körülmény, hogy «*Galaad*» 1405-ben, mint ugyan-csak a Berekszóiak birtoka, szintén Vámhalmommal együtt merül föl, még pedig *Becse várával kapcsolatban*. (Pesty. Krassóm. tört. III. 249.); valamint hogy az 1462. évi oklevélben Galád (és Csák) után *Kökénd* következik, mely pedig kétségtelenül azonos a Galád szomszédságában fekvő *mai Kikindával*. Tehát a közbül eső Csák alatt sem érthetjük a mai Csákovárt, mely ekkor állandóan és osztatlanul a Csákiaké volt. — A másik kérdés: *mely megyébe* osszuk e helységeket? Kétségtelen, hogy e vidék már jó távol áll a régi Temesmegye zömétől s inkább a középkori Csanád- vagy Torontálmegyéhez fogható. De mivel az 1462. évi oklevél mind Galádot, mind Vámhalmot, mind Kökéndet Temesmegyébe helyezi, a többi adatok pedig e kérdésben hallgatnak; s mivel Kökény (vagy Kökénd) ügyében 1423-ban is Temesmegyében tartanak vizsgálatot, — valamennyi helységet e megyébe foglaltam, annál is inkább, mert a kelet felé szomszédos (mai torontálmegyei) Tószeg (ma Maszdorf és Heufeld), Csomboly (ma Zsombolya), valamint Csatád, Bogáros és Billyéd (ma Billét) sat. hajdan még mind Temesmegyéhez tartoztak s így Kökénd és Galád Temesmegyének, s Bogáros és Billyéd után a berekszói Hagymás-féle birtokoknak is egyenes, megszakítatlan folytatása.

Galád-monost(o)ra. L. Galád a.

Gamza. Gamza. (1352. 1457.) A mai krassó-sz.-megyei Nagy-Mutnokkal volt határos s inkább Temes- (mint Krassó-) megyéhez tartozott. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 174.)

Garáb. L. Krassómegyében.

G(a)radistya. (Gradistye.) Garadystya. Gradisthe. (1409. 1411. 1415: Kállay cs. llt.) A Berzava f. mentén (Gertenyes vidékén) feküdt — úgy látszik (a hajdani és mai) Temesmegyében.

Gardinfalva. L. Cseri vár a.

Gavosdia. L. Kövesd helys. a.

Gedefalva. Gedefalva in Lugos. (1447.) Gewdefalwa in cottu Themes. (1487: Dl. 27378.) A mai Gavosdia vidékén feküdt. (Kr.-Sz.-m.) — V. ö. Zsidóvár tart. 6.

Gegősfalva. Gegesfalua. (1388—93: Kállay cs. llt., 1412: Muz. llt.) Gegusfalwa. (1406: Kállay cs. llt.) Rendszerint köznemesek nevében fordul elő; 1412-

ben pedig mint falu is. — Úgy látszik temesmegyei helység volt, s tán valahol a Berzava mentén, Opaticza táján feküdt.

Gerebl(y)és. Gerebles. (1428—29: Dl. 12031.) Gyarmat határában említik.

Gere(s)znád. L. Bezd helys. a.

Gergető. L. Györgő alakban.

Gerlistye. (Gerlistya.) Gerlissa. (1410: Pesty. Szörénym. t. II. 72.) Gerlysthe in distr. de Halmás. (1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83.) A Mehádiától nyug.-d. eső mai (kr. szörénymegyei) Rudariát, mely 1484-ben (Rwdarya) szintén előfordul, hajdan néha Gerlistyének is nevezték. Úgy látszik, két, egymás tőszomszédságában fekvő falu volt.

Gladn(y)a. (Glanda.) Felsew Glanda, Alsó-Glanda és Gladnya — mint Turd tart. fordulnak elő 1454-ben. (Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Gladna, alterius Gladna. (1464: U. o. 416.) Furdia mellett ma is megtaláljuk. (Krassó-Sz.-m.)

Glaboka. (Glomboka. Gnomboka.) Gnomboka, Alsognomba. (! XV. század: Nadányi cs. llt.) — L. Novákvánánál.

Godinfalva. (Godinovecz.) L. Borzlyuk város tart. 6. és Cseri vár tart. az 1473. évhez. (Mglehet ugyanegy faluról vagy falu részéről van szó.)

Golyecz. Golyecz in d. Karansebes. (1468: Pesty. Szörénym. t. III. 81.) Ma Golecz, Karán-Sebestől d. (Kr.-Szörénym.)

Goncza falva. Gwncza falwa. Gonczafalwa. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427. 430.) Hodos kastély tartozéka volt. — A mai Temes- és Krassó megye határán, Lugostól é. feküdt valahol.

Gorzófalva. L. Ikus falu tart. 5.

Gostyefalva. Gosthefalwa. — Hodos kastély (l. ott) tart. volt 1471-ben.

Gödefalva. L. Gedefalva alakban.

Grabolcz. L. Bél a.

Gru(o)n. Grwn. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Grwon. (1471: U. o. 430.) Hodos kastélyhoz tartozott 1471-ben. — Ma Gruin, Lugostól ény. (Krassó-Sz.-m.)

Guncza falva. L. Gonczafalva alakban.

Gyandra. L. Oszkola helys. a.

Gyarmat. Kysgyarmath. Gyarmath. (Idéz. gyarmati Vajdafiak a. V. ö. 1428—29: Dl. 12031.) Határában: «magna via que veniet de Themeswar». — Ma Gyarmata, Temesvártól ék.

Gyepű. Gyepew. (1412. 1445.) Gyepew al. nom. Prezaka. (1496.) A sebesi kerületben feküdt 1496-ban. — Ma Priszaka (Krassó-Sz.-m.), Karán-Sebestől ény. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 200.)

Gyertyános. (Gyartyános.) *a*) Gyarthyanus, Alsogyarthyanus. (1476: gr. Forgách cs. llt.) Remetével együtt fordulnak elő. A Temesvár és Rékas közt feküdt Gyertyánost kell értenünk. E helység 1387-ben (tán csak részben) Cseri várához (l. ott) tartozott. — *b*) L. Bokorfalva a.

Gyired. (Gyireg. Gyirög.) L. Györöd helys. a.

Gyovád (puszta). Pred. Magyargyowad, Thothgyowad. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Csákovár, Obád sat. vidékén kereshetjük.

Gyöngyödegyháza. Gunggudyghaza. (1322: gr. Csáky cs. llt. f. 2. n. 6.) Gwngudyghaza. (1343: U. o. f. 33. n. 1.) Kőtemplommal Sz.-Jakab tiszteletére. — Győr vidékén kereshetjük. (L. ott és Donátteleke a. is.)

Győr. Geur. (1322: gr. Csáky cs. lt. f. 2. n. 6.) Gewr. (1343: U. o. f. 33. n. 1.) Gewr. (1379: Pesty. Krassóm. t. III. 201.) 1343-ban kőtemplommal. Minden Szentek tiszteletére. Újudvarral együtt említik. A mai Tolvadia mellett fekvő Gyérnek látszik megfelelni.

Györgő. Gywrgew. (1404.) Gergethew. (1444: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 202.) A század elején Krassó-, közepén Temesmegyéhez tartozott. A Berzava mentén feküdt.

Györöd. (Györög, Györeg.) Gyureg. (1389: Dl. 7506.) Kys gywreg (1418: Dl. 10716.) Kys gwruh. (1418: Dl. 10724.) Poss. Naggyrywg, via Gywrgwth. (Határjáráskor. 1429: Dl. 12031.) Gywred. (Nemes nevében 1492: Galgóczy lt. lad. 98. f. 27. n. 5., 1494: Dl. 20240.) Gywrug. (Ugyane nemes nevében. 1494: Dl. 20196.) Gywrewd. (Hasonlókép. 1497: gr. Csáki cs. lt. f. 128. n. 56.) Gywrewd. (Más nemes nevében. 1495: Deák Farkas gyűjt.) Gywreg. (Utóbbi nemes nev. 1498: Kimart. lt. 47. C. 22.) E kútfőkből csupán az kétségtelen, hogy 1429-ben a mai Gíroda helységet kell értenünk, Temesvártól kel. Úgy látszik azonban, ugyanennek felelnek meg az előbbi időből, sőt a II. Ulászló korából fölsorolt adatok is. A Temesvártól délre eső mai Gyírok-ra csak hozzávetéskép gondolhatunk. (Gyüreg, Gyüred, Gyíreg, Gyired — olv. változatok.)

Gyula. Gywla. — L. Czikó-Vásárhely kastélynál.

Gyuró. Gywrow in distr. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) A mai Armenis és Fönis vidékén fekkett Krassó-Szörénymegyében.

Gyurucz. (Györöcz.) L. Gyülvész a.

Gyülvész. Gyluez. (1433: t. Morocza cs. gyűjt.) Gywlwez. (1462: Galgóczi lt. lad. 99. f. 8. n. 9., és f. 12. n. 3.) *Azonosnak látszik ezzel:* pred. Gyewrwcz (1494: gr. Csáky cs. lt. f. 128. n. 34.), pred. Gyurwcz. (1497: U. o. n. 36.) Tán Vojtek, Folya sat. vidékén kereshetjük. Ma ugyan Csákovártól kel. találunk egy Gyülvész nevű falut, Torontálmegyében, hajdani temesmegyei területen.

Gyüred. (Gyüreg.) L. Györöd alakban.

Hagarafalva (?) L. Doboz tart. 56. sz.

Halagos. L. Cseri vár a.

Halmas. (Halmos.) Vagy: Almás. — Halmas helység és kerület (distr.) a XV. században Mehádiától nyug. felé, a Nera felső folyása mentén terült el. (1430. 1457. 1480: Pesty. Szörénym. t. II. 7., III. 24. Pesty. Szörénym. o. ker. 73. 83. — V. ö. 1430: Kállay cs. lt. hol a: halmasi kenézekről és nemesekről van szó.)

Hamardia. L. Zsidóvár tart. 46. — Ma Harmadia, Lugos mellett k.

Hanczkó-Nyárad. L. Nyárádnál.

Handrag(a). (Handrak.) L. Borzlyuk város tart. 5.

Hanzarova. L. Henzerova alakban.

Haraszthegy. Haraztheg, Kethbykamezey, Baak, Wereseghaz — egymás után fordulnak elő a berekszoói Hagymás-ok birtokai sorában 1462-ben, Vejteh és Billyéd közt. (Dl. 30319.) Bakot (Bak) 1436-ban Aradmegyéhez (l. ott) számítják.

Harczafalva. (Harcsafalva.) L. Borzlyuk város tart. 14.

Harkány. Harkan. (1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333., 1430: Dl. 12217.) Rudával együtt emlegetik.

Három-árok. Poss. Harumaruk. (1355. körül: Körmendi llt. Himfy. n. 174.) Zsadány táján kereshetjük.

Harziki. (?) L. Huzarczki a.

Hattyás. L. Doboz tart. 7.

Hedemer. L. Rékas város tart. 10.

Hegyeres. Hegeres. Hegyeres. (1479—80: Pesty. Krassóm. t. 453. 455.) A mai Hezeres, Lugas mellett. (Krassó-Sz.-m.) V. ö. Zsidóvár tart. 23.

Henzerova. (Henzorova.) Henserowa in distr. Sebes in cottu Themes. (1475: Pesty. Szörénym. t. III. 87.) Henzorowa. (XV. század: Nadányi cs. llt.) Hanzorowa in d. Karans. et *sub banatu Zewriniensi*. (1492: Pesty, i. m. 111.) A krassó-szörénymegyei mai Apadia és Karán-Sebes közt feketett.

Herczefalva. L. Borzlyuk város tart. 14.

Herkefalva. L. Cseri vár a.

Hernyák(-falva). (Hernyakovezi.) *a*) L. Borzlyuk város tart. 16. — *b*) Más helység: Hernyak in distr. Halmas. (1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83.) Utóbbi Prilipecz mellett sorolják föl.

Herzest(e). L. Horzfalva a.

Hetény. Hethen. (1472: Dl. 17279; 1477: Dl. 17907.) Naghhethyn. (1482: Dl. 18620. 18645.) Naghhetheen. (1484: Dl. 19019.) Zsombolyától dk. esik (Torontálm.)

Hideg. (Hidek.) Hydech in distr. de Mihald. (1392: Pesty. Szörénym. t. III. 14.) Hidek. (1409: U. o. II. 90.) Alsohydeg in d. Mihald. (1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 71.) A Hideg patak mellett feketett, mely Teregova vidékén ömlik a Temesbe. Pesty szerint máskor Patak néven fordul elő. (1387: U. o. 52., 1390: Pesty. Szörénym. t. III. 10.)

Hidvég. L. Bél a.

Hodos. *a*) «Kyhodos, Belebwr, Neglanosfalwa, Draganfalwa, Grwon» sat. egymás m. fordulnak elő mint a Lugos melletti Hodos kastély tartozékai. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) A mai Hodos és Gruin (krassó-sz.-megyei) helységek vidékén, a mai temes-krassómegyei határon fekhettek. — *b*) Egy másik Kis-Hodos a XIII. sz.-ban a Berzava mentén tűnik föl. (Dl. 322., Dél-magy. t. t. Ért. 1885. 76.) — L. a városok közt is.

Hollód. (Hollós.) Tathalas. (1369: Körmendi llt. Himfy. n. 223. — L. Bél a.)

Homorágya. Homoragya. (1493: Dl. 20105.) Temesmegyei kir. ember (Gala György) előnevéből ismerjük. Tán valahol Lugos vidékén, a mai temes-és krassó-sz.-megyei határon feküdt.

Horgas-tó. Cseri vár (l. ott) tartozékai közt csupán 1473-ban említik.

Horogszeg. Lásd Csanádmegyében. V. ö. 1503-hoz: Dl. 21173., hol a temesmegyei Horogszezen levő: castellum-ot is említik.

Horsa. 1444-ben: Horsa-i Mihály kir. ember. (K. Papp M. Tört. Lapok. I. 239.) A komjáti kerület vidékén kereshetjük. Meglehet azonban hogy ugyan-egy Horzfalvával vagyis Herzest-tel.

Horzfalva. Horzfalwa in cottu Themes. (1458: Pesty. Szörénym. t. II. 90.) Herzesthe in d. *civitatis* Karansebes. (1485: U. o. III. 95.) Karán-Sebes vidékén feketett.

Hosziág. (Hasziág.) Hazyagh. (1488: gr. Forgách cs. llt.) Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. A mai Hisziás, Lugostól ény.

Hosszumező. Hozywmezew in distr. Myhald. (1436: Pesty. Szörénym. o. ker. 64.) A mai Teregova és Fönis vidékén feketett. (Kr.-Szörénym.)

Hosszupatak. L. Borzlyuk város tart. 28.

Högyest. Hewgest. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 416.) Ma Hauzest, Lugostól kel. (Krassó-Sz.-m.)

Husvétháza. Husuethhaza. (1425: Zsélyi llt.) A mai Csákova táján feketett.

Huzarczki. «Huzarczky, Charzyky, Zepmezeye, Kriva in distr. Zeurenienisi». (1480: Pesty. Szörénym. t. III. 88. 90.) Együtt tűnnek föl Bolvasniczával, melyet máskor (1475.) a sebesi kerülethez, *Temesmegyébe* számítanak.

Ibaszó. Ibazo. — 1471-ben Hodos kastély (l. ott) tartozéka.

Igazfalva. Also Igazfalwa. Felsew Igazfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Igazfalwa. (1464: U. o. 416.) A mai krassó-sz.-megyei Furdia táján feküdt.

Igazó. (Igazovo.) Due poss. Igazovo cum aliis tribus poss. in cottu Themes. (1421: Pesty. Krassóm. t. III. 296.) Fewlse Igazow et Alsoigazow cum pertinenciis in c. Themes. (1427: U. o. 311. 315.) Felsew Igazo. Also Igazo. Igazow. Kwzep Igazow in c. Th. (1428: U. o. 321.) Igazo in distr. Sebes. (1470: U. o. 423.) A mai krassó-megyei Prebul és Apadia közt feketett, Karán-Sebestől ny.

Iktár. Ikthar. (1365—1420: Justh cs. llt., 1489: Dl. 19477.) Temesvártól k. esik.

Ikus. Olykus in cottu Arad. (1288.) Ikus. Felikus. Olikus. (1364.) Districtus Ikws és villa Ikws. (1405.) Distr. seu prov. Ikws *in cottu Themes*. (1439: Pesty. Krassóm. t. III. 370.) 1439-ben Hunyadi János kapta a királytól, egész kerületével s ebben Mor(z)sina városával együtt. — Gladna és Furdia táján feküdt a mai Krassó-Sz.-megye területén. Kerületéhez tartoztak 1405-ben: 1. Villa *Morsyna*, 2. Villa *Ikws*; villae seu possessiones: 3. Pruthazafalwa, 4. Radomerpathaka, 5. Gorzofalwa, 6. *Kosovafalwa*, 7. Borbazlofalwa, 8. Stoyanboyarfalwa, 9. Pokalpataka, 10. Belos-Andrafalwa, 11. Thamasfalwa, 12. *Alsoveze*, 13. Belosfalwa. — E falvak kétségkívül egy csoportban terültek el a mai Marzsina s a Facsettől (k.) Erdélybe vezető út és mellékvölgyei vidékén. Közülök Marzsinán kívül ma csak Kossovát találjuk meg a régi 6. *Kosovafalwa* helyén, Marzsina szomszédságában. 12. *Alsó-Vesze* megfelelhet az e tájon föltűnő 1365. évi: Vechepataka-nak s az 1514. évi Weche-nek. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 279.)

Ill(y)ék. L. Cseri vár a.

Iregd. L. Monyarósnál.

Istvánfalva. L. Borzlyuk város tart. 10.

I(s)zvorecz. (Izwarecz.) Iswarecz — a suggyai ker. tart. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai Krassó-Ször.-megyében, Gruin és Leukusest közt feküdt valahol. — 1440-ben Aradmegyéhez számítják. (Solymos vár tart. 82.)

Ivánd. Hinand. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149.) Iwand. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3., 1446: Muz. llt.) A mai Ivánda, Torontálmegyében, Párdánytól ék.

Ivánfalva. Iwanfalva. (1369: Körmendi llt. Himfyana n. 223.) Fikatar, Ohába-Forgács sat. táján feketett. (Lugostól nyug.)

Iván-György-falva. L. Cseri vár a.

Iván(-ka)falva. L. *a*) Rékas város tart. 6., és — *b*) Sarád város a.

Ivántelke. Iwantheleke. (1462: Galgóczi llt. lad. 99. f. 8. n. 9. és f. 12. n. 3.) Oszlár (l. ott) vidékén feketett.

Izgár. (Izgara.) L. Doboz tart. 38. 39.—1389-ben úgy látszik Krassó-megyéhez számították. (Izgara. Pesty. Krassóm. t. III. 188.)

Izsák. L. Cseri vára a.

Jabolcz(i)na. (Jabelczna.) Jabolchyna, Jabelchna, Yabelchna in distr. Myhald. (1428—1484: Pesty. Szörénym. t. II. 93.) Ma Jablanicza, Mehádiától ény. (Krassó-Szörénym.)

Jakabfalva. *a*) Pred. Jakabfalwa. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Csákovár, Obad, Parác sat. vidékén feketett. — *b*) Poss. Jakabfalwa. (1483: b. Perényi cs. llt., 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) Az oszlári Majosiaké volt s bizonyára valahol Oszlár (l. ott) vidékén feküdt.

Jalsanicza. Jalsanycza in d. Halmás. (1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83.) Gerlistye és Rudaria közt sorolják föl.

Jánosfalva. L. Zsidóvár tart. 26.

Jardasticza. L. Jorda(s)nicza alakban.

Jarmenes. Azaz: Örményes. — L. e néven.

Jász. Jaz in distr. de Sebes. (1480: Pesty. Szörénym. t. III. 90.) Yaaz in d. *civilitatis* Karansebes. (1485: U. o. 95.) Karán-Sebes közelében é. találjuk. (Krassó-Szörénym.)

Jenő. Jenew. (1428—9: Dl. 12031; 1488: Dl. 30225.) Gyarmat határában említi. A mai Janova (az 1723. é. térképen Jenova), Gyarmatától kel.

Jerczenik. Suggya tartoz. közt előfordul: Also Jerczenik, Kezepszew Jerczenik és Felsew Jerczenik. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai krassó-sz.-megyei Jersznik, Lugostól é. felé.

Job(b)ágy. Jobaag. Jebag. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 159.) Jobbaag. (1458: Dl. 15216.) Pred. Jobagh és: de Jobagh család. (1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) A mai Tolvadia táján keresendő, úgy látszik azonban, inkább ék. felé. A század elején (1401.) a nevni Treutel-eknek erősségük is állt az itteni egyház körül, melyet azonban az országnagyok leromboltatni rendelték. (Castellum in Jobag, quod est constructum in circuitu ecclesie. — Kállay cs. llt. év nélkül, a XIV. század végén elhelyezve).

Jorda(s)nicza. Jardasticza in cottu Themes. (1436: Pesty. Szörénym. t. III. 31.) Jordanycza, Jordasnycha in distr. Myhald. (1439: U. o. 37. 38.) A mai Mehádia vidékén feküdt.

Kabolás. L. Borzlyuk város tart. 19. 20.

Kabul. «Kabwl és Kakoyesth.» (1487: Dl. 27378.) A mai Gavosdiával (lásd: Kövesd) együtt fordulnak elő, mint a Dési-ek birtokai.

Káka. Kaka. (1428—29: Dl. 12031; 1489: gr. Forgách cs. llt.) Gyarmattal és Rékassal volt határos.

Kakat. Kokoth. (Páp. tiz.-lajstr. 159.) Poss. Kakath et Thothkakath. (1467: Muz. llt. 1489. év a.) Kakath. (1487: Dl. 19232.) A mai Orczifalva, Vinga mellett délre.

Kakojest. L. Kabul helys. a.

Kalagyer. L. Bolyobar-nál.

Kalanda. Poss. Kalanda. (1349: Anjouk. okmt. V. 319.) Papd(i) vidékén kereshetjük.

Kalántelek. Kalanthelek. (1256: Árpádk. új okmt. VII. 429.) A Berzava mentén, a Dentától ék. eső Szent-György mellett feküdt. (Délmagy. t. t. Ért. 1885. 72.)

Kalino(v)cz(e). L. Borzlyuk város tart. 8.

Kálna. Kalna villa. (1411: Pesty. Krassóm. t. III. 275.) A mai krassó-szörénymegyei Csuta falu határában tűnik föl.

Kalocsa. (Kalacsa.) Kalacha. (1356: Kismart. llt. 47. P. 8.) Kalocha. (1454: néh. gr. Gyulay L. llt.) Temesmegyei nemesek nevében merül föl. — Ma Kalácsa, Temesvártól ény.

Kal(o)va. (Kalava.) Kalowa. Kalwa. Calawa. — Vorcsorovával együtt szerepel a XV. században. (L. ott.) Ezenkívül 1458-ban Alsó- és Felső-Kalva néven fordul elő egyszerűen *Temesmegyében*. (Pesty. Szörénym. t. II. 101. V. ö. a XV. század második feléhez a Nadányi cs. llt.) Obresia és Glimboka körül, Karán-Sebestől ék. feküdt. (Krassó-Szörénym.)

Kalug(y)er. Poss. Kaluger. (L. Magojafalva helys. a.)

Kanczó. (Kanczo.) L. Doboz tart. 65. sz. a.

Kánya. L. Monyarósnál.

Kápolna. Kapolna. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) A mai krassó-szörénymegyei Hodoshoz tartozott s bizonyára tőle ny. felé feküdt. Ugyane tájon 1369-ben a Nexafiak birtokában is találunk ily nevű (Capolna) falut. (Körmendi llt. Himfyana, n. 223.)

Karácson telke. L. Ötvén(y) helys. a.

Karlyafalva. Karlyafalwa. (1469: Dl. 31152.) Tőfaluvál együtt említik.

Károly. Karol. (1391: Keczer cs. llt.) Karoly. (Év n. Lelesz. metal. Temes. 1., 1454: gr. Gyulay L. llt.) Kyskarol. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Zsadánynyal határos volt ny. felé.

Karziki (?). L. Huzarecki a.

Kasztafalva. L. Kesztafalva alakban.

Katol. (Kátoly.) L. Rékas város tart. 2.

Kécse. L. Kőcse alakban.

Kecskés. Kechkes. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9., és f. 12. n. 3.) Kechkes. (1483: B. Perényi cs. llt., 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) A mai Sipet és Főlya vidékén (Temesvártól ddk.) feketett.

Kenéz. (Knéz.) L. Csanádmegyében.

Kenéz-rekesze. (Kenéz-rekeszi.) Kenezrekeze. (1446: Nagymih. llt.) Kenez-rekezy. (1472: Dl. 17276. és a «Kenezy» cs. előnévében 1492: Galgóczi llt.

L. 6. f. 2. n. 22.) *Heti-vásáros* hely már 1388-ban (Ortvay, i. m. I. 483.) L. az erősségek közt.

Képed. (Kepet.) L. Doboz tart. 10.

Kér. — *a*) Keer. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 12. n. 3., 1483: B. Perényi cs. llt.) Bizonyára Oslár (l. ott) vidékén keresendő. — *b*) Úgy látszik az 1463-ban a Szecsei (Sechey) Albert temesmegyei kir. ember előnévében előforduló «Ker» s a pápai tizedlajstromban (148. 151. 159. l.) emlegetett: Keer, Ker alatt más, talán odább észak felé fekvő helységet kell értenünk. (Rékas és Temesvár vidékén? V. ö. 1523: Dl. 26685.)

Kéreg. Keregh in d. Sebes. (1480: Pesty. Szörénym. t. III. 90.) Cser-neczzel együtt tűnik föl.

Kerek(i). Poss. Kerek. (1349: Dl. 30114.) «Kereky, Kerthwelyews, Zowand» — egymás után fordulnak elő 1462-ben a beregszói Hagymás-birtokok sorában, Becskereki és Vojtek közt. (Dl. 30319.) *Kereki* talán megfelel a páp. tiz.-lajstrom «Mykloskerek» plébániájának, mely Uj-Pécs és Utvin tájára helyezhető. (149. 160.); Körtvélyes pedig az ugyanott (151. 157.) emlegetett «Kurtuelus, Kurtuelos» egyházközségnek, mely az előbbtől nem messze, Német vagy épen Becskerek (Kis-) vidékén fekszik.

Keresztfalva. Kerezthfalva. — 1471-ben mint Hodos kastély tartozékát Kápolna mellett sorolják föl.

Keresztur. Kerezthwr. — Ily nevű falut több ízben említenek e megyében: *a*) 1458-ban kir. adományul h. Szilágyi M. kap egy Kereszturt (Dl. 15216.), mely Horogszeg vidékén feküdt. — *b*) 1462-ben a berekszói Hagymások birtokai közt fordul elő egy másik, a mai Berekszó környékén. (Dl. 30319.) E két helység azonban azonos is lehet. — *c*) L. Cseri vár és — *d*) a Terösi cs. a. (Itt megjegyezhetem, hogy dr. Baróti Lajos barátom szíves közlése szerint a mult században Módos és Gaád közt, a Temes folyótól délre is volt egy ily nevű falu.)

K(e)szin. Alsokezyn, Felsekezyn in cottu Themes. (1458: Pesty. Szörénym. t. II. 275.) Kzyn in distr. *civitatis* Karansebes. (1485: U. o. III. 95.) A mai Jász falu vidékén feküdt Krassó-Szörénymegyében.

Kesztafalva. L. Doboz tart. 3.

Két-Bikamezeje. L. Haraszthegynél.

Kétfülű. L. Monostor a.

Királyhorma. L. Bezd helys. a.

Királymezeje. (Királymező.) Kyralmazeye in cottu Themes. (1436: Pesty. Szörénym. t. III. 31.) Kyskylalmazew in distr. Myhald. (1439: U. o. 37.) A mai Mehádia vidékén feküdt.

K(i)rivína. L. Krivina alakban.

Kirujszásza. (? Kirvizásza?) L. Sarád városnál.

Kis-Acsád. L. Acsád a.

Kis-Apadia. L. Apadia helys. a.

Kis-Apafája. L. Apafája a.

Kis-Berekszó. L. Berekszó a.

Kis-Beszermény. L. Beszermény a.

Kis-Bol(y). L. Bol(y) a.

- Kis-Bolyobar.** (Kis-Bolibar.) L. Bolyobarnál.
- Kis-Csata** (puszta). L. Csata a.
- Kis-Doboz.** L. Doboz helys. a.
- Kis-Endrőd.** L. Endrőd a.
- Kis-Filged** (puszta). L. Berény városnál. (1408.)
- Kis-Forgács.** L. Bél a.
- Kis-Gyarmat.** L. Gyarmat helys. a.
- Kis-Gyüreg.** (Kis-Györeg, Kis-Györög.) L. Györöd a.
- Kis-Hodos.** L. Hodos helységneél.
- Kis-Károly.** L. Károly a.
- Kis-Képed.** (Kis-Kepet.) L. Doboz tart. 10.
- Kis-Királymező.** L. Királymezeje helys. a.
- Kis-Lukavicza.** L. Lukavicza a.
- Kis-Ötvén(y).** (Kis-Etvény.) L. Ötvény a.
- Kis-Patak.** L. Patak a.
- Kis-Posáros.** L. Posárosnál.
- Kis-Sárosd.** L. Cseri váránál.
- Kis-Utvin.** Avagy: Kis-Ötvén(y). L. Ötvén(y) a.
- Kisöd.** L. Posárostó a.
- Kiszető.** L. a Rádi cs. a. V. ö. Doboz tart. 3.
- Klad(o)va.** Cladwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Ma Krassó-Sz.-megyében, Lugostól é. találjuk, Kladova néven.
- Klecsova.** Clewchowa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Zsupánhoz tartozott. Ma is tőzsomszédja Klicsova néven. (Krassó-Sz.-m.)
- Kleno(v)cz.** L. Vokfalvánál.
- Kománfalva.** Poss. Comanfalua. (1369: Körmendi llt. Himfyana, n. 223.) A mai Belincz, Fikatar sat. táján kereshetjük. (Temesvártól k.-dk.-felé.)
- Konak(i).** Konaky poss. és: de Konaky birtokos. (1425: Dl. 30160; 1452: Kállay cs. llt.) Konak. (1433: Morocza csal. gyűjt.) A torontálmegyei Kanak, a régi Kevemegye határszélén.
- Kopács.** Kopaach. (1488: Dl. 30225.) Kopach. (1523: Dl. 26685.) A mai Remete és Janova közt feküdt.
- Kopaj** (puszta). Pred. Kopay. (1482: Dl. 18645.) L. Csuno puszta a.
- Koporjás.** Koporyas. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) Hodos kastély tartozéka volt. Tőle ny. felé a mai Temesm. területén feküdt valahol.
- Korbul.** L. Zsidóvár tart. 27.
- Korcs(o)ma.** (Kercsma.) Korchoma in d. Sebes. (1430: Pesty. Szörénym. o. ker. 63.) Kyrzma. (1492: Pesty Szörénym. t. II. 286.) A mai Kröcsma (Krassó-Szörénym.), Karán-Sebestől ék.
- Kornet.** Korneth. (1442: Pesty. Krassóm. t. II. 286., III. 383.) A Poganis mentén feketett.
- Kosgya.** Cosgya. (XV. sz. Pesty. Szörénym. t. III. 7.) Az almási kerületben feküdt.
- Kos(s)ovafalva.** L. Ikus falu tart. 6.
- Kosztanest.** Koshanesth. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai krassó-sz.-megyei Furdia és Szarazán vidékén feketett.

Kosztatinfalva. L. Doboz tart. 35.

Kovács-kenéz-falva. Kowachkenezfalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. 1.) Berényhez (város) tartozott.

Kovácsstelke. Kowachthelke. Kowachteleke. (1472: Dl. 17279; 1482: Dl. 18620.) A mai Zsombolyától kel. (dk. ék.) felé fektetett valahol.

Kőcse. Kewche. (1470: Dl. 17002; 1477: Dl. 17967; 1481: Dl. 18545.) Keche. (1472: Dl. 17315; 1494: Dl. 20196.) Rewche. (Tollhiba lehet. 1482: Dl. 18620.) Kylsewkewche. (1494: Dl. 20240.) A Zsombolyától kd. és mai Kécsa-nak felel meg.

Kökénd. (Kökény.) 1423-ban a Papdiak egy hatalmaskodása alkalmával, Hollós királyi birtokkal kapcsolatban, *a megye kitétele nélkül* fordul elő: *Nagykeken*, mint a berekszói Hagymás László birtoka. (Pesty Fr. gyűjt., oklevélmásolat a levéltár megjelölése nélkül.) Semmi kétség, hogy az utóbbi helység alatt a mai *Nagy-Kikinda* értendő, melynek közelében feküdt hajdan Hollós is. Ugyanez a helység, szintén mint a berekszói Hagymás cs. birtoka, 1462-ben: *Kökénd (Kenkend)* néven merül föl, még pedig — *Temesmegyében*. (Dl. 30319.) E megyéhez soroztuk tehát, bár Nagy-Kikinda vidéke hajdan inkább tartozhatott volna már akár Csanád-, akár Torontálmegyéhez. (V. ö. *Galád helys. a.*)

Körtlvélyes. a) Kerthwelyes. (1405: Dl. 9117.) Sarád városhoz tartozott s annak környékén feküdt, Rékas város szomszédságában. — *b)* L. Kereki helys. a.

Kövesd. Felsewkwesd. Alsokwesd. (1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 72.) Felsew Gewesd. Also —. (1487: Dl. 27378.) A mai Gavosdia (Lugostól dk.) mely néven azonban már 1444-ben említik. (L. Zsidóvár tart. 1. 2.)

Középső-Bapsa. L. Bapsa a.

Középső-Bizere. L. Cseri várnál.

Középső-Bolvasnicza. L. Bolvasnicza a.

Közép-Csombol. L. Csombol a.

Közép-Igazó. L. Igazó a.

Középső-Jerczenik. L. Jerczenik a.

Közép-Kriva. L. Kriva(-patak) helys. a.

Közép-Vorcsorova. L. Vorcsorova a.

Kresztincez. L. Bokorfalvánál.

Kricsova. Krychyowa. (1444: gr. Forgách cs. lt.) Crichowa. (1490: Pesty. Krassóm. t. II.) Zsidóvár mellett találjuk. (Krassó-Sz.-m.) L. Zsidóvár tart. 14. a. is.

Kriva. Cryua. Kriua. L. Huzarczki helys. a.

Kriva(-patak). (Kreva.) Kryuapatak. (1390: Pesty. Szörénym. t. III. 10.) Alsocriua in distr. Myhald. (1436: Pesty. Szörénym. o. ker. 64.) Krewa superior, Kwzeph-Krewa in d. M. (1447: U. o. 71.) Teregovába olvadt. (Kr.-Szörénym.)

Krivina. (Krivina-Bogdán.) a) Cryuinabogdan in cottu Themes. (1427—28: Pesty. Krassóm. t. III. 318. 321.) Kriwina in distr. Sebes. (1470: U. o. 423.) *b)* Kirywyna. (Kir. ember előnévében. 1493: Dl. 20105.) L. Zsidóvár tart. 42. a. is. Hihetőleg utóbbi felel meg a mai Krivina-nak, Lugostól kd. (Krassó-Sz.-megye.)

Krusevecz. L. Doboz tart. 15.

Krusovcz. Krwssowcz in d. Myhald. (1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 71.)

A mai Krusovecz, Mehádiától ény. (Kr.-Szörénym.)

Kuldófalva. (Kulduesth.) Kwlduesth. Kwldofalwa. (1479. 1480. 1488: Pesty. Krassóm. t. III. 453. 455. 463.) A lugosi területben feküdt.

Kurut. L. Cseri vár a.

Kusklya. Kusklya in districtu Karansebes. (1444: Pesty. Szörénym. o. ker. 69.)

Kutas. (Kutos.) α Kwtus. (1370.) A mai Niczkýfalva (Buziás mellett dny.) helyén feküdt — valószínűleg már Temes- (és nem Krassó-) megyében. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 305.) — β L. Doboz tart. 66. sz. a.

Kutina. Kwthyna. (1488: gr. Forgách cs. llt.) 1488-ban Czíkó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. Lugostól é. fekszik a mai Krassó-Sz.-megyében. (V. ö. Solymos vár tart. 29. 30. 31. a. is — Aradmegyében, a hol mint Gutonya szerepel.)

Külső-Kőcse. L. Kőcse a.

Külső-Rábé (puszta). L. Rábé a.

Kürt. L. a Kürti cs. a.

Laczán(y). Laczkan. Lachkaan. Lachkan. (1433. 1447. 1448. 1475: Pesty. Szörénym. t. III. 27. 51. 54. 87.) «In distr. Sebes in cottu Themes» — fordul elő három ízben is. A mai Apadia és Delinyest mellett feküdt, Krassó-Sz.-megyében.

Lanbószeg (puszta). Pred. Lanbozogh. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Csákovár, Obád, Parác sat. vidékén feketett.

Laposnok. Laposnok. (1416. körül: Tört. Tár. 1884. évf. 419. l.) Köznemes nevében fordul elő. Úgy látszik temesmegyei helység volt.

Lászlófalva. Cseri vár (l. ott) tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Lázfalva. Lazfalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Legetes. Lygethews. (1493: Pesty. Szörénym. t. II. 296.) L. ezenkívül Zsidóvár tart. 11. 12.

Leordis. (Leorgis.) Leurdis in d. Sebes. (1411: Pesty. Krassóm. t. III. 271.) Leorgis. (1428: U. o. 330.) Leordis in d. Karans. (1440: U. o. 374.) Leudres in d. K. (1447: U. o. 391.) Lewrgyz in d. S. (1470. körül: U. o. 421.) A mai Ohába-Mutník közelében feküdt. (Krassó-Sz.-m.)

Leskovác (puszta). L. a Dancs(-fi, maczedóniai) cs. a.

Leszkolcz. L. Bolyobarnál.

Leveles. L. Sarád városnál.

Lévrincse. (Levrincsa.) L. Lőrincse alakban.

Libánmezeje. (Libánfalva.) Lybanfalua alias Vozestya in distr. *castr*i Sebesiensis. (1404: Pesty. Szörénym. o. ker. 53.) Vozestye (-ia) al. nom. Lybanmezeje in d. Kaaran. (1422: U. o. 58.) Osestya. (1467: Pesty. Szörénym. t. II. 296.) Úgy látszik Karán-Sebes vidékén feküdt, a mai Krassó-Sz.-megyében.

Ligetös. (Ligetes.) L. Legetes alakban.

Lipkó. L. Krassómegyében.

Lópataka. L. Mihelencz a.

Lorándfalva. (Lorántfalva.) L. Borzlyuk város tart. 11.

Löcs. Poss. Leuch. (1338: Anjouk. okmt. III. 460.) A mai Tolvadia, Szárca, Csávos sat. környékén feküdt (Torontálmegyében), Csákovától dny. felé.

Lökös-barája. L. Doboz tart. 18.

Lökösfalva. Lewkusfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) 1440-ben Aradmegyéhez (Solymos vár tart. 86.) számítják; 1454-ben a temesmegyei Suggyához tartozott. — Ma Leukusest, Lugostól é. felé.

Lőrincse. (Lőrincsa. Lőrinte.) Lewrynche. (1444: Muz. llt.) Lewrynche. (1469: Dl. 31152.) Nerenthe. (1440: Pesty. Szörénym. o. ker. 67.) Newrynche. Newrencha. (1480. 1494: Pesty. Krassóm. t. II. 68.) Ma Nevricsa, Lugostól é. (Krassó-Sz.-m.) L. Zsidóvár tart. 44.

Lubotafalva. L. Doboz tart. 40.

Lukarovcz. L. a Rádi cs. a.

Lukatelke. L. Monyarósnál.

Lukavicza. Naghlukavicza, Kyslukawicza in distr. Myhald. (1440: Pesty. Szörénym. t. 67. 71.) A mai Lunkavicza (Krassó-Szörénym.), Mehádiától ény.

Lupulfalva. L. Zsidóvár tart. 43.

Lyubanczfalva. (Libanczfalva.) L. Doboz tart. 20.

Macskás. Alsomachkas. (1454: Pesty. Szörénym. t. III. 67.) Machkas, Matskas, Maczkas in d. Karansebes, Sebes. (1440., 1447., 1456., 1470 körül: Pesty. Krassóm. t. III. 379., 391., 403. 420.) A mai krassó-sz.-megyei Valiaboul, Ohába-Mutnik és Zorlencz közt feküdt.

Macsoris. L. Mocsaros alakban.

Macsva. Machwa. (1394: Pesty. Krassóm. t. III. 231.) Ma Macsova, Karán-Sebestől é. (Krassó-Szörénym.)

Maczedónia. (Maczadónia.) Machadonya. (1433: Kállay cs. llt.) Maczedonia. (1466: Dl. 16388.) Ma Torontálban találjuk, Csákova mellett nyug.

Mago(ja)falva. (Magojest.) Magoyafalva. (1420.) Magojest. (1503.) A komjáti kerületben feküdt. — 1445-ben: Magofalva alakban fordul elő, mint Fratest szomszédosa. Ugyanez idő tájt, 1444-ben, ugyancsak Fratest-tel kapcsolatban, mint kir. ember: Joh. Mago dictus de Magosd szerepel, a ki egyszerűsmind: *Kaluger* helység felől az említett Fratestnek szomszédja is. (K. Papp. M. Tört. Lapok. I. 239—240.) Úgy látszik ez a *Magosd* is ugyanegy Magoja-falva, Magofalva, vagy Magojest helységekkel.

Magosd. L. Mago(ja)falva helys. a.

Magura. Magwra in d. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Ohába-Mutnik határába olvadt. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 15.)

Magyar-Bol(y)obár. L. Bol(y)obár a.

Magyarfalva. Magyarffalva. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. I.) Berényhez (város) tartozott.

Magyar-Gyovád (puszta). L. Gyovád a.

Magyar-III(y)ék. L. Cseri vár a.

Magyar-Mura. L. Mura helys. a.

Magyar-Partas. L. Partasnál.

Magyar-Sebed. (Magyar-Sebet. Magyar-Zsebed.) L. Sebed helys. a.

Magyar-Somszeg. L. Doboz tart. 1.

Magyar-Szaggyú (puszta). L. Szaggyú a.

Majsa. Maysa sub dicione et territorio castri nostri (mondja a király) *Themeswar* . . . (1483: *DL*. 26646.) Bárány szerint talán a mai Német felé feküdt ily nevű falu. (Temesvártól nyug.)

Majsafalva. Maysafalwa. — *L.* Czikó-Vásárhely kastélynál.

Malomfalva. Malomfalw in districtu Karansebes. (1467: *Pesty. Szörénym.* t. III. 80.)

Marga. Marga — nemesi névben. (1470. 1492: *Pesty. Szörénym.* t. II. 301.) Ily nevű helységet találunk Karán-Sebestől ék., a Vaskapu bejáratánál. (Kr.-Szörénym.)

Márfalva. *L.* a) Doboz tart. 21. — b) Markfalwa. (1462: *Galgóczi llt.* Lad. 99. f. 8. n. 9. és f. 12. n. 3.) Maarkfalwa. (1483: *B. Perényi cs. llt.*) Az oszlári Majosiaké volt. Lehet hogy az előbbinek részeiről van szó, mert szintén Doboz vidékén feküdt, de inkább Sipet és Folya felé.

Marsina. Marsyna in d. Halmas. (1484: *Pesty. Szörénym.* o. ker. 83.) Mehádiától ny. felé fektetett. (Krassó-Sz.-m. — *V. ö.* Morzsina város a.)

Mártonfalva. *L.* Doboz tart. 43.

Martonos. *L.* a Martonosi cs. a.

Masztákon. Masthakon in distr. Karansebes. (1467: *Pesty Szörénym.* t. III. 80.) 1501-ben Nyires néven tűnik föl. (*U. o.* II. 377.)

Meggyes. Medyes. (1322: gr. Csáky cs. *llt.* f. 2. n. 6., 1343: *U. o.* f. 33. n. 1.) Ugyanazt mondhatjuk róla a mit Donát(-telke) helységről.

Mégy. Megh. (Árpádkori oklevél. 1405: *DL*. 31121.) Ormán(d) vidékén feküdt.

Megyer. Meger. (1446: *Muz. llt.*) Páznád vidékén fektetett.

Mehedika. Mehedyka. (1440—44. 1484: *Pesty. Szörénym.* t. II. 366.) A mai Mehadika, Mehádiától ény. (Krassó-Szörénym.)

Méhesfalva. *L.* Doboz tart. 9.

Melbratosfalva. (?) Úgy látszik: így olvasandó. Melbratuffalwa. (1408: *Tört. Tár.* 1884. 29. 1.) Berényhez (város) tartozott.

Mél(-falva). Mecl. — Vercsorovával együtt emlegetik (l. ott) s csak 1475-ben nem fordul elő. Egy ízben a XV. század második felében: Meelfalwa és Alsomel. (Nadányi cs. *llt.*) A mai Mal, Karán-Sebestől ék.

Melczfalva. *L.* Rékas város tart. 3. — *V. ö.* 1523: *DL*. 26685.

Melsafalva (puszta). Poss. Melsafalwa populus destituta. (1408: *Tört. Tár.* 1884. 29. 1.) Berényhez (város) tartozott.

Ménés. Menes. — Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. (*L. ott*.)

Méra. Mera. (1407: *Tört. Tár.* 1884. 28. 1. — *V. ö.* *Ortvay, i. m.* I. 465. 1.)

Mérőfalva. *L.* Rékas város tart. 7. és Cseri vár a.

Meszespataka. Meezespataka. (1427: *Pesty. Krassóm.* t. III. 318. 321.) Igazóval és Krivinával együtt emlegetik, tehát a mai Krassó-(Szörénym)-megye területén fektetett.

Mészfalva. Mezfalwa in distr. sive provincia Sebes. (1411: *Pesty. Szörénym.* t. III. 17.) Mezfalw in d. Sebes. (1480: *U. o.* 90.) Waar in distr. *civitatatis* Karansebes. (1485: *U. o.* 95.) Var másként Mészfalu. (1504: *U. o.* II. 370.) Ma Waar néven ismeretes, Karán-Sebestől ék., Krassó-Szörénymegyében.

Mezőalja. *L.* Mezőhát helys. a.

Mezőhát. «Mezewallya, Mezewhath» — együtt fordulnak elő 1458-ban a komjáti kerületben. (Pesty. Szörénym. t. III. 75.) Mezewhat — 1445-ben szintén fölmerül, mint a Mezőhátiak birtoka, Fratest szomszédja. (K. Papp Miklós. Tört. Lapok. 239. 240. l.)

Mihályfalva. Lásd: *a*) Rékas város tart. 13., és — *b*) Bél helység *a*.

Mihel(y)encz. (Mihalanecz.) Lopathaka al. nom. Michalyanch in distr. Comyati. (1406: Pesty. Szörénym. o. ker. 55.) Myhalancz in d. Sebes. (1433: Pesty. Szörénym. t. III. 26.) Kethmihelencz in d. S. in cottu Themes. (1475: U. o. 87.) Mihelencz, Also Mihelencz. (XV. század: Nadányi cs. llt.) Mihalyencz in d. Karansebes et *sub banatu Zewriniensi*. (1492: U. o. 111.) 1495-ben Felső- és Alsó-Mihelencz helységet említene. (U. o. 120.)

Miklós-kerekí. L. Kerekí *a*.

Mikola. Mikola. (1388: Pesty. Krassóm. t. III. 177.) Oroszszal vagy Oro-szival (mely vámbhely is) együtt fordul elő.

Mikules(t). (Mikoles.) Mykoles in cottu Themes. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) Mikulest in distr. Sebes. (1470: U. o. 424.) Igazóval és Krivínával együtt emlegetik, tehát a mai Krassó-Szörénymegyében feketett.

Mikusevo (puszta). L. a Dances(-fi, maczedóniai) cs. *a*.

Mileczfalva. Avagy: Melczfalva. — L. ez alakban.

Milesz-Péter-falva. L. Cseri vár *a*.

Miraja. L. Petrosniczánál.

Mocsaros. (Mocsoros.) Mochorus. Mochoros. (1439. 1451: Pesty. Szörénym. t. II. 374.) Machorsy. (Nemesi névben 1451: U. o.) De Machoris. Machwrisy. (Nemesi névben. 1484: U. o.) A mai Mocsáros v. Mocseris, Kr.-Szörénym., Mehádiától nyug.

Molmifalu (?). Molmiffalw. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Monczafalva. Monczafalua. Hodos kastély tartozéka volt. (1471.)

Mondula. (Mondola.) Mondola. (1389: Dl. 7509; Év n. Lelesz, metal. Temes l.) Mondula. (1328: Dl. 12031.) Zsadánynyal volt határos.

Monostor. «Monostor, Kethfylew, Thwreghaz» — *a* (hevesmegyei) Tariak birtoka 1454-ben és 1465-ben (Dl. 6929. 15684.) *E három* helységet mult századi térképeken a Vingától nyug. föltűnő: Monostor, Kethfik (Götföl) és Durikois helységekben találjuk föl. Monostor (ezt lásd Aradmegyében is) és Kéthfél ma is megvan; Turegyház(a) ma *Majlátfalva* nevet visel. (A Tariak különben 1389-ben Gyüregét is — l. ott — *kir. adományul* kapták.)

Monyarós. (Monyerós.) *a*) «Zekzow, Derse, Achad, Monyaros, Zenthgywrgh, Telek, Kana, Zombor, Lukatheleke, Iregd» — együtt tűnnek föl, mint a csanádi püspök birtokai. (1421: Dl. 11118.) Monyaros. (1487: Muz. lltár.) *Monyarós* (Mogyorós) a mult században megvolt még *Acsáddal* együtt, (mely más alkalommal Zsadány határosaként tűnik föl) Zsadány mellett; valamint *Szikszó* is, a mai Knéz és Baraczháza közt. Ugyanekkor egy *Szent-György* (? St. Jorak) nevű helység Kis-Becskerek mellett délre feküdt e vidéken. *Zombor* a pápai tizedlajstromban (151.) is előfordul Szent-András és (Kis-)Becskerek mellett. Végül *Derzse* emlékét ugyane tájon: Murány mellett, ma is őrzi a Derzsely nevű völgy. A többi négy helység is itt feketett tehát, a Temesvár

és Vinga közti vidéken. — **b)** Pred. Monyaros. (1494: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34., 1497: U. o. n. 36.) Csókás (puszta) után sorolják föl. (L. ott.) (Acsádhoz: Év nélkül. Lelesz. metal. Themes. 1.)

Mosmofalva. (? Mojsafalva.) L. Borzlyuk város tart. 21.

Mosótó. Mosowthow poss. (1408: Dl. 9472.) Horogszeghez tartozott.

Motnok. (Motnik.) L. Mutnok alakban.

Mura (puszta). Mura. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 157. 159.) Pred. Magyarmwra. Tothmwra. (1492: Csanádegyhm. Adatt. II. 360., 1494. 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34. és 36.) A mai Tolvadia és Partos táján feketett. (Mai Torontálmegyében.)

Muron(y). Emer. Murony de Kenez. (1492: Dl. 19618.) Ladisl. de Muron. (Kenéztől való nemesek közt felsorolva. 1498: Kismart. llt. 48. C. 22.) Úgy látszik, a mai Murány helység értendő, Temesvártól é.-ék. — Ezenkívül azonban *e vidéken birtokos* más családok is nevezik magukat Murony-ról. 1427-ben *Muron-i* János fia György kapja Zsigmond királytól *Simánd* (Symand) *temesmegyei* pusztát; s ugyanekkor Muron-i Veres György, Muron-i Wer Jakab, Muron-i Demeter fia Benedek és Antal fia Jakab (más, temesmegyei, mai Murány vidéki — például: Károlyiak, Mondolaiak — nemesek közt) mint kijelölt kir. emberek szerepelnek. (Muz. llt.) 1428-ban: Muron-i Péter fia Jakab s László fiai Miklós, Tamás és János krassómegeyi birtokosok. (Pesty. Krassóm. t. III. 324.) 1449-ben: Muron-i Ver László fia Miklós és unokatestvérei: György és Mihály, a Jakab fiai ugyancsak a mai Murány vidékén merülnek föl s az 1428. évi Muroh-iakkal kétségtelenül azonosok vagy vérrokonok. (Gyömrői llt. XV. 1. 2.) 1463-ban Themeskewz-i Wer (dictus) György özvegye és fiai: András, János és István szerepelnek, mint a király anyjának belső hívei. (Gyömrői. XV. 1. 4.) Ugyanezek a (mwron-i) Wer-ek, jelesül: Miklós és András birtokosok Békés- és Zarándmegyében is 1478-ban és 1480-ban. (Muz. llt.) Semmi kétség, hogy e nemesek: a Muronyiak vagy muronyi, temesközi Vérekek (1427-től 1480-ig és tovább) a *mai Muránynyal* azonos régi Muronyt bírták, valamint hogy erről (és nem, mint Békésmegyénél állítam, a békésmegyei — Muronyról) neveztettek. Itt még csak azt kell közölnöm, hogy a Kállay cs. okleveleiben részint torontál-, részint temes-megyei kir. emberek és ügyvédek gyanánt emlegetett: Muron-i Balázs (1414. 1415.), Muron-i János (1415.), Moron-i Mátyás, András és János (1448. 1450. 1451. 1461., utóbbi évhez: Dl. 15675.) szintén e családból eredőknek látszanak. A torontálmegyei Murony-ra vagy Morony-ra (l. ott) vonatkozólag tehát csupán két adat nem vehető át más bizonyítékok nélkül Temesmegyébe.

Mutnok. (Mutnik.) **a)** Mothnok. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Mothnik. (1464: U. o. 416.) A Facsettől nem messze délre eső mai Kis-Mutnik falu, Krassó-Sz.-megyében. A turdi terület tartozéka volt. — **b)** Muthnuk. Mothnwk. (1376. óta gyakran.) A Mutnokiaké volt. (Idéz. ott.) A mai Nagy-Mutnik, Karán-Sebestől ény.

Nácza. (? Norocza?) Nacza, Norocza — nemesi névben. (1448. 1456: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 60.) Karán-Sebes vidékén feketett.

Nádasd. a) Nadasd. (1470: Dl. 17002.) A mai torontálmegyei Zsombolya vidékén fektűt (s fekvő) helységekkel együtt tűnik föl. Egy «Nadiosch» nevű

falu e vidéken, Komlóstól é. fordul elő az id. 1761. évi térképen. — *b)* L. Sarád város és *Aradm.* Szurakrév helys. a. is.

Nadrág. Nodrag. (1364: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 61.) A mai Nadrággal lehet azonos, Zsidóvár mellett (Krassó-Szőrénym.)

Nagy-Acsád. L. Acsád a.

Nagy-Apafája. L. Apafája a.

Nagy-Besenyő. L. Besenyő a.

Nagy-Beszermény. L. Beszermény a.

Nagy-Csata (puszta). L. Csata a.

Nagy-Csombol. L. Csombol a.

Nagy-Filged. (Nagy-Filked.) L. Doboz tart. 26.

Nagy-Forgács. L. Bél a.

Nagy-Gyirög. L. Györöd helys. a.

Nagy-Hetény. L. Hetény a.

Nagy-Izgár. L. Doboz tart. 38.

Nagy-Kökénd. (**Nagy-Kökény.**) L. Kökénd helys. a.

Nagy-Lukavicza. L. Lukavicza a.

Nagy-Mártonfalva. L. Doboz tart. 56. sz. a.

Nagy-Posáros. L. Posárosnál.

Nagy-Sárosd. L. Cseri vára a.

Nagy-Sasd. L. Sasd a.

Nagy-ut. Nagwth. (1472: Dl. 17279. 17315.) A mai torontálmegyei Zsombolyától k. (dk.) feküdt helységekkel együtt emlegetik.

Nándortelek. Nandorthelek. 1471-ben Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt.

Neglanosfalva. Neglanosfalwa. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt.

Negotest(e). L. Bisztere (Bisztra) helys. a.

Németi. Nemethy. (1425: Dl. 30160; 1455: Dl. 14981; 1497: Dl. 20623.)

A mai Német, Temesvártól nyug. Tán ugyane helység értendő a; Csecsők és Sárszai cs. előnévében 1437-ben fölmerülő: «Nempti» a. is. (Muz. llt.)

Nempti. L. Németi a.

Ne(v)rinte. (Nevrincse. Nerente.) L. Lőrincse alakban.

Novákfalva. Villa Nouak. (1370: Pesty. Szörénym. t. II. 78.) Nowakfalwa. Noachfalwa. (1433: U. o. III. 27., 1447. 1448: U. o. 52. 54.) A «karánsebesi területben, Temesmegyében» feküdt. (1448. 1475. 1492.) A mai Glimbokának felel meg (Karán-Sebestől ék.), mely néven már 1475-ben (Glamboka) s 1492-ben (Glomboka) előfordul. (U. o. 87. 111.)

Nőrincse. (Nőrincsa. Nőrinte. Nevrencse.) L. Lőrincse alakban.

Nyárad. Narad Dragozlay, Narad Hanchkony, Narad Drugany. (1408: Törtl. Tár. 1884. 29. I.) Úgy látszik: Dragoszló-, Hanczkó- és Drugan-Nyárad értendő. — Berényhez (város) tartoztak.

Nyárag. Nyaragh. — Temesmegyei kir. ember (Benedek) nevében maradt fenn. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.)

NyerGES. Nyerges. — Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. (L. ott.)

Nyires. L. Masztákon helys. a.

Nyugolmad. L. Rékas város tart. 15.

Obradfalva. *a)* L. a Rádi cs. a. — *b)* L. Doboz tart. 58. sz. a.

Obradaczfalva. L. Borzlyuk város tart. 30.

Odony. Odon. (1480: Dl. 13318.) Ma Hodony, Sz.-András mellett ény.

Odvard. Odward. (Gr. Forgách cs. llt.) Temesm. kir. ember nevéből és előnevéből ismerjük. Rékas vagy Temesvár táján feküdt?

Ohába. (Ohaba:) Több ily nevű helység volt hajdan e megyében: *a*) Utraque Ohaba in distr. *civitatis* Karansebes. (1485: Pesty. Szörénym. t. II. 2. 75., III. 95.) A mai Ohába-Mutnik és Ohába-Bisztra értendő, Karán-Sebestől ény. és ék. — *b*) Chewhaba in distr. Lugas. (1442: Pesty. Krassóm. t. III. 383.) A mai Zsidóvár és Szákul közti vidékén feketett, a mai Krassó-Szörénymegyében. — *c*) Zsidóvár tart. közt (l. ott: 4. 9. 25.) három ily nevű helyet s ezenkívül egy Ohába-Decsert (36.) is említenek 1444-ben. Utóbbi valószínűleg a fentebbi Csév-Ohábának felel meg; a többiek közül is lehet azonos: egyik-másik a fentebbi Ohábákkal.

Ohába-Decser. L. Ohába helys. a.

Ohabicza. E néven több falu volt hajdan e megyében: *a*) Ohabycza. Ohabicha. — Vorcsorovával együtt emlegetik (l. azt) de 1492-ben nem fordul elő. — Ma is megtaláljuk Krassó-Sz.-megyében, Karán-Sebestől dny. — *b*) Ohabycha in distr. Lugas. (1442: Pesty. Krassóm. t. III. 383.) Lugostól dk. felé, a mai Krassó-Sz.-megye területén feküdt. — *c*) L. Czikó-Vásárhely kastély a. — *d*) L. Doboz tart. 36. — *e*) L. Borzlyuk város tart. 23. — *f*) L. Zsidóvár tart. 37.

Ohát. (Ohád.) Huhad. Huhud. Ohod. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 152. 157. 159.) Ohad. (1453: Jászói llt. scr. B. No. 24.) Poss. Ohath. (1456: Müncheni áll. llt. X. 54.) Pred. Ohath. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32., 33. és 56.) A mai Obádnak felel meg, Csákovár mellett ék. — A század elején (1401.) a nevnei Treutel-eknek erősségük (castellum) is állt itt, melyet azonban az országnagyok leromboltatni rendelték. (Kállay cs. llt. év nélk., a XIV. század végén elhelyezve.)

Ol(i)óság. Kenezius imperialis maiestatis (Zsigmond király) de Olosag in districtu Lugas. (1437: Muz. llt.) L. Dragoméralfvánál.

Orbágy. (Orbátyen.) Keneziatu possessionis Orbagy in distr. Mihald. (1413: Tört. Tár. 1884. évf. 241. l.) Orbagh. (1440: Pesty. Szörénym. t. II. 388.) Wrbachyen. (1447: U. o.) A miháldi kertületben feküdt.

Ormán(d). Vrman. (Árpádk. oklevél. 1405: Dl. 31121.) Ormand. Orman. (1416: Dl. 28159.) Uj-Béccsel határos lehetett.

Orosz(i). Oroz. (1388: Pesty. Krassóm. t. III. 177.) Orozy. (1489: Dl. 7536.) L. Ötvén(y) a. V. ö. Mikola helys.

Orság. L. Dragoméralfvánál.

Osziágfalu. L. Doboz tart. 46. sz. a.

Oszkola. Scalla. (Páp. tiz.-lajstr. 151.) Tres ville communiter Ozkolla vocate cum villis Somkerek, Prodan, Altalkerek, Chuthak, utraque Papoch, utraque Gygyandra. (1410: Muz. llt.) Tothozkola in districtu Ozkola. (1466: Dl. 16388.) Ebben a «kerület»-ben fekszenek ekkor: «Keethpordan, Chwkach, Swmkerek és Papwcz falvak és puszták», 1368-ban pedig (egymagában) Darócz (Darouch) birtok is. (Körmendi llt. Himfyana, n. 216.) A mai Szkulya.

Oszlár. (Osztlár.) Ozlar, Hozlar, Huzlar. (Páp. tiz.-lajstr. 151. 152. 159.) Ozlar. (1400. 1405: tóti Morocza cs. gyűjt., 1497: gr. Csáky es. llt. f. 128. n. 36.) Ozthlar. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9. és f. 12. n. 3.) A mai Folya és Sipet vidékén kell keresnünk. (Temesvártól ddk.)

Ote(j)falva. Otheefalwa — kettő is volt Suggya tart. közt. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.)

Ozestya. L. Libánmezeje a.

Öcse. (Öcze.) Ewce — *inkább* Temesmegyében. (1467: Dl. 16552.) Ewche — Csanádm. (1479: Magy. Tört. Tár. XII. 28.) Ewche — Temesm. (1482: Dl. 18645; 1484: Dl. 19019; 1497: Dl. 20623.) Ewce — Temesm. (1492: Dl. 19919.) A mai (Kis- és Nagy-)Jécsának felel meg, Zsombolyától ék. (Torontálm.)

Öke. Ewke. (1401: Desewffy cs. llt. Margonyán; 1437: Dl. 13119.) 1401 előtt Temesvár várához tartozott. — Úgy látszik Gyarmat vidékén feküdt. E helységtől nem messze kelet felé ugyanis a múlt század elején készült térképeken: Joka-t találjuk, mely hihetőleg azonos a régi Öke-vel.

Ökös. (?). Ekwews. (1453: Dl. 30191.) Temesmegyei kir. ember előnevéből ismerjük.

Ölyves (puszta). L. Sasd helys. a.

Ördöglik. L. Borzlyuk város tart. 18.

Örményes. Ermenes in d. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Armenyes. (1480: U. o. 88.) Jarmenes. (1501: U. o. 137.) Ma Armenis, Karán-Sebestől dk. Krassó-Szörénymegyében.

Örs (?) L. Ötvén(y)nél.

Öszen. (Öszén.) Ewsen. Ewzin. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 157.) Wzen. (1453: gr. Forgács cs. llt.) Ewzen. (1470: Muz. llt.) Rékással volt határos. A tőle nyd. eső mai Jeszvének felel meg.

Öthalom. L. Zsidóvár tart. 17. — V. ö. az Öthalmi cs. a.

Ötvén(y). 1399-ben a Zsigmond kir. birtokába jutnak: «Wthwyn, The-sewlch, Orozy, Cholch, Selmes, Themerken és Weers» birtokok. Ugyanez az uradalom 1456-ban kerül ismét szemünk elé, a mikor (Kysewthwen-t) Hunyadi János kapja kir. adományúl. Még ugyanez évben azonban Hunyadi László és Mátyás h. Szilágyi Mihálynak adja: «Kysethw [yn], Thyseld, Cholth, Eghazasorozy, Thwmlen, Sewrmes, Weers és Karachonteleke» helységeket. (Müncheni áll. llt. X. 54., Fejér X. 3. 214—6., Dl. 15114.) E helységek közül Ötvén(y): Hutuen, Vtuen, Vtuen alakban fordul elő a páp. tiz.-lajstromban (149. 152. 157. 160.), már 1388-ban heti-vásáros hely s Temesvártól dny. Utvin néven ma is megvan. **Oroszi** — Vruzi, Hurusi alakban — ugyanott (152. 157. 160., l. Oroszi és Mikola helys. a. is), az előbbtől inkább déli, — **Sörmes** vagy **Selymes** (152.) — Sormus alakban — pedig inkább dk. irányban, Uj-Pécs felé (152.) tűnik föl. Utóbbi különben 1464-ben is: «Sewrmes» alakban találjuk föl újra. (Dl. 26620.) Ugyane tájon feküdt Csolt is, melynek emlékét ma a Csolta nevű dülő őrzi Utvin határában, továbbá: **Tesöl** vagy Tesölt, mely még a következő változatokban ismeretes: Tesola (Páp. tiz.-lajstr. 157.) Tesuld. (Páp. tiz.-lajstr. 149.) Kezeld. (150.) Thessewld. (1462: Dl. 30319.) Thessewlth. (1464: Dl. 26620.) E helység tán a mai Kissodának felel meg, Utvin mellett

keletre. — *Weers*: talán Örsnek olvasandó; *Tömelkény* és Temerkény csak változatok. E helységek bizonyára szintén e vidéken keresendőek, a csupán 1456-ban említett *Kardcsontelkével* együtt. (V. ö. 1388-hoz: Ortway i. m. I. 483 l.)

Pabd. L. Papd(i) alakban.

Pádéfalva. L. Pósa falvánál.

Padurencz. Padwrencz. — Golyeczzel együtt tűnik föl 1468-ban. (L. ott.)

Páktető. L. a Papdi cs. a.

Palina. «Palyna, Zakachy» — együtt fordulnak elő. 1450-ben a Paniak (Pany) és Besenyeiek kapták a kormányzótól. (Muz. llt.)

Palogd. Palogd. (1488: Pesty. Krassóm. t. III. 462.) Egymagában fordul elő.

Papd(i). Nobiles de Popdi. (1349: Anjouk. okmt. V. 319.) Papd. (1472: DL. 17315; 1494: gr. Erdődy cs. veresvári llt. Cap. 37. f. 1. n. 10.) Pabd. (1494: DL. 20196.) A mai Bobda, Zsombolyától dk. (Torontálm.)

Papi-Szent-Péter. L. Kevemegyében.

Pápócz. L. Oszkola a.

Paprád. (Papratna.) Paprathna in cottu Themes. (1436: Pesty. Szörénym. t. III. 31.) Paprad in distr. Myhald. (1439: U. o. 37.) A mai krassó-szörénymegyei Toplecz vidékén feküdt.

Parhó. Parho. — Mehedikával együtt emlegetik. (L. ott.) A mai Pervova, Mehádiától ény. (Krassó-Szörénym.)

Partas. Magyarparthas. Tholthparthas. (1481: DL. 26644.) Parthaas. (Nemes nevében. 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 56.) A mai Partosnak felel meg, Torontálmegyében, Csákovától délre.

Patak. a) Patak utraque in distr. Karansebes. (1444: Pesty. Szörénym. t. III. 69.) Kyspatak in d. Sebes. (1470 körül: Pesty. Krassóm. t. III. 421.) Egyik tán a mai Valeamare-nak felel meg, Karán-Sebestől ék., a másik (Kis-Patak) Karán-Sebes és Ruzsinosz táján feküdt. (Krassó-Szörénym. V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 98.) — **b)** Zsidóvár tart. 16. 19., végül — **c)** lásd Hideg a.)

Patko(i)cz. (Patkovecz.) L. Czikó-Vásárhely kastély a.

Paulest. Pawlest. (1453: DL. 30191.) Megfelel az aradm. Solymos vár tart. (14.) előforduló: Pavlocze-nek. (V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 99.)

Paulis. Paulys. — 1492-ben temesmegyei nemes nevében fordul elő s így hihetőleg e megyében feküdt. (DL. 19618.)

Páznád. (Páznáp.) Paznad. (1458: DL. 15216.) Keresztur határosaként említik. — Paznap. (1483: DL. 26646.) Temesvár tartozékának mondják, melytől úgy látszik ny. *felé* esett.

Péltelek. L. a Papdi cs. a.

Pentele. L. Bezd helys. a.

Perló. (Perlő. Perle.) Perlo in distr. Karansebes. (1440: Pesty. Krassóm. t. III. 374.) Perlew in d. K. (1447. 1456: U. o. 391.) Predium Perlo in distr. de Lugas. (1464: U. o. 411.) Perle poss. in d. Sebes. (1470 körül: U. o. 420.) Perlew in d. de Karansebes. (1478: U. o. 444.) Perlew in d. Lugas. (1478: U. o. 444.) Zsidóvárral volt határos, mintegy középen feküdt Lugos és Karán-Sebes közt. (Krassó-Szörénym. — V. ö. Zsidóvár tart. 20.)

Pestes. L. a pestesi Nagy cs. a.

Peterd. Petherd. P. utraque. (1470: Dl. 17002; 1472: Dl. 17279.) Zsombolyától kel.-d. feküdt a mai Torontálmegyében. (Klári helyén.) 1479-ben Csanádmegyéhez számítják. (Magy. Tört. Tár. XII. 28.)

Péterfalva. a) Két ily nevű helység tartozott 1459-ben Cseri városhoz. (L. ott). — b) Ugyane tájon Borzlyuk város tart. gyanánt (15.) említik a harmadikal, mely azonban azonos is lehetett az előbbiekkal. — c) 1408-ban és 1425-ben Vejteh mellett szintén fordul elő egy: Peterfalua. (Galgóczi Ill. Lad. 99. f. 8. n. 9., Zsélyi Ill.) E helység az Obirda (hajdan: Apord) folyó mentén feküdt.

Péterlaka. Peturlaka. (Páp. tiz.-lajstr. 152.) Petherlaka. (1446: Muz. Ill.) Magyar-Partassal együtt merül föl.

Petimo-gila. (Petina-gila.) L. Borzlyuk város tart. 2.

Petre. (Petri). Petree. Petri. Petre. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 152. 156.) Pettre. (1436: Lelesz. 49.) A mai Csákovár vidékén kereshetjük. Tán a mai Petroman, Torontálmegyében, Csákovár közelében ény.

Petrosnicza. «Possessiones Myraya, Pethrosnicza, Bokosthyca in distr. Karansebes». (1468: Pesty. Szörénym. t. III. 81.) Miraja ma ismeretlen; Petrosnicza ma is megvan Karán-Sebestől dk., s mellette Bukosnicza, mely a hajdani Bokosticzának felel meg.

Piski. Pisky. (Páp. tiz.-lajstr. 148., 1361: Kismart. Ill. 47. P. 8. — L. Sarád város a.)

Plese. (Plesa.) Plese, Clese, Plesa, egy izben: Plesew. (XV. század: Nadányi cs. Ill.) — Voresorovával együtt szerepel a XV. században (l. ott), s csak 1433-ban nem fordul elő. — Karán-Sebes vagy Vercsorova vidékén feketett. (Kr.-Szörénym.)

Plesiva. Plessiva. (1486: Pesty. Szörénym. t. II. 449.) A «sebesi kerület»-ben feküdt.

Plugova. Plwgoua in distr. Myhald. (1439: Pesty. Szörénym. t. III. 37.) Mehádiától é., a mai Kr.-Szörénymegyében ma is megtaláljuk. Mint a Csornaiak birtoka, Alsó- és Felső-Verendin, Fazokas, Toplicsány és Belabuk társágában oly falvakkal együtt említi a kir. kancellária s az aradi kápt., a melyeket 1436-ban ugyanők Temesmegyébe soroznak s melyek Mehádiától d. fekszenek.

Plugovicza. Plugowicza. (Nemesi névben. 1480: Pesty. Szörénym. t. II. 468.) Bolvasnicza vidékén feketett.

Pobor. Pobor — nemesi névben. (1485: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 118.) Talán Karán-Sebes vidékén feküdt.

Pogancs-(fő). Poyanchfew. Poganczfew. (1448: Pesty. Szörénym. t. III. 54.) A «sebesi kerületben, Temesmegyében» fekvő helységekkel együtt tűnik föl 1448-ban. Előbb «Poganch» és «Pogancz» néven emlegetik. (1397. 1411: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 119.) A mai krassó-sz.-megyei Ohabicza (Karán-Sebestől ny.) vidékén feküdt, a Poganis folyó forrásvidékén.

Pogánfalva. Poganfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Zsupánhoz tartozott. Ma Poganyest, Lugos közelében, k.-é. (Krassó-Szörénym.)

Pokálpataka. L. Ikus falu tart. 9.

Poklosi. L. Szurakrév a. Aradmegyében.

Pokolfalu. Pokolfalu. (1458: Pesty. Szörénym. t. II. 459.) A mai Rujeny, Karán-Sebestől dk. (Kr.-Szörénym.)

Polyána. Polyana in cottu de Sebes. (1489: Pesty. Szörénym. t. III. 101.) Karán-Sebestől dny. ma is megtaláljuk. (Krassó-Sz.-m.)

Pol(y)anicza. (Polonicza.) Polonicza, Polyanicza in cottu de Sebes. (1489: Pesty. Krassóm. t. III. 101. 102.) Polyána körül feketett.

Pomestýenfalva. Pomesthienfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai krassó-sz.-megyei Leukusest mellett fordul elő, mint Suggya tartozéka.

Pordán(y). L. Oszkola a.

Poroba. L. Zsidóvár tart. 33.

Porsinfalva. (Porsonfalva.) L. Rékas város tart. 5.

Pósafalva. (Possafalva.) «Tres ville in capite Rekaspatak existentes Possa-falwa, Bratiszlofalwa, Padefalwa.» (1365—1420: Justh cs. llt.) Rékas táján fekettek.

Posáros. Kysposarus, Naghposarus. Naghpozarus, Kyspozarus. (1408: Dl. 9472; 1462: Dl. 15744.) Horogszeggel voltak határosak.

Posárostó. a) Kiseud al. nom. Pasarustow. (1343: gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 1., Pesty. Helyn. I. 266.) Ujudvarhoz (l. ott) tartozott s így mai torontál-megyei területen, Tolvadia, Bánlak sat. táján feketett. (Csákovától ddny.) — b) L. Cseri vár a.

Poszata. Datum in Pozatha eis Danubium prope castrum nostrum Orswa. (1419: Dl. 33059.) Orsova közelében feküdt.

Poszporafalva. (Poszparafalva.) L. Doboz tart. 14.

Prebilfalva. (Pribelőfalva. Pribilfalva.) L. Borzlyuk város tart. 22.

Prebitfalva. L. Pribil-Jakab-falva a.

Prekafalva (puszta). Poss. Prekafalwa populis destituta. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. 1.) Berényhez (város) tartozott.

Preszaka. L. Gyepű néven.

Preszién. L. Priszién alakban.

Preszlop. Prezlop. (1443: Pesty. Helyn. I. 268.) A Himfieké volt.

Pribil-Jakab-falva. L. Cseri vár a. — Azonos lehet ezzel az 1473-ban ugyane vár tart. közt fölsorolt: Prebythfalwa.

Prilipacz. Prilipacz in d. Halmas. (1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83.) Ma Prilipecz, Mehádiától nyug. (Krassó-Sz.-m.)

Priso(v)cz. L. Vokfalvánál.

Priszién. Priscyen utraque in distr. Sebes et cottu Themess. (1447: Pesty. Szörénym. t. III. 49.) Alsoprysyen. Felsevprysyen. A.-Pryzyen sat. in distr. Karansebes (et Borzafew). (1495: U. o. 120—121.) Prezyen, Alsoprezyen. (XV. század: Nadányi cs. llt.) Ma Priszián, Karán-Sebestől d., Kr.-Szörénym.

Prodánfalva. (Prodanest.) Prodanfalwa. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Prodanest. (1464: U. o. 416.) Turd (ma Furdia) tartozéka volt.

Prodán(y). Azaz: Pordán(y). — L. Oszkola helys. a.

Prusinfalva. (Prosinfalva.) L. Rékas város tart. 5.

Prutazafalva. L. Ikus falu tart. 3.

Puri. (Pur. Puril.) Puryl. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Pwry superior et inferior. (1455: U. o. 401.) Pwr. Felsew Pwr. (1464: U. o. 416.) Turdhoz tartozott; a mai krassó-sz.-megyei Dragsinest és Mutnik mellett feküdt.

Rábé. Belsew Rabe. Kylsew Rabe. (1482: Dl. 18620.) Predia Kylsew Rabe, Belsew Rabe. (1494: gr. Erdődy cs. veresvári llt. Cap. 37. f. 1. n. 10.) A mai Torontál és Temes megyék északi határvidékén tűnik föl, a hol is a mai Zombolya mellett kel. feküdt. — 1481-ben «Rabefalwa» merül föl, egy-magában. (Dl. 18494.) Talán a föntebbi helységekkel azonos?

Rábéfalva. L. Rábé a.

Racskfalva és Radafalva. L. Krassómegyében.

Rád. L. a Rádi cs. a.

Radefalva. Radefalva. (1369: Körmendi llt. Himfyana, n. 223.) Belincez vidékén kereshetjük. (Temesvártól kel.)

Rádfalva. (Radmanócz.) a) Radmanocz in cottu Arad. (1440: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 133.) Radfalwa — mint a temesmegyei Suggya tartozéka. (1454: U. o. III. 397.) Radmanowcz in cottu Arad. (1477: Dl. 17902.) Ma Radmanest, Krassó-Sz.-megye ény. vidékén. — b) Raadfalwa nevű helység 1488-ban mai Rékas vidéki falvakkal együtt is fordul elő, mint Czikó-Vásárhely kastély (l. ott) tartozéka. (V. ö. a Rádi cs. a.)

Radomerpataka. L. Ikus falu tart. 4.

Radulencz. Radwlencz in d. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Magura és Csernota közt sorolják föl.

Ragyincz. Vagy: Rodincz. — L. Borzlyuk város tart. 12.

Rajko-Izgar. L. Doboz tart. 39.

Rákos. Rakos. (1446: Muz. llt.) Partas mellett feküdt.

Rakavicza. L. Doboz tart. 8. a.

Rakovicza. Rakowycza in cottu Themes. (1458: Pesty. Szörénym. t. II. 474.) R. in distr. *civitalis* Karansebes. (1485: U. o. III. 95.) Ma (népes) puszta Karán-Sebes mellett.

Rákrév. L. Cseri vár a.

Ram(p)napataka. (Ramna.) Másként: Ravna — L. e néven.

Rappolt. Plesivával együtt említik. (L. ott.)

Rasafalva. L. Doboz. tart. 27.

Ravna. (Ravnapataka.) Poss. Rampnapathaka. (1447: Pesty. Szörénym. t. III. 52.) Rawna in distr. Caransebes in cottu Themes. (1448: U. o. 54.) Felsew et Also Ramna in d. Sebes in com. Th. (1475: U. o. 87.) Rawnapathaka. (XV. század: Nadányi cs. llt.) Ravna in distr. Karansebes et *sub banatu Zewriniensi*. (1492: U. o. 111.) Karán-Sebes város vidékén állt.

Reg-körtvély. Regkurthwyly. (1322: gr. Csáky cs. llt. f. 2. n. 6.) Regkurthuely. (1379: Pesty. Krassóm. t. III. 201.) Győrrel együtt emlegetik. Ennek a helységnek felelhet meg az 1343-ban ugyancsak Győrrel együtt föltűnő: «Reeygh» is. (Gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 1.)

Rékasd. L. Rékas város a.

Rekettye. Rekeethe. (1420: Pesty. Szörénym. o. ker. 56. l.) A komjáti kerületben feküdt.

Rekettyés. L. Bokorfalvánál.

Rekettyő. Rekethyew. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai Rakitta, Facset mellett ny. (Krassó-Szörénym.)

Remete. *a)* Remethe. (1476: gr. Forgách es. III.) A Temesvár mellett k.-é. fekvő Remete értendő. — *b)* Néha a Lugostól d. fekvő mai Remete-Pogánest-et is Temesbe számították. (L. Krassómegyében.)

Rév-Galád. L. Galád a.

Rodincz. Vagy: Ragyincz. — L. Borzlyuk város tart. 12.

Rojkafalva. Roykafalwa. — Czikó-Vásárhely kastélyhoz tartozott. (L. o.)

Romanest. Romanesth. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 416.) Turdhoz tartozott. — Ma Rumunyst, Facsettől dk. (Krassó-Szőrénym.)

Románfalva. Romanfalwa. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt 1471-ben.

Rónapataka. Poss. Ronapataka penes fluv. Borsua. (1343 körül: Körmendi Ilt. Himfy. n. 174.) Sós (Sósdia) táján feküdt a Berzava m.

Ruda. Ruda. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 152. 157. 160., 1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333., 1430: Dl. 12217.) Rwda. (1458: gr. Forgách es. III., 1480: Dl. 18318.) A mai Rudnának felel meg, (Csákovától nyd. Torontálm.)

Rudaria. L. Gerlistye a.

Rugacz. Rwgacz. — 1471-ben Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt.

Rugas. L. Cseri vára a.

Rug(y)ino(l)cz. Rugyinolez in d. de Sebes. (1411: Pesty. Krassóm. t. III. 271.) Ruginocz in d. Karansebes. (1428. 1440: U. o. 330. 374.) R. in d. Sebes. (1470. körül: U. o. 420.) Ma Ruzsinósz, Karán-Sebestől ny.-é., Krassó.-Sz.-m.

Ruszka. Rwkza. (1430. 1440: Pesty. Szörénym. t. 477.) Karán-Sebestől dk. fekszik, Teregovával szemben. (Krassó-Sz.-m.)

Rusznik. Rwsnyk in d. Halmas. (1484: Dl. 30223.) Gerlistyével együtt tűnik föl.

Ság. Swag. Sad. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 157.) Sagh. (1425: Dl. 30160.) Temesvártól d. esik.

Sajtos. Sahtos. (1425: Zsélyi Ilt.) A mai Zsebely (hajdan: Széphely) vidékén feküdt.

Salamon. Poss. Salamon. (1415: Galgóczi Ilt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) A mai Zsebely és Vojtek táján kereshetjük, az Obirda (hajdan: Apord) folyó mentén.

Salamonfalva. Salamonfalwa. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt 1471-ben.

Sáp. Sap villa. (Árpádk. okl. 1405: Dl. 31121.) Ormán(d) vidékén feküdt.

Sarkágy(-falva. Sarkogfalva.) Sarkogfalua. (1410: Muz. Ilt.) L. Doboz tart. 13., és 51.

Sárosd. L. Cseri vára a.

Saru(l)d. Saruld. (1338: Anjouk. okmt. III. 460.) Sarud. (1411: Kállay es. Ilt.) Saarud. (1438: Muz. Ilt.) 1438-ban bizonyos rácz főurak (barones) kezéről, kir. jóváhagyással a Tallóczyak birtokába jutott. Bizonyára megfelel a Páp. tiz.-lajstr. «Zoruld, Soruld» nevű plébániájának, mely a mai Tolvadia Kanak és Pártos vidékére helyezhető. Olykor tán Krassómegyéhez is számították. (Páp. tiz.-lajstr. 146. 152. 156. — V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 155.)

Sárvár. Sarwar. (1478—9: Dl. 29842.) Vámszedő hely s felében a (hunymegyeyi) Szentgyörgyieké volt.

Sasánfalva. L. a Rádi es. a.

Sasd. (Sásd.) Sosd. Sasd. Saasd. (1343. 1424.) A XIV. és XV. században hol Temes-, hol Krassó megyéhez tartozott. 1449-ben tornallyai Liptai (Lyphthay dictus) János és Nagy Simon valamint nőrokonai — Helembai Sandrinnak vetik zálogba: «medietatem possessionis Naghsasd, Felsesasd *et* utriusque poss. Sasd et predii Ewlywes penes fluv. Borsá» *Temesmegyében.* (Majláth Béla gyűjt.) — A mai Sósdia, Temesmegyében, a Berzava m. Hajdan csakugyan ezen a tájon vonult Temes- és Krassó megye határa.

Sástó. L. Cseri váránál.

Sebed. (Sebet.) Zebet et Magerzebeth. (1462: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) Sebed (Zebeth) et Magyarzeben. (!1462: U. o. f. 12. n. 3.) Sebed. (1483: B. Perényi cs. llt.) Thothsebeth et Magyarsebeth. (1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) Ma Sipet, Temesvártól dk. felé.

Sebesfok(a). L. Rékas város tart. 4. és Cseri vár tart. közt az 1387. évhez. V. ö. 1523: Dl. 26685.

Selymes. Avagy: Sörmes, Sörmés. L. Ötvény helys. a.

Serked. Serkeed. (1440: Muz. llt.) Serged. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 463.) Serked. (1469: Dl. 31152.) Serked pred. (1488: Pesty. Krassóm. t. III. 463.) A lugosi területben (Temesm.) feküdt — a mai Kr.-Sz.-m. területén.

Setét-telek. L. Bél a.

Simafalva. L. Doboz tart. 31.

Sipszó. Sypzo. (1488: Dl. 30225.) Jenővel szomszédos nemesek előnevéből ismerjük. — A mai Remete, Jeszvin és Janova közt feküdt. (Ortvay, i. m. I. 441. V. ö. különben: Dl. 26685.)

Smikolcz. Smykolcz. (1495: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 164. Szörénym. t. III. 120.)

Solymos. L. Rékas város tart. 14.

Somkerek. L. Oszkola a.

Somszeg. L. Doboz tart. 1. 2.

Sósd. L. Sasd néven.

Sóskut. L. a Papdi cs. a.

Sörmes. (Sörmés.) L. Ötvény helys. a.

Sterkolcz. Sterkolcz. (1427—28: Pesty. Krassóm. t. III. 315. 318.) Igazóval és egy krassó megyei Sterkolcz nevű faluval együtt fordul elő. A mai Krassó-Sz.-m. területén feketett.

St(y)uka. L. Zsidóvár tart. 39. — A mai Ebendorf, Lugostól dk.

Suggya. Swgya. (1427.) Distr. volahalis Swgdyá, Swggya, Swdya in cottu Themes. (1453: Huny. kora X. 362. 405., Pesty. Krassóm. t. II. 178., 1454: U. o. III. 397.) 1427-ben Zsigmond kir. Garai Jánosnak és nejének zálogosítá el; 1453. óta azonban kir. adományban a Hunyadi Jánosé volt. — A mai Leukusest vidékén feketett, Lugostól ék. (Krassó-Sz.-m.) Hunyadi János részére a következő tartozékokkal együtt igtatják 1454-ben: Lőkösfalva, Pomestyénfalva, Rádfalva, Sztarnik, Tamádia (Talmágy), a két Otejfalva, Alsó-, Felső- és Középső-Jerczenik, Kládova, Grun, Rekettyő és Izvarecz (Iszvorecz).

Supafalva. L. Doboz tart. 23. és 55. sz.

Surján-Péter-falva. Suryanpeterfalva. (1410: Muz. llt.) L. Doboz tart. 30. és 51.

Surkfalva. L. Zsurkfalva alakban.

Szabadfalu. (Szabadfalva.) *a*) Zabadfalu in distr. Sebes. (1433: Pesty. Szörénym. t. III. 27.) Zabathfalwa in d. Caransebes in cottu Themes. (1448: U. o. 54.) Karán-Sebes körül fektült valahol. (Kr.-Szörénym.) E helységtől meg kell különböztetnünk — *b*) a bélvidéki vagy szabadfalvi Nexafiak, belinci vagy szabadfalvi Bésánok (Bésánfiak) és Hollódiak, mint osztályos atyafiak (s részben, szerzeménykép, 1406-ban, a remetei Himfiek) birtokában: Zabadfalua vagy Zabadfalu néven emlegetett *két* helységet. (1369: Körmendi llt. Himfy. n. 223., 1406: U. o. n. 407., 1415: gr. Festetich es. keszthelyi llt., 1482: Pesty. Krassóm. t. III. 457.)

Szacsal. (Szacsel.) Sachyal in d. Sebes in cottu Themes. (1475: Pesty. Szörénym. t. III. 87.) Zachel in d. Karansebes et *sub banatu Zewrinienzi.* (1492: U. o. 111.) Karán-Sebes vidékén fektült.

Szád. Zaad villa. (1364: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 187.) Ikussal határos volt; a mai krassó-sz.-megyei Gladna táján feketett.

Szadva. Zadwa in distr. Karansebes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Ma Szadova néven két falu áll Karán-Sebestől dk. (Kr.-Szörénym.)

Szaggyú (puszta). Pred. Thothzagyw, Magyarzagyw. (1494: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34., 1497: U. o. n. 36.) Csákovától ny.-dny. irányban terülhetett el; mai temes- vagy torontálmegyei területen. Hihetőleg e helynek felel meg a pápai tizedlajstromban a temesi főesperességben emlegetett: Zago plebánia is. (152. 156. l.) Meglehet hogy a mai Szókával ugyanegy. (Csákovától d.)

Szakácsi. L. Palina falu a.

Szakadág. Zakadag. (1387: Uz cs. llt.) Temesmegyei kir. ember nevében fordul elő; 1408-ban és 1419-ben pedig ugyanez alakban, bizonyos Zalai Péter előnévében. (Muz. llt., Kállay cs. llt.) Krassó- vagy Temesmegyében fektült.

Szakálháza. Zakalhaza. (1392: Galgóczi llt. Lad. 96. f. 1. n. 1., 1482: Dl. 18620.) Temesvártól nyug. találjuk. — 1479-ben Csanádmegyébe sorozza egy oklevél, melynek azonban a megyékre vonatkozó adatait tartózkodással kell fogadnunk. (Magy. Tört. Tár. XII. 28.)

Szakojafalva. L. Doboz tart. 11.

Szál(d)obágy. Zolobagh. Zaldobagh. (1440. 1452: Pesty. Szörénym. t. II. 507. — L. Zsidóvár tart. 32.)

Szál(h)a. Vagy: Szél(h)a. — L. ez alakban.

Szalin. Zalyn in distr. Myhald. (1428: Pesty. Szörénym. o. ker. 59., Pesty. Szörénym. t. II. 93.) Jablaniczával együtt emlegetik.

Szalo-Ivánfalva. (Szabó-Ivánfalva?) L. Doboz tart. 62. sz. a.

Szárcsatelek. Poss. Zarchatelek. (1338: Anjouk. okmt. III. 459.) Borzvató-Baka (a mai Bóka) helységgel volt határos s így a mai Szárcsa-nak felel meg, Csákovától dny. Torontálmegyében. Azt azonban, hogy hajdan Keve- vagy Temesmegyéhez tartozott-e, — nem tudjuk. Úgy látszik már inkább az utóbbihoz.

Szarkatelek(e). L. Rékas város tart. 12.

Szartas(d). L. Békástó a.

Szarvastelek. 1382-től 1453-ig fordul elő. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 182.) Furdia táján fekehelett. (Krassó-Sz.-m.)

Szász-Killyefalva. L. Doboz tart. 29.

Szavoj. (Szaboj.) Zaboj in d. Sebes. (1430: Pesty. Szörénym. o. ker. 62.) Zawoy in d. Karansebes. (1444: U. o. 69.) Ma is megtaláljuk Karán-Sebestől ék. (Szavoj. Krassó-Szörénymegyében.)

Szeben. L. Bél a.

Szedecs. Zedech. (1478: Dl. 18092.) Sedecz. (1492: Dl. 19919.) Pred. Zedech. (1494: gr. Erdődy cs. veresvári llt. Cap. 37. f. 1. n. 10.) Erdőssel sat. együtt említik s hihetőleg ennek táján feküdt is, Zsombolya, Billét sat. vidékén, a torontálmegyei határszélen.

Szederjes. a) Zederyes. (1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) A Lugostól dk. eső Szákul mellett ny. feküdt. (Krassó-Sz.-m.) V. ö. Zsidóvár tart. 15. — b) Egy másik ily nevű falu (a mai Szudriás, Lugos és Facset közt) a XIV. és XV. sz.-ban is fölmerül. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 231.)

Szeged. Zeged. (1453: Dl. 30191.) Az idevaló kenéz ekkor, földesura: Hunyadi János nevében mint Zsupán szomszédja szerepel.

Szeg(y)eháza. Zegehaza. (1443: Pesty. Szörénym. t. III. 44., 1444: gr. Forgách cs. llt.) Rékas és Jezvin táján kereshetjük.

Székás. Also Szekas, Felsev Szekas in distr. Karansebes. (1440: Pesty. Krassóm. t. III. 374.) Zekas in d. K. (1447: U. o. 391., 1467: Pesty. Szörénym. t. III. 80.) Z. in distr. Sebes. (1470 körül: Pesty. Krassóm. t. III. 420.) Úgy látszik a mai krassó-sz.-megyei Prebul környékén feküdt, Karán-Sebestől ny.

Székel(ő). L. Borzlyuk város tart. 13. 17.

Székeltyel(e)ke (puszta). Pred. Zekeltheleke. (1494. 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34. és 36.) Csákovától ny.-dny. felé fekehetett, mai temesvagy torontálmegyei területen.

Székes. Zekes. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) A (mai) krassó-sz.-m. Hodos tartozéka gyanánt említik számos más ismeretlen faluval együtt. Hodostól ny. nyd. (?) fekehetett. Talán a mai Magyar- (vagy Török-) Szákos? — Lugostól dny. és ny. felé. E tájon fordul elő egy ily nevű falu Zsidóvár tart. közt (31.) is.

Szél(h)a. Zela. Zehla. (1479—80: Pesty. Krassóm. t. III. 453.) A lugosi kertületben feküdt. — Ma Szilha, Lugos közelében é., Krassó-Szörénymegyében. (V. ö. a hasonló nevű kastély a.)

Szelistye. a) Zelyste in d. Halmas. (1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83.) Prilipezczel együtt említik. — b) Zsidóvár tart. közt (28. 38.) is sorolnak föl két ily nevű helységet.

Szénás-szeg. (Szénás-szék.) Zenaszeeg. Zenaszek. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427. 430.) Hodos kastély tartozéka volt.

Szend(e)rő. Zendereu. (1327: Pesty Fr. iratai, az Erdődy gr. cs. veresvári llt. nyomán. Caps. 1. f. 1. n. 1. és 4.) Zenderev. Zunduru. Zumdure. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 152. 157.) Tán a mai Csákova vidékére helyezhető. 1473-ban azonban Cseri vár tartozékai közt is sorolnak fel: Haromzenderew falut, melyek tehát inkább Temesvártól k.-dk. kereshetők.

Szent-András. (Szent-Andorjás.) Zenthandorias. (1391: Keczer cs. llt. f. 221. fr. 2.) Zenthandras. (1462: Dl. 30319.) Berekszóval sat. együtt említik.

E vidéken, Temesvártól ény. ma is megvan. A XIV. század vége óta vámhely volt.

Szent-Antal. Zenthanthall. (1392: Galgóczy llt. Lad. 96. f. 1. n. 1.) Temesmegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Szentes. Zenthess. (1436—1480: Pesty. Szörénym. t. II. 508.) Mehádia táján feketett.

Szent-György. *a*) Zenthgyewrgh. (1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.) Az oszlári Majosi cs. birtoka volt, tehát Oszlár (a mai Sipet, Főlya sat.) vidéken feketett s így a Csákovától dk. eső mai Sz.-Györgytől (mely hajdan már krassómegyei terület volt) meg kell különböztetnünk. — *b*) L. Temesmegyében: Monyarós a.

Szent-Jakab. S. Jacobus. (Páp. tiz.-lajstr. 151. 157.) Zenthjacab. (1462: Dl. 30319.) Berekszó mellett sorolják föl a b. Hagymás-féle birtokok közt.

Szent-Keresztfalva. Sancta Crux. (Páp. tiz.-lajstr. 151. 1.) Zenthkeresztfalwa. (1462: Galgóczy llt. Lad. 99. f. 8. n. 9., és f. 12. n. 3.) A mai Főlya, Sipet sat. vidéken kell keresnünk. (Temesvártól ddk.)

Szent-Király. Scentkural. S. Rex. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 160.) Zenthkural. (1416: Dl. 28159.) Uj-Bécs mellett feküdt.

Szent-László. Zenthlazlo. (1404. 1444: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 207., 1437: U. o. III. 360.) A Berzava mellett feküdt; 1404-ben és 1437-ben Krassó-, 1444-ben pedig Temesmegyéhez számították.

Szent-Lélek(-falva). L. Rékas város tart. 1.

Szent-Márton. S. Martinus. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 160.) Ma Magyar- és Szerb-Sz.-M. (Torontálm.) Temesvártól dny. Tán ennek a helységnek felel meg az 1478-ban a Porkoláb Pál kir. ember előnevében föltűnő: Zenth Marthon is. (gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.)

Szent-Mihály. *a*) Sanctus Michael. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 149. 160.) Temesvártól dny. ma két ily nevű falut is találunk. — *b*) Egy másik ily nevű helység (Zenthmyhal) a Berzava mentén feküdt, Krassó- és Temesmegye határán. 1404-ben csakugyan az előbbi, 1444-ben pedig az utóbbi megyéhez számítják. (Pesty. Krassóm. t. II.)

Szent-Miklós. Két: Zenthmyklos. (1404.) A Berzava mellett. 1404-ben Krassó-, 1444-ben Temesmegyéhez számítják. (Pesty. Krassóm. t. II.)

Szent-Miklósháza. Zenthmikloshaza. (1406—9: Dl. 9153.) Horogszeghez sorolható. Ekkor lakatlan.

Szent-Péter. *a*) S. Petrus. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 157. 159.) Sásvár majd Acsád mellett tűnik föl. — *b*) L. Papi-Szent-Péter a. is, *Keve*megyében.

Szent-Tamás. S. Thomas. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 148. 157.) Sz.-Andrástól é. feküdt.

Széphely. *a*) Zephel. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 158. 160.) A mai Zsebelynek felel meg, Csákovától ék. 1425-ben határjáráskor e falu mellett »in silva unum castellum... de ligno factum» is találtak. Ugyanekkor a Temes folyón levő malmait és heti vásárait is megemlítik. (Zsélyi lltár.) Különben a század elején (1401.) is állt itt már erősség (a nevnei Treutel-éké), melynek azonban ekkor lerombolását rendelték el az országnagyok. (Kállay cs. llt., év nélkül, a XIV. század végén elhelyezve.) — *b*) L. Sarád város a. — E két

helység valamelyikében időnként többször megfordult Zsigmond király. (Pl. 1397: Dl. 33770; 1398: Forgách cs. llt.)

Szépmezeje. L. Huzarczki a.

Szépmező. Zypmezew poss., Zepmezew pred. (1440. 1487: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 219., III. 461.) A lugosi kerületben feküdt. (Krassó-Szm. — V. ö. Zsidóvár tart. 13.)

Szikszó. (Székszó.) L. Monyarósnál.

Szilas. Zylas. (1462: Dl. 30319.) A mai Berekszótól d. feküdt.

Szilfa. Zylfa in d. Karansebes. (1444: Pesty. Szörénym. o. ker. 69.)

Szilvás. Zylwas. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Szilvás (puszta). Pred. Zylwas. (1494. 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34.) Ottan tájon terülhetett el, a hol a két Mura puszta. (L. ott.)

Szira. L. Békástó helys. a.

Szkomját. (Szkonyát.) L. Borzlyuk város tart. 35.

Szkroc. Zkroc in distr. *civitat*is Karansebes. (1485: Pesty. Szörénym. t. III. 95.) Talán a mai. Ohába-Bisztra vidékén feküdt. (Krassó-Szörénym.)

Szlanafalva. L. Doboz tart. 45. sz. a.

Szlatina. a) Szlatina. Slathina. Zlatina sat. (1433—1495: Pesty. Szörénym. t. II. 495., III. 27. 54. 87.) A k.-sebesi kerületben (Temesm.) állt. Karán-Sebestől d. ma is megtaláljuk. — **b)** Másik ily nevű falu: Zlathyna. (1464. 1493: Pesty. Krassóm. t. II.) Zsidóvár közelében feküdt. (L. Zsidóvár tart. 41.)

Szlatinik. L. Zlatinik néven.

Szohófalva (?). L. Cseri vár a.

Szol(d)obágy. L. Szál(d)obágy néven.

Szomjufalva. L. Borzlyuk város tart. 32.

Szovánd. L. Zovánd néven.

Sztamor. 1407-ben: Thomas Magnus de Stamur (temes- vagy krassó-megyei) kir. ember. (Tört. Tár. 1884. 28. l.) Ugyanő 1411-ben Th. de Stamur — temesmegyei kir. ember. (Kállay cs. llt.) Ma Temesmegyében Temesvártól dk. és Dentától d. találunk egy-egy Sztamora nevű falut. Amazé *hajdan temes- emezé krassó-megyei* terület volt.

Sztánafalva. Zthanafalva. — 1471-ben Hodos kastély (l. o.) tartozéka volt.

Sztancsófalva. (Sztancsafalva.) L. Borzlyuk város tart. 3.

Sztánfalva. Stanfalva. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) A mai (krassó-szörénymegyei) Furdia vidékén feketett.

Sztani(sz)la-fia-Demeterfalva. L. Doboz tart. 51. sz. a.

Sztarnik. Ztharnik. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Suggya tartozéka volt; Kladova vidékén feküdt.

Sztépánfalva. L. Borzlyuk város tart. 10.

Sztojak-fi-Jánosfalva. L. Doboz tart. 54., az 1410. évhez.

Sztojak-János-falva. Úgy látszik: így olvasandó Stoyakyanaffalva. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Sztoján-bojár-falva. L. Ikus falu tart. 8.

Sztoka-Péter-falva. L. Rékas város tart. 16.

Sztonyafalva. (?) Stonyafalva. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Sztovártá. Stowartha. (1458: Pesty. Szm. t. II. 474.) A Rakoviczaiaké volt.
Sztremba. Ztremba. (A XV. száz. második felében: Nadányi cs. llt.) A Bizereieké volt.

Sztrem(p)tura. Stremptura. (1420: Pesty. Szörénym. o. ker. 56.) Stremthwra. (1458: Pesty. Szörénym. t. III. 75.) A komjáti kerületben feküdt.

Szulyánfalva (puszta). L. Zulyánfalva alakban.

Szurdok. Zwrdok. (1469: Dl. 31152.) Ma Szurdok, Lugostól ék.

Talmágy. (Tamádia. Talmonya.) Thamadia — mint a suggyai ker. tart. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Máskor Aradmegyéhez számítják. (L. ott Szádia vár tart. 11. 12.)

Tamásfalva. a) Poss. Thamasfalwa. (1466: Bánffy cs. llt. f. Z. n. 1.) Úgy látszik a mai Torontálmegye ék. vidékén kell keresnünk. Ma Zsombolyától dk. találunk ily nevű falut, Torontálmegyében. — **b)** V. ö. Doboz tart. 5. — **c)** L. Ikus tart. 11.

Tamásháza. Thamashaza. (1462: Dl. 30319.) Temesvártól ny. (dny., ény.) felé feketett. (Tán ez felel meg a mai Tamásfalvának?)

Tanyástelek. Thonasthelek. (1477: Dl. 17967.) Peterd, Hetény, Csatád sat. helységekkel együtt fordul elő.

Tapolicsány. (Toplicsány.) Thoplichan in distr. Myhald. (1439: Pesty. Szörénym. t. III. 37.) Tapolchan, Toplichaan in d. M. (1440. 1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 67. 71.) Mehádia körül feküdt. (L. Plugova a. is.)

Tatárfalva. L. Cseri vára a.

Tekeres(-falva). L. Borzlyuk város tart. 31.

Telek. L. Monyarósnál.

Temérdek-egyház. L. Csanádmegyében.

Temerkény. (Temelkény.) L. Ötvén(y) helys. a.

Temes(h)ely. (Temeselő. Temesin. Temes.) Kenezius de Temeshel in tenutis castri nostri (Sigism. regis) Myhald. (1390: Pesty. Szörénym. t. III. 10.) Themesel. (1443: Dl. 13800; 1444: Haz. okmt. VII. 463.) Temesin in d. Mihald. (1392: U. o. 14.) Themes. (1408: U. o. II. 543.) Themeselew. (1440: Pesty. Szörénym. o. ker. 67.) Themessel in d. M. (1447: U. o. 71.)

Tenko (?). L. Cseri vár a.

Ferd. L. Turd alakban.

Teremi. a) Theremy, Teremi. (1408. 1415: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) Theremi. (1425: Zsélyi llt.) Kétségtelenül a mai Obirda (hajdan: Apord) folyó mentén feküdt. (Csákova és Vojtek táján.) — **b)** Úgy látszik Temesvár vidékén is állt ily nevű helység. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 151. 160. lapokon: Cheremi, Teremi, a temesi főesperességben.)

Tesöld. (Tesölt.) L. Ötvén(y) helys. a.

Tetesfalva. L. Doboz tart. 53. sz. a.

Tettős (puszta). Pred. Theethews. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.) Csákova, Obád sat. vidékén kereshetjük.

Tikfalva. (Tyukfalva.) L. Rékas város tart. 8.

Tinkó. (Tinkova.) Tinkowa in distr. de Sebes. (1411: Pesty. Krassóm. t. III. 271.) Tinko inferior in d. Karansebes. (1440: U. o. 374.) Tinkowa in d. K. (1447: U. o. 391.) Pred. Tinko in distr. de Lugas. (1464: U. o. 411.)

Tinkowa poss. in d. Sebes, Karansebes. (1470. körül és 1478: U. o. 420. 444.) Ma Tinkova néven Lugos és Karán-Sebes közt találjuk. (Kr.-Sz.m.)

Tis. (Tés.) Chys? Thys? (1492: DL 19618.) Temesmegyei nemes előnevéből ismeretes. Tán a mai Theésnek felel meg, Lippától d.

Tiseld. (Tisöld. Tisölt.) L. Ötvén(y) helys. a.

Tiszitő. L. a Rádi cs. a.

Tiszovicza. Thyzowycza — nemesi névben. (1484: Pesty. Szörénym. t. II. 553.) Ily nevű falut találunk ma Orsovától dny. (Krassó-Sz.-m.)

Tivadarfalva. L. Doboz tart. 41.

Tivánteke. (Tinatelke?) Tywanteluky. Ticaueleke. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 159.) Tyuanteleke. (1446: Muz. lt., 1455: DL 14981.) Thinateleke. (1455: Pesty. Helyn. I. 247.) Tinomtheleke. (? 1471: Csanádegyhm. Adatt. III. 345.) Temesvár vidékén (ék. é. ény.) feküdt.

Tőfő. Thofew. Thoffew. (1456: Münchener áll. lt. X. 54., 1462: DL 15744; 1477: DL 17967.) Azon a tájon fordul elő a hol Nagy-út. Talán az a «Dobin» értendő alatta, melyet egy 1761. évi térkép a mai torontálmegyei Kécsa szomszédságában tüntet föl. (Hogy a Zsombolyától dny. eső mai Toba-nak felelne meg, magam sem merném állítani. V. ö. Ortway, Magyar orsz. egyh. földl. I. 436.)

Toka-Dienesfalva. L. Cseri vár a.

Tokafalva. L. Cseri vár a.

Tolvajd. Taluod. (Páp. tiz.-lajstr. 152.) Tholwayd. (1462: DL 30319.) A mai Tolvadia (Torontálm.), Nagy-Becskekertől k.

Toplecz. Toplecz *in cottu Themes.* (1436: Pesty. Szörénym. t. III. 31.) Thoplocz *in distr. Myhald.* (1439: U. o. 37.) Ma is megvan Mehádiától d., (Krassó-Szörénym.)

Toplicsány. L. Tapolicsány néven.

Toplicza. Toplicza in d. Sebes. (1411. és 1470. körül: Pesty. Krassóm. t. III. 271. 420.) T. in d. Karansebes. (1440: U. o. 374.) A mai Ruzsinósz és Zagusen vidékén feküdt. (Krassó-Szörénym.)

Topsafalva. Thopsafalwa. (1487: Pesty. Krassóm. t. II. 2.253. l.) A lugosi kerületben feküdt.

Tornód. Tornod. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Tornyafalva. Thornyafalwa. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 427.) Hodos tartozéka volt. (Krassó-Szörénym.) Ugyanily nevű helységet azonban, nagyjából ugyane tájon, de Hodostól inkább nyugot felé (mai temesm. területen) a béli-vidéki vagy szabadfalusi Nexefiak (Nexefiak) birtokában is találunk. (Tornyafalua. 1369: Körmendi lt. Himfyana. n. 223., és 1416: gr. Festetich cs. kezth. lt.)

Tornyos. L. Csanádmegyében.

Tószeg. Thozeg. (1408: DL 9472.) Horogszeghez tartozott. A Zsombolyától ny. eső mai Heufeldet Nagy-Tószegnek, Maszdorfot pedig Kis-Tószegnek is nevezik.

Tót-Bol(y)obar. L. Bol(y)obar a.

Tót-Csák(i). L. Csák m.-városnál.

Tótfalva. Thotfalwa. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 416.) Furdia vidékén feküdt. (Krassó-Szörénym.)

Tót-Gyovád (puszta). L. Gyovád a.

Tót-Hollós. L. Hollód és Bél helys. a.

Tóti. L. Cseri vár a. Ugyanerre nézve v. ö. 1417-hez: Kállay cs. llt. (Thoti.)

Tót-III(y)ék. L. Cseri vár a.

Tót-Kakat. L. Kakat a.

Tót-monostora. Thothmonostora. (1406—9: Dl. 9153.) Horogszeg körül feketett. Ekkor lakatlan.

Tót-Mura. L. Mura helys. a.

Tót-Oszkola. L. Oszkola helys. a.

Tót-Partas. L. Partas helys. a.

Tót-Sebes. (**Tót-Sebed**.) L. Sebed helys. a.

Tót-Somszeg(falva). L. Doboz tart. 2. és 58.

Tót-Szaggyú (puszta). L. Szaggyú a.

Tófalv. Thewfalw. (1469: Dl. 31152.) Szurdok és Zsupán vidékén feküdt.

Tömelkény. (**Tömerkény**.) L. Ötvén(y) helys. a.

Tövis(k). (Tös.) Alsothewis. (1454: Pesty. Szörénym. t. III. 67.) Tyvisk. Tyws, Towisch, Tews. — Macskással együtt emlegetik (l. azt), melyhez nem messze (a mai krassó-sz.-megyei Zagusen környékén) feküdt.

Tövissed. Tywessed. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) A megye szabatos megjelölése nélkül, a mai torontálmegyei Párdány, Fény (Föny) sat. vidékén tűnik föl s így a középkori Keve- vagy Temesmegyéhez sorolható.

Trokka-(Mihály)-falva. L. Cseri vár a.

Turd. Vagy: Terd. Tverd. — Twrd in cottu Themes. (1427.) Thwerd districtus wolahalís. (1453: Huny. kora X. 405., 1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Therd in cottu Th. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 115.) A mai Furdia, Lugostól k.-é. (Krassó-Ször.-m.) 1454-ben, mikor Hunyadi Jánost e helység birtokába beigtatják, hozzá tartoznak: Bánya, Felső- és Alsó-Gladna, Prodánfalva, Zoltur, Cseremida, Draksinfalva, Puri(l), Mutnok, Boglyafalva, Alsó- és Felső-Igazfalva, Kosztanest, Gladn(y)a és Sztánfalva. 1464-ben, mikor temeshelyi Dési Pétert és Balotai Miklóst igtatják ez uradalomba, az elősorolt helységek közül Boglyafalva, Kosztanest és Sztánfalva kimaradnak, s viszont Tótfalva, Romanest és Hőgyest hozzászámítatnak.

Tureguba. (Teregova.) Thwreguba in d. Myhald. (1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 71.) Ma Teregova, Karán-Sebes és Mehádia közt. (Krassó-Sz.-m.)

Turegyház. L. Monostor a.

Tverd. L. Turd alakban.

Tüzelőfalva. (? Türefalva?) L. Doboz tart. 12.

Udvarlak. Huduarlak. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 158.) A mai Zsebely vidékén keresetjük.

Ugrunhida. Wgrwnhyda. (1464: Dl. 26620.) A mai Csákova és Uj-Pécs táján feketett.

Ujfalv. α) Wyfalw. (1470: Dl. 17002; 1477: Dl. 17967; 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Kőcse, Peterd, Acsád, Csatád sat. mellett emlegetik. (Ma Torontálm.)

β) Hodos kastélyhoz szintén tartozott egy ily nevű (Wyfalw) helység 1471-ben. — c) Wyfalw. (1483: B. Perényi cs. llt., 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36.)

Az oszlári Majosiaké volt, s bizonyára Oszlár (l. ott) vidékén feküdt. —
d) Wyfalu. (1369: Körmendi llt. Himfyana, n. 223.) L. Bél helys. a.

Ujnép. Huyuep. Hnyuep. Wyuep. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 156. 159.) Ma Unip, Temesvártól dk.

Ujrév. Wyrew. (1400: B. Révay cs. llt. f. VI. n. 6., és gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) Temes- vagy kezemegyei helység volt s a mai (torontálmegyei) Párdány, Főny (Fény) sat. vidékén feküdt.

Ujudvar. Viudwar. Huyuduar. Viwduor. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 152. 156. 159.) Wyoduor. (1343: gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 1.) Wyodwar. (1379: Pesty. Krassóm. t. III. 201.) A Sz.-Kereszt tiszt. szentelt templomát 1343-ban említik. Úgy látszik a Bánlak határában elterülő Idvor pusztá őrzi nevét. 1343-ban mint az Omoriak birtokához: Győr, Csud, Kisöd vagy Posárostó (temesmegyei) helységek tartoztak hozzá; ezek közül Csud határos volt Dóczczal, tehát az egész uradalom a mai Bánlak, Dolacz, Gyér, Tolvadia sat. táján feküdt. (Csákovártól d.-dny.) E falvaktól nem messze kel. találjuk Omort is. (Ortvay megfektése i. m. I. 464. l. nem lehet helyes.)

Ulpár. Ulpar. Wlpar. (Nemesi névben. 1468, 1499: Pesty. Szörénym. t. II. 557.) Talán a «karánsebesi kerület»-ben feküdt.

Urbátyen. L. Orbágy néven.

Utvín. L. Ötvén(y) alakban.

Vaja. Waya. (Páp. tiz.-lajstr. 152.) Waya. (1462: Dl. 30319.) A mai Berekszó mellett feküdt.

Vajdafalva. L. Doboz tart. 49. sz. a.

Vajsza. L. Doboz tart. 34.

Vajszlófalva. (Vaiszlófalva.) Woyzlofalwa. (1369: Körmendi llt. Himfyana, n. 223. — L. Bél a.)

Valisora. Walyswara, Walyssora, Wallisora in d. Karansebes. (1468: Pesty. Szörénym. t. III. 81—84., 1486: U. o. II. 561.) Ma is megvan Karán-Sebestől d. (Krassó-Szörénym.)

Valk. L. Doboz tart. 37.

Valkánfalva. L. Rékas város tart. 11. és Cseri vár tart.

Vámhalom. Wanhalm. Wamhalm. (1405: Pesty. Krassóm. t. III. 249.) Wamhalom. (Haz. okmt. V. 228. hibásan: Bamhalom. V. ö. 1433: Dl. 30433.) Tributarii de Wamhalom. Vanhalom. (1442: Kállay cs. llt.) Becse várával kapcsolatban, Galáddal együtt fordul elő. Közel feketett a mai Tisza-Hegyeshez. (Hajdan: Hegyes, Csanádban.) 1462-ben *Temesmegyéhez* számítják. (Dl. 30319.) Fekhetett azonban, máskor, Torontálban is. (L. *Galád helységénél*.)

Vár. L. Mészfalva a.

Váradia. Varadya. (1453: Dl. 30191. V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 324.) Paulesttel együtt merül föl. (L. Zsupán a.)

Váralja. L. Zsidóváralja városnál.

Várelő. Warelew. (1408—1415: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) A mai Vojtek és Zsebely vidékén keresendő, az Obirda (hajdan Apord) folyó mentén.

Varjőtelek. Poss. Variotelek. (1408—1415: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9.) Vojtek (Csákova) sat. vidékén az Obirda (hajdan: Apord) folyó mentén kereshetjük.

Vas(z)a-lzgara. L. Doboz tart. 50. sz. a.

Vataháza. L. Borzlyuk város tart. 1.

Vecse(-pataka). L. Ikus falu tart. 12.

Vejte(h). (**Vejtek.**) Veyteh. Weytech. Wech. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 145. 152. 156.) Veyceh. (1370 körül: Dl. 30676.) Weytheh. (1410: Muz. llt.) Veyteh. (1425: Zsélyi llt.) A mai Vojtekkal azonos, Csákovár mellett dk. — De nem látszik megfelelni e helységnek az 1462-ben a berekszói Hagymás cs. birtokában felsorolt: Weytheh, mely inkább a régi aradmegyei határ felé helyezhető. (Dl. 30319.) *Meglehet* azonban, hogy *csak a felsorolás rendje zavaros a kérdéses oklevélben.*

Velcestfalva. Welchesthwalwa. (1483: gr. Forgách cs. llt.) Velkfalva, Velkócz (később pedig: Velcest, Velcse) alakban is fölmerül. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 279.) A Béga folyó vonalán feküdt. — L. Zsidóvár tart. 45.

Velkfalva. (**Velkócz.**) L. Velcestfalva a.

Venéce. L. Borzlyuk város tart. 7. 24., és Doboz tart. 6.

Vépe. Poss. Wepe. (1375: Pesty. Fr. gyűjt. Az iharos-berényi Inkey cs. lltárából.) Mint a fejérmegyei Dobi cs. birtokát említik.

Vere(n)din. (Verenden.) Wereden inferior et superior. Werenden i. et s. in distr. Myhald. (1439: Pesty. Szörénym. t. III. 37. 39.) Ma Verendin, Mehádiától ény. (L. Plugova.)

Veres-Dragomérfalva. L. Doboz tart. 54. sz. és v. ö. 19. sz.

Veresegyház. L. Haraszthegynél.

Veresfalva. L. Doboz tart. 19. és v. ö. 54. sz.

Veres-János-falva. L. Cseri vár a.

Veresmart. L. Cseri vár a.

Vermes. (1405: Muz. llt.) Krassó- vagy Temesmegyében feküdt. — Ma is megvan Krassó(-Szörény-)megyében, Lugostól dny.

Vers. (Vörs.) L. Ötvén(y) helys. a.

Vesze. (Vésze.) L. Ikus falu tart. 12.

Vidafalva. Wydafalwa. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt 1471-ben.

Vikegy. (?) Wykegh. — Hodos kastély (l. ott) tartozéka volt 1471-ben.

Virághát. Wyraghath. (1462: Dl. 15744.) Horogszeggel együtt tűnik föl.

Vissád. Vissaad. (1442: Tört. Társ. letét.) Vissad. (1446: Muz. llt.) A mai Szóka és Partos közt feküdt. (Torontálm.)

Viszák. (Viszág.) L. Zsidóvár tart. 3. — Lugostól d. ma is megvan.

Vizes. L. Sarád városnál.

Vladest(i). Bladost. (1430: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 28.) Wladisty. Wladesth. (1447. 1454: Pesty. Szörénym. t. II. 563.) A mai Krassó-Szörény-megye területén, Karán-Sebes vidékén feketett.

Wlanpataka. Poss. Wlanpathaka. (XV. száz. második fele: Nadányi cs. llt.) A Bizereieké volt.

Vlogyest. Vlogesch. (1440: Pesty. Krassóm. t. III. 379.) Nemesi előnévben — karán-sebesi ker. helységekkel kapcsolatban — fordul elő. (Tán Vladesttel ugyanegy?)

Vojszlava. (Vojszlova.) Woyzlawa in d. Sebes. (1430: Pesty. Szörénym. o. ker. 63.) Ma Voiszlova, Karán-Sebestől ék. (Krassó-Szörénym.)

Vojszlófalva. (Vojszlófalva.) L. Vajszlófalva néven.

Vojufalva (?). Voyufalwa. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. l.) Berényhez (város) tartozott.

Vokfalva. «Wokfalwa, Zwsyna, Clenowcz, Prysowcz, Bobathyn» — Bapsa és Hosziág közt soroltatnak föl 1488-ban, mint Czíkó-Vásárhely kastély tartozékai. (Gr. Forgách es. llt.)

Vokmér. Wokmeer. (Nemesi névben. 1480: Pesty. Szörénym. t. II. 569.) Miháld körül fekhetett. (Krassó-Sz.-m.)

Volya. Wolya in distr. Caransebes in cottu Themes. (1448: Pesty. Szörénym. t. III. 55.) Mél és Novákfalva után sorolják föl.

Vorcesor(o)va. Worchorwa in d. Sebes. (1433: Pesty. Szörénym. t. III. 27.) Wochorowa in d. Caransebes in cottu Themes. (1448: U. o. 54.) Wart-halowa in d. Sebes in c. Th. (1475: U. o. 87.) Worchorowa in d. Karans. et *sub banatu Zerwiniensi*. (1492: U. o. 111.) 1495-ben Alsó-, Közép- és Felső- V. helységet említenek. (U. o. 121.) Ma Vercsorova, Kr.-Szörénymegyében, Karán-Sebestől dk.

Vote (?). Úgy látszik *nem* Vojtek értendő. (L. a birtokosoknál a: Csanádi kápt. a.)

Vozestya. (Vozestye.) L. Libánmezeje helys. a.

Völgy. Weelgh in distr. Sebes. Wlgh. (1433. 1434: Pesty. Szörénym. t. II. 27. 29.) Úgy látszik Vercsorova közelében feküdt.

Vulkán. L. Cseri várnál az 1387. évhez.

Zaramaz. L. Aranyásó helys. a.

Zazest. Zazesth in distr. Karansebes. (1440: Pesty. Krassóm. t. III. 374.) Zazszesth in d. K. (1447: U. o. 391.) Zazesth in d. Sebes. (1470. körül: U. o. 420.) A Temes mentén, a mai Krassó-Sz.-megye területén feküdt.

Zazinfalva. Poss. Zazinfalua. (1435: Muz. llt.) A remetei Himfieké volt, s hihetőleg a régi Temesmegyében, a mai Sósdia, Jerszeg sat. táján feküdt.

Zeliges. Cseri vár (l. ott) tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Zereb (?). L. Doboz tart. 4. sz. a.

Zlanafalva. L. Doboz tart. 45. sz. a.

Zlasinafalva. Vagy Zlassafalva. (L. Borzlyuk város tart. 29.)

Zlatinik. Zlatynk in distr. *civitatis* Karansebes. (1485: Pesty. Szörénym. t. III. 95.) A Karán-Sebestől é. eső vidéken kell keresnünk.

Zokon(y)a. (Zonoka.) Zokona. Zonaka. (1415: Kállay es. llt. több okl.) Zokonya. (1429: Dl. 12114.) Zokona. (1482: Dl. 18620.) Nemesi névben vagy előnévben a mai (Bánát-) Komlós vidékén fordul elő. (Csanád- vagy Temesm.) Knéz vidékén feküdt?

Zolt. (Zoltur.) Zolthur. (1454: Pesty. Krassóm. t. III. 397.) Zolth. (1464: U. o. 416.) Ma Zold, Facsettől dk. (Krassó-Sz.-m.)

Zombor. L. Monyarósnál.

Zorilencz. Zorilencz in distr. *de Comyath et sub banatu Zerwiniensi*. (1499: Krassóm. t. III. 475. l.) Ma Nagy- és Kis-Zorilenczet találunk Krassó-Sz.-megyében, Bogsántól ék. — A határ Krassó és Temes megyék közt itten tájon vonult el.

Zovánd. L. Kereki helys. a.

Zöldes. Zeldes. Zeudes. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 148. 151., 1418: Dl. 10716.) Zewldes. (1456: Münchener áll. llt. X. 54.) Temesvár vidékén (Sz.-András felé) feküdt.

Zulyánfalva (puszta). Poss. Zwlyanfalwa populus destituta. (1408: Tört. Tár. 1884. 29. 1.) Berényhez (város) tartozott.

Zusina. L. Vokfálnál.

Zsadány. Sadan. (1355. körül: Körmendi llt. Himfy. n. 174., Év nélkül: Lelesz metal. Temes. 1.) Sadaan. (1487: Muz. llt.) Temesvár és Vinga közt találjuk.

Zsebed. (Zsebet.) L. Sebed alakban.

Zsidimirpataka. Pred. Sidimir Pataka in d. de Lugas. (1464: Pesty. Krassóm. t. III. 411.) Később mint falu tűnik föl. Zsidóvár közelében feküdt. (Krassó-Sz.-m.)

Zsupafalva. L. Doboz tart. 23. és 54. sz.

Zsupán(y). Suppan poss. et distr. Utraque Suppan et pertinencie. (1446. 1447. 1453: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 324.) Distr. olahalis Swpan in cottu Themes. (1453: Hunyadiak kora. X. 362.) Felsew-Swpan, Also Supan. (1453—4: Pesty. Krassóm. t. III. 396—7.) Ma Zsuppány, Lugostól ék. 1446-ban az Ország-oknak és b. Hagymás Lászlónak adta cserében Hunyadi J., 1453-ban azonban ismét adományul kapta a királytól. 1454-ben (az igtatáskor) Alsó-Zsupán, Farkasest, Pogánfalva és Klicsova tartozott a Hunyadi-féle (Alsó-) Zsupánhoz és kerületéhez. Felső-Zsupánt 1453-ban (Paulest-tel és Varadia-val együtt) temeshelyi Dési P. és Balotai Miklós kapták kir. adományúl.

Zsurkfalva. Lucas. Surk de Surkfalua — úgy látszik temesmegyei némes. (1415: Kállay cs. llt.)

Összesen: 990 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Ábrahámfi (gerlai) cs. L. a Dócziak a.

Alattyáni cs. L. Alattyán helys. a.

Alb (zorilenczi) cs. 1499: Pesty. Krassóm. t. III. 474.

Alsógladnai cs. L. temeshelyi Désiek.

Alsókrivai cs. A Bolvasticzaiakkal és Hosszúmezeiekkal — mint osztályos atyjokfiaival — együtt igtatják őket 1436-ban: Bolvasticza, Hosszumező és Alsó-Kriva birtokába. (Pesty. Szörénym. o. ker. 64.)

Alsómacskási cs. L. a Macskásiak a.

Apáczai cs. L. Dianfi (apáczai) néven.

Aranyas cs. Aranyas. (1494: Dl. 20196.) Valahonnan Papd vidékéről való.

Aradi prépostság. Szent-Andráson birtokos. (Karácsonyi szerint. Dél-magy. orsz. Tört. és Rég. Értes. 1890. 208. I. — V. ö. Csanádegyhm. Adatt. II. 141. I.)

Arka (damposi) cs. L. Cseri várnál.

Bagdi cs. L. e családnál Aradmegyében, a hol tulajdonkép temesmegyei helységek értendők.

- Bajton(y)i** (Bajtényi) cs. L. Bajton(y) helys. a.
- Bak** (beréndi) cs. L. a Papdi cs. a.
- Bákai** cs. L. gyarmati Vajdafiak a.
- Baki** (páznádi) cs. 1446-ban a Páznádiakkal együtt részeket zálogosítanak el a Terjénieknek: Tinántelkén és Megyeren. 1494-ben (Baky) Boldizsár Cseme helységben birtokos. (1446: Muz. llt., Pesty. Helyn. I. 247., 1494: DL. 20196. 20240. — V. ö. 1456: DL. 15045.)
- Bakos** (peterdi) cs. Bakos. (1492: DL. 19618.)
- Bakos** (vlogyesti) cs. Bakos. (1440: Pesty. Krassóm. t. III. 379. Ez adat azonban óvatosan fogadandó.)
- Baládi** cs. L. Balád helys. a. V. ö. 1456: DL. 15045.
- Balog** (gyertyánosi) cs. Balogh. (1489: gr. Forgách cs. llt.)
- Balog** (kőcsei) cs. Balog. (1492: Galgóczi llt. C. 98. f. 27. n. 5.) Balogh. (1494: DL. 20240.)
- Balog** (szegycházi) cs. Balogh. (1488: DL. 30225; 1492: DL. 19618.)
- Balotai** cs. L. a temeshelyi Dési cs., s Turd és Zsupán falvak a.
- Bánfi** (alsó-lendvai) cs. Birta: Sarád és Borzlyuk várát és városát, tartozékaikkal. (L. ott.)
- Bánk** (báncfalvi) cs. 1480-ban Báncfalvát és Belinczet Haraszti Ferencznek zálogosítják (1482-ben pedig adják) el. 1493-ban azonban a néhai Bánk Miklós báncfalvi birtokát dengelegi Pongrácz Mátyás kapta II. Ulászló királytól, (1480—82: gr. Forgách cs. llt., 1493: DL. 20104. 20105.)
- Bányai** (bányai) cs. L. Bánya *b*) helys. a.
- Barát** (szalainai) cs. Barath. (1444: gr. Forgách cs. llt.)
- Barocz** cs. Baroch. — Temes- (vagy krassómegei) család. Antal 1426-ban ügyvéd. (1426: Kállay cs. llt.)
- Baroczházi** cs. (1428: DL. 12031.) Lehet, hogy az előbbivel azonos.
- Barta** (bartafalvi) cs. Bartha. (1444: gr. Forgách cs. llt., 1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 72.)
- Bást(a)i** cs. L. Czikó-Vásárhely kastély a.
- Bedő** (peterdi) cs. Bedew. (1492: DL. 19618.)
- Bekes(-fi, endródi)** cs. A XV. század végén Papdon is voltak részei (1364—1464: Pesty. Krassóm. t. II. 142., 1494: DL. 20196. 20240.)
- Bekős** (peterdi) cs. Bekws. (1492: DL. 19618.)
- Belmosevity** (sásvári) M. — Belmosewyth. — Milos kapja 1483-ban Majsát, Paznad pusztával. (DL. 26646; 1496: DL. 26655. — V. ö. 1503: DL. 26662. 1498. évi 22. t.-cz., és I. Sásvár város a. is.)
- Belos** (vorcsorovai) cs. 1448: Pesty. Szörénym. t. III. 55.
- Belota** (kricsovai) cs. Belotha. (1492: DL. 19618.)
- Berekszői** cs. *a*) Valkó megyéből. L. a szántai Morha(r)t(i) cs. a. — *b*) L. Hagymás (berekszői) néven.
- Berlői** (Berlei) cs. L. Berlő helys. idéz.
- Berzi** (berekszői) cs. Berzy. (1489: DL. 19477.)
- Berzovai** cs. Osztyályos (Berzovában) a Nyakazókkal. (1489: Pesty. Krassóm. t. III. 466.)
- Berzsen** (csabai) cs. L. Csaba *b*) helys. a.

Bésán(-fi, belinczi, szabadfalusi) cs. Fil. Besan, Besaan. Dictus B. — Osztályos atyjokfiaival a Hollódiakkal együtt: Szabadfalva, Belincz, Bozzás, Mihályfalva, Setéttelek, Hollód, Ujfalu, Nagy-Forgács, Kis-Forgács, Futfalva és Brassó helységekben földesurak. (1482: Pesty. Krassóm t. III. 457. — L. Bél helység a. is.)

Besenyei cs. L. Palina falu a.

Besenyő (temesvári) cs. Besenew. (1492: Dl. 19618.)

Besenyő (vissádi) cs. Bessenew. (1442: Tört. Társ. letét.) Besenew. (1446: Muz. llt.) 1442-ben Székesen birtokos.

Beszédes cs. L. a Terösi cs. a.

Besztriai cs. L. Besztria helys. a.

Bethlen (iktári) cs. Bethlen. — A Neczpáliakkal osztoznak 1365-ben: Andocsfalva, Dragonfalva, Iktár, Eniszten, Pósa falva, Bratiszlófalva és Pádéfalva helységekben. (1420-ban a Neczpáliak kérésére írják át e levelet.) 1478-ban ugyane családok magszakadás esetére birtokaikat egymásnak biztosítják. Iktár tartozékaival együtt ekkor a Bethleneké. Utóbbiak 1444-ben Rékasdon is földesurak. (Justh cs. llt., 1444: gr. Forgách cs. llt.)

Bika (besenyei) cs. Byka. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Bizerei cs. 1429-ben Sebes városban van curiájok (egyikök: bizerei Vitéz Jakab). 1433-ban földesurak: Bizere, Kalova, Vorcsorova, Szabadfalva, Ravna, Mél, Szlatina, Novákfalva, Mihalancz, Völgy, Laczkán(y), Danilest, Apadia és Ohabicza helységekben. 1444-ben (Miklós) Kuskyia, Szavoj, a két Patak és Szilfa helységeket — melyeket Zsigmond királytól kaptak — új adománytúl nyerik. 1447-ben Priszién és Beszna birtokába iktatják őket. Ugyanez évben Miklós és bizerei Vitéz Péter: Kis- és Felső-Apadia, Alsófalva, Plese és a többi (l. 1433.) helységekben osztoznak; 1448-ban pedig e család tagjai (köztük a Ladófiak is) a már ismert birtokok s Volya, Pogáncsfő, Szlatina és a két Ohabicza fölött egyezkednek. 1472-ben (Miklós): Rékas, Prusinfalva, Tyukfalva, Ivánfalva, Középső-Hedemer, Alsó-Hedemer, Valkánfalva, Sebesfok, Katol, Solymos, Szent-Lélek és Kenéz-rekesze helységekben levő részeit a Dóczyiaknak vetették zálogba. 1475-ben Szacsal, Henszerova és Bolvasnicza helységeket is birtokukban találjuk. Ugyanez idő tájt a Bizerei László és bizerei Tatár János: Bizere, Kalava, Mélfalva, Szlatina, Ohabicza, Mihelencz, Alsó-Mihelencz, Laczkán(y), Apagya, Kis-Apagya, *Vlanpataka. Sztremba*, Alsó-Mél, Alsó-Kal(o)va, Bolosnicza, Henzorova, Plese, Vorcsorova, Alsó-Vorcsorova, Ravnapataka, Gnomboka, Alsó-Gnomboka, Preszién és Alsó-Preszién (sebesi kerületben fekvő) nevű birtokaikból, fejeváltásul részeket hasítanak ki dési Kis Péternek és Mutnoki Jakabnak. E családból szakadtak ki a bizerei Gámán-ok is, kiket 1478 óta (főleg 1495-ben) kezdenek emlegetni. A Bizereiek Drankó vár és Rékas város részeit is birták. — 1443-ban Miklós a megye egyik alispánja. (L. a Csornaiak a. is. 1443: Kállay cs. llt., 1444: Pesty. Szörénym. ö. ker. 69., 1472: Dl. 17276; 1478: Pesty, u. o. 82., a többire: Pesty. Szörénym. t. III. 23. 26. 27. 29. 49. 51. 53. 86. 93. 120. és két okl. a XV. századból a Nadányi cs. lltárában. — V. ö. Kenéz-rekesze kastély a.)

Bobal (vejtehi) cs. Bobal. (1415: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9., 1425: Zsélyi llt., 1433: t. Morocza cs. gyűjt.) Bubal. (1434: U. o.) 1433-ban Gyűl-vész és Burdincz helységekben birtokosok.

Bobul(fi, Bobol-fi, vladesti vagy bladosti) cs. Fil. Bobol. (1430: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 28.) Bobwl. (1454: Pesty. Szörénym. t. III. 67.)

Bocsári cs. Temesmegyei birtokos. — Hihetőleg Csanádmegyéből. (1467: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 4., 1492: Dl. 19618.)

Bogoltini cs. L. Bogoltin helys. a.

Bohovicsi cs. L. Bohovics helys. a.

Bolvasticzai cs. L. Alsókrivaik a.

Bolyi cs. 1482: Dl. 18620.

Boncsok (csamai) cs. Bonchok. (1454: gr. Gyulay L. llt.)

Bot (bajnai) cs. Both. — 1498-ban Csama helységben voltak részei. (Kismart. llt. 47. C. 22.)

Bota cs. Bofha. — 1494-ben András: Papd, Németi sat. vidékén birtokos. (Dl. 20240.)

Bozvári cs. 1490: Pesty. Krassóm. t. II. 77., 1492: Dl. 19618; 1494: Dl. 20196.

Bozza-szegi (Bozzaszéki, kenézi) cs. Bozzazegy. (1498: Dl. 19618.)

Budafi (kriesovai) cs. 1444: gr. Forgách cs. llt.

Budai káptalan. L. *Csanádmegyében* a szááni Posztósok a.

Butfalvi cs. Földesúr Zsidóvár táján. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Csáki cs. Avagy: Zsidai. — 1395-ben Csák helységet a benne levő várral és Csöze helységet a királynak engedték át (Miklós temesi ispán), cserében némely biharmegyei birtokokért; 1401-ben azonban Csákot is, Csözét is visszakapták a királytól, ismét cserében, beregvármegyei birtokokért. 1405-ben mindkét helyet új-adományúl is nyerték. 1421-ben ugyanezek és a csáki váron osztoznak. 1453-ban és 1470-ben Őszén is az övék. 1478-ban Mihály kir. udvarnok kapta Mátyás királytól Ohát pusztát: Nagy-Csata, Kis-Csata, Magyar-Gyovád, Tót-Gyovád, Tettős, Lanbószeg, Jakabfalva és Maráz nevű tartozékaival együtt, mint a magbanszakadt Vitéz (Wytez) Péter birtokait. 1498-ban Nagy-Acsádon (itt 1454-ben és 1492-ben is) és Csamán szintén van birtokuk. (1395: gr. Csáky cs. löcsei llt. f. 10. n. 11. és f. 31 n. 4., 1401: U. o. Kassai llt. f. 350. n. 2., 1405: U. o. löcsei llt. f. 35. n. 5., 1421: U. o. f. 118. n. 86., 1453: gr. Forgách cs. llt., 1454: néh. gr. Gyulay L. magán llt., 1470: Muz. lltár, 1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32., 33. és 56., 1492: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. L. 6. f. 2. n. 22., 1498: Kismart. llt. 47. C. 22. — L. Csák vár, Rékas város és a Jobbágyi cs. a. is.)

Csanád (rudai) cs. Chanad. — Földesúr: Ruda, Kis-Boly, Csesztreg és és Harkány helységekben. (1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333.)

Csanádi káptalan. Földesúr: Zsadanýban s (1492.) Szent-Andráson. — Keszi Balázstól (hibásan közlik *Kéry*-nek) 1471-ben Vote, Tivántelke és Megyer helységekben kapott részeket. (Lelesz. metal. Temes. 1., Csanádegyhm. Adatt. III. 345., Galgóczi llt. Cap. 6. f. 2. n. 22., Muz. lltár az 1487. évhez. — L. Dóczyak a. is.)

Csanádi püspök. L. Monyorós és Acsád helység a. — V. ö. Tört. Tár. 1890. 107. 1. és 1454-hez: gr. Gyulay Lajos llt.

Csatádi cs. 1493-ban Csatádi László fia: Miskei Márton Bogároson zálogosított el részeket. (Dl. 19970. — V. ö. 1464: Dl. 31823.)

Cseber (nagy-besenyői) cs. Cheber. (1478: Dl. 17276.)

Csecsők (nemptii) cs. Chechewk. (1437: Muz. llt.)

Csécel(e)ki cs. 1432: Muz. llt. — Krassó megyében is szerepel.

Csép(i), gyertyánosi) cs. Krassó megyéből. — G(a)radistya vagy Gradistye helységben birtokos. (1409—1415: Kállay cs. llt.)

Cserbics (lőrincsei) cs. Cherbich. — A Szurdokiakkal együtt kapja kir. adományul 1469-ben Tőfalut és Karlyafalvát. (Dl. 31152.)

Cserbicse (tisi) cs. Cherbyche. (1492: Dl. 19618.)

Csernezházi cs. Lad. Chernenchazy de Chernenchaza. (1487: Muz. llt.)

Csikor (besenyei) cs. Chykor. (1495: Deák Farkas gyűjt.) Ugy látszik a temesmegyei Besenyő helys. értendő.

Csirai (Czirai) cs. L. Csira helys. a.

Csókai (kenézi) cs. Chocay. (1494: Dl. 20196.) Tán ennek a helynek (Csóka) felel meg a mai Temesvár melletti (nyug.) Csóka nevű erdőség. Csóka különben: Chuka alakban a XIII. század elején mint plebánia fordul elő. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 157. 159.)

Csomboli (Czomboli) cs. 1489-ben Nagy-, Közép- és Belső-Csombol, Temérdekegyház, Erdős és Szakálháza helységekbeli részeket zálogosítanak el Dóczi Imrénnek. (Dl. 19559; 1492: Dl. 19618.)

Csornai (Csarnai) cs. 1436-ban igtatják Mihályt: Csorna, Jordasticza, Papratna, Toplecz és Királymezeje birtokába. 1439-ben új-adományul nyerik ezeken kívül: Plugova, a két Verendin, Fazokas, Toplicsány és Belabuk helységeket is. 1443-ban a Damsusiakkal és Bizereikkel együtt Rékas és Szeg(y)eháza részeit kapják zálogba (majd előbbi adományul is) a királytól. 1447-ben Mihály szörényi bánt Kenéz-rekesze birtokába igtatják, szintén zálog czímen. (L. Rékas város és Drankó vára a. is. — A többire: Pesty. Szörénym. t. III. 31. 37. 44. és 1447-hez: Toldalági Viktor llt. Koronkán.)

Csul(y)a (krivinaí) cs. Chula. Chwlya. — Másként: Gulya, Gyula. (1444: gr. Forgách cs. llt., 1470: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 278. V. ö. III. 455., 469., 1483: gr. Forgách cs. llt., 1493: Dl. 20105.)

Czézár (maxondi) Fruzsín. Cesar. — Azaz: Fruzsín császár. — L. e néven.

Cziczkedí (Csücsködi, besenyei) cs. De Chychked. (1454: néh. gr. Gyulay L. llt.) De Chychked. (1467: Galgóczy llt. lad. 98. f. 27. n. 4.) Czyczkedy. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Csanádmegyei eredetű cs.

Czikó (Csikó, pomázi, básti) cs. L. Czikó-Vásárhely a. az erősségek közt.

Dagabratí cs. 1445: K. Papp. M. Tört. L. 239—240. l.

Damsusi cs. L. Csornaiak és Rékas város a.

Dancs(-fi), maczedóniai) cs. Fil. Danch, Dancz. Dictus D. Másként: Maczedóniai. — 1454-ben Hunyadi János, az ország főkapitánya, a király nevében, főkapitányi hatalmánál fogva Dancs Péter szörényi bánnak adományozza (1500 frtban) az illýédi kerületben (in distr. Ileyed) fekvő Mikusevo és Leskovác *temesmegyei* (!) pusztákat. A XV. század I. felében valahol (Maczedónián?) kastélyuk is volt. (Torma cs. llt. és *Muz. Utár.* V. ö. a XV. századhoz, a XIV. század végén elhelyezve: Kállay cs. llt. — L. a Dócziak, és Krassó megyében: Illýéd város és vár a.

Dánfi (dobozi) cs. Birták Rékas várost (l. ott) és tartozékai részét; Dobozt (l. ott) és tartozékait. (V. ö. 1399-hez: Kállay cs. llt.)

Dara (szabadfalvi) cs. 1448: Pesty. Szörénym. t. III. 55.

Derencsényi cs. L. Czikó-Vásárhely kastélynál.

Dési, (Dés, Dész, temeshelyi majd iklódi) cs. Másként: Temeshelyi. — Losonczi István szörényi bántól kapja 1387-ben Deés fia Péter, Miháld kerületi kenéz Patak-ot; ugyanő mint temeshelyi (nemes) kenéz Zsigmond királytól 1390-ben Krivapatakot és Patakot új-adományként. Már 1392 előtt vett (rokonai-val) részeket Hidegen és Temeshelyen. 1413-ban (mint Deési Péter mester) Orbágyot kapta Ozorai Pipótól. 1428-ban Jabolczna és Szalin birtokában (kenézség) kir. ítélettel erősítettnek meg. 1440-ben mint temeselői Dészfiak: Kis- és Nagy-Lukaviczt, Tapolcsányt és Közép-Krivát kir. új adományúl nyerik; 1447-ben pedig ezeken kívül a kormányzótól (mint Temeselyiek, már «egregii») Temes(h)ely, Terego, Orbátyen, Alsó-Hideg, Felső-Kriva, Patak, Krusovecz, Jabolczna, Szalin, Bartafalva, Gedefalva, Alsó- és Felső-Kövesd részeit. 1453-ban (Désy Péter): Felső-Zsupán, Paulest és Varadia birtokába igttattatik. 1457-ben temesheli Dees — dicti — a nevők. 1464-ben temeshelyi «Désy» Péter, Balotai Miklóssal együtt Turdot (l. ott) és 16 faluból álló kertületét kir. adományúl kapja. Ugyanő (mint «de Dees») 1466-ban Alsó-Gladna pusztá felét Alsógladnai Miklós nemesnek adja, s 1469-ben mint zsupáni Deés Péter (l. Zsupán falu a.) tűnik élénk. 1470-ben ő vagy rokona (mint Petrus Parvus de Dees) kapja Bökényt, Polyánát és Polyaniczát. 1487-ben iklódi (Dobokam.) «Désy» Péter: Felső- és Alsó-Kövesd, Gödefalva, Bartafalva, Kabul és Kakojest helységeket adja cserében a Drágiak némely dobokamegyei falvaiért. 1495-ben a család egyik tagját Dávidot «Desy de Temeske»-nek írják s így *tán* ugyane cs. értendő a század közepén (lásd: Majos cs.) emlegetett Temesköziek a. is. (1387: Pesty. Szörénym. o. ker. 51., 1390: Pesty. Szörénym. t. III. 10., 1392: U. o. III. 14., 1413: Tört. Tár. 1884. 240., 1428—1457: Pesty. Szörénym. o. ker. 59. 67. 70. 73., 1453: Pesty. Szörénym. t. II. 386., 1463: Dl. 15872; 1464. 1466: Pesty. Krassóm. t. III. 415. 417., 1469: Dl. 31152; 1470: Dl. 30468; 1487: Dl. 27378; 1495: Pesty. Krassóm. t. III. 470. — L. a Dócziak, Mutnokiak, Bizereiek és Bél falu a. is.)

Desze (domasnyai) cs. Deze. (1452: Pesty. Szörénym. t. III. 64.)

Dianfi (apáczai) cs. Fil. Dyan. Másként: Apáczai. (1446: Muz. llt.)

Dobraviczai cs. *a*) Földesúr Zsidóvár körül. (1444: gr. Forgách cs. llt.) — *b*) V. ö. Kevemegyében Dobravicza helys. és Temesmegyében a Konaki cs. a.

Dobrota (szépmzei) cs. Dobrotha. (1444: Muz. llt., 1440. 1482: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 219. — L. a dengelegi Pongráczok a. is.)

Dóczi (Dolczi) cs. László 1458-ban jogot tart Csobaj feléhez. 1466-ban (a macedóniai Dancsoktól vagy Dancsiaktól) kapja az oszkoiai kerületet (l. Oszkola a.) és Macedónia felét. Ugyanez évben Péter a magban szakadt kun Gorzák (Gorzagh dictus) Pál és fia János birtokát: Tamásfalvát nyeri kir. adományúl, majd 1470-ben (László, Péter és Imre) Oláh Péterrel és Dési (Deési) Jánossal (kik alatt bizonyára a temeshelyi Désieket kell értenünk) együtt a magban szakadt Száti Balázs birtokait: Tófő, Kőcse, Ujfalu, Peterd, Nagy-út, Csátád, Erdős, Nádasd és Hetény helységeiben; továbbá (Imre) Cser-

neszháza részeit a Mezőgyániaktól. 1471-ben (László) gúti Ország Lőrinczczel egyezkedik Sásvár fölött. 1472-ben (Imre) zálogba kapja Hetény, a két Peterd, Nagy-út, Csatád és Kovácstelke, — más alkalommal pedig: Tófó, Papd, a két Peterd, Kécse, Nagy-út, Csatád, Erdős és Csonkaegyház, — 1474-ben Peterd, Ujfal, Hetény, — 1476-ban (László) Remete, Bagd, Gyertyános, Alsó-Gyertyános, Békástó, Szira és Szartasd részeit. 1477-ben a magbanszakadt Száti Pál birtokaiba — Tófó, Peterd, Erdős, Hetény, Csatád, Ujfal, Csontaegyház, Tanyás-telek, Nagy-út — igtatják őket kir. adomány alapján. 1478-ban (Imre) a Szede-
csiektől Szedecset veszi zálogba. 1480-ban jogot formálnak: Csama, Szent-András, Bor-Székely (kétségtől a csamai Ördögöktől, vétel útján, a királytól jóváhagyott szerződés szerint), továbbá: Adony, Rekettyés, Solymos, Rékas, Oszkola és Ruda birtokához is. 1480-ban (Imre) Kenéz-rekesze részeit veszi zálogba a Páznádiaktól; továbbá 1481-ben és 1482-ben a Rábéiaknak: Belső-Rábé, Külső-Rábé, Temérdekegyház, Nagy-Hetény, Tornyos, Kovácstelke, Nagy-út, Peterd, Erdős, Szakálháza, Kőcse és Csatád helységekben és pusztákon birt. jóságait (részben cserekep, örökre is; a Dóczyak viszont, bizonyára csak kiegyenlítéskep: Csuno és *Kopaj* pusztákat adják); 1484-ben pedig a Kőcseieknek ugyane helységekben birt. részeit. 1483-ban Remetén, 1487. óta Bodontelkén (puszta) is földesurak; 1488-ban Palogdot birják, zálogban a bákai Szöllősiektől. 1489-ben Dóczy László özvegye a csanádi káptalannak adja szent-andrási részeit. Az ő halála után Haraszti Ferencz, Ország Lőrincz és Ábrahámfi Sebestyén (nejök révén) osztoznak Csama és Szent-András felén. Ugyanez Imre földesur: Iktár, *Dolcz*, (Papd) és Kenéz helységekben is. 1494-ben Nagylucsei (a későbbi Dóczy) Ferencz kir. új-adományul kapja: Tófó, Németi és Peterd helységek, Külső- és Belső-Rábé, Szedece, Balogd, Bogáros és Csatád puszták részeit. (1458: gr. Forgách cs. llt., 1466: l. Bánffy cs. llt. f. 7. n. 1., Dl. 16388; 1467: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 4., 1470: Dl. 17002. 17076; 1471: gr. Forgách cs. llt., 1472: Dl. 17279. 17315; 1474: Dl. 17572; 1476: gr. Forgách cs. llt.; 1477: Dl. 17967; 1478: Dl. 18092; 1480: Dl. 18318. 18363; 1481: Dl. 18545; 1482: Dl. 18620. 18645; 1483: Dl. 18784. 18785. 19019; 1487: Muz. llt.; 1488: Dl. 19019. 19406., gr. Forgách cs. llt.; 1489: U. o. és Dl. 19477; 1492: Muz. llt., Dl. 19838. 20623. 20240; 1494: gr. Erdődy cs. vörösvári llt. C. 37. f. 1. n. 10., XV. sz. 2. fele: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 1. — V. ö. Csomboli, Varányi, Rádi, Bizerci, rábélalvi Torkos cs., Sásvár és Rékas városok, Kenéz-rekesze kastély a., és l. Krassó megyében is.) Ezenkívül kisebb nemes családok is merülnek föl e néven, melyek talán megkülönböztetendők a híres Dóczyaktól. 1498-ban (Doczy) János «kis-károlyi» előnéven szerepel (Kismart. llt. 47. C. 22.); 1492-ben és 1494-ben pedig (Doczy) Fóris «kenézi» előnévvel. (Dl. 19618. 20196.) Itt csupán azt jegyezzük meg, hogy Kis-Károly és Kenéz közel feküdtek egymáshoz, s viszont távol Do(l)cz helységtől.

Dogán (zorilenczi) cs. 1499: Pesty. Krassóm. t. III. 474.

Domasnyai (Damasnyai) cs. 1436: Pesty. Szörénym. t. II. 1. 55.

Drági cs. L. temeshelyi Désiék a.

Endrédi cs. 1453: Dl. 30191.

Erdős (károlyi) cs. Erdews. (1427: Muz. llt.)

Etrei cs. Ethrey de Ethre. (1454: néh. gr. Gyulay cs. llt.)

Fancslaki cs. 1415: Galgóczy llt. Lad. 99. f. 8. n. 9., 1425: Zsélyi llt., 1458: Dl. 15216; 1489: gr. Forgách cs. llt.

Farkas (konaki) cs. Farkas. (1433: Morocza cs. gyűjt.)

Farkas (peterdi) cs. Farkas. (1494: Dl. 20196.)

Fejér (kenéz-rekeszi) cs. Feyer. (1447: Toldalagi V. llt.)

Fejéregyházi cs. Tán Csanádmegyéből. — János 1443-ban a megye alispánja. Volt birtokuk Kenéz-rekeszén, mely fölött 1446-ban a martóni Kis-ekkel egyezkedtek. (Kállay cs. llt., Nagymfh. llt., 1447: Toldalagi V. llt., 1455: Dl. 14981.)

Fejérvizi cs. 1436. 1439: Pesty. Szörénym. t. III. 31. 38.

Fejes (kenéz-rekeszi) cs. Feyes. (1447: Toldalagi V. llt.)

Fékancsi cs. L. Fékancs helys. a.

Fekete (besenyei) cs. Fekethe. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Hihetőleg azonos vagy rokon ezzel az 1494-ben feltűnő *kenézi* Fekete (Fekethy) cs. (Dl. 20196.)

Fiát (örményesi) cs. — Fyath, Fiath, Másként: Örményesi. — 1467-ben (utóbbi néven) földesurak: Örményes, Gyuró, Szadva, Masztákon, Székás és Szlatina helységekben. 1468-ban a Macskásiakkal együtt új-adományúl kapják: Golyecz, Padurencz, Miraja, Petrosnicza, Bokosticza, Valisora és Csernecz helységeket; majd 1480-ban — örményesi Fiát(h) László — a magban szakadt Macskási (l. ott) Imre jószágait; 1489-ben pedig (új-adományúl) Bökény, Polyána és Polyanicza falvakat. (Pest. Szörénym. t. 80—83., 101—103. Birtokok együtt 1501-ben: 137. — V. ö. 1480: Dl. 30222.)

Files cs. L. Files helys. a.

Floka (bizeri) cs. 1480: Pesty. Szörénym. t. II. 19. — 1495-ben: László «karánsebesi» előnevet visel. (Deák Farkas gyűjtem.)

Floka (negotesti) cs. 1470: Pesty. Szörénym. t. II. 386.

Fodor (serkedi) cs. 1452: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 156.

Fodor (velcesestfalvi) cs. 1483: gr. Forgách cs. llt.

Fora (bokosticzai) cs. 1469: Pesty. Szörénym. t. III. 84.

Forró (lőrintei) cs. 1440: Pesty. Szörénym. o. ker. 67., 1444: gr. Forgách cs. llt.

Fratesti cs. L. Fratest helys. idéz.

Fruzsín császár. Sismán bolgár császárnak Zsigmond királyhoz menekült egyik fia. Másként, azaz magyarosan: maxondi Czézár (Cesar dictus) Fruzsín. (L. Kevemegyében.) — Engelnék a bécsi császári könyvtárból év nélkül közölt oklevele szerint Zsigmond királytól egy (meg nem nevezett) temesmegyei birtokot kapott, kastélylyal. Fejér szerint 1426-ban (vagy 1425-ben?) Lipa temesmegyei helységet kapta, kastélylyal. Az oklevelet azonban az Orsz. Levéltárban, a honnan állítólag Fejér vette, nem találom; s Lipa nevű temesmegyei helységet nem is ismerék. 1454-ben, midőn a Fruzsín császár keve-megyei Maxond nevű birtokát szent-miklósi Pongrácz Jakab megkapta, e birtokkal együtt Temesmegyéből: Zsidóvár (vár) és Sásvár város is említetnek; ezek azonban tudtommal sohasem lehettek Fruzsín császárai. (Engel. Gesch. des ungr. Reichs. I. 465. l., Fejér. X. 6. 785. — V. ö. Jireček, Gesch. der Bulgaren. 352. l.)

Gál (besenyei) cs. Gal. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Gál (ujfalusi) cs. Gal. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Tán rokon az előbbivel.

Gála (homorágyai) cs. L. Homorágya hegységnél.

Gámán (bizerei) cs. L. a Bizereiek a.

Gáncsi (nagy-besenyei) cs. Ganchi. (1494: Dl. 20196.)

Garai cs. 1427-ben Zsigmond király Jánosnak és nejének Hedvig asszonynak zálogba adja: Turd, Bozsar, Monostor és Suggya kir. birtokokat. Birták Sarád várát és városát is. (L. ott. V. ö. 1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5., 1427: Dl. 11942. és 11939. és Bajtony helys. a.)

Garázda (kereszturi, horogszei) cs. Másként: Kereszturi. — L. a horogszei Szilágyiak a.

Gedefalvi cs. 1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 72.

Gerlistyei cs. I. Ulászlótól kapják a Mehedikaiakkal együtt: Mehedika Csebnák és Parhó helységeket; Mátyás királytól pedig 1484-ben új-adományként Gerlistyét, Jalsaniczát, Rudariát, Rusznikot, Prilipaczt, Hernyákot, Marsinát és Szelistyét — a halmasi vagy almási kerületben, (utóbbiakba beigtattatnak: Kwryak Istvánnal együtt), majd 1486-ban Rappoltot és Plesivát s Valisora részeit. Karán-Sebesen (1489.) házok volt. (Pesty. Szörénym. t. II. 366. 449., III. 8. 98., 1484: Pesty. Szörénym. o. ker. 83., Dl. 30223.)

Giskra János. L. Borzlyuk város a. — V. ö. 1463: Dl. 15872.

Gonczafalvi cs. 1494: Dl. 20196.

Gorzák cs. I. a Dóczy cs. a.

Gothárd (martonosi) cs. L. Martonosi cs. a.

Grubánfi cs. 1444: gr. Forgách cs. llt.

Gulya (**Gyula**, krivinai) cs. L. Csul(y)a néven.

Gyepűi cs. 1443. 1445: Pesty. Krassóm. t. III. 387. 389. — L. a Mutnokiak a. is.

Gyüredi (Gyüregi, kenézi, kenéz-rekeszi) cs. Másként: **Györödi**, Györegi, Györögi. (L. Györöd helys. a. az 1492., 1494., 1495. és 1498. évekhez. — V. ö. 1492: Galgóczy llt. Cap. 6. fasc. 2. n. 22.)

Hagymás (berekszói) cs. Hagmas, Haghmas. — Másként: Berekszóiak. 1405-ben földesurak: Vámhalom és Galád (1403-ban és 1444-ben ismét: Vámhalom) helységeiben. 1462-ben Szentgirolti (Szentgróti) János berekszói Hagymás Miklós által testvérül fogadtatván, utóbbinak következő birtokaihoz tart jogot, ú. m. Szent-Jakab, Berekszó, Kis-Berekszó, Boba, Keresztur, Vaja, Szilas, Szent-András, Beldán, Beeskerek, Tamásháza, Kereki, Körtvélyes, Zovánd, Vejteh, Haraszthegy, Két-Bikamezeje, Bák, Veresgyház, Billyéd, Bogáros-Galád-monostora, Rév-Galád, Vámhalom, Csák, Kökénd, Bezd, Pentele, Gere(s)znád, Királyhalma, Tesöld és Tolvajd. Galádon várak is volt. (L. ott. — 1405: Dl. 29220; 1414. 1418: Muz. llt., 1419: Dl. 30775; 1433: Dl. 30433; 1444: Kállay cs. llt., 1462: Dl. 30319. — L. Zsidóvár, Bozsar város és Zsupán helység a. is s v. ö. 1493: Dl. 19970.)

Halgas (zorilenczi) cs. 1499: Pesty. Krassóm. t. III. 474.

Haraszti cs. Ferencz kapta 1479-ben a magban szakadt Sugár (Swgar) György birtokait: Serked, Kuldoest, Butyin, Széla, Benedekest, Hegyeres és a két Binyis helységeiben. (1479: Pesty. Krassóm. t. III. 453—5., 1488:

gr. Forgách cs. III. — Lásd ezenkívül: Czikó-Vásárhely és Széla vár, Rékas város, a Dóczyak és a bánkfalvi Bánk cs. a. is.)

Hattyási cs. 1428: Pesty. Krassóm. t. III. 324.

Helembai cs. L. Sasd helys. a.

Herka (erményesi) cs. 1469: Pesty. Szörénym. t. III. 83.

Himfi (Hem-fi) cs. Döbrentei, egerszegi, remetei előnévvel. — Földesur: (Sósd vagy Sasd (1343.), Rónapataka (1343 táján), Egerszeg (1369.), Remete 1370. 1464.), Bulvencz (1370.), Vermes (1405.), a két Szabadfalu (1406.), Baskafalva (1434), Zazinfalva (1435.), Preszlop (1443.) és Kosgya helységekben. (1347: Haz. oklt. 252., 1369: Pesty. Krassóm. t. III. 89., 1434: U. o. 347., 1443: Pesty. Helyn. I. 268., 1464: DL 16078. — V. ö. 1343. táján: Körmendi lt. Himfyana, n. 174., 1370: B. Perényi cs. lt., 1405. 1435: Muz. lt., 1406: Körm. Himf. 407., 1453: Pesty. Krassóm. t. III. 393., 1464: DL 16078; 1465: Pesty. Szörénym. II. t. 7., III. 77. és I. Bél helység, a Nexafiai és Krassó-megyében a Himfiek a. is.)

Hollódi cs. L. a belinczi Bésán-ok és Bél helység a.

Horsai cs. L. Horsa helys. a.

Horvát (petrei) cs. Horwath. (1436: Lelesz. 49.)

Hosszúmezei cs. L. Alsókrivaiak a.

Hunyadi cs. János birta: Temesvár, Zsidóvár (és Borzlyuk) várát; Temesvár, Zsidóvár-alja, (Borzlyuk), Komjáti, Bozsar, Monostor és Morzsina városokat; Suggya, Turd, Szeged és Zsupán helységeket, tartozékaikkal. (L. egyenkint ezeknél és Ötvény falu a. is.) Ezenkívül 1456-ban kapta adományúl: Monostor, Kétfülű, Tótfő, Zöldes, Ohát, Maráz (előbb város) és Kis-Ötvén(y) helységeket. (Müncheni áll. lt. X. 54.)

Ispán (besenyei) cs. Ispan. (1498: Kismart. lt. 47. C. 22.)

Jánkfi (nagylaki) cs. L. Nagymihályiak a.

Jankó cs. L. Bél helység a.

Jaxics (Jaksics, nagylaki) cs. L. Rékas városnál.

Jenői (Jenei) cs. 1495: Deák Farkas gyűjtem.

Jobbágyi cs. 1494-ben és 1497-ben: Job(b)ágy, Tót- és Magyar-Szaggyú, Csókás, Monyarós, Magyar- és Tót-Bol(y)obár, Magyar- és Tót-Mura, Szilvás, Székelytel(e)ke, Györöcz, Berdenz és Apácza pusztákon birt némely részeik a Csákiaknál (Mihálynál) voltak zálogban. Egyik főbirtokuknak, az 1469-ben Krassó-megyéhez számított Apáczának részeit ekkor a pelbárhthi Majosiak kapták cserébe. (1460: DL 15216; 1469: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 11., 1494: gr. Csáky cs. lt. f. 128. n. 34., 1497: U. o. n. 36. — V. ö. Csanádegyhm. Adatt. II. 360.)

Kakas (kenézi) cs. 1470: gr. Forgách cs. lt. és Galgóczy lt. Lad. 98. f. 27. n. 1.

Kalocsa (besenyei, kenézi) cs. Calocha. (1494: DL 20196.) Kalocza. (1498: Kismart. lt. 47. C. 22.)

Kalocsai cs. 1454: néh. gr. Gyulay L. lt.

Kanizsai cs. L. Cseri vár a.

Kántor (németi) cs. Cantor. Kanthor. (1455: DL 14981; 1463: DL 15872.)

Karnit (sásvári) cs. Karnyth. (1489: gr. Forgách cs. lt.)

Károlyi cs. 1391: Keczer cs. llt., 1427: Muz. llt., 1454: gr. Gyulay L. llt.

Kartad (odvardi) cs. Kartad. (1443: gr. Forgách cs. llt.)

Kasza (csomboli, kenézi) cs. Koza. Kaza. (1463: Dl. 15872; 1480: Dl. 18363; 1492: Dl. 19618; 1494: Dl. 20240.) Caza. (1494: Dl. 20196.) 1494-ben egy ily nevű nemes (Benedek) Külső-Kőcsén is földesur.

Kaszai cs. L. Bél helység a.

Katlabuka cs. Kathlabuka. — Földesur Zsidóvár vidékén. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Katona (besenyei) cs. Kathona. (1498: Kismart. llt. 48. C. 22. — V. ö. 1464: Dl. 31823.)

Katona (gyarmati) cs. 1482: gr. Forgács cs. llt.

Katona (kopácsi) cs. 1488: Dl. 30225. Tán az előbbivel ugyanegy.

Kécsei cs. L. Kőcsei néven.

Kencses (Köncses, papdi) cs. Kenches. (1494: Dl. 20196.) Kewncses. (1494: Dl. 20240. — V. ö. 1467: Dl. 16552.)

Kenézi cs. 1492-ben (mint szomszédok) a kenéz-rekeszi Kenéziek és Kenézrekesziek, 1498-ban pedig a besenyei és újfalusi Kenéziek (Kenez) szerepelnek. (1418: Dl. 10724; 1428: Dl. 12031; 1472: Dl. 17315; 1477: Dl. 17967; 1492: Galgóczi llt. L. 98. f. 27. n. 5., 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Kenézrekeszi cs. L. a Kenéz (kenéz-rekeszi) cs. a. V. ö. 1410: Kállay cs. llt., 1458: Dl. 15294.

Kereszturi cs. Másként: Garázda (kereszturi). — L. a Szilágyi cs. a.

Keszi cs. L. a csanádi káptalan a.

Kevi (kövesdi) cs. Keny. (? 1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 72.)

Király. (Akrona.) Időnkint birtokában találjuk: Zsidóvár, Borzlyuk, Temesvár, Cseri, Drankó, Lugas és Halmas várakat, Temesvár, Új-Bécs, (Sarád), Cseri, Sásvár, Zsidóvár-alja, Monostor, Morzsina, Bozsar, Lugas, Kárán, Sebes, Miháld, Orsova és Komjáti városokat, Suggya, Turd, Zsupán sat. helységeket. (L. ott.) Ezenkívül a szörényi bánsághoz számítható: Sebes, Görény, Miháld, Orsova, Pécz (Pet), Szörény, Szinicz, Sztanilovecz, Librasd (és másik Pécz) várak is királyi birtokoknak tekintendők. (V. ö. e megyénél a Bevezetésben.)

Kis (dési, azaz temeshelyi) cs. L. Dési (temeshelyi) néven az 1470. évhez. V. ö. a Bizerei cs. a.

Kis (martoni) cs. L. Fejéregyháziak a.

Kis (ulpári) cs. Parvus. (1495: Deák Farkas gyűjt.)

Kisendrődi cs. 1495: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 142.

Kiskárolyi cs. 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.

Kiszitő (rádi) cs. Kizithew. (1443: gr. Forgách cs. llt.)

Koltai cs. L. Krassóme gyében.

Konaki cs. 1425-ben egy Konaki leány (Dobraviczainé) földesur: Konakon; 1464-ben Benedek (Kwnaky) a taddi előnevet viseli. (1425: Dl. 30160; 1464: Dl. 31823.)

Kónya cs. Földesur Zsidóvár körül. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Kopáncsi cs. Birtokos Kéren is. (1453: gr. Forgách cs. llt.)

Kopasz (zokonyai) cs. Kopaz. (1482: Dl. 18620; 1492: Dl. 19618.)

Korlát (ökösi) cs. Korlath. (1453: Dl. 30191.) Úgy látszik: *nem* azonos a következővel.

Korlát (pítvarosi, rékasi) cs. Korlath. — L. Rékas városnál. V. ö. 1492: Dl. 19618.

Kormos (kenéz-rekeszi) cs. 1437: Körmendi llt. Himfyana. n. 442.

Kormos (németi) cs. 1472: Dl. 17315. — Tán az előbbivel ugyanegy.

Kornet (korneti) cs. Korneth. — A sztremturai Papokkal (Paap) együtt zálogba veszik 1458-ban Mezőhát, Mezőalja és Sztremtura részeit. (Pesty. Szörénym. t. III. 75. — L. a gamzai Turesin cs. a. is.)

Kórógyi cs. L. Cseri vár a. 1415-ben Pogancs vidéki (*meglehet krassó-megyei*) birtokaikat is említik. (Kállay cs. llt.)

Korvin J. Kezén találjuk időnkint: Zsidóvár várát, Zsidóvár-alja, Morzsina, Monostor és Bozsar, Lugas és Sarád városokat. (L. ott.)

Koszorós (ujfalusi) cs. Kozoros. (1425: Kállay cs. llt.)

Kőcsei cs. 1428: Dl. 12031; 1447: Dl. 14125. Másként: Kecsei. (Kechey. 1494: Dl. 20196. V. ö. Kőcse helys. és a Dóczi cs. a. is.)

Körtés (papdi) cs. Kewrthes. (1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 56.)

Krivinai (Krivinai) cs. 1493: Dl. 20105.

Kun (besenyei) cs. Kwn. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Kurjak cs. L. a Gerlistyeiek a.

Kutos (besenyei) cs. Kwthos. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Kürti cs. Gotthardus de Kwrth — kir. ember 1410-ben Torontálmegyében. (Kállay cs. llt.) Gaspar de Kywrth — birtokos 1489-ben Papd vidékén. (Dl. 19477.) Hol feküdt ez a Kürt helység? — nem tudom. Tán Temesmegyében; meglehet azonban Torontálban.

Ladó cs. Birtokos Zsidóvár táján. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Ladófi (bizerei) cs. Másként: Bizerei. — L. e néven.

Liptai (tornallyai) cs. L. Sasd helys. a.

Lukaviczai cs. Földesur: Nagy-Lukaviczán és Toplicsányban. (1447: Pesty. Szörénym. o. ker. 72.)

Lyubics (sipszói) cs. Lywbych. (1488: Dl. 30225.)

Macskási cs. Már Nagy-Lajos királytól kapták adományúl Macskás, Leordis, Rugyinolecz, Tinkova, Toplicza sat. falvakat. (Pesty szerint.) 1411-ben a Szilvásiakkal együtt birják Csutát. Ugyanez évben övék: Rugyinócz, Toplicza, Leordis és Tinkova is. (Ézek három elsejét 1428-ban új-adományúl kapták.) 1440-ben Csuta és Zazest mint ősi birtokuk szerepel, s ugyanekkor még: Tövis, Perló, Dobrogoszt, Alsó- és Felső-Székás helységekben is földesurak. (1448-ban, 1453-ban, 1454-ben: Alsó-Macskási néven is említik őket.) 1464-ben a Perlóiakkal együtt új-adományúl kapják: Perló, Zsidimirpataka, Dragotenest és Tinko pusztákat; 1470-ben pedig Igazó, Krivina és Mikulest helységeket. Ez időtájban övék Csente és Dragotínfalva is. 1478-ban Macskás, Csuta, Tövis, Tinkova és Perló részeit a Mutpokiaknak zálogosították el. 1480-ban a magban szakadt Imre birtokait: Alsó-, Közép- és Felső-Bolvasnicza, Huzarczki, Karziki, Szépmezeje, Kriva, Jász, Mészalu, Cserenyés és Kéreg helységekben az örményesi Fiát(h)-ok kapták kir. adományúl. (1411: *Pesty. Krassóm. t. III.* 269. 271., 1428: U. o. 328. 332., 1440: U. o. 371. 373., 1453: U. o. 395., 1470: U. o.

421—4., 1470. körül: U. o. 420., 1478: U. o. 443., 1454: *Pesty. Szörénym. t.* III. 69., 1480: U. o. 88—91., 1464: *Pesty. Szörénym. o. ker.* 79. — V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 1. és 1468-hoz: az örményesi Fiátok a. is.)

Maczor(o)si cs. L. Mocsaros helys. a.

Macsvai cs. 1454: Pesty. Szörénym. t. III. 67.

Maczedóniai (Maczadóniai) cs. L. Dances(-fi, maczedóniai) néven.

Mago (magosdi) cs. L. Magojafalva helys. a.

Magosdi cs. Magosdi Mihály fia László 1444-ben: magosdi Mago János-sal együtt kir. ember. (K. Papp M. Tört. Lapok. I. 239—240.)

Magurai cs. 1448: Pesty. Szörénym. t. III. 56.

Majosi (Majos, Majosfi, Majsai, oszlári, pelbárthidai) cs. Fil. Mayus. 1400. 1410.) Fil. Mayos. (1408. 1415.) Maysay. (1433.) Maisy. (1434.) Maius. (1456.) Mayosy. (1462.) Maiosy. (1505.) Kétségtől azonos (vagy rokon) az 1469-ben (és más alakban előbb is) Krassómegyében feltűnő *bíharmegyei* pelbárthidi Majos(i) családdal. 1410-ben Lőrincz kapja Vejtechet és a három Oszkolát (l. ott) tartozékaikkal. Ugyanez idő tájt (1408. 1415.) Varjótelek, Péterfalva, Apafája és másik Apafája, Teremi, Várelő (és Vejtech) nevű birtokaikat említik. 1453-ban Szent-György helységbeli részeit, majd 1456-ban Antalfalvát (Antalfáját?) Temesközi Jánosnak, — 1462-ben: Szent-Keresztfalva, Oszlár (Osztlár), Kér, Zsebet, Magyar-Zsebet, Márkfalva, Ambrusfalva, Antalfája, Kecskés, Csobaj, Ivánteke, Gyülvész, Jakabfalva, Ujfalu és Csobaj nevű birtokukat (György, 1500 frtért) Upori László fiának Pálnak, végül 1497-ben Oszlár, Kér, Antalfalva (értsd: Antalfája), Jakabfalva, Ambrusfalva, Ujfalu, Kecskés, Tót-Sebet, Magyar-Sebet, Szent-György és Márkfalva helységek és Jobbágy pusztá részzeit Csáki Mihálynak zálogosították el. (1400. 1405. 1433. 1434: tóti Marocza cs. gyűjt., 1408—15—62: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 8. n. 9., 1410: Muz. llt. és Pesty. Szörénym. t. I. 273., 1453: Jószoí llt. Ser. B. n. 23., 1456: Dl. 15027., 1462—1505: Galgóczi llt. Lad. 99. f. 12. n. 3., 1469: Pesty. Krassóm. t. III. 419., 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 36. — L. a Jobbágyi cs. a. is és v. ö. Krassómegyében.)

Margai cs. 1470: Pesty. Krassóm. t. III. 425.

Maróti cs. 1444-ben egyezségileg átengedik a Pekrieknek (Pökörieknek): Szent-László, Aracs, Félegyház, Görgető, Szent Miklós és Szent-Mihály falvakat, melyeket Szigettel együtt 1404-ben kaptak Zsigmond királytól. (Pesty. Krassó-megye t. III. 243., II. 2. 220. — V. ö. Dl. 8901.)

Marton (kenéz-rekeszi, kenézi) cs. Marthon. (1492: Galgóczi llt. lad. 98. f. 27. n. 5., Dl. 19618; 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Martonosi cs. «Joh. de Marthonos» — földesur 1489-ben Papd vidékén Dl. 19477.) Hol feküdt ez a Martonos? — nem tudom. (Tán Temesmegyében.) 1464-ben, ugyane tájon, de szintén a megye kitétele nélkül: «Nic. Gothhard de Marthonos» szerepel. (Dl. 31823.)

Matkó (jobbágyi) cs. Mathko. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32.)

Mehedikai cs. L. Gerlistyceik a.

Mezőgyáni cs. L. Dóczyak a.

Mezőhádi cs. L. Mezőhát helys. a.

Miháldi (Vajdafi) cs. 1440: Dl. 31135.

Miskei es. L. a Csatádi es. a.

Mondolai es. 1415: Kállay es. III., 1428: Dl. 12031; 1447: Toldalagi V. III., 1470: gr. Forgách es. III.

Morha(r)t vagy **Morhát(i)** (szántai) es. Bodrog- és Bácsmegyéből. — 1467-ben úgy látszik Kakat és Tót-Kakat helységekben (melyek azonban hihe- tőleg a valkómegyei Berekszóiakéi) birtokos, melyekre nézve a (szintén bod- rogmegyei) lekesei Sulyok családot testvérévé fogadta. (Muz. III. az 1489. évhez.)

Muronyi es. Másként: muronyi (temesközi) Vér néven is. (L. Murony helys. a.)

Muronyi (kenézi) es. L. Muron(y) helys. a.

Mutnoki es. 1376-ban már (úgy látszik 1371 óta) nemesi jogon bírják Mutnokot. Zsigmond királytól 1387-ben Almáfát kapták, 1394-ben pedig (új- adományúl) Macsvát és Dobrogosztét; később, jelesen 1404-ben Kórógyi Fülöp temesm. főispántól Libánfalvát, 1411-ben (Ozorai Pipótól ítéletileg) a már rég- óta birt Mészfalvát; 1412-ben a (temeshelyi) Désiektől és Gyepűiektől Gyepű felét, 1439-ben pedig az Ollószágiaktól Ollóság és Dragomérfalva felét. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 51., 1376: *Pesty. Szörénym. t. III. 7.*, 1387: U. o. 9., 1411: U. o. 17., 1394: *Pesty. Krassóm. t. III. 229.*, 1411: U. o. 278., 1439: U. o. 367., 1404: *Pesty. Szörénym. o. ker. 53.* — L. Macskásiak és a rokon mutnoki Zayk, továbbá a Bizerei es. és Sásvár város a. is.)

Nácza (? Noroczai) es. L. Nácza helys. a.

Nagy (besenyei, nagy-besenyei) es. Magnus. (1478: Dl. 17276.) Nagh. (1498: Kismart. III. 47. C. 22.)

Nagy János. Földesúr: Kakaton. (1487: Dl. 19232.)

Nagy (kenézi) es. Nag. (1494: Dl. 20196.) Nagh. (1498: Kismart. III. 47. C. 22.)

Nagy (kőcsei vagy kécei) es. Nag. (1494: Dl. 20196. — V. ö. 1477: Dl. 17967.)

Nagy (pestesi) es. 1494-ben: *Paulus Nag de Pestes* temesmegyei nemes. (Dl. 20196.) Hihetőleg a kérdéses Pestes helységet is e megyében kell keresnünk.

Nagy (sipszói) es. Magnus. (1488: Dl. 30225.)

Nagy Simon. L. Sasd helys. a.

Nagy (temesvári) es. Pál somlyói várnagy és István 1492-ben temes- megyei nemesek. (Dl. 19618.)

Nagybesenyei es. 1478: Dl. 17276.

Nagylucei es. 1494. Később másként: Dóczy. — L. e néven.

Nagy Mihályi es. Albert és fiai kapják 1427-ben kir. adományúl a mag- banszakadt nagylaki Jánkfiai birtokait: Alsó- és Felső-Igazó helységekben. A csanádi káptalan: Igazó, Közép-Igazó, Sterkolecz, Mikulest, Krivina- Bogdán és Meszespataka birtokába igtatja őket s a priv. levél is e birtokokra szól. (Pesty. Krassóm. t. III. 311—321. L. dobozi Dánfiak a. is.)

Nagyuti es. Nagywti. (1494: Dl. 20196.)

Neczpáli es. L. iktári Betlenek a.

Negotesti es. 1494: Pesty. Szörénym. t. II. 387.

Németi (kenézi) es. 1470: gr. Forgách es. III., 1489: Dl. 19477. — V. ö. 1425: Dl. 30160; 1463: Dl. 15872.

Nexafi (Nexefi, bélvidéki, szabadfalusi) cs. Fil. Nexc. — 1369-ben I. Lajos király e családnak: Belencze (Bél), a két Szabadfalva, Radefalva, Forgácsfalva, Ivánfalva, Vajszlófalva, Tót-Hollós, Bozos, Ujfalu, Kápolna, Tornyafalva, a három Csaba, Kománfalva és Dobromerfalva helységekben birt részeit (remetei) Himfi Benedeknek adta. (Körmendi llt. Himfyana n. 223. — L. Bél helység a. is.)

Nyakazó cs. L. a Berzoviak a.

Nyárági cs. L. Nyárág helys. a.

Nyég (serkedi) cs. Neeg. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Nyerő (sebesi) cs. Nyerew. (1469: Pesty. Szürénym. t. III. 84.)

Odvardi cs. L. Odvard helys. a.

Oláh cs. L. a Dóczi cs. a.

Olóssági cs. L. Mutnokiak a. — V. ö. Dragomérfalvánál az 1485. 1501. évekhez.

Ongor (nadasdi) cs. L. a szeri Pósaíak és Cseri vár a.

Ország (gúti) cs. L. a szeri Pósaíak és Dócziak, valamint Zsidóvár, Bozsar és Sásvár városok és Zsupán helység a.

Ördögh (csamai) cs. 1387 táján teresztenyei «Vrdung» Miklós kapja a királytól Csamát. 1470-ben hihetőleg e Miklós (vagy János) utóda: «Erdeg» László — a Dócziaknak eladja: Csama, Sz.-András és Bor-Székely részeit. (1387: Uz cs. llt., 1391: Keczer cs. llt., 1428: Dl. 12031; 1470: Galgóczy llt. Lad. 98. f. 27. n. 1. — L. a Dócziak a. is.)

Örményesi cs. L. örményesi Fiát(h) néven.

Öthalmi cs. 1493-ban: Petrachko de Ewthalmi — temesmegyei kir. ember. (Dl. 20105.)

Pán (tófői) cs. 1467: Dl. 16552.

Pán (knyeziczei) Mátyás — L. Borzlyuk város a.

Pani (Pányi) cs. L. Palina falu a.

Pap (kenézi) cs. Pap. (1487: Muz. lltár., 1492: Dl. 19618.)

Pap (sztremturai) cs. L. a k. Kornet cs. a.

Papdi (Pabdi) cs. 1447-ben a Papdi (és beréni Bak) cs. tagjai: «Papd, Soskwith, Pelthelek, Pakthethew, Mene, Gyarmán, Checzk, Zenthlelek, Beclzeek» nevű *temes-, torontál- és keve megyei* birtokok fölött egyezkednek, mely alkalommal a Papdiak a beréni Bak ivadékokat (kik anyjak, mint Papdi-leány révén Checzken, Szent-Léleken és Bél-széken különben is birtokosok) bebocsátják a hat első falu részeibe. (Dl. 14125.) Hol, s főleg mely megyében feküdtek *egyenként* a kérdéses helységek, bajos eldönteni. *Papd* kétségtelenül temesmegyei helység (a mai Bobda), *Mene* és *Gyarmán* már torontálmegyeiek, *Bélszék* hihetőleg keve megyei Sósut, Péltelek, Páktető talán *Temes-*, talán Torontálmegyéhez, Checzk és Szent-Lélek pedig talán Torontál- vagy inkább *Kevemegyéhez* számíthatók. (A három utolsó falut t. i. az egyezségnél különválasztják a többtől. Ezenkívül figyelembe veendő, hogy a beréni Bak cs. keve megyei eredetű.) — A Papdiak egyébiránt 1463-ban: Gyertyánoson is birtokosok. (1447: Dl. 14125; 1463: Dl. 15872; 1494: Dl. 20196. — V. ö. Kökénd helys. a. és l. 1317: Anjouk. okm. I. 424.)

Páris (besenyei) cs. Paris. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

- Partas** (cséceltelki) cs. 1443: Kállay cs. llt.
- Partasi** cs. Birtokos 1481-ben: Magyar- és Tót-Partas, Rákos, Bolyobar, Gád, Kalagyer és Leszkolcz helységekben. (Dl. 26644.)
- Patkós** (besenyei) cs. Pathkos. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)
- Paulisi** cs. L. Paulis helys. a.
- Páznádi** cs. L. a Dóczyak és a páznádi Bak cs. a. — V. ö. Kenéz-rekesze erőssége a. is.
- Pek(e)ri** (Pököri) cs. L. a Maróti cs. a.
- Péli** (kenézi) cs. Pely. (1494: Dl. 20196.)
- Perlói** cs. L. a Macskásiak a.
- Pesti** cs. Pesti. (1494: Dl. 20196.) Előneve a kopott írásból nem betűzhető ki pontosan.
- Peterdi** cs. 1392-ben Szakálházán is volt birtoka. (1392: Gálgóczi llt. Lad. 96. f. 1. n. 1., 1494: Dl. 20240.)
- Pető** (peterdi, szedecsi) cs. Pethew. — Földesur 1489-ben Papd, — 1492-ben Szedecs, Erdős, Ócse, Peterd, Nagy-ut, Kovácsfelke és Tornyas helységekben. (Dl. 19477. 19618. 19919.)
- Pető** (temesvári) cs. Pethew. (1492: Dl. 19618.)
- Piski** cs. 1492-ben: kenéz-rekeszi előnévvel. (1418: Dl. 10724; 1428: Dl. 12031; 1492: Gálgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 5.)
- Plugoviczai** cs. 1480: Dl. 30222; 1481: Pesty. Szörénym. t. III. 92.
- Pobori** cs. L. Pobor helys. a.
- Pocsaji** cs. L. a horogszegi Szilágyiak a.
- Pongrácz** (dengelegi) cs. Birta Zsidóvár várát és Lugas városát (l. ott). 1487-ben Mátyás kapja a királytól a magbanszakadt szépmeszei Dobrota János szépmeszei pusztáját. (Pesty. Krassó. t. III. 461. — L. a Bánkfalvi Bánk cs. a.)
- Pongrácz** (szentmiklósi) cs. L. Zsidóvár vár és Sásvár város, s v. ö. Fruzsín császár a. Temes- és Kevemegyében.
- Porkoláb** (kenézi) cs. Porkolab. (1492: Dl. 19618; 1497: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 56.)
- Porkoláb** (szent-mártoni) cs. Porkolab. L. Szent-Márton helys. a.
- Pósafi** (szeri) cs. Birta: Hodos várát és városát 1471-ig, midőn a családnak Istvánban magvaszakadván, a király e birtokokat a gúti Országoknak és nádasi Ongor-oknak adta. 1472-ben a György leányának Annának ivadékai tiltakoztak ez adomány ellen, Hodos és Bél birtokára nézve. (Pesty. Krassó-megye t. III. 427—435., Dl. 17282.)
- Posztós** (szajáni) cs. L. Csanádmegyében.
- Posztós** (temesvári) cs. Poztos. Pozthoz. — Mihály a XIV. század végén (1390.) temesvári bíró volt; az ő utódai (1430-ban: fia Benedek) nemeseknek tekintendők, bár tudtommal csak hunyadmegyei birtokosok. (B. Révay cs. llt. Gyulay. f. V. n. 17. és 18. és f. VII. n. 31.)
- Projka** cs. Projka. — 1488-ban kapták kir. adományúl Jenő pusztát. (Dl. 30225.)
- Rábé** (besenyei) cs. Rabe. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)
- Rábéi** cs. L. Dóczyak a. — 1494-ben kenézi előnéven tűnik föl egy ily nevű (Rabey) család. (Dl. 20196.) Meglehet azonos az előbbivel.

Rades (velcsesfalvi) cs. 1480: Pesty. Krassóm. t. III. 455.

Rádi cs. 1492-ben és már előbb is Dóczi Imrénél volt zálogban: Obradfalva, Tiszitő, Sasánfalva, Drasánfalva és Lukarowcz (Obradfalwa, Thyzythew, Sasanfalwa, Drasanfalwa, Lwkarowcz) nevű birtokuk. (Gr. Erdődy cs. monyorókereki llt. f. 69. n. 3161. *Pesty után*.) E helységek bizonyára Rékastól kelet felé terültek el s úgy látszik: Sasánfalva a mai *Susanovecz*-nek, Lukarowcz *Lukarecz*-nek felel meg. Tán Rád helység is e megyében feküdt; vagy esetleg azonos valamelyik Rádfalvával. Előfordúl (Raad) 1443-ban is, a «Kizithew» cs. előnévében. (Gr. Forgách cs. llt.) — Viszont 1520-ban: Kyzethew mint helység merül föl. (Dl. 23437.)

Radócz cs. Radoch. — 1463-ban (Miklós) Rékas, lltar sat. vidékén birtokos. (Dl. 15872.)

Rakoviczai cs. 1458-ban: Rakovicza, a két Szabadfalu, Sztovártá, Szlatina, Mészfalva, *Horzfalva*, Alsó- és Felső-Keszin falvakban birtokosok. 1485-ben: Rakovicza, Szkrocza, a két Ohába, Keszin, Jász, *Herzest* és Vár helységekhez és Szlatinik részeihez tartottak jogot. (1458: Pesty. Szörénym. t. II. 474., 1485: U. o. III. 95. — V. ö. 1448: U. o. II. 56.)

Ravaszdi (besenyei) cs. Rawazdy. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22. — V. ö. 1494: Dl. 10240.)

Rékasi cs. L. Rékas város a.

Réti (besenyei) cs. Reti. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Réti (emelkei) cs. Rethy. (1416: Dl. 28159.)

Rígó (besenyei) cs. Rygo. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Rojti (besenyei, kenézi) cs. Royti. Roythy. (1494: Dl. 20196; 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Rozgonyi cs. L. horogszegi Szilágyiak a.

Rudai cs. Földesúr: Ruda, Kis-Boly, Csesztreg és Harkány helységekben. (1429—1458. Idéz. Ruda helys. a.)

Sági cs. 1425: Dl. 30160. — V. ö. 1464: Dl. 31823.

Sági (kenézi) cs. Sagy. (1492: Dl. 19618.) Saghy. (1494: Dl. 20196.)

Sári cs. 1470: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 1.

Sárszai (nempti) cs. Sarzay. (1437: Muz. llt. és Kállay cs. llt.)

Sárvári cs. L. a Váti cs. a.

Sásvári cs. Földesúr: Szeg(y)eházán is. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Sebestyén (kenézi) cs. Sebesthyen. (1494: Dl. 20240.)

Serjéni cs. L. Rékas város a. V. ö. 1492: Dl. 19618.

Sikes (besenyei) cs. Sykes. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Sisman(-fi, boziási) cs. 1470-ben birtokos: Boziás, Ohába és Felső-Borzás helységekben. Ekkor a Sandrin rokona: Törzsök (Thersewk) Márton is szerepel. 1493-ban pedig *lígetösi* «Sisman» Sandrinnal ismerkedünk meg. (Pesty. Szörénym. o. ker. 81. — V. ö. 1444: gr. Forgách cs. llt., 1457. Pesty. Szörénym. o. ker. 78., 1493: Dl. 20105.)

Sugár(-fi, serkedi) cs. Fil. Sugaar. (1440: Muz. llt.) Swgar dict. (1469: Dl. 31152. — L. Harasztiak a. is.)

Sulyok (lekcsei) cs. L. a Morha(r)t (szántai) cs. a.

Szabó (kenézi) cs. Zabo. (1453: Dl. 30191.)

- Száti** (tőfői) cs. Zathy. (1456: Dl. 15045. L. *Dócziak* a. is.)
- Szebeni** (kákai) cs. Zebeny. (1494: Dl. 20240; 1495: Deák Farkas gyűjt.)
- Szecsei** (kéri) cs. Sechey. (1463: Dl. 15872.)
- Szécsi** (rima-szécsi, felső-lendvai) cs. L. Sarád városnál.
- Szedecsi** cs. L. a Dócziak a.
- Szegedi** (tesöldi) cs. Birtokos: Sörmés, Ugronhida és Tesöld helységeiben. (1464: Dl. 26620.)
- Szeg(y)eházi** cs. 1444: Pesty. Szörénym. t. III. 45., 1472: Dl. 17315.
- Székely** (iktári) cs. Földesur Rékasdon is. (1444: gr. Forgách cs. llt.)
- Székely** (peterdi) cs. Zekel. (1494: Dl. 20240.)
- Székely** (zöldesi) cs. Zekel. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32., 1470: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 1.)
- Szelistyei** cs. 1452: Pesty. Szörénym. t. III. 63.
- Szentes** (**Szentesi**, fejezvizi) cs. Zenthés; de Zenthés. (1436—1480: Pesty. Szörénym. t. II. 509.)
- Szentgirolti** (Szentgróti) cs. L. berekszői Hagymások a.
- Szentgyörgyi** cs. L. Sásvár a.
- Szenti** cs. Zenthly. Zenthly. — 1455-ben: a párdányi Szentiek Bagd részeit kereszturi Szilágyi Mihálynak adták. (Gr. Draskovics cs. llt.) 1454-ben: taddi Szent János mint a kir. Curia tagja szerepelt e megyében; 1492-ben pedig nagy-besenyői Szent Pál mint temesmegyei nemes. (Néh. Gr. Gyulay L. llt., Dl. 19618.)
- Szerémi** (németi) cs. Zeremy. (1463: Dl. 15872.)
- Szilágyi** (horogszegi, kereszturi) cs. 1455-ben: Mihály (Zilagi) — kereszturi előnévvel. — Zsigmond király 1408-ban kereszturi Garázda (másként: Kereszturi) Miklósnak és Szilágyi Lászlónak adta: Horogszeg, Kis- és Nagy-Posáros, Beszermény, *Tószeg*, Mosótó és Begenye helységeket; 1458-ban pedig Mátyás király Szilágyi Mihálynak a magbanszakadt Pocsaji László birtokát: Kereszturt. 1462-ben azután a Mihály halálával Mátyás király a rászállt birtokokat (Horogszeg, Virághát, *Tótfő*, Kis- és Nagy-Posáros, Kis- és Nagy-Beszermény) a Rozgonyiaknak adományozta. 1443-ban azonban még egy horogszegi Garázda Balázs nevű nemes szerepelt, mint kir. ember Temesmegyében. (Dl. 9472—9474., 15216. 15744; 1443: gr. Forgách cs. llt., 1453: Kállay cs. llt., 1455: gr. Draskovics cs. llt., v. ö. Pesty. Helyn. I. 265., a Szent cs. és Ötvény falu a., végül I. annak idején Körösmegyében, s egyelőre: «Körösm. a XV. században» cz. akad. értekezésemnek 45. sat. lapján.)
- Szilas** (kenézi) cs. Zilas. (1494: Dl. 20196.)
- Szilvási** cs. L. a Macskási cs. a.
- Szlatinai** cs. Péter 1493-ban kir. ember. (Dl. 20105.) Hihetőleg a Lugos és Zsidóvár vidéki Szl. értendő.
- Szobi** cs. L. Cseri várnál.
- Szőllősi** (bákai) cs. Zewlesy. — L. a Dócziak a.
- Sztanissa** (váradii) cs. Ztanissa. (1488: Dl. 30225.) Zthanysa. (1492 Dl. 19618.)
- Sztojánfi** (csornai) cs. L. Rékas városnál.
- Szurdoki** cs. L. a lőrincsei Cserbics cs. a. — V. ö. 1492: Dl. 19618.

Tallóczy cs. L. Saru(l)d helys. a.

Tar (besenyei) cs. Thar. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Tárczai cs. Tarczay. — Jánosnak 1494-ben Papdon voltak részei. (Dl. 20196.)

Tari cs. L. Monostor helys. a.

Tárnok (macskási) cs. L. Cziko-Vásárhely erősségnél.

Tatár (bizerei) cs. Thathar. — Osztyalos a Bizereiekkal. (L. ott. — 1468: Pesty. Szörénym. t. II. 19., XV. század: Nadányi cs. llt.)

Tatár (zöldesi) cs. Thathaar. (1418: Dl. 10716.) Előfordul már 1401-ben is. (Dessewffy cs. llt. Margonyán.)

Teleghi cs. Földesur: Kis-Hodos, Kalántelek, Csávas (és más, a XIII. században a Csanád nemzetség birtokában levő és Arad- vagy Temesmegyébe sorozható) helységeekben. (1247—1366: Dl. 322. — L. Szurakrév a. Aradm.)

Temérdekegyházi cs. Kétségkívül Temesmegyében is birtokos. (V. ö. 1430: Dl. 12217; 1444: tancsi Földváry cs. letéte az Orsz. Lltban, n. 85., 1447: Dl. 14125.)

Temeshelyi cs. L. temeshelyi Dési néven.

Temesközi cs. L. az oszlári Majos, s v. ö. a temeshelyi Dési cs. a.

Temesvári (besenyei) cs. Themeswary. (1498: Kismart. llt. 47. C. 28.)

Terösvi (Törösvi) cs. 1462-ben: Törösvi Sebestyén és Mihály, Térvári Mihálylyal együtt (mindkét család csanádmegyei) kir. adományul kapja a magvaszakadt Beszédés Mihály birtokát: Kereszturon, *Temesmegyében*. (Kismart. llt. 47. T. 20.) Melyik Keresztur értendő — ennyi adatból el nem dönthető.

Teresdi (kenézi) cs. Theresdy. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Azonos vagy rokon lehet az előbbivel.

Terjéni cs. L. páznádi Bak cs. a.

Térvári cs. L. a Terösvi cs. a.

Tihemer (gamzai) cs. 1458: Pesty. Szörénym. t. III. 75.

Tiszoviczai cs. 1484: Pesty. Szörénym. t. II. 553.

Toldi (besenyei) cs. Tholdy. (1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Tompa (szépmzei) cs. 1444: gr. Forgách cs. llt.

Topsa (topsalfalvi) cs. 1487: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 253.

Torkos (rábálfalvi) cs. E családtól zálogban birt némely részeket a rábálfalvi Veresek 1481-ben Dóczi Imrének zálogosítottak el. (Dl. 18494.)

Tót (pokolfalusi) cs. Toth. — L. Pokolfalunál.

Török (kereszturi) cs. 1489: gr. Forgách cs. llt.

Török (szegyházi) cs. Thewrek. (1478: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 32., 1492: Dl. 19618.)

Törzsök cs. L. boziási Sisman(-fi) cs. a.

Turcsin (gamzai) cs. Turchin. — 1442-ben a Kornetiekkal együtt Berzós, Csév-Ohába és Ohabicza birtokába ígtatták őket. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 174.)

Ulpári cs. L. Ulpár helys. a.

Upóri cs. L. a Majosi cs. a.

Vádi cs. 1473: Pesty. Krassóm. t. III. 434., 1478: Pesty. Szörénym. o. ker. 82.

Vajdafi (gyarmati) cs. 1443-ban Miklós a megye alispánja. — 1407-ben mint vajdalfalvi Vajdafiak Kis-Gyarmatot kapják kir. adományúl. 1418-ban (mint gyarmati Vajdafiak) vétel czímén Kis-Gyüreg felét veszik birtokba; 1437-ben pedig (kis-gyarmatl V.) Ökét (mely előbb — 1401 óta — a Bákaiaiké volt) kapják a királytól. 1515-ben: Nagy- és Kis-Gyarmat, Öke, Gyirek, Odony, Besenyő, Sz.-Tamás, Vajdalfalva *temes-* (és a két Csura, Sarlód, Levelespataka Petres, Gulubfalva vagy Gulugócz, Sakavincz, Keresztur és Tól-Buda *arad-*) megyei, — alább pedig, ugyanez oklevélben: Nagy- és Kis-Gyarmat, Öke, Gyüreg, Besenyő, Odony, Sz.-Tamás, Kenéz-rekesze, Kalonda, Tótfalu és Vajdalfalva helységeket (de a megye kitétele nélkül) említik birtokukban. (1407—10: Dl. 9366; 1418: Dl. 10716; 1437: Dl. 13119; 1443: Kállay cs. llt., 1470: Galgóczi llt. Lad. 98. f. 27. n. 1., 1492: U. o. L. 6. f. 2. n. 22., 1515: Szilassy Aladár ur csal. lltára, kitől ez adatot, e kötet megelőző íveinek kinyomatása után kaptam.)

Vámos cs. Wamos. Wamws. — Ujfalusi előnévvel: földesur Kőcse vidékén. (1446: Muz. llt., 1467: Galgóczi llt. lad. 98. f. 27. n. 4., 1477: Dl. 17967; 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.) Nagybesenyei előnévvel. (1478: Dl. 17276.)

V(a)rányi (remetei) cs. Krassómegyéből. — A János özvegye 1476-ban Remete, Bagd, Gyertyános, Alsó-Gyertyános, Békástó, Szira és Szartasd helységeket birt részeit Dóczy Lászlónak adta. (Gr. Forgách cs. llt. — V. ö. 1463: Dl. 15872; 1492: Dl. 19618.)

Varjas (varjastelki) cs. Földesur: Ohád (inkább csak jogot tart hozzá) és Csorna helységeiben. (1422. 1453: Jászói llt. scr. B. No. 24. 26.)

Vaski cs. Vasky. — 1404-ben és 1453-ban «szarvastelki», 1458-ban: «adorjánfalvi» előnévvel. (Pesty. Krassóm. t. II. 2. 182., Dl. 15216. V. ö. Dl. 14981.)

Vasti cs. Wasthy. — Földesur Gyertyánoson. (1444: gr. Forgách cs. llt.)

Vas(z)a (komjáti) cs. Wasa. (1492: Dl. 19618.)

Váti cs. A Sárváriakkal együtt kapják a kormányzótól 1446-ban: Rákost, Magyar-Partast, Kis-Bolyobart, Péterlakát és Ivánd részeit. (Muz. llt.)

Vér (muronyi, temesközi) cs. L. Murony helys. a. — V. ö. Krassómegyében is.

Veres (kenézi) cs. Weres. (1494: Dl. 20196; 1498: Kismart. llt. 47. C. 22.)

Veres (muronyi) cs. L. Murony helys. a.

Veres (rábéfalvi) cs. L. a rábéfalvi Torkos cs. a.

Vincze (kenézi) cs. Vinche. (1492: Dl. 19618.)

Vitéz (bizerei) cs. L. a Bizereiek a.

Vitéz cs. L. a Csáki cs. a.

Vizes (száldobágyi) cs. Idéz. Száldobágy a.

Vlogyesti cs. L. Vlogyest helys. a.

Vokméri cs. 1480. 1481: Pesty. Szörénym. t. II. 569., III. 92.

Zajk (mutnoki) cs. Zayk. Rokon a Mutnokiakkal. — 1467-ben földesur: Mutnok, Malomfalú, Ozesty, Szederjes, Magura, Radulencz, Csernota és Almafa helységeiben. (Pesty. Szörénym. t. III. 80.)

Zokon(y)ai cs. 1415-ben a család egyik tagja (Péter): Cseh (Cheh) nevet is visel. Peterd részeit is birta a XV. században. (Monyorókeréki llt. Pesty jegyz. V. ö. 1415: Kállay cs. llt., 1467: Galgóczi llt. lad. 97. f. 27. n. 4.)

Zomor (pókatelki) cs. Zomor. — Pozsonymegyéből. 1446-ban (valamelyik) Szent-Mihályon birtokos. (Kisfaludy cs. llt.)

Összesen : 390 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

(1436-ban) 1437-ben és 1438-ban Rozgonyi István; 1438-ban ugyanő, majd Marczali Imre és János, s berekszói Hagymás László. 1439-ben az utóbbi kettő; 1440-ben (Pesty szerint harapkaí Botos András) és berekszói Hagymás László; 1441-ben h. Botos András és krassóffői Orbonász György (Pesty szerint Hunyadi János és Ujlaki Miklós); 1442-ben kr. Orbonász Gy. és Ujlaki Miklós; 1443-ban Hunyadi János és Ujlaki Miklós; 1444-ben Hunyadi János (és Ujlaki Miklós?); 1445-ben Hunyadi János és Ujlaki Miklós; 1446-ban Hunyadi János; 1447-ben tán Rozgonyi Rajnárd; 1456-ban Hunyadi János; 1457-ben horogszegi Szilágyi Mihály; 1459-ben Rozgonyi János és Rajnárd (Pesty szerint: Lábatlani János); 1460-ban (Pesty és Lehoczky szerint:) krassóffői Orbonász György (??), szeri Pósa István; 1462-ben kétségtelenül Lábatlani János; 1463-ban Szokolai Péter, valamint 1464-ben, 1465-ben és 1466-ban is; 1470-ben dengelegi Pongrácz János; 1472-ben Dóczy Imre, 1476 előtt Czobor Imre; 1479-ben Kinizsi Pál; 1480-ban és később a 80-as években s 1490-ben is (úgy látszik állandóan) ugyanő. (A temesmegyei főispánok lajstromát Pesty Fr. állította össze a Magy. Tört. Tár XII. kötetében, 190. és köv. l. — Az ő adatain kívül l. 1436: Szombathelyi kápt. magán llt. Acta episc. Veszprimiensis, f. C. n. 12., 1437: Fejérvári ker. konv. házi llt. 2. 4. 32. A., Orsz. llt. Dl. 31., 1438: Pesty, Szörénym. tört. III. 32., Dl. 13209. és Fejérv. ker. konv. házi llt. 2. 7. 66., 1439: Dl. 13367; Pesty, Szörénym. tört. III. 33., 1440: Zsélyi llt. és Körmenyi llt. Himfyana n. 450., 1441: gr. Erdődy cs. monyorókeréki llt., Muz. llt., 1442: U., o., és Tört. Társ. letét valamint Bécsi áll. llt., v. ö. Magy. Tört. Tár. IX. 62., 1443: Dl. 13733. és Muz. llt., 1444: U. o., 1445: Nagymihályi llt. és Galgóczi llt. Lad. 65. f. 1. n. 7., 1446: Századok. 1875. 197., 1457: Dl. 30387; 1459: Dl. 15395. 15399; 1462: Dl. 15768; 1465: B. Révay cs. llt. Gyulay, f. IX. n. 32., 1465: U. o. Div. fam. fasc. III. n. 3., 1466: Dl. 94. szám. 15. l., és br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 3., 1472: Muz. lltár, 1479: Muz. llt. és Lelesz. 15., 1480: Dl. 24981; 1481: Dl. 18491; 1482: Dl. 15404; 1483: Kállay cs. llt. és Dl. 18788; 1484: Dl. 18929; 1487: Veszpr. kápt. házi llt. 15. dob., 1489: Magyar Sion. IV. 518. és Dl. 19596; 1490: Haz. okmt. IV. 436.)

KRASSÓVÁRMEGYE.

Más alakja volt, mint napjainkban, midőn a Dunától egész a Marosig fölér. Hajdan inkább csak a Karas folyó két oldalán terült el, a mai Torontál, Temes és Krassó megyék alsó részében.

Délen a Duna, nyugoton Kevemegye, — Dobricza és Kanak vidékétől kezdve pedig ék.-d.-dny. irányú félkörben (részben a Berzava f. mentén, részben: keleten, a nagy hegység vonalán) Temesmegye határolta.¹

Hasonlóan Temeshez, szintén nem alkotott egységes egészet. Délkeleti vidékeit a borzafői, krassófői, (kövesdi) és illyédi (nemes) oláh kerületek foglalták el, melyeknek *kenézségei* a szörényi bán (vagy temesi ispán) hatósága alatt állt várakhoz sorolhatók, sőt (főleg később) biráskodási s úgy látszik hadi tekintetben magok ama nemes oláh kerületek is.² Délnyugoti részén a harami szék vagy járás (sedes) terült el, melyet Krassómegye kiegészítő-részenek tartottak.³ 1445-ben *ez is a szörényi bánsághoz* tartozott.

Mint Temesmegyében, itt is a király a legelső földesur. Várai s az ezekhez tartozó városok és kerületek sűrűn sorakoznak egymás mellé, a Dunától föl a Berzaváig. A Duna mentén, Temesmegye felől: Pécz (Pet) vár⁴ tán a mai Lyupkova vidékén,

¹ *E megye helységeinek kidolgozásánál Pesty Fr. Krassóm. tört. (II. 1. 2.) után indultam. A hol tehát idézet nincs, (hanem csupán évszám), Pesty e művének az illető helység a megtalálható része értendő.* A megye nevének írásmódja: Krasu, Crasou, Karassou, Krassow, Korrassow sat. (U. o. II. 1. 266.)

² V. ö. Temesmegye bevezetésében.

³ Idéz. I. Haram várnál. Egy 1369. évi oklevél szerint a harami akkori várnagy krassómegyei alispán volt. (Muz. llt.) Egy másik, 1473. évi szerint: Patak, Gyano és Duplaj helységek «in comitatu Haram» feküdtek. (Jászói llt. prot. A. fol. 9.)

⁴ V. ö. Temesmegyében.

hozzávetőleg a legszélső; innen nyugotra a mai szerbiai Golubaczcza¹ szemközt: Szent-László-vára; odább, a mai Pozsezsena helyén a régi Pozsaszin (vár és város); még tovább Palánka felé: Kőszeg város; Palánka helyén pedig: Haram vár és város; föntebb, Versecz vonalában, e várostól keletnek: Ér(d)-Somlyó vár, s valamivel délebbre: Illyéd vár és város (a mai Illadia); északra: Krassó-fő vára (a mai Krassovánál); ettől ny.-é. felé: Kövesd vár (a mai Kallina és Székás vidékén); még odább é.-ék. felé, a mai Czerova és Vaiszova táján: Borzafő vár; végül nyugot-északnak, a Berzava mentén: Mező- vagy Nagy-Somlyó vár és város (a mai Nagy-Semlak) következnek egymásután.

Az uradalmak ily hatalmas csoportjai mellett igazi nagybirtokost csak keveset találunk a fönmaradt területen. Tán legvagyonosabbak s egyszersmind benszülötteknek tekinthetők a remetei (vagy döbrentei) Himfiek, kik a XIV. század eleje óta (különösen e században) a falvak egész sűrű csoportját szerezték meg vagy kapták adományba. Fő-fészükük Lugostól egyenesen délre: Remete (a mai Remete-Poganest), melytől főleg ny. és d.-ny. felé, a Berzava f. mentén, a régi Temes és Krassó megyék határvidékén a mai Izgar, Jerszeg (hajdan Egerszeg), Sódia (h. Sósd), Rafna, odább keletnek Ezeres (h. Egres), innen dny. German (h. Ermén), innen é. Nagy-Semlak és Denta táján, délre pedig a Karas f. mentén fekvő Varadia vidékén, együttvéve mintegy 50 faluban birtokosok.

Melléjük a Nagymihályiak sorakoznak, kik a Berzava mellékén, Denta közelében: Szent-György, innen ény. Detta (h. Déd), dny. Rárós és Biószeg (h. Bélszeg) puszták, délre: Vatina (h. Vát), még lentebb, a Karas mentén, Versecztől dk. Jam, Szuboticza és Russova (h. Rusolecz) helységek vidékén, sőt lent is a Duna mentén, — vagy 52 faluban a nagylaki Jánkfiak birtokait kapták Zsigmond királytól.

Végül még a szeri Pósafiaknak (s utánok 1471. óta a gúti Ország-oknak és nádasdi Ongoroknak) van terjedelmesebb uradalmuk: 4 város és 13 falu, melyek közül azonban egyetlen egynek fekvését sem tudjuk meghatározni.

Kisebb birtokosok a Dócziak (Temesmegyéből), a mai

¹ Mely Galambóc néven előbb szintén Magyarországhoz tartozott.

Berekucza, (a Berzava f.) és Dognácska vidékén vagy 7 faluban, és a hajdani Kőszeg városban, bár inkább csak ideiglenes czímen, Ér-Somlyó várában azonban 1472. óta adományképen; továbbá a (csanádmegyei) Fejéregyháziak, Szokolár táján vagy 5, — a benszültött gyertyánosi Csép(i)ek, a mai Berzava menti Gertenyes vidékén vagy 4 faluban; odább nyd. az omori Cselnök vagy Csolnok család Omor vidékén, — a Patakiak a barami székbén 3, — a Varányiak, Csiklova, Zsittin és Varány vidékén vagy 7, — végül a bakai Szöllősiek (Temesmegyéből) Dognácska táján 3 helységben.

Más megyebeli előkelő urak vagy főnemesek közül; a gersei Petők, Bizereiek, Csákiak, Csornaiak, krassófi Orbonász-ok, Hunyadi J., sz.-miklósi Pongrácz J. és a rácz despoták válnak ki kisebb vagy ideiglenes birtokokkal.

VÁRAK ÉS ERŐSSÉGEK:

Borzafő vagy **Borzvafő**. Mint királyi vár fennállott már 1370-ben. A XV. században is több ízben föltűnik. Kiváltságos oláh kerület székhelye volt. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 72., III. 344.) A Berzava forrásvidékén feketett s pl. Bács (Bacz), Vasziló és Czerova tartoztak hozzá. (1433.)

Ér-Somlyó vagy **Érd-Somlyó**. 1343-ban tűnik föl, mint királyi vár. 1390-ben Zsigmond király — új-adományul — Perényi Miklósnak adta, de 1392-ben más uradalmakért visszacserélte. 1440-ben I. Ulászló a gúti Országh-oknak adományozta, de még ez évben — ő is visszacserélte. 1448-ban már a Hunyadi János kezén találjuk, kitől ekkor Brankovics despota váltságul kicsikarta. Utóbbi birta 1451-ben, 1455-ben és 1458-ban is. Halálával úgy látszik, Mátyás király kezére került, a ki 1472-ben Dóczi Péternek adományozta. Később, úgy látszik a vingárti Gerébek birtokába jutott. — Erdsomlow. (Falu. 1323.) Ersumlya. (1335.) Ersumplyo. (1386.) Ersomlya. (1440.) Somlyo. (1458.) Castr. Ersomlyo. (1472: Muz. lt.) Varadia vidékén — ma Temesm. — a Karas mellett állhatott. 1390-ben hozzátartoztak: Érd-Somlyó, Krassófő, Cserno(l)cz, Jabolnok, Varadia és Vizvár. (L. Stepkfalva a. is. — V. ö. 1492-höz: gr. Csáky cs. lt. f. 33. n. 4.)

Gyertyános. A gyertyánosi Csép család a század elején (1404. 1406.) királyi engedéllyel várat épített Gyertyánoson.

Haram. Királyi vár, melynek várnagyát 1483-ban harami bán-nak (1489-kapitánynak) nevezik. Olykor (pl. 1445-ben) a szörényi bánsághoz tartozott. — Castrum Horom. Haram. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 205., Pesty. Eltűnt vm. I. 411., 1478: Muz. lt., 1489: Galgóczy lt. Lad. 94. f. 10. n. 3.) A XIV. sz. közepe óta gyakran emlegetik. Mellette a hasonló nevű város terült el, a mai Ó- és Új-Palánka (Temesm.) helyén, a Karasnak a Dunába ömlésénél. Palánkával szemben különben, a szerb parton, ma is Rama nevű helység áll. (L. Krassómegye és Temesmegye Bevezetésében is. V. ö. 1445-höz: Körmendi lt. Himfyana, n. 464.)

Illyéd. Királyi vár. A XIV. században gyakorta emlegetik, s bizonyára a XV. században is fennállt. Omladécai Illadia és Szokolár mellett (Fehér-templomtól ék.) ma is láthatók. (V. ö. a hasonló nevű város és a Varányi család alatt.)

Kis-Somlyó. (Kis-Somlya.) Várnagyai 1404-ben tűnnek föl. — Kis-Somlyó a mai Kis-Semlaknak felel meg. Dentától kel., Temesmegyében.

Kövesd. 1376. óta kezdik emlegetni. 1395-ig a Csákiak bírták; ekkor cserében tőlük Zsigmond király kezére jutott. Egy kiváltságos oláh kerület központja volt. — Castrum Kwesd, Kuesd, Kevesd sat. (1395: gr. Csáky cs. lt. f. 10. n. 11.) Kenesius de districtu castri Kuuesd. (1391. körül: Muz. lt. 1500 év táján elhelyezve.) Castellanus de Keuesd. (1432: Kállay cs. lt.) A mai Kallina és Székás vidékén keresendő.

Krassófü vagy **Krassó.** Királyi vár. Castrum de Crassou. (1247.) C. de Karassou. (1266.) Castrum regie maiestatis Crassou. (1358.) Castellani de Crassofew. (1389. 1437. 1520.) Crassofew. (1437. körül: Archaeol. Közl. XII. 113. l.) Az ér-somlyói vár tartozéka s egy oláh kerület székhelye volt, melyhez 1433-ban: Gunlya, Lucza (Luka?) és Armista (is) tartozott. (Pesty. Krassóm. t. III. 345.) 1437. körül krassófüi Orboná(s)z György (l. a birtokosoknál is) tartá kezén. A Karas forrásvidékén feküdt; Krassóvától keletre némi omladécai ma is megvannak.

Mező-Somlyó vagy **Nagy-Somlyó.** Inkább a XVI. században szerepel; de úgy látszik már a XV. században fennállt. (L. Mező-Somlyó városnál.)

Pécz. (Pet.) L. Temesmegyében a várak közt. (E helyütt pótlólag csupán azt jegyzem meg, hogy az 1528. évi térkép a Duna vonalán Sz.-Lászlóvártól keletre egy: Pedit s még odább egy: Petic nevű várat tüntet föl.)

Pozsazsin. Castra inferiora cisdanubiana: Possezyn. (1437. körül: Archaeol. Közl. XII. 115. l.) Castrum Posasy. (1478: Muz. lt. Decretum.) Bizonyára királyi vár volt. (L. a hasonló nevű városnál.) 1478-ban a törvény — újjáépítéséről rendelkezik.

Somlyó. L. Ér- vagy Érd-, Kis- és Nagy-Somlyó váraknál.

Szent-György. A nagylaki Jánkfiake volt; majd a János magvaszakadtával (1427.) a Nagymihályiaké lett. — Castellum in Zenthgwrgh. (Pesty. Krassóm. t. III. 315. — V. ö. a hasonló nevű helységnél.)

Szent-László. (Szent-László-vára.) Zsigmond király 1427-ben az átellenben fekvő Galambóczi vár ellen építteté. 1430-ban állta ki a tűz-próbát abban a csatában, melyben Rozgonyi Cecilia is kitűnt. 1437-ben, 1460-ban és 1462-ben megint említik. — Castrum (regis) Zenthlazlowara. (Pestynél i. m.) C. Zenthlazo. (1460: Galgóczi lt. Lad. 96. f. 1. n. 2.) C. Zenthlazlowara. (1462: Bánffy cs. lt. f. 7. n. 2.) Omladécai Galambócczal szemközt, a Babakaj nevű dunai szirt közelében ma is láthatók.

Összesen : 13 vár.

VÁROSOK:

Agyagos. 1471-ig a szeri Pósafiaké volt, István magtalan halálakor g. Ország M. és nádasdi Ongor J. kapta. Úgy látszik azonban a XV. század végén már a gersei Petők bírták.

Haram. L. Haram várnál.

Illyéd. (Elyad.) Elyad. Elyed. Ilyeed. (1333. 1464.) A benne állt várral együtt egy oláh kerület székhelye volt. (Ennek tartozékaira nézve 1. a Varányi cs. a.) 1428-ban Zsigmond király «oppidum nostrum»-nak czímezi. Ma Illadia, Oraviczától d. (V. ö. *Temesmegyében*, a maczedóniai Dances-fi cs. a.)

Köszeg. Kuzegh. Kwzegh. (1370. 1472.) Kwzeg prope Posesyn. (1434: Mon. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 142. l.) Opidum (regis) *desertum* wolahicale Kewzegh appellatum in districtu de Haram. (1444: tancsi Földvári cs. letéte az Orsz. Lltárban, n. 85.) 1370-ban a galambóczi, majd a harami várhoz tartozott. 1444-ben I. Ulászló király, mint elpusztult várost, Domsosi vagy Damsosi Musinának, Csornai Mihálynak és Bizerei Miklósnek adta, a miháldi kerületben szokásos (oláh nemesi) szolgálmányok kikötésével. A Bize-reieknek 1472-ben is volt benne részök, melyet akkor a Dócziaknak vetettek zálogba. — A megye déli részében a Duna mentén feküdt, a mai Pozsezsena környékén, úgy látszik: Palánka felé.

Kövesd. Oppidum Kewesd. (A XV. század első felében: Kállay cs. llt., a XIV. század végén elhelyezve.) — L. a hasonló nevű várnál.

Mező-Somlyó vagy (**Nagy**-) **Somlyó.** Mezeusumlow. (1270.) Mezewsomlo. (Páp. tiz.-lajstr. 149. l.) Meczew Somliow. Mezousomplou. (1364., 1378., 1425., 1437. sat.) Somlou maior. (1437.) 1343-ban, 1370-ben és 1389-ben civitas-nak czímezik, 1424-ben pedig oppidum-nak. Már a XIV. században s a XV-ikben is törvénykezési helye a megyének. (Adatok főleg a Kállay cs. lltárában.) 1454-ben (a királytól) cserében a szentmiklósi Pongrácz Jakab kezére került, ki ez évben a «comes de Somlow» czímet is viseli. Somlyót ekkor Temeshez számítják — bizonyára tévesen. A mai a temesmegyei Nagy-Semlaknak felel meg, Dentától keletre. (V. ö. 1454-hez: Letopis Matice Slovenskej. XI. évf. II. füz. 77. l.)

Milos. Mylos oppidum. — L. a szeri Pósafiak a.

Péterfalva. Petherfalwa op. (1471.) L. ugyanott.

Pozsazsin. Posesyn iuxta Danubium. Banus de Posesyn. (1434: Mon. Slav. Merid. XXIII. Acta Bosnae. 142. l.) Bozazin. Oppidum Pozazin. (Mátyás kir. korában: Bonfini Dec. IV. lib. 1. és Dec. IV. lib. 4., 1606. évi kiad. 543. és 582. l.) Bizonyára a hasonló nevű várhoz tartozott s így királyi birtok volt. Ma Pozsezsena, a Duna mellett, Fehértemplomtól dk. (V. ö. különben: Aschbach. Gesch. K. Sigismund, III. 464—5.)

Szőnyes. Csak 1471-ben fordul elő, mint: Oppidum Zewnyes, Zewnes. (L. a szeri Pósafiaknál.)

Összesen: 10 város.

HELYSÉGEI:

Ábel. Abel. (1415. 1418.) Talán a mai Ablián Temesmegyében, Fehér-templomtól é.

Ács. 1471.

Adorjánfalva. L. Temesmegyében.

Ajton(y). L. Berek helys. a.

Ácsi. Alchy. (1421. 1427.) A Berzava mentén fektült.

Almás. 1370. — Úgy látszik krassómegeyei falu volt.

Alsó-Gatály. L. Gatály helys. a.

Alsó-Halimba. L. Halimba a.

Apácsa. Pacha. Apacha. (Páp. tiz.-lajstr. 152. 157. 159.) 1373-ban: Magyarapacha, Tothapacha; 1416-ban: Apachcha; 1424-ben: Apachya. 1469-ben világosan e megyében, 1446-ban és 1492-ben Temesben. (1446: Muz. llt.) — Ma Opaticza, Temesmegyében, Dentától é.

Apáti (Orosz-). L. Orosz-Apáti néven.

Arács. L. Temesmegyében.

Árki-kunfalu. Arkykunfalu. (1389: Pesty. Krassóm. t. III. 190.) A Himfieké volt.

Armista. Armistha. (1433: Pesty. Krassóm. t. III. 345.) A krassófői várhoz tartozott s így a Karas felső folyása mentén kereshető.

Árosnok. L. Harosnok alakban.

Asszonylaka. Azonlaka. (1389.) Talán a Poganis f. vidékén fektült.

Aszuág. (Aszivág.) Ozywag. (1323: Körmen di llt. Himfy. n. 41.) Ozyag. Ozioag. (1360. 1364.) Azuoagh. Azwagh. (1404. 1488.) Ozyahg iuxta Ozyaghpathaka. (1428: Kállay cs. llt.) Forotik (Dognácska) vidékén fektetett.

Bács. (Bacz?) Bacz. (1433.) Czerovával együtt (l. ott) Borzafő várához tartozott.

Bács-tövisse. Bachtytyuisse. Bachtivisse. Bachituusse. Bastuisse. Bas-tuisse sat. (1361—1425.) Ér-Somlyóval volt határos.

Baj. Bay. (1333. 1407—8.) Vámszedő hely volt.

Baj(o)la. Baiola. Bayla. (1355. 1362.) A mai Fehértemplom és Csorda közt fektetett.

Bajton(y). (Bajtény.) L. Temesmegyében.

Barla(-falva). (Barla. Barlefalva. 1373. 1437.) Úgy látszik Lugostól d. fektült.

Básta. Basta. Baastha. (1370. 1410.) Az érdsomlyai várhoz tartozott.

Braján. Brayan. (1464.) Oravicza vidékén fektetett.

Bedrefalva. Bedrefalua. (1344.)

Belényes. (Belényös.) Belencs. Belenus. (1368. 1428.) Székással volt határos. 1351-ben a kövesdi kerülethez tartozott. (Poss. Beninys in districtu de Kuesd. — Muz. lltár a Wenzel-féle gyűjteményből.)

Belicze. L. Bilicze alakban.

Bélszeg. (Bél-szék.) Nagbelzek. Belzegh. Obelzeek. Peruenbeelzeek. (1427. 1428.) A mai Biószeg pusztá, Torontálmegyében, Zichyfalva mellett é. — Ily nevű falu (Belzeg, Beelzeek) különben a más megyékben birtokos: *Zelena*

család előnévében is föl-fölmerül a XV. század vége felé; de hogy ez a hely értendő-e, nem tudom. (1491: Dl. 19117; 1496: Dl. 20507.)

Bencs. 1401. 1419. — Úgy látszik Krassó megyében feküdt.

Benkefalva. 1418. Bácsövissze körül feketett.

Berek. 1458-ban a Dócziak: «*Berek, Zenthkyral, Ahthon, Gewche*» birtokához tartanak igényt, örök jogon. (Gr. Forgách cs. llt.) A Berzava vidéken feketettek. Berek tán a mai Berekuczának felel meg, Csákovártól dk. Temes megyében.

Berkesz. Berkez. (1358. 1431.) Perkez. (1405: Kállay cs. llt.) Berkeez. (1472: Muz. llt.) A mai Perkoszova, Temes megyében, Dentától dk.

Berzi. Berzy. (XV. század: Muz. lltár.) Úgy látszik a mai (és a régi) Krassó megye területén, Rafna, Resicza sat. táján feketdt, hihetőleg a *Berzava* f. mentén.

Bikkesd. (Bükkösd.) Bykesd. (1343.) Az ér-somlyai várhoz tartozott — talán e megyében.

Bilicze. Byliche. (1418: Kállay cs. llt.) Beliche. (1426: U. o.) Bilice. (1431. 1432. 1435. 1437: U. o.) Nemesek nevében fordul elő. — Bizonyára krassó megyei hely volt.

Bódogasszonyfalva. Bodugazonfolua. (1344. 1370.)

Bodorfalva. Bodurfolwa. (1323.) Nagy- és Kis-Ermén(y) faluval volt határos. — Úgy látszik ugyanezt a helységet kell értenünk az 1488-ban előforduló «Boldor» alatt is. (Dl. 19406.)

Bok(o)rán(d). Bokoran. (1323: Körmendi llt. Himfy. n. 41. — L. Diakolcz helys. a.)

Boksincz. Bokchynch. Boksyncz. (1421. 1427.)

Bo(l)dor. L. Bodorfalvánál.

Borzafő. Borzafew. (1433: Pesty. i. m. III. 344.) L. a hasonló nevű várnál.

Borzlyuk. Borzliuk. (1437: Muz. lltár. — V. ö. Pesty, i. m. az 1389. 1430. évekhez.) A mai Denta, Omor, Sz.-György sat. szomszédságában feketdt. (Es nem Lugos vidékén.)

Bosilafalva. Bosilafalwa. (1442.)

Boszna (puszta). Pred. Bozna. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiaknál.

Boziás. Bozyas. (1370. 1421. 1427—8.)

Brankfalva. Brancfolua. (1343.) Az ér-somlyai várhoz tartozott — talán e megyében.

Breznice. Brezniche. (1390. Kir. ember nevében.) Tán e megyebeli falu volt.

Brusznok. Kenezius de Bruznuk. (1437: Kállay cs. llt.) A r. Himfieké volt; Halimba vidékén feketett.

Bus(s)icze. Bussicze. (1464.) A mai Vrány és Csiklova vidékén feketett.

Császártető. Chazarteteu. (1370. 1421. 1427.)

Csatár. Chatar. (1363. 1367.)

Cseh. (Csécs?) Chech. (1323: Körmendi llt. Himfyana. n. 41.) Szurdok, Kónigsgnad sat. vidékén kereshetjük.

Csécstelek(e). Chechtelek. (1339. 1435.) Chechteleke. (1432: Muz. llt.) A Berzava közelében feküdt s úgy látszik — hol Temes- hol Krassómegyéhez tartozott.

Csér. Cher. Cheer. (1409. 1411.)

Csermasnik (puszta). Pred. Chermasnik in Chernolchwideky. (1428: Kállay cs. lltár.) Csernolcz vidékén feküdt, tehát a Berzava mentén kereshetjük.

Cserno(l)cz. (Csernecz. Csernevcz.) Chernewch. Chernech. Chernolch. (1354. 1428.) Ér(d)-Somlyó várhoz tartozott. (1390.) A Berzava közelében feketett. (L. Csermasnik a. is.)

Csigló(-bánya). (Csegló.) Chiglóbanya. Cheglo. (1437. 1464.) Ma Csiklovabánya, Fehértemplomtól ék.

Csitarovcz. Chythorowcz et alia Ch. (1471.)

Csoba(j). Chobay. (1416.) Choba. (1418: Kállay cs. llt.) Köznemesek nevéből ismerjük. A Berzava vidékén feketett. (Tán azonos a temesmegyei e nevű faluval.)

Csokaly. Chokal. (1414.) Tán Csobaj faluval azonos.

Csortó. Chortow. (1355. 1374.) A mai Csorda, Fehértemplomtól é.

Czerova. Cherowa. (1433: Pesty. Krassóm. t. III. 117.) Borzafő várához tartozott. — Resicza mellett ma is megtaláljuk.

Debölcz. Debewlch. (1427.)

Déd. Ded. Kyzded. Kysdeed. (1411. 1427.) A Berzava vidékén merül föl. — Ma Detta, Dentától ény. (Temesm.)

Dent. (Dend.) Dench. (1322. 1329. 1370: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 128. és 129. l.) Dend. (Páp. tiz.-lajstr. 153. l.) Kétségtelenül a mai Denta, Omor mellett (1370-ben az Omoriak birtoka), Csákovártól dk. Temesmegyében. (Pesty i. h. téved; Ortvaynak van igaza. I. m. I. 485. l.)

Diakolcz. (Deakolcz.) Deakolch al. nom. Bukran. (1347.) Dyakowch al. nom. Bokrand. (1359.) Dyakolcz. (1429.) — A Berzava folyó és Nagy-Szurdok közt feketett.

Dicsin. Dichyn. (1466.) A mai Zsittin, Fehértemplomtól ék.

Dobranicznik (puszta). Pred. Dobranycznyk. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályi cs. a.

Domán(y). Doman. (1370.) Resiczától dny. esik.

Dragájo(l)cz. Dragalyolch. (1431.)

Dragodol. (Dragadal.) Dragadal. (1324: Perényi cs. llt. Szurdokkal együtt fordúl elő.) Dragodol. (1367.) Fehértemplomtól k. feketett a Nera vidékén.

Dragoszlófalva. Draguzlofalva. (1427.)

Drasánfalva. Drasanfalva. Drusanfalva. (1389.) Remetéhez tartozott.

Dre(n)nye (puszta). Pred. Drennye. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiak a.

Dubroľfalva (puszta). Pred. Dubbrwľfalwa in Ozyahgpathaka. (1428: Kállay cs. llt.) Osziág(y) vagy Aszuág(y) (l. itt) mellett feküdt.

Duplaj. Duplay in comitatu Haram. (1473: Jászó, pr. A. fol. 9.) Ma is Duplaj, Fehértemplomtól ny. (Temesm.)

Dupolcz. Dvpolch. (1421. 1427.)

Egerszeg. Egerzeeg. Egurzeg. Egerzyg. Egerzegh. (1369. 1434.) 1369-ben Temesmegyéhez számítják. Ma Jerszeg, Lugostól dny.

Egres. Egrus. Egreus. (1319. 1437.) A mai Ezeres, Bogsántól kel.

Erdőtelek. L. Temesmegyében.

Ér(d)-Somlyó. A hasonló nevű vár mellett ily nevű falu is létezett. (A XIII. század vége óta.) A páp. tiz.-lajstromban: Somlov. (153. l.)

Ermén(y). Noghermen, Kyusermen, Eermen, Ermin sat. (1323. 1436.) Hermen. (Páp. tiz.-lajstr. 153. l.) A mai temesmegyei German vagy Gyerman faluval (Dentától dk.) azonos. (V. ö. Pesty. Eltűnt r. vm. I. 376., hol 'Gyarman-nak mondja, á nélkül, hogy erről Krassóm. történetében említést tenne. Gyarman *nem is felel meg* a mai G(y)ermannak. V. ö. DL 14125.)

Erosmegy (?) Erosmegh. (1471.)

Farkad. Farkad. (1362.) Márktelkével együtt említik.

Farkasfalva. Farkasfalwa. (1363. 1389.) A régi Temes- és Krassó megye határán feketett.

Fejéregyház. Feyereghaz. (1355. 1370.) A mai Fehértemplomnak látszik megfelelni (V. ö. Tört. és Rég. Ért. Temesv. VIII. 88. l.) A régi Fejéregyház név szerb ajakon maradt fenn, ezt a múlt században a németek Weisskirchen-re fordították, s ebből lett újabban, midőn az: egyház elnevezés helyneveknél nem divatos — a magyar: Fehértemplom.

Fékanos. L. Temesmegyében.

Fekete-(V)izvár. L. Stepkfalva és főleg Vizvár helységeinél.

Félegyház. L. Temesmegyében.

Felső-Gatály. L. Gatály helys. a.

Figelegy. Phigeleg. (1405: Kállay cs. llt.) Fygeleg. (1415: U. o.) Krassó megyei köznemesek (Tatár István, Fodor János) előnévében fordul elő.

Files-kenéz-falva. Phileskenezfalva. (1389.) Remete közelében feketett.

Filestó. (?) Filestow. (1389.) Úgy látszik Krassó megyéhez tartozott. A Pogánis mellett fektűt.

Főtelek. (?) Fevtelec. Fythelek. (1362. 1408.) Úgy látszik a mai Kudricz (temesmegyei) helységgel volt határos.

Fugyas. Fugyas. (1406.) Egerszeg táján fektűt.

Galánfalva. Galanfalwa. (1471.)

Garáb. Garab. (1421. 1427.) Talán Krassó- talán Temesmegyében fektűt.

Garabolcz. Garabolch. (1418.) Székás vagy Dognácska vidékén feketett.

Garulya. Kenezius de Garulia. (1437: Kállay cs. llt.) Krassófő vidékén fektűt, hol különben ma is megtaláljuk: Goruja néven, Krassova mellett nyugot-délre.

Gatály. 1343-ban: Alsó- és Felső-Gatal. 1396-ban: Gatal, Gathal. — Ma Gattaja, Temesmegyében, Dentától ék.

Gegőcz. Gegeuch. (1358.) A Karas folyó vidékén fektűt.

Gerebencz. Gerebench. (1341. 1393.) 1390-ben Gerebencz vár is föltűnik. — Valószínű, hogy Krassó megyéhez tartozott, s a mai Grebenáczczal azonos, Fehértemplomtól nyug.

Gerecz. Gerech. (1421. 1427.)

Gergelyfalva. Gergerfalva. Gergefalva. Gergelyfalva. (1389. 1434.) A Berzava közelében feküdt.

Golonya. Golonya. (1376.) A mai Kallina, Dognácska mellett dny.

Göcze. L. Berek helys. a.

Gödén(y). Guden. (1378.) A Karas vidékén feküdt.

Gradócz. Gradoch. (1427.)

Greleti. Grelethy. (XV. század: Muz. llt.) Úgy látszik a mai (és a régi) Krassó megye területén, Rafna, Resicza sat. vidékén feküdt.

Gunlya. Gunlya. (1418. 1433: Pesty. Krassóm. t. II. 199. V. ö. u. o. III. 345.) Krassó fő várához tartozott, tehát a Karas felső folyása mentén keresendő.

Gymalmár. Galmar. (1323. 1427.) Gialmar. (1400.) Keresztes és Ermén(y) faluval volt határos.

Gyano. Gyano. (1473: Jászói llt. prot. A. fol. 9.) A harami székhez tartozott.

Gyár. L. Jár alakban.

Gyertyános. (Györtványos, Gyartyános.) Gert(h)ianus, Gurtianus, Gyrtthyanus, Gyarthyanus, Gywrthianus, Gyerthenes sat. (1380. 1430.) A mai Gertenyes, Temes megyében, Bogsántól ény.

Gyopa. Gyopa. (1421. 1427.)

Györgö. (Görgető.) L. Temes megyében.

Györög. (Gyüreg.) Gyreg. (1394.) Gywrwgh. (1424: Pesty. Krassóm. t. III. 308.) Tán Krassó megyében is feküdt ily nevű falu.

Gyurfalva. Gyurfalva. (1389.) Remete vidékén feketett.

Gyülvész. Guluez. Gyuluez. (1355. 1374.) A mai Fehértemplom vidékén feketett.

Halimba. Halymba. Olsow Halimba. Hylimba. Helwmba. Helyomba. (1341. 1439.) Gertenyes és Sósdiá mellett feküdt.

Halmág-kenéz-háza. Halmagkenezhaza. (1389.) A Berzava vidékén keresetjük.

Hám. Haam. (1388: DL. 7405.) Vásáros- és vámhely volt. Úgy látszik a Karas mentén feküdt. Talán az 1344. és 1370. években felmerülő a «Hom» faluval azonos.

Harasztovcz. L. Stepkfalvánál.

Harka. (Harkincz.) Harka. Harkynch. (1421. 1427.)

Harosnok. Arusnok és Horosnok — formában tűnik föl. Úgy látszik e megyében feküdt. (1358. 1378.)

Heimba. (Helemba. Helyomba.) L. Halimba alakban.

Herczek. Herczek. (1370.)

Hodos. L. Tejes helys. a.

Hosszú-Olaszi. Poss. Hozyuolazy. (1449: gr. Teleki cs. gyömrői llt. XV. 1. n. 3.) Szokolárral együtt említik, mint a Fejéregyháziak birtokát.

Howalfalva. Howalfalva. (1471.)

Igriczi. (Igréczi.) Igryci. Igrechy. (1421. 1427.) Három ily nevű falu is állt egymás mellett e megyében.

Ivánk. L. Jánk alakban.

Izgár. (Izgara.) L. Temesmegyében.

Jabolnok. Jabolnok. (1390. 1392.) 1390-ben Er-Somlyó vár tartozéka. Úgy látszik a mai Jabuka-nak felel meg Versecztől dk. (Temesm.)

Jám. Jam. Jaam. (1335. 1427.) Versecz és Fehértemplom közt ma is megvan.

Jánk. Nemesi névben: de Janyk, de Iwank. (1335. 1383.) A Karas mentén feküdt.

János-kenéz-falva. Januskenezfalva. (1389.)

Jár(i). (Jára.) 1388-ban nemesi névben: de Jary. 1389-ben: de Gyaar. 1390-ben: de Jaar. 1437-ben: de Jara. — A Berzava vidékén feketett.

Jenő. Jenew. (1370. 1435.) A Berzava vidékén feketett.

Jugafalva. Jugafalua. (1418: Kállay cs. llt.) A r. Himfi-féle birtokok vidékén keresetjük.

Kakaré. (Kakarét.) Kakareth. Kakarek. (1367.)

Kalántel(e)ke (puszta). Pred. Kalanteleke. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiaknál.

Karalyos. Korulus. (1323: Körmendi llt. Himfyana n. 41.) Karalus. (1370.) Mező-Somlyó város vidékén feketett.

Karassó. Karasow. (1333.) Nog Carassou. Kyskarassou. (1358.) — Ma Karassova, Resiczától dny.

Kecsafalva? (Ketafalva?) Kechafalua? Kotthafalua. (1389: Pesty. Krassóm. t. III. 189.) A Himfieké volt.

Kengyeltő. Kengyelthow, Kengeltó — nemesek nevében fordul elő 1418-ban és 1432-ben. (1432: Kállay cs. llt.)

Kerepcze. Kerepche. (1421. 1427.) Szent-György közelében, a Berzava mellett feküdt.

Keres-köz. Nicol. et Joh. de Kereskuz — krassóm. kir. ember. (1410: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 294.) Joh. Kereskezy, de Kereskez — temesm. kir. ember, majd (krassóm.) ügyvéd. (1426. 1430: Kállay cs. llt.) Andr. de Khereskez — kevemegyei kir. ember. (1452: Muz. llt.) Bizonyára Temes-, Keve- és Krassómegyék összeszögellésének vidékén, tán Krassómegyében, a **Karas** (**Keres**) f. mentén feküdt.

Keres-szeg. Kereszeg. (1277.) A **Karas** mentén, Illadia táján feküdt.

Kerestafalva. Kerestafalua. (1404.) A r. Himfieké volt.

Keresztes. (Keresztös.) Kereztes terra. (1323.) Kerestes. Kereztus. (1363. 1433.) Valószínűleg Semlak táján feküdt.

Keresztyénfalva. Kereszthyenfalva. (1421. 1427.)

Kigyós. Kygyos. (1370.)

Kis-Déd. L. Déd. helys. a.

Kis-Ermén(y). L. Ermén(y) a.

Kis-Karassó. L. Karassó helys. a.

Kis-Priboj. (Kis-Priboly.) L. Priboj helys. a.

Kivís. Kyvys. (1421.) *Tővis?*

Komján. Komyan. (1364.)

Komjáti. Poss. Komyathy. (1449: gr. Teleki cs. gyömrői llt. XV. 1. n. 3.) Szokolárral együtt merül föl.

Kosgya. Cosgya. (XV. század: Muz. llt.) A remetei Himfieké volt, s tán a régi Krassómegyében, a többi Himfi-birtokok vidékén (Rafna, Sósd, Egres sat.) feküdt.

Kovaszdincz. Poss. Kowasdincz. (1449: gr. Teleki cs. gyömrői llt. XV. 1. 3.) Szokolárral együtt említik.

Kozmafalva. Kozmafalwa. (1471.)

Köles. Kilyus. Kwles. (1421. 1427.)

Kövespataka. Kuespotoka. (1361.) A Karas vidékén feketett.

Kragolyfalva. Kragyofalwa. Kragoyfalwa. (1406. 1436.) A megye nyugoti szélén feketett.

Kragunfalva. Kragunfalua. (1370.) Illyédhez tartozott.

Krassóő. Crassofew. (1390: Pesty. Krassóm. t. III. 209.) L. Ér-Somlyó és Krassóő váraknál.

Kuszák. Kuzaak. Kwzaak. (1421. 1427.)

Kutrecz. Kutres. Kutrez. (1358. 1362.) Ma Kudricz, Versecztől ék.

Kuzmincz. Kuzmynch. (1421.)

Lászlóháza. 1334. — Füzes és Germán közt feküdt.

Letskás. Lethkas. Lechkas. (1421. 1428.)

Ligoro(va)cz. Lygoroch. Lygorouach. (1421. 1427.) 1427-ben pusztá. A Duna mentén feküdt.

Lipkó. Nobiles et kenesis de Ilyed, *Lypko* et Mihald districtuum . . (XV. század: Muz. lltár.) A régi Krassó- vagy Temesmegyében, a mai Krassó-Szörénymegye területén, valahol Lugostól (távolabb) dél felé feketett. Tán a mai Lupáknak felel meg? (Resicza közelében nyug.)

Lőrinczfalva. Lewrenchfalwa. (1388—9.) A Karas folyó mentén kereszhetjük. (V. ö. DL. 7536.)

Lucza. (Luka?) Luca. (1433: Pesty. Krassóm. t. III. 345.) A krassóői várhoz tartozott; tehát a Karas forrásvidékén keresendő.

Lugot. Lwgoth. (1464.) Az illyédi kerülethez tartozott.

Lukaja. L. Stepkfalvánál.

Luki. Luky. (1452.) Valószínűleg a Karas mentén feküdt.

Lyubor. Poss. Lyubor. (1387: Körmendi llt. Himfyana n. 272. A Himfiek kapták ekkor. — Rafna vidékén kereszhetjük.

Magyar-Apácza. L. Apácza helys. a.

Majczó. Maycho. (1433.) Két ily nevű helység állt a megye területén, a borzafői kerületben, a Berzava mentén.

Majosfalva. (Majánfalva.) Mayusfolua. Mayanfalva. Moyafalva. Maiosfalva sat. (1333. 1418.) Maiusfalwa. (1426: Kállay cs. llt.) A Berzava mentén, úgy látszik Jerszeg vidékén feküdt.

Marinkolcz. Marinkolcz. (1464.) Az illyédi kerületben feküdt.

Márkteleke. Markteleke. (1362.) Talán a mai Markovecz, Temesmegyében, Versecztől ék.

Matyáz. (Matyoz.) Matyaz. (1370. 1436.) Mathyoz. (1472: Muz. llt.)

Medves. Medwes. (1406.) Sósdia vidékén feketett.

Ménés. Myncees. Menes. (1382. 1506.) Oravicza és Illadia vidékén feketett.

Mezgen. (?) Poss. Mezgen. (?) — Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit Oprisafalváról.

Micsk. (Mikes.) Mychk. Mykch. (1486.) Tán krassómegyei falu volt és Sándorpataka táján feküdt.

Miklósfalva. Miklofalua. (1389: Pesty. Krassóm. t. III. 189.) A Himfieké volt.

Milotinolcz. Mylotynolch. (1427. 1428.)

Mirsíncz (puszta). Pred. Myrsincz. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiaknál.

Monyorós. Monyoros. (1418.)

Morczin. Morchyn. (1370: Pesty. Helynevek. I. 223.) Jabolnokhoz tartozott.

Nagy-Bélszeg. L. Bélszegnél.

Nagy-Ermén(y). L. Ermén(y) a.

Nagy-Karassó. L. Karassó helys. a.

Neks(z)efalva. Nexefalua. (1369.) A régi Temesmegye felé terült el.

Nem(p)csé (puszta). Pred. Nempche. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiaknál.

Nencstelek. Nenchtelek. (1421.)

Nendrás. Nendraz. (1382. 1437.) Nagy-Tikván és Székás falvak egyes határrészei ma is őrzik nevét.

Neogóczfalva. Neogochfalua. (1421.)

Neszebér. Nezebeer. (1471.) Két ily nevű helység is volt e megyében.

Nevegytelek. L. Stepkfalvánál.

Novák. Nouak. (1370.)

Nyég. Nyeg. Nyek. (1370. 1426.) Gertenyestől dk. feküdt.

Ó-Bélszeg. L. Bélszegnél.

Omor. Wmwr. (1343: gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 1.) Omor. (XIV. és XV. század.) Plebanus de Omor. (1394: Kállay cs. llt.) Denta mellett ék. találjuk. (V. ö. az omori Cselnök vagy Csolnok cs. a.)

Oprisafalva. Poss. Oprissafalua. (1400 körül: Kállay cs. llt. a XIV. század végén elhelyezve.) Ugy látszik krassómegyi falu volt s tán a régi Krassómegye ék. vidékén feküdt.

Orosz-Apáti. Orozapathy. (1415. 1418: Kállay cs. llt.) Orozapath. (1415: U. o.) A Majos cs. nevében vagy előnévében fordul elő. Krassó- vagy Temesmegyében kereshetjük.

Osziág(y). L. Aszuágy alakban.

Parász(-falva). Paraz. Porazfalua. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr., 1405: Kállay cs. llt. V. ö. Maráz városnál Temesmegyében.)

Patak. *a*) Pathaky. (1367.) Pathak. (1437. 1464.) *Patak in Haram.* (1473: Jászói prot. A. fol. 9.) Ma Potok, Fehértemplomtól k. é. — *b*) Lásd: Vaja alatt is.

Pátrik(-falva). Két Patrygh. Patrikfalua. (1421. 1428.)

Páznád. (Paznad.) Paznad. (1400.) Talán Rafna vidékén feküdt.

Per(e)dő. (Perde. Perdej.) Perdouoy. (1323: Körmendi llt. Himfyana, n. 41.) Perdeve, Perede, Perdeu, Perde sat. (1347. 1439.) Peredw. (1414: Kállay cs. llt.) A Berzava mentén, Temes- és Krassóm. határvidékén fektetett.

Perkesz. L. Berkesz alakban.

Perliszke. Perlyzke. (1378.) Vajával szomszédos volt.

Pervén-Bélszeg. L. Bélszegnél.

Peszér. (Pöszer.) Peser. Pezer. Pezeer. (1396. 1429.) Pwzer. (1418: Kállay cs. llt.)

Pleskócz. Pleskoch. (1421. 1428.)

Podversa. Podwersa. (1427—28.) A Karas folyó és Szent-György közt feküdt valahol.

Preko(l)cz. Prekoch. Prekolcz. (1421. 1428.)

Prekolfalva. Prekolfalwa. (1389.) Izgar mellett feküdt, talán Kr.-megyében.

Pribi(l)fia-Miklós-falva. Pribifyamyclosfalwa. (1389.) 24 jobbágyuk lakott itt a Himfieknek.

Priboj. (Priboly.) Priboy és Kyspriboy. (1427. 1437.)

Racskfalva és Radafalva. Rachkfalwa et Radafalwa. (1389.) Temes- vagy Krassó megyében feküdt mindkét helység. Az előbbi Remetének volt tartozéka.

Radomérfalva. Radomerfalwa. (1421. 1428.) A Berzava vidékén feküdt.

Radumlya. (Radomlya.) Radamlia, Rodomla, Radymlya, Radumlya sat. (1367. 1370.) A mai Potok vidékén feküdt.

Rafna. (Ravna.) Rauna. Ravna. (1364. 1418.) Lugostól dny. találjuk. (V. ö. XV. század végén elhelyezve: Muz. lltár.)

Ráros-sziget. Raroszykgeth. (1421. 1427.) Úgy látszik a Zichyfalvától ény. eső Ráros pusztának felel meg — Torontálnegyében.

Reccicza. Rechycha. (XV. század: Muz. llt.) Hihetőleg a krassó megyei Resicza értendő, Lugostól (távolabb) dél felé.

Remete. Possessiones Remethe de silva nostra (regis) custodiali excepta. (1323: Körmendi llt. *Himfyana*. n. 41.) Remethe. (1343. 1424. V. ö. 1370: Br. Perényi cs. llt.) A mai Remete-Poganest, Lugostól d. — 1323-ban, 1369-ben, 1370-ben és 1464-ben Temes megyéhez számították. A két megye közt a határ csakugyan e tájon vonult el. (1464: Dl. 16078.) 1370-ben heti-vásár tartásra nyert jogot I. Lajos királytól, földesura: Himfi Benedek kérésére. A Bold. Szűzről nev. egyházát 1434. körül építették újra. (Kállay cs. llt.)

Ruso(l)cz. Rusolch. Rusocz. (1421. 1427.) Ma Russova (Ruszova), Fehér-templomtól ék.

Sáma. Sama. (1410. 1418: Kállay cs. llt.) Krassó megyei köznemes nevéből ismeretes.

Sán. L. Zsán alakban.

Sándorpataka. Sandorpathaka. (1436.) A mai Szokolár és Illadia vidékén feküdt.

Saru(l)d. L. Temes megyében.

Sasd. (Sásd.) L. Temes megyében.

Seság(y). Pred. utraque Sesaagh. (1427: Pesty, Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiak a.

Simonócz. Symonoch. (1421.)

Sitte. Sythe. (1421. 1427.)

Sósd. L. Sasd néven Temes megyében.

Stepkfalva. «Steepkfolua, Lukaya, Harasthowch, Feketeyzwar, Neuegteluk possessiones castri regis Ersomlyo.» (1343: Pesty. Szörénym. o. ker. 51. l.) Úgy látszik Krassó megyében feküdtek, de a XV. századot talán már nem éltek meg.

Sterkolcz. Sterkolcz. (1427—28.)

Stredolcz. Stredolcz. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. esetleg a Nagymihályiaknál.

Strézfalva és Strizfalva. Strezfalwa *et* Stryzfalwa. (1421.) Együtt fordulnak elő a n. Jánkfiai birt. közt.

Supafalva. Supafalva. (1389: Pesty. Krassóm. t. III. 189.) A Himfiéké volt.

Surány. Suran. (1364.) Rafna vidékén feketett.

Szacsó. L. Zacsó alakban.

Szalókfalva. Zalokfalwa. (1421.)

Szaniszló-kenéz-falva. Zanyelokenezfalwa. (1389.) Nyolcz jobbágyuk volt itt ekkor a Himfieknek.

Szederjes. Zederyes. (1407: P. Krassóm. t. II. 2. 231.) Bajjal együtt szerepel.

Székás(-pataka). Zekaspataka. (1357. 1361.) Két: «Zekas». Kethzykas. (1358.) Sekas. Zekas. (1418. 1427. és ezenkívül 1451-hez: Muz. lltár.) Dognácskától délre Székás néven ma is megvan.

Székely. Zekel. (1432.) Keve- vagy Krassó megyében feküdt.

Szent-András. Zenth Andras. (1362. 1383.)

Szent-György. Villa Sancti Georgii. (1319. 1333.) Zenthgywrgh. (1421.) Zenthgewrgh. (1427.) Vámszedő hely volt. — Dentától ék. ma is megvan. (V. ö. 1437-hez: Muz. lltár.)

Szent-Király. L. Berek helys. a.

Szent-László. L. Temes megyében.

Szent-Mihály. L. Temes megyében.

Szent-Miklós. L. Temes megyében.

Széptel(e)ke. Zeepteleký. (1370.)

Szerdahely. Zerdahel. (1355: Tört. és Rég. Ertes. Temesv. VIII. 88. l.) Csorda vidékén (Fehértemplomtól é.) feküdt.

Szerénd. Zerend. (1414: Kállay cs. llt.) Krassó megyei nemes (Torma István) előnevében fordul elő. Azonos lehet: Szörénd-del.

Szidanicza. Zydanycza. (1471.)

Sziget. Zygeth. Zyged. (1404. 1414.) A Berzava mentén feküdt.

Szinfalva. Zynfalwa. (1440.)

Szlavkolcz. Zlawkolcz. (1427.)

Szlavotincz. Zlawotynch. (1364.)

Szoboticza. Zobotycha. (1427.) Ma Szuboticza, Fehértemplomtól ény.

Szokolár. (Szakalár.) Zakalar. (1363.) Zakolar. (1428.) Zokolar. (1449: gr. Teleki cs. gyömrői llt. XV. 1. n. 3.) Ma Szokolár, Fehértemplomtól k. é., Illadia mellett.

Szoplakoro(v)cz. Zoplakorwcz. (1471.) Szőnyes városhoz tartozott.

Szőllős. Zewles. (1341. 1346.) Grebenác közeliében feküdt.

Szörén(d). Zewryn. (1323: Körmendi llt. Himfy, n. 41.) Zeuren. (1360.) Zeurend. (1363.) A Berzava folyó temes-krassó megyei határvidékén feketett. (Úgy látszik e helységnek felel meg az 1424-ben feltűnő: Zewrum is. Dl. 11587.)

Sztajnócz. Ztainocz. (1440.)

Sztamor. L. Temesmegyében.

Sztankó. (**Sztankfalva.**) *a*) Ztankfolua. (1378.) Stanko. (1437.) Az illyédi várhoz tartozott 1378-ban. — *b*) Egy másik ily nevű (Stanko) helységben a Himfiek voltak földesurak.

Szuhor. Zuhor. (1370.)

Szurdok. (Szurduk.) Zurduk. (1324: B. Perényi cs. llt. és 1406. 1436. 1490. nemesi nevekben.) Dognácska mellett kel. találjuk.

Talyánfalva. Talyanfalwa. (1370.)

Téd. Teed. (Nemesi névben. 1418.)

Tegyen. Tegen. (1390.) A mai Jerszeg vidékén feketett.

Tejes(d). (Fejess?) Theyes — Hwdws mellett. (1256: Árpádk. új okmt. VII. 429.) Teyes al. nom. Hwdws. (1360: Dl. 322.) Más forrás (Délmagyarorsz. Ertes. 1885. 68.) szerint Fejess(?) volt a neve s (1337.) Krassó megyében feküdt. (Csanád-nemz. birt.)

Teremfő. Teremfeu. (1370.)

Tergovistya. Tergovisca. (XV. század: Muz. llt.) A mai Krassó(-Szörény)-megye területén, tán a régi Krassó megyében (vagy Temesben) feküdt, valahol a Himfiek birtokai táján.

Ter(z)s. Ters. Teers. (1370. 1389.)

Tomaj. Thamay. Thomay. (Nemesi névben. 1401.)

Tót-Apácza. L. Apácza helys. a.

Tövis. L. Kivis a.

Turbarevcz (püsztá). Pred. Twrbareuch. (1427: Pesty. Krassóm. t. III. 318.) L. a Nagymihályiaknál.

Tyukó. Thywko. (1464.) Az illyédi kerületben feküdt.

Ugrinócz. Vgrinoch. (1421. 1428.)

Uro(l)cz. Wro(l)cz. (1428: Pesty. Krassóm. t. III. 324.) Vrowich. (1449: gr. Teleki cs. gyömrői llt. XV. 1. 3.) Szokolárral együtt tűnik föl.

Vadad. (Vadacs.) Wodad. (Páp. tiz.-lastr. 153. l.) Badad. (1411.) Wadach. (1414: Kállay cs. llt.)

Vaja. Woya in comitatu de Sumpulio. (1277.) Woya másképp Patak. (1342. 1431.) A Karas mellett feküdt, mely Ér-Somlyótól elválasztotta.

Vajánmezeje. Wayanmezeje. (Nemesi névben. 1400.)

Vajdafalva. L. a Vajdafalvi cs. a.

Varadia. 1390. és 1392. években mint Ér-Somlyó vár tartozékát említik. — Ma Temesmegyében, Versecztől dk. fekszik.

V(a)rány. Wran. (1402. 1464.) Waran. (1476: gr. Forgách cs. llt.) Fehér-templomtól é., a Karas m. találjuk.

Varasd. Worosd. (1323.) Ermén faluval volt határos.

Várasfalva. Warasfalwa. (1471.)

Vásárhely. Vasahel. (1421.) Wasarhel. (1427.) Jám körül feketett.

Vask. L. a Vaski cs. a.

Vasziló. Vazylow *in pertinenciis Borzafew.* (1437: Kállay cs. llt.) Ma Vasziova, Oláh- és Német-Bogsán közt.

Vát. (Vád.) Wath. (1421.) Waad. (1427.) A mai Vatina, Temesmegyében, Dentától d.

Vég. Wegh. (1471.)

Vendráz. Vendraz-i László 1437-ben krassómegyei nemes. (Kállay cs. llt.) Tán Krassófő vidékén feküdt.

Verbolcz. Werbolcz. (1464.) Az illyédi kerületben feküdt.

Vermes. L. Temesmegyében.

Versecz. Vershecz. (Orodi kanonok nevében. 1439: Pesty. Krassóm t. III. 369. — V. ö. Milleker, Gesch. der k. Fr. Werschetz, hol az 1494. évből már jelentékenyebb adat is található.) Ma is megvan, Temesvártól d. (Temesm.)

Visáld. Wyssald. (1488.) Nem látszik azonosnak a temesmegyei hasonló nevű (Vissád) faluval.

Vizvár. Vizuar. (1370. 1392.) Ér-Somlyó várához tartozott. Hihetőleg ennek felel meg az 1343-ban ugyane vár tartozékai közt említett «Fekete-yszwar» is.

Vlasolcz. Vlasolch. (1367.) A mai Potok vidékén feküdt.

Zacsó. Zachó. (1389.) A hajdani Temes és Krassó megyék határvidékén fekehetett s így esetleg Temesmegyéhez tartozott.

Zagorján. Zagoryan. Zeguryan. Zagoryan. (1366—7.) A mai Potok vidékén feküdt.

Zajdrug-háza. Zaydrughaza. (1334.) A mai temesmegyei German táján fekehetett.

Zerénd. L. Szerénd alakban.

Zsán. Saan. (1424: Dl. 11587.) A megye megjelölése nélkül fordul elő, de úgy látszik a mai Zsám (Kis- és Nagy-) értendő, Dentától dk., Temesmegyében.

Zsupafalva. L. Supafalva alakban.

Összesen: 290 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Bajton(yi) cs. 1436-ban földesur: Sándorpataján.

Bak (Baki) cs. Bak János 1472-ben Ér-Somlyó szomszédságában birtokos nemes. (Muz. llt.) 1444-ben pedig: Joh. Baky — Kőszeg város vidékén. (Tancsi Földváry cs. letéte az Orsz. Lltban.) Úgy látszik azonos családról van szó.

Balog(i) (vadocsi) cs. Balogh. (1414: Pesty. Krassóm. t. III. 279.) Balogy. (1414: Kállay cs. llt.)

Benke (benkefalvi) cs. 1428. 1431: Pesty. Krassóm. t. III. 324. 340.

Berkeszi cs. 1431: Kállay cs. llt., 1472: Muz. lltár.

Billiczei (Belliczel) cs. L. Bilicze helys. idéz.

Bizerei cs. L. Kőszeg városnál.

Bodor (egresi) cs. 1437: Pesty. Krassóm. t. III. 358. 359.

Bors (Borsi, bácsövisszei) cs. 1405. 1425: Pesty. Krassóm. t. III. 252. 309.

Csákán (keresztesi) cs. Chakan. (1426. 1430. 1432. 1437: Kállay cs. llt., 1458: gr. Forgách cs. llt.)

Csáki cs. Földesur: Ermén(y)ben. (1418. — V. ö. Kövesd várnál.)

Csanád (rudai) cs. Temesmegyéből. — Földesur: Diakolcz és Peszér helységeiben. (1429: Pesty. Krassóm. t. III. 333.)

Cséestel(e)ki cs. (1406. 1430: Pesty. Krassóm. t. III. 259. 336.) Temesmegyében is szerepel.

Cselnök (Cselnek, omori) cs. Másként: *Csolnok* is. — Fil. Chulnuk. (1370.) Chelnok. (1403.) Cholnok. (1403. 1416.) Chelnok. (1437.) Omor vidékén, a hajdani krassó- és temesmegyei határszélen úgy látszik több helységben is földesur volt. (1370: Pesty. Krassóm. t. III. 96., 1403: Kállay cs. lt., 1416: Dl. 28159; 1437: Muz. lt. — V. ö. 1343: gr. Csáky cs. lt. f. 33. n. 1.)

Csép (Csépi, gyertyánosi) cs. Ceep, Chep, Chiep, Cheph, Chepi, Chepy, Chapy, de Cheep. — Máskor Gyertyánosi. Földesur: Gyertyános (1380. 1430.), Csér, Nyék és Csokaly helységeiben. (1411. 1414. 1426. V. ö. 1377: Muz. lt. és I. Gyertyános vár a. is.)

Csoba(j)i cs. 1416: Pesty. Krassóm. t. III. 282., 1418: Kállay cs. lt.

Csornai cs. L. Kőszeg városnál.

Dam(p)sosi (Domsoi) cs. L. Kőszeg városnál.

Dancs (maczedóniai) cs. Temesmegyéből. — Földesur: (úgy látszik) Kövesden. (1433: Pesty. Krassóm. t. II. I. 298. — V. ö. 1472: Muz. lt.)

Dóczi (Dolczi) cs. Mihály 1435-ben a megye alispánja. Ugyancsak Mihály és István (Dolczi) 1444-ben kopaj-i előnéven (v. ö. Temesmegyében) Kőszeg város vidékén birtokos. (Tancsi Földváry cs. letéte az Orsz. Lltárban, Pesty. Krassóm. t. III. 348. — L. Ér(d)-Somlyó vár, Kőszeg város, Berek helység és a b. Szöllősiek a. is.)

Egresi cs. 1426. 1430. 1432: Kállay cs. lt.

Fehéregyházi cs. Arad- és Csanádmegyéből. — 1449-ben: Urolcz, Komjáti, Hosszú-Olaszi, Szokolár és Kovaszdincz helységeiben földesur. (Gr. Teleki cs. gyömrői lt. XV. 1. n. 3.)

Fékancsi cs. L. Temesmegyében: Fékancs helys. a.

Fekete (szigeti) cs. Fekethw. (1424: Pesty. Krassóm. t. III. 308.)

Fodor cs. Fodor. (Kállay cs. lt.) János 1415-ben kir. ember, Balázs 1430-ban ügyvéd Krassó megyében. Egy család értendő-e? nem tudom.

Geréb (vingárti) cs. L. Ér-Somlyó várnál.

Gyalmári cs. 1427: Kállay cs. lt.

Gyertyánosi cs. L. gy. Csép(i) néven.

Györögi (Gyűrögi) cs. 1422: Kállay cs. lt., 1424: Pesty. Krassóm. t. III. 308. — V. ö. Györög helys. a.

Halimbai (Helembai) cs. 1407. 1422: Pesty. Krassóm. t. III. 260. 301. — V. ö. 1405: Kállay cs. lt.

Harmati (vrányi) cs. Harmathy. (1472: Muz. ltár.)

Hencz-fi, (belényösi) cs. L. a keresztesi Sáfár cs. a. — V. ö. 1351: Muz. lt.

Hetyei cs. 1436-ban birtokos Sándorpatakán.

Himfi (remetei, döbrentei) cs. Másként: Remetei, Döbrentei. — 1323-ban kapják (László, Pál és János, a Him fiai) Remete *temesmegyei* helységgel: Karolyost, Csehet, Oszivágyot, Bokoránt, Szörén(d)et, Egrest és Perdőt. Később földesurak: Sósó (1343. 1424.), Perdő (1347.), Egres (1360. 1418.), Kövespataka,

Székáspataka, Vaja (1430-ban is), Bács tövisse (1361. 1378.), Rafna (1364 1418.), Surány (1364.), Golonya (1376. 1387.), Belényes (1370.), Ermény (1371. 1436.), Lyubor (1387.), Gyurfalva, Prekolfalva, Borzlyuk (1437-ben is), Izgár, (S)zacsó, (Z)supafalva, Drasánfalva, Szaniszló-kenéz-falva. Halmágy-kenéz-háza, János-kenéz-falva, Miklósfalva, Farkasfalva, (Remete), Racskfalva, Files-kenéz-falva, Kecsafalva (?), Radafalva, Majánfalva, Pribil-fia-Miklós-falva, (Ermény, Kis-Ermény), Gergelyfalva, Árki-kun-falu, Asszonylaka, Filestó (1389. és némelyikben később is), Kerestafalva (1404.), Vermes (1405.), Kragolyfalva, Medves (1406.), Székás, Jugafalva máskor: Székáspataka (1418. 1451.), Sztankó, Brusznok (1437.), Bosilafalva (1442.) és Kosgya helységekben s (1389.) Kövesd kerületben. 1437-ben remetei Himfi Miklós és Frank krassó megyei alispánok. (Pesty. Krassóm. t. II. 1. 2., az illető helységeknel. 1323: Körmendi llt. Himfy. n. 41., 1378: U. o. n. 273., 1387: U. o. n. 272., 1389: Pesty, i. m. III. 185., 1405: Muz. llt., 1418. 1430. 1431. 1437: Kállay cs. llt., 1422: Pesty. III. 300., 1433: U. o. II. 1. 298., 1437: Muz. lltár, 1451: Körmendi llt. Himfy. n. 491.)

Horvát (székelyi) cs. Horwath. — Birtokos Székely helységben. (1432. — L. ott.)

Hunyadi cs. L. Ér-Somlyó várnál.

Jánkfi (nagylaki) cs. L. a Nagymihályiaknál.

Járai cs. 1437: Kállay cs. llt.

Jenei cs. 1370—1435: Pesty. Krassóm. t. II. 1. 236.

Jobbágyi cs. L. Temesmegyében.

Kengyeltói cs. L. Kengyeltó helys. a.

Keresközi cs. L. Keresköz helys. a.

Király. (A korona.) Időnként birtokában találjuk: Borz(v)afő, Ér(d)-Somlyó, Haram, Illyéd, Kövesd, Krassófő, Mező-Somlyó vagy Nagy-Somlyó, (Pozsaszin, Pécz) és Sz.-László várakat, Illyéd, Kőszeg, (Pozsaszin) és Somlyó, Mező-Somlyó vagy Nagy-Somlyó városokat. (L. ezeknél bővebben.)

Koltai cs. De Koltha. (1410. 1418: Kállay cs. llt.) Kolthay. (1426: U. o.) Coltay. (1430: U. o.) 1418-ban: István és György krassó megyei nemesek; János 1426-ban, István 1430-ban Temes- illetve Krassó megyében ügyvéd. — Úgy látszik: e megyék valamelyikében szintén volt egy Kolta nevű falu.

Koros (kengyeltói) cs. Koros. (1418: Kállay cs. llt.)

Kragolyfalvi cs. 1436-ban Sándorpatakan voltak részei. (Pesty, i. m. II. 2. 156.) Tán azonos ezzel a nemes *Kragoly* (*Cragul*) cs., melynek egyik tagja: János 1437-ben szerepel. (Kállay cs. llt.)

Majos (majosfalvi, orosz-apáti) cs. Másként: Majsai, Majosfalvi és Orosz-apáti. (1404. 1418: Pesty. Krassóm. t. III. 244. 287., 1410. 1418. 1426: Kállay cs. llt.) V. ö. Temesmegyében a Jobbágyiak és Majos cs. a. is.

Martonosi cs. L. a Patakiak a.

Matyázi (Matyózi) cs. 1436: Pesty. Krassóm. t. II. 2. 32., 1472: Muz. lltár.

Micski (Mikcsi) cs. 1436: Pesty, i. m. II. 2. 34. és 35. l.

Muronyi cs. Másképp: muronyi vagy urozi, vrozi, helyesebben: urolczi Vér. (L. temesmegyei Murony helys. a.) — Földesur: Szokoláron és Urolczon. (1428: Pesty. Krassóm. t. III. 324.)

Nagymihályi cs. Albert és fiai kapják 1427-ben kir. adományúl a magbanszakadt nagylaki Jánkfi János birtokait, ú. m. a szent-györgyi kastélyt, Szent-György, Álcsi, Kerepcze, Podversa, Dupolcz, Vát, Köles, Rárós-sziget, Kis-Déd, Bélszeg, Sitte, Gerecz, Igréczi, Vásárhely, Jám és Rusolcz helységekkel. A beigtatás alapján készült privilegialis levélben pedig (1428.) ezeken kívül még: Gyopa, Császártető, Keresztyénfalva, Pleskócz, Ó-Bélszeg, Nagy-Bélszeg, Debölcz, Gradócz, Boksincz, Pervén-Bélszeg, Prekolcz, Ugrinócz, Harkincz, Boziás, Milotinolcz, Letkás, Huszák, Szlavkolecz, Szoboticza, Patrikfalva, Radomérfalva, Stredolcz, Sterkolcz, Dragoszlófalva, Priboj, Kis-Priboj helységekkel és Kalántelke, Drenye, Ligorovac, Boszna, Nem(p)ese, Turbarevcz, Mirsincz, a két Seság(y) és Dobranicznik pusztákkal. Ez alkalommal: Sitte, Gerecz, Igréczi, Vásárhely, Jám és Rusolcz helységeket nem sorolják föl, helyettök csupán «egyéb, a Krassó és Vitelnik folyók mentén fekvő helységek» kifejezést használják. E birtokokhoz (némely falvakhoz legalább) 1550-ben is jogot formálnak a Nagymihályiak, s Pribojon pl. 1437-ben is földesurak. (Pesty. Krassóm. t. III. 314—323. 358. V. ö. II. 2. 206. és 1437: Muz. ltár.)

Ongor (nádasi) cs. L. a szeri Pósaifiaknál.

Orbonász (Orbanáz, krassófői) cs. 1437. körül: krassófői **Orbonaz** György kezén tartja Krassófő várát. 1441-ben ugyanő temesmegyei főispán. 1442-ben krassófői Orbanaz **Vacassen**, mint a temesmegyei (fő)ispán (kétségtől: György) testvére (frater et germanus) szerepel. 1489-ben: Petrus **Wakachim** de Crasosfew (kétségtől: Vacassen utóda) Haram vár kapitánya. (1437. körül: Arch. Közl. XII. 113. l., 1441. 1442: Muz. ltár és 1442: Tört. Társ. letét, 1440 körül: Kállay cs. lt., 1489: Galgóczi lt. Lad. 94. f. 10. n. 3.)

Orosz-apáti cs. L. Majos néven.

Ország (gúti) cs. L. a szeri Pósaifiak és Ér-Somlyó vár a.

Pataki cs. 1473-ban a Martonosiakkal (vagy martonosi Zsadányokkal) és jolsvafői Tekesekkel (l. Tornamegyében) kölcsönös öröködesre nézve egyezkednek (egyebek közt) Patak, Gyano és Duplaj harammegyei azaz haram-széki (bizonyára Pataki-féle) birtokok fölött. (Jászói lt. prot. A. fol. 9.)

Perdői cs. István 1439-ben a megye alispánja volt. (V. ö. 1405: Kállay cs. lt.)

Peszéri (Pöszéri) cs. 1414. 1418: Kállay cs. lt.

Pető (gersei) cs. L. Agyagos városnál.

Pongrácz (szent-miklósi) J. — L. Mező-Somlyó városnál.

Pósa (szeri) cs. Birták: Agyagos, Milos, Szőnyes- és Péterfalva városok, Erosmegy, a két Csitarovcz, Szoplakoro(v)cz, Kozmafalva, Galánfalva, Várasfalva, Hovalfalva, Szidanicza, a két Neszebér, Vég és Ács helységekkel együtt, 1471-ig, a mikor a családnak Istvánban magva szakadván, a király e birtokokat a gúti Országoknak és a nádasi Ongoroknak adta. (Pesty. Krassó-megye t. III. 427. l.)

Rácz despoták. Birták: Ér-Somlyó várát (l. ott) s ezenkívül 1418-ban Garabolecot, 1424-ben pedig Berkeszt.

Rados cs. Miklós 1472-ben krassó-megyei kir. ember. (Muz. lt.)

Remetei cs. L. Himfi (remetei) néven.

Sáfár (keresztesi) cs. Saphar. — (1411. 1428: Pesty. Krassóm. t. III. 270. 326.) 1428-ban Simon: Dubrolfalva, Osziág(y) és Csermasnik pusztákon birt részeit szolgájának: belényösi Hencz-fi Lászlónak adta.

Sámai cs. L. Sába helys. a.

Sási (Sasi, varányi) cs. Sasy. (1494: gr. Csáky cs. llt. f. 128. n. 34.)

Szalai cs. Zalay. (1472: Muz. llt. — V. ö. az 1415. 1430—40-es évekhez több okl. a Kállay cs. lltárában és I. Temesmegyében Szakadág helys. a. is.)

Székási cs. 1426. 1430: Kállay cs. llt.

Szerdahelyi cs. 1425: Pesty. Krassóm. t. III. 309.

Szigeti cs. 1458: gr. Forgách cs. llt. — V. ö. Pesty. Krassóm. t. II. 2. 220. és 1405: Kállay cs. llt.

Szőllősi (bákai) cs. 1488-ban Gergely elzalogosítja Dóczi Imrének: Visáld, Boldor és Aszuág helységekből birt részeit. (Dl. 19406.)

Szurdoki (Szurduki) cs. L. Szurdok helys. a.

Tédi cs. L. Téd helysénél.

Tekes (jolsvafői) cs. L. a Patakiak a.

Tigván cs. Tygvan. (1437: Kállay cs. llt.)

Torma (szeréndi) cs. 1435: Pesty. Krassóm. t. III. 348. — V. ö. 1414. 1418: Kállay cs. llt.

Vajdafalvi cs. 1447-ben Waydafalwa-i Vajda fia Miklós Kőszeg város szomszédságában birtokos. (Tancsi Földvári cs. letéte az Orsz. Lltban.) Tán Vajdafalva is Krassómegyében feküdt?

Vakacsím (krassófői) cs. L. krassófői Orbonáz cs. a.

V(a)rányi cs. 1464-ben új-adományúl nyerik: Verbolcz, Marinkolcz, Dicsin, Tyuko, Lugot és Csiglo falvakat, *melyek előbb az illyédi vár kerületéhez tartoztak.* (Pesty, i. m. II. 1. 226. V. ö. 1472: Muz. lltár.)

Vaski cs. Tamás (Wasky, Vasky) 1437-ben a megye alispánja. (Kállay cs. llt.) János (Wasky) 1472-ben Ér-Somlyó várral szomszédos birtokos. (Muz. llt.) Tán Vask helység is e megyében feküdt? (Pesty nem vette föl.)

Vendrági cs. L. Vendráz helys. a.

Vér (muronyi) cs. L. Muronyi néven Krassó- és Temesmegyében.

Zsadány (martonosi) cs. Zadan. — L. a Pataki cs. a.

Összesen: 84 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Ezek közül csak Tallóczi Frankot ismerem 1437-ből. Ugyanő szőrényi bán is volt. (Pesty. Krassóm. t. III. 363.) Úgy látszik később is összekötötték e megye főispánságát a temesmegyeivel vagy a szőrényi bánsággal.

KEVEVÁRMEGYE.

A XIII. század elején tűnik föl.¹ Az Alsó-Dunánál, különösen a mai Torontál- (és Temes-) megyének déli vidékén terült el. Délen a Duna képezte határát, mely vonalon többé-kevésbé biztosan ma is föl lehet ismerni: Pancsova, Bavanistye, Kubin és Dubovacz helységeket. Kelet felé a Karas alsó folyásáig (Dubovác-ig?) terjedhetett. Innen ény. a mai Szelleus, Dobricza, Kanak, vagy Konak (utóbbi már inkább Temesmegyében), Bóka, Módos, Torak, Párdány és Ó-Telek (?), — délnyugatra a Béga mentén Ittebe, Idvarnok és Szent-György fölismerhető határ-helységei. E vidéktől dél felé talán a Temes és a Duna folyók képezték nyugoti határát. A Temes mellett fekvő Barandát még kevenegyvei helységnek véljük.

A rendkívüli pusztulás miatt, mely sujtotta, általában az egész megyéről s így birtokosairól is keveset tudunk. Másfelől azonban kétségtelen, hogy közepe táján egy hatalmas terület, az ú. n. Maxond vidéke, részben teljesen terméketlen és lakatlan volt.²

A Duna vonalát itt is úgy látszik végig a király tartá kezén. Legjelentékenyebb pontja: Keve vár (és város) kétségtelenül a korona birtoka volt s hihetőleg az ezzel kelet felé szomszédos

¹ Comitatus de Kewe, Kewew, de Kewy, Kowiensis, Koueniensis formában leginkább. Először 1201-ben, mikor első főispánját említik. (Katona, i. m. IV. 615—7.) Bonfini nem ismeri. Úgy látszik a törökök betelepítése a XVI. század első felében semmisítette

meg e megyét. — Jelen dolgozatunk *Pesty művén alapszik*. Fájdalom, *a helységek régi írásmódját nem közli*. (Pesty Frigyes, Eltűnt régi vármegyék. I. 369—410.)

² L. Maxond helys. a.

Dombó (ma Dubovác) és a tán nyugot felé szomszédos Tornistye vára is.

Déli feléről alig tudunk egyebet; valamivel többet északkeleti harmadáról. A mai Dobricza vidékén (Nagy-Becskerektől kd.) Hunyadi Jánosnak s utána szent-miklósi Pongrácz Jakabnak majd h. Szilágyi Mihálynak voltak (a maxondi kerület) birtokai, utóbbinak legtöbb, minössze vagy 9, — főtebb: Bóka táján a berekszői Hagymásoknak és Szentgiroltiaknak (Szentgrótiaknak) együtt 2, — Párdány (h. Pordány) és Torak (h. Tárnok) vidékén a Csákiaknak 4, — Ittebe és Szent-György táján a Béga mentén az Ittebeieknek vagy 7, a Maczedóniaiaknak vagy 6 falujok; végül a szeri Pósa fiaknak s utánok a gúti Országoknak és nádasdi Ongoroknak egy m.-városuk és 3 helységük.

Ezenkívül a *főrangú* családok közül a Garaiakat és Tallóczyakat, az *egyháziak* közül pedig a fejérvári Sz.-István egyházat találjuk időnként csekélyebb részek birtokában.

V Á R A I:

Dombó. Csupán egyszer fordul elő a XIV. században («castellanus de Dombó», 1323: Dl. 2201.), és egyszer a XV-ikben, t. i. az 1437. körül kelt vár-összeírásban (Castrum Dombó), Haram és Kevi várak közt felsorolva. (Archaeol. Közl. XII. 115. l.) E szerint királyi vár volt. Oláh Miklós is ama két vár közé helyezi s így bizonyára a mai Duna-menti Dubovác táján állt, Kubintól k.-é. (Temesm.) Azonban Krassó megyében is feketett. (V. ö. Tört. és Rég. Értesítő. Temesvárott. VI. évf. 64. l.)

Keve. (Kevi. Kovi.) Királyi vár. (Név-változatokat l. főtebb, jegyzetben. Ezenkívül:) Castrum nostrum (regis) Couiniense, Kouiniense. (1430: Kassa v. Ittára. 169., 1458: Dl. 15239.) Castr. Kouienae. (1460: Galgóczi Itt. Lad. 96. f. l. n. 2.) 1382-ben várnagyát említik. Zsigmond király 1435-ben Keve város lakóinak tette köteleességüké a vár fentartását és védelmét. 1445-ben a szörényi bánáshoz tartozott. 1458-ban a Hunyadiak iránt ellenséges ráczok kezébe jutott. Szilágyi Mihály Mátyás korában megerősíté, de 1478-ig ismét megviselte az idő, mert ekkor az országgyűlés elrendelte megújítását. Kubin határában ma is van egy domb, melyen e vár feketett, mintegy szigeten. Építése az eddigi kutatások szerint a XII. századra mutat, s csakugyan már Anonymus is említi. (V. ö. 1445-höz: Körnendi Itt. Himfy, n. 464., 1492: Muz. Itt.)

Tornist(y)a. (Tornistye.) Castrum Thornisthe. (1437. körül: Archaeol. Közl. XII. 115.) Az alvidéki (Duna-menti) királyi várak sorában Keve és Nándor-Fehérvár közt sorolják föl, s ezért a mai Kevemegye területén, Kubin-

tól nyugot felé kell keresnünk. S hogy csakugyan ott: *a mai Pancsova környékén* feküdt, egy 1430. évi oklevél bizonyítja. (*Villa Panczal prope Thornistam*. Kállay cs. llt.) Ez oklevélben ugyan: Thornista nem mondatik várnak, de az egész oklevél szövege arra vall, hogy erősséget s nem egyszerű falvat kell értenünk. (V. ö. Pancsaly város a.)

Összesen : 3 vár.

V Á R O S A I:

Barlád. (Borlod.) Opp. Borlod. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 428.) 1506-ban: Barlad. — 1471-ig szeri Pósaí Istváné volt; az ő halálával, magvaszakadván, felét a gúti Országhoknak, felét pedig nádasi Ongor Jánosnak adományozta a király. (1471.)

Keve. (Kevi. Kovi.) Idriszi is ismeri, Tomaschek szerint: Quewen néven. (1153. körül: Sitzungsber. der kais. Akad. Band 113. s. 294.) 1392-ben már: Civitas Koviniensis. A XV. században inkább: Oppidum Koviense, Kewe, Kewy, Kovinium sat. — 1392 táján kezd, mint város, felvirággzani. Ekkor menté fel ugyanis Zsigmond király a vám és harminczad fizetésétől. 1397-ben már kir. sokamara-hely. 1405-ben vásár-jogot, majd 1412-ben két (szomszédos) pusztát kapott ugyancsak Zsigmond királytól, ki 1428-ban az adózás terhe alól is fölmenté, s szabad halászatra és heti vásár tartására, végre plébánusuk és bírójuk szabad választására is feljogosítá polgárait. Albert, V. László és kivált Mátyás király több ízben megerősíték e privilegiumaikat. Fontos hadi és kereskedelmi pont volt az Al-Dunánál s jelentékeny város a XV. század végén is, mert II. Ulászló királynak még mindig 300 forintot jövedelmezett. — Ma Kubin, Pancsovától dk. (V. ö. 1397-hez: Wenzel. Bány. tört. 438. l.)

Pancsal(y). A mai Pancsova, Torontálmegye dny. zugában, a Duna partján. — Helyrajzi irodalmunk idáig semmi bizonyosat sem tudott róla. Annyi kétségtelennek látszott, hogy a Pancsova név: *va* képzője, mint sok más temesközi helynévénél, itt is újabb eredetű. (Csupán az -o végzetű helyneveket véve, pl. Karassó, Karassow, Karassou — Krassova; Csegló — Csiklova; Jenő — Janova; Vasziló — Vaszilyova sat.) Idriszi arab író 1153 körül: *Bansif*-nak nevezi s *kereskedelmi városnak* mondja, a hol sok görög kereskedő tartózkodik. (Tomaschek, i. h. 294. l.) Ezenkívül a nyomtatott forrásokban csupán az 1433-ban Belgrádból hazánkon átutazott Bertrandon de la Brocquière műve emlékezik meg róla: *Pensey* néven. (Ejtsd francziásan: Pans(z)ej. Brüsseli okmt. IV. 310. l. V. ö. különben u. o. a 310. és 311. lapon pl. a: Dunoe és Boude sat. szavakat, arra nézve, mikép írja a kérdéses utazó az *a* végű magyar helyneveket; s végül Szamota l. Régi utazások Magyarországon. 90. l.) Legalább is nem valószínű, hogy ez alkalommal más helyet kellene értenünk, bár Pancsova Belgrádtól kissé oldalt esik. De maga az utazó mondja, hogy Belgrádból *nem folytathatta útját egyenesen* Budára, hanem: *Pensey m.-városba* ment. Némi adatot még csak Anonymus nyújt, a ki Ponoucea-nak nevezi az itten tájon, Keve vár közelében elhaladó

folyócskát, mely különben ma: Ponjavica nevet visel. (XLIV. fejezet.) Ennyi nyomból azonban aligha fejthetné meg bárki *Pancsova régi nevét* (magam is sokat próbálgattam); szerencsére segítségünkre jön egy eddig ismeretlen oklevél, melyben Raguzai azaz Tallóczy Matkó nándorfehérvári kapitány, (egyszersmind Kevevármegye főispánja), 1430-ban egy izben: *in villa Panczal prope Thornistam* keltezi levelét. (Kállay cs. llt.) Tornist(y)a vagy Tornist(y)e vár (l. ott) más nyomok szerint kétségtelenül a mai Belgrád és Kubin (h. Keve) közti Dunaparti vidéken feküdt, Pancsal tehát kétségtelenül a mai Pancsovával azonos. (Bizonyára *nem* Panczal. A: *cz* a középkori oklevelekben igen gyakran *cs*-nek ejtendő.) Különben a kérdéses helynév etymológiája is a Pancsal(y) alak helyességére s egyszersmind a mai Pancsovával való azonosságára mutat. Alapja ugyanis az ó-szláv pačina vagyis *pancsína* szó, mely állóvizet jelent (Miklosich. Etym. Wörterb. der slav. Spr. 257.), a mi hajdan, ezen a napjainkban is mocsáros vidéken ugyancsak bővében volt. A Pancsal(y) és Pancsova szóban előforduló orrhang az: *n* pedig a helynév *nagy régisége* mellett (V. ö. Asbóth: Szláv szók a magyar nyelvben. Akad. Ért. 1893. 4. és 18. l.) tanúskodik.

Összesen: 3 város.

HELYSÉGEI:

Akalkhát. L. Halász helys. a.

Alakszeg. (Alagszeg.) Alakzeg. (1338: Anjouk. okmt. III. 459.) Alagzegh. (1423: Pesty. Fr. gyűjt.) A mai torontálmegyei Bókával és Szárásával volt határos. Az 1723—25. évi Mercy-féle térkép: Allasig néven Bókával szemben a Temes f. éjszaki partjára helyezi.

Báka. Vagy: Borz(v)ató-Báka. 1338-ban Temes- és Kevemegyében feküdt, 1338. és 1462. években mint: Borz(v)ató-Báka (Borzuatuebaka, Borzathew-Baka), a pápai tizedlajstromban (153. l.) továbbá 1361-ben és 1362-ben (Dl. 30300.) pedig mint: Báka fordul elő. — Ma Horvát- és Szerb-Bóka Torontálmegyeében. Nagy-Becserekétől kel. (1338: Anjouk. okmt. III. 459., 1462: Dl. 30319.)

Bálványos. Balvanis. Balvanos. (1412—1455.) 1412-ben pusztá, 1428-ban helység. — A mai Bavanistye, Pancsovától dk., Temesmegyében.

Barcsa. L. Berce alakban.

Batka. Bathka. (1399. 1408.) V. ö. 1399-hez: Dl. 8512.

Bécs. (Becz.) Beech. (1344: Anjouk. okmt. IV. 480.) A mai torontálmegyei Módos, Bóka sat. táján kereshetjük.

Bél-szék. Poss. Beelzeek. (1447: Dl. 14125. V. ö. Temesmegyében a Papdi cs. és *Krassó* megyében: Bélszeg helys. a.)

Berce. Berche. Barcha. (1375: Pesty. Krassóm. tört. II. 1. 38. l.) Poss. seu terra Berche. (1385: Körmendi llt. Himfy. n. 257.) A mai Torontálmegye területén, Bókától dk., Illancsa, Hajdusicza sat. táján feketett. 1385-ben határozottan Kevemegyéhez számítják.

Berénd. (Berend.) (1451. 1460.) Nemesi előnévben fordul elő. Tán a mai Barandának felel meg, Pancsovától ény.

Beszerméntel(e)ke. Poss. Bezermentheleke. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) Tárnokkal volt határos s így a középkori Kevemegyébe, a mai torontálmezei Torak (és Párdány) tájára helyezhető.

Biallak. (Bial-lak.) L. Temesmegyében.

Bikocsa. (Bikota.) L. Temesmegyében.

Bolcsinovez. Bolchynowcz. (1458.)

Borz(v)atő-Báka. L. Báka helys. a.

Bot-telke. Poss. Bothteluke. (1347: Kismart. llt. 32. B. 102.) Szintén a Csegezeiek által Becsei Töttösnek átadott birtok. (V. ö. Szent-György — c).

Boziás. Bozyas. (1471: Pesty. Krassóm. tört. III. 428.) Szent-Györggyel együtt tűnik föl.

Czeczk. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.

Denkefalva. (1370—1412.) Úgy látszik Ittebe vidékén feküdt. (Torontálm.)

Derma. 1458.

De(r)szk. Harumderszk. (1319—1412.) Dezk. (1452: Kállay cs. llt.) Az 1723—25. évi térképen «Deska» Ittebe mellett nyd. felé áll.

Dezelincz. 1458.

Dobravicza. Dobrawycza — nemesi névben fordul elő Konakkal együtt, melyet Temesmegyéhez számítanak. Ezért Dobravicza (az előbbtől dk.) szintén fekehetett Temesmegyében, de fekehetett Kevében is. (1425: Dl. 30160.) Ma Dobricza, N.-Beckerekettől dk.

Dragosincz. 1458.

Fancsal. Poss. Fanchal. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) Tárnokkal volt határos s így a középkori Kevemegyébe, a mai torontálmezei Torak (és Párdány) tájára helyezhető.

Fel-Telek. — L. Telek helys. a.

Fövény(-földa). L. Temesmegyében.

Füzeg. (Fizeg.) Fyzygh. (1438.) Az 1338-ban említett: Fygyz faluval azonos, mely Alakszeggel és B.-Bákával volt határos. (Anjouk. okmt. III. 466.)

Gyárfás. (Gyerfás.) Gewrfas, Gerfas. (1423: Pesty Fr. gyűjt.) Gyarpphas. (1452: Kállay cs. llt.) Gerphas. (1452: Muz. llt.) Kevemegyei kir. emberek nevéből ismeretes.

Halász. Holaz villa. — Pesty szerint a kevei alispán és szolgabírák egy kiadványa kelt e helységből. (Holaz.) Azonban sem az évszámot, sem a kutfőt nem közli. (I. h. 378. l.) 1432-ben Tallóczy Frank kevegyei (fő)ispán — akalháti (Akalhathi) al-ispánjaihoz intézett levelében említi a fejevári Sz.-Istvánról nev. egyház jobbágysait: *in pertinentiis Olmus et Halaz in riva Danubii*. (Kállay cs. llt.) Más, mint kevegyei helyekre nem gondolhatunk.

Hercsekös. Herchekews. (1456.)

Igantő. Igantew. (1338: Anjouk. okmt. III. 460.) Iganthew. (1432: Muz. llt.) Alakszeg és B.-Báka határában tűnik föl s így a mai torontálmezei Bóka táján kereshető. 1432-ben a megyei gyűlés székhelye. (1385-ben a: rivulus Igan fordul elő. Körmendi llt. Himfyana, n. 257.)

Iga(n)tő-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Ikerhalom. Ikerhalom, Ikwralom. (1419: Kállay cs. llt. és Pesty, i. h. az 1455. évhez.) Párdány közelében feküdt. (V. ö. az Ikerhalmi cs. a.)

Iloncz. Ecclesia de Ilonch. (1385: Körmendi llt. Himfyna, n. 257.) A mai torontálmegyei Illanicsa-nak látszik megfelelni, Versecztől ny.-é.

It(t)ebő. Ithebew. (1319—1508.) Itebev, Hytebev. (Páp. tiz.-lajstr. 147. 153. 155. 157. l.) Ithebew. (1452: Kállay cs. llt.) Ma Magyar- és Szerb-Ittebe, Torontálmegyében. Nagy-Becskerektől ék. a Béga csatorna mellett. (V. ö. 1341: Meskó cs. llt., Századok, 1875. évf. 678. l.)

Keregd. Keregd. (Nemesi névben. 1452: Kállay cs. llt.)

Királytava. Két ily nevű helység (Kyralthaua) tűnik föl 1370-ben, és 1412-ben, a Maczedóniai család birtokában. (Meskó cs. llt.) — Úgy látszik Ittebe vidékén feküdt. (Torontálm.)

Kovaszdzincz. 1458.

Mados. (Madas.) L. Modos alakban.

Maxond. (Maczond.) *Districtus Moxond.* (1385: Körmendi llt. Himfy. n. 257.) Maxond. (1454: Letopis Matice Slovenskej. XII. évf. 2. füz. 77. l., 1456: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. X. 54. — V. ö. 1370: Pesty. Krassóm. t. III. 97.) Oláh Miklós (és úgy látszik: az 1528. évi térkép) szerint a *Maxons mező* (Oláhnál: campus qui Maxons appellatur, a térképen: Campus Marons) a Temes és Duna közt terült el, melynek közepén: Ér-Somlyó vára, Temesvár felé Mező-Somlyó vára emelkedik; a mult század írói szerint pedig (campus Marons!) Nagy-Becskerek és Pancsova városok, vagy a Karas és Duna folyók közt, Kevitől é. feküdt. Tehát tulajdonképen igen nagy területet értettek alatta, melynek határai felől azonban különböző időkben különbözőképen voltak tájékozva. Annyi bizonyos, hogy a XIV—XV. században valahol a mai Torontálmegyében, Bókától és Dobriczától *déli irányban* kell keresnünk az ú. n. *maxondi kerületet* (1385.), melyet később Zsigmond király a hazájából hozzá menekült bolgár császárfinak: Fruzsinnak adományozott s mely utána V. László korában, bár talán csak rövid időre a szent-miklósi Pongrácz Jakab kezére került. Hihető, hogy már ekkor is nagy közföldet értettek alatta, mely tán az alibunár-deliblati mocsáros és homokos vidéket is magában foglalta. Sőt még nagyobb területet is mondhatunk, például: a mai temes-megyei Dubovac, (hajdan: Dombó) és Palánka (h. Haram) vidékétől *ény. felé*: át Torontálmegyébe, föl a Temes és Béga csatornáig, pl. Perlasz vidékeig; mert hiszen a középkorban még homokosabb vagy mocsárosabb lehetett ez az egész tájék, a minthogy *rajta ez időből jóformán egyetlen falut sem birunk felfedezni*. Ezt a, hajdan inkább Kevemegyéhez tartozó területet terjesztették aztán csak át a XVI. századi első hazai geográfusok az akkori (már más természetű) Krassó- (ma Temes- és Krassó-) megyére. — A XVII. század végén (1686.): *maczoni* (puszta) néven említi egy erdélyi író. (V. ö. Pesty, i. m. I. 390—2. l.)

Modos. Madus. (Páp. tiz.-lajstr. 147. 153. 155. 158. l. és 1344: Anjouk. okmt. IV. 480.) Poss. Mod. (1338: U. o. III. 460.) Mados. (1371: Pesty. Krassóm. t. III. 103.) Kétségtelen keve- (és nem temes-) megyei hely volt a XIV. század— Ma Torontálmegyében fekszik, Nagy-Becskerektől k.-é.

Molvicza. 1458.

Olmos. L. Halász helys. a.

Papi-Szent-Péter. Popizenthpeter. (1400: B. Révay cs. llt. f. VI. n. 6., gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) A megye szabatos megjelölése nélkül a mai torontálmegyei Párdány, Fény (Föny), Torak sat. vidékén tűnik föl s így a középkori Temes- vagy inkább Kevemegyébe helyezhető.

Perjés. Két ily nevű helység fordul elő 1370. és 1412-ben a Maczedóniai család birtokában. — Úgy látszik Ittebe vidékén feküdt. (Torontálm.)

Petre. Petre. (1399: Dl. 8512.) 1408-ban is előfordul. (Pesty, i. h. 393. l.)

Pitrold. (Pitrolt.) Pythroid. (1364: Haz. okmt. VII. 411.)

Pordán(y). Pordan. (1400: B. Révay cs. llt. f. 6. n. 6., 1401: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 5., 1455: Pesty, i. m. 396. l.) 1401-ben világosan Kevemegyéhez számítják. — A mai torontálmegyei Párdány, Nagy-Becskerektől ék.

Protoszincz. Prothozyncz. (1471: Pesty. Krassóm. t. III. 428.) 1471-ben Szent-Györggyel együtt szerepel.

Rejd. Reyd. (1462: Dl. 30319.) A mai Bóka közelében feketett.

Salamon-szeg(y)e. Salamanzege. (1338: Anjouk. okmt. III. 460.) Zalamonzeghy. (1452: Kállay cs. llt.) A mai Bóka közelében feküdt. (Torontálm.)

Sél(y). Fel. Sel. (Páp. tiz.-lajstr. 153. 155.) Seel. (1456: Münchener áll. llt. Ung. Doc. X. 54.)

Szárcsatelek. L. Temesmegyében.

Székely. L. Krassómegyében.

Szent-György. a) Egy ily nevű helység 1319-ben, 1342-ben, és 1452-ben fordul elő, mint az Ittebeiek birtoka s vámszedő hely. (Pesty., i. m. I. 394. l.) A mai Béga melletti Szent-György értendő alatta, Nagy-Becskerektől ék. — b) Más ily nevű falu vagy falvak merülnek föl: pl. 1389-ben mint a Szécsényiek, 1432-ben mint a Kőke (Keuke) Miklós, és 1471-ben a szeri Pósafiak (utánok a gúti Országok és nádasi Ongor-ok) birtoka. (Pesty, i. h. 395. l.) — c) Sőt ezenkívül 1347-ben még más két Szent-Györggyel is találkozunk, melyeket ekkor a Csegzeiek a velők rokon Becsei Tóttósnek adtak át. E helységek neve: Igatewscengurgh és Tohscengurgh. (Kismart. llt. 32. B. 102.) Utóbbiak fekvésének meghatározásánál: Igantó helység vezethet bennünket. De hogy tulajdonkép hány Szent-György volt az elsón kívül e megyében s hol feküdtek, — ily hízagos adatokból bajos lenne eldönteni.

Szent-Lélek. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.

Szent-Péter. L. Papi-Szent-Péter néven.

Szkronovecz. (Szkorenócz.) Zkronovecz. Zkorenocz. (1412—1440.) Pusztá, majd falu volt Keve város szomszédságában.

Szökefalva. Zeukefalva. (1370: Pesty, i. h. 398. l., 1412: *Meskö cs. llt.*) Úgy látszik Ittebe vidékén feküdt. (Torontálm.)

Szőllős. 1456. — Talán az Alibunár és Illancsa közt fekvő mai Szel-leus, Torontálmegyében.

Tárnok. Tharnuk. Tarnuk. (Páp. tiz.-lajstr. 148. 153. 155. l.) Tarnok. Tarnuk. (1400. 1401: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3. és 5., 1455: Pesty, i. m. 396. l.) A pápai tizedlajstromban mint torontáli főesperességi plébánia fordul elő, 1401-ben pedig mint határozottan *kevemegyei falu*, s így egyedül e megyébe helyezhető. — Kétségtelenül azonos a mai torontálmegyei Torak (Kis- és Nagy-) helységekkel. Nagy-Becskerektől ék.)

Telek(i). Felthelek. (1452: Kállay cs. llt.) Theleký. (1452: Muz. llt.) Kevemegyei *szolgabíró* előnevéből ismerjük. Talán a mai torontálmegyei Ó-Telek helységnek felel meg, Párdánytól ény.

Tó-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Tótfalu. Poss. Tothfalu. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) A torontálmegyei mai Párdány és Tárnok vidékén fektetett, s így a középkori Kevemegyébe helyezhető.

Tövissed. L. Temesmegyében.

Udvarnok. Wduarnok. (1341: Meskó cs. llt. V. ö. Pesty, i. h. az 1319—1452. évekhez.) A mai Idvarnok, Nagy-Becskekertől ény.

Ujfalu. Wyfalu. (1364: Haz. okmt. VII. 411.)

Ujrév. L. Temesmegyében.

Urhida. Poss. Wrhida — a megye kitétele nélkül. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) Poss. Vrhida — *Kevemegyében*. (1401: U. o. f. 31. n. 5. — V. ö. az 1401—1455. évhez Pesty, i. m. 396. l.) A pápai tiz-lajstrom a torontáli főesperességben sorolja fel (148. 153. 155. l. Hurhida.), s így kétségkívül Kevemegyéhez (és nem Temeshez) tartozott. — A mai torontálmegyei Párdány és Torak táján feküdt.

Varsány. (Vassány.) Warssan. (1452.) Királyi ember nevében fordul elő. Ily nevű falut (Wossyan) különben már 1338-ban emlitenek, Báka (a mai torontálmegyei Bóka) határában. (Anjouk. okmt. III. 460.)

Veresegyház. Wereseghaaz. (1400: gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3.) A megye szabatos megjelölése nélkül a mai torontálmegyei Párdány, Fény (Főny), Torak sat. vidékén tűnik föl s így a középkori Temes- vagy Kevemegyébe helyezhető.

Vida(-egyház). Wyda. (1319—1452.) Wydaeghaz. (1370: Meskó cs. llt.) Az Ittebeiké volt s Módos és Ittebe közt feküdt, Párdánytól dny. (1723—25. é. térkép.) Mint pusztát (Vida) u. o. ma is megtaláljuk.

Összesen: 66 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Ákos (teleki, felteleki) cs. Akws. — L. Telek(i) helys. a.

Alakszegi (Alagszegi) cs. 1423: Pesty. Fr. gyűjt.

Bak (beréndi) cs. Bak, Baak. (1451. 1460: Pesty, i. h. 376. l. — V. ö. Temesmegyében a Papdi cs. a.)

Csáki cs. Földesur: Tárnok, Pordány, Urhida (1400. 1401. 1455.) és Ikerhalom (1455.) helységekben. (1400: B. Révay cs. llt. f. VI. n. 6., gr. Csáky cs. llt. f. 31. n. 3., 1401: U. o. n. 5., 1455: Pesty, i. m. I. 379. 393. 395. 396.)

Czézár (Cesar, maxondi) cs. L. Fruzsín császár néven.

Dobraviczai cs. Idéz. Dobravicza helys. a.

Fehérvári (Sz.-István) egyház. L. Harász helys. a.

Fruzsín császár. Sismán bolgár császár egyik, Zsigmond királyhoz menekült fia; egy ízben: Magnificus Fruschin, filius condam Susman imperatoris bul-

garorum (év nélkül: Engel, Gesch. des ungr. Reichs. I. 465. l.); 1444-ben: egregius Frusinus Cesar de Magsond (1444: Dl. 13799.); 1454-ben: condam Frusynchazaar. (Letopis Matice Slovenskej. XI. II. 77. l., utóbbi nevet Majláth és utána Pesty tévedésből: Fruzsinkazár néven várnak vagy városnak vették.) — Maxondot (Maczon) birta, bizonyára a hozzá tartozó területtel. (V. ö. sz.-miklósi Pongrácz J. a., és I. Jireček. Gesch. der Bulgaren. 352. l.)

Garai cs. Birták Batkát és Petrét, Zsigmond kir. adománya alapján. (1399. 1408.)

Gyárfási (Gyerfási) cs. L. Gyárfás (Gyerfás) helys. a.

Hagymás (berekcsői) cs. L. Szentgiroltiak a.

Hunyadi cs. Jánosé volt 1456-ban Sél(y) helység. (Müncheni áll. llt. X. 54. — L. horogszegi Szilágyi M. a. is.)

Ikerhalmi cs. Úgy látszik nemcsak Keve-, hanem Torontálmegyében is birtokos volt. (1410: Kállay cs. llt., 1440: Szereday cs. llt., 1461: Dl. 15675.)

Ittebei cs. Földesurak: Ittebő, Vida, Szent-György, De(r)szk (Három-Derszk) és Udvarnok helységekben már a XIV. században s 1452-ben is. (L. Maczedóniaiak a. is.)

Keve város. 1412-ben Bálványos és Szkronevecz pusztákat, majd 1428-ban és 1435-ben ugyanezeket, mint a város által már benépesített falvakat kapta Zsigmond királytól. (L. Pesty, i. m. 380. és v. ö. Keve városnál.)

Keregdi cs. Keregdj. (1452: Muz. llt.)

Király. Dombó, Keve és Tornist(y)e várakat s Keve várost tekinthetjük a király (a korona) birtokainak. (L. ezeknél.)

Köke cs. L. Szent-György — b) helys. a.

Maczedóniai cs. 1412-ben az Ittebeiek elleni pörben nekik ítélte oda a nádor: a két Perjés, a két Királytava, Denkefalva és Szőkefalva helységeket. (Pesty, i. m. 393. l.)

Ongor (nádasi) cs. L. a szeri Pósaíak a.

Ország (gúti) cs. L. a szeri Pósaíak a.

Papdi (Pabdi) cs. L. Temesmegyében.

Pata (salamonszegyi) cs. Patha. (1452: Kállay cs. llt.)

Pongrácz (szent-miklósi) J. 1454-ben Maxondot (előbb Fruzsín császár birtokát) kapta (cserében némely észak-magyarországi uradalmakért) Hunyadi János kormányzótól. (Letopis Matice Slov. XI. évf. II. füz. 77. l.)

Pósaí (szeri) cs. Földesurak: Barlod m.-városban s Protoszincz, Boziás és Szent-György falvakban. István magtalan halálakor (1471.) Mátyás király e birtokok egyik felét a gúti Országoknak, másik felét pedig nádasi Ongor Jánosnak és testvéreinek adta. (Pesty. Krassóm. t. III. 427.)

Szentgirolti cs. 1462-ben berekcsői Hagymás Miklós Szentgirolti Jánost testvérévé fogadván, az előbbinek Borzvató-Baka és Rejd nevű birtokaihoz az utóbbi is jogot formált. (Dl. 30319.)

Szentgyörgyi cs. L. Torontálmegyében.

Szilágyi Mihály (horogszegi). A Zsidó (Sydo) család hűtlenségbe esvén, birtokait (1458-ban): Molvicza, Dezelincz, Bolcsinovecz, Dragosincz, Derma és Kovaszdincz helységekben Sz. M. kormányzó kapta a királytól. Még előbb,

1456-ban a Hunyadiak ruházták reá: Maxond, Szöllős és Hercsekös falvakban birt jószágukat. (Századok. 1875. 682.)

Tallóczy cs. Vétel útján (1438-ban pedig már kir. új-adomány alapján is) részeik voltak Füzeget. (Muz. lltár.)

Varsányi cs. János kir. ember 1452-ben.

Zsidó cs. Sydo. — L. h. Szilágyi Mihálynál.

Összesen: 30 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Ezek közül csak Tallóczy (Raguzai) Frankot ismerjük ez időszak elejéről. (1430—1439: Kállay cs. llt.)

TORONTÁLMEGYE.

A XV. században egyike volt a *legkisebb* megyéknek. Északon a szomszédos Csanád- és Temes-, keleten és délen pedig Kevevármegye foglalta el *mai* területének mintegy kétharmadát.¹ Nyugot felől a Tisza határolta.

Jóformán egyetlen nagyobb uradalom foglalta el egész testét: a becei, élén a hasonló nevű várral és várossal (a mai Török-Becse táján), melyhez Becsén kívül még 3 mező-város és vagy 10 falu tartozott, T.-Becse és Basahíd vidékétől le (a mai) Nagy-Becskerekig és Écskáig. Eme hatalmas uradalmat környezték s itt-ott metszették is a kisebb birtokosok jószágai, melyek közül azonban csupán a macedóniai Dancsfiaké és Péterfiaké válik ki (összesen vagy 6 falu), a mai Elemér (h. Ilemér) vidékén.

Kivülök csak a krassómezei Patakiaknak, — továbbá a *főrangú* vagy *előkelőbb* családok közül: a Garaiaknak, gimesi Forgács-oknak, Hunyadi Jánosnak, h. Szilágyi Mihálynak, a berekszói Hagymásoknak, Dócziaknak és Szlopniaiaknak, — végül az *egyháziak* közül a csanádi püspököknek és a budai káptalannak voltak ideiglenes jogon avagy apróbb részeik.

V Á R A:

Becse(j). (Becső.) Már 1342-ben főnnáll. 1386-ban Zsigmond branden-burgi őgróf, a későbbi király, még mint az ország gyámja, ideiglenesen Losonczi (István fiainak) Lászlónak és Istvánnak adományozta. Később, hihe-tőleg a XV. század legelején — a rácز despoták: valószínűleg már István

¹ Lásd részletesen az említett há-rom határos megye leírásánál. V. ö. Délmagyarorsz. Értes. 1879. 153., To-rontálmegye történetére nézve pedig Bárány művén kívül (Torontálvárm.

hajdana) Pesty értek. Tört. és Rég. Értes. (Temesvár) V. évf. 153. l. Pesty szerint a legrégibb oklevél Torontál-megyéről 1326-ból való. (Tud. Gyűjt. 1833. X. 121. l.)

birtokába került, s tőle szállhatott át örökségkép Brankovics Györgyre, a ki 1433-ban is (legalább Becsekereke várost) birta, 1440-ben Geszti Mihály fiának Lászlónak veté zálogba, majd (1441?) Birini Pálnak adta. (Hamisítvány?) 1440-ben azonban (kétségtől a Brankovics hűtlensége miatt) I. Ulászló király is rendelkezik vele (tisztsegül a Tallóczyinak adja). 1450-ben ismét a despota kezén találjuk, kitől ekkor Hunyadi János — az országgyűlés rendeletére — elfoglalta. 1451-ben ismét visszakerült a despota birtokába, ki (legalább Becse várost) 1456-ban is birta s 1458-ban Szilágyi Mihálynak adta, Szilágyi pedig «a jó béke kedvéért» ismét a despotának. Később nyoma vész, de úgy látszik, a többi Brankovics-birtokokkal együtt ez a vár is Mátyás király kezére jutott. II. Ulászló uralkodása elején a vingárti Gerébek tartottak hozzá jogot, amiért aztán a Szokolyiakkal keveredtek (a beigtatásnál történt ellenmondás miatt) pörbe. — A Tisza szigetén állt. — Castellanus de Beche. (1342: Meskó cs. llt.) Castrum Beche. (1386: Galgóczi llt. Lad. 96. f. 28. n. 6., 1405: Dl. 29220; 1441. körül: Pesty, Brankovics sat. 13—53., Bárány Torontálm. h. II. 8., 1458: Dl. 15276; 1482: M. Nemz. Muz. kézír. 1656. fol. lat. 61., 1492: gr. Csáky cs. llt. f. 33. n. 4., 1493—1499: gr. Zay cs. llt. D. 15. — V. ö. Csanád-egyházm. Adattár. 1871. 304. l.) Castrum regni Beche, Bechey (1387: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 97. f. 6. n. 1. és lad. 98. f. 15. n. 3.) Castrum Bechew. (1440: Muz. llt.) Opidum Beche ac castrum in insula eiusdem habitum. (1440: Szereday cs. llt. Pesty gyűjt. után.) Hozzá tartoztak 1440-ben: Aracs, Ecsehida, Aradi, Sz.-Király, Bazsa(l)hida, Becsekereke és Endréd helységek; 1441 körül pedig: Ujfalu, Szent-Király, Bódogasszonyfalva, Szent-Endréd, Vegenye, Ecsehida, Irmes, Nyilas, Csingrad és Aradi faluk, Becse, Aracs, Bazsalhida és Bece(e)kereke városok.

Összesen: 1 vár.

V Á R O S A I:

Aracs. Aracha. (1422. 1440. 1444. 1447. 1448: Kállay cs. llt., 1450: Muz. llt.) A pápai tizedlajstrom is ismeri. 1422-ben vásáros hely. 1441. körül mint «oppidum» Becse várához tartozott, melynek sorsát osztá e korszakban. — Özv. Erzsébet királyné által 1370-ben Szent-Miklós tiszteletére újra alapított ferenczrendi zárdával. — A XV. sz. közepén gyakran tartá gyűlését a megye e városban. — (V. ö. Ortway, i. m. I. 430. l.) Ma pusztá, Aracs néven Nagy-Kikindától dny.

Bazsa(l)hida. (Bosorhida.) Bosorhida. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 153.) Bassalhyda. (1422: Kállay cs. llt.) Banzalhida. Bazalhida, Bosorhida. Barsolhida. (Bárány, Torontálm. hajd. I. 56.) 1440-ben: Basahyda. (Szereday cs llt.) Annyit tudunk róla, a mennyit Aracsáról. 1441 körül: opidum. — Ma Basahid falu, Nagy-Kikindától délre. (V. ö. Bocsárd helys. a. Csanádmegyében.)

Becse(j). Beche. Bechee. A pápai tizedlajstrom is említi már. (147. 153. l.) Mint város és a hasonló nevű vár (l. ott) tartozéka, 1440-ben tűnik föl, száraz és vízi vámjával. 1442-ben itt tartá gyűlését a megye. (Kállay cs. llt.) A Tisza egyik szigetén terült el. Ma Török-Becse a Tisza partján. (V. ö.

Csanád-egyházm. Adattár. I. 303. és 1341-hez: Haz. oklt. 235., 1456-hoz: Muz. ltár.)

Beccs(e)kere(k)e. (Becekekerek.) Becekerek. Bechkereke. Becekereke. Becekerek. (Írásmódjára és történetére nézve is lásd: Csanád-egyházm. Adattár. I. 442.) 1331-ben mint «civitas» tűnik föl, 1441 körül pedig mint «opidum» — vámjával együtt. Szintén Bece vár sorsában osztozott. 1442. körül egy izben itt tartá gyűlését a megye. (1331: Bárány, i. m. 62., 1364: Haz. okmt. VII. 411., 1433: Dl. 30433; 1442: Kállay es. lt. — V. ö. Akad. Értekez. 1886. Szentkláray: A becskerekai várról.)

Összesen: 4 város.

HELYSÉGEI:

Ábrádfalva. L. a macedóniai Péterfiak a.

Apáti. De Apati. (1447. 1450: Kállay es. lt.) Tán Torontál avagy a szomszédos Keve- vagy Csanádmegyében volt ily nevű helység.

Arad(i). Arad. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 154.) Aradi. (1440: Szereday es. lt., 1441. körül: Bárány i. m. II. 8., Pesty. Brankovics. 21.) Vámjával együtt Bece várához tartozott. — Ma Szerb- és Tót-Aradác, Nagy-Becekerek mellett nyugatra.

Babató. Babato. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147. 153.) A Tisza mellett feküdt, a mai Torontálmegyében, Tarras és Aradác közt. (Ortvay, i. m. I. 430.)

Bán. (?) L. a macedóniai Péterfiak a.

Bárányos. Baranus. (1399: Tud. Gyűjt. 1834. XII. 104.) «In Beche comitatu» — mondja az oklevél. Úgy látszik (Török-) Bece vidékén feküdt a vele említett «Zeules» és a «Chalanus» helységekkel együtt.

Bikács. Bykacz. Bykach. (1422. 1450: Kállay es. lt.) Ma Nagy- és Kis-Bikács, Nagy-Kikindától d. — Talán Csanád-, talán Torontálmegyében feküdt. Úgy látszik inkább az utóbbiban. (V. ö. Csanádmegyében: Bocsaárd és Temesmegyében Bikocsa helys. a.)

Bódogasszonyfalva. Bodogassonfalva. (1441. körül: Bárán, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.) Ezt a helységet (ekkor Bece vár tartozéka) bizonyára meg kell különböztetnünk a hasonló nevű csanádmegyei falutól mely a Telegdieké volt.

Borgyas. (Borjas. Bordas.) Burdas. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147.) Bordas. (1414: Dl. 10225.) Boryas. (1415: Dl. 33544.) Borgyas. (1341: Haz. okltár. 234., 1422: Dl. 11191; 1428: Dl. 12019.) A mai Borjas vagy Bornyas pusztá Török-Bece mellett d.

Böldre. (Beldre.) Beeldre. Bwldre. (1419. 1448: Kállay es. lt.) Beldre. (1442. 1450: Muz. lt.) Bewldre utraque. (1461: Dl. 15675.; 1482: Dl. 18627.) Himfi, Hagymás, Dóczy sat. birtok. A mai Beodra, Nagy-Kikindától dny. — E helységgel együtt sorolják föl 1482-ben: *Zenthes* és *Zegh* torontálmegyei helységeket, mint szintén a Dóczyak birtokait (Dl. 18627.), ha ugyan tévedésből nem a csongrádmegyei ily nevű két falut akarják érteni.

Csalános. Chalanus. (L. Bárányos.) Ma Csináros pusztarész a Béga mellett. (Bárány, i. m. 66.)

Cserbefelva. Cherbefalwa. (L. cserbefalvi Cserbe cs. a.) A Tisza vidékén feketett.

Cseztreg. Chezerek. Cseztreg. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147. 155., 158., Csanád egyházm. Adatt. IV. 97.) A mai Csősztelek, Nagy-Becskerektől ék.

Csingrad. Chingrad. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 21.) Becse vár tart. közt Aradi mellett sorolják föl.

Czeczk. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.

Ecsehida. Eczehida. (1440: Szereday cs. llt.) Echehyda. (1439: Kismart. llt. 47. S. 18.) Echehida. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.) Vámszedő- és révhely volt; részben Becse várához tartozott. — Tán a mai Écska-nak felel meg, Nagy-Becskerek közelében dk.

Endréd. (Endröd.) Endred. (1440: Szereday cs. llt.) Endrewd. (1440: Muz. llt.) Szentendred. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.) Részben Becse várához tartozott. Hihetőleg azonos ezzel az 1341-ben Ivánosi és Borgyas határában (Becse tő-szomszédságában) föltűnő: Endree. (Haz. oklt. 234. l.)

Füzesfalva. L. a macedóniai Péterfiek a.

Gyarman. Gyarman. (1447: Dl. 14125; 1473: Jászói llt. Prot. A. f. 9.) 1473-ban határozottan Torontálmegyéhez számítják, 1447-ben temes- és keve-megyei helységekkel együtt sorolják föl. (V. ö. Tótfalu helys. és a Papdi cs. a.)

Hemér. L. a macedóniai Péterfiek a.

Irmes. Irmes. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 21.) Becse várához tartozott.

Ivankahida. Hinankahida. Iwankahyda. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147. 153.) A mai Jankahid, Nagy-Becskerek mellett é. — Úgy látszik már inkább Torontálhoz számítható, mint Kevéhez.

Ivánosi. Iwanusy. (1341: Haz. okltár. 234.) A mai Melencze és Kumán táján, N.-Becskerek és T.-Becse közt feketett.

Jakabfalva. Jakabfalwa. (1450: Muz. llt.) Tán e megyében fektűt.

Kovácsi. Kowazy. (1421: Dl. 11118.) A csanádi püspökség kapta ekkor új-adományúl.

Kozafalva. Kozafalwa. (1410: Kállay cs. llt.) Torontálmegyei kir. ember nevében fordul elő; tán a megfelelő helység is e megyében fektűt.

Köre. Poss. Kwre. (1410: Kállay cs. llt.) Kwre. (Nemesek nevében. 1414: Dl. 10225; 1422: Dl. 11191; 1461: Dl. 15675.) Kere. (Hasonlókép. 1503: Dl. 26662.)

Kürt. L. Temesmegyében a Kürti cs. a.

Lovász. Luas. Luaz. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147. 156.)

Matka. 1331: Fejér, X. 3. 288., Csanád egyházm. Adattár. 1871. 596. — A mai Matej pusztá? Török-Becse és Basahid vidékén.

Mene. Mene. (1447: Dl. 14125. — L. Tótfalunál.)

Muron(y). (Morony.) Dominic. de *Moron*. Joh. fil. Clementis de *Moron* (de *Mwron*). Steph. *filius Konia de Moron*. (1416: Pesty Fr. másolata a gr. Festetich cs. keszhelyi lltárából.) *Mwron* — Torontálmegyében. (*Muron-i*

Kónya Demeterné birtoka.) 1479: Magy. Tört. Tár. XII. 28.) Úgy látszik, az elősorolt nevek ugyanazt a *torontálmegyei* helységeket jelölik, melyet tehát a mai temesmegyei (Temesvártól é.-ék.) fekvő Murány helységgel nem azonosíthatunk. (L. Temesm.)

Nyilas. Nyilas. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 21.) Becse várához tartozott.

Olnas. Olnas. (1347: Bárány, i. m. II. 3.) Ez évben Keve és Torontálmegyék nemessége itt tartott közgyűlést. Melyik megyében feküdt? — nem tudjuk.

Oroszi. Huruzi. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 147. 154.) A mai Kis-Oroszi vagy Kis-Orosz, Zsombolyától dny.

Pakencz. L. a macedóniai Péterfiak a.

Páktető. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.

Szeg. L. Böldre helységnél.

Szele. (?) Zere. Zele. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 154. 156.)

Szent-Demeter. L. a macedóniai Péterfiak a.

Szent-Endréd. Másként: Endréd (Endrőd). — L. e néven.

Szent-Király. 1422: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.) Zenth-kyral. (1440: Muz. llt. és Szereday cs. llt.) Becse várához tartozott. — Ma pusztá T.-Becse és Aracs mellett.

Szent-Lélek. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.

Szentes. L. Böldre helységnél.

Szöllős. Zeules. (L. Bárányos a.) Török-Becsétől dk. esik.

Tarros. (Tarhos.) Torhus — föld. (Béla kir. névt. jegyz. 44. fej.) Tarhus. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 153., 1341: Haz. okltár. 234.) Tharhus. (1422: Dl. 11191. Kir. ember nevében.) Tharhos. (1439: Kismart. llt. 47. S. 18.) Ma Tarras, T.-Becsétől d., a Tisza mellett.

Torn(y)i. Torni. (1423: Pesty Fr. gyűjt. ered. okl. után.) Thorni. (1447. 1451: Kállay cs. llt., 1450: Muz. llt., 1461: Dl. 15675.) Kir. emberek és más nemesek nevéből ismerjük. Úgy látszik torontálmegyei helység volt.

Tótfalva. Mene, Tothfalwa és (részben) Gyarman — helységek fölött (kölsönös öröködesre nézve) egyezkednek 1473-ban a krassómegei Patakiak (úgy látszik ezeké volt) a Martonosiakkal (martonosi Zsadány-okkal) és jolsvafői Tekesekkel. (Jászó, prot. A. fol. 9.)

Újfalu. 1399: Tud. Gyűjt. 1834. XII. 111. — Úgy látszik a mai Novoszelonak felel meg, Nagy-Kikindától délre. — Ily nevű helység (Wyfalw) a becsei uradalomban is volt. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.)

Vámhalom. L. Temesmegyében.

Vasvár. Voswar. Woswar. (1332—7: Páp. tiz.-lajstr. 156.) Becskereke mellett sorolják föl. Ezért s mivel szabatos értelme van, Bocsárral nem azonosíthatjuk. (V. ö. Ortway, i. m. I. 435.)

Vegenye. Wegenye. (1441. körül: Bárány, i. m. II. 8., Pesty, Brankovics. 20.) Becse várához tartozott s ezért nem szabad összetévesztetnünk a temes- (vagy csanád-)megyei Begenyével. (L. Temesmegyében a városok közt.)

Összesen: 52 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

- Bak** (beréndi) cs. L. Temesmegyében a Papdi cs. a.
Berekszői cs. L. berekszői Hagymás néven.
Bikácsi cs. 1422. 1447: Kállay cs. lt.
Birini (veronai) Pál. L. Becse várnál.
Birósi (ecsehidai) cs. Byrosy. — 1439-ben Balázs torontálmegyei kir. ember. (Kismart. lt. 47. S. 18.)
Borgyasi cs. L. a Sárköziek a.
Brankovics György rácz despota. L. Becse várnál.
Budai káptalan. L. *Csanádmegyében* a szajáni Posztós cs. a.
Csanádi püspök. L. Kovászi helys. a.
Csép (Csépi, gyertyánosi) cs. Chepy. Cheep. Krassóme gyéből. Másként: Gyertyánosi. — Földesur: Beldrén és Bikácson. (1414: Dl. 30769; 1442. 1444: Kállay cs. lt.)
Cserbe (cserbefalvi) cs. Avagy Cserbefalviak. (1414: Dl. 10225; 1450: Muz. lt.)
Dancs(-fi, maczedóniai) cs. L. a maczedóniai Péterfi cs. a.
Dóczi cs. L. Böldre helységnél.
Endrédi cs. 1439-ben: Miklós torontálmegyei kir. ember. (Kismart. lt. 47. S. 18.)
Forgács (gimesi) cs. L. a maczedóniai Péterfi cs. a.
Garai cs. Résztük volt Borgyas helységben zálog és vétel czímén. (L. Borgyas helys. idéz.)
Geréb (vingárti) cs. L. Becse váránál.
Gesztli cs. L. Becse váránál.
G(y)eke (bikácsi) cs. Goke. (1440. körül: Kállay cs. lt., 1450: Muz. ltár.)
Gyertyánosi cs. L. Csép (gyertyánosi) néven.
Hagymás (berekszői) cs. Másként: Berekszőiak. Egy izben (1448.): beldrei előnévvel. — Böldrén (és Vámhalmon) birtokosok. (1414. 1442. 1444. 1448: Kállay cs. lt. — V. ö. Temesmegyében.)
Himfi (beldrei) cs. Hymfy. — Másként: remetei vagy debrentei Himfi. (1434. körül. 1442. 1448. 1451: Kállay cs. lt., 1450: Muz. lt.)
Hunyadi cs. L. Becse váránál.
Ikerhalmi cs. L. Kevemegyében.
Kenéz (tarhosi) cs. Kenez. — 1439-ben: Miklós kir. ember. (Kismart. lt. 47. S. 18.)
Kőnya(-fi, muronyi) cs. L. a szajáni Posztós cs. a. Csanádmegyében és v. ö. Muron(y) helys. a.
Kőrei cs. 1441-ben egy izben: Kewrey. (Muz. lt.) 1503-ban: Kerey de Zewlews. (Dl. 26662.) Úgy látszik: nem csupán Torontálmegyében (hanem pl. Temesben is) voltak birtokai. L. különben: Kőre helys. idéz.
Kürti cs. L. Temesmegyében.
Maczedóniai cs. Vagy: maczedóniai Dancs(-fi) és Péterfi. — L. a Péterfiéknél.
Madrai (Madra?) cs. L. a Szentgyörgyiek a.

Monai (apáti) cs. Monai. (1447. 1451: Kállay cs. lt., 1450: Muz. ltár.)

Muron(y)i (Moronyi) cs. L. Muron(y) helys. a.

Papdi (Pabdi) cs. L. Temesmegyében.

Pataki cs. L. Tótfalva a.

Péterfi (macedóniai) cs. A vérrokon macedóniai Dancsfiakkal együtt elzalogosítják 1454-ben a gimesi Forgácsoknak: «Zenthdeméter, *Ilemér*, *Ban* (?)» részeit. (Gr. Forgách cs. ltára.) Ezek közül Ilemér a mai Szerb- és Német Ellemér-nek, Bán pedig tán a mai Bántelek pusztának felel meg, Nagy-Becskerek közelében ny.-é. és duny.

Posztós (szajáni) cs. L. Csanádmegyében.

Rácz despoták. L. Becse várnál és a főispánok a.

Sáfár (csévi) cs. Saphar. Földesur: Borgyason. (1422: Dl. 11191.)

Sárközi cs. 1439-ben *tar(h)osi «Sarkwzy»* Lászlót a Borgyasiak borgyasi részeibe igtatják — zálog czímen. (Kismart. lt. 47. S. 18. — L. Szentgyörgyiek a. is.)

Szentgyörgyi cs. 1447-ben: a Madrai (Madra ?), Szentgyörgyi és Sárközi családokból való követeket küldött a megye az országgyűlésre. (1447: Kállay cs. lt., Kovachich. Vest. Comit. 268.) Egy ily nevű család tagjai máskor mint ügyvédek szerepelnek e megyében. Tán a kevmegyei Szent-György helységek valamelyike értendő? (1442. 1447. 1451: Kállay cs. lt., 1450: Muz. lt.)

Szentmártoni cs. Ily nevű család birtokos lehetett Torontálmegyében, mert tagjai e megyei kir. emberek voltak. (1410: Kállay cs. lt., 1439: Kismart. lt. 47. S. 18.) De hogy e megyében fektüdt-e s hol a kérdéses: Sz.-Márton helység? — nem tudom.

Szilágyi (horogszegi) Mihály. L. Becse váránál és a Szlopn(y)aiak a. Egy Szilágyi Mihály nevű nemes 1451-ben Torontálmegye egyik alispánja volt. (Kállay cs. lt.)

Szlopn(y)ai cs. Trencsénymegyéből. — Mátyás kir. 1461-ben Gáspárnak és Menyhértnek a két Beldrét adta, melyek a magbanszakadt h. Szilágyi Mihályról szálltak reá. (Dl. 15675.)

Tamásfalvi cs. Úgy látszik: Temesmegyéből. (1422: Kállay cs. lt.)

Tarrosi cs. 1422: Dl. 11191.

Torn(y)i (apáti) cs. L. Torn(y)i helys. a.

Zsadány (martonosi) cs. Zadan. — L. Tótfalu helys. a.

Összesen: 45 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

E megye főispánjainak a rácz despoták tekintendők abban az időben, midőn Becse várát és tartozékait birták.¹

¹ 1414-ben a rácz despota kétségtelenül e megye főispánja. (Comes.) Pesty Fr. 1417-ből említ egy oklevelet, mint a melyben — helyes magyarázata szerint — István rácz despota torontálmegyei alispánja: Brájan előfordúl. Úgy vélem, legalább az 1448.

évi Dezenit és Juga, az 1450. évi Noak, és tán az 1451. évi (Szilágyi Mihálylyal együtt) P'an (?) László szintén a rácz despota emberei a torontálmegyei alispánságban. (1414: Dl. 30769; Pesty, Brankovics. 53., 1448. 1451: Kállay cs. lt., 1450: Muz. lt.)

BÁCSVÁRMEGYE.

A Duna-Tisza-közön, körülbelül a mai Ferencz-csatornától d. feküdt.¹ Nyugoton és délen tehát a Duna, keleten pedig a Tisza állandó határt vetettek köréje. Annál mozgékonyabb, változóbb azonban észak felé. A mai Apatintól k.-é. felé (a mai) Sziváczig gyöngébb a hullámvíz; innen kezdve azonban a Tiszaig Csongrád-megye rovására szokatlanul nagy. Így 1468-ban (a mai) Györgyént

¹ E vármegye valamint a szomszédos Bodrogmegye helyrajzának megalkotása fölöttébb nehéz munka. Kétségkívül megkönnyítik ezt a mai Bács-Bodrogmegye szorgalmas, tudós monográfusai, mint: Iványi, Dudás és Steltzer: de kivihetővé mindnyájunk számára csupán az 1520—22. tájáról *eredetiben* fenmaradt tiz.-lajstromok és más gazdasági összeírások teszik. (Az Orsz. Levéltárban.) Részemről egyetlen megyére sem voltam kénytelen aránylag annyi időt és fáradságot fordítani, mint Bács- és Bodrogmegyére, s még mindig mennyi eldöntetlen kérdés maradt! Ezért s hogy állításaimat és hozzávetéseimet még jobban igazoljam, mellőzhetetlennek tartom, hogy e helyütt a kérdéses, rendkívüli helyrajzi becsű lajstromoknak legjellemzőbb adatait, jelesen a helyneveket, *az ott található csoportok szerint*, ne közöljem. Kiadták ugyan e helyneveket másutt is, pl. Bácsbodrogm. t. t. évk. III. 145. l., de

úgy látszik másolat után, nem az eredeti írásmód szerint, s így használhatetlenül.

I. Irewgh, Kerthweles, Cheb, Kerwzthwr, Thythews. (A Dunánál, Cséb és Palánka táján.)

II. Hernyek, Bewky, Kysharsan, Kozmaffalwa, Janosfalwa, Mende, Nag Erws, Kys Erws, Tharyan, Wayntha, Zelind. (Odább ny.-ény. felé, Bukinnak haladva.)

III. Wayzka, Palona, Nemethy, Naggerech, Hwlathak, Pechel, Zenthlwrynych, Gymelchen, Lwgas. (Odább ny.-ény., főleg Vajszka felé.)

IV. Fono, Dorozlothothfalw, Bathathothfalw, Rypak, Thatarrew. (Észak felé: Szontának, Doroszlónak.)

V. Kyzond, Thothchyrwgh, Kerrezthwr, Berchegh, Falkomar, Baykod, Chazlo. (Szonta és Keresztur vidékén.)

VI. Bancha, Mynthzenth, Gwze, Kapuch, Horwathy, Macchal, Gare, Tholmach, Dal, Chyka, Maccha. (Bács vidékén: é.-k. d.-k.)

és tartozékait: Bajmokot, Pacsért, Napfényt és Csantavért, 1447-ben Veresegyházát (l. ott) is Bácsmegyéhez számítják, melyekkel pedig 1462-ben (és 1520-ban) mint csongrádmegyei helységekkel találkozzunk. A délebbre eső Bajcs (ma Bajsa) szintén hol bács-, hol *csongrádmegyei* falu. Innen dk. felé Hegyes és Szighegy, Feketehegy, Soprony (Szovrony) inkább Csongrád-, Devecser pedig inkább Bácsmegyéhez látszik tartozni. E ponttól kezdve egyszerre ismét éék. felé szökken a határ. A mai Kutas pusztája 1520-ban még mint *csongrádmegyei* hely tűnik föl az ék. fekvő Bánfalvával (ma Banovce?) együtt; ellenben a mai Kétvillo (h. Kétfűlű) Vizes (Turol?), továbbá a Tisza partján a mai: Perlek pusztája, Petrovoszelo falu és Peszér pusztája 1441 táján *Bácsmegyében* fekszenek.

Kétségtelen, hogy a határ Bajsától Peszér pusztáig nagyjából ezt a görbe irányt követte; a XVI. század elején azonban

VII. Kechmen, Jozan, Drag, Zol-gad, Kysbach, Chyreg, Boron, Zenth Andras. (Petrovác és Glozsan vidékén.)

Ezek a fő források. Kívülök azonban nagyértékűek a következő (Bevétel czímnél) csoportosítások is, ú. m.:

VIII. Cher, Jacabfalwa, Alatk, Fono, Iwankafalwa, Thotfalw, Dorozlo, Thewl, Bathathotfalw, Chomafalwa, Ewk, Pet-rwcz, Tharcza, Rypak, Thatarrew, Banrad. (A h. Bácsmegye ény. vidékén.)

IX. Monostorzeg, Khizond, Zeplak, Herne, Thoth Chereg, Herdemegh, Khe-mend, Dersfalwa, Fabyanfalwa, Kerezthwr, Bercher Hercher(!), Falkoh-mar, Baykod, Fyzegh, Cherefalwa, Zond, Chazlo, s ezután más irással, más természetű följegyzések közt: Kyzond, Toth Chyreg, Kerezthwr. (Ugyane tájon.)

X. Banchya, Nyndzenth(!), Zenth-lelk, Geeze, Waryad, Rapwch, Elwes, Horwathy, Kereked, Nachal, Gare, Isak, Kereked, Thyl, Tholmach, Dal, Czyka, Maccha. (Bács vidékén.)

XI. Kechmen, Jozan, Drag, Vasarus Varad, Zayol, Kysbach, Mortha-lyos, Themer, Bodogazonfalwa, Chy-

reg, Boron, Fedwar, Zenthandras. (Petrovác, Temerin, Ujvidék és Palánka vidékén.)

Végül használhatók a következő csoportok is:

XII. Bozyas, Kerecs, Tothfalw, Morganth, Morycka, Kysfalud, Alsopalona, Felsepalona, Nemethy, Kysgerech, Naghgerech, Kwegethew, Warzegh, Hwlathag, Nagwegh, Zenthmarthon, Feleggaz, Fyrfalwa, Wereffyen, Peczel, Nyekh, Fedwar, Monosfalu, Lengel, Wyfalw, Zenthlerynch, Egyedfalwa, Zwrdek, Gemelczen, Zandorfalwa, Lwgaz. (A megye dny. zugában.)

XIII. *Restans-ok*: Rypak, Dorozlothotfalw, Fono, Grech, Gewze, Chyka, Zylynd, Kysharssan, Mende, Pesth, Zol-gad, Kerezthwr, Thythews, Kyzond, Cherefelwa, Falkomar. (Még lehetős kúszált rendben.)

XIV. *Restans-ok*: Chyka, Maccha, Kysharsan, Kozmaffalwa, Zelynd, Morhandewres, Eghazasewres, Tharyan, Waskapw, Kechmen. (Hasonlókép, bár e helységek legtöbbje inkább a megye dny. vidékén keresendő.)

Tavankuton, Bajmokon, Pacséron és társain s Bajcson kívül még Hegyes, Szegegyház, Feketeegyház, Soprony, Devecser, Perlek, Péterréve, Turol, Mohol és Peszér ma is föllelhető (valamint: Asszonyfalva, Báka, Beter, Csicsanicza, Csikod, Kevi, Kőkút, Füles, Himesegyház és Szent-Miklós eltűnt, de e vidéken feküdt) helyeket is *Csongrádmegyéhez* számították,¹ a mikor tehát már nagyjából mai Apatintól Ó-Becséig húzott egyenes vonal jelöli *Bács-megye* határát.

Mint Bodrogmegyében, itt is nagy számú *magyar* köznemességet találunk, szerte a megye területén. E köznemességből nyugotról keletnek haladva, Doroszló táján: a rokon Doroszlaiak és doroszlói Kis-ek válnak ki, összesen 10—12, a Ripakiak és ripaki Oláh-ok valamivel bentebb vagy 8—9, a délnyugati zugban az Ajnárdok vérebből eredt Zsámbokiak, főleg a mai Bukin vidékén, egy kastély és vagy 30 falu és pusztá, a vaj(o)nczai Patolcsiak, ugyanitt: Plávna és Vajsza vidékén vagy 5, később vagy 10,—odább keletre, a mai Keresztúr de egyszersmind lentebb Bács város sőt Palánka felé is a Keresztúriak és velök rokon horogszegi Szilágyiak szintén mintegy 9—10 helységben levő terjedelmesebb jószágaikkal; továbbá a szántai Morhátiak, egyszersmind baranya- és bodrogmegyei birtokosok, kik (majd utánok a pozsonymegyei Nagyluceiek) a mai Verbász táján feküdt Paraszti városban s Palánka vidékén is vagy 8 helységben birtokosok; a lekcsei Sulyok-ok, szintén Bodrogmegyéből, kiknek birtokuk, főleg a Dunamenti Cséb vidékén mintegy 10 falura terjedt s a kik ezenkívül 1469-ben a Zsámbokiak említett duna-zugi uradalmát is megkapták; végül é. és ék. felé a rokon Alpáriak és Bodonyiak, a mai Alpár, Kér és Petrovác vidékén s egyszersmind a megye dny. zugában is, összesen mintegy 8—10 falura terjedő birtokukkal.

A főrangú, nem megyebeli nagybirtokosok közül: a Tallócziak vagy tallóczi Bánfiak a Dráva-torkolat táján Váralja kastély s ugyanitt és odább keletre még legalább hat falu földesurai. Melléjük sorakoznak, de már Szontától dél felé, a pelsőczi Bebekek (előbb a prodaviczai Ördögök, mindkét család az Ákos nemzetsé-

¹ E helyégeket — utalással — mindkét megyében felsoroljuk, hogy a tájékozódást megkönnyítsük. Az e tájon fekvő — körülbelül 1460-ból

ismeretes — Maróti-féle uradalmat azonban egyöntetűség kedvéért Csongrádmegyében beszéljük meg. (L. ott.)

géből), az eltűnt Fonó városban és vagy három faluban; távolabb keletnek: a mai Palánka, Glozsán és Kulpin vidékén pedig az Ujlakiak, a Valkó megyei Ujlakkal szemközt feküdt Pest város urai, kiknek azonban tudtommal csupán vagy négy falujok volt még ezenkívül. Jóval nagyobb birtokosok a hirneves Marótiak. Birtokaik, mintegy 16 falu, szétszórta feküdtek a megye egész területén s csak Kisdi-vásár körül volt összefüggő, e városból és hét faluból álló uradalmuk, melyet utánok a Batoriak kaptak adományban.

Főntebb, a Tisza mentén, a mai Csurog tájától Petrovoszelo-ig a rácز despota (Brankovics Gy.) hét faluja terült el; e vonaltól k. és ék. felé pedig a Hunyadi rokonság, főleg: Szilágyi Erzsébet és Korvin János nagyterjedelmű jószágai kezdődtek és fonódtak össze csongrád- és bodrogye megyei józágaikkal.¹

Korvin János sokat kapott odább délen a Garaiak nádori ága után is, kik kétségkívül leggazdagabb birtokosai voltak e korszakban Bácsvármegyének. Fő fészkeik a Duna mentén álltak, melynek tulsó oldalán: Szerém- és főleg Valkó megyében uradalmuk végire-mehetetlen sora következett. A bács megyei part kiválóbb pontjai u. m. Földvár (a mai Palánka helyén), Futak és Gyála városok, (sőt egy ideig, bár nyilván csak zálogban, az odább dk. feküdt Kisdi-vásár város és uradalma szintén) már a század legelején az ő kezükön voltak.

A Duna eme vonalától s egyszersmind Bács város szomszédságából terjeszkedtek aztán odább é.-ék., a mai Kiszács, Petrovác, Szilbás és Temerin felé, sőt még fölebb a Tiszához; úgyhogy főleg a Futaktól északra a mai Temerin melletti Szireg pusztáig, innen nyugatra Bács városáig, innen le délnek Palánkáig s aztán csaknem végig a Duna partján ismét Futakig (sőt Kisdi-vásárig) terjedő hatalmas négyszögben három városuk és vagy 45 falujok volt.

S ez még csak a nádori ág birtoka, mert az ifjabb vagyis báni ágnek (s általa a Kishorvátiaknak) még szintén volt egy városa (Vaskapu) és legalább két faluja.

A többi előkelő vagy főrangú családok közül tolnai Bornemisza Jánost, a harapkői Botos-okat, a bajnai Bot(h)-okat, a kis-várdai Várdaiakat, a Maczedóniaiakat (Dancsfiakat és Péter-

¹ L. Bodrogye megyében.

fieket), Dócziakat, gimesi Forgács-okat, vingárti Geréb-eket, a szt.-györgyi és bazini Gróf-okat, Kórógyiakat, Pek(e)rieket, Perényieket, Rozgonyiakat és a rima-szécsi Szécsieket találjuk időnkint avagy csekélyebb részek birtokában.

Az egyházi méltóságok és testületek közül nyugoton az ó-budai apácák tűnnek ki gazdag birtokokkal. Még I. Lajos királytól (1382.) kapták Szond várost (ma Szonta), e tájék legelőkelőbb pontját, melyhez a XV. században 15 helységük vagy pusztájok tartozott. Ugyane tájon, már a bodrogmegyei határ felé: Arnat város, odább keletre Bács város (részben) és vár s környékén (valamint délre a mai Bukin és Vajszka vidékén) mintegy 13 falu (olykor Vaskapu város is) a kalocsai érsekségé, s ugyancsak Bács város némely része és még legalább vagy öt szomszédos helység a bácsi káptalané volt.

Melléjük sorakozik a derzsi prépostság, mint a Bács város határában állt Derzs város és (tudtommal) még egy falu, — lentebb pedig a Duna mentén: a (szerémmegyei) dombói apátság, Kő-Szent-Márton város, — a péter-várad apátság mint Vásáros-Várad város és ennek vidékén (IV. Béla ideje óta) több helység, — a titeli prépostság mint Titel város és bizonyára több duna-tiszazugi nyomaveszett helység földesura; végül a szerémi püspökség, melynek a mai Bukin táján volt (legalább a XIII. században) kisebb terjedelmű jósága.

VÁRAI VAGY ERŐSSÉGEI:

Bács. Castrum Bachiense. (1491. 1492. 1493: Epist. Petri de Warda. 36. 48. 83. sat. sat. l. Az érsek leveleinek nagy része e várból kelt a XV. század végén. V. ö. péld. 1503: Dl. 21229.) A kalocsai (és bácsi) érseké volt. Henszelmann szerint 1338—1342 táján épült. (Archaeol. Értes. III. 313., Bács-Bodrogh. Szerk. Dudás Ödön. I. 27. — V. ö. Bács város a.)

Buki. (Böki). 1469-ben a magbanszakadt Zsámboki Pál után a lekcsei Sulyok cs. örökölte a Böki (Buki) helységben levő kastélyt. (T. Tár. 1890. 117. l.)

Futak. Castellanus de Futtag. (Máslatból. 1422: Dl. 11190.) A Garaiaké volt. Később nem említik.

Szelénd. (Szelind). 1490 táján a berzenczei (tolnai) Bornemisza János alkincstartóé volt. — Castellum seu fortalicium Selend, Zelend, Zelynd. (1490—1499: Dl. 19665. 19839. 19926. 20842.)

Váralja. (Várallya.) Castellum Waralya. (1492: Dl. 19835.) A Tallóczyaké vagy (tallóczy) váraljai Bánfiaké volt. (Bár határozottan megmondva nincs, a bácsmegyei Váralja helység értendő.)

Összesen: 5 vár.

V Á R O S A I:

Apáti. L. Bodrogmegyében a városok közt.

Arnat. (Arant.) A megye szabatos megjelölése nélkül fordul elő: villa Arunt. (1206: Haz. okmt. VII. 3.) Oront. (1229: U. o. 15.) Arnath poss. (1410: Dl. 9635; 1463: Dl. 15871.) Arnath. (1450 körül: Dl. 34985.) Oppidum Arnath. (1494: Katona, i. m. XVII. 603.) 1450. táján az ó-budai apácák birtokainak határa elvonul: «ante Arnath». E helység, valamint az ez alkalommal szintén a megye kitétele nélkül említett más helyek (Szent-Pál, Nagy-Szent-György, Szent-Márton, Bokrán sat.) is Apáti illetve Szond (ma Szonla) vidékén terülhettek el. Az 1520. évi tiz-lajstrom Bodrogmegyébe helyezi, a mi azt mutatja, hogy e helységet Szontától északi irányban kell keresnünk valahol. Különben (úgy látszik) 1391-ben is Bodrogmegyéhez számították (Zichy okmt. IV. 468); 1503-ban pedig Bácsmegyéhez. (Dl. 21229.) Vásáros hely s a kalocsai érsekség birtoka volt.

Bács. Bachia. (Salamon kir. kora. M. Florianus i. m. III. 84.) Villa Bachiensis. (XIII. század: Árpádk. új okmt. X. 430.) Civitas Bachiensis. (1351: Anjouk. okmt. V. 516., 1464: Dl. 16061.) Bachia. Oppidum Bach. (1433: gr. Sztáray cs. llt. II. 302., 1466: Dl. 16343; 1474: Dl. 17546. V. ö. Rupp, i. m. III. 17., és Archaeol. Értesítő. III. 309., IV. 2. 25. 49. 85., VII. 73.) Eccl. cathedralis Bachiensis. (1488: Muz. lltár.) A megye (egyik) székhelye volt. Érseksége a kalocsaival egyesült; Sz.-Pálról nevezett székes káptalanja (nagy-prépostság) azonban a mohácsi vészig fennállt. Kis prépostsága s (állítólag) ferenczrendi társháza is volt. Orsz. vásárait pl. 1433-ban említik. A kalocsai és bácsi érseké s a bácsi káptalané volt. — (L. Derzs városnál és Kis-Bács helységeinél is. V. ö. Századok, 1885. évf. 280. l. és az 1483—4. évhez: Dl. 18817. 18834. 18954. a kis-prépostságra nézve.)

Bel-Szond. L. Szond városnál.

Derzs. (Derzsi. Dörzs.) Ecclesia de Dersy. (1328: Anjouk. okmt. III. 209.) Prepositus ecclesie de Ders. Poss. Ders. (1346: U. o. IV. 585., 1393: Dl. 874.) Monasterium de Ders. (1387—8: Dl. 7309.) Prepos. eccl. S. Salvatoris in Ders Bachiensis d. (1400: Mon. Vatic. I. IV. 286.) Prepositus de Ders. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 122., 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.) Opidum Dewrs, locus sedis iudicarie comitatus Bach. (1486: Dl. 19176.) A Szent-Megváltóról nev. itteni prépostságé volt, melynek patronusai 1387. tájáig a hirneves (valkómegyei) Horvátiak, azután pedig a Garaiak. 1486-ban a megye törvénytevő gyűléseinek is székhelye. Kétségtelenül Bács vidékén feküdt, a hol ma a Tersanik (Trsztanik?) nevű erdő is elterül, Bács és Derony közt. Iványi szerint «Bács város tőszomszédja volt s temploma talán a városnak kiegészítő része lehetett». (I. m. 64.) — A felsorolt nyomokon kívül azonban mások is merülnek föl, melyek szintén ily-forma nevű helységre utalnak, ú. m. Joh. de Ders. (1414: Dl. 8099.) Petr. Dersi. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.) Steph. et Joh. Dersy, Dersi, Derssy de Waryad. (1478: Dl. 18009; 1480: Dl. 18350. 18438.), a melyek tehát vagy Derzs városára, vagy a következő *Derzsfalvára* utalnak: Villa seu poss. Dersfalwa. (1410: Dl. 9661; 1450. körül: Dl. 34985; 1464: Dl. 16061; 1522. évi tiz-lajstr.) Dersfalwa. (Nemesek

nevében vagy előnévében. (1422: Dl. 11268; 1431—2: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 118. 123. l., 1452: Dl. 16757; 1464: Dl. 16061; 1469: Dl. 16024; 1480: Dl. 18438. 18313; 1522. évi tizedlajstr.) Mennyiben azonos e helység a föntebbi várossal, úgy látszik eldönthető. Annyi kétségtelen, hogy Derzsfalva inkább nemesi birtok volt, s az 1522. évi tizedlajstromok szerint (egyfelől: Erdőmegy és Kéménd, másfelől: Fábiánfalva és Keresztur közt felsorolva) inkább Bástól északi irányban, a mai Hódság és Keresztur felé kereshető. Sőt 1410-ben Kereszturral világosan határosnak is mondják. — Végül *ha* az 1422-ben szereplő Derzsfalvi Péter és az 1431. évben említett Derzs Péter egyugyanaz a személy, a nemesi nevekben előforduló Der(z)s is azonosnak vehető Derzsfalvával. (V. ö. Keresztur helys. a.)

Egyed-Ujfalu. (Egyed-Ujfalva.) L. Bodrogmegyében: Ujfalu néven a városok közt.

Fonó. Funou, Funow. (1244. körül: Haz. okmt. VIII. 43.) Fonou. (1346: Anjouk. okmt. IV. 577.) Fonow. (1378: Muz. lltár, 1393: U. o., 1394: Dl. 7999.) Poss. Fono. (1440: Muz. llt., 1496: Dl. 20476. 32820.) Opidum Fono. (1458: Kismart. llt. 47. Z. 17.) A XIV. század közepe óta az Ákos nembeli Prodivicziké vagy Ördögöké volt, majd az ugyane nembeli pelsőczy Bebeké lett. Mint az I. Ulászló királyhoz állott, tehát hűtlenségbe esett Bebek Miklós és István birtokát adja 1440-ben Erzsébet királyné hívének: prodiviczi Ördög Miklósnak, megjegyezvén, hogy e helység hajdan az utóbbi Miklós atyjának birtoka volt. 1458-ban Mátyás király a maga nevében foglaltatja el, bár hogy kitől — nem mondja meg. 1496-ban (és 1499-ben) mégis a Bebekéké, Alatk, Ivánkafalva és Cser helységekkel együtt. (V. ö. 1496: Dl. 20480; 1499: Dl. 20821.) Vámhely is volt. — Az 1520—22. évi tized-lajstromban (Fono) Doroszló-Tótfalu, Bata-Tótfalu, Ripak és Tatárrév helységekkel együtt sorolják elő; tehát valahol a mai Szonta táján kell keresnünk.

Futak. (Futag.) Terra que Futok et a quibusdam Ratkay nominatur. (1250: Dl. 344.) Portus de Futog. (1270: Árpádk. új okmt. VIII. 294.) Futagh, Futag. (1317: Anjouk. okmt. I. 441., 1330: U. o. II. 482., 1394: Kismart. llt. 47. F. 7.) Futaak. (1320: Anjouk. okmt. I. 580.) Futak. (1393: Dl. 33528—9; 1408: Fejér X. 4. 660.) Futhacum op. in Bachiensis agro. (Bonfini, i. h. 444. l.) Futhag opp. (1456: Pozsony városi llt. Lad. 37. Sect. 2. n. 25. ff., 1464: Dl. 15989; 1487: Mátyásk. dipl. eml. III. 363., 1490: Dl. 19657.) A XIV. században a Futakiaké, a XV-ik eleje óta pedig a Garaiaké volt, a kiknek kihaltával Korvin János kapta. 1487-ben és 1490-ben legalább az ő kezén találjuk, a Garaiak több más törzs-birtokával együtt. Révvel a Dunán. — Ma Ó- és Uj-Futak Péterváradtól ny.-d. (V. ö. Epist. Petri de Warda. 89. és 187. l.)

Gyála. Vizygyala. (1349: Dl. 4031. Hlt. másolat.) Gyala. (1369: Kismart. llt. 32. D. 284., 1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5., 1464: Dl. 15989; 1477—8: Dl. 18145.) Vizigala, Vizygyala. (1394: Kismart. llt. 47. F. 7.) Oppidum Gyala. (1482: Dl. 18693.) A XIV. század végén a Futakiaké, utánok a XV-ikben a Garaiaké volt. Ki kapta a Garai Jób halála után? — nem tudom. Hihetőleg Korvin János vagy a Gerébek. Orsz. vásárját 1482-ben említik. Úgy látszik: Cséb, Kiszács (Kis-Álcs) sat. vidékén feküdt; kétségkívül azonban a Duna mentén. (Tán a mai Vizics pusztán? Begecstől é. felé.)

Györgye. 1504-ben mint a Korvin János birtokát: *Bodrogmegyéhez* számítják, máskor meg Csongrád- vagy Bács-megyéhez. (*L. Csongrádmegyében.* — Gewrgye. 1504: Kismart. Ill. 45. D. 68.)

Kisdi(-Vásár) vagy **Kisdi-Vásárhely.** Cussidi. (Páp, tiz.-lajstr. 177. l.) Kysdy. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2., 1448: Dl. 14167; 1464: Dl. 15989; 1477: Dl. 34309.) Kisdý. Kisdi. (1439: Dl. 36680. — V. ö. Fejér. XI. 298. 315.) Kysdi. (1439: Körmendi llt. Ányos n. 13.) Opidum Kysdi. (1465: U. o. Acta antiqua. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) 1417-ben az osztlályos Káti és Karoni család tagjai rokonaiknak: Losonezi Zsigmondnak és a Maczedóniaiaknak adták el: Ujfalu, *Vizes-kerek*, Ábránfalva, *Bikács*, *Bakod*, Káti és Mácsa helységekkel együtt. Később (1448. 1465.) a Marótiak kezén találjuk, a kik után 1477-ben a Bátoriak kapták. 1464-ben azonban, tán zálogban (a Marótiaktól) — a Garaiaké volt. Vele együtt járnak 1477-ben: Gyuranovcz, Harkaló, *Vizes-kerek*, Szent-Király, *Bikács*, *Babod* (!) és Erdőalja helységek. (*Fekvésére nézve l. Titel városnál.* V. ö. Harkaló helys. a.)

Kő. L. Szeréms megyében: Bán-monostora városnál.

Kő-Szent-Márton. L. Szent-Márton városnál.

Kül(ső)-Szond. (Kü-Szond.) L. Szond városnál.

Nagy-Szond. L. Szond városnál.

Ó-Pétevárad(ja). L. Vásáros-Várad néven a városok közt.

Parasztí. Poss. Parasthy. (1403: Dl. 12821. a 2. lapon.) Poss. Parazthy. (1455. 1467: Muz. llt., 1486: Dl. 12821. 19149. 19150. 19498.) Opidum Parazthy. (1486: Dl. 19153.) A szántai Morhát vagy Morhádi sat. (l. ott) majd utána (1486. óta) a Nagylucsei cs. birtoka volt. (A czobor-szent-mihályi Czobor cs. birtok-jogát 1486-ban nem ismerték el benne.) — Nagylucsei Orbán győri püspök és kincstartó kérésére 1486-ban heti- és orsz.-vásárjogot is nyert. — Verbász határában, Kuczura felé feküdt. A mult században már Parasztinecz néven ismerték. (Orsz. Lit. NRA. f. 1710. n. 3.)

Pest. Oppidum Pesth *ex opposito civitatis Wylak.* (1486: Dl. 19149.) Pesth. (1520. évi tized-lajstrom.) 1486-ban az Ujlaki Lőrincz kezén találjuk. A mai llokkal szemben feküdt, a Duna északi partján. Iványi szerint régebben (1237.) ezzel szemközt, a Duna másik partján is volt egy ily nevű helység, a mai Nesztin helyén. (Bács-Bodrogm. helyn. 102. l.) Nesztinnekn azonban a középkori Neszt helység és plebánia felel meg. Hihetőbb, hogy az átteleni (valkóme gyei) Pest — Ujlak városába olvadt. A bács megyeit azonban még az 1596. évi térkép is ismeri. (V. ö. különben 1237: Árpádk. uj okmt. VII. 27. 30., 1493: Mon. Vatic. I. 5. 19., és 1519: Dl. 23220. mely utóbbi oklevélben: providus Blasius Deak de *Wylakpesth* szerepel.)

Szent-Márton. Zenthmarthon. (1408: Varga, Szeged tört. 206. l.) Opidum Kewzenthmarthon. (1471: U. o. 252. l.) A mai Ujvidék táján feküdt. Hihetőleg e helység értendő az 1406-ban a Duna partján fölmerülő: *Zenthmarthon* a. is, melynek vámját ekkor, e vám új birtokosai: a Marótiak, e *helység földesurának*, a szeréms megyei dombói apátságnak adományozták. (Dl. 9224.)

Szond. Terra Zund. (III. Béla kora: Árpádk. uj okmt. XI. 61.) Villa Zund. (1206: Haz. Okmt. VII. 3.) Forum in Belzund. Kyn Zund. (Azaz: Kyu Zund. 1231: Árpádk. uj okmt. XI. 224.) Villa Zund iuxta Danubium. (1270:

Haz. Okmt. VII. 120.) Villa reginalis Zond exterior. Alább: Kyszund. (1361: Dl. 5097.) Zond interior cum tributo fori, Danubio . . . et Zond exterior. (1382: Dl. 6905.) Paroch. eccl. S. Marie in Sont Collocensis dioecesis. (1400: Mon. Vatic. I/IV. 228.) Op. Zond (1406: Dl. 9210; 1456: Dl. 15106; 1463: Dl. 15821; 1478: Dl. 18051.) Civitas Zond. (1448: Dl. 14145.) Op. Belzond. (1457: Dl. 15198.) Camara salium (regalium) in Zond. (1466: Dl. 16374.) Nagzond. (1498: Dl. 20764.) Kyzond. (1520. évi tizedlajstr.) 1382. óta vámjával együtt az ó-budai apáczáké volt. Kir. sókamaráját 1466. óta, az idevaló csizmádiák czéhszabályzatát pedig már 1448-ból ismerjük. — Ma Szonta, Apatintól dk.

Telek. Thelek. (1462: Dl. 15760.) Oppidum Thelek. (1494: gr. Zay cs. lt. Pesty más. után. 1500: Dl. 22537.) Poss. Thelek. (1503: Dl. 21173; 1504: Kismart. lt. 45. D. 68., 1509: Dl. 21939.) A megye kitétele nélkül, vagy (1494. 1500.) mint bácsmegyei hely tűnik föl. 1462-ben tán a királyé, 1494-ben (Korvin János után?) a vingárti Gerébké. Az 1500. évi oklevél szerint (a mikor az enyingi Török Imréé) valahol Csonoplya, Pacsér sat. vidékén kereshetjük. A mai Pacsértól ék. elterülő mai Vámtelek, vagy a Szivácztól kel. eső mai telecskai pusztá? — (Telek nevű pusztát ma csupán odább keletre: Petrovoszelo mellett találunk.)

Titel. (Titöl. Tetöl. Tétel.) Tetel. Titul. (Béla kir. névt. jegyz. XXXVIII. és XLI. fejez.) Tytül. (1308: Anj. okmt. I. 163.) Prepositura ecclesie collegiate Sancte Sapientie dei de Titulio. (Páp. tiz.-lajstr. 511.) Canonieus ecclesie S Sapientie Tituliensis, Bachiensis diocesis. (1400: Mon. Vatic. I/IV. 255.) Prepositus ecclesie collegiate Tituliensis. (1400: U. o. 199.) Tytül. (1419: Dl. 10865.) Poss. Thythel. (1466: Dl. 16378.) Civitas Titulensis. (1480: Dl. 18313.) Plebanus de Thytl. (1493: Mon. Vatic. I. V. 33. l.) Szent-Ágoston rendű kanonokoknak az isteni Szent-Bölcsesség tiszteletére alapított prépostságával, mely bizonyára földesura is volt e városnak. — Melyik megyébe tartozott, nem közlik okleveleink, de a középkori Bácsmegye határain belül feküdvén, csakis ide sorolható. (V. ö. Ortway, i. m. 345., Bács-Bodrogh. Dudás Ö. folyóirata. II. 3. 50. és köv. l., Rupp, i. m. III. 41.) — Ma Titel, Bács-Bodroghmegye dk. zugában. (Szerémi szerint V. László kir. korában már vár is állt itt, ennek azonban az oklevelekben semmi nyomát sem találtam.) — E várossal kapcsolatban szükségképp foglalkoznunk kell az u. n. Tiderévvél vagy Tidőrévvél s Albert királynak 1439-ben e rév mellett ütött táborával; részint maga a rév, részint pedig a vele együtt szerepelt Kabul helység és Kisdi (Kisdi-Vásárhely) város fekvésének pontosabb meghatározása végett. *Julius* 14-én még Budán volt a király, *julius* 29-én már Szegeden, táborban, valamint *jul.* 30-án, *augusztus* 1-én és 2-án is; *aug.* 13-án már: Kabolban; 14-én: Kisdinél (im Feld bei Kisdi an der Theiss); 18-án: ugyanott (in progressu nostro exercituali in villa Kisdy); 20-án szintén; *aug.* 30-án Szalankemen-ben; 31-én: in descensu nostro campestri in portu Danubiali Tydewrew; *szeptember* 2-án: in Thyderew; 5-én: in descensu nostro campestri circa portum (prope vadum) Thydewrew, Thyderew; 7-én: szalankemeni táborában (bei Slakemünd in vnserm Felde); 8-án ismét: in descensu nostro campestri prope vadum Tydewrew, Tydiwrew (utóbbi: Fejér szerint); 9-én: in Tydewryw (hasonlókép); 12-én: ismét Kabol-ban

(in progressu nostro exercituali in villa Kabol); 14-én: in Tyderew (Teleki közl.); 17-én: im Heer bei Tydewrew; 18-án és 21-én: in Waradino Petri; 21-én (?): Szalankemen-ben; 26-án, 27-én, 28-án: Futakon; *október* 1-én: in felice exercitu contra Turcos prope Slankament; 6-án: in Sond (Szondon, ma Szonta); 12-én Bodrogon; 17-én Esztergomban; 23-án: in Langendorff azaz Neszmélyen, a hol 27-én (vagy 28-án) meg is halt. (*Julius* 14-én: Dl. 27161; 29-én: Fejér. XI. 314., 30-án: Dl. 13431; *augusztus* 1-én: Dl. 13432; 2-án: Dl. 30172; 13-án: Fejér. XI. 314., Teleki. X. 64., 14-én: Fejér XI. 315., 18-án: Dl. 36680; 20-án: Fejér. XI. 298., 30-án: Teleki I. 137 l., 31-én: Dl. 13435; *szeptember* 2-án: Haz. Okmt. IV. 324., 5-én: Dl. 13436. 13437; 7-én: Teleki X. 69., 8-án: Dl. 13438. és Fejér. XI. 315., 9-én: U. o. 318., 12-én: Haz. Okmt. III. 378., 14-én: Teleki, I. 108., 17-én: Fejér. XI. 315., 18-án: Dl. 30436; 21-én: Teleki, I. 140. l., 26-án: Fejér. XI. 316., 27-én: Dl. 13439. 26779; 28-án: Dl. 27871; *okt.* 1-én: Fejér. XI. 316., 6-án: Dl. 13446; 12-én: Dl. 13447; 17-én: Fejér. XI. 299. 320., 23-án: Dl. 13454; 27-én és 28-án és előbb: Bonfini i. b. 414. l. dec. III. lib. 4., Thuróczy Schwandtnernél, 8r. I. 391.) A felsorolt adatoknak nem mindenike látszik ugyan teljesen megbízhatónak, de azért helyrajzi tekintetben mégis értékes következtetéseket vonhatunk le belőlök. — *a*) Bonfini írja: «castra (rex) . . . *inter Tibiscum et Danubium collocavit*»; tehát kétségtelenül a Duna-Tisza-zugban kell keresnünk a kérdéses révet. Értelmetlennek látszó nevét írónk egyike-másika eddig is *Titel-révre* magyarázta s nem helytelenül. Turóczy szerint: «congregavit (rex) exercitum in loco *vulgari appellatione* Tydderew», a mi alatt csak azt érthetjük, hogy a nép nevezte el így, a maga nyelvén. S csakugyan a néptől nem is kívánhatjuk, hogy: Titel-révet vagy Titől-révet, (Tetől-révet) mondjon, hanem a kényelmetlen *l*-et kiugratva: Tite-révet, Titő-révet sat., a mitől a: Tide-rév, Tidő-rév csak egy lépés. A kérdéses rév tehát csakis Titel vidékén lehetett, de nem e város mellett, hanem lentebb, mert mint az aug. 31-iki oklevél világosan írja: dunai (és nem tiszai) révet kell értenünk. Titeltől egyenesen déli irányban, a Duna másik partján feküdt Szalankemen (ma Szlankamen), s hogy a rév csakugyan e városba vezetett át, a szeptember 7-ikén (és okt. 1-én) kelt oklevél mutatja, mely már Szlankamen melletti táborról beszél. Ugyanez a rév tehát az, melyről Anonymus mint «zolonkaman»-i révről beszél. (Portus Zoloncaman. XLI. fej.) — *b*) Titeltől nem messze nyugotra fekszik ma Kovil; kétségtelen, hogy az ez alkalommal említett *Kabol* (Kabal) alatt csakis ez értendő. (V. ö. Kabul helys. a.) Ide ért először útjában («in progressu», aug. 13-án) a király, mielőtt (Tiderévnél) táborni ütné, s ide jött meg ismét (szintén: «in progressu») szept. 12-én; bár még visszatért Tiderév-be vagy Szalankemen-be, s csak aztán (mintegy 3 hét múlva) indult a bács megyei Szondon (Szontán) és a bodrog megyei Bodrogon át Esztergom vidékére. — *c*) Közben a szintén ismeretlen fekvésű *Kisdi* szerepel, mint királyi szállás. E helységet, helyesebben: várost a legrégibb (1528. évi) térkép Karon-nal azaz a mai Karloviczczal szemben tünteti föl (ettől inkább ny.-ény.), valamint az 1596. évi is; egy 1603. évi pedig már Szalankemennel szemben. Ugy látszik sem itt, sem ott nem feküdt, mert szept. 14-én Kabul felől jött ide (Tiderév felé) a király, s 18-án (és 20-án) még mindig *átutazóban* (in

progressu) tartózkodott e városban. Tehát valahol útban a mai Kovíltól a titel-szalankemeni rév felé: a mai Gardinovcze táján kell keresnünk. Az aug. 14-iki oklevél «an der Theiss» kitételét talán csak úgy értelmezhetjük, hogy kissé bentebb feküdt a Dunától; különben is innen már a Tisza sincsen távol. (Ez oklevelet Fejér közli, a forrás megjelölése nélkül.)

Ujfalu. Avagy: Egyed-Ujfalu, Egyed-Ujfalva. — L. Bodrogmegyében.

Vásáros-Várad. Vasarus Varad. (1522. évi tized-l.) Szajol, Kis-Bács, Mortályos, sat. helységekkel együtt tűnik elénk. Péterváradnak a Duna északi partján (a mai Újvidék, népiesen Varadin helyén) állt része értendő. (Steltzer, 19. l.) Nevéről ítélve, a városok közé számítható. Azonosnak látszik ezzel a pápai tizedlajstromban, a bácsi főesperességben felsorolt: Varadinum Petri (414. l.), valamint a IV. Béla által 1237-ben a belefons-i apátságnak adományozott: poss. ultra Danubium . . . Peturwarad et regale palacium ibidem. (Árpádk. új okmt. VII. 29.) — Verancsics 1521-hez: Ó-Péterváradjának nevezi. (V. ö. Városh-Ortvay. Magy. orsz. egyh. földleirása, I. 346.)

Vaskápu. Woschapu, Woschopu. (Páp. tized-lajstr. 177. l.) Opidum Waskapw. (1461: Kismart. llt. 48. A. 19.) Poss. Waskapw. (1491: Galgóczi llt. lad. 50. f. 2. n. 26.) Poss. Waskapa. (!? 1493: Epist. Petri de Warda. 13. l.) Op. Vaskapu. (! 1494: U. o. 199.) Poss. Waskapw. (1506—7: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Waskapw. (1521—2. évi tizedlajstrom.) A kalocsai érsekségé volt, pl. 1461-ben is. Később (de úgy látszik már 1468 előtt) Szata valkóme gyéi várért és városért (v. ö. itt) cserében a Garaiak (garai Bánfiak) és hlapsityi Kishorvátok kezére jutott, a kiktől II. Ulászló király hűtlenségük miatt (1491. 1493. 1494.) elvévén, ismét a kalocsai érseknek (Váradí Péternek) adományozta. A XVI. század elején (1506. 1507.) azonban megint csak a garai Bánfiak (és Kishorvátok) tulajdona. Rendszerint a két Gerecz helység jár vele. — Már a XIV. század elején jelentékeny hely volt, két plébánossal. Az 1521—2. évi tizedlajstromokban két izben Tarján és Ke(r)esmény közt sorolják föl, a mi azt mutatja, hogy valahol a mai Palánka vidékén kell keresnünk. Az 1528. évi térkép: Vasiapa néven szintén e tájra: a Duna mentén, (a mai Banostorával szemközt feküdt) *Kő-től* (Kevu) *nyugatra* helyezi. Tehát a mai *Cséb környékén* (mely különben e néven hajdan is megvolt) kereshetjük.

Összesen: 16 város.

HELYSÉGEI:

Ábránfalva. Poss. Abranfalwa. — L. Kisdi(-Vásár) város a.

Acsa. Acha. (1477—8: Dl. 18145. — V. ö. Iványi, i. h. az 1318. 1341. és 1470. évekhez.) Ujvidéktől ény. felé, Kiszács és Alpár táján kell keresnünk.

Akat-teleke. 1469-ben mint a magbanszakadt Zsámboki Pál birtokát ezt is a lekseai Sulyok cs. nyeri. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) — A megye dny. vidékén feketett.

Alatk(i). (Alatka). Alathk. (1382: Dl. 6905; 1480: Dl. 18350; 1496: Dl. 20476.) Alathky. Alathka. (1499: Dl. 20821.) Részben Szond (1382. 1480.)

részben Fonó (1496. 1499.) város tartozékául tekinthetjük; s ehhez képest Szond város vidékén kereshetjük.

Á(l)cs. Alch. (1461: Dl. 15667.) Nagalch. (1457: Pesty Helyn. I. 37.) Kys Alcz. (1464: Dl. 15989.) Naghach. (1499: gr. Zaý cs. llt. D. n. 15.) Naghalch. (1504: Dl. 21302.) Ács nevű pusztá Pesty szerint 1701-ben még létezett Bács közelében. (U. o. I. 39.) Valószínű, hogy e helység Nagy-Ácsnak, a Csuroghoz közelebb (Ujvidéktől ény.) eső mai Kiszács pedig a régi Kis-Ácsnak felel meg.

Almás. Almas. (1461: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 35., 1464: Dl. 15989.) Temerin vidékén feküdt, Kér felé, hol ily nevű pusztát még a múlt század második felében is ismertek. (Orsz. Llt. N. R. A. f. 1710. n. 4.)

Almás-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Alpár. Alpar. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486., 1411: Muz. lltár., 1422: Dl. 11268.) Alpal. (1393: Dl. 33528—9.) Szent-Kozma és Demjén tisz. szentelt templommal. — Ma pusztá, Ujvidéktől ény., Kulpin közelében. (*Nem ez az Alpár volt a titeli káptalané, hanem a külső-szolnokmegyei.* V. ö. Iványi, i. m. 5., Steltzer, i. m. 9.)

Alsó-Palona. L. Palona helys. a.

Ápos. L. Bodrogmegyében.

Aracsa. Aracha. (1464: Dl. 16061; 1473: Dl. 17491; 1480: Dl. 18438.) Poss. Aracha. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.) Főleg köznemesek nevében fordul elő. — Dál (Dály) helységgel szomszédos volt.

Aranyan. (Aranyad.) Villa Oronati. (1237: Árpádk. új okmt. VII. 29.) Terra Aranán. (1267: Fejér, IV. 3. 418.) A bele-fonsi (pétervárad) apátságé volt. — A múlt században Kamendin és Szíreg puszták közt (Temerin mellett) még ismerték az aranyadi tavat és pusztát. (Orsz. Levéltár. N. R. A. fasc. 1710. n. 3.)

Á(r)kos-Turol. L. Turol helys. a.

Arkulics. (?) Arculith. (1441: Pesty. Brankovics birt. 21.)

Asszonyfalva. Azzonfalwa. (1440: Szereday cs. llt., Muz. llt. Wenzel gyűjt.) Asszonfalwa. (1441: Pesty. Brankovics birt. 21.) A torontálmegyei Becse(j) vár sorsát követte. Az 1522. évi tiz.-lajstr. *Csongrádba* helyezi. Valahol Peszér és Ó-Becse közt feketett.

Baba-Szent-Péter. L. Szent-Péter a.

Babod. (Bakod?) Babod. 1417-ben (Pesty Fr. okl. másolata szerint): Bakod. L. Kisdi(-Vásárhely) városnál.

Bács. L. Kis-Bács helys. a.

Bács-Kör(t)vély. Bachkerwel. (1450 körül: Dl. 34985.) A mai Szonta vidékén feketett.

Bajcs. Lásd: Csongrádmegyében. — V. ö. 1494: Orsz. Llt. Act. Neo-acquist. f. 1. n. 10. hol: poss. Nagy Baych és Fyw-Baych *bácsmegyei* helységeket említik.

Bajkod. (Bajkut.) Baykuth. (1382: Dl. 6905.) Boykod. (1482: Dl. 18730.) Baykod. (1498: Dl. 20764., 1507: Dl. 21718; 1521—22. évi tized-l.) Doroszló határában ma egy kút tartja fenn emlékét. (Iványi. Bács-Bodr. m. 10.)

Báka. α) Baaka. (1428: Dl. 12014; 1430: Dl. 12266.) Baka. (1432: Haz. okmt. VII. 454.) A Garaiaké volt. Bulkesz és Despot-Sz.-Iván vidékén kereshetjük. (Ezenkívül talán föntebb is állt egy ily nevű falu, mely az 1520—22. évi tiz.-lajstromban mint csongrádmegyei hely fordúl elő. — L. Füles a.) — β) Nobiles de Baka, poss. Baka. (1323: Dl. 2199., Anjouk. okmt. II. 107.) Poss. Bakamonostora. (1414: Dl. 8099.) A Doroszlaikkal kapcsolatban, 1414-ben Cserefalvával és Berezgelylyel együtt fordul elő.

Báká-monostora. L. Báka helysénél.

Bakófalva. Bakofalwa. (1386: Dl. 7182.) Irög, tehát a Duna mellett feküdt.

Baks(z)onhát. (Bakszonréte.) Fenile Baxonrethe. (1473: Dl. 17491.) Pred. Baxonhath. (1478: Dl. 18025.) Az ó-budai apáczáké volt, kik 1478-ban ép be akarják telepíteni. — A Tallóczyak (Bánfiak) Váralja nevű birtoka mellett terült el. Ma a Dunán túli Almás átellenében a Dráva torkolattal szemközt van egy Bakszum nevű erdő.

Bákteleke. Baaththekey, Baaththeleky. (1422: Dl. 11235. 24713.) Baktheleke. (1454: Forgách gr. cs. llt.) 1422-ben Rétesz-Sz.-Mártonnal, 1454-ben Kabullal együtt tűnik elénk.

Bala(z)se. Balasse. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.) Balase. (1464: Dl. 16061; 1467: Muz. lltár., 1502: Dl. 21114.) Nemesek nevében fordul elő. — Úgy látszik Bácsmegyében is volt ily nevű falu. (A közeli Valkómegyei atyai várhoz is tartozott s Baranyamegyében is volt egy-egy: Balazse.)

Balászfalva. Balasfalwa. (1439: Dl. 13359.) A Nagyvílgyieké volt.

Bálintfalva. Balynthfalua. (1418: Dl. 10647; 1432: Haz. okmt. VII. 454.) A Garaiak birtokai közt 1432-ben Baba-Sz.-Péter m. sorolják föl. (Petrovác és Palánka vidékén feküdt?)

Bálint-Kürt(e) (puszta). L. Kürt helys. a.

Bánca vagy **Báncaza.** (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3., Bancha. (1387: Dl. 7323; 1445: Dl. 13833; 1464: Dl. 15989.) Obancha. (1461: Dl. 15667.) Bancza. (1467: Muz. lltár., 1470: Dl. 17044.) Nagbancha. (1506: Dl. 29066.) Tovarisoa határának északi vidékén feküdt. (Pesty. Helyn. I. 38.) Az 1521. évi tized-lajstrom: Naghbancha, az 1522. évi pedig: Bancha, Banchya alakban említi.

Barlad. Barlad terra. (1301: Anjouk. okmt. I. 1.) Barlad. (Kir. ember nevében. 1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) Barlad poss. (1513: Iványi. Bács-Bodr. m. 21.) Kovil vidékén feküdt. Az 1553. évi defterben, a titeli náhie-ben: Barladin. (II. 145.)

Bata-Tótfalu. L. Tótfalu helys. a.

Bátteleke. L. Bákteleke néven.

Bécs-Szent-Miklós (?) — L. Beld-Sz.-Miklós néven.

Becse. Boce. (Páp. tiz.-lajstr. 414. l.) Zoho. (U. o. 178. l.) Úgy látszik: a mai Ó-Becse értendő, a Tisza partján.

Becseháza (?). (Beczeháza?) L. Beld-Sz.-Miklós a.

Bege(c)s. Beges. (1393: Dl. 33528—9.) Steltzer (i. m.) 1424-hez említi. (Nem idéz.) Ujvidéktől nyug. találjuk.

Békatorok. Bekathorok. (1432: Haz. okmt. VII. 454. — V. ö. Iványi, i. m. 31.) «Sythk» helységgel együtt emlegetik, mint a Garaiak birtokát. A bulkeszi határban (Petrovác felé) feküdtek.

Beki. L. Buki alakban.

Beköskereke. Poss. seu terra Bekuskeregui. (1325: Anjouk. okmt. I. 211.)
Bekuskereke. (1363: Dl. 5224.)

Bel-Keszi. Vagy Bul-Keszi. — L. Keszi a.

Béla. Bela. (1462: Dl. 15760; 1470: Dl. 17041.) 1470-ben a Garaiak cserőgi várnagyai hatalmaskodnak benne. 1504-ben a Korvin Jánosé. (Kismart. llt. 45. D. 68.) Az 1470. és 1504. évi adatokból következő: a mai Palánka vidékén kereshetjük. (Ma Keresztur, Kula és Torzsa közt terül el ily nevű pusztá.)

Belak. L. Bilak helys. a.

Beld-Szent-Miklós. (Bécs-Szent-Miklós?) Beldzenthmyklos. (1455. 1467: Muz. llt., 1489: Dl. 19498.) Bechzenthmyklos. (1486: Dl. 19149.) Pred. Beczenthmyklos. (1486: Dl. 19150.) Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit Kenyeresről. — Azonosnak látszik ezzel az 1403-ban a szántai Morháti cs. birtokában feltűnő: *Bethéhaza possessio». (Dl. 12821. a 2. lapon.) E név, Mátyáskori átiratban közzöltetvén, Becseházá-nak (Beczeházá-nak) is ejthető.

Bell(y)e(-falva). Belyefalua. Welefalua. (1410: Dl. 9661.) A Kula melletti Kereszturral (l. ott) volt szomszédos. — Azonos lehet ezzel az 1469-ben köznemes nevében fölmerülő: Belye. (Dl. 16024.)

Bercsek. (Bercseg.) Berchek. (1450 körül: Dl. 34985. és 1521. évi tiz.-l.) Berchegh. Berchek. Herchek. (1522. é. tiz.-l.) Valahol Szonta vidékén kereshetjük.

Bere(-falva). 1410-ben: Beree, 1411-ben: Berefalua, 1431-ben: Bere, 1432-ben: Berefalwa, 1455-ben Bere, 1471-ben: Werefalwa, 1480-ban: Berefalwa, 1517-ben: Bere és Were fordul elő, köznemesek nevében. Úgy látszik, egy-ugyanazon helység értendő. (1410: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 2., 1411. 1455. 1471: Muz. llt., 1431. 1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 124., 1480: Dl. 18438. — V. ö. 1354: Anjouk. okmt. V. 384., 1399: Dl. 8482. és 1517: Dl. 22971. 22972.)

Bere(s)zgel(y). Poss. Berezgel. (1350: Dl. 4162.) Bylyzgyr. (1406: Dl. 8099.) Berezgyl. Bylyzgyr pred. és poss. (1414: Dl. 8099.) Berezgel villa. (1450 körül: Dl. 34985.) Byryzgel. (1492: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17.) Szond és Doroszló vidékén feküdt.

Berk(i). Berk. Berky. (1422: Dl. 11189. 11268.) Nemesi névben Alpárral kapcsolatban fordul elő.

Beteháza (?). L. Beld-Sz.-Miklós a.

Beter. Beter. Bether. (1380: Dl. 29191; 1423: Dl. 11353; 1426: Dl. 29235; 1470: Dl. 16983.) Bether. Bethwr. (1520—22. évi tiz.-lajstr.) Devecser mellett fordul elő mindig. (1520—22-ben azonban már mint csongrádmegyei helység.) A mai Ó-Becse vidékén (ny.-nyd.) feküdt.

Bikács. Bykach. — L. Kisdi(-Vásár) városnál.

Bilak. Bylak. (1464: Dl. 16061.) Köznemes előnévből ismerjük. Hihe-tőleg e helységnek (részeinek) felel meg a Tallóczi (Bánfi) cs. birtokában 1480-ban föltűnő: Belak is. (Dl. 18313.)

Biriszgel(y). (Biliszgir.) L. Bereszgely néven.

Bodiszló. (Budiszló.) Bodizlo. (A Hatanóczi cs. előnévében. 1448: Dl. 14167.) Bwdizlo. (A Vizgázló cs. előnévében. 1494: Orsz. llt. Act. neoacquist. com. f. 1. n. 10.) Az 1553. évi defter: Bodiszló alakban a titeli náhie-ben

sorolja föl (II. 145.); tehát a mai Bács-B.-megye dk. sarkában (a Duna mentén?) feküdt.

Bodogasszonyfalva. Már 1413-ban említik: Szent-Mária néven is. (Steltzer, i. m. 11.) Az 1522. é. tiz.-lajstrom szerint: Bodogazzonfalwa. A mai Goszpodincze-nek felel meg, Temerintől kel.

Bodogasszonytelke. Bodugazonteleky. (1390: Haz. okmt. II. 155.) Bodogazzontheleke poss. (1410: Dl. 9661.) Bodogazontheleke. (1424: Kismart. llt. 45. B. 27.) Rendszerint Kamarással kapcsolatban merül föl. — 1422-ben is említene egy ily nevű (Bodoghazzontheleke) nevű (puszta) birtokot, Réte(s)z-Szent-Mártonnal együtt. (Dl. 11235. 14713.) Úgy látszik *azonos* az előbbivel.

Bodon(y). Badon, Bodon, Kysbodon — alakban leginkább köznemesek nevében fordul elő. (1414: Dl. 10225; 1448: Dl. 14167; 1452: Dl. 16757.) Poss. Bodon. (1411: Muz. lltár.) A mai Kulpin és Petrovác vidékén feküdt. (V. ö. Steltzer, i. m. 11. l.)

Bogárd. Bogard. (1480: Dl. 18313.) A Tallóczi (Bánfi) családé volt. — A megye dny. vidékén kereshetjük, tán a Dráva-toroknál.

Bogyán. (Boján ?) A pápai tizedlajstromban egy: Boian nevű plebánia is említetik. (414. l.) Tán a mai Bogyánt kell értenünk, a megye dny. zugában.

Bokrán. Bokran. Lásd: Arnat városnál.

Bonczhalma. Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit pl. Mihályfalváról.

Boron(y). Az 1522. évi tized-lajstromban: Boron alakban fordul elő, még pedig a mai Kulpin, Glozsán sat. táján. (Bevez. VII. csoport.)

Bozia-bokor (puszta). Pred. Bozyabokor. (L. sásvári Belmosevity M. a. a birtokosok közt.)

Boz(i)ás. Bozas. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.) Köznemesek nevében fordul elő. Azonos lehet vele az 1520—22. évi tized-lajstromban fölmerülő: Bozyas. (Revez. XII. csoport.)

Boz(z)e(j). Bozee, Bozzee. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. és 58.) Rétesz-Sz.-Mártonnal együtt merül föl.

Buk-keszi vagy **Bul-keszi.** L. Keszi a.

Buki vagy **Böki.** Bwky. (1467: Muz. lltár.) Beky, Bewky. (1521—22. tizedl.) A mai Bukin-nak felel meg, Bács mellett d. (Kulpi—Kulpin; Buki—Bukin; Temeri—Temerin.) V. ö. a hasonló nevű erősségnél.

Buturfalva. (Botorfalva.) L. a kalocsai érsek birt. közt.

Csalános. L. a kalocsai érsek birt. közt.

Csalász. Czalas. (Páp. tiz.-lajstr. 180. l.) Chalaz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 586., 1461: Dl. 15667; 1525: Br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 3.) Chalaaz. (1457: Pesty. Helyn. I. 37.) Derzs vidékén feküdt, nem messze Bács városától. (Halász-nak olvasni semmikép sem lehet.)

Csama(-falva). L. Csomafalva alakban.

Császló. Chaslov, Chaslou. (1231: Árpádk. új okmt. XI. 224.) Chazlo. (1382: Dl. 6905; 1480: Dl. 18350; 1507: Dl. 21718; 1522. évi tiz.-l.) Szondához tartozott. — A mai Szonta táján, úgy látszik Apatin felé feküdt.

Cséb. Cheeb. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1446: Dl. 13912.) Cheb (et) Kyscheb. (1455—1489: Muz. lltár.) Cheb. (1521. tiz.-l.) Cséb nevű helységet találunk ma Ujvidéktől nyug. Ez értendő.

Cser. Chyr. (Köznemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. 3., 1431: Bácsb. t. t. évk. VI. 117.) 1452-ben: «de Cheri» nevű kir. ember tűnik föl; 1469-ben: Nagy- és Kis-Cser, mint a magbanszakadt Zsámbokiak birtoka; 1496-ban és az 1522. évi tizedlajstromban pedig «Cher» község. (1469: Tört. Tár. 1890. 116., 1496: Dl. 20476.) — Fonó, Doroszló, Szond és Jakabfalva körül feküdt. (V. ö. Valkó megyében a csiri Boda cs. a.)

Cseresfalva. (Cserőfalva. Cseresfalva.) Chereufalva. (1350. és előbb: Dl. 4162.) Cheresfalva. (1382: Dl. 6905.) Cherefalva. (1406: Dl. 8099; 1414: U. o., 1520. és 1522. tiz.-lajstr.) Cheresfalwa. (1480: Dl. 18350.) Doroszló és Szond vidékén feküdt.

Csereg. (Cserig. Cserög.) Több ilyféle nevű helységet találunk ez időben e megye területén, a nélkül, hogy fekvésüket biztosan meghatározhatnók: *a*) Poss. Cherig — a Futaki családé. (1394: Kismart. llt. 47. F. 7. — V. ö. 1349: Dl. 4031.) Cherygh. — Futakkal, Gyálával sat. együtt a Garaiaké. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5., 1464: Dl. 15989.) E helység talán az 1522. évi tiz.-lajstromban említett Chyreggh-nek felel meg, s Futak vidékén, a szerémmegyei Cseröggel (ma Csercvics) szemben feküdt. — *b*) Cheregh — a bácsi káptalané s (részben) a Monostoriaktól a Garaiaké is. (1438—50: Dl. 13239. 13398.) Chereg — Csika mellett. (1466: Dl. 16343.) Chereg, Kyschereg — a baranyamegyei Monostorral együtt a Verebélyieké. (1503: Dl. 29350; 1504: Dl. 21302.) Rendszerint Csika helységgel (l. ott) együtt emlegetik, a mely pedig már Szond vidékére vezet bennünket. — *c*) Ugyane tájon keresendő a következő helység is, ú. m. Thothchewregh (1498: Dl. 20797.), Thothcheregh (nemesi előnévben, 1504: B. Révay cs. llt. Gyulai XI. 5.), Chyreggh (Korvin Jánosé, 1504: Kismart. llt. 45. D. 68.), Thotchyrwgh, Tothchyregh, Toth Chereg. (1522. évi tiz.-l.) — *d*) Végül: Chorug (1325: Anjouk. okmt. II. 211.), Chowrugh, Cherewgh (1363: Dl. 5224.) hihetőleg a mai Csurog-nak felel meg, Péterváradtól ék., a Tisza partján; Chyrek, Chyrewg pedig 1440-ben, mint a torontálmegyei Becse(j) vár tartozéka, és: Chereg 1441. körül, mint (ugyane várral együtt) a rácz despoták birtoka, kétségtelenül. (1440: Szereday cs. llt., Muz. llt. Wenzel gyűjt. V. ö. Brankovics György rácz despota a.)

Csereg(-Szent-Péter). L. Szent-Péter helys. a.

Cserlek. Cherlek. (1341. Pesty: Eltűnt r. vm. I. 232.) Jakabfalvával együtt említik. (E tájon egy Cser nevű falu is állt.)

Csicsanicza. L. Csik helys. a.

Csigerd. (Csigred. Csigörd.) Cygerd. (1395: Dl. 8099.) Chygurdh. (1418: Dl. 10647.) Chygerd. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.) Chygred. (1470: Dl. 17040. 17044.) Köznemesek nevéből ismerjük.

Csik. Poss. seu pred. Chyk. (1423: Dl. 11353.) Részben a Beteri és beteri Pernyész családtól a Garaiak kezére került. Poss. Chykod. (1426: Dl. 29235.) Részzeit a Beteriek a Garaiaknak adták. — Úgy látszik egy-ugyanazon (bácsmegyei) helység részeiről van szó, mely kétségtelenül Beter vidékén, tehát valahol Ó-Becsénél feküdt. E tájon (Ó-Becsétől nyug. és Petrovoszelotól nyug.) Iványi szerint csakugyan van is ma egy-egy Csik vagy Csikeria nevű puszta s egy Csik nevű ér, mely Szabadkánál eredvén, a petrovoszelói határban ömlik a Tiszába. (I. m. 52. 53. l.) — Az 1520—22. évi tizedlajstromok

a régi Csongrádmegye eme dny. zugában egy: *Chykthw*, egy: *Chykeghaz* és egy: *Chychanycha* (Czychanyecza) nevű falut emlegetnek, s egy ízben ily sorrendben sorolják is föl őket Báka után. Ezek közül azonban: *a) Csiktő* úgy látszik föntebb esett, legjobban a Csik-ér tövénél, Petrovoszelo táján, de hihetőleg még följebb. 1440-ben a torontálmegyei Becse(j) várhoz tartozott, még pedig egyszer: Csiktő (Chykthew), máskor pedig: Csik (Chyk) néven. (Muz. III. Wenzel gyűjt. és Szeredai cs. llt. Az I. kötetben 680. l. Csecstóval vettem egynek, a mi tévedés.) — *b) Csicsanicza* úgy látszik Petrovoszelo és Becse közt kereshető, de tán beljebb a Tiszától. Végül — *c) Csikegyház*, valahol ugyane vidéken, úgy látszik a legelő említett 1423—1426. évi: *Csik-nak vagy Csikodnak felel meg*. Azonban a Csikegyház elnevezés a XV. század második felében szintén fölmerül. (Blas. de Chykeghaz, presb. dioces. Bachiensis. 1479: Mon. Vatic. I. V. 4. l.)

Csika. (Czika.) Chyka. (1438—50: Dl. 13239. 13398; 1450 körül: Dl. 34985.) 1450. táján a Szondról Csikára vezető nagy utat említik; e helység tehát a mai Szonta vidékén fekhetett, még pedig, mint látszik, kelet vagy délkelet felé. (Az 1520—22. évi tiz.-lajstromban: Czyka.)

Csikegyház. L. Csik helys. a.

Csikod. L. Csik helys. a.

Csiktő. L. Csik helys. a.

Csimor. Chymor és Chyomor alakban nemesi nevekben merül föl. (1461: Dl. 15592; 1464: Dl. 16061; 1480: Dl. 18438; 1498: Dl. 20764.) Tán Keszi vidékén feküdt? 1373—75-ben egy: Chymor nevű birtokot említenek a megye megjelölése nélkül, Jobagtelek nevű helység határai közt. (Zichy okmt. III. 601.) Úgy látszik ugyane helység értendő. 1322—3-ban: Jobagyteluk, Tapolczával együtt *bácsmegyei* helység. (Dl. 2124. Másolat.)

Csir. L. Cser alakban. V. ő. Valkó megyében a Boda (csiri) cs. a.

Csireg-Szent-Péter. (Csiger-Sz.-Péter.) L. Szent-Péter helys. a.

Csirög. (Csireg. Csirek.) L. Csereg helys. a.

Csókafalva. (Csókafalu.) Poss. Chokafalwa. (1434: B. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 34.) Chokafalw. (1525: U. o. Div. fam. V. 3.) Bács és Derzs városok vidékén kereshetjük.

Csoma(-falva). Chamafalwa. Chwmafalwa. Chumafalwa. (1405: Dl. 9021; 1452: Dl. 16757; 1495: Dl. 20283.) Choma. (1464: Dl. 16061.) Chomafalwa prope poss. Thothfalw. (1517: Dl. 22934.) Chomafalwa. (1517: Dl. 22934; 1522. é. tiz.-l.) Szond és Doroszló vidékén feküdt, a Mosztonga mentén. Doroszlóval kétségtelenül határos volt. (Rácz-Militics felé?)

Csomor. L. Csimor alakban.

Csonta-Fejér. Poss. Chonthafeyer. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Ez alkalommal határozottan Bácsmegyéhez számítják. A XV. században azonban inkább Csongrádmegyéhez. (L. ott.)

Csorug. (Csörög. Csöreg.) L. Csereg helys. a.

Csősz. Cheusz. (*Másolat után.* 1439: Dl. 13359.) A Nagyvölgyieké volt.

Dál(y). Dal. 1410: Dl. 9661.) Daal. (1480: Dl. 18313.) Daly. (1492: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17.) Az 1522. évi tizedlajstromban Csika, Báncaza,

Göze, Garé sat. helységekkel együtt (Bács, Bács-Ujfalu, Tovarisoa, Parabut sat. vidékén) sorolják föl.

Derecske. (Drekese.) Drecche, Derecche. (1346: Anjouk. okmt. IV. 587.) Dereczke. (1464: DL. 16061.) Derechke. (1469: DL. 16024.) Részben a kapucsi Figedicke volt. (1464.) Báčtól nem messze, északi irányban kereshetjük.

Derzsfalva. L. Derzs m.-városnál.

Devecser. Deuecher, (1426: DL. 29235.) Az 1520—22. évi tiz.-lajstromban: «Dewecher» és «Zokoddewecher» már csongrádm. helységek. A mai devcseri puszta értendő, Ó-Becse mellett, kissé ény.

Dienesfalva. Dyenesfalwa. (1473: DL. 34030; 1508. 1511: Muz. ltár.) Bács megyei nemesek nevében fordul elő. — Úgy látszik Bács megyében feküdt.

Doba. Doba. (1272: Árpádk. új okmt. XII. 58.) 1272-ben a kalocsai érseknek volt ily nevű birtoka. 1469-ben pedig a magbanszakadt Zsámboki Pál után maradt Doba helységet említik. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) Meglehet ugyanegy helység értendő; annyi bizonyos, hogy mindkettőt a megye dny. vidékén kell keresnünk.

Dobornok. Dobornok. (1418: DL. 10682.) Bács megyei kir. ember nevéből ismerjük. (V. ö. 1467: Muz. lt.)

Dobra. Dobra. (1464: DL. 16061; 1480: DL. 18313.) Steltzer szerint különben több ily nevű hely volt Bács megyében, ú. m. Dobra Szilbás m. ma (Palánkától ék.) Gajdobra; Kis-Dobra a verbászi határban; Bán-Dobra a kulai határban és Egyházas-Dobra, ma Golodobra, Pivnieza m. (I. h. 12. 13. l.)

Doroszló. Dorozlou. (1313—1350: DL. 4162; 1361: DL. 5097.) Dorozlo. (1450 körül: DL. 34985; 1486: DL. 19176.) Zombortól d. találjuk. (V. ö. a a Doroszlai és d. Kis cs. a.)

Doroszló-Tótfalu. L. Tótfalu a.

Drág. Draagh. (1428: DL. 12024.) Drag. (1464: DL. 15989; 1522. tiz.-l.) Draagh. (1506: Veszpr. kápt. orsz. lt. A. 58.) Az 1522. évi tizedlajstrom nyomán a mai Petrovác vidékére gondolhatunk, a hol ma, Glozsán felé, csakugyan találunk is egy Dragova nevű pusztát.

Egres. a) Egres. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486., 1418: DL. 10682., 1508. 1510: Muz. ltár.) Kulpi helységgel volt szomszédos. — *ő*) Az 1528. évi térkép Titeltől északra tüntet föl egy ily nevű helységet. (V. ö. Iványi, i. m. 68. l.) — 1506-ban egy Egres-t (mely a Szerémmegyében is birtokos egresi Idecskiek után maradt), mikor az új adományosok beiktatásáról van szó, mint «rég idő óta» a titeli prépost birtokát említene. (Veszpr. kápt. orsz. lt. A. 57. V. ö. u. o. A. 58. és 1502: gr. Zay cs. lt. N. 61., hol e helység még az Idecski-eké.) Ez alatt azonban szintén alighanem az *a*) helység értendő. (V. ö. Rétesz-Sz.-Márton a.)

Egyedfalva. L. Ujfalu helys. a.

Egyházas-Erös. (Egyházas-Örös.) L. Erös a.

Egyházas-Szent-Iván. L. Szent-Iván helys. a.

El(y)ves. L. Öl(y)ves alakban.

Ercsi. Andreas de Erchy — 1457-ben másokkal együtt kijelölt *bács-megyei* kir. ember. (DL. 16757.) Úgy látszik e megyében feküdt a megfelelő: Ercsi helység is.

Erdőalja. Erdewailya. — L. Kisdí(-Vásárhely) városnál.

Erdőköz. Erdewkws. — Rétesz-Sz.-Mártonnal együtt említik.

Erdőmegy. Erdeumeg, Erdeumegh. (1410: Dl. 9661.) Erdewmegy. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) A Kula melletti Keresztur vidékén feküdt valahol. — Az 1520. évi tized-lajstrom Tót-Cserög és Kéménd vagy Keménd közt «Herdemegh» alakban sorolja föl. (V. ö. Keresztur.)

Erög. L. Ireg(d) alakban.

Erös. (Eres. Erves.) Poss. Wrus. (1327: Anjouk. okmt. II. 316.) Vrs. (Páp. tiz.-lajstr. 177.) Wrs. (1348: Dl. 3977.) Erews. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) Erwes. (1467: Muz. llt.) Ewrews. (1486: Dl. 19149.) Erwes. (1486: Dl. 12821.) Ewrwes. (1489: Dl. 19498.) Eghazaseres. Morhantheres. (1521. tiz. l.) Nagrews. Kyserews. (1522. t. l.) A mai Palánka határában feküdt, észak felé. A mult században mint Palánkához tartozó, de föntebb, Obrovác és Tovari-sova közt fekvő dűlőt a szerbek: Uros, a magyarok pedig: Ürös és Erös néven emlegetik. (Orsz. Llt. N. R. A. f. 1710. n. 3.) 1455-ben sat. a Morháti (Marhard, Marhald sat.) Jakabé volt. Csakugyan egy részét e családról nevezték. (Pesty. Helyn. 406.)

Fábiánfalva. Fabyanfalwa. (1410: Dl. 9661. és 1522. évi tizedlajstrom.) Tótfalu és Keresztur mellett feküdt. (V. ö. Keresztur.)

Falkomár. Falkomar. (1482: Dl. 18730; 1520—22. tiz.-l.) A mai Szonta környékén kell keresnünk.

Fejefaka-Turol. (?) L. Turol helys. a.

Fejéregyház. *a)* Feyereghaz. Feketeegyház környékén feketett. (L. ez a.) — *b)* Feyereghaz. (1403: Dl. 12821. a 2. lapon.) A szántai Morhátiaké volt, a kiknek birtokában azonban később sohasem említik. Úgy látszik Paraszti táján feküdt s így könnyen azonos lehet az *a)* alatti Fejéregyházzal.

Feketeegyház. Feketheghaz. (1496: Dl. 26655.) Feketeeghaz. (1522. tiz.-l.) Hegyes és *Szegegyház* (*ma Szegegy!*) mellett fordul elő. Ott találjuk ma *Feketehegy* helységet. 1496-ban (Fejéregyházzal együtt) Bács-, 1522-ben pedig már Csongrádmegyéhez tartozott. 1465. körül a megye kitétele nélkül mint a Marótiak birtokát sorolják föl: Feketheegyhaz és Feyeregyhaz helységet is. (Orsz. Levéltár. Urbar. et Conscript. fasc. 87. n. 83.)

Félegház. *a)* Feleghaz. (1361: Dl. 5097.) Doroszló és Szond szomszédja volt. — *b)* Feleghaz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 586., 1522. évi tiz.-lajstr. Bevez. XII. csoport.) Iványi szerint «a Bács város alatt, Bukin falu felé elterülő s most Felity-nek nevezett terület» őrizi emlékét. (I. h. 65. l.) Hihe-tőleg e helységet kell értenünk az 1488-ban Drági (de Drach) Tamás birtokában föltűnő: villa Feleghaz (Bachiensis diocesis) alatt is, hol ekkor a Bold.-Szűz tiszt. szentelt templom állt. (Theiner. Mon. Hist. Hung. II. 515.)

Felső-Palona. L. Palona helys. a.

Felső-Taronya. L. Taranya(n) helys. a.

Files. L. Füles alakban.

Filótel(e)ke. Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit pl. Mihályfalváról.

Fir(-falva). Fyr. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Fyrfalwa. (1395: Dl. 8028; 1522. évi tizedlajstr.) Úgy látszik: Bácsból déli irányban feküdt valahol.

Fi(u)-Bajcs. L. Bajcs a. Bács- és Csongrádmegyében.

Fizeg. (Fizér.) L. Füzeg helys. a.

Földvár. a) Feldwar. (1387: Dl. 7309; 1404: Dl. 8967; 1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) Fedwar. (1522. tiz.-l.) Rév- és vámhely volt. Iványi és Pesty szerint (Helyn. I. 39.) a mai Palánkának felel meg. Az 1477—78. évi Garai-Szécsi osztálylevélben is előfordul, a megye kitétele nélkül. (Dl. 18145.) — Kétségtől e helységet kell értenünk, mely 1387. előtt a hírneves Horvátiaké, ez óta a Garaiaké és köznemeseké, majd a Korvin Jánosé volt. — **b)** 1316-ban is emlitenek egy: Feldwar-t, mely tán inkább a mai Tisza menti Földvár-nak felel meg, Ó-Becsétől d. (Dl. 1870.) E helyet az 1528. évi térkép is föltűnteti. Különben a köznemesek nevében sűrűn föl-föltűnő Földvárról sem birom további (genealogiai) kutatások nélkül mindig eldönteni, melyik Földvár értendő. (V. ö. a Földvári cs. a.)

Füles. Fyles. Phyles. — Az 1520—22. tized-lajstromban (Asszonyfalva és Báka helységekkel együtt) a mai Ó-Becse és Topolya közt feküdt helységek csoportjában Csongrádmegyében találjuk. A XV. században azonban úgy látszik inkább Bácsmegyéhez tartozott, minthogy ez időben a Tisza mentén odább északra eső helységek (pl. éppen Asszonyfalva is) Bácsmegye területéhez számíthatnak.

Füzeg. Fyzeg. (1173—96: Árpádk. új okmt. XI. 62.) Fizig. (Pápai tizedlajstr. 180.) Fyzegh. (1480: Dl. 18350; 1522. é. tiz.-l.) A mai Szonta és Hódság vidékén tűnik föl. E helységgel azonos az ó-budai apácák birtokába 1382-ben Szondal együtt átmént: Fyzeer helység. (Dl. 6905.)

Füzér. L. Füzeg helys. a.

Galvegy. Bácsmegyei nemes nevéből ismerjük. (1431: Bácsbodr. t. t. Evk. VI. 118. — A közlő szerint: Galvegy, hihetőleg: Galwegh, Galwagh.)

Gárdony. Gardun. (1369: Kismart. llt. 32. D. 184.) Szent-Lélek, Gyoszán, Gyála sat. helységekkel együtt merül föl, s ezért a Titel mellett nyug. fekvő mai Gárdinovcze helységre aligha gondolhatunk.

Garé. (Gáré.) Gare. Garee. (1521—1522. é. tiz.-l.) Már a pápai tized-lajstromban (Gare majd: Zare, Ortway, i. m. I. 342.) és 1428-ban is előfordul (Iványi, i. m. 122. l.), valamint 1437-ben szintén. (Gare. Kismart. llt. 47. D. 17.) — *Báncza*, Tolmács, *Gőző*, Kapucs sat. helységekkel egy csoportban emlegetik. (Stelczer szerint: «Gáré oder Csakovacz liegt südöstlich von Hod-ság.» Pusztá értendő? I. m. 25. l.)

Gerecz. Geres. (Páp. tiz.-lajstr. 180. l.) Gerech. (1334: Anjouk. okmt. III. 79.) Geretz. Gerecz. (1493—4: Epist. Petri de Warda. 7. és 199.) Kysgerecz. (1499: Dl. 20821.) Gerecz et Kysgerecz. (1507: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Grech. Kysgerech. Naggerech. (1520. 1522. tiz.-l.) Vaskapuval együtt emlegetik. A tiz.-lajstromban Bács és Vajszka vidéki helyekkel együtt fordul elő. Úgy látszik inkább az utóbbinak környékén feküdt. (Steltzer a kútfők ellenére állandóan: Geresd-nek írja. I. m. 14. l.)

Gimesfalva. (Gimesegyház.) 1428-ban tűnik föl e két néven. (Iványi, i. m. 71.) Futak mellett é. feküdt.

Göd. Gewd. (1455—1489: Muz. llt.) A lekcsei Sulyok cs. birtokában Cséb-bel együtt sorolják föl.

Gőző. (Göze.) Guze. (1346: Anjouk. okmt. IV. 586.) Gewzew. (1457: Pesty. Helyn. I. 37.) Gwzew. (1461: Dl. 15667.) Gewze, Geeze. (1520. 1522. évi tiz.-l.) Báctól nem messze kell keresnünk, még pedig — mint látszik — északi irányban.

Gyarmat. Terra ecclesie de Dersy Garmath voc. (1328—1335: Anjouk. okmt. III. 209.) Bács város vidékén kereshetjük.

Gyertyános. Gertyanos. (*Megye kitétele nélkül.* 1450. körül: Dl. 34985.) Gyerthyanos. (*Bácsmegyében,* 1503: Dl. 21229.) Gyarthanos. (II. o. 1507: Dl. 21718.) Gyerthianos. (1522. é. *bodrogymegyei* tiz.-l.) Apáti, Ápos, Ujfalu sat. helységekkel együtt tűnik föl. Ugyanazt mondhatjuk róla a mit: Kaplany-ról.

Gyós. L. Kusicza helységnél.

Gyoszán. L. Jo(s)zán helys. a.

Gyurano(v)cz. Gyurawocz. — L. Kiski (-Vásárhely) városnál.

Gyümölcsény. L. 1334-hez a kalocsai érsek birt. közt. Az 1522. é. tiz.-lajstr. (Gymelchyn, Gemeczen) Lugas, Vajszka, Palona sat. társaságában sorolja föl.

Halastó-feli. (Halastó-file.) Poss. habitatoribus destituta Halasthofile. (1422: Dl. 11235.) Halasthofely. (1422: Dl. 24713.) Rétesz-Sz.-Mártonnal együtt tűnik föl.

Halászi-telek. Hallazitelek. (1450. körül: Dl. 34985.) A megye szabatos megjelölése nélkül fordul elő. Hihetőleg Bácsmegyében, Doroszló vidékén feküdt. (V. ö. különben 1231: Árpádk. uj. okmt. XI. 222.)

Halmos. Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit pl. Mihályfalváról.

Harkaló. Harkalo. (1477: Dl. 34309.) Kiski (-Vásárhely) város sorsában osztozott. Hihetőleg annak a Varkaló vagy Verkalovo pusztának felel meg, melyet Iványi a közelmúlt évszázadokból pontosan Káty és Vecskerek (puszta) vidékére helyez. (I. m. 140. l.)

Harsány. Harsan. (1267: Tud. Gyűjtem. 1821. V. 102.) Kysharssan. (1520—22.) 1469-ben: Kis- és Nagy-Harsány, a magbanszakadt Zsámbokiak s utánok a lekcsei Sulyok-ok birtoka. — A tized-lajstrom adatai szerint a mai Bukin vidékén kereshetjük. (V. ö. XIII. század: Árpádk. uj. okmt. X. 430. és 1469: Tört. Tár. 1890. 116. 117. l.)

Hedős. Hedws. (1463: Dl. 15845.) Az Ujlakiaké volt.

Hegyes. L. Csongrádmegyében.

Hegyes-Turol. L. Turol helys. a.

Herkultelke. L. Irmó néven.

Hernye(-falva). Hernyefalwa. (1480: Dl. 18313.) Herne. (1522. tiz.-l.) Szond vidékén kereshetjük, bizonyára dél felé.

Hernyék. Hernyek. (1469: Tört. Tár. 1890. 116. 117. l., 1521—22. tiz.-l.) Zsámboki majd (1469.) lekcsei Sulyok birtok volt. — A mai Bukin vidékén kereshetjük.

Himesegyház. Hymeseghaz. (1462: Dl. 15703; 1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Az 1520. évi tiz.-lajstromban (mint csongrádmegyei helység) a mai Hegyes és Bajsa vidékén tűnik elélni. Ma puszta, Emuzsics néven, Bajsa és Cservenka közt.

Hodos. Hodus. (Páp. tiz.-l. 179., 1369: Kismart. llt. 32. D. 184.) Hodos. (1410. körül: Dl. 9705.) Gyála, Szt-Lélek sat. helységekkel együtt említik 1369-ben.

Horvát(i). Horuoth. (Páp. tiz.-lajstr. 180.) Horwath. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1464: Dl. 16061.) Horwathy. (1522. tiz.-l.) Bánca, Göze sat. helységekkel egy csoportban emlegetik 1522-ben.

Hullatag. Hwlathag. (1480: Dl. 18438.) Hwlathak. (1522. tiz.-l.) A Duna déli folyása mentén (Bács, Vajszka, Plávna sat. vidékén) fekehetett.

Hurkusz. Hurkuz. (1382: Dl. 6905.) Szondhoz tartozott.

Ireg(d). (Irög. Irögd.) Terra Irg. (1267: Fejér, IV. 3. 418.) Irugd. (1350: Anjouk. okmt. V. 359.) Iruqh. (1404: Dl. 8949; 1423—4: Dl. 11343.) Ireg. (1461: Kismart. llt. 96. fasc. 3. u. 35.) Iregh. (1464: Dl. 15989; 1470: Dl. 17040.) Iregd. (1470: Dl. 17044.) Ireegh. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.) A XV. században: mint a Marótiak (1404.), Garaiak (1423—4. 1461. 1464.), a Baranyaiak, Iregiek sat. birtoka merül föl. Az 1522. tizedlajstrom (Irewgh, Iregh) Cséb, Tittös sat. vidékén (Szilbács felé?) említ egy ily nevű falut, mely a mai Irisacz pusztának felelhet meg, Piros és Kiszács között. Azt azonban, vajjon egy vagy több helység értendő-e, részemről pontosan eldönteni nem bírom. — Ezenkívül 1380-ban és 1470-ben Beterrel együtt merül föl egy: Erwg, Ewrug, Wregh (Dl. 29191.), melyet a föntebbiektől (bár 1470-ben szintén a Garaiaké) *talán* meg kell különböztetnünk. (Dl. 29191. és 16983. — V. ö. Beter, és Valkó megyében: Ireg vagy Irög helys. a.)

Irmó. Terra Herkulteleke al. nom. Irmo. (1282: Árpádk. új okmt. IX. 338.) Irmó később helység lehetett. Az 1553. évi defter-ben: Irmok néven fordul elő. (I. m. II. k. 146. l.) — Ma Irmova néven pusztá, Kiszács közelében ny. (Futaktól é.)

Izskorota. Izkorotha. (Másolat után. 1439: Dl. 13359.) A Nagyvílgyieké volt. (Steltzer szerint: Szent-Dorottya. Mely kutfő után? I. m. 18. l.)

Ivánkafalva. Iwankafalwa. (1496: Dl. 20476; 1522. tiz.-l.) Szont és Doroszló vidékén feküdt valahol. 1496-ban Fonó város sorsában osztozott.

Izsák. Isak. L. Kereked helys. a.

Jakabfalva. Jacobfalwa. (1450. körül: Dl. 34985.) Jakabfalwa. (1480: Dl. 18438; 1522. tiz.-l. Bevez. VIII. csop.) Doroszlóval volt határos. (V. ö. a Tordas cs. a.)

Jakabföldre. Jakobfeulde. (1320: Dl. 2010. és 2011.) A Futakiakkal kapcsolatban emlegetik.

Jánosfalva. Janusfalwa. (1455—89: Muz. llt.) Janosfalwa. (1522. tiz.-l.) Erős, Mende, Tarján, Vajneza, Szelind (Szelénd) sat. helységekkel egy csoportban tűnik föl. Palánka, Bukin sat. vidékén kell tehát keresnünk.

Job(h)ágytelek. L. Csímor a.

Jo(s)zán. Gyozan. (1369: Kismart. llt. 32. D. 184.) Jozan. (1463: Dl. 15845; 1522. tiz.-l.) Talán a mai Glozsán? (Ujvidéktől ny.)

Kabul. (Kabol.) Kobol. (1301: Anjouk. okmt. I. 1.) Kobul. (1308: U. o. 163.) Kabwl. (1316: Dl. 1870.) Kabol. (? 1439: Fejér. XI. 314.) Kabol. (1439: Haz. okmt. III. 378.) Kabul. (1454: gr. Forgách cs. llt.) Ma Alsó- és Felső-Kovil, Péterváradtól dk. (V. ö. *Titel* városnál.)

Kamarás. Kamaras. (1390: Haz. okmt. II. 155., 1410: Dl. 9661; 1454: Dl. 24541; 1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Pivnicza, Szilbás sat. vidékén feküdt? (Vagy odább északra?)

Kaplan(y). Kaplan. (1503: Dl. 21229.) Mint a kalocsai érsekség (bácsmegyei) birtokát említik. Az 1522. évi adólajstromban Bodrogmegyéhez számítják, a mi azt mutatja, hogy Bodrog- és Bácsmegye határán feküdt, valahol Apatin vidékén.

Kápolna. Capella. (Páp. tiz.-lajstr. 178.) Kapolna. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) 1437-ben: Petrőcz és Garé közt felsorolva, mint a néhai szent-iványi Balog Mihály birtoka merül föl.

Kapucs. (Kapucz, Kapucza, Kaposcs.) Kopolch. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Kapolch. (1406: Dl. 8099.) Kopolch. (1418: Dl. 10682.) Kapwcz. (1464: Dl. 16061.) Kapweh. (1480: Dl. 18438; 1521. és 1522. tiz.-l.) Csika, *Báncza*, Göző, Mácsa, Tolmács, Garé, Macsal(y) Horváti sat. helységekkel egy csoportban (tehát a mai Tovarisoa, Parabut, Bács sat. vidékén) fordul elő. Pesty szerint *a mai Kupuszina* Apatintól é., a mi azonban épen nem valószínű. (Pesty. Eltűnt r. vm. I. 239.)

Káty. L. Szeréms megyében.

Kék(i). 1410-ben: Ladisl. de Kely — bácsmegyei kir. ember. (B. Révay cs. llt. Szerém. II. 2.) Tán a megfelelő helység is e megyében feküdt.

Kémén(d). (Kéménd.) Kemend. (1404—6: Dl. 8967; 1410: Dl. 9661; 1469: Dl. 16084.) Kemen. (1496: Dl. 20476.) Pesty szerint a mai Kamendin pusztá Temerin közelében; Steltzer szerint (i. m. 23.) a Monostorszeg melletti Kemény erdő. Az 1410. évi oklevél és az 1522. évi tiz.-lajstrom (Bevez. IX. csoport) adatai azonban *határozottan Keresztur (Kula mellett) vidékére* utalnak. (L. Keresztturnál.) Meglehet azonban, *nem csak egy* helységről van szó.

Kend. Kend. Kend. (1404: Dl. 8967; 1417: B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 11., 1499. 1510: Muz. llt.) Bácsmegyei nemesek nevéből és előnévből ismeretes.

Kenderes. Kenderes. (1439: Kismart. llt. 47. S. 18., 1475: Dl. 26009.) Kir. emberek nevében fordul elő. Egyébiránt 1505-ben szintén fölmerül egy Kenderesi Mihály nevű előkelő nemes, mint e megye országgyűlési követe. (I. h.) A mult században mint pusztát ismerték. (NRA. f. 1710. n. 3. Orsz. lltár.)

Kenyeres. Kyneres. (1403: Dl. 12821. a 2. lapon.) Kenyres. (1467: Muz. llt., 1486: Dl. 19149.) Kenyeres. (1486: Dl. 19150; 1489: Dl. 19498.) Kyskenyeres. (1486: Dl. 12821.) Parasztival, Medenczéssel, Örüssel, Tittőssel sat. együtt emlegetik; tehát vagy a mai Sztapár, vagy pedig Palánka vidékén (hihetőleg inkább az előbbi tájon) feküdt.

Kér. Poss. Naghkeer. (1461: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 35.) Steltzer szerint (i. m. 15. l.) 1267. óta 1522-ig több ízben fölmerül. — Ma Kis- és Ó-Kért ismerünk, Ujvidéktől ény. (V. ö. 1317: Anjouk. okmt. I. 442.)

Ker(r)csmény. L. Kőr(r)csmény alakban.

Kerek. Kerek. (1410: Dl. 9661.) 1433-ban bácsmegyei szolgabíró nevében szintén: Kerek nevű helységre bukkanunk. Az 1410. évi Kerek kétségtelenül határos volt Kereszturral s így Kereki-től meg kell különböztetnünk. (V. ö. Keresztur helys. a.)

Kereked. Kereked. (1441: Dl. 13613; 1492: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17.) 1441-ben Ripakkal, az 1522. évi tiz.-lajstromban pedig Garéval, Bán-
czával, Csikával, Izsákkal, Ölyvessel sat. együtt, tehát valahol Hódtság, Bács

sat. vidékén kereshetjük. Kerekőtől és Kerekitől bizonyára meg kell különböztetnünk.

Kerekegyház. Keregeghaz. (1462: Dl. 15703.) Okor és Bajcs közt sorolják föl. Azonosnak látszik az 1520—22. évi tizedlajstrom szerint Csongrád-megyében létezett ily nevű helységgel.

Kereki. Terra seu poss. Kereky. (1327: Anjouk. okmt. II. 316.) Poss. Kereky. (1512: Dl. 22330.) A Bács és Palánka közti vidékre helyezhetjük. Grosschmid szerint ma Kerekity puszta, Gajdobra határában. (1431: Bács-bodr. t. t. Évk. VI. 115.)

Kérés. Kerees. (1522. évi tiz.-lajstrom.)

Keresztur. *a)* Kerezthwr. (1410: Dl. 9661; 1452: Dl. 16757; 1492: Dl. 20283.) Keresthwr. (1522. évi tiz.-lajstr.) Az 1410-ben a Szilágyiakkal rokon Kereszturiak: Keresztur nevű birtoka határai gyanánt felsorolt: Tótfalu, Erdőmegy, Fábiánfalva, Tel (Töl) és Kéménd (Keménd) helységek az 1522. tized-lajstrom adatai (l. főleg e megye Bevezetésében a lajstr. IX. csoportját) és egyéb nyomok szerint *Doroszló vidékén* feküdtek s így Keresztur nem lehet más, mint a Kula mellett ma is e néven meglevő helység, mely azonban, meglehet, nem épen e ponton állt. Az 1452. évben a (horogszegi vagy kereszturi) Szilágyiak (*minden valószínűség szerint mint a Kereszturiakkal társbirtokosok*) ugyane Keresztur-ja szintén a Szond vidéki Tótfalu táján feküdt, s az 1495. évi Keresztur hasonlókép Tótfalual, Doroszlóval, Töllel és Csomafalvával sat. volt határos. — *b)* Ezenkívül az 1520-as évek elejéről való tizedlajstromok Cséb és Tittös vidékén, tehát a Duna mentén, Palánkától kel. is sorolnak föl egy ily nevű falut (Kerezthwr alakban), mely tehát az Iványinál 1272-ből (bár tévesen, mert az oklevél e része 1399-ből való) említett: Kereszturral (ma Krsztur p.) lehet azonos. (I. m. 81. l. V. ö. Árpádk. új okmt. XII. 58.) Egyébiránt egy szintén 1522. évi számadás (super trituratione frugum) az előbbi Kereszturt (Kü-Szond és Bercsek közt): *Kerezthwr superior*, az utóbbit pedig (Cséb és Tittös közt): *Kerezthwr inferior* néven ismeri. (Orsz. Levéltár. A Bevezetésnél nem közölve.) Végül, minthogy *e hely szabatos meghatározása a régi Bácsmegye egész nyugati felének helyrajzára nézve irányadó*, e helyütt még azt is megjegyezhetem, hogy az 1410. évi oklevélben szereplő többi helységeket (Dál, Verőfény, Nyék, Bódogasszonytelke sat.) épen nem szükséges az ugyanakkor emlegetett Keresztur vidékére helyeznünk.

Kertvélyes. Kerthweles. (1522. tiz.-l.) Cséb, Tittös sat. helységekkel egy csoportban fordul elő. Palánka vidékén is kellett tehát ily nevű helységnek lenni.

Keszi. Kezy villa. (1418: Dl. 10682.) Kulpi határleírásában fordul elő. A mai Bulkesz értendő, mely 1276-ban mint Sávoly-Keszi vagy «Boulkezy» 1311-ben mint «Bukkescy», — 1430-ban és 1464-ben mint «Bukkezy», 1432-ben mint: Belkezy tűnik föl. 1430-ban és 1432-ben utóbbival együtt említik «Kyskezy»-t is, mely viszont 1499-ben Nagy-Keszivel (Nagkezy) együtt is fölmerül. (Anjouk. okmt. I. 241., Haz. okmt. VII. 454., Dl. 12266. 15989., Muz. ltár. — V. ö. Iványi, i. m. 49. l. és I. Szent-Márton helys. a. is.)

Kétfülű. Poss. Kethfylew. (1504: Kismart. lt. 45. D. 68.) A mai Kétfülű pusztának felel meg, Moholtól nem messze nyug.

Kevi. Kewy. (1520—22. tiz.-l.) Beter, Devecser és Soprony (Szofron) helységekkel együtt mint csongrádm. helység tűnik föl. Azon a területen feküdt tehát, melyet a XV. században Bácsmegyéhez is számíthatunk.

Kis-Á(l)cs. L. Á(l)cs helys. a.

Kis-Bács. Kysbach. Az 1522. évi tizedlajstromban Körösmény, Drág sat. társaságában (a mai Petrovác, Glozsán, Gajdobra sat. vidékén) sorolják föl.

Kis-Bodon(y). L. Bodon(y) helys. a.

Kis-Cséb. L. Cséb helys. a.

Kis-Cser. L. Cser a.

Kis-Csereg. L. Csereg helys. a.

Kis-Erös. (Kis-Örös.) L. Erös a.

Kisfalud. Kysfalud. (1520—22. évi tizedlajstr.)

Kis-Gerecz. L. Gerecz helys. a.

Kis-Harsány. L. Harsány helységnél.

Kis-Hegyes. L. Hegyes helys. a. Csongrádmegyében.

Kis-Kenyeres. L. Kenyeres a.

Kis-Keszi. L. Keszi a.

Kis-Nyék. L. Nyék a.

Kis-Rád. L. Rád helys. a.

Kis-Sáp. L. Sáp helys. a.

Kis-Szent-Iván. L. Szent-Iván helys. a.

Kis-Szent-Király. L. Szent-Király helys. a.

Kistelek. Kyst(h)elek. (1422: Dl. 11235. 24713.) Az Alpáriakkal és Bodon(y)akkal kapcsolatban, Rétesz-Sz.-Márton, Bódogasszonytelke helységekkel együtt tűnik föl. Ma Petrovác és Glozsán közt találunk egy Telek nevű pusztát. (V. ö. Rétesz-Sz.-Márton a.)

Kopolcs. L. Kapucs alakban.

Kotormán(y). Kotorman. (1393: Dl. 33528—9.) Bácsmegyei kir. ember nevében fordul elő.

Kovácsi. Kowachy. (1495: Dl. 20283.) Bácsmegyei köznemes nevéből ismerjük.

Kozafalva. Kozafalwa, Kozafalua. (1412: Dl. 9987; 1422: Dl. 24713; 1425: Kismart. llt. 47. G. 6.) Kozafalua. (1422: Dl. 11189.) Köznemesek nevéből és előnévéből ismerjük. A megye déli vidékén kereshető. (V. ö. a Koza névre nézve 1350: Anjouk. okmt. V. 359.)

Kozmafalva. Kozmafalwa. (1521—22. tiz.-l.) Buki (ma Bukin) és Erös helységekkel egy csoportban tűnik föl.

Kőégető. Kewegethe. (1480: Dl. 18350.) Kwegethe, Kwegethew. (1482: Dl. 18693.) Hullatag (l. ott) vidékén kereshetjük.

Kökut. (1462: Hunyadiak kora. XI. 25.) Kykwth, Kewkwth, Kaychwth. (1520—22. tiz.-l.) A tized-lajstromban Devecser és Soprony helységekkel együtt mint csongrádmegyei helységet sorolják föl. Ma pusztá Ó-Becsétől ény.

Kölesrév. Mint a magbanszakadt Zsámboki (s utánok, 1469 óta: a lekesei Sulyok) cs. birtokát említik. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) — A mai Bukin vidékén (a megye dny. zugában) kell keresnünk.

Kő(r)csmény. Kyrchmen. (1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3.) Kurthmym. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486.) Kurchmen. (1380: Dl. 29191.) Kuchmen. (1393: Dl. 33528.) Kwrchmen. (1418: Dl. 10682.) Kerchmen. (1418: Dl. 12024.) Kewchmen. (1503. 1508: Muz. lltár.) 1521-ben és 1522-ben a tizedlajstromban: Kechmen. — Kulpi szomszédságában feküdt.

Krak(k)ó. Crakow. (1382: Dl. 6905.) Crako. (1400: Dl. 8602.) Krako. (1456: Dl. 15109.) Krakko. (1480: Dl. 18350.) Az óbudaí apáczáké volt; Szond vidékén feküdt.

Ku(c)šta. (Kucsicza.) Kuchicza és Gyós 1368-ban mint határos falvak fordulnak elő. (Pesty. Helyn. I. 125); «Kuchita» pedig nemesi névben 1363-ban és 1461-ben. (Dl. 5224. 15592.) Úgy látszik ugyanaz a helység értendő.

Kulcsvölgy. Poss. Kwchwelgh. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) Garé, Petrőcz, Sz.-Iván sat. helységekkel együtt említik.

Kulpi. (Kurpi. Kurpe.) Poss. Kurpee. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486.) Poss. seu terra Kurpe. (1348: Dl. 3977.) Kwlp. Kwlp. (1411: Dl. 9802; 1418: Dl. 10682.) Mindenszentek tiszteletére épült templommal. — A mai Kulpin, Ujvidéktől ény.

Kuned vagy **Kuntelke.** Poss. seu predium Kwned al. nom Kwntheleke. (1423: Dl. 11353.) A Beteriektől a Garai cs. kezébe ment át ekkor.

Kusztıl (puszta). Pred. Kwztıl. (1404: Dl. 8949.) V. ő. a Maróti cs. a.

Kut(i). 1410-ben és 1417-ben: Cl. de Kwchy, Kuchy — bácsmegyei nemes. (B. Révay cs. llt. Szerém. II. 2. és II. 11.) 1461-ben a Garaiai birtokában találunk egy Kut (Kwth) nevű helységet, mely kétségtől Vaskapu város környékén feküdt. (Kismart. llt. 48. A. 19.) Azonos-e az előbbivel? — nem tudom.

Kürt. Kyurch. (1275: Szilassy cs. llt.) Kyurth. (1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3., 1404: Dl. 8949.) Nadaskyrth. (1418: Dl. 10682; 1445: Dl. 13833.) Pred. Balyntkyrthe. (A leksei Sulyok családé. 1455: Muz. llt.) Kyrth. (1464: Dl. 15989; 1470: Dl. 17040.) Kulpi, Szilbás sat. vidékén feküdt. Nádas-Kürt 1445-ben lakatlan. Utóbbiról írja Steltzer (Bács-B. m. tört. t. Évk. 1890. 43.), hogy mint puszta, ma Krivodolics (görbe-völgy) nevet visel s valósággal kürt alakú.

Lázárfalva. L. 1334-hez a kalocsai érsek birt. közt.

Lengyel. Lengel. (Bácsmegyei köznemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3., 1522. évi tiz.-lajstr.) Lengel cum portu et tributo Danubii. (1408: Fejér. X. 4. 660.) Tán Földvár (a mai Palánka) vidékén feküdt.

Leonard-Nyék(i). L. Nyék helys. a.

Lórumus. (Ló-römös?) Lorwmus. Lorwmvs. — Rétesz-Sz.-Mártonnal együtt emlegetik.

Lugas. Terra Kethlugas . . . et terra Johannis dicti Turs similiter Lugas vocata. (1328—1335: Anjouk. okmt. III. 207. 208.) 1334-ben a kalocsai érsek birtokai közt (l. ott) is két ily nevű falut sorolnak föl. Az 1522. évi adólajstrom szintén ismer egy ily (Lwgas) nevű helységet. — Hihetőleg Bács táján (nyugotra?) feküdt.

Lukafalva. Lwkafalwa. (1455—89: Muz. llt.) A leksei Sulyok családé volt.

Mácsa. (Mátya.) Mathya. (1346: Anjouk. okmt. IV. 587. Az eredeti szerint: Machya-nak is olvasható. Dl. 3839.) Machcha. (1417: gr. Erdődy es. galgóczi llt. Lad. 96. f. 3. n. 2.) Macha. (1464: Dl. 16061.) Maccha. (1492: B. Révay es. llt. Szerém. II. 17., 1522. évi tiz.-l.) Az utóbbi forrás szerint Bácstól nem messze (Tolmács, Csika, Bánca sat. táján) kell keresnünk.

Macsal(y). Machay. Mathay. (1414: Dl. 10225. Nemesi előnévben.) Machyal. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.) Machal. (1464: Dl. 16061.) Az 1522. évi tizedlajstromokban «Macchal» és «Nachal» alakban előforduló helységnek látszik megfelelni. (L. Kapucs helys. a.)

Martályos. (Martályis.) Morthalis. (1395: Dl. 8028.) Martalys. (1408: gr. Zay es. llt. C. n. 5.) Marthalyos. (1477—78: Dl. 18145.) Morthalyos. 1522. tiz.-l.) A mai Mertvályos puszta, Temerin mellett dny. — A XV. században tornyos kötemploma volt.

Mazalócz. (Mazalovecz.) Poss. Mazaloch. (1410: B. Révay es. llt. Szerém. II. 1., 1415. U. o. II. 5., 1417: U. o. II. 4. és 11., 1423: U. o. Valkó, I. 3., 1511: U. o. Szerém. II. 18.) Mazalowch. (1410: U. o. II. 2.) Mazalocz. (1479: U. o. II. 24., 1492: U. o. II. 17., 1519: U. o. II. 20.) A (szerémmegyei) Révai, továbbá a Doroszlai, doroszlai Kis és Bagdi családoké volt. (Doroszló vidékén feküdt?)

Medenczés. Poss. Medenczes. (1455. 1467: Muz. llt., 1486: Dl. 19150; 1489: Dl. 19498.) Pred. Medenches. (1486: Dl. 19149.) Ma Medenicz vagy Medenicza puszta, Ó-Kér határában, Verbásztól déli irányban. (Orsz. Llt. N. R. A. f. 1710. n. 3.)

Mende. Mende. (1404: Dl. 8949. 8967; 1431: Bácsbodr. t. t. évk. VI. 117., 1520—22. tiz.-l.) L. Jánosfalvánál.

Mező-Turol. L. Turol helységről.

Mihályfalva. 1469-ben a magbanszakadt Zsámboki Pál után a lekcsei Sulyok családé lett. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) A megye dny. zugában feketett.

Mikola. Mikola. (1450 körül: Dl. 34985.) Szent-György tiszteletére épült, de már ekkor elpusztult templommal. — A Duna mellett, Szond vidékén feketett, talán Bács- (és nem Bodrog-)megyében.

Mindszent. Terra Mendscnt. (1328: Anjouk. okmt. III. 207.) Myndzenth. (1456: Pesty. Helyn. I. 37.) *Bánca mellett* fordul elő a tiz.-lajstromban. (1521—2.) Ugyanezzel együtt említik 1457-ben is. (Mendzenth. Gr. Erdődy es. monyórékerei llt. f. 69. n. 3151. Pesty más. nyomán.)

Mitvarcz. Mythwarcz. (1438: Dl. 13239.)

Mohol(-rév). L. Csongrádmegyében.

Molnosfalu. (Mónosfalva.) Molnuszalw. (1432: Dl. 12439. Hibásan: Haz. okmt. VII. 454.) Ezenkívül az 1520—22. évi tizedlajstromból is ismerjük: Monosfalua néven. (Bevez. XII. csop.) Palánka vidékén feküdt?

Monostorszeg. (1382: Dl. 6905.) Úgy vélem, *nem* az Apatintól é. eső mai Monostorszeget kell értenünk e helység alatt. Mert ez messze kívül esik azon a birtoktesten, melyet I. Lajos király — a mint ma mondanók — *egy tagban* adott ekkor az óbudai apácáknak (l. ott) s a melyben Kül-Szond és Császló közt sorolják föl falunkat. 1522-ben (Monostorszeg) sorrend szerint szintén Kül-Szond mellett tűnik föl. (Tized-lajstr.).

- Morha(n)t-Erös.** (Morhant-Örös.) L. Erös a.
- Morhárt.** (Morhant. Morgant.) Terra Morharty nomine. (1255: Zichy okmt. I. 8.) Morhanth. Morganth. (1522. évi tiz.-lajsr.)
- Móriczka.** Morycka. (1522. tiz.-l.)
- Mortályos.** (Mortályis.) L. Martályos alakban.
- Nádas-Kürt.** L. Kürt helys. a.
- Nagy-Á(l)cs.** L. Á(l)cs helys. a.
- Nagy-Bajcs.** L. Bajcs a. Csongrádmegyében.
- Nagy-Báncsa.** (Nagy-Báncza.) L. Báncsa helys. a.
- Nagy-Cser.** L. Cser a.
- Nagy-Erös.** (Nagy-Örös.) L. Erös helys. a.
- Nagy-Gerecz.** L. Gerecz helys. a.
- Nagy-Harsány.** L. Harsány a.
- Nagy-Hegyes.** L. Hegyes helys. a.
- Nagy-Kér.** L. Kér helys. a.
- Nagy-Keszi.** L. Keszi helys. a.
- Nagy-Tippan.** L. Tippan helys. a.
- Nagyvölgy.** Nogeeg. (Páp. tiz.-lajstr. 414.), Nobiles de Nagwelgh. (1399: Árpádk. új okmt. XII. 58., 1439: Dl. 13359.) Nagwlgh. (1422: Dl. 11268.) Naghwelgh. (1496: Dl. 32820.) Nagwegh. (1522. tiz.-l.) Utóbbi forrás szerint a régi Félegyház, Hullatag sat. vidékén (a mai Bukin felé?) kereshetjük.
- Ném(e)ti.** (Nemti.) Nempti. Nymizi. (Páp. tiz.-lajstr. 177. 411.) Nemdy. (1480: Dl. 18313.) Nemethy. (1522. tiz.-l.) 1522-ben Vajszka és Palona mellett sorolják elő. Nem hihető, hogy a Hódság és Filipova közt fekvő mai Nemsacze pusztának felelne meg.
- Nosztur** (puszta). Predium Nozthur. (1404: Dl. 8949.) V. ö. Marótiak a.
- Nyék.** Poss. Leonardneky. (1303: Aujouk. okmt. I. 69.) Neek. (1330: U. o. II. 482.) Kysnyek. (1391: Dl. 822.) L. Verőfény helységnél.
- Ó-Báncsa.** (Ó-Báncza.) L. Báncsa helys. a.
- Okor.** Okor. (1454: Dl. 24541; 1462: Huny. kora XI. 25. és Dl. 15703; 1504: Kismart. llt. 45. D. 68., 1509: Dl. 21939.) Úgy látszik: Pacsér, Bajsa sat. táján kereshető.
- Orbász** vagy **Orbászpaloťaja.** Orbazpalotaya. (1387: Dl. 7309.) Orbaz. (1395: Dl. 8028; 1408: Fejér, X. 4. 672.) Bánczával és Mortályossal együtt emlegetik.
- Ök.** Ewk. (1464: Dl. 15989; 1522. tiz.-l.) Wk. (1469: Dl. 16024.) Köz-nemesek nevében és előnévében fordul elő. — Doroszló, Szond, Keresztur sat. vidékén keresendő.
- Öl(y)ves.** Elwes. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) L. Kereked helységnél.
- Ör(ö)s.** (Örves.) L. Erös (Eres) helységnél.
- Palona.** Palona. Alsopalona, Felsepalona. (1522. tiz.-l.) Vajszka mellett tűnik föl. Bizonyára a mai Plávna értendő, e vidéken, Bácstól dny. (Az 1553. évi defterben még: Palavna. II. 146.)
- Pálos.** Paulus. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Palus. (1423.) Palos. — Bácsmegyei köznemesek nevéből ismerjük. (L. a Pálosi cs. a.) Különben a pápai tized-lajstromban is előfordul. (Paulus. 180. l.)

Pardáncz. L. Pordáncz néven.

Páris. 1432-ben a bácsmegyei nemesek sorában szerepel: Parys-i Bálint is. (Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.) 1506-ban pedig Somvával együtt, melynek kélségkívül szomszédja volt: poss. Paris *bácsmegyei* helység merül föl, mint az egresi Idecskiek és Párisiak birtoka. (Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. és 58.)

Parlag. (Parrag.) Parlagh. (Kir. ember nevében. 1473: Dl. 34030.) Parlag. (A Ripakiaké. 1489: Dl. 13613. 19527.) Parragh. (Kir. ember nevében. 1503. 1512: Muz. lltár.) Hihetőleg ugyanegy helység részéről van szó. — Ma Bács mellett nyd. találunk egy Parlog nevű pusztarészt.

Partas (puszta). Pred. Parthas. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.) Dál és Aracsá közt terült el.

Paska. Via de Kwlpj ad villam Paska. (1418: Dl. 10682.) Paska. (Nemes nevében. 1480: Dl. 18438.) Kulpin vidékén feküdt. Iványi szerint ily nevű dűlő ma is van a Kulpin melletti Despot-Sz.-Iván határában. (I. m. 45. l.)

Patlyan. Pathlyan. (1469: Dl. 16024.) Egy XV. századi másolatban: Pathasan. (Dl. 16025.) Köznemes nevében fordul elő. Úgy látszik Bács- (és nem Valkó-) megyében feküdt.

Paznak. Paznak. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) Szent-Iván, Petrőcz, Garé sat. helységekkel együtt említik.

Péczel. Pecel. (Köznemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Peczel. (1470: Dl. 17040.) Pechel. Peechel. (1522. tiz.-l.) 1522-ben a mai Bukin határában feküdt Szent-Lőrinczecz, továbbá a szintén ugyane tájon elterülő Vajszka, Plávna sat. helységekkel együtt tűnik föl.

Perlek. Perlek. (1440: Szereday cs. llt., Muz. llt. és Zsélyi llt., 1441: Zsélyi llt., Pesty. Brankovics birt. 21.) Mint *csongrádmegyei* falu, Devecser mellett fordul elő az 1520—22. évi tizedlajstromban. E tájon, Ó-Becse és Petrovoszelo közt ma is találunk ily nevű pusztát. Vámszedő-hely is volt, s 1440-ben Becse(j) torontálmegyei várhoz tartozott.

Peszér. Pezeer. (1440: Szereday cs. llt.) Pezer. (1441: Zsélyi llt., Pesty. Brankovics birt. 21.) Vám- és rév-hely volt; a torontálmegyei Becse(j) várhoz tartozott. Az 1520—21. évi tizedlajstrom *Csongrádmegyében* sorolja föl. — Ma puszta Zenta és Adda közt.

Péterréve. Petherrewe. (1440: Szereday cs. llt.) Peterrewe. (1441: Pesty. Brankovics birt. 21.) 1440-ben (s hihetőleg előbb s később is) a torontálm. Becse(j) várához tartozott. Az 1522. évi tizedlajstrom *Csongrádmegyében* sorolja föl. — A mai Petrovoszelo értendő, Ó-Becsétől északra.

Petrőcz. (Petrőcz.) Petrwcz. (1522. tiz.-l.) Már 1428-ban is fölmerül (Iványi, i. m. 122.), valamint 1433-ban (Petrocz. Gr. Sztáray cs. oklt. II. 302.) és 1437-ben is. (Petrewcz. Kismart. llt. 47. D. 17.) Úgy látszik valahol Doroszló, Keresztur, Hódtság sat. vidékén kell keresnünk.

Piros(d). Villa Pyros. (1237: Árpádk. uj okmt. VII. 29.) Terra Pyrusde. (1267: Fejér. IV. 3. 418.) A bele-fonsi (pétervárad) apátságé volt. — Ma Piros, Újvidéktől ny.-é.

Pirosegyház. Mint a magbanszakadt Zsámboki, majd 1469. óta a lekesei Sulyok cs. birtokát említik. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) A mai Bukin vidékén,

a megye dny. zugában feketett. A mai Pirostól minden esetre meg kell különböztetnünk. (V. ö. Pirosd a.)

Piski. A pápai tizedlajstrom a bácsi főesperességben Vaskapuvál együtt említ egy ily (Pysky, Pisqui) nevű plébániát. (177. 414. l.) 1431. és 1432. évi oklevelek pedig mint a bácsi káptalan birtokát (Pyski) sorolják föl. (A kalocsai főkápt. orsz. lltárából közli Grossschmid G. Bács-bodrogm. t. t. Évk. VI. 113. és köv. l.) Bács város környékén feküdt, még pedig leghihetőbben ny.-ény. irányban.

Pordáncz. Purdach. (1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3.) Pordanch, Par-danch. (1346: Anjouk. okmt. IV. 585.) Derzs, Bács sat. városok környékén feküdt. 1431-ben köznemes nevében merül föl újra. (Pordanch, Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.)

Prága. Praga. (1382: Dl. 6905; 1482: Dl. 18730.) Szonddal, Falkomárral, Bajkoddal sat. együtt emlegetik. (Az 1553. évi defterben is: Praga. II. 147.)

Pusztá-Szent-Mihály. L. Szent-Mihály a.

Rád. Rad. (1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3.) Raad. (1404: Dl. 8949; 1480: Dl. 18350.) Kysraad. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.) Bácsmegyei köznemesek nevéből ismerjük. A hajdani Bácsmegye ény. vidékén kereshetjük. Az 1522. évi tizedlajstrom (szintén e tájon): Bán-Rádot (Banrad) is ismer.

Ragadás. Ragadas. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.) Bácsmegyei köznemes nevéből ismeretes.

Répás-Szent-Király. L. Szent-Király helys. a.

Réte(s)-Szent-Márton. L. Szent-Márton helys. a.

Ré(v)falv. Rewfalw villa. (1418: Dl. 10682.) Kulpi határlevelében, e helységtől ny. tűnik föl. Pesty szerint a Duna mellett feküdt. (Eltűnt r. vm. I. 233.) E helységet kell bizonyára értenünk az alatt a: *Refalw, Renfalw* alatt is, melyet 1445-ben és 1486-ban (*dunai révjével együtt*) az Ujlaki cs. birtokában (de utóbbi évben a Paczmáni vagy paczmáni Kis Tamás kezén) találunk. (1445: gr. Erdődy cs. galgóczy llt. lad. 65. f. 1. n. 7., 1486: Dl. 19113.)

Ripak. Rypok. (1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3.) Rypak. (1489: Dl. 19527.) Az 1520—22. évi tized-lajstrom Doroszló-Tótfalu mellett (Szond vidékén) sorolja föl.

Sándorfalva. Zandorfalwa. (1522. tiz.-l.) A mai Bács, Plávna, Bukin sat. vidékére helyezhetjük.

Sáp. Saap. (1480: Dl. 18350.) Steltzer szerint 1382-ben merül föl s a zombori határban fekvő mai Saponyának felelne meg. (I. m. 19.) Ez azonban nem valószínű. Mert mint 1480-ban: Sáp, 1469-ben: Sáp, Kis-Sáp és Völgy-sáp is, a megye dny. zugában feküdt Kőégető és Hullatag helységekkel együtt merülnek föl, mint ugyanegy uradalom tagjai. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) Különben már a pápai tizedlajstrom is ismer egy ily nevű plébániát, a bácsi főesperességben. (Sap. 178. 414. l.)

Sár. Poss. Saar. (1213—1350: Dl. 4162.) Doroszló vidékén kereshetjük.

Sávoly-Keszi. L. Keszi helys. a.

Sebes-szeg. Sebusceg. (1308: Anjouk. okmt. I. 162.) Ugy látszik a megye dk. zugában kereshetjük.

Siger-Szent-Péter. L. Szent-Péter helys. a.

Sitk. L. Békatorok helységénél.

Soprony. (Sofrony.) L. Csongrádmegyében.

Sumva. (Somva.) Poss. Swmwa. (1484—1502: Dl. 21114.) Somwa. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. és 58.) L. Szent-Márton azaz: Rétesz-Sz.-Márton helys. a. is.

Szád. L. Szat (Szát) helységénél.

Szaj(o)l. Ville due Zoyl. (1237: Árpádk. új okmt. XII. 29.) Zagel. (Páp. tiz.-lajstr. 178. l.) Zayol. (1522. évi tiz.-l.) A mai Szajlova pusztának felel meg, Újvidék mellett é.-ék.

Szalánta. Zalantha poss. (1361: Dl. 5097.) Doroszlóval és Szonddal volt határos.

Szántó. Mint a magbanszakadt Zsámboki s utána a lekesei Sulyok es. birtokát sorolják föl. A megye dny. zugában kereshetjük. (Tört. Tár. 1890. 116.)

Szat. (Szát.) Zath. (1447: B. Révay es. llt. Div. fam. II. 20., 1499: U. o. III. 44.) Sath. (Év nélkül Bácsmegyében: Kovachich. Form. solennes. 341. l.) Tán valahol a Duna mentén (Bukin táján??) feketett. E helységnek felelhet meg az 1480-ban említett: Zaad is. (Dl. 18313.) Bizonyára meg kell azonban különböztetnünk a valkómegei hasonló nevű várostól.

Szegegyház. L. Csongrádmegyében.

Szelénd. (Szelind.) Az 1520—22. évi tiz.-lajstromban előfordul: Zylynd és Zelynd falu; 1456-ban pedig: poss. Zenend. (Dl. 15109.) Úgy látszik ugyanegy helységet kell értenünk. (V. ö. a hasonló nevű erősségnél.) — Bács-tól dny. kereshetjük. (V. ö. Szerénd helys. a. is.)

Szenénd. L. Szelénd helys. a.

Szent-András. Zenth Andras cum portu Danubii. (1408: Fejér, X. 4. 666.) Zent(h)andras. (1464: Dl. 15989; 1470: Dl. 17040. és 17045; 1522. tiz.-l. Bevez. VII. és XI. csop.) Száraz-vámja is volt. A Duna mentén (Futak táján?) kereshetjük.

Szent-Demeter. Zenthdemeter. (1457: gr. Erdődy es. monyorókeréki llt. f. 69. n. 3151. Pesty után.) Szomszédos nemes (Velez János) előnevében merül föl: Nagy-Ács, Ó-Bánása sat. helységekkel együtt. Tán szintén Bács-megyében feküdt.

Szent-Emre. (Szent-Inre.) Zenthemreh. (1437: Kismart llt. 47. D. 17.) Garé, Öll(y)ves sat. helységekkel együtt említik.

Szent-György. Almasscentgurg. (1350: Anjouk. okmt. V. 359.) Iványi szerint a Péterváradtól k.-é. eső mai Gyurgyevónak felelne meg. (I. m. 116. l.)

Szent-Iván. a) Zenth Iwan. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17.) 1418-ban Kulpi határ-leírásában: «Kyszentiwán (Zenth Iwan) és Eghazas Zent Iwan» — fordulnak elő. (Dl. 10682.) Steltzer pontosabb meghatározása szerint: Kis-Sz.-Iván a szilbási határba olvadt, s ma: Málo szelo (Kisfalu) néven ismeretes; Egyházas-Szent-Iván pedig a despot-szent-iváni határ ama része, a hol a régi egyháznak (Klissza) romjai láthatók. (Bács-Bodr. tört. t. Évk. 43. l.) — b) Más ily nevű helység merül föl 1361-ben, mikor a Szond vidékén feküdt Félegyház határjárásakor a Szondról Szent-Ivánba vezető «nagy ut»-at említik. E helység a mai Szontától é. eső mai Priglevicza-Szent-Ivánnak felelhet meg. (Dl. 5097.) Utóbbi a XV—XVI. században inkább Bodrogmegyéhez számították.

(Dl. 10098. 11288. 19176.) — *c*) Ugyancsak egy ily nevű falu (poss. Scentyvan circa pratum Geznodsara) a Titeltől ény. eső mai Szent-Ivánnal lehet azonos. (1318: Anjouk. okmt. I. 485., 1487: Iványi, i. m. 120.)

Szent-Jakab. Sanctus Jacobus. (Köznemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. n. 3.) Zenth Jakab. (1489: Dl. 19527.) V. ö. a Ripaki cs. a.

Szent-Katalin. (Szent-Katerina.) 1428-ban fordul elő Szent-Katalin (Iványi i. m. 122.) valamint 1437-ben: Zenthkatherina — néven. (Kismart. llt. 47. D. 17.) Ó-Sztapár vidékén feküdt?

Szent-Király. a) Repaszentkylal. (1482: Dl. 18693.) Az 1520. évi tiz.-lajstromban ugyanez a «Repaszentkylal» «Kyszentkylal»-al együtt Apáti és Ujfalu vidékén, tehát a (rég) bodrogmegyei határon *mint bodrogmegyei helység* fordul elő. Ugyanezekre kell gondolnunk az 1391-ben és 1503-ban (a kalocsai érsek birtokában) és 1401-ben fölmerülő: Zenthkylal, Zenthkeral helységeknel is. (1391: Zichy okmt. IV. 468., 1401: U. o. V. 239., 1503: Dl. 21229.) — *b*) L. Kisdi(-Vásárhely) városnál. (Zenthkylal.)

Szent-Lélek. Zenthleluk. (1346: Anjouk okmt. IV. 586., 1369: Kismart. llt. 32. D. 184.) Zenthlelek. (1464: Dl. 16061.) Zenthlelk. (1522. évi tizedlajstr.) Utóbbi forrás Mindszent és Báncsa (Báncza) mellett (tehát Bács város vidékén) tünteti föl.

Szent-Lőrincz. Zenthlewrinch. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5., 1445: Dl. 13833; 1508: Muz. lltár.) Zenthlewrynez. (1467—71: Muz. llt., 1475: Dl. 26009.) Zenthlwryneh. (1522. évi tiz.-lajstr. Bevez. III. csop.) A mai Bukin határában feküdt. (Steltzer szerint: «Luvránacz bei Bukin.» I. m. 25. I. V. ö. Iványi, i. m. 122. I.)

Szent-Mária. L. Bódogasszonyfalva néven.

Szent-Márton. a) Zenthmarthon. (1441: Dl. 13613.) Sanctus Martinus. (1450 körül: Dl. 34985.) Valahol Szond, Arnat sat. városok vidékén feküdt. (L. Arnal városnál.) — *b*) Rethezzenthmarthon. (1422: Dl. 11235. 24713.) Rethezzenthmarthon, Zenth Marthon. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.) Hol feküdt e helység? — nem könnyű eldönteni. Legegyszerűbb lenne a mai Martinceze pusztával azonosítani (Temerintől k.-k.-é.), de ez azonosság bizonyítása nehéz. 1422-ben e helység a Bodon(y)i és Alpári családokkal kapcsolatban említetik; Alpár és Bodony pedig Kulpin és Petrovác vidékén feküdt. 1506-ban, mikor ismét (mint az egresi Idecskiek birtoka fölmerül): egy Földvári és egy csereg-szent-péteri Nagy nevű nemes a szomszédja, s az igtatásnak (az új adományosok részére) a Kiskesziek, a drági Horvátok sat. mondanak ellen. Kis-Keszi és Drág nyomai pedig ugyancsak a mai Petrovác, Bulkesz sat. táján találhatók föl. Ugyanekkor az Idecskiek más birtoka: Somva és Páris, melynél a beiktatáskor az egresi Porkoláb-ok, Kiskesziek, Drágiak az ellenmondók, úgyhogy ez alapon Somvát a mai Soveval azonosíthatjuk s az Idecsi cs. Egres nevű birtokát sem kereshetjük a Titeltől é. feküdt, hanem egyedül a Kulpi vidéki Egresben. (V. ö. különben még 1308: Anjouk. okmt. I. 163., 1316—1418: Dl. 1870.) — *c*) *Köznemesek nevében* és előnévében máskor is gyakran fölmerül ily nevű helység (Zenthmarthon), de hogy az előbbieke valamelyike avagy tán ismét más helység értendő-e, eldönteni nem tudom. (L. Sz.-Márton város a. is.)

Szent-Mihály(-falva). Puztascentmihal. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486.) Zenthmihal, Pwztazenthmyhal. (1418: Dl. 10682.) Pusztá-Szent-Mihály. (*Másolatok után.* 1456—96: Acta post Adv. 85—15.) Zenthmyhalfalwa, Zenthmyhal. (1496: Muz. lltár.) Pwzthazenth-Myhal alias Wdzyszenthmyhal. (1503: U. o.) Pwzthazenthmyhal. (1508. 1511: U. o.) Köznemeseké volt. — Kulpi környékén feküdt, Szilbás felé. (V. ö. 1399: Dl. 8482; 1464: Dl. 16061; 1470: Dl. 17040; 1474: Dl. 17546. sz. a. hol: Zenthmyhal, Zenthmihal alakban, nemesi névben, úgy látszik ugyane helység fordul elő. Végül 1484: Dl. 18954.)

Szent-Miklós. Zenthmiclos. Zenthmyklos. (1420: Dl. 10873; 1432: Haz. okmt. VII. 454., 1448: Dl. 14167; 1464: Dl. 16061; 1477—78: Dl. 17952. 18118. 18145; 1486: Dl. 19176.) — *a*) A Marótiak (1420.) utánok a sz.-györgyi Grófok (1477. 1478. 1486.), — *b*) a Garaiak (1432. 1477. 1478.) birtokában és — *c*) köznemesek nevében (péld. 1448. 1464.) fordul elő ily nevű falu. Hány helység felelt meg ezeknek valósággal a középkorban, bizonyosan el nem dönthetni, de legalább is kettő. A Marótiak és szentgyörgyi Grófok Szent-Miklósát valahol a mai Ó-Sztapár, Doroszló sat. vidékén kell keresnünk (ugyanaz 1517-ben a kalocsai káptalané); a Garaiakét pedig valahol Temerin táján, Csurog felé, a hol ily nevű pusztát még a múlt században is ismert a nép. (Orsz. lltár. N. R. A. fasc. 1710. n. 3. és Dl. 23123.) — *d*) L. Beld-Szent-Miklós a. is.

Szent-Pál. Zenthpaal. (1455: Dl. 14942.) Ily nevű helység több is volt hajdan a megyében. Egyik ezek közül Turia és Szireg, másik Palánka és Cséb közt feküdt. (Pesty. Helyn. I. 352.) — Söt Arnat és Szond városok körül valahol a mai Ó-Sztapár vidékén is látunk egyet föltűnni 1450. táján. (Dl. 34985.) Kétségtelenül ez volt az a helység, melyet 1474-ben (Tapolczával együtt) Bodrogmegyébe helyezett át a király. (Pesty. Helyn. I. 353. V. ö. Iványi, i. m. 125. 126.), s a melyet szintén Tapolczával együtt 1461-ben (és 1478-ban) még Bács-, (1496-ban), 1498-ban, 1508-ban és 1517-ben pedig Bodrogmegyében találunk. (V. ö. Tapolcza helys. a.) A harapkói Botosoké majd utánok a Czoboroké volt. Zenthpal. (1461: Dl. 15607; 1498: Dl. 20720; 1508: Dl. 21841; 1517: Dl. 23123.) Zenthpaal. (1483: Dl. 18840.)

Szent-Péter. *a*) Zenthpeter. (1418: Dl. 10682.) Poss. Z. et piscina Sygyrtho. (1439: Kismart. llt. 47. S. 18.) Sygerzenthpeter. (1412: Dl. 9987. és 1414: Dl. 10225.) Chyregzenthpeter, Scyregzhzenpeter. (1422: Dl. 11191; 1430: Dl. 12212. 12268; 1482: Dl. 30905.) Poss. Zyreg(h). (1425: Kismart. llt. 47. G. 6., 1461: U. o. 96. f. 3. n. 35.) Zyreg. (1432: Haz. okmt. VII. 454.) Chereghzenthpether. (Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.) A mai Szireg pusztá, Temerin és Szent-Tamás közt — őrzi emlékét. — *b*) Ezenkívül egy Baba-Szent-Péter nevű helység is volt a megye területén, melyben (1422.) Sz.-Péter és Pál ap. tiszt. szentelt egyház. állt. (Babazenthpeter. 1399: Dl. 8482; 1422: Dl. 11190. 11191. 11269; 1432: Haz. okmt. VII. 454.) Ennek talán a mai Petrovácz felel meg (Kulpin mellett d.) E helységet kell értenünk bizonyára az 1411-ben Kulpi és Bodony határában említett: Zentpeter (Muz. lltár) és tán a Garai birtokok közt Kürt és Kis-Ács mellett 1464-ben föltűnő »Zenth Peter» alatt is. (Dl. 15989.) — *c*) Ezenkívül azonban némesí neveken is

fordul elő ily nevű (Zenthpeter, Zenthpethwr) helység, bár hogy ez hol feküdt s egyáltalán megkülönböztethető-e a föntebbiektől, — részemről el nem dönt-hetem. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. l.)

Szent-Tamás. Zenth Thamas. (1467: Muz. llt., 1425: Br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 3.) Mint a Zsámboki, majd mint a (kecskeméti vagy vajnai) Patolcsi cs. birtokát: Buki (Böki), Hullatag sat. helységekkel együtt említik, a hol kétségkívül feküdt is. (Ma csak Verbász közelében találunk ily nevű falut. — V. ö. a Szalánczi cs. a.)

Széplak. Sceplak cum tributo viatico. (1382: Dl. 6905.) Zeplak. (1480: Dl. 18350; 1522. tiz.-lajstr.) Uti vámmal. — Szond, majd Monostorszeg és Kis-Szond mellett tűnik föl.)

Szerdahely. Zerdahel. (1457: Pesty. Helyn. I. 37., 1525: Br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 3.) A megye dny. vidékén feküdt. (L. a Csekei cs. a.)

Szerénd. Zerend. (Köznemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Poss. Zerend. (1456: Dl. 15109.) Úgy látszik bácsmegyei helység értendő. Azonos-e eshetőleg Szelénddel? ez adatokból nehéz lenne eldönteni.

Szil(ü)-bács. Scylbach. (1267: Fejér. IV. 3. 418.) Scilibach. (1272: Szilassy cs. llt.) Siluacz. (Páp. tiz.-lajsr. 179. l.) Zybathy. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486.) Zylbach. (1418: Dl. 10682.) 1418-ban Kulpi határában fordul elő. — Ma Szilbás, Bács és Kulpin közt.

Szilvás. Zylwas. (1455—1489: Muz. lltár.) A lekesei Sulyok cs. birtokában (Cséb, Jánosfalva sat. társaságában merül föl. Ezenkívül egy izben köznemes nevében is. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118. — V. ö. Tört. Tár. 1890. 116. l.)

Szireg(-Szent-Péter). L. Szent-Péter helys. a.

Szolgád. Zolgad. Az 1520—22. évi tized-lajstrom adatai szerint a mai Petrovác, Begecs sat. vidékén feküdt.

Szopor. Poss. Zopor. (1346: Anjouk. okmt. IV. 585.) A bácsi káptalané volt; Derzs, Bács sat. városok környékén kereshetjük.

Szőllős. Zewlews. (Kir. ember nevében. 1457: gr. Erdődy cs. monyoróker. llt. f. 69. n. 3151.) Zewles. (1464: Dl. 15989.) Részben legalább a Garaiaké volt. — Steltzer szerint a mai Szelencse pusztának (Báctól é.) felel meg. (I. m. 22. l.) Ezt azonban nem tartom bizonyosnak. Vagy pedig több ily nevű helység is volt e megyében. (V. ö. Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57., a hol: Paul. Papay de Zewles — *Drág helys. szomszédja*; és az 1553. évi defterben, a hol: *Szeleves* kettő is van, s egyik Kaszács azaz *Kiszács m.* II. 147.)

Szurdok. L. 1334-hez a kalocsai érsek birt. közt. Megvolt (Zwrdok) 1522-ben is. (Tized-lajstrom. Gyümölcsény m. felsorolva.)

Szücsi. L. 1334-hez a kalocsai érsek birt. közt.

Taman(y)a. Thamana. (1327: Anjouk. okmt. II. 315.) Tamana. (1334: U. o. III. 79.) Iványi szerint Palánka vidékén volt a mult században egy: Tamana nevű pusztá. (I. m. 133. l.) Kétségkívül ezt kell értenünk.

Taplógy. (Taplód.) Thaplogh. (1482: Dl. 18693.) Taplod. (1525: Br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 3.) Az Al-Dunánál, a megye dny. zugában kereshetjük. (V. ö. Tört. Tár. 1890. 116. l. az 1469. évhez.)

Tapolcza. Tapolcza, Thapolcha, Thapolcza. (1454: Dl. 14809; 1461: Dl. 15607; 1478: Muz. llt., 1483: Dl. 18840; 1498: Dl. 20720; 1508: Dl. 21841; 1517—9: Dl. 23123.) Thopocha. (1484: Dl. 18954.) Thapocza. (1496: Muz. llt.) A harapkói Botos majd a Czobor családé volt. Hol Bácsmegyében (1454. 1461. 1478.) hol Bodrogban (1496. 1498. 1508. 1517.) találjuk. 1474-ben Mátyás király Bodrogmegyébe helyezte át (v. ö. Szent-Pál) de azért 1478-ban még mindig Bácsba számították. — A mult században egy tanú-kihallgatás alkalmával Topolyában vélték föltalálni, de ez azonosságról a tanúk egyike sem tudott. (Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1710. n. 3. V. ö. 1322. 1323: Dl. 2124.) 1517-ben a kalocsai káptalan: Nagy-Szent-György és Sz.-Miklós nevű birtokaival mondják határosnak; tehát csakugyan a régi Bács- és Bodrog megyék határvidékén (a mai Ó-Sztrapár, Szivác sat. táján) kellett feküdnie, *Szent-Pállal együtt.* (Dl. 23123.) — 1403-ban a szántai Morha(r)t vagy Morhái cs. birtokában is sorolnak föl ily nevű (Thapocha) helységet (Dl. 12821. a 2. lapon); eunek azonban később semmi nyomát sem találjuk s így azonos is lehet a csak 1454-ben föltűnő másik (Botos-Czobor-féle) Tapolczával.

Taranyá(n). (Taronya.) Nobiles de Tharaniani. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486.) Tharanya. (1422: Dl. 11268; 1467: Pesty. Helyn. I. 37.) Felse Tharonya. (1512: Dl. 22330.) A mai Despot-Szent-Iván és Torzsa közt feküdt. (Iványi, i. m. 89. 133.) Tán e helységnek felel meg az 1480-ban az Őki család birtokában fölmerülő: Thoronya is. (Dl. 18313.)

Tarcsa. (Tárca?) Tarcha utraque. (1441: Dl. 13613.) Tharcza. (1522. tiz-lajstr. Bevez. VIII. csoport.) Szond, Doroszló, Hódság sat. vidékén kereshetjük.

Tarján. Tarian. (1399: Dl. 8482.) Tharyan. (1404: Dl. 8949; 1482: Dl. 30905.) L. Jánosfalvánál.

Tárnok. Tarnok. (1441: Dl. 13613.) Taresa, Ripak sat. helységekkel együtt merült föl. Bodrogmegyében is állt hajdan ily nevű helység, a melytől azonban kétségtől meg kell különböztetnünk.

Tatárrév. Thatharrew. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 122.) Thatharrew. (1482: Dl. 18693.) Az 1522. évi bácsmegyei tized-lajstromban (Bevez. VIII. csoport) Ripak és Doroszló-Tótfalu vidékén tűnik föl. (V. ö. a Patolesi cs. a.) Úgy látszik Bodrogmegyében is volt ily nevű falu. (L. ott.)

Tegyefalva. Thegefalwa. (1455—89: Muz. lltár.) A lekesei Sulyok családé volt.

Tek. Ugyanazt mondhatjuk róla, a mit pl. Mihályfalváról.

Tel. (Til.) L. Töl alakban.

Tel-harasztt. L. Töl-harasztt alakban.

Telek. L. Kis-Telek helys. a.

Temeri. Temeri. (Páp. tiz-lajstr. 180.) Themer. (1522. tized-lajstrom.) A mai Temerinnek felel meg, még pedig az 1528. évi térkép szerint is. (Temeri.)

Terjén. Theryen. (1464: Dl. 16061; 1504: Br. Révay cs. llt. Gyulay. XI. 5.) Köznemesek nevéből és előnévéből ismerjük. Úgy látszik *nem* azonos Tarján-nal.

Tibróc. E helységről is ugyanazt mondhatjuk, a mit pl. Mihályfalváról.

Típpan. Naghtyppan. (1512: Dl. 22330.) Az őki Bodor cs. birtokai közt sorolják föl.

Ti(t)tös. (Tittes, Tettes). Thytes. (1403: Dl. 12821.) Thethes. (1455—67: Muz. llt., 1489: Dl. 19498.) Thythews. (1486: Dl. 19150; 1520. évi tiz.-l.) Csébbel együtt fordul elő. Most e tájon Palánka határának része, mindjárt Palánka fölött é. (V. ö. Orsz. Llt. N. R. A. f. 1710. n. 3.)

Tolmács. Tolmach, Tholmach. (1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1480: Dl. 18313; 1521—22. é. tiz.-lajstr.) Tholmacz. (1470: Dl. 17040.) Köznemesek nevéből ismeretes. Az 1522. évi tizedlajstrom (Tholmach) nyomán valahol a mai Bács, Parabuty, Tovarisoa sat. vidékén kereshetjük.

Toronya. L. Taranya(n) helys. a.

Torzsattelke. (Torzsoktelke.) Poss. Thorsatheleke. (1455: Muz. llt.) A lekcsei Sulyok családé volt. Azonos lehet ezzel a szerémi nagybirtokos: Falkos-szombatjai cs. birtokában 1416-ban föltűnő: poss. Torsoktheleke. (B. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Ma Bácsból ék. találunk egy Torzsa nevű falut.

Tót-Csörög. (Tót-Csöreg. Tót-Csirög. Tót-Csereg.) L. Csereg helys. a.

Tótfalu. *a*) Thotbfalw. (1361: Dl. 5097; 1406: Dl. 8099; 1486: Dl. 19176.) Tothfalwa. Tothfalw. (1410: Dl. 9661; 1452: Dl. 16757.) Thotfalw. (1492: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17.) Szond és Keresztur közt feküdt, az utóbbihoz közelebb. 1520-ban «Dorozlothotfalw», 1522-ben ez és «Bathathotfalw» fordul elő e tájon a tizedlajstromban. *b*) Úgy látszik azonban, a megye dny. vidékén is volt ily nevű falu. (V. ö. 1334: Anjouk. okmt. III. 81. és 1520—22. évi adólajstr. Bevez. XII. csop.)

Töl. Twl. (1382: Dl. 6905.) Tel. (1410: Dl. 9661.) Theel. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.) Thyl. (1480: Dl. 18438.): Thyl, Thewl (1522. évi tizedlajstr.) Szondhoz tartozott; a Kula melletti Thyl, Thewl. (1522. évi tized-lajstr.) Kereszturtól nem messze feküdt. (L. utóbbi helys. a.)

Töl-harasztt. Twlharazth poss. (1432: Haz. okmt. VII. 454., 1464: Dl. 15989.) Thelharazth. (1482: Dl. 18693.) Úgy látszik — *nem* azonos Töl helységgel.

Töre. Thewre. (1470: Dl. 17044.) A Garaiaké volt ekkor. Úgy látszik Bács- (és nem Szerém-)megyében feküdt; mindenesetre valahol a Duna mentén.

Turol. Turol, Mezewturol és Wyzesturol — helységek fordulnak elő *egy* oklevélben 1426-ban. (Dl. 29235.) 1462-ben pedig: poss. Vyzethwrol és: predia Hegyesthwrol, Akosthwrol és Feyefakathwrol, majd: predia seu possessiones Wyzesthurol, Arkosthurol. (Dl. 15703. 15760. és Huny. kora. XI. 25.) Az 1520—22. é. tiz.-lajstromban — már Csongrádmegyében — csak «Wyzesthwrol» szerepel, Kutas mellett. Ennek bizonyára a mai Vizes pusztá felel meg, Moholtól nyugotra. E tájon feketett Turol is. (Steltzer szerint a mai Turia-nak felel meg, Ó-Becsétől nyd. I. m. 10. l. Ez azonban nem valószínű.)

Udvarnok. Wduarnok. (1441: Dl. 13613.) Hihetőleg e helységgel azonos az 1206-ban fölmerülő: villa Vduornuk, mely Szond vidékén feküdt. (Haz. okmt. VII. 3.)

Ujfalu. *a*) «Wyfalw» és «Egyedfalwa» helységek, csupán Szent-Lőrincz által elválasztva, merülnek föl az 1522. évi tiz.-lajstromban, a mai Plávna vidékén fekvő más helységekkel. Ez az Ujfalu tehát a mai Novoszelo-nak felelhet meg (Bácsból dny.), (ha e helységről egyáltalában lehet szó), s megkülönböztetendő a hol Bodrog- hol Bácsmegyéhez számított Ujfalu (Egyed-

Ujfalva) várostól. — *b)* A kalocsai érsek birtokai közt (l. ott) is fordul elő 1334-ben egy Ujfalva, szintén e tájon. (A mai Bács-Ujfalva? — V. ö. Árpádk. új okmt. X. 430.) — *c)* 1417-ben Kisdivel (később város) együtt is sorolnak föl egy: Wyfalw-t, mely inkább a megye dk. sarkában kereshető. (Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2. Pesty után.) — *d)* 1455-ben pedig (Cséb után) a lekesei Sulyok cs. birtokában említenek egy: Wyfalw-t. (Muz. lltár.)

Utertelek. (?) Ily alakban említ egy helységet Pesty 1457-ből a gr. Erdődy cs. levéltárának oklevele nyomán. (Helynev. I. 37.)

Uzdi-Szent-Mihály. L. Szent-Mihály helys. a.

Ürög. L. Ireg(d) helys. a.

Vaj(o)ncza. Woyentha. (Páp. tiz.-lajstr. 179. l.) Vayonca. (1390: Zichy okmt. IV. 436.) Wayncha, Wayntha. (1445: Dl. 13833; 1482: Dl. 18693; 1522. é. tiz.-l.) A mai Bukin, Palánka sat. vidékén kereshetjük.

Vajszka. Vayzka. (1412: Dl. 9935.) Wayzka. (1495: Dl. 34246. és 1522. évi tizedlajstr.) Részben a kalocsai érsekségé volt. (1495.) — Bács mellett nyug. találjuk.

Váralja. Poss. Waralya. (1450: Dl. 34985; 1473: Dl. 17491; 1478: Dl. 18025; 1480: Dl. 18438. és Huny. kora. XII. 56.) Waryalya. (1480: Dl. 18313.) A Duna vidékén, valahol Szond táján (d.) feküdt. (V. ö. a hasonló nevű kastélynál és Bakszonhát a.)

Várfalva. Villa castri. (Páp. tiz.-lajstr. 180.) Varfolua. (1355: Anjouk. okmt. V. 383.) Warfalwa. (1406: Dl. 9224.) Vámhely volt s 1406-ban a Marótiaké. 1355-ben a bácsmegyei tisztviselők e helységből keltezik levelüket. — Úgy látszik, valahol a szerémmegyei határon, tehát a Duna mentén kell keresnünk.

Varjad. Varyad. (1433: gr. Sztáray oklt. II. 302., 1464: Dl. 16061.) Waryad. (1522. tiz.-l.) A tized-lajstromban a mai Bács, Parabut, Tovarisoa sat. táján feküdt helységekkel együtt sorolják föl.

Várnog(y). Poss. Warnogh. (1275: Szilassy cs. llt.) Szil(i)-Bácscsal, Kürttel sat. együtt említik, s ezért hihető, hogy a mai Paraga-nak felel meg, Palánkától észak felé.

Várszeg. Warzegh. — Az 1522. évi tizedlajstrom a megye dny. zugában egymástól nem messze feküdt Kőégető és Hullatag közt sorolja föl. Ugyane tájon említi egy 1469. és egy 1525. évi oklevél is, előbbi a Zsámboki, majd a lekesei Sulyok, utóbbi a kecskeméti (vajnczai) Patolcsi cs. birtokai közt. (Tört. Tár. 1890. 116. l., br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 3.)

Vásárhely. Poss. Vasarhel. (1350: Dl. 4162.) Wassarhel. (1450 körül: Dl. 34985.) Szonta, Doroszló sat. vidékén feküdt.

Veľefalva. L. Bell(y)efalva néven.

Venécze. L. 1334-hez a kalocsai érsek birt. közt.

Vere(-falva). L. Bere(-falva) alakban.

Veregyház(a). Wereseghaz praedium. (1425: Dl. 11687.) Poss. Wereseghaza. (1502: Kismart. llt. 45. E. 101.) Wereseghaz. (1447: Huny. kora X. 194., 1502: Kismart. llt. 45. E. 101., 1520—21. tiz.-l.) Tavankut és Csontafejér mellett sorolják föl. (1520—21.) E két helység közt találjuk ma Verusity pusztát. 1447-ben Bácsmegyéhez, máskor Csongrádmegyéhez számítják.

Verőfény. *Poss. Vereufen al. nom. Nyek.* (1399: Árpádk. új okmt. XII. 58.) Wereufen. (1410: Dl. 9661.) Werefen. (1450: Orsz. Lltár: N. R. A. fasc. 1523. n. 19. Zágrábban; 1498: Dl. 34256.) A XV. század első nagyobb felében Kereszturi-Szilágyi-birtok volt. Az 1522. évi tizedlajstromban: Wereffyen és Nyekh szintén közel egymáshoz fordulnak elő. Úgy látszik Bácsból ddk. felé kereshetjük mindkettőt.

Viszka. Wyzka. (1492: Dl. 19904.) Báncsa, Alpár, Töl, Szent-Iván sat. helységekkel együtt merül föl.

Vízes-kerek. Wyzeskerek. — L. Kisdi(-Vásárhely) városnál az 1417. és 1477. évhez.

Vízes-Turol. L. Turol helys. a.

Vizi-Gyála. L. Gyála városnál.

Völgy-Sáp. L. Sáp helys. a.

Zalánta. L. Szalánta néven.

Zolta. Zoltha. (1404: Dl. 8967; 1461: Dl. 16061.) Köznemesek nevéből ismeretes. — Tán Tót-Csireg, Keresztur sat. vidékén feküdt.

Zsadán(y)falva. Sadanfalwa. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. és 58.) Rétesz-Sz.-Mártonnal együtt merül föl.

Összesen: 316 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Alpári cs. 1422-ben a Bodon(y)akkal együtt jogot tartanak: Réte(s)z-Szent-Márton, Bódogasszonytelke, Kistelek, Halastó-feli, Bátteleki, Lórumus és Erdőköz birtokához. (1345: Anjouk. okmt. IV. 486., 1399: Dl. 8482., 1411: Muz. lltár, 1422: Dl. 11235. 11268. 24713., 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.)

Aracsai cs. L. Araesa helységnél.

Aranyadi (Aranyani) cs. Bodrogmegyéből. — E család egyik tagja (bácsi kanonok): Szátót a Dabosiaknak (Dabasiaknak) adta ez időszakban. (Év nélkül: Kovachich. Form. sol. 341.)

Arnati cs. 1480-ban: Arnathy Péter valkómegyei ispán volt. (1480: Dl. 18438.) Máshonnan, mint a bácsmegyei Arnat városból, nem származhatott.

Baba-szentpéteri cs. 1399: Dl. 8482; 1422: Dl. 11190. 11191. 11269. 11189; 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.

Bácsi káptalan. Bács városban (l. ott); továbbá: 1327-ben Tamanyán, 1328-ban Mindszenten, 1346-ban Szoporon, 1335-ben (a prépostság) Kürtön, 1431-ben Piskiben, 1450-ben Cseregen földesur. (1327—28: Anjouk. okmt. II. 315., III. 208., 1346: U. o. IV. 585., 1431: Bácsb. m. t. t. Évk. VI. 113., 1435: Fejér. VIII. 4. 138., 1450: Dl. 13239.)

Bagdi (doroszlai) cs. L. a doroszlai Kis cs. a.

Bagoly (szent-iványi) cs. Bagol. (1469: Dl. 16024.)

Baj (kereszturi) cs. 1496-ban: k. Bay Vincze bácsmegyei kir. ember. (Dl. 20480. 32820.)

Bakácsi (aracsai) cs. Bakachy. (1504: B. Révay cs. Gyulai. XI. 5.)

Bakó (derzsfalvi) cs. Bako. — Demeter 1479-ben Bodrogmegye alispánja. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123., 1452: Dl. 16757; 1464: Dl. 16061; 1479: Dl. 18261. 18265; 1480: Dl. 18313. 18350; 1496: Dl. 32820; 1517: Dl. 22971—2.

Bala(z)sei cs. L. a Bala(z)se helységnél.

Balog (kulpi) cs. Balogh. — L. a Bodon(y)i cs. a.

Balog (szent-iváni) cs. Balogh. — L. a Garai cs. és Kápolna helys. a.

Bán (kereszturi) cs. Baan. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.).

Báncsai (Bánczai) cs. 1448: Dl. 14167; 1464: Dl. 16061. és Pesty. Helyn. I. 37.

Bánfi (garai) cs. A Garai cs. ifjabb ága. (V. ö. Valkó megyében a Garai és Horvát, s Bács megyében a Garai cs. a.)

Bánfi (tallóczyi, váraljai) cs. L. Tallóczyi néven.

Baranyai (Baranya, iregi, iregdi) cs. Baranya. (1410: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 1.) Baranyay. (1412: Dl. 9987; 1461: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 35., 1463: Dl. 15871; 1470: Dl. 17040. 17044.) Baronyay. Baraniay. (1480: Dl. 18350. 18438.) 1461-ben: Nagy-Kér, Ireg, Almás és Szireg helységekben földesur. 1463-ban és 1480-ban: öki előnéven tűnik fel.

Barladi cs. 1437: Kismart. llt. 47. D. 17.

Bársony (csimori) cs. Barson. (1486: Dl. 19176; 1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Bátori cs. L. a Maróti cs. illetve Kisdi (-Vásár) város a.

Bebek (pelsőczyi) cs. Fonó város (l. ott) és tartozékai földesura.

Bebencz (szent-iváni) cs. Bebench. (1431: Bácsbodr. t. t. évk. VI. 117.)

Bellyei (Bellyefalvi) cs. L. Bellye(-falva) helys. a.

Belmosevity (sásvári) Milos. — Mátyás királytól kapta Fejéregyházát és Feketeegyházát Bozia-bokor pusztával együtt. (II. Ulászló kir. okl. szerint 1496: Dl. 26655. — V. ö. 1496: Dl. 20476. és l. Temes megyében is.)

Bencz (jakabfalvi) cs. Bench. Benc. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. és 1432: U. o. 123.)

Berei (Berefalvi) cs. Másként: Verei, Verefalvi. — L. Bere(-falva) helys. a.

Berekszői cs. Valkó megyéből. — László 1473-ban és 1474-ben (hihetőleg e családból) a megye alispánja. 1471-ben: Báncsa és Sz.-Lőrincz helységekben birt részeikbe a lekesei Sulyok család tagjait (kiket 1448-ban osztályos testvérükké fogadtak) igtatják. (1448: Tört. Tár. 1890. 105. l., 1467: Muz. llt. az 1489. évnél, 1471: U. o., 1473: Dl. 17491; 1474: Dl. 17546. — V. ö. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.)

Berki cs. 1422-ben: Alpáron is birtokos. (Dl. 11268. L. Berk helys. a. is.)

Bet(e)ri cs. 1428: Dl. 12014; 1464: Dl. 16061. L. a Szóláti és Garai cs. a. is.

Bilaki cs. 1464: Dl. 16061.

Birini Pál. L. Brankovics Gy. a.

Bitó (jakabfalvi) cs. Bytho. — Péter 1438-ban bodrogmegyei alispán. (Zsélyi llt.) **Talán** a bácsmegyei Jakabfalva értendő.

Boda (csiri) cs. L. Valkó megyében.

Bodiszlói (hatanolczyi) cs. L. Hatanolcezi néven: Bács- és Szerémmegyében.

Bodon(y)i cs. 1445-ben a Fírfalviakkal együtt elzálogosítják nádas-kürti pusztájokat a Kulpi, kulpi Tenyei (Tehney) és kulpi Balogh család tagjainak

s ugyanekkor Szent-Lőrincz, Báncsa és Vajncea helységekbeli birtokukról is megemlékeznek. (Dl. 13833. — L. az Alpáriak a. is, s v. ö. 1470: Dl. 17040.)

Bodor (őki) cs. Bodor. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. l. 1496: Dl. 20476; 1512: Dl. 22330.) 1512-ben: Kereki, Ők, Felső-Taronya és Nagy-Tippan helységekben birtokosok.

Bor cs. Bor. — 1447-ben: kereszturi, 1464-ben pedig: kéméndi előnéven tűnik föl ily nevű nemes család. (1447: B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20., 1464: Dl. 16061.)

Borgyási cs. Torontálmegyéből. — 1439-ben (csiger-) szentpéteri részüket a szintén torontálmegyei tar(h)osi Sárközieknek (Lászlónak) vetették zálogba. (Kismart. llt. 47. S. 18.)

Bornemisza (berzenczei, tolnai) J. L. Szelénd váránál.

Bot (bajnai) cs. Both. — L. Bajcs helys. a. V. ö. 1498: Dl. 34256.

Botos (harapkői) cs. Bothos. — L. a cz. Czoborok a. Bodrogmegyében. (V. ö. 1447: B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20., 1455: Dl. 14942.)

Boz(i)ási cs. L. Boz(i)ás helys. a.

Brankovics György rácz despota. 1440-ben: Csireg, Perlek, Asszonyfalva, Csik, Péterréve és Peszér (tiszamenti) birtokait Geszti Mihály fiának Lászlónak veté zálogba. 1441 körül(?) átengedte Cserög, Péterréve, Szent-Péter, Arkulics(?), Perlek, Asszonyfalva és Peszér falvakat veronai Birini Pálnak, a ki azonban aligha lépett e helységek valóságos birtokába. (Hamisítvány?) 1441-ben Perlek nevű faluját hűtlensége miatt Várdai Miklósnak adta I. Ulászló király (1440: Szereday cs. llt., 1441: Zsélyi llt., 1441 körül: Pesty. Brankovics Gy., i. h. — V. ö. a Várdaiak a. is.)

Bucsányi Osvát. L. a Garaiaknál. — V. ö. B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20.

Buza (aracsai) cs. Buza. (1478: Dl. 18009; 1486: Dl. 19176.)

Csamafalvi (Csamai) cs. Avagy: Csoma (esomafalvi). — L. Csoma(-falva) helys. idéz.

Császár (varjadi) cs. Chazaar. (1457: gr. Erdődy cs. monyorókereki llt. f. 69. n. 3151. Pesty más. után.) Chyazar. (1458: Dl. 34213—4.) Chazar. (1464: Dl. 16061; 1467: Muz. llt., 1474: Tört. Társ. letét, 1480: Dl. 18313. 18350; 1499: Dl. 20821.) Sokat szerepel e család úgy Valkó- mint Bácsmegyében, de úgy látszik mindig a bácsmegyei Varjad-ot kell értenünk.

Cseh (kéméndi) cs. Cheh. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.)

Cseh (puszta-szent-mihályi, szent-mihályi vagy szentmihályfalvi) cs. Cheh. — Rokon a Pusztaszentmihályi (vagy Szentmihályi) családdal. (1496: Acta post Advoc. 85—15. és Muz. lltár, 1503. 1508. 1511: U. o.)

Cseh (zoltai) cs. Cheh. (1486: Dl. 19176.)

Csekei cs. Tamás cserőgi várnagyot (máskor: csekei *Porkoláb* Tamás) 1457-ben Nagy-Alcs, Ó-Báncsa, Mindszent, Ütertelek(?), Szerdahely, Göző és Csalász részeibe ígtatják, hihetőleg zálogban a Garaiaktól. (Pesty. Helyn. I. 37. — L. Szilágyi Erzsébetnél is.)

Cseret (Csereti, keméndi) cs. Chereth. (1498: Dl. 20721.) Cherethy. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5., 1507: Dl. 21718.)

Cseri cs. Másként: Csiri. L. Cser helység a. — 1506-ban: szent-mártoni (értsd: rétesz-sz.-mártoni) előnéven tűnik föl egy ily nevű n. család. (Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.)

- Csigerdi** (Csigredi) cs. L. Csigerd helys. és a Garai cs. a.
- Csimori** cs. 1496-ban: keszi, 1503-ban: puszta-szent-mihályi előnévvel. (Muz. lltár. — Idéz. I. Csimor helységnél.)
- Csobai** (varjadi) cs. Chobay. (1480: Dl. 18350. 18438; 1482: Dl. 18693; 1508. 1511: Muz. llt.)
- Csoma** (csomafalvi) cs. Másként: Csomai vagy Csomafalvi. — L. Csoma (-falva) helys. idéz.
- Czillei** grófok. L. az Ujlakiak a.
- Czobor** (czobor-szent-mihályi) cs. L. e család a. Bodrogmegyében.
- Dabasi** (Dabosi) cs. L. az Aranyadi cs. a.
- Damokosi** (aracsai) cs. Damokosy. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)
- Dancs(-fi, maczedóniai)** cs. L. a maczedóniai Péterfieknél. — V. ö. a Maczedóniai családra nézve Kisdí(-Vásár) városnál.
- Derecskei** cs. 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.
- Deres** cs. Deres. (1412: Dl. 9987; 1422: Dl. 11189. 11268; 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118., 1471: Muz. lltár., 1484—1502: Dl. 21114.) 1412-ben és 1422-ben: baba-szent-péteri, 1431-ben, 1471-ben és 1502-ben: erösi előnéven tűnik élénk ily nevű nemes család. A XV. század végén Sumva részeihez is jogot tartott.
- Der(z)sfalvi** cs. (1422: Dl. 11268; 1431—2: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 118. 123., 1480: Dl. 18438.) 1480-ban Tótfaluban is birtokos.
- Derzsi prépostság.** Derzs városban s ezenkívül 1328-ban: Gyarmat helységben volt birtokos (1328: Anjouk. okmt. III. 209., 1346: U. o. IV. 585. — V. ö. 1431—32: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 122.)
- Derzsi** (varjadi) cs. Derssy. (1478: Dl. 18009.) Dersi. (1480: Dl. 18438.) Dersy. (1480: Dl. 18350.)
- Deter** (kémendi) cs. Dether. (1480: Dl. 18381.) Úgy látszik Bácsm. való.
- Dienesfalvi** cs. L. Dienesfalva helys. a.
- Dobogó** (keméni vagy keméendi) cs. Dobogo. (1496: Dl. 20480. 32820.)
- Dóczi** cs. 1462-ben kapták: László és Péter (előbbi Szent-László vár utóbbi Nándor-Fejérvár kapitánya) kir. adományúl: Bajcs és Fi-Bajcs bács-megyei helységeket, melyeket 1485-ben mint ugyancsak az ő birtokukat: Nagy- és Fi-Bajcs néven Csongrádmegyéhez (l. ott) számítottak. E két helységet 1494-ben, a Dóczi Péter halálával és magvaszakadtával bajnai Bot(h) Ambrusnak és Andrásnak adta II. Ulászló király. (1462: gr. Zay cs. llt. Z. 2., 1494: Orsz. llt. Act. neoacqu. f. 1. n. 10.)
- Dókai** (szent-léleki) cs. Dokay. (1464: Dl. 16061. — V. ö. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.)
- Dombói apátság.** L. Szent-Márton városnál.
- Doroszlai** cs. 1313—50: Dl. 4162; 1323: Dl. 2199; 1341: Anjouk okmt. IV. 109., 1406—14: Dl. 8099; 1480: Dl. 18438. — L. a doroszlai Kis cs. a.
- Drági** cs. Tamás 1480-ban és 1482-ben a megye alispánja. Ő lehetett az a «Thomas de Drach», a ki 1488-ban mint Főlegyház helység földesura merül föl. (1428: Dl. 12019; 1470: Dl. 16983; 1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18693; 1486: Dl. 19177. 19149; 1488: Theiner. Mon. hist. Hung. II. 515., 1494: Orsz. lltár. Act. neoacquist. com. f. 1. n. 10.)

Egyházas-szentiványi cs. 1418: Dl. 10682.

Ercsi cs. L. Ercsi helys. a.

Erdélyi cs. Erdely. — 1432-ben, 1479-ben és 1508-ban: dienesfalvi, — 1452-ben kémendi előnéven merül föl. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124., 1452: Dl. 16757; 1479: Tört. Társ. letét, 1508: Muz. llt. — V. ö. *Bodrog-megyében*.)

Erösi cs. L. Örösi néven.

Farkas (doroszalai) cs. Földesur: Doroszló és Tótfalu helységeiben, Cserefalva és Beregzely pusztákon. (1414: Dl. 8099.)

Fejes cs. L. a Szentiványi cs. a.

Fekete (rádi) cs. Fekethew. (1469: Dl. 16024.) Meglehet azonos a következővel.

Fekete (szent-iványi) cs. Fekethew. (1461: Dl. 15594. — L. a Tarjáni cs. a. is.)

Félegyházi cs. 1404: Dl. 8949. — L. a Szaláncezi cs. a. is.

Ferenczi (**Ferenczf**, keméni vagy keméni) cs. Ferenczy. (1480: Dl. 18313; 1496: Dl. 20476.) Ferenczf. (1495: Dl. 20283.)

Figedi (kapucsi, kapolcsi) cs. 1431-ben: Fywgwdy, Fygedy. — Földesur: Derecskén és Dobrán is. (1431: Bácsbodr. t. t. évk. VI. 117. 123. l., 1462: Dl. 15716; 1464: Dl. 16061.)

Firfalvi cs. L. a Bodon(y) cs. a. — V. ö. 1431: Bácsb. t. t. Évk. VI. 117.

Fodor (szent-iványi) cs. Fodor. (1469: Dl. 16024; 1480: Dl. 18438.)

Fodor (szent-mártoni) cs. Fodor. (1422: Dl. 11235.) Valószínűleg: Rétesz-Szent-Márton értendő. (Tán azonos cs. az előbbivel?)

Forgács (gimesi) cs. L. a macedóniai Péterfi cs. a.

Foris (nagy-keszi) cs. Foris. (1499: Muz. lltár.)

Forró (csiregi) cs. Forro. (1461: Dl. 15592; 1469: Dl. 16024.) Hihetőleg: Tót-Csireg értendő. 1504-ben a: zoltai Forró cs. szerepel. (Br. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Földvári cs. (1404: Dl. 8967; 1418: Dl. 10682; 1422: Dl. 11191; 1433: gr. Sztáray oklt. II. 302., 1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1440: Zsélyi llt., 1447: B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20., 1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57., 1507: Dl. 21719.) Úgy látszik legalább is: két ily nevű család volt e megyében. (V. ö. Földvár helys. a.)

Galvegyi cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.

Garai cs. Zsigmond királytól kapták 1387-ben és 1395-ben a Horvátiak birtokát: Bánca, Orbász-palotája), Mortályos (Martályos) és Földvár helységeiben; 1408-ban pedig ezeken kívül még: Futak, Szent-András, Szent-Lőrincz, Lengyel, Gyála és Cserög helységeket is, új-adományúl. — Csireg-Szentpéteren a csévi Sáfároktól és Vitézektől zálogban s vétel útján (1414. 1415. 1422. 1430.) szereztek részeket; Bálintfalván és Baba-Sz.-Péteren pedig szintén vétel útján (1418. 1422.) a Csigerdiektől és Baba-czentpéteriektől. 1423-ban Ireget kapják kir. adományúl; s a Beteriektől és beteri Perenyésektől Beter, Kuned, vagy Kuntelke és Csik, sőt 1426-ban — úgy látszik — Beter, Csikod, Devecser, Turol, Mező-Turol és Vizes-Turol helységeket vagy pusztákat is megszerzik. 1428-ban szintén vétel jogczimén Báka birtokába

iglatják őket. 1432-ben: Futak, Töl-haraszt, Baba-Szent-Péter, Bálintfalva, Molnosfalu, Almás, Szent-Miklós, Szireg, Beter, Báka, Kis-Keszi, Bel-Keszi, Békatorok és Sitk helységekben osztozkodnak. 1461-ben: Kúti, — 1464-ben: Töl-haraszt, Buk-keszi, Báncaza, Szent-Iván, Szent-Péter, Kürt, Szöllős, Drág, Kis-Álcs, Cserig, Gyála, Ireg, Kisdí (máskor város), Szent-Márton és Almás, — 1470-ben Sz.-András, Ireg, Beter, Péczel és Töre, — 1477-ben ismét Szent-Miklós helységekben földesurak. — 1462-ben: Vizes-Turul, Árkos-Turul és Kókul pusztákat kapják vissza. 1437-ben a magbanszakadt szent-iváni Balog Mihály részeit kapják (Dezső) kir. adományúl: Szent-Iván, Paznak, Petrőcz, Kápolna, Garé, El(y)ves, Szent-Jémre, Kulcsvölgy és Szent-Katerina helységekben, melyek ekkor titokban és jogtalanul a szentiványi Keresztes (Kerezthes) testvérek kezén voltak. 1450-ben Csika és Cserig birtokába iglatják őket. E birtokokat, melyekért Bucsányi Oszváltal huzamosan pörben álltak, még 1438-ban kapták (Albert király jóváhagyásával) a Monostoriaktól. 1478-ban Gyála, Báncaza, Mortályos, Acsa és Szent-Miklós részeit leánynegyed czimén a Szécsieknek engedték át. — A család ifjabb ága (a garai Bánliak) a hlapsityi Horvátokkal vagy Kishorvátokkal együtt a XV. század végén és később: Vaskapu városban s a két Gerecz helységben volt földesur, melyeket azonban 1491-ben, hűtlenségük miatt Váradí Péter kalocsai érseknek adott a király. (1387: DL. 7309; 1395: DL. 8028; 1408: Fejér. X. é. 660. és gr. Zay cs. llt. C. 5., 1414—30: DL. 10225., 33544. 11191. 12019. 12212. 12268; 1418: DL. 10647; 1422: DL. 11190; 1423: DL. 11343. 11353; 1426: DL. 29235; 1428: DL. 12014. 12019; 1430: DL. 12212. 12266. 12268; 1432: DL. 12439. Haz. Okmt. VII. 453. 454., 1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1438—50: DL. 13239. 13398; 1461: Kismart. llt. 48. A. 19., 1462: DL. 15760; 1464: DL. 15989; 1470: DL. 16983. 17040. 17044; 1477—78: DL. 18145; 1491: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 50 f. 2. n., 26.) 1506—7: gr. Zay cs. llt. C. 29. — V. ö. Futak vár és város, Vaskapu, Derzs és Kisdí(-Vásárhely) városok, a Szoláti, Rozgonyi és Csekei cs. a.)

Gazi (nagyvölgyi) cs. Gazy (1480: DL. 18438.)

Geréb (vingárti) cs. Földesur: Telek városban (l. ott), Pusztá-Szent-Mihályon, Verőfényen és Töt-Cserögön; hihetőleg azonban jóval több helyen. (1484: DL. 18954. és Iványi i. h. 124., 1498: DL. 34256. 20797.)

Geszti cs. L. Brankovics Gy. és a Zsámboki cs. a.

Gorthk (egresi) cs. Gorthk. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.)

Göre (csireg-szent-péteri) cs. Gewre. (1482: DL. 30905.)

Gróf (szent-györgyi) cs. Groff dicti. Másként: Szentgyörgyiek, Pozsonymegyéből. — Földesurak (minden valószínűség szerint a kihalt Marótiak után) Szent-Miklós, Doroszló és Tótfalu helységekben. (1477: DL. 17952; 1478: DL. 18118; 1488: DL. 19176. 19177.)

Györgyi (keméndi) cs. Gergffy. (1495: DL. 20283; 1504: B. Révay cs. llt.)

Hatano(I)cz (bodiszlói) cs. Hathanochi. (1431—32: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 123.) Hatanoey de Bodizlo. (1448: DL. 14167.) Hatanochy de Bodizlo. (1477: DL. 17964.) Úgy látszik: *szerémmegyei* eredetű cs. (V. ö. *e megyében* a Hatanoletzi cs. a.)

Heres (kéméndi) cs. Heres. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.)

Hidegkuti cs. L. a doroszlai Kis cs. a.

Horvát (drági) cs. Horwath. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.)

Horvát (iregi) cs. Horwath. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.)

Horvát (hlapsityi, hlapcsityi) cs. Másként: Kishorvát. — A Garaiakkal (Bánfiakkal) osztályos. (L. Valkó megyében is a Garai cs. a.)

Horvát (szent-mártoni) cs. Horwath. — Értsd: rétesz-szent-mártoni. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.)

Horvát (szent-miklósi) cs. Horwath. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.)

Horváti cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123., 1464: Dl. 16061; 1480: Dl. 18350; 1504: Dl. 21302.

Hunyadi cs. Kórógyi János 1447-ben átengedi nekik Veresegyházát. (L. ott. — V. ö. Szilágyi Erzsébetnél is.)

Idecsk(f)i (egresi) cs. Szerémmegyéből. (L. ott is.) — Mikor 1506-ban László halálával családjának magvaszakadt: Zsadán(y)falva, Rétesz-Sz.-Márton, Boz(z)e(j), továbbá Somva, Drág és Páris helységekben maradtak részek utána. Egresről ugyanekkor azt jegyzik meg, hogy e helység mindig a titeli prépostságé volt! (Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. — V. ö. Epist. Petri de Warda. 213.)

Ihos (alpári) cs. Ihws. (1422: Dl. 11189., 11268.)

Iregi (Irögi) cs. 1464: Dl. 16061. — (V. ö. 1480: Dl. 18313. és I. Valkó megyében is.)

Jakabfalvi cs. 1414: Dl. 8099; 1461: Dl. 15592.

Jakabfalvi (zoltai) cs. Jakabffy. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Jó cs. Yo. Jo. (1473: Dl. 17491; 1496: Dl. 32820; 1498: Dl. 20721; 1504: B. Révay cs. llt., 1507: Dl. 21718; 1510: Muz. llt.) 1473-ban és 1504-ben: szent-iványi, 1496-ban, 1498-ban, 1504-ben: keméndi, ugyancsak 1504-ben és 1507-ben: csimori, 1510-ben pedig: pusztaszentiványi előnévvel tűnik föl egy-egy ily nevű köznemes család. Minthogy 1504-ben ugyanegy oklevélben különböző előnéven fordulnak elő ily nevű nemesek, — hihetőleg *nem egynek* veendőik.

Kalocsai (és bácsi) érsek. Bács vár és város (részének) és Arnat városnak ura volt. (L. ott.) — 1272-ben: Doba nevű birtokát említik. 1334-ben cserében kapta Tamás erd. vajdától némely hont- és gömörmegyei birtokokért: Gerecz, Tótfalu, Csalános, Lugas, Buturfalva (Botorfalva), másik Lugas, Szurdok, Gyümölcsény, Venécze, Ujfalu, Lázárfalva, Taman(y)a és Szücsi (Gerech, Tothfolu, Chalanus, Lugas, Buturfalua, alia Lugas, Zurdok, Gumulchen, Venecie, Wyfolu, Lazarfolua, Tamana, Zuchy) helységeket, *melyek a mai Bács. Bukin és Vajszka vidékén terültek el.* Később Vajszkát (1495.) és Vaskapu várost (l. ott) találjuk birtokában. (1272: Árpád. új okmt. XII. 58., 1334: Anjouk. okmt. III. 79., 1391: Zichy okmt. IV. 468., 1410: Dl. 9635., 1495: Dl. 34246. — V. ö. Bodrogmegyében is, némely Bács- vagy Bodrogmegyéhez számítható helységekre nézve, s l. ugyanott a Czobor és sz.-györgyi Gróf cs. s Bács megyében Vaskapu város és a Garai cs. a. is az 1491. évhez.)

Kalocsai káptalan. L. Bodrogmegyében a Czobor és sz.-györgyi Gróf cs. a. V. ö. 1517: Dl. 23123.

Kapitánfi cs. 1480-ban: Kapithanfy Pálnak Jakabfalván voltak részei. (Dl. 18438.)

Kapucsi (Kapolcsi) cs. Földesur: Kapolcson és Derzsalfván. (1414: Dl. 8099; 1428: Dl. 12014; 1455: Muz. llt., 1464: Dl. 16061.)

Keméndi (varjadi) cs. 1452: Dl. 16757; 1464: Dl. 16061; 1486: Dl. 19176.

Kenderesi cs. 1506-ban: tolmácsi előnévvel. (Veszpr. kápt. orsz. llt. A 57. — L. különben Kenderes helys. a.)

Kendi cs. 1335: Fejér VIII. 4. 138., 1417: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 11., 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117., 1473: Dl. 34020.

Kepes (Képes? örösi) cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.

Kerekedi cs. 1417: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 11., 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.

Kereki cs. 1449-ben némely kereki-i részeik a Mendeieknek ítéltettek oda. (Bácsbodr. t. t. Évk. II. 25. lapon tévesen: Kerezi, mely hiba könnyen félrevezetheti a kutatót. — 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 115., 1433: gr. Sztáray cs. oklt. II. 302, 1449: Dl. 29488.)

Keresztes cs. Kerezth(es). Kerestws. — Petrőczy, szent-iványi, majd varjadi előnéven tűnik föl ily nevű nemes család. (1433: gr. Sztáray cs. oklt. II. 303., 1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1447: B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20., 1480: Dl. 18438. — L. a Garai cs. a. is az 1437. évhez.)

Kereszteszi cs. 1432-ben a többi bácsmegyei nemesek közt: Kerezthes-i Péter is szerepel. (Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 122.) A bodrogmegyei Keresztest kell-e értenünk, vagy Bácsmegyében is feküdt-e ily nevű falu? — nem tudom.

Kereszturi cs. Földesur 1410-ben (és hihetőleg 1424-ben is): Keresztur, Bellyefalva, Erdőmegy, Kerek, Dál, Csörög, Verőfény, Bódogásszonytelke és Kamarás (utóbbi kettőben már 1390-ben is), 1424-ben ezenkívül: Szent-Mihály helységekben. Ugyanitt egy Bellyéni leány révén 1410 óta állandóan a Szilágyiak is. (1309—1399: Dl. 822; 1390: Haz. okmt. II. 155., III. 243., 1399: Árpádk. új okmt. XII. 58., 1410: Dl. 9661; 1424: Kismart. llt. 45. B. 27., 1450: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1523. n. 19., Zágrábban; 1452: Dl. 16757; 1486: Dl. 19176. — V. ö. Dl. 8904. 8905. 9034.)

Keszi cs. 1503-ban: szent-iványi előnévvel. (1422: Dl. 11189; 1464: Dl. 16061; 1482: Dl. 18693; 1503: Muz. lltár.)

Királyi (paskai) cs. Kyraty. (1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18693.) 1480-ban és 1482-ben Péter a megye alispánja.

Kis (doroszalai) cs. Parvus. (1410: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 2., 1417: U. o. II. 11.) Kys. (1519: U. o. II. 20.) Doroszló és Mazalócz helységekben voltak részei. Azonos (de mindenestre vérrokon) cs. ezzel a: **Doroszalai**, mely 1350-ben: Doroszló, Tótfalu, (Sár), Beregzely, Cserőfalva, Vásárhely, 1406-ban: Doroszló, Tótfalu, Cserefalva és Bereszgely, 1492-ben pedig: Mácsa, Doroszló, Tótfalu, Birisgely, Apos, Bercesek, Dál(y), Kereked és Mazalócz (részeinek) földesura. Utóbbi évben István a nevezett helységek részeit rokonának (sororio suo): Hidegkuti Mátyás atyai várnagynak adta. Mikor e birtok-átruházást II. Ulászló király 1492-ben megerősíté, utóbbit doroszalai **Bagdi** (Bagdy) Mátyásnak nevezte. Ugyane néven említi őt egy 1504. évi oklevél is. (1492: Monum. Vatic. I. V. 17. l., B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17., 1496: Dl. 32820; 1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5. — V. ö. Mazalócz helys. a. s l. a Doroszalai cs. idéz. is.)

Kis (kis-keszi) cs. Parvus. (1499: Muz. llt.)

Kis (paczmani) T. L. Révfalu helységénél.

Kishorvát (hlapsityi, hlapesityi) cs. Másként Horvát. — A Garaiakkal (Bánfiakkal) osztályos. (V. ö. Valkó megyében és a Garai cs. a. Bács megyében is.)

Kiskeszi cs. 1499: Muz. lltár., 1506: Veszpr. kápt. házi llt. A. 57.

Kisrádi cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.

Kisvárdai cs. Vagy: Várdai. — L. e néven.

Koncza (csiri) cs. Koneza. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.)

Kórógyi cs. 1454-ben birtokos: Okor és Kamarás helységekben. (Dl. 24541. — L. a Hunyadi cs. a. V. ö. 1390: Haz. Okmt. II. 155.)

Korvin János. 1504-ben az ekkor Bács megyéhez számított: Kamarás, Okor, Himesegyház, Csontafejér, Kétfülű, továbbá (részben): Erdőmegy, Csireg, Dál, Telek, Verőfény, Béla, Földvár és Keresztur helységekben (is) birtokos. (Kismart. llt. 45. D. 68. — L. Futak, Telek (és Gyála) városnál is).

Kovácsi cs. 1495: Dl. 20283.

Koza (kozafalvi) cs. Másként: Kozafalvi. (L. Kozafalva helys. idéz. — V. ö. 1428: Dl. 12014; 1439: Dl. 13445.)

Kozma (kémendi) cs. Kozma. (1496: Muz. llt., 1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Kö(r)csményi (Kercsményi) cs. Földesur 1380-ban Beteren és Irögön is. (1380: Dl. 29191; 1393: Dl. 33528—9; 1428: Dl. 12024; 1503: Muz. llt.)

Kövér (csimori) cs. Kewer. (1486: Dl. 19176; 1496: Dl. 20476. és 32820.)

Kucsitai (**Kucsita**, cseregi, tót-cseregi) cs. Kwchythá. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.) Chwchistay. (1504: Br. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.) L. Kucsita helys. a. is.

Kulpi cs. L. a Bodon(y)i cs. a.

Kun (aracsai) cs. Kwn. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Kuti cs. L. Kut(i) helys. a.

Kutos cs. Kwthos. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.)

Kürti cs. 1439: Dl. 13445. — Úgy látszik a bács megyei Kürt helység értendő. 1470-ben kétségtelenül. (Dl. 17040.)

Ledegéri (szent-mártoni) cs. Ledeghery. — Ertsd: rétesz-sz.-mártoni (1506: Veszpr. kápt. házi llt. A. 57.)

Losonczi cs. L. Kisdi (-Vásár) városnál.

Macsal(y)i cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117., 1464: Dl. 16061.

Macsó (kapucsi) cs. Macho. (1464: Dl. 16061.)

Macedóniai cs. L. Kisdi (-Vásár) városnál. — V. ö. macedóniai Péterfi cs. a.

Marhald (**Marhart**, erősi) cs. L. Morhúti (szántai) néven.

Maróti cs. 1404-ben kapják a hűtlen Székelyiek részét Irög és Kürt helységekben; Kusztul és Nosztur pusztákon; 1406-ban földesurak Várfalván, melyhez — úgy látszik — különféle vámok tartoztak. 1420-ban csereben megszerzik Szent-Miklós részeit. 1422-ben földesurak Szent-Mártonban s 1448-ban és később Kisdiiben. Bács megyei birtokukhoz számíthatjuk a XV. sz. második felében úgy látszik: Dobrát és Mácsát is. 1477-ben, családjuknak magva szakadván, birtokaikat (l. Kisdi városnál) a Bátoriak (és szentgyörgyi Grófok, l. ezek a.) kapták. (1404: Dl. 8949; 1406: Dl. 9224; 1420: Dl. 10873; 1421: Dl. 11161; 1422: Dl. 11018; 1448: Dl. 14167; 1477: Dl. 34309. L. a

Ripaki cs. alatt is. V. ö. Pesty. Eltűnt r. vm. I. 233. és XV. század: Orsz. Llt. Urb. et conser. f. 87. n. 33.)

Mártonfi (kémendi) cs. Marthonffy. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Mendei cs. L. Mende helys. XV. száz. idéz. és a Kereki cs. a.

Módis (kémendi) cs. Modis dictus. (1452: Dl. 16757.)

Monostori cs. Baranyamegyéből. — 1434-ben: Csókafalvához és Szent-Király (Répás-Sz.-K.?) részeihez tartanak jogot. (1404: Dl. 8949; 1434: Br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 34., 1437: Kismart. llt. 47. D. 17. — Lásd a Garai cs. a. is.

Morha(r)t vagy **Morhát(i)** (szántai) cs. Morhath, Morhathy. — Másként: Szántai, Bodrogyeéből. Egy izben, 1437-ben: erősi (örösi) Marhald néven szerepel. — 1403-ban: Tapo(l)cza, Erös, Tittes, Kenyeres, Paraszti, Becseháza (Beteháza?) és Fejéregyház helységekben birtokos. A lekcsei Sulyok családdal (l. itt is) kötött örökösödési szerződésük szerint 1455-ben és 1467-ben: (Báncza, Sz.-Lőrincz), Erös, Tittes, Paraszti, Kenyeres, Beld-Szent-Miklós és Medenczés helységekben földesurak. Jakabban e családnak magva szakadván, Örös, Paraszti, Tit(t)ös és Kenyeres helységekben, valamint Medenczés és Bécs-(máskor Beld-) Szent-Miklós pusztákon birt. jószágait 1486-ban a Nagylucseiek kapták kir. adományúl. E birtokok részeiről a Nagylucseiek javára 1489-ben a lekcsei Sulyok cs. tagjai is lemondottak. (1403: Dl. 12821. a 2. l.; 1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1455–1471: Muz. lltár, 1486: Dl. 12821. 19149. 19099. 19150. 19154; 1489: Dl. 19498.)

Nagy (csereg-szent-péteri) cs. Nagh. (1506: Veszpr. kápt. llt. A. 57.)

Nagy (csimori) cs. Magnus. (1480: Dl. 18438.) Nagh. (1504: B. Révay cs. llt. Gyulai. XI. 5.)

Nagy (földvári) cs. Nagy. (? 1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.)

Nagy (kémendi) cs. Nagy. (? 1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.)

Nagy (kendi) cs. Magnus. (1499: Muz. llt.)

Nagy (örösi) cs. Nagy. (? 1431–32: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117. 124.)

Nagy (szent-miklósi) cs. Nagh. (1464: Dl. 16061.)

Nagylucsei cs. Lásd a szántai Morhátiaknál.

Nagyvölgyi cs. László 1439-ben a Pek(ö)ri-eknek zálogba vetette: Nagy-völgy, a két Csűsz, Balázsfalva és Iszkorota részeit. (Dl. 13359. Másolat után. — V. ö. 1395: Dl. 8099; 1418: Dl. 10682; 1422: Dl. 11268; 1480: Dl. 18438.)

Nekse (bodonyi) cs. Nekche. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.)

Nyiri (alpári) cs. Niry. (1422: Dl. 11268.) Nyry. (1422: Dl. 11189.)

Ó-budai apáczák. 1382-ben cserében (más megyei birtokokért) kapják I. Lajos királytól: Belső- és Külső-Szondot, Széplak, Ujfalu, Monostorszeg, Császló, Füzér, Töl, Bajkod, Hurkusz, Prága, Falkomár, Krakó, Tótfalu és Cseresfalva helységeket s Alatk felét (*«sub uno circumferentiali ambitu et sub una inclusione metarum»*) a kamara hasznával együtt. Ez uradalmat a XV. század folyamán is az ő birtokukban találjuk. (1382: Dl. 6905. — V. ö. Dl. 15109. 15592. 16285. 18730. 20764. és főleg az 1480. évhez: Dl. 18350. — V. ö. Bakszonhát a. is.)

Oláh (földvári) cs. Olah. (1423: Dl. 11354.)

Oláh (ripaki) cs. L. a Ripaki cs. a.

Őki cs. 1480-ban: toronyai (taranyai?) előnéven. (1410: B. Révay cs. III. Szerém. II. 2., 1464: DL. 15989; 1480: DL. 18313. 18438.)

Ördög (prodaviczi) cs. L. Fonó városnál.

Örösi cs. Másként: Erös. (1471: Muz. ltár., 1486: DL. 19149—50.)

Ősi (keméndi) cs. Ewsy. (1466: DL. 16343.)

Paczanóczi cs. Paczanoczy. (1496: Muz. III.) Úgy látszik Bácsmegyében is birtokos volt.

Paczmáni T. Avagy: paczmáni Kis T. — L. Rétfalu helys. a. és v. ö. 1474: DL. 17546.

Pápai (szöllősi) cs. L. Szöllős helys. a.

Pálosi cs. De Palus. (1423: B. Révay cs. III. Valkó. I. 3., 1464: DL. 16061.) Palosy. (1499: DL. 20821.)

Párisi cs. L. Páris helys. a.

Parlagi (Parragi) cs. L. Parlag helys. a.

Patlyani cs. L. Patlyan helys. a.

Pato(l)csi (vajnczai, vajonczei) cs. 1482-ben ily előnevű nemes család: Hullatag, Szent-Tamás, Taplógy (Taplód), Kőégető, Tatárrév és Vajncza, 1525-ben pedig: *kecskeméti Patolcsi Gergely* Szerdahely, Vajncza, Mindszent, Ó-Báncza, Hullatag, Szent-Tamás, Taplód, Várszeg, Csalász és Csókafalu helységeken földesur. (1482: DL. 18693; 1525: Br. Révay cs. III. Div. fam. V. 3. — V. ö. 1390: Zichy okmt. IV. 425. és 436.)

Pek(ő)ri cs. L. a Nagyvölgyi cs. a.

Perényi cs. Ugocsamegyéből. — Birta Kamarást és tartozékait. (1454: DL. 24541.)

Pernyés (beteri) cs. Pernyes. — L. a Garaiak a.

Péterfi (macedóniai) cs. Vagy: Macedóniai, Temesmegyéből. — A vér-rokon macedóniai Danesiakkal együtt Kabul és Báktelek részeit 1454-ben a gimesi Forgácsoknak zálogosították el. (Gr. Forgách cs. III. — V. ö. Kisdí-Vásárhely városnál.)

Pétevárad (béla-kuti) apátság. 1237-ben e megyében is több birtokot kapott IV. Bélától, melyek közül e helyütt: Péter-Várad (a későbbi Vásáros-Várad) várost, a két Szajol, Aranyad vagy Aranyan és Piros(d) helységeket meg kell említenünk. (Árpádk. új okmt. VII. 29. — V. ö. 1267: Fejér IV. 3. 418. és 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 123.)

Pordánczi cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118., 1479: Br. Révay cs. III. Szerém. II. 24.

Porkoláb (buki) cs. Porkolab. (1482: DL. 18615.)

Porkoláb (csekei) T. L. Csekei néven és Szilágyi Erzsébetnél is.

Porkoláb (egresi) cs. Porkolab. (1506: Veszpr. kápt. orsz. III. A. 57.)

Porkoláb (örösi, erösi) cs. Porkolab. (1486: DL. 19149.) Meglehet e családok közül egyik vagy másik azonos.

Pósa(-fi, bodonyi, kis-bodonyi) cs. Posa. (1323: DL. 33528—9; 1511: Muz. ltár.) Fil. Posa. (1422: DL. 24713.) Pósafty. (1448: DL. 14167.) Possa. (1452: DL. 16757.)

Pusztaszentmihályi cs. Avagy: Szentmihályi. — L. Szent-Mihály helys. a.

Rác despoták. L. Brankovics Gy. a.

Rádi cs. 1395 : DL. 8028 ; 1449 : DL. 29488 ; 1480 : DL. 18350.

Ragadási cs. 1431 : Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118. l.

Rég(y)i (kéméndi) cs. Regy. (1504 : B. Révay cs. Ill. Gyulai XI. 5.)
Rég(y) Bodrogmegyében fektült.

Réte(s)z (csébi) cs. Rethez. (1431 : Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.)

Révai (Rivai) cs. Szerémmegyéből. — Birtokos Mazalóc-on. (Lásd e helys. idéz.)

Ripaki cs. Úgy látszik azonos vagy vérrokon a ripaki Oláh családdal. — A Ripakiak 1441-ben Maróti Lászlótól kapták : Ripak, a két Tarcsa, Tárnok, Kereked, Szent-Márton és Udvarnok részeit ; a ripaki Oláh-ok pedig 1489-ben : Ripak, Kereked, Szent-Jakab és Parlag helységekben voltak földesurak. (DL. 13613. 19527.) Ripaki Jakab 1447-ben Bács megye alispáni tisztét viselte. (B. Révay cs. Ill. Div. fam. II. 20.)

Rozgonyi cs. Földesur (úgy látszik zálogban a Garaiaktól) 1470-ben : Földvár és Béla helységekben. (DL. 17040. 17044.)

Sáfár (bodoni) cs. Saphar. (1428 : DL. 12019.)

Sánta (varjadi) cs. Santha. (1499 : Br. Révay cs. Ill. Div. fam. III. 44.)

Sárközi (tarhos) cs. Sarkwzy. Torontálmegyéből. (1439.) L. a Borgyasi cs. a. — Ezenkívül 1496-ban : a nagyvölgyi «Sarkeszy» (DL. 20480. 32820.), — 1503-ban pedig a : derzsálfalvi «Sarkewzy» (DL. 21229.) cs. szerepel. Ugyanegy vagy három különböző cs. értendő-e ? — nem dönthetem el.

Solyom (tarjáni) cs. Solyom. (1431 : Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118. és 1432 : U. o. 123.)

Sulyok (lekesci) cs. Bodrogmegyéből ; 1437-ben : csébi előnéven. (Kismart. Ill. 47. D. 47.) — György 1473-ban a megye alispánja. — 1455-ben a szántai Morhát(i) családdal kölcsönös öröködési szerződésre lépven, Cséb, Kis-Cséb, Ujfalú, Gód, Szilvás, Lukafalva, Jánosfalva, Torzsatelke, Tegyesfalva helységeket és Bálintkürte pusztát sorolják föl birtokukban. (Muz. Ill. — V. ö. 1473 : DL. 17491. L. a Szalánczi, szántai Morhát, Berekszői és a Zsámboki cs. a. is.)

Szákai cs. Bodrogmegyéből. — 1479. táján : Kercsményben birtokos. (DL. 18219.)

Szalánczi cs. Szalánczi János, Sulyok György, Főlegyházi Gáspár és Tordas János e megye követei voltak az 1447. évi országgyűlésen. (I. h.) Szent-tamási Szalánczi (Zalanczy) János nevű bács megyei nemes 1496-ban is szerepel (DL. 20476.). Ugyanő 1495-ben bodrogmegyei alispán (DL. 20254.) Végül 1506-ban : sz.-tamási Szalánczi (Zalanchy) Benedek ismét Bács megyében birtokos. (Veszpr. kápt. orsz. Ill. A. 57.)

Szántai cs. L. a Morha(r)t (szántai) cs. a.

Szécsi (rima-szécsi) cs. L. a Garai cs. a. (1478.)

Székely János. Lásd : Györgye városnál Csongrádmegyében.

Szeléndi cs. János 1448-ban Bodrogmegye alispánja. (Br. Révay cs. Ill. Div. fam. II. 21.)

Széles (zsoltai) cs. Zeles. (1461 : DL. 15592.)

Szentbertalami (sápi) cs. Zenthberthalamy. (1480 : DL. 18350. 18438.) 1480-ban : Kőégető és Hullatag helységekben is van birtoka.

Szentgyörgyi és **Bazini** (gróf) cs. L. Gróf (szent-györgyi) néven.

Szentiván(yi) cs. Földesur 1487-ben a Szentkirályiakkal és Fejésekkel együtt Szent-Iván helységben. (Iványi, i. h. 120. l., v. ö. Eszterg. primási llt. f. 3. T. 68., és 1437: Kismart. llt. 47. D. 17.)

Szentjakabi cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.

Szentkirályi cs. 1456-ban egy ily nevű nemesnek: Szerénden volt birtoka. (1456: DL. 15109. — L. a Szentiványiaknál is.)

Szentléleki cs. 1437: Kismart. llt. 47. D. 17., 1464: DL. 16061; 1480: DL. 18350.

Szentlőrinczi cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. 118., 1464: DL. 16061.

Szentmártoni cs. 1448: DL. 14167; 1464: DL. 16061; 1469: DL. 16024; 1473: DL. 16025; 1480: DL. 18438. — Melyik Szent-Márton értendő, — pontosan nem határozhatom meg.

Szentmihályi (Szentmihályfalvi) cs. Azaz: Pusztaszentmihályi. — L. Szent-Mihály helys. a.

Szentmiklósi (doroszlói) cs. Zenthmyklosy. (1469: DL. 16024. — V. ö. 1448: DL. 14167; 1464: DL. 16061.) Egyugyanazt a családot kell-e mindig értenünk, — nem tudom.

Szentpáli cs. 1494: Orsz. Llt. Act. neoacquist. com. f. 1. n. 10.

Szentpéteri cs. L. Szent-Péter c) helys. a.

Szerémi püspök. A XIII. században Harsán(y) nevű birtokát említik, mely alatt hihetőleg a bácsmegyei Harsányt kell értenünk. (Árpád. új okmt. X. 430.)

Szilágyi Erzsébet. (Hunyadiné.) A csekei Porkoláb Tamástól zálogban birt gözói, csalászi, álcsi, és ó-bánczai részeket 1461-ben (a Tamás magvaszakadtával) adományúl kapta fiától; 1462-ben pedig (a Csongrádmegyébe sorozott) Györgyét és tartozékait, közte az ekkor Bácsmegyében fölsorolt: Okor, Kerekegyház, Nagy-Bajcs, Fi-Bajcs, Himesegyház, Kőkut(?), Vizes-Turol helységeket, Hegyes-Turol, Á(r)kos-Turol és «Feyefaka-Thwrol» pusztákat. (DL. 15667. 16727., 15703. Huny. Kora. XI. 25., L. Györgye város a. is Csongrádban.)

Szilágyi cs. L. a Kereszturiak a. (V. ö. DL. 9034; 1440: Zsélyi lltár., 1452: DL. 16757.)

Szilvási cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118.

Szokolyi (Szakolyi) cs. 1499-ben Nagy-Ácson vannak részei. (1482: DL. 30905; 1499: gr. Zay cs. llt. D. n. 15.) Szabolcsmegyéből.

Szóláti cs. 1426-ban azon panaszkodnak, hogy a Beteriek az ő részeit: Beter, Csikod, Devecser, Turol, Mező-Turol és Vizes-Turol helységeiben önkényesen eladták a Garaiaknak. (DL. 29235.)

Szőke (szent-mihályi) cs. Zewke. (1480: DL. 18381.)

Szöllősi cs. L. Szöllös helys. a. az 1457. évhez.

Tallóczi cs. Másként: tallóczi (váraljai) Bánfi. — 1480-ban (a kétségkívül bácsmegyei): Váralja, Bogárd, Dál, Hernyefalva, Nemdi (Németi) és Belak (Bilak?) helységeiben földesur. (L. Váralja kastély a. is. DL. 18313. — V. ö. főleg 1480: DL. 18438.)

Taranyai cs. 1414: DL. 8099; 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 118., 1464: DL. 16061; 1471. 1499: Muz. llt.

Tarjáni cs. 1482-ben zálogba vették Fekete Lászlónak csireg-szent-péteri birtokát. (Dl. 30905. — V. ö. 1399: Dl. 8482; 1404: Dl. 8949; 1464: Dl. 15989; 1499: Muz. llt.)

Tatárrevi cs. 1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 122. V. ö. 1486: Dl. 19149.

Tegzes (szent-jakabi) cs. Thegzes. (1507: Dl. 21719.)

Tenyei (kulpi) cs. L. a Bodon(y)i és az Ujlaki cs. a.

Terjéni cs. Theryeni. (1464: Dl. 16061.)

Titell prépostság. Titel városon kívül birta az egyik (Titel fölötti) Egrest. Sőt valószínű, hogy más jószágai is voltak e tájon, Alpár és Lak vagy Lok azonban tudtommal sohasem tartoztak e prépostság birtokaihoz. (V. ö. Iványi és Stelczer, i. h. s e mű I. kötete 674. l. — L. Titel város és Egres helys. a.)

Tolmácsi cs. L. Tolmács helys. idéz.

Tompa (doroszlói) cs. Thompa. — János kir. ember. (1423: B. Révay cs. llt. Valkó. I. 3.)

Tordas cs. Tordas János 1447-ben a megye egyik országgyűlési követe volt. (I. h.) 1480-ban: jakabfalvi Thordas Benedek szerepel. (Dl. 18438.)

Torma (paskai) cs. Thorma. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57.)

Tót (kis-keszi) cs. Toth. (1499: Muz. llt.)

Töli (Téli, Tili) cs. 1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117., 1480: Dl. 18438.

Török (avatói) cs. Thwrvk. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. 123.)

Török (doroszlai) cs. Thewrek. (1480: Dl. 18438.)

Török (szent-mártoni) cs. Twrvk. (1422: Dl. 11235.) Minden valószínűség szerint: Rétesz-Sz.-Márton értendő.

Török (szent-péteri) cs. Therek. (1448: Dl. 14167.)

Török (terjéni) cs. Thewrek. (1504: Br. Révay cs. llt. Gyulay. XI. 5.)

Török (töli, tili) cs. Thewrek. (1480: Dl. 18438.) E családok (Török) közül egyik vagy másik azonos is lehet.

Trocsán (Trocsányi, jakabfalvi) cs. Trochan. (1432: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124.) De Trochan. (1454: Dl. 14809.) Trochyan. (1496: Dl. 20480. 32820.) Trochany. (1507: Dl. 21718.)

Ujlaki cs. Pest város és Révfaalu helység (l. ott) földesura. — Kulpit (melyet 1418-ban birtokukban találunk) 1442-ben az ujlaki plébánosnak: Tenyei Baláznak adták; Réfaluban pedig 1445-ben a Czillei grófokat osztályos testvérévé fogadta Miklós. Ugyanő 1463-ban Hedös és Joszán birtokához tartott jogot. (Dl. 10682., 13683. 15845. — V. ö. Anjouk. okmt. IV. 486., M. Tört. Tár. IX. 62. és 1445: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 65. f. 1. n. 7.)

Vajda(-fi, taranyai) cs. Wayda. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117.) Waydaffy. (1455: Muz. llt.)

Vajszkai cs. Vayzkay. (1464: Dl. 16061.)

Valkai (szent-lamási) cs. Walkay. (1480: Dl. 18438.) Mihály ekkor Hullatagon lakott.

Várdai cs. Másként: Kisvárdai. 1441-ben I. Ulászló király védelmébe vette őket Peszér és Perlek birtokában. (Zsélyi llt. — L. Brankovics György a. is.)

Várfalvi cs. Úgy látszik: bácsmegyei cs. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 121.)

Varjadi cs. 1433: gr. Sztáray oklt. II. 302., 1480: Dl. 18350., 1521: Br. Révay cs. llt. Div. füm. IV. 20.

Vatanok (kapucsi) es. Wathanok. (1480: Dl. 18350.) Vatha
(Kiszakadva. 1480: Dl. 18438.)

Vég (kis-keszi?) es. Weegh. (1499: Muz. llt.)

Velez es. Velez, Welez. — Kapuesi, bilaki, szent-miklósi, horváti és szent-demeteri előnévvel fordul elő. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 117., 1457: gr. Erdődy es. monyorókeréki llt. f. 69. n. 3151. Pesty más. után, 1464: Dl. 6061; 1480: Dl. 18438; 1504: Dl. 21302.)

Verefalvi es. Másként *Verei*, *Berei* vagy *Berefalvi*. — L. Bere(-falva) helys. a.

Veres es. Rufus. — 1432-ben: örsi, 1437-ben: horváti előnévvel tűnnek föl ily nevű nemesek. (1431: Bácsbodr. t. t. Évk. VI. 124., 1437: Kismart. llt. 47. D. 17.)

Viczmándi (tótfalusi) es. 1447-ben: Wyczmandi István a harapkói Botos András (nemes) szolgája. (B. Révay es. llt. Div. fam. II. 20.) Így látszik: a bácsmegyei Tótfalu értendő. — Viczmánd hol feküdt? nem tudom.

Vitéz (csévi) es. L. a Garai es. a.

Vizgázló (budiszloi) es. Vizgazlo. (Másolatban. 1494: Orsz. llt. Act. neoacquist. com. f. 1. n. 10.)

Vizközi es. Földesur: Cserögön. (1466: Dl. 16343.)

Zoltai es. 1454-ben egy izben: aracsai előnévvel. (Zoltay.) Ferencz 1505-ben e megye egyik orsz.-gyűl. követe. (I. h. — V. ö. 1454: Dl. 14809; 1455: Muz. llt. és 1461: Dl. 15594. 16061.)

Zombori (bodonyi) es. Zombory. (1470: Dl. 17040. 17044.) Benedek bácsmegyei kir. ember. — Melyik Zombor értendő? ez adatokból eldönteni nem lehet.

Zsámboki es. Az Ajnárdok ivadéka, Pilis- (és Valkó-)megyéből. — 1448-ban és 1467-ben: Buki (Böki) és Szent-Tamás helységekben osztályos testvérükké fogadják a lekesei Sulyok es. tagjait, a kik aztán e jogon, s (egyszersmind kir. adomány czímén) 1469-ben (a Geszti László és Mihály ellen hozott nádori ítélet után) birtokba is veszik: Böki, Nagy- és Kis-Harsány, Szent-Tamás és Szántó s az azokhoz tartozó Hernyék, Nagy-Cser, Kis-Cser, Kölesrév és Pirosegyház helységeket, a Bökihez tartozó pusztákat; továbbá a Szántóhoz tartozó: Kőégető, Hullatag, Taplógy, Tatárrév, Várszeg, Csókafalva, Akat-teleke, Sz.-Király, Sáp, Kis-Sáp, Völgy-Sáp, Mihályfalva, Filótelke, Halmos, Tek, Doba, Tibrócz és Bonczhalma helységeket, Szilvás felét és a buki vagy böki kastélyt. (1448. 1469: Tört. Tár. 1890. 105. 116. 117. I., 1467: Muz. llt.)

Összesen: 281 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Úgy látszik több izben a *macsói bánok* voltak, például: Ujlaki Miklós, kétségtelenül 1442-ben, hihetőleg 1448-ban, 1450-ben (még pedig ekkor Kőrögyi Jánossal együtt); Garai László 1447-ben. Ujlaki Miklós és Kőrögyi János (hihetőleg) 1450-ben. Különben pedig, 1463. óta a kalocsai és bácsi érsekeket,

u. m. Várdai Istvánt (1463—1470.), Matucsinaí Gábort (1471—1478.), Hantó Györgyöt (1479—1480.) és Váradí Pétert (1481—1484.), végül 1486 óta (1494-ig) Kinizsi Pált találjuk e megye főispáni székében. (1442: Zsélyi lltár., 1447: Müncheni áll. llt., i. h. V. 24. és B. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20., 1448: Dl. 14167; 1450: Dl. 13238. 13239. 13398; 1470: Dl. 16983; V. ö. 1395: Fejér. X. 2. 332., 1464: Dl. 16061; 1473: Dl. 17491; 1474: Dl. 17546. s a kalocsai érsekek főispánságára nézve Bács-Bodrogh. I. 58. l. V. ö. Fraknoi V. Váradí Péter élete a Századok 1883. évfolyamában, Lehoczky, i. m. 113. és Hajnik. Örökös főisp. 49.)

BODROGVÁRMEGYE.

Azon a területen, melyet ma Bács-Bodrogmegye egyedül foglal el, három megye osztozkodott a XV. században. A déli részen Bácsmegye, fölötté észak felé a Duna mentén Bodrog-, a Tisza mentén pedig Csongrádmegye terült el.

Bodrogmegye a mai pest-pilis-solt-kiskunmegyei Bogyiszló és Nádudvar vidékeig nyúlt föl, a hol a Bogyiszló határában feküdt *Dalacsza* és *Szántó* (utóbbi mint pusztá ma is megvan) már bodrogmegyei helységek voltak. Eme legészakibb ponttól lefelé a *Duna* mentén körülbelül a mai *Apatinig* (Apáti) terjedt. Innen k.-é. majd ék. felé a mai Zombor és Ó-Sztapár közt vonulhatott el a megye határa, *Csonoplyát* magába zárva, Pacsér és Bajmok felé, melyek a legszélső csongrádmegyei helységek voltak. Innen ék. felé ismét kiszélesedett, mert *Szabadka* is beléje foglalandó. Aztán összeszűkülve, *Jankovácson* s (a ma pestmegyei) *Szent-Istvánon* és *Sükösdön* át ismét Szántó vidékére vonult.

E határvonal azonban csak nagyjából értendő, mert az a három megye s különösen Bács és Bodrog közt, leginkább utóbbi rovására — szakadatlan változik. Sőt Bácsmegyének több enclave-ja is alakul időnkint Bodroghban.¹

¹ Mint Bácsvármegyében, Bodroghban is *rendkívüli* nehézségekkel küzdünk a helységek fekvésének meghatározásánál. De szerencsére, mint ott, itt is fönmaradtak a kalocsai érsekség tizedlajstromai az 1520—22. évekből, s ezek alapján legalább a főbb helyek szabatosabb meghatározása lehetséges. Ugyanazért a legjellemzőbb csoportoknak az eredeti írásmód és

csoportosítás szerint való közlését e megyénél is *nélkülözhetetlennek* tartottam.

I. *1520-ban*: Gezth, Janosy, Erdealya, Sary, Bwdy, Gergery; *1521-ben*: Gergely, Budi, Janossy, Geezth, Erdealya.

II. *1520-ban*: Thotkalw, Bodrogh, Kyskelwd, Zewlews, Wyzmelleky zaka, Zaka, Wdwarth, Hethes, Naghthethes.

Nyugoti részében a Mosztonga nevű mocsár folydogál végig, lefelé Bácsmegyébe, Bács városnak tartva. Abban a homályban, mely bennünket e két megyében mindenütt kísér, ez a lomhán folyó víz igazi útmutató egyes helységek fekvésének meghatározásánál.

Bodrogyvármegye birtokossága első sorban: *köz-nemesség*, melyet azonban a két évszázados török uralom s az ennek nyomában járó idegen telepítés ép ezért könnyebben is eltörölhetett a különben gazdag síkságról.

E köznemesség legvagyonosabb tagjai az aranyani Révaiak, a megye szíve táján: Zombor vidékén jobbra-balra, a XVI. század kezdetén (de kétségkívül már jóval előbb is) vagy 10—11 falu és puszta részeinek urai; továbbá a Szántaiak vagy szántai Morhá(r)-t-ok, szintén Zombor vidékén, s a Régyiek és régyi Csamafiak, a mai Rigyiczától dél felé vagy 6—6 helységben; aztán a Gákova vidéki lekesei Sulyok-család, mely azonban inkább bács-megyei nagy-birtokos; végül a Bajaiak, Baja városban és környékén.

1521-ben: Wismellekzaka, Naghetes, Kyshethes, Bodrog, Wdwarth, Zewles.

III. **1520-ban:** Warser, Darwaz, Apathy, Ersezkaka, Arnath, Apos, Repaszentkyral, Wyfalw.

IV. **1520-ban:** Oroz, Sagod, Chanadzentghergh, Kerthweles, Chanad, Isser, Kakon, Zenthysthwan, Istwanwelge, Zenthpal, Zentywan; **1521-ben:** Beed, Oroz, Sagod, Kerthwelyes, Zent Gerg, Chanad, Iser, Kakon, Zent Isthwan, Istwanwelge, Zenthpal.

V. **1520-ban:** Sykesd, Kakweh, Bakmonostra, Dawoth, Herczegzantho. **1521-ben:** Sykesd, Zanthohercheg, Dawoth.

VI. **1520-ban:** Kayand, Pathala, Kachmar, Ezther, Zekffel, Kakoth, Halmos, Chomoklaya, Wanna, Choborzenthmyhal; **1521-ben:** Pathola, Kayand, Zekffel, Kakad, Katthmar, Ezthwr, Wanna, Chomoklaya, Halmos, Zenth Mihál.

VII. **1520-ban:** Besnye, Zantho in Sarkez, Boroth, Sydee, Arokha, Ma-

thishaza, Zenthgurg, Tharnok, Gara, Borsod, Czezapa; **1521-ben:** Besnye, Zantho, *Boroth, Syde, Chewzapa, Arokha, Mathishhaza*, Zent Gerg, Borsod, Gara, Tharnok. (1522-ben a *dőlt betűvel* szedett helységek hasonló sorrendben.)

Az 1522. évi összeírásból még csupán a következők közlése szükséges:

VIII. *Aranyan*, Walfer, Darwaz, Apos Aranyan, Ersezkaka, Appathy, *Somoszaka*. Apos, *Gyerthianos*, Repaszentkyral, Wyfalw, Arnath, *Kyz-zenthkyral, Kaplan*, Gergeli, *Ordodz*, Zantho, *Iwanfalwa, Budizentmiklos*.

IX. Totphalw, Vizmellekysaka, Bodrogh, *Bodrogonostor*, *Wel* (Wec?), Sary, Vdwarth, *Cheok* (?), Kyskwldw, *Kechkes, Nagknlwd*, Zwlws, *Kethhas*, Erdealya, *Letzke, Borthank, Papy*, Kyshethes, Naghetes, Gesth, *Baracka, Zath*.

(A VIII. és IX. csoportban a *dőlt betűkkel* szedett helységek az I—VII. csoportban nem fordulnak elő.)

Legkiválóbb birtokosai: a török pusztitást is túlélte Czobor-szent-mihályi Czoborok tulajdonkép szintén köznemesek. E család fészke: a mai Zombor és tájéka, vagy 6—7 falu keletnek Csonoplyaig, északnak Rigyiczáig (hajdan Csomoklya és Régy), már a XIV. században. Lassankint azonban szolgálataikkal több magvaszakadt család jószágait szerezték meg e megyében, u. m. északról délnek haladva a borosi Birókét: a mai Jankovácztól Pacsir-ig vagy 8, — a Bajaiakét: Baja városban s mellette 1, — a Marótiakét, a Duna mentén le Apatin (h. Apáti) tájáig vagy 6, — a szántai Morhát-okét ugyanott vagy 5, — s a harapkői Botosokét, a régi Bodrog és Bács megyék határán két helységben; úgyhogy a korszak vége felé a mai Jankovácztól (Árokháza, Borota puszták stb.) le délnek egész a bácsi szélekig összesen vagy 32 helységben vagy pusztán lettek birtokosok Czobor-Szt.-Mihályon a XV. század második felében erősségük is volt; annak azonban, hogy ugyane helynek városi kiváltságokat is szereztek volna, nem találom nyomát.

Hasonlóképp köznemesek, de szinte nagybirtokosokul vehetők a: Bartániak és bartáni Peresek, főleg az utóbbiak, kik Baracska-Szent-Györgyön (a mai Baracska vidékén) lefelé a Duna mentén a mai Bezdánig, s odább keletre a mai Sztanisits táján mintegy 8—10 faluban tekintélyes részek urai; továbbá a bácsmegyei eredetű Nagyvölgyiek, kik ép a bartáni Peresek falvainak részeit szerezték meg s ezenkívül Bartán várában s a mai Kolut és Csonoplya, északon Rim táján még vagy 7 faluban voltak birtokosok, sőt egy időben még a lévai Csehek uradalmához is jogot formáltak; végül a Gesztiek, a szintén Duna-vidéki Gesztről, kiknek e tájon: Küll(y)ödön (ma Kollut), odább északon Baracsán, Baja városban és környékükön tudtommal összesen vagy 9 (de hihetőleg még több) helységben volt részük, Küll(y)ödön pedig erős vízi-váruk is, melyet a nép Béka-várnak nevezett el.

Szomszédosok velők a barsmegyei eredetű lévai Cseh-ek (Vajdafiak), kik a pozsega- és valkómegyei ne(v)nai Treutel-ek után szintén Bezdán körül s odább keletnek: Nemes-Militits és Csonoplya táján 10—11 faluban, — a szekesői Herczegek, kik szemben baranyamegyei birtokaikkal már a XIV. században az ősrégi Bodrog városban s főleg Baracskaig mintegy 12 helységben (vagy pusztán) fészkeltek be magukat; aztán a hírnéves (sze-

rémmegyei) Marótiak, kik ugyancsak a Duna vonalán, Baracska-tól le a mai Kupuszináig s odább keletnek is, összesen vagy 21—23 helységben vagy pusztán s ezenkívül Szt.-György városban (a mai Ó-Sztapár vidékén) kaptak vagy szereztek terjedelmesebb jószágokat. Utóbbiaknak birtokai utánok részben a szentgyörgyi és hazini Grófokra s a Czoborokra szálltak át, kik azonban e miatt sokáig elkeseredett viszálykodásban éltek egymással.

Mint délen a Czoborok, északon a bát-monostori Töttös-ök foglaltak el uralkodó helyzetet, már a XIV. század eleje óta s miként a szekesői Herczegek birtoka, az övék is baranyamegyei uradalmaik egyszerű folytatása volt. A központ: Bát-monostora, vár és város, mely köré (k.-é.) Jankovác, továbbá (dk.) Borsod, Gara és Katymár felé (de kisebb részben a mai Apatin táján is) összesen vagy 33 falujok vagy pusztájok sorakozik. Birtokaikat a Mátyás király idejében a kis-várdai Várdaiak örökölték; de az örökbe fogadó szerződésben Bát-monostor városon kívül már csak 20 falujokat sorolják föl. A Várdaiak különben ezenkívül, bár csak zálog czímen, a lévai Csehek uradalmában is szereztek jogokat.

Végül a megyének észak-keleti rónáján, melyet már hol Bodrog-, hol Csongrád-, hol pedig Bácsmegyéhez számitanak: a Hunyadi-rokonság vert gyökeret: János a kormányzó, Szilágyi Mihály, Mátyás király, Szilágyi Erzsébet, a dengelegi Pongráczok, a vingárti Gerébek és Korvin János. Eme mértföldre terjedő síkon a szabadkai uradalom a legelőkelőbb, mert négy város (Szabadka, Halas, Tavankut és Madaras) is tartozik hozzá, de terjedelemre még nagyobb az odább délre egymásba fonódó bajmompacséri és györgye-bajcs-csantafejér-turoli, a melyek, bár már inkább bács- és csongrádmegyei területek, a szabadkaival összefüggő testet képeznek, — a kunság közepébe ékelt Halastól le délnek Jankovácson (h. Csőszapa) továbbá Szabadkán, Tavankuton (beljebb Bodrogban), Madarason, Bajmokon, Pacsiron, Györgyén és Csonta-fejéren át le Bajsának, Hegyesnek egész a mai Verbász, Becse és Mohol vidékeig.

A világiak birtokai közé ékelődve megyeszerte mindenfelé találunk egyházi birtokokat is.

Északon a báttai apátság Szeremlyén városnak s ezenkívül vagy négy falunak földesura; ugyane tájon a fejérvári káptalan-nak s a (tolnamegyei) széki vagy cikádori apátságnak 3—3, odább

délre, a mai Monostorszeg táján a bodrog-monostori cisztercita apátságnak és a bodrog-szigeti pálosoknak, továbbá Zombor vidékén a bácsi kis-prépostságnak és a baranyamegyei kőszegi pálosoknak (tudtommal) 1—1, a cz.-szt.-mihályi domonkosoknak pedig 3—4 helységben vagy pusztán voltak kisebb-nagyobb terjedelmű jözságaik. Ugyancsak Bodrog-Monostor (a mai Monostorszeg) táján a gazdagabb haj-szt.-lőrinczi prépostságé az egész Haj-Szent-Lőrincz város és még vagy 9 helység és pusztá; a nyul-szigeti apáczáké három falu; még délebbre a mai Apatin táján a kalocsai érseké: Apáti s az inkább Bácsmegyéhez számítható Arnat város, továbbá itt és a megye ény. részében összesen vagy 11 (hihetőleg még több) falu, zálogban pedig, bár csak kevés ideig (azután a kalocsai káptalané) a Marótiak, illetve szt.-györgyi Grófok birtokainak része; végül szintén a mai Apatin táján az ó-budai apáczáké: Ujfalu vagy Egyed-Ujfalu m.-város.

Más megyebeli előkelőbb családok közül rövidebb ideig vagy csak ideiglenes czímen: a gúti Országok, a tolnamegyei györgyi Bodók, a pestmegyei Harasziak, a valkómegyei Kőrögyiak, a baranyamegyei Matucsinaiak s a Garaiakkal rokon harapkői Botosok kisebb-nagyobb részek urai.

V Á R A I:

Bartán. 1480-ban a Nagyvölgyi László özvegyéé. — Castrum Barthan. (1475: Dl. 17710; 1480: Dl. 18400.)

Bát-monostora. A bátmonostori Töltösöké, majd (1495.) a Várdaiaké vagy Kisvárdaiaké. — Castellum in Bathmonost(o)ra. (1409: Zichy okmt. V. 576., 1495: Kismart. llt. 32. EE. 465.) 1495-ben egyebek közt a kapu melletti régi szobát, a kőházat kőpinczékkel, a sütőházat és terhosházat (thereshaz) említik e kastélyon belül.

Békavár. L. Küll(y)öd várnál.

Czobor-Szent-Mihály. (Szent-Mihály.) Mátyás király 1469-ben és 1473-ban a Czoboroknak engedélyt adott, hogy Czobor-Szent-Mihályon erősséget emelhessenek. Ez erősség 1478-ban már áll, valamint 1498-ban, 1507-ben s (mint vár) 1518-ban is. — Castellum in Choborzenhmyhal. (1478: Dl. 18118; 1498: Dl. 20720.) Castellum Czoborzenhmyhal. (1507: Dl. 21749.) Castrum Czoborzenh Myhal. (1518: Dl. 23096. — V. ö. 1469. 1473: Pesty. Helyn. I. 348.)

Daut. Castellanus de Dauoth. (Kőznemes nevében. 1447: Iványi, i. h. 61.) Ha csakugyan volt kastély e helyen, csakis a szekesői Herczegeké lehetett.

Küll(y)öd. A Gesztieké (1482-ben a Mihályé) voi. — Castrum Kewlywd. (1482: Dl. 18727.) Bizonyára ugyanez a vár értendő: *«castrum Bekawar»*.

alatt is, mely ugyancsak 1482-ben, szintén mint a Geszti Mihály birtoka, s miként Küllőd, szintén a Kis Mihály várnagysága alatt merül föl. (Dl. 18732.) Különben a mai Kollut falu mellett korunkra is maradtak fenn némi romok, melyeket a föld népe Békavárnak nevez.

Szabadka. Castellum Zabadka. (1499: Kismart. llt. 47. W. 19. és 20. Castrum Zabathka. (1502: U. o. 45. E. 101—107., 1505: U. o. 45. D. 59.) A hasonló nevű város sorsában osztozott. (L. ott.)

Szembécs. A bátmonostori Töttösöké volt. — Fortalicía in superficie poss. Zembech. (1400: Zichy okmt. V. 171.) Castellum Sembech . . . ex opposito Zegcheu . . . (1403: U. o. V. 349.) Castellanus de Sembech. (1406: U. o. V. 450., 1408: U. o. V. 548., 1419: Dl. 10801.) Castellum Sembech ligneum. (1438: Zsélyi llt.) 1400-ban az építtetni kezdett erősséget szekcsői Herczeg Péter lerontotta. 1401-ben László a királytól kapott vár-építésre engedélyt, melyet 1403-ban éppen a király parancsára kellett Töttös Lászlónak előmutatni; kinek különben Bátmonostorán is volt hasonló erőssége. (V. ö. 1401: Zichy okmt. V. 228., 1403: U. o. 349., 1406: U. o. 435.)

Összesen: 7 vár.

VÁROSAI:

Apáti. Oppidum Apathy. (1407: Pesty, Eltünt r. vm. I. 232.) Apathy poss. (1446: Dl. 13912. A megye kitétele nélkül, bodrogm. falu szomszédja gyanánt. És Bodrogbán: 1520. évi tiz.-l.) Apat. (Ranzani M. Florianusnál, i. m. IV. 163.) Cives de Apathi. (XV. század végén: Epist. Petri de Warda. 96. l.) Oppidum Apathi. (1494: Katona. i. m. XVII. 603.) Pesty szerint olykor Bácsmegyéhez számították. A kalocsai érseké volt. — A mai Apatin, Zombortól dny.

Arnat. L. Bácsmegyében, a városok közt.

Baja. Baya, Boya. (1323. 1364. 1400: Zichy okmt. I. 236., III. 244., V. 162.) Liberum forum in poss. Baya. (1406: Zichy okmt. V. 486.) Baya. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.) Baja. (Ranzani. M. Florianus, i. h. IV. 163.) 1400-ban Gesztiné és Gyulainé özvegy nemesasszonyoké; 1472-ben (bizonyára részben) a Geszti Jánosé. A Bajai András magvaszakadtával részeit (1472-ben) a Czoborok és Pakaiak kapták. Ferenczrendi zárdával. (Rupp. III. 22.)

Bát-monostora. (Bót-monostora.) Both Monostora. (1318. körül: Zichy okmt. I. 162.) Bothmunustra. (1323: U. o. 221.) Botmonostora. (1340: U. o. 584.) Opidum Botmonostura. (1345: Theiner, Mon. h. Hung. I. 689.) Bathmonostora. Both —. (1368. 1384: Zichy o. III. 360., IV. 272.) Monostor. (1400: U. o. V. 207.) Opp. Bathmonostura. (1466: Dl. 16378; 1482: Kismart. llt. 47. W. 16., 1495: U. o. 32. EE. 465.) Bakonostura. (Ranzani. M. Florianusnál, i. m. IV. 163.) Sz.-László tisztt. szentelt egyházzal (1495.) és (állítólag) benczés apátsággal. (Rupp. III. 25.) Hetivásárait már 1340-ben említik. — A bátmonostori Töttös családé (l. ott) volt, mely itt az Ágostonos pálosoknak kolostort építtetett (1345.); később pedig (pl. 1482. 1495. sat.) a Várdaiaké. (Kisvárdaiaké.) A Bajától d. fekvő mai Bátmonostortól mintegy $\frac{1}{4}$ órányira feküdt. (V. ö. Iványi, i. m. 24—30. l.)

Bodrog. Budrug, Bodrog, Bodrogh. (1341: Anjouk. okmt. IV. 109., 1351: Haz. okmt. V. 124., 1408: Zichy okmt. V. 541., 1468: Dl. 16604. 16606. 16681; 1483: Dl. 18823; Pesty Eltűnt r. vm. I. 231., Századok. 1871. 216.) Ősrégi város volt s főleg a XIV. században a megyei gyűlések helye is. A mai Zombortól nyug. feküdt. a Duna s Bezdán és Monostorszég közt. A szekesői Herczegeké volt, már 1351-ben (s pl. 1535-ben) is. A XV. században úgy látszik már elhanyaglott. A XIV-ikben: civitas; 1408-ban, 1468-ban és 1483-ban: oppidum. (V. ö. Iványi, i. m. 33—40.)

Egyed-Ujfalu. (Egyed-Ujfalva.) L. Ujfalu néven.

Györgye. L. Csongrádmegyében a városok közt, de v. ö. Bácsmegyében is.

Haj-Szent-Lőrincz. Prepos. S. Laurentii Hoyensis. (1234: Theiner. Mon. h. Hung. I. 124.) Eccl. S. Laurencii de Hoy. (1304: Zichy okmt. I. 108.) Sanctus Laurencius de Hay, Haj. (1396: U. o. V. 19., 1402: U. o. 279.) Op. Hayzenthlewrinch loc. sed. iudr. (1408: U. o. V. 561.) Zenthlewrincz, Hayzenthlewrincz. (1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et B.) Hayzenthlerincz locus sedis iud. (1477: Károlyi oklt. II. 435.) Nundine in op. Zenthlewrincz. Alább: «in terris prepositure de eadem Hayzenthlewrincz». (1480: Dl. 18400. V. ö. 1482: Dl. 18681. 18729.) A megyei gyűléseket rendszerint itt tartották. Szent-Lőrincz tiszti, szentelt praemontreii prépostsága, mely hiteles hely s a város földesura is volt, már a XII. század második felében fönnállt. (Ép pecsétjét l. Kismartoni llt. 47. B. 10. az 1303. évből.) — Állítólag Ó-Szonta vagy Bátmonostor és Szeremlyén körül feküdt. (Pesty. Eltűnt vm. I. 221. Ortway, i. m. I. 338.) E vélemények azonban nem állhatnak meg. Az 1436. évi határlevél kétségtelenül: Lekese, Szöllös, Paka és Udvard helységek s Bodrog város, azaz: *a mai Ferencz-szatorna torkolatának vidékére* (Zombortól nyug. irányban) *utal.* Iványi is inkább e tájon keresi. (I. m. 78—79. l. A Gáj—Háj-féle kombinációtól minél hamarabb meg kell szabadulnunk.)

Halas. Halas. (1408: Gyárfás. Jászkunok t. III. 556., 1429: Zsélyi llt.) Opidum seu possessio Halas. (1439: Dl. 13376.) Op. Halas. (1451: Gyárfás, i. h. 626.) 1439-ben (mint bodrogmegyei helyet) a két Hunyadi János kapta kir. adományúl. Szabadka városával sat. együtt. Később azonban nem említik a szabadkai uradalomban. — Egyszersmind kun szállás és *egy kun szék főhelye* is volt. — A mai Halas. Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyében. (L. a *Kunságnál*, s v. ö. pl. Kecskemét város és Szentelt-egyház helység vagy város a., e mű I. kötete 22. és 704. lapjain.)

Madaras. Villa Madaras. Iudex cum hospitibus de M. (1406: Zichy okmt. V. 427.) Opidum seu poss. Madaras. (1439: Dl. 13376. és Kállay cs. llt.) Opidum Madaras. (1466: Dl. 16378; 1499: Kismart. llt. 47. W. 19., 1502—1506: U. o. 45. F. 101—107.) Poss. Madaras. (1499: U. o. 47. W. 20. — V. ö. 1511: Dl. 22205.) Albert király uralkodása óta Szabadka város (l. ott) sorsában osztozott. 1439-ben a Kállaiak tiltakoztak eladományozása ellen, azt állítván, hogy ők e birtokot még Zsigmond királytól adományba kapták, de aztán Ozorai Pipo elfoglalta tőlök, s az ő halálával jutott ismét, jogtalanul, a király kezébe. Tiltakozásuknak azonban, úgy látszik, nem volt foganatja, vagy másképp elégitették ki őket. 1439-ben, 1499-ben Bodrog-, 1502—1506.

közt s az 1520. évi adólajstromban pedig Csongrádmegyében sorolják föl.
-- Szabadkától nyd. esik, már bent a régi Bodrogmegye testében.

Monostor. L. Bát-monostora városnál. V. ö. különben a helységek közt is: Bodrog-monostornál.

Nagy-Szent-György. L. Szent-György városnál.

Szabadka. Zabotka. (1391: Zichy okmt. IV. 468.) Oppidum Zabathka. (1428: Zsélyi Iltár, 1439: DL. 13376; 1502—1506: Kismart. Ilt. 45. E. n. 103—107., v. ö. 1499-hez: U. o. 47. W. 19. és 20.) Hospites et incole regales de Zabotka. (1429: DL. 12168.) Poss. (regis) Szabotka. (1461: Iványi, Szabadka tört. I. 40., általában: 36—43. I. és v. ö. Okmt. 7. I.) 1391-ben Pakai Andrásnak van itt jobbágya. (Ha ugyan erről a Szabadkáról van szó.) 1428-ban a király birtokában, de (úgy látszik: zálogban) a Kátai Mihály jász-kun ispán kezén találjuk. 1439-ben Albert király a két Hunyadi Jánosnak zálogosította el. A nagy vezér után 1456-ban (kir. adomány czímén?) Szilágyi Mihályra, tőle Mátyás királyra szállt. 1464-ben dengelegi Pongrácz János nyerte adományul, a kitől fia: Mátyás örökölte (s pl. 1499-ben is bírta). **1502-ben** (hihetőleg 1501 óta) már a Korvin Jánosé, a ki ekkor enyic(n)gi Török Imrénék és rokonainak veté zálogba, majd (1504.) adta el, 10,000 aranyon. — 1439-ben és 1499-ben Bodrog-, 1464-ben és 1502—1506. közt Csongrádmegyéhez számították. 1439-ben vele járnak: Madaras. Tovankut és Halas (városok vagy helységek) és Csőszapa helység fele; a XVI. század elején pedig: Madaras város, Veresegyháza, Tavankut és Sebestyénháza (csongrádmegyei) helységek.

Szent-György. Naghzenthgert. (1450. körül: DL. 34985.) Poss. Naghzenthgergh, Naghzenthgerwgh. (1468—69: DL. 16773.) Poss. Zenthgergh, Zenthgyergh, Zent Gyewrgh. (1477: DL. 17952; 1478: DL. 18118; 1486: DL. 19176. 19177.) Oppidum Szentgyerigh. (Másolat után. 1477: DL. 17964.) Poss. Naghy Szent Gyergh. (Másolat után. 1517: DL. 23123.) Ez időszakban a Marótiaké, majd utánuk a bazini és sz.-györgyi Grófoké volt. Utóbbiak 1486-ban a kalocsai káptalannal pörösködtek miatta; 1517-ben azonban már e káptalané. — Az idézett oklevelek egybehangzó tanúsága szerint kétségtelenül a régi Bács és Bodrog megyék határ-vidékén, valahol a mai Zombortól déli (dk.) irányban feküdt. (V. ö. a Czobor cs. és a többi ily nevű bodrogmegyei helységek a.)

Szent-Lőrincz. L. Haj-Szent-Lőrincz néven föntebb.

Szeremlyén. (Szeremlyan.) Zerenlyan, Zerenlian, Zerenlen. (1323. 1331. és 1364: Zichy okmt. I. 236., 372., III. 247.) Forum liberum in Zerenlyen. (1407: U. o. V. 506. 520.) Opp. Zerenlyen. (1466: DL. 16378; 1499: Kismart. Ilt. 47. W. 19.) A bát(Dai apáté volt. — Ma Szeremle, Pestmegye dny. csücskében, Baja mellett.

Tavankut. (Tovankut.) Oppidum seu poss. Towankwth, Thowankwth. (1439: DL. 13376; 1502: Kismart. Ilt. 45. E. 102.) Thowankwth. (1478: DL. 18009; 1520—21. évi tizedlajstr.) Poss. Thawankwth. (1502: Kismart. Ilt. 45. E. 101.) Szabadka város (l. ott) sorsában osztózott. Az 1520—21. évi adólajstrom Csongrádmegyéhez számítja; 1439-ben (és úgy látszik 1499-ben is) azonban Bodrogmegyéhez tartozott. — Ma Tavankut (Bács-Bodrogm.), Szabadkától dny.

Ujfalu. Vyfalw cum tributo viatico et fori — *Bácsmegyében.* (1382: Dl. 6905.) Wyfalw poss. (A megye kitétele nélkül. 1410: Dl. 9635; 1412—24: Dl. 9856; 1456: Dl. 15109.) Vyfalw, Egedwyfalw. (Hasonlókép. 1415—1423: Dl. 10339.) Egyedwyfalwa. (*Bácsm.* 1462: Dl. 15714.) Wyfalw. (*Bodrogm.* 1463: Dl. 15819.) *Wyfalw. Egyedwyfalwa.* (*Bodrogm.* 1463: Dl. 15871.) W. opp. a megye kit. n. (1465: Dl. 16285.) Egyedw. (*Bácsm.* 1466: Dl. 16390.) W. (*Bodrogm.* 1477: Dl. 17952.) Sz.-Miklós tiszl. szentelt templommal. — Heti vásáros vámszedő hely volt; 1382 óta az ó-budai apáczáké. Hol Bács-, hol Bodrogmegyéhez számították, a mi azt mutatja, hogy e két megye határán feküdt. Arnattal szomszédos volt; tehát a mai Zombor, Apatin és Szonta által képezett háromszög táján kell keresnünk. (V. ö. Dl. 34985., az 1520. évi tiz.-l. és l. Ujfalu helység a. is *Bácsm.*)

Összesen: 12 város.

HELYSÉGEI:

Acsa-egyház(a). (**Acsa.**) Poss. Atha egyhaz. (1400: Zichy okmt. V. 146.) A bátmonostori Töttösöké volt. Úgy vélem megfelel az 1340. évben említett: Acha-nak (terra vacua) s így Acsa-egyház(á)nak olvasandó. (U. o. I. 587.) — Bátoregyház(a) vidékén (a megye ény. határán) kereshetjük.

Acsád. Achad. (1341: Zichy okmt. I. 607.) Talán az előbbivel azonos?

Adorján. (Adrián.) Poss. Adrean. (1376: Zichy okmt. III. 625.) Aduryan. (1376: U. o. 636.) Adoryan. (1497: Muz. llt.) A megye ény. vidékén feküdt.

Al-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Alsó-Tárnok. L. Tárnok helys. a.

Apáti-telek (puszta). Pred. Apathitelek. (1481: Dl. 18514. — L. a Czo-bor cs. a.)

Apos. Villa hysmaelitarum de Opus. (III. Béla kora: Árpádk. új okmt. XI. 61.) Hospites de Apos. (1401: Zichy okmt. V. 239.) Apos. (1450: Dl. 34985; 1492: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 17.) A mai Apatin vidékén terült el. (Az 1520—22. évi tiz.-l. adatai szerint. V. ö. 1206: Haz. okmt. VII. 3. Opus.) Az 1492. évi oklevél *Bácsmegyéhez* számítja. (L. e megyében a doroszlai Kis cs. a.)

Apos-Aranyan(a). L. Aranyan helys. a.

Arany. Aran. Araan. (1331: Zichy okmt. I. 378., 1359: U. o. III. 144., 1400: Zichy okmt. V. 146., 1406: U. o. 465. 486., 1432: Zsélyi llt.) Arany. (1390: Zichy okmt. IV. 439.) Bátmonostora és Szeremlyén vidékén (Bajától dk.?) feküdt. A Töttösöké volt, kiknek birtokában 1466-ban Aranyan néven említik. 1331-ben Szent-Oldrik tiszl. szentelt templom állt benne.

Aranyan. (Aranyad. Aranyand.) Aranyan. (1342: Anjouk. okmt. IV. 409; 1360: Haz. okmt. VII. 409; 1422—30: Dl. 11288; 1423: Dl. 11301; 1424: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 20.) Apos Arania. (1401: Zichy okmt. V. 239.) Aranyand. (1466: Dl. 16294.) Aranyad. (1476: Dl. 17891; 1477: Dl. 17925. 17934.) Lazloaranyan et Nagharanyan. (1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19.) Aranyan, Thotharanyan. (1512: U. o. III. 6.) Aranyan. Aposaranyan. (1522.

tíz.-l.) E helység — 1522-ben úgy látszik: kettő, előbb tán több is — kétség-telenül Gergelyi, Hetes, Száka sat. szomszédságában, tehát a mai Zombor, Monostorszeg sat. vidékén feküdt. — L. Arany helys. a. is.

Árok(egy)háza. 1481-ben és 1483-ban tűnik föl mint «Arokegyhaza». (Dl. 18514. 18844.) Az 1520—21. évi tizedlajstromban: Arokhaza. — Zside (ma pusztla) és Jankovác mellett feketett.

Asszonyfalva. Azunfalva. (1337: Zichy okmt. I. 523.) Az(z)onfalva. (1401: U. o. V. 240., 1403: Dl. 12821. a 2. lapon; 1466: Dl. 16378; 1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19.) A Duna mentén, Apáti vidékén keresendő.

Avató. Auatho. (1422: Dl. 11187.) Awatho. (1485: Dl. 19089; 1487: Dl. 19310.) A lévai Csehek birtokai közt rendszerint Battyán és Küllöd közt sorolják föl.

Bácskuta. (Bátkuta.) Bathkuta. (1406: Zichy okmt. V. 486.) Baczkwth. (1466: Dl. 16378.) Gara mellett emlegetik.

Baj. Poss. Bay. (1426: Zsélyi llt.) Bajától kétségkívül meg kell különböztetnünk. Besenyővel, Miskével sat. hozható kapcsolatba.

Bajmok. (Bajnok.) Baynok. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Ekkor, mint a Korvin János birtoka, Bodrogmegyében tűnik föl; különben már inkább Csongrádmegyéhez tartozott. (L. ott.)

Bakacs. (Bakocs.) Bakach. Bakoch. (1399: Dl. 8474; 1405—30: Dl. 10161; 1424: Dl. 11527.) Bakaach. (1409: B. Révay cs. llt. Bodrog. I. 14.) Bakach. (1410: U. o. I. 26.) Bakoch. (1468: U. o. II. 7.) Rég(y)gyel és Vannával volt határos s így a mai Rigyicza vidékén feküdt, valahol a mai Sztanisics határában, az 1410. évi oklevél szerint kétségtelenül Csamaklya (a mai Csonoplya) felé.

Báktető. Baktethew. (1407: Dl. 9021.) Csomokl(y)a, Szent-Márton, Rég(y) sat. vidékén kereshetjük.

Bál. Bal interior et exterior. (1407: Dl. 9293; 1447: Pozsonyi kápt. magán llt. Cap. 63. f. 3. B.) Baal. (1481: Dl. 18514. — V. ö. Iványi, Bács-Bodr. m. helyn. 15.) Baja mellett ny., a Duna mentén feketett.

Balfer. (Bolfer.) L. Valfer (Volfer) alakban.

Bán-szákája. (Bán-Száka.) L. Száka a.

Baracska. (Barakcsa.) Villa Barascha. (1318. körül: Zichy okmt. I. 162.) Baraczka. (1450: Zsélyi llt.) Barachka. (1482: Kismart. llt. 47. W. 14., 1482: Dl. 18727.) Baraczka. (1522. é. tíz.-l.) Bajától délre a Duna m. találjuk. (V. ö. Barakcha: 1269: Haz. okmt. VIII. 430.)

Baracska-Szent-György. L. Szent-György helységről: c).

Baranya-Sziget. L. Bodrog-Monostor a. az 1379. évhez.

Bark(i). Barky. (1384: Zichy okmt. IV. 283.) Bark. (1466: Dl. 16294.) Kajánd, Gara és Nyavalyád szomszédja volt.

Bartán(y). Barthan. Berthan. Bartan. (1347: Zichy okmt. II. 236., 1404: Dl. 29219; 1430: Dl. 12331; 1448: Dl. 14182; 1475: Dl. 17710; 1480: Dl. 18400.) Vámszedő hely volt. A katonai térképeken: a monostorszegi határban (kel.) a Ferencz-csatorna é. partján ma is találunk egy Bortány nevű pusztát, mely a régi Bartánnak bizonyára megfelel. (L. Battyán a. is.)

Bát(-alja)-Szent-Péter. L. Szent-Péter a.

Bátoregyház(a). Poss. Bathorighaz. (1323: Zichy okmt. I. 236.) Terra vacua Batureghaza. (1340: U. o. 587.) Poss. Batoregyhaz. (1400: U. o. V. 146.) Borsod, Katymár, Mátéháza sat. vidékén feküdt.

Battyán. Bathyan. Bothyan. (1341: Anjouk. okmt. IV. 109., 1422: Dl. 11187; 1433: Dl. 12514; 1462: Kismart. llt. 47. B. 24., 1487: Dl. 19310.) *Pred. Bathian.* (1456: Dl. 15025; 1464: Dl. 15982.) Iványi szerint Bartánnal azonosnak veendő. Kétségtelen, hogy ez a helység is Bezdán sat. táján feküdt, de azért Bartántól mégis meg kell különböztetnünk. Birtokosait sem találom soha azonosoknak. Battyán a lévai Cseheké volt ez időben, Bartán pedig több másoké. (V. ö. Iványi, i. m. 21. l.)

Béd. Beed. (1521—22. é. tiz.-l.) Orosz és Ságod mellett tűnik föl.

Bel-Küll(y)őd. L. Küll(y)öd helys. a.

Belső-Bál. L. Bál helys. a.

Belső-Szent-Márton. L. Szent-Márton a.

Belső-Tárnok. L. Tárnok a.

Be(n)nye. (Benyő.) Benye. (1345. 1359: Zichy okmt. II. 175., III. 144., 1384: U. o. IV. 287., 1388: Kismart. llt. 32. E. 299., 1405: Zichy okmt. V. 390.) Benew. (1360: U. o. III. 176.) Bennye. (1366: U. o. 321.) Gara és Dautova vidékén kereshetjük.

Ber(j)eg. (Berek.) Berek. (1368: Zichy okmt. III. 362.) Poss. Beryeg, Byryeg. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.) Beryeg. (1482: Dl. 18727.) Bereg nevű helységet találunk ma Bezdántól é.

Bes(e)nyő. (Besenye. Besnye.) Besene. Bessenew. (1391: Zichy okmt. IV. 465.) Besenye. (1460: Dl. 16763.) Besenyew. (1477: Dl. 17926.) Besnye. (1520—21. é. tiz.-l.) Ma Kis- és Nagy-Besnyő pusztá, Bajától é. felé, pest-megyei területen. (V. ö. Orsz. Lltár, Processus Tabulares. 12. egy 1517. évi hit. másolatban.)

Beszen. (Beszön.) Bezun. (III. Endre kir. kora: Zichy okmt. I. 101.) Besen. (1333: Kismart. llt. 32. A. 28.) Garával határos volt.

Bób. Villa Bob. (1318. körül: Zichy okmt. I. 162.) Poss. Boob. (1390: U. o. IV. 439.) Baracska, Bát-monostora sat. táján feküdt.

Bod-Szent-Péter. (Bot-Szent-Péter.) L. Szent-Péter b) helys. a.

Bodrog-monostor. (Bodrog-szigete. Bodrog-széked.) Piscina Hothyas in insula Danpbii circa ecclesiam S. Crucis heremitarum. (1320: Dl. 8788—9.) Prior ord. heremitarum.... ecclesie S. Crucis *ex comitatu de Baranya.* (1360: U. o.) Fratres heremite de claustro s. crucis de Zyget. Nobiles de Monustur. (1363: Dl. 5156. 1282. évi oklevéllel. V. ö. Dl. 5157. 5158. 5105. 5156. 6482. 6483. 5362. 5363.) Ecclesia sancte crucis de insula Danobii et fratres ord. fratrum herem. S. Pauli.... in eadem. Alább: Poss. Monustor, nobiles de Monustwr. (1363: Dl. 5238.) Fratres herem. in claustro S. Crucis de Budrugzigete. Abbas de Munustor. (1379: Dl. 6605.) Prior ecclesie S. Crucis de Baranyazygeth fr. herem. *Monasterium* beatorum Petri et Pauli apostolorum et abbas de eadem. (1379: Dl. 6609.) Claust. s. crucis de insula Bodrogh. (1409: Dl. 9570.) Monasterium s. crucis in Bodrogzygethe fundatum. (1459: Dl. 15416.) Monasterium.... ad S. Crucem in Bodrogzeked. (1490: Dl. 19696.) Claust. s. crucis in insula Bodrogzygethe. (1495: Dl. 20357.)

Abbas monasterij B. Petri Ap. de Monostor. (1497: *Dl.* 20625. V. ö. *Dl.* 20626. 20627.) Bodrogmonostor. (1522. évi tizedlajstr.) Közelében: Sz-Péter (és Pál) apost. tisz. szentelt czisztercita apátsággal (mely e helység földesura is volt) s (szigeten) a Sz. Keresztről nevezett pálos kolostorral. — Nagyjából a mai Monostorszeg helységnek felel meg; a pálos kolostort azonban olykor Baranyamegyéhez is számították.

Bogyoszló. L. Dalacsá helys. a.

Bolfer. L. Valfer alakban.

Borot. Borocho. (1392: Zichy okmt. IV. 501., 1426: Zsélyi llt.) Boroth. (1470: *Dl.* 16763; 1481: *Dl.* 18514; 1520—21. é. tiz.-l.) Zside mellett fordul elő a tiz.-lajstromban. Ott találjuk ma — Baja és Jankovác között — Borota pusztát.

Borsod(-Szent-Lőrincz). Poss. Borsoudzenthleuynch. (1330: Zichy okmt. I. 360.) Borsod. (1342: U. o. II. 39.) Poss. Borsod, Zenthleurench. (Hihetőleg *egy* helységnek veendő. 1400: U. o. V. 146.) Borsod. (1408: U. o. V. 564., 1466: *Dl.* 16378.) Ma Borsod, Bajától dk.

Bot-halma. (Bod-holma. Budhalma.) Terra Budholma. (1290: Kismart. llt. 47. B. 4., 1291: U. o. 47. K. 2.) Poss. Bochhalma. (1334: Zichy okmt. I. 421.) Garával együtt említik. (1334.) Murgo és Acsa között feküdt.

Bottyán. L. Battyán néven.

Boziás. Bozyas. (1371. 1407: Zichy okmt. III. 429., V. 493., 1451: Zsélyi llt.) Bátmonostor vidékén feküdt? (Az 1520. é. tizedlajstrom Bács megyében ismer egy ily nevű falut.)

Bököd. (Böked.) Bukud. (II. Endre kir. kora és 1340—1394: Zichy okmt. IV. 575—583.) Poss. Kerekbeuked. (1347: U. o. II. 242.) Bwked. (1359: U. o. III. 144.) Bukyd. (1366: U. o. 321.) Bwked. (1426: Zsélyi llt.) Bátmonostor, Szeremle sat. vidékén kell keresnünk. Bizonyára az ezektől keletre eső mai Bikity-nek felel meg.

Budakuta. Poss. Budakwtha. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Ekkor, mint a Korvin J. birtoka, Bodrogmegyében tűnik föl; de különben inkább Csongrádmegyéhez tartozott. (L. itt.)

Bu(l)csú-szék(e). Bwchw, Zeke. (Máslatban. 1416: *Dl.* 10445.) Bulchozek. (Máslatban. 1456: *Dl.* 15110.) Úgy látszik: Szöllös és Szece(s) vidékén feküdt.

Büdi. Bvdy, Bwdy, Bvdi. (1399: *Dl.* 8474; 1423: *Dl.* 11301; 1450—67: Muz. llt., 1480: *Dl.* 18400; 1486: *Dl.* 19149; 1520—21. é. tiz.-l.) Sári és Gergelyi (azaz a mai Zombor) vidékén (ény. felé?) feketett.

Büdi-Szent-Miklós. L. Büdi és Szent-Miklós helys. a.

Csajol. Poss. Chayol. (1374: Kismart. llt. 32. E. 275., 1375: Zichy okmt. III. 598.) Bát-alja-Szent-Péterrel volt határos. (V. ö. Szent-Péter *a*) helys. a.)

Csamaklya. L. Csomokl(y)a néven.

Csanád. Chanad. (1391: Zichy okmt. IV. 468., 1520—21. évi tiz.-l.) Ma Pestmegye dny. szögletében fekszik.

Csanád-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Csente(j). Chenche. (1338: Anjouk. okmt. III. 482.) Chentey. (1339: Zichy okmt. I. 566.) Chenthe. (1426: *Dl.* 11748.) Chelthe. Chenthe.

(1431: Dl. 12370.) Cheenthe. Chentey. (1440: Dl. 19310; 1487: Dl. 19310.) Vásáros hely volt. (1365: Iványi, i. m. 77. l.) A Duna mentén feküdt: Küllőd és Bodrog vidékén. 1407-ben: «insula Chenthe in cottu de Bodrog. (Zichy okmt. V. 508.)

Csepcs. (Csipcs. Csöpcs.) Chepch. (1307: Zalai oklt. I. 127., 1333: Anjouk. okmt. III. 36.) *Due possessiones utraque Chepch in comitatibus Tolnensi et de Bodrog.* (1374: Muz. llt. 1407. évszámmál.) Chebeh. (1376: Zichy okmt. III. 637.) Cheps. (1389: U. o. IV. 389.) Syps. (1400: U. o. V. 164.) Cipch. (1406: U. o. 427.) Chepch és Elchepch. (1432: Nagy Imre gyűjt.) Chypcz. (1455: Tört. Társ. letét.) Chepch. Chypch. (1460: Dl. 16763; 1466: Dl. 16294; 1480: Dl. 18400.) Poss. Eghazazchepch, Pwzthachepch. (1501: Muz. llt. Úgy látszik Bodrog- és Tolnamegyében.) — Leginkább bodrogmegyei köznemesek nevében fordul elő. 1374-ben azonban, még pedig együvé foglalva, mind Tolnában, mind Bodrogban emlitenek ily nevű falut. A bodrogmegyeiben ekkor Sz.-Péter ap. temploma állt. (A tolnamegyeire nézve v. ö. még: *Chypch.* 1418: Dl. 10744; 1419: Dl. 10788; 1452: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 10., Cipch. 1450: U. o. 3. 7. 6.) A Vajas folyó mentén, Bajától é. felé kell keresnünk, t. i. Bodrogmegyeiben; a tolnamegyeit pedig tán szemben, nem messze ettől. (V. ö. 1517: Orsz. Lltár. Process. Tabulares. 12. egy 1517. évi hit. más. és Ortway. Magy. orsz. r. vizrajza II. 296. l.)

Csere(s)z. Cherez. (1481: Dl. 18514.) Bállal, Kakucsesal sat. együtt említik.

Cseretyés. Chereties. (1378: Haz. okmt. VII. 415.) Poss. Cherethyes. (1423: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 19.) Cherethes. (1480: Dl. 18400; 1481: Dl. 17319.) Chereththes. (1482: Dl. 18681.) Úgy látszik: valahol Dautova vidékén feküdt. Az 1553. évi defterben Daudon (ma Dautova) és Sz.-Lőrincz (h. Haj-Sz.-Lőrincz) közt: Cseresencz néven sorolják föl. (l. m. II. 148.)

Csimor. L. Bácsmegyében.

Csomokl(y)a. (Csomaklya. Csomoklyan.) Chomokla. (1399: Dl. 8474; 1448: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 26.) Chamakla. Chamaakla. (1407: Dl. 9021.) Chamakla. Chomakla et alia Ch. (1409: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 14.) Chamaklya. (1410: U. o. 26.) Chomoklyan. (1479: Tört. Társ. letét.) *Predia* Chomoklya. (1512: Br. Révay cs. llt. Bodr. III. 6.) Chomoklaya. Chomoklya. (1520—21. é. tiz.-l.) A mai Csonoplya, Zombor mellett k. é. (V. ö. Szentfalva helys. a.)

Cső(s)zapa. (Csézapa.) Chezapa, Chewzapa. (1439: Dl. 13376; 1464: Nagy Imre gyűjt., 1481: Dl. 18514; 1488: Pestmegye lltára, ered. okl., 1520—1521. évi tiz.-lajstr.) E helység fekvésének szabatos meghatározása Bodrogmegye középkori helyrajzára nézve *nagy jelentőségű.* — Az 1464. 1481., de főleg az 1488. évi oklevélből kétségtelen, hogy valahol a pestmegyei *Hajóstól déli irányban* feküdt. Az 1521. évi tizedlajstrom (e megye bevezetése VII. csoport): Borot, Zside és Árokháza közt sorolja fel, tehát szintén Hajóstól dél felé, még pedig *a mai Jankovác körűl.* A XVI. századi defterek (1580.) világosan hirdetik, hogy *Csőszapa = másként: Jankó-szállás* (idézi Steltzer is, em. műben 42. l., v. ö. Bácsbodr. t. t. Évk. IV. 71.); így tehát nem lehet más, mint *a mai Jankovác*; melyet a magyarok még a múlt században, a

régi Czobor-birtokok (Sz.-Mihály, Halmos, Jánosi sat.) fekvésének kikutatása miatt megejtett tanúvallatások alkalmával, sőt (Gyárfás szerint) népiesen még ma is: *Jankó*-nak neveznek. (Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1710. n. 4., Gyárfás, i. m. III. 239. 240.) 1750-ben pedig ugyane helység mint: «Janko cumanicalis» fordul elő. (U. o.) — A XVI. századi Jankó-szállás elnevezésből világosan látszik, hogy itt már *kun teleppel* van dolgunk; bizonyára oly formán, hogy egymás tőszomszédjában: Csőszapa nemesi vagy paraszt-, Jankószállása pedig szabad kun birtok. 1495-ben Csongrád megyében (Adorjánra és Vastorokra nézve) egy: «Petrus Athlamos de *Inkazallasa*» nevű kir. ember (késéskívül nemesi birtokot nyert *kun*) is kijelöltetik. (Dl. 20348.) Meglehet, hogy ez az Inkaszállás (értsd: Janka-szállás, Ivánka-szállás) a későbbi Jankó-szállás. Jankovác mellett különben ma egy Ivánka nevű pusztája is van.

Czobor-Szent-Mihály. Zenthmihal. Zenthmyhal. (1391: Zichy okmt. IV. 469., 1399: Dl. 8474; 1479: Dl. 18261; 1480: Dl. 18381.) Kis-Szent-Mihály. (Hit. másolatban, Sz.-Mihálylyal együtt. 1399: Dl. 8474.) Choburzentmyhall. (1403: Dl. 8904.) Czoborzenthmyhal. Zenthmyhali. (1480: Dl. 18400.) Czoborzenthmyhal. Zenthmyhal. (1495: Dl. 20254; 1520—22. évi tizedlajstr.) Földesurai (főleg) a Czobor-ok, kik állandóan e helységről neveztek magukat. Ugyanők itt 1481-ben a domonkosok részére, a Bold. Szűz tiszteletére kolostort alapítottak. — E helység fekvését, *mint a Halmosét és Jánosiet (l. ott)*, második évszázada kutatják már. A mult században hivatalosan keresték (l. főleg: Orsz. Lltár. Juridicorum fons. 1783: 240.); korunkban Pesty és Iványi foglalkoztak vele. (Helynevek. I. 346. l. és Bács-Bodrogm. helynévt. 53. és 144. l.) Pesty nem járt el rendszeresen; Iványi behatóbban dolgozott, de ő sem mindig eredeti forrásokból. Részemről *kényszerítve érzem magam az egész közép-kori kuttó-anyag alapján, bővebb megokolással* mondanom el véleményemet. — 1399-ben, mikor (Sz.-András, Bakaes, Régy és Csomoklya helységekkel együtt) megjárják határát: *Kis-Szent-Mihályt Szántóval és Régy-gyel* mondják határosnak. Szántó alatt kétségtelenül a mai Szantova értendő (v. ö. 1407: Dl. 9021.), Régy alatt pedig a mai Rigyicza. E nyom szerint tehát a mai Krusevlye táján kellene keresnünk Szent-Mihályt. Csakhogy ez alkalommal csupán *Kis-Sz.-Mihályt* említik, mely egy távolabbi fekvésű Nagy-Sz.-Mihály létezését is megengedi; alább pedig: (Nagy-?)Szent-Mihályt *Sz.-Andrással* mondják határosnak, melytől azonban (t. i. Sz.-Mihály) esetleg dél felé is feketett. Ez a *Sz.-András* ugyanez oklevél szerint *Szent-Mártonnal* volt határos, melyről már tudjuk, hogy a mai Nemes-Militics táján feküdt. (V. ö. Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14.) 1442-ben Czobor-Szent-Mihálynak is határosai azok a nemesek, a kiket Jánosi (l. ott) helységnél felsoroltunk; s viszont az ugyanott említett 1448. évi oklevél Cz.-Szent-Mihálynak Jánosihoz, — egy 1481. s két 1483. évi pedig (Dl. 18528. 18839. 18840.) Gergelyihez való közelségét is bizonyítja. Ugyancsak más két 1483. évi okirat (Dl. 18817. 18834.) szerint Czobor-Sz.-Mihály ismét Sz.-Márton szomszédjául tűnik föl. Végül az 1520—21. évi tizedlajstrom Czobor-Szent-Mihályt mindig Csomoklya és Vanna után sorolja föl; így tehát e helységet *másutt, mint a mai Csonoplya, Nemes-Militics helységek s Karakoria pusztája táján — semmiképp sem kereshetjük.* S hogy csakugyan itt feküdt, mutatja a bizonyára kitünően

értesült Illésházi István nádor megjegyzése, mely szerint *Czobor-Szent-Mihályt az ő idejében (1599.) a törökök Zombornak hívták*. E döntő adatot Iványi halásztta ki a Monumenták tengeréből (Irók. VII. 67.), s ez által biztos alapot adott a Czobor-Sz.-Mihály—Zombor-féle kombinációnak, melyet már a mult század tapogatózó hivatalos történet-kutatói is hajlandók voltak elfogadni. (Juridic. fons, i. h.) Miképen válhatott Czobor-ból Zombor? — a fölött bizonyára lehet vitázni; de az Illésházi értesítésének értéke fölött bajosan, főleg mivel a középkori adatok sem mondanak ellene. — Végül intenem kell a kutatót, nehogy összekeverje a Czoboroknak a Marótiak után, a szent-györgyi Grófokkal vitásan birt birtokait ugyanazoknak: Czobor-Sz.-Mihály, Halmos és Jánosi nevű törzsbirtokaikkal. Az Iványinál 1466-hoz (i. m. 56. l.) említett oklevél pedig ugyanott nincs megbízhatóan közölve; s a nyilvánvaló tévedés bizonyára az ó-budai apácák Hetes (szintén a Czoboroké, a Marótiak után) elleni 1483. évi támadásának összezavarásából eredt. (Dl. 18730. 18783. — V. ö., főleg az idézetekre nézve a Czobor család, Czobor-Szent-Mihály erősség s a Petykei cs. a.)

Dajbok. Dayboch, Daybok. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) A mai Szantova és Dautova vidékén kell keresnünk.

Dalacsa. Dalacha. (1272—1384—1517: Process. Tabulares. 12., okl. másolatok; 1488: *Pestmegyei lltár, eredeti oklevél*.) 1384-ben határozottan *bodrogmegyei* hely. Ugyanekkor részeit az országbíró a darói Majos-oknak (Tolnamegyéből), részeit a (tolnamegyei) ábr(ah)ámi ciszterczita apátságnak ítélte oda, mely már alapítójától Mojs nádortól kapta. (1272.) 1517-ben ugyanez apátságé, de ekkor már, úgy látszik, *inkább Fejérmegyéhez* számították. Ma dülő, *Dalocsa* néven, a mai Pestmegye déli vidékén fekvő Bogyiszló határában. *Ez a Bogyiszló* (helyesebben: *Bogyoszló*) hasonlóképen az ábr(ah)ámi apátságé lehetett, mely 1272-ben Dalacsával együtt ezt is kapta Mojs nádortól. S mivel később tudtommal sohasem fordul elő a középkori oklevelekben, sőt a Dalacsa miatt 1517-ben megejtett tanú-vallatás alkalmával sem szerepel a nagyszámú szomszédosok között, — nem [gondolhatunk mást, mint hogy ekkor is az apátságé volt. De hogy *Fejér- vagy Bodrogmegyéhez* tartozott-e, nem dönthető el. Nevét is csupán egy ízben írják helyesen (*villa Buguzlou*, 1272: Fejér. V. 1. 262.), máskor: Reuguzlo, Ryuguzlou, Tinguszlo sat. alakra ferdtik a közölt másolatok. (1270—73: Fejér. V. 1. 86., V. 2. 89. és Proc. Tabul. 12.)

Darvas(z). Hospites de Daruaz. (1401: Zichy okmt. V. 238.) Darwaz. (1438: Zsélyi llt., 1520—22. é. tiz.-l.) Apáti mellett feküdt.

Daut. (Davot. Davod.) Publicum forum in poss. Dauuch. (1342: Zichy okmt. II. 39.) Poss. Dauth, Dawth, Dauoth, Dawoth, Dawod sat. (1351: Haz. okmt. V. 124., 1405: Zichy okmt. V. 390., 1407: U. o. 528., 1520—21. tiz.-l., Iványi, i. h. 60.) Comes camararum regalium (de Zond et) de Dawoth. (1430: Zsélyi llt.) Heti vásáros és kir. kamarai székhely volt. Földesurai: a szekesői Herczegek. — Ma Dautova, Bajától délre, a Duna m.

Déd. Deed. (1404: Dl. 29219; 1441. 1455: Tört. Társ. letét.) Ded. (1430: Dl. 12331.) Bartán, Tatárrév és Páris helységekkel együtt tűnik föl, s ezek vidékén feküdt is.

Dé(z)s. Dees. (1400: Zichy okmt. V. 146.) A bátmonostori Töttösök birtokai közt Mátyusegyháza mellett sorolják föl.

Dus(teleke). Terra Dustheluk. (1341: Zichy okmt. I. 607.) Poss. Dwus-teluky. (1343: U. o. II. 81.) Poss. Duus. (1372: U. o. III. 460.) Populi de Dus. (1388: Kismart. llt. 32. E. 299.) Poss. Dws. (1405: U. o. V. 390.) A mai Dautova és Szántova közti vidéken kereshetjük.

Ecsér (?). Poss. Echer. (? 1384: Kismart. llt. 32. E. 293.) Kajánnal együtt mint a bátmonostori Töttösök birtoka fordul elő.

Egyházas-Csepcs. L. Csepcs helys. a.

Egyházas-Kajánd. L. Kajánd a.

Él. (Éld. Éled.) Possessiones capituli . . . Albensis El et Elzekcheu. 1341: Zichy okmt. I. 619.) Poss. Il. (1355: Kismart. llt. 32. C. 137.) Poss. Eel. (1392: U. o. IV. 496.) Eled. (1450: Kismart. llt. 32. EE. 433.) Eld. (1482: U. o. 47. W. 16.) Mind Él(d) mind Él-Szekeső Baracska és Bátmonostor körül feküdt.

Él-Csepcs. L. Csepcs helys. a.

Él-Szekeső. L. Él helys. a.

Erdőalja. Erdealya. (1520—22. tiz.-l.) Jánosival együtt fordul elő; az 1553. évi defter (j. m. II. 148. l.) Herdvál alakban (Haj-)Szent-Lőrincz mellett sorolja föl, tehát kétségtelenül Jánosi (l. itt és Csőszapa helys. a.) vidékén feküdt. (Iványi tévedésére nézve v. ö. Bácsbodr. m. helyn. 68. l.)

Érsek-Száka. L. Száka helys. a.

Eszter. (Fesztör.) Ezther. (1408: Zichy okmt. V. 564., 1428: Zsélyi llt. Ezter. (1470: Soós es. llt.) Ezther. Ezthwr. (1520—21. é. tiz.-l.) Borsod és Katymár vidékén feküdt.

Fel-Szántó. L. Szántó c) helys. a.

Félegyház. Feleghaz. (1406: Zichy okmt. V. 486., 1421: Zsélyi llt.) A mai Mátéháza és Borsod közt sorolják föl.

Felső-Hetes. L. Hetes a.

Gara. Gara. (III. Endre kir. kora: Zichy okmt. I. 100., 1334. 1359. 1364: U. o. 421., III. 144. és 287., 1466: Dl. 16378; 1520—21. é. tiz.-l.) Hetivásárját 1364-ben említik. A XV. században a bátmonostori Töttösöké, majd utánok a Várdaiaké (Kisvárdaiaké) volt. — Bajától dk. esik.

Gerebecz. (Gereböcz.) Poss. Gherebuch. (1347: Kismart. llt. 32. E. 234.) Poss. Gerebuch. (1349: Zichy okmt. II. 377., 1384: U. o. IV. 383.) Kerebech. (1400: U. o. V. 188.) Gerebech. (1426: Zsélyi llt.) Baracska és Bátmonostor vidékén feküdt. A czikádori apátságé volt.

Gergelyi. (Gergeri.) Gergury. (1364: Zichy okmt. III. 244.) Gergery (1410: Br. Révay es. llt. Bodr. I. 14., 1477: Dl. 17925; 1520—21. é. tiz.-l.) Gergeri. (1413: Dl. 10098.) Gergey. (1448: Dl. 14164.) A mult században az emlegetett tanúkihallgatás alkalmával, a Zombor város határában (egyenesen észak felé, Zombor és Gakova közt fele úton) elterülő Karakoriával (akkor: Karagoria, Gligoria) való azonosságát keresték; bár ekkor már senki sem emlékezett a régi Gergelyire. (Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1710. n. 3.)

Geszt. Laurenc. de Gezty. (1364: Zichy okmt. III. 244.) Gezth. (1482: Dl. 18729.) Az 1520—22. é. tiz.-lajstromban Jánosi (Büdi, Gergelyi sat.) helységekkel együtt sorolják föl.

Gibár(t). (**Gebárt.**) Terra vacua Geubar. Geubart. (1340: Zichy okmt. I. 586. 587.) Poss. Gebarth. (1346: U. o. II. 197.) Gybart. (1347: Kismart. llt. 32. D. 177.) 1340-ben Bátorregyházával együtt említik; 1347-ben pedig Sz.-Lászlóval mondják határosnak.

Göllencs. L. Igalhegy helys. a.

Gyapol. Terra Gyopul — Teprez vagy Tepremez kun birtokába jut. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313.) Terra Gypol — a Teprez fiáé. (1338: Kismart. llt. 32. A. 45.) Poss. Gopul al. nomine Tepermez. (1346: Zichy okmt. II. 197.) Poss. Thepremez. (1346: U. o. 213.) Poss. Tepremez al. nom. Gyapul. (1347: Kismart. llt. 96. f. 2. n. 8.) Pakával volt határos.

Gyerő-Hetes. (Győrő-Hetes. Győre-Hetes.) L. Hetes helys. a.

Gyertyános. L. Bácsmegyében.

Gyula. Poss. Gywla. (1409: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 14.) Pred. Gywla. (1423: Dl. 11288; 1512: Br. Révay cs. llt. i. h. III. 6.) Pacsérall határos volt, mint látszik: a mai Csonoplya, N.-Militics vagy Sztanisics felé.

Hagmásegyház. Poss. seu pred. Hagmaseghaz. (1440 körül: Zsélyi llt.)

Halmos. (Halmas.) Halmus. (1399: Dl. 8474; 1409: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14., 1442: Dl. 13669.) Haalmas. (1403: Dl. 8904.) Halmos. (1405: Dl. 9034; 1520—21. é. tiz.-l.) Halmas. (1474: Körmendi llt. Himfiana, n. 564.) Legnagyobb részben a Czoboroké volt. (V. ö. 1481: Dl. 18528; 1483: Dl. 18339. 18340; 1506: Dl. 29066.) A kik Jánosit (l. ott) a mai Jankovác-zsal egynek veszik, Halmos-t a mai Almással azonosítják. Pedig nem járnak helyes úton; Halmos szintén közelebb feküdt Czobor-Sz.-Mihályhoz, azaz a mai Zomborhoz. Hogy mindig ezzel és Jánosival együtt emlegetik, szintén jelent valamit, főleg 1442-ben, midőn (mint Jánosinál látjuk) szomszédait is föl sorolják. 1399-ben, midőn Sz.-Mihálylyal (l. itt) együtt ennek is megjárják határát, Halmos *Bakacs*sal határos, már pedig e helység kétségtelenül a mai Sztanisics vidékén feküdt, tehát távol a mai Almástól. 1409-ben, mikor Régy, Bakacs és Csonoplya határát írják le, Halmos fekvését még szabatosabban megjelölik, mert *Sz.-Márton és Gergelyi* szomszédjának írják. Ennélfogva, minthogy ugyanez oklevél szerint Sz.-Márton Csomoklyával, több 1481. és 1483. évi oklevél szerint Czobor-Sz.-Mihálylyal volt határos s így a mai Nemes-Militics táján feküdt; Gergelyi pedig a Zombor határában (é.) elterülő mai Karakoria pusztával azonos: Halmos csupán a Gakova helység és Karakoria közti vidéken, a Hübel-ek, Hügel-ek, a kettős Halom sat. táján (katonai térkép 1:75,000) *kereshető*. Mikor Halmos 1506-ban újra fölmerül, ismét (Sarok-) Szent-Mártonnal határos; az 1520—21. évi tizedlajstromban pedig állandóan Kakat (ma: Gakova) és Csomoklya közt, Vanna (Csomoklya szomszédja volt észak felé) társaságában foglal helyet. (V. ö. Orsz. Lltár Juridicorum fons 240. ex 1783., mely hivatalos oklevél szintén nem meri Halmost Almással azonosnak venni, bár az alkalom csalogató és kényelmes.)

Haraszt(i). Harazthi, Harazthy. (1333: Haz. oklt. 205., 1342: Anjouk. okmt. IV. 189.) Harazth. (1479: Dl. 18232.) A mai Rasztinának felel meg. Zombortól é. felé.

Herczeg-Szántó. L. Szántó helys. a.

Hetes. Kethethes. Hetes utraque. (1432: Dl. 12441; 1468: Dl. 16681; 1475: Dl. 17710; 1477: Dl. 17925.) Utraque Hethes *et* Gewrewhethes, Gcrewhethes. (1449: Dl. 14238. 14239.) Naghetes, Kyshetes, Felsewhethes. (1460: Dl. 14762.) Hethes. Gewrethethes. (1468: Dl. 16773.) Hethyes, Kysbethyes. (1482: Dl. 18730.) Naghhethes. (1482: Dl. 18657.) Hethes. Naghhethes, Kys-hethes. (1520—22. é. tiz.-l. V. ö. 1460: Dl. 16763.) Tehát legalább is három ily nevű falu állt fönne egy időben, ú. m. Alsó- és Felső- (vagy Nagy- és Kis-) Hetes és Gyerő- vagy Győrő-Hetes. — A Duna közelében feküdtek, a mai Monostorszeg vidékén. E tájon, Kupuszina határában, a múlt századi tanú-vallatások alkalmával még egy: Hetesicza nevű fok és hid őrzé emlékét. (Orsz. Lit. N. R. A. fasc. 1710. n. 3.)

Hő(l)gy(-teleke). Terra Holgteluk. (1341: Zichy okmt. I. 607.) Poss. Heugteluky. (1343: U. o. II. 81.) Helgteleke, Helg. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) Poss. Hulg. (1372: Zichy okmt. III. 460.) Dus-sal (vagyis Dustelekekkel) határos volt. (L. ott.)

Igalhegy. (Igaliszeg.) Igalheg. Gwllench al. nom. Igalzeg. (1391: Zichy okmt. IV. 468. 469.) Igalhegh. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.) A szekescői Herczegké és Gesztieké volt; valahol a Duna mentén fekhetett.

Iklód. Poss. Ikod. (1406: Dl. 9214; 1406: Dl. 9695.) Aranyannal együtt emlegetik, mint egy Czobor-leány birtokát. Ugy látszik e megyében feküdt.

II. L. Él alakban.

Il(l)ye. (Ilya.) Possessiones tres Ilya. (1339: Zichy okmt. I. 561.) Eg-hazas Ilya. (U. o.) Illye. (1426: Dl. 11748.) Szent-Lászlóval és Ör(ö)ssel volt határos: 1426-ban azonban, mint a haj-sz.-lőrinczi prépostság birtoka — Csen-tével kapcsolatban merül föl.

Istvánvölgye. Istwanwelge. (1520—21. tiz.-l.) Ma Istvánmegye, Baja és Szent-István közelében, mely utóbbi mellett fordul elő a lajstromban.

Ivánfalva. Iwanfalwa. (1425: Dl. 11664; 1460: Dl. 16762; 1466: Dl. 16294.) Nemesi névben és előnévben, olykor mint Hetes határosa tűnik föl. Az 1522. évi tiz.-lajstromban is előfordul. (V. ö. 1391: Zichy okmt. IV. 465., a hol: Iuahonfalua fordul elő. L. a Czobor cs. és Ordód helys. a. is.)

Izsér. Iser. (1520—21. tiz.-l.) Csanád mellett fordul elő mindig. Pesty szerint ennek területével egyesült. (Eltűnt r. vm. I. 237.)

Jánosi. Janusy, Janussy. (1381: Békássy cs. llt., 1403: Dl. 8905; 1472: Dl. 17365.) Janosy, Janossy. (1448: Dl. 14207. 1455: Tört. Társ. let., 1483: Dl. 18839. 18840.) Januse. (1450: Kismart. llt. 32. EE. 433.) Janosi. (1520—22. évi tizedlajstrom. — V. ö. 1442: Dl. 13670; 1484: Dl. 18954.) Czobor-Szent-Mihálylyal és Halmossal együtt emlegetik, mint főleg a Czoborok, Jánosiak és jánosi Kis-ek birtokát. Pesty, Iványi, Steltzer, s általában, a kik eddig irtak róla: a Szabadkától ény. cső mai Jankovácz-czal azonosítják. *E vélemény azonban határozottan téves* és semmi másra nem alapúl, mint hogy a Jankovácz név a Jánosi szlávós (szerb) fordításául egyszerűen elfogad-tatott. Jánosi nem feketett ily távol Czobor-Szent-Mihálytól. 1381-ben, mikor az előttem levő oklevelekben először fölmerül, kétségtelen határosnak vehető *Lekcsével*, mert a (Lekcsén és később Pakán birtokos) Lekcsei család hatal-maskodik rajta, s foglal el belőle egy rétét. Lekcse pedig 1436-ban Szöllőssel

tő-szomszéd, a mely viszont a (mint pusztá) ma is meglevő Pakával volt határos. Jánosit tehát nem kereshetjük másutt, *mint Zombortól észak-nyugotnak: Gakova felé*. Hogy ez állítás helyes, más nyomok is bizonyítják. 1442-ben ugyanis, midőn a Czoborokat: Cz.-Sz.-Mihály, Halmos és Jánosi birtokába beigtatták, az igtatásnál *csupa e vidékről* (Régyről, mely ma Rigyicza, Sz.-Miklósról és Büdiről) *való szomszédosok jelentek meg*, ú. m. a Régyiek, a Szentmiklósiak és *sz.-miklósi Csukatok* s a büdi Csécsiek. (Ezekből a nevekből ferdítették monografusaink a: Csukat és Zend-molás képtelen helyneveket.) Egy 1448. évi oklevél szerint sem feketett távol Jánosi Czobor-Szent-Mihálytól. Még többet bizonyít egy 1483. évi oklevél, mely szerint a jánosi Kis-ek a Czoboroknak: Jánosi, Czobor-Szent-Mihály és Sz.-Andrásteleke nevű birtokán (utóbbi ekkor pusztá) hatalmaskodtak. Már pedig Sz.-András vagy (mikor pusztává lett:) Sz.-Andrásteleke nem messze feküdt Czobor-Szent-Mihálytól (nagyjából: a mai Zombortól), így tehát ismét egy csomóban fekvő helységek értendők. Mikor e hatalmaskodások miatt 1483-ban tanúvallatást tartottak, *szomszédosokul*: a Szöllősieket, Szákaiakat, Régyieket, gergelyi Kaszásokat, kakati Zél-eket, Tamásfalviakat, Piskieket sat. említik, kik mind *ép a mai Gakova, Zombor sat.* vidékéről származnak. Viszont (az Iványitól i. m. 7. l. említett) Árokháziak ekkor *határozottan comprovincialisok*, azaz csak: *(távolabbi)* bodrogmegyebeliek. Egy 1484. évi oklevél szerint Jánosi helység Bodroghoz feketett közel, melyet Bezdán alá helyezhetünk. Végül csupán és kizárólag e helyre mutat az 1520—22. évi tizedlajstrom is, mely Jánosi-t mindig (Geszt), Sári, Büdi, Gergelyi sat. helységekkel együtt sorolja föl. — *A mai Jankovácza vidékén pedig Jánosi nevű helységről soha egyetlen szó sincs.* (V. ö. Orsz. Lítár. Juridicorum fons 240. ex 1783., mely okirat, a Czoborok birtokait kutatván, szintén *nem merészel* Jankovácza gondolni, hanem Zombor határában kereskedik; de *l. főleg: Cső(s)zapa* továbbá: Czobor-Szent-Mihály és Halmos helys. a.)

Járom-Szent-Miklós. Jarumzenthmiclos. (1391: Dl. 7671.) Jarumzenthmyklos. (1415: Dl. 10161.) Bodrogmegyei köznemes majd ügyvéd (János) nevében fordul elő.

Job(b)ágy. (Jobbágy-Szent-Miklós.) Jobag, Jobagh. (1321: Zichy okmt. I. 199., 1330: U. o. 364., 1427: Zsélyi lt., 1464: Dl. 16053; 1482: Dl. 18681.) Rendszerint köznemesek nevében fordul elő. Azonos lehet ezzel: Jobbágy-Szent-Miklós, mely következő alakokban merül föl: Jobagzenthmiklos. (1427: Zsélyi lt., köznemes nevében.) Jobagzenthmiklos, Jobagh. (1434: Kállay cs. lt., egy kalocsai egyházmegyei közjegyző nevében.)

Kagymár. L. Katymár néven.

Kaján(d). Kayand. (1323. 1406: Zichy okmt. I. 236., V. 486; 1466: Dl. 16378; 1482: Dl. 18732.) Kayan. (1391: Zichy okmt. IV. 465.) Eghazaskayand. (1400: U. o. V. 146.) Gara vidékén feküdt.

Kakat. (Kakad.) Kokot. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313.) Kakath. (1407: Dl. 9021; 1410: Br. Révay cs. lt. Bodrog. I. 26., 1480: Dl. 18400.) Kakad. (1468: Dl. 16681.) 1280-ban mint Gyapol, 1410-ben mint Rég(y) szomszédját említik; az 1520—21. é. tiz.-lajstromban pedig Katymár, Csomoklya, Halmos sat. társaságában sorolják föl. Rég(y) a mai Rigyicza, Gyapol odább

ddny. feküdt (Pakával volt határos, mely Gakova és Bezdán közt, mint pusztá, ma is megvan); Kakat-ot tehát a mai Rigycza és Gakova közti vidéken kereshetjük; sőt magában Gakovában meg is találhatjuk. (Utóbbit a mult században még: Kakova-nak ejtették, de a régi Szakát vagy Zakát kereszték benne, a mi nyilvánvaló tévedés. Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1710. n. 3. — Különben a Zombortól d. eső mai Bresztováczt is nevezték előbb Gákova-nak, erről azonban itt szó sem lehet. U. o. 1710. n. 4.)

Kákony. Kakony. (Pestmegyei nemes nevében. 1488: Pestmegye llt.) Kakon. (1520—21. tiz.-l.) Ma pusztá Pestm. dny. szögletében Csanádtól dny., a Duna mellett. Lehet, hogy XV. sz.-ban is Pestmegyéhez tartozott.

Kakucs. Kakwch. (1481: Dl. 18514; 1486: Dl. 19177; 1520. é. tiz.-l.) Úgy látszik a Duna mentén, valahol Baja vidékén (dél felé) feküdt.

Kál. Kal. (1392: Zichy okmt. IV. 501.) Köznemes nevéből ismeretes. — A megye ény. vidékén kereshtjük.

Kálmán. Calman. (1407: Dl. 9021.) Csomoklya, Szent-Márton, Régy sat. vidékén fekehetett.

Kaplan(y). L. Bácsmegyében.

Katymár. Kagmar. (1393: Zichy okmt. IV. 529.) Kachmár. (1406: U. o. V. 486.) Kathmar. (1466: Dl. 16378.) Kathymar. (1499: Kismart. llt. 47. W. 20.) Ma is megtaláljuk Zombortól é.

Kecskés. Kechkes. (1346: Zichy okmt. II. 213., 1470: Soós cs. llt., 1522. é. tiz.-l.) Küllöd vidékén kereshtjük.

Kengyi. (Kendi.) Kengy. (Köznemes nevében. 1391: Zichy okmt. IV. 467.) Poss. Kendy. (1479: Dl. 18232.) Kenghy. (1480: Dl. 18354.) Kengy. (1480: Dl. 18381.) Úgy látszik Paka (kétségtelenül azonban: Ordód) vidékén feküdt.

Kerebecz. L. Gerebecz alakban.

Kerek-Bökéd. (Kerek-Bököd.) L. Bököd helys. a.

Keresztes. Kerestes. (1422: Dl. 11187.) Kerezthes. (1433: Dl. 12514; 1485: Dl. 19089; 1487: Dl. 19310.) A lévai Csehek birtokai közt rendszerint Battyán és Vanna közt sorolják föl.

Keresztur. Keresthwr. (1428: Körmendi llt. Alm. I. Lad. II. n. 2.) Keresthwr. (1485: Dl. 19089.) A lévai Cseheké volt. — Valószínű, hogy Csoplya mellett feküdt.

Kétház. Kedhaz, Kedhaza. (1391: Zichy okmt. IV. 465.) Kethaz. (1448: Dl. 14164; 1466: Dl. 16294.) Kethhaz. (1477: Dl. 17926.) Kethhas. (1522. é. tiz.-l.) Pesty szerint (Eltünt m. 237.) a ma Kétvillo pusztának felel meg, Moholtól nyug. Ez azonban tévedés; Kétházat valahol Gakova, Bereg, Rasztina sat. táján kereshtjük. (V. ö. Bácsmegyében: Kétfülű helys. a.)

Kis-Hetes. L. Hetes a.

Kis-Küll(y)öd. L. Küll(y)öd a.

Kis-Pál(y)i. L. Pongrácz a.

Kis-Szent-Király. L. Szent-Királynál Bácsmegyében.

Kis-Szent-Márton. L. Szent-Márton helys. a.

Kis-Szent-Mihály. L. Czobor-Szent-Mihály a.

Kormos. Kormos. (1399—1400: Dl. 8492; 1430: Dl. 11288; 1480: Dl. 18400.) Kormus. (1433: Zsélyi llt.) Vámszedő hely volt. 1480-ban a bartáni várhoz tartozott. 1478-ban a Niczkiek birtokai közt sorolnak föl egy: *Kozmus* nevű falut. (Haz. okmt. IV. 429.) Hihetőleg ez alatt is: *Kormos* értendő.

Kökényes. Kuquinis. (1333: Kismart. llt. 32. A. 28.) Kukunes. (1368: Zichy okmt. III. 361.) Kwkenies. (1440: Zsélyi llt.) Bát-monostor és Tárnok körül feketett. (Vaskút táján kel.)

Körtvélyes. Kerthweles. Kerthwelyes. (1520—21.) Ily nevű helység fordul elő a tizedlajstromban, a mai Pestmegye dny. sarkában feküdt Csanád, Szent-György, Izsér, Ságod, Kákony, Szent-István sat. helységekkel együtt. Ez nem lehet azonos a Bajától dk. eső mai Krusevlye faluval. Pesty Körtvélyest állandóan a mai Krusevlyének véli. (Helyn. I., Eltűnt r. vm. I. 237.)

Küll(y)öd. (Kölöd. Kölögy.) Kuluud. (1330: Zichy okmt. I. 359.) Kylyud. (1374. körül: U. o. III. 517.) Belkulud. Belkwled. Beelkywlewd. (1341: Anjouk. okmt. IV. 109., 1431: Dl. 12370; 1433: Dl. 12514; 1485: Dl. 19089.) Keled. Kelud. Kolyod. (1391: Zichy okmt. IV. 465. 467.) Kwlug. (1391: U. o. 468.) Kwlod. (1425: Dl. 11664.) Kewlegh. (1470: Soós cs. llt.) Kwlwd. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.) Kewlewd. (1487: Dl. 19310.) Kyskelud. Nagkwld. (1520—22. é. tiz.-l.) A mai Kollut, Bezdán mellett é.

Külső-Bál. L. Bál a.

Lak. Villa Lok. (1318. körül: Zichy okmt. I. 162.) Laak. (1384: U. o. IV. 287.) Lak. (1401: U. o. V. 246., 1466: Dl. 16378.) Bátmonostor és Szeremlyén közt feküdt.

László-Aranyan. L. Aranyan helys. a.

Lekcse. (Legcse. Lecske.) Lekche. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313., 1399—1490: Dl. 8492; 1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et B.) Lechke. 1364: Zichy okmt. III. 244.) Legchee. (1405: U. o. V. 390.) Leckeze. (1460: Dl. 16763.) Letzke. (1522. é. tiz.-l.) Bartán és Hetes vidékén feküdt.

Lengyel. Poss. Lengel. (1323: Zichy okmt. I. 236., 1412: Dl. 9951; 1455: Tört. Társ. letét.) Lengyel. (1410: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 26.) Ma egy Legyen nevű pusztát találunk Katymár és Stanisics közt. Kétségtelenül ennek felel meg. (V. ö. 1466: Dl. 16294. 1:378.)

Lipoltföld. Lypolthfeld. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) A mai Szantova, Dautova sat. vidékén kell keresnünk.

Magyere. L. Megyerő alakban

Mátyus-(egy)-háza. (Mátisháza.) Matyuseghaza. (1341: Kismart. llt. 32. B. 67.) Mathiushaza. (1384: Zichy okmt. IV. 286.) Machuhaza. (1406: U. o. V. 486.) Mathywshaza. (1466: Dl. 16378.) Mathezshaza. (1482: Kismart. llt. 47. W. 16.) Mathishaza. Mathisshaza. (1482: Dl. 18729; 1520—21. é. tiz.-l.) A mai Mátéháza, Bajától k.

Megyer(ő). (Megyere. Megyerej.) Megere. (1335: Zichy okmt. I. 476.) Megerey (Megery) terra. (1343: U. o. II. 73., III. 305.) Meger. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) Magere. (1347: Zichy okmt. II. 241.) Megereu. Megeren. (1368: U. o. III. 363.) Tóti mellett ész. feküdt.

Mene. Poss. Mene. (1441: Tört. Társ. letét.) Baracska-Szent-György után sorolják föl ez oklevélben.

Mező-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Miske. Myske. (1371: Zichy okmt. III. 429., 1431: Zsélyi llt.) 1431-ben Székfelylyel és Eszterrel együtt említik. Valahol Katymár, Borsod, Gara sat. vidékén kereshetjük.

Mojszun-nádaga. Poss. Moyzunnadaga. (1346: Kismart. llt. 32. D. 170.) Rendessel együtt merül föl.

Monostor. L. Bodrog-monostornál. (V. ö. a városok közt is: Bát-monostora a.)

Monyorós. Poss. Monyoros. (1459: Dl. 15416; 1495: Dl. 20356.) A Sz.-Keresztről nevezett bodrog-szigeti pálos kolostoré volt, mely 1459-ben benépesítését tervezte. Azt azonban: Bodrog vagy oda-át Baranyamegyében feküdt-e, eldönteni nem tudom; bár azt hiszem inkább a baranyai oldalon keresendő.

Morha(r)t-Szántó. (Marhart-Szántó.) L. Szántó c) helys. a.

Murgó. Murgó. (1290: Kismart. llt. 47. B. 4., 1291: U. o. 47. K. 2. III. Endre kir. kora: Zichy okmt. I. 101.) Garával határos volt.

Nádas. Terra Nadas. (1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et B.) Paka, Lekce sat. helységekkel egy csoportban feküdt.

Nagy-Aranyan. L. Aranyan helys. a.

Nagyfalu. L. Pog(y) a.

Nagy-Hetes. L. Hetes a.

Nagy-Küll(y)öd. L. Küll(y)öd a.

Napfény. Poss. Napfen. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) Ekkor, mint a Korvin J. birtoka, Bodrogmegyében tűnik föl; különben inkább Csongrádmegyéhez (l. ott) tartozott. (V. ö. a következő helys. a.)

Negyven(d). Negueny. (1339: Zichy okmt. I. 566.) Neguen. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Neghwen. Negwend. (1433: Dl. 12514; 1487: Dl. 19310.) A Duna mentén, hihetőleg a mai Kollut táján feküdt. (Nem a mai Nagyfény, mint Pesty véli. L. Csongrádmegyében: Napfénynél.)

Németi. Nemety. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) A lekcsei nemeseké volt ekkor. — A mai Szantova táján (dk. felé?) kereshetjük.

Nyárás. Nyaras. (1344: Kismart. llt. 32. D. 165.) A mai Szantova vidékén kell keresnünk.

Nyavalyád. (Nyavalyág.) Nawalyad. (1384: Zichy okmt. IV. 283.) Nalag. (1391: U. o. 469.) Nawalyad. (1418: Dl. 10682. V. ö. Haz. okmt. V. 125.) A szekesői Herczegeké, — s Gara, Kajánd sat. helységek szomszédja volt.

Nyék. Villa Nek. (1402: Zichy okmt. V. 328.) Garával együtt merül föl s úgy látszik Bodrogmegyében feküdt.

Odvard. L. Udvard alakban.

Ordód. Ordod. (1449: Dl. 14239; 1460: Dl. 16763.) Poss. Ordod. (1479: Dl. 18232.) Ordood. (1480: Dl. 18381.) Leginkább nemesi nevekben fordul elő. — Ordodz. (1522. é. tiz.-l.) A Gergelyi, Száka és Szántó közti vidéken feketett. 1479-ben Ivánfalvával és Kendivel mondják határosnak.

Orosz. Oroz. (1520—21.) Ságoddal és Csanáddal együtt fordul elő a tiz.-lajstromban. Ezekről északra, (Pestm.) Fajszt mellett találunk ma ily nevű pusztát, mely azonban a középkorban már Soltmegyéhez tartozott.

Orvos (?). L. Baranyamegyében.

Ör(ö)s. (Öres.) Vrs. (1339: Kismart. llt. 32. A. 55.) Poss. nobilium de Ewrs. (1346: Zichy okmt. II. 197.) Ewrws. (1408: U. o. V. 564.) Wres. (1412: Dl. 9951.) *Úgy látszik: valahol (Borsod és) Lengyel vidékén feküdt.*

Őstelek. L. az Ősteleki cs. a.

Pacsir. (Pacsér.) Pacher. (1409: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 14.) Pachyr. (1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) 1504-ben Bodrogmegyéhez számítják. (L. *Csongrádmegyében.*)

Paka. Paka. (1346: Zichy okmt. II. 197., 1480: Dl. 18400.) Ma pusztá, Bezdán és Gakova közt.

Pál(y)i. (Pauli.) Pauli. (1323. 1340. 1346: Zichy okmt. I. 236. 588., II. 197.) Bajával és Bátmonostorral volt határos. (L. Pongrácz helys. a. is, melyet másként: Kis-Pál(y)inak neveznek.)

Pál(y)i-port. (Pauli-port.) Poss. Pauliport. (1346: Zichy okmt. II. 197.) Palyport. (1360. 1400. 1406: U. o. III. 187., V. 146. 574.) In possessione Palyport. in fluv. Voyas semper tributum portus fuisse. (1360—1399: U. o. V. 116.) Pál(y)i szomszédja volt.

Papí. Papy. Popy. (1432: Dl. 12441; 1468: Dl. 16681; 1475: Dl. 17710; 1522. é. tiz.-l.) A Duna mentén feküdt; Bodroggal határos volt.

Páris. Parys. Paris. (1409. 1410: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 14. és 26., 1416: Dl. 10161; 1448: Dl. 29266; 1453: Dl. 14707.) Bakaecsal, Vannával és Rég(y)gyel volt határos, tehát a mai Rigyicza és Stanisics vidékén feketett.

Patala. (Patola. Patana-Szent-Péter.) L. Szent-Péter a.

Pat(i). Judex (cum hospitibus) de Pati. (1401: Zichy okmt. V. 238. 240.) Apáti vidékén feküdt.

Pete. Poss. Pethe. (1472: Dl. 17310.) Baja vidékén kereshetjük. (A mai Patonicza fok? Pest-Csanádtól nyug. — V. ö. a Czobor cs. a.)

Pétertelve. Poss. Peterteleke. (1371: Zichy okmt. III. 429.) Peturteleke. (1384: Kismart. llt. 32. E. 293.) A megye ény. vidékén kereshetjük.

Pipa. Terra Pypa. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313., 1338: Kismart. llt. 32. A. 45.) Poss. Pypa. (1347: U. o. 96. f. 2. n. 8.) A haj.-sz.-lőrinczi prépostságé volt; Paka vidékén feküdt.

Piski. Pisky. (1415: Nagy Imre gyűjt.) Pysky. (1430: Dl. 12331; 1441. 1455: Tört. Társ. letét.) Bartánnal együtt emlegetik, 1441-ben mint kétségtelen bodrogmegyei helységet. Ezenkívül köznemesek nevében is fölmerül. (Pysky. 1368: Zichy okmt. III. 361., 1449. 1453: Dl. 14238. 14239. 14707. sat.)

Pog(y) pusztá. Poss. Pog vacua (et) habitatoribus destituta. (1340: Zichy okmt. IV. 575.) Mint a czikádori (széki) apátság birtokát Bököddel együtt említik. 1382-ben, mint ugyancz apátság birtoka: «poss. Pug al. nom. Nagdfalu». (Dr. Békefi. A czikádori ap. tört. 110. l.)

Pong(o)rác. Pongurach. (1340: Zichy okmt. I. 589.) Pongracz. (1390: Kismart. llt. 32. D. 191.) Kyspali al. nom. Pongorach. (1406: Zichy okmt. V. 489.) Kuspali al. nom. Pangracy. (1406: U. o. 486.) Pongrach. (1466: Dl. 16378.) Földesurai: a (pöngráczai!) Töttösfiek 1390-ben heti-vásár-jogot szereztek számára Zsigmond királytól. — Szeremlyénnel határos volt. (Dél felé?)

Pot(-telki). Poss. Poth. (1345: Kismart. llt. 32. D. 152.) Poss. Pochteluky. (1345: Zichy okmt. II. 184.) Bátoregyházzal együtt merül föl s kétségkívül ennek környékén feküdt is.

Pusztá-Száka. L. Száka a.

Rég(y). Reegh, Reeg. (1399: Dl. 8474; 1407: Dl. 9021; 1409: Br. Révay es. llt. Bodrog. I. 14., 1487: Br. Révay es. llt. Bodr. II. 16.) Reeh, Regh. (1305—30: Dl. 10161. 9021.) Reg. (1494: Dl. 20201.) A mai Rigycza, Bajától dk.

Rég(y)-Szent-Márton. Poss. (habitoribus destituta) Sancti Martini de Reeg. (1346: Zichy okmt. II. 213.) A haj-sz.-lőrinczi prépostság birtoka. Mily viszonyban volt Régy-gyel vagy Szent-Mártonnal? — nem tudom. Hihetőleg maga Régy (része) értendő.

Rém. (Rim.) Rym. (1466: Dl. 16296; 1501: Muz. llt.) Ma Rém, Jankovácztól ny.

Rendes (-egyháza). (Rendös. Rendös-egyháza.) Renduseghaza. (1341: Kismart. llt. 32. B. 67.) Poss. Rendys. (1346: U. o. 32. D. 170.) A megye ény. vidékén feküdt, hihetőleg Mátyusegyháza (Mátéháza) körül.

Répás-Szent-Király. L. Bácsmegyében: Szent-Király a.

Rusd (puszta). Terra vacua Rusd. (1340: Zichy okmt. I. 586.) Bátoregyházával együtt említik.

Ságod. Sagod. (1520—21. évi tiz.-l.) Ma dülő Sükösd határában, nyugot felé.

Sári. Sary. (1468: Dl. 16681. 16773. 1520—22. é. tiz.-l.) Ma Stanisics (Zombortól é.) határában találunk ily nevű pusztát. 1468-ban azonban kétségkívül nem erről van szó (s hihetőleg a tizedlajstromban sem), *mert az ekkor említett helység Sári, Papi, Hetes, Bodrog sat. vidékén feküdt.*

Sarok-Szent-Márton. (Sorok-Szent-Márton.) L. Szent-Márton a.

Solymos. Solumus. (1360: Zichy okmt. III. 176.) Benye (Benyő) mellett feküdt.

Somos-Száka. L. Száka alatt.

Sükösd. Sykesd. (1520—21. é. tiz.-l.) Bajától nem messze észak felé, a mai Pestmegyében találjuk. (Határában, ény. felé: Ó-Sükösd pusztá.) E helységgel látszik azonosnak a Töttös birtokában 1341-ben említett: possessio Sukedeghaza is. (Kismart. llt. 32. B. 67.)

Száka. Zaaka. (1375: Zichy okmt. III. 603.) Thetews Zaka. (1391: U. o. IV. 469.) Teteus Zakaya. (1401: U. o. V. 239.) Zaka, (1423: Br. Révay es. llt. Bodr. II. 20., 1448: Dl. 14182; 1477: Dl. 17925.) Pwztazaka. (1446: Dl. 13912.) Poss. Zaka, pred. Banzaka. (1468: Dl. 16717; 1476: Dl. 17854.) Pred. Banzakaya. (1477: Dl. 17969.) Zaka, Vizmelleki Zaka. (Másolat. 1512: Dl. 22350.) Ersezkaka. Wyzmellekyszaka. Somoszaka. (1520—22. é. tiz.-l.) A Duna és Zombor vidékén keresendő. Somos-Száka, Pusztá-Száka és Érsek-Száka — Apáti és Apos, Vizmelleki-Száka pedig Bodrog és Hetes vidékén tűnik föl a t.-lajstromban. *Töttös-Száka*, mely 1391-ben a kalocsai érseké, a későbbi *Érsek-Szákával* látszik azonosnak. — V. ö. Szent-György b) helys. a.

Szántó. *a*) Zantho in Sarkez. Zantho. (1520—21. é. tiz.-l.) Sárköz-Szántó a mai Pestm. dny. szögletében (Nádudvar mellett ny.) fekvő Szántó pusztának felel meg. — *b*) Zanthov. (1349: Zichy okmt. II. 387.) Zantow. (1372: U. o. III. 460.) Zantho. (1399: Dl. 8474; 1407: Dl. 9021; 1497: Muz. ltár.) A szekesői Herczegeké volt. Az 1520—21. évi tizedlajstrom: Herczeg-Zantho, Zanthoherczeg néven ismeri. — Ma Szantova. Zombortól ény., a Duna mellett. — *c*) Ezenkívül ugyane tájon egy harmadik ily nevű falu is több ízben fölmerül. mint a Szántai vagy sz. Morha(r)t avagy Morhádi (később a Nagylucsei) cs. birtoka: Zantho. (1369: Zichy okmt. III. 374., 378., 1403: Dl. 12821; 1407: U. o. V. 513., 1450—1467: Muz. lt. 1489. évi oklevélben. 1486: Dl. 19149.) Marharthzantho. (1408: Zichy okmt. V. 557.) Poss. Felzantho (a Czoboroké), Morhathzantho (a Morhát családé). (1474: Körmendi lt. Himfyana, n. 564.) A Steltzer által közölt defterek (i. m. 43. l.) négy ily nevű falut is emlitenek.

Szát. (Szat.) Zath. (1344: Kismart. lt. 32. D. 165., 1369: Zichy okmt. III. 374. 378.) Zach. (1369: Zichy okmt. III. 374.) Zaac. (1371: U. o. 429.) Sach. (1403. Dl. 12821.) Zaath. (1413—23: Dl. 11301.) Szántó (ma Szantova), Daut sat. vidékén feküdt.

Szeccsel. (Szeccse. Szeccsa. Szeccsely.) Zecha. (1320: Zichy okmt. I. 184.) Zychee. (1330: U. o. 364.) Zeche. Zeeche. (1344: Kismart. lt. 32. D. 165., 1424: Dl. 11527; 1460: Dl. 16763.) Zechee. (1416: Dl. 10445.) Zeeze. (1448: Dl. 14164.) Sechel. (1466: Dl. 16249.) Köznemeseké volt. A mai Szantova táján kereshetjük, úgy látszik kissé beljebb, kelet felé. Megfelel a mult században emlegetett: Zecsa Bara (Szeccsa bara) tónak, a Gakova—Raszтина—Stanisics közti vidéken. (Juridic. fons. 1783. 240. Orsz. Ltár.)

Szederkény. Zederken. (1448: Br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 21., Dl. 14164.) Nemesi névben és előnévben fordul elő. — Ha egyáltalában volt ily nevű falu e megyében, Kétház vidékén kell keresnünk. (Bár ennek a fekvését sem ismerjük.)

Székfél(y). Zeekfel. (1447: Zsélyi lt.) Zekfel. (1482: Dl. 28727.) Zekffel. (1520—21. é. tiz.-l.) A mai Katymár vidékén keresendő. (V. ö. a szeccseli Pocz cs.)

Szembécs. Poss. Zembech in districtu Bothmonostra. (1400: Zichy okmt. V. 171.) Sembech. (1403: U. o. V. 349.) Zembech. (1409: U. o. V. 610.) Sembech. (1419: Dl. 10848.) Sembecz. (1466: Dl. 16378.) A Duna mellett, Szekcsővel átellenben feküdt. (V. ö. a hasonló nevű várnál.)

Szemlén(y). Poss. Scemlen. (1347: Kismart. lt. 32. D. 177.) Gara, Katymár sat. vidékén kereshetjük.

Szent-András. Zenthandras. (1399: Dl. 8474; 1405—9: Dl. 9021; 1416: Dl. 10161.) Zenthandreas. (1409: Br. Révay cs. lt. Bodrog. I. 14.) Bakácscsal és Rég(y)gyel szomszédos volt. Azonos lehet ezzel a XV. század végén a Czobor cs. birtokában föltűnő: predium Zenthandrastheleke. (1481: Dl. 24983; 1483: Dl. 18839. 18840.)

Szent-Demeter. *a*) Poss. Neguen a parte possessionis Zenthdemeter. (1401: Kismart. lt. 47. L. 10.) Negyvennel határos volt. — *b*) Zenthdemeter. (1464: Nagy Imre gyűjt.) Csőszapa vidékén feketett.

Szent-Derzs. Zentders. (1400: Zichy okmt. V. 146.) A mai Almás vidékén (é.) keresendő.

Szentfalva. Zenthfalwa. (1485: Dl. 19089; 1487: Dl. 19310.) Poss. Zenthfalwa intra metas possessionis Chamoklya. (1487: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 16.) Poss. Chomoklya al. nom. Zenthfalwa. (1511: U. o. III. 4.) Csomoklya (ma Csonoplya) határában feküdt.

Szent-György. Több ily nevű helység volt hajdan e megyében: *a*) Al-zenthgeorgh. (1400: Zichy okmt. V. 146.) Zenth Gergh. (1406: U. o. V. 486., 1466: Dl. 16378.) Chanadzenthgergh. Zent Gerg. Thythes Zenthgywrgh. (1520—22. tized-l.) A b. Töttösöké volt. A mai pestmegyei Csanád mellett feküdt, a hol, mint (Szent-Istvánhoz tartozó) pusztát ma is megtaláljuk. — *b*) Vizmelleky Zenthgyurgh. (1339: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 6.) Zenthgergh. (1495: U. o. II. 19.) Wyzmellekyzenth Gewrgh. (1504: Dl. 21273.) Wyzmellekyzenthgyergh. (1512: Br. Révay cs. llt. III. 6. Bodr.) Kétségtelenül Hetes és Aranyan táján feküdt. Köznemesek (Török, Révai, Aranyani, aranyani Ányos és Császár cs.) birtoka volt. (Ugyane tájon, szintén Aranyan körül merül föl: Vizmelleki-Száka is. Péld. 1512: Dl. 22350.) — *c*) Zenthgywrgh. (1425: Nagy Imre gyűjt., 1441: Tört. Társ. letét.) Barachkazenthgywrgh. (1430: Dl. 12331.) Baraskazenthgywrgh. (1455: Tört. Társ. letét.) Zenthgyergh. (1519: Dl. 29028.) A Bartáni, bartáni Peres és Nagyvölgyi (1519-ben részben a Barki) családok birtoka volt, s kétségkívül a *Baracska-tól nem messze* dk. elterülő mai Gyurity pusztának felel meg. — *d*) L. a városok közt. — E nyomokon kívül más adataink is vannak hasonló nevű helységekre. 1391-ben a Gilét fiainak: Mezewzenthgergy vagyis Zenthgergh faluból való jobbágyait üldözik; 1399-ben a Régy sat. határjárásakor a Sz.-Györgyből Vannába vezető utat említik; 1422-ben a lévőai Csebeknek (a nevnei Treutel-ek után maradt): Zentgurg falujáról van szó; végül 1470-ben a sárosszegyei Csapiak: Zenthgywrg nevű birtoka merül föl; az elsőn kívül, melynek fekvése teljesen ismeretlen, valamennyi a régi Bodrogmegye déli felében. (1391: Zichy okmt. IV. 468., 1399: Dl. 8474. másolat; 1422: Dl. 11187; 1470: sóvári Soós cs. llt.)

Szent-István. Zenthystwan. Zent Istwan. (1520—21. tiz.-l.) Bajától északra (Pestmegyében) ma is megtaláljuk.

Szent-Iván. *a*) Zentywan. (Köznemes nevében 1466-ban: Dl. 16378. 1520. tiz.-l.) Úgy látszik a mai Felső-Szent-Iván értendő Bajától kel. (Iványi, i. m. 121.) — *b*) L. Bácsmegyében.

Szent-Király. L. Bácsmegyében.

Szent-László. Sanctus Ladislaus. (1347: Anjouk. okmt. V. 36.) S. Ladislaus. Zenthlazlo. (1339: Zichy okmt. I. 543.) Zenthlazlo. (1436: Zsélyi llt., 1448: Dl. 14164., 1457: Dl. 15135.) Kajánddal együtt kereshetjük, tehát valahol Gara. Katymár sat. vidékén. (V. ö. Pesty, Eltűnt r. vm. I. 233., 1460: Dl. 10763.) 1436-ban a haj-sz.-lőrinczi prépostság birtokában emlitenek egy ily nevű falut (Zenthlazlo, Zsélyi lltár), mely tán odább délre: Kollut felé feküdt, vagy az előbbivel ugyanegy volt.

Szent-Lőrincz. Azaz: Borsod-Szent-Lőrincz. L. e néven.

Szent-Márton. *a*) Zentmarthon, Zenthmarton. (1399: Dl. 8474; 1407: Dl. 9021; 1410: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14. és 26., 1483: Dl. 18817.) Zenthmarton et alia Zenthmarton. (1413: Dl. 10098.) Poss. Belse Zenthmarthon, Sarokzenthmarthon. (1423: Dl. 11288.) Zenthmarthon utraque. (1478: Dl. 18118.) Kis-Szent-Márton. (Másolat után. 1483: Dl. 18834. A Dl. 18817. sz. alatti Sz.-Mártonnal azonos.) Kyssenthmarthon. (1484: Dl. 18954. Ugyanaz.) Sarokzenthmarthon. Sorokzenthmarthon. (Az egri káptalané! 1506: Dl. 29066.) Sz.-Andrással, Halmossal sat. együtt mint határost emlegetik. A mai Stanisics és N.-Militics sat. vidékén kereshetjük. (V. ö. Régy-Sz.-Márton a.) — *b*) L. Tizház (-Szent-Márton) helys. a.

Szent-Mihály. L. Czobor-Szent-Mihály néven.

Szent-Miklós. *a*) Sokszor fordul elő ily nevű helység, főleg köznemesek nevében, előnévben és birtokában: Zenthmyklos. (1477: Dl. 17952; 1480: Dl. 18400. sat.) Hihetőleg mindig ugyanaz a falu értendő, mely valahol a mai Zombor vidékén (nyug. irányban?) feküdt, a hajdani Büdi helység mellett, melyről: Büdi-Sz.-Miklós-nak is nevezték: Budyzenthmyklos. (1480: Dl. 18332; 1519: Dl. 23220.) Az 1522. évi tizedlajstrom is e néven (Budizenthmiklos) említi. (V. ö. 1403: Dl. 12821. a. 2. oldalon; 1480: Dl. 18381, és főleg a Csécs cs. a.) — *b*) L. Járom-Szent-Miklós a. — *c*) L. Jobbágy helys. a.

Szent-Pál. *a*) Poss. Zenthpaal. (1408: Zichy okmt. V. 550.) Zenthpal. (1520—21. tiz.-l.) Istvánvölgye és Szent-István mellett tűnik föl. — *b*) Egy másik ily nevű helység hol Bodrog-hol Bácsmegyéhez tartozott. (L. az utóbbiban.)

Szent-Péter. *a*) Poss. Bathaliascenthpetur, Bothaliascenthpetur. (1323: Zichy o. I. 236.) Pacala zenpatur. (1345: U. o. II. 184.) Patana zenthpeter. (1371: U. o. III. 429.) Boc(h)alya zenpatur, al. nom. Pachala zentpeter. (1375: U. o. 598.) Bachalya, Sempeter. (Hihetőleg egy helységnek értendő. 1400: U. o. V. 146.) Pathala, Pathola. (1406: U. o. 486., 1466: Dl. 16378; 1520—22. évi tizedlajstr.) A bátmonostori Töttös, (majd a Kisvárdai vagy Várdai) családé volt. Katymár, Lengyel és Borsod vidékén feküdt. — *b*) Bodzenthpeter. (1394: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 9.) Bathzenthpeter. Zenthpether. (1448: Dl. 14164. Br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 35., U. o. Bodrog. II. 25. és Div. fam. II. 21.) 1448-ban köznemeseké, ú. m. a Nagyvölgyi, bartáni Pörös, Aranyani, aranyani Józsa és Magyar, s a Csipcsi családoké volt. Kétségtelenül az ó-budai apáczáuk Ujfalu nevű birtoka (l. a városok közt) mellett feküdt; tehát az előbbtől megkülönböztetendő.

Sziget. *a*) Poss. Zigeth. (1318. körül: Zichy okmt. I. 162.) Zygeth. (1407: Dl. 9293.) Bát-Monostor (és Baja?) táján feküdt. Hihetőleg e helységnek felel meg az 1382-ben említett: poss. Thotzygeth is. (Zichy okmt. IV. 233.) — *b*) Azaz: Bodrogsziget e). L. Bodrogmonostor a.

Szőllős. Zewlews. (1416: Dl. 10445; 1456: Dl. 15110; 1484: Dl. 18954; 1520—22. tiz.-l.) Zewles, Zeles. (1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et B.) Bodrog, Paka és Hetes vidékén feküdt. (V. ö. 1255: Haz. okmt. VIII. 62.)

Tadis. Poss. Thadis. (1403: Dl. 12821. a 2. lapon.) Az Órévi és Szántai családoké volt s úgy látszik: Szántó vidékén feküdt.

Taj. Poss. Tay. (1378: Zichy okmt. IV. 52.) A megye kitétele nélkül mint a bátmonostori Töttösök birtokát említik.

Tamásfalva. a) Thamasfalwa. (1411: Dl. 10161; 1466: Dl. 16294; 1480: Dl. 18400.) A mai Zombor határában fekvő Tamaslia határrész tartá fenn emlékét. (Iványi. Bács-Bodr. m. helyn. 58.) — b) Thamasfalwa. (1466: Dl. 16378.) A bátmonostori uradalommal szomszédos nemes (Ivácsón Imre) nevében fordul elő.

Tapolca. L. Bácsmegyében.

Tarkó. Tarkou. (1407: Zichy okmt. V. 520.) Bodrogmegyei kir. ember nevében fordul elő.

Tárnok. Tarnuk. (III. Endre kir. kora. Zichy o. I. 101., 1366: U. o. III. 297.) Tarnok. (1318. körül: U. o. I. 162.) Tarnok inferior. (1391: U. o. IV. 465.) Tharnok. (1520—21. tiz.-l.) Vaskut, Baracska és Gara közé helyezhető.

Tatárrev. Thatarrew. (1404: Dl. 29219; 1407: Dl. 9021; 1441. 1455: Tört. Társ. letét.) Bartán, Szántó (Szantova), Kakat (Gakova) sat. táján kere-sendő. (L. Bácsmegyében is.)

Temérdekegyház. Poss. seu pred. Themerdekeghaz. (1440. körül: Zsélyi llt.)

Tepermez (Tepermez.) L. Gyapol néven.

Tímak Thymak. (1424. 1450: Zsélyi llt.) Zhymak(?). Thymak. (1466: Dl. 16378.) Gara mellett sorolják föl.

Tizház-(Szent-Márton). Poss. Tyzhazscentmartun. (1346: Zichy okmt. II. 227.) Poss. Thyzhaz. (1384: Kismart. llt. 32. E. 291.) Tyzhaz. (1497: Muz. llt.) Tán a Vaskut és Gakova közti vidéken feküdt valahol.

Tót-Aranyan. L. Aranyan a.

Tótfalu. Thotfalw. Totphalw. (1433: Dl. 12514; 1485: Dl. 19089; 1494: Dl. 20201; 1520. és 1522. évi tiz.-l.) Bodrog és Küllöd vidékén feküdt. Hetessel határos volt.

Tóti. Thoty, Toty. (1301. 1343. 1384. 1390. 1391: Zichy okmt. I. 104., III. 305., IV. 272. 439. 456.) A Duna mentén, a mai Dautova és Baracska közt feküdt; 1301-ben és 1343-ban Szent-Mihály árkangyal tiszteletére épült kötemploma volt.

Tóti-Sziget. L. Sziget helys. a.

Töre. Poss. Thwre. (1448: Kismart. llt. 32. EE. 430.) A bátmonostori Tóttös Lászlóé volt ekkor. — Apáti (város), Apos sat. vidékén feküdt. (V. ö. 1330: Zichy okmt. I. 367., a hol «Simon de Ture» bodrogmegyei kir. ember.)

Tóttös. (Tittös.) Theutus. (1384: Zichy okmt. IV. 283.) Theutes. (1409: U. o. V. 476.) Bát-monostor és Szekcső határjárásakor tűnik föl. Megfelel ennek az 1497. táján egy izben Baranyamegyében máskor a megye kitétele nélkül fölmerülő: Thythews, Thewthews helység. (Muz. llt.) A szekcsői Herczegeké volt.

Tóttös-Szakája. (Tóttös-Száka.) L. Száka helys. a.

Tóttös-Szent-György. (Tittes-Szt-György.) L. Szent-György helys. a.

Tövissed. (Töviske.) Terra Tywis(s)ed. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313., 1338: Kismart. llt. 32. A. 45.) Tyuiske. (1347: U. o. 96. f. 2. n. 8.) Paka, Gyapol sat. szomszédja volt.

Udvard. Vdwart, Udvart, Udvard. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313., 1341: Anjouk. okmt. IV. 110.) Wdwarth. (1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et B.) Odwarth. (1455: Tört. Társ. letét.) Wdwarth. Vdwarth. (1520—22. tiz.-l.) Bodroggal és Kül(ly)óddal volt határos. (V. ö. 1255: Haz. okmt. VIII. 63.)

Uj-Bécs. Wybech. (1482: Dl. 18954; 1484: Dl. 18954.) Hihetőleg e megyében, a mai Zombor tájékán feküdt.

Vajas. Woyas. (1341: Zichy okmt. I. 619.) Wayas. (1405: U. o. V. 390.) Wayas et altera W. (1466: Dl. 16378.) Baracska mellett feküdt.

Valfer. (Volfer. Varfer.) Bolfer. (1364: Zichy okmt. III. 244.) Volfer. (1347: Zichy okmt. II. 267.) Walfer. (1401: U. o. V. 239. 248., 1466: Dl. 16378.) Warfer. Walfer. Varfer. (1520. évi tiz.-l.) Apátival és Aranyannal volt szomszédos.

Vanna. Wanna. (1399: Dl. 8474; 1409: Br. Révay cs. llt. Bodrog I. 14., 1453: Dl. 14707; 1487: Dl. 19310; 1498: Dl. 20797; 1509: Dl. 21938; 1520—1821. évi tiz.-l.) Bakacsos határos volt, s Pacsirtól és Csomoklyától sem eshetett távol. Így tehát Zombortól é. valahol a mai Nemes-Militics táján kereshetjük.

Varasd. Warasd. (1425: Nagy Imre gyűjt., 1430: Dl. 12331; 1441. 1455: Tört. Társ. letét.) Bartán, Piski, Baracska-Szent-György sat. helységekkel együtt emlegetik. Hihetőleg Baracska (Dautova) sat. vidékén feküdt.

Végház. Weghaz. (1482: Kismart. llt. 47. W. 18.) Bodrogm. kir. emberek nevéből ismerjük. Úgy látszik: a régi Bodrogmegye ény. vidékén feküdt.

Vél. Poss. Wel. (1480: Dl. 18354. Hit. másolatban.) Wel? Wec? (1522. évi tizedlajstrom.) A Pákaiaké volt.

Veresegyszáz pusztja. Pred. Wereseghaz. (1423: Dl. 11288.) Úgy látszik a mai Zombor vidékén terült el.

Vilmán(y) pusztja. Pred. Vilman. (1423: Dl. 11288.) Az előbbivel együtt fordul elő.

Vizköz. Uizkez. (1401: Zichy okmt. V. 238.) Wyzkews. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.) Wyzkez. (1464: Nagy Imre gyűjt.) Nemesi nevekben merül föl. Tán bodrogmegyei hely volt.

Vizmelléki-Száka. L. Száka a.

Vizmelléki-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Zside. Syde. (1402: Zichy okmt. V. 279., 1460: Dl. 17673; 1520—21. tiz.-l.) Sydee. (1450: Kismart. llt. 32. EE. 433.) A mai Zsida pusztja, Jankovác mellett ny.

Összesen: 213 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Ábr(ah)ámi ciszterczita apátság. L. Dalácsa helys. a.

Albert (besenyei) cs. Alberth. (1482: Dl. 18681.)

Antalfi (besenyei) cs. Anthalfy. (1480: Dl. 18400; 1482: Dl. 18681.)

Ányos (aranyani) cs. Anyas. (1492. körül: Epist. Petri de Varda. 213. l.) Anyos. (1504: Dl. 21273.)

Aracsai (aranyani) cs. Arachay. (1482: Dl. 18681; 1483: Dl. 18844.)

Aranyan(d)i (Aranyadi) cs. Vizmelléki Sz.-Györgyön már 1339-ben, és 1389-ben, Bát-Szent-Péteren 1448-ban voltak részei. 1394-ben: Bod-Sz.-Péteren kapott jószágot Zsigmond királytól. Valamikor a XV. században a család egyik tagja: bácsi kanonok, Kétház, Ordód és Aranyan részeit a Dabosiaknak (Dabasiaknak) adta. (1339: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 6., 1389: U. o. 10.,

1394: U. o. I. 9., 1430: DL. 11288; 1446: DL. 13912; 1448: DL. 14164. és Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 25., 1460: DL. 16762; 1489: Br. Révay cs. llt. u. o. 17. — L. a Nagyvölgyi cs. a. is. V. ö. Kovachich. Form. sol. 341. 1.)

Aranyas (szőlősi) cs. Aranyas. (1468: DL. 16681. 16773.)

Árokegyházi cs. 1483: DL. 18844.

Asztalnok (Asztalnak, száakai) cs. Azthalnok. (1462: Kismart. llt. 47. B. 24.) Azthalnok. (Másolat után. 1477: DL. 17933. 17934; 1479: DL. 18219.)

Bácsi kis-prépostság. (Kis-)Szent-Mártonban (Czobor-Sz.-Mihály mellett) földesúr 1483-ban és 1484-ben. (DL. 18817. 18834. 18954.)

Bajai cs. 1466: DL. 16378. L. Baja város a.

Bakó (cseretyési) cs. Bako. (1477: DL. 17933. 17934.)

Báli cs. L. a báttai apátság a. — V. ö. 1378: Haz. okmt. VII. 415., 1483: DL. 18844.

Bárány (besenyei) cs. Baran. (1461: DL. 25990; 1482: Kismart. llt. 47. W. 16., 1486: DL. 19177; 1517: Process. Tabulares. Orsz. Lltár, hit. más.)

Bark(i) cs. Bork dictus. (1407: DL. 9021.) Barky. (1425: DL. 11664; 1482: DL. 18681; 1483: DL. 18844; 1494: DL. 20201.) De Bark. (1460: DL. 16762; 1482: DL. 18681; 1519: DL. 29028.) 1407-ben és 1425-ben: szőlősi, 1482-ben: piski, 1483-ban: aranyani, 1494-ben: sz.-miklósi előnévvel.

Bartáni cs. Vérokon a bartáni Peresekkel (v. ö. ott) s földesúr: Bartán, Déd, Piski, Varasd, Tatárrév, Páris, Baracska-Szent-György, Kajánd és tán még más helységekben is. 1430-ban e birtokok részeit ítéletileg a Marótiak részére hasították ki. 1466-ban: barki előnévvel tűnik föl ily nevű (Barthany) nemes. (1425: Zsélyi llt. Nagy Imre gyűjt. — V. ö. 1430: DL. 12331; 1441: Tört. Társ. letét, 1448: DL. 14164. 14182; 1466: DL. 16294.)

Bátmonostori cs. L. Töttös(-fi, bátmonostori) néven.

Bát(t)ai apátság. Szeremlyén városban (l. ott) s ezenkívül: Benye (Benyő, 1345. 1384.) és Lak (1384.) helységben is földesúr. 1447-ben (és nem: 1407-ben) a Báliaktól: Bál és Kakucs helységekben kapott részeket. (1345: Zichy okmt. II. 175., 1384: U. o. IV. 287., 1447: Pozsonyi kápt. magán llt. Cap. 63. f. 3. B. — V. ö. Fejér. X. 4. 623.)

Beriszló(-fi, jánosi, bródi) cs. Mäsként: Jánosi. — Fil. Dorozlo. (! Másolat után. 1448: DL. 14207.) Borizlo. (1450: Kismart. llt. 32. EE. 433.) Borezlofy. (1455: Tört. Társ. letét.) Berizlo. (Másolat után. 1476: DL. 17845.) Birizlo. (Hasonlókép. 1479: DL. 18261.) Beryzlofy. (1486: DL. 19159.) Az utóbbi évekből (de főleg az 1486-ból) közölt adatok arra mutatnak, hogy a (pozsega-megyei) Bródon is birtokos: grabarjai Beriszló család egy ide szakadt ágával van dolgunk.

Berjegi cs. L. a Czobor cs. a. (1481.)

Besenyei cs. 1448: DL. 14164; 1460: DL. 16763; 1477: DL. 17926; 1482: DL. 18732.

Bika (száakai) cs. Byka. (1466: DL. 16294; 1477: DL. 17934; 1505: DL. 21423.)

Biró (horosi) cs. L. a Czobor cs. a.

Biró (szent-lászlói) cs. Biro. Byro. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21. és Bodr. II. 25.)

Bocskodi (besenyei) cs. Bochkody. (1482: Dl. 18732.)

Bodó (györgyi) cs. L. a lévőai Cseh cs. a.

Bodonyi (szőlősi) cs. 1484: Dl. 18925. Másolat után.

Bodrog-monostori cziszt. apátság. Bodrog-monostor földesura volt. (L. e helys. a.)

Bodrog-szigeti pálosok. L. Monyorós helys. a.

Bol(o)gó (Bolygó, szent-lászlói) cs. Bologo. (1466: Dl. 16294.) Bolygo. (1482: Dl. 18732.)

Borisló(-fi, jánosi) cs. L. Berisló(-fi) néven.

Boroti cs. 1413: Dl. 10098; 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1460: Dl. 16762; 1482: Dl. 18732.

Botos (harapkói) cs. Bothos. — L. a Czobor cs. a.

Csákán (berjegi, bakcsi, sz.-lászlói) cs. Chakan. (1464: Dl. 16053; 1466: Dl. 16294; 1472: Kismart. llt. 47. W. 14., 1477: Dl. 17934.)

Csalk(-fi, Csal, Csalki, szent-lászlói) cs. Filius Chalk. (1407: Dl. 9021; 1416: Dl. 10445.) Chalki. (1413: Dl. 10098.) Chalk. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21. és Kismart. llt. 32. EE. 430.) Chal. (1472: U. o. 47. W. 14., továbbá 1460-ban és 1466-ban is: Dl. 16762. 16294.) Másként: Szentlászlói. — 1460-ban: tamásfalvi előnévvel. 1472-ben Ivánfalván is földesúr.

Csallóközi (aranyandi) cs. Challockewzy. (1466: Dl. 16294.)

Csama(-fi, régyi) cs. Fil. Chama. (1399: Dl. 8474; 1410: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14.) Chama. (1402: Zichy okmt. V. 279., 1448: Dl. 14164.) 1410-ben: Sz.-András helységben földesúr s hihetőleg a többi Régyi-féle birtokokban is. (L. ott s a Czobor cs. a.)

Csapi cs. 1470-ben: Köllőgy (Küllőd), Kecskés, Sári, Észter és Szent-György birtokához formálnak igényt. (Sóvári Soós cs. llt.)

Császár cs. 1495-ben: Nagy-Aranyan helységben vannak részei. (Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19. V. ö. Valkó megyében.)

Csécs(I, büdi, szent-miklósi) cs. Chech. (1399: Dl. 8474; 1464: Dl. 16053; 1480: Dl. 18400; 1482: Dl. 18681.) Checz. (1460: Dl. 16762.) Cheech. (1480: Dl. 18381.) Cheh. (1482: Dl. 18730; 1486: Dl. 19176.) Chechy. (1482: Dl. 18681.) 1464-ben a sz.-miklósi határban is volt földjök.

Cseh (lévői) cs. Másként: Vajdafi. — Az 1420-as évek eleje óta a magban szakadt nevnei Treutelek után (Valkó- és Pozsegamegyéből) birtokosok e megyében. Már 1422-ben kezükön találjuk Csente, Tótfalu, Negyven, *Szent-György*, Vanna, Keresztes, Battyán, Avató és Bel-Kül(l)őd helységeket. 1427—8-ban pedig Zsigmond király: Csente, Tótfalu, Negyven, Battyán, Avató, Vanna, Keresztes, *Keresztur* és Bel-Kül(y)őd birtokában erősíti meg őket. E helységeknek (melyekhez a 80-as években még Szentfalva járult) részeihez azonban később, főleg a Mátyás király uralkodása idején: a szekesői Herczegek. Florenczi Miklós (kinek neje nevnei Treutel-leány volt s a ki később maga is viselte a Treutel nevet), a Kórógyiak (zálogban), a guti Országok (a Csehekkel kötött örökösödési szerződés révén), györgyi Bodó Gáspár és Nagyvílgyi László (előbbi kir. adomány címén is, 1461. 1462.), a Parlagiak és Kállaiak (hasonló jogon), végül a Kisvárdaiak vagy Várdaik (zálogban az 1480-as években) szintén jogot tartottak, s utóbbiak pl. Csomoklyát 1487-ben bírták is. (1422: Dl. 11187;

1425: Dl. 11664; 1427—8: Kismart. llt. 23. A. 3. és 4. és Körmen di llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1433: Dl. 12514; 1440: Dl. 13565; 1456—64—98: Dl. 15025; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1461: Dl. 25990; 1462: Kismart. llt. 47. B. 24., 1464: Dl. 15982. 16001; 1465: Dl. 16235; 1485: Dl. 19089; 1487: Dl. 19310. és Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 16., 1498: Dl. 20797; 1500: Dl. 22537; 1509: Dl. 21938; 1511: Dl. 22205. — Némely részletek bővebben olvashatók Pozsegamegyében: a lévai Cseh cs. a. V. ö. Fejér X. 8. 643., 1522: Dl. 23633.)

Csekei (korpádi) cs. Chekey. (1461: Dl. 25990.)

Csipcsi (cseretyési) cs. *Másként: Csepcsi.* — Olykor: Chypchy alakban. — Részek voltak: Szent-Miklós, továbbá (1448.) Bát-Szent-Péter és (1495.) László-Aranyan helységekben. (1423: Br. Révay cs. llt. Bodrog I. 19., 1460: Dl. 16762; 1480: Dl. 18400; 1482: Dl. 18681; 1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19., 1503: Dl. 21229. — V. ö. különben Csepces helys. és I. a régi Vasadi cs. a. is.)

Csóka (szent-lászlói) cs. Choka. (1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18732.)

Csukat (szent-miklósi) cs. Chwkath. 1448-ban egy ízben: Kwthak. — László 1484-ben a megye alispánja. Ugyanő 1487-ben Csomoklya és Szent-falva részeihez tart jogot, s tamásfalvi előnevet is visel. (1448: Dl. 14164; 1449: Dl. 14239; 1464: Dl. 16053; 1480: Dl. 18400; 1484: B. Révay cs. llt. Bodr. II. 15., 1487: II. o. II. 16. és Div. fam. III. 16., 1498: Dl. 20797.)

Czikádori apátság. Földesur: Bököd (II. Endre kora óta és 1340. 1394. 1425.), Pogy (1340.) és Gerebecz (Kerebecz, 1347. 1426.) helységekben. (II. Endre kora és 1340—1394: Zichy okmt. IV. 575—583., 1347: Kismart. llt. 32. E. 234., 1425. 1426: Zsélyi llt.)

Czobor (czobor-sz.-mihályi) cs. Chubor, Chobor, Czobor. *Másként:* Szent-mihályi, Czobor-szentmihályi. — Már 1360. körül föltűnik e megyében: Jánosí és sz.-mihályi Czobor néven. 1399-ben a Rég(y)i (és régi Csamafi, később: Csama) családdal közösen birtokosok: (Czobor-) Szent-Mihály, Szent-András, Bakacs, Halmos, (Régy) és Csomoklya helységekben. Közben (1403.) hűtlenségük miatt három fő birtokukat Cz.-Szent-Mihályt, Jánosít és Halmost elvesztették ugyan, de később ismét visszanyerték, 1442-ben I. Ulászló királytól új-adományul is kapták, s később is állandóan bírták. Sőt új birtokokat is szereztek. 1461-ben a magbanszakadt harapkói Botos György birtokait: a bácsmegyei Tapolczát és Szt-Pált (melyet zálog czímen már 1454-ben bírtak) kapták Mátyás királytól, melyeket azonban később (1474.) Bodrogmegyébe helyeztettek át. 1468-ban arra az esetre, ha Maróti Mátyus magtalanul halna el, az ő jószágait: Hetes, Száka, Aranyan, Gergelyi helységekben és Bán-Száka pusztán — ígérte nekik a király; 1472-ben pedig, midőn Bajai András fimaradék nélkül meghalt, Baját adta ugyancsak nekik és a Pakaiaknak, Pete helységgel együtt. 1476-ban Maróti Mátyus gyermektelenül halván el: Száka, Gergelyi, Hetes, Aranyan (Aranyad) helységek részeit és Bán-Száka pusztát csakugyan megkapták a királytól; de egyszersmind a bazini és szt.-györgyi Grófok is, a kiknek a király 1477-ben (a mikor pedig a Czoborokat ellenmondás nélkül beigtatták) e birtokokat visszaadni rendelé. E miatt elke seredett viszálykodás támadt a Czoborok és a szt.-györgyi Grófok közt,

főleg hogy az utóbbiak: Hetest, Gergerit, Szákát és Aranyant, Bán-Száka pusztával (s a későbbi, 1486. évi nyomok szerint: Szent-Miklós, Doroszló és Tótfalu *bácsmegyei* helységek részeivel) együtt elzalogosították Matucsinaí Gábor kalocsai érseknek, a ki meg zálogjogát a kalocsai káptalannak hagyományozta. Azonban a Czoborokat később is benne találjuk Hetes vagy Nagy-Hetes (1481—1495.), Gergelyi (1481. 1484.) és Száka (1483. 1505.) helységekben. Ezenkívül 1474-ben Fel-Szántón, 1482-ben (zálogban) Baracsán, 1483-ban és 1484-ben: Szöllősen is voltak részeik, 1484-ben pedig: Uj-Bécs (1508-ban Szilvás) helységben is. 1481-ben Czobor-Szent-Mihályon a domonkosok részére kolostort alapítván, ugyanitt társ-házat és templomot, s Ivánfalván, Cseretyésen, a szent-andrástelki pusztán földeket s a hetesi határban halastavakat adtak nekik. Ugyanez évben belegi Markos Péterrel, Morhát-szántai (szántai Morhát) Jánossal és Berjegi Alberttel együtt a magban szakadt borotí Bíró György birtokait kapták: Borot, Árokeyháza, Csőszapa, Bál, Kakucs, Csere(s)z, Pacsir helységekben és Apáttelek pusztán. 1485-ben szántai Morhát Jakabné: Szántó és Büdi (valamint: Erős, Tittös, Kenyeri és Paraszti *bácsmegyei* s Órév és Csatár *baranyamegyei*) birtokait szintén a Czoboroknak engedte ugyan át, e birtok-átruházásnak azonban nem lett semmi foganatja. Az 1470-es évek óta Czobor-Szent-Mihályon erősségük (l. ott) is volt. (Nagy Iván, i. m. III. 206., 1399: DL 8474; 1403: DL 8904. 8905. 8925; 1405: DL 9034; 1406: DL 9695. 9214; 1411: DL 9846; 1412: DL 9866; 1442: DL 13669. 13670; 1450: DL 14378; 1454: DL 14809; 1458: DL 15240; 1461: DL 15607; 1468: DL 16717; 1472: DL 17310; 1474: Körmendi llt. Himfyana 564., 1476: DL 17854. 17891; 1477: DL 17925. 17926. 17933. 17934. 17938. 17954. 17964. 17965; 1478: DL 18071. 18118. és Muz. llt., 1479: DL 18261. 18262; 1481: DL 14983. 17319. 18514. 18528; 1482: DL 18657. 18727. 18730. 18738; 1483: DL 18783. 18817. 18823. 18834. 18838. 18839. 18840; 1484. DL 18954; 1485: DL 19082; 1494: DL 20201; 1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19., 1496: Muz. llt., 1498: DL 20720; 1505: DL 21423. 21428; 1508: DL 31841; 1517: DL 28123. L. Iklód helység, továbbá a Szöllősi, Petykei és Zamléni cs. a. is, v. ö. Iványi, i. h. 53. és köv. l.)

Dabosi (Dabasi) cs. L. az Aranyadiak a.

Dakó (haraszti) cs. Lako. Thako. (1460: DL 16762.) Dako. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14., 1482: DL 18681; 1483: DL 18840; 1495: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 19.) Bako. (Másolat után. 1480: DL 18332.)

Derzsánóczi cs. L. a Niczki cs. a.

Doba (besenyei, aranyani) cs. Doba, (1479: DL 18261. 18265.) Dobi. (Másolat után. 1477: DL 17964.)

El(e)ber (sári) cs. Eleber. (1448: DL 14164; és Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 25.) Elber. (1448: U. o. Div. fam. II. 21.)

Endrei (**Endrédi**, ivánfalvi) cs. Endrey. (1482: DL 18681.) Endredy. (1486: DL 19176.)

Erdélyi (sz.-miklósi, régyi, dienesfalvi) cs. Erdely. (1479: Tört. Társ. letét; 1480: DL 18400; 1487: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 16., 1519: DL 23220.) Bácsmegyében is birtokosok. 1479-ben Csomoklya (Csomoklyán) részeit a Matucsinaíaknak vetették zálogba, s 1487-ben még mindig jogot tartottak

(Vitályos) a Csomoklya határán feküdt: Szentfálvához. (L. az aranyani Révai cs. a. is.)

Erdődi cs. Erdewdy. Benedek 1498-ban bodrogmegyei kir. ember (Dl. 20797.)

Faber (vagy: Kovács, korpádi) cs. Faber. (1482: Dl. 18681.)

Farkas (régyi) cs. Farkas. (1482: Dl. 18681.)

Farkas (szent-lászlói) cs. Farkas. (1482: Dl. 18732.) Meglehet ugyanegy vagy rokon az előbbivel.

Fejérvári káptalan. 1341-ben Él és Él-Szekcső helységeiben földesúr. Él-t vagy Él(e)det 1392-ben (cserében) a bátmonostori Töttösöknek adta ugyan, de azért e helységben később is (1407. 1411. 1419. 1450. 1482.) birtokos. 1390-ben: Tótiban is vannak részei. (1341: Zichy okmt. I. 619., 1390: U. o. IV. 489., 1392: U. o. 496., 1407: Kismart. llt. 32. EE. 342., 1411: U. o. 32. D. 197., 1419: Dl. 10801; 1450: Kismart. llt. 32. EE. 433., 1482: U. o. 47. W. 16.)

Fejes (régyi) cs. Feyes. (1466: Dl. 16294.)

Fekete (aranyani) cs. 1448: Zsélyi llt.

Fekete (szent-lászlói) cs. Fekethew. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.) Meglehet azonos az előbbivel.

Fizi (Füzi, besenyei) cs. Fyzy. (1466: Dl. 16294; 1482: Kismart. llt. 47. W. 16.)

Florenczi M. L. a lévai Cseh cs. a.

Fodor (csepesi, sz.-miklósi) cs. (1425: Zsélyi llt., 1464: Dl. 16053; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681; 1509: Dl. 21938.)

Forró (sz.-lászlói) cs. Forro. (1407: Dl. 9021; 1409: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14.)

Földes (besenyei) cs. Fuldes. (1402: Zichy okmt. V. 327., 1464: Dl. 16053.) 1464-ben: Szent-Miklós határában is volt földjük.

Gazi cs. Gazy. — Állandóbban: kakati, 1480-ban: régyi, 1496-ban: nagy-völgyi előnévvel. (1466: Dl. 16294; 1480: Dl. 18381. 18400; 1482: Dl. 18681; 1495: Dl. 20254; 1496: Muz. llt.)

Geréb (vingárti) cs. 1498-ban: Pacsir helységben földesúr. (Dl. 20927.)

Gereczi (szent-miklósi) cs. Gereczy. (1480: Dl. 18400; 1482: Dl. 18681.)

Gergelyi (Gergeri) cs. 1410: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 14., 1466: Dl. 16294; 1486: Dl. 19176.

Geszti cs. 1376-ban Adreánban vagy Adorjánban, 1428-ban Eszteren, 1431-ben Miskén, Boziáson, Székfélyben, 1472-ben: Küll(y)öd, Berjeg, Igalhegy, Baja és Baracska helységeiben földesurak; 1482-ben Küll(y)öd (Békavár) várát, s szintén Baracska és Székfélyt is bírják. — János 1464-ben Bács-, 1468-ban Bodrogmegye egyik alispánja. (1376: Zichy okmt. III. 625. 636., 1428: Zsélyi llt. 1431: Zsélyi llt., 1464: Dl. 16061., 1468: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 7., 1472: Kismart. llt. 47. W. 14., 1482: Dl. 18666. 18727. — V. ö. 1371. 1374: Zichy okmt. III. 429. 563. és I. Baja városnál is.)

Görhes (Görkes?, csepesi) cs. Gewrkes. (Másolat után. 1464: Dl. 16053.) Sz.-Miklós határában is volt földjük.

Gróf (szent-györgyi és bazini) cs. Groff dicti. — Az 1470-es évek végén a Marótiak után maradt több helység birtoka fölött viszálykodtak a Czoborokkal. (L. itt.) Ugyanekkor és 1486—7-ben földesurak: Szent-György városban, Szent-Márton, Sark-Szent-Márton, Szent-Iván, Hetes, Aranyan, Gergeri és Száka helységekben, melyeknek birtokához az utóbbi időkben (zálog illetve hagyomány címén) a kalocsai káptalan formált jogot. (1477: Dl. 17952. 17964; 1478: Dl. 18118; 1486: Dl. 19176. 19177.)

Gyantei cs. 1430. táján Aranyan helységben földesúr. (Dl. 11288.)

Gyele (besenyei) cs. Gyele. (1448: Kismart. llt. 32. EE. 430.)

Györgyfi (besenyei) cs. Gerghfy. (1466: Dl. 16294.)

Haj-sz.-lőrinczi prépostság. Haj-Sz.-Lőrincz város földesura. Ezenkívül 1280-ban, valamint 1338-ban és 1347-ben is Pipa földet vagy falut találjuk birtokában. 1346-ban Pa(u)li és Pa(u)li-port helységekben birt. részét Becsei Töttösnek (a bátmonostori Töttösök ősének) adta cserébe: Gyapol másként Tepermez és Sz.-László részeiért. Ugyanez évben még: Régy-Sz.-Márton és Kecskés helységekben is birtokos; 1426-ban pedig Illyén, 1436-ban Sz.-Lászlón. (1280: Árpádk. új okmt. XII. 313., 1330: Zichy okmt. I. 364., 1338: Kismart. llt. 32. A. 45., 1340: Zichy okmt. I. 588., 1342: U. o. II. 37., 1346: U. o. 197. 216., 1347: Kismart. llt. 96. f. 2. n. 8., 1426: Dl. 11748; 1436: Zsélyi llt., 1480: Dl. 18400.)

Haraszi cs. Pestmegyéből. — Ferencz 1498-ban (és 1511-ben) földesúr (zálogban?): Vannán és hihetőleg a többi lévő Cseh-féle birtokban is. (1498: Dl. 20797; 1511: Dl. 22205. — V. ö. 1522: Dl. 23633.)

Haraszi (kajándi) cs. Harazthy. (1482: Dl. 18732. — V. ö. 1479: Dl. 18232.)

Herczeg (szekcsői) cs. Baranyamegyéből. — Bodrog város és Davot (Daut) kastély ura volt. Ezenkívül birtokában találjuk: Daut vagy Davot és Szántó (1351. 1497.), Nyavalyád (1351. 1384.), Töttös (1384. 1497.), Igalhegy (Igalszeg, Göllencs, 1391.), Dus és Benye (1405.), Orvos(?), Adorján, Berjeg, Baracska és Tizház (1497.) helységeket. (1351: Haz. okmt. V. 124., 1384: Zichy okmt. IV. 280. 282., 1391: U. o. 468. 469., 1401: U. o. V. 234., 1405: U. o. 390., 1482: Dl. 18666. 18727; 1497: Muz. llt. — L. az említett város és kastély s a lévő Cseh cs. a. is).

Herke cs. Herke. (1466: Dl. 16294.)

Horvát (aranyani vagy aranyadi és küllödi) cs. Horwath. (1427: Zsélyi llt., 1430: Dl. 11288; 1477: Dl. 17934.)

Horvát (haraszi) cs. Horwath. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14.)

Horvát (régyi) cs. Horwath. (1483: Dl. 18844; 1505: Dl. 21428.) Talán azonos vagy rokon valamelyik előbbivel. 1501-ben a csepcsi Horvát-ok kezdenek szerepelni, kik tán a régyi Horvátokkal azonosak. (Muz. llt.)

Hunyadi cs. L. Szabadka városnál.

Ivács (aranyani vagy aranyandi, szent-lászlói) cs. Iwach. (1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681.)

Ivácson(-fi, tamásfalvi) cs. Iwachon. (1466: Dl. 16378; 1483: Dl. 18844. — V. ö. 1413: Dl. 10098.)

Ivánfalvi cs. 1425: Dl. 11664; 1448: Kismart. llt. 32. EE. 130., 1460 Dl. 16762; 1482: Dl. 18681.

Jánosi cs. L. a Beriszló(-fi, jánosi) cs. a.

Job(b)ági (**Jobbágy-szentmiklósi**) cs. L. Job(b)ágy helys. idéz.

Jo(cs)kad (szederkényi, kétházi) cs. Jokad. (1448: Dl. 14164.) Joczkad. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.) Jockkad. (1448: U. o. Bodr. II. 25.)

Józsa (aranyani) cs. Josa. (1448: Br. Révay cs. llt. Gyulay, VIII. 35., 1470: Dl. 16983.) 1448-ban Bát-Szent-Péteren is birtokos.

Kajándi cs. 1464: Dl. 16053.

Kakati (Kakadi) cs. 1409: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 14., 1441. 1455: Tört. Társ. letét, 1466: Dl. 16294; 1468: Dl. 16681; 1482: Dl. 18681.

Kákonyi (**Kákony**, szecsei, régyi) cs. Kakon. (1425: Dl. 11664.) Kakony. (1483: Dl. 18844.)

Kállai cs. L. Madaras város és a lévai Cseh cs. a.

Kalocsai érsek. Földesúr: Apáti és Arnat városokban (l. ott); továbbá Csanád (1391.), valamelyik Szent-Iván (1394.), Töttös-Száka (1391.), Szent-Király (1391.1503.), Darvasz (1438.1447.1448.) Aranyan (1447.), Apos (1447.1448.) és Asszonyfalva (1495.) helységekben. Ezenkívül úgy látszik, hogy az 1401-ben Apos, Apos-Aranyan(a), Szent-Király és Töttös-Szákája helységekkel együtt fölmentülő: Pátit (és Darvaszt) szintén a kalocsai érsekség apáti (arnati) uradalmához kell számítanunk; nemkülönben az 1503-ban ugyancsak a kalocsai érsekség birtokában (Arnattal sat. együtt) említett (**bács-** vagy **bodrogmegyei**): Kaplant és Gyertyánost is. (1391: Zichy okmt. IV. 468. 469., 1396: U. o. V. 19. 26., 1401: U. o. 238. 239., 1410: Dl. 9635; 1438. 1447: Zsélyi llt., 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19., 1503: Dl. 21229. — V. ö. Száka helys. s l. a Czobor cs. a. is).

Kalocsai káptalan. Földesúr: Kakucson. (1486: Dl. 19177. V. ö. Dl. 19176. — L. a Czobor és a szent-györgyi Gróf cs. a. valamint Szent-György városnál is.)

Kaszás (gergeri, bartáni) cs. Kozas. Kazas. (1466: Dl. 16294; 1474: Károlyi gr. cs. oklt. II. 435. 1477: Dl. 17934; 1482: Dl. 18681; 1483: Dl. 18844.) Péter (bartáni előnévvel) 1477-ben a megye alispánja.

Katár (árokegyházi) cs. Kathar. (*Másolat után.* 1483: Dl. 18844. Tatár?)

Kelcz (szent-lászlói) cs. Kelcz. (1448: Dl. 14164.)

Kemény (besenyei) cs. Kemen. (1482: Dl. 18681; 1483: Dl. 18844.)

Kemény (szent-demeteri) cs. Kemen. (1464: Nagy Imre gyűjt.)

Kétházi cs. 1487-ben Tamásfalván a néhai tamásfalvi Loránt Mihály részei fölött rendelkeznek. (1391: Zichy okmt. IV. 465., 1448: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 25., 1477: Dl. 17926; 1484: Dl. 18954; 1487: Br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 16.)

Király. L. Szabadka városnál.

Kís (besenyei, szent-miklósi) cs. Parvus. Besenyei előnévvel. (1468: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 7., 1476: Dl. 17845; 1477: Dl. 17926; 1480: Dl. 18400.) Parvus. Szent-miklósi előnévvel. (1464: Dl. 16053; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681.) A két előnevű család azonosnak vagy közel rokonnak látszik.

Kis (jánosi) cs. Kys. (1482: Dl. 18738.) Parvus. (1483: Dl. 18839. 18844.)

Kis (régyi) cs. Parvus. (1466: Dl. 16294.) Meglehet ez is azonos a besenyei és sz.-miklósi Kis-ekkel.

Kisvárdai cs. L. Várdai néven.

Kórógyi cs. L. a lévai Cseh cs. a.

Korpádi cs. 1407-ben: Külső- és Belső-Bál s Sziget helységekben kapnak részeket, cserében a nevni Treutel családtól s később is birtokosok a megyében. (1407: Dl. 9293; 1460: Dl. 16762; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681.)

Korvin János. A hol bodrog-, hol csongrádmegyei szabadkai uradalmat birta a XVI. század legelején: Szabadka városával (l. ott) és várával együtt. E tájon fekvő birtokai közül 1504-ben még: Bajnokot, Györgyét, Pacsirt, Napfényt és Budakutát is Bodrogmegyéhez számították. (Kismart. llt. 45. D. 68.)

Kozma (**Kozmai.** csipcsi, régyi) cs. Cosma. (1448: Dl. 14164.) Kozma. (1448: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 25.) Kozmay. (1482: Kismart. llt. 47. W. 16.)

Kőszegi pálosok. L. a szentlászlói Tamás cs. a.

Lecse (**Lecskei**) cs. Bizonyára rokon a később megvagyonosodott Sulyok családdal. (1381: Békassy cs. llt., 1413—23: Dl. 11301.)

Lengyel cs. 1486-ban: szent-miklósi előnévvel. (1448: Dl. 14164; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681; 1486: Dl. 19176.)

Loránt(-fi, tamásfalvi) cs. Loranthy. (1460: Dl. 16762.) Loranthy. (1464: Dl. 16053; 1487: Br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 16.)

Magyar (aranyani) cs. Magyar. (1448: Br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 35.) Bát-Szent-Péteren is birtokos.

Majos (darói) cs. L. Dalacsa helys. a.

Markos (belegi) cs. Markos. Markws. Marcus. — Kétségkívül Bars-megyéből. (V. ö. 1476., 1478., 1479: Békassy cs. llt., 1495: Dl. 17891. 20254. 30372. — L. a Czoborok a. is.)

Maróti cs. János 1399-ben kapja kir. adományul a kormosi vámot. Ugyanő földesúr 1408-ban Szent-Pálon. 1413-ban zálogba veszik Szákai (Pósa fia) Istvántól: Gergelyi, a két Szent-Márton és Szent-Iván részeit s (a Szántaiaktól) ítéletileg nyerik Szát részét. Ugyanekkor (és 1423-ban) Hetesen is van jószágok. Utóbbi évben az aranyani Pap család birtokait szerezték meg: Gergelyi, Belső-Szent-Márton, Sarok-Szent-Márton, Szent-Iván és Aranyan helységekben, Gyula, Vilmán(y) és Veresegyház pusztákon; 1430-ban pedig Rég(y) és Bakacs részeit a Rég(y)iektől. 1424-ben és 1446-ban földesurak (Pusztai) Szákán, 1449-ben pedig Györe-Hetesen (Győrő-Hetesen) is. Végül 1460-ban: Nagy-Hetes, 1468-ban: Nagy-Szent-György, Sári, Hetes (Győr- vagy Györe-Hetes), Száka, Aranyan, Gergelyi részeit és Bán-Száka pusztát is birtokukban találjuk. (1399: Dl. 8492; 1408: Zichy okmt. V. 550., 1413—23: Dl. 11301; 1413: Dl. 10098; 1423—30: Dl. 11288; 1424: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 20., 1430: Dl. 11527. 10161; 1449: Dl. 18238; 1446: Dl. 13912; 1449: Dl. 14238; 1460: Dl. 16762. 16763; 1468: Dl. 18681. 16717. 16773. — L. Szent-György város, a Régyi, Bartáni, Czobor és Pakai cs. a. is.)

Matucsina cs. L. a Vajda (régyi), Erdélyi (dienesfalvi), Czobor és a szentgyörgyi Gróf cs. a. — V. ö. 1477: Dl. 17933. 17934.

Miskei cs. Fejérmegye solti székéből. — 1464-ben Szent-Demeter részét kir. engedéllyel a dobai Szilágyiaknak adták. (Nagy Imre gyűjt. — V. ö. 1430: Dl. 12331.)

Miskei cs. Hihetőleg a bodrogmegyei Miskéről. (1426: Zsélyi llt., 1430: Dl. 12331.)

Mon(y)házi (besenyei) cs. Monhazy. (1482: Dl. 18681.)

Morha(r)t vagy **Morhádi** (szántai) cs. Másként: Szántai, Morhát-Szántai. A század elején: Szat, Valfer, Asszonyfalva, Szántó, Büdi (Sz.-Miklós), Tadis és Aranyan helységekben földesúr; 1455-ben és 1467-ben pedig a lekcsei Sulyok családdal (l. itt is) kötött örököségi szerződés szerint Szántó és Büdi helységekben. Jakabban e családnak magva szakadván, e két helységben birt jószágait 1486-ban a Nagyluceiek kapták. E birtokok részeiről aztán az utóbbiak javára 1489-ben a lekcsei Sulyok cs. tagjai is lemondtak. (L. a Marótiak, (1423.), Szöllősiek, Czoborok s Bácsmegyében ugyancs család a. — V. ö. 1391: Zichy okmt. IV. 468., 1403: Dl. 12821; 1413—23: Dl. 1130; 1478: Muz. llt., 1480: Dl. 18400; 1482: Dl. 18681; 1486: Dl. 19099. 19149.)

Nagy (aranyani, lengyeli) cs. Magnus. (1483: Dl. 18834; 1484: Dl. 18925; 1494: Dl. 20201; 1495: Dl. 20254.)

Nagy (bartáni, régyi) cs. Magnus. (1460: Dl. 16762; 1466: Dl. 16294.) Nagh. (1480: Dl. 18332. 18400; 1482: Dl. 18681.)

Nagy (besenyei) cs. Magnus. (1448: Dl. 14164. Br. Révay család llt. Bodrog. II. 25.)

Nagy (boroti) cs. Magnus. (1466: Dl. 16294.)

Nagy (cseretyési) cs. Nagh. (1470: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 9.)

Nagy (kétházi) cs. Domonkos 1466-ban az Ujlaki Miklós bodrogmegyei alispánja. (Dl. 16294.)

Nagy (szent-lászlói) cs. Magnus. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21. és Bodr. II. 25.) Meglehet, hogy az itt külön-külön fölvett családok egyike másika azonos.

Nagylucei cs. L. a Morha(r)t (szántai) cs. a.

Nagyvölgyi (bartáni) cs. 1468-ban László Bodrogmegye egyik alispánja. — 1391-ben Kölöd vagy Kölögy helységben, s 1448-ban (László) Bát-Szt-Péteren is földesur. 1466-ban ugyanő Csipcs és Rém (Rim) részeit, melyeket Aranyani Főristől cserébe kapott, nemes Szalankemeni László boszniai kanonoknak adta el. 1480-ban a László özvegyéé Bartán vára, s Páris, Kormos és Bartán helységek része. (1391: Zichy okmt. IV. 468., 1448: Dl. 14164. és br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 35; 1464: Dl. 15977; 1466: Révay llt. Bodrog. II. 6., 1468: U. o. II. 7., 1480: Dl. 18400. — L. a lévai Cseh és bartáni Peres cs. a. is.)

Niczki cs. Földesur 1449-ben Tárnokon és Tótiban is a Dersanócziakkal; 1478-ban pedig: Tárnok, Kozmus (Kormos?) és Haraszt helységekben. (1449: Iványi, i. m. 130., 1478: Haz. okmt. IV. 429.)

Numos (régyi) cs. Nwmos. (1462: Kismart. llt. 47. B. 24.)

Nyakazó (szent-lászlai) cs. Nyakazow. (1448: Dl. 14164; 1482: Dl. 18681.) Nyakazo. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.)

Nyitrai (régyi) cs. Nytray. (1466: Dl. 16294.)

Nyulszigeti apácák. Földesurak: Papi és a két Hetes helységekben. (1368—1468: DL. 5693. 14239. 16681; 1432: DL. 12441; 1449: DL. 14238; 1497: DL. 20625. 20626. 20627. sat.)

Óbudai apácák. Ujfalu város földesurai. (L. ott.)

Ollár (Ollári, végházi, boroti) cs. Ollary. (1466: DL. 16294; 1484: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 15.) Ollar. (1482: Kismart. llt. 47. W. 16.)

Órdódi cs. 1487-ben az aranyani Révaiakkal osztályos; ugyanekkor jogot tart Csomoklya és Szentfalva részeihez. (1413: DL. 11301; 1448: DL. 14164; 1460: DL. 16763; 1466: DL. 16294; 1477: DL. 17934; 1482: DL. 18681; 1487: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 16., 1518: DL. 23104. — V. ö. Bács-Bodrog. I. 112.)

Orosz (szákai) cs. Oroz. (1400: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 12., 1411: DL. 10161.)

Országh (gúti) cs. L. a lévai Cseh cs. a.

Ördög (aranyani) cs. Ewrdeg. Ewrdeg. (1424: Zsélyi llt., 1449: DL. 14238. 14239; 1462: Kismart. llt. 47. B. 24.) Wrdwg. (1455: Tört. Társ. letét.) Ewrdeg. (1466: DL. 26294.)

Örösi cs. Földesur: Örös és Lengyel helységekben 1412-ben. (DL. 9951. — V. ö. 1408: Zichy okmt. V. 564.)

Ósteleki (gergeri) cs. Wsteleki. (1448: Kismart. llt. 32. EE. 430.) De Ewsthelek. (1446: DL. 13912.) Ewstheleke. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.) Ostheleky. (1448: U. o. Bodr. II. 25.) Ewstheleky. (1457: DL. 15154.) Tán a megfelelő (Óstelek) helység is e megyében feküdt.

Pakai cs. Balázs 1448-ban a megye egyik alispánja. Ugyanőt 1447-ben Csomokl(y)a részeibe igtatják 1472 óta részben Baja város is az övék. 1479-ben Ivánfalván is voltak részek; 1480-ban pedig: (Paka), Vél, Sári és Kengyi (Kendi) helységekben, utóbbi kettőben a Marótiaktól. (1399: DL. 8474; 1447: Br. Révay cs. llt. Bodrog, f. II. n. 8., 1448: U. o. Div. fam. II. 21., 1460: DL. 16763; 1479: DL. 18232; 1480: DL. 18354. 18381. 18400. — L. Szabadka és Baja városok a. is.)

Pap (aranyani, gergelyi) cs. Pap. (1423: DL. 11018; 1423: DL. 11288; 1448: DL. 14164; 1460: DL. 16762; 1477: DL. 17934.) Path. (1446: DL. 13912.) L. a Marótiak a. is.

Parlagi cs. L. a lévai Cseh cs. a.

Peres (Pörös, bartáni) cs. Peres. Pwrws, Pewrws. Már 1368-ban e néven (Peres) merülnek föl. 1394-ben kapják Zsigmond királytól Bod-Szent-Péter részeit. 1404-ben: Bartány (Bertán), Tatárrév, Déd és Páris helységekben birt jöszá-gukat (hűtlenségük miatt) Gyulai Frank és Némethi János kapták Zsigmond királytól. De azért tovább is megmaradtak e birtokok élvezetében s ha meg-oszták is másokkal, ezek közt a Gyulaiakat és Némethieket nem találjuk. Így 1441-ben Nagyvölgyi Lászlóval együtt igtatják őket (zálog címen): Bartán(y), Piski, Déd, Páris, Tatárrév, Varasd, Szent-György és Mene, — 1455-ben pedig egyedül Nagyvölgyi Lászlót (kétségtől színtén a Peres vagy Bartáni család-tól): Bartán(y), Déd, Piski, Odvard, Varasd, *Bara(c)ska-Sz.-György*, Páris, Tatárrév, Aranyan, Lengyel helységek s a kormosi rév birtokába. 1448-ban azonban e birtokok (jelesül: Bartán(y), Páris és Varasd) részeihez a Peresek-

kel és Nagyvölgyiekkel szemben a farnasi Veresek is jogot formáltak. — Ugyanekkor a Peres-eknek Bát-Szent-Péteren még mindig volt némi jószáguk. (1368: Zichy okmt. 361., 1394: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 9., 1404: Dl. 29219; 1430: Dl. 12331; 1441. 1455: Tört. Társ. letét, 1448: Br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 35., Dl. 14164. 29266; 1453: Dl. 14707. — V. ö. a Bartáni cs. a.)

Pesti (csipcsi) cs. Pesthy. (1466: Dl. 16294.)

Pet(y)kel cs. Valkómegyéből. — László 1435-ben, 1437-ben és 1438-ban a megye egyik alispánja. 1430-ban (ugyanő) Tatárreven is birtokos. Később (1479. 1481. 1484. hihetőleg a Czoborok révén) Szent-Mihályon, Halmoson és Jánosiban voltak részeik. (1430: Dl. 12331; 1435—7: Br. Révay cs. llt. Bodr. I. 24., 1438: Zsélyi llt., 1479: Dl. 18261. 18262; 1480: Dl. 18332; 1481: Dl. 18489; 1484: Dl. 18925; 1486: Dl. 19159.)

Piski cs. 1453-ban: Párisban is birtokos. (Dl. 14707. — L. Piski helys. a.)

Pocz (szecsei vagy szecseli) cs. 1466-ban «de Sechel Pocz» János a megye egyik (Szokolyi Péter helyett) alispánja. (Dl. 16294.) Egy hasonló nevű (de Zecze) nemes 1448-ban és 1450-ben is föltűnik. (Dl. 14164; Kismart. llt. 32. FF. 432.)

Polyák (régyi) cs. Polyak. — Péter 1464-ben és 1466-ban a megye alispánja. Ugyanő 1468-ban Rég(y)en és Bakacson (vagy Bakocson) birtokot vásárol. (1464: Dl. 16053; 1466: Dl. 16296; 1468: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 7.)

Pongrácz (dengelegi) cs. A (hol bodrog-, hol csongrádmegyei) szabadkai uradalmat bírta: Szabadka városával (l. ott) és várával együtt.

Porkoláb (bajai) cs. Porkolab. (1483: Dl. 18844.)

Porkoláb (gergelyi) cs. Porkolab. (1477: Dl. 17933. 17934.)

Porkoláb (jános) cs. Porkolab. (1483: Dl. 18339. 18844.) Castellanus. (1483: Dl. 18925.)

Porkoláb (tárnoki) cs. Castellanus. (1482: Kismart. llt. 47. W. 16.) Úgy látszik: *nem azonos* családok.

Pozs(o)gai (sz.-miklósi, bűdi-szent-miklósi) cs. Posogay. (1480: Dl. 18400.) Posgay. (1519: Dl. 23220.)

Rég(y)i cs. A XV. század elején Rég(y), Szent-András, Bakacs, Csomokl(y)a, Báktető, Kálmán és Szent-Márton helységekben birtokosok. Némely tagjainak hűtlensége következtében: Rég(y) és Bakocs helységekbeli részeit Zsigmond király e század elején adományúl, majd 1416-ban ítéletileg is a Kagybéli, kagybéli Lengyel és Karol, továbbá a Mérei (Mérari) és Patai családoknak adta, a kik azután 1424-ben (beigztatás: 1425-ben, kir. jóváhagyás: 1429-ben) e birtok-részeket a Marótiaknak adták el. 1464-ben és 1483-ban ivánfalvi, ugyancsak 1483-ban: tamásfalvi néven tűnik föl ily nevű nemes család. (1399: Dl. 8474; 1405—1409: Dl. 9021; 1410—1448: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 25. 26., 1416—1430: Dl. 10161; 1424—29: Dl. 11527; 1464: Dl. 16053; 1483: Dl. 18840. 18844. — V. ö. Marótiak.)

Rémi (Rimi) cs. 1466: Dl. 16296.

Révai (aranyani vagy aranyadi, bakacsi) cs. Reway. — 1487-ben: Csomoklya és Szentfalva részeihez tartott jogot. 1495-ben Nagy- és László-Aranyan, 1496-ban (ekkor az Erdélyi és Vasadi családokkal együtt): Rég(y), Bakocs és Csomoklya, — 1512-ben pedig: Aranyan, Tót-Aranyan, Vizmelléki-

Szt.-György, Bakacs, Cseretyés, Régy helységekben s (a két) Csomoklya és Gyula pusztákon birtokos. (1448: Br. Révay cs. llt. Bodrog I. 26., 1466: Br. Révay család llt. Bodr. II. 6. és Dl. 16294; 1477: Dl. 17934; 1482: Dl. 18681; 1487: Br. Révay család llt. Bodr. II. 16., 1495: U. o. II. 19., 1496: Nagy Iván, i. m. IX. 693., 1512: Br. Révay cs. llt. Bodr. III. 6. — V. ö. Századok. 1875. 36.)

Sáfar (rémi) cs. Safar de Rymy. (1461: Dl. 25990.)

Sándor (kakati, sári) cs. Sandor dictus. (1460: Dl. 16762; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681. 18738; 1519: Dl. 29028.)

Sándor (szent-demeteri) cs. Sandor dictus. (1464: Nagy Imre gyűjt.)

Sári cs. 1373: Zichy okmt. III. 492., 1448: Dl. 14164.

Sárközi (csipcsi, nagyvölgyi) cs. Sarkewzy. (1480: Dl. 18400.) Sarkezy. (1482: Dl. 18681; 1496: Muz. llt.)

Sarlai (aranyani) cs. Sarlay. (1462: Kismart. llt. 47. B. 24.)

Sáska cs. Saska. Hol: szent-miklósi (1448: Dl. 14164; 1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18666. 18681.), hol: kétházi (1448: Br. Révay család llt. Bodr. II. 25.), hol: aranyani (1455: Tört. Társ. letét, 1460: Dl. 16762.), hol pedig: tamásfalvi (1483: Dl. 18444.) előnéven tűnnek föl ily nevű, egymással kétségkívül rokon nemések.

Sebők (Sebek, száakai) cs. Sebek. Sebewk. Sebok. (1454: Dl. 14809; 1462: Kismart. llt. 47. B. 24., 1482: Dl. 18681.)

Sulyok (lekcei) cs. Suluk. Sulyuk. Swlyok. Swlywk. Swlok. Ugy látszik (1439.) Pakán is voltak részei. (1368. 1379: Zichy okmt. III. 346., IV. 115., 1436: Kismart. llt. 96. f. i. n. 2. et B., 1455: Tört. Társ. letét, 1460: Dl. 16763., 1489: Dl. 19498. L. a száantai Morhát(i) és Lekcei család a. s v. ö. Bácsmegyében is.)

Szabó (régyi) cs. Zabo. (1483: Dl. 18844.)

Száakai cs. 1464-ben a szt.-miklósi határban volt földjük; s 1480-ban a szt.-miklósi előnevet viselik is. 1479-ben: Száka, Bakacs és Régy helységekben birt részeit említik. (1448: Dl. 14164. és Kismart. llt. 32. EE. 430., 1464: Dl. 16053; 1477: Dl. 17934; 1479: Dl. 18219; 1488: Dl. 18400. — L. Maróti cs. a.)

Szalankemeni L. L. a Nagyvölgyi cs. a.

Szántai cs. L. a Marha(r)it vagy Morhát(i) (szántai) cs. a.

Szántó (kakati) cs. Zantho. Zando. (1483: Dl. 18838. 18839. 18840. Másolatok.)

Szāti (Szati) cs. 1472-ben Tárnokon voltak részei. 1480-ban: kakati előnéven tűnik föl. (1472: Kismart. llt. 47. W. 14., 1480: Dl. 18332. V. ö. 1413: Dl. 10098; 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430.)

Szecse(l)i (Szecseji) cs. L. Szecse(l) helys. a. s v. ö. a Szöllősi cs. a. is.

Szederkényi cs. 1448-ban egy izben: kétházi, máskor: (kétházi majd) lekcei előnéven tűnnek föl ily nevű nemések. De Zederkeni. (1448: Dl. 14164.) Zederkeny. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21. és Bodr. II. 25.)

Székely (aranyani) cs. Zekel. (1448: Dl. 14164. és Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 25.)

Szél (kakati) cs. Zel. (1441: Tört. Társ. letét.) Zeel. (1448: Dl. 14164; 1482: Dl. 18666. 18681; 1511: Dl. 22205.)

Szentgyörgyi és Bazini (Gróf) cs. L. Gróf (szl.-györgyi) néven.

Szentiván(yi) cs. 1466: Dl. 16378. (Ugy látszik, a mai: Felső-Sz.-Iván értendő.) — 1482-ben: piski előnévvel merül föl: Miklós, mint bodrovmegyei kir. ember, de hogy melyik: Szent-Iván (és melyik Piski) értendő, — nem tudom. (Dl. 18738.) Különben ugyancsak Bodrovmegyében 1483-ban egy: piski *Szentmihályi* Miklós nevű nemes is szerepel (Dl. 18839. 18840.), tehát az óvatosság tanácsos. (Az illető oklevelek másolatok.)

Szentlászlai (régyi) cs. 1448-ban: de Zentblaczlo, 1482-ben: «*Zenth-lazlay*» alakban. (Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21., Dl. 15135. — V. ö. 1413: Dl. 10098; 1460: Dl. 16763., 1482: Dl. 18681. és l. a szent-lászlói Csalk-fi cs. a. is.)

Szentmihályi cs. Értsd: Czobor-szentmihályi, azaz: Czobor. (L. e néven.)

Szentmihályi domonkosok. L. a Czobor-ok a.

Szentmihályi (piski) cs. L. a Szentiványi cs. a.

Szentmiklósi (Büdi-szentmiklósi) cs. 1399: Dl. 8474; 1448: Dl. 14164; 1482: Dl. 18665.

Szilágyi (dobai) cs. Zylagy. — L. a fejemegyei Miskeiek a.

Szilágyi (horogszegi) cs. L. Szabadka városnál V. ö. Bács- és Csongrád-megyében: Szilágyi Erzsébetnél.

Szöllősi cs. 1484-ben egy ízben: Zelessy, 1495-ben: Zewlesy. — 1416-ban: Szöllös, Szece(l), Bu(l)csúsűzék (Bulcsú és Szeke?, helységek birtokába igtatják őket és a Szece(l)ieket, kir. adomány czímén. 1456-ban ugyane birtokokat (Bulcsúsűzék, Szöllös és Szecej) a czobor-sz.-mihályi Czobor-ok és szántai Morhát-ok kapják a királytól. 1495-ben: László-Aranyban is birtokosok. (1416: Dl. 10445; 1427: Zsélyi llt., 1456: Dl. 15110; 1482: Dl. 18681. 18732; 1484: Dl. 18954; 1495: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 19.)

Takó (haraszli) cs. L. Dakó néven.

Tamás (szent-lászlói) cs. Thamas dictus. — 1457-ben Szent-László részeit a (baranyamegyei) Kőszeg vár melletti, Szent-Megváltóról címzett pálosoknak adták. (Dl. 14154. 14155.)

Tamásfalvi cs. 1477-ben: aranyani előnévvel. (1402: Zichy okmt. V. 328., 1466: Dl. 16294; 1477: Dl. 17964; 1482: Dl. 18681.)

Tapászi (régyi) cs. Thapazy. (1482: Dl. 18681; 1483: Dl. 18844.)

Tar (régyi) cs. Thar. (1466: Dl. 16294; 1482: Dl. 18681.)

Tarczal (korpádi) cs. Tharezal. (1482: Dl. 18681.)

Tárnoki cs. 1345: Kismart. llt. 47. A. 2., 1430: Dl. 11288; 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1466: Dl. 16378.

Tatári cs. de Thathary. (1461: Dl. 25990. Csonka oklevélben; sem a kereszt- sem az előnév nem maradt meg.)

Temesközi (ivánfalvi) cs. Themeskezy. (1479: Dl. 18232.)

Tinas (boroti) cs. Thynas. (1461: Dl. 25990.)

Tordas (régyi, lekcsei) cs. Thordas. (1436: Kismart. llt. 96. f. 1. n. 2. et. B., 1455: Tört. Társ. letét, 1483: Dl. 18844.)

Török (csipcsi, csöpesi) cs. Thewrek. (1466: Dl. 16294.) Therek. (1482: Dl. 18666.)

Török (kétházi, berjegi) cs. (Másolatból. [1464: Dl. 16053.] Thewrek. (1482: Dl. 18727.)

Török (ordódi) cs. Therek. (1477: Dl. 17934; 1482: Dl. 18681.) Therewk. (1481: Dl. 24983.)

Török (tamásfalvi, aranyani) cs. Therek. Therewk. (1474: gr. Károlyi okmt. II. 435., 1480: Dl. 18332. 18400; 1483: Dl. 18840; 1495: Br. Révay cs. lt. Bodr. II. 19., 1518: Dl. 23104.)

Törzsök (pakai) cs. Tursok. (1409: Br. Révay cs. lt. Bodrog. I. 14.) Thwrsok. (1441: Tört. Társ. letét.)

Töttös(-fi, vagy Tettes, Tittös, bátmonostori) cs. Fil. (et dictus) Theuthes, Theus, Tethes, Theutus, Teutes, Thutus, Thwtus, Thewthews, Thythews, Theutheus, Thethews sat. Másként: Bátmonostori. — 1322-ben kapja őstük: Becsei Imre Bátmonostort, a melynek, valamint Bot-alja-Sz.-Péter helységnek birtokába 1323-ban is igtatják. E törzsbirtokaik körül apránként egész uradalmat szereztek össze, úgy hogy (nem is említve a XIV. század folyamán föltűnő birtokaikat) 1400-ban már: Bátmonostora, Tóti, Pál(y)i-port, Lak, Arany, Bátkuta (Bács-kuta), Gara, Bátalja-Szent-Péter, Egyházas-Kajánd, Borsod-Szent-Lőrincz, Bátoregyház, Al-Szent-György, Ata-egyház, Mátyusegyháza, Dé(z)s és Szent-Derzs helységekben földesurak; ezenkívül ugyanekkor Szembécs (vagy Szembécz?), — 1401-ben Asszonyfalva és Valfer, — 1402-ben Zside, — 1405-ben Vajas, — 1406-ban: Patala, Katymár, Félegyház, Kis-Pályi másképp Pongrácz, — 1407-ben: Boziás, 1448-ban: Töre, — 1450-ben Baracska helységekben is. 1466-ban, mikor László és Várdai (Kisvárdai) István kalocsai érsek (s rokonai) egymást testvérökké s magtalan halál esetére örökösökké fogadják, a Töttös-ök: Bát-Monostora városban, Pongrácz, Aranyan, Mátyusháza, Szent-György, Borsod, Katymár, Patola, Kajánd, Timak, Gara, Bácskuta, Tárnok, Tóti, Baracska, a két Vajas, Szembécz, Lak, Valfer és Asszon(y)-falva helységekben birtokosok. E birtokaik csakugyan a Várdaiakra szállottak. (1322., 1323: Zichy okmt. I. 221., 236., 1400–1407: U. o. V. 146., 171., 239., 279., 389., 486., 493., 1448: Kismart. lt. 32. EE. 430., 1466: Dl. 16378; a többire nézve: Zsélyi ltár. — L. Bát-monostora és Szembécs kastély, Pongrácz és Gara helys. a külön, s a fejevári kápt. és a haj.-sz.-lőrinczi prépostság a. is.)

Treutel (nevnai) cs. L. a lévőai Cseh cs. a.

Ugut (csepcsi) cs. Wgwth. (1432: Nagy Imre gyűjt.) Földesur: Csepccsen, Él-Csepccsen (s ezenkívül egy ki nem betűzhető más faluban is).

Vajda cs. Régyi, ivánfalvi, aranyani, majd: szent-lászlói előnévvel tünnek föl ily nevű nemesek. Ugy látszik azonos családot vagy vérrokonokat kell értenünk. 1468-ban régyi (máskor: sz.-lászlói) Vajda Mátyás tiltakozott, hogy szent-lászlói Vajda Bálint Régyet és Bakacsot (Bakocsot) elidegenítse. 1475-ben régyi Vajda Mátyás özvegye Bakacson részeket vetett zálogba a Matusianiaknak. Wayda. (1448: Kismart. lt. 32. EE. 430., Br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 21., 1455: Tört. Társ. letét, 1461: Dl. 25990; 1464: Dl. 16053; 1468: Br. Révay cs. lt. Bodr. II. 7., 1475: U. o. II. 12., 1482: Dl. 18681.)

Vajdafi (lévai) cs. L. lévai Cseh néven.

Várdai cs. Másként: Kisvárdai. 1482-ben Mátyusházán, 1484-ben Csomoklyán is birtokosok. (Dl. 18729. 18954. — L. Bát-monostora kastély, a *bát-monostori Töttös* és lévai Cseh cs. a. is.)

Vadasi, Vasadi (régyi) cs. Wadasy. (1480: Dl. 18400.) Wasady. (1480: Dl. 18381; 1484: Br. Révay cs. llt. Bodr. II. 15.) De Wasad. (1487: U. o. II. 16.) István 1484-ben Régyen Csipcsi István özvegyétől részeket vásárolt; 1487-ben pedig a Csomoklya határán belül feküdt Szentfalva helység részeihez is jogot formált. (Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 15. és 16. — L. az aranyani Révai cs. a. is.)

Végházi cs. 1482: Kismart. llt. 47. W. 16.

Veres (farnasi, farnosi) cs. Kolozsmegyéből. L. a bartáni Peres cs. a.

Veres (pakai) cs. Weres. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.)

Veres (szent-lászlói) cs. (Másolat után. 1482: Dl. 18732.) Meglehet azonos az előbbivel.

Vizközi cs. Wyzkewzy. (1448: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 21.) De Wyzkwz. (1453: Dl. 14707.) Wyzkwzy. (1460: Dl. 16762.) Wyzkezi. (1464: Nagy Imre gyűjt.) 1448-ban: bartáni, 1460-ban: aranyani, 1464-ben pedig csőszapai előnévvel. 1453-ban Párisban is voltak részei.

Zamléni cs. Biharmegyéből. — 1450-ben (a Gábor fiai) ugylátszik a Czoborok némely birtokrészéhez (Jánosi) tartottak jogot. (Dl. 14378.)

Z(e)l (kakati) cs. L. Szél alakban.

Zsildei cs. 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1460: Dl. 16762; 1466: Dl. 16294.

Összesen: 217 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Ugy látszik: *rendszerint* a macsói bánok viselték e főtisztiséget. Mint-hogy neveiket a macsói bánságnál annak idején összeállítjuk, ez alkalommal csupán azokról a bánokról emlékezünk meg, a kik minden valószínűség szerint vagy kétségtelenül bodrogmegyei főispánok is voltak; s *eggyelőre Pesty összeállítására utalunk.* (Századok. 1875. 459. és köv. l.) — 1438-ban: Garai László és Ujlaki Miklós macsói bánok a bodrogi főispánok, valamint úgy látszik a következő években is, 1441-ig. Maga Ujlaki Miklós macsói bán *hihetőleg állandóan* bodrogmegyei főispán is volt, esetleges megszakításokkal, *egész 1473-ig*, sőt közben (1445—1447.), vele együtt Garai László is. 1466-ban: Szokolai Péter macsói bán (Ujlaki Miklóssal együtt) a bodrogmegyei főispán, s úgy látszik 1467-ben is. (1438. 1442: Zsélyi lltár., 1447: Br. Révay család llt. Bodr. II. 8., 1448: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1450: U. o. 32. E. 433., 1453: Dl. 14707; 1466: Dl. 16294. V. ö. 1448-hoz: Kismart. llt. 32. EE. 430., 1450: U. o. 433. Ez években t. i. szintén kétségtelenül a macsói bánok voltak e megye főispánjai.)

SZERÉMVÁRMEGYE.

Nyugat felé Valkóvármegye, északon és keleten a Duna, délen a Dráva határolta. Északi részét egész hosszában az Árpataró (latinul: mons Almus, a mai Fruska-Gora) hegység szelte, ¹ melynek főleg északi oldalán: Újlak, Bán-monostora, Kamancz és Karom² vidékén természetették a középkori Magyarország legtüzesebb és legedesebb borát: a szerémit.

Lakossága vegyesen: szerb, főleg a Szávához közelebb, és magyar, különösen a Duna mentén. Ehhez képest a helynevek is vegyesen szláv és magyar hangzásúak. Szerte a megyében mindenfelé akadunk ma is magyaros vagy magyarból torzított szláv nevű pusztákra, dűlőkre, helységekre, melyeket részben már nem is birunk megfejteni a középkorból. Mily sok ily helység ment tönkre e tájakon, legfeltűnőbbben a Falkosszombati család birtokainak sorozata mutatja, a XV. század első feléből. Különösen a rácz despotáknak Magyarországba s főleg e megyébe történt betelepődése s a töröknek a határhoz való előnyomulása vonzá, kergeté ide nagyobb tömegekben a szerbséget, s egyszersmind tolta kifelé a magyarságot, és törölte le lassanként, a mohácsi vész táján pedig csoportosan a megye területéről a magyar helységeket. A görög-keleti szerb kolostoroknak azonban, mint a mai szerb írók egy része magával elhithetné, szeretné, legalább a mohácsi vészig, sehol legkisebb nyoma sincs a megye területén. ³

¹ Pesty. Helynev. I. 10. 1. és a szövegben emlegetett régi térképek szerint.

² Ma: Ilok, Banostora, Kamenicza és Karlovicz.

³ Csupán egyetlen gör. keleti kolostor állt: Száva-Szt-Demeteren (ma Mitrovicza), de ez is csak Nagy Lajos koráig, a midőn (1344.) a benzések kezére került.

Ugyanez a fejlődés iránya a birtokosságnál is. Mint Bács-vármegyében, Szerémben is szaporán föltűnnek a szerb eredetű köznemesek a XVI. század elején¹; a XV. században azonban még mind a kis- mind a nagybirtokosság magyar vagy magyarországi eredetű, a milyennek bizvást vehető maga a szerb despota-család is, Debreczen, Szatmár, Becse stb. ura, mely Mátyás király korában már egyszerűen a magyar Kölpényi nevet viseli.

Első nagybirtokosai a megyének a Marótiak, kik a XIV. század vége s a XV-ik eleje óta kihalásukig a megye keleti nagyobb felében (helyesebben: keleti $\frac{3}{4}$ -ében) az uradalmak egész hosszú sorát tarták kezükön. Birtokaik egyik központja a Dunánál: Karom (ma Karlovicz) vár és városa (a század elején a szintén Gut-Keled-nemből való Karomiak birtoka), melyeknek tartozékai részben a Duna tulsó partján: Bács-, részben pedig az innenső oldalon: Szerémmegyében, Karlovicz táján s odább délre és dél-keletre terültek el. Ezekhez csatlakozott a megye szívében: a mai Grgeteg. Ireg és Rivicza táján mintegy 9, a mai Ruma környékén pedig talán mintegy 6—7 falujok vagy pusztájok. Ruma azonban hihe-tőleg azonos a régi Árpataróval, mely várával együtt hajdan szintén az ő egyik törzs-birtokuk volt. Még délebbre, már a Száva partján a mai Jarak, a hajdani Árki a harmadik erősségük, a melytől nyugatra a mai Sasinczi környékén, keletre pedig a mai Budjanovczi (és Szibacs?), innen délre a mai Tovarnik (h. Tárnok) és Grabovczi, innen ismét keletre, széles vonalban egész Zimonyig a mai Petrovcsics, Becsmen, Jakovo, Szurcsin és Dobanovecz, végül e saroktól északra ismét a Duna mentén a mai Belegis és Szurduk táján, összesen mintegy 76 helységük volt. Birtokaik utánok a szintén Gut-Keled-nembeli Batoriakra, részben azonban — úgy látszik — a vingárti Gerébekre, nagylaki Jaksicsokra, a rácz despotákra (Kölpényiek) sat. szállottak.

Jóval kisebb birtokosok a hirneves Garaiak, a dunaparti Cserög vár és város (ma Cserevics) urai, a kik ezenkívül 1439-ben Pétervárad várát is megkapták s mindössze vagy 8—12 helység-

¹ Ez adatokra egyszerűen csak az ellentét kedvéért utalok, főleg a veszprémi káptalan orsz. levéltárában A. 57. és 58. sz., és a br. Révay cs. levéltárában a mohácsi vést megelő-

zött két évtizedből fönmaradt néhány oklevél nyomán. A részleteket ez időből természetesen már nem vehet-tem föl.

ben voltak földesurak, nagyobb részben e várak, kisebb részben pedig a Száva mentén: a mai Jarak és Platicsevo vidékén. Cserögi várukat a Jób halálával Korvin János kapta meg, a kinek kezére jutott a szintén Duna-menti Szalánkemén vár és város is.

E pontnál két hatalmas dinasztia lép elénk: a Hunyadiak, jelesül János (utóbb úgy látszik, legalább részben: Mátyás király s mint látjuk: Korvin János) és a rácz despoták, jelesül Brankovics György, a kiknek kezén felváltva találjuk a század közepén Szalánkemén, odább délre Zem(p)lén (a mai Zimony), ettől nyugatra a Száva-menti Kölpény (ma Kupinovo), végül a megye dny. sarkában: Száva-Sz.-Demeter (ma Mitrovicza) várakat és városokat, szóval a megyének, főleg a törökök fenyegető előnyomulása óta, legelőkelőbb Duna- és Száva-menti pontjait. Szalánkemén később, mint említők, a Korvin János kezére ment át, Zem(p)lén (talán) és Kölpény a rácz despoták kezén maradt, kik aztán a század vége felé — úgy látszik — állandóan eme birtokukról neveztettek. Az ő kezökbe került a többször említett Árki kastély (Jarak), valamint Ireg vár is, odább északra, a Fruska-Gora alján.

Száva-Szent-Demeter azonban a Mátyás trónraléptekor — politikai engedménykép a hatalmas vetélytársnak — Ujlaki Miklósnak kezébe ment át, a kinek fia Lőrincz is meg birta tartani.

Más megyei előkelőbb családok közül: a harapkói Bot(h)os-okat s utánuk a szekesői Herczeg-eket és sz.-györgyi Gróf-okat (vagy öt helységben), a leksei Sulyok-okat (India és egy másik helységben), továbbá a rima-szécsi Szécsi-eket (a Garaiaktól leányágon), a bajnai Bot(h)-okat, a Losonczi-akat, horogszegi Szilágyi Mihályt, végül mint társbirtokosokat: a (temesmegyei) berekszói Hagymás-okat és (zalamegyei) Szentgiroltiakat vagy Szentgrótiakat találjuk időnkint ávagy kisebb részek birtokában.

A benszülött családok legelőkelőbbike a XIII. század elején feltűnő és ma is virágzó: Révaiak, kiknek a XV. században vagy 12, a XVI-ik elején pedig 27 falujokat számíthatjuk össze, főleg a mai Rivicza és Ireg, s innen ddk. felé a mai Petrovci és Budjanovci vidékén. Melléjük sorakoznak a Falkos-szombatiak, kiknek 1420 körül a régi Szerémmegye közepe táján: a mai Szubotiste, Mihaljovci, Pecsinczi és Vajka helység vidékén 33 falujok volt. E család azonban ugyanekkor végkép eltűnik szemeink elől.

Kisebb birtokosok már a: Lipo(v)cziaak avagy lipo(v)czai (egresi)

Idecsk(f)iek vagy 5, — a Dávidfalviak vagy 4, — és a remetei vagy hangonyi Tormá-k 3 helységben, a megye ék. vidékén, s a Patrakovcziai, szintén 3 faluban, Rivicza táján.

Az *egyházi* méltóságok vagy testületek közül: a kalocsai érsekség áll első helyen: a Duna folyó és a Fruska-Gora hegység mentén, a hol olykor Pétervárad várát és városát és Kamancz városát s állandóan Rednek várát és városát (ma Vrđnik), és lent a Szávánál, a hol Barics várát és helységet (vagy várost) találjuk birtokában, melyekhez bizonyára nem csekély — de előttünk ismeretlen — uradalmak csatlakoztak. Utána következik a szerémi püspök, két székhelye: a Duna-menti Bán-monostora vár és város, és a Száva-menti Szent-Iréne (Szerém) város részeinek, a Fruska-Gora hegységben pedig: a dombói erősségnek s ezenkívül tudtommal még két (hihetőleg azonban jóval több) helységnek földesura.

Kisebb birtokosok a szerémi püspökség két káptalana: a kői, Kő vagy Bán-monostora városban, és a szent-irénei, hihetőleg Szent-Iréne (Szerém) városban, s utóbbi ezenkívül (tudtommal) még két helységben a megye délnyugati részében; végül a szent-gergelyi (benczés) apátság vagy 2—3 faluban ugyanott, a péterváradi (cziszterczita) apátság, úgy látszik több felé a megyében s hihetőleg a dombói (benczés) apátság is.

V Á R A I:

Árki. (Ároki.) Castellum Arky. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1497: U. o. n. 9. és Dl. 20598.) 1465-ben a Marótiaké volt. Ugy vélem, e kastély ugyanegy azzal, a melyet 1498-ban Kölpényi György és János rácz despoták birtokában találunk s megfelel a mai Jaraknak, Mitroviczától dk. (V. ö. 1519: Dl. 24393. és l. Ároki helys. a. is.)

Árpatar(I)ó. Castellum Arpatarro. (1498: Dl. 34256.) A hasonló nevű város (l. ott) sorsában osztozott.

Bán-monostora. Castellani de monasterio Banj. (1473: Dl. 34030.) Casttrum de Ban-Monostora. (XV. század vége: Epist. Petri de Warda. 187.) A szerémi püspöké volt. (L. a hasonló nevű városnál.)

Báránd. 1495-ben az Ujlakiak birtokai közt egy: *Barand* nevű várat (*cum pertinentiis*) is sorolnak föl, a megye megjelölése nélkül. (Körmendi lltár. Alm. I. lad 1. n. 9.) Hol feküdt? — nem tudom, sőt azt sem, mely megyében; mert Szerém-, Valkó- sőt Körösmegyében egyaránt kereshetjük. 1408-ban a Garaiak birtokában egy ugyanily nevű szerémmegyei birtokot, helyesebben uradalmat (*cum pertinentiis*) is említenek, mely a Száva mentén feküdt. Minthogy ez uradalom, ha máskor nem: a Jób halálával átszáll-

hatott az Ujlakiakra (a Garaiak birtokában később sohasem említik), talán nem merész a feltevés, hogy ugyanazzal a helylyel van dolgunk, s így Báránd vára Szerémmegyében feküdt, valahol a Száva mentén.

Barics. Castellanus... episcopi Colocensis (castelli) Barich vocati. (XV. század végén: Epist. Petri de Warda. 15. l., 1491: U. o. 38.) Castrum Barich. (1498: U. o. 119.) A kalocsai érseksége volt. — A XVI—XVII. századi térképek e várat Zemlén (Zimony) és Kölpény közé a Száva mellé helyezik. (E két helység közt ma Boljeczki falut találjuk.) A harminczad-helyeknek az 1498. évi 34. törvényczikkben levő felsorolásából ítélve azonban odább nyugotra: a mai Jarak és Mitrovicza közt feküdt, de mindenesetre a Száva mentén. (V. ö. 1519: Dl. 24393. és l. Martonics vár a. is.)

Csörög. (Cserög.) Castellanus castri Chereugh. (1339: Br. Révay cs. llt. Bodrog. I. 6.) Castellanus in Chereug. (1402: Dl. 33534. V. ö. 1457: Pesty. Helyn. I. 37.) Castrum Chewreg. (1406: Haz. okmt. VII. 435.) Castrum Chereugh. (1470: Dl. 17044; 1521: Dl. 23586.) Provisor curie in Cherwlyg. (1473: Dl. 34030.) Castellum in Cherewg. (1478: Dl. 18145.) Castrum Thereios. (! 1487: Mátyáskori dipl. eml. III. 363.) Castrum Chewreugh. (1490: Dl. 19657.) A Garaiaké volt (1402. 1478.), kik 1478-ban e várból is kiadták a leány-negyedet a Szécsieknek. 1487-ben és 1490-ben a Korvin János kezén találjuk, ki a Garai Jób halála után a 80-as években kaphatta. Később az enyingi Törököké lett. — 1478-ban hozzátartoznak: Cserög város, Toronyalja, Bánya, Szelk, Burk, Tehany, Nádastó, Bel-Cserög helységek és Keresztur pusztja. (L. a városnál is.)

Dombó. Castellani de Dombo. (1473: Dl. 34030.) Az ekkor (Cserögön) hatalmaskodó várnagyok a szerémi püspök emberei. Tehát Dombó vára is e püspök birtokának vehető. (L. a helység a. is.)

Ireg. Wok Golachowigh castellanus castri Ireg. (1497: Dl. 20598.) A (Kölpényi György és János) rácz despoták birtoka volt ekkor. Ily nevű falu vagy épen város szintén állhatott itt, bár ekkor nem is említik. (Ma Ireg város, Karlovicztól ddny.)

Karom. Provisor curie de Karum. (1464: Dl. 15989.) Castellum Karom. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1477: Dl. 34309; 1519: Dl. 23178.) Castrum Karom. (1490: Dl. 19676.) Castellanus de Karom. (1502: gr. Zay cs. llt. N. 61.) 1465-ben: a Marótiaké. Mint a magbanszakadt Maróti Mátyus birtokát kapják 1477-ben a Bátoriak s birják 1490-ben és 1519-ben is. 1477-ben hozzátartoznak: Komlós, Danilovecz, Háb; továbbá (ekkor inkább csak *vele együtt járnak*): Sztrelocz, Budinovecz, Magyar-Olasz, Diós, Hur-dovecz, Hodros, Budicsócz másként Sasincez, Szirocz másként Hodrovecz, Gumma és Káty helységek, Siucz (Sivecz), Apatovecz, Szaszovecz, Dapsa, Barva, Zova, Szurdog és Hodos puszták.

Kölpény. (Kelpény.) Castrum regale Kulpen. (1388: Fejér. XI. 414.) Castrum nostrum (gubernatoris) Kewlpen. (1451: Br. Révai cs. llt. Szerém. II. 16.) A XIV. században királyi vár; 1451 táján a rácz despotáké és Hunyadiaké (1451-ben kétségtelenül az utóbbié) volt. (Kwlpum. V. ö. 1451: Fejér. Joh. de Hunyad. 153. l. és Huny. kora. X. 308. 309. l.) A mai Kupi-novo értendő, Zimonytól nyd., a Száva mellett. Az 1528. évi térkép: Kelp-ona néven kisebb várat mutat e helyen.

Kőválu. (Kőváló.) Castellanus de Kwualu. (1419: Dl. 30775; 1420: Muz. ltár.) A berekszói Hagymás-oké volt. (L. a hasonló nevű helys. a. is.)

Martonics. (Martonicz.) Castellum Marthonicz. — 1437. körül egy megbízható jegyzék (másolat) a kalocsai érsekség birtokában sorolja föl, Rednek várával együtt, de a megye megjelölése nélkül. — Ugy látszik Szerémmegyében, de tán inkább síkon feküdt. (Az sem lehetetlen különben, hogy Barics-csal zavarják össze.)

Péter-Várad(ja). Castrum de Waradinopetri. (1439: Dl. 13445.) Castrum abbatis de Wa[ra]dinopetri. (1439: Dl. 13446.) Arx seu (et) castrum abbatis . . . de Waradino Petri. (1494: Epist. Petri de Warda. 42. 124., 1496: U. o. 64.) 1439-ben a Garaiak kapják kir. adományul, az itt levő monostor patronatus-jogával együtt. 1477-ben (Matucsinaí) Gábor kalocsai érsek, az itteni bélakuti apátság kormányzója, (hihetőleg e várbeli) várnagyaihoz és udvarbíráihoz intézi rendeletét. Ekkor tehát már (az apátsággal együtt) a kalocsai érsekségé lett volna, mely különben később Péter-Várad városnak (l. ott) csakugyan földesura volt. (1477: Varga i. m. 257.)

Racsa. L. Valkómegyében: Racsa kastély és város a.

Rednek. Castrum Rednek. (1437. körül: Archaeol. Közl. XII. 113. l., XV. század végén: Epist. Petri de Warda. 272.) A kalocsai érseké volt. (L. Rednek m.-város a. is.)

Szalánkemén. (Szalankemen.) Castrum Zalankemen. (1441. körül: Pesty, Brankovics birt. 13—53. és Bárány. Torontálm. D. okl.) Castrum Zalonkemen. (1498: Haz. okmt. IV. 441.) Castrum Zalonkemen. (1521: Dl. 23586.) 1441. körül Brankovics György (ugy látszik: csak írásban, vagy hamisítvány?) rokonának veronai Birini Pálnak adta; 1451-ben és 1456-ban azonban (legálább a várost) ismét csak ő bírta. (Egy ideig azonban 1451-ben a Hunyadiak.) 1496. táján ugy látszik Nándor-Fejérvárhoz tartozott. 1498-ban a Korvin Jánosé, 1502-ben pedig (a város) már a királyé. (V. ö. Fejér. Joh. de Hunyad. 153. l. L. a hasonló nevű városnál is.)

(Száva-)Szent-Demeter. Castellani de Zenthdemeter, Zawazenthdemether. (1444: gr. Zay cs. lt. A. 21., 1456: U. o. B. 56.) Castellum Zawazenthdemeter. (1459: Körmendi lt. Alm. I. lad. 1. n. 4.) Castrum Zenthdemether. (1497: Körmendi lt. Alm. I. lad. 1. n. 9., 1519: Dl. 23263.) S. Demetrius, Laurentii ducis castellum. (II. Ulászló kora: Bonfini i. m. 717.) Castellanus de Zenthdemether. (1498: Dl. 34256.) 1451 táján a Hunyadi Jánosé és Brankovics György rácz despotáé volt. 1459-ben Mátyás király, midőn Ujlaki Miklóssal kibékült, utóbbinak e kastélyt is átengedé. A század végén és 1519-ben is az Ujlaki Lőrinczé volt; 1496—8 táján azonban a bajnai Bot(h) András emberei várnagyok benne. (L. a városnál is.)

Zeml(y)én. (Zemplén.) Castrum Zemlen. (1173: M. Florianus, i. h. III. 100. l.) Castrum Zemplyn. (1521: Dl. 23586.) Azaz Zimony. — Soppron, e város monografusa szerint, a ki azonban kutfőiről nem számol be: a XIV. század végén az itteni vár az u. n. Gardos-on már csak romjaiban állt fenn; Brankovics alatt újra fölépült, úgy hogy Hunyadi is ebben halt volna meg. Bonfini azonban ekkor csak: oppidum Semlyn-t említ. (Gesch. von Semlin. 4., 9, 98., 106., 136., 142., 152., 153., 160. — L. a városnál is.)

Összesen: 17 vár.

VÁROSAI:

Alsó-Zeml(y)én. L. Zeml(y)én városnál.

Árpatar(l)ó. Arpatarlo. (1323: Dl. 33737; 1420: Orsz. Lit. N. R. A. fasc. 1518. n. 20. Zágrábban; 1530: U. o. fasc. 1521. n. 26.) Poss. Arpatarro. (1497: Dl. 20598.) Oppidum Arpatarro. (1498: Dl. 34256.) Opp. Arpatarlo. (1519: Dl. 26680.) 1420-ban zálogban (a királytól?) a Marótiakat igtalták birtokába. 1430-ban köznemes (Gergely kir. ember) nevében merül föl, tehát részben köznemesi birtok volt. (Ezenkívül különben egy másik ily nevű kir. ember is szerepel: Johannes de Arpatarlo, Bodrogmegyében, 1446-ban, a kir. Curiából kiküldve. Dl. 13912. Hihetőleg szintén a szerémmegyei Árpata(r)ló értendő.) 1496—1498-ban a vingárti Gerébek (l. e család a. is.) és nagy-laki Jaksics-ok viszálykodtak miatta. Utóbbiaké pl. 1519-ben is. Vele együtt járnak 1496—8-ban: Lyukó, Gerdanócz, Petőcz, Mit(v)arcz, Maradék és Székely helységek s Oszián pusztja. — Ireg, Maradék, Lyukó, (Putincei) sat. vidékén feküdt, s így hihetőleg a mai Ruma-nak felel meg. (Ugyancsak Árpata(r)ó nevet viselte hajdan a Fruska Gora hegység is. Pesty. Helyn. I. 10.)

Bán-monostora. Monast. S. Stephani prothomartyris situm in loco qui dicitur Keu. (1198: Theiner. Mon. Slav. Mer. 4. l.) Episcopalis sedes.... in monasterio de Cuhet Colocensis diocesis. (1229: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 88.) Episcopatus novus qui de licentia nostra (pape) in ceteriori Sirmia debet creari. (U. o.) Monasterium de Cuher et eccl. cathedralis ibidem. (1232: U. o. 103.) Episcopus, prepositus et capitulum cathedralis ecclesie de Ku. (1247: U. o. 205.) Capitulum de Kw. (Évszám nélkül: Árpádkori uj okmt. X. 429.) Episcopus Sirmiensi apud Banum monasterium. (1307—9: Mon. Vatic. I/II. 315. 318.) *Civitas de Ku que alio modo Monasterium Bani nominatur.* Canonici ecclesie S. Stephani protomartyris ibidem. (1309: U. o. 322.) Villa monasterii Bani. (1309: U. o. 328.) Prepositus (eccl. S. Stephani) de Ku (Keo), Syrmienensis diocesis. (1309: U. o. 335. 338. 339.) Episcopus de Kw (et S. Irenei). (1318: Knauz. Mon. Strig. II. 744.) Capitula de Kw (et de Sancto Ireneo). (1326: Dl. 33576.) Ecclesia Sirmiensi et episcopus eiusdem. (1334: Fejér. VIII. 3. 739.) *Parochialis ecclesia S. Jacobi apostoli civitatis Sirmiensi alias de Monasterio Bani* vocata. (Páp. tiz.-lajstrom. 513. l.) Capitulum de Ku. (Külön fejezet czíme. U. o. 180.) Capitulum ecclesie Syrmienensis. Civitas, diocesis et episcopus Syrmienensis. Populi civitatis et diocesis Syrmienensis. (1400: Mon. Vatic. I/IV. 279.) Datum *in Monasterio Bani in palatio nostre residentie.* (Episcopi Sirmiensi. 1437: Acta Bosnac, i. h. 164. l.) Monasterium Bani. (1473: Dl. 34030.) Gregorius dictus Canthor de Banmonostra. (A Tallóczyak egyik ügyvéde. 1476: Tört. Társ. letét.) Lector de Banmonostra. (1493: Dl. 19965.) Opidum Bermmonostra (!) in civitate seu diocesi Sirmiensi. (Pápai bullában. 1493: Dl. 20071.) Rector altaris S. Michaelis de Bamonostra diocesis Syrimienensis. (1494: Mon. Vat. I/V. 38. v. ö. 40. l.) 1229-ben e, már ekkor monostoros helyen alapítottott a (kalocsai érsekségből kihalított) szerémi püspökség, mely aztán (káptalanával együtt) e városnak (és erősségének) is ura volt. Ez óta, bár a tatárjárás után Szent-Iréne (Szent-Erenye) szintén állandóan székhelyévé lett e püspökségnek és

másik káptalanának, a fő-székhely (valamint a *Sz.-István* vértanuról nev. székes káptalané) mégis (Kő vagy) Bánmonostora város maradt, jelesül a XV. században is. Ugyanitt (a XIV. század elején) a plebánia-templom *Sz.-Jakab* apostolnak volt szentelve. — Ma Banostora, Karlovicztól nyug., a Duna partján. Stelczer szerint Kő a mai Kuva nevű dűlőnek felel meg, Begecs határában, szemközt Banostorral, *Bács-Bodrogmegyében*. (Bács-Bodrogm. tört. t. Évk. 1890. 42. l. és Gesch. der Bácska 17., 18. l.) Részemről ez állítást, hogy Kő város vagy helység, a kései a középkorban káptalanával együtt a Dunától é. fekvődt volna, hiteles adattal bizonyítani nem tudom. Mellette szól, hogy az 1528. évi, egy Rudolf-korabeli és az 1596. évi térkép (Kevu, Kew néven) csakugyan a Duna balpartjára helyezi; valamint a mai Kuva hely-név is. (V. ö. *Szent-Iréne* város a.)

Bingola. L. Valkó megyében.

Csörög. (Cserög. Cserölg.) Pleb. de Cherniz, Charug. (Páp. tiz.-lajstr. 175. és 411. l.) Eccl. B. Petri et Pauli... in honorem S. Petri infra villam Cleloregh (!) Colocen. dioeces. (1372: Fejér, IX. 4. 431.) Cherengh (Chereugh helyett) cum portu et tributo Danubii et pertinentiis. (1408: U. o. X. 4. 672.) Poss. Cherwigh. (1473: Dl. 34030.) Oppidum Cherewg. (1478: Dl. 18145.) Xerut. (Ranzani. M. Florianusnál, i. m. IV. 164.) A Garaiaké (majd a Korvin Jánosé) volt. Előbbiek 1372-ben Szent-Péter apostol tiszteletére templomot építettek itt. 1478-ban, mikor a leánynegyedek kiadták belőle a Szécsieknek, Szűz Mária tiszt. szentelt toronytalan kő-templomát és a Sz.-Háromság tiszt. emelt fa-kápolnáját említik. Ugyanekkor 86 egész és 41 fél jobbágy-curiát számítanak össze, s magyar és rácz (vicus racianorum) városrészt különböztetnek meg benne. Előbbiben Tóth, Tardi, Almás, Báncezi, Fazékgyártó, Álc, Csákány, Fonói, Hajós sat. nevű jobbágyokkal találkozunk. — Ma Cserevics, Karlovicztól nyugotra, a Duna partján. (L. Bel-Cserög és Toronyalja helys. a. is.)

Felső-Zeml(y)én. L. Zeml(y)én városnál.

Für. L. Valkó megyében.

Kamancz. Villa Comanch. (1237: Árpádk. uj. okmt. VII. 28.) Pleb. de Gamancz. (Páp. tiz.-lajstr. 176.) Civitas seu oppidum Kamancz. (1408: Varga. Szeged v. tört. 206., 1471: U. o. 252., 1483: Dl. 18799.) Oppidum Camavecz. (? 1439: Fejér, XI. 265.) Op. Kamanch. (1439: Acta Bosnae, i. h. 174.) Cives de Kamancz. (1447: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 20.) Civitas Kamancz. (1477., 1478: Varga. Szeged tört. 257., 258., 1521: U. o. 276.) Chamans. (Ranzani M. Florianusnál, i. m. IV. 164.) Opp. Kamants. (? XV. sz. végén: Epist. Petri de Warda. 17.) Vadum Kamanz. (1521: Dl. 26259.) A híres szerémi bor egyik fő termelő-helye volt. Ma Kamenicza, a Duna partján, Pétervárad közelében. (L. Pétervárad városnál és v. ö. a kamanczi Tamási cs. a.)

Karom. (Karon. Karan.) Karon. (Nemesi névben. 1308: Anjouk. okmt. I. 162., 1405: Dl. 33775.) Car. (Páp. tiz.-lajstr. 412. l.) Karun. (Köznames nevében. 1344: Ziehy okmt. II. 105. l.) Poss. Karan. (1417: gr. Erdődi cs. galgóczyi llt. lad. 96. f. 3. n. 2. Pesty után.) Karom. (Köznames nevében. 1432: Muz. llt.) Oppidum Karom. (1477: Dl. 34309; 1499—1502: gr. Zay cs. llt. A. 44. és 48., 1519: Dl. 26680.) Charum. (Ranzani. M. Florianusnál, i. m. IV. 164.) Mikor föltűnik, a Gut-Keled nembeli Karomiak vagy Karoniak bir-

ják. 1477-ben pedig, mint a szintén Gut-Keled nembeli (magban szakadt) Maróti Mátyusnak birtokát kapja Bátori István országbíró. Az 1528. évi térképen: Karon; az 1596. évin: Karom. — Kétségtől a mai Karlovicznak felel meg. (Pesty azonban téved, midőn: Karlouch avagy Karlowez helységet e várossal azonosítja. Helynevek. I. 152. 153. Lásd: Karlovez helys. és a Káti es. a. is.)

Kő. L. Bán-monostora városnál.

Nagy-Olasz(i). Franca villa. (III. András kir. korában: Árpádk. uj okmt. X. 414.) Abbas ecclesie S. Crucis de Franka Villa. (1297: U. o. XII. 603.) Monasterium S. Crucis de Syrimia. (1323: Orsz. Llt. Neoreg. Act. f. 1507. n. 3., *Zágrábban*.) Frankavilla, Fraguilla, Frangauilla, Negolasy. (Páp. tiz.-lajstr. 269., 281., 300., 305., 307. I. a. *pécsi püspökség marchiai* főesperességében. Abbas de S. Cruce. Plebanus de Francavilla S. Johannis Bapt. (U. o. 175. és 412. I., *a kalocsai érsekség szerémi* főesperességében.) Abbas de Nagolaz. (1370–79: gr. Zay es. llt. B. 80.) Iudex, iurati et univ. hospites de Nagolaz. (1375: Zichy okmt. III. 604.) Civitas Nogolaz. (1403: Dl. 8998. és Münchener llt. a Maróti-féle adomány-levélben.) 1323-ban, az Atinai (Gergely fia) Egyed halálával Maróti (István fiai) Mihály, Kelemen és István kapják az itteni (Sz.-Keresztről nevezett) monostor patronatus-jogát. — Ezenkívül azonban 1357-ben a Szent-Gergelyről nevezett szerémi apátság birtokában egy «Maryanolaz, Moryanolaz», 1370-ben és 1423-ban a Hosszúbácsiak birtokában egy «Magarolaz», s 1477-ben a karomi kastélyal együtt egy «Magyerolaz» nevű helységet (possessio) is találunk. (1357: gr. Zay es. llt. B. 4. és 5., 1370: U. o. B. 80. pp., 1423: Br. Révay es. llt. Gyulay, VII. 12., 1477: Dl. 34309.) — Nagy-Olasz városnak kétségtől a mai *Mangyelosz* helység felel meg, mely ép a pécsi püspökség és kalocsai érsekség (régí) határvonalán fekszik. A többire nézve azonban egyelőre csak tapogatódhatunk. De föl kell említenünk, hogy napjainkban a Ruma mellett nyug. fekvő Vogany helység közelében egy: *Mangyelosz* nevű pusztá, odább dny. Sasinczi mellett pedig egy: *Mangyeloszka bara* nevű dűlő is található.

Péter-Várad(ja). Locus, ubi monasterium est constructum, qui antea Vkurd sed modo Belefons appellatur. . . . Item *poss. ultra Danubium*. . . *Peturvarad* et regale palacium ibidem. (1237: Árpádk. uj okmt. VII. 29.) Villa Aranlabovbach cum monasterio, cum portu de Peturvarada, *utriusque partis Danubii*, cum foro et iudicio — adományoztatik. (1267: Dl. 630.) Abbas Belefontis et conventus loci eiusdem super monasterio B. Nicolai de Bach pedis aurei et . . . forum Waradini. *Kívül az oklevélén régi középkori írással*: littera super iure patronatus monasterii S. Nicolai de Bacchia pedis aurei hoc est Petrivarad. (1291: Dl. 1311.) Waradinum P(etri). (1314: Haz. oklt. 187.) Abbas de Bellofonte, Bellefonte. Pleb. de Varadino Petri, Patrovarad. (Páp. tiz. lajstr. 176. és 413. I.) Civitas seu opp. Pethervaradya. (1408: Varga, Szeged v. tört. 206.) Monasterium *ordinis S. Benedicti* Waradini-petri Baciensis diocesis. (1433: Dl. 12520.) Waradinopetrum. (1466: Kállay es. llt.) Waradinumpetri. (1471: Varga, i. m. 252.) Civitas Waradini Petri et abbacia B. M. V. Belefontis *de monte* Waradinipetri. (1477. 1478: U. o. 257. 258. 1521: U. o. 276.) Conventus Belefontis de Waradinopetrj. (1483: Dl.

18799.) Abbas de Varadinopetri. (1481: Varga, i. m. 260.) Monast. B. Marie Bellifontis de Varadino Petri cisterc. ord. Bachien. dioces. (1492: Theiner, Mon. Slav. Mer. 534.) Monasterium fontis Belae abbacie de Waradino Petri. (1494: Epist. Petri de Warda. 42. l.) *Petri Varadinum . . . oppidum in excelso monte situm supra Belgradum . . . Danubio imminens.* (1494: Bonfini, i. h. 719. l.) Teloneum et vadum Waradini Petri. (1521: Dl. 26259.) 1237-ben a IV. Béla királytól alapított ökördi vagy béla-kuti cziszterczita apátság kapja. 1408-ban a szegediek a macsói bán és vámszedő-tisztjei ellen panaszkodnak a király előtt az itteni (és kamanczi) túlságos vámok miatt. 1439-ben Garai László macsói bán kapja Albert királytól az itt levő várat s apátság patronátus-jogát. 1471-ben ismét a szegedi polgárok panaszkodnak az itteni vámok miatt, de most már az idevaló apát ellen. 1477-ben és 1478-ban (Matucsinai) Gábor kalocsai érsek (mint egyszersmind a belefons-i apátság kormányzója) *az e város és Kamancz* hegyein szedetni szokott és az apátságnak járó borpénzek ügyét szabályozza, ugyancsak a szegediek számára. *E két várost azonban a magáénak mondja.* (Civitates nostre.) Ugyanitt keltőz egyik levelét 1466-ban Várda István kalocsai érsek is, a mi arra mutat, hogy e városban otthon volt. 1481-ben a szegediek ismét a péterváradai apát ellen szólalnak föl a vámok miatt. 1521-ben II. Lajos király *Pétervárad és Kamancz városokat* — bár kezén tartja — *határozottan a kalocsai érsek birtokainak mondja*, a kié ugyanekkor az itteni vám és rév (s a kamanczi rév) is. A Duna mindkét (szerémi és bácsi) partján állt ily nevű város, melyek a mai Péterváradnak és Újvidéknek felelnek meg. (V. ö. *Bácsmegyében: Vásáros-Várad* város a.)

Racsa. L. Racsa vár és város a. Valkómegyében.

Rednek. (Rednök.) Rednuk. (1329: Dl. 2528.) Pleb. de Regnicz. (Páp. tiz. lajst. 413. l.) Civitas Rednek. Plebanus de Rednek. (1361: Dl. 5084.) Cives de Rednek. (1391: Zichy okmt. IV. 469., 1495: Epist. Petri de Warda 134. — V. ö. U. o. 148. l.) Sedes (comitatus Syrimiensis) Rednek. (1497: Dl. 20598.) Már 1329-ben vásáros hely. A kalocsai érseké volt. Az 1528. évi térkép szerint (Erdnek) a Fruska-Gora hegységben feküdt. S minthogy Péterváradtól messze nem fekehetett, kétségkívül a mai Vrđnik helységnek felel meg, Karlovicztól dny. (V. ö. 1359-hez: Fejér. IX. 3. 463. és I. Szent-Pál helys. a.)

Szalánkemén. (Szalankemen.) Zalonkemen. (1072: M. Florianus, i. m. III. 78.) Zoloukaman. (Anonymus. XLI. fejez.) Zolunkemen. (1280: Haz. okmt. VI. 318.) Mercatores de Zolunkemen. (1287: Árpádk. új okmt. IX. 453.) Plebanus de Zalonkemen. (1309: Mon. Vatic. I/II. 335.) Zalanckemen. (1329: Dl. 2528; 1331: Anj. okmt. II. 544.) Zalonkamun. (Páp. tiz. lajstrom. 175.) Eccl. B. Marie V. in oppido de Zalacament, Colocensis diocesis. (1400: IX. Bonif. pp. bullái II. 289.) Oppidum Salankemen. (1441. körül: Pesty, Brankovics birt. 13—53. és Bárány, Torontálm. D. okl.) Zalonkemen, Zalanckemen. (1451: Huny. kora. X. 308. 309. és Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 16., a Hunyadi János oklevelének dátumában.) Opidum Zalanckemen. (1456: Muz. llt. Wenzel gyűjteménye, 1496—8: Dl. 34256.) Sallamkhemim. (Ranzani, M. Florianusnál, i. h. IV. 164.) Civitas (*regis*) Zalonkemen. (1502: Dl. 21135.)

A Bold. Szűz tiszt. szentelt templommal. A hasonló nevű vár (l. ott) sorsában osztozott; 1502-ben Gerbincz és Liváda helységeket említik tartozékai közül. Ma Szlankamen sztari (és novi) helységek, Karlovicztól kd. a Duna mellett.

Száva-Szent-Demeter. Abbas et conv. monasterii S. Demetrii grecorum de Ungaria. (1215: Theiner, Mon. Slav. Merid. 66.) Abbas et conv. mon. S. Demetrii super Sabam. (U. a. U. o. 65—66. l.) Monasterium S. Demetrii (Grecorum) . . . iuxta flumen Sauii. (1218: Árpádk. uj okmt. I. 152.) Abbas S. Demetrii de Sirmia. (1237: U. o. II. 71.) Cl. S. Demetrii ord. S. Benedicti. (1247: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 205.) Sanctus Demetrius. (1291: Dl. 1311.) Villa S. Demetrii circa Savam. (1309: Mon. Vat. I/II. 326.) Pleb. de Sancto Demetrio. (Páp. tiz. I. 176. l.) Monasterium grecorum S. Demetrii *Colocensis diocesis*. (1344: Theiner. Mon. h. Hung. I. 667.) Pallacium et balneum in civitate S. Demetrii. (1347: Haz. okmt. VII. 400.) Civitas Zavasentdemetrus. (1355: Anjouk. okmt. VI. 399.) Cives de S. Demetrio. (1362: gr. Zay cs. llt. A. 8.) Civitas Zenthdemeter. (1368: Dl. 5681.) Civis noster (regis) de Zawazenthdemeter. Civitas nostra Z. (1381: Dl. 33521. 33522; 1368: B. Révay cs. llt. Div. fam. I. 17.) (Civitas) Zawazenthdemet(h)er. (1385: Dl. 7137; 1388: Haz. okmt. VII. 425., 1399: Dl. 8482; 1404: Fejér, X. 4. 300., 1408: Koller. Ep. Quinqueecl. III. 295., 1423: gr. Zay cs. llt. A. 19., 1451: Hunyadiak kora. X. 308. 309. l., 1497: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 9.) Civitas Sanctus Demetrius. (1388: Dl. 7430; 1391: Dl. 7668.) Mercatores de S. Demetrio. (1391: Haz. okmt. VII. 426.) Zauazenthdemeter. (1399: Zichy okmánytár V. 140.) Zenthdemeter, Zenthdemether. (1425: Dl. 33556—7; 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1492: U. o. n. 8. 1496—8: Dl. 34256.) Nicol. Zankfy Plebanus in Zawazenthdemeter. (1458: gr. Zay cs. llt. A. 26.) Oppidum diui Demetrii, ad Sauum amnem situm. (Bonfini, i. m. 1606. é. kiadás 724. l.) Szent-Demeter tricesima filialis. (1498: Corpus Juris Artic. 34.) 1344-ig két apátság állt itt: egy benzés és egy görög. (V. ö. 1339: Fejér. VIII. 4. 380—2.) Mint kereskedelmi hely is jelentékeny pont; a XV. század végén a nándor-fejérvári harminczad fiókja. A XIV. században (1381. 1388.) és a XV-ik elején kir. birtok volt. Később a Brankovics György rácz despota és a Hunyadiak kezére került, kik pl. 1451-ben bírják. (1459-ben), 1465-ben, 1492-ben és 1497-ben az Ujlakiak, 1496—8 táján a bajnai Both András kezén találjuk. Polgárai 1381-ben: Szakálas, Bartalfi, Kun, Maladin stb. nevet viselnek s már a IV. László király korában mentesek minden vámfizetés alól. — Ma Mitrovicza, a Száva mellett. (V. ö. *a várnál* és *Szt.-Iréne* városnál is.)

Szent-Demeter. L. Száva-Szent-Demeter néven.

Szent-Iréne. (Szent-Erenye.) Prepositus ecclesie S. Irenei Syrmienis. (1252: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 212. l., 1255: Theiner. Mon. Slav. Merid. 83.) Ecclesia, alább: *villa* S. Yrinei *ubi episcopus Syrmienis consuevit immorari*. Canonici ecclesie S. Yrinei. (1309: Mon. Vatic. I/II. 321—2.) Episcopus in Syrmia . . . ad ecclesiam S. Yrinei. (1309: Mon. Vat. I/II. 327.) Episcopus S. Irenei. (1309: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 821., 1329: Dl. 2068.) Episcopus (de Kw et) S. Irenei. (1318: Knauz. Mon. Strig. II. 744.)

Capitula (de Kw et) de Sancto Yreneo. (1326: Dl. 33576.) Capit. ecclesie S. Irinei et prelatus ipsius capituli. (1368: Dl. 5681.) Canonicatus et prebenda ac prepositura ecclesie S. Yrenei, Sirmiensis diocesis. (1389: IX. Bonif. pp. bullái. I. 42.) A tatárjárás óta *itt is* székel a szerémi püspök; itt volt második káptalana is. De, hogy hol állt maga e helység — nem tudtuk. A mai Ireg mint Ortway véli, nem lehet; e helység hajdan is az Ireg nevet viselé. (V. ö. Ortway, i. m. I. 350. és I. főtebb Ireg várnál.) Másfelé kell tehát kereskednünk. — *Először* is; mivel a szerémi püspökség az emlékek szerint a tatároktól való feltében helyezte át székhelyét Bán-monostoráról (a hol alapíttatott) Szent-Ernyére, utóbbi helynek minél távolabb kellett dél felé feküdnie Bán-monostorától. *Másodszor*. A hazánkban megfordult XV. századi olasz írók világosan írják, hogy a szerémi püspök székhelye az a régi híres Szerém város (értsd: ez *is*), melynek romjai még az ő idejökben is megvoltak. *Ranzani* szerint: Comitatus Sirmiensis, dictus a Sirmio, *antiquissima et hodie Episcopalis sedis dignitate prestanti* civitate. *Antique urbis apparent adhuc vestigia* quibus que fuerit ipsius magnitudo, satis declaratur. (M. Florianusnál, i. h. IV. 144.) *Galeotti* így ír: Episcopatus ditissimus (Sirmiensis), alább: Sirmium oppidum, quod et monti nomen dedit etc. (Schwandtnernél: Scriptorum. Fol. II. 557.) Végül *Bonfini* szerint: Syrmensis conventus, a Syrmio *metropoli* civitate nominatus. (Dec. I. lib. 1. idéz. kiadás 23. l.) Azok a romok, melyekről Ranzani emlékezik, ma is láthatók Mitrovicz (a középkori Száva-Szent-Demeter város) mellett, melyet az ősrégi Sirmiummal szokás azonosítani. Száva-Szent-Demeter maga azonban nem lehetett azonos Szerém várossal (mely kétségtől szintén a püspökség és káptalana birtoka volt), mert a középkorban már igen korán állandóan Szt.-Demeter nevet visel, maga Bonfini is így emlegeti, a kalocsai e.-megyéhez tartozott, és sohasem volt a szerémi püspöké vagy káptalanjáé. *Harmadszor*. Megkülönbözteti e két várost némely XVI. századi térkép is, melyek (pl. az 1596. évi) Szent-Demeter mellett egy: *Sirmium vetus* nevű várost is ismernek. — Már most, ha a régi *Szerém városban*, mint a rómaizáló humanista-írók állítják, csakugyan székel a XV. században a szerémi püspök (a mit bizonyára el kell fogadnunk), *e város nem lehet más, mint* a melyben a Szent-Er(e)nyéről nevezett második székes-káptalan is állt, azaz *a régi Szent-Er(e)nye vagy Szt-Iréne*: a középkori Száva-Szent-Demeter azaz a mai Mitrovicz közelében. Itt állhatott a régi Szerém vár is (Castrum Syrmensis), melynek azonban az Árpádok után nyoma vész. (Pl. Castrum Syrmensis. 1293: Árpád. új okmt. XII. 549.) Ide kell helyeznünk a középkori szerémi kir. kamarát is, melyet (még a Mátyás király századában is) következőkép emlegetnek: Camera Syrmensis. Camera de Syrmia. (1266: Fejér. IV. 3. 365.) Camera de Syrimia. (1343: Anj. okmt. IV. 349.) Camera in comitatu Syrymiensi. (1415: Kapy cs. llt.) Camera cultelli Sirmiensi. (1454: Dl. 14839.) — Végül még csupán azt szükséges megjegyeznünk, hogy a pápai tizedlajstrom és (a pápai) oklevelek, a szerémi püspökről vagy püspökségről levén szó, *olykor* Bán-monostora várost (l. ott), mint e püspök másik székhelyét is nevezik Szerém városnak, a mi alig nagyobb következtetés. mint mikor az oklevelek Kő várost, mely pedig a Duna bácsi partján terült el, a szemközt Bán-monostorával azonosítják. (V. ö. Száva-Szent-Demeter város a.)

Szerém. L. Szent-Iréne vagy Szent-Er(e)nye város a — V. ö. Bánmonostora város a. is.

Szurok. (*Sztrug.*) L. Valkómegyében: Sztrug városnál.

Zeml(y)én. (*Zemplén.*) Mercatores de Zemlen. (1287: Árpádk. uj okmt. IX. 453.) Zemelinium superior et inferior. (Páp. tiz. l. 175.) Semilium sup. Semelina inf. (U. o. 412.) Civitas Zemlyen. (1368: DL 5681.) Zemplen. (1451: Huny. kora. X. 308. 309.) Oppidum Semlyn. (1456: Bonfini. Dec. III. lib. 8., id. kiad. 491. l.) Zemlin. (Ranzani. M. Florianus, i. m. IV. 164.) 1451-ben a (Hunyadiak és) Brankovics György rácz despota kezén találjuk. 1173-ban és 1521-ben vár is állt itt. A mai Zimony. (V. ö. Soppron. Monographie von Semlin und Umgebung. Semlin. 1890.)

Összesen: 14 város.

HELYSÉGEI:

Almás. Poss. Almas. (1420: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1518. n. 20. Zágrábban.) Árpatarlóval együtt említik.

Apa. Poss. Apa in Sirmia. (1357: Anjouk. okmt. VI. 264.) Buziással együtt említik.

Apácza (puszta). Pred. Apacza. (1456: DL 15035.) Zoval-lal együtt említik.

Apáti. Possessio . . . abbatis de S. Gregorio de Sirimio Apathy vocata habitatoribus destituta. (1416: Muz. lltár.)

Apatovcz (puszta). Pred. Apathowcz. (1477: DL 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott.

Arany. Lacus aquosa Aran. (1327: Anjouk. okmt. II. 314.) Aran. (Nemesi névben. 1337: DL 33585.) Terra Araan. (1339: Forgách cs. llt.) Nyékkel volt határos. Tán Zimonytól nyugoti irányban kereshetjük valahol.

Aranylábú-Bács. L. Péter-Várad(ja) város a.

Ár(o)ki. Terva Arky. (1339: Forgách cs. llt.) Arky. (1366: DL 33611; 1370: DL 33599; 1380: gr. Zay cs. llt., 1430: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1521. n. 26. Zágrábban; 1455: DL 14942.) Aroky. (1445: DL 33080.) Archi tricesima filialis. (1498: Corpus Juris. Artic. 34.) Köznemeseké (1366. 1370. 1436.), a Marótiaké (1445.) és a harapkói Bot(h)osoké (1455.) volt. Igen valószínű, hogy nem mindig ugyanegy hely értendő. De az 1380-ban, 1445-ben (és 1498-ban) említett Árki alatt kétségtelenül a mai Jarak rejtőzik, Mitroviczától kd., a római árok nyugoti végénél. E helység 1498-ban harminczad-hely is volt, a nándor-fejérvári fő-harminczad fiókja, s meglehet: városi kiváltságokat is élvezett. (V. ö. a hasonló nevű vár a. is.)

Aszuágy. Azywagh. (1420: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1518. n. 20., Zágrábban.) Árpatarlóval együtt említik. (V. ö. a Révai cs. a. az 1520. évhez.)

Augusztanovcz. Augustanowch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Baba-gerenda. Poss. Babagerenda. (1455: DL 14942.) A harapkói Botos családé volt.

Bako(l)cz. Bakolch. (1361: Dl. 30679.) Bakocz. (1502: gr. Zay cs. llt. N. 61.) 1502-ben az egresi Idecskieké.

Baksafalva. Baksafalwa. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Banincz. Banynch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Banko(l)cz. (Bankovlcz. Bánkfalva.) Poss. Bankouch. (1366: Dl. 33611; 1370: Dl. 33599; 1381: Dl. 33521. 33522.) Poss. Bankfalua. (1368: Haz. okmt. VII. 412.) Bankoch, Bankolch. (1422: Dl. 33555; 1425: Dl. 33556. 33557.) Bankowych, Bankouich. (1426: Dl. 33558–9.) A mai Bankovezi pusztának felel meg. Iregtől dk.

Bánya. Poss. Banya. (1477–8: Dl. 18145.) Cseröghöz tartozott.

Báránd. (Bárány.) Baran. (1380: Dl. 33519.) Baranth prope Zavam cum pertinentiis. (A Garaiaké. 1408: Fejér, X. 4. 672. *Az eredetiben: Barand.* Gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) V. ö. Báránd várnál és a Garaiak a.

Barba. L. Barva (puszta) a.

Barics. Barich tricesima filialis. (1498: Corpus Juris. Artic. 34.) A nádor-fejérvári fő-harminczad fiókja volt. (V. ö. Barics vár a.) Meglehet: városi kiváltságokat is élvezett.

Barla. Poss. Barla. (1431: Br. Révay cs. llt. Valkó. I. 7.) Úgy látszik a mai Rivicza és Ruma vidékén kell keresnünk.

Barva (puszta). Pred. Barwa. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott. Azonos lehet azzal a Barba faluval, mely 1320-ban és 1337-ben kir. ember nevében merül föl. (Gr. Draskovich cs. llt. és Dl. 30007. — V. ö. még 1308: Anjouk. okmt. I. 163.)

Beccsen. Bechmen. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Ma is megtaláljuk Zimonytól nyd. felé.

Békató. Bykato. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Köznemes nevéből ismeretes.

Bekön(y). Bykun. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Bekun. (1330: gr. Bánffy cs. llt. R. 8.) Köznemes nevéből ismerjük.

Bel-Cserög. Poss. Belcherewgh. (1478: Dl. 18145.) Cserög szomszéd-ságában fektült.

Bel(l)eges. (Belegös.) Belegus. (1404: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1515. n. 3., Zágrábban.) Beleges. (1445: Dl. 33080; 1450: Orsz. Llt. i. h. fasc. 1523. n. 19., Zágrábban.) A Marótiaké volt. — Ma Belegis, Zimonytól é., a Duna mellett.

Bel(l)jén. (Belyan. Belin. Bilin.) Belyan, Belian. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Bulyen, Belyen. (1320: gr. Draskovich cs. llt., 1339: Dl. 33587.) Belyn. (1373: Dl. 6152.) Bellyen. (Hihetőleg azonos az előbbiekkal. 1410: Dl. 9661.) — 1344-ben a bylin-i főesperes a szent-ernyei káptalan egyik kanonoka. (Br. Révay cs. llt. Szerém. I. 26.) Talán ekkor is ez a helység értendő.

Besenyő. Pleb. de Besseneu. (Páp. tiz.-lajstr. 412. l.) Ma Besenovo szelo és B. monasztír, Mangyelosztól k.-ké.

Bihard. Byhard. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombat-jához (l. ott) tartozott.

Bisszagovcz. Bissagowch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Bodony. Bodony. (1455: Dl. 14942.) A harapkői Botos családé volt.

Bogdancz. Bogdanch. (1462: Dl. 30319.) Kőválóval együtt említik.

Bolgán(y). Terra Bolgaan. (1339: Forgách es. llt.) Úgy látszik Rumától dk. felé kereshetjük valahol.

Buda. Poss. Buda circa rivulum Aran. (1337: Dl. 33585.)

Budicso(v)cz. L. Sasincz helys. a.

Budinovcz. Budinowcz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastély sorsában osztozott. Talán a mai Budjanovczinak felel meg, Rumától d.

Burk. Bwrk. (1477—8: Dl. 18145.) Cseröghöz tartozott.

Buziás. Bissení per Albam bulgaricam venientes transnataverunt flumen Zaua in Bozias. (1072: M. Florianus, i. m. III. 78.) Campus Wuzias. (U. o. IV. 32.) Magyarbuzyas, Kyusbuzyas, Toth Buzyas. (1320: gr. Draskovich es. llt.) Bwzias. (1357: Anjouk. okmt. VI. 264.) Az Árpádkori adatok után ítélve, Zimony vidékén kell keresnünk. Az e város tözsomszédságában fekvő mai Bežania lehet. (V. ö. Századok 1868. 109.)

Buznati. Buznathi. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Csák. Chaak. (1422: Dl. 11238. és 33555.) V. ö. a Csáki es. a.

Csász. Chaaz. (1357: Gr. Zay es. llt. B. 4.) Poss. Chaas. (1416: Br. Révay es. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombat(j)ához tartozott; a mai Szubotistétől talán nyugoti irányban feküdt.

Cserkovcz. Cherkowch, Cherkouch. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. A Száva mentén, Rumától dél felé feketett.

Csernel-kereki. Poss. Chernelkerek. (1339: Dl. 33587. — V. ö. 1319: Anjouk. okmt. I. 510. a hol: terra Chernelfeldi-ről van szó.)

Csitár. Cytaar. (1339: Forgách es. llt.) Úgy látszik Rumától dk. felé (Prhovo táján) kereshetjük.

Csobotincz. Chobothynch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. (V. ö. Csobincz a.)

Csobincz. Poss. Chobynch, Chobinch. (1429: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1521. n. 20. Zágrábban; 1431: Br. Révay es. llt. Szerém. II. 15.) L. a Marótiaknál. (Megléhet ugyanegy Csobotincz-csal.)

Csokota. Poss. Chukuta. (1337: Dl. 9717. és Anjouk. okmt. III. 427.)

D(a)ás. Daas. (1416: Br. Révay es. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombat-jához (l. ott) tartozott.

Damjánd. L. Domjándi alakban.

Danilovcz. Danylowcz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott.

Dapsa. (Dabisa.) Dobsa. (1313: Anjouk. okmt. I. 326.) Plebanus de Dobso, Dobsal. (Páp. tiz.-l. 175. és 412. l.) Jobagio dni regis Dabysa. (1349: Haz. okmt. VII. 407.) Poss. Dapsa. (1404: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban; 1445: Dl. 33080.) Pred. Dapsa. (1477: Dl. 34309.) Vámhely volt; a karomi kastélyhoz tartozott. (1477.) — Úgy látszik: Ireg és Rivicza felé feküdt.

Darás. Daras. (1403: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják k. adományul. — Ma Decstől délre találunk egy Drasnevű dűlöt.

Davoti. (Dauti. Dauta.) Dauti, Dauothy. (Nemesi névben és előnévben. 1319: Anjouk. okmt. I. 510., 1426: Dl. 33558—9.) Poss. Dawchy. (1331: Anjouk. okmt. II. 533.) Poss. Dawtha. (1498: Dl. 34256.) 1498-ban a nádor-fejérvári udvarbíró benne a tisztartó; tehát e várhoz tartozott.

Decsk. Dechk. (Nemesi névben. 1498: Dl. 34256.) Úgy látszik a mai Decs-nek felel meg, Zimonytól nyug.

Dermano(v)cz. L. Dormano(v)cz alakban.

Derzsi. (Derzsincz, Dersincz.) Dyrsy. (1296: Haz. okmt. VI. 422., 1325: Anjouk. okmt. II. 177.) Dersy. (1344: U. o. IV. 408.) Dersyncz. (1479: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 24., 1492: U. o. 17., 1519: U. o. 20.) A Révaiaké volt; Réva vidékén feküdt.

Desnekfalva. Desnekfalwa. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Dimitrócz. Keethdimitroch. (1320: gr. Draskovich cs. llt.)

Diós. Dyos. (1404: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban; 1477: Dl. 34309.) 1404-ben a Székelyiek birtokából a Marótiak kezére ment át; 1477-ben a magbanszakadt Marótiak birtokával, a karomi kastélyllyal járt együtt. 1404-ben a Zimony vidéki Dobanovez és Szuresin közt sorolják fel; 1477-ben pedig Magyar-Olasz mellett. Ezért aligha *egy* helység értendő. Az 1477. évben felmerülő Dióshoz ezenkívül még megjegyezzük, hogy a Mitroviczától kel. elterülő mai Mangyeloszka bara közelében, Sasinczítólé. (Sasincz-ot 1477-ben Dióssal együtt sorolják föl) ma is találunk egy: Oracsco polje nevű mezőt. (V. ö. Gyós helys. a.)

Dobola (puszta). Pred. Dobola. (1456: Dl. 15035.) Zoval-lal együtt merül föl.

Dobony. (Dobanovecz.) Dobanowch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dobon. (1430: U. o. f. 1526. n. 26. Zágrábban.) Fele részben Székelyi majd Maróti birtok. — Ma Dobanoveczy, Zimonytól ny. Hihetőleg e helységnek felel meg az e megyei nemes nevében 1316-ban fölmerülő: Dubun is. (Dl. 33569.)

Dobra(va). (Dubra) Dobra. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Dubra. (1329: Dl. 2528.) Dobraua. (1391: Dl. 7711.) 1308-ban és 1329-ben köznemes nevében fordul elő; 1391-ben kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Rumától d. fekketett.

Dombó. Abbas de Dombo, Dumbo. (1237: Árpádk. uj okmt. VII. 29. és Mon. Vatic. I/II. 335.) Pleb. Omnium Sanctorum de Dombo. (Páp. tiz.-lajstr. 413. 1) Abbas monasterii S. Georgii de Dombo Colocensis diocesis. (U. o. 175. l., 1390: IX. Bonif. bullái. l. 72.) Monasterium de Dombo. (1400 körül: Pannonh. főapáts. házi llt. a nagy fiókban.) Abbacia monasterii S. Georgii de Dumbo. (1406: Dl. 9224.) Abbas de Dombo—Pétervárad szomszédosa (1416: Fejér. X. 8. 565., 1439: Dl. 13445.) Sz.-György tiszt. szentelt benczés apátsággal és Minden-Szentek templomával. — A XVI. századi térképek Kamancztól nyugotra helyezik, a Duna partjára. E vidéken, a Beocsintól kelet felé szomszédos völgyben ma a Dumbovo patak foly, fölötte pedig a hasonló nevű hegy emelkedik. Itten tájon feküdt tehát. (1702-ben: Dumbovo desertus. Smiöiklas, i. m. 296. 299. l. — V. ö. Dombó várnál.)

Domjándi. Damyand. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Domyandi. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) 1403-ban a Marótiak kapták kir. adományul; 1308-ban pedig köznemes nevében említik.

Dopsa. L. Dapsa alakban.

Dormano(v)cz. (Dormajovecz. Dormiolcz.) Poss. Dormyolch in poss. Jakody. (1346: Br. Révay cs. llt. Szerém. I. 29.) Poss. Dormanoch al. nom. Wyfalw. (1366: Dl. 33611.) Dormayouch. (1370: Dl. 33599.) Dermanoch. (1422: Dl. 33555.) Palaticsoval, Jako(1)dival sat. együtt említik.

Dragutfalva. Draguthfalva. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Dubovcz. Dwbowcz. (1479: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 24.) A Révaiaké volt.

Ellős-ülése. Poss. Elleusylysse. (1329: Pesty, Krassóm. tört. III. 201.)

Ellyeso(v)cz. Illyesouch. (1417: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 4.) Ellyesowcz. (1479: U. o. II. 24., 1519: U. o. 20.) Révához tartozott.

Endréd. Endred. (1498: Dl. 34256.) Kir. ember (Decski László) előnevében fordul elő s úgy látszik e megyében feküdt.

Faczianovcz. Faczyanowcz. (1403: Dl. 12821.) Faczyanocz. (1455: Dl. 14942.) 1403-ban a szántai Morháti, 1455-ben a harapkói Botos család birtokában emlitenek ily nevű falut.

Falkos-szombat(j)a. (Falkas-szombatja.) Falkuszombata. (1329: Dl. 2528.) Falkaszombata. (1385: Dl. 7137.) Falkassombathya, Falkaszumbathya. (1403: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 40. Zágrábban; 1420: U. o. f. 1518. n. 20.) Falkuszombathya. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Vásáros hely volt, szombat-napi hotivásairól vette nevét is. Földesurai, legalább 1420-ig a Falkos-szombatiak. 1416-ban a következő helységek (possessiones) járnak vele, u. m. *Mihályócz*, *Petincz* másképp Porpoládfalva, Dragutfalva, Desnekefalva, Torbacsil, *Sz.-György*, Radmilfalva, Hagymás, Illyesev(l)cz, Ujjfalu, Iharos, Somogy, Kövesd, Herkolecz, Milesenicz (Milesenics), Us(z)kócz, Jaksincz, Vitolecz, Sztakarócz, Kerek-vért, Vajkolcz, Gerdevcz, D(a)ás, a két Gégény. Tiharócz, Bihard, Baksafalva, Lyukas, *Vajka*, Patka és Csász. — E helységek nagy részét azonban ma már hasztalan keressük részletes térképeken is. Szerencsére néhány mégis fönmaradt, úgy hogy magának az uradalomnak fekvését, legalább nagyjából, meghatározhatjuk. Kétségtelennek látszik, hogy a hajdani: *Falkos-szombatja* alatt a mai Szubotiste értendő, Rumától kissé távolabb dk. felé; *Mihályócz* alatt a mai Mihaljevci, az előbbinek szomszédságában kel., *Petincz* alatt a mai Pecsinczi, Szubotiste mellett északra; *Vajka* alatt pedig a mai Vajka, Pecsinczről nem messze k.-é. Végül nem lehetetlen, hogy a hajdani *Dragutfalva* a mai Dragutinacz pusztának felel meg, Indjijától nyugot felé. Bizonyára emez ismert pontok környékén s az általok bezárt területen kell keresnünk a többi, eltűnt helységeket is.

Farkadál. Farkadaal. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Tárnok vidékén feketett.

Fejér-Remete. L. Remete a.

Fénber(e)k. (Főberek.) L. Palaticso néven.

Fork. (Fark ?) Villa Fark. (1346: Anjouk okmt. IV. 649.) Jakodi-val volt határos.

Garafalva. Poss. Garafalva. — 1441-ben merül föl Szalánkemén vár és város (I. ott) társaságában.

Gardano(v)cz. Gardanowch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Gerdanocz. (1498: Dl. 34256.) 1404-ben a dapsai Tordas-ok után maradt Maróti birtok; 1498-ban a Jaksicsok és Gerébek viszálykodása alkalmával merül föl.

Gégény. Poss. Gegen et altera Gegen. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Gerbincz. Poss. Gerbynych. (1502: Dl. 21135.) Szalánkemén városhoz tartozott.

Gerdano(v)cz. L. Gardanovcz a.

Gerdevcz. Gerdevch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Gerecz. Gerech. (1334: Anjouk. okmt. III. 79.) A kalocsai érsekség birtokába jutott ekkor. A hasonló nevű bácsmegyei helységtől meg kell különböztetnünk.

G(y)img(y)inovcz. Poss. Gymgynouch. (1402: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 27., Zágrábban.) L. a Marótiaknál.

Goganovcz. Poss. Goganouch. (1402: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 27. Zágrábban.) L. a Marótiaknál.

Goldovcz. Goldowcz. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Gomol. (Gomal.) Gomol. (1353: gr. Zay cs. llt. B. 7.) Gomoul. (1361: U. o. B. 14.) Gamal. (1380: U. o. B. 34.) Ma Gomolova puszta, Jaraktól d., a Duna partján. — Hihetőleg azonos ezzel az 1445-ben említett: Gomolyo (Dl. 33080.) is, mely a Marótiaké volt.

Gomolyó. L. Gomol a.

Grabovcz. a) Grabowch, Grabouch. (1391: Dl. 7711.) — b) Grabowch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Mindkettő Maróti birtok. (Hihetőleg *nem egy* helység értendő.) Az 1391-ben említett Grabovcz úgy látszik a mai Grabovcezi-nak felel meg, a Száva közelében, Rumától d.

Gumma. Guma. (Köznemes névben. 1370: Dl. 33599.) Gwmma. (1477: Dl. 34309.) 1477-ben a karomi kastélyhoz tartozott. — Kétségtől a mai Gumna nevű hegy őrzi emlékét, Maradik közelében dél felé. (Karlovicztól d. — V. ö. 1254: Haz. okmt. VI. 81.)

Gyós. Poss. Gyos. (1368: Dl. 5681.) A szent-irénei káptalané volt s úgy látszik Mitroviczától kel. Jarak vidékén feküdt. (V. ö. Diós helys. a.)

Gyugyes. Gyugyes. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) A Kátyiaké volt.

Gyurgyovcz. Gywrgyowch. Gyurgyouch. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Rumától d. fekketett. (Tán a Grabovcezi és Bresztacs közt elterülő mai: Gjurgjevacka-njiva-nak felel meg.)

Háb. Haab utraque. (1445: Dl. 33080.) Haab. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott.

Hagymás. Hagmas. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Hangony. (Hangod.) Ecclesia B. Jacobi de Hangun. (1361: Dl. 5084.) Hangun. (Nemesi névben. 1370: gr. Zay cs. llt. B. 80. pp.) Hangon. (Nemesi előnévben. 1414: Muz. llt., 1439: Dl. 13445.) Poss. Hangod. (1506: Veszprémi kápt. o. llt. A. 57.) Valahol a Fruska-Gora keleti végénél feküdt. (V. ö. a Torma cs. a.)

Hásságy. Hasagh. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Hatano(I)cz. (Hatanovcz.) L. Hetenolcz alakban.

Hegyovcz. Hegyowch, Hegouch. (1391: Dl. 7711.) Hegyowcz. (1445: Dl. 33080.) 1391-ben kir. adományul a Marótiak birtokába jutott. — Grabovczi táján feketett. (Rumától d.)

Herkolcz. Herkolch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.)

Hetenolcz. (Hetenovcz. Hetény. Hetnevcz.) Villa Heten de Syrmia. (1237: Haz. okmt. VI. 35. és Árpádk. uj okmt. VII. 49.) Poss. Hethen in com. Symiriensi. (1317: Anjouk. okmt. I. 439.) Hetenouch. (1370: Dl. 33599.) Poss. Hetenolch. (1373: Dl. 6152.) Hethnewch. (1410: B. Révay cs. llt. Szerém. II. 1.) Hathanolch. (1414: Muz. lltár.) Ugy látszik a XIV. századi Hetény ugyanegy a XV. századi Hetenolcz-czal vagy Hatanolcz-czal. (V. ö. a Hatanolczi cs. a.)

Hodos. Hoodus. (Köznyemes nevében. 1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Pleh. S. Michaelis de Hodus, Uduş. (Páp. tiz.-lajstr. 176. és 412.) Poss. Hodos. (1445: Dl. 33080; 1449: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1523. n. 15. Zágrábban.) Pred. Hodos. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott. (1477.) Szurdok táján feküdt, s így a mai Odusevacz pusztának felel meg, Szlankamentől dk. felé, egyenesen Szurdoknak menve *a Duna partján*.

Hodros. Hodros. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastély sorsában osztott; de azért úgy látszik inkább a mai Sasinczi (Mitroviczától kel.) vidékén kereshetjük.

Hodrovcz. L. Szírocş helys. a.

Hopok(i). Hupuki. (Nemesi névben. 1344: Anjouk. okmt. IV. 408.) Révával együtt szerepel, s úgy látszik e megyében feküdt. A mai Rivicza mellett é. felé ma is találunk: Hopovo nevű pusztákat.

Horostyán. Horostyan. (1320: gr. Draskovich cs. llt.)

Hurdovcz. Hwrdowcz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastély sorsában osztott; de azért úgy látszik inkább a mai Sasinczi (Mitroviczától kel.) vidékén kereshetjük.

Idekcs. Idekch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Iharos. Iharus. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Illyesev(I)cz. Illyesewlch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Illyesovcz. L. Ellyesovcz alakban.

India. Poss. Indya. (1455—67: Muz. llt.) A lekesei Sulyok családé volt.
— Ma Indjija (Ingyija), Karlovicztól dk.

Ireg. L. a hasonló nevű várnál.

Jadva. Poss. Jadwa. (1455—1467: Muz. llt.) Indiával együtt merül föl, mint a lekesei Sulyok cs. birtoka.

Jákó. (Jakó.) Jako. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Székelyi majd Maróti birtok. — Ma Jakovo, Zimonytól dny.

Jako(I)di. (Jakobi. Jákód.) Jakody. (1346: Anjouk. okmt. IV. 649., 1370: Dl. 33599.) Jakoud. (1366: Dl. 33611.) Jakodi. (1370: Dl. 5877.) Jakobi. (1422: Dl. 33555.) Jakoldi, Jakoldy. (1425: Dl. 33556—7.)

Jaksincz. (Jeksincz.) Jaksynch. (1280: gr. Bánffy cs. llt. R. 10.) Jexsinch. (1297: Haz. okmt. VII. 267.) Jexynch. (1302: Pesty Fr. gyűjt.) Jaxynth. (1385: Dl. 7137.) Jaksinch. (Köznames nevében. 1414: Muz. llt.)

Jaksincz. Jaksynch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Jezenik. (Jezenek.) Poss. tam in comitatu Syrimiensi quam ultra fluv. Zaua in Jezenyk. (1379: Dl. 33619.) Poss. Jezenek *ultra fluv. Zaua in cottu Syrimiensi.* (1382: Dl. 33761.)

Jugye. Jugye. (1414: Muz. lltár.) Szerémmegyei kir. ember nevéből ismeretes.

Kajánló. (Kojánló.) L. Székelytelek a.

Kána (?). Kana. (1339: gr. Forgách cs. llt.) Úgy látszik Rumától dk. felé (Prhovo táján) keresetjük.

Karlovcz. Karlouch. (1419: Gr. Festetich cs. llt. Keszthelyen, f. 82. n. 11.) Karlowcz. (1445: Dl. 33080.) Az 1445. évi Karlovez a Marótiaké volt. Szurdokkal és Belegessel együtt említik s így a mai Karloviczi (novi) helységnek felelhet meg, Szurdok és Belegis mellett, Karlovicz várostól dk.

Káta. Kata, Katha. (1280: Haz. okmt. VIII. 208., 1291: b. Bánffy cs. llt. R. 10.) Kocsával azonos?

Káty. (Káti.) Kathy. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott. 1417-ben Bácsmegyéhez számítanak egy ily (Kaathy) nevű falut, részben a Karoni (vagy Karomi cs.) birtokát. (Galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) E helység a mai Kácsnak felelhet meg Bács-Bodrogmegyében, Péterváradtól kel. A pápai tiz.-lajstr. a bácsi főesperességben: Chacz néven sorolja föl. (177. l.) A szerémmegyei falu tán ezzel szemközt feküdt.

Kecsmén. Villa Kechmen. (1320: gr. Draskovich cs. llt.) Buziás, Székelytelek sat. határosa gyanánt merül föl.

Kékes. (Kékös.) Poss. Kekus. (1366: Dl. 33611.) Kekws. (1370: Dl. 33599.) Poss. Kekes. (1381: Dl. 33521—2; 1425: Dl. 33556—7; 1426: Dl. 33558—9.) Palaticso-val együtt szerepel.

Kéménd. (Kemend. Keménd.) Kemend. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Tárnok vidékén feketelt.

Kenéz. Kenez. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Köznames nevéből ismeretes.

Kerek. (Kerék.) Kerék. (1404: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Kereked. Kereked. (Kir. ember nevében. 1426: Dl. 33558—9.)

Kerek-vért. Kerekuerth. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8. Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Keresztur. Kerezwr. (1339: gr. Forgách cs. llt.) Kereztur. Kerezthwr. (1417: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 4., 1451: U. o. II. 16., 1479: U. o. 24., 1511: U. o. 17.) Predium Kerezthwr. (1519: U. o. II. 20.) Révához tartozott; úgy látszik Rumától k.-dk. felé fekhelett.

Keresztur (puszta). Pred. Kerezthwr. (1477—8: Dl. 18145.) Cserőghöz tartozott. — 1308-ban (Sancta Crux) köznemes nevében is fölmerül egy ily nevű helység. (Gr. Zay cs. llt. A. 3.)

Kis-Buziás. L. Buziás a.

Kisfalud. Poss. Kisfaludh. (1418: Muz. llt.) Poss. Kysfalud. (1462: Dl. 30319.) Kőváluval együtt említik.

Kocsa. (Kota? Kata.) Katha. (1280: Haz. okmt. VI. 266., 1297: U. o. VII. 267.) Cocha. (1302: Pesty Fr. gyűjt.)

Komlós. Kumlos. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) Komlos. (1477: Dl. 34309.) Részben a karomi kastélyhoz tartozott. (V. ö. 1237: Árpádk. új okmt. VII. 28. Villa Comoleus.)

Kotyás. ...Item in Syrmia in Kotias. (1237: Haz. okmt. VII. 24. l.)

Ko(v)acsócz. Koachoch. (1320: gr. Draskovich cs. llt.)

Kovasztfín. Kouastyn. (1414: Muz. llt.) Szerémmegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Kölpény. (Kelpény.) Kulpwn. (1451: Bárány. Torontálm. K. okl.) Keulpen. (1476: Tört. Társ. letét.) Kelpen. (1497: Dl. 20598.) Kelpen tricesima filialis. (1498: Corpus Juris, artic. 34.) A nándor-fejérvári fő-harminczad fiókja volt. — Állandóan a rácز despoták kezén találjuk. 1497-ben György és János «despoti Rascie» mint valami egyszerű magyar nemesek, a Kelpényi vezetéknevet használják. 1451-ben azonban a Hunyadié. — Ma Kupinovo, Zimonytól dny. (L. a hasontó nevű várnál is.)

Kőválu. (Kőváló.) Terra Kwvalu. (1274: Árpádk. új okmt. XII. 96.) Poss. Kwalov és de K. család. (1337: Dl. 30007.) Poss. Kwvalo. (1414: Muz. lltár.) Kwalo. (1415: Dl. 30771.) Kwalw. (1418: Muz. llt.) Kwualo. (1419: Dl. 30775.) Kwalw. (1432: Muz. lltár.) Kewalo. (1462: Dl. 30319.) Tán megfelel a (Rumától ddk. fekvő) Bresztacs melletti (kel.) mai Kuvalo pusztlának; bár 1414-ben és 1415-ben a Dunát (és Holt-Dunát) is emlegetik vele együtt, mely pedig nem épen közel foly Bresztacschoz, nyugot felé. Különben: Kuvalova bara nevű helyet még odább kel., Simanovczi mellett is találunk.

Kövesd. Kewesd. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Kucsíta. Kuchyta. (Nemes ember nevében. 1326: Dl. 33576; 1353: gr. Zay cs. llt. B. 7., 1381: Dl. 33522; 1385: Dl. 7137.) Poss. Kuchyta. (1368: Dl. 5681.) A római csatorna nyugoti végénél kereshetjük.

Labodaj. Laboday. (Köznemes nevében. 1370: Dl. 33599.)

Lado(v)cz. Poss. Lodoch in Sirimio. (1354—8: Dl. 17635.) Ladoch. (1339: Dl. 33587; 1393: Dl. 33528—9.) Ladowch. (1402: Dl. 33534.)

Lak. Poss. Loc in provincia Syrimiensi. (1313: Anjouk. okmt. I. 326.)
Lak — szerémmegyei kir. ember nevében. (1414: Muz. lltár.) Dapsa vagy Dopsa mellett feküdt.

Ledegér. Ledeger. (1415: Br. Révay cs. llt. Szerém II. 5.) Kir. ember nevéből ismerjük. — Úgy látszik Szerém- (és nem Bács-) megyében feküdt.

Lele. Lele. (1381: Dl. 33522.) Kir. ember nevéből ismerjük.

Liget. Poss. Ligeth. (1368: Dl. 5681.) A kalocsai érseké volt; a mai Leget pusztával lehet azonos, Mitroviczától dk.

Lípo(l)cz. (Lipovcz.) Lypouch. (1361: Dl. 30679.) Lypolch. (Közneves nevében és előnévében. 1403: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 40., Zágrábban; 1414. 1420: Muz. lltár.) Lypowch. (Hasonlókép. 1430: Orsz. Lllt. N. R. A. fasc. 1521. n. 26. Zágrábban.) Poss. Lypocz. (1502: Gr. Zay cs. llt. N. 61.) Predium Lypoch. (1506: Veszpr. kápt. orsz. llt. A. 57. és 58.) Ma Karlovicz mellett dk. találunk egy Lipovacz nevű patakot; kétségtelenül e tájon feküdt.

Lisva. Lysva. (1339: Forgách cs. llt. — V. ö. Dl. 9717.) Tán Rumától dk. kereshetjük.

Lisvincz. (Lisovecz.) L. Lovsincz alakban.

Liszótelek. Poss. Lizouthelek. (1373: Dl. 6152.)

Liváda. Poss. Lywada. (1502: Dl. 21135.) Szalánkemén városhoz tartozott.

Lovsincz. Lowsynch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. Azonos lehet ezzel az 1339-ben fölmerülő: Lysuinch, Lysouch. (Forgách cs. llt. V. ö. Dl. 9717.)

Lyukas. Lyukas. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

L(y)üki. (Lyukó. Lukó.) Poss. Lywky. (1420: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1518. n. 20., Zágrábban.) Poss. Lywko. (1498: Dl. 34256.) Árpatarolóval együtt emlegetik. — Kétségtlenül a mai Ljukovo nevű pusztának felel meg, India mellett nyd. és ény.

Macskalo. Machkalo. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Ma pusztá, Petrovcsics mellett d. (Zimonytól dny.)

Magyar-Buziás. L. Buziás a.

Magyar-Olasz. (Magyer-Olasz.) L. Nagy-Olasz(i) városnál.

Malatincz. Malathinch, Malathynch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban., 1430: U. o. fasc. 1521. n. 26. Zágrábban.) Székelyi majd Maróti birtok. — 1385-ben ily előnevű (de Malatynch) nemes ember szerepel, mint a macsóiban e megyei embere. (Dl. 7137.)

Maradék. Poss. Maradek. (1498: Dl. 34256.) Ma Maradik, Iregtől kel.

Marján-Olasz. L. Nagy-Olasz(i) városnál.

Mihalovez. Myhalowch, Myhalouch. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — Grabovczczal együtt említik s így hihetőleg a mai Mihaljevaszka bara nevű pusztának felel meg, Grabovcz mellett ny.

Mihalyo(v)cz. Myhalyuch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott. — Ma Mihaljevcezi, Rumától kissé távolabb dk. felé.

Mikincz. Mykynch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Mikola. Poss. Mykola. (1327: Dl. 9717. és Anjouk. okmt. III. 427.)

Milesenicz. (Milesenics.) Mylesenich. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Mit(v)arcz. Poss. Mythorc. (1498: Dl. 34256.) Ruma, Ireg és India vidékén feketett.

Mohol. (Mocsol?) Mochol. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Köznemes nevéből ismeretes.

Morján-Olasz. L. Nagy-Olasz(i) városnál.

Mortovcz. Mortouch. (1334: Anjouk. okmt. III. 79.) A kalocsai érsekség birtokába jutott ekkor.

Nadicsa. (Nadajcsa.) Poss. Nadica — ugy látszik Szerémmegyében. (1329: Anjouk. okmt. II. 406.) Tán e helységnek felel meg az 1259-ben fölmerülő: villa Na(y)daycha, mely mint szőlőtermő hely, e tájon, a Fruska Gura északi lejtőjén feketett. (Árpádk. uj okmt. VII. 519. V. ö. 1259: Haz. okmt. VI. 99.)

Nádastó. Poss. Nadastho. (1477—8: Dl. 18145.) Cseröghöz tartozott.

Nándor. Poss. Nandor. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczy llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) A Kát(y)iaké volt.

Naszvad. Nazuad. (1361: gr. Zay cs. llt. B. 14.) Szerémmegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Nyárád. Narad in Syrmia. (1247: Árpádk. uj okmt. VII. 220. 244.) Narat. (Páp. tiz.-lajstr. 412. l.) A Csanád nemzetsége 1247-ben. — Meglehet a mai Néradin, Ireg közelében k.-é.

Nyék. Poss. Nyek. (1327: Anjouk. okmt. II. 286. és 314. V. ö. 1339: Forgách cs. llt.) Nieek. (1337: Dl. 33585; 1390: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1512. n. 19.) 1327-ben kőtemplommal Sz.-Péter tiszteletére. — Arany vidékén (melynek fekvését azonban szintén nem ismerjük) feküdt.

Olczár. Poss. Olczar. 1441-ben merül föl, Szalánkemén várral és várossal (l. ott) együtt.

Orehovcz. Orehowch, Orehouch. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Rumától d. feketett.

Oszlán (puszta). Pred. Ozyan. (1498: Dl. 34256.) Árpataróval együtt említik.

Ősi. Ewsy, Eusy. (1280: Haz. okmt. VIII. 208., 1291: gr. Bánffy cs. llt.)

Pacse(j). Pachee. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zág-rábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Páké. Pake. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczy llt. lad. 96. f. 3. n. 2. Pesty után.) A Kát(y)iaké volt.

P(a)laticso. Poss. Fenberek. (1366: Dl. 33611.) Poss. Fenberk al. nom. Palaticho.) 1381: Dl. 33521—2.) Poss. Palathycho. (1425: Dl. 33556—7.) Fewberk (Fewber) al. nom. Platicho. (1426: Dl. 33558—9.) Ma Platicsevo, Rumától d., a Száva közelében.

Papi. Popi. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Köznemes nevéből ismeretes.

Patka. Pathka. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott. — Tán a mai Vajka táján feküdt.

Patkándi. L. Patkanincz a.

Patkanincz. Pathkanynch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. Azonos lehet ezzel az 1339-ben fölmerülő: Patkandy vagy Pathkandi. (Forgách cs. llt., Dl. 9717.)

Patrako(v)cz. (Putrakovecz.) Putrakouch. (Szerémm. kir. ember nevében. 1353: gr. Zay cs. llt. B. 7.) Nobiles de Patrakocz. (1430: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 14.) Patrakouch. (1431: U. o. Valkó. I. 7.) Pwthrakowcz. (1520: U. o. Szerém. II. 22.) Ugy látszik valahol (a régi) Réva vidékén feküdt, talán a mai Ruma felé.

Perholcz. Perholeh. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Tán a mai Prhovo, Zimonytól ny. é. (= Az 1326. évi Purho, s az 1339. évi: Porhow, Porho, Purhow? Forgách cs. llt. V. ö. Dl. 33576. és 9717.)

Perho(v). L. Perholez a.

Petend. Poss. Petend. (1329: Pesty. Krassóm. tört. III. 201., 1361: Dl. 30679.)

Peterd. Poss. Petherd. (1502: gr. Zay cs. llt. N. 61.) Az egresi Idecskieké volt.

Petincz. Petynch al. nom. Porpoladfolua. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott. — Ma Pecsinczi, Rumatól dk.

Petőcz. Poss. Pethwez. (1498: Dl. 34256.) Maradékkal együtt említik. Tán a mai Putinczinak felel meg, Ruma közelében kd.

Petricz. Petrich. Petrych. (1280: Haz. okmt. VI. 266., 1297: U. o. VII. 267., 1302: Pesty Fr. gyűjt.)

Petro(v)cz. a) Petroch. (1353: gr. Zay cs. llt. B. 7.) Petrouch. (1361: U. o. B. 14., 1380: U. o. B. 34.) A mai Jarak és Hertkovezi vidékén feküdt, a Száva mentén. — *b)* Petrowch. (1404. Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban, 1429: U. o. fasc. 1521. n. 26. Zágrábban.) Székelyi, majd Maróti birtok. — Tán a mai Petrovesics értendő, Zimonytól nyd. (Azonosnak látszik ezzel az 1339. évben fölmerülő: Petroh. Forgács cs. llt. Fejéjénél: Petruch, de hibásan. Cod. Dipl. VIII. 4. 380—2.)

Pipleskovcz. Poss. Pypleskouch. (1380: gr. Zay cs. llt. B. 34.) A mai Jarak vidékén feküdt, a római csatorna nyugoti végénél.

Pirvincz. Pyruinch. (1339: Forgách cs. llt.) Tán Zimonytól nyugot felé kereshetjük.

Pisincz. (Pisinicz.) Pysinch. Pysinich. (1339: gr. Forgách cs. llt. V. ö. Dl. 9717.)

Porhó. (Purho.) L. Perholez a.

Porpoládfalva. L. Petincz helys. a.

Pridvoricza. Pryduoricha. (1419: gr. Festetich cs. llt. f. 82. n. 11.) Karlovcezzal együtt említik.

Putrakovcz. L. Patrakovecz néven.

Radmilfalva. Radmylfalwa. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Radnosovcz. Radnosowch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Remete. Poss. Feyerremethe et Remethe. (1445: Dl. 33080.) Remethe. (Nemesi előnévben. 1498: Dl. 34256.) 1445-ben mindkét helység a Marótiaké volt. — Ma Remete nevű pusztát találunk Satrinczi mellett é. és Grgeteg közelében (Karlovicztól d.), s egy Remeta nevű falut Rumától ny.-é. (Úgy látszik: az előbbi értendő.)

Réva. (Riva.) Terra Reva, Ryua. (1254: Árp. új okmt. VII. 374. és Haz. okmt. VI. 81.) Poss. Rywa. (1296: Haz. okmt. VI. 421.) Poss. Ryua. (1314: Anjouk. okmt. I. 351., 1314: U. o. 353., 1344: U. o. IV. 408., 1349: Haz. okmt. VII. 407.) Rewa. (1415: Br. Révay cs. llt. Szerém II. 5. és 6., 1430: U. o. 14., 1479: U. o. 24., 1511: U. o. 18., 1520: U. o. 22.) Reua. (1417: U. o. II. 4.) *Reva aliter Rywa.* (1519: U. o. 20.) A mai Rivicza-nak felel meg, Ireg mellett ny. (V. ö. a *Révai cs. a.*)

Roglincz. Roglinch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zág-rábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok.

Rugas. Poss. Rwgas. (1502: gr. Zay cs. llt. N. 61.) Az egresi Idecskieké volt.

Salamon. Terra Solomun. (1276: Haz. okmt. VI. 221.) Poss. Salamun. (1278: U. o. 234.) Réva vidékén feküdt?

Sályi. (Saulincz.) Poss. Sauli — úgy látszik Szerémmegyében. (1329: Anjouk. okmt. II. 406.) Saly — *Szerémmegyében.* (1451: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 16., 1479: U. o. 24., 1511: U. o. 18.) Sawlyncz. (1519: U. o. 20.) A Révaiaké (is) volt; Réva vidékén feküdt.

Sasincz. Bwdychocz al. nom. Sasyncz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastély sorsában osztozott. — Ma Rumától dny. találunk egy Sasinczi nevű helységet. Hihetőleg ez értendő, mert Magyar-Olaszszal együtt említik, mely pedig másutt, mint e vidéken, nem fekehetett.

Silo (puszta). Pred. Sylo. (1456: Dl. 15035.) Zoval-lal együtt merül föl.

Simonolcz. Symonolch. (1385: Dl. 7137.) A macsói bán szerémmegyei egyik emberének nevéből ismerjük. — A mai Simanovczinak látszik megfelelni, Zimonytól nyug.

S(i)ol. Pleb. de Sul, Sol. (Páp. tiz.-l. 176. 412.) Poss. Syol et alia Syol. (1339: Forgách cs. llt.)

Siucz. (Sivecz, puszta.) Pred. Sywcz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott. Úgy látszik ugyanegy az 1404. évben fölmerülő Usevez-czel.

Solt. Terra Solt. (1231: Árpádk. új okmt. XI. 221.) Solch. (1280. 1297: Haz. okmt. VI. 266., VII. 267., 1302: Pesty Fr. gyűjt., 1330: gr. Bánffy cs. llt. R. 8.) 1231-ben Sz.-Lőrincz tiszti. szentelt templommal.

Somogy. Somogh (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombaljához (l. ott) tartozott.

Somos. Poss. Sumus circa rivulum Aran. (1337: Dl. 33585.) Terra Sumus. (1339: Forgách cs. llt.) Nyék vidékén keresetjük ezt is. 1502-ben az egresi Idecskiek birtokában merül föl ily nevű (Somos) falu. (Gr. Zay cs. llt. N. 61.) Tán azonos a föntebbel.

Stepanovcz. Stepanowch, Stepanouch. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Grabovczy táján fekehetett. (Rumától d.)

Susi. Poss. Swsy. (1280: Haz. okmt. VI. 266., 1297: U. o. VII. 267.) Susi. (1302: Pesty Fr. gyűjt.)

Szapul. Villa Sapul. (1308: Anjouk. okmt. I. 165.) Tán Szerém-, tán — a mi kevésbbé valószínű — Valkó megyében feküdt.

Szaszo(r)cz. (Szaszolcz.) Poss. Zazolch. Zazoch. (1339: Forgách cs. llt. V. ö. Dl. 9717.) Pred. Zazowcz. (1477: Dl. 34309.) 1477-ben a karomi kastélyhoz tartozott.

Székely. (Széköly.) Zekell. (1404: Dl. 8949.) Zekwl. Zekel. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Zekwl. (1430: U. o. f. 1521. n. 26.) Zekely. (1498: Dl. 34256.) Székelyi majd Maróti birtok. 1498-ban a Jaksicsoktól foglalják el a Gerébek. — A megye közepe táján feketett, de úgy látszik; inkább dny. felé.

Székelytelek. Zekulheluk al. nom. Koyamlou. Kayanlou. (1320: gr. Draskovich cs. llt.) Tán azonos a későbbi Székely faluval.

Szelk. Poss. Zek. (1473: Dl. 34030; 1477—8: Dl. 18145.) Cseröghöz tartozott és ennek közelében feküdt.

Szent-Gergely. (Szent-Gergyl.) Claustr. S. Gregorii. (1247: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 205.) Frater Johannes abbas monasterii S. Gregorii de Syrimia, Syrymia. (1357: gr. Zay cs. llt. B. 4. és 5.) Abbas monasterii b. Gregorii de Syrimio. (1375: Zichy okmt. III. 604.) Abbas de Sancto Gregorio. (1414. 1416: Muz. lltár. 1415: Dl. 30771; 1419: Dl. 30775.) Abbas monasterii S. Gregorii de Sancto Gregorio ord. S. Benedicti Colocen. diocesis. (1416: Veszpr. kápt. házi llt. 16. dob.) Abbas de Zenthgerger. (1469: Dl. 16856.) Általános nézet, hogy a mai Grgurevcziben állt e benczés apátság. (Mangyelosz szomszédságában k.-é.) — 1520-ban a szerémi püspökség birtokában merül föl egy: Zent Gergely nevű falu. (Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 22.) Azonos-e a fentebbi Sz.-Gergelyvel? — nem tudom.

Szent-György. a) Villa Zenthgyurg. (1375: Zichy okmt. III. 604.) A szent-gergelyi apátságé volt. Meglehet ugyane helység más részei értendők az alatt a »Zenthgwr» alatt is, mely 1368-ban mint a szent-ernyei káptalan birtoka merül föl, s hihetőleg a Mitrovicza és Jarak közti vidéken, a Duna mentén feküdt. (Dl. 5681.) — b) Zengerwgh. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Szent-Jakab. S. Jacobus. (Páp. tiz.-lajstr. 176. és 413. l.) Poss. Zenth Jacob. (1405: Dl. 33775.) Zenthjacab. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2.)

Szent-Király. Terra Zenkyral. (1339: Forgách cs. llt.) Zenthkyral. (Köz-nemes nevében. 1370: Dl. 33599; 1419: Dl. 30775; 1530: Orsz. Llt. fasc. 1521. n. 26. Zágrábban.) Ugy látszik Rumától dk. kereshetjük.

Szent-Márton. Poss. Zenthmarton. (1431: Br. Révay cs. llt. Valkó. I. 7.) A régi Réva és Patrakovcz vidékén kell keresnünk.

Szent-Miklós. a) Zenmyklos. (1339: Forgács cs. llt.) A szerémi püspökségé volt. — b) Zenthmiklos. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Székelyi majd Maróti birtok. — Jákó, Szurdok és Belegös mellett sorolják fel. (V. ö. 1329: Dl. 2528. hol szintén egy ily nevű falut említenek.)

Szent-Pál. S. Paulus. (Páp. tiz.-lajstr. 413.) Villa Beati Pauli a parte superioris ville Rednuk. (1315: Br. Révay cs. llt. Gyulay. III. 7.) Congreg. (palatinalis) prope villam Zenthpal — Szerémmegyében. (1368: Haz. okmt. VII. 412.) Rednökkel határos volt. — A mai Pavlovcezi helységnek felel meg, (Ruma mellett ény.), mint a mely dél felé csakugyan szomszédos Vrdnikkel.

Szent-Péter. Zenthpeter. (Kir. ember nevében. 1381: Dl. 33522.) A mai Petrovcezi (?), Rumától kd.

Szilbács. Poss. Zylbaach. (1497: Dl. 20598.) A mai Szibacs-nak felel meg, Rumától dk.

Sziromos. Poss. Syrmus. (1361: Dl. 30679.)

Sziroc. (Szirocs.) Syroch. (1326: Dl. 33576.) Syroch, Syrooch. (1339: gr. Forgách cs. llt. V. ö. Dl. 9717.) Syroc aliter Hodrowcz. (1477: Dl. 34309.) 1477-ben a karomi kastélyljal járt együtt; de azért úgy látszik a mai Sasincezi (Mitroviczától kel.) vidékén kereshetjük. E tájon, nem messze kelet felé, ma is találunk egy: Zsirovecze nevű pusztát.

Szitarovcz. Poss. Zytharouch. (1402: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 27., Zágrábban.) L. a Marótiaknál az 1402., s v. ö. a Révaiaknál is az 1520. évhez.

Szolnok. Zolnok. (Kir. ember nevében. 1415: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 5.) Poss. Zolnok. (1520: U. o. II. 22.) Ma pusztá, Ruma közelében keletre.

Szöllős. Zewlews. (1479: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 24., 1519: U. o. II. 20.) A Révaiaké volt; bizonyára Réva vidékén feküdt.

Sztakaróc. Stakaroch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (l. ott) tartozott.

Sztarovcz (?). Scharowch. (1403: Dl. 12821.) A szántai Morhátiaké volt.

Sztrelocz. Ztrelocz. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastély sorsában osztott. Ugy látszik azonban inkább a mai Sasincezi (Mitroviczától kel.) vagy Budjanovcezi (Rumától d.) vidékén kereshető.

Szuicsin. Zurchin. (1404: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1515. n. 3., Zágrábban.) Zurchyn. (1445: Dl. 33080.) Distr. Zwrehyn. (1449: Orsz. Llt. i. h. fasc. 1523. n. 15., Zágrábban.) A Marótiaké volt. — Ma is megtaláljuk Zimonytól dny.

Szurdok(-hely). (Szurdog.) Poss. Zurdok. (1445: Dl. 33080.) Poss. Zwrdok. (1449: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1523. n. 15., Zágrábban.) Poss. Zwrdokhel. (1451: U. o. f. 1524. n. 2.) Pred. Zwrdog. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott (1477.); dunai halas tanyáit több ízben említik. — Ma Szurdok, a Duna mellett, Karlovicztól dk. (V. ö. 1319: Anjouk. okmt. I. 510.)

Tadinfalva. Tadinfalwa. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczy llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) A Kát(y)iaké volt.

Tall(h)na. Thalyhna. (1403: Dl. 12821.) A szántai Morhátiak birtokában csupán ekkor említik.

Tárnok. Tarnok. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Ma Tovarnik, Zimonytól nyug.

Tehany. Poss. Thehan. (1477–8: Dl. 18145.) Cserűghöz tartozott.

Tekenőcz. (Tekenevcz.) Tekenewch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul. — Ma Tekenovacz néven pusztá, Budjanovcezi mellett é. (Rumától d.)

Tiharócz. Tyharoch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Torbacsil. Torbachyl. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Tordon. (Turdun.) Kethturdun. (1320: gr. Draskovich cs. llt.)

Toronyalja. Poss. Thoronalya. (1478: Dl. 18145.) Cserög város közvetlen közelében feküdt.

Tót-Buziás. L. Buziás a.

T(ö)víssed. Poss. Tyssed. (1354—8: Dl. 17635.) Tuissed. (1393: Dl. 33528—9.) Tuuissed. (1402: Dl. 33534.)

Turja. Toria. (1308: gr. Zay cs. llt. A. 3.) Twrya. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) 1404-ben a Marótiak kapják kir. adományul. (1308-ban köznemes nevében merül föl.)

Tu(c)s. (?) Poss. Tuus. (1361: Dl. 30679.) Úgy látszik e helységgel azonos az 1280. 1297. és 1302. években fölmerülő: Tuuch, Thuuch. (Haz. okmt. VI. 266., VII. 267. és Pesty Fr. gyűjt.)

Ujfalu. a) Villa Wyfalu prope finem fossati magni habita. (1368: Dl. 5681.) A Kucsitai családé volt; a római csatorna nyugati végénél (Árki táján) feküdt. (V. ö. Dermanovez helys. a. is és 1379: Dl. 33619.) — b) Vyfolu. (1320: gr. Draskovich cs. llt.) Székölytelekkel és Buziással együtt említik. A pápai tizedlajstromok is ismernek ily nevű plebániát a szerémi főesperességben. (Villa Nova. 176. és 412. l. — V. ö. még 1316: Dl. 33569.) — c) Wyfalu. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Usecz. Vsewch. (1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515. n. 3. Zágrábban.) Dapsai Tordas majd Maróti birtok. (V. ö. Siucz vagy Sivecz pusztá a.)

Us(z)kócz. Wskoch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Uzgled. Wzgled. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Vajka. Vayka. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott. — Ma Vojka, Zimonytól ény.

Vajkolcz. Vaykolch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Varjas. Waryas. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Botos családé volt.

Vasvár. Voswar. (Köznemes nevében. 1350: gr. Zay cs. llt. B. 7.) 1370: Dl. 33599.) Waswar. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) 1403-ban a Marótiak kapják kir. adományul.

Verenicze. Poss. Wereniche. (1361: Dl. 30679.)

Vergalovcz. Vergalowch. (1403: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 4. Zágrábban.) A Marótiak kapják kir. adományul.

Vesen(e)cz. (Vesnicz.) Vesnich. (1280: Haz. okmt. VI. 266.) Vesench. (1297: U. o. VII. 267.) Vesenech. (1302: Pesty Fr. gyűjt.)

Vítolcz. Wytolch. (1416: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 8.) Falkos-szombatjához (I. ott) tartozott.

Vicsak. (Volcsak.) Wlchak, Volchak. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Rumától d. feketett.

Zabulyan. Poss. Zabulyan. (1420: Dl. 10873.) A Marótiak birtokából cserében a Szentmiklósiak birtokába jut.

Zaglyan. Zaglyan. (1417: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96. f. 3. n. 2.) A Kát(y)iaké volt.

Zelk. L. Szelk alakban.

Zitarovecz. L. Szitarovecz alakban.

Zlautim. Zlautim, Zlauthym. (1391: Dl. 7711.) Kir. adományul a Marótiak birtokába jut. — A Száva mentén, Rumától dél felé fektetett.

Zova (puszta). Pred. Zowa. (1477: Dl. 34309.) A karomi kastélyhoz tartozott. Szurdok környékén fektetett.

Zoval (puszta). Pred. Zowal. (1456: Dl. 15035.) Dávidfalvi majd Bárczi birtok. — Ma ily nevű pusztát találunk Krusedoltól d. (Rumától ék.)

Z(s)imota. Villa seu poss. Zymota. (1353: gr. Zay cs. llt. B. 7., 1380: U. o. B. 34.) Ma Simota néven puszta, Jarak mellett kel., a római csalorna déli partján.

Összesen : 223 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Albertfi (hetényi) cs. Alberthffy. (1496—8: Dl. 34256.) Úgy látszik: a szerémmegyei Hetény értendő.

Árpatarlói cs. L. Árpatarló városnál.

Bagdi (hidegkúti) cs. L. a Révaiaknál.

Bakó (hangonyi) cs. 1414: Muz. llt.

Bárczi cs. L. a Dávidfalvi cs. a.

Bátori cs. L. Karom várnál.

Beletinczi cs. L. a Marótiak és v. ö. a Révai cs. a. is.

Berekszői cs. L. berekszői Hagymás néven.

Birini (veronai) Pál. L. Rác despoták a.

Bodiszlói (hetenolczi) cs. L. a Hatano(l)czyi cs. a.

Both (bajnai) cs. L. Száva-Sz.-Demeter várnál és városnál.

Botos (harapkói) cs. Bothos. Valkó megyéből. — 1455-ben az András leányai: Anna szekesői Herczeg Pálné, és Margit Szentgyörgyi (Gróf) Györgyné s általa férjük és családjuk kapják a néhai András birtokait: Árki, Faczianovecz Bodony, Varjas és Baba-gerenda helységekben s tartozékaikban. (Dl. 14942.)

Brankovics György rác despota. L. Rác despoták a.

Csáki cs. 1422-ben elrendelte a király, hogy Csák, Banko(l)czy, Jakobi és Dermanno(v)czy helységekben birt. jószágukat csupán a Garaiaknak adhassák el. (Dl. 33555. V. ö. 1422: Dl. 11238.)

Csobincezi cs. 1431: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 15. — L. a Marótiak a. is.

Dávidfalvi cs. 1456-ban a magbanszakadt Dávid birtokát: Apácza, Zoval, Dobola és Silo pusztákon (melyeket ekkor Szilágyi Mihály mint belgrádi kapitány tartott elfoglalva), Bárczi Albertnek s atyjának: Jánosnak két. s Ovczi Simonnak és Lukácsnak egy részben adományozta a király. (Dl. 15035.)

Decski (endrédi) cs. Dechky. (1498 : Dl. 34256.)

Doroszlai cs. L. a Révaiaknál.

Falkos-szombat(j)ai (Falkas-szombatjai) cs. L. Falkos-szombatja helys. a.

Garai cs. 1372-ben Cserögön templomot építtetnek s később itteni váruk vagy kastélyuk válik szerémmegyei birtokuk központjává. 1380-ban kapják Lajos királytól a magbanszakadt Bárányi Mátyás összes e megyebeli (elő nem sorolt) birtokait; 1382-ben pedig a szintén fiutódok nélkül elhalt Szemere birtokát Jezenik (Száván túli) helységben. (1408-ban új-adományul nyerik Cserögöt és Bárándot.) 1425-ben szent-demeteri Progon Péter leányától (és családjától a Szentkirályiaktól) megszerzik: Palaticso, Kékes, Banko(l)cz és Jakoldi helységeket. 1439-ben Albert király parancsára igtatják őket (László macsó bírt) a péterváradí vár és apátság birtokába. (1372: Fejér. IX. 4. 431., 1380: Dl. 33519; 1382: Dl. 33761; 1408: Fejér. X. 4. 672., 1425: Dl. 33556; 1426: Dl. 33558—9; 1439—1455: Dl. 13445—6; 1473: Dl. 34030. — *CL. serög vár, város*, Báránd vár és a Csáki cs. a. is.)

Geréb (vingárti) cs. Hihetőleg a Maróti-féle birtokok részeit kapták a Mátyus magvaszakadtával. 1497-ben Árpatarót és Szilbácsot találjuk kezükön. (1497: Dl. 20598; 1498: Dl. 34256. — V. ö. Árpataró vár és város a.)

Hagymás (berekszói) cs. Másként: Berekszói. Temesmegyéből. — 1462-ben Miklós: Kőváló, Kisfalud és Bogdancz nevű birtokaiban testvérévé fogadja Szentgirolti Jánost. Kisfaludon és Kőváluban már a század elején is földesurak; sőt 1419-ben és 1420-ban kőválui várnagyukat is említik. (1414. 1418: Muz. ltár., 1415: Dl. 30771; 1419: Dl. 30775; 1432: Muz. ltár., 1462: Dl. 30319.)

Hatano(l)csi cs. Vagy: *Hetenolczi, Hetnevczi, Hetényi*. (L. Bácsmegyében, és v. ö. Hetenolcz helys. a. Szerémmegyében.) Azonos lehet ezzel a XV. században később fölmerülő: hetenolczi Bodiszlói vagy: bodiszlói Hatanolcsi cs.

Herczeg (szekesői) cs. L. Botos (harapkói) cs. a.

Hidegkúti cs. L. a Révaiaknál.

Hosszúhácsi cs. Valkómegyéből. — 1353-ban, 1361-ben és 1380-ban: Gomol (Gomal) és Petrovcz, 1370-ben és 1423-ban pedig: Magyar-Olasz helység földesura volt. (1353: gr. Zay cs. lt. B. 7., 1361: U. o. B. 14., 1370: U. o. B. 80. pp., 1380: U. o. B. 34., 1423: Br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 12.)

Hunyadi cs. János és fiai egyideig: Kölpényt, Száva-Szent-Demetert, Szalánkement és Zem(p)lént tartották kezükön. (1451-hez l. Fejér: Joh. de Hunyad. 153. l. és Br. Révay cs. lt. Szerém. II. 16. — L. a *várak*, illetve *városok* között.)

Idecsk(f)i (Idecsk, Idecsi, Idecskéfi, lipolczi vagy egresi) cs. Idech. (1403., 1430.) Fil. Idech, fil. Idechke. (1414.) Idechky. Ideczky. (1498. 1502. 1506.) — Másként: Lipo(l)csi. 1502-ben: Lipo(l)cz, Peterd, Rugas, Somos és Bako(l)cz helységeiben földesúr. (Az idézeteket l. Lipolcz helys. a., v. ö. 1498: Dl. 34256. és l. Bácsmegyében is.)

Ikerhalmi cs. L. a szántai Morha(r)t(-fi) cs. a.

Jaksics (nagylaki) cs. L. Árpatar(l)ó (várnál és) városnál.

Jaksinczi cs. 1414: Muz. lt.

Jugyei cs. 1414: Muz. llt.

Kalocsai érsek. 1334-ben cserébe kapta: Mortovcz és Gerecz helységeket. 1368-ban: Liget helységben is földesúr. Később: Pétervárad várát és városát, Kamancz városát, Rednek várát és városát, Barics (és Martonics) várakat találjuk időnkint birtokában. — (1334: Anjouk. okmt. III. 79., 1368: Dl. 5681. — L. az említett városok a. V. ö. 1344: Anjouk. okmt. IV. 408. és Ortway—Városy. Magy. orsz. egyh. földleir. I. 351., Epist. Petri de Warda. 225. l.)

Karomi (Karoni, Karani) cs. L. Karom városnál.

Kát(y)i cs. 1417-ben saját birtokukat és osztályos atyjokfiainak: a Karaniaknak részeit: Szent-Jakab, Páké, Gyugyes, Tadinfalva, Karan, Nándor, Komlós és Zaglyan helységekben — Losonczi Zsigmondnak és a Maczedóniaiaknak (ob vinculum fraternitatis seu proximitatis) eladták. (Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 96: f. 3. n. 2.)

Kepös cs. Kepws. — Miklós 1420-ban kir. ember. Honnan való? nem tudjuk.

Kerekedi cs. 1426: Dl. 33558—9.

Kis (doroszalai) cs. Kys. — L. a Révaiaknál.

Kovasztni cs. 1414: Muz. llt.

Korvín János. L. Cserög és Szalánkemén váraknál.

Kői káptalan. Bizonyára Kő (vagy Bán-monostora) város földesura volt. (L. Bán-monostora város a.)

Kölpényi (Kelpényi, rácz despota) cs. L. Rácz despota a.

Laki cs. 1414: Muz. llt.

Ledegéri cs. L. Ledegér helys. a.

Lipolczi cs. L. Idecsk(f)i néven.

Losonczi cs. L. a Kát(y)i cs. a.

Maczedóniai cs. L. a Kát(y)i cs. a.

Maróti cs. 1323-ban kapja (az Atinai Egyed magvaszakadtával) a szerémi sz.-kereszt monostor patronatus-jogát. 1391-ben pedig (János) új-adományként a magbanszakadt Mihalovczi János birtokait: Mihalovcz, a két Hegyovcz, Gyurgyovcz, Grabovcz, Zlautim, Cserkovcz, Orehovcz, Dobrava, Vlcsak (Volcsak) és Stepanovcz helységekben, vámhelyekkel és a Száván levő révekkel együtt. 1402-ben (ugyanő) Zitarovcz, Goganovcz és G(y)img(y)inovcz nevű birtokát a király jóváhagyásával a Beletinczieknek adja. 1403-ban (ugyancsak Jánost) kir. adomány révén: Tárnok, Kéménd, Farkadál, Idekes, Turja, Banincz, Darás, Macskaló, Becsmen, Lovsincz, Radnosovcz, Csobotincz, Vergalovcz, Augusztanovcz, Bisszagovcz, Domjándi, Vasvár, Mikincz, Uzgled, Patkanincz, Tekenőcz és Perholcz helységek birtokába igtatják; 1404-ben pedig a hűtlen Székelyi István, György és Mihály birtokába: Székely vagy Széköly, Malatincz, Petrovcs, Dobanovcz, Diós, Szuresin, Jákó, Grabovcz, Szent-Miklós, Szurdok és Belegös, valamint a szintén hűtlen dapsai Tordas Demeter és Domonkos részeibe: Dapsa, Paces(j), Kerék(?), Gardanovcz, Roglincz, Buznati, Usevcs, Hásságy és Goldovcz helységekben. 1420-ban Zabulyánt cserében (a bács-megyei Szent-Miklósért) a Szentmiklósiaknak adják oda; s ugyanekkor: Árpátló, Aszuágy, Lüki (Lyüki) és Almás helységeket (a királytól?) zálogba veszik. 1429-ben a Csobincziaknak Csobinczot visszabocsátják; majd 1430-ban

újabb igtatás révén ismét birtokba veszik Petrovcz, Széköly és Malatincz helységeket s Dobony részeit. 1445-ben (a János utódai): Ár(o)ki, Gomolyó, Hegyovcz, Szurcsin, Hodos, Szurdok, Beleges, a két Háb, Karlovcz, Dapsa, Remete és Fejér-Remete helységekhez tartanak jogot az Ujlakiakkal szemben. 1449-ben visszakapják a horogszegi Szilágyiaktól (kik elfoglalva tartották): említett Szurcsin, Szurdok és Hodos nevű birtokaikat; de már 1450-ben ismét panaszt emelnek a Szilágyiak ellen, Szurcsin és Beleges elfoglalása miatt. 1465-ben Karom és Árki kastélyokat (és uradalmakat), Für, Bingala és Szurok — máskor Valkó megyéhez számított — m.-városokat találjuk birtokukban. (1323: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1507. n. 3., 1391: Dl. 7711; 1402: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 27., 1403: U. o. n. 40., 1404: U. o. fasc. 1515. n. 3., 1420: U. o. fasc. 1518. n. 20. és Dl. 10873; 1429: Orsz. Llt. i. h. fasc. 1521. n. 20., 1430: U. o. n. 26., 1445: Dl. 33080; 1449: Orsz. Llt. i. h. fasc. 1523. n. 15., 1450: U. o. n. 18., 1451: U. o. f. 1524. n. 2., 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. I. n. 5. és 6., 1477: Dl. 34309. *Az orsz. levéltári N. R. A. oklevelek Záróbban.* — L. Karom vár a. is; v. ö. a Révai cs. a.)

Morha(r)t(-fi, Morhádi, szántai) cs. 1403-ban: Sztarovcz, Tali(h)na és Faczianovcz helységekben földesúr. 1419-ben: Miklós, Ikerhalmi Istvánnal együtt a magbanszakadt Karlovcsi (Keztha-fi) Demeter: karlovcsi és pridvoriczai birtokát kapja kir. adományul. (1403: Dl. 12821. a 2. lapon; 1419: Gr. Festetich cs. llt. f. 82. n. 11. — L. a leksei Sulyok cs. a. is.)

Ovczi cs. L. a Dávidfalvi cs. a.

Patrakovczi (Putrakovczi) cs. 1430-ban Réva részeit találjuk kezükön; 1431-ben pedig (a Révaiaktól) Barla, [Patrakovcz] és Sz.-Márton helységeket. (L. Patrakovcz helys. idéz. s v. ö. a Révai cs. a.)

Pétervárad (ciszterczita) apátság. Béla király 1237-ben úgy Szerém-, mint a többi szomszédos megyében bőven ellátta földbirtokokkal. (Wenzel. Árpádk. új okmt. VII. 27—31.) E birtokok megfejtése azonban külön monografiát igényelne s nem is a mi feladatunk. (V. ö. Pétervárad vár és város a.)

Progon (szent-demeteri) cs. L. a Garai cs. a.

Puczel Kr. L. a Révaiak a.

Rácz despoták. 1441. körül Brankovics György rácz despota rokonának: veronai Birini Pálnak adja (mint látszik: inkább csak írásban, vagy az egész oklevél csak hamisítvány) Szalánkemén várát, városát, Olczár és Garafalva helységekkel együtt; 1451-ben azonban ismét birja: Kölpény, Száva-Szent-Demeter, Szalánkemén és Zemplén (várakat) városokat vagy helységeket. 1497-ben a Kelpényi vagy Kölpényi György és János rácz despoták kezén találjuk: Kelpényt, Árki kastélyt és Ireg várát. (1441. körül: Bárány, Torontálm. hajd. D. okl., Fejér, X. 5. 364., Pesty, Brankovics birt. 13—53., 1451: Bárány, i. m. E. okl., 1497: Dl. 20598; 1498: Dl. 34256. — V. ö. az említett várak és városok a.)

Révai (Rivai) cs. Réván kívül, mely a XIII. század óta (pl. 1520-ban is) állandó birtoka volt, *földesúr*: Bánkfalva vagy Bankovcz (1368 1520.) Jako(l)di (1368.), Keresztur (1417. 1451. 1479. 1492. 1520.), Barla (1431.), Patrakovcz vagy Putrakovcz (1431. 1520.), Szent-Márton (1431.), Sályi vagy Saulincz (1451. 1479. 1519.), Ellyesovcz vagy Illyesovcz (1479. 1519.), Dersincz vagy Derzsi

(1479. 1492. 1520.), Szöllös (1479. 1519.) és Dubovecz (1479.) helységekben. — 1415-ben Révai Mihály Puczel (Puchel) Kristóf váraljai várnagyot fiává fogadván, utóbbi szintén részesévé válik a Révai birtokoknak, (1423-ban) és 1431-ben mint: Révai szerepel, s még 1519-ben is mint a család egyik tagja emlegettetik 1431-ben vele együtt a Révaiak az ellen tiltakoztak, hogy Patrakoveczi (Putrakoveczi) László az ő Barla, [Patrak]ovecz és Sz.-Márton nevű birtokaikat a Beletinczi családnak elzálogosíthassa. 1451-ben Révai László (a Mihály fia) Tordas (Thordas) Jánost testvérének (frater) nevezi, mint a kivel együtt: Sályi, Réva és Keresztur helységekben birtokos. Ez a János 1430-ban: árki előnevet visel s talán arról az Árkiról való, melyet 1520-ban szintén a Révaiak birtokában sorolnak föl, és annak a dapsai Tordas Demeternek vagy Domonkosnak utóda, a kiknek birtokát Zsigmond király még 1404-ben a Marótiaknak (l. ott) adományozta. 1492-ben Doroszlai Istvánt találjuk benne: Réva, Keresztur és Dersincz birtokában, s ép tanúi vagyunk, a mint e birtokok részeit nővére után való rokonára: Hidegkuti Mátyás atyai várnagyra (a kit a kir. kancellária még ez évben: hidegkuti «Bagdy» Mátyásnak nevez) átruházza. Ennek a rokonságnak, jelesül a magbanszakadt doroszlai Kis (András fia) Lászlónak (s egyszersmind a főtebb említett Kristóf váraljai várnagynak) birtokait (Réva vagy Riva, Dersincz, Szöllös, Saulincz, Ellyesovecz helységeket és Keresztur pusztát) 1519-ben a Révai család (István Ujlak vár *bánja*, és Ferencz nádori titkár, a László fiai, a ki meg a másik Lászlónak — Mihály fiának — volt fia) ismét visszakapta II. Lajos királytól. 1520-ban *Ujlaki Lőrinczczel együtt* tart jogot Révai Ferencz: «Rewa, *Brezthacz*, Kerezthwr, *Zolnok*, Bekenyew, *Bankowcz*, *Pettrowcz*, Asswagh, Krakwdyncz, Pwthrakowecz, Dersyncz, *Zytharowcz*, Kerezthecz, Zenna, Gyargyouch, Hramythyncz, Wydakowecz, Komarowecz, Akal, Wladicze, Arky, Sewcza, Dremlyan, Blasenecz (Blasenicz), Jahenye, Thernyacz és Lwbenyecz» helységekhöz, melyek kétségkívül szintén a mai Rivicza vidékén, kisebb részben nyugatra (mely irányban 1520-ban a szerémi püspök: Szent-Gergely nevű birtoka s két Dios-i szerb eredetű nemes is szomszédos ez uradalommal), nagyobb részben keldk. felé terültek el. *Bresztacs* mint helység, *Szolnok* mint puszta ma is megvan Rumától dd.-kel., illetve kel., *Bankowcz* hasonlóképp (ma Bankoveczi p.), s *Petrovcz* is (mint Petroveczi helység), Rumától dk. felé. Ezenkívül egy *Szitarowacz* nevű pusztát Rumától d., Budjanovczi (és Bresztacs) mellett találunk, mely hihetőleg a hajdani: *Zytharowcz* helységgel azonos. (1296: Haz. okmt. VI. 421., 1346: Anjouk. okmt. IV. 649., 1349: Haz. okmt. VII. 407., 1368: U. o. 412., 1370: Dl. 5877; 1415: Br. Révay cs. lt. Szerém. II. 5. és 6., 1417: U. o. 4., 1423: U. o. Valkó. I. 3., 1431: U. o. 7., 1451: U. o. Szerém. II. 16., 1479: U. o. 24., 1492: U. o. 17., 1511: U. o. 18., 1519: U. o. 20., 1520: U. o. 22. V. ö. 1349: U. o. I. 31., 1404: Orsz. Lltár. N. R. A. fasc. 1515: n. 3., 1430: U. o. f. 1521. n. 26. mindkét okl. Zágrábban. — A XVI. századi s különösen az 1520. évi adatokat a középkori Szerémmegyéről való tudásunk fogyatékos volta miatt *okvetlenül közlendőnek véltem*, főleg pedig hogy Révának vagy Rivának a mai Riviczával való azonossága még jobban kitűnjék. — Váraljára és Puczel Kr.-ra nézve v. ö. Valkómegyében: Váralja kastély és Puczel Kr. a.)

Sulyok (lekcei) cs. Bodrog- és Bácsmegyéből. — 1455-ben a szántai Morhát(i)-akat testvérokké fogadják: India és Jadva nevű birtokaikban. (1455. 1467: Muz. ltár.)

Szécsi (rima-szécsi) cs. L. Cserög váránál. (1478.)

Szent-gergelyi apátság. 1357-ben: Marján-Olasz (Morján-Olasz), 1375-ben: Szent-György helységben és 1416-ban az Apáti pusztán van birtoka. (1357: gr. Zay cs. lt. B. 4. és 5., 1375: Zichy okmt. III. 604. és 1416. 1420: Muz. lt.)

Szentgirolti cs. L. a berekszói Hagymás cs. a.

Szentgyörgyi (Gróf) cs. L. a Botos (harapkói) cs. a.

Szent-Irénei káptalan. Bizonyára: Szent-Iréne vagy Sz.-Er(e)nye (l. ott) másként: Szerém város egyik földesura volt. Ezenkívül 1368-ban Szent-György és Gyós helységekben is birtokos. (Dl. 5681.)

Szentkirályi cs. L. Szent-Király helys. és v. ö. a Garaiak a. (1425.)

Szentmiklósi cs. L. a Marótiak a. — V. ö. 1420: Muz. ltár.

Szerémi püspök. Bánmonostora és Szent-Iréne (Szent-Ernye, Szerém) városok (egyik) földesura volt. Ezenkívül 1339-ben: Szent-Miklós, 1520-ban: Szent-Gergely helységeket, 1473-ban pedig a bánmonostori és dombói erősségeket találjuk birtokában. (1339: Forgách cs. lt., 1473: Dl. 34030; 1520: Br. Révay cs. lt. Szerém. II. 22. — L. az említett várak és városok a.)

Szilágyi (horogszegi) cs. L. a Marótiak és a Dávidfalviak a.

Szolnoki cs. 1415: Br. Révay cs. lt. Szerém. II. 5.

Tamási (kamaneci) cs. Thamasi. — 1497-ben e család egyik tagja: János Szerémmegye szolgabírája. (Dl. 20598.)

Tordas (árki) cs. L. a Révaiaknál.

Torma cs. Thorma. (1426: Dl. 33558—9; 1439: Dl. 13445; 1497: Dl. 20598; 1498: Dl. 34256; 1506: Veszpr. kápt. orsz. lt. A 57., 1520: Br. Révay cs. lt. Szerém. II. 22.) 1426-ban, 1439-ben és 1497-ben: *hangonyi*, 1498-ban és 1506-ban: remetei előnéven tűnnek föl ily nevű nemesek; 1520-ban pedig a paskai Tormák *Hangodon* is birtokosok. Kétségtől ugyanegy család értendő.

Török (davoti) cs. Thwrek. (1426: Dl. 33558—9.)

Ujlaki cs. Száva-Szent-Demeter és a talán szerémmegyei Báránd várak és tartozékaik (köztök Száva-Sz.-Demeter város) földesura volt. (L. e. várak és város, s v. ö. a Révai és Maróti cs. a.)

Összesen: 66 birtokos.

FŐISPÁNIAI:

Hihetőleg, mint a szomszédos Valkó megyében, *állandóan* a macsói bánok voltak, így 1473-ban Ujlaki Miklós, Bosznia királya, ki ez alkalommal macsói báni minőségében Szerémmegyében mint hatóság rendelkezik. (Dl. 34030. — L. a macsói bánoknál.)

VALKÓVÁRMEGYE.

Ma már *nincs meg*; holott hajdan egyike volt a nagyobb terjedelmű megyéknek. *Napjainkban Szerém-, Verőcze- és Pozsegamegyék részeit találjuk helyén.*

Északon: Eszéktől kelet felé, a Dráva-Duna-vonalon: a mai Ilok (hajdan: Újlak), Nesztin (h. Neszt) és Szuszek (h. Szilszeg) vidékeig terjedt. Utóbbtól egyenesen dél felé a Fruska-Gorán át a Szávaig, nagyjából a mai Lagyarak és Martinczi (hajdan Szent-Márton) helységekhez húzott egyenes vonal képezte keleti határát, (mely különben a pécsi püspökség és kalocsai érsekség dioecesisének határaival is összeesett); innen nyugat felé, a mai pozsegamegyei Bebrináig (Bródhoz közel dk.) pedig a Száva folyó a délit. Innen észak-északkeletnek, a mai Ruscsicza (hajdan Hruscsicza), Vrba (h. Verbafalva), Jezsevik (h. Jalsavik); főntebb pedig Paka, Czenkovo (h. Czenko), Milinczi (h. Hmelincz) és Granicza, már pozsegamegyei helységek a középkorban. Az ezeket összekötő vonal tehát nagyjából a hajdani Valkómegye nyugoti határa, melynek odább északkelet felé: a Graniczától Osztrosinczi (h. Osztrosincz), Pucsje (h. Pucsa), Punitovczi (h. hihetőleg Panit) és Csepin (h. Csapa) régi valkómegyei helységeken át (a hol baranya- hol valkómegyei) Eszé-
kig húzott harántvonal a folytatása.¹

¹ E határoknak nem mindenütt felelnek meg Pesty Fr. Valkómegyéjének (Eltűnt r. vm. I. 263—362.) határai. E dolgot azonban gyakran téved. Szükségesnek találtam ez alkalommal e tévedésekre a legrövidebben figyelmeztetni, elősorolván ama helyeket, a melyeknek megfejtése vagy kidol-

gozása hibás vagy zavaros, egyáltalán megbízhatatlan. E helyek a következők: Abradfalva, Andrásfalva, Apáti, Árpa, Bagsincz, Bakócz, Balinócz, Bathócz, Baxafalva, Belosevcze, Beskócz, Boldogasszonyfalva, Bozzyás, Bród, Budincz, Csabalaka, Csalajafalva, Csapa, Csepin, Cseria, Cserics,

Ez a ma inár három darabra szakasztott jókora terület, bár legnagyobb részében a sikon terült el, mégis főleg nagyuradalmak hazája volt, s inkább csak észak-nyugoti kisebb része oszlott meg itt-ott a középnemesség birtokában

S még eme nagy-uradalmak is egyes leghatalmasabb urak s családok kezén halmozódtak össze időnkint.

Ezek legelőkelőbbike a *Garai* család két ága: a nádori, mely 1481-ben Jóbban kihalt, s a Bánfi-ág, mely túlélte a Mátyás századát. Ősi fészük Gara vár és város, ma Gorján, már a XIII. század második felében törzsük: a Dorozsma-nemzetség birtoka. E pontról lassankint egész országrészt szereztek össze úgy itt Valkó- mint a szomszédos Baranya-, Körös- és Pozsegamegyében. Gara szomszédságában nyugot felé a mai Pucsje és Osztro-sinczi vidékén érintkezett valkómegyei birtokuk hajdani baranya-megyei uradalmaikkal; Podgorácsesal és Nekcsével (ma Nasicze); k.-dk. felé pedig a mai Koritna (h. Karatna), Kesinczi (h. Kесе), Forkusevci (h. Farkasfalva), Vrbicza (h. Verbieze), Mikanovci (h. úgy látszik Horváti) és Vogyinczi (h. Vogyincz) az azóta eltűnt falvak (előbb leginkább Horváti-féle birtokok) egész sokaságán

Czerna, Damsincz, Darócz, Domitrovcz, Diós, Dobincz, Dobonyafalva, Dobrogostye, Dragowcz, Dumbro, Erdőd, Emrehovacz, Eszék, Farkasfalva, Gathalfalva, Gálosfalva, Gátfalu, Gergerfalva, Glisza, Grabócz, Gurkum, Halábfalva, Halmos, Halisza, Hedrel, Hlapovcz, Horváti, Hothisincz, Ják, Jakupovecz, Ilk, Ilyefő, Ivánka-Sz.-György, Ivanfalva, Kardos, Kechene, Kikarch, Királyszállása, Kisfalud, Kondorfalva, Koos, Kosárfalva, Kozma-Damján, Kőszegh, Kraczcza, Kukanch, Leszkócz, Leveles, Lipócz, Lipócz, Lydve, Lovász, Luko, Felső-Mag, Manyard, Mária-falva, Matkócz, Szél-Meskó, Mihály, Milinfalva, Miskonczi, Morincz, Morján, Nagyfalva, Németi, Pagrach, Paka, Kis-Paka, Pálfalva, Palina, Pazakovcz, Peczkotfalva, Pervoyafalva, Petri, Petrócz, Prethoka, Podgay, Porochin-falva, Racsá, Radafalva, Radonovcz,

Retkovcz, Révfalu, Révfalu, Rilivovcz, Rorsynch, Ruch, Rusincz, Saczafalva, Saly, Somoghka, Stitar, Szabadság, Szablathya, Ruch-Szent-András, Szent-György, Komari-Sz.-György, Komori-Sz.-György, Szent-Mihály, Szentlélek, Szece, Szelicze, Szépfalva, Szlavkócz, Szombathely, Szöllős, Szradincz, Tamásfalva, Thizen, Tomicza, Uvard, Ujfalva, Ujlak, Valkóvár (t. i. az 1410. évi Valkóvár alatt nem a valkó, hanem a krasznamegyei Valkó vára értendő), Velixefalva, Verbie, Verőfény, Vervár, Vidosevci, Vidhor, Viskolcz, Vorafalva, Zambok, Zatmicha és Zelna. (E helyek közé természetesen az egyszerűen megfelfejthetetlenek nincsenek fölvéve.) Irt még e megyéről Botkta Tivadar is a Századok 1868. évi folyamában. (453. l.) V. ö. végül: «Körösmegye a XV. században» cz. értekezésem illető helyein.

keresztül — jelzik nagyjából uradalmukat, melynek határa különben hihetőleg a Diakóvártól kelet felé elfolyó Josava (h. Ilseve vagy Ilsava) mentén haladt, déli irányban legalább is a Bity folyóig.

De még itt sem végződött. Odább délkelet felé a Bity és Boszut összefolyásánál Czerna vagy Czeverna vár és helység, mintegy 10 faluval együtt szintén az övék volt úgy a XV. században mint azután; ettől dél és délnyugot felé pedig a mai Stitartól (h. Csítár), Babina-gredán (h. Baba-gerenda) egész Jaruge-ig (h. Árki) a Száva egész melléke, mintegy 13 falu. Ugyhogy hajdan a baranyamegyei Nekcsétől kelet-délkelet-dél-délnyugot felé a Száva-menti Jaruge-ig hosszú ívben csekély megszakításokkal az egész síkság őket uralta.

S ez óriási birtok-csoport még mindig csak egyik része e megyei birtokaiknak. Keletre innen, a Boszut mentén még két nagyobb jöszáguk volt. Ezek egyike a szent-lőrinczi, élén Szent-Lőrincz várával és városával, hajdan szintén a lázadó Horvátiak birtoka, a Garai Jób halála után pedig a Ráskai Balázsé s töle (1491.) a vingárti Gerébeké; — másik, odább keletre, a mai Szlakovczi falu táján: Szlakovcz kastély, 1506-ban 32 helységgel, a XVI. század elején is a garai Bánfiak birtoka. E vidéken, már közelebb a Szávához állt: Barka vára (ma Breska), 1428-ban hasonlókép a Garaiaké. Ez azonban már túl a Száván, alig számítható Valkó-megyéhez.

Többi uradalmaik a Duna vonalán terültek el, főleg a mai Borovo táján, a hol Boró vár és város, Mikola kastély és város, előbb a Mikolai és Iregi családok birtoka, — 1427 óta volt az övék, nem kevesebb mint vagy 60 faluval együtt. A Garai Jób halála után ez uradalmukat az alsó-lendvai Bánfiaknak adta Mátyás király.

Borovo közelében a mai Nustar, hajdan: Berzété-monostora vagy Monostor, kastély és város, a század elején mintegy 20—21 faluval vagy pusztával együtt szintén az ő birtokukba került a monostori Berzét(h)e családtól. De e jöszágukat már a Jób életében (1474.) a dabasi Istiek, majd a 80-as években a király kezén találjuk.

Odább keletre a Duna partján, a mai Vukovár (h. Valkóvár) és Szotin (h. Szata) között Vicsadal nevű váruk és városuk állt (1408. 1478.), sőt e mellett jobbról és balról: maga Szata kastély

és város (1416. 1461.), és Valkóvár város (1462. óta) időnkint szintén őket (előbbi a Bánfi-, utóbbi a nádori ágat) uralta. Még tovább kelet felé pedig a Duna-mentén: Apáti (ma Opatovacz) és Iloktól dél felé: Szat (ma Szot), régente mindkettő város, állandó birtokuk volt, már a Horváti-féle lázadás ideje óta.

Úgyhogy a XV. század folyamán s a XVI. elején időnként vagy 10 erősség (Gara, Sz.-Lőrincz, Szla(v)kovcz, Kosztormán-Szent-Dénes, Czerna, Boró, Mikola, Vicsadal, Szata és Berzété-Monostora), és vagy 11 város (Gara, Újlak, Sz.-Lőrincz, Apáti, Szat, Boró, Mikola, Vicsadal, Valkóvár, Szata és B.-monostora), a falvaknak megfelelő, ma már nehezen számbavehető sokaságával — volt e megyében e hatalmas család birtoka: dúsgazdag forrása erejöknek, befolyásuknak, hatalmuknak.

A másik — hogy úgy mondjam — benszülött főúri család: a *Kórógyiak*, Eszék vidékén ős-birtokosok. E város és vára már a XIV. században az övék; a XV. század második felében történt kihalásuk után azonban a Rozgonyi, monoszlai Csupor, nádasdi Ungor (s végül a budavári prépostság és a vingarti Geréb) családok kezére szállt át.

Odább délre, a mai Kologyvár pusztán állt hajdan Kórógy vára, ugyane család fészke s már a XIII. század folyamán is birtoka, melylyel Csapa városán (ma Csepin helység) kívül időnként mintegy 21—29 helység járt együtt, a mai Szerém és Verőcze megyék északi határvidékén. Sorsuk azonos Eszékével.

Nem messze innen Hagymás és Dráva-szád városok (a Dráva-Duna-menti Almás és vidéke) a XV. század közepe táján szintén a Kórógyiaké; előbb pedig a Tallóczi, később a monoszlai Csupor, (vingarti Geréb) cs. (és a budavári prépostság) birtoka.

Odább délre a hajdani Ivánka-Szent-György részeit (ma Ivankovo) egy időben hasonlóképp a Kórógyiak kezén találjuk. E vár és város különben, mintegy 7 faluból álló tartozékával együtt a harapkói Bot(h)os-oké is volt (az itten-tájon feküdt Harapkóval együtt), majd a század második felében a monoszlai Csupor, Rozgonyi, dabasi Isti és vingarti Geréb családoké, sőt végül a Korvin Jánosé is.

Részük volt, bár csak zálogban, az odább ék. felé feküdt Szent-Szalvátor városban s az ehhez tartozott 9 faluban és pusztán (valamint a Dráva-menti Németi-ben) is, melyeket előbb, a XIV.

században a Szent-szalvatori s a XV-ik elején a szántói (németi) Laczkfi, később örökös vagy ideiglenes jogon, részben vagy egészen: a szekesői Herczeg, Rozgonyi, monoszlai Csupor, Matucsinaí és grabarjai Beriszló családok birtokában találunk.

Végül kissé távolabb Kórógy várától egy másik óriási uradalmat szereztek meg, habár szintén csak egy időre, zálog majd örökös vétel útján. Ez Ne(v)na vára és városa (a mai verőcse-megyei Levanszka Varos), mely 1422-ben öt kerületben 71, 1428-ban már 93, 1474-ben pedig 112 faluból álló hatalmas testével, Gara várostól dny. és dél felé e város és a pozsegamegyei határ közé ékelődött be. A század elején a nevnei Treuteleké; majd az ő magvok-szakadtával (a 20-as évek óta) a lévai Cseh, tőlök a Kórógyi, majd gyorsan egymásután a szekesői Herczeg, Rozgonyi, monoszlai Csupor, nádasdi Ungor és végre a Matucsinaí családok kezére került.

A harmadik benszülött nagybirtokos család: az *Alsániak* ép a Hunyadi-korszak hajnalán hálnak ki. Birtokaik leginkább a hirneves Tallóczyakra szállottak, kik ez által a legelső birtokosok sorába léptek e megyében. Alsán (vára) maga valahol a Száva mentén, a mai Szerémmegyében feküdt, Morovitytól dny. felé. Észak felé innen állt Vervára és Atak városa, ugyancsak az Alsániak birtokai, melyekhez — a mai szerémmegyei Otok, Komletincezi és Bosnyaki vidékén — 1437-ben 38, 1476-ban pedig már 76 falu tartozott.

Végül távolabb e vidéktől, a mai Szerém és Verőcse megyék határán terült el hermanvári uradalmuk, melyhez (Eszéktől ddk. felé) a Szőcs városi és tán a mai szerémmegyei Erdevik táján feküdt erdőszádi mellék-uradalommal együtt mintegy 61 falu tartozott. Meglehet övék volt e tájon Valkóvár város is, melyet (1438? 1439?) a Tallóczyak kaptak Albert királytól.

A negyedik valkómegeyi család, a hirneves *Marótiak* fészke: Marót, a mai Morovity Szerémmegyében, nem messze a Szávától. Már a XIV. század közepe táján (1364.) a birtokok egész csoportján osztozkodtak e tájon, s a XV-ik század elején sokat megkaptak az Ajnárd-ivadékok birtokaiból. Ugyhogy midőn (1476-ban) kihaltak: Marót várán és városán kívül 78 falut hagytak birtok-utódjokra: Korvin Jánosra. Pedig ezenkívül a közeli, száva-parti Racsa vár és város is az övék volt, 1445-ben 7, 1477-ben pedig már vagy

20 helységgel vagy pusztával a Száva mindkét oldalán. Jóságukat azonban kihalásuk után nem Korvin János, hanem a Bátoriak kapták kir. adományul, a kik aztán állandóan meg is tartották.

Volt a Marótiaknak némi részük az alsáni uradalomban is, de ezenkívül egy másik tekintélyes birtokuk terült el a Duna partján, a mai Sarengrad táján: Atya vára és városa, melyhez 1481-ben, midőn a vingárti Gerébek megkapták — 24 falu is tartozott. E vidék egykor, a Zsigmond király uralkodása elejéig, a francia eredetű Ajnárdfiaké volt, kik innen kezdve némi megszakításokkal egész a Száva-menti Racsáig uralkodtak.

Az utolsó valkómegyei dinasztia: az *Ujlaki* család. Fészke a mai Ilok, hajdan Ujlak, vár és város a Duna partján; birtokai: Poltos, Neszt és Szilszeg kastélyok, utóbbiak sorjában Ujlak mellett a Duna partján; továbbá Beletincz kastély az ú. n. Vízközben, a Baza (Boszut) felsőbb folyása mentén. Utóbbi a XV. század első felében a Tamási, majd a Hédervári, 1465-ben azonban már az Ujlaki családé, a hozzátartozó mintegy 30 faluval egyetemben.

Nem messze Iloktól dny. felé, a Fruska-Gora nyugoti lejtőjén (Brkaszovo táján) állt Berekszó vára, ez idő tájt, a XV. század 80-as éveiben az országtalan rácz despoták birtoka. A szomszédban a mai Tovarnik és Nemczi (hajdan Tárnok és Németi) táján pedig a serkei Lorántfiak és Tamásiak vagy Vajdafiak (kik után egy ideig a Héderváriak és Szapolyaiak következtek) a földesurak. Németiben, mely város volt, váruk is állt a Hunyadiak korában.

Végül a mai Szerém és Verőcze megyék határán Tard vidékén a vas- és sopronmegyei asszonyfalvi Osl-fiak vagy Ostfiak 3—4, a bodrogmegyei Aranyaniak vagy aranyani Józsák Leve város és kastély táján mintegy 6—12 faluban földesurak.

Hozzájok, mint kisebb birtokosokhoz sorolhatók: a szántai Morhátiak Baranya- és Bodrog-, a lekcei Sulyok-ok szintén Bodrog- s a Nagypóiak Külső-Szolnokmegyéből; továbbá a valkómegyei előkelőbb köznemeseik közül: az Alifántiak és Vízköziek 3—4, a sz.-lászlói Boricsok és Törökök vagy 8, a Marótiakkal egy vér Bujákiak vagy 5, a Hosszúbácsiak 5—7, az Ajnárd nembeli gazdag Zsámbékiak (s utánok a lekcei Sulyok-ok) vagy 31, a Liszkóiak 4, s végül a Szentpéteriek, a megyének tán legvagyonosabb köznemesei, kik délkeleten és északnyugaton mintegy 19 faluban voltak földesurak.

Az egyháziak közül első helyen áll a boszniai püspökség (és káptalan), melynek birtoka, bár kivéve minden megyei hatóság alól, ha valahová, csupán Valkómegyéhez számítható. Délen a Száva, kelet és észak felől a Garaiak óriási uradalmai, nyugoton pedig a nevnai kerületek hatalmas teste és részben Pozsega-megye között mintegy külön testet alkotott, úgy világi mint egyházi tekintetben. Nagyobb birtokos a kalocsai érsekség is: Szata vár és város s Szivicza kastély vidékén; a titeli prépostság Erdőd városon és kastélyon kívül még mintegy 12—13 faluban vagy pusztán a Duna-Dráva-szögben, s a budavári Sz.-Szűz prépostság Eszék, Hagymás és Drá(va)szád városokban. Kívülök a berzétemonostori és czikádori apátság s a nyulak-szigeti apácza-kolostor tűnik föl olykor apróbb jószágokkal.

VÁRAI ÉS ERŐSSÉGEI:

Alsán. Castrum Alsan. (1463: DL 33950.) Castellum in Alsan. (1464: DL 32847.) Az Alsáni családé volt, majd ennek magvaszakadása után a Talócziaké lett, kiktől a Marótiak elperelték. — 1464-ben Szelna és Gunya tartozott hozzá.

Atya. Castellani de Athya. (1414: gr. Zay cs. llt. D. 36.) Castellum Athya. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1470: DL 17095; 1471: DL 17271; 1481: DL 18483., 18487; 1482: DL 18615; 1482: DL 18693; 1495: gr. Zay cs. llt. D. 11. — V. ö. 1516: DL 22836.) Opidum Athya et castellum ibidem. (1493: DL 20056.) Atya város (l. ott) sorsában osztozott. Hozzátartoztak 1481-ben: Atya városon kívül Szabadság az atyai vár alatt, továbbá: Okut, Örvényes, Nemesin(y), Zagulyán, Babafalva, Novák, Kardos, Belcz, Bélvölgy, Hosszu-Lovász, Tomtelke (Tonetelke), Balazse, Pacsirtfalva, Drasinfalva, Petrócz, Rádafalva, Bánócz, Sigfalva, Kondorfalva, Szent-Iván, Raszasztincz, Herén(y) és Hillyefő helységek.

Beletincz. Castellum Belethyncz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1445: DL 11430; 1446: Fejér, X. 7. 894. l., *M. Tört. Tár.* VI. 28., 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1492: U. o. n. 8., 1495—1497: U. o. n. 9., 1519: DL 23263.) Castellum Beretheucz. (1445: DL 33794.) A Tamásiak valamikor 1423 után nyerték kir. adományul, s ők (Henrik) birták, mikor 1443-ban a Héderváriakkal örököségi szerződésre léptek. 1445-ben, a Tamási (Vajdafi) Henrik halála után az országnagyok e szerződés alapján a Héderváriaknak (Lőrincz nádornak és fiának Imrének) ítéltek oda e kastélyt, az Ujlakiak és serkei Lorántfiak ellenében. Ez ítélet ellen a serkei Lorántfiak siettek tiltakozni a Pelsőcziekkel (vagyis Vajdafiakkal azaz Bebekekkel) egyetemben, s bizonyos hamis oklevelek alapján a szekcsői Herczegek is pört kezdtek érte a Héderváriak ellen. Mikor azonban 1465-ben e kastély ismét

szemünk elé kerül, már az Ujlaki Miklósé, ki fiára: Lőrincz herczegre is átszállítá. — 1446-ban hozzátartoztak: Szahor, Ratinócz, Busincz, Prohud, Isztrög, a két Tunyócz, Zahlatya, Dugulasz, Losinócz, Radinócz, Lukanócz, Letinócz, Baskóczy, Hertelincz, Vaharócz, Lipócz, Krazejncz, Gosz(i)lati, Opojevcz, Vtvorczi, Glogonác, Radanaczi, Bubulinóczy, Kasztincz, Lukuszelo, Vtvorczi, Lipolcz, Bratenicz és Blazselez helységek, valamennyi az ú. n. *vižkōzi* kerületben. (In districtu Wyżkwz appellato.) Ugy látszik a mai Boszut kanyarulatai között, Szerémmegye nyugoti részében kell keresnünk e helyeket.

Berekso. Castrum Berekso. (1482: Dl. 18615. — V. ö. 1486-hoz: Huny. kora. XII. 303. l.) Mikor fölmerül, nem azoké, a kiket Berekso helység uraiul ismerünk (l. ott), hanem a Vuk rácz despotáé, a kinek magtalan halála után 1486-ban István despota fiai György (a despota czímmel együtt) és János kapják 12,000 forintban Mátyás királytól.

Berzete-monost(o)ra. Castellum Berzethemonastra. (1474: Tört. Társ. letét.) 1474-ben a Dabasi Isti Péteré. (V. ö. a hasonló nevű város a.)

Borc. Castrum regale Borcz. (1389: Perényi cs. llt.) 1389-ben Perényi Péternek adja Zsigmond király, Ellyési (később város) és Lezsmer helységekkel együtt. — Később nem említik. Meglehet, hogy a racsai vár értendő alatta, a melyhez tartozott a XV. században az említett két falu illetve m.-város.

Boró. Castrum Boro. (1293: Árpádk. új okmt. V. 78. Ha ugyan ez a Boró értendő.) Oppidum Boroh simulcum castello in eodem erecto. (1481: Dl. 24850. 18522.) Castellum Boroh. (1491: Dl. 33454; 1499: Dl. 20821; 1501: Dl. 21068.) A hasonló nevű város (l. ott) sorsában osztozott. — 1481-ben és 1491-ben hozzátartoznak: Lovász(i), Polgár(i), Ireg (Irög), Városi (Váras), Vadakal, Pul(y)a, Ujfalu, *Mikola*, Hotisincz, Saskovcz, Bogdanovcz, Madaras, Kosarovecz (Kasorovcz), Jobincz (Zobincz), Morincz, Hásságy, Halmos, Asszonyfalva, a két Vajda, Somogy, Pavlo(v)cz, Milkovcz, Racsincz, Lepsénfalva, Kis-Lipo(v)cz (Kis-Lepócz), Vtolincz, Pazadasincz, Kozincz, Lidrovcz (Ludrovcz), Goszdasincz (Hoszdasincz), Vas(k)falva, Bodófalva, Árpaszó, Andrásfalva, Bucskovcz, Orbánfalva, Peterkincz, Monyorós, P(l)enaho(v)cz, Nagy-Lipo(v)cz (Nagy-Lepócz), Szavalyaszeg, Dombó, Csalafalva (Dalafalva), Tihal (Tehal), Dubincz, Kaszine és Horih (Hori) helységek. (L. Mikola kastély a. is.)

Cze(ve)rna. Castrum et districtus Ceurna *ubi fluvii Bygh et Baza coniunguntur* cum castro in insula Zave habito. (1408: Fejér, X. 4. 660. és gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Castellum Czewerna. (1432: Haz. okmt. VII. 453.) Castellum Czeerna. (1507: gr. Zay cs. llt. C. 29.) 1408-ban új-adományul kapják a Garaiai s 1432-ben és 1507-ben is bírják. — Ma Czerna velika és mala helységeket találunk a Bics (Bity) és Boszut összefolyásánál. (Szerémm.) A vár maga úgy látszik az innen délre fekvő mai Gradistye helység táján, a Száva kiöntései által alkotott szigeten feküdt. — A hasonló nevű helység 1455-ben merül föl: poss. Chewrna (Dl. 33806.), s 1464-ben és 1495-ben: poss. *Czerna* alakban (Dl. 33951. 20269.); 1507-ben pedig mint: oppidum Czeerna. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.) Utóbbi évben hozzátartoznak e m.-városon kívül: Bucsa, Novakovcz, Krászta, Zagragya, Jakobovcz, Popovcz, Papresia, Szlobotina, Brataszevcz és Borjevcz helységek.

Diakóvár. Castrum Diako. (XIV. század vége és 1406: Haz. okmt. VII. 435.) Kétségtől az **itteni** (boszniai) püspökségé volt.

Erdőd. (Erdéd.) Castellanus de Erdeth. Castellum Erdeed. (1472: DL. 34136. — V. ö. 1480: DL. 18313.) A titeli préposté volt a hasonló nevű várossal együtt. (L. itt. — V. ö. Archaeol. Értes. IV. 91.)

Eszék. Castellum Ezeek. (1472: DL. 17333. és gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39.) Eszék város (l. ott) sorsában **osztózott**. Pesty szerint már 1460-ban állt, mint vár. (Castrum. — Eltűnt r. vm. I. 287.)

Gara. Castrum Gara. (1408: Fejér, X. 4. 660.) Castellanus de Gara. (1467: DL. 16472; 1468: DL. 33885.) Castellum ligneum in oppido Gara. (1477—8: DL. 18145.) Castellum Gara. (1490: DL. 19657; 1504. 1506: gr. Zay cs. llt. C. n. 23., 24., 25., 26., 29.) A Garaiaké (s közben a Korvin Jánosé is) volt, kik (Jób) 1478-ban e vár vagyis kastély részeit is átengedték leány-negyedben a Szécsieknek. (L. a városnál és a Garaiak a. — V. ö. 1495: DL. 20269.)

Garcsin. Castellum Garchyn. (1474: Tört. Társ. letét.) A boszniai püspöké volt. — Garcsin helység ma is megvan, Bródtól k.-é. Pozsegamegyében.

Harapk(ó). L. Ivánka-Sz.-György kastély és Harapkó helys. a.

Hermanvára. Castellum Hermanwara in poss. Bathya. (1435: Muz. lltár.) Castrum Hermanwara. (1503: gr. Zay cs. llt. A. 53.) 1435-ben Alsáni (Gergely fia) János és felesége Klára asszony, Tallóczy Matkó dalmát-horvát-szlavon bánra és testvéreire (Frank, Petko, Zovan), ruházták át nagy terjedelmű uradalmával együtt, mely a következő 46 faluból állt: Liszkó, Kis- és Nagy-Bold, Nagy-Terpenye, Szilas, Lappancs, Leveles, Bátya (a kastélylyal), Hermanfalva, Tótfalu, Matkócz, Grabovcz, Petrócz, Ivanovcz, Kiksincz, Trincsil, Szarkabokra, Pálfalva, Erdőszád 9 helységgel (l. ott), Csabagata, Szent-Ellye, Fecskefalva, Odolenfalva, Kunfalva, Ujfalu másként Novakovcz, Leszkócz, Baskfalva, Milinfalva, Szlanczfalva, Zablatyn (három faluval), Fuloncz, Damjanovcz, Dagyanócz és Hropkócz. — Hermanvára az 1596-iki térképen Eszékthől dny., Schediusnál Antintól nyug. van föltüntetve. Az utóbbi irány fogadható el, mert az 1697. évi összeírás e várat Antinnál (Kis-Ontin) említi, következőkép: «extat etiam in rudibus castellum olim habitum dictumque Herman . . .». (Smičiklas, i. m. 45. l.) V. ö. a Tallóczy cs. a. is.

Ivánka-(Szent-György). Locus castelli (alább: castellum) in Iwanka Zenth Gewrg. (1453: DL. 14661.) Castellum Iwankazenthgyergh. (1454: DL. 24541; 1467: DL. 33481; 1493: DL. 20056; 1503: gr. Zay cs. llt. A. 51. és 53.) Castellum Iwankazenthgyewrgh. (1472: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39.) Castellum Iwankazenthgyergh. (1474—1488: gr. Zay cs. llt. A. 29., A. 40. és D. 16., 1495: U. o. D. 11.) Castrum Iwankazenthgewrg. (1481: DL. 18521—2.) Castellum Iwankazenth Gewrg. (1488: gr. Zay cs. llt. 39.) Castell. Iwankazenth Gywrgh. (1507: U. o. B. 72.) Castellum Iwanka. (1514: U. o. A. 67.) 1389-ben (még mint *falut*) Garai Miklós nádor kapta Zsigmond királytól, a kinek azonban már a következő évben visszaadta (a veszprémmegyei Apáczsa-Somlyó várért). De a király sem sokáig tartá meg; felét 1394-ben (cserében más jószágokért) Kórógyi (Fülpös fiának) Istvánnak adta. 1440-ben a harapkói Bothos András birtokai közt említik, ki e *helység másik felét* birta. Utóbbi részhez egy évtized

mulva: 1453-ban szintén a Kórógyi család egy tagja: János macsó. bán tartott jogot, valamint vámjához és *kastély-helyéhez* (illetve: kastélyához) is, mint a néhai harapk(o) Bothos András birtokához, zálog czímen. 1454-ben, mikor ugyanő a Perényiekkel örököségi szerződésre lépett, Ivánka-Szent-György *kastélyt* és tartozékait is felsorolja birtokai között. A következő 1455-ik évben e *helységet* (bizonyára felét) szintén tartozékaival együtt az említett Bothos András leányai: Anna (a szekcsői Herczeg Pál felesége), és Margit (Szentgyörgyi György gróf felesége) kapták, különösen férjük hű szolgálataiért, s egyszerűsmind férjük is. Ekkor Harapkón említenek egy kastély-helyet. 1467-ben Kórógyi Jánosné és fia Gáspár egyéb birtokok közt Ivánka-Sz.-György *erősséget* is a Rozgonyiaknak (Jánosnak és Rajnaldnak) adták, örökre. 1472-ben azonban, midőn Kórógyi Gáspár meghalt, mint urafogyott vagyont, az itteni kastélyt is monoszlai Csupor Miklósnak adta Mátyás király. De már 1474-ben (a Csupor halála évében) a Dabasi (dabasi Isti) Péter (és testvérei Benedek, Bernát és Dénes) birtokába került. A Péter magvaszakadtával pedig (1488-ban) vingárti Geréb László, Péter és Mátyás kapták, a nevezett Péter egyéb birtokaival együtt. Az ő kezükön találjuk aztán 1493-ban és 1495-ben is. Később Korvin Jánosra, tőle (1503.) Szentpéteri Lászlóra, általa pedig (1507.) a Nagypóiakra és esömöri Zay-akra szállott. (V. ö. a város a. is.) 1467-ben: Szalókfalva, Lucsár, Patak, Nadisfalva, Krivács, Siskócz és Szlavivacz helységekkel sorolják föl tartozékaiul, a melyek közül azonban ma egynek sem találjuk semmi nyomát.

Kalatincz. (Kanatincz.) Castellum Kalathynch. (1498: gr. Zay cs. llt. A. 42.) A Szentpéterieké (és Petykeieké) volt. (L. Kanota helys. a.)

Kórógy. (Kórogy.) Castr. Kourough. (1290: Haz. okmt. VI. 371.) Castrum Koorong ultra fluv. Drauwe. (1296: Árpádk. új okmt. X. 233.) Castrum Kourough. (1335: Anjouk. okmt. III. 147., 1343: U. o. IV. 329., XIV. század végén: Dl. 25411; 1403: Körmendi llt. Ányos. n. 3., 1454: Dl. 24541; 1472: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39. és Dl. 17333; 1474: szentmikl. Pongrácz cs. llt.) A Kórógyiaké volt a XIII. század óta. 1472-ben a Rozgonyiak kapták, mint a (kánon-ellenes házasság miatt) jószágait vesztett Kórógyi Gáspár birtokát. Utóbbi azonban csakhamar kegyelmet nyervén, birtokait — köztük Kórógyot is — visszakapta. Majd mikor nevezett Gáspár a törökök elleni harcban elesett, birtokait monoszlai Csupor Miklós és nádasi Ungor János kérte fel és kapta is meg, a mi ellen a Rozgonyiak siettek óvat emelni. (1472.) Kórógy várát ekkor világosan Valkó megyéhez számították. 1474-ben, a Csupor Miklós halálával — bizonyára felét — dengelegi Pongrácz János kapta Mátyás királytól. Romjai Kogyvár néven ma is fönnállanak, Eszék közelében dny. felé. (Verőczem.) 1697-ben is: «dirutum castellum Korogyvar.» (Smičiklas, i. m. 60. l.)

Kosztormán-Szent-Dienes. Csupán 1506-ban említik, a Garaiai birtokában: Castellum Kozthormanzenzthdyenes — néven. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.) E helyütt inkább csak tartozékai miatt vettük föl, melyek a következők: Baba-gerenda, *Verbicze*, Árki, Mihalovcz, Drinye, Vasziti, Brezovicza, Hraszticz, Hrasztovcz, Zablatya, Csítár, Szász-Csítár és Repovcz. E helységek kétségtelenül a mai Szerémmegye területén, Babinagreda helység és a Száva folyó

vidéken terültek el; itt állt tehát, a Jarugetől nagyjából Stitarig elterülő part-vidéken e kastély is.

Lanka. L. a hasonló nevű helységnél.

Leve. Castellum Lewe. (1487: Muz. lltár.) Castellum in opido Lewe. (1488: gr. Zay cs. llt. A. 40.) 1487-ben (részben) az aranyani Józsa családé volt; 1488-ban pedig a dabasi Isti Péter özvegyéé. (L. különben a hasonló nevű m.-városnál.)

Marót. Castrum Maroth. (1458: Dl. 34213. 34214; 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1484: Orsz. lltár: N. R. A. fasc. 1526. n. 42. *Zágráiban*; 1487: Mátyásk. dipl. eml. III. 363., 1490: Dl. 19657; 1503: gr. Zay cs. llt. A. 50., 1504: Kismart. llt. 45. D. 68.) A Marótiaké volt, majd ezeknek magvok szakadtával kir. adományban (1484.) a Korvin Jánosé lett, ki 1487-ben és 1490-ben is birta. 1503-ban csulai Móré György nándorfejérvári kapitány kezén találjuk, de csak zálogban, Korvin Jánostól, ki a következő évben már ismét magához váltotta. 1484-ben *hozzátartoznak*: Marót város és Herszinirez, Obovecz, Kerczanovcz, Csukovcz, Csipanovcz, Saczafalva, Tisztevecz, Zagolincz, Vladamerovcz, Jarinovcz, Martincz, Zibjecz, Hlapovcz, Tomasevcs, Bagsincz, Peklend, Hosszú-Bácsi, Batojecz, Markovcz, Henincz, Geregmező (Kerekmező), Bratincz, Brád, Kalotincz, Csözla(v)cz (v), Sz.-Mihály, Teleg, Romonovcz, Bratesevcz, Vlasztincz, Zarádfalva, Kukujevcs, Kerna, Margaréta, Kisfalud, Pegye, Levedin, Ó-Marót, Prozorevcs, Stitar, Szombathely, Damsincz (Danisincz v), Drasincz, Vezelinovcz, Cserja, Letejevcs, Sztervác, Pretola, Simonovcz, Bród, Vojtistye, Bojg (Bojty), Grubsicz, Ternye, Divankovcz, Draganecz, Merkovcz, Velcsevcs, Vratisincz, Vadasovcz, Ómeta (v), Kis-Ómeta (v), Sztrug (máskor: város), Glosszia, Sumanovcz, Belosevcs, Roincez, Mikulicz, Milosevcs, Kolosevcs, Ti[nincz], Bród, Dragovcz, Lipovcz, Lukó, Lucsicza, Opricza és Ruzetincz helységek. E helységek némelyikének (ad Savum, in in terminis turcorum degentes) rácz lakosairól 1466-ban emlékszik meg a pécsi püspök. (Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1526. n. 6.)

Mikola. Poss. Mikola cum castello. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Castellum Mikola. (1435: Dl. 12743; 1436: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. IV. 19., 1438: Dl. 13208; 1439: Dl. 13436; 1439: Dl. 13437.) A hasonló nevű m.-város illetve Boró m.-város (l. ott) és kastély sorsában osztozott. A XV. század közepe tájáig e kastély a borói és mikolai uradalom feje, 1439 óta azonban nyoma vész, s 1481-ben és 1491-ben már a Boró városban épült kastély e kettős uradalom központja. 1427-ben *hozzátartoznak*: Peleche (azaz: *Peterke*), Gátfalu, Tikalfalva (helyesen: *Tihalfalva*), Halisza (helyesen: *Hatissa*), Hedrech (helyesen: *Hedre* vagy *Hedrek*), Árpa, Foro (helyesen: *Árpaszó*), Farkastorok, Kasza (helyesen: *Koza*), Muszela (helyesen: *Muszoja*), Dombó, Pálfalva, Saskovcz, Milkfalva, Krisfalva, Racsa, Szranafalva (helyesen: *Hranafalva*), Chanajafalva (helyesen: *Csalojafalva* vagy *Csalafalva*), Boldanfalva (helyesen: *Bogdánfalva*), Montsoros (helyesen: *Monyorós*), Mária, Husag (helyesen: Hásság), Gyahafalva (helyesen: *Gyobafalva* vagy *Jobincz*), Kosárfalva, Kis-Lipócz, Nagy-Lipócz, Szépfalva (v), Halmos, Pasdofalva (helyesen: *Pazdicsfalva*), Asszonyfalva, Peszkotfalva (helyesen: *Peszkoczfalva*), Lidve (helyesen: *Lider*), Orbánfalva, Pulya, Vadakal, Várasi, Ujfalu másként Vég-

falu, Noskfalva (helyesen: Naskfalva), Bakófalva (fele), Irög (részei), Boró m.-város, Szomolyos-szeg (helyesen: *Szavalyaszeg*), Lovász, Palagar, (a monostori uradalom), Somogy (lakatlan), Szent-Márton, Filetincz, Sz.-Tamás, Dobincz (helyesen: *Dukincz*), Droginócz, Andrasevcz, Miskócz (helyesen: Viskolcz), Polibócz, Blakincz, Vatincz, Szatnicza, Dombokova, Pesztincz, Protoncz, Ivanovcz és Bagyincz. (E helységek némelyikének nevét a Fejér közlése ferdíté el.) 1438-ban és 1439-ben pedig: Mikola helység, Boró m.-város, Szavalyaszeg, Lovász, Pal(a)gar, Somogy(i), Irög, Bakófalva, Naskfalva, Ujfalva, Városi, Vadakal, Pulya, Urbánosfalva, Andrásfalva, Peterke, Gátfalva, Hedreh, Hatis(s)a, Tehalfalva, Árpaszó, Dulincz vagy Dukincz, másként Farkastorok, Lipsefalva, Kis- és Nagy-Lipovcz, Koza (Kaza), Musoja, Dombó, Milkfalva, Zaskovcz, Kerisfalva, Pálfalva, Racsá, Hranafalva, Csalajafalva, Bogdánfalva, Ivánfalva, Madaras, Pazdicsfalva, Asszonyfalva, Poszkoko(v)cz, Halmos, Lider, Hásság, Pelhamfalva, Utolyafalva, Kosárfalva, Gyobafalva, Mária, Monyarós, Sz.-Márton, Sz.-Tamás, Bagafalva, Ivanovcz, Vatincz, Szatnicza, Polibo(l)cz, Viskolcz, Filipo(v)cz és Bagyincz.

Nempti. (Németi.) Castellanus de Nempthi. (1461: Dl. 15591; 1467: Dl. 16598.) Castrum Nempthy. (1459: Muz. lltár.) Castellum in Nemethy constructum. (1473: Dl. 17464; 1476: Dl. 17814; 1477: Dl. 17906; 1478: Dl. 36403. fol. 138.) Castellum Nempthy iuxta fluv. Bozotha. (1485: Dl. 19087. és Muz. lltár.) A hasonló nevű város (l. ott) sorsát követve, ez időben a (nempti) Lorántfiaké volt, kik (úgy látszik 1478. táján) a Szapolyaiaknak (Imre) 16,000 forintért eladták. (A mai szerémségei Nemezi helység értendő, Vukovártól dk.)

Neszt. Castellum Nezth. (1445: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 65. f. 1. n. 7.) Az Ujlakiaké volt. (V. ö. a hasonló nevű helys. a.)

Nevna. (Nenna.) Castrum Niuna. (1395: Arkiv za povjestnicu jugoslavensku. Kuj. VII. 28.) Littere in *turri de Nevna* in una camara seu domo et in uno scrinio sub clavibus et sigillis partium. (A nevnai Treutel család tagjai értendők. 1399: Dl. 8480.) Castrum Newna. (1422: Dl. 11187. 34018; 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: U. o. 23. A. 4., és Körmen di llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1432: Dl. 33384; 1453: Münch eni llt. Ung. Doc. VII. 34., 1454: Dl. 14832. 33388. 33389; 1454 körül: Dl. 34206; 1455: Dl. 33806; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1464: Dl. 15982. 32873; 1472: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39., 1474: Tört. társ. letét, 1484: Dl. 32878; 1494: Dl. 33476. 33477.) Castr. Newnna. (1467: Dl. 16541.) Castr. Nenna. (1472: Dl. 17333.) Castr. Nywna. (1474: Tört. társ. letét.) Castr. Newnawara. (1483—86: Dl. 18793. 33819.) Sorsa ugyanegy Nevna városával. (L. ott.) Hozzá, illetve a városhoz tartoznak **1422-ben** (a pozsegamegyei Tomicza városon — l. ott — és tartozékain kívül, a melyek később elváltak ez uradalomtól) a következő helységek, ú. m. Naborgya, Blasincz, Boziavercz, Cserneszlofalva és Rugolcz a **naborgyai** kerületben; Szelcze, Halyag, Takolnok, Demitrie(v)cz, Kozavcz, Hoamirovacz, Rugolcz, Mikolo(v)cz, Ko(v)acsovicz, Laznok, Némethfalva, Bratossafalva, István-szudia-falva, Mikalovicz, Vinko(v)cz, Vintorvecz, Vokonicz és Huholcz a **szelczi** kerületben; Kondortya, Susinócz, Luzsancz, Goszpodincz, Szinna, Radovancz, Bradasovcz, Muratovcz és Prometevcz a **kondortyai**

kerületben; Szvarnicza, Herkanovcz, Brasnicza, Porecz, Pretincz, Zlatevacz, Orehovcz, Jakalovcz, Csereplucz (?), Monohovcz, Graberja, Dél, Bakonik, Hlapovcz, Zahemjavölgye, Stepkoricz, Dringeliencz, Szvilkovcz, Mitinócz, Sztreherócz, Heregsincz a *szvarniczai* kerületben; Szabadfalu, Batkvölgye, Filepvölgye, Simevölgye (?), Anyásvölgye, Pókavölgye, Surtovcz, Modronyavölgye, Baranyavölgye, Brezniczavölgye, Lesiavcz, Podolya, Bogarovcz, Koladras, Kis-Györgyfalva, Gergely-fi-Istvánfalva, Nagy-Péterfalva és Barhanócz a *verhevnai* vagyis verhovinai kerületben (összesen 71 falu); *1428-ban*: Bozia-
 vercz, Blasincz, Hernaszlav, Naborgya, Kis-Rugovcz, Nagy-Rugovcz; Mikolócz, Bakonolcz, Kovacsócz, Vkonincz, Gyurincz, Dimitro(v)cz, Galsincz, Markócz, Szupkócz, V(u)kócz, Hlemejevcs, Szelcze, Németfalva, Takalnok, Laznok, Vinkócz, Vinborievcs; Szirakozity, Roganfalva, Stepkfalva, Kozarócz, Mirakócz, Bradosovcz, Radovancz, Luzsancz, Szabadfalu, Goszpodincz, Szvinna, Kondortya, Sernovcz, Mikácsfalva, Premlyetolcz; Heksincz, Szlivko(v)cz, Andrócz, Mihehovcz, Hlapovcz, Hvalesincz, Krusovcz, Szirievcs, Andrevcz, Grabarja, Dél, Kis-Dél, Monohovcz. Cseparjevcs, Jaklyovcz, Dobojk, Oreholcz, Brasevicza, Porecz, Pető, Pretincz, Herkanócz, Szlavkócz, Stepkócz, Szilonincz, Ipoltfalva, Sz.-György; Szabadfalu, Radkvölgye, Filepvölgye, Mártonfalva, Modronyavölgye, Barinócz, Bánecz, Bratosafalva, Lubinfalva, Borjevcs, Radovity, Csenotincz, Paka, Bujakócz, Gyurkócz, Baranyavölgye, Drugolincz, Gergyanócz, Podolya, Kusancz, Lesiakócz, Csernaszlavcz, Gyurkovcz, Girlinócz, Bérincz, Branolcz, Bensavaz és Koledras (összesen 93 falu); *1474-ben*: Hlapje, Mihe-
 lyevcs, Promletovcz, Szvilkovcz, Hvalesincz, Jaklevcs, Korusevcz, Szerjevcs, Andrevcz, Grabarja, Dél, Delacz, Rogalincz, Brasevicza, Porecs, Pecsavcz, Prertincz, Orehavacz, Kreporjevcs, Herkenovcz, Szlavkovcz, Szilonincz, Stepkovcz, Ipolfalva, Dubovik, Figykovcz, Brendikfalva, Radkovitye, Felsőfalva, Filpucze, Felsőfalva, Ragevity, Hitvano(v)cz, Mártonfalva, Modronindol, Verhovina, Bradosinfalva, Lubenfalva, Borjevcs, Kis-Borjevcs, Báneczfalva, Stépánfalva, Bujakovcz, Gyurkovcz, Lusancz, Podolya (Podela), Drugulevcz, Boronindol, Brahvacz, Kordesevcz, Lesnyakovcz, Csernoszlavalcz, Lepkofalva, Kontevcs, Gyurgyicsfalva, (Gyurgyityfalva), Kucsárfalva, Zsidarfalva, Koledresevcz, Sz.-György, Szabadfalu, Szelcze, Urkerte, Blasincz, Naborgye, Nagy- és Kis-Rogovacz, Hrani(s)zlavcz, Dikenovcz, Mikvalcz, Bakonovcz, Kovacsevcz, Vkonincz, Kuzarovcz, Gyurincz, Lavtosfalva, Roganfalva, Szerokozity, Halyeg, Németfalva, Takalnik, Vimborjevcs, Vinkovcz, Laznik, Markovcz, Gavsincz, Stepkovcz, Dimitrovcs, Vhovcz, Hlamerjevcs, Lusancz, Susnyevcs, Kovertye, Goszpodincz, Majorfalva, Gledenfalva, Mihál(y)falva, Albosfalva, Szvinna, Heksincz, Bradasevcz, Murakovcz, Szlobocsina, Dracsevicza, Monyahovcz, Popovcz, másik Popovcz, Berlinalaka, Péter-deák-laka, Nikolasfalva, Bodrovcs, Ragyevityfalva és Bevrincz. (112 falu.) E helységek legnagyobb részét ma már haszlatlan keressük a legrészletesebb térképeken is. Csupán néhánynak maradt fenn nyoma napjainkig; ezek révén aztán legalább nagyjából az egész uradalom fekvését meghatározhatjuk. E helységek a mai Pozsega- és Verőczemegyében, Bródtól k.-é. aztán ék., Diakovártól pedig nyug.-dny felé a következők, ú. m. *Kordusevci* (hajdan Kordosevcz), *Vrhovina* (h. Verhovina, Verhevena), *Ratkovdol* (h. Radkvölgye), *Szlobodnavlaszt* (h. Szabad-

falu), *Breznicza* (h. Brezniczavölgye), melyek hihetőleg a régi verhovinai vagy verhevnai uradalmi kerületben feküdtek; *Nabrgye* (h. Naborgya, Nabergye), a róla nevezett kerület székhelye; *Gasinczi* (h. Galsincz vagy Gavsincz) és *Szelcze* a hajdani szelczei kerületben; *Kondrity* (h. Kondortya), a róla nevezett kerület központja; *Hrkanovozi* (h. Herkanovcz) és *Lapovczi* (h. Hlapovcz) a hajdani szvarniczai kerületben; a Gyel (Djel) hegység itten tájon, a Lapovczi mellett elfolyó *Duboki* és *Szvarnicza* patakok, melyek a régi Del, Delacz, Dobojk vagy Dobovik és *Szvarnicza* helységek fekvését jelölik. Magáról Nevna városról 1810-ben azt írják, hogy Diakó mellett fekszik. Azonban e megjelölést nem szó szerinti értelemben kell vennünk s csupán az uradalomra érthetjük, mely — mint látjuk — csakugyan Diakóvár közelében kezdődött. E tájon kereshetjük magát az uradalom fejét: a várat és várost is, még pedig, minthogy Bródtól ék. felé a hegyekig a boszniai püspökség nagy uradalma terjedt ki: a Diakóvártól nyugatra elterülő tágas völgyben. Itt találjuk ma *Levanszka Varos* nevű helységet (Verőczem.), fölötté várhegygyel (a Breznicza folyócska mellett), melyhez, mint a hajdani Nevna-hoz vezet bennünket a föntebb (Dl. 34018. sz. a.) idézett 1422. évi nagy határlevél. Semmi kétség, hogy a hajdani *Nevna* név a mai *Levanszka*-ben rejtőzködik. (V. ö. Századok. 1893. évf. 467. és köv. I.)

Palina. Castellum Palyna. (1474: Tört. Társ. letét.) Ekkor a Viszlai Jánosé volt. (V. ö. Palina helys. a.)

Palina. Castrum Palyna. (1480: Dl. 18391.) 1480-ban Mátyás király, mint a magbanszakadt Bakonyai István (Baranyamegyéből) birtokát, tartozékai-val együtt Péter fejevári prépost, kir. kancelláriai titkárnak, Orbán prépost, kir. kincstartónak és általok: *Váradí* Pálnak és Máténak (a Péter prépost testvéreinek) valamint *Nagylucsei* Balásznak és Jánosnak (az Orbán prépost testvéreinek) adományozta. Tartozékai közül ez alkalommal csupán Palina helység részeit említik (V. ö. Palina helys. a.)

Po(l)tos. Castellum Polthos. (1445: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 65. f. 1. n. 7., 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1492: U. o. n. 8., 1495—1497: U. o. n. 9., 1519: Dl. 23263.) Az Ujlakiaké volt. — Az 1498. évi 34. t.-cikkben: Pothos-t a száva-menti fiók-harminczad-helyek közt Racsa után sorolják föl. Ehez képest a mai szeréms megyei Racsától nyugatra kellene keresnünk. (Előbb úgy véltem: a mai Sarengrad-nak felel meg, mely tarka-várat jelent s így egyezni látszik a régi: Poltos azaz Foltos szó értelmével. Úgy látszik azonban, Sarengrad alatt mégis inkább a régi Atya vár értendő, s Poltos a Száva mentén feküdt.)

Racsa. Castellum Racha. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) Castellum Raccha. (1477: Dl. 34309; 1519: Dl. 23178.) Castrum Racha. (1498: Br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 42.) A Marótiaké volt. Majd mint a magbanszakadt Maróti Mátyus birtokát 1477-ben Bátori István országbíró kapta Mátyás királytól. A Bátoriaké 1498-ban és 1519-ben is. Hozzá (illetve Racsa m.-városhoz) tartoznak 1445-ben: Küke, Bingola, Für, Ellyési (utóbbi három később város), Lesemer, Szent-Márton, Sztrug (később város) és Bród; 1477-ben pedig (ekkor a kastélyhoz): (Racsa m.-város), Durecz, Fejéregyház, Otrcoskovecz, Buldrovez, Bród, Hamzov, Sztrug, Palaczko, Farkasvár, Bozziás,

Für, Bingola, Illyés, Lesemer, Kis- és Nagy-Remete helységek s Bracsevcz puszta *Valkómegyében* (Podina, Felső-Podina és Stepanovcz helységek a *Száván túl*). (V. ö. Racsá város a.)

Szata. Castrum desertum absque qualibet edificatione super facie possessionis Zatha existens. (1416: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1517. n. 21.) Castrum Zatha. (1481: Dl. 18521. 18522; 1491: Epist. Petri de Warda. 59.) Zatha castellum S. Pauli. (1491. 1492: U. o. 231., 39. és 69. — V. ö. u. o. 14. l.) Castellum Zatha. (1493: U. o. 9. l., 1495: Dl. 20269.) A Garaiaké azaz: garai Bánfiaké, majd (cserében tőlök) a kalocsai érsekségé volt. A század elején azonban az itteni várhely részeit még a Szataiak kezén találjuk. (L. a város a. is.)

Szent-György. Azaz: Ivánka-Szent-György. — L. e néven.

Szent-László. Castellani de Zenthlazlo. (1475: Dl. 26009.) A Grabarjai vagy grabarjai Beriszló(-fi) családé volt. (L. a hasonló nevű helységnél.)

Szent-Lőrincz(-vára). Castrum Zenchlerynch. (1387—8: Dl. 7309.) Castrum S. Laurencii iuxta aquam Baza. (1408: Fejér, X. 4. 660.) Castr. Zenth Lewryncz — a Bazatha folyó mellett. (1432: Haz. okmt. VII. 452., 1477—8: Dl. 18145.) Castr. Zenthlerinczwara. (1459: Dl. 15382. 15383.) Castr. Zenthlerinch. (1459: Muz. lltár.) Castrum Zenthlewrinczwara. (1491: gr. Zay cs. llt. D. 10.) Castell. Zenthlerynchwara. (1495: U. o. D. 11.) Castr. Zenthlewrinczwara. (1503: U. o. A. 51. és A. 53.) 1387-ben mint a hűtlen Horvátiak birtokát kapják a Garaiak. 1478-ban, midőn utóbbiak a Szécsiekkel osztozkodnak, e várban egy faházat (unam domum ligneam in terra in fine domus) jelölnek ki a Szécsiek számára s ugyanekkor a vár kőpinczéit is említik. 1491-ben már a Ráskai Balázs kezén találjuk, a ki ekkor cserében a vingárti Geréb-eknek adta a hasonló nevű, valamint Apáti és Szat városokkal együtt. A Gerébeké azlán 1495-ben is. (V. ö. a gibárti Kesserő cs. a.)

Szilszeg. Castellum Zilzeeg. (1445: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 65. f. 1. n. 7.) Az Ujlakiaké volt. (V. ö. a hasonló nevű helys. a.)

Szivicza. Castellum Sywycza. (1495: Dl. 20269; 1497: Epist. Petri de Warda. 147. l. — V. ö. 1495: Dl. 34246.) Ekkor a kalocsai érseké volt.

Szlako(v)cz. Castellum Szlakota. (? 1493: Epist. Petri de Warda. 10. 14. l.) Castellum Slakocz. (1495: Dl. 20269.) Castellani in Zlakocz. (1495: Dl. 34246.) Castellum Zlaakowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garai (Bánfi) családé volt. E család egyik tagja: Lőrincz a Mátyás király halála után kitört zavarok idejében hűtlenségbe esvén, birtokait — köztök Szlakovczot is — a kalocsai érsek kapta II. Ulászló királytól. (1491. 1493. 1495.) 1506-ban azonban ismét a Garai (Bánfi) Lőrincz kezén találjuk (kir. új-adomány révén) e birtokokkal együtt Szlakovczot is. (Wagner, az Epist. P. de Warda szerkesztője tévedett, mikor a Bánfi Lőrincz nevét, rosszul olvasván: Tallócz-ra magyarázta, mely család — a Tallóczy — különben szintén használta a Bánfi nevet. A legkisebb kétség sincs, hogy az ő «*Dalmotz*»-a alatt a *kőrösmegyei Darnócz vár* értendő, mely szintén a Garaiaké volt.) — 1506-ban hozzátartoznak: Szlakovcz, Kisfalud, Blazsovcz, Vrapczan, Obranovcz, Merdesincz, Gyurafalva, Kovacsevcz, Czerkvancz, Sibritovcz, Merzakovcz, Gát, Bród, Vitézfalva, Diós, Trenczel, Kornisevcz, Golincz, Vokojevcs, Okolistye, Popucz, Markovcz, Antolovcz, Simonovcz, Csernacz, Unovcz, Czvetanovcz, Csitarovcz, Milasevcz, Petrovcz, Novakovcz és Gradistye helységek. (V. ö. Diós helys. a. külön is.)

Ujlak. Castrum Wylak. (1406. és előbb: Haz. okmt. VII. 434., 1473: Kismart. llt. 45. G. 129., 1492: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 8., 1497: Dl. 20624. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 9.) Castellanus de Wylak. (1445: Körmendi llt. Himfyana, n. 458., 1475: Dl. 17673.) Az Ujlakiaké — illetve előbb a Kont-oké — volt. (1497-ben a király mondja magáénak. Ideiglenesen birta egyideig, mikor Ujlaki Lőrincz ellen fellépett. Ugyanez évben egy másik oklevélben maga Ujlaki Lőrincz beszéli el ezt.)

Valkóvár. Castrum Valkow, Walkow. (1231: Fejér. III. 2. 237., 1244—62: U. o. IV. 3. 79.) Castr. Wolko. (1263: U. o. IV. 3. 152.) Castr. Wlco. (1264: Haz. okmt. VI. 24.) Castr. Wolkow. (1267: U. o. 150.) Castr. Valkouar. (1382: Dl. 6966.) Eleinte királyi vár. 1382-ben a (Bazini és) Szentgyörgyi Grófok kezén találjuk. (Az a Valkóvár, mely 1410-ben vagy 1400-ban a Losoncziaké volt, nem a valkó-, hanem a krasznamegyei: Valkóvár. V. ö. Pesty, Eltűnt r. vm. I. 354.)

Váralja. Cristoforus castellanus de Waralya. (1424. 1428: Br. Révay cs. llt. Valkó. I. n. 4., 5. és 6.) Gasparus castellanus de Varalya. (1440: U. o. n. 8.) Castellum in Varalya. (1464: Dl. 32847.) 1424-ben az Alsániaké, 1440-ben a Tallócziaké. — 1464-ben, mint a néhai Alsáni János birtokán pörkelnek e kastélyon és helysége a Dombaiak a Tallócziakkal, s egyszersmind egyezkednek előre a Marótiakkal, kik annak birtokához szintén jogot tartanak.

Vérvár. Castrum seu castellum Weruar. (1437: Muz. lltár.) Castellum Werwar. (1446: Dl. 24825. Másolat.) 1437-ben Zsigmond király, mint a magbanszakadt Alsáni János birtokát — a Tallócziaknak (Matkó, Frank, Péter és János) adományozta, a kiktől 1446-ban a Berzsényi Kelemen kezére került. Ugyanekkor hozzátartoznak: Atak m.-város, Dobrosevcs, Vitkovcz, Klesincz (Klecsincz), Milkovcz, Kopsevcz, Brankovcz, Gerdovcz, Radenovcz, Merenovcz, Sztrahinincz, Szvinigerm, Markovcz, Jakobovcz, Gradincz, Reskovcz, Vido-sevcz, Oszdanovcz, Dimitrovcz, Czret, Szkorotincz, Verdi, Csetertistye, Kemetincz, Godenovcz, Krisevszád, Hlopotincz, Hatino, Czerjani, Milisincz, Berdo, Rosincz, Mosztacz, Borenovcz, Szivacs(ino) (Sivaczno), Virovskavaz, Szlobocsina, Halmos és Zeline. — Később nem említik; 1476-ban már *Atak* ez uradalom feje. (L. a városok közt. V. ö. Váralja kastélynál is.)

Vicsadal. (Vicsodol). Castrum Vichadal penes Danubium. (1408: Fejér, X. 4. 660. és gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Castellum Vychodol. (1432: Haz. okmt. VII. 453.) Castrum Vychadal. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt. (L. a hasonló nevű városnál.)

Összesen: 33 vár.

V Á R O S A I:

Apáti. Apathy cum tributo seu *portu Danubii*. (1387: Dl. 7309; 1408: Fejér, X. 4. 660.) Apathy. (1395: Dl. 8028; 1477—8: Dl. 18145.) Opidium Apathy. (1491: gr. Zay cs. llt. D. 10.) Horváti, majd Garai, aztán Ráskai és Geréb birtok. (*L. Sz.-Lőrincz váránál.*) 1477—8-ban kőtemplommal, torony nélkül. Dunai révjének évi jövedelmét ekkor 31 frtra becsülték. — A mai Opatovacz-nak felel meg, Vukovártól kd., a Duna mellett. (Szerémm.)

Atak. Ocak. (Páp. tiz.-l. 308. l.) Poss. Athak. (1428: Muz. lltár., 1464: Dl. 32847; 1476. 1478: Tört. Társ. letét több okl.) Opidum Athak. (1437: Muz. llt.) 1428-ban az Alsáni (Gergely fia) Jánosé, a kinek magvaszakadván, 1437-ben mint Vervár tartozékát a Tallóczyiaknak adta Zsigmond király; Tallóczy Frank 1446-ban Berzsényi Kelemennek adta át, 22 faluval együtt.¹ A Tallóczyiaké 1464-ben is, a mikor azonban, mint a néhai Alsáni János birtokához a Dombaiak és Marótiak is jogot tartottak. 1476-ban a Tallóczyiak (mindössze 40,200 frtért) Gábor kalocsai érseknek és testvérének: Matucsina Zsigmondnak adták el, a kiket aztán e helység és 76 faluból álló uradalmának birtokába még ez évben be is igtattak. — E falvak a következők: Godinoveczi, Szkorotinczi, Verdi, Csetertekhely, Kemetincz, Krisevszád, Hlapotincz, Hatin, Czeriancz, Mil(i)sincz, Berdo, Rosincz, Mosztacz, Borivolcz (Berivolcz), Dobrosevcz (Dobrasevcz), Vitkolcz (Vitkovcz), Kletincz, Milko(v)cz, Branko(v)cz, Gardo(v)cz, Vihrolcz (Vihrovcz), Mer(j)enovecz, Sztrahinincz (Sztrajnincz), Kopcsenov(a)cz, Radenov(a)cz, Zelinczi (Szelinczi), Sagro(l)cz (Sagrovcz, Zsagrolecz), Jakobovecz, Gradincz (Gradins), Markolcz (Markovcz), Sz(v)iniger, Videsevcz, Oszdanovecz, Mitrasevcze (Mitrasevczi, Mitrasevcz, Nitrasevcze), Czret (Czert), Reskovacz, Dimitrovacz, *Vérfalva, másik Vérfalva, Vérdárahelye*, Szlobodnyaczi, Szivacsin(o), Halmos; továbbá Zelna, Dragmilcz, Tertaveze, Kopcza, Bosnyaczi, Kumano(v)cz, Susalinczi, Csadojevczi, Repovezi, Bucsje, Grabolcz (Grabovcz), Karesev, Tverdisity-szelo, Milivojcz, Krucsanovcz, Dradusczi (Dradevczi, Dragusczi, Drasevczi), Budi(s)zlavcz, Koroninczi, Papovcz, Derskovcz, Drugovcz, Melovcz (Milovcz, Nelovcz), Gyurkovityzelo, Bebrina, Izinczi, Miloradity-szelo (Niloradity-szelo), Zladenovo-szelo (Szladenovo-szelo), Tomizlavcz, Susoli (Suseli), Szlaninity-szelo (Szlavinity-szelo), Milotity-szelo (Milolity-szelo), Perucsevity-szelo és Nezity-szelo. Feküdtek a mai Otok környékén (Szerémmegyében, Vinkovczitól d.), mely a hajdani Atakkal ugyanegy. (A megfelfedhető helységek: Berdo, Bosnyaczi, Drugovcz, Kemetincz, Oszdanovecz, Repolcz, Szkorotinczi és Szlobodnyaczi.) E tájon állt előbb Vervára is (melyhez 1437-ben Atak maga szintén tartozott), hihetőleg a mai Virove folyó mentén, a hol ma Grad nevű helyet találjuk. Tözsomszéd ezzel ma: *Szlobodnyacze* pusztá, melyet 1476-ban közvetlen Vervárahelye falu után sorolnak föl: Szlobodnyaczi néven. E ponttól nyugatra egyébiránt, Zsupanye közelében szintén találunk két Virovi, alább észak felé Gradistye mellett pedig egy Vierovcze nevű helyet. Még legkevésbé gondolhatunk a mai Verovi falucskára, mely már messze kívül esett a vervár-ataki uradalom határán, a hajdani Czerna vár közvetlen közelében. (V. ö. Pesty. Eltűnt r. vm. I. 357.)

Atya. Poss. Athya circa Danubium. (1275: Tört. Társ. letét.) Agay, Agka, Aga, Acha. (Páp. tiz.-lajstr. 269., 282, 301., 304., 307. l.) Poss. Athya. (1398: Dl. 8301. 8302; 1399: Orsz. Llt. Neoreg. Act. f. 1514. n. 7. Zágrábban; 1404: Dl. 8938; 1409: Dl. 9567.) Predium Athya. (1470: Dl. 17095;

¹ Ezeket Pesty közli, i. m. I. 357. l., forrás megnevezése nélkül, itt-ott elferdítve. Forrása egyedül a Dl. 24825. sz. oklevél-má-

solat lehetett, de amely már szintén több nevet elferdít. Ezért nem is foglalkozom vele.

1471: Dl. 17271.) Oppidum Athya. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18693.) 1398-ban, mint (a hűtlen atyai Szár Jánostól elkobzott s) Kükei Somrákosnak adományozott birtokot, az utóbbinak magvaszakadtával Maróti Jánosnak adta Zsigmond király. Azonban csupán részeit, mert 1404-ben ugyancsak e helységet, mint a szintén hűtlenségbe esett geregmezei Vér Miklós birtokát kapja Maróti János Zsigmond királytól. 1409-ben pedig ugyancsak Maróti János, mint a Kükei Ainardfi Lászlótól cserében szerzett birtokát említi Atya helység részeit. A XIV. században tehát Atya az Ajnard nemzetségből származott családok (Szár, Atyai, Kükei, Vér) birtoka volt s ezek után kapták (avagy szerezték meg) a Marótiak. A Maróti Mátyus magvaszakadtával vingárti Geréb Péternek és Mátyásnak adományozta Mátyás király, kiket ez uradalom valóságos birtokában 1482-ben és 1493-ban benne is találunk. Megelőzőleg azonban: 1470-ben és 1471-ben a király jóváhagyásával a Maróti Mátyus feleségét: horogszegi Szilágyi Margitot (Ozsvát leányát) igttatták be (élete tartamára) e város, kastélya és uradalma birtokába. — Minorita kolostort 1493-ban, *régi* dunai révjét pedig már 1409-ben s később (1470. 1471. 1481. 1482.) is emlegetik. — A mai szerémmegyei Sarengrad értendő, vagy ennek környékén (az 1528. és 1596. évi térképek szerint a mai Szotin és Ilok, a régi Szata és Ujlak közt) feküdt. (V. ö. az Ajnard nemzetségre nézve: Wenzel, Árpádk. új okmt. IX. 573., Anjouk. okmt. V. 104., de főleg 187. l., továbbá Dl. 8650., s l. Atya és Poltos kastélyok a. is.)

Berzété-monostor(a). (Berzété-monostora.) Monasterium S. Spiritus de Wolko. (1263: Haz. okmt. VI. 118.) Abbas seu monast. S. Spiritus de Wolkov. (1267: U. o. VII. 150.) Poss. Monostor. Monustur. (1353: Anjouk. okmt. VI. 66., 1381: Dl. 6829; 1390: Muz. llt. és Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1512. n. 19., 1396: Dl. 33530; 1402: Dl. 8755; 1427: Fejér, X. 6. 860—7., 1459: Dl. 15382—3; 1485: Dl. 19096.) Poss. Monostor abbatis S. Spiritus de eadem nunc apud Nicolaum (dictum Berzethe) habitum. (1377: Haz. okmt. VII. 414.) Berzethe Monosthora. Berzetemonostora. (1394: Dl. 7955; 1401: Dl. 33531; 1419: Dl. 10867.) Berzed-Monostor. (!? 1408: Fejér. X. 4. 660.) Monasterium sive abbacia S. Spiritus de Walko alias Berzethemonostora nunc vulgariter appellatum. (1422: Dl. 11248.) *Abbas de Monosthor.* (1465: Dl. 16259.) *Opidum Monostor.* (1484: gr. Zay cs. llt. A. 35.) Az itteni monostoré, illetve a monostori Berzét(h)e családé volt. Részei azonban már 1381-ben és 1396-ban a Garaiak kezére kerültek. 1401-ben pedig berzété-monostori Berzét(h)e Miklós, magtalan halála esetére, királyi jóváhagyással teljesen a Garaiakra ruházta át e helységnek és uradalmának birtokjogát. 1408-ban még mindig csupán részeit bírja a Garaiak; de már 1419-ben (Miklós nádor) teljes rendelkezési jogot nyernek e birtokukra nézve a királytól, s egyszersmind a Sz.-Lélekről nevezett (1263-ból is ismeretes) itteni (benczés) monostornak magától a királytól is független patronatus-jogát kapják. E monostor azonban már előbb pusztulásnak indult, jöszágait elveszté. Ezért 1422-ben a Garaiak újra építvén, szerzeteseket költöztettek beléje s visszaadták e helységben és tartozékaiban birt régi jöszágait. E kolostort, valamint a Sz.-Miklós tiszteletére épült (már 1381-ből ismeretes) itteni egyházat 1427-ben is említik, mikor a Garaiak birtokait felsorolják. 1474-ben a Dabasi (Isti) Péteré *az itteni kastély*: 1485-ben pedig már a király mondja

magáénak. — Vásáros és vámhely is volt, s 1459-ben és 1484-ben a megyei törvénytevő gyűlés helye. (V. ö. a hasonló nevű erősségnél.) — 1401-ben hozzátartoznak: Doksafalva, Szöllös, Bonczfalva, Tamásfalva, Asszonyfalva, Keng(y)efalva, Szögfalva, Gátfalu, Petri, Lázárfalva, Kisfalud, Nagy- és Kis-Belin, Bes(s)enyő, Fel-Somogy, Nazdra és Naskfalva. 1402-ben Domo(sz)lófalva (már 1390-ben is), Keg(y)falva és Borsod, 1408-ban Vajda is. 1427-ben pedig: Fel-Somogy, Szöllös, Tamásfalva, Kingefalva, Glosancz, Bonczfalva, Farkalincz avagy Farkasfalva, Petri, Borsod, Kisfalud, Nazdra helységek és Somogy pusztá. (Ekkor már tulajdonképen a mikola-borói uradalomban.) — Ma Nustar (Nuštar), Szerémmegyében, Vukovár mellett ny. (V. ö. 1327-hez: Anjouk. okmt. II. 334.)

Bingola. (Bingala.) Byngula, Byglas, Tingula, Byngela. Biela. (Páp. tiz-lajstr. 269. 281. 282. 300. 301. 305. 307.) Poss. Byngola. (1445: Dl. 33080; 1477: Dl. 34309.) *Oppidum* Byngala. (1465: Körmendi Ilt. Alm. I. lad. 1. n. 6.) A marchiai főesperességben feküdt s három plebánosa is volt egyszerre. Különb en a racsai kastélyhoz (l. ott) tartozott. — Ma Bingula, Mitroviczától ény., Szerémmegyében. (1465-ben *Szerémmegyéhez* számítják.)

Boró. Villa Boroth. (!? 1263: Dl. 33717.) Poss. Borh. (1323: Dl. 33575; 1329: Dl. 33739; 1338: Anjouk. okmt. III. 474., 1363: Dl. 5213.) Poss. Boroh. (1412: Dl. 9935; 1446: Dl. 13952; 1472: Dl. 34136.) *Oppidum* Borok. (!? 1427: Fejér. X. 6. 860—867.) Opp. Boroh. (1435: Dl. 33941. 12743; 1438: Dl. 13208; 1439: Dl. 13436. 13437; 1481: Dl. 24850. 18521. 18522; 1491: Dl. 33451. 33454; 1495: Dl. 34246; 1501: Dl. 21068.) A XIII. században merül föl először, mint Valkóvár tartozéka. De már 1263. előtt magánbirtokos (Mihály és apja: Mihály) kezére került. I. Károly 1323-ban, mint ezek utódainak birtokát az Imre és File fiainak adományozta, dunai révjével és vásárvámjával együtt. 1386-ban a Mikolai és Iregi cs. osztozkodott rajta. 1427-ben mint a magbanszakadt Mikolai Mihály birtokát Garai Jánosnak adta Zsigmond király, azonban egyelőre csupán zálogban, mert rokonait: Garai Lászlót és Miklóst még 1435-ben is csak e czímen igtatják a folyton szaporodó kölcsönök fejében e város (atina és Mikola) birtokába. 1438-ban és 1439-ben végre királyi adományul is kapják a Garaiak, kik (miután a 40-es években a szintén zálog-birtokos Tallóczyakkal pöröskedtek rajta) egész 1481-ig, a Jób magvaszakadtáig birták. Ekkor alsó-lendvai Bánfi Miklós és Jakab kapta Mátyás királytól, az itt levő kastélylyal és tartozékaival (l. Boró kastély) együtt. Ők és utódai (jelesül a Miklós fia János) birták egész 1527-ig, a midőn Ferdinánd király enyingi Török Bálintnak adományozta. — 1427-ben Szent-Margit szűz tiszteletére köteplom, s a Boldogságos Szűz tiszteletére az Ágostonos remeték közárdája állt benne, melyeknek patronatus-joga ugyanekkor szintén a Garaiakra szállt. Hetivásárait már a XIV. század közepén réginek mondják; vásárvámját és dunai révjét is több ízben említik, melyek hasonlóképen a Garai majd a Bánfi családot illették ez időben. — Ma Borovo, Szerémmegyében, a Duna mellett, Vukovártól északra. (L. Mikola *város* és vár s v. ö. Pesty, Eltünt m. I. 274.)

Csapa. Kendchapa. (1258: Dl. 33212.) Villa seu poss. Chapa. (1290: Haz. okmt. VI. 371., 1296: Árpádk. új okmt. X. 236., 1352: Anjouk. okmt.

V. 543., 1392: DL. 7767; 1392—1406: DL. 7765; 1433: DL. 12530; 1469: DL. 32365.) Oppidum Chapa. (1454: DL. 24541.) A Kórogyiaké volt s Kórogy (1392-ben még Kos) várához tartozott. Piaczi- és száraz-vámját 1392-ben említik. Ma Csepin, Eszékől dny. (Verőczem.)

Diakó. (Diakon. Deakó.) Poss. Dyacon. (1244: Theiner. Mon. slav. merid. I. 297.) Capitulum de Deako. (1357: Anjouk. okmt. VI. 607.) Civitas Dyako Boznensis ecclesie. (1387: Fejér, X. 3. 312—322. és DL. 7309.) Forum comprov. in civ. Dyakow. (1392: Muz. lltár.) Parochialis ecclesia S. Laurentii martiris de Diaco Boznensis diocesis. (1396: Theiner. Mon. hist. Hung. II. 167.) Dyako. (1410: Haz. okmt. II. 192.) Custos de Dyako. (1416: Fejér, X. 8. 565.) Eccl. Bosnyensis cuius episcopus *nunc* in Diako residet, est ultra Savum. (1430: Fejér, X. 7. 255.) *Datum in Dyako in palacio solite nostre habitationis.* (A boszniai püspök oklevelében. 1437: Acta Bosnae. 162. l.) Oppidum Dyako capituli Boznensis. (1455: DL. 33806.) Capitulum ecclesie de Dyako. Alább: cap. eccl. Boznensis. (1507: DL. 21738.) Szent-Lőrincznek szentelt parochialis templommal. A boszniai püspökség és Sz.-Péterről címzett káptalanának székhelye és birtoka volt. — Ma Diakovár vagy Gyakovo (Diakovo), a gyakovári püspök székhelye, Verőczemegyében, Eszékől dny. felé. (V. ö. Horváti helység a. és Századok. 1893. 467. sat. l.)

Drávaszád. (Draszád.) Drazad... ubi aqua Draue cadit in Danubium. (XV. század első feléből: DL. 34985.) Drazaad. (1449: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1523. n. 17. Zágrábban; 1469: DL. 32365; 1472: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39.) Drawazad. (1450: DL. 33801. 33802.) Poss. Drazad. (1493: gr. Zay cs. llt. D. 9., 1508: Br. Révay család llt. Div. fam. II. 2., 1517: DL. 22972. 22988.) Opidum Drazaad. (1495: gr. Zay cs. llt. D. 11.) Révjével együtt a Hagymás m.-város sorsában osztozott. (L. ott.) Részeit 1449-ben a Tallócziak a Kórogyiaknak zálogosították el. 1469-ben 127 frtnyi taxát fizetett, s jobbágyságai után ítélve, teljesen magyar helység volt. — A Drávának a Dunába szakadásánál feküdt. (Az 1528. és 1596. évi térképek szerint a mai baranyamegyei oldalon. !?)

Ellyés(i). L. Illyési alakban.

Eng. Vinee nove plantationis... iuxta villam Eng. (1240: Koller, i. m. II. 114.) Eng. (1275: Tört. Társ. letét.) Civitas nostra (regis) Engh. (1310: Anjouk. okmt. I. 196.) Via magna que tendit.... ad Engh et ad Zy..... — Hosszu-Bács (ma: Bacsincze) határleírásában. (1370—79: gr. Zay cs. llt. B. 80.) Nogengh. (1392: DL. 7806.) Civitas Nogengh. (1403: Müncheni áll. llt. Adomány Maróti János részére.) Civitas Nougengh. (1404—5: DL. 8998.) A mai szerémszegyei Sid, Morovity és Bacsincze táján feküdt. (Adasevczi ??) Igen jelentékeny hely lehetett. A *pápai tizedlajstromban* következőleg sorolják föl: Johannes sac. de Engh, Mathias de Engh, *Andreas sac. S. Leonhardy.* (Páp. tiz.-l. Alapkö. 269.) Joh. sac. de Engh, Andreas de S. Leonhardo, *Mathias de ecclesia B. Virginis ibidem.* (U. o. 281.) Joh. sac. de Eigh, Andreas de S. Leonardo, Math. sac. de Engh. (U. o. 300.) *Mathias sac. B. Virginis de Engh,* Andreas sac. de S. Leonardo. (U. o. 305.) Joh. sac. de Heng, Mathias de Hengh, *Andreas de S. Leonardo de Hengh.* (U. o. 307. l.)

Erdőd. (Erdéd.) Ecclesia sancti regis de Erdeud. (III. Béla kora: Árpádk. új okmt. XI. 61. — V. ö. 1359: Koller. Ep. Quinqueecl. III. 68.) Poss. Erdeud. (1389: DL 7485.) Oppidum Erdewd. (1443: DL 13706; 1499: DL 20821.) Herdeed. (1450. körül: DL 34985.) Jobagiones in Erdeed. (1472: DL 34136.) Populi et iobagiones in districtu Erdewd. (1478: DL 18051.) Vámjával és az itteni erősséggel együtt a titeli prépostságé. (L. a birtokosok közt.) Temploma Sz.-István király tiszteletére volt szentelve. — Ma Erdőd vagy Erdut, Eszéktől kel., a Duna mellett. (Verőczem.)

Eszék. Forum Ezek et portus. (1196: DL 4157. a XV. század közepéről való átirati másolatban.) Villa Ezeek. (1335: DL 2872. 3204.) Ezel, Ezek, Essek, Ezeel. (Páp. tiz.-l. 244. 270. 281. 289. 314.) Poss. Ezek. (1352: Anjouk. okmt. V. 554., 1455: DL 33475; 1457: DL 15185.) Tributum fori in Ezeek et trib. portus fluvii Draue. (1353: DL 4157.) Poss. Ezegh. (1353: Anj. o. VI. 108.) Opidum Ezek. (1454: DL 33296. 24541; 1493: gr. Zay cs. llt. D. 9., 1495: U. o. D. 11., 1495: DL 20363.) Opidum Ezeek. (1469: DL 32365; 1517: DL 22988.) A Kőrógyiaké már 1352-ben s később is a XV. század folyamán. Az utolsó Kőrógyi életében és halála után, e várost és kastélyát is a Rozgonyiakapták (mint pl. Baranyavárt), utánok pedig monoszlai Csupor Miklós és nádasdi Ungor János. A Csupor halála után úgy látszik e várost is a budavári (Sz.-Szűzről nevezett) új káptalan vagy prépostság kapta, mely 1493-ban mint saját birtokát adta át (Hagymással és Drávaszáddal együtt) — védelmül a vingárti Gerébeknek. E prépostságé pl. 1517-ben is. 1495-ben azonban még mindig a Gerébek kezén találjuk. (Istvánffy szerint Zsigmond királytól kapta a budavári prépostság; a mire részemről okleveles bizonyítékot nem ismerek. De ha kapta is, mint látjuk, csupán egyes kisebb részeit kaphatta.) Vásárvámja és révje (legalább részben) a czikádori vagyis széki apátságé volt már 1196-ban s később is a XIV. és XV. század folyamán. Lakossága 1469-ben tiszta magyar. — Hol (pl. 1454. 1472. 1493.) Baranya-, hol meg (pl. 1472. 1494.) Valkó megyéhez számítják; legtöbbször azonban a megye szabatos kitétele nélkül emlegetik. Kétségtelen, hogy ép e tájon haladt hajdan Baranya- és Valkó megye határa dél-délnyugat felé. Ma Verőczem megyéhez, Horvát-Szlavonországhoz tartozik. (V. ö. Eszék várnál és lásd: *Asszudagy* m.-városnál *Körösmegyében*.)

Für. (Fir.) Fyyr, Fynter, Fyur, Fur. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 281. 301. 305. 307.) Poss. Fyr. (1445: DL 33080.) *Oppidum* Fyr. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. 6.) Poss. Fywr. (1477: DL 34309.) A marchiai főesperességben (a mai Szerémmegye területén) feküdt; a racsai kastélyhoz tartozott. — Bingula környékén kereshetjük. (1465-ben *Szerémmegyéhez* számítják.)

Gara. Terra de Gora. (1244: Theiner, i. m. I. 297. l.) Populi de Gara. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Poss. Gara. (1283: U. o. V. 3. 150.) Garaa. (1332: DL 33579.) Monasterium fratrum predicatorum de Gara. Ecclesia S. Pauli de Gara. (1348: Veszprémi kápt. házi llt. 16. doboz.) Oppidum Gara. (1386—1406: Haz. okmt. VII. 433., 1468: DL 33885; 1477—8: DL 18145; 1487: Mátyásk. dipl. eml. III. 363., 1490: DL 19657.) Civitas Gara. (1387: Fejér, X. 3. 312—322.) Forum comprov. in opido Kara. (1392: Muz. llt.) Cives et hosp. de Gara. (1414: DL 33542; 1417: DL 33547; 1418: DL

10674. és 33548; 1427: Dl. 12948; 1437: Dl. 13036; 1442: Dl. 13664.) Oppidum Gara interior scilicet et exterior. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) IV. Béla 1269-ben adományozta a Dorozsma-nemből való János ispánnak, a Garaiak ősenek, kik (t. i. a nádori ág és a Bánfi-ág) e várost az itt levő várral vagyis kastélylyal együtt a XVI. század közepéig birták, a mikor is rólok (t. i. a Bánfi-ágról) leányágon a csömöri Zay-akra szállt. (V. ö. Pesty, i. m. I. 288—9. l.) Közben, a Mátyás uralkodása végén a Korvin János kezén találjuk, de a ki hihetőleg csak a nádori ág után maradt részeket bírta. Szent-Pál Apostol tiszteletére szentelt templomát 1348-ban és 1417-ben, — a domonkosoknak Sz.-Margit tiszteletére emelt kolostorát szintén 1348-ban, továbbá 1437-ben és 1478-ban említik. 1417-ben: Dragisa-fia, Gubacs és Meggyes, — 1418-ban: Kék, Kuga és Angyel, — 1437-ben és 1442-ben: Tapse, Tapsa (l. a Palinai cs. a. is), — 1478-ban Pápa, Sütő, Mosztyár, Szőcs, Brada és Tomsa nevű jobbágysai (tehát magyarok is) szerepelnek. 1478-ban hetivásárát is számon veszik. — Ma Gorján, Verőczemegyében, Diakovártól éény. (L. Gara vár a. is.)

Hagymás. Poss. Hagamas (Hagmas) . . . sita iuxta Danubium ubi aqua Drawe in ipsum Danubium descendit, cum tributo tam in fluvio Drawe quam Danubii constituto. (1273: Dl. 844.) Agmas, Hagmas. (Páp. tiz.-l. Ortway-féle magyar. I. 273. l.) Poss. Hwzywhagmas. (1450: Dl. 33801. 33802.) Oppidum Hagmas, Haghmas. (1469: Dl. 32365; 1495: gr. Zay cs. llt. D. 11.) Officialis de Haghmas. (1480: Dl. 18438.) Poss. Haghmas (1472: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39., 1493: Gr. Zay cs. llt. D. 9., 1508: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 2., 1517: Dl. 22988.) «Hosszú-Hagymás» 1450-ben száraz vámjával (és Drávaszád helységgel) együtt a Tallóczyaké volt, kiktől ekkor ítéletileg (kárpótlásul) a Supanczi (Zsupanczi) János kezére került. 1469-ben (szintén Drávaszáddal vagy Draszáddal együtt) a Kórógyiak birtokai közt sorolják föl. Draszádról tudjuk, hogy zálog czímen jutott a Kórógyiak birtokába (még pedig már 1449-ben); ugyanez történt kétségtkívül Hagymással is. 1472-ben mindkét várost, mint a magbanszakadt Kórógyi Gáspár birtokait, monoszlai Csupor Miklós erd. vajdának adományozta Mátyás király. Csupor azonban nem sokáig élt már ezután. (1474.) 1480-ban Hagymás a budai azaz: budavári uj prépostság birtokában tűnik föl, mely e városnak (valamint Draszádnak) később: II. Ulászló korában is földesura. (V. ö. *Eszék város a.*) — 1469-ben 241 forintnyi taksa járt innen a Kórógyiaknak. Tehát a jelentékenyebb helyek közé tartozott. Ugyanekkor, jobbágy-nevei után ítélve teljesen magyar volt. — A Duna és Dráva egyesülésénél fekvő mai Almásnak felel meg.

Hosszú-Hagymás. L. Hagymás m.-város a.

Illyés(i). Helyas, Elyas. (Páp. tized-lajstr. 281. 301. 305. 307.) Poss. Elyesy. (1389: Perényi cs. llt., 1445: Dl. 33080.) *Oppidum* Illyesin. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) Poss. Illyes. (1477: Dl. 34309.) A marchiai főesperességben feküdt; 1389-ben a borezi várhoz, a XV. században a racsai kastélyhoz tartozott. — Az 1598. évi térkép Marót mellé dk. helyezi. (Ma szerémszegei terület.)

Ivánka(-Szent-György). Iwanka Zegurke, Iwankagurge, Iwanka zegurge. (Ortway. Páp. tiz.-lajstr. magyar. I. 266. Ezenkívül: Bonakazengurge, S. Geor-

gius. Páp. tiz.-l. Alapkö. 289. 314. l.) Possessio Iwankasentgeurg. (1389: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 53. f. 2. n. 19.) Poss. Iwankazenthgewr. (1394: Kismart. llt. 47. B. 22.) Districtus Iwankazenthgyurgh. (1399: gr. Zay cs. llt. D. 33.) Poss. Iwankazenth Gewrgh. (1440: Pesty, i. m. I. 293., 1453: Dl. 14661.) Poss. Iwankazenthgywrgh. (1455: Dl. 14942. és 33806; 1467: Dl. 16541.) Oppidum Iwankazenthgergh. (1488: gr. Zay cs. llt. A. 40.) *Iwanka*. (1511: U. o. A. 62., 1514: U. o. B. 74—78.) Vámhely volt. (Birtokosaira és tartozékaira nézve l. a hasonló nevű várnál.) A mai Verőcze és Szerémmegyék határvidékén feküdt, s így az itteni *Ivankovo*-nak felel meg, Vin-kovezítől ny., Szerémmegyében. A hozzá illetve várához tartozó uradalom azonban délre egész a Bity folyóig leért.

Leve. Lewe. (1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz., 1472: Dl. 34136; 1484. 1487: Muz. llt.) Opidum Lewe. (1488: gr. Zay cs. llt. A. 40.) A Levei és aranyani Józsa családoké és (1484.) a dabasi Istieké (Dabasiaké) volt. Az Isti Péter halálakor (1488.) e város (és kastélya) egyideig özvegye kezén maradt. — Terpenye vidékén feketett. Tán a mai szerémmegyei Trpinya és Borovo közt fekvő Lipa pusztának felel meg. (V. ö. Ivánka-Sz.-György és Leve erősség a.)

Marót. Morod, Morag, Moral. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 282. 300. 304. 307. l.) Nobiles de Maroth. (1378: Muz. llt.) Villa seu poss. Maroth. (1364—1381: Dl. 5288; 1415: Dl. 10307. 10312. 10323; 1450: Orsz. Lltár N. R. A. fasc. 1523. n. 20. Zágrábban; 1451: Dl. 33943.) Oppidum Maroth et poss. Omaroth. (1470: Dl. 17057; 1484: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Prepos. eccl. B. Marie V. de Maroth. (1493: Koller. Hist. episc. Quinqueecl. IV. 467. 500.) A Maróti és Bujáki (a valkómegyei Buják helységről) osztályos családoké volt. A Bujákiak itteni részeit még 1450-ben is említik. (Bujáki Péter azonban 1470-ben már csak a Maróti Mátyus maróti udvarbírája volt.) A Marótiaknak magvok szakadván, 1484-ben e várost, várával és 78 falura terjedő uradalmával együtt fiának: Korvin Jánosnak adta Mátyás király. 1415-ben a Bold. Szűzről nevezett itteni plébániát prépostsággá emelte XXIII. János pápa, s egyenesen a saját hatóságának rendelte alá, hogy így ez egyház nagyobb hatalommal birjon a Száva és Baza (ma Boszut) folyók közt elterülő falvak patarenus lakóinak megtérítésére. Ez alkalommal a patarenusok e területét több izben szigetnek (insula) nevezik, s valóban a kanyargó Száva, Baza folyóktól és mellékfolyóitól bezárt mocsáros vidéket bizvást annak is tekinthették. E prépostságot a 70-es és 90-es években is említik. — Ma Morovity, Szerémmegyében, Mitroviczától nyd.

Mikola. Poss. Mykola, Mikola. (1337: Anjouk. okmt. III. 357., 1363: Dl. 5213; 1396: Dl. 33530; 1402: Dl. 33535; 1412: Dl. 9935; 1427: Fejér. X. 6. 860. 867., 1438—9: Dl. 13208. 13437; 1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33541. 33545.) Poss. Nikola. (1446: Dl. 13952.) Opp. Mykola, Mikola. (1435: Dl. 33941. 12743.) A XIII. század elején merül föl először. Hetivásárait már a XIV. század közepén emlegetik. Birtokosai a Mikolaiak (File fiai), kik már a XIV. század elején e nevet viselik. 1427-ben mint a magbanszakadt Mikolai (File-fi) Mihály birtokát Garai Jánosnak adta zálogba a király, az itteni kastélylyal együtt. Ettől fogva Boró város sorsát követte. (L.

ott és v. ö. Pesty, i. m. 316—318.) A mai Borovo és (Vukovár) közelében feküdt. (Szerémm.)

Monostor. L. Berzéte-monostora néven a városok közt.

Nagy-Eng. L. Eng a.

Nempti. (Németi.) Poss. Nemphy. (1437: Dl. 13116; 1459: Dl. 15382. 15383.) Poss. Nempti. (1445: Dl. 13839.) Poss. Nemethy. (1473: Dl. 17464.) Oppidum Nemethy. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41. és Dl. 11430; 1473: Dl. 17480; 1476: Dl. 17814.) A serkei (gedei, nempti, németi) Lorántfiaké és Tamásiaké (tamási Vajdafiaké, 1437. 1443.) volt. Utóbbiak révén 1443-ban a Héderváriakat is beigtatták (részeinek) birtokába. A 70-es években — legalább részeit — a Kozáriak bírták zálogban. Vám-szedő hely is volt. (V. ö. a vár a.) — A mai szerémmegyei Nemczi értendő, Vukovártól dél felé, a Boszut mellett. A pápai tized-lajstrom a *valkói főesperességben két ily-féle* nevű plébániát ismer, ú. m. Nemeth, Nempty, Nemeti (267. 280. 290. 302. 304. 308. l.), és: Nendy, Nepdi, Nemdy. (279. 289. 301. 307. l.) Hihető, hogy e városnak az előbbi felel meg; az utóbbi pedig talán az atyai erősséghez tartozott Nem(p)esin vagy Nem(p)tin falunak. (L. ott. V. ö. Németi *helység* a. is.)

Nevna. (Nenna. Nivna.) Nhenna. (1244: Theiner, i. m. I. 297.) Nevna. (1281: Haz. okmt. III. 35.) Poss. Neuna iuxta Diaco. (1310: Anj. okmt. I. 209.) Poss. Neona. (1324: U. o. II. 156.) Neyna, Nenuia, Zywnay, Ziwnia. (Páp. tiz.-l. 241. 268. 272. 315. l.) Nyuna, Nywna. (1339: Anj. okmt. III. 585.) Poss. Nenna, Newna. (1422: Dl. 34018.) Oppidum Newna. (1422: Dl. 11187; 1428: Kismart. llt. 23. A. 4. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 2., 1454: Dl. 33388; 1484: Dl. 32878; 1494: Dl. 33477.) Op. Nywna — Pozsegamegyében. (1461: Dl. 33478.) 1310-ben a Ják nemzetség egyik tagja tart hozzá jogot; 1324-ben már Nevnai László rendelkezik vele, átadván vejének (Treutel) Miklós pozsonyi ispánnak, a ki 1339-ben mint az egész nevnai uradalom ura lép föl. Utódai bírták egész a XV. század első negyedéig. 1422-ben a (nevnai Treutel) Miklós hátramaradt leányai: *Katalin* (a lévai Cseh Péter felesége) és *Borbála* (leány) e városban, várban és hat kerületében birt jogait a Katalin asszony férjére: lévai *Cseh* Péterre ruházták át, a ki aztán 1427-ben és 1428-ban egyéb, nagy terjedelmű birtokaival együtt Nevnát is új-adományul kapta Zsigmond királytól. Ettőlfogva e vár és város nagyjából a pozsegamegyei Orjava vár sorsában osztoznak. (L. *Pozsegamegyében a lévai Cseh* cs. a.) Így 1432-ben, midőn lévai Cseh Péter és fia László e várakat, városukat és uradalmukat is visszaigérték a Treutel Miklós említett leányai esetleg születendő utódainak, s 1453-ban és 1454-ben, midőn Kórógyi János macsói bánnak Nevnát is elzálogosították illetve eladták. Ez elidegenítés ellen Florenczi (Treutel) Miklós (a Borbála asszony időközben született fia) szintén tiltakozott, s 1456-ban e várban, városban és uradalmában birt jogait is szekesői Herczeg Pálra ruházta át, Katalin asszonynyal, a Cseh Péter özvegyével együtt. Azonban 1459-ben, mikor gúti Ország Mihály lévai Cseh Lászlóval a Cseh-féle birtokok visszaszerzésére szövetkezett, Nevnát is mint olyan birtokot sorolják föl, a mely *zálogban* van a *Kórógyiak kezén*. 1464-ben, mikor Florenczi (Treutel) Miklós meghalt, a nevnai uradalmat is szekesői Herczeg Pálnak, Parlagi Györgynek és Kállai Pálnak adta Mátyás király. Ez adománynak azonban

sohasem volt fogantja; már a beigtatás sem sikerült. Az uradalom valóságos urai a Kórógyiak (a János özvegye: Erzsébet asszony és fia: Gáspár) maradtak, kik 1467-ben más egyéb birtokokkal együtt ezt is a Rozgonyiaknak (János és Rajnáld) adták el, kik ahoz 1472-ben, 1484-ben és 1494-ben is jogot tartanak — zálog czímen. 1472-ben és 1474-ben e városnak és várának is hasonló sorsa volt Kórógy várával, egyidőre t. i. a monoszloi Csúpor Miklós és nádasi Ungor János kezére került kir. adományul. A monoszlai Csúpor Miklós halála után pedig (1474-ben) mindkettőt Gábor kalocsai érsek és testvére: Matucsina Zsigmond kapták Mátyás királytól. Néhány héttel később mohlityi Klapsity (Hlapsity) János fia Horvát János és rokonai: bottyini Kis János és Mohlityi Pál szintén adományul nyerték ugyan, de úgy látszik sohasem jutottak valóságos birtokába. Hasonlóképp nem tudunk semmit a n. Ungorok itteni későbbi birtoklásáról. 1494-ben a Rozgonyiak a Matucsinaiakkal pörösködnék miatta. Vámhely is volt. *(Tartozékait és fekvését l. a hasonló nevű várnál,* a hol a megfelelő idézetek is találhatók. — V. ö. a kis-pakai Szabó cs. a. Pozsegamegyében; Valkómegyében pedig: Horváti helységnél.)

Nikola. L. Mikola m.-város a.

Pacsinta. Pochunta. (1275: Árpádk. új okmt. XII. 164.) Pachyntha et Ligeth Pachyntha. (1377: Fejér. IX. 5. 217–229.) Pachyntha. (1412: DL. 9935; 1454: DL. 33946.) Predia Wasarwspaczyntha et Lygetpaczyntha. (1435: DL. 11859.) Pachyntha. (Nemesi névben. 1458: DL. 34214.) Opidum Pachyntha. (1498: gr. Zay cs. llt. D. 12.) Már 1270-ben fölmerül: Pochynta alakban, Liget-Pacsinta pedig 1330-ban. Pacsintára Nagy-Lajos király 1345-ben hetivásárt engedélyezett. Ugyanez 1498-ban m.-város és a megyei törvénytevő gyűlések székhelye. Birtokosai: a Pacsintaiak, pacsintai Tárnok-ok, Szent-szalvatóriak (v. ö. Szent-Szalvátor m.-városnál) és Garaiak, valamint a Kozáriak (1473.) is. 1377-ben Szent-Péterről nevezett templomát is említik. — Ma Pacsetin, Szerémmegyében, Vukovár mellett ny.-é. (V. ö. Pesty. Eltűnt. r. m. I. 326. l. és egy 1377. évi határ-lev. a Muz. lltban.)

Racsa. Villa Rachcha. (1275: Tört. Társ. letét.) Poss. Racha. (1398: DL. 8301–2; 1445: DL. 33080.) Oppidum Raccha. (1477: DL. 34309.) Racha tricesima filialis. (1498: évi 34. t.-cz.) A XIV. század végéig az Ajnárdfiaké volt. Az e nemzetségből való atyai Szár (Zaar) László hűtlenségbe esvén, rokona: Kükei Somrákos kezére került királyi adományul; 1398-ban pedig, hogy Kükei Somrákosnak magvaszakadt, Maróti János kapta Zsigmond királytól. Ő és fiutódai bírták egész 1477-ig, a mikor is — a Maróti Mátyus magvaszakadtával — Bátori István nyerte el Mátyás királytól. A Bátoriak bírták 1519-ben is. — Szávai révjét 1445-ben és 1477-ben említik; harminczadját pedig az 1498. évi 34. t.-czikkben. — Szerémmegyében, Mitroviczától nyd., a Száva partján ma is megtaláljuk. (1445. évi tartozékait l. Racsa kastélynál.)

Szat. Poss. Zoch. (1297: Árpádk. új okmt. XII. 603.) Zath. (1387: DL. 7309; 1395: DL. 8028; 1408: Fejér, X. 4. 660., 1477–8: DL. 18145.) Opidum Zath. (1491: gr. Zay cs. llt. D. 10.) Horváti majd Garai, aztán Ráskai és Geréb birtok. — (L. Sz.-Lőrincz várnál.) Ma Szot, Ilok közelében dél felé. (Szerémmegyében.)

Szata. Nobiles de Zata. (1360: Dl. 33607.) Poss. Zatha. (1379: Dl. 6600.) Poss. Zatha cum tributo super fluv. Danubii in descendendo et ascendendo. (1416: Orsz. Lit. N. R. A. fasc. 1517. n. 21. Zágrábban.) Zatha. (1425: Zsélyi llt., 1491: Acta Bosnae. 303. l.) Oppidum Zatha. (1443: Dl. 13706; 1450: Dl. 13398; 1468: Dl. 33885; 1493: Epist. Petri de Warda. 9. és 14. l., 1496: Dl. 34248.) Georg de Zatha. (1487: Dl. 19311.) Már 1289-ben előkelő helység volt. 1360-ban az itteni nemesek (Szataiak) szerepelnek, kik e város részeit még 1416-ban is bírják, s 1487-ben is föltűnnek. De már 1416-ban, valamint 1425-ben s hihetőleg 1461-ben is részben a Garaiaké (g. Bánfiaké). Közben: 1443-ban a Kórogyiak tartanak jogot (hihetőleg zálog czímen) bizonyos részeihez. 1468-ban már a kalocsai érseké, valamint 1481-ben, 1491-ben és 1496-ban is, cserében a garai Bánfiaktól (a bácsmegyei Vaskapu városért). Vámját vagy dunai révét is többször említik. — Ma Szotin, Szeréms megyében, a Duna partján, Vukovártól kd. (V. ö. Pesty, i. m. I. 359. 360. l. és l. Vaskapu város a. is Bács megyében.)

Szent-Lőrincz-(Váralja). Villa Zenchlerynch. (1387—8: Dl. 7309.) Poss. Zenthlewrinch. (1395: Dl. 8028.) Poss. Zenthlerynczwarallya. (1459: Dl. 15382. 15383.) Poss. Zenthlewrynch. (1477—8: Dl. 18145.) Opidum Zenthlewrynch. (1491: gr. Zay cs. llt. D. 10.) Horváti majd Garai, Ráskai és Geréb birtok. (L. Sz.-Lőrincz várnál.) A Baza (ma Boszut) folyó s a hasonló nevű vár (l. ott) mellett feküdt, úgy látszik a mai Vinkovci és Nemci közti vidéken. (Ma Szeréms megyében.) Talán az 1408-ban a Garai birtokok közt Sz.-Lőrincz várral együtt említett: «Revfalu iuxta eandem aquam» (t. i. Baza) helység is ennek a Sz.-Lőrincznek felel meg.

Szent-Szalvátor. Sanctus Salvator. (Nemesi névben. 1353: Anjouk. okmt. VI. 66., 1364: Dl. 281; 1377: Haz. okmt. VII. 414.) Poss. Wylak al. nom. Zenthsaluator. (1409: gr. Festetich cs. keszth. llt.) Poss. Zenthsaluator. (1435: Dl. 11859; 1474: Tört. Társ. letét.) Zenthsaluator. (1460: Dl. 15465.) *Oppidum* Zenthsaluator. (1467: Dl. 33480.) Poss. Zenthsaluator. (1482: Dl. 18650.) A XIV. század második felében (1353. 1364. 1377.) és a XV. század elején (1409.) a Szentszalvatóriaké. 1435 előtt (és 1435-ben) a szántai Laczkfiak — mint a néhai Szentszalvatóri Albert birtokát — cserében a királynak adták. 1460-ban már a szekcsői Herczegek kezén találjuk, kik (Pál) ekkor részeit Kórogyi Gáspárnak vetették zálogba. Utóbbiak 1467-ben Rozgonyi Jánosnak adták el. De azért 1474-ben Mátyás király *fele részét* (a Dráva melletti Németi felével együtt) mint a néhai Kórogyi Gáspár s utána a monoslai Csupor Miklós birtokát adta Gábor kalocsai érseknek és testvérének: Matucsinai Zsigmondnak. 1482-ben (a mikor Baranyamegyéhez számítják), a Grabarjaiakat és grabarjai Beriszlókat igtatják birtokába, vétel czímén Betlen Miklóstól (!). — 1409-ben hozzátartoznak: Cserity, Bonczfalva, Bratonfalva, Godojafalva, Gyórkfalva, Szegfalu, Torbosancz, Kisfalu, Milován és Petrócz; 1435-ben: Gerincz, Terbusancz, Kisfalu, Cserity, Bratojecz, Banczfalva helységek, Godojecz, Vásáros-Pacsinta és Liget-Pacsinta puszták; 1460-ban, 1467-ben és 1482-ben: Cserity és Turbosancz; 1474-ben: Terbusancz, Cserity, Buncsavaz, Gyurgyevcz, Plugarinvaz, Todorovaz, Szilköz és Szöllös. A mai Szerém és Verőce megyék határvidékén, a Dráva- és Dunaköz táján feküdt, hihetőleg Dálya és Borovó között. (V. ö. Ujlak helység a. is.)

Szőcs. Such, Zewch, Zeuch. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 290. 301. 308.) Kiszewch. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Opidum Zewch. (1437: Muz. lltár.) Kis-Szőcsöt Szent-Lászlóval együtt emlegetik, mint a szántai Laczkfiak (1413.) és szent-lászlói Boricsok (1483.) birtokát. Szőcs m.-város pedig 1437-ben (vámjával együtt) mint az Alsániak egykori birtoka merül föl, melyet a király ekkor a hozzátartozó 15 faluval és 1 pusztaival együtt a Tallóczyiaknak adományozott. — Utóbbihoz tartoztak 1437-ben: *Belye* (Béllye), Edesfalva, Gacsály (Gatály), Tiszfénfalva, *Mátéfalva*, *Ujfalu*, *Komarovcz*, *Miklósfalva*, *Becse*, *Zerevce*, Kis-Gatály, Ravaszvár, Kajtornafalva, Paznan, G. .lyancz helységek és Várfalva pusztja. — A pápai tizedlajstrom *a valkói főesperességben* sorolja föl. Kétségtelenül a mai Szerémmegye ény. határvidékén, Dályától ddny. felé kell keresnünk. Erre mutat Kis-Szőcs falu s mutatnak Szőcs város némely tartozékai (főntebb dőlt betűkkel szedve), melyeket csupán e vidékre (és nem valahova Sid tájára) helyezhetünk. (V. ö. Ortway, i. m. I. 277. I.)

Sztrug. (Szurok.) Poss. Ztrug. (1445: Dl. 33080.) *Oppidum Zwrok*. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) Poss. Ztrwg. (1477: Dl. 34309.) Poss. Sthrwg. (1484: Orsz. Llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) A racsai kastélyhoz, 1484-ben pedig Marót várához (ma mindenik Szerémmegyében) tartozott. Révjét 1445-ben és 1477-ben is említik. (1465-ben esetleg *Szerémmegyéhez* is fogható.)

Tomicza. (Tumicza.) L. Pozsegamegyében.

Ujlak. Villa seu poss. Wylak. (1283: Fejér, V. 3. 150., 1356: Dl. 33740.) Wylak. (1361: Dl. 33608; 1395: Dl. 8028.) Districtus Wylak. (1408: Fejér, X. 4. 660.) Curia de Wylak. (1432: Haz. okmt. VII. 452.) Kyswylak. (1422: Dl. 33555; 1477—8: Dl. 18145; 1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Pesty szerint (Eltűnt m. I. 351.) a XIV. század közepén: civitas; birtokosa Csáki Miklós, az Ugrin fia. Szerinte úgy látszik, a század végeig birták e várost a Csákiak. (Adatairól azonban nem számol be.) Ugyane helységre illik a Horvátiak (1395.) és Garaiaiak (1356. 1408. 1432. 1477—8. 1506.) birtoklása is; illetve utóbbi kétségtelennek vehető. — A XIV. század második felében hozzátartoznak: Rade-falva, Jakabfalva, Buresinfalva (Borcsinfalva), és Masztafalva. Kis-Ujlak 1506-ban vámhely is. — Gara környékén feküdt. (A mai verőczemegyei Gorján táján.)

Ujlak. Iwnlak, Vilak, Vylók, Wlhoc, Wylak. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 280. I.) Fratres ord. minor. in Wylac. (1343: Koller. Ep. Quinqueecl. II. 487.) Iudex, iurati, ceterique cives et hospites de Wylak. (1347: Haz. okmt. VII. 400., 1419: Dl. 10789; 1431: Dl. 12365; 1436: Dl. 12890.) Ord. heremitarum S. Augustini. Prior claustr. S. Anne de Wylak Quinqueecl. dioecesis. (1438: Act. neoacqu. com. f. 22. n. 4.) Opid. Wylak. (1438: Acta Bosnae. 165.) Op. Wylak. (1451: Koller, i. m. III. 393—8.) Civitas Wylak. (1454: Dl. 33296; 1482: Dl. 18615.) Civ. Wylack. (? 1460: Kaprinay. Hung. Dipl. I. 352.) Pleb. eccl. B. Petri Apost. de Wylak. Eccl. B. Elene in Wylak. Claustr. B. Marie V. fratrum minorum ibidem. Fratres ord. B. Augustini de eadem; claustr. B. Anne. Magister hospitalis B. regis Ladislai et eccl. B. r. Ladislai. (1464. körül: Koller, i. h. IV. 252., 253. I.) Wylak. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1471: Dl. 17271; 1490: Dl. 19681. 19689.,

Galgóczi llt. lad. 65. f. 1. n. 11.) Eccl. B. Petri et Pauli Apostolorum in Wylak. (1482: gr. Erdődy cs. llt. U. o. 65. 1. 11.) Az Ujlakiaké volt s egyházilag a pécsi püspökséghez tartozott. «Nova Mansio» néven is nevezték. E városban, a ferenczrendieknek (minoritáknak) a B. Szűzről nevezett itteni templomában, halt meg 1456-ban Kapisztrán János. Ugyanitt az Ágostonos pálosoknak Sz.-Annáról nevezett rendházuk is állt, továbbá parochialis templom Sz.-Péter és Pál apostolok és Sz.-Ilona tiszteletére; végül kórház, egyházzal, Sz.-László királyról nevezve. Kiváltságait V. László 1453-ban erősíté meg. Polgársága teljesen magyar volt s Bán, Bakonyi, Tamanyai, Vég, Bencze, Ispán, Tardi, Fodor (1419.), Kalmár, Kardos, Fodor, Bánczai, Magyar, Pesti, Liszkai, Szondi, Szentmihályi (1431.), Erdélyi, Marót, Szondi, Erdődi, Garai, Kövér (1436.) sat. neveket viselt. — Vidékét már a szerémi híres bortermő hegyekhez számították, mert távollakó nagyurak (Korvin János, Nagylucsei Orbán egri püspök) is igyekeztek itt szőlő-hegyet szerezni, s egyik hegyét épen Rózsamál-nak (Rosamal) nevezték. (1490-hez.) Ma Ilok, Szerémmegyében, Péterváradtól nyug., a Duna partján.

Valkóvár. Hospites iuxta castrum Walkow. (1331: Fejér. III. 2. 237.) Hospites in suburbio castri Walkow. (1244—1262: U. o. IV. 3. 79.) Congr. gener. in villa Wolkowar. (1347: Anjouk. okmt. V. 91.) Cives et hospites de Wolkouar. (1350: Dl. 33596.) Villa Valkouar. (1390: Muz. lltár.) Walkowar. (1396: Zichy okmt. V. 27.) Oppidum Walkowar. (1398: Dl. 8319.) Poss. Walkowar... simulcum tributis Danubii et Walkowyze fluviorum necnon terrestri vectigali vulgariter Zarazwam appellato item vado super fluv. Walkowyze. (1462: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) Valkovar. (! 1697: Smičik-las, i. m. 52. l.) 1231-ben német, szász, magyar és szláv lakosai Kálmán hercegtől kapták első kiváltságaikat, egyszersmind birtokul Harsány falut. E kiváltságokat és adományt IV. Béla király 1244-ben erősíté meg. I. Lajos királytól 1345-ben heti-vásár tartására nyertek jogot. — 1462-ben a Talló-cziak, kik még Albert királytól kapták, 500 frtért Garai Jóbnak adták el. Ekkor említik száraz-vámját s a Duna és Valkó folyókon levő rév-vámjait. — Ma Vukóvár, Szerémmegyében, a Duna partján. (V. ö. Pesty, i. m. I. 354. lapon: Valkó várnál, a hol az 1410-ből említett Valkóvár a. a krászne megyei Valkóvár értendő; és I. a Szent-Lélekről nevezett valkói monostorra nézve Berzéte-monostora a.)

Vásáros-Pacsinta. L. Pacsinta városnál.

Vicsadal. (Vicsodol.) Villa Vichodol. (1244: Fejér. IV. 1. 315.) Poss. Vychadal. (1383: Dl. 33740.) Wychal. (! 1458: Dl. 34214.) Oppidum Vychadal. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt, kik már Lajos királytól, majd új-adományul 1383-ban Mária királynőtől kapták. 1478-ban részeit a Szécsieknek engedték át. Ekkor említik a Dunán levő malmait, Gyalom alatti halászatait, fa-kápolnáját s Borizia, Tót, Vincze és Szabó (vezeték-)nevű jobbágyait. (L. a hasonló nevű vár a. is.) Vukovártól kelet-közép felé (közelebb Vukovárhoz, mint Szotinhoz) ma a: Vuői dol (Vucsidol) nevű puszta őrzi emlékét. (Szerémm.)

Összesen: 34 város.

H E L Y S É G E I:

Abiszló. Poss. Abyzlo. (1414: gr. Zay cs. llt. D. 30.) A kükei Ajnárd-fiaké volt.

Ablos. Poss. Ablos. (1480: Dl. 18313.) Erdődhöz tartozott s annak környékén feküdt.

Abraðfalva. (Ábráðfalva.) Poss. Abradfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) A Mikolaiaké volt. — Másutt mint a mai Vukovár, Nustar sat. vidékén — nem kereshetjük. (Szerémmegyében.)

Alattyán. Alathyan. (1480: Dl. 18438.) Valkó megyei köznemes nevéből ismerjük.

Albosfalva. Albosfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Alexandertelke. Poss. Alexanderteluky. (1360: Dl. 33607.) A szatai uradalomban feküdt.

Alifánt. Elefanth. Aliphant. (1458: Dl. 34213—4.) Elefanth. (1476: Tört. Társ. letét.) A «Vizköz»-ben feketett. (Ma Szerémmegyében.)

Alsán. Terra . . . inter scismaticos et infideles in loco de Alsan (Alsam) Quinqueecl. diocesis. (1376: Theiner. Mon. slav. merid. 302. és Mon. hist. Hung. II. 167.) Poss. Alsan. (1464: Dl. 32847.) 1376-ban az akkori pécsi püspök egyházat épített itt, Sz.-Ferencz tiszteletére. A XV. században Alsáni, majd Tallóczy és Maróti birtok. — A mai Morovitytól dny. felé, a Száva folyó (és Gunya helység) vidékén kereshetjük. (Szerémm.)

Alsó-Petrös. L. Petrös a.

Andrásfalva. (Andrasevcz.) Andrafalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Andrassewcz. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Andrasfalwa (1438—9: Dl. 13216. 13437; 1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) Andrasfalwa. (Szomszédos nemes nevében. 1439: Dl. 13437.) Részben a mikolai, majd (1482. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — A mai szerémmegyei Andriasevczi pusztának felel meg, Borovótól nyug. (Bobota mellett d.)

Andre-vajda-falva. 1398: Pesty. i. h. 264.

Andrevcz. Andrewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart llt. 23. A. 4., 1474: Tört. társ. I.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Androvcz. Androc. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott. — E helység vagy inkább az előbbi tán a mai Andrievczy-nek felel meg, (Pozsegamegyében), Bródtól kissé távolabb k.-é. felé.

Ant. Onth. (1267: Árpádk. új okmt. VIII. 181.) Onoch. Onch. (Páp. tit.-lajst. 267., 279., 289., 301.) Hand. (? U. o. 308.) Anth. (Nemesi névben. 1390: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1512. n. 19.) Ma Antin, Szerémmegyében, Nustartól ény.

Antolovcz. Antholowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczy kastélyhoz tartozott.

Anyásvölgye. Anyasuelge in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Apajócz. L. Opoj(-falva) néven.

Árkli. *a)* Poss. Arky. (1360 : Dl. 33607.) A szatai uradalomhoz számították. — *b)* Arky. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kősz-tormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — Kétségtelenül a mai Jaruge-nek felel meg, Szerémmegyében, a Száva partján. (V. ö. Horváti helys. a.)

Árpa-szó. Aparzow. (1337 : Anjouk. okmt. III. 358.) Arpa, Foro. (Két helységül! ? 1427 : Fejér, X. 6. 860—7.) Arpazo, Arpazow. (1438—9 : Dl. 13216. 13437.) Arpazo. (1481 : Dl. 18522. 24850 ; 1491 : Dl. 33451. 33454.) A mikolai, majd (1481. 1491.) borói kastélyhoz tartozott.

Arrasfalva. (Arosfalva.) Arrasfalwa. (1471 : Dl. 17200.) Arosfalwa. (1472 : Dl. 34307.) Az Eszék és Dálya közti vidéken feketett. (A mai Szerém és Verőcze megyék határvidékén.)

Artolftel(e)ke. (Artolfteleki.) Artolphus de Artolphthelek. (1354 : Anjouk. okmt. VI. 251.) Ugy látszik Valkó megyében (vagy Baranyamegyének a Dráván túli részében ?), valahol a mai Verőczemegye területén feküdt.

Asszonyfalva. *a)* Azunfolua. (1337 : Anjouk. okmt. III. 358.) Aazonfalwa. Azzonfalva. (1438—9 : Dl. 13437 ; 1481 : Dl. 18522. 24850 ; 1491 : Dl. 33451. 33454.) Részben a mikolai, majd (1481. 1491.) borói kastélyhoz tartozott. — *b)* Azzonfalwa. (1401 : Dl. 33531.) Aazonfalua. (1402 : Dl. 8755.) Berzété-Monostorhoz tartozott. Tán az előbbinek más részei értendőek. — *c)* Azzonfalwa. (1389—1406 : Dl. 7530.) Aazonfalwa. (1411—34 : Dl. 26579 ; 1460 : Dl. 15465 ; 1469 : Dl. 32365.) A Kőrógyiaké és szántai Laczkfiaké, sz. Herczegeké sat. volt s Eszék és Tenye vidékén feküdt, a mai Verőczemegye területén ; (Ugy látszik különbözik az előbbiektől.) — *d)* V. ö. még Kisasszonyfalva vagy Kis-Asszonyfalva a. is.)

Atanászfalva. Atanasfalwa. (1433 : Dl. 12530.) A Kőrógyiaké volt.

Azariás. L. Ozoriás néven.

Baba(-falva). *a)* Baba, Baka, Baaba. (Páp. tiz-lajstr. 269., 282., 301., 305., 307. A marchiai főesperességben.) Bakafalua. (1398 : Dl. 8301—2.) Babafalva. (1404 : Dl. 8938 ; 1471 : Dl. 17271 ; 1481 : Dl. 18483 ; 1482 : Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — A mai Babszka helységnek látszik megfelelni, Tovarnik és Sid mellett. (Szerémmegyében.) — *b)* Babafalwa. (1469 : Dl. 32365.) A Kőrógyiaké volt, Kőrógy vidékén feküdt. (A mai Szerém-és Verőcze megyék határvidékén.)

Baba-gerenda. Babagerenda. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kősz-tormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — A mai Babina-gredanak felel meg, Szerémmegyében, Vinkoveztől dny.

Babata. (Babota.) Poss. Babacha. (1366 : Dl. 5451.) Már 1269-ben meg-volt (Bobuta) és 1558-ban is. (Baboti. Pesty, i. m. I. 268.) Ma Bobota, Vuko-vártól ény. (Szerémm.)

Bácsfalu. (Bátfalu. Bátfalva.) Villa Bachfalu. (1370—79 : gr. Zay cs. llt. B. 80.) Bathfalwa. (1444 : U. o. B. 45., 1447 : Dl. 14050.) 1370—79-ben és 1444-ben Hosszu-Bács határleírásakor említik.

Bács(i). Azaz : Hosszu-Bács(i). — L. e néven.

Bagafalva. (Bagyafalva.) L. Bodófalva néven.

Bagsincz. Bagsyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Bágya. L. Bátya alakban.

Bagyincz. Bagynch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Bagyncz, Bagincz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Bahonyafalva. Bahonyafalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt. — A mai Verőczemegye területén, Eszékthl dk. kereshetjük.

Baja. L. Bajafalva a.

Bajafalva. (Balyafalva.) *a)* Bayafalwa. (1404: Dl. 8938.) Geregmező, Atya sat. helységekkel együtt említik. — *b)* Bolyafalwa. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Walyafalwa. (1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Sz.-Lászlóval együtt említik. Csakugyan a mai verőczemegyei Laszlovoval volt szomszédos, még 1697-ben is: Bellefalva néven. (Smiöiklas, i. m. 49. l.) Ma Bajafalva néven pusztá, Sz.-László határában ény. — Tán megfelel e helységnek az 1471-ben valkómegeyi köznemes nevében fölmerülö: Baya is. (Dl. 17200.)

Bajcs. Villa Baych. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságnak két ily nevű faluja is volt ekkor.

Bajnfalva (puszta). Pred. Baynfalwa. (1478—9: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Bakófalva. Villa Bakofalua. (1386: Dl. 7182.) Bakofalwa. (1394: Dl. 7985; 1412: Dl. 9935; 1417: Dl. 10627; 1438—9: Dl. 13208., 13216., 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott. (1438—9.) A mai Borovo környékén feküdt. (Szerémm.)

Bakonik. Baconyk in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Bakonolcz. (Bakonovcz.) Bakonolcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart llt. 23. A. 4.) Bakonovcz. (1474. Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelczei kerülethez) tartozott.

Bakovcz. Poss. Bakowcz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt. — Szent-Györggyel együtt említik.

Baksafalva. (Baxafalva.) Poss. Baxafalwa. (1423: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1519. n. 31.) A mai Morovity vidékén kereshetjük. (Szerémm.)

Balazse. Balase, Balafe, Blase, Balaso. (Páp. tiz.-l. 267., 279., 290., 302., 304. l.) Balase, (1481: Dl. 18483.) Balasse. (1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Balászfalva. *a)* Balasfalua al. nom. Pezkowch. (1395: Dl. 8028.) Pred. Peczkocz. (1477: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — *b)* Balasfalua. (1404: Dl. 8941.) Poss. Balasfalwa. (1454: Dl. 14883.) Beletincz vidékén a «Vizköz»-ben feküdt. — *c)* Balasfalwa. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) A szántai Laczkfiak birtokai közt Sz.-Lászlóval, Verőfénynyel sat. együtt sorolják föl. — *d)* Balasfalua. (1364: Dl. 3288.) A Marótiaké volt.

Bálintfalva. (Balentfalva.) Balenthfalwa. Balynthfalwa. (1455: Dl. 14942. 33806.) A harapkói Bothos és Kórógyi családoké volt. — Ma Nustar mellett d. találunk egy Balintovacz nevű pusztá helyet. (Szerémmegyében.)

Balyafalva. L. Bajafalva alakban.

Báncz(-falva.) Baancz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Banchfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnaí kerülethez) tartozott.

Banczfalva. L. Bonczfalva néven.

Bánóc. Banocz. (1473: Dl. 17464; 1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — Ma Banovcze (Sztari és Novi), Vukovártól dk., Szerémmegyében.

Baranyavölgye. Baranyavelge in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Baranyaelge. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Boronindol. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Barfalva. Barfalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt. 1697-ben Pacsetintől északra (Dályától dny.) sorolnak föl ily nevű (Barfalu, Barfalva) helységet a mai Szerém és Verőcze megyék északi határvidékén. (Smičklas, i. m. 53. 58. l.)

Barhano(l)cz. L. Branolcz néven.

Barino(v)cz. Barynocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnaí kerülethez) tartozott. (V. ö. Bra(h)vacz helys. a.)

Barlaba. (Barraba.) L. Bor(r)oba a.

Baskfalva. (Baskócz.) Baskfalwa. (1435. Muz. lltár.) Baskocz. (1462: gr. Draskovics cs. llt. f. 25. n. 8.) Hermanvárához tartozott; 1462-ben mint a Tallócziak birtokát említik.

Baskóczi. Baskochy. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Bátfalva. L. Bácsfalu a

Batojecz. Bathoyecz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Bato(v)cz(i). Poss. Bachowch. (1395: Dl. 8028.) Pred. Bathoczy. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz környékén feküdt.

Bátya. Bathya. (1435: Muz. lltár.) Bathya. (Nemesi névben és előnévben. 1443: Dl. 13706; 1482: Dl. 18615.) Bathya, Baghya. (1483—6: Dl. 18793. 33819.) Részben *Hermanvárához* tartozott. (L. 'ott.) 1267-ben Ont (ma Antin) közelében emlitenek egy: Bagia nevű falut. (Árpádk. új okmt. VIII. 181.)

Bazaköz. Bazakuz. (1378: Muz. llt.) Nemesi névben fordul elő. Hihetőleg a mai Boszut helység értendő alatta, Racsa közelében ék. (Szerémm.) Mert a régi Baza folyó a mai Boszut-nak felel meg s Bazaköznek ép ezt a vidéket: a Száva és a Baza (vagy Boszut) között elterülő földet nevezték hajdan. (V. ö. 1275-höz: Tört. Társ. letét.)

Bebrene. Villa Bebrene. (1422: Dl. 34018.) A boszniai püspöké volt. (1422-ben.) — Ma Bebrina (gornja és dolnja) Bródtól dny., Pozsegamegyében.

Bebrina. Bebryna, Bebrina. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. (V. ö. Bebrine a.)

Becsfalva. Poss. Bechfalwa. (Bethfalwa? 1480: Dl. 18313. 18438.) Erdődühöz tartozott s annak környékén feküdt.

Becse(-falva.) Beche. (1437: Muz. llt.) 1437-ben Szőcs város tartozéka. Egy «Bechefolua» 1300-ban Lankával volt határos. (Árpádk. új okmt. X. 386.)

Bekefalva. Poss. Bekefalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok. A mai Beketinczi? Gorjantól nem messze ék., Verőczemegyében. — Bekefalwa. (1469: Dl. 32365.) A Kőrögyiaké volt. Nagyjából szintén megfelel a mai Beketinczinek.

Bekesevcz. Bekessewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiaké volt.

Bekesovcz. Bekesowch. (1435: Muz. llt.) Hermanvárához (Erdőszádhhoz) tartozott.

Beklend. (Betlend.) L. Petlend alakban.

Béla. Bela. (Kir. ember nevében. 1398: Dl. 8301—2.)

Bel(e)cz. Belez. (1275: Tört. Társ. letét.) Belcz. (Nemesi névben. 1437: Dl. 13116.) Beelcz. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Részben az atyai erősséghez tartozott. — Ma Beleczen néven pusztá, Sarengrad mellett ny. (Szerémm.)

Beletincz. Eccl. B. Michaelis de Kelotoch. Belotac. Belatoh. Belethoch (Páp. tiz.-l. 268. 280. 290. 302.) Beletynch. (1404: Dl. 8941.) Poss. Belethynch cum navigio ibidem in fluv. Baza vocato existenti. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Az ú. n. Vizközben (ma szerémmegyei terület) feküdt. A beletinczi kastélyhoz (l. ott) tartozott, melylyel együtt 1443-ban is említik az itt levő révet és vámot. 1454-ben a (vizközi) Elefántiak birtokai közt sorolják föl: Kysbelethynch helységet.

B(e)lezna. (Berezna.) Poss. Blezna. (1244: Theiner, i. m. I. 297. l.) Via qua itur in Berezna. (1282: Árpádk. új okmt. XII. 374.) Berezna. (1332—7: Páp. tiz.-l. 172.) Ecclesia S. Michaelis de Bresna Bosnensis diocesis. (1374: Theiner. Mon. hist. Hung. I. 147.) Poss. Belezna. (1422: Dl. 34018.) A boszniai püspöke volt s Tomicza és Garcsin vidékén feküdt, hol a mai Brezna patak tartja fenn emlékét Jezsevik közelében, a melylyel Belezna't szintén határosnak mondják. (Ma pozsegamegyei terület. — V. ö. Horváti helys. a. is.)

Belín. Due Belyn. (1396: Dl. 33530.) Nagbelyn, Kisbelyn. (1401: Dl. 33531.) Berzéte-monostorához tartozott.

Bellno(v)cz. L. Borenovcz a.

Béllye. (Bellye). Kisbelye. (1443: Dl. 13706.) Kysbelye. (1483—86: Dl. 18793. 33819.) Nemesi névből ismerjük. — Meglehet, ugyane helységnek (Nagy-Béllye-nek?) felel meg az 1437-ben Szőcs m.-város tart. közt említett: Belye is. (Muz. llt.) Eszéktől dk. kereshetjük, Verőczemegye határvidékén.

Belosevcz. (Belzovcz.) Berzouch, Belzouch. (1364: Dl. 5288.) Belosewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Bélvölgy. Delwigh. (1398: Dl. 8301; 1404: Dl. 8938.) Belwelgh. (1471: Dl. 17271; 1481: Dl. 18483.) Beelwelgh. (1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — Sarengrad és Lovas (Szerémm.) vidékén feküdt.

Be(n)czencz. Benchench. Bencench. (1226—1365: Dl. 5359; 1323: Dl. 33575; 1364: Dl. 5286; 1366: Dl. 5451. 5512.) Bencench. (1266: Koller, i. m. II. 205.) Bechench. (1416: Dl. 10483; 1417: Dl. 10627. 10637.) Beczencz. (1480: Dl. 18438; 1484: gr. Zay cs. llt. A. 34., 1487: Dl. 19311.) 1366-ban Sz.-Jakab Apostol tiszteletére emelt templomát említik. — Tarddal és Filgevárral volt határos. 1697-ben még Besencz (pagus desertus) néven Kőrögy szomszédja észak felé. Smičiklas, i. m. 44.

Benincz (pusztá). Pred. Benyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Bensavaz. Bensawaz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Berdo. Berdo. (1437: Muz. lltár., 1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott. — Ma Vrdovo néven dúlló, Otok batárában k.-é. (Szerémm.)

Ber(e)kincz. Berkinch. (1395: Dl. 8028.) Poss. Berekincz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Szent-Lőrincz táján feküdt.

Berekszó. Perukza, Borugzo, Berukzo, Berizo. (Páp. tiz.-lajstrom. 269., 281., 301., 304., 307.) Berekzou. (1370—79: gr. Zay cs. llt. B. 80.) Berekzow. (1403: Dl. 33538; 1444: gr. Zay cs. llt. B. 45.) Poss. Berekzo cum pertinentiis. (1467—71: Muz. llt.) Berekzw. (1471: Dl. 17271.) A Berekszói, továbbá a szántai Morhát(i), és általa a lekcsei Sulyok családé volt. — Ma Brkaszovo, Szerémmegyében, a Fruska-Gora nyugoti szélénél. (V. ö. a hasonló nevű vár a.)

B(e)rezna. L. Belezna alakban.

Berivulcz. (Berivolcz.) L. Borenovecz alakban.

Berk(i). Poss. Berky. (1403: Dl. 33774; 1443: Dl. 13706.) Poss. Berk. (1417: Dl. 10594.) Berk. (Nemesi névben. 1470: Orsz. lltár. N. R. A. fasc. 1526. n. 19., 1471: Muz. llt.) Berekszó vidékén feküdt.

Berlina-laka. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Beskovcz. Poss. Beskowch. (1395: Dl. 8028.) Pred. Beskowcz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Nagyaluval együtt említik.

Bes(s)enyő. Beseno. (1396: Dl. 33530.) Bessenew. (1401: Dl. 33531.) Berzéte-monostorához tartozott.

Bevincz. Bewyncz. (1462: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) A Tallóczyaké volt; a mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt.

Be(v)rincz. Beeryncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Bewrincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Bicsánfalva. Bychanfalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Bikecs. Bikech. Bykech. (1380: Dl. 33678. és gr. Zay cs. llt. B. 34.) A mai Szerémmegyében, Bacsincze, Kukujevczi (és Erdevik) táján feküdt.

Bikity. Bykygh. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz táján feküdt.

Billancz. Billanch. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Blakincz. Blakintz. (? 1427: Fejér, X. 6. §60—7.) A mikolai kastélyhoz (illetve Sz.-Márton helységhez) tartozott.

Blasincz. Blasincz in distr. Naburgia. (1422: Dl. 11187.) Blasynch. (1428: Körmendi lltár. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Blasincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Blazselcz. Blasewicz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Blazsencz. Blasencz. (1487: Muz. llt.) Az aranyani Józsa családé volt.

Blazsovcz. Blassowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakoveci kastélyhoz tartozott.

Blezná. L. B(e)lezna alakban.

Bodófalva. Bodofalua. (1417 : Dl. 11302. Nemesi névben.) Bagafalwa. (1438—9 : Dl. 13208. 13437.) Bodofalwa. (1481 : Dl. 18522. 24850 ; 1491 : Dl. 33451. 33454.) Részben a mikolai, majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Bódogasszonyfalva. *a)* Bodogazyonfalwa. (Nemesi névben. 1420 : Dl. 33552.) Bodogazzonfalwa. (1455 : Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt. — *b)* Eccl. B. Virginis. (Páp. tiz.-lajstr. 172. l.) A boszniai püspökség (valkó-megyei) területén, Diakovár és a Száva közti vidéken feküdt. (Meglehet azonban, más neve volt.)

Bodon(y). Bodon. (1338 : Anjouk. okmt. IV. 539., 1398 : Dl. 8301 ; 1456 : gr. Zay cs. llt. B. 56., 1471 : Muz. lltár.) Steph. Kenezius de Bodon. (1379 : Dl. 6600.) Köznemesi birtok volt. — Berekszó vidékén feküdt.

Bodrovcz. Bodrowcz. (1474 : Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Bogarovcz. Bogarowcz in distr. Werhewna. (1422 : Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Bogdánfalva. (Bogdanovcz.) Bogdanfolva. (1329. 1337 : Anjouk. okmt. II. 447., III. 358.) Boldanfalva. (! ? 1427 : Fejér, X. 6. 860—7.) Bogdanfalwa. (1438—9 : Dl. 13216. 13437.) Bogdanowcz. (1481 : Dl. 18522. 24850.) Bodanowcz. (1491 : Dl. 33451. 33454.) A mikolai, majd (1481. 1491.) borói kastélyhoz tartozott. — Ma Bogdanovczi, Vukovár mellett ny. (Szerémm.)

Bojg(y). (Bojty.) Poss. filiorum Stephani de Maroth : Boych vocata. (1338 : Anjouk. okmt. IV. 542.) Boyg. (1484 : Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Bold. Kysbold. Nagbold. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. (L. Verőfény a. is.)

Boleszló-telki. Part. terra Bolezlotelky in poss. Ruch. (1311 : Dl. 34096.) Diakovár, *Nagyfalva*, Borcsinfalva sat. vidékén feküdt.

Bolincz. Poss. Bolyncz. (1406 : gr. Zay cs. llt. D. 35.) Tán a mai Szerémmegye ny.-é. vidékén feküdt.

Bolyafalva. (Bojafalva.) L. Bajafalva néven.

Bonczfalva. (Boncsfalva. Boncsavaz.) Bonchfalwa. (1401 : Dl. 33531 ; 1409 : gr. Festetich cs. keszthelyi llt.) Banchfalua. (1402 : Dl. 8755.) Bonchfalva. (1427 : Fejér, X. 6. 860—7.) Bancezialwa. (1435 : Dl. 11859.) Bwnchawaz. (1474 : Tört. társ. letét.) Szent-Szalvátorához és Berzéte-monostorához tartozott. — A mai Nustar vidékén fekehetett. (Szerémm. Inkább északi irányban.)

Borcsinfalva. (Borcsinovcz.) Borchynfolua. (1311 : Dl. 34096.) Villa Borchinfalua. (1351 : Dl. 33601.) Borchynfalua. (1361 : Dl. 33608.) Burchynfalua. (1383 : Dl. 33740.) Pred. Borchynowcz. (1477—8 : Dl. 18145.) Garai birtok. A XIV. század második felében a Gara mellett Ujlakhoz számították ; 1478-ban említették egy : «Borchynfalway» nevű jobbágya. Nagyfalutól sem esett távol.

Borenovcz. (Boriulcz.) Borenowcz. (1437 : Muz. lltár.) Boriwlcz, Borywlcz, Beriwolez, Beriulez. (1476 : Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott. Ezzel lehet azonos az 1446-ban említett : Belino(v)cz is. (Pesty, i. m. I. 357.)

Boriszló(-falva). Villa Burizlou. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Dobsza vidékén feküdt.

Borjevcz. *a)* Boryewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott. — *b)* Boryewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Boryewcz, Kysboryewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Boronindol. L. Baranyavölgye néven.

Borosfalva. Borosfalwa. (1439: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1522. n. 29. Zágrábban.) Csákkal együtt említik.

Bor(r)oba. (Boromba.) Barlaba. (1269: Pesty, i. m. I. 270., 1359—1422: Fejér, X. 6. 592., 1418: Muz. llt.) Boroba. (1453: Dl. 14661.) Boromba. (1454: Dl. 33389.) Borroba. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.) Barraba. (1416: Ostffy cs. llt.) Részben az asszonyfalvi Ostfiak birtoka. — Tarddal határos volt.

Borsa(-falva). Villa Borsa. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Dobsza vidékén feküdt.

Borsod. Borsod. (1279: Arpádk. új okmt. IX. 261., XII. 271., 1402: Dl. 8755; 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott. — Ma Brsadin, Nustar mellett k.-é., Szerémmegyében.

Bosnyaczi. (Bosznyaczi.) Bosnyaczy, Boznyaczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. — Kétségkívül a mai Bosnyaki, Nustartól déli irányban, a Száva közelében.

Bótfalva. (Botfalva.) Bothfalwa. (Nemesi névben. 1446: Dl. 14003.)

Botosovcz. Bothosowcz. (1455: Dl. 14942.) A harapkói *Bot(h)os* családé volt.

Boza. (Boze.) Boza. (Nemesi névben. 1394: Dl. 7985; 1446: Dl. 14003.) Boze. (Hasonlókép. 1459: Muz. llt.) Poss. Boze — az aranyani Józsaké. (1487: Muz. llt.) A mai Szerémmegye ny.-é. vidékén kereshetjük.

Boziavercz(a). Bozyawerch in distr. Naburgia. (1422: Dl. 11187.) Bozyauercza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott.

Boz(z)ás. *a)* Folberthteluke. (1343: Anjouk. okmt. IV. 314.) Poss. Rozyas al. nom. Falbertfalva. (1377: Fejér, IX. 5. 229.) Bozyas. (Nemesi névben. 1471: Dl. 17200; 1472: Dl. 34307; 1484: Muz. llt.) Pacsintával volt határos, s így a mai Szerémmegye é.-ny. vidékén, Pacsetin táján feküdt. — *b)* Egy ily nevű helység 1462-ben (Hermanvára táján) mint a Tallócziak (Bozyas. Gr. Draskovics cs. llt. f. 25. n. 8.) — *c)* 1506-ban lentebb mint a Garaiak birtoka merül föl. (Bozyas. Gr. Zay cs. llt. C. 29.) — *d)* Poss. Bozyas. (1477: Dl. 34309.) A racsai kastélyhoz tartozott.

Bracsevcz (puszta). Pred. Brachewcz. (1477: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott.

Brád. L. Bród a.

Bradaso(v)cz. (Bradosovcz. Bradasevcz.) Bradasowcz in distr. Kundorthya. (1422: Dl. 11187.) Bradosowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Bradasewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Bradosinfalva. L. Bratos(s)afalva néven.

Bra(h)vacz. Brahvacz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. (Azonos Branolcz vagy Barinovcz helységgel?)

Braincz. Poss. Braynch. (1398: DL 8301—2.) Mint az Ajnard nemzetiség némely tagjainak birtokát kapják a Marótiak. — Tán ugyanegy az 1484-ben Marót várához számított: Roincez helységgel. (Mai szerémmegyei területen.)

Brajatleke. Villa Brayatheleke. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) A Mikolaiak osztozkodnak rajta.

Brajtavaz (puszta). Pred. Braythawaz. (1477—8: DL 18145.) Garai birtok volt.

Branko(v)cz. Brankowcz. (1437: Muz. lltár.) Brankocz, Brankowcz. (1476: Tört. társ. letét.) Vervárához majd Atak városhoz tartozott.

Branolcz. Barhanocz in distr. Werhewna. (1422: DL 11187.) Brahnolch. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott. (V. ö. Bra(h)vacz a.)

Bras(e)vicza. (Brasnicza). Brasnicza in distr. Swarnicza. (1422: DL 11187.) Brasewycza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Bratafalva. L. Bratesevcz néven.

Bratas(z)evcz. Brathazewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott.

Bratenicz. Brathencyz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Bratesevcz. (Bratusafalva.) Bratusafalua. (1364: DL 5288.) Brathafalua. (1398: DL 8301—2.) Brathesewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott; a Baza (ma Boszut) vize mentén feküdt, a mai Morovity táján. (Szerémm.)

Bratincz. Brathyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott. — Ma Batrovczi, Morovity közelében ny.-é. (Szerémm.)

Bratonafalva. (Bratojecz). Brathonafalua. (1409: gr. Festetich cs. keszt-helyi llt.) Brathoyech. (1435: DL 11859.) Szent-Szalvátorhoz tartozott.

Bratos(s)afalva. (Bradosinfalva.) Bratossafalua in distr. Zelche. (1422: DL 11187.) Brathosafalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Bradosynfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Breg. Breg. (1445: DL 13839.) Brygh. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) A nempti Lorántfiaké és Tamásiaké volt.

Breincz. Poss. Breynch. (1406: gr. Zay cs. llt. D. 35.) Tán a mai Szerémmegye ny.-é. vidékén feküdt.

Brendikfalva. Brendykfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Brestyenovcz. Bresthyenowcz. (1477—8: DL 18145.) Garai birtok volt.

Bretyano(v)lcz. Brethyanowcz. (1477—8: DL 18145.) Garai birtok volt.

Brezna. L. Belezna alakban.

Brezniczavölgye. Bresnyhavelge in distr. Werhewna. (1422: DL 11187.) Nevna várához tartozott. — A mai Breznicza helységnek felel meg, Levanszka Varos mellett, a Breznicza f. völgyében. (Verőczem.)

Brezovicza. Brezowycza. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — Ma pusztá, Babina-gredától d., a Száva partján, a boszniai Domalyevaczczal szemben. (Szerémm.)

Brig. L. Breg alakban.

Bród. a) Reufalu. (1398: Dl. 8301; 1404: Dl. 8938.) Refalu in portu fluvii *Bassa*. (1399: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1514. n. 7. Zágrábban.) Brod. (1445: Dl. 33080.) Browd cum vado *in fluvio Bozytha*. (1477: Dl. 34309.) Brood. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) 1398-ban Racsa mellett mint a Kükei Somrákos birtokát sorolják föl; 1445-ben és 1477-ben a racsai kastélyhoz, 1484-ben (ekkor két ily nevű helységet) Marót várához számítják. (A Bozita vagy Basza folyó alatt a Morovity m. elfolyó mai Boszut értendő, a mai Szerémmegyében. V. ö. Szvezdánréve a. is.) — b) Villa portus sive Revfolu. (1275: Tört. társ. letét.) Brood. Braad. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott; a mai (szerémmegyei) Morovity és Grk vidékén feküdt a Baza (ma Boszut) partján. — c) Brod. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Bubulinóczl. Bwhwlynochy. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Bucsa. Poss. Bucha. (1464: Dl. 33951.) Bwcha. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiaké volt. — 1506-ban a czevernai kastélyhoz tartozott

Bucsfalva (puszta). Pred. Bwchfalwa. (1472: Dl. 34136. A Garaiaké volt.

Bucsje. Bwchye. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Bucskovcz. L. Poszkocz néven.

Buda. Buda. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — A mai Szerémmegye területén (Vinkovczi vidékén?) kereshetjük.

Budatelke. Poss. Budathelekee. (1395: Dl. 8028.) Pred. Bwdyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz vidékén feküdt.

Budincz (puszta). L. Budatelke helys. a.

Budisevcz. L. Budosincz néven.

Budi(s)zlavczi. Budizlawczy, Budislawczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Budosincz. Budosynch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott. — Azonos vele az 1506-ban a Garaiak birtokában fölmerülő: Bwdysewcz. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.)

Buják. Buyak. (1364: Dl. 5288.) Poss. Bwyak. (1450: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1523. n. 20., 1451: Dl. 33943) A mai Szerémmegye területén, Morovity és Sid vidékén feketett. (Nemesi névben gyakorta fölmerül. V. ö. a Marótiakkal osztályos Bujáki cs. a.)

Bujako(v)cz. Bwyacocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Buyakowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Buldrovcz. Poss. Bwldrowcz. (1477: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott.

Buncsavaz. L. Bonczfalva néven.

Burcsinfalva. L. Borcsinfalva néven.

Busincz. Bwfyncz. (? 1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletincezi kastélyhoz tartozott.

Csabagáta. (Csabagata.) Chabagatha iuxta fluv. Valko. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott s a Valkó folyó mellett feküdt, mely ma Vuka néven Verőczemegyében Podgoracs, Vuka, Nustar sat. mellett folyik el és Vukovár mellett (Szerémmegye) ömlik a Dunába. Csabagáta hihetőleg emez alsó folyása mentén feküdt.

Csabalaka. Chalaka. (! 1308: Dl. 1726.) Chabalaka. (1321: U. o., 1334: Dl. 3124; 1359—1422: Sopronm. oklt. I. 300. és Fejér, X. 6. 592., 1418: Muz. llt.) Az asszonyfalvi Ostfiaké volt; 1697-ben még «pagus desertus Czabalak» néven említik, Tenye és Vera között. (Verőczem.)

Csák. Chak. (Páp. tiz.-lajstr. 268. 304. a valkói főesperességben.) Chak. (1439: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1522. n. 29., 1450: U. o. f. 1523. n. 20. Zágrábban; 1451: Dl. 33943.) A rokon Bujáki és Maróti családoké volt. (1439. 1450. 1451.) — Bár bebizonyítani nem tudom, valószínű, hogy a mai szerémmegyei Csakovczy-val azonos, Szotintól d.

Csákányfalva. Chakanfalua. (1381: Dl. 6829.) A mai szerémmegyei Nustar vidékén fekehetett.

Csála. (Csala.) Poss. Chala. (1351: gr. Zay cs. llt. A. 6.) Szent-Péterrel határos volt. — Tán a mai Csalma értendő? (Mitroviczától ény. Szerémmegyében.)

Csalafalva. (Csalojafalva.) Chalayafolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 359.) Chanajafalva. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Chaloyafalva. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Dalafalva. (1481: Dl. 18522. 24850.) Chalafalwa. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) borói kastélyhoz tartozott.

Csánkfalva. (Csánk-Pál-falva?) Poss. Tankfalwa. (1416: Dl. 33545.) Poss. Chankfalwa. (1417: Dl. 33546.) Poss. Chankfalpalwa. (U. o.) Mikola táján kereshetjük, a mai Verőcze- és Szerémmegye határvidékén. (Borovo körül.)

Csarnotaháza. Charnothahaza. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokon-ságé volt.

Császár. a) Chasar. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 265.) Chusar. (Páp. tiz.-l. 244.) *Az asszuági főesperességben* sorolják föl. Hihetőleg a későbbi: *Császár-Kórógy*-nak felel meg. (L. Kórógy a.) — q) Chasar, Casar, Charaz. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 281. 300. 304. 307.) *A marchiai főesperességben feküdt.* (Nem = a régi Kosárfalva vagy Kosarovcz, melyet máshol, mint a mai szerémmegyei Borovo környékén, nem kereshetünk. 1427-ben e helység mellett sorolják föl Kis- és Nagy-Lipovczot, mely a mai Lipovacs pusztnak felel meg, Borovótól dny, szintén Szerémmegyében. — V. ö. Ortway, i. m. I. 279.)

Császár-Kórógy. L. Kórógy a. V. ö. Császár: a) helys. a.

Csedojevczy. Chedoyewchy, Chedoyewczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Csekend. Chekend. (1437: Dl. 13096.)

Csenotincz. Chenotyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Csépán. Poss. Chepany, Cheypan vocabulo. Terra Chepani. Terra Chepan vocata. (1267: Haz. okmt. VII. 150.) A mai Vukovár és Nustar vidékén feküdt. (Szerémm.)

Csépánfalva. Chepanfalua. (1399: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 7.) A mai Grk, Morovity sat. vidékén feküdt. (Szerémm.)

Cseparjevez. Chereplwcz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Cheparjewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott.

Cserefalva. Cherefalua. (1395: Dl. 8028; 1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok.

Cseprelucz. L. Cseparjevez alakban.

Cseria. (Cserja.) Cherya. 1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Cserity. (Csereg. Cserig. Cserics.) a) Poss. Cherygh. (1409: gr. Festetich cs. keszthelyi llt., 1435: Dl. 11859; 1474: Tört. társ. letét.) Cheryth. (1460: Dl. 15465.) **Sereg.** (1467: Dl. 33480.) Chereg. (1482: Dl. 18650.) Szent-Szalvátossal (város) jár együtt. 1482-ben Baranyamegyéhez számítják. — **b)** Cherygh. (1443: Dl. 13706.) Nemesi névből ismeretes. Ma egy Cserics nevű falut ismerünk, Nustar mellett d. Szerémmegyében. (Ezenkívül azonban a szintén szerémmegyei Borovótól nyug. is állt hajdan egy ily nevű helység. (V. ö. Smiöklas, i. m. 60. l.)

Csernacz. Chernacz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Csernaszlavcz. (Csernoszlavalcz.) Chernazlowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Chernozlawalcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Cserneszlófalva. Cherneslofalua in distr. Naburgia. (1422: Dl. 11187.) Hernazlaw. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott.

Cserne(v)cz. (Csernesz.) Chernech. (Nemesi névben. 1403: Dl. 33774; 1404: Dl. 8938.) Chernewcz. (1455: Dl. 33806.) Cherenecz. (1465: Dl. 16259.) Chernezh. (1472: Dl. 34136.) Meglehet, azonos az 1455-ben köznemesek birtokában fölmerülő: Chernowcz helységgel. (Dl. 33806.)

Csernojafalva. Chernoyafalwa. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsám-boki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben azonban még mindig a Zsám-bokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.)

Csernovcz. L. Cserne(v)cz helys. a.

Csetertekfalva. 1417-ben említik a: chetertekfalwa-i Ker. Sz.-János tiszt. szentelt templom Gara városi szöleit. Ugy látszik e város körül feküdt. (Dl. 33547.)

Csetertistye. L. Csőtörtökhely néven.

Csik. Chyk, Chik. (Nemesi névben. 1346: Anjouk. okmt. V. 146., 1398: Dl. 8301.) Chyk. (1366: gr. Zay cs. llt. B. 80. ff., 1399: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1514. n. 7. Zágráiban; 1403: Dl. 12821.) Poss. rutenorum Chyk — eddig a Mihály (de Chyk similiter Rutenus) birtoka. (1393: Dl. 33527.) A mai Sid, Bacsincze, Morovity sat. táján keresetjük. (Szerémm.)

Csipanovcz. Chypanowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott. — Ma Csipanovczi néven puszta Morovitytól k., az Arcsany tó déli partvidékén. (Szerémm.)

Csir. L. Bácsmegyében: Cser helys. a.

Csitár. Chythar, Zazchythaar. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — Ma Stitar, a Száva mellett, Szerémmegye dny. részében. Hajdan azonban a mai Stitartól délebbre, a Száva partján, a hol ma Sztari Stitar puszta terül el, állt egy ily nevű helység. (V. ö. Stitar helys. a. is.)

Csitarovcz. Chytharowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Csokád. Chokad. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt; Teh(i)nye mellett (l. ott) sorolják föl.

Csomortány. Poss. Chomortan. (1395: Dl. 8028.) Pred. Themerthayn. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz vidékén feküdt.

Csöszfalva. (Csöszfalu. Csözelaczi.) Chezfalw. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben Szabó Károly kivonata szerint: Csuzfalva. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) Che[wzel]jachy. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Részben Marót várához tartozott.

Csötörtökfalva. L. Csetertekfalva alakban.

Csötörtökhely. Villa Chuturtukhel ultra fluv. Baza. (1303—1338: Anjouk. okmt. IV. 538.) Chuturtukhel. Guturtukhel. (Páp. tiz.-I. 280. 290. 302.) Cheter-tekhel. (1428: Muz. llt.) Chyetertyschye. (1437: U. o.) Chetherthekhely, Chetherthekhely. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — A mai Szerémmegyében, Otoktól és Komletinczitől déli irányban kereshetjük.

Csudovcz. Chwdowch. (1406: Dl. 9199.) Thywdouch. (1434: Dl. 12587.) Nemes (boszniai püspökségi praedialis nemes?) nevéből ismeretes. — Diakovár vidékén kereshetjük.

Csukovcz. Chwkowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42.) Marót várához tartozott.

Csuzfalva. L. Csöszfalva alakban.

Czerjancz. (Czerjani.) Ceryany. (1437: Muz. llt.) Czeriancz, Czeryancz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — Hihetőleg ennek felel meg az 1446-ban Atakkal együtt említett: Czerna. (Pesty, i. m. I. 357.)

Czerkvancz. Czerqwancz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Czerna. a) L. Cze(ve)rna várnál. — b) L. Czerjancz helys. a. is.

Czret. (Czert.) Chreth. (1437: Muz. llt.) Chreth. Cherth. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott.

Czvekfalva. Czwekfalwa. (1437: Muz. lltár.) Vámhely volt; Gaboshoz tartozott.

Czvetanovcz. Chwethanowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Dabanyafalva. L. Dobonyofalva néven.

Dabinicz. Dabynycz. (1458: Dl. 34213—4.) Marót vidékén feketett.

Dagyanovcz. Dagyanouch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Dalafalva. L. Csalafalva néven.

Dályó. Dalyo. (Nemesi előnévben. 1471: Dl. 17271.) A mai Dálja (Dálya) helységnek látszik megfelelni, Verőczemegyében, Eszékthl kd.

Damány. L. Domány alakban.

Dam(j)ánd. Damyand. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben Szabó Károly kiv. szerint: Damand. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki I. birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké.

Damjanovcz. Damyanowch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Dam(p)sincz. (Danisincz.) Dampsynch. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.), 1447: Dl. 14050.) Dampsynch. (1446: Dl. 14003.) Danesynch. (1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Damsincz. (Danisincz?) Damsynch. (?Danisynch? 1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrrában.) Marót várához tartozott.

Dapsza. L. Dopsza alakban.

Darnó. (Darna.) Poss. Darno. (1323: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Derno, Torno, Dorno. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 289. 301. 308.) Darno. Darna. (Nemesi névben. 1447: Dl. 14050; 1472: Dl. 34307; 1482: Dl. 18650.) A mai Vuková és Dálya vidékén feketett. (Szerém- vagy Verőczemegye.)

Darócz. a) Poss. Daroch et altera Daroch. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki I. birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban (mindkét Darócz) még mindig a Zsámbokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) — **b)** Poss. Darocz. (1480: Dl. 18313.) Erdődhöz tartozott s ennek környékén feküdt.

Debrine. (Debrinere.) Poss. Debryne, Debrynere ultra fluv. Baza. (1338: Anjouk. okmt. IV. 541.) A Száva mentén, a mai Szerémmegye területén feküdt. (Tán a későbbi Bebrina értendő?)

Deczk. (Deszk.) Dech, Doch, Och, Dezek. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 290. 302. 308.) Dezk. (1450: Muz. llt.) Deczk. (1487: U. o.) Az aranyani Józsa, deszki Fakó és Deszki családoké volt. — Pacsinta, Tard sat. vidékén feküdt. (A szerémmegyei Vukovártól ény. felé.)

Dél. (Delacz.) Deel in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Deel, Kysdecl. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Del et Delacz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartoztak. — Semmi kétség, hogy a mai Djel vagy magyarosan írva: Gyel hegység, Bródtól ék. (Pozsegam.), e helynek nevét örzi.

Délvölgy. L. helyesebben: Bélvölgy néven.

Demitrie(v)cz. (Demitrovcz.) L. Dimitro(v)cz alakban.

Dene. (Déne.) Deene. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Derskovcz. Derskowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Derzs. Ders. Dero. (Páp. tiz.-lajstr. 244. Ortway, i. m. 92.) Ders. (1417: Dl. 33546. 10555; 1443: Dl. 13706; 1484: gr. Zay cs. llt. A. 34., 1487: Dl. 19311.) Eszékthl d. feküdt, a mai verőczemegyei Jovanovacz és Antunovacz táján. — Ezenkívül előfordulnak: **Derzhaza** — valkómegeyi kir. ember nevében. (1405: gr. Zay cs. llt. A. 16.); **Dersfalva** — valkómegeyi nemesek nevében. (1420: Dl. 33554; 1454: Dl. 33389; 1478: gr. Zay cs. llt. C. 19., 1480: Dl. 18438.) — Azonosak-e az előbbi: Derzs-zsel, nem tudom.

Derzsfalva és **Derzsháza**. L. Derzs helys. a.

Derzs-Papfalva. Villa Derspopfolua. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárd-fiaké volt; Racsa közelében (nyug.) feküdt. (Ma Szerémmegyében.)

Deszk. L. Deczk alakban.

Detmár. Poss. Dethmar. (1346: Anjouk. okmt. IV. 578., 1348: Orsz. Lltár. N. R. A. f. 1509. n. 1. Zágrábban.) Ibránynyal együtt merül föl.

Dezsőfalva. Deswfalwa. (1454: Dl. 33389.) Nevnival határos nemes nevében merül föl.

Dia. Dya. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt. — A mai Verőcze-megye területén, Eszéktől d. irányban kereshetjük.

Diankfalva. L. Divankovcz alakban.

Dienestelke. Dyenusteluky. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Körtvélyes-hez tartozott s a Mikolaiaké volt.

Dikenovcz. Dykenowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Dimitro(v)cz. (Dimitrovacz.) *a*) Demitrieh in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Dymytrouch. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Dimitrowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — *b*) Dimitrowcz. (1437: Muz. llt.) Dymythrowacz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — *c*) Demitrouch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhhoz) tartozott. — Azonos vele az 1506-ban a Garaiak birtokában fölmerülő: Dymythrowcz. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.) V. ö. Szent-Demeter helys. a.

Díós. (Diód.) Eccl. S. Nicolai de Gyos, Dios, Dyog. (Páp. tiz.-lajstr. A valkői főesperességben. 268., 280., 290., 302., 308 l.) Villa Diows locus fori comprov. (1402: Dl. 33535.) Dyos. (1491: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 50. f. 2. n. 26., 1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Vásáros és vámhely volt; (1506-ban) a szlakovczy kastélyhoz tartozott. 1491-ben, mint a hűtlen Garaiak (Bánfiak) és h. Kishorvátok birtokát Váradi Péter kalocsai érsek kapta a királytól. (Tán a mai Orasje pusztának felel meg, Szlakovczy mellett dél felé. (Szerémm.)

Disznórév. Dyznorew, Dyzno Rew. (1480: Dl. 18313. 18438.) Erdődhöz tartozott s annak környékén feküdt.

Divankovcz. (Divánfalva. Diankfalva.) Dywanfalua. (1345: Anj. okmt. V. 144.) Gyanfolua, Dyankfolua. (1346: U. o. 147.) Due ville Dyankfalua circa fluv. Ztudua. (1364: Dl. 5288.) Dywankowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. A Sztudva folyó, mely mellett feküdt, ma is megvan Morovitytól ny.-nyd. (Szerémm.)

Dobojk. (Dobovik.) Doboyk. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Dwbowik. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott. — A mai Lapovezi (hajdan: Hlapovcz, Hlapje) közelében elfolyó Duboki patak őrzi emlékét. (Verőcze és Pozsega megyék határszélén.)

Dobonyafalva. Dabanafolua, Dabanyafolua, Dubunafolua ultra fluv. Baza. (1338: Anjouk. okmt. IV. 541—543.) A Száva mentén feküdt, a mai Szerémmegye területén.

Dobovacz. Dobowacz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Dobra(-Mindszent). Dubra, Dubramenzend, Dunbramenzenthe, Dumbradmenzeucho. Dobra. (Páp. tiz.-l. 267., 280., 290., 302., 304., 308.) A valkói főesperességben (a mai Szerémmegye ény. vidékén?) feküdt. Hihetőleg ennek felel meg az 1275. évi: Bobra (terra) vagy Dobra. (1275: Árpádkori uj okmt. XII. 164. — V. ö. Dombró a. is.)

Dobravity. (Dobravics.) Dobrawyth. (1480: Dl. 18391.) 1480-ban Pali-nával szomszédos nemes nevében fordul elő.

Dobretincz. L. Dobrotincz néven.

Dobrosevcz. (Dobrasevcz.) Dobrosewcz. (1437: Muz. lltár.) Dobrosewcz, Dobrasewcz. (1376: Tört. társ. letét.) Vérvárához, majd Atak városhoz tartozott.

Dobroszlavcz (puszta). Pred. Dobrozlawcz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Dobrotincz. Dobrothynch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott. — Azonosnak látszik vele az 1506-ban a Garaiak (rész-) birtokában föltűnő: Dobrethynch. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.)

Dobsza. L. Dopsza alakban.

Dok(e)csafalva. (Doksafalva.) Doxafalwa. (1401: Dl. 33531.) Dukchafalua. (1430: gr. Zay cs. llt. P. 4.) Dokechafalwa. (1453: U. o. A. 23.) A mai Harasztin és Dopszin vidékén feküdt, Eszéktől déli irányban. (Szerém és Verőcze megyék határszélén.)

Domány. Poss. Daman. (1377: Fejér, IX. 5. 229.) Doman. (1496: Dl. 34248.) Pacsintával volt határos. Tehát a mai Szerémmegye ény. vidékén, Pacsetin táján feküdt.

Dombó. Dumbo. (1319: Anjouk. okmt. I. 524.) Dumbouu et Ighazas Dumbou. (1323: Dl. 33572.) Dumbou. (1337: U. o. III. 358., 1354: Dl. 33603.) Dombó. (1364: Dl. 281., 1367: Dl. 33604; 1398: Dl. 8319; 1427: Fejér, X. 6. 860—7., 1438—9: Dl. 13208., 13437; 1481: Dl. 18522., 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. 1427-ben kőtemplom állt benne a Sz.-Kereszt tiszteletére. — Valkóvárral volt határos, még pedig dél felé, a hol ma is találunk egy Dambo nevű pusztát. (Szerémm.)

Dombokova. Dombokova. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Dombró. Dombro. (A megye kitétele nélkül. 1258: Dl. 33212. — V. ö. Árpádk. uj okmt. VII. 482.) A Kórógyiak elei kapták; később azonban ily nevű helységet nem említenek e család birtokában. (Tán azonos a későbbi Dobraval vagy Dombóval?)

Domó(sz)lófalva. Domozlofalwa. (1390: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1512. n. 19. Zágrábban.) Domoloufalua. (1402: Dl. 8755.) Berzété-monostorához tartozott.

Dopsza. Cruciferi de Dubza. Villa Dapsa. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Cruciferi de Dapza. (1300: Árpádk. uj okmt. X. 386.) Poss. cruciferorum Dobsa. (1356: Fejér, IX. 2. 520.) Dobza. (Nemes előnévében. (1443: Dl. 13706.) Dopza. (A Kórógyiaké. 1469: Dl. 32365.) Oppidum Dobza. (XVI. század, Kórógy várával együtt említve. Orsz. Lltár. Kol. mon. konv. ir. III. fiók. Valkó.) Ma Dopszin, Eszéktől d.

Dorkócz. Dorkoch. (1404: Dl. 8941.) Beletincz vidékén, a «Vizköz»-ben feküdt.

Dracsewicz. Drachewycza. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Dra(du)sevczi. (Druduscz, Draguscz.) Dradweczy, Dradewsczy, Dragusczy, Drasewczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Draganecz. Draganecz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Dragilovcz. Poss. Dragilowch. (1395: Dl. 8028.) Pred. Dragylowcz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok volt; Szent-Lőrincz vidékén feküdt.

Draginicz. Poss. Draginyecz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Dragisztelke. Poss. Dragyzteleke intra metas possessionis Zemes. (1336: gr. Zay cs. llt. D. 31.) Dragistheleke. (1336: U. o. D. 27.)

Dragmilcz. Dragmilczy, Dragmylczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Dragotin. Dragotin. (1332—7: Páp. tiz.-l. 172.) Ma Verőczemegyében, Diakovártól dny. találjuk.

Dragovcz. Dragowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. Azonos lehet vele az 1364-ben a Maróti rokonság birtokában föltűnő: villa Drugfalua. (Dl. 5288.)

Draksa. Particula terra Draxa in possessione Ruch. (1311: Dl. 34096.) Diakovár, *Nagyfalu* sat. vidékén feküdt.

Draksafalva. Draxafalwa. (1421: Dl. 33554.) Köznemesi birtok volt. Ugy látszik: *nem* azonos az előbbivel.

Drasincz. Drasyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Drasinfalva. Drasinfalwa. (1398: Dl. 8301; 1481: Dl. 18483.) Drasyfalwa. (1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Drenovcz. Mons Drenowch. (1406: Dl. 9199.) Poss. episcopalis Drenowch. (1434: Dl. 12587.) A boszniai püspökségé volt s Diakovár vidékén feküdt, mint látszik Gara (a mai Gorján) felé. (Verőczem.)

Dringeliencz. Dringeliench in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Drinye. Drynye. (1506. gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor.

Droginócz. Droginotz. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Sz.-Mártonnal együtt a mikolai kastélyhoz tartozott.

Drugfalva. L. Dragovcz a.

Drugolincz. (**Drugulevcz.**) Drugolyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Drugulewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Drugovcz. Drugowcz. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. — Ma puszta Drugovcze néven, nem messze Otoktól, Komletinczi mellett. (Szerémm.)

Dubovik. L. Dobojk alakban.

Dugulaz. Poss. Dwgwlaz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletincezi kastélyhoz tartozott.

Duk(e)csafalva. L. Dok(e)csafalva alakban.

Dukincz. (Dulincz.) Dobintz. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Dulyncz, Dukincz al. nom. Farkasthorok. (1437—8: Dl. 13208. 13216. 13437.) Dwkynch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Dwkynch. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Dumbó. L. Dombó néven.

Durecz. Poss. Dwrecz. (1477: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott.

Dvorancz (puszta). Pred. Dworancz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Dvorano(v)cz. Duoranouch. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott. — Azonos vele az 1506-ban a Garaiak birtokában fölmerülő: Dwornyak. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.)

Dvornyák. L. Dvorano(v)cz a.

Ebél. Ebeel. (1400: Kismart. llt. 32. EE. 319., 1402: U. o. 48. A. 15.) Verével együtt említik.

Edesfalva. Edesfalwa. (1437: Muz. llt.) Szőcs m.-városhoz tartozott.

Egyefalva. Poss. Egefalua. (1381: Dl. 6829.) A mai Nustar (Szerémm.) táján feketett.

Egyházas-Dombó. L. Dombó a.

Egyházasfalu. Poss. Eghazasfalu. (1480: Dl. 18313.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt.

Elefánt. L. Alifánt alakban.

Elekfalva. Elekfalua. (1395: Dl. 8028., Horváti majd Garai birtok.

Elevejáró. Villa Eleueyarew. (1299: Zichy okmt. I. 94.) Eleueyaro. (Nemesi névben. 1390: Dl. 7649.) Eleue Jaro. (Hasonlókép. 1443: Dl. 13706.)

Ellyefő. L. Hillyefő alakban.

Ell(y)ésfalva. Elesfalua. (1353: Anjouk. okmt. VI. 67.) Elyesfalwa. (1437: Muz. llt.) Elesfalwa. (1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz., 1487: Muz. llt.) Részben Gaboshoz tartozott, részben az aranyani Józsa családé volt. (Úgy látszik: *egy* helységről van szó.) — A mai szerémmegyei Nustar vidékén feküdt.

Emre-Paka. (Emrehovcz.) L. Paka a. Pozsegamegyében.

Emrehovacz. Emrehovacz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt. — Úgy látszik *nem* a Diakovártól nyugatra eső (pozsegamegyei) mai Imrievezi értendő. (V. ö. Paka a. Pozsegamegyében.)

Endre-vajda-falva. Poss. Endreuaydafalua. (1398: Dl. 8370.) A Nekeseieké volt.

Endréd. Poss. Endred. (1426: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 27.) Irőg szomszédságában feküdt.

Erdőfark. L. Erdőszád a.

Erdőszád. a) 1427-ben Pozsegamegye ék. részében egy: Erdewzad-i János nevű nemes szerepel. (Dl. 33560.) Tán valkó- vagy pozsegamegyei helységről van szó, mely a pápai tizedlajstromban a pozsegamegyei főesperességben: Herdoso, Erdewasd alakban föltűnő plébániával lehet azonos. (Páp.

tíz.-l. 242. 268. l.) — *b*) 1439-ben Boró szomszédosai közt egy: Erdewzad-i Pál fia György és egy erdewzad-i Torma András nevű nemes is megjelent. (Dl. 13437.) — *c*) Poss. Erdeuzad. (1351: Kismart. lt. 32. C. 117.) Erdewzad. (1435: Muz. ltár.) E helység 1351-ben a Bátmonostori Töttös birtokába jutott. 1435-ben pedig részben Hermanvárához tartozott és egy külön kisebb uradalomnak volt feje, melynek testét: Preznotincz, Dobrotincz, Dvoranócz, Sirkincz, Budosincz, Malvasa, Demitrócz, Bekesovcz és Kukancz helységek képezték. Ezek közül Malvasa a mai Malavasiczának felelhet meg, Erdeviktől nyugatra, s így Erdőszád alatt a mai Erdevik lenne értendő, Szerémmegye közepe táján, a Fruska-Gora déli lankáján. Ez esetben megfelelne a marchiai főesperesség: Erdefark, Heredefork, Herdefark, Herduferch — nevű plébániájának. (Páp. tíz.-lajstrom. 269. 282. 301. 305.)

Eresz(t)vény. Locus ville Freztuen. (1298: Árpádk. uj okmt. XII. 617.) Poss. Ereztuen. (1360: gr. Zay cs. lt. A. 10.) Erezwen, Erezthwen. (1453: U. o. B. 37. és A. 23.) Szent-Péter vidékén (a Száva mentén) feküdt.

Ermán(y). L. Tót-Ermán(y) a.

Fábiánfalva. Fabianfalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Falbertfalva. (Falberttelke.) L. Boz(z)lásnál.

Farkalincz. L. Farkasfalva a.

Farkasfalva. *a*) Poss. Farkasfalua. (1395: Dl. 8028.) Pred. Farkasfalua. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. A mai Forkusevczi-nek felel meg, Gorjantól dk. (Verőczem.) — *b*) Villa Farkalinch al. nom. Farkasfalva. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott, tehát a mai szerémmegyei Nustar vidékén kereshető.

Farkastelke. L. Farkasvölgy a.

Farkastorok. Farkasturuk. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Farkastorok. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastélyhoz tartozott. — Mászor Dukincz (Dulincz) név alatt szerepel. (L. ott.)

Farkasvár. Poss. Farkaswar. (1477: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott.

Farkasvölgy. Poss. Farkaswlgh *et* Farkazteleke. (1404: Dl. 8938.) Ekkor megy át e két birtok a Hosszúbácsiak kezéből a Marótiakéba. A mai Szerémmegyében, hihetőleg Bacsincze és Morovity vidékén feküdtek.

Farkfalva. Farkfalwa. (1404: Dl. 8938; 1469: Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben, mint a hűtlen Zsámboki János birtokát a Marótiakéba; 1469-ben azonban a Zsámbokiaknak még mindig vannak itt részeik.

Fatyalcz. Fatyalcz. (1437: Dl. 13116.) A németi Lorántfiaké volt.

Fecskefalva. Fechkefalwa. (1435. Muz. ltár.) Hermanvárához tartozott.

Fejéregyház. Feieryghaz. (1275: Tört. társ. letét.) Poss. Feyerreg haz. (1404: Dl. 8938; 1477: Dl. 34309.) Ma Bela Czrkva néven pusztá Racsa mellett nyug., a Száva partján. (Szerémm.)

Fekete-v(i)téz-háza. Villa Feketeuvtezhaza. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Fel-Somogy. L. Somogy(i) a.

Felsőfalva. Felsewfalw. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához ez időben két ily nevű falu is tartozott.

Felső-Gyermek-sziget. L. Gyermek-sziget a.

Felső-Peretincz. L. Pereti(n)cz a.

Felső-Petrös. L. Petrös a.

Fentőfalva. Fentewfalua. (1404: Dl. 8938.) Geregmező, Atya sat. helységekkel együtt említik.

Ferdefalva. Ferdefalua. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Figlóc. Fyglloch. (1404: Dl. 8938.) Geregmező, Atya sat. helységekkel együtt említik.

Figykovcz. (Fitykovcz.) Figkowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Filpevölgye. (Filpucze.) Phylipwelge in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Phylepvelge. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Fylpwche. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Filetincz. Fyletinck. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastély tartozékai közt Sz.-Mártonnal együtt sorolják föl.

Filg(e)vár. Fylgouar. (1339: Haz. okmt. V. 113., 1366: Dl. 5451.) Philgwar. (1416: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1517. n. 21. Zágrábban.) Fylgewart. (1443: Dl. 13706; 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025; 1482: Dl. 18650.) Leginkább (valkómezei) nemesek nevében fordul elő. — A mai Nustar, Antin, Tordincei stb. vidéken feküdt. (Szerémm.)

Filipfalva. L. Filpe(s)falva a.

Filipo(v)cz. Philipowcz, Philipocz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Filpe(s)falva. Fylpefalwa. (1417: Dl. 10555; 1467: Muz. llt.) Philpusfalwa. (1417: Dl. 10627.) Philpefalwa. (1443: Dl. 13706.) Philpesfalwa. (1487: Muz. llt.) Tán (a mai szerémmegyei) Kórógy vidékén feküdt. Részben (1487.) az aranyani Józsaé volt. Hihetőleg ennek felel meg az 1461-ben nemesek nevében fölmerülő: Philipfalwa, Phipfalwa. (! Dl. 15591.)

Folberttelke. (Folbertfalva.) L. Boz(z)jánál.

Forró. Forrow. (1399: gr. Zay cs. llt. D. 33.) Ivánka-Szent-György táján feküdt.

Fuloncz. Fulonck. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Fülpösfalva. L. Filpe(s)falva alakban.

Fizeg. (Füzeg.) Fizeg, Fyzeg, Fyzegh, Fyzig, Fyzec. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 281. 301. 304. 307.) Ma Vizity, Iloktól dk. (Szerémm.)

Gabonyás. (Gabanyás. Gamanyás.) Terra nobilium de Gamanyas. (1296: Árpád. új okmt. X. 233.) Gabanyas. (1417: Dl. 33546. 10555.) Gabonyas. (1447: Dl. 14050; 1480: Dl. 18438; 1491: Dl. 33454.) A kórógyi uradalommal volt határos. (1296.)

Gabus. Poss. Gabos. (1437: Muz. lltár.) 1437-ben mint a magbanszakadt Alsáni János birtokát a Tallóczyiak kapták. Hozzá tartoznak ekkor: Milyenfalva, Szabadság, Czvekfalva, Györgyfalva, Szerovecz, Ellyésfalva, Gedefalva helységek, Vecsefalva pusztája és Sz.-Mihály helység részei. — Gabost e néven ma is megtaláljuk a Vuka déli partján, Vinkoveztől ény. (Szerémm.)

Gacsály. (Gatály.) Gachal, Kysgachal. (1437: Muz. lltár.) Szőcs m.-városához tartoztak.

Gacsál(y)falva. (Gatályfalva). Poss. Gachalfalva. (1398: Dl. 8301—2; 1399: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 7. Zágrábban.) Geregmező sat. helységgel együtt említik. A mai Morovity, Grk sat. vidékén feküdt. (Szerémm.)

Gajalja. Poss. Gayalya. (1387: Dl. 7309.) Pred. Podgaycz. (1447—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok volt.

Galibarfalva (puszta). Pred. Galibarfalva. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Galosecz. Galosecz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Gálosfalva. Galosfalva. (Nemesi névben 1421: Dl. 33554.) Poss. Galosfalva. (1494: Dl. 20235—6.)

Galsincz. (Gavsincz.) Galsynch. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Gawsincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelcei kerülethez) tartozott. — Ma Gasinczi, Diakovár mellett ny.-é. Verőczemegyében.

Garab. Garab, Karab, Karob. (Páp. tiz.-l. 267. 280. 290. 302. 304. 307.) A valkói főesperességben sorolják fel. (A későbbi Grabolczy-val vagy Grabovcz-czal lehet azonos.)

Gardo(v)cz. Gerdowcz. (1437: Muz. lltár.) Gardocz, Gardowcz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. 1446-ban: Sardocz. (! Pesty, i. m. I. 357.)

Gatály. L. Gacsály néven.

Gatályfalva. L. Gacsályfalva néven.

Gátfalu. (Gátfalva. Gát.) Gach, Gad, Kad. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 290. 302. 308.) Gaachfalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Gaathfalw. (1401: Dl. 33531.) Gath, Gaath. (1404: Dl. 8965; 1437: Dl. 13116; 1458: Dl. 34213; 1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Gátfalu. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Gathfalw. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Gathfalwa. (1487: Muz. llt.) Vámhely volt s a mikolai kastélyhoz, Berzéte-monostorához (1401.), és (1506.) Szlakoveczhoz tartozott; részben pedig köznemesi birtok volt. — Nustar és Jarmina vidéken feketett. (Szerémm.)

Gebárt. (Gebárd.) L. Gibárt (Gibárd) alakban.

Gedefalva. Gedefalwa. (1437: Muz. llt.) Gaboshoz tartozott.

Gegetincz. Gegethyncz. (1487: Muz. llt.) Az aranyani Józsa családé volt.

Gelegye. Poss. Gelegee. (1395: Dl. 8028.) Pred. Geregyr al. nom. Gelethyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. Sz.-Lőrincz és Apáti táján feküdt.

Gelétfalva. Gelethfalwa. (1404: Dl. 8938; 1471: Muz. lltár.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; 1471-ben azonban még mindig a Zsámboki cs. birtokában találjuk.

Geletincz (puszta). L. Gelegye helys. a.

Gerdo(v)cz. L. Gardo(v)cz alakban.

Gerecz. Gcuich, Gerech. (Páp. tiz.-l. 244. 281. l., az asszuági főesperességben.) Poss. Gerech et alia Gerech in districtu Iwankazenthgyurgh. (1399: gr. Zay cs. llt. D. 33.) Gerecz. (1455: Dl. 33806.) A mai Ivankovo táján (a melyhez tartozott) keresetjük. (Szerémm., Nustártól ny.-dny. V. ö. Páp. tiz.-lajstr. 244. 281. l.)

Geregmező. Gyrekmezev. (1275: Tört. társ. letét.) Geregmezu. (1398: Dl. 8301.) Geregmezew. (1404: Dl. 8938.) Kerckmezew. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Mint az atyai Szár, majd a Kükei és Vér családok birtoka ment át kir. adományul a Marótiak kezére. 1484-ben Marót vár sorsát követte. 1399-ben: Magyarmező (l. itt) tartozott hozzá. — Ma Grk, Morovity mellett dk. (Szerémmegyében.)

Geregyer (puszta). L. Gelegye helys. a.

Gergelyfi-Istvánfalva. (Gergyanocz.) Gregerfystfanfalua in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Gergyanocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (a verhevnai kerülethez) tartozott.

Gergerfalva. (Gergelyfalva.) Gergerfalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapközi Bothos családé volt. — 1390-ben a Szeglaki család birtokában merül föl egy: poss. Gergurfalua (Dl. 7649.); 1487-ben az aranyani Józsa cs. birtokában egy: Gergelfalwa (Muz. llt.); 1494-ben pedig az Ör(s)i (Daczó) Lénárt birtokában egy Gergerfalwa. (Dl. 20235—6.) — Ma Szerémmegyében: Antin és Tordinczi közt, a Vuka f. északi partján találunk egy Gergely nevű pusztát, mely tán az aranyani Józsa-féle Gergelyfalvával ugyanegy.

Gerincz. Poss. Gerynch. (1435: Dl. 11859.) Szent-Szalvátorhoz tartozott.

Getfalva. Gethfalwa. (1462: Gr. Draskovics cs. llt. f. 25. n. 8.) A Tallóczyaké volt. Hihetőleg azonos az 1394. évből ismeretes Gyudfalvával.

Gibafalva. L. Gyobafalva alakban.

Gibárt. (Gibárd.) Gybard, Kybarch, Ginbard. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 300. 305. 307.) Gebarth. (1370—79: gr. Zay cs. llt. B. 80.) Gybard, Gebard. (1420: Dl. 33552.) Gybarth. (1466: Dl. 16381.) Ma Gibaracz, Erdeviktől nem messze ny.-nyd. felé. (Szerémm.)

Gilvás. Gylwas. (1403: Dl. 33538; 1421: Dl. 33553.)

Girlinocz. Gyrlynocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Gledenfalva. Gledenfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Glogonác. Glogonacz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Glosancz. Glosanch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mai Nustar vidékén feketett. (Szerémm.)

Glosszia. Glossya. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Godinocz(i). (Godenocz.) Godenowcz. (1437: Muz. llt.) Godinowczy, Godynowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városához tartozott.

Godofafalva. (Godojecz.) Poss. Godoyafalua. (1409: gr. Festetich cs. keszthelyi llt.) Pred. Godoyech. (1435: Dl. 11859.) Szent-Szalvátorhoz tartozott; a mai Verőczemegye ény. vidékén feküdt.

Gogóc. Poss. Gogocz. (1492—96: gr. Zay cs. llt. D. 45.) Kuzminieczsal sat. együtt sorolják föl.

Golincz. Golyncz. (1506: gr. Zay cs. lt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Goszdasinecz. Gosdasynch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Gozdasynch, Hozdasynch, (1491: Dl. 33451. 33454.) A borói kastélyhoz tartozott.

Gosz(i)lati. Gozylathy. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletincezi kastélyhoz tartozott.

Goszpodinecz. (Goszpogyinecz.) Gozpodinecz in distr. Kundorthia. (1422: Dl. 11187.) Gozpodyncz. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4.) Gozpogincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Goszpodinecz (puszta). Pred. Gozpodyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt. Pucsa környékén terült el.

Görögmező. L. Geregmező alakban.

Grabarja. (Graberja.) Graberya in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Grabarya. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4.) Graberya. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Grabolezi. (Grabovezi.) Grabowczy, Graboczy, Grabolczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. (V. ö. Garab helys. a.)

Grabovcz. Grabouch. (1435: Muz. ltár.) Hermanvárához tartozott. (V. ö. Garab helys. a.)

Grabsafalva. Poss. Grabsafolua. (1299: Zichy okmt. I. 93.)

Gradincz. Gradyncz. (1437: Muz. lt.) Gradyncz, Gradyns. (1476: Tört. társ. letét.) Vervárához majd Atak városhoz tartozott.

Gradistye. Gradysthye. (1506: gr. Zay cs. lt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Gragyancz. Gradyanch. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Grubetinfalva. (Grubetenfalva.) Grubetenfalwa. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben a Szabó Károly kivon. szerint: Grubethinfalva. (Tört. Tár. 1890. 116. 117. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban még mindig a Marótiaké.

Grubsi(n)cz. Gurbusynch. (1364: Dl. 5288.) Grubsycz. (1484: Orsz. lt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

G . . lyancz. G . . lyancz. (1437: Muz. ltár.) Szöcs városhoz tartozott.

Gunya. Gwnya. (1428: Muz. ltár.) Gunya. (1464: Dl. 32847.) Eredetileg (pl. 1428-ban) Alsáni birtok volt. — A boszniai Brecskával szemközt fekszik, a Száva partján. (Szerémm.)

Gurbusincz. L. Grubsi(n)cz alakban.

Gyabafalva. L. Gyobafalva alakban.

Gyála. Gyala. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Nagyfaluval együtt említik.

Gyánfalva. L. Divankovecz a.

Gyante. (Gyanta.) Gantha. Eccl. B. Marie Virginis de Ganthe. Eccl. Kagante B. Marie. Gance. (Páp. tiz.-lajstr. 268., 280., 290., 302.) Gyanthe (1379: Dl. 6600; 1482: Dl. 18615.) Gyanthe. (1404: Dl. 8938; 1469: Tört. Tár. 1890. 116. l.) Gyantha. (1458: Dl. 34213—4.) Gantha. (1469: Dl. 15382—3.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; de Zsámboki-részek később is voltak benne. — A valkói főesperesség területén

feküdt; tehát a mai szerémmegyei Sarengrádtól Morovityig és a Szávaig húzott vonaltól nyug. kereshetjük.

Gyeczefalva. Villa Gyechefolua. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárdfiaké volt; a mai Morovity, Kukujevcezi és Grk vidékén feküdt. (Szerémm.)

Gyermek-sziget. Poss. Kysgermekzygeth és Felsewgermekzygeth. (1363: Dl. 5213.) A Duna mentén, Boró vidékén feküdt. (Szerémm.)

Gyerke(m). (Gyerken.) L. Györkem (Györken) alakban.

Gyerki. Poss. Gyerky. (1480: Dl. 18313.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt.

Gyobafalva. Gyabafalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Gyahafalva. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860.—7.) Gibafalwa, Gybafalwa, Gyobafalwa. (1488—9: Dl. 13208., 13216., 13437.) Jobynch. (1481: Dl. 18522., 24850.) Zobynch. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481., 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Gyodfalva. L. Gyudfalva alakban.

Győs. L. Diós alakban.

Győrefalva. Poss. Gurefalua. (1395: Dl. 8028.) Pred. Gywrincz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. (L. Horváti helys. a.)

Györghfalva. a) Gywrghfalua. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Szent-Lászlóval együtt a szántai Laczkfi cs. birtokai közt sorolják fel. — b) Gergfalwa. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s (a szerémmegyei) Kórógy környékén feküdt. — c) Gyurghfalwa. (1437: Muz. llt.) Gabos tartozékai közt sorolják föl. — Mind e három falu nagyjából egy vidéken feküdt tehát s azért az is meglehet, hogy egyugyanazon helység részeit kell értenünk. — d) Azaz: Kis-Györghfalva. Lásd: Gyurkovcz a.

Györke(m). (Györkőm. Györken.) Poss. Gywrkem. (1416: Dl. 33545.) Gywrkw. (Nemesi névben. 1417: Dl. 10555.) Gwrkw. (Hasonlókép. 1417: Dl. 10627.) Poss. Gyurken, Gewrkum. (1417: Dl. 33546.) Gywrkw. (1439: Dl. 13437.) Gywrkym. (1461: Dl. 15591.) Gyerken. (1465: Dl. 16259.) Gerken. (1481: Dl. 18521—2.) Gywrke. (1493: Dl. 20056.) Gyerwke. (1493: Dl. 20056.) Mikola vidékén kereshetjük.

Györkfalva. Gyurkfalua. (1409: gr. Festetich cs. keszthelyi llt.) Gewrgewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Sz.-Szalvátorhoz tartozott; a mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt. — Tán megfelel a mai Gyuricsina palacsá nevű helynek, Borovo és Trpinya között.

Gyudfalva. Poss. Gyudfalua. (1394: Dl. 7985.) A mai szerémmegyei Nustar és Borovo vidékén feküdt. (Szerémm. — V. ö. Getfalva a.)

Gyurafalva. Gyuraffalua. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Gyurgyevcz. L. Györkfalva néven.

Gyurgyicsfalva. (Gyurgyityfalva.) L. Gyurkovcz a.

Gyurincz. Gywrincz. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Gyurincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelczei kerülethez) tartozott.

Gyurincz (puszta). L. Győrefalva néven.

Gyurketincz. Gyurkethinch. (1406: Dl. 9199.) A boszniai káptalané volt; Diakó vidékén feküdt, úgy látszik Gara (a mai Gorján) felé. (Verőczem.)

Gyurko(v)cz. *a*) Gywrkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Gywrkowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott. — *b*) Gywrkowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott. Megfelelni látszik e helységnek az 1422-ben ugyane vár tartozékai közt a verhevnai kerületben fölsorolt: «Kysgiurgfalua», és tán az 1474. évi: «Gywrgyczfalua» is. (Dl. 11187. és Tört. társ. letét.)

Gyurkovity-szelo. Gywrkowgyhzelo, Gywrkowyzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Gyümölcsény. Gymulchen, Gumulchen, Jumilchin. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 282. 301. 307.) Gymelchen. (1410: Br. Révay cs. llt. Szerém. II. 2.) A marichiai főesperességben, a mai szerémmegyei Iloktól d. elterülő vidéken feküdt. (1410-ben az Ujlakiaké.)

Halápfalva. (Halábfalva.) *a*) Villa Halaphfolua. (1323: Dl. 33572.) A mai szerémmegyei Vukovártól nem messze dél felé feküdt. — *b*) Poss. Halaphfalua. (1398: Dl. 8301. 8302.) Halabfalwa. (1423: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1519. n. 31. Zágrábban.) Atya, Görögmező sat. helységekkel együtt, mint 1398-ig az Ajnárdfiak, ezután a Marótiak birtokát említik. A *mai Morovity, Grk sat. vidékén feküdt*, Szerémmegyében. (1399-ben: Halazfalwa. Orsz. Lltár. N. R. A. f. 1514. n. 7. Zágrábban.)

Halapnya. Poss. Hlapona. (1395: Dl. 8028.) Pred. Halapnya. (1477–8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok.

Halasz. Halaz. (1480: Dl. 18313.) Erdődhöz tartozott s annak környékén feküdt.

Halászfalva. L. Halápfalva: *b*) a.

Halmos. Halmos. (1437: Muz. lltár., 1476: Tört. társ. letét.) Vértvárhoz majd Atak városhoz tartozott.

Halmos. (**Halmas**). Halmas. (1364: Dl. 281.) Halmos. (1337: Anjouk. okmt. III. 358., 1427: Fejér, X. 6. 860–7., 1438–9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Holmos. (1481: Dl. 18522. 24850.) Halmos. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — A mai Borovo és Pacsetin közti vidéken feküdt. (Szerémm.)

Halyag. (Halyeg.) Halyag in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Halyeg. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Hamzo(v). (Hamzó.) Poss. Hamzow. (1477: Dl. 34309.) A racsai erőséghez tartozott. 1275-ben az itteni vár-helyet vagy várromot (locus castris Hamzo) említik. (Tört. társ. letét.) A mai Racsa és Grk vidékén feküdt, mely tájon, Racsától ék., a Boszut folyó déli partján, ma az *Amzon* nevű dűlő őrzi nevét. (Szerémm.)

Haránfalva. L. Hranafalva alakban.

Harapk(ó). Harapk. (1453: Dl. 14661.) Harapko. (1455: Dl. 14942.) A (Garaikkal egy vér) Bothos család birta, (mely e helységről nevezte magát), majd az András halála után leányai és ezek férjök. (L. Ivánka-Sz.-György vár a.) 1455-ben az itteni várhelyet (locus castelli) is említik. — Ugy látszik Kórógy táján, a mai Verőcze és Szerém megyék határvidékén feküdt.

Haraszt(i). Poss. Harazthy. (1430: gr. Zay cs. llt. P. 4.) Harasthy. (1453: U. o. A. 23.) Harazth. (1484: U. o. A. 34.) Ma Harasztin, Eszékttől ddny. (Verőczem.)

Hargo(v)cz. Villa Hargoch. (1364: Dl. 5288.) Marót város vidékén fektetett.

Harsány. Ily nevű falut kapott birtokul Imre hercegtől (1231.) majd IV. Béla királytól (1244.) Valkóvár város. (Fejér, III. 2. 237., IV. 3. 79. V. ö. U. o. IV. 1: 315.) A mai szerémmegyei Vukóvár mellett ddk. kereshetjük.

Hásságy. Hasyag. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Husag. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Hassagh. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Hashagh. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott; Borótól ny.-dny. felé feküdt. (V. ö. Anjouk. okmt. VI. 66.)

Haszafalva. (Haszafalu.) Hasaffalu. Hasafalwa. (1398: Dl. 8301. 8302; 1471: Muz. llt.) Hazaffalua. (1403: Dl. 33774; 1420: Dl. 33552; 1444: gr. Zay cs. llt. B. 45.) Hazafalua. (1404: Dl. 8938; 1456: gr. Zay cs. llt. B. 56.) Berekszó vidékén feküdt. (Bizonyára: így és nem Házasfalvának olvasandó.)

Hatancz. Hathanch. (1433: Dl. 12530.) A Kőrógyiaké volt.

Hatin(o). Hatino. (1437: Muz. lltár.) Hathyn. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott.

Hatis(s)a. L. Hotisincz alakban.

Hedre(h). (Hedrehfalva. Hèderfalva.) Hedruh. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Villa Hedruh. (1398: Dl. 8319.) Forum comprovinc. in villa Hereh. (1402: Dl. 33535.) Hedrehfalva. (Nemesi névben. 1421: Dl. 33554.) Hedrech. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Hedreh. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Horyh. (1481: Dl. 18522. 24850.) Poss. Hederfalwa. (1484: Dl. 18958.) Hery. (1491: Dl. 33451. 33454.) Részben a mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. 1427-ben kőtemplom állt benne Sz.-Margit tiszteletére. Ugyanekkor vámját is említik. — Valkóvárral volt határos.

Hegyfalu. Poss. Hegfalu. (1353: Anjouk. okmt. VI. 66.) Monostor (ma Nustar, Szerémm.) vidékén feküdt. 1464-ben a Tallóczyak birtokában ugyane tájon említenek egy: Heghfalu helységet. (Gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) Ilihetőleg ugyanez a falu értendő.

Hellyefő. L. Hillyefő alakban.

Henczfalva. Henchfalua. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Henincz. Henyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zág-rábban.) Marót várához tartozott.

Henyefalva. Villa Henyefolua. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárdfiaké volt; a mai Morovity és Grk vidékén feküdt. (Szerémm.)

Here(h). L. Hedreh alakban.

Her(e)ksincz. Heregsyncz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Herxynch. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Herxyncz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Herén(y). (Herin.) Heren. (1275: Tört. társ. letét, 1404: Dl. 8938; 1469: Tört. Tár. 1890. 116. I.) Heryn. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Részben az atyai erősséghez tartozott.

Heri. L. Hedre(h) alakban.

Herkácsfalva. Herkachfalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt.

Herkano(v)cz. (Herkenovcz.) Hertonowcz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Herkanocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Herkenovcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Ma Hrkánovczi, Verőczemegyében, Diakovártól nyd.

Herman. Villa Herman. (1263: Fejér, IV. 3. 138.) Herman. (Nemesi névben. (1421: Dl. 33554; 1439: Dl. 13437; 1454: Dl. 33946.) Poss. Herman. (1470: Dl. 33485. 33623; 1489: Dl. 33496.) Részben a grabarjai Beriszlóké volt. A mai verőczemegyei Dopszin vidékén feküdt. (Inkább a mai Szerém-megye felé.)

Hermanfalva. Hermanfalwa. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Herman-Szent-György. Hermanzenthgurg. (Nemesi névben. 1421: Dl. 33554.) Hermantól meg kell különböztetnünk.

Hernaszlav. L. Cserneszlófalva alakban.

Herszinircz. Herzynircz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Hertelincz. Herthelyncz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Hillyefő. Helyefeu. (Nemesi névben. 1379: Dl. 6600.) Ilyefew. (1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050.) Ellyefw. (1458: Dl. 34213—4.) Hilythfew. (1481: Dl. 18483.) Hylliefew. (1480: Dl. 18538.) Hyliefew. (1482: Dl. 18615.) Részben az atyai erősséghez tartozott.

Himba(-falva). Poss. Himbafalua. (1395: Dl. 8028.) Pred. Hymba. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok.

Hítvano(v)cz. Hythwanocz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Hlamerjevcz. (Hlemejevcz.) Hoamirowatz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Hlemeyewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Hlameryewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Hlapacz. Hlapacz. (1428: Muz. lltár.) Az Alsáni-féle Száva-menti birtokokkal volt határos.

Hlaponya. L. Halapnya néven.

Hlapotincz. Hlapotyncz. (1437: Muz. lltár.) Hlapot(h)incz, Hlapothyncz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. 1446-ban: Lapotincz. (Pesty, i. m. I. 357.)

Hlapovcz. Hlapowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Hlapo(v)cz. (Hlapje.) Hlapouch in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Hlapocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Hlapye. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Ma Lapovczi, Levanszka Varostól dk. (Verőczem.)

Hoamirovacz. L. Hlamerjevcz alakban.

Hori(h). L. Hedre(h) néven.

Horvát. Poss. Horwath. (1478: DL. 18051; 1480: DL. 18313. 18350. 18438.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt, mint egy 1480. évi oklevél írja: szemközt a bácsmezei Szond-dal. (Ma Szonta.)

Horváti. Terra *cruciferorum* nomine *Croac* a castro de Walkoy exemta, *contigua terre eiusdem domus . . . magna villa.* (1238: Fejér, IV. 1. 108.) Pred. *Urvati cruciferorum.* (1244: Theiner. Vet. mon. slav. mer. I. 298. l.) Hurnasy, Hurachi, Choruti, Arroad. (Páp. tíz.-l. 245. 270. 299. 314. l.) Horwaty. (1387—8: DL. 7309.) Horuathy. (1395: DL. 8028; 1408: Fejér, X. 4. 660.) Curia in Horuathy. (1432: Haz. okmt. VII. 453.) Horwathy. (1477—8: DL. 18145; 1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Horváti majd Garai birtok. — Fekvésének szabatos meghatározása nehéz, de rendkívüli haszonnal jár Diakó város egész vidékének s főleg a boszniai püspökség valkómezei birtokainak topográfiájára nézve. Az *1244. évi határjáró levél.* mely a Diakóvárott székelő boszniai püspök *Bleзна* (később: Berezna) és *Diakon* (később: Diakó, Diakovár) nevű birtokainak (s ez által e püspökség valkómezei dioecesisének) határát leírja, a Száva-menti Bród vidékétől ék. felé: Tomiczán és Nevnán (utóbbi ma: Levanszka Varos) át Garáig (ma: Gorjan) halad, innen dk. felé pedig az Ilzene folyó völgyét jelöli meg a püspökségi birtokok határául. E folyó a mai *Josava*, a Bitynek északról egyik mellékfolyója. (Diakovártól nem messze kelet felé.) E folyótól keleti irányban, nem nagy távolságban, egyebek közt: «*Nagfalu*» és «*Urvati*» — később a Horvátiak majd a Garaiak birtokában sokat emlegetett Nagyfalu és Horváti, mindenik egy-egy nagyobb uradalom központja. Csak miután e helyeken áthaladt, nevezi meg a határ-levél további határokul a Bity és Cladanch folyókat, melyeket: Bity és (ennek mellékfolyója:) Kladavacz néven odább ddny. ma is megtalálunk. Azután ismét a Száva következik, valahol Jaruge-től nyugotra, mert e helység Árki néven (1506.) szintén a Garaiaké volt. Az *1477—8. évi nagy Garai-Szécsi-féle osztály-levél* hasonlóképp Gara vidékéről kiindulva halad Nagyfalu és Horváti felé, még pedig Kese és Korotna (ma Kesinczi és Koritna) helységeken át (mely tájon feküdt valahol, mint látszik, Nagyfalu is) és úgy ér Horváti-hoz, melynek környékén: *Paszakovcz*, *Gyurincz* és *Vagyincz* helységeket nevezi meg. A Josava völgyétől kel., a Bitytől északra, moesáros vidéken találjuk ma: Gyurgyanczi helységet, Paszkovci pusztát és Vagyinczi helységet; minthogy az ugyanitt szomszédos Vrbiczát más középkori oklevélből (szintén mint Garai birtokot) ismerjük, Horváti alatt nem érthetünk mást, mint a mai: *Ó-Mikanovczit*, mely Mikanovcz(i) néven egyáltalában nem fordul elő a középkorban. — A pápai tizedlajstrom az asszuági főesperességben sorolja föl, mely tehát egész idáig lenyúlt. Az említett 1477—8. évi nagy osztály-levél az e birtokban föllállított vejszéket mint külön jövedelmi forrásokat jelöli meg, főleg a Száva áradásai alkalmával. A Száva folyó tehát, bizonyára a Kladancz és Bity mentén (utóbbi folyó ugyis sásost jelent) egész idáig felnyomult olykor. Különbözik Mikanovcz mellett délre ma is találunk egy Blato nevű tót. — Kötemploma és kőtornya 1477—8-ban omladozóban volt. 1506-ban vámját is említik; heti-vásárait pedig már a XIV. században. (Pesty, i. h. 295. l. — L. bővebben: «Boszniai püspökség Magyarországon» cz. értekezésben. Századok. 1893. évf.)

Horvatka. Horwathka. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt. Úgy látszik a mai Dopszin és Koprivna táján feküdt, Verőczemegyében, Eszéktől d.

Hoszasincz. L. Goszdasincz alakban.

Hosszú. (? Oszijó ?) Poss. Noghozyo, Kyzhozyo. (1404: Dl. 8938.) Szabó K. kivonata szerint 1469-ben: Nagy- és Kis-Hosszú. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; előbbieknél azonban még 1469-ben is voltak benne részeik.

Hosszú-Bács(i). Hyzyubach. (1365: gr. Zay cs. llt. B. 20.) Huzyubach. (1370—79: U. o. B. 80., 1389: Muz. llt.) Huzywbachy. (1377: Pesty, i. m. I. 296., 1480: gr. Zay cs. llt. A. 30.) Hwzywbach. (1428: U. o. B. 38.) Hozywbach. (1441: U. o. B. 43.) Baach. (Nemes névében. U. o.) Hozzywbach. (1441: U. o. B. 42., 1507: U. o. B. 72., 1515: U. o. B. 76.) Bachy. (1456: U. o. B. 56.) Hozwbachy. (1445: U. o. B. 47., 1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Vámszedő- és hetivásáros hely volt. Részben köznemesek (főleg a Hosszubácsi és Szentpéteri cs.) birták, részben (1484.) Marót várához tartozott. A Morovitytól ék. eső mai szerémmegyei Bacsincze-nek felel meg. — Hihetőleg ugyanegy ezzel az 1314-ben fölmerülő vámbhely; *villa Bachy* is. (Haz. oklt. 187.) Ezenkívül 1398-ban ugyane vidéken egy: *«Kisbach»* nevű birtok tűnik elénk, a mint épen átmege az Ajnárdfiak birtokából a Marótiakéba.

Hosszúfalu. Hozywfalw. (1387: Dl. 7309; 1477—8: Dl. 18145.) Hozyofalu. (1395: Dl. 8028.) Hosczyufalu. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Horváti majd Garai birtok. — Úgy látszik Nagyfalu környékén feküdt. (Mai verőczemegyei területen. V. ö. Horváti helys. a.)

Hosszú-Lovász(i). L. Lovász(i) a.

Hotisincz. (Hotissa.) Halisza. (! ? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Hatissa, Hatysa. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Hothysynch. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Hranafalva. Haranfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Szranafalva. (! ? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Hranafalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Hrani(s)zlavcz. Hranizlawcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Hraszticz. Poss. Hrashtycz et Hrazthowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — A mai Rasztovicz és Rasztovicza pusztáknak felel meg, Stitár közelében é. (A Száva mentén; Szerémmegyében.)

Hrasztovcz. L. Hraszticz helys. a.

Hropko(v)cz. Hropkouch ultra fluv. Bazavize. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott s (Hermanvárától azaz a mai Vukovár vidékétől tekintve) a Baza vizén túl feküdt. (Szerémm.) Baza vize a mai Boszut folyónak felel meg, mely Czernánál (Szerémmegye) veszi föl e nevet s először Vukovárig északnak vág, majd innen merészen délkeleti irányba kanyarodik s Boszut falunál a Szávába ömlik.

Huholcz. L. V(u)kocz alakban.

Hursinafalva. Hursynafolua ultra fluv. Baza. (1303: Anjouk. okmt. III. 538., 1338: U. o. 541.) A Száva mentén, a mai Szerémszék területén feküdt. (V. ö. Hropkovcz helys. a.)

Hualesincz. Hwalesyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Ibrán(y). (Ibrám.) Terra Ibran. (1280—86: Haz. oklt. VI. 317.) Ibram, Ibran, Ibron. (Páp. tiz.-lajstr. 267. 280. 290. 302. 304. 308.) Ibraan. (1323: Dl. 33572.) Poss. Ibran, Ybran. (1346: Anjouk. okmt. IV. 578., 1367: Dl. 5569; 1458: Dl. 34214.) Ibram. (1402: Dl. 33535; 1481: Dl. 18521—2.) Vására hely s részben az Elefánti vagy Alifánti családé volt. — Vicsadal vidékén feküdt. (Vukovártól déli irányban. Szerémm.)

Iker-Szent-Péter. (Ikerd. Ikörd.) L. Szent-Péter a.

Iklód. Iclod. (1366: Dl. 5451.) Iklod. (1447: Dl. 14050.) Tarddal, Kórógygyal, Bapatával, Benczenczel sat. volt határos; tehát a mai Szerémszék vidékén feküdt.

Ilk. Poss. Ilk. (1308: Dl. 1726.) Nustar, Dálya, Erdőd sat. vidékén (ma Szerém és Verőczem.) feketett.

Illyefő. L. Hillyefő néven.

In(n)akfalva. Innakfalwa. (1478: gr. Zay cs. llt. C. 19.) A Vitéz cs. előnévéből ismerjük. Talán valkómezei falu volt.

Ipolit(-falva). Villa Ipoliti. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Dobsza vidékén feküdt.

Ipol(t)falva. Ipolthfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Ipolfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Ireg. (Irög.) Irygh. (1322—7: Dl. 33736; 1323: Dl. 33575.) Irugh, Irugd. (Páp. tiz.-lajstr. 290. 301. I., a valkói főesperességben.) Irugh. (1363: Dl. 5213; 1394: Dl. 7985; 1412: Dl. 9935.) Irwgh. (1386: Dl. 7182; 1406: Kismart. llt. 47. M. 17., 1417: Dl. 10627; 1481: Dl. 18522. 24850.) Wrwgh. (1386: Dl. 7182.) Iruug. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Irewg, Iregh. (1438: Dl. 13208; 1439: Dl. 13216.) Irwg. (1439: Dl. 13437.) Iregh. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott s eleinte a rokon Iregi és Mikolai, később az Iregi, Garai és lendvai Bánfi családoké volt. — A Duna mellett, Boró közelében feküdt.

István-Szudia-falva. Ystwanzudiafalwa in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Izstrug. Izthrwg. (1446: M. Tört. Tár. IV. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Itó. Poss. Itho. (1480: Dl. 18313; 1499: Dl. 20821.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt.

Ivahontelke. Iwathontheleke. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Ivánfalva. Iwanfalwa. (1433: Dl. 12530; 1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Kórógy táján, Baranya- vagy inkább Valkómezejében feküdt, Eszéktől déli irányban. (Ma Verőczem.)

Ivanovcz. (Ivánfalva.) Iwanfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Iwanouch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Iwanowcz. (1438—9: Dl. 13208. 13216.

13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott. — Vukovár és Vinkovcze vidékén feküdt. (Szerémm.)

Ivanovcz. Iwanowch. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. — Ugy látszik a mai Jankovczinak felel meg, Vukovártól dny. (Szerémm.)

Ivanócz. Iwanoch. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben (Ivanócz) azonban még mindig a Zsámbokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.)

Izinozi. Izinci, Izynczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Izsákfalva. Isaakfalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Izsár. Villa Isar. (1275: Tört. társ. letét.) Atyához (később város) tartozott.

Izsó(-falva). Villa Isou. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142.) Dobsza vidékén feküdt.

Jagodincz. Villicus de Jagodynch. (1434: Dl. 12587.) Diakóvár vidékén feküdt s úgy látszik a boszniai püspökség birtoka volt.

Jakabfalva. *a*) Villa Jacobfolua. (1351: Dl. 33601.) Poss. seu villa Jacobfalua, Jacabfalua. (1361: Dl. 33608; 1383: Dl. 33740.) Poss. Jacabfalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Gara⁷ birtok volt. — A XIV. században Ujlakhoz (Gara m.) számították. A mai Gorjántól k.-dk. felé fekehetett. (Verőczem.) — *b*) Jakabfalwa. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt. 1697-ben még: Jakabfalva néven ismerik. (Smičiklas, i. m. 62. l.) Ma Jákófalva, Eszéktől d. Verőczemegyében. (Antunovacztól é.) Jakabfalwa. (1487: Dl. 19311.) A budavári prépostság és a jakabfalvi Törököké volt. Szintén valahol Kórógy, Szöllősat. vidékén (mai szerém- vagy inkább verőczemegyei területen) feküdt, s így meglehet, hogy *a*) alatti Jakabfalva részei értendők, annál is inkább, mert *e* prépostság (ugy látszik) a Kórógyiak birtokaiból kapott (ezek kihalása után) részeket.

Jak(a)lovcz. (Jaklevcz.) Jakalowcz és distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Jaklyowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Jaklewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Jakobovcz. *a*) Jakobowcz. (1437: Muz. lltár., 1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott. — *b*) Jacobowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott.

Jáma. Hyama, Jaina, Jama. (Páp. tiz.-lajstr. 279. 289. 301.) Poss. Jama. (1348: Orsz. lltár, fasc. 1509. n. 1. Zágrábban; 1424—28—40: Br. Révay cs. llt. Valkó. I. n. 4. 5. 6. 8.) Jama. (Nemesi névben. 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025. — V. ö. Századok. 1875. 36. l.) Erdőd, Dálya sat. vidékén fekehetett. (Ma Szerém- és Verőczem.)

Jardán. Jardan, Jordan, Chordan, Bardan. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 289. 301.) Poss. Jardan. (1377: Fejér, IX. 5. 229.) Pacsintával volt határos; tehát a mai Szerémmegye ény. zugában, Pacsetin szomszédságában ék. feküdt. (1697-ben: Jordan néven említik. Smičiklas, i. m. 53. l.)

Jarinfalva. (Jarinovcz.) Jarynfalua. (1398: Dl. 8301. 8302.) Jarynowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Jarum(p)na. (**Jaromna. Jaronna-Szent-Miklós.**) Poss. Jarumpna. (1324: Anjouk. okmt. II. 130.) Jaronnazenthmiklos. (1455: Dl. 33806.) Jaromna. (1484: gr. Zay cs. llt. A. 35., 1488: U. o. A. 38.) 1324-ben kő-templommal Sz.-Miklós tiszteletére. — A mai Jarmina-nak felel meg, Szerémmegyében, Nustartól ny.

Jelen(-falva). Locus ville Jelun. (1298: Árpádk. új okmt. XII. 617.) Jelenfalwa. (1453: gr. Zay cs. llt. B. 37. és A. 23.) Szent-Péter vidékén (a Száva mentén) feküdt.

Jém. Villa Jeem. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) A Mikolaiaké volt. Hásságy, Lipolcz sat. vidékén feküdt.

Jenke. Jenke, Denche, Henke, Jenka. (Páp. tiz.-lajstr. 267. 279. 290. 302. 304. 307.) Forum generalis in villa Jenke. (1355: Dl. 33604.) Poss. Jenke. (1364: Dl. 281.) A XIV. században vásáros hely volt. — A mai szerémmegyei Borovo és Pacsetin közti vidéken feküdt. (Tán a Pacsetin melletti mai Jendek pusztának felel meg?)

Jeszkovcz. Jezkowcz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Jobincz. L. Gyobafalva alakban.

Jordán. L. Jardán alakban.

Kajtafalva. Kaytafalua. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Kajtornafalva. Kaytornafalwa. (1437: Muz. llt.) Szőcs városához tartozott.

Kalotincz. (Kalatincz.) Kalothyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Kalathyncz. (1503: gr. Zay cs. llt. A. 50.) Marót várához tartozott.

Kámánd. (Kamand. Kamond.) Kamarid, Kamond, Kamand, Karmanc. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 298. 305. 307.) Poss. Kamand. (1404: Dl. 8938; 1429: gr. Zay cs. llt. D. 39., 1449: U. o. B. 52., 1480: U. o. A. 30.) Kemend. (1456: U. o. B. 56., 1481: U. o. B. 63.) A mai szerémmegyei Bacsincze-től d. a komonta-i pusztá őrzi emlékét. (Morovitytól ék.)

Kamár. L. Komár alakban.

Kaniszlófalva. Kanyzlofalwa. (Nemesi névben. 1458: Dl. 34213—4.)

Kanota vagy **Kanatincz, Kalatincz.** (Kanata.) Kanatha. (1404: Dl. 8938; 1429: gr. Zay cs. llt. D. 39., 1441: U. o. B. 43.) Konatha. (1428: U. o. B. 38.) Kanotha. (1444: U. o. B. 45., 1456: U. o. B. 56., 1480: U. o. A. 30.) Kanathyncz. (1481: U. o. B. 63.) Kalathyncz. (1507: U. o. B. 72., 1515: U. o. B. 76.) Hosszubácsi majd Szentpéteri (sat.) birtok. — A mai szerémmegyei Bacsincze közelében feküdt. (Morovitytól ék.)

Kantorovcz. Kanthorowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiaké volt.

Kaplat. Kaplath. (Nemesi névben. 1458: Dl. 34213—4.)

Kaporna. Coporna, Kaparna, Kaporna, Kapurna, Koporna. (Páp. tiz.-l. Ortway, i. m. I. 265.) Poss. Kapurna. (1352: Anjouk. okmt. V. 544.) Kaporna. (1364: Dl. 5332; 1469: Dl. 32365.) A Kőrógyiaké volt s kétségkívül a mai Verőczemegye területén fekvő Koprivna-nak felel meg (Eszéktől d.), melyet még 1697-ben is Kaporna-nak neveznek. (Smičiklas, i. m. 41. l.)

Karácsontelke. (Karácsonfalva.) Poss. Karachonteleke. (1404: Dl. 8938.) Geregmező, Atya sat. helységekkel együtt említik 1404-ben. — Kétségkívül megfelel az Ajnárd-fiak birtokában 1275-ben föltűnő: Charachunfolua-nak,

mely Racsa (város) és Görögmező (ma Grk) vidékén (ma Szerémm.) feküdt (Tört. társ. letét.)

Karatna-Szent-János. L. Szent-János helys. a.

Karatna(-Szent-Miklós). Karachnazenthmiclos. (1395: DL 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Azonos lehet ezzel a Garaiai birtokában 1478-ban fölmerülő: Korothna. (DL 18145.) — Ezenkívül azonban ugyane tájon már 1300-ban említenek egy: Karachna nevű helységet, s 1443-ban köznemes nevében: Karathna szerepel. (1300: Árpádk. új okmt. X. 385., 1443: DL 13706.) Egy vagy két falu értendő-e, pontosan eldönteni bajos lenne. (V. ö. még: Sz.-János azaz: Karatna-Sz.-János a.) Annyi azonban bizonyos, hogy egyedül a Diakovártól ék. eső mai Koritnára (és környékére) gondolhatunk. (V. ö. Horváti helys. a.)

Kardos. Kardos. (1398: DL 8301; 1471: DL 1721; 1481: DL 18483; 1482: DL 18615.) Kardws. (1404: DL 8938.) Az atyai erősséghez tartozott. — A mai Sarengrad és Tovarnik vidékén feküdt. (Szerémm.)

Karesev. Karesev, Karsew. (1476: T. társ. letét.) Alak városhoz tartozott.

Karnincz. Karninch. (1395: DL 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Nagyfaluvall együtt említik.

Kasarovez. L. Kosárfalva néven:

Kasza(-falva). L. Koza(-falva) alakban.

Kaszine. Kazyne. (1481: DL 18522. 24850.) Kasyne. (1491: DL 33451. 33454.) A borói kastélyhoz tartozott.

Kasztincz. Kazthyncz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Kasztójafalva. Kaztoyafalua. (1364: DL 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Kaza(-falva). Vagy: Kasza(-falva). — L. Koza(-falva) alakban.

Kecse(j)nye. (Kehinye.) Kerene, Kerchene, Cherehene. (Páp. tiz.-lajstr. 267. 279. 301. l.) Kochynce. (1423: DL 11414.) Kechynye. (1439: DL 13437; 1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62., 1472: DL 34307.) Kecheynye. (1454: DL 33946.) Naghkechynye, Kyskechynye. (1484: gr. Zay cs. llt. A. 34.) Keczenye. (1491: DL 33454.) Polgárrival (Palagarral) volt szomszédos, s így a mai Szerémmegye é.-ny. sarkában Pacsetin vidékén feküdt. Az 1697. évi összeírás szerint dél felé feküdt Daly-tól vagyis Dályától. (Kechine. Smičiklas, i. m. 48. l.)

Kedhely. Pervenitur ad. Iluv. Zawa, circa villam . . . Kedhel. (1338: Anjouk. okmt. IV. 542.) Poss. Keedhel. (1454: DL 14883.) A vizközi Alifántiaké volt; a Száva mentén, a mai Morovity táján (Szerémm.) feküdt.

Keg(y)falva. (Kégyfalva.) Kegfalua. (1402: DL 8755.) Berzéte-monostorához tartozott.

Kelemen. Kelemen. (1343: Anjouk. okmt. IV. 314., 1469: DL 16024; 1473: DL 16025.) Valkómegyei nemesek nevéből ismerjük.

Kelgyes(-Kórógy). (Kölgyes.) Kuelges. (1296: Árpádk. új okmt. X. 213.) Gelges, Golges, Kelges, Kewlhec, Kuldies. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 266.) Oppidum Kewlges. *Kórógy várával együtt említve.* (1539. Orsz. Lltár. Kolosmon. konv. irat. III. fiók. Valkó.) Bizonyára az 1469-ben említett: Kelges Korogh értendő. (L. *Kórógy a*)

Kelöd. Kyskelewd. (1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Kelwd. (1506: Br Révay cs. llt. Bodr. II. 24.) Sz.-László (ma Laszlovo Verőczemegyében) táján feküdt.

Kéménd. (Kemend.) Azaz: Kámánd. (Kamand). — L. ez alakban.

Kemetincz. Kemethyncz, Kemethincz. (1437: Muz. llt., 1476: Tört. társ. letét.) Vervárához majd Atak városhoz tartozott. — Hihetőleg a mai Komletinczi értendő, Otok mellett kel. (Szerémm.)

Kend-Csapa. L. Csapa m.-városnál.

Kenderes. Kenderes. (1377: Fejér, IX. 5. 229., 1443: Dl. 13706; 1482: Dl. 18615.) A mai Szerémmegye ny.-é. vidékén kereshetjük.

Keng(y)efalva. L. King(y)efalva néven.

Kercsenye. L. Kecse(j)nye alakban.

Kerczanovcz. Kerczanowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg act. fasc. 1526. n. 42. Zág-rá-bban.) Marót várához tartozott.

Kerekmező. Értsd: Geregmező. L. ez alakban.

Keresztestelke. Poss. seu predium Kerezthestheleke. (1336: gr. Zay cs. llt. D. 27.)

Keresztur. a) Kerezthwr. (1433: Dl. 12530.) A Kórogyiaké volt. — A mai Verőczemegye területén, Eszéktől ddk. kereshetjük. — b) Keresthwr. (1333: Dl. 33580.) Kerezthwr. (1455: Dl. 14942.) A harapkői Bothos családé volt.

K(e)risfalva. Krisfalva. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Kerisfalwa, Kyrisfalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13216.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Kerna. Kerna. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zág-rá-bban.) Marót várához tartozott.

Kerős. Poss. Kerws. (1420: Dl. 33552.) Gibárdal együtt említik.

Kes(s)e. Kesee, Keze, Kesse. (Páp. tiz.-l. 270. 288. 299.) Kese. (Nemesi névben. 1435: Dl. 12743; 1447: Dl. 14050.) Poss. Kesse. (1477—8: Dl. 18145.) Részben Garai birtok volt. — Ma Kesinzi, Diakovártól k.-é., Verőczemegyében. (V. ö. Horváti helys. a.)

Keselyűfalva. (Keselyűtelek.) Poss. Keseleutelek intra metas possessionis Zemes. (1336: gr. Zay cs. llt. D. 31.) Poss. Keselywfalwa. (1439: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1522. n. 29. Zág-rá-bban.) Csákkal együtt említik. (1439.)

Kiczkolcz. Kyczkolcz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Kiksincz. Kyksynch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. Azonos ezzel a Tallóczyai birtokában 1462-ben említett: Kraksynch. (Gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.)

King(y)efalva. Kengefalwa. (1401: Dl. 33531.) Kungefalua. (1402: Dl. 8755.) Kyngefalva. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott.

Királyszállása. Poss. Keralzalasa. (1398: Dl. 8370.) A Nekcseiek tartottak ekkor hozzá jogot.

Kirsa. Kyrsa. (1406: gr. Zay cs. llt. D. 35.) Valkó megyei kir. ember nevéből ismerjük. — Tán a mai Vinkovci táján feküdt.

Kisasszonyfalva. (Kis-Asszonyfalva). Kysazonfalwa. (Nemesi névben. 1443: Dl. 13706.)

Kis-Bács. L. Hosszú-Bács(i) a.

Kis-Beletincz. L. Beletincz a.

Kis-Belin. L. Belin a.

Kis-Béllye. (Kis-Bellye.) L. Béllye a.

Kis-Bold. L. Bold a.

Kis-Borjevcz. L. Borjevcz b) a.

Kis-Dél. L. Dél a.

Kisfalu(d). — a) Kwsfalu, Ewsfalu, Wyfalu. (! 1394: Dl. 7955.) Kisfalud. (1394: Dl. 7985; 1401: Dl. 33531; 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott. — b) Kysfalw. (1409: gr. Festetich cs. keszthelyi llt., 1435: Dl. 11859; 1455: Dl. 14942.) Szent-Szalvátorhoz (város) tartozott. (Tán az előbbinek más részei értendőek.) — c) Kisfalwd. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Kórógy vidékén feküdt. — d) Kysfalu. (1364: Dl. 5288.) Kysfalud. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. — e) Kysfalwd. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Kis-Gatál(y). (Kis-Gacsály.) L. Gacsály (Gatály) a.

Kis-Gyermek-Sziget. L. Gyermek-Sziget a.

Kis-Györgyfalva. L. Gyurkovez a.

Kis-Hosszú. (? Kis-Oszijó?) L. Hosszú a.

Kis-Kecsinye. L. Kecse(j)nye a.

Kis-Kelőd. L. Kelőd a.

Kis-Kórógy. L. Kórógy a.

Kis-Leszna. L. Leszna a.

Kis-Lipo(v)cz. (Kis-Lepócz.) L. Lipo(l)cz a.

Kis-Mocsár. L. Mocsár a.

Kis-Oborjancz (puszta). L. Oborjancz (puszta) a.

Kis-Ometa. L. Ometa a.

Kis-Pabar. L. Pabar a.

Kis-Paka. L. Pozsegamegyében: Paka a.

Kis-Papfalva. L. Papfalva a.

Kis-Remete. L. Remete a.

Kis-Rogov(a)cz. (Kis-Rugovcz. Kis-Ragovcz.) L. Rogov(a)cz a.

Kis-Szemes. L. Szemes a.

Kis-Szőcs. L. Szőcs m.-város a.

Kis-Szöllős. L. Szöllős: b) a.

Kis-Ujlak. L. az első Ujlak városnál.

Kis-Vajda (puszta). L. Vajda helys. a.

Kisid(-falva). Kusydfalwa. (1387: Dl. 7323.) Kysidfalua. (1395: Dl. 8028.) Kyssid. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. (1395. 1477—8.)

Kisgnyi. Poss. Kyzgny. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. Szabó Károly kivonata 1469-ből: Kisgún néven sorolja föl, mint még mindig a Zsámbokiak birtokát. (Tört. Tár. 1890. 117. l.)

Kletincz. (Klecsincz.) Klechyncz. (1437: Muz. llt.) Clethyncz. (1476: Tört. társ. letét.) Vénvárához majd Atak városhoz tartozott.

Kletincz(i). (Klecsinci.) Cletinchy. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.) Clechincz. (1446: Dl. 14003.) Clehyncz. (1447: Dl. 14050.) Klethyncz. (1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Klisolcz. Clysolch. (1404: Dl. 8938.) Atya, Geregmező sat. helységekkel együtt említik.

Klokocsevyt. Klokochewyth. (1461: Dl. 33478.) Clokochewygh. (1471: Dl. 33486.) Nemesi névben fordul elő. A régi Valkó- és Pozsegamegye határvonalán feküdt, de mégis inkább Valkó megyéhez sorolható. — Ma Klokocsevik, Pozsegamegyében, Bródtól ék.

Kluancz (puszta). Pred. Klwancz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Klucs. L. K(u)lucs alakban.

Koledras. (Koladras. Koledresevcz.) Koladras in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Koledras. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Koledresewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Kolosevcz. Kolosewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Komár. (Komáron. Komári-Szent-György.) Kamars, Kamar, Lamar, Kumaron. (Páp. tiz.-l. Alapkö. 267. 279. 290. 302. 304. 308.) Poss. Kamar. (1378: Muz. llt.) Komari Zenthgywrgh. Kemari Zenthgerg. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28., 1446: M. Tört. Tár. VI. 28., 1466: Dl. 16381.) Komaron. (1445: Haz. okmt. VII. 465.) Komar. (1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050.) Részben a Lorántfiaké, részben a Tamásiaké volt. — A mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt. (V. ö. Komarovecz.)

Komarovecz. Komarowcz. (1437: Muz. llt.) Szöcs városhoz tartozott. (Azonos lehet Komár-ral.)

Komíncz (puszta). Pred. Komyncz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt.

Komjáti. Komyathy. (1437: Dl. 13116.) A németi Lorántfiaké volt.

Konata. L. Kanota alakban.

Kondorfalva. Kondorfalua. (1398: Dl. 8301-2.) Condorfalwa. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — A mai Szerémmegyében, Tovaruk és Szotin vidékén keresethjük.

Kondortya. (Kondortin.) Poss. Kundorthia in distr. Kundothya. (1422: Dl. 11187.) Kondorthyn. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához tartozott. — A mai (verőczemegyei) Kondritynak felel meg, a szintén Nevnához tartozott: Szelece, Hrkanovezi, Nabrdje sat. közelében. Diakovártól nyd.

Koniszka. Poss. Konizka. (1347: Anjouk. okmt. V. 116.) Magyarmezővel együtt említik.

Konkol(y). Konkol. (Nemesi névben. 1394: Dl. 7985; 1417: Dl. 33546.)

Kontevcz. Konthewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Kopse(no)vcz. (Kopcsenovacz.) Kopchewcz. (1437: Muz. lltár.) Kopchenoucz, Kopchenowacz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott.

Kopcza. Kopeza. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Kordesevcz. Kordesewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Azonos a mai Kordusevci-vel, a szintén e várhoz tartozott Vrhovina tőzsomszédságában, Pozsegamegyében. (Bródtól ék.)

Korincz. Poss. Korinch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz vidékén feküdt. E falunak látszik megfelelni az 1477—8-ban a Garaiak birtokai közt említett: «predium Rozinczy» is. (Dl. 18145.)

Kornisevcz. Kornysewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott. — Ma Krniste néven dülő, Szlakovczi mellett d. (Szerémm.)

Kórógy. (Kórogy. Korogd.) Korongh. (1343: Anjouk. okmt. IV. 352.) Korogh. (1352: U. o. V. 544., 1433: Dl. 12530.) Korogd. (1434: Dl. 12649.) *Kis Korogh, Kelges Korogh, Chazar Korogh.* (1469: Dl. 32365.) Kórógy vár sorsában osztozott. «Kyskorogh» azonban 1487-ben az arányani Józsáké. (Muz. lltár.) — Ma is megvan Korogy (Korodj) néven Eszéktől ddk., Verőcze-megyében. (V. ö. Kelgyes és Császár a. is.)

Koroninczi. Koronynczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Korotna. L. Karatna-Sz.-Miklós és Szent-János helys. a.

Korusevcz. Korwsewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Koruska. Koruska. (Páz. tiz.-l. 269.) Ma pusztá Szuszeztől d. (Az 1528. évi térkép is e néven ismeri.)

Kosárfalva. (Kosarovcz. Kosarevcz.) Kosaarfalva. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Kosarfalva. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Kasorowcz. (1481: Dl. 18522. 24850.) Kosarewcz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. (V. ö. Császár helys. a.)

Kovacsevcz. Kowachewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Kovácsfalva (puszta). Pred. Kowachfalua. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Ko(v)acso(vi)cz. (Kovacsevcz.) Koachowitz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Kowachocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Kowachewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Ková(s)zdi. Kowazdy. (1389: Dl. 7530.) Due Kowazdy. (1411—34: Dl. 26579.) Kowazdi. (1460: Dl. 15465.) Kowasdi. (1482: Dl. 18680.) A mai Verőcze és Szerém megyék határvidékén feketett.

Kovertye. Kouerthy. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Koza(-falva). Kozafolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Kaza. (Nemesi névben. 1417: Dl. 11302.) Kasza. (? 1427: Fejér, X. 7. 860—7.) Koza. Kaza. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Kassafalwa. (Nemesi névben. 1458: Dl. 34213. 34214.) Kozynch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Kozyncz. (1491: Dl. 33451. 33454.) Részben a mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Kozaro(v)cz. Kozarocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Kwzarowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelcsei vagy a kondortyai kerülethez) tartozott.

Kozavcz. Kozauch in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Kozincz. L. Koza(-falva) alakban.

Kozmafalva. Cozmafalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt.

Kölgyes. L. Kelgyes(-Kórógy) néven.

Körtvélyes. Kurthuelus. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Mikola vidékén feketett. — 1337-ben hozzátartoznak: Gyabafalva (Gyobafalva), Péterkefalva, Dienestelke és Orbánosfalva. (Ürbánosfalva.)

Középfalva. (Középfalu.) Keszepfalwa. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben: Középfalu. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámbokiak birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben azonban az előbbiek még mindig földesurak itt.

Közép-Novák. L. Novák a.

Kövesd. Kwuesd. (1400: Eismart. llt. 32. EE. 319.) Kwesd. (1402: U. o. 48. A. 15.) V. ö. a Kövesdi cs. a.

Krabánfalva. Krabanfalua. (1395: Dl. 8028; 1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok.

Kraksincz. L. Kiksincz alakban.

Krászcza. (Krászta.) Poss. Krazcza. (1464: Dl. 33951.) Krastha. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiaké volt. 1507-ben a czevernai kastélyhoz tartozott. — Ma Kraszcsi néven pusztá, Czernától d., a Boszut f. partján. (Szerémm.)

Krazejncz. (Krazeincz.) Krazeyncz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beleincezi kastélyhoz tartozott.

Kreporjevcz. Creporiewecz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Kreskovcz. Kreskowcz. (1428: Muz. lltár.) Az Alsáni-féle birtokokkal határos nemes nevében fordul elő.

Krisev-szád. Crysewzaad. (1437: Muz. lltár.) Crisewzad. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott.

Krivác. Criwacz. (1467: Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Krucsanovczi. (Krutanovczi.) Cruchanowczy. Cruthanowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Krusóc. Krwsocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Ku(c)harfalva. Kwcharfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. (Tán azonos az 1428. évi Kusanczczal?)

Kucsa. Villa Kucha. (1296: Árpádk. új okmt. X. 237.) Csapa vidékén feküdt. — Tán Valkómegyébe sorozhatjuk.

Kucsita. Kwchitha. (1459: Dl. 15383.) Valkómegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Kukancz. Kukanch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott.

Kukavisincz (pusztá). Pred. Kwkawysyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Kukujevcz. L. Kúke(j) néven.

K(u)lucs. Poss. Kwluch. (1395: Dl. 8028.) Pred. Klwch. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz táján feküdt.

Kumano(v)czi. Kwmanowczy, Kwmanoczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Kundortya. L. Kondortya néven.

Kunfalva. Kwnfalwa. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. — Tán ennek felel meg az 1506-ban a Garai cs. birtokában fölmerülő: Kwnowcz

is (gr. Zay cs. llt. C. 29.); 1462-ben kétségtelenül e helység értendő a Talló-
ziak birtokában említett: Kunocz (Kanocz?) a. (Gr. Draskovich cs. llt. f.
25. n. 8.)

Kunl. Kulni, Kuni, Kunni. (Páp. tiz.-lajstr. Orvay-féle magyar. I. 266.
Megfejtés ott helytelen.) Rani. (Páp. tiz.-l. 244.) Poss. Kuni abbatis de Cyc-
dor. (1366: Dl. 5451. — V. ö. Dl. 5512.) Kwny. (1353—1454: Dl. 4157.)
Benczencczel volt határos; tehát a mai Szerémmegye ény. határvidékén feküdt.

Kuniszlófalva. Kunizlófalva. (1364: Dl. 5286.) A Marótiaké volt; Marót
vidékén feküdt.

Kuno(v)cz. L. Kunfalva a.

Kusancz. Kwsancz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kis-
mart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tarto-
zott. (V. ö. Kucharfalva a.)

Kusidfalva. L. Kisid(-falva) néven.

Kusincz. L. Lucsincz helys. a.

Kuzarovecz. L. Kozarovecz alakban.

Kuzmincz. S. Cosme et Damiani. (Páp. tiz.-lajstr. 300. 305. 307. l., a
marchiai főesperességben.) Poss. Kwzmincz. (1492—1496: gr. Zay cs. llt. D.
45.) Ma Kuzmin, Mitroviczától ny.-é., Szerémmegyeben.

Küke(j). Poss. Kukey. (1275: Tört. társ. letét.) Kwke. Kwkey. (1416:
Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 9.) Kwke. (1445: Dl. 33080.) Kwkwewecz.
(1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) A XIII. század-
ban már az Ajnárdfiaké (később: Szár-ok, Kükeiek sat.) volt; majd a Maró-
tiaké lett. 1445-ben Küke néven a racsai kastélyhoz, 1484-ben Kukujevcz
néven Marót várához számítják. — A mai Kukujevcezi, Erdevik közelében
dny. (Szerémm.)

Külyöd. L. Odvarnokföldre a.

Labada. Labada. (Nemesi névben. 1403: Dl. 33538.)

Laczatelke. Lathatheleke. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Ladárfalva (puszta). Pred. Ladarfalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai
birtok volt.

Ladomérfalva. Villa Ladomyrfalwa. (1296: Árpádk. uj okmt. X. 236.)
Csapa vidékén feküdt. Tán Valkó megyébe sorozhatjuk.

Lagota. L. Logota alakban.

Lajnok. Laynok. (1323. 1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.)
Sz.-Lászlóval együtt, mint a szántai Laczkfiak birtokát említik.

Lak. (? Lok.) Leg, Lok, Log, Loqui. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 282. 301. 304.
307.) A marchiai főesperességben feküdt.

Lak (puszta). Pred. Lak. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt. (Az
előbbtől megkülönböztetendő.)

Lanka. Lanka. (1300: Árpádk. uj okmt. X. 386., 1430: gr. Zay cs. llt.
P. 4., 1453: U. o. A. 23., 1483: U. o. A. 33., 1484: U. o. A. 34.) Köznemesi
birtok volt. — Ma egy dülő őrzi nevét, a verőczemegyei Harasztin mellett
kd. — 1471-ben *kastély* is állt itt, melynek ekkor az országgyűlés lerombo-
lását rendelte el.

Lapotincz. L. Hlapotincz alakban.

Lappancs. Lappanch. (1435. Muz. llár.) Hermanvárához tartozott.

Lászlófalva. Poss. Lazlofalua. (1381: Dl. 6829.) A Berzét(h)e családtól a Garaiak kezére került ekkor. — A mai (szerémmegyei) Nustar vidékén feküdt. Közeliében egy szigeten álltak Osztró vár romjai. Ugy látszik tehát a Nustar melletti mai Osztrovót kell értenünk.

Laszlovancz (puszta). Pred. Lazlowanz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

La(v)tosfalva. Lawthosfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Lazarafalva. Poss. Lazarafolua. (1390: Dl. 7649.) A Szeglaki családé volt ekkor. (Tán Lázárfalvával azonos?)

Lázárfalva. Lazarfalua. (1396: Dl. 33530.) Lazaarfalwa (1401: Dl. 33531.) Berzéte-monostorához tartozott.

Laznok. (Lazník.) Laznok. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Laznyk. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelczei kerülethez) tartozott.

Leányrév. Villa Leanrew. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Mikola vidékén feketett.

Leder. L. Lider alakban.

Lékfalva. Lekfalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt.

Lepkőfalva. Lepkofalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Lepo(l)cz. L. Lipo(l)cz alakban.

Lepsén(y)falva. Lypsefalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Lepsynfalwa. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Lesemér. (Lesemer.) Lesemer, Lesomer. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 269.) Lezemer. (1389: Perényi cs. llt.) Lesemer. (1445: Dl. 33080; 1477: Dl. 34309.) A marchiai főesperességben feküdt s a racsai kastélyhoz tartozott. — Ma Lesimir, Szerémmegyében, Mitroviczától é.

Lesiavcz. (Lesiakovcz.) L. Les(ny)akovcz alakban.

Les(ny)akovcz. Leschiawcz in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Leschyacocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Lesnyakowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Leszkovác. Leskowach. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Garai birtok volt.

Leszko(v)cz. Lezkouch. (1435: Muz. llt.) Lyzkowcz. (1462: Gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) Hermanvárához tartozott. 1697-ben még ismerték s: «desertus pagus Lezkovecz, Lezkovacs» néven Vera-tól délre sorolják föl. Dályától dny. Ma Szerémm.)

Leszna. Naghlezna, Kyslezna. (1480: Dl. 18313.) Utraque Lezna. (1499: Dl. 20821.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt.

Letejevcz. Lethewecz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Letinóc. Lethynocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Leve. (Leva.) Lewe, Lewa. (Páp. tiz.-lajstrom. 279. 289. 301. 308.) Lewe. (1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz., 1472: Dl. 34136.) Terpenye

(ma: Trpinya) vidékén feküdt. Tán a Terpenye és Borovo közt elterülő mai Lipa pusztával azonos. (Szerémm. ény. határszélén.)

Levedin. Lewedyn. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Leveld. Leueld. (1404: Dl. 8938.) Atya, Geregmező sat. helységekkel együtt említik.

Leveles. Leweles. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Lezsemer. L. Lesemer alakban.

Lider. (Lidör. Lidrovcz.) Gyduer, Kyduer, Lyder, Lydur, Lydwor. (Páp. tiz.-l. Ortway, i. m. magyar. I. 275.) Lydur. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Leder. (1402: Dl. 33535.) Lydve. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Lyder. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Lydrowcz. (1481: Dl. 18522. 24850.) Lwdrowcz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) borói kastélyhoz tartozott. — Ma Ludvinczi néven puszta, Nustartól é. (Szerémm.)

Liget. Poss. Lygeth. (1377: Fejér, IX. 5. 229.) Pacsinta és Liget-Pacsinta határjárásakor említik. Csakugyan ott feküdt Pacsintától (ma: Pacsetin, Szerémmegyében) kelet felé; 1697-ben mint «desertus pagus Liget» még mindig eleven emlékezetében él a pacsetini-eknek. (Smičiklas, i. m. 53. l.)

Liget-Pacsinta. L. Pacsinta város a.

Lipa. (Liba.) Lyba, Lymba, Lyppa. (Páp. tiz.-lajstr. 281. 300. 304. 307. A marchiai főesperességben.) Ma Ljuba, Iloktól d. (Szerémm.)

Lipo(l)cz. (Lipovcz. Lipócz.) — *a*) Lypoch. (1323: Dl. 33575.) Lypolch maior et minor. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Lypolch. (1364: Dl. 281.) Kislypach, Naglipach. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Kyslypowcz, Naaghlypowcz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Kyslepoeh. (1481: Dl. 18522. 24850.) Naglepoeh. (U. o.) Kyslypowcz. (1491: Dl. 33451. 33454.) Naghlypowcz, Naghlypawcz. (U. o.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — Ma Lipovacsza puszta, Borovo közelében dny. (Szerémm.) — *b*) Lypocz et... Lypolcz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartoztak. — *c*) Lypowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. — Ma Lipovacz, Szerémmegyében (Erdeviktől nyd.), Morovity közelében.

Lipsefalva. L. Lepsén(y)falva néven.

Liszkafalva. Poss. Lyzkafolua. (1338: Anjouk. okmt. 541.) A Száva mentén feküdt, a mai Szerémmegye területén.

Liskó. Lizko, Lyzko. (1323. 1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1435: Muz. lltár., 1439: Dl. 13437; 1470: Dl. 33623. 33485; 1483: gr. Zay cs. llt. A. 33., 1489: Dl. 33496.) Részben Hermanvárához, részben Sz.-Lászlóhoz tartozott, részben pedig köznemesi birtok volt. Kórógy és Sz.-László ma: (Laszlovo, Verőczem., Eszéktől dk.) vidékén feküdt. Meglehet különben, hogy *nem csak egy* ily nevű helység állt e vidéken.

Liskovcz. L. Leszkovcz alakban.

Logota. Lagotha. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.) Logotha. (1472: Dl. 34307.) Nemesi előnévből ismerjük.

Losinócz. Losynocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Lovász(i). *a)* Louasci. (1398: Dl. 8301.) Naglouaz et Tothlouaz. (1404: Dl. 8938.) Hozywlowazy. (1471: Dl. 17271; 1482: Dl. 18615.) Hozywlowaz. (1481: Dl. 18483.) Az atyai erősséghez tartoztak. — Kétségtelenül a mai Lovas-nak felelnek meg, Vukovártól kd., Szerémmegyében. — *b)* Luuaz. (1337: Anjouk. okmt. III. 359.) Lowaz. (1438: Dl. 13208; 1439: Dl. 13437.) Lowazy. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454; 1499: Dl. 20821.) A mikolai illetve (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. Ma Lovas néven puszta, Borovó mellett ény. felé, Szerémmegyében.

Lőka. Lewka. (Páp. tiz.-lajstr. 269. l.) Ma Lovka puszta, Ilok mellett nyug. (Szerémm.)

Lőrinczfalva (puszta). Pred. Lewrynczfalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Lubenfalva. (Lubinfalva.) Lwbyufalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Lubenfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Lucsár. Luchar. (1467: Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Lucsicza. Lwhycha. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Lucsincz. Luchynch. (1404: Dl. 8938.) Kusincz. (Szabó Károly kiv., Tört. Tár. 116. l. az 1469. évhez.) Kétségtelenül ugyanegy helység értendő. — 1404-ben mint a hütlen Zsámbokiak birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké.

Ludrovcz. L. Luder alakban.

Lukácsfalva. a) Lukachfalwa. (1404: Dl. 8938.) Mint a hütlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké: (Tört. tár. 1890. 116. l.) — *b)* Lukachfalwa. (1487: Muz. llt.) Az aranyani Józsa (és dabasi Isti) családé volt.

Lukanócz. Lwkanocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Lukatelke. Poss. Lwkatheleke. (1454: Dl. 14883.) A vizközi Alifántiaké volt. (Azonos is lehet az előbbivel.)

Lukó. Lwko. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Lukuszelo. Lwkwzelo. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Luz(s)ancz. Villa Lusanch. (1422: Dl. 34018.) Luzancz in distr. Kundor-thya. (1422: Dl. 11187) Lwsancz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Lusancz et alia Lwsancz. (Egymástól távol föl-sorolva. 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Egy ily nevű falu a mai Kondrity vidékén feküdt, Diakovártól nyd. (Verőczem.)

Madaras(-falva). Madarasfalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Mont-soros. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Madaras. (1438—9: Dl. 13208. 13437; 1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454; 1495: Dl. 34246.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Maglatfalva (puszta). Pred. Maglathfalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Magyarmező. Magyarmezew. (1275: Tört. társ. letét.) Poss. Magyarmezew. (1347: Anjouk. okmt. V. 116.) Magyarmezew. (1399: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 7. Zágrábban.) A mai Morovity, Kukujevci, Grk sat. vidékén feküdt, de úgy látszik a Baza (ma Boszut) vize felé. (Szerémm.)

Majorfalva. *a*) Maiorfalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórogyiaké volt s Kórogy táján, Baranya- vagy inkább Valkómegyében feküdt, Eszéktől déli irányban. (Ma Verőczem.) — *b*) Mayorfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Malvasa. Malwascha. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhhoz) tartozott. (L. Erdőszádnál.)

Margaréta. Margaretha. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Margitnóc(i). L. Mergotinóc(i) néven.

Mária. Maria. (1427: Fejér, X. 6. 860. 867.) Maria, Marya. (1438—9: Dl. 13216. 13437.) Morynch. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — Ma Marinczi, Vukovár és Nustár között (Szerémm.), ámbár egy Marinovacz nevű elhagyott falut Vera m. északra is ismertek még 1697-ben. (Smičiklas, i. m. 57. l.)

Marincz (puszta). Pred. Maryncz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt; Sz.-Lőrincz környékén terült el.

Markacz. Markacz. (1437: Dl. 13116.) A németi Lorántfiak birtokai közt sorolják föl.

Márfalva (puszta). Pred. Markfalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Márkosi. (Markosi.) Poss. Markosy. (1387—8: Dl. 7309; 1478: Dl. 18145.) Markusy. (1395: Dl. 8028; 1408: Fejér, X. 4. 660.) Horváti majd Garai birtok volt. 1477—8-ban puszta kőtemplom romladozó falaival.

Marko(v)cz. *a*) Markowcz. (1437: Muz. llt., 1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — *b*) Markowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. — *c*) Markowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott. — *d*) Predialis episcopalis de villa episcopali Markowch. (1434: Dl. 12587.) A boszniai püspökségé volt s Diakóvár vidékén feküdt. — *e*) Markocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Markowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelczei kerülethez) tartozott.

Markusfalva. Markusfalwa. (1433: Dl. 12530; 1469: Dl. 32365.) A Kórogyiaké volt s Kórogy táján, Baranya- vagy inkább Valkómegyében feküdt, Eszéktől déli irányban. (Ma Verőczem.) Tehát a mai Markusicza értendő, mely 1697-ben még Markusevecz nevet viselt. (Smičiklas, i. m. 45. l.)

Martincz. Marthyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Mártonfalva. Marthonfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Masztincz. (Masztafalva.) Villa Maztinch. (1351 : Dl. 33601.) Poss. Maztafalua. (1383 : Dl. 33740.) Pred. Mazthyncz. (1477—8 : Dl. 18145.) Garai birtok volt. A XIV. században a Gara melletti Ujlakhoz számították. A mai Gorjántól k.-dk. felé feketett. (Verőczem.)

Mátéfalva. Mathefalwa. (1437 : Muz. llt.) Szőcs városhoz tartozott. Meglehet azonos az ugyane tájon föltűnő Mátyusfalvával.

Mátyusfalva. Mattusfalva. (Másolat után. 1450 : Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz.) Leve vidékén feketett. (V. ö. Mátéfalva.)

Matko(v)cz. a) Matkocz. (1453 : gr. Zay cs. llt. B. 37.) Mathkowcz. (1453 : U. o. A. 23.) Szent-Péter vidékén (a Száva mentén) feküdt. — **b)** Mathkouch. (1435 : Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Medves. (Medvös.) Menddues, Medwd, Medwus, Meddius. (Páp. tiz.-l. 269. 282. 300. 305. 307. l.) Poss. Medwes. (1404 : Dl. 8938.) Medves. (Szabó K. kiv. szerint. 1469 : Tört. Tár. 1890. 116. l.) A marchiai főesperességben feküdt. 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják ; 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké. — Hihetőleg megfelel a mai Megyes (Megjész) pusztának, Kukujevcsitől kel. (Szerémm.)

Melovczí. L. Milovczy alakban.

Merdesincz. Merdessyncz. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczy kastélyhoz tartozott.

Mergotinócz(i). Mergotinochý. (1424 : Kismart. llt. 35. B. 28.) Margytinocz (1446 : Dl. 14003 ; 1447 : Dl. 14050.) Mernythyncz. (1466 : Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Mer(j)enovcz. Merenowcz. (1437 : Muz. lltár.) Merenowcz, Meryenowcz. (1476 : Tört. társ. letét.) Vervárához majd Atak városhoz tartozott.

Merkincz. Poss. Merkyncz. (1477—8 : Dl. 18145.) Garai birtok volt. (Mertinczezel együtt említve.)

Merkovcz. Merkowcz. (1484 : Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Mernitinecz. Azonos : Mergotinócz(i) helységgel. (L. ott.)

Mertincz. (Mercsincz.) Poss. Merchyncz. (1477—8 : Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Merzakovcz. Merzakowcz. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczy kastélyhoz tartozott.

Mihál(y)falva. L. Mikalovicz helys. a.

Mihályi. Locus ville Mihaly. (1298 : Árpádk. új okmt. XII. 617.) Poss. Myhaly. (1360 : gr. Zay cs. llt. A. 10.) Mihalyocz. (1453 : U. o. B. 37.) Myhalocz. (1453 : U. o. A. 23.) Szent-Péter vidékén (a Száva mentén) feküdt.

Mihál(y)o(v)cz. a) Myhalowcz. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott ekkor. — Ma Mihalyevicza néven pusztá, Babinagreda közelében dny. felé, nem messze a Szávától. (Szerémm.) — **b)** L. Mihályi néven.

Mihályszege. Michalzege. (1450 : Muz. llt., 1450 : Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz., 1487 : Muz. llt.) Az aranyani Józsa, Deszki és deszki Fakó családoké volt. — Pacsinta, Tard sat. vidékén feküdt. (Vukovártól ény. felé. Szerémm.)

Mihálytelke. (Mihályteleki.) Villa Myhaltheleky. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) A Mikolaiaké volt.

Mihevocz. (**Mihelyevcz.**) Mitinocz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Mybehowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Myhelyewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Mihotkut (?) Mihothkut. (? 1446: Pesty, i. m. I. 357.) Atakhoz tartozott.

Mikácsfalva. Mykachfalw. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (mint látszik: a kondortyai kertület-hez) tartozott.

Mikalovicz. (Mihalovicz?) Mykalowicz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott. — Tán e helységnek felel meg az ugyane vár tart. közt 1474-ben felsorolt: Myhalfalwa is. (Tört. társ. letét.)

Mikefalva. Mikefalwa. (1406: Dl. 9199.) Jobagiones episcopales de Mykefalwa. (1434: Dl. 12587.) A boszniai püspökségé volt s Diakovár vidékén feküdt, mint látszik éék. felé. (Ma Verőczem.)

Miklósfalva. *a)* Miklosfalwa. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Eszékthől ddk. a mai verőczemegyei Laszlovo szomszédságában feküdt. (Smičiklas, i. m. 41. l.) — *b)* Myklosfalwa. (1437: Muz. llt.) Szőcs városhoz tartozott. Az előbbivel azonos lehet: bár itt más részek értendők.

Mikófaiva. Mykofalwa. (Nemesi névben és előnévben. 1420: Dl. 33552; 1421: Dl. 33554; 1498: gr. Zay cs. llt. D. 12.)

Mikolo(v)cz. (**Mikvalcz.**) Mykolouch in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Mykolacz. Mykolocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Mykwalcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Mikulicz. Mykwlycz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Milasevcz. Mylasewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Milinfalva. (Miliunfalva.) Mylynfalwa. (1435: Muz. lltár.) Mylyenfalwa. (1437: U. o.) Hermanvárához (majd Gaboshoz) tartozott. 1462-ben a Tallócziai birtokában: Miliunfalwa néven említik. (Gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.)

Mil(i)sincz. Mylysyncz. (1437: Muz. lltár.) Milsincz, Mylysyncz, Milisyncz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak várához tartozott.

Milivojezi. (Milivovezi.) Milywoycezy, Milywowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Milkfalva. (Milkovecz.) Milkfalwa. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Mylkfalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Mylkouch. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai illetve (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Milko(v)cz. Milkowcz. (1437: Muz. llt.) Milkocz, Milkowcz, Mylkowcz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — 1446-ban: Milczocz. (!? Pesty, i. m. I. 357.)

Miloradity-szelo. Miloradig(h)zelo, Myloradyg(h)zelo, Myloradithzelo, Nylo-radyghzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Milotity-szelo. (Milolity-szelo.) Milothighzelo, Milothyghzelo, Mylolythzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Milován. Mylouan. (1409: gr. Festetich cs. keszhelyi llt.) Szent-Szalvátorhoz tartozott.

Milovczi. Nelowczy, Nelowczi, Melowczy, Milowczy, Mylowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Milosevcz. Mylosewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Milyenfalva. L. Milinfalva néven.

Mirako(v)cz. Muratowcz in distr. Kundorthia. (1422: Dl. 11187.) Myracocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Murakowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Mirsincz(i). Myrsinchy. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.) Myrsyncz. (1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Mitino(v)cz. L. Miheho(v)cz alakban.

Mitrasevcz(i). (Mitrasevcze.) Nythrasewcz, Nythrasewcz, Mythrasewcz, Mythrasewcz. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Mitvarcz. Mithuarcz. (1275: Tört. társ. letét.) Atyához (később város) tartozott.

Mocsár. Poss. Mochar minor et major. (1389: Dl. 7530.) Utraque Mochar. (1411—34: Dl. 26579.) Mochar. (1460: Dl. 15465; 1482: Dl. 18680.) Nustártól é.-ny. feketett, a mai Szerém- és Verőczemegye határvidékén, s így megfelel az 1697-ben felsorolt: «desertus pagus Mochary, Mochari» helynek, Szarvas és Vera közt, Dályától nyug., és annak az «apertus campus Mochar dictus» nevű mezőnek, mely innen nem messze, Vera és a Duna közt terült el. (Smičiklas, i. m. 57. 59. l.) A katonai térképen is találunk ma e tájon (Tenyétől ék.) egy: Mocsari nevű helyet.

Modronyavölgye. (Modronindol.) Modronyavelge in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Modronyauelge. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Modronindol. 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Monó(h). (Mona.) Moha, Moho, Noho. (Páp. tiz.-l. Ortvay magyar. I. 276.) Monoh. (1443: Dl. 13706; 1482: Dl. 18615; 1491: Dl. 33454.) Mono. (1472: Dl. 34136.) Monach. (1481: Dl. 18521—2.) Mona. (1491: Dl. 33454.) A XV. században köznemesi birtok. — A mai Mohovo? Szerémmegyében, a Duna m., Szotintól kd.

Monoho(v)cz. (Monyahovcz.) Monahoch. (1418: Dl. 33598.) Monohoucz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Monohocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Monyahowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Monyaród. (Monyoród.) Monyorod. (1359—1422: Fejér, X. 6. 592.) Monyarod. (1418: Muz. llt., 1428: Sopr. oklt. II. 119., 1516: Osthyff es. llt.) Az asszonyfalvi Ostfiaké volt. Tard vidékén feküdt. (A mai Szerémmegye ény. határán.)

Monyorós. (Monyarós.) Monyeros. Monyaros. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Monyoros. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454. A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — Ma pusztá, Magyoros néven, Tordinczi mellett dk., a Vuka északi oldalán.

Morincz. L. Mária alakban.

Mosajfalva. L. Musoja néven.

Mos(z)ony. Mosson. (1469 : Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt ; a mai Dopszin táján feküdt, Verőczemegyében, Eszéktől dny. 1697-ben: «Mosson» néven *Dopszától* (ma Dopszin) *nyugotra* sorolják föl. (Smičiklas, i. m. 60.)

Mosztacz. Moztacz. (1437: Muz. llt.) Mozt(h)acz. (1476 : Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott.

Murako(v)cz. (Muratovcz.) L. Mirako(v)cz alakban.

Musoja. Mosayfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Muszela. (? 1427 : Fejér, X. 6. 860—7.) Musoya. (1438: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Mutna. Terra Chyzar: Muthna vocata. (1263: Fejér, IV. 138—142.) Dopsza vidékén feküdt.

Nabergye. (Naborgya.) Poss. et districtus Naburgia. (1422: Dl. 11187.) Naborgya. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nabergye, Naberger. (1467: Dl. 16541. 32873. 33482.) Nabergye. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Ma Veliko- és Malo-Nabrdje, Diakovártól ny.-é, Verőczemegyében.

Nadisfalva. Nadysfalwa. (1467: Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Nagy-Belin. L. Belin a.

Nagy-Berek. Villa Nogberek. (1381: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Nagy-Bold. L. Bold a.

Nagyfalu. Terra cruciferorum Nogfolu. (1244: Theiner. Vet. mon. slav. mer. I. 298.) *Magna villa.* (1311: Dl. 34096.) Magna villa, Noglfolwi, Nogfalu sat. (Páp. tiz.-l. 245. 270. 280. 288. 299. 314.) Nogfalw. (1387: Dl. 7309.) Nogfalu. (1395: Dl. 8028.) Negfalu. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Naghfalw. (1432: Haz. okmt. VII. 453., 1472: Dl. 34136.) Pred. Naghfalw. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok s vámszedő hely volt. Földesurai e czímen 1477—8-ban 10 ft évi jövedelemre számítottak innen. Ugyanekkor kőtemplom és torony is állt benne, de maga a falu néptelen volt. Előbbi jobbágynak (vezeték-) nevei: Horvát, Kálmán, Serfőző, Szvinár, Czarigrad, Bakonyi, Csákány. — Diakovár és Horváti vidékén feküdt. (L. erre nézve Horváti helys. alatt, s v. ö. főleg az 1238. év alatti idézetet u. o.)

Nagy-Hosszú (?). L. Hosszú a.

Nagy-Kecsinye. L. Kecse(j)nye a.

Nagy-Leszna. L. Leszna a.

Nagy-Lipo(v)cz. (Nagy-Lepócz.) L. Lipo(t)cz a.

Nagy-Lovász(i). L. Lovász(i) a.

Nagy-Mocsár. L. Mocsár a.

Nagy-Papfalva. L. Papfalva a.

Nagy-Péter-falva. Nadpeterfalua in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Nagy-Remete. L. Remete a.

Nagy-Rogov(a)cz. (Nagy-Rugovcz.) L. Rogov(a)cz a.

Nagy-Szemes. L. Szemes a.

Nagy-Szöllős. L. Szöllős: b) a.

Nagy-Tagyala. L. Tagyala a.

Nagy-Terpenye. L. Terpenye a.

Nagy-Zombor. L. Zombor a.

Nask(a)falva. (Násfalva.) Naskfalwa — Berzéte-monostora tartozéka. (1401: Dl. 33531.) Poss. Naskafalwa. (Határjáráskor. 1412: Dl. 9935.) Noskfalwa. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Naskfalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Nasfalwa. (1481: Dl. 18522. 24850.) Naasfalwa. (1491: Dl. 33451. 33454.) Részen a mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz, részben pedig Berzéte-monostorához tartozott s a mai (szerémmegyei) Borovo és Vukovár közelében feküdt. (V. ö. 1394: Dl. 7985. és 1417: Dl. 10627.)

Naz(d)ra. Poss. monasterii S. Spiritus Nazra vocata. (1327: Anjouk. okmt. II. 334.) Poss. Nazdra. (1401: Dl. 33531; 1412: Dl. 9935.) Berzéte-monostorához (illetve az itteni kolostorhoz) tartozott. — A Duna mentén, Nustar és Pacsetin közelében feküdt. (Szerémm.)

Nebojsza. Neboyza. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1483: gr. Zay es. llt. A. 33.) Sz.-Lászlóval együtt említik. — Csakugyan ott feküdt Laszlovo (Eszéktől d.) és a Vuka folyó mellett még 1702-ben is. (Smičiklas, i. m. 90. l. Neboiso.)

Nedelistye. Nedelyseye, Nedelistye. (1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050.) A Lorántfiaké volt. — A mai Szerémmegye ény. határvidékén feküdt.

Nelovczi. (Nilovczi.) Helyesebben: Milovczi. — L. ez alakban.

Németfalva. (Németfalva.) Nemethfalw. (1422: Dl. 11187; 1428: Körm. llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nemethfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelczei kerülethez) tartozott.

Németi. (Nempti). Nemepty, Nemethi, Nemiti, Nempti. (*Az asszuágyi főesperességben.* Ortvay páp. tiz.-l. magyar. I. 267.) Nemethy. (1389: Dl. 7530; 1411—34: Dl. 26579; 1460: Dl. 15465; 1471: Dl. 17200; 1474: Tört. társ. letét, 1482: Dl. 18650; 1497: Muz. lltár.) Szántai vagy szántai Laczkfi (1389. 1411.), Kórógyi (1389. 1406. 1411. 1474. előtt), szekcsői Herczeg (1460. 1497.), Bethlen, Grabarjai, gr. Beriszló és gr. Dezső (1471. 1482.), monoszlai Csupor (1474. előtt) és Matucsina (1474.) birtok volt. — A mai Szerém és Verőcze megyék határvidékén, Eszék mellett keletre (Szarvastól nyug.) feküdt. (V. ö. Nempti vár és város a.) — Hihetőleg e helység közelében állt 1482-ben egy pálos kolostor-hely vagy rom (locus claustris), a Dráva partján. (In portu Drawe.)

Nemilovcz. Nemilowch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz környékén feküdt.

Nem(p)csin vagy **Nemcsény, Nem(p)tin.** Nemchen. (1275: Tört. társ. letét, 1482: Dl. 18615.) Nempthyn. (1470: Dl. 17095.) Nemchyn, Nenchyn. (1471: Dl. 17271.) Nemezin. (1481: Dl. 18483.) Az atyai erősséghez tartozott. (V. ö. Nempti város a.)

Nénásfalva. (Nenasevcz). Poss. Nenasfalua. (1395: Dl. 8028.) Pred. Nenasewcz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok volt; Sz.-Lőrincz környékén feküdt. Tán ennek felel meg a páp. tiz.-lajstrom: Naue, Nane nevű plebániája a valkói főesperességben. (267. 279. 290. 302. 304. 308. l.)

Neszenyefalva. L. Nes(z)tenyefalva néven.

Neszt. Nest, Nestd, Nostd, Restdt. (Páp. tiz.-l. 269. 281. 300. 304. 307.)
Ma Nestin, a Duna m., Iloktól kel. (V. ö. Neszt kastély a. és Bácsmegyében :
Pest városnál.)

Nesztelháza. Villa Nestelhaza. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Nes(z)tenyefalva. Nezenyefalwa. (1404: Dl. 8938.) Nesthenyefalwa
(1469: Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát
a Marótiak kapják; 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké.

Nezítity-szelo. Nezythighzelo, Nezythigzelo, Nezythythzelo. (1476: Tört.
társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Nibilfalva. Nyibilfalwa. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki J.
birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké.
(Tört. Tár. 1890. 116. l.)

Nikolasfalva. Nykolasfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához
tartozott.

Niloradity-szelo. Vagyis: Miloradity-szelo. — L. ez alakban.

Nitrasevcz(i). (Nitrasevcze.) Helyesebben: Mitrasevcz(i). — L. ez alakban.

Nosíncz. Nosyncz. (1458: Dl. 34213—4.)

Noszelcz (puszta). Pred. Nozelcz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt.

Nov(á)k. Kwzepnoak. (1398: Dl. 8301.) Nowak. (1481: Dl. 18483; 1482:
Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — Ma Novak, Sarengrad mellett,
közel a Dunához. (Szerémm.)

Novakovcz. — *a*) Nowakowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A cze(ve)rnai
kastélyhoz tartozott. — Ma Novakovacz puszta, Czerna tőzsomszédságában,
dél felé. (Szerémm.) — *b*) Nowakowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szla-
kovci kastélyhoz tartozott. — *c*) L. Ujfalu a.

Nyárádtelke. (Nyárádtelki.) Poss. Naradteleky. (1328: Muz. lltár.) A mai
Boszut alsó folyása és a Száva közti vidéken (Marót és Raesa táján) feküdt.
(Ma Szerémm.)

Ó-Marót. L. Marót m.-városnál.

Oborjancz (puszta). Pred. Kysoboryancz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai
birtok volt.

Obovcz. Obowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zág-
rábban.) Marót várához tartozott.

Obosnicza. (Obsínczi.) Obsinchy. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.) Obos-
nycza. (1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050.) Obesnycza. (1466: Dl. 16381.)
A Lorántfiaké volt.

Obrad. Obrad. (1428: Muz. lltár.) Az Alsáni-féle Száva-menti birtokok-
kal volt határos. (Ma Szerémm.)

Obranovcz. Obranowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovci
kastélyhoz tartozott.

Odolenfalva. Odolenfalwa. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Odvarnokföldre. Poss. Odwarnokfelde al. nom. Kwlywd. (XIV. század:
Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Eszék, Kórógy sat. vidékén feketett.
(A mai Verőcze- vagy Szerémmegyében.)

Okolistye. Okolysthye. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovci kas-
télyhoz tartozott.

Okoszfalva. Okożfalwa. (Nemesi előnévben. 1484: Muz. llt.)

Okovecz. Okowecz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiaké volt.

Okut(y). (Okucs?) Okwth. (1404: Dl. 8938; 1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Ometa. O metha, Kys Ometha. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Ont. L. Ant alakban.

Opojevcz. Opoyewecz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletincezi kastélyhoz tartozott.

Opoj(-falva). Poss. Opoy. (1275: Tört. társ. letét.) Ma Opojevcezi néven puszta, Grktől nyug., közel a Szávához. — Bizonyára azonos ezzel az 1498. évi 34. t.-czikkben említett: Apajocz, fiók-harminczad hely.

Opricza. Oprycha. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Orbán(os)falva. L. Urban(os)falva néven.

Oresavcz. Villa Orchawecz. (1418: Dl. 33548.) Nevna környékén feküdt.

Oreho. Villa Oreho. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárd-fiaké volt s a Baza-közbén feküdt. (Racsa város táján. Ma Szerémm.)

Oreholcz. (Orehovcz. Orehavacz.) Orehowecz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Oreholcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Orchawacz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Oresancz. Oresancz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Oroszl. Wruzy, Orozy. (1295: Árpádk. új okmt. X. 183.) Orozy, Vrwzy, Wruzy. (1343: Anjouk. okmt. IV. 353.) Orozy. (1433: Dl. 12530; 1469: Dl. 32365.) Orozy. (Nemesi névben. 1453: Dl. 14661.) Orozy. (Hasonlókép. 1454: Dl. 33389.) Részben köznemeseké, részben pedig a Kórógyiaké volt; Baranya-vagy inkább Valkó megyében feküdt, Eszéktől délnyug. (Ma Verőczem.) 1697-ben még: Oroz néven ismerték, Eszéktől d., Csepintől (akkor még Csapa) keletre. (Smiciklas, i. m. 62. l.)

Osزدanovcz. Ozdanowecz. (1437: Muz. llt., 1476: Tört. társ. letét.) Várához majd Atak városhoz tartozott. — A mai «Osزدanovacske-livade» őrzi emlékét, Otok határában é. (Szerémm.)

Oszi(j)ó. L. Hosszú (?) alakban.

Osztrigoncz. Oztrigonch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. Horvátival együtt említik.

Osztrosincz. Ostrosyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt. — Ma Osztrosinczi, Podgoracs közelében dny. (Verőczem.)

Otrocskovcz. (Otrocskfalva.) Villa Ochrochfolua. (1275: Tört. társ. letét.) Poss. Ottrochkowecz. (1479: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott s Racsa város (és Grk) vidékén feküdt. (Szerémm.)

Ozoriás. Agrias, Azirias (Ortvay. Páp. tiz.-l. magy. I. 269. nem helyes megfajtéssel.) Ozoriás. (1477—8: Dl. 18145; 1506: gr. Zay cs. llt. 29.) Garai birtok. (Már 1313. óta, a mikor Azarias a neve. V. ö. Pesty, i. h. 268. l.) 1478-ban toronytalan kő-templommal, Szűz Mária tiszteletére. Vármjának évi jövedelmét ugyanekkor 4 frtra becsülték. — A mai Verőczemegye déli vidékén (Gorjan és Paucsje táján) feküdt.

Örös. Poss. Wrus. (1338: Anjouk. okmt. IV. 542, 543.)

Örvényes. Wruenyas. (1404: Dl. 8938.) Ewruenyas. (1470: Dl. 17095.) Ewrwenyes. (1471: Dl. 17271; 1482: Dl. 18615.) Erwenyes. (1481: Dl. 18483.) Az atyai erősséghez tartozott.

Pabar. Villa Pabar. (1298: Árpádk. uj okmt. XII. 617.) Poss seu villa Pobor, Pabar. (1364: gr. Zay cs. llt. A. 12., 1360: U. o. A. 10., 1362: U. o. A. 8.) Poss. Pabar et Kyspabar. (1453: U. o. B. 37. és A. 23.) Vámhely volt s Szent-Péter vidékén — a melyhez tartozott — feküdt. (A Száva mentén. Ma Szerémm.)

Pacsana. Pachana. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Kórógy vidékén feküdt.

Pacsirfalva. Pachyrfalwa. (1481: Dl. 18438; 1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Pahó. Villa Paho. (1364: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Paka. L. Pozsegamegyében.

Palaczkó. Poss. Palaczko. (1477: Dl. 34309.) A racsai erősséghez tartozott.

Pal(a)gár. (Palogár.) L. Polgár(i) a.

Pálfalva. (Pavlovcz.) a) Paulfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Palfalwa. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Pawloch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Pawlowcz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — **b)** Paalfalua. (Nemesi névben. 1403: Dl. 33538.) Paalfalwa. (1435: Muz. lltár.) Részben Hermanvárához tartozott. — **c)** Palfalwa. (1487: Muz. llt.) Az aranyani Józsa családé volt. — **d)** Palfalua. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok volt.

Palina. (Palona.) Kétségtől *több ily nevű helység* volt hajdan e megyében. Nemi *valószínű hozzávetéssel* következésképp csoportosíthatjuk őket: **a)** Polena, Polina — a pozsegai főesperességben, de hihetőleg valkómegyei területen. (Páp. tiz.-lajstr. 241. 268. 314. l.) Ladisl. et Jonas fil. Nicolai fil. Demetrii de Palyna — *ugy látszik* Gara város környékén. (1427: Dl. 11948.) Benedictus fil. Emerici nobilis de Palina — *ugy látszik* ugyane tájon. (1442: Dl. 13664.) Barnabas de Palyna — Nevnával szomszédos. (1454: Dl. 33389.) Castellanus egregii Johannis de Wyzla in *castello suo Palyna*. — Nevna város szomszédjai közt. (1474: Tört. társ. letét.) Mindeme nyomok *ugy látszik egy* helyre, legalább *egy* tájakra: a mai verőczemeyei Gorjan és Levanszka-Varos vidékére (a mai Paljevina?) utalnak. — **b)** Palina — a Horváti-féle birtokokkal (Ujlak, Farkasfalva sat.) együtt a Garaiak birtokába jut. (1395: Dl. 8028.) A mai Forkusevci táján fekehetett, Diakovártól ék. (Verőczem.) — **c)** Polyna — a Nékseieké, a Kórógyiak birtokai táján. (1398: Dl. 8370.) — **d)** Poss. Palona — a körösmeyei Zagylolcze helységgel és a Bakonyiakkal kapcsolatban, kik ekkor mint a kir. jog titkolói tartják kezökön. (1436: Dl. 12958.) — *Castrum Palyna* et porc. poss. Palyna — mint a Bakonyiak birtoka a Váradia és Nagylucseiek birtokába jutnak. (Dl. 18391.) Ez a mai Vinkovci-nak felelhet meg, Szerémmegyében, Vukovártól nyd.

Pan(y)it. Panith. (1263: Fejér, IV. 3. 138—142., 1332: Dl. 33579.) Poss. Panyth, Panith. (1403: Dl. 33538; 1421: Dl. 33553.) Panyth. (Nemesi név-

ben. 1421: Dl. 33554; 1443: Dl. 13706.) A mai Punitovczy-nak felelhet meg, Verőczemegyében, Diakovártól éeny. (Ámbár Podgorács közelében dél felé egy Panyik nevű pusztát is találunk, melynek táján vonult hajdan a baranya-alkómegeyei határ.)

Papfalva. a) Poss. Papfalua. (1398: Dl. 8370.) A Nekkseieké volt. — b) Kispapfalva. Naghpapfalva. (1433: Dl. 12530; 1469: Dl. 32365) A Kórógyiaké volt s Kórógy táján, Baranya- vagy inkább Valkómegeyében feküdt, Eszékttől déli irányban. (Ma Verőczem.)

Papkereke. Poss. Papkerekee. (1395: Dl. 8028.) Pred. Papoczy. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz környékén feküdt.

Pápóczy (puszta). L. Papkereke helys. a.

Papresia. Papresya. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott.

Paradócz. Paradocz. (1458: Dl. 34213—4.)

Parsincz. In Berenkuz villa Parsinch — a Marótiaké. (1364: Dl. 5288.) A mai Morovity vidékén kereshetjük. (Szerémm.)

Paszko(l)cz. (Paszakowcz.) Pazkolch, Pazkoch. (1387—8: Dl. 7309.) Pazakowcz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. (L. *Horváti* helys. a.)

Paszkövcz. Pazkowch. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Patak. Pathak. (1467: Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Pazadasincz. L. Pazdicsfalva alakban.

Pazdicsfalva. Pazdysfolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Pazdofalva. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Pazdichfalva. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Pazadasynch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Pazadazynch, Pazadasynch. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Páznán. Paznan. (1437: Muz. llt.) Szőcs m.-városhoz tartozott, s hihe-tőleg Sz.-László vidékén feküdt. (V. ö. Smiöiklas, i. m. 42. l. és páp. tiz.-lajstr. Ortway-féle magyar. I. 267.)

Peczko(v)cz. L. Balázsfalva néven.

Pegye. (Pegya.) Pega. (Páp. tiz.-lajstr. 304. a marchiai főesperesség-ben.) Pege. (1380: Dl. 33678; 1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Poge. (1380: gr. Zay cs. llt. B. 84.) Pegye. (1404: Dl. 8938; 1441: U. o. B. 43., 1480: U. o. A. 30., 1481: U. o. B. 63., 1507: U. o. B. 72.) Peghye. (1428: U. o. B. 38., 1444: U. o. B. 45.) Hosszubácsi-Szent-péteri-Maróti (sat.) birtok. — A mai szerémmegyei Bacsincze környékén feküdt. (Morovitytól ék.)

Pegyke. L. Pet(y)ke alakban.

Pehvacz (?). Pechwacz. (1474: Tört. társ. letét.) Neyna várához (hihe-tőleg a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Peklend. (Peklyend.) L. Pet(l)end alakban.

Pelhamfalva. (Pelhanfalva.) Pelhanfalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Pelhamfalva. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Plenahowch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Pehanowcz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Pentekfalva. *a*) Penthekfalwa. (1437: Dl. 13116.) A németi Lorántfiaké volt. — *b*) Penthekfalua, Penthekfalwa. (1404: Dl. 8938; 1469: Tört. Tár. 1890. 116. l.) A Zsámbokiaké volt.

Perece. (? **Perepity** ?) Pepech, Perepych, Pereche, Perepich. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 290. 302.) A *valkói főesperesség* plebániái közt sorolják föl. Nem lehet azonos a valkómegei Pereti(n)cz-czel és Pretinczczel, mert ezek már az asszuági illetve pozsegi főesperességek területén feküdtek.

Pereti(n)cz. Peretych. (1387—8: Dl. 7309.) Perethinch. Felsuperethinch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Perjénfalva. Peryenfalua. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt — Marót vidékén.

Perlak. 1473-ban valkómegei kir. ember: Ladisl. Syrgyth de *Perlak*. (Dl. 17464.) Hihetőleg valkómegei helység értendő. Ily nevű plebánia különben a pápai tizedlajstromban is előfordul, a valkói főesperességben. (Porlak, Purlak. 268. 280. 290. 302.) Ugy látszik, a régi Valkómege keleti felében kereshetjük. (A mai szerémmegyei Nenczi táján?)

Peruosevity-szelo. Perwchewighzelo, Perwchewthzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Pervojafalva. Poss. Perwoyafalwa. (1439: Orsz. Lit. N. R. A. fasc. 1522. n. 29. Zágrábban.) Csákkal együtt említik.

Pestyne. Pestyne. (1398: Dl. 8301—2.) Pestyne. (1403: Dl. 33774.) Pesthynye. (1417: Dl. 10594.) 1417-ben Berkkal együtt szerepel.

Peszkovcz. L. Balászfalva néven.

Pesztincz. Pesthinch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Péter-deák-laka. Peterdeaklaka. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Péterfalva. Petherfalwa. (1443: Dl. 13706; 1471: Dl. 17200; 1480: Dl. 18438.) Szatával egy-vidéki nemes ember, majd kir. ember nevében merül föl.

Péterke(-falva). (Pétörkefalva. Peterkincz.) Peturkefalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 357.) Peleche. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Peterke. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Petherkynch. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. (L. Körtvétyesnél is.)

Péter-spán-falva. Peterspanfalua. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Hosszúfalu mellett sorolják fel.

Petkovcz. Pethkowch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Horvátival együtt említik.

Pet(l)end. (Peklend). Pechlend. (1380: gr. Zay cs. lit. B. 34.) Pethleend. (1380: Dl. 33678.) Peklend. (1404: Dl. 8938; 1428: gr. Zay cs. lit. B. 38., 1449: U. o. B. 52., 1456: U. o. B. 56., 1480: U. o. A. 30., 1484: Orsz. Lit. N. R. A. fasc. 1526. n. 42., 1507: gr. Zay lit. B. 72.) Pethend. (1429: U. o. D. 39., 1441: U. o. B. 42.) Pethlend. (1441: U. o. B. 43.) Peklyend. (1444: U. o. B. 45.) Tothbeklend. (1447: U. o. B. 51.) Petlend. (1453: U. o. B. 37.) Hosszú-bácsi-Szentpéteri-Maróti (sat.) birtok. — A mai szerémmegyei Bacsincze környékén feküdt. (Morovitytól ék. felé.)

Pető. Pethew. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (a szvarniczai kerülethez) tartozott.

Petri. Petry. (1401: Dl. 33531; 1402: Dl. 8755.) Petri. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott.

Petrosfalva. (Petrosincz.) Petrusfalua. (1395: Dl. 8028.) Petrosyncz. (1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — A Vinkovczitól ny. felé eső Vogyinczi táján feketett. (Szerémm.)

Petro(v)cz. (Petrolcz.) a) Petrolch. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Petrocz. Petrowcz. (1470: Dl. 33485. 33623; 1489: Dl. 33496.) A szántai Laczkfiaké, majd a grabarjai Berislóké volt. Liskóval, Szent-Lászlóval sat. együtt emlegetik. — **b)** Petrouch. (1435: Muz. lltár.) Petrocz. (1462: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) Hermanvárhoz tartozott. A mai Petrovczinak látszik megfelelni. Vukovártól dny. (Szerémm.) — **c)** 1398-ban, 1481-ben és 1482-ben Atya vár tartozékai közt merül föl egy: Petroch, Petrocz. (Dl. 8301—2. 18483. 18615.) — **d)** 1506-ban Szlakovcz vár tartozékai közt is emlitenek egy: Pethrowcz nevű falut. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.) Meny nyiben értendők esetleg ugyanazon egy falu részei, nehéz eldönteni.

Petrös. (Petres.) Also Petrus, Felsw Petrus. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Észék vidékén feküdt, a mai Verőczemegye területén. 1697-ben: Petrocz, Petres, Petruch néven Észék város és Rétfalu közt (!) ismerték. (Smičiklas, i. m. 55., 61. és 66. l.)

Pet(y)ke. Pethke. (Nemesi névben. 1435: Dl. 12673; 1439: Dl. 13437; 1444: gr. Zay cs. llt. B. 45., 1462: Dl. 15710; 1464: Dl. 15908; 1469: Tört. társ. letét és Dl. 16024; 1473: Dl. 16025; 1507: Dl. 21733.) Peghke. (Hasonló-kép. 1447: Dl. 14050.) Baranya- vagy Valkó megyében, mindenesetre túl a Dráván kereshetjük.

P(i)enahovcz. L. Pelhamfalva néven.

Plugarinvaz. Plugarynwaz. (1474: Tört. társ. letét.) Szent-Szalvátor városhoz tartozott; a mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt.

Pobergye. Poss. Pobergye. (1462: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.) A Tallócziaké volt; a mai Szerémmegye ény. vidékén feketett.

Pobor. L. Pabar alakban.

Podgajcz (puszta). L. Gajalja helység a.

Podluse (puszta). Pred. Podluse. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt; Sz.-Lőrincz környékén terült el.

Podolya. Podolya in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Podolya. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Podela. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Podvovczla. Podwovchya. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Pogye. Azaz: Pegye. — L. ez alakban.

Pókavölgye. L. Paka helys. a. Pozsegamegyében.

Pokoje(v)cz. a) Pokoyecz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt. — **b)** Poss. Pokoyewcz. (1477—8: Dl. 18145.) Kes(s)e mellett sorolják föl a Garai birtokok sorában.

Polena. (Polina.) L. Palina a.

Polgár(i). (**Pologár.**) Palagar. (1329: Anjouk. okmt. II. 431., 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Pargar. (1452: Anjouk. okmt. V. 595.) Palagar, Palgar. (1416: Dl. 10483; 1438: Dl. 13208. 13216; 1439: Dl. 13437.) Palogar. (1417: Dl. 10555.) Palogar *sub iurisdicione banatus Machoviensis*. (1417: Orsz. Litt. N. R. A. f. 1547. n. 45. Zágrábban) Pologar. (1454: Dl. 33946.) Polgar. (1481: Dl. 18522. 24850.) Polgary. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott, de köznemesi részek is voltak benne. 1427-ben kőtemplomát említik Sz.-Márton tiszteletére. — Pacsinta környékén feküdt. (Ma Szerémm.)

Polibo(i)cz. (Polibovez.) Polibotz. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Polyboucz, Palibolcz, Polibolcz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Policska. Polichka. — Oreho-val (l. ott) együtt említik 1275-ben.

Polina. (**Polena.**) L. Palina alakban.

Po(i)tos. Pothos tricesima filialis. (1498. évi 34. t.-cz.) — L. Poltos kastély a.

Pomocsa. Pomochya. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt. — Bizonyára a mai Pomocsin-nak felel meg, Eszéktől dny. Verőczemegyében.

Pón(y)it. L. Pan(y)it alakban.

Popovcz(i). *a*) Popowcz et altera Popowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — *b*) Popowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott. — *c*) Popowczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. — *d*) Popwcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakoveczi kastélyhoz tartozott.

Popregye. Popregye. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Garai birtok volt.

Pordán(y). Pordan. (1330: Anjouk. okmt. III. 1.)

Porecz. (Porecs.) Poreech in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Porecz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Porech. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Por(o)csinfalva. Pursun, Porson. Porsan. (Páp. tiz.-l. 269. 300. 304. 307. A marchiai főesperességben.) Porochnfalua. (1398: Dl. 8301.) A mai Kukujeveczi, Grk sat. vidékén kereshetjük.

Pósafalva (puszta). Predium Posafolua. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Poszkócz. (**Poszkokovcz.**) Poszkotfalva. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Pozkokocz, Pozkokowcz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Bwchkowcz. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Preczeto(v)lcz. (**Preczvetovcz.**) Poss. Preczwethowcz. (1473: Dl. 17464.) Pred. Preczethowlcz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt; Sz.-Lőrincz környékén terült el.

Preczka. Poss. Preczka, que de possessione Palona excisa fore assecuratur. (1436: Dl. 12958.) Részeit a Marczaliak kapták ekkor. (Palonára nézve l. Palina helys. a.)

Premjetolcz. L. Promjetolcz néven.

Presztvotincz. L. Preznotincz a.

Pretincz. (Prehtincz.) Prehtyncz in dist. Swarnicza. (1422: Dl. 11187. Prehtyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Prerthincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Pretoka. Pretoka. (1364: Dl. 5288.) Prethoka. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Preznotincz. Preznothynch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott. — Azoños vele az 1506-ban a Garaiak birtokában fölmerülő: Presthwotyncz. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.)

Pribiszlótelke. (Pribuszlótélke.) Poss. Pribuzloutelek intra metas possessionis Zemes. (1336: gr. Zay cs. llt. D. 31.) Pribizloutheleke. (1336: U. o. D. 27.)

Prohud. Prohwd. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Promjetolcz. (Promlesovcz. Prometevcz.) Prometewth. (1422: Dl. 11187.) Premlyetolcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Promlethowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a kondortyai kerülethez) tartozott.

Protoncz. Protonch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Prozorevcz. (Prozorovcz.) Prozorouch. (1364: Dl. 5288.) Prozorewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Pucsa. Poss. Pwcha. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt. — Ma Bucseje, Podgoracstól d., Verőczemegyében.

Pul(y)a(-falva). Pulafolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Pwlya (1438—9: Dl. 13208. 13437; 1491: Dl. 33451. 33454.) Pwla. (1481: Dl. 18522. 24850.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Purbis(sa)falva. Purbisfolua ultra fluv. Baza. (1303: Anjouk. okmt. IV. 538.) Purbyssafolua. (1338: U. o.) A Száva mentén, a mai Szerémszék területén feküdt.

Racsa(-falva. Racsincz). Racchyafolua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Racha. (1364: Dl. 281., 1427: Fejér, X. 7. 860—7.) Rachcha. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) Rachynch. (1481: Dl. 18522. 24850.) Bachyncz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott s Dombóval volt határos.

Rádafalva. Radafalwa. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Rádafalva. (Radefalva.) Poss. Radefalua. (1356?—1383: Dl. 33740.) Poss. Radafalwa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt; a XIV. században Ujlakhoz (Gara m.) tartozott.

Radanaczi. Radanachy. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Radenov(ajcz). Radenowcz. (1437: Muz. llt.) Radenowcz, Radenouacz. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott.

Radinócz. Radinocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Radkvölgye. (Ratkvölgye. Radkovecze.) Rathkvelge in distr. Werbewna. (1422 : Dl. 11187.) Radkweige. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Radkowchye. (1474 : Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — A mai Ratkovdol pusztának felel meg, a pozsegamegyei Vrhovínától é. felé, Verőczemegyében. (Diakovártól ny.)

Radol(-falva. Radulfalva.) Radol. (1406 : gr. Zay cs. llt. D. 35.) Radolfalua. (1435 : Dl. 12743.) Radolfalwa. (1453 : Dl. 14661.) A mai Szerémmegye határszélén, Vinkovci táján feketett.

Radomincz. (Radamíl.) Poss. Radamil. (1395 : Dl. 8028.) Pred. Radomincz. (1477—8 : Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz táján feküdt.

Radonyafalva. Poss. Radonyafalwa. (1404 : Dl. 8938; 1469 : Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; a Zsámbokiaknak azonban még 1469-ben is voltak benne részei.

Radovancz. Radowancz. (1422 : Dl. 11187; 1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (a kondortyai kerülethez) tartozott.

Radovity. (Ragyevity.) Radowyth. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Ragewigh. (1474 : Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a verhevnai kerülethez) tartozott.

Ragovcz. L. Rogov(a)cz néven.

Ragyevityfalva. Ragyewighfalwa. (1474 : Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. Megkülönböztetendő : Ragyevity (**Radovity**) helységtől.

Ra(s)zasztincz. Razazthincz. (1481 : Dl. 18483.) Razazthyncz. (1482 : Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Ratinócz. Rathynocz. (1446 : M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Ravaszvár. Rauazwar. (1437 : Muz. lltár.) Szőcs városhoz tartozott.

Razoháta. (Razuháta.) Razuhacha. (1424 : Kismart. llt. 35. B. 28.) Razohatha. (1446 : Dl. 14003; 1447 : Dl. 14050.) Rozwhata. (1466 : Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Remete. Poss. Kysremethe, Naghremethe. (1477 : Dl. 34309.) A racsai kastélyhoz tartozott.

Repo(l)czí. (Repovczy.) Repowchy, Repochy, Repowczy, Repolczy. (1476 : Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. — Hihetőleg a mai Ripacsza pusztának felel meg, Otok közelében ény. (Szerémm.)

Repovcz. Repowcz. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott s a mai Szerémmegyében, Babinagreda táján, a Száva vidékén feküdt.

Reskov(a)cz. Reskowcz. (1437 : Muz. llt.) Reskowacz. (1476 : Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott.

Ré(v)falu. a) Reufalu. (1323 : Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138.) Reufalw. (1430 : gr. Zay cs. llt. P. 4.) Rewfalw. (1453 : U. o. A. 23., 1484 : U. o. 34.) Reefalw. (1514 : U. o. A. 68.) Hosszubácsi-Szentpéteri birtok. (1430. 1453.) — A mai Haraszi és Dopszin vidékén kereshetjük. (Nem hihető, hogy az Eszék melletti mai Rétfalu lenne értendő.) — **b)** L. Sz.-Lőrincz város a. — **c)** L. Bród néven.

Rogalincz. Rogalincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.
Roganfalva. Roganfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelcsei vagy a kondortyai kerülethez) tartozott.

Rogov(a)cz. Rugolch in distr. Naburgia. (1422: Dl. 11187.) Kysragowcz, Nagrugowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nagyrogowacz, Kysrogowacz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott; a Diakovártól ny. eső mai (verőczemegyei) Nabrgye vidékén feküdt.

Roincz. Royncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. (L. Braincz helys. a. is.)

Romonovcz. Romonowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Rosd. Rostd. Rustd. Rusd. (Páp. tiz.-lajstr. 245. Ortvay, i. m. I. 267.) Rosd. (1435: Dl. 12743; 1453: Dl. 14661; 1480: Dl. 18391.) 1453-ban Ivánka-Sz.-Györggyel, 1480-ban Palinával szomszédos nemes nevében fordul elő. Tehát a mai Verőcze és Szerém megyék határán, Vinkovciztól nyug. felé fekehetett.

Rosincz. a) Rosyncz, Rosincz. (1437: Muz. llt., 1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — b) L. Rusincz-Szent-Miklós alakban.

Rozinczi (puszta). L. Korincz helységnél.

Rozuháta. L. Razoháta alakban.

Rubetafalva. Rubetafalua. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Rubócz. Rubocz. (1446: Pesty, i. m. I. 357.) Atak m.-városhoz tartozott.

Rugolcz. (Rugovcz.) L. Rogov(a)cz néven.

Rusincz(-Szent-Miklós). Rwsynchzenchmiclos. (Nemesi névben. 1406: Dl. 9199.) Nobiles de Rusynchzenthmyklos, nepotes cd. Adryani. (1422: Dl. 34018.) Rwsincz. (Nemesi névben. 1443: Dl. 13706; 1462: Dl. 15725.) Rosynch. (Hasonlókép. 1454: Dl. 33389.) Nevna táján feküdt; tehát a mai Verőczemegyében, valahol Diakovártól (Gyakovártól) ny.-dny. felé.

Ruzetincz. Rwezethyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Rücs. Filii comitis Andree de *Ruch* nobiles de genere Vgra. (1311: Dl. 34096.) Ruch, Rach, Ruth. (Páp. tiz.-l. 280. 288. 299.) Rwch. (1405: gr. Zay cs. llt. A. 16., 1439: Dl. 13437., 1448: Dl. 14186; 1472: Dl. 34136.) Ugy látszik a mai Verőczemegye dk. vidékén kereshetjük.

Rücsi-Szent-András. Presbiter de Rwchizenthandreas. (1447: Dl. 14050.) Rwchizenthandreas. (Nemesi névben. 1448: Dl. 14186.) Rüctől meg kell különböztetnünk, de szintén annak táján kereshetjük.

Sabesfalva. Sabesfalwa. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Saczafalva. Saczafalwa. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Sagro(l)cz. (Sagrovcz.) Sagrowcz, Sagrolcz, Sagroc. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Sál(y)i. Poss. Saly. (1482: Dl. 18693.) A bácsi káptalané volt; az ez alkalommal elpanaszolt hatalmaskodási esetből ítélve: Atya város vidékén feküdt.

Samarja. L. Szent-Mária néven.

Sankócz. Poss. Sankocz. (1462: gr. Draskovich es. llt. f. 25. n. 8.) A Tallóczyaké volt; a mai Szerémmegye ény. vidékén feketett.

Sarkad. Poss. Sarkad. (1467—71: Muz. lltár., 1469: Tört. Tár. 1890. 116. l.) A Zsámbokiaké és általok a lekcsei Sulyok családé volt. — Ma Sarkudin puszta őrzi nevét, Morovity közelében kel., a Boszut keleti partja mentén. (Szerémm.)

Sarlát. Poss. Sarlach. (Sarlath? 1404: Dl. 8938.) 1469-ben: Sarlath. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; 1469-ben azonban (Sarkaddal együtt) még mindig a Zsámbokiaké.

Saskovcz. Zachkoch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Zachkocz, Zachkowcz. (1438—9: Dl. 13216. 13437.) Saskowcz. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33541. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Sa(u)li. (Sályi.) Sauli, Saly, Zauly, Sauly. (Páp. tiz.-l. 267. 279. 290. 302. 308. l.) A valkói főesperességben feküdt. — Tán a mai Solyani értendő, Morovitytól nyd. (Szerémm.)

Sereg. L. Cserity alakban.

Sernovcz. Sernowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kis-mart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (a kondortyai kerülethez) tartozott.

Sibritovcz. Sybrythowcz. (1506: gr. Zay es. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Sigfalva. Zegfalua. (1398: Dl. 8301.) Sigfalwa. (1481: Dl. 18483.) Syghfalwa. (1482: Dl. 18615.) Zegfalwa. (XV. század: Orsz. llt. Urb. et conscr. f. 87. n. 83.) Az atyai erősséghez tartozott. — Tán a mai Sid-et érthetjük alatta, Vukovártól kissé távolabb kd., Szerémmegyében.

Simevölgye. (?) Simevelge in distr. Werhewna. (? 1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Simonovcz. (Simonfalva.) Symonfalua. (1364: Dl. 5288.) Symonowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Simonovcz. Symonowcz. (1506: gr. Zay es. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

Sipkacz. Sipkacz. (1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt.

Sirkháza. Syrkhaza. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Sirkincz. Syrkynch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához (Erdőszádhoz) tartozott.

Siskócz. Syskocz. (1467: Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Som. Soom. (1480: Dl. 18391.) 1480-ban Palinával szomszédos nemes nevében fordul elő. (V. ö. Muz. llt. az 1484. évhez.)

Somogy(i). Sumug. (1286: Arpádk. új okmt. XII. 445., 1337: Anjouk. okmt. III. 359.) Somog. (1394: Dl. 7985.) Feelsomog. (1401: Dl. 33531.) Poss. Felsőmag. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Somogy poss. nunc. habit. destituta. (U. o.) Somoghy. Somogh. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Somogh. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A XIII. század második

felében még valkói várbirtok. (Pesty, i. m. I. 336.) Később részben a mikolai illetve (1481. 1491.) a borói kastélyhoz, részben pedig (Fel-Somogy) Berzétemonostorához tartozott s így a mai szerémmegyei Nustar vidékén feküdt. Ma ily nevű pusztát találunk Tordincze és Osztrovo között, Nustartól ény. (Szerémm.), a mely a régi Somogy-nak ép megfelel.

Somogyka. Poss. Somoghka. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok. — Tán a Diakovártól ék. eső mai Semeljczy helységnek felel meg. (Verőczem.)

Somos. Poss. Sumus. (1345: Anjouk. okmt. V. 144.)

Stépánfalva. (Stepkfalva.) Stepkfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Stepanfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a szelcei vagy a kondortyai kerülethez) tartozott.

Stepko(vi)cz. (Stepkoricz.) Stepkorich in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Scepcocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Stepkowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. (1474-ben két ily nevű falu.)

Stilicz. Poss. Stilicz. (1363: Dl. 5213.) A Duna mentén, Boró vidékén feküdt.

Stitar. Scytar. (1364: Dl. 5288.) Stythar. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. (Nem = a mai Stitar. V. ö. erre nézve Csitár helys. a.)

Sumanovcz. Swmanowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. — Úgy látszik a mai Szomovacz pusztának felel meg, Morovitytól ny. (Szerémm.)

Sunisnicza. L. Susnyevcz helys. a.

Surtovcz. Sywrtowcz in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Susalinczi. Swsalinczy, Swsalynczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Susnyevcz. (Susnyavcz. Susinovcz.) Swsinocz. (1422: Dl. 11187.) Susnawcz. (1467: Dl. 32873. 33482.) Swsnyewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a kondortyai kerülethez) tartozott. Bizonyára azonos ezzel a nevű Treutel-ek birtokában 1339-ben fölmerülő: Sunisnicza. (Anjouk. okmt. III. 587.)

Susoli. (Suseli.) Swsoli, Swsely, Swsoly. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Szabadfalva. (Szabadfalu.) Zabadfalua. (1422: Dl. 34018.) Sabathfalu in distr. Werhewna. (1422: Dl. 11187.) Zabadfalw. (Két ily nevű falu. 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zabadfalw és Zlobochyna. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartoztak. — Egyik a mai verőczemegyei Szlobodnavlaszt-nak látszik megfelelni, Diakovártól nyugotra (nem messze a pozsegamegyei Vrhovinától); a másik a mai Kondrity vidékén (a kondortyai kerületben) feküdt.

Szabadság. a) Zabadsag. (1437: Muz. llt.) Gaboshoz tartozott. — b) Predium Zabathsag. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17271.) Poss. Zabadsag sub castello Athia. (1481: Dl. 18483; 1482: Dl. 18483.) Atya vár alatt, Atya m.-város (l. ott.) mellett feküdt s ezeknek sorsában osztozott.

Szabovcz. (Szabolczi.) Poss. Sabowch. (1395 : Dl. 8028.) Pred. Szabolczi. (1477—8 : Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz vidékén feküdt.

Szagulyán. L. Zagulyán alakban.

Szahr. (Szahor.) Sahor. (1424 : Kismart. llt. 35. B. 28.) Sahar. (1446 : Dl. 14003 ; 1447 : Dl. 14050.) Zeher. (1466 : Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Szahr. (Zahor.) Sahor. (1446 : M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Szajhánfalva. Zayhanfalwa. (1450 : Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz.) Az aranyani Józsa és Levei családoké volt. Leve vidékén feketett.

Szakucs(i)a. L. Zakucsia alakban.

Szalagfalu. (Szalókfalva.) Utraque Zalagfalw. (1455 : Dl. 14942.) Zalokfalwa. (1467 : Dl. 33481.) Ivánka-Szent-György kastélyhoz tartozott.

Szanafalva. Poss. Zanafalwa. (1477—8 : Dl. 18145.) A Garaiaké volt. — Úgy látszik a Duna és Vuka mentén feküdt, a mai Szerémmegye területén.

Szarkabokra. Villa Zarkabokra. (1336 : gr. Zay cs. llt. D. 27.) Zarkabokra. (1435 : Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Szarvas. Zorwos. (1279 körül : Árpádk. uj okmt. XII. 265.) Zaruas. (1360 : gr. Zay cs. llt. D. 6., 1412 : Kismart. llt. 43. A. 19.) Zarwas. (1460 : Dl. 15465 ; 1470 : Dl. 33485. 33623 ; 1471 : Dl. 17200 ; 1472 : Dl. 34307 ; 1482 : Dl. 18680 ; 1497 : Muz. lltár.) A szántai Laczk-ok, majd a szekesői Herczeg-ek, a Kórógyi-ak és a grabarjai Beriszlók birták. — Verőczemegyében, Eszéktől kel. találjuk.

Szász-Csitár. L. Csitár a.

Szatnicza. L. Zatnicza alakban.

Szavalyaszeg. L. Zavalyaszeg néven.

Szed(e)rovcz. Poss. Sederowch. (1395 : Dl. 8028.) Pred. Sedrowcz. (1477—8 : Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. Sz.-Lőrincz táján feküdt.

Szegfalu. Zwgfalw. (1401 : Dl. 33531.) Berzéte-monostorához tartozott. Zegfalw. (1409 : gr. Festetich cs. keszhelyi llt.) Szent-Szalvátorhoz tartozott. — Hihetőleg egy-ugyanazon helys. részei értendőek.

Szegfalva. L. Sigfalva néven.

Székelyfalva (?). Sekelfalwa. (1445 : Dl. 13839.) A nempti Lorántfiaké volt.

Szelcze. (Szelicze. Szelcz.) Zeulche poss. (1324 : Anjouk. okmt. II. 156.) Zelyche. (1339 : U. o. III. 585.) Poss. et districtus Zelche. (1422 : Dl. 11187. V. ö. Dl. 34018.) Zelcze. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1467 : Dl. 16541 ; 1474 : Tört. társ. letét.) Zeelcz. (1467 : Dl. 32873. 33482.) Nevna várához tartozott. — Ma is megtaláljuk Szelcze néven Diakovár mellett ny., Verőczemegyében.

Szeleczk. Zelechck. (1395 : Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Tán megfelel az 1477—8-ban a Garai cs. birtokában említett : Zlethkowcz helységnek. (Dl. 18145.)

Szelezen-szád. L. Zele(ze)n-szád alakban.

Szélfalva. Zelfalwa. (1469 : Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt s Kórógy vidékén feküdt.

Szel(i)na. (Szeline). L. Zel(i)na (Zeline) alakban.

Szelna. L. Zelna alakban.

Szelinczi. L. Zelinczi alakban.

Szemes. Zemes. (1336: gr. Zay cs. lt. D. 27. és 31., 1439: Orsz. Lt. N. R. A. fasc. 1522. n. 29. Zágrábban.) Poss. Nogsemes et Kyssemes *cum foro* in eisdem. (1367: Dl. 5569.) Csákkal együtt említik. (1439.)

Szénégető. Zenegethe. (1399: Orsz. Ltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 7. Zágrábban.) Valahol a mai (szerémmegyei) Morovity, Grk, Kukujevcezi sat. vidékén feküdt.

Szent-András. *a*) S. Andreas. (Páp. tiz.-lajstrom. 269. 281. 301. 305. 307.) Poss. Zenth Andreas. (1404: Dl. 8938.) Zenth Andras. (1471: Muz. ltár.) 1404-ben a hűtlen Zsámbokiaktól a Marótiak birtokába került. 1471-ben azonban még bírja a Zsámbokiak egy ága. — A mai Morovity, Bacsinceze, Grk sat. vidékén kereshetjük. (Szerémmegye.) — *b*) L. Rűcsi-Szent-András a.

Szent-Demeter. *a*) S. Demetrius. (Páp. tiz.-lajstr. 280. 290. 302. 304.) A valkói főesperességben feküdt. — Valamelyik későbbi Dimitrovzczal lehet azonos. — *b*) Zenth Demeter. (1399: Orsz. Ltár. N. R. A. fasc. 1514. n. 7. Zágrábban.) A mai Morovity vidékén kell keresnünk. (Szerémm.)

Szent-Domonkos. Sanctus Dominicus. (Páp. tiz.-lajstr. 244.) Úgy látszik Eszéktől dk., Tenye vidékén feküdt.

Szent-Ellye. (Szent-Ellyés.) L. Szent-Illye alakban.

Szent-György. *a*) Zenthgywrgh. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4., 1467: Dl. 16541.) Zenthgyewrgh. (1467: Dl. 32873. 33482.) Zenthgyewrgh. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott. — Úgy látszik e helységnek felel meg az 1422-ben említett: villa Zenthgyurgh is. (Dl. 34018.) — *b*) Meg kell különböztetnünk az előbbtitől azt a Szent-Györgyöt, mely mint plebánia (S. Georgius) a pápai tizedlajstromban a boszniai püspökség területén merül föl (172. l.), hihetőleg a boszniai püspök birtoka volt, s Diakovár és a Száva közti vidéken feküdt. — *c*) Poss. Zenth Gyewrgh. (1477—8: Dl. 18145.) A Duna mellett, Vicsadal várától nem messze (hihetőleg k.-dk., a mai Szerémmegyében) feküdt s a Garaiaké volt. 1478-ban kötemplomát, kőtornyát és jövedelmes vejszéit említik. — *d*) 1494-ben az Őrsi (őri Daczó) Lénárt birtokai közt sorolnak fel egy ily nevű helységet. (Zenthgyewrgh. — Dl. 20235—6.) Melyik Szent-György értendő, nem tudom meghatározni. — *e*) L. Komár (Komári-Szent-György) a. is. — *f*) L. Herman-Szent-György a. is.

Szent-Illye. (Szent-Illya.) *a*) Zenthelye. (1435: Muz. ltár.) Zenthyllye. (1462: gr. Draskovich cs. lt. f. 25. n. 8.) Hermanvárához tartozott. — Tán azonos ezzel a következő: *b*) Zenth Illye. (1455: Dl. 14942.) 1455-ben a harapkói Bothos családé. Hihetőleg e helységek valamelyike értendő az 1355-ben és 1396-ban fölmerülő: Zenthyllye, Zenthylie a., melynek (heti) vásárai is voltak. (Dl. 33604; Zichy okmt. V. 27. — V. ö. 1353: Anjouk. okmt. VI. 66.) — *c*) Poss. Zenth Elye. (1404: Dl. 32877.) A pelsőcezi Bebek családé volt s Tárnok vidékén feküdt. A mai Ilacsa-nak felelhet meg, Tovarnik mellett nyug. (Szerémm.) — *d*) Poss. Zenthillye. (1464: Dl. 32847.) Sorsa azonos Váralja kastélyával. (L. ott.) — A pápai tizedlajstromban (a valkói főesperességben) állandóan két ily nevű plebániát találunk. (Sanctus Elyas, Helyas. I. h. 267. 279. 290. 302. 304. 307.)

Szent-Iván. *a*) Zenth Iwan. (1481: DL. 18483; 1482: DL. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott. — *b*) Villa Scentiwan. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárdiaké volt; a mai Morovity és Grk vidékén feküdt. (Szerémm.)

Szent-János. Poss. Zenth Janos. (1477—8: DL. 18145.) Garai birtok. Korotna mellett sorolják föl s így hihetőleg ugyanannak a helységnek részeit kell értenünk, melyet 1447-ben, nemes ember nevében mint: Karathna zenth Janos-t említenek. (DL. 14050.) Különben Karatna vagy Korotna néven is nevezhették. (V. ö. Karatna-Sz.-Miklós a.) Eszéktől ddny., a mai Koritna környékén feküdt.

Szent-Katalena. (Szent-Katerina.) L. Paka helység a. Pozsegamegyében.

Szent-Kozma-Damján. L. Kuzmincz néven.

Szent-László. Sanctus Ladislaus. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 267.) Zenthlazlo. (1404: DL. 8938; 1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1437: DL. 13096; 1463: gr. Zay cs. llt. A. 27., 1470: U. o. A. 28. és DL. 33623; 1489: DL. 33496.) A szántai Laczk(-fi), majd az Apor, a grabarjai (vagy sz.-lászlói) Beriszló, (grabarjai) Dezső, Borics és Török sat. családoké volt. — Ma Laszlovo, Nustartól ény., Verőczemegyében. (V. ö. a hasonló nevű erősségnél.)

Szent-Lénárt. (Szent-Leonárd.) L. Eng város a.

Szent-Lőrincz. S. Laurentius. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 304. l.) A marchiai főesperességben sorolják föl. — A mai Szerémmegyében, tán a Fruska-Gora és a Száva közti vidéken (Mangyelosztól nyug.) kereshetjük.

Szent-Margit(-asszony-falva). Eccl. B. Margarethe. (Páp. tiz.-l. a *valkói főesperességben*. 280. l.) Scentmargita ason. (1329: gr. Zay cs. llt. B. 1.) Zenthmargytaazzunfolua. (1352: U. o. B. 6.)

Szent-Mária. Terra Samaria prope aquas Drava in superiori ville Hagmas. (1272: Árpádk. uj okmt. XII. 332.) Sacerdotes de B. Virgine Maria, Zemaria, Zemariafolua, Samaria. (Páp. tiz.-l. 266. 279. 301. 308.) Scenmaria. (1343: Anjouk. okmt. IV. 314.) Zenthmaria. (1440: br. Révay cs. llt. Valkó. l. 8., 1447: DL. 14050; 1469: DL. 16024; 1473: DL. 16025.) Poss. Zenth Maria. (1480: DL. 18438.) A XV. században leginkább nemesi névben fordul elő. 1440-ben a Tallóczyiaké. — Erdőd és Almás mellett feküdt. (Szerémm.)

Szent-Márton. *a*) Scenthmartun. (1323: DL. 33575.) Zenthmartun. (1337: Anjouk. okmt. III. 359.) Szent Marton. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Zenthmarthon. (1438—9: DL. 13208. 13436. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott. — 1427-ben kőtemplom állt benne, bizonyára Sz.-Márton tiszteletére. — *b*) Zenthmarthon. (1453: DL. 14661.) Ivánka-Szent-Györggyel határos nemes nevében merül föl. Tán az előbbinek más részei értendők. — *c*) Poss. Zenthmartun. (1364: gr. Zay cs. llt. A. 12.) Zenthmarton. (1445: DL. 33080.) A racsai kastélyhoz tartozott. (1445.) — A mai Martinczi-nek látszik megfelelni, Mitrovicza közelében ny.-é. (Szerémm.)

Szent-Mihály. *a*) Sanctus Michael. (1332—7: Páp. tiz.-l. 172—3.) Diakovár vidékén feketett. (Ma Verőczem. vagy Pozsegam.) — *b*) Mykael de sancto Mykaele. (1339: Haz. okmt. V. 115.) Scenmihal. Scenthmyhal. (Nemesi névben. 1343: Anjouk. okmt. IV. 314., 1344: U. o. 419.) Zenthmyhal. (1437: Muz. lltár.) Tán Pacsinta vidékén feküdt. Részei 1437-ben Gabos-hoz tartoz-

tak. — *c*) Zenthmyhal. (1404: Dl. 8938; 1464: Tört. Tár. 1890. évf. 116. l.) Zenthmyhal. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Részben Marót várához tartozott, részben a Zsámbokiaké sat. volt. A mai Szerémmegyében, Morovity táján kereshetjük.

Szent-Miklós. *a*) Zenthmiklos. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — *b*) Zenthmiklos. (Nemesi névben. 1398: Dl. 8301—2; 1403: Dl. 33774.) — *c*) L. Rusincz-Sz.-Miklós néven. — *d*) L. Karatna-Szent-Miklós a. — *e*) S. Nicolaus. (Páp. tiz.-lajstrom. 282. 301. 305. 307. l.) A marchiai főesperességben sorolják föl. Ugy látszik délre feküdt a Fruska-Gorától, a mai Szerémmegyében. E helységnek felelhet meg az 1399-ben a mai szerémmegyei Grk, Morovity sat. vidékén köznemesek birtokában föltűnő: Zenthmyklos is. (Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1514. n. 7. Zágrábban.)

Szent-Péter. *a*) S. Petrus — *a marchiai főesperességben.* (Páp. tiz.-l. 269. 282. 301. l.) Poss. *Ikurd* — *Sz.-Péter* ap. tizt. szentelt templommal, a Szentpéterieké. (1348: gr. Zay cs. llt. A. 5.) Nobiles de *Ikerscenthpether.* Poss. I. (1351: U. o. A. 6.) Zenthpeter. (1348: U. o. A. 5., 1453: U. o. B. 37.) Villa Scenthpetur, Zenthpetur. (1360: U. o. A. 10.) Zenthpether. (1444: U. o. A. 20.) Zenthpethwr. (1453: U. o. A. 23.) Vámszedő hely s a Szentpéteri cs. törzsbirtoka volt. Kétségtelenül a Száva mellett feküdt, még pedig úgy látszik közel Száva-Szent-Demeterhez. (Ma Mitrovicza.) Hozzá tartozott Pabar (Pobor), melyről tudjuk, hogy szomszédos volt Szent-Mártonnal, a mai Martinczival. (Mitroviczától ny.-é.) E tájon kereshetjük tehát Sz.-Pétert, s csakugyan találunk is egy Petrovci nevű dűlőt a Száva partján, Martinczitől d. — *b*) Sanctus Petrus. (A *valkói főesperességben.* Páp. tiz.-l. 308. l.)

Szent-Tamás. Scenththamas. (1323: Dl. 33575.) S. Thamas. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Zenththamas. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott. — 1427-ben kőtemplom állt benne, bizonyára Sz.-Tamás tiszteletére.

Szépfalva. (Szepefalva.) Szepfalva. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) A mikolai kastély tartozékai közt sorolják föl csupán ez egy alkalommal. — Ugy látszik ferdített helynévvel van dolgunk, s a következő helységet kell értenünk: poss. Zepefalua. (1394: Dl. 7985.), mely a mai Nustar és Borovo vidékén fekhetett. (Szerémm.) Azonosnak látszik ezzel a Tallóczyiak birtokában 1462-ben föltűnő: Zepfalva. (Gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 8.)

Szerevcze. L. Zerevcze alakban.

Szerievcz. (Szerjevcz.) L. Zerievcz alakban.

Szerokozity. L. Szirakozity alakban.

Szerovcz. Serowcz. (1437: Muz. lltár.) Gaboshoz tartozott.

Szigfalva. L. Sigfalva alakban.

Szilas. Zylas. (1435. Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. 1697-ben Szent-László (ma Laszlovo) vidékén észak felé ismertek egy: Szililus nevű elhagyott falut. (Smičiklas, i. m. 41. l.) Szilas nevű pusztát ma Bobota mellett é., Szulyos nevűt Laszlovótól é. ismerünk. (Szerém- illetve Verőcze-megyében.)

Szilköz. Seilkus. (1389: Dl. 7530.) Zykuz. (1411—34: Dl. 26579.) Zylkwz. (1460: Dl. 15465.) Zylkez. (1474: Tört. társ. letét.) Zylkewz. (1482:

Dl. 18680.) Németihez majd Szent-Szalvátorhoz (város) számítják. — A mai Szerém és Verőcze megyék határvidékén, Eszéktől k.-dk. felé fektült.

Sziloincz. L. Zilonincz alakban.

Szilcszeg. Silsezeg, Silsquech, Sylzek, Zilsek, Zilzegh. (Páp. tiz-lajstr. Ortway, i. m. I. 281. l.) A mai (szerémmegyei) Szuszek, Iloktól kel., a Duna mentén. (V. ö. a hasonló nevű erősségnél.)

Szirakozity. Zyrakozyth. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zerokozigh. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (hihetőleg a kondortyai kerülethez) tartozott.

Szirievcz. (Szirjevcs.) Zyryewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (hihetőleg a szvarniczai kertilethez) tartozott.

Szivacs(i)n(o). Sywaczno. (1437: Muz. lltár.) Sywachino, Szywachino, Zywachyn. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott.

Szivicza. Sywycha. (1495: Dl. 34246.) A kalocsai érseké volt. — A mai Szerémmegye északi vonalának közepe táján, a Duna mentén fektetett.

Szkorotincz(i). Zkorotyncz. (1437: Muz. lltár.) Zkorothynczy, Zkorotinczy. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — Ma Szkorotincza néven pusztá, Otok mellett ék. (Szerémm.)

Szlade(no)vo-szelo. (Szladeno-szelo.) Zladenowozelo, Zladewozelo, Zladenozelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Szlakovcz. Zlaakowch. (1506: gr. Zay es. llt. C. 29.) A szlakovczy kastélyhoz tartozott. — Ma Szlakovezi, Vinkovezitol dk., Szerémmegyében.

Szlamerfalva. Poss. Slamerfalua. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Szlanczfalva. L. Zlanczfalva alakban.

Szlaninity-szelo. (Szlavinity-szelo.) Zlanynighzelo, Zlaninighzelo, Zlawynghzelo, Zlawynythzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Szlavko(v)cz. Zlatewacz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Zlawkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zlavkocz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Szlavko(v)cz. (Szlavivócz.) Zlawkowcz. (1455: Dl. 14942.) Zlawiwocz. (1467: Dl. 33481.) Harapkóhoz és Ivánka-Sz.-Györgyhöz tartozott.

Szletkovcz. L. Szeleczk helys. a.

Szlivko(v)cz. Zwillkowcz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Zlywkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zwyllkowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Szlobocsina. L. Szabadfalu néven.

Szlobo(d)nyacz(i). (Szlobochyna.) Zlobochyna. (1437: Muz. llt.) Zlobodnyachy, Zlobonyaczy. Zlobodnyaczy. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — Kétségtől a mai Szlobodnyacze pusztá értendő, a Virove f. mellett, Grad pusztá közelében, Otok és Bosnyaki közt, a hol Vértvára állt. (Szerémm.)

Szlobotina. (Szlobocsina.) Zlobothyna. (1506: gr. Zay es. llt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott.

Szombathely. Zombathel. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott. — Tán ennek felel meg az 1299. évben fölmerülő: Zombothel. (?? Zichy okmt. I. 94.)

Szögfalu. L. Szegfalu néven.

Szöllős. *a*) Zeuleus. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Horvátival együtt említik. — *b*) Zeuleus. (1401: Dl. 33531.) Zw(lu)s. (1402: Dl. 8755.) Szöllös. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott. — Meglehet ugyanez vagy a másik ily nevű helység (Szöllös v. Szöllöske) értendő a nemesi névben fölmerülő: Zelews a. is. (1454: Dl. 33389; 1482: Dl. 18650.) — Kyszelews, Nagh Zelews. (1487: Dl. 19311.) Ekkor a nagylaki Jaksicsoké volt. Ottan tájon feküdt, a hol: Szöllös *b*) vagy Szöllöske s azért valószínű, hogy ezekkel (*inkább: Szöllössel: b*) van dolgunk.

Szöllöske. (Szöllös.) Zelwske. (1460: Dl. 15465.) Zewlwske. (1471: Dl. 17200.) Zewlewske. (1482: Dl. 18650.) *Németivel* és Sz.-Szalvátorral együtt emlegetik, 1474-ben: Zewles néven. (Tört. társ. letét.) A mai Szerém és Valkó megyék határvidékén feküdt s hihetőleg megfelel annak a Szöllösi pusztának, melyet ma Tenye mellett északra találunk. (V. ö. Smiöiklas, i. m. 91. l. az 1702. évhez.)

Sztanisaháza. Villa Stanysahaza. (1364: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Sztervác. Stherwacz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Sztra(h)inincz. (Sztrajnincz.) Ztra[h]ynyncz. (1437: Muz. llt.) Ztrahinincz, Ztrahynyncz, Zthraynyncz. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. — 1446-ban: Sradincz. (!? Pesty, i. m. I. 357.)

Sztreheróc. Streherocz in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Sztrug. *a*) Villa Strug. — Orehoval együtt említik 1275-ben. (Tört. társ. letét.) — *b*) Ville due Zthruh. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt.

Szupkóc. Zupcocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Nevna várához (a szelcei kerülethez) tartozott.

Szvarnicza. Poss. Swarnicha *in districtu Swarnicza.* (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott. E «kerület»-hez számították ekkor egybeként Herkanovcz és Hlapovcz helységeket is, melyek a mai Hrkánovczi-nak és Lapovczi-nak felelnek meg, Levanszka-Varostól d. (Verőczem.) E Lapovczi helys. közelében elfolyó *mai Szvarnicza patak* örzi nevét.

Szvezdán-réve. L. Zvezdán-réve alakban.

Szvilko(v)cz. L. Szlivko(v)cz alakban.

Sz(v)inigerm. Zwynigerm. (1437: Muz. lltár.) Zwynigerm, Zwynigerm, Zzynigerm. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott.

Sz(v)inna. Zyma. (? 1422: Dl. 11187.) Zwynna. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zwynna. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához (a kondortyai kerülethez) tartozott.

Táborfalva. Taborfalwa. (1399: Orsz. llt. f. 1514. n. 7. Zágrábban.) A mai Morovity vidékén kell keresnünk. (Szerémm.)

Tagyala. (Tagyola.) Thargala, Thagala, Tegela, Tagela. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 281. 301. 304. 307. l.) Taghala. (Nemes nevében. 1444: gr. Zay cs. llt. B. 45.) Nag Thagyala. (1447: U. o. B. 51.) Thagyola. (1486: Dl. 19113.) Tagyola. (1498: gr. Zay cs. llt. A. 42.) A mai szerémmegyei Bacsincze vidékén (Erde-

vik és Morovity közt) kereshetjük. (Az 1514. évi oklevél helymeghatározásra nem alkalmas. Gr. Zay cs. llt. A. 68. V. ö. Pesty Fr., i. m. I. 345. l.)

Takalnok. (Takolnok. Takalnik.) Thakolnok in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Takalnok. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Thakalnyk. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Talkovcz. Poss. Thalkowcz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Tamásfalva. Tamaasfalwa. (1401: Dl. 33531.) Tamasfalua. (1402: Dl. 8755; 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Berzéte-monostorához tartozott. 1506-ban a Bátyaiaké. (Thamasfalwa. Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 24.)

Tankfalva. L. Csánkfalva alakban.

Tard. Poss. Thord. Tord. (1308—21: Dl. 1726; 1323: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1366: Dl. 5451.) Thord. Tord. (Páp. tiz.-I. 266. 279. 289. 308.) Tard. (1359: Sopronm. oklt. I. 300. 1359—1422: Fejér, X. 6. 592.) Thard. (1457: Muz. llt.) Sedes iudiciaria nobilium de Valko, in Tardh celebrari solita. (1458: Dl. 34214.) A Tardi és asszonyfalvi Ostfi cs. birtoka volt. 1308-ban Sz.-Péter tiszteletére szentelt templomát említik. — Ma Tordinczi, Nustar közelében ény. (Szerémm.)

Tardafalva. (Tardosfalva.) Torda, Tordafolua, Tordofolo. (Páp. tiz.-I. 279. 290. 301. 308.) Tardafalwa. Thardafalwa. (1377: Haz. okmt. VII. 414., 1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62., 1466: Dl. 16381; 1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18615; 1483: Dl. 18793. 33819.) Thordosfalwa. (1400: Kismart. llt. 32. EE. 319.) Tordafalwa. Thordafalwa. (1402: U. o. 48. A. 15., 1469: Dl. 16024; 1467: Dl. 16598; 1473: Dl. 16025; 1491: Dl. 33454.) A mai (szerémmegyei) Nustar és Vera táján feküdt.

Tárnok. Tarnuk. (1335: Anjouk. okmt. III. 171.) Poss. Tharnuk. (1404: Dl. 32877.) Tharnok. (1404: Dl. 8965; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1445: Haz. okmt. VII. 465.) A XV. században a németi (serkei) Loránti és (1443.) a Tamási (Vajdafi) családoké volt. — Ma Tovarnik, Szerémmegyében, Vukovártól dk.

Tehal(-falva). L. Tihal(-falva) alakban.

Teh(i)nye. L. Tenye (Tenya) alakban.

Teksefalva (puszta). Pred. Thexefalua. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Teleg. Theleg. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágráb-ban.) Marót várához tartozott.

Telek (Teleki, puszta). Terra Teleki. (1419: Dl. 10865.) Predium Thelek. (1488: Dl. 19405.) A titeli prépostságé volt s a mai Erdőd és Dálya (Verőcse-és Szerémm.) vidékén feküdt.

Temertajn (puszta). L. Csomortány helys. a.

Tenye. (Tenya.) Chehne, Thehene, Tenha. (Páp. tiz.-I. Ortway i. m. I. 265.) Thehnye. Tehyne. (1433: Dl. 12530; 1469: Dl. 32365.) A Kórógyiaké volt. — Ma Tenye (Tenje), Verőczemegyében, Eszékthől nem messze, dk. felé.

Terbo(c)sancz. (Terbusancz.) Torbochanch. (1409: gr. Festetich cs. kcszthelyi llt.) Terbussancz. (1435: Dl. 11859.) Twrkosancz. (1460: Dl. 15465.) Turbusancz. (1467: Dl. 33480.) Therbwsancz. (1474: Tört. társ. letét.) Throbosancz. Threboasancz. (1482: Dl. 18650.) Szent-Szalvátor városhoz tartozott.

Tergosincz. Tergosynch. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben (a Szabó Károly kivonata szerint: Torgasincz néven) azonban még mindig a Zsámbokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.)

Tergovistya. Tergoviscya. (1446: Dl. 14003.) Tergowystya. (1447: Dl. 14050.) A Lorántfiaké volt. A mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt.

Ternye. Thernye. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Terpenye. (Terpenya. Terpinye.) Terpune. (1329: Anjouk. okmt. II. 431.) Terpena. (1339: Haz. okmt. V. 112.) Terpenye. (1377: Fejér, IX. 5. 229.) Terpine. (1417: Dl. 10637. 11302.) Naghterpenye. (1435: Muz. lltár.) Részben Hermanvárához tartozott. — Ma Trpinya (Trpinja), Vukovártól ény. (Szerémm.)

Tertavcze. Therthawcze. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Tezen. L. Tizen alakban.

Tihal(-falva.) Thehalfalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Tikalfalva. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Tehalfalwa. Tehalfalwa. (1437—8: Dl. 13208. 13216. 13436.) Thyhalfalwa. (1465: Dl. 16259.) Thyhal. (1481: Dl. 18522. 24850.) Thehal. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — A mai Nustar vidékén feküdt. (Szerémm.)

Tinincz. Thy[nyncz]. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Tiszolezi (puszta). Pred. Thyzolezy. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Tiszfénfalva. Tyzthenfalwa. (1437: Muz. lltár.) Szőcs városhoz tartozott. (Tizentől vagy Tizintől megkülönböztetendő.)

Tisztevez. Thysthewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Tittös. Tyteus. (Kir. ember nevében. 1394: Dl. 7985.)

Tizen. (Tizin.) Terra seu villa Thyuzen. (1298: Árpádk. új okmt. XII. 623.) Poss. Tyzyn. (1390: Muz. llt., 1437: U. o.) Thezen. (1460: Dl. 15465.) Thyzen. (1482: Dl. 18680.) A mai Nustar táján, Szerém és Verőcze megyék határvidékén fektetett.

Todorovaz. Thodorowaz. (1474: Tört. társ. letét.) Szent-Szalvátor m. városhoz tartozott; a mai Szerémmegye ény. vidékén feküdt.

Tolmány. Terra Tolman. (1270: Árpádk. új okmt. VIII. 318.) Poss. Tulman. (1300: U. o. X. 382.) Tolman. (1360: gr. Zay cs. llt. D. 6., 1389: U. o. D. 8., 1430: U. o. P. 4.) Tholman. (1453: U. o. A. 23., 1459: Dl. 15383; 1484: Zay llt. A. 34.) 1300-ban Sz.-Mihály árkangyal tiszt. szentelt templomát említik. — Kórógy környékére (dny.) helyezhetjük. (Szerémmegye Verőczem.)

Toltovcz. Villa Toltovch. (1351: Dl. 33601.) A mai Gorjántól k.-dk. felé fektetett, a hajdani Ujlak táján. (Verőczem.)

Tomasevz. Thomasewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Tomasovcz. Thomasowcz. (1433: Dl. 12530.) A Kórógyiaké volt.

Tomicza. (Tamicza.) Thamicza. (1480: Dl. 18438.) Thomycza. (1491: Dl. 33454.) Nemesi névben fordul elő. Kétségkívül valkómegyei (és nem pozsegamegyei) helység értendő.

Tomiszlavczí. Thomiszlawczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Tomtelke. (Tontelke.) Tomtheleke. (1398: Dl. 8301—2.) Tomteleke. (1481: Dl. 18483.) Tonetheleke. (1482: Dl. 18615.) Tontheleke. (XV. század: Orsz. Llt. Urb. et conscript. f. 87. n. 83.) Az atyai erősséghez tartozott.

Torbo(c)sancz. L. Terbo(c)sancz alakban.

Tord. L. Tard alakban.

Tordosfalva. (Tordafalva.) L. Tardafalva a.

Torgasincz. L. Tergosincz néven.

Totorman. Poss. To[h]torman. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben Szabó Károly kivon. szerint: Tót-Ermán. (?! Totermán. Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapták: 1469-ben azonban még mindig a Zsámbokiaké.

Tótfalu. Tho[h]falw. (1430: gr. Zay cs. llt. P. 4., 1435: Muz. lltár.) Tho[h]falw. (1453: gr. Zay cs. llt. A. 23.) Részben Hermanvárához tartozott. (1435.) — A mai (verőczemgyei) Harasztin, Koprivna sat. vidékén kereshetjük. (Eszéktől dél felé.)

Tót-Lovász(i). L. Lovász(i) a.

Tót-Pekl(y)end. (Tót-Beklend.) L. Petlend a.

Trebo(c)sancz. (Tröbocsancz.) L. Terbo(c)sancz alakban.

Trincsil. (Trinczil. Trenczel.) Trynychl. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. — Kétségkívül azonos a szlakovezi kastély tartozékai közt 1506-ban fölmerülő: Threnczel helységgel. (Gr. Zay cs. llt. C. 29.)

Tudincz. (Tuggya.) Locus ville Tvgia. (1298: Árpádk. új okmt. XII. 617.) Villa Tugya. (1360: gr. Zay cs. llt. A. 10.) Tudincz. (1453: U. o. B. 37. és A. 23.) Szent-Péter vidékén (a Száva mentén) feküdt.

Tudovcz. L. Csudovcz alakban.

Tukócz. Thukocz. (1437: Dl. 13116.) A németi Lorántfiaké volt. — Tán az ugyane család birtokában máskor előforduló Tulóczot vagy Tulovczit kell értenünk.

Tulman. L. Tolmány alakban.

Tulo(v)cz(i). (Tulecz.) Tulowchi. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.) Tulocz. (1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050.) Thwlec. (1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Tunyo(v)cz. a) Tunioch, Tunyouch. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt. — b) Poss. Thwnyocz et altera Thwnyocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Turbo(c)sancz. (Turkosancz.) L. Terbo(c)sancz alakban.

Tverdisity-szelo. Thwerdisyghzelo, Thwerdisyghzelo, Thwerdisyghzelo. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Udvarhely. (Udvarcz.) a) Vdwarhel. (1404: Dl. 8938.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben azonban (Udvarhely) még mindig a Zsámbokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) — Kétségkívül megfelel

az Ajnárd-fiak birtokában 1275-ben fölmerülő: Vduorch-nak, mely Racsa (város) vidékén feküdt. (Tört. társ. letét.) Nem lehet azonban ugyanegy vele: — *b*) a pápai tizedlajstromban fölmerülő: Wduarhel, Hodwarhel, Odrwahel, Odowarhel, Hoduorhel. (267. 279. 290. 302. 308. l.) E plebánia a valkói főesperességben feküdt, holott az előbbi Udvarhely területe már a marchia-i főesperességhez tartozott

Ugratincz. Vgrathynch. (1404: Dl. 8938.) Mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják. 1469-ben azonban (Ugratincz) még mindig a Zsámbokiaké. (Tört. Tár. 1890. 116. l.)

U(h)nowcz. Wlnowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczy kastélyhoz tartozott.

Ujfalu. *a*) Wyfolw. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Ujfalu al. nom. Veghfalw. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Wyfalw. (1438—9: Dl. 13208. 13437; 1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — *b*) Vyfalu. (1413: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138., 1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Sz.-Lászlóval együtt említik. A mai szeréms megyei Nustartól é.-ény. eső vidéken feküdt. (Szerém- vagy Verőczemegye), Laszlovo vagyis Sz.-László mellett. 1697-ben még mint az utóbbival szomszédos falut említik. (Smičiklas, i. m. 40. l.) — *c*) Vyfalw. (1433: Dl. 12530.) A Kőrógyiaké volt. — *d*) Wyfalw. (1435: Muz. llt.) Szőcs m.-városához tartozott. (V. ö. Smičiklas, i. m. 40. és 90. l.) — *e*) Wyfalw al. nom. Nowakowch. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott. Az *a*)—*e*) alatt felsorolt ily nevű helységek nagyjából mind *egy vidéken* feküdtek, s azért meglehet, olykor egyugyanazon helységgel van dolgunk. — *f*) Wyfalw. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt. — *g*) Vyfalu. (1364: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Utlak. Wylak. (1322—27: Dl. 33575. 33736.) L. Szent-Szalvátor m.-városnál.

Urbán(os)falva. Vrbanusfalua. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Orbanfalva. (? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Vrbanusfalwa. Vrbanosfalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Vrbanfalva. (1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. (V. ö. Körtvélyes a.)

Urínócz. Wrynocz. (1458: Dl. 34213—4.)

Urkerte. Wrkerthe. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Usojafalva. Wswyafalua. (1398: Dl. 8301—2.) Mint az Ajnárd nemzetség némely tagjának birtokát kapják ekkor a Marótiak.

Usurincz. Vsurinch. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok. — Sz.-Lőrincz táján feküdt.

Utoljafalva. (Utolincz.) Vtolyafalwa. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Vtholinch, Wtholyach. (1481: Dl. 18522. 24850.) Wtholyncz. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Útvarcz. Poss. Wthuarch. (1398: Dl. 8301—2.) Mint az Ajnárd nemzetségbeliek birtokát kapják ekkor a Marótiak.

Űrög. L. Ireg (Irög) alakban.

Vadakal. (Vadakon.) Vodach, Vodakal, Wodacol, Bodalik. Wodokak. (Páp. tiz.-lajstr. 267. 289. 301. 304. 308.) Vodakal. (1337: Anjouk. okmt. III. 358.) Vadakul, Vadakun. (1355: Dl. 33604.) Vodokul. (1363: Dl. 5213.) Wadokol. (1377: Haz. okmt. VII. 414.) Wadakal. (1438—9: Dl. 13208. 13437; 1481: Dl. 18522. 24850; 1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott. — A mai Nustar vidékén feküdt. (Szerémm.)

Vadasovcz. Wadasowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Vaharócz. Waharocz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott.

Vajda. Poss. due Woyvoda. (1323: Anjouk. okmt. II. 88.) Voyda, Woyda — a Garaiaké lesz. (1381: Dl. 6761.) Villa Vajda — a Garaiaké, Berzétemonostor tartozéka. (1408: Fejér, X. 4. 660.) Poss. Vayda, predium Kyswayda, és: aliud predium Vayda. (1477—8: Dl. 18145.) — Wayda. (1472: Dl. 34136; 1481: Dl. 18522. 24850; 1485: Dl. 19096; 1491: Dl. 33451. 33454.) A borói kastély tartozékai közt két ily nevű falut sorolnak föl; 1478-ban pedig egy ily nevű falut és két ily nevű pusztát. 1478-ban a Valkó folyót is említik határában (valamint 1323-ban is) 1485-ben pedig Monostorral mondják szomszédosnak, s így a mai Szerém és Verőcze megyék határvidékén, a Vuka folyó mentén, Nustartól nyugotra kereshetjük.

Vajdafalva. Waydafalwa. (1469: Dl. 32365; 1478: gr. Zay cs. llt. C. 19.) Részben köznemeseké, részben a Kőrögyiaké volt. — Úgy látszik a mai Dopszin és Koprivna táján feküdt, Verőczemegyében, Eszékthől d.

Valyafalva. (Vajafalva.) L. Bajafalva alakban.

Várad. Warad. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 265.) Varad. Warad. (1443: Dl. 13706; 1447: Dl. 14050.) L. Váratka a. is.

Váralja. Waralya. (1424—8: br. Révay cs. llt. Valkó. I. n. 4. 5. és 6.) Poss. Varalya. (1464: Dl. 32847.) L. a hasonló nevű kastélynál.

Váratka. (Váradka.) Warathka. (1460: Dl. 15465; 1482: Dl. 18680.) Warathka — nemesi névben. (1469: Dl. 16024; 1471: Dl. 17200; 1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18650.) Waradka. (1472: Dl. 34307; 1480: Dl. 18313.) Erdőd és Vukovár vidékén feketett. (Ma Szerémm.) Abból a körülményből, hogy a Szekeericze (Szekeericza) cs. egy ízben: *váradí* máskor: *váradkai* előnévvel szerepel, — Várad és Váradka helységek azonosságát avagy egymáshoz való közelségét következtethetjük. Az 1279. évi: Várad kétségtelenül e vidéken (Szarvas és Pacsinta táján) feküdt.

Varbanovcz. Varbanowcz. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt.

Vár-bold(ja). L. Verőfény és Bold helys. a.

Varjas. a) Varyas. Waryas. (1395: Dl. 8028; 1422: Dl. 11238.) Horváti majd Garai birtok. Sz.-Lőrincz táján feküdt. — b) Waryas. (1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Szent-Lászlóhoz tartozott s ennek táján feküdt.

Várófalva (puszta). Pred. Warofalwa. (1437: Muz. llt.) Szőcs városhoz tartozott.

Város-lyafalva. Poss. Varosilyafalua. (1398: Dl. 8370.) A Nekeseieké volt.

Városi. (Várasí). Warasy, Varasy. (1286: Árpádk. új okmt. XII. 445., 1337: Anjouk. okmt. III. 358., 1427: Fejér, X. 6. 860—7., 1438—39: Dl. 13208.

13437.) Warosy. (1481: Dl. 18522. 24850.) Warasy. (1491: Dl. 33451. 33454.) *Oppidum* Warasy. (1501: Dl. 21068.) Régente Valkó várához tartozott, majd a mikolai, illetve (1481. 1491.) a borói kastélyhoz. 1427-ben köteplom állt benne Sz.-András apostol tiszteletére. — Valkóvár mellett feküdt.

Vasad. Vassad. (1430: gr. Zay cs. llt. P. 4.) Wasad. (1484: U. o. A. 34.) Eszékthől dk. felé, a mai Verőcze és Szerém megyék határvidékén kereshetjük.

Vásárhely. a) Poss. Wasarhel. (1480: Dl. 18313. 18438.) Erdődhez tartozott s annak környékén feküdt. (V. ö. Dl. 34985.) — b) Vasarhel et altera Vasarhel. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28.) Vasarhel utraque. (1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt.

Vaszity. Wazythy. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) (kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott. — A mai Szerémmegyében, a Száva mentén, Babinagreda táján feküdt.

Vatincz. Vatinch. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Wathyncz, Wathincz. (1438—9: Dl. 13208. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Vecsejfalva. (Vecserkfalva.) Poss. Wecherkfalua. (1353: Anjouk. okmt. VI. 67.) Pred. Wecheyfalwa. (1437: Muz. llt.) Gaboshoz tartozott. (1437.)

Végfalu (?) L. Ujfalu néven.

Véka. (? Véke ?) Weka. (Páp. tiz.-lajstr. 269. 281. 300. 304. 307.) A mar-chiai főesperességben sorolják föl. — Hihetőleg a Fruska Gora és a Száva közti vidéken (Mangyelosztól ny.) kereshetjük, a mai Szerémmegye területén.

Velcsevcz. Welchewcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Veliksefalva. Welyxefalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapközi Bothos családé volt.

Veliszkin. Poss. Wylizkyn. (1398: Dl. 8319.) Valkóvárral volt határos.

Velucsfalva. Veluchfalua. (1364: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Venez(i)e. Poss. Venycye. (1404: Dl. 8938.) 1469-ben Szabó Károly kivonata szerint: Veneczie. (Tört. Tár. 1890. 116. l.) 1404-ben mint a hűtlen Zsámboki J. birtokát a Marótiak kapják; előbbieknél azonban még 1469-ben is voltak benne részeik.

Verbanya. Poss. Werbanya. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Ma Vrbanje, Szerémmegyében, Tovarniktól, a melylyel együtt említik, dny. felé.

Verbicze. a) Poss. Verbice. (1330: Anjouk. okmt. II. 480.) 1330-ban a Garai és Bothos cs. osztozik rajta. — Hihetőleg a mai Vrbicza értendő, Diakovártól kel, Verőczemegyében. — b) Poss. Werbycze. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A Garaiak kosztormán-sz.-dienesi kastélyához tartozott. — Ma Verbizza pusztja a Száva mellett, a boszniai Samaczezal szemközt, Szerémmegyében.

Verdi. Werdy. (1437: Muz. llt.) Verdi. Werdy. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak yároshoz tartozott — 1446-ban: Vid. (!?Pesty, i. m. I. 357.)

Vere. Were. (1400: Kismart. llt. 32. EE. 319, 1402: U. o. 48. A. 15.) Vere. (Nemesi névben és előnévben. 1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 60. sz., 1443: Dl. 13706; 1482: Dl. 18650.) Ma Vera, Szerémmegyében, Nustartól é.

Veresfalva. Veresfalua. (1395: Dl. 8028.) Horváti majd Garai birtok.

Vérfalva. Werfalua (Werfalwa) et alia Werfalwa. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. (L. e városnál is.)

Verhovina. (Verhevna.) Vorhoina. Worhoyna. — Nevnával és Pakával határos. (1281: Haz. okmt. III. 35., VIII. 216.) *Districtus Werhevna* — Nevna vár uradalmában. (1422: Dl. 11187.) Werhowyna. (1474: Tört. társ. letét.) Ma Vrhovina, Pozsegamegyében, Bródtól ék. (L. Pozsegamegyében is.)
V(e)rnafalva. Poss. Vrnafalua. (1328: Muz. llt.) Zelezen-száddal együtt említik.

Verőfény. a) Varbold. (1323: Körmendi llt. Alm. V. lad. f. n. 138.) Poss. Varboldya al. nom. Verewfyn. (XIV. száz. U. o.) Verewfyn. (1413: U. o.) Werewfyn. (1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Szent-Lászlóhoz tartozott s ennek vidékén feküdt. — **b)** 1399-ben Ivánka-Szent-Györgyhöz is tartozott egy: Werewfen nevű falu. (Gr. Zay cs. llt. D. 33.)

Vérvára-helye. Werwarahale, Werwarahelye. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott. (L. e városnál is.)

Ve(s)zelinowcz. Wezelynowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Ve(s)zelolcz (puszta). Pred. Wezelolch. (1472: Dl. 34136.) A Garaiaké volt. (V. ö. Vezelinfalva a. 1324-hez, Pestynél. Eltűnt r. vm. I. 356., a hol különben e helység a Maróti-féle Vezelinowcz-czal zavartatik össze.)

Vhovcz. (Vkovcz.) L. V(u)ko(v)cz alakban.

Vidosewcz. (Vidosevcz.) Wydosewcz. (1437: Muz. lltár.) Videsewcz, Videsewcz, Wydesewcz. (1476: Tört. társ. letét.) Vérvárához majd Atak városhoz tartozott.

Vi(h)rolcz. (Virovcz. Virovskavaz.) Wyrowzkawaz. (1437: Muz. lltár.) Wyhrowcz, Wyhrolcz. (1476: Tört. társ. letét.) Vérvárához majd Atak városhoz tartozott. Meglehet különben, hogy az 1437. évi elnevezés az 1476. évi Vérvára-helye vagy Vértfalva helységnek felel meg.

Villiszkin. L. Veliszkin alakban.

Vimborjevcz. (Vinborjevcz. Vintorvecz.) Vintorwecz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Wynboryewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Wymboryewcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Vinko(v)cz. Wincowcz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Wyncocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Winkowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott; a mai verőczemegyei Szelcze környékén feküdt.

Vinnyak (puszta). Pred. Vynnyak. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt.

Virczí. Wirczí. (Páp. tiz.-lajstr. 269.) A marchiai főesperességben feküdt. — Ma Morovitytól ddny. találunk ily nevű pusztahelyet. (Szerémm.)

Viskolcz. Miskontz. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Wyskolcz, Viskolcz. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Viszcece. Wiseche. (1488: gr. Zay cs. llt. A. 38.) 1488-ban nemes Viszcesei Péter Jaromnán is földesur volt. Tán a megfelelő Viszcece helység is e tájon feküdt?

Vitézfalva. Wythesfalwa. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovezi kastélyhoz tartozott.

Vitko(l)cz. (Vitkovecz.) Withkovecz. (1437: Muz. lltár.) Wythkocz, Wythkocz, Wythkolecz. (1476: Tört. társ. letét.) Vervarához majd Atak városhoz tartozott. 1446-ban: Vidkócz. (Pesti, i. m. I. 357.)

Vizköz. Vizkuz. Wyzkuz. (Nemesi névben. 1403: Dl. 33774., 1409: Dl. 9567; 1447: Dl. 14050.) Tán volt ily nevű helység is e megyében.

Vkonincz. L. V(o)konincz alakban.

Vlach. Villa Vlach. (1275: Tört. társ. letét.) Az Ajnárdiaké volt; a mai Morovity és Grk vidékén feküdt. (Szerémm.)

Vladamerovcz. Wladamerowcz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zággrábban.) Marót várához tartozott.

Vlasztlnocz. Wlasthyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zággrábban.) Marót várához tartozott.

Vodakal. (Vodokol.) L. Vadakal néven.

Vogyincz. Voginch. (1395: Dl. 8028; 1477—8: Dl. 18145.) Horváti majd Garai birtok. — A mai Vogjinczi-nak felel meg, Vinkovezítől nyd. felé. (L. Horváti helys. a.)

Vojtistye. Woythysthe. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zággrábban.) Marót várához tartozott.

Voj(vo)da. L. Vajda alakban.

Vokojevcz. Wokoyewcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott.

V(o)koní(n)cz. Voconicz in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Wkonyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Wkonincz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Voksafalva. Woxafalwa. (1455: Dl. 14942.) A harapkói Bothos családé volt.

Vorho(v)ina. L. Verhovina alakban.

Vö(l)gyfalu. Villa Weughfolu. (1323: Dl. 33572.) Dombó határában említik. (Vukovártól d., Szerémmegyében.)

Vrapcsan. Wrapchyan. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A szlakovczi kastélyhoz tartozott. — Ma Vrabcsana néven puszta, Szlakovezítől nyug., a Boszut mellett. (Vinkovezítől dk. Szerémm.)

Vratiscz. Wrathysyncz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zággrábban.) Marót várához tartozott.

Vrbanosfalva. L. Urban(os)falva alakban.

Vrinócz. L. Urinócz alakban.

Vsijafalva. L. Usojafalva alakban.

Vsurincz. L. Usurincz alakban.

Vtolincz. L. Utolyafalva alakban.

Vtvorczi(cz)ke. Wthworchyke et... Wthworchyzke. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartoztak.

V(u)ko(v)cz. Hwholez in distr. Zelche. (1422: Dl. 11187.) Wkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Vhowcz. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Zablatya. a) Zablatya. Zablathya. (1424: Kismart. llt. 35. B. 28; 1446: Dl. 14003; 1447: Dl. 14050; 1466: Dl. 16381.) A Lorántfiaké volt. — b) Zab-

lathya cum tribus villis. (1435: Muz. ltár.) Hermanvárához tartozott. — *c*) Zablatya. (1443: Kismart. lt. 35. B. 41.) Zablatya. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) A beletinczi kastélyhoz tartozott. — *d*) Zablatya. (1506: gr. Zay cs. lt. C. 29.) A Garaiak (Bánfiak) kosztormán-szent-dienesi kastélyához tartozott. — Ma Zablatye puszta, Stitar mellett nyug., a Száva partján. (Szerémm.)

Za(c)sko(v)cz. L. Saskovez alakban.

Zagolincz. Zagolyncz. (1484: Orsz. lt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Zagragya. Zagragya. (1506: gr. Zay cs. lt. C. 29.) A czevernai kastélyhoz tartozott.

Zagulyán. Zagulyan. (1398: Dl. 8301.) Zagulian. (1481: Dl. 18483.) Zagwlyan. (1482: Dl. 18615.) Az atyai erősséghez tartozott.

Zahemjavölgye. Zahemyauelge in distr. Swarnicza. (1422: Dl. 11187.) Nevna várához tartozott.

Zaholcz. Poss. Zaholcz. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Zakucs(i)a. Villa Zakucya. (1364: Dl. 5288.) A Marótiaké volt.

Zalafalva. Zalafalua. (1441: gr. Zay cs. lt. B. 42.) Valkómegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Zaluzsa. (Zsaluzsa.) Zalusa. (1462: gr. Draskovich cs. lt. f. 25. n. 8.) A Tallóciaiéké volt; a mai Szerémmegye ény. vidékén feketett.

Zánk. Zank. (1478: gr. Zay cs. lt. C. 19.) Ugy látszik valkómegyei hely volt.

Zaradfalva. Zaradfalwa. (1484: Orsz. lt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Zasko(v)cz. L. Saskovez alakban.

Zasztan (révhely.) L. Zvezdan-réve helys. a.

Zatnicza. Zathnica. (1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Zathnycza, Zathnicza. (1438—9: Dl. 12208. 13216. 13437.) A mikolai kastélyhoz tartozott.

Zavalaszeg. Sowala terra et pisc. in cotto Volcoyensi. (1231: Árpádk. új okmt. XI. 220.) Zavalazyg. (1337: Anjouk. okmt. III. 359.) Szomolyosszeg. (!? 1427: Fejér, X. 6. 860—7.) Zawalyazwg, — zegh. (1438—9: Dl. 13208. 13216. 13437.) Zanalazeg. (1481: Dl. 18522. 24850.) Zawalazeg. (1491: Dl. 33451. 33454.) A mikolai majd (1481. 1491.) a borói kastélyhoz tartozott.

Zehér. L. Szahar alakban.

Zelcze. L. Szelcze alakban.

Ze(z)e(n)-szád. (Ze(z)ön-szád.) Poss. Zelezunzad, Zelezunzaad — in Bazakuz. (1328: Muz. lt.) Poss. Zelezenzad, Zelezenzaad ultra fluv. Baza. (1338: Anjouk. okmt. IV. 541—543.) Poss. Zelenzad. (1345: U. o. V. 144.) Zelezunzad. (1346: U. o. 147.) A mai Szerémmegye területén, a Bazaközben feküdt. Hihetőleg a Sztudva folyóba dél felől beömlő mai Szlezen folyó őrz. emlékét. (Morovitytól dny.)

Zélfalva. L. Szélfalva alakban.

Zel(i)na. (Zeline.) Zeline. (1437: Muz. ltár.) Zelna. (1476: Tört. társ. letét.) Vértvárához majd Atak városhoz tartozott. (V. ö. Zelna helys. a.)

Zelinczi. Zelinczi, Zelynczy. (1476: Tört. társ. letét.) Atak városhoz tartozott.

Zelna. Zelna. (1428: Muz. llt., 1464: Dl. 32847.) 1428-ban az Alsániaké volt, s 1464-ben is mint az ő egykori birtokuk merül föl. (Azonos lenne a Vértvárához majd Atak m.-városhoz tartozott Zelnával vagy Zelinével?) A Száva vidékén kereshetjük.

Zerevcze. Zerewcze. (1437: Muz. llt.) Szőcs városhoz tartozott. — Tán az 1701-ben Szent-László szomszédságában (dél felé) fölsorolt: Zerowaz-nak felel meg. (Smičiklas, i. m. 90. l.)

Zibjecz. Zybyecz. (1484: Orsz. llt. Neoreg. act. fasc. 1526. n. 42. Zágrábban.) Marót várához tartozott.

Zilonincz. Zylonyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zylonincz. (1474: T. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Zimánfalva. Poss. Zymanfalfa. (1477—8: Dl. 18145.) Garai birtok volt.

Zirievcz. (Zirjevcz.) L. Szirievcz alakban.

Zivinna. L. Sz(v)inna alakban.

Zlanczfalva. Zlanchfalwa. (1435: Muz. lltár.) Hermanvárához tartozott.

Zlatevacz. (Zlavkovcz.) L. Szlavkovcz alakban.

Zletkovcz. L. Szeleczk helys. a.

Zobincz. L. Gyobafalva alakban.

Zombor. Zombor. (Nemesi névben. 1336: gr. Zay cs. llt. D. 27., 1409: Dl. 9567; 1437: Dl. 13116; 1476: Tört. társ. letét.) Poss. Nagzombor. (1424: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1520. n. 8. Zágrábban.) Úgy látszik Valkóvártól dél felé kereshetjük.

Zupkócz. L. Szupkócz alakban.

Zverinacz. L. Paka a. Pozsegamegyében.

Zvezdan-réve. Poss. Zuezdaureue. (1364: Dl. 5288.) A Maróti rokonságé volt. — Marót (a mai szerémségei: Morovity) vidékén (délre) kereshetjük. Meglehet, hogy szávai rév értendő, s ez esetben réve azonos lehet az 1461-ben fölmerülő *Zasztan* nevű szávai révvel. (*Vadum Zave Zazthan.* Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 35.)

Zvilkovcz. (Zlivkovcz.) L. Szlivkovcz alakban.

Z(v)inigerm. L. Sz(v)inigerm alakban.

Zsagro(l)cz. (Zsagrovcz.) L. Sagro(l)cz alakban.

Zsernovcz. L. Sernovcz alakban.

Zsibritovcz. L. Sibritovcz alakban.

Zsidárfalva. Zydarfalwa. (1474: Tört. társ. letét.) Nevna várához tartozott.

Zsirkháza. L. Sirkháza néven.

Összesen: 1182 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Alattyáni cs. L. Alattyán helys. a.

Alifánti (vizközi, ibrányi) cs. Avagy: *Alyffanth*; vagy: *Elefánti.* — 1454-ben: Balázsfalva, Kis-Beletincz, Lukatelke és Kedhely falvakhoz tartottak jogot. (1454: Dl. 14883; 1458: Dl. 34213—4; 1481: Dl. 18521—2.)

Alsáni cs. Birta Hermanvárá, Alsánvárá, Vértvárá és Váralja kastélyt; továbbá Atak és Szőcs városokat, Gabos helységet és Tizin részeit (1437.)

(l. ott) tartozékaikkal együtt. — 1389-ben kapta kir. adományúl (Pál és testvérei) a hűtlen Hosszubácsi László hosszubácsi részeit; 1390-ben pedig a szintén hűtlen Szeglaki Lászlótól elkobzott Tizint vagy Tizent. 1428-ban: Gunya, Szelna vagy Zelna, Atak és Csötörtökhely nevű helységeket (*a Száva és Boszut között*) találjuk birtokukban. Pesty szerint (i. m. 263. l.) 1387 óta viselték e nevet. (1389: Muz. llt., 1390: U. o., 1428: U. o., 1464-hez: Dl. 32847. — L. a Marótiak és Puczel Kr. is.)

Anti cs. 1390: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1512. n. 19. Zágrábban; 1420: br. Révay cs. llt. Valkó I. 2.

Andrásfalvi cs. 1439: Dl. 13437.

Apor(-fi, szent-lászlói) cs. Fil. Opur, Apor, Apoor. (1404: Dl. 8938; 1409: Dl. 9567; 1437: Dl. 13096.) Apor dictus. (1447: Dl. 14050.) L. a Lorántfiak a. is.

Aranyani cs. L. Józsa (aranyani) néven.

Asszonyfalvi cs. L. az Ostfiak a.

Asszonyfalvi cs. Valkómegyei eredetű. (1487: Dl. 19311.)

Bácsfalvi (Bátfalvi) cs. 1444: gr. Zay cs. llt. B. 45., 1447: Dl. 14050.

Bácsi cs. Azaz: Hosszubácsi. — L. e néven.

Bácsi káptalan. Sál(y)i helységben földesúr. (Dl. 18693.)

Bajai cs. 1471-ben István valkómegyei kir. ember. (Dl. 17200.)

Bakonyai cs. L. Palina várnál. V. ö. 1436: Dl. 12958.

Balog (kecsenyi) cs. Balogh. — 1423-ban János e megye alispánja. (1420: Br. Révay cs. llt. Valkó. I. 2., 1428: U. o. n. 6.; és 1423: Dl. 11414.)

Bánfi (alsó-lendvai) cs. A Garaik után kapták és birták Boró (l. ott) és Mikola m.-városokat és a borói kastélyt. (L. a titeli prépostságnál s v. ö. 1485: Dl. 19096.)

Bánfi (garai, darnóczi) cs. L. Garai néven. V. ö. Szlakovecz kastély a.

Bánfi (tallóczi) cs. Azaz: Tallóczi. — L. e néven. (V. ö. Szlakovecz kastély és esetleg Bácsmegyében is: a Tallóczi cs. a.)

Barics (szent-lászlói) cs. L. Borics alakban.

Basa (hermani) cs. Basa. (1474: Tört. társ. letét.)

Bátfalvi cs. L. Bácsfalvi néven. — V. ö. Bácsfalu helységénél.

Bátori cs. Racsa várát és városát (l. ott) kapták a Marótiak után.

Bátyai (Bágyai) cs. 1443: Dl. 13706; 1483—6: Dl. 33819. 18793; 1506: Br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 24.

Bebek (pelsőczi) cs. Más néven: pelsőczi Vajdafi, Pelsőczi. — 1404-ben Szent-Elye helységben birtokosok. (Dl. 32877. — L. a Lorántfiak és Beletincz kastély a.)

Bélai cs. L. a Marótiak a. (1423. — V. ö. 1398: Dl. 8301—2.)

Belczi cs. 1437: Dl. 13116.

Be(n)czenczi cs. 1364: Dl. 5286; 1417: Dl. 10627. 10637; 1453: Dl. 14661; 1484: gr. Zay cs. llt. A. 34., 1487: Dl. 19311.

Berekszői cs. (1403: Dl. 33538; 1447: Dl. 14050; 1458: Dl. 34213; 1470: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1526. n. 19., 1471: Muz. lltár és Dl. 17271. — L. a Pet(y)kei cs. a. is.)

Berisló(-fi, grabarjai, sz.-lászlói) cs. Másként: *Grabarjaiak*, grabarjai (sz.-lászlói) *Dezső*-k, *Borics*-ok és *Török*-ök Pozsegamegyéből. — 1470-ben; (és 1489-ben), mikor (a szintén pozsegamegyei) velikei Bekefiakkal kölcsönös örököségi szerződésre lépnek, a magok részéről: Sz.-László, Herman, Liszkó, Szarvas és Petrócz helységekbeli birtokaikat nevezik meg. 1471-ben és 1472-ben (kétségtől a Kórogyiaktól zálogban) Németi, Szarvas, Szöllöske és Ar(r)asfalva részeibe igtalják őket; 1482-ben pedig ismét: Németi, Szöllöske, Szarvas, Váratka, Mocsár, Tizen, Szilköz, Kovászdí s az ekkor Baranyamegyéhez számított Szent-Szalvátor (város), Csereg és Trobosancz birtokába, vétel czímén, Bethlen Miklóstól. 1475-ben Sz.-Lászlón már erősségük is van. (1470: Dl. 33485. 33623; 1471: Dl. 17200; 1472: Dl. 34307; 1475: Dl. 26009; 1482: Dl. 18650; 1489: Dl. 33496. — V. ö. 1490: Bécsi csász. áll. lt., és 1492: Dl. 19805.)

Berki cs. 1381: Zichy okmt. IV. 204., 1443: Dl. 13706; 1470: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1526. n. 19., Zággráiban; 1471: Muz. lltár.

Berzéte-monostori benczések. L. Berzéte-Monostor helys. a V. ö. 1327: Anjouk. okmt. II. 334.

Berzsenyi cs. L. Vervár várnál és Atak m.-városnál az 1446. évhez.

Bethlen M. L. Sz.-Szalvátor m.-város és a grabarjai Berislók a.

Boda (csiri) cs. 1470. táján szerepel *Valkóme gyében*: Nicolaus Boda de Chyr. (Gr. Zay cs. llt. B. 80. ttt.) Tán a bács megyei Csir (Csér) helység értendő; meglehet azonban valkó megyei helység volt, melyet ez esetben a mai Verőcse megye keleti határvidékén kereshetünk.

Bodófalvi cs. 1417: Dl. 11302.

Bódogasszonyfalvi cs. 1420: Dl. 33552.

Bodon(yi) cs. 1398: Dl. 8301—2; 1409: Dl. 9567; 1420: Dl. 33552; 1471: Muz. llt.

Bordahas (Bordahasó, bodonyi, illyefői) cs. Bordahas. (1446: Dl. 14003 Bordahasw. (1447: Dl. 14050; 1480: Dl. 18438.) Bordahasso. (1481: gr. Zay cs. llt. B. 63., 1482: Dl. 18615.)

Borics (szent-lászlói, grabarjai) cs. Borich, Borych. — Pozsegamegyéből. (1463: gr. Zay cs. llt. A. 27., 1469: Dl. 16024; 1470: gr. Zay cs. llt. A. 28., 1473: Dl. 16025; 1483: gr. Zay cs. llt. A. 33.) Barych. (1472: U. o. N. 59.) 1483-ban a János özvegye (lankai Kamarás Mihályné) Szent-Lászlót és tartozékait: Kis-Szőcsöt, Valyafalvát (Vajafalvát vagy Bissafalvát), Nebojszát, Ujfalut, Liszkót, Verőfényt, Kis-Kelődöt és Varjast visszakapta a szent-lászlói (grabarjai) Törököktől, a kik eddig zálogban bírták.

Bornemisza (borrobai) cs. Bornemyza. (1465: Dl. 16259.)

Bornemisza (okoszfalvi) cs. Bornemyza. (1484: Muz. llt.)

Bor(r)obai (Borombai) cs. 1480-ban Kecsenye helységben is voltak részei. (1453: Dl. 14661; 1454: Dl. 33389; 1455: Dl. 33806; 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025; 1480: Dl. 18438.)

Boszniai káptalan. Diakó város és környéke részeit bírta. 1406-ban Gyurketincz-en is voltak jobbágysai. (L. Diakó városnál és v. ö. 1263: Fejér, IV. 3. 138—142., 1311: Dl. 34096; 1339: Anjouk. okmt. III. 585—7; 1406: Dl. 9199. — V. ö. Századok. 1893. 467. és köv. l.)

Boszniai püspök. 1244-ben kapta a püspökség IV. Béla királytól: *Diakon* (később Diakó vár és város) és *Blezna* (később Belezna, Berezna) földeket, melyek alatt két hatalmas uradalom értendő. Ez uradalomban, mely a mai pozsegamegyei Bród vidékétől ék. Nevnán át Garáig, innen dny. az IIsava (Josava), Bity és Kladancz (Kladavacz) folyók mentén dny. ismét a Száváig ért — egyéb kiváltságokon kívül püspöki jogokat is gyakorolt a boszniai püspök. Kétségtől ebből értendő az az öt plébánia (Boldogasszonyfalva, Sz.-György, Dragotin, Berezna és Sz.-Mihály) is, melyeket az 1330-as években a boszniai püspökség területén sorolnak föl a pápai tized-lajstromok. 1406-ban és 1434-ben praedialis nemesei szerepelnek. Ugyanekkor Mikefalva nevű birtoka merül föl, 1434-ben: Drenovcz, Markovcz (és Jagodincz ?) nevű püspökségi falvak társaságában. 1422-ben (hihetőleg Valkómegyéhez): Beleznát és Bebrenát (Bródtól kel., ék., és dk. felé) találjuk birtokában. E helységek alatt azonban ekkor is egész nagy uradalom értendő, mely a Bród melletti Verba-falvával (ma Vrba), odább ény.-é.-ék. felé: Tomiczával, Jalsavikkal (ma Jezse-vik), Verhovinával (ma Vrhovina) és a mai Kondrity vidékével volt szomszédos. E területen belül fekszik Garcsin is, hol 1474-ben az akkori boszniai püspöknek Benedeknek kastélya állt. (1244: Theiner. Vet. mon. slav. merid. I. 297. 298., 1263: Fejér, IV. 3. 138—142., 1311: Dl. 34096; 1339: Anjouk. okmt. III. 585—7., 1406: Dl. 9199; 1422: Dl. 34018; 1434: Dl. 12587; 1474: Tört. társ. letét. — L. Diakóvár és város a. s. v. ö. Páp. tiz.-lajstr. 172—174. l., a püspökség határára nézve pedig Horváti helységnél és Századok. 1893. 467. l.)

Bótfalvi (Botfalvi) cs. 1446: Dl. 14003.

Bot(h)os (harapkói) cs. Bothus. Bothos. A Garaiakkal egy tőből. (V. ö. Thuróczi. Schwandtnernél, i. h. 394. 395. 399. l.) 1453-ban a néhai Bot(h)os András birtokát: Ivánka-Sz.-György felét Kórógyi János macsói bán igényli zálog czímen. 1455-ben ugyanez Andrásnak (a ki Hunyadi János ellen harcolt egykor) leányai: Anna, Szekesői Herczeg Pálné és Margit, Szentgyörgyi Györgyné, férjükkel együtt kapják V. László királytól Harapkót (tartozékaival) és várhelylyel s Ivánka-Sz.-György, a két Szalagfalva, Kisfalva, Herkácsfalva, Veliksefalva, Szlavko(v)cz, Voksafalva, Keresztur, Botosovcz, Barfalva, Gergerfalva, Bálentfalva, Sz.-Illye, Kozmafalva, Lékfalva és Bódogasszonyfalva helységeket, melyeket a nevezett Bot(h)os András már 1440-ben birt. (1333: Dl. 33580; 1453: Dl. 14661; 1455: Dl. 14942. — V. ö. Pesty, i. m. I. 293. és l. a Garai cs. és Ivánka-Sz.-György kastélya a. is.)

Bozai (Bozei) cs. 1458-ban: varjadi előnévvel. (1394: Dl. 7985; 1446: Dl. 14003; 1458: Dl. 34213—4; 1459: Muz. ltár.)

Boziás (kis-bellyei) cs. Bozyas. (1483—86: Dl. 18793. 33819.) Tán azonos a Boz(z)ási családdal?

Boz(z)ási cs. 1471: Dl. 17200; 1472: Dl. 34307; 1484: Muz. III.

Brigant (gáti) cs. Briganth. (1428: Muz. ltár.)

Budavári Sz.-Szűz prépostság. Eszék, Hagymás és Draszád városok (részeinek ?) földesura volt. (L. ott.) Ezenkívül 1487-ben Jakabfalván is birtokos. (Dl. 19311.)

Bujáki cs. A Marótiakkal egy eredetűek és osztályosak. — 1403-ban a Pestenyieiek berki, 1417-ben pedig ugyanezeknek pestenyei és berki részeit

kapják új-adományul. 1439-ben részeik vannak: Csák, Pervojafalva, Borosfalva, Keselyűfalva és Szemes helységekben, 1450-ben pedig: Maróton (és Csákon) is. (1403: Dl. 33774; 1418: Dl. 10742; 1424: Dl. 11537. 2471b. és Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1520. n. 8., 1439: U. o. f. 1522. n. 29. Zágrábban; 1450: U. o. f. 1523. n. 20., 1471: Muz. llt.) L. a Maróti cs. s Marót város a. is.

Csallai (dobszai) cs. Challay. (1443: Dl. 13706.)

Csász (zombori? elefánti?) cs. Chaz. (1476: Tört. társ. letét.)

Császá (aranyadi, ibrányi) cs. Chazar. — Tamás 1468-ban és 1476-ban valkóme gyei kir. ember. (1468: Dl. 33885; 1476: Tört. társ. letét. — V. ö. Bodro gme gyében.)

Császá (varjadi) cs. L. Bácsme gyében.

Cseh (kelemen) cs. Cheh. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.)

Cseh (lévai) cs. L. Nevna városnál. V. ö. ugyane cs. a. Pozsegame gyében.

Cserityi (Cserigi, Csericsi) cs. (1443: Dl. 13706; 1480: Dl. 18438. — V. ö. Cserity helys. a.)

Cserne(v)cz (Cserneszi) cs. 1403: Dl. 33774; 1404: Dl. 8938; 1465: Dl. 16259; 1472: Dl. 34136. — V. ö. Cserne(v)cz helys. a.

Cserno(v)cz cs. = Cserne(v)cz? — L. Cserne(v)cz helys. a.

Csudovcz cs. L. Csudovcz helys. a.

Csupor (monoszlai) Miklós. Kórógy és Nevna várát és városát (tartozékaikkal, köztük az inkább pozsegame gyei Tomiczával, vagy Tuniczával), továbbá Ivánka-Sz.-György kastélyt, (az olykor Baranyame gyéhez számított) Eszék várost és kastélyát, Hagymás és Draszád városokat, valamint Némethi helység és Sz.-Szalvátor város és tartozékai részeit birta egyideig. (L. e várak, városok és helys. a. — V. ö. a Kórógyi és Matuscinai cs. a. is.)

Czikádori apátság. Tolname gyéből. — A hol Baranya-, hol meg Valkóme gyéhez számított Eszék városban (l. ott Valkóm.-ben) a vásár-vámot és révet (legalább részben) birta. Ezenkívül övé volt Kuni falu. (1366: Dl. 5451. — V. ö. ugyanez évhez: Dl. 5512.)

Czillei grófok. L. az Ujlakiak a.

Dabasi cs. Másként: dabasi Isti. (L. e néven.)

Daczó (őri) cs. Ungme gyéből. — 1494-ben az *Őrsi* (!) Lénárté: Gálosfalva, Sz.-György és Gergerfalva. Ugyanez a Lénárt 1494-ben Hederfalvát veszi zálogba s ugyanekkor, valamint 1505-ben is: *őri Daczó*, 1506-ban pedig *őri Forkoláb* néven szerepel. (1494: Dl. 20235—6; 1506: Dl. 21535. V. ö. 1484: Dl. 18958. és 1505: Pesty, i. m. I. 301.)

Darnói (Darnai) cs. 1447: Dl. 14050; 1472: Dl. 34307; 1482: Dl. 18650.

Derzsfalvi cs. L. Derzs. helys. a.

Derzsi cs. 1417: Dl. 33546; 1443: Dl. 13706; 1487: Dl. 19311. — V. ö. Derzs. helys. a.

Deszki (Deczki) cs. 1450-ben Mihályszegén is voltak részei (Muz. llt.)

Dezső (grabarjai, sz.-lászlói) cs. L. a Beriszló (grabarjai) cs. a.

Dezsőfalvi cs. 1454: Dl. 33389.

Dobravityi (Dobravicsi) cs. 1480: Dl. 18391.

Dományi cs. 1496: Dl. 34248.

Dombai cs. L. Váralja kastély, Atak m.-város és a Marótiak a.

- Draksafalvi** cs. L. Draksafalva helys. a.
Eh (palagari) cs. 1417 : Dl. 10637.
Elefánti (vizközi) cs. L. Alifánti alakban.
Elevejároi cs. 1390: Dl. 7649 ; 1443: Dl. 13706.
Ellyefői cs. L. Hillyefői alakban.
Erdélyi (asszonyfalvi) cs. Erdely. (1447: Dl. 14050.)
Erdőszádi cs. L. Erdőszád helys. a.
Fakó (deszki, deczki) cs. Fako. (1450: Muz. llt.) Milyályszegén is voltak részei.
Fakó (filpesfalvi) cs. Fako. (1467: Muz. llt.)
Fakó (kecsenyei) cs. Fako. (1443: Dl. 13706.) Azonos lehet az előbbiekkel.
Fejér (kecsinyei) cs. Feyer. 1480: Dl. 18438.)
Felföldi (dályói) cs. Paulus Felfeldy de Dalyo — Atya és tartozékainak szomszédosa. (1471: Dl. 17271.)
Filg(e)vári cs. 1416: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1517. n. 21. Zágrábban; 1443: Dl. 13706; 1469: Dl. 16024; 1482: Dl. 18650.
Filpe(s)falvi (Fülpösfalvi) cs. 1417: Dl. 10555; 1443: Dl. 13706; 1450: Muz. lltár.
Florenczi (Treutel) Miklós. L. Nevna városnál.
Frank (váradi) cs. Frank dictus. (1443: Dl. 13706.)
Gabonyási (Gabanyási) cs. 1417: Dl. 33546; 1454: Dl. 33387; 1491: Dl. 33454.
Gálosfalvi cs. 1421: Dl. 33554.
Garai cs. A Dorozsma-nemből. — Ősei 1269-ben nyerték kir. adományul Gara helységet vagy várost. 1314-ben a Renold magban szakadt fiainak birtokait kapják. 1330-ban a Botosokkal együtt osztoznak Verbiczen. 1332-ben Ponil (Panyil) jut birtokukba. 1356-ban mint a magban szakadt Czimba (Chymba) István fia István birtokát kapják Ujlakot I. Lajos királytól; majd ugyancsak tőle s új adomány gyanánt (1383.) Mária királynőtől: Radefalva, Jakabfalva, Burcsinfalva és Masztafalva helységeket, mint az említett Ujlak tartozékait, s Vicsadalt és Benczenz részeit; 1381-ben pedig a magban szakadt Vajdai Miklós birtokát: Vajdát. 1381-ben monostori Berzét(h)é (Miklós fia) Miklóstól megszerzik: Monostor részeit, Lászlófalvát egy szigettel, rajta Osztró vár romjaival, Egyefalvát és Csákányfalvát. 1387-ben adományul nyerik Zsigmond királytól a hűtlen Horváti (Péter fia) János bán és László birtokait: Szent-Lőrincz várát és helységét (*később város*), Peretics, Szat (*később város*), Apáti (*később város*), Horváti, Nagyfalva, Hosszúfalva, Markosi, Gajalja és Paszkolcz helységeket. 1395-ben ugyane czímen igtatják őket: *Szent-Lőrincz*, Peretincz, Felső-Peretincz, Dragilovecz, Budatelke, Szabovecz, Csomortány, Batovecz, Papkereke, Varjas, Radamil, Szederovecz, Korincz, Nemilovecz, Berkinicz, Usurincz, Nénásfalva, Kulucs, Szat, Gelegye, Bikity, Apáti; *Horváti*, Szöllös, Osztrigonecz, Petkovcz, Vogyincz, Balázsfalva másként Peszkovecz, Petrosfalva, Sz.-Miklós, Görefalva; *Nagyfalva*, Karnincz, Gyála, Beskovcz, Szelecsk, Hosszúfalva, Péter-span-falva, Buda, Ujlak, Palina, Farkasfalva, Veresfalva, Pálfalva, Ferdefalva, Henczfalva, Dene, Flekfalva, Ivahontelke; Markosi.

Kisidfalva, Krabánfalva, Hlaponya, Himbafalva, Cserefalva és Karatna-Szent-Miklós birtokába. *1408-ban újadományul* nyerik Zsigmond királytól: Gara várát (l. itt is) és az ujlaki kerületet; Szent-Lőrincz várát, Révfaluval; Apátit és Szatot; Czeverna várát és kerületét; Vicsadal várát; Berzéte-Monostorát, Vajda faluval; Horvátit, Nagyfalut, Hosszufalut és Markosit. 1421-ben pedig (Varjasért) eszerében egy Rücsi leánytól és gyermekeitől: a bitvai Horvátoktól Panyit és Gilvás részeit; majd 1422-ben a Csákiaktól (Szerémmegyéből) Varjas részeit s 1462-ben vétel útján a Tallóczziaktól Valkóvár városát. 1472-ben Bucs-falva és Vezelolcz nevű pusztájokat, 1474-ben Halas nevű birtokukat (utóbbi a Duna-Dráva-szögben) említik. *1478-ban* a Szécsieknek a következő erősségekből, városokból, helységekből és pusztákból adták ki a leánynegyedet ú. m. Gara városból és a benne levő kastélyból; továbbá: Pucsa, Osztrosincz, Goszpodincz (puszta), Bretjano(v)lcz, Dobovacz, Oresancz, Tiszolczi (p.), Jeszkovcz, Kukavisincz (p.), Ujfalú, Laszlovancz (p.), Podvovczia, Varbanovcz, Kiczkolcz, Emrehovacz, Brestyenovcz, Galosecz, Pokojecz, Ozoriás, Lőrinczfalva (p.), Dobroszlavecz (p.), Brajtavaz (p.), Dvorancz (p.), Kis-Oborancz (p.), Kluanecz (p.), Benincz (p.), Dragincz, Kis-Ujlak, Kes(s)e, Pokojevcz, Mertincz (Meresincz), Bekefalva, Merincz, Masztincz (p.), Jakabfalva, Borcsinovcz (puszta, avagy Borcsinfalva), Zimánfalva, Talkovcz, Rádafalva, Bajnfalva (p.), Maglatfalva (p.), Ladárfalva (p.), Kovácsfalva (p.), Galibarfalva (p.), Márkfalva (p.), Pósa-falva (p.), Somogyka, Korotna (részben), Sz.-János (részben), Teksefalva (p.), Szlamerfalva, Zaholcz; továbbá: Nagyfalú, Hosszufalú, Zletkovcz, Beskovcz (p.), Podgajcz (p.), Komincz (p.), Petrosincz, Paszakovcz, Horvátí, Gyurincz (p.), Vinnyak (p.), Peczkocz (p.), Vogyincz; aztán: Kisid, Markosi, Lak (p.), Halapnya (p.), Noszelcz (p.), Farkasfalva (p.), Cserefalva (p.), Himba (p.), Krabánfalva (p.), Vajda, Kis-Vajda (p.), Vajda (p.), Szent-György, Bakovcz, Szanafalva helységekből és pusztákból; továbbá Vicsadal m.-városból és várából; Apátí és Szat, Gregery vagy Geletincz (p.) helységekből és pusztából; Szent-Lőrincz várból és a következő pusztákból: Radomincz, Podluse, Rozinczi, Szaholczi, Klucs, Nenasevcz, Szedrovcz, Batoczi, Pápóczi, Temertajn, Marincz, Budincz, Dragilovcz és Preczeto(v)lcz; végül Berekincz helységekből. 1495-ben (garai Bánfi) Lőrincz (és hlapsityi Kishorvát János) hűtlensége miatt Czernát és Garát elvesztette; majd 1506-ben megint új-adományul kapta: Szlakovcz erősséget; Cze(ve)rna kastélyt és várost; a kosztormán-szent-dienesi kastélyt; a garai kastélyt Gara várossal és tartozékaikkal; végül: Szent-Ellye, Zaluzia, Popregye, Kunovcz, Les(z)kovác és Ro(z)ziás; valamint Okovcz, Beke-sevcz, Hansorovcz és (részben): Dimitrovcz, Dvornják, Presztvotincz, Budi-sevcz és Dobretincz helységeket. — Ezeken kívül birta még e család a XV-ik században Szata (a Bánfi-ág), továbbá Boró és Mikola erősségeket és városokat is (l. ott), a hozzájuk tartozó terjedelmes uradalmakkal. (1269: Fejér. VII. 3. 64., 1314: Anjouk. okmt. I. 334., 1330: U. o. II. 480., 1332: Dl. 33579; 1356—83: Dl. 33740; 1381: Dl. 6761. 6829; 1387: Dl. 7309; 1395: Dl. 8028; 1403: Dl. 33538; 1406: Haz. okmt. VII. 432., 1408: Fejér. X. 4. 660—673., 1421: Dl. 33553; 1422: Dl. 11238; 1432: Haz. okmt. VII. 452., 1449: Dl. 14227; 1462: gr. Draskovics cs. llt. f. 25. n. 8., 1464: Dl. 33951; 1472: Dl. 34136; 1474: Tört. társ. letét; 1477—8: Dl. 18145; 1478: gr. Zay

cs. lt. C. 19. és 20., 1495: Dl. 20263. 20269. 34246; 1506—7: gr. Zay cs. lt. — L. a Szentszalvatori, Maróti és hlapsityi Horvát cs., a titeli prépostság, Szata vár és város és Diós helys. a. is. V. ö. 1403: Dl. 33538.)

Gáti (Gátfalusi) cs. 1455-ben: Jaronna-Szent-Miklóson birtokos. (1404: Dl. 8965; 1437: Dl. 13116; 1447: Dl. 14050; 1455: Dl. 33806; 1458: Dl. 34213—4; 1472: Dl. 34307.)

Gereb (vingárti) cs. Ivánka-Sz.-György várát és városát, Szent-Lőrincz várát és városát, Atya várát és városát, Apáti, Szat (Eszék, Hagymás és Draszád) városokat birta egy ideig. (L. ott.)

Grabarjai cs. L. Beriszló (grabarjai) cs. a.

Gróf (szent-györgyi) cs. Másként: Szentgyörgyi (és Bazini) gr. L. harapkói Bot(h)os cs. a.

Gyantei (Gyantai) cs. 1379: Dl. 6600; 1458: Dl. 34213—4; 1482: Dl. 18615.

Györkemi (Györkömi, Györkei) cs. 1416: Dl. 33545; 1417: Dl. 10555; 1461: Dl. 15591; 1465: Dl. 16259.

Gyulai cs. Avagy: gyulai *Pat-fi*. Baranyamegyéből. (1428: Muz. lt., 1429: gr. Zay cs. lt. D. 39.)

Haszafalvi cs. 1471: Muz. lt. (V. ö. Haszafalva helys. a.)

Hédervári cs. L. Beletincz kastély, Németi (Nempti) m.-város és a serkei Lorántfi cs. a.

Hedrehfalvi cs. 1421: Dl. 33554.

Herczeg (szekesői) cs. 1460-ban Németi, Asszonyfalva, Kovászdi, Szilköz, Tezen, Mocsár, Szarvas, Váratka, Szöllöske, Szent-Szalvátor (máskor város), Turbosancz és Cserics részeit a Kórógyiaknak (Gáspárnak) zálogosították el. 1497-ben Szarvast és Németit még kezükön találjuk. (1460: Dl. 15465; 1497: Muz. ltár.) — L. a Bothos és s. Lorántfi cs., Nevna város és Beletincz vár a. is.

Herman-szentgyörgyi cs. 1421: Dl. 33554.

Hermani (Herman) cs. 1482-ben: bátyai előnévvel. (1421: Dl. 33554; 1439: Dl. 13437; 1447: Dl. 14050; 1454: Dl. 33946; 1473: Dl. 16025; 1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18615; 1491: Dl. 33454.)

Hillyeffői cs. 1379: Dl. 6600; 1458: Dl. 34213—4.

Hlap(c)sity(i) (Hlalsity) cs. L. Horvát (hlapsityi) néven.

Horvát (bitvai) cs. Horwath. — L. a Garaiak a. s. v. ö. 1403: Dl. 33538.

Horvát (hlapsityi, hlapesityi) cs. Másként: *Kishorvát*. Olykor: *Klapsity* azaz: Hlapsity, Halapsity, Hlapesity. — 1474-ben: Joh. Horvath, filius ed. Johannis *Klapsyth dicti* de Mohlyth. (Tört. társ. letét.) 1478-ban és 1479-ben: Joh. Horwath de *Hlapchych*. (Gr. Zay cs. lt. C. 19., 20. és 21.) 1484-ben, (1493-ban) és 1495-ben: Joh. Kyshorwath de Hlapsych, Hlapsyth, Halapsyth. (Dl. 18980; 1493: Epist. Petri de Warda. 8. és 14. l., v. ö. 200. l., 1495: Dl. 20363. 20269.) 1504-ben és 1507-ben: Joh. Kyshorwath de Hlapchych, Hlapchych. (1504: Gr. Zay cs. lt. C. 25. és 26., 1507: U. o. C. 29.) Bizonyára boszniai eredetű cs. (L. Nevna városnál is.) 1478 táján: János a Garai (Bánfi) családba házasodván, társ-birtokos lett a Garaiakkal — Kőrös-, Pozsega-, Valkó- és Bács-megyében. (L. ott is.)

Horvát (plavicsói vagy plavityói) cs. Horwath. — L. a Hosszúbácsi cs. a.

Horvát (szent-máriai) cs. Horwath. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025; 1480: Dl. 18438.)

Hosszúbácsi cs. Másként: Bácsi. — 1380-ban: (Hosszú-Bács), Pogye, Petlend és Bikecs helységekben földesurak. 1404-ben a hűtlen Miklós birtokait: Kámánd, Peklend, Hosszú-Bácsi, Pegye, Kanata, Farkasvölgy és Farkastelke helységekben a Marótiaknak, — 1428-ban pedig a Balázs és János: hosszúbácsi, peklendi, pegyei és konatai részeit plavicsói (vagy plavityo-i) Horvát Miklósnak adományozta Zsigmond király. 1441-ben I. Ulászló ugyane s egy-szersmind kamandi részeit is, «mint a magbanszakadt Balázs és János birtokait» adta újra a nevezett Horvát Miklósnak és általa Szentpéteri (Péter fiának) Miklósnak. Ettől fogva állandóbban a Szentpéteriek és Marótiak (l. ezeknél) kezén találjuk e birtokokat. (1365: gr. Zay cs. llt. B. 20., 1380: U. o. B. 34. és Dl. 33678; 1390: Muz. lltár, 1404: Dl. 8938; 1417: Pesty, i. m. l. 296., 1428: gr. Zay cs. llt. B. 38., 1429: U. o. D. 39., 1441: U. o. B. 42. és 43. — L. a Szentpéteri, Alsáni és Maróti cs. a. is.)

Iklódi cs. 1447: Dl. 14050.

Illyefői cs. L. Hillyefői néven.

Iregi (Irögi) cs. A Mikolaiakkal osztályos cs. 1480-ban egyik tagja kecsenyei földesúr, 1481-ben egy másik: gyerkeni előnevet visel. Azonban: Bács megyében is volt ily nevű család, melyet a valkó megyeitől részemről nem tudok mindig pontosan megkülönböztetni. (1363: Dl. 5213; 1402: Dl. 33533; 1417: Dl. 10555. 10627. 10637; 1439: Dl. 13437; 1469: Dl. 16024; 1481: Dl. 18521—2; 1491: Dl. 33454.)

Isti (dabasi) cs. Isthy. Pest megyéből. Másként: Dabasi. Leve, Berzéte-Monost(o)ra és Ivánka-Sz.-György erősségeket és városokat birta egyideig. 1487-ben a Péter birtokába jutott (az aranyani Józsáktól): Lukácsfalva, Deczk és Ellésfalva. (1487: Muz. lltár. — A többire nézve l. az említett erősségek és városok a. s. főleg Ivánka-Szent-György várnál.)

Jámai cs. 1323: Anjouk. okmt. II. 85., 1469: Dl. 16024.

Jaxics (**Jaksics**, nagylaki) cs. Csanádmegyéből. — 1487-ben Kis- és Nagy-Szóllósön birtokos. (Dl. 19311.)

Józsa (aranyani) cs. Másként: Aranyani. Bodrogmegyéből. — 1450-ben új-adományul kapják (a Levei családdal együtt): Leve (később város), Szajhánfalva, Mátyusfalva és Ellésfalva helységeket, Mihályszege és Terpenye részeit. 1472-ben földesurak (Terpenye és Leve), 1487-ben Gátfalva, Lukácsfalva, Deczk, Mihályszege, (Ellésfalva), Gegetincez, Kis-Kórógy, Filpesfalva, Gergelyfalva, (Terpenye, Leve), Pálfalva, Blazsencz és Boze helységekben s birják a levei kastély részeit is. (1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. sz. és Muz. llt., 1461: Dl. 15591; 1466: Dl. 16381; 1468: Dl. 33885; 1472: Dl. 34136; 1487: Muz. llt. — L. a dabasi Isthy cs. a. is.)

Kállai P. L. Nevna városnál.

Kalocsai érsek. Birta Szata várát és városát, és Szinicza kastélyt. (L. ott. Szlakovcz kastély és az ehhez tartozott Diós helys. a. is. V. ö. 1471: Dl. 17271.)

Kamarás vagy **Kamarási** (lankai) cs. Kamaras. Kamarasy. (1484: gr. Zay cs. lt. A. 34. és 35., 1488: U. o. A. 38.) 1484-ben és 1488-ban Jaromnán is voltak részei, (részben) zálogban Viszecsai Pétertől. (L. a Szentpéteri és sz.-lászlói Borics cs. a. is.)

Kaniszlófalvi cs. 1453: Dl. 34213—4.

Kaplai cs. 1458: Dl. 34213—4.

Karatna-szentjánosi cs. 1441: gr. Zay cs. lt. B. 42., 1447: Dl. 14050.

Karatnai cs. 1443: Dl. 13706.

Kaszafalvi (Kaszai) cs. 1417: Dl. 11302; 1458: Dl. 34213—4. (V. ö. Kozafalva helys. a.)

Kecsenyei cs. 1439: Dl. 13437; 1454: Dl. 33946; 1472: Dl. 34307; 1480: Dl. 18438.

Kenderes (bodonyi) cs. Kenderes. (1481: gr. Zay cs. lt. B. 63.)

Kenderesi cs. 1416: Orsz. Lt. N. R. A. fasc. 1517. n. 21. Zágrábban; 1473: Dl. 17464; 1480: Dl. 18438; 1482: Dl. 18615.

Kenez (váradi) cs. Kenez. (1443: Dl. 13706.)

Kes(s)erő (Keserű, gibárti) cs. Kesserw. (1503: gr. Zay cs. lt. A. 51. és 53., 1506: Dl. 21535.) Kesserw. (1505: Dl. 22559.) Ugy látszik: a vaskó-megyei Gibártól. (V. ö. Bottka T. Századok. 1868. 466. sat. 1.) A XVI. század elején Szent-Lőrincz várát szereztek meg.

Kes(s)ei cs. 1423: gr. Zay cs. lt. A. 19., 1435: Dl. 12743; 1447: Dl. 14050.

Kevesdi cs. L. Kövesdi néven.

Kis (bottyini) cs. L. Nevna városnál.

Kis (bozei) cs. Parvus (1443: Dl. 13706.)

Kis (filipfalvi) cs. Parvus (1461: Dl. 15591.)

Kis (gibárti) cs. Parvus. — Lőrincz 1466-ban a megye alispánja. (Dl. 16381.)

Kis (paczmáni) cs. L. az Ujlakiak a.

Kisasszonyfalvi cs. 1443; Dl. 13706.

Kis-bélyei cs. 1443: Dl. 13706.

Kishorvát (hlapsityi) cs. L. Horvát (hlapsityi) néven.

Kispakai cs. L. Szabó (kis-pakai) cs. a. Pozsegamegyében.

Klapsity (mohlityi) cs. L. Horvát (hlapsityi) néven.

Klokocsevityi cs. L. a Szabó (kis-pakai) cs. a. Pozsegamegyében.

Konkol(y)i cs. 1394: Dl. 7985; 1417: Dl. 33546.

Kórógyi (Kórogyi) cs. Birta Kórógy várát a XIII. század óta; Ne(v)na várát és városát; Eszék kastélyt és várost; Ivánka-Sz.-György kastélyt és városát; s 1443-ban Szata városhoz is jogot tartott. — 1389-ben (István) kir. adományul nyerte Németi, Kis- és Nagy-Mocsár és Asszonyfalva részeit, mint a Horvátiakkal czimborált Németiek vagy Szántaiak (sz. Laczkfiak) birtokát. E részeket 1406-ban új adományul kapták ugyan, de 1411-ben visszabocsátották a sz. Laczkfiak kezébe. 1433-ban: Csapa (*később város*), Kórógy (Kórogy), Oroszi, Márkusfalva, Majorfalva, Kis-Papfalva, Ivánfalva, Te(h)nye, Csokád, Bahonyfalva, Keresztur, Dia, Bicsánfalva, Ujfalú, Atanászfalva, Papfalva, Billancz, Paszkorc, Izsákfalva, Gragyancz, Hatancz, Laczatelke, Fábánfalva.

Tomasovcz és Sabesfalva, — 1455-ben: Gerecz és Bálintfalva (Ivánka-Szent-György vidékén), — 1469-ben: Csapa, Ivánfalva, Pomocsa, Mos(z)ony, Dopsza, Sipkócz, Kaporna, Horvátka, Vajdafalva, Kis- és Nagy-Papfalva, Kis-Kórógy, Babafalva, Kelgyes-Kórógy, Oroszi, Jakabfalva, Bekefalva, Császár-Kórógy, Szélfalva, Kisfalud, Márkusfalva, Pacsana, Györgyfalva, Teh(i)nye, Asszonyfalva, Alsó- és Felső-Petrös (hihetőleg valkóm.) helységeket, továbbá Hagymás m.-várost és Draszád falut (máskor szintén város) találjuk birtokában. 1472-ben, midőn a Gáspár magvaszakadtával: Kórógy és Nevna váraikat, (Eszék) és Ivánka-Szent-György kastélyukat s Hagymás, Draszád és Tomicza (vagy Tunicza, máskor: Pozsegamegyében) városaikat monoszlói Csupor Miklósnak adta Mátyás király: egy Szent-Iván nevű *valkómegyei* helységet (possessio) is emlitenek (volt) birtokaik között, a mely alatt azonban kétségtől a Nádasdhoz (melyet ekkor Baranyamegyéhez számíttanak) tartozott *toínamegyei* Szent-Ivánt kell értenünk. (1258: Dl. 33212; 1290: Haz. okmt. VI. 371., 1296: Árpádk. új okmt. X. 233., 1299: Zichy okmt. I. 93., 1343: Anjouk. okmt. IV. 353., 1352: U. o. V. 544., 1389—1406: Dl. 7530; 1411: Dl. 26579; 1433: Dl. 12530; 1434: Dl. 12649; 1455: Dl. 33806; 1465: Dl. 16274; 1472: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39. — L. az említett várak és városok, továbbá a sz. Herczeg, gr. Beriszló, Tallóczy, szántai Laczkfi, Matucsina és harapkói Bothos cs. a. — V. ö. Turul. 1892. évf. Werthner: «Az első Kórógyiak» cz. cikkét.)

Korvin János. A XV. század utolsó évtizedeiben birta: Marót várát, városát és tartozékait s (1490) Gara várát, városát és tartozékait. (L. ott s Ujlak város és Ivánka-Sz.-György vár a. is.)

Kozári cs. Baranyamegyéből. — Pacsintán is voltak részei. (1473: Dl. 17464. — L. Nempti m.-városnál.)

Kövesdi cs. 1484-ben (a Kewesd-ieknek) Be(n)czenczen voltak részeik. (Gr. Zay cs. llt. A 34.)

Kreskovczy cs. 1428: Muz. lltár.

Kucsitai cs. L. Kucsita helys. a.

Kun (komári-szent-györgyi) cs. L. a Lorántfiak a.

Küke(j)i cs. 1416., 1418: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 9. — V. ö. a Marótiak a.

Laczkfi (szántai) cs. — Másként: Szántai. — 1370-ben nyerik Lajos királytól: Mocsár, Szilköz, Kovászdí és Asszonyfalva helységeket; 1411-ben pedig a Kórógyiaktól visszakapják: Németi, a két *Mocsár*, *Szilköz*, *Asszonyfalva* és *Kovászdí* részeit, mint kir. adományos birtokaikat. (E birtokokat 1389. nov. 12-én a Kórógyiak, mint a hűtlen Németi János és *Laczkfi* Tamás birtokait kapták a királytól.) 1413-ban (és 1421-ben) ítéletileg igtatják őket (Dávidot) Szarvas birtokába. Ugyancsak 1413-ban: Szent-László, Kis-Szőcs, Györgyfalva, Nebojsza, Lajnok, Bolyafalva, Ujfalú, Liskó, Verőfény, Petrolez és Balázsfalva helységekhez (Dávid), majd 1434-ben az 1411-ben visszakapott jószágokhoz (Dávid fia György) tartanak jogot. (1370: Kismart. llt. 43. A. 19., 1389: Dl. 7530; 1411—34: Dl. 26579; 1413—1421: Kismart. llt. i. h., 1413: Körömdi llt. Alm. V. lad. 7. n. 138. — L. Szent-Szalvátor és Szőcs városnál.)

Levei cs. 1461: Dl. 15591. — L. Leve városnál is.

Liszkói (Liszkai) cs. 1400-ban (és 1402-ben) kir. jóváhagyással kapja (István) János esztergomi érsektől mint urától és gazdájától Vere, Kövesd, Tordafalva és Ebél részeit; 1411-ben pedig ítéletileg birtokba veszi a Palagari cs. palagari és terpenyei némely jószágait. (1400: Kismart. Itt. 32. EE. 319., 1402: U. o. 48. A. 15., 1411: Dl. 9121; 1439: Dl. 13437; 1447: Dl. 14050; 1491: Dl. 33454. — L. a Marótiak a. is.)

Lorántfi (németi, kazai, gedei, serkei) cs. Gömör- és Borsodmegyéből. — 1404-ben Tárnokon földesurak. 1424-ben Tamási (Vajdafi) László és Henrik a két Vásárhely, Zablatya, Tulovczy, Dampsincz, Mergotinóczi, Razuháta, Szahor, Obsinczi, Kletinczi és Mirsinczi helységek s Komári-Szent-György részeinek *felét*, melyeket, mint a hűtlen komári-szent-györgyi Kun-ok birtokát nyertek Zsigmond királytól, a Lorántfiaknak — kik e fele-részt már előbb birták — visszabocsátják. 1437-ben zálog czímen a Szentlászlói (Apor-fi) család csekendi részeibe igtatják őket. Ugyanekkor: Markacz, Tukócz, Komjáti, Péntekfalva, Fatyalcz és Nempti (máskor: város) helységekben is földesurak. 1445-ben az ellen tiltakoznak, hogy a Tamásiak, Héderváriak és Ujlaki Miklós: Nempti, Tárnok, Zablatya, Breg, Komáron és Székelyfalva (?) helységekbeli jószágukat fölkerhessék. 1446-ban pedig azon panaszkodnak, hogy Zablatya, Tulócz, Dampsincz, Razuháta, Margitinóczi, Kletincz, Szahar, Obosnicza, Tergovistya, Nedelistye és Komár helységekbeli birtokaikat előbb a Héderváriak majd a szekesői Herczegek hatalmasul elfoglalták s most is kezükön tartják. 1466-ban a pelsőczy Vajdafiakkal (Bebekekkel) együtt az Ujlakiak ellen ismétlik e panaszuikat, nagyjából ugyane birtokaikra nézve. 1461-ben Németiben már kastélyuk is van. (L. ott.) (1404: Dl. 8941. 32877. és 8965; 1424: Kismart. Itt. 35. B. 28., 1437: Dl. 13096. 13116; 1445: Dl. 13839. és Haz. okmt. VII. 465., 1447: Dl. 14003. 14050; 1459: Dl. 15382. 15383; 1461: Dl. 15591; 1466: Dl. 16381; 1467: Dl. 16598; 1473: Dl. 17464. 17480; 1476: Dl. 17814; 1477: Dl. 17906; 1485: Dl. 19087. és Muz. Itt., L. Beletincz kastély a. is.)

Madarász (cserigi) cs. Madaraz. (1493: Dl. 20056.)

Madarász (kesei) cs. Madaraz. (1496: Dl. 34248.)

Marczali cs. 1436-ban kapja Zsigmond királytól Preczka részeit. (Dl. 12958.)

Maróti cs. A Gut-Keled nemzetségből, melynek tagjai mint valkömegyei birtokosok, már 1289-ben (és 1324-ben is) fölmerülnek, a mikor a király e nemzetség népeit a 7 denár fizetése és élelmi szerek szolgáltatása (sulusma) tekintetében a bánok hatósága alól kiveszi. — A Marótiak osztozkodnak itteni birtokaikon 1364-ben s kapiák (János) 1393-ban kir. adományúl a magban szakadt Csiki Mihály csiki birtokát; 1398-ban pedig a hűtlen atyai *Szár* János jószágait, melyeket előbb a Szár-okkal rokon, Ajnard nembeli *Kükei* Somrákos kapott, a kinek azonban nemsokára magvaszakadt. E birtokok: *Atya* (később város), Babafalva, Zagulyán, Lovászi, Bélvölgy (hibásan: Délvölgy), Kardos, Közép-Novák, Tomtelke, Petrócz, Drasinfalva, Szegfalva, Kondorfalva, Geregmező, Porocsinfalva, *Kis-Bács*, Gacsál(y)falva (Gatályfalva), Halápfalva (Halászfalva), Jarinfalva, Bratafalva, Usojafalva, Braincz, Réfalu, *Racsa* és Utvarcz helységek. 1404-ben a Szár és Kükei családdal szintén rokon hűtlen Zsámboki János, görögmezei Vér Miklós és ezenkívül a hűtlen Hosszubaícsi Miklós birtokait is ők (János mácsói bán) kapták Zsigmond királytól. Ez

alkalommal a *Zsámboki* János birtokai: Sz.-András, Középfalva, Nagy- és Kis-Oszijó, Radonyafalva, Venecz(i)e, Csőszfalva, Sarlát, Gyante, Gelétfalva, Damjánd, Neszpenyefalva, Sz.-Mihály, Herén(y), Farkfalva, Örvényes, Péntekfalva, Lukácsfalva, Totorman, Medves, Csernofafalva, Lucsincz, Ivanócz, Tergosincz, Nibilfalva, a két Daróc, Ugratincz, Udvarhely, Grubetenfalva és Kiszgni; a görögmezei *Vér* Miklósei pedig: *Atya*, Okut, Babafalva, Figlóc, Nagy-Lovász, Geregmező, Bélvölgy, Réfalu, Fejéregyház, Karácsontelke, Tót-Lovász, Fentőfalva, Bajafalva, Leveld, Klisolecz és Kardos; a *Hosszúbácsi* Miklósei: Kámánd, Peklend, Hosszú-Bácsi, Pegye, Kanata, Farkasvölgy és Farkasteleke. 1409-ben cserében Kükei (Ajnardfi Ferencz fia) Lászlótól Atya helység és benne levő rév részeinek birtokába igatják őket. (Jánost.) 1423-ban (János) Bélai Jánossal együtt: Baksafalvát és Halábfalvát (Halápfalvát), — 1424-ben pedig az osztályos Bujákiakkal együtt a magban szakadt Liskői András és Miklós birtokait: Nagy-Zombort és tartozékait kapják kir. adományúl. 1439-ben úgy látszik ők is bírnak részeket az akkor említett Bujáki-féle (l. ott) jószágokban (a zálogbavétel jogára nézve pedig határozott elsőbbséget követelnek a Garaiakkal szemben); 1450-ben és 1451-ben csakugyan birtokosok: Csákon és Bujákon. 1463-ban a Tallóczyakkal szemben Alsán várához s Zelna és Gunya helységekhez tartanak jogot; 1464-ben pedig már a néhai Alsáni János némely birtokain egyezkednek a Dombaiakkal (Pál és László), oly formán, hogy Alsánt kastélyával együtt a Marótiak kapják, Zelna, Gunya, Váralja (szintén kastélyal), Szent-Illye és Atak helységeket pedig részben ugyanők, részben pedig a Dombaiak E birtokok némely része fölött azonban ekkor még pörben állottak a Tallóczyakkal. 1465-ben Atya és Racsa várak, Für, Bingala, Szurok (Sztrug) és Illyési m.-városok, ugyanez idő tájban Atya és Racsa m.-városok (előbb már mint helységek) s Marót vár és város (l. ott) urai. (L. e várak és városok a. A többire nézve: 1289—1324: Kismart. llt. 47. E. 2., 1323: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1507. n. 3., 1338. 1347: Anjouk. okmt. IV. 542., V. 143., 1348: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1509. n. 1. Zágrábban; 1353: U. o. f. 1509. n. 20., 1364—81: Dl. 5288; 1393: Dl. 33527. és Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1513. n. 8. Zágrábban; 1398: Dl. 8301—2; 1399: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 14. n. 7. Zágrábban és Századok. 1887. VIII. füz. 77., 1404: Dl. 8938. 8949; 1409: Dl. 9567; 1415: Dl. 10312. 10307. 10323; 1418: Dl. 10742; 1423: Orsz. llt. N. R. A. f. 1519. n. 31., 1424: U. o. fasc. 1520. n. 8., 1439: U. o. fasc. 1522. n. 29. 1450: U. o. fasc. 1523. n. 20., valamennyi okl. Zágrábban; 1451: Dl. 33943; 1463: Dl. 33950; 1464: Dl. 32847; 1466: Orsz. llt. N. R. A. fasc. 1526. n. 6., 1470: U. o. fasc. 1526. n. 19. Zágrábban, és Dl. 17095; 1471: Dl. 17271; 1472: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. XII. 65., 1481: Dl. 18483. 18615. 18487. — V. ö. Bujákiak, Küke(j)iek, Szentpéteriek és Hosszúbácsiak, továbbá Atak m.-város, Alsán vár és Váralja kastély a. — A Békésm. rég. és tört. társ. Évk. XIII. kötetében Maróti János életrajza jelent meg Karácsonyi Jánostól.)

Matucsínai cs. 1474-ben Nevna várát és városát tartozékaival, s Szent-Szalvátor (város) és Németi (helység), valamint az ezekhez tartozó (l. Sz.-Szalvátor m.-város a.) nyolcz helység fele-részét kapják (Gábor kalocsai érsek és testvére: Matucsínai Zsigmond), mint a magban szakadt Kőrógyi Gáspár és

(utána) monoszlai Csupor Miklós birtokát kir. adományúl. 1476-ban ugyanők megvásárolták Atak m.-várost (l. ott) tartozékaival. (Tört. társ letét. V. ö. az eml. helyek és a Petykei cs. a.)

Mikófalvi cs. 1420 : Dl. 33552 ; 1421 : Dl. 33554.

Mikolai cs. L. Boró és Mikola m.-városok és kastély, s az Iregi cs. és a titeli prépostság a. — V. ö. az előbbi időkre nézve : 1323 : Dl. 33575 ; 1337 : *Anjouk. okmt. III. 357—9.*, 1363 : Dl. 5213 ; 1396 : Dl. 33530 ; 1402 : Dl. 33535 ; 1406 : Dl. 9164 ; 1412 : Dl. 9935 ; 1416 : Dl. 33545 ; 1417 : Dl. 33546 ; 1419 : Dl. 10865 ; 1428 : Dl. 11957.

Mohlityi cs. L. Nevna városnál.

Monó(h)i (Monai, Monóh) cs. Olykor : Monohy. — 1480-ban : derzsfalvi, 1481-ben : györkemi, (1493-ban : györkei) előnévvel. — 1480-ban Szent-Mária helységben is földesúr. (1443 : Dl. 13706 ; 1472 : Dl. 34136 ; 1480 : Dl. 18438 ; 1481 : Dl. 18521—2 ; 1482 : Dl. 18615 ; 1491 : Dl. 33454 ; 1493 : Dl. 20056.)

Morhát (Morhádi, szántai) cs. 1403-ban : csik-i, 1467-ben, (mikor lekcsei Sulyok Györgyöt testvérükké fogadják) berekszői birtokukat említik. (Dl. 12821. és Muz. ltár.)

Móricz (endrédi) cs. Moricz. (1426 : Kismart. lt. 96. f. 3. n. 27.)

Nagy (györkemi) cs. Magnus. (1443 : Dl. 13706.)

Nagy (verei) cs. Magnus. (1482 : Dl. 18650.)

Nagylucsei cs. L. Palina várnál és Ujlak város a. is.

Nagypói cs. Külső-Szolnokmegyéből. — Ugy látszik már 1484-ben birtokos Lanka, Tolmány, Haraszi sat. vidékén, a Szentpéteriekkel (l. ott) együtt. (Gr. Zay cs. lt.) Hihetőleg rokon a csömöri Zay-akkal. (V. ö. u. o. B. 72. és 76. az 1507. és 1515. évekhez. A gr. Zay cs. levéltárában egyáltalán számos apró adat van a külső-szolnokmegyei Pó, Bala-Szent-Miklós sat. vidékére, melyeket e mű I. kötetébe sajnós — már nem vehettem fel. — V. ö. Ivánka-Sz.-György vár és a Szentpéteri cs. a.)

Nyulszigeti apácák. Még a XIII. századból (1266.) eredő jogen bírták a XIV. században Benczencz részeit. (1266 : Koller, i. m. II. 205., 1353 : *Anjouk. okmt. VI. 138.*, 1366 : Dl. 5512. 5451.)

Ongor (nádasi) János. L. Kórógy vár, Eszék és Nevna városok a.

Okosz (logotai) cs. Okosz. (1469 : Dl. 16024 ; 1472 : Dl. 34307 ; 1473 : Dl. 16025.)

Oroszi cs. 1447 : Dl. 14050 ; 1453 : Dl. 14661.

Ország (guli) cs. L. Nevna városnál.

Ostfi (Osl-fi, asszonyfalvi) cs. Másként : Asszonyfalviak, Vas- és Sopron-megyéből. — 1359-ben és 1418-ban : Tard, Csabalaka, Barlaba és Monyoród helységekben osztozkodnak (1422-ben ez osztályukra vonatkozó oklevelüket iratják át) ; 1428-ban és 1516-ban pedig ugyane helyiségekben birtokosok. 1457-ben Tardon az osztályos Tardiakkal együtt Ujlaki Miklósnak adnak el részeket. (1359 : Fejér, X. 6. 592., Sopronm. oklt. I. 300., 1418. 1431 1457 : Muz. lt., 1428 : Sopr. oklt. II. 119., 1516 : Ostffy cs. lt.)

Örsi (Öri) cs. L. öri Daczó cs. a.

Pacsintai cs. 1454 : Dl. 33946 ; 1458 : Dl. 34214 ; 1465 : Dl. 16259.

Paczmáni cs. Vagy paczmáni Kis. — L. az Ujlaki cs. a.

Padvai cs. Avagy: Zsupanczi (Supanczi); Kőrösmegyéből. (L. a Talócziak a.)

Pakai cs. 1458: Dl. 34213—4; 1464: Dl. 15982.

Palagari cs. L. Polgári néven.

Pálfalvi cs. 1403: Dl. 33538.

Palinai cs. 1442-ben Benedek (nemes) Palina-ban (azaz palinai uradalomban) levő három faluját u. m. a két Blattát és Batrocsot Tapsa Pál volt Gara városi bírónak, most nevű polgárnak zálogosítá el. (1442: Dl. 13664. — V. ö. 1454: Dl. 33389. és l. Palina helys. a. is.)

Pan(y)íti cs. 1403: Dl. 33538; 1421: Dl. 33554; 1443: Dl. 13706; 1448: Dl. 33475.

Parlagi Gy. L. Nevna városnál.

Partos (kenderesi) cs. Partus. (1443: Dl. 13706.)

Pat(-fi, gyulai) cs. L. a Gyulai cs. a.

Pecseré (váradi) cs. Pechere. (1443: Dl. 13706.)

Pegykei cs. L. Pet(y)kei néven.

Pelsőczi cs. Azaz: Bebek (pelsőczi). — L. e néven.

Perényi cs. L. Ivánka-Sz.-György kastély és Borecz vár a.

Pestenyei cs. 1398: Dl. 8301—2; 1403: Dl. 33774. — (L. a Bujáki cs. a. is.)

Péterfalvi cs. 1443: Dl. 13706; 1471: Dl. 17200; 1480: Dl. 18438.

Pet(y)kei (kecsenyei) cs. A Matucsinaikkal rokon cs. Ezenkívül 1444-ben osztályos a Tagyalaiakkal és Berekszóikkal is. (L. Petyke helység, a Szent-péteri cs. és Kalatincz erősség a. is.)

Polgári (Pologari) cs. Másként: Palagari is. (1329: Anjouk. okmt. II. 431., 1394: Dl. 7985. 7955; 1402: Dl. 33533; 1417: Dl. 10555. — L. a Liskói cs. a. is.)

Pongrácz (dengelegi) cs. L. Kórógy várnál.

Porkoláb (bátyai) cs. Porkolab. (1484: Muz. llt.)

Porkoláb (kecsinyei) cs. Porkolab. (1478: Dl. 18009.)

Porkoláb (őri) cs. L. a Daczó (őri) cs. a.

Pósa (iregi) cs. Posa. (1467: Muz. lltár, 1468: Dl. 33885.)

Pozsegai (verei) cs. Posegay. (1459: Dl. 15382—3; 1463: gr. Zay cs. llt. A. 27.) Balázs 1459-ben a megye egyik alispánja.

Puczal Kristóf, az Alsániak váraljai várnagya 1424-ben az Alsániaktól Jama helységet zálogba vette s később: 1428-ban valamint 1440-ben (ekkor t. i. a Tallócziaktól, az Alsániak jogutódától) is bírta. (Br. Révay cs. llt. Valkó. I. n. 4. 5. 6. és 8. sz. — V. ö. Szerémszékében: a Révai cs. a.)

Rácz despoták. L. Berekszó várnál. — V. ö. 1493: Orsz. lltár. N. R. A. fasc. 1559. n. 8. Zágrábban.

Radolfalvi (Szudiai, Szuggyafi, Szuggya) cs. Fil. Zudia, Zwgya. Zwgya. Zwgya. (1435: Dl. 12743; 1437: Dl. 13116; 1447: Dl. 14050; 1453: Dl. 14661; 1455: Dl. 33806.)

Ráskai cs. Szent-Lőrincz várát (l. ott) és városát s Apáti és Szat városokat bírta egy ideig. (V. ö. a főispánok közt.)

Rosdi cs. 1435: Dl. 12743; 1443: Dl. 13706; 1455: Dl. 33806; 1480: Dl. 18391.

Rosinczi cs. L. Rusinczi cs. és Rusincz helys. a.

Rozgonyi cs. L. Ivánka-Sz.-György kastély, Nevna város (és vár) Kórogy vár, Eszék város (és erősség) és Szent-Szalvátor város a.

Rusinczi vagy **Rusincz-Szentmiklósi** cs. L. Rusincz-Sz.-Miklós helys. idéz. **Rücsi** cs. 1405: gr. Zay cs. lt. A. 16., 1439: Dl. 13437; 1454: Dl. 33946; 1472: Dl. 34136.

Rücsi-szentandrás cs. 1448: Dl. 14186.

Sándor (benczenzi vagy beczenzi) cs. Sandor. (1499: Dl. 20821; 1514: gr. Zay cs. lt. A. 68.)

Sartor (kis-pakai, ktokocsevityi) cs. L. Szabó (kis-pakai) cs. a. Pozsega-megyében.

Sirgity (perlaki) cs. L. Perlak helys. a.

Somi cs. 1480: Dl. 18391.

Sulyok (lekcei) cs. Bodrog- és Bácsmegyéből. (L. a Zsámboki és Morhát(i) cs. a. és v. ö. 1466: Dl. 16381; 1471: Dl. 17271. és 1482: Dl. 18615. valamint Századok. 1868. évf. 659. 466. l.)

Supanczi cs. Körösmegyéből. — L. a Tallóczy cs. a.

Surányi (récsényi) cs. L. a Szentpéteri cs. a.

Szabó (kis-pakai) cs. L. Pozsegamegyében. V. ö. Paka helység a. ugyanott.

Szalai (rosdi) cs. Zalai. (1484: Muz. lt.)

Szántai cs. Azaz: a szántai Laczkfi. — L. e néven.

Szapolyai cs. L. a Lorántfiak (és Nempti kastély) a.

Szatai cs. György 1487-ben (valkómegyei) kir. ember. (Dl. 19311. — V. ö. Szata városnál.)

Szécsi cs. L. a Garaiak a. V. ö. Szent-Lőrincz várnál.

Szekeicza (**Szekericze**, váradi, váradkai) cs. Zekerycza. (1447: Dl. 14050.) Zekericze. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.)

Szentgyörgyi (és **Bazini**) gr. cs. L. a Rot(h)os (harapkói) cs. és Valkóvár (vár) a.

Szentkaterinai cs. L. Szabó (kis-pakai) cs. a. Pozsegamegyében.

Szentlászlói (Apor-fi) cs. L. Apor (fi, szent-lászlói) néven.

Szent-máriai cs. 1447: Dl. 14050.

Szentmártoni cs. 1453: Dl. 14661; 1455: Dl. 33806.

Szentmiklósi cs. 1398: Dl. 8301; 1403: Dl. 33774; 1404: Dl. 8938. — V. ö. Szent-Miklós: b) és e) helys. a.

Szentpéteri cs. Három felé voltak birtokaik, u. m. a Száva mentén, Mitroviczától nyug., a mai Martinczi, — odább ény. a mai Bacsincze, — és Eszéktől délfelé Haraszi vidékén. — 1) 1348-ban birtokosok: Ikurdon, melyet 1351-ben *Iker-Szent-Péter*-nek neveznek. 1444-ben Szent-Péter részeit Zánkfi Péternek zálogosították el, a ki különben e helység más részeit már előbb is birta zálogban ugyancsak tőlük. 1453-ban: Szent-Péter, Pabar, Tüdincz (azaz: Tuggya), Jelenfalva, Mathócz, Eresz(t)vény, Mihályócz (azaz: Mihályi) és Kis-Pabar helységekben birt jószágukat, melyek eddig az említett

Zánkfi(a) Péternél voltak zálogban, visszakapták. — 2) 1441-ben kir. adományúl nyerték a Hosszúbácsiak (l. ott) némely jószágait, majd 1456-ban ismét, de már ekkor Pet(y)kei Imrével és Miklóssal együtt (Bácsit vagy Hosszúbácsit, Kanotát, Kámándot, Peklendet és Pegyét). 1449-ben azonban: Hosszúbácsi, Kámánd, Kanota, Peklend és Pegye részeit a Marótiaknak, — 1453-ban Hosszúbácsi, Petlend, Kámánd és Kanota részeit az Ujlakiaknak adták cserébe vagy zálogba; majd 1456-ban Hosszúbácsi, Petlend és Kemend részeit a Zánkfi-aknak zálogosították el. 1480-ban récsényi Surányi (Swrany, Swrani) János és Kamarási (Kamarasy) Mihály kezén egyenlő jogon találjuk Hosszúbácsit és tartozékait (Kámánd, Peklend, Kanota, Pegye), mint még ugyanez évben megtudjuk — zálog czímen a Szentpéteriektől. Ugyanez idő tájt szabadultak fel eme vagy más részeik az Ujlakiak zálogjoga alól. 1481-ben: Hosszúbács, Kéménd, Kanatincz (1498-ban: *Kalatincz, kastélylyal*), Peklend és Pegye részeit ismét új-adományúl kapják: Petykei Mihály és Szentpéteri László, mint osztályos atyafiak. 1500-ban Hosszúbácsi Szentpéteri Lászlón kívül már a csulai Móré Györgyé, 1507-ben pedig a Nagypóiaké és csömöri Zay-aké is. — 3) 1405-ben Rűcs-ön, — 1484-ben Jaromnán is voltak részeik. 1453-ban Tolmány, Révfalu, Harasztí, Lanka (ezekben 1484-ben is), Tótfalu és Dok(e)csafalva helységekben földesurak, meglehet szintén a Hosszúbácsiak révén, a kik közül 1430-ban az András özvegye ugyane helységek részeihez formált jogot Vasadi János ellenében. (1348: gr. Zay cs. llt. A. 5., 1405: U. o. A. 16., 1423: U. o. A. 19., 1441: U. o. B. 43., 1444: U. o. A. 20. és 21., 1453: U. o. B. 37., 1456: U. o. B. 56., 1480: U. o. B. 62. és A. 30., 1481: U. o. B. 63., 1484: U. o. A. 35., 1498: U. o. A. 42., 1500: U. o. B. 69., 1507: U. o. B. 72. — V. ö. még 1517: U. o. B. 76. és I. Ivánka-Sz.-György vár és a Hosszúbácsi cs. a. is.)

Szentszalvátori cs. 1377-ben a Garaiakkal osztozkodnak Pacsintán és Liget-Pacsintán. (1377: Fejér, IX. 5. 217. 229., 1381: Zichy okmt. IV. 204. — L. Szent-Szalvátor városnál is.)

Szőllősi cs. 1454: DL. 33389; 1482: DL. 18650. — Hihetőleg azonos ezzel az 1450-ben fölmerülő: beczenzi Szöllős (Zelegs) cs. (Orsz. Llt. N. R. A. f. 1523. n. 19. Zágráiban.)

Szuggya (Szuggyafi, Szudiafi, radolfalvi) cs. L. Radolfalvi néven. — V. ö. 1480: DL. 18438.

Szuggyafi (pacsintai) cs. Zwgyaffy. (1491: DL. 33454.) Az előbbivel hihetőleg rokon vagy azonos.

Tagyalai cs. Lőrincz 1464-ben Bács-, 1467-ben Valkó megye alispánja volt. (1444: p. Zay cs. llt. B. 45., 1467: DL. 16598. — V. ö. a Pet(y)kei cs. a.)

Tallóczi cs. Olykor: tallóczi Bánfi. — Hermanvárat, Alsán várat, Vervárat, Váralja kastélyt, továbbá Atak, Valkóvár és Szőcs városokat, Gabos helységet, Sz.-Mária és Tizin (1437.) részeit birták, tartozékaikkal. — 1449-ben Drávaszádót a Kórógyiaknak zálogosították el. 1450-ben, bizonyos kőrösmegyei birtokra nézve ígért szavatosságuk fejében: Hosszú-Hagymás és Drávaszád nevű birtokaikba Supanczi (Zsupanczi, Padvai) Jánost igtatják be. Végül 1462-ben: Miliumfalva, Kuno(v)cz, Liskovecz, Baskócz, Petrócz, Kraksincz és Sz.-Illye nevű, máskor Hermanvárához számított s ezenkívül: Hegyfalu,

Boz(z)ias, Zaluzsa, Pobergye, Sankócz, Bevincz, Petfalva és Szépfalva nevű birtokaikkal szavatolnak. (1449: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 23. n. 14. Zágráb-ban; 1450: Dl. 33801. 33802; 1462: gr. Draskovich cs. llt. — L. az említett várak, városok és helységek, továbbá a Marótiak, Puczel Kr., s v. ö. Hagymás város a. is.)

Tamási (Vajdafi) cs. 1443-ban Németi m.-város (vár) és tartozékai részein kívül Tárnok (részben), Verbanya és Brig helységet, Zablatyát, 1446-ban a beletinczi kastélyt és Komári-Sz.-György részeit birták. (L. Beletincz kastély és a Lorántfiak a. is. V. ö. 1426: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 27., 1437: Dl. 13116.)

Tánczos (zombori) cs. Thanczos. (1461: Dl. 15591; 1476: T. társ. letét.)

Tardafalvi (Tardosfalvi) cs. 1377: Haz. okmt. VII. 414., 1450: Pannon-halmi főapáts. Orsz. llt. 62. sz., 1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025; 1480: Dl. 18438; 1491: Dl. 33454.

Tardi cs. (1435: Dl. 12743; 1472: Dl. 34307; 1482: Dl. 18650. — L. az Ostfi (asszonyfalvi) cs. a. is.)

Tárnok (kecsényei) cs. Tharnok, Tharnak. (1469: Dl. 16024; 1473: Dl. 16025.) Tharnok. (1481: Dl. 18521—2.)

Tárnok (pacsintai) cs. Tharnok. (1454: Dl. 33946.) Meglehet, azonos az előbbivel.

Tárnok (szent-péteri) cs. Tharnok. (1456: gr. Zay cs. llt. B. 56.) Ugy látszik: a Szentpéteri cs. egyik ága volt.

Terpenyei (Terpinyei) cs. 1329: Anjouk. okmt. II. 431., 1343: U. o. IV. 314., 1417: Dl. 11302. 10627; 1443: Dl. 13706; 1472: Dl. 34307.

T(h)uz (laki) cs. L. Pozsegamegyében.

Tifeli prépostság. Birta Erdőd várát és városát (l. ott); 1419-ben Telek(i) pusztáját a Mikolaiak, később a Garaiak és lendvai Bánfiak (1488.) birták bérben. 1480-ban az Erdőd környékén feküdt s ma már teljesen ismeretlen: Ablos, Egyházasfalu, Vásárhely, Becsfalva (Betfalva), Gyerki, Itó, Nagy- és Kis-Leszna, Disznórét, Horvát, Daróc és Halász helységeket találjuk birtokában. 1419: Dl. 10865; 1469: Dl. 16024; 1472: Dl. 34136; 1473: Dl. 16025; 1478: Dl. 18009. 18051; 1480: Dl. 18313. 18350. 18438; 1488: Dl. 19405; 1499: Dl. 20821.

Tolmányi cs. 1389: gr. Zay cs. llt. D. 6., 1459: Dl. 15383.

Tomiczai (Tamiczai, szent-máriai) cs. János 1480-ban és 1491-ben valkómegyei szolgabíró; István 1493-ban valkómegyei kir. ember. (1480: Dl. 18438; 1491: Dl. 33454; 1493: Dl. 20056.)

Tordosfalvi (Tordafalvi) cs. L. Tardafalvi néven.

Torma (erdőszádi) cs. Torma. (1439: Dl. 13437.)

Torkos (hermani) cs. Thorkos. (1474: Tört. társ. letét., 1493: Dl. 20056; 1498: gr. Zay cs. llt. A. 42. és D. 12.) 1474-ben: hermani, 1493-ban: györkei (?), 1498-ban mikófalvi előnéven tűnnek föl ily nevű nemesek. Az 1493. és 1498. évi cs. kétségtelenül azonos.

Török (jakabfalvi) cs. Terek. (1487: Dl. 19311.)

Török (szent-lászlói, grabarjai) cs. Terek. — Pozsegamegyéből. L. a sz.-lászlói Borics cs. a.

Treutel (nevnai) cs. L. Nevna városnál.

Tudovezi cs. L. Csudovez helys. a.

Ujlaki cs. Birta Ujlak várát és városát. Poltos, Neszt, Szilszeg és Beletincz kastélyokat, tartozékaikkal. 1445-ben az első négy erősségekben és tartozékaikkal Miklós osztályos testvéreivé fogadta a Czillei grófokat. — Tagyala v. Tagyola nevű birtokuk 1486. tájáig zálogban volt a fejemegyei eredetű Paczmáni vagy p. Kis (Parvus) Tamásnál (Dl. 19113. — L. az említett erősségek és város, továbbá Gyümölcsény helység, az Östfi, Lorántfi és Szentpéteri cs. a. is).

Ungor (nadasdi) János. L. Kórógy vár, Eszék és Nevna városok a.

Vajdalfalvi cs. 1478: gr. Zay cs. llt. C. 19.

Vajdafi (pelsőczi) cs. L. Bebek (pelsőczi) néven.

Vajdafi (tamási) cs. L. Tamási (Vajdafi) néven.

Váradí cs. L. Palina d) helys. a.

Váradí cs. 1447: Dl. 14050.

Váratkai (**Váradkai**) cs. 1471: Dl. 17200; 1472: Dl. 34307; 1482: Dl. 18650. — V. ö. Váratka helys. a.

Vasadi cs. 1484-ben (János): Kis- és Nagy-Kecsinyén, Be(n)czenczen és úgy látszik: Derzsen is birtokos. — E családból való lehetett az az 1487-ben föltűnő: *Wassad* Gergely is, kinek ekkor az említett helységek vidékén feküdt Derzsenben voltak jószágai. (1396: Zichy okmt. V. 27., 1475: Dl. 26009; 1484: gr. Zay cs. llt. A. 34, 1487: Dl. 19311. L. a Szentpéteri cs. a. is.)

Verei cs. 1443: Dl. 13706; 1447: Dl. 14050; 1450: Pannonh. főapáts. orsz. llt. 62. B., 1463: gr. Zay cs. llt. A. 27.

Veres (bodonyi) cs. Rufus. (1420: Dl. 33552.)

Veres (haszafalvi) cs. Rufus. (1444: gr. Zay cs. llt. B. 45.) Weres. (1454: Fejerm. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.)

Veres (iregi) cs. Weres. (1491: Dl. 33454.)

Viszecsei cs. L. Viszecse helys. és a lankai Kamarás cs. a.

Viszlai cs. Palina kastélyt találjuk kezén 1474-ben. (Tört. társ. letét. — V. ö. Palina helys. a) a. és l. 1473: Dl. 17491.)

Vitéz (inakfalvi) cs. Wytheez. — L. In(n)akfalva helys. a.

Vizközi cs. 1458-ban úgy látszik: Paradócz, Nosincz és Urinócz helységeiben voltak földesurak. (1403: Dl. 33774; 1409: Dl. 9567; 1443: Dl. 13706; 1458: Dl. 34213—4. — V. ö. 1466: Dl. 16343.)

Vuk (**Vok**) **rác despota** L. Berekszó várnál.

Zalalfalvi cs. 1441: gr. Zay cs. llt. B. 42.

Zánkfi(a) cs. Zankphy, Zankfy, Zankfya. Filius Zank. — L. a Szentpéteri cs. a. V. ö. 1444: gr. Zay cs. llt. A. 20. és 21.

Zombori cs. 1336: gr. Zay cs. llt. D. 27., 1409: Dl. 9567; 1423: Dl. 11414; 1437: Dl. 13116; 1446: Dl. 14003; 1461: Dl. 15591; 1474: Tört. társ. letét.

Zsámboki cs. 1448-ban és 1467-ben (Pál): Sarkad, Szent-András és Gelétfalva birtokában a lekesei Sulyok családot (Györgyöt) testvérevé fogadta, a amely aztán e jogon, (s egyszersmind kir. adomány címén) 1469-ben (a Geszti László és Mihály ellen hozott nádori ítélet után) birtokba is vette: Sarkad.

Sz.-András, Gelétfalva, Gyante, Herén(y), Farkfalva, és az ezekhez tartozó Középfalu, Nagy-Hosszú, Kis-Hosszú, Radonyafalva, Venecz(i)e, Csuzfalva, Sarlát, Dam(j)ánd, Nes(z)tenyefalva, Sz.-Mihály, Péntekfalva, Lukácsfalva, Totorman, Medves, Csernojafalva, Kusincz, Ivanócz, Torgasincz, Nibillfalva, Darócz, a másik Darócz, Ugratincz, Udvarhely, Grubetinfalva és Kiszgni (Kisgim ?) helységeket. (1447: Dl. 14050; 1448: Tört. Tár. 1890. 105., 1467: Muz. lt., 1469: Tört. Tár. i. h. 116. 117. 118. — V. ö. a Marótiak a. az 1404. évhez és Atya vár a. is a tartozékoknál.)

Zsupanczi cs. Avagy: Supanczi; Körösmegyéből. (L. a Tallócziak a.)

Összesen: 260 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Hihetőleg *állandóan* a macsói bánok voltak (v. ö. péld. Polgári helys. a. is), kik közül többen szerepelnek időnként e megyében is fő-hatóságként, u. m. Garai László 1437-ben; Ujlaki Miklós 1443-ban, ugyanő Kórógyi János-sal együtt 1450-ben; ugyanő 1467-ben és 1470-ben; Maróti Mátyus 1472-ben; ugyanő és Ujlaki Miklós 1473-ban; Ujlaki Miklós 1476-ban. — 1484-ben azonban: enyingi Török Imre, poki Kis Antal és Ráskai Balázs a főispánok, a következő 1485. évben pedig: e. Török Imre és poki Kis Antal. (1437: Dl. 13096; 1443: Dl. 13706; 1450: Dl. 13398; 1467: Dl. 33481. 32873. 33482; 1470: Dl. 17057; 1472: Münchener áll. lt. Ung. Doc. XII. 65., 1473: Dl. 17480; 1476: Tört. lárs. letét, 1484: gr. Zay cs. lt. A. 35., 1485: Dl. 19096. — A többire nézve l. a macsói bánságnál.)

POZSEGA VÁRMEGYE.

Sokat szenvedett a töröktől. Már 1422-ben találunk a Száva f. és Bród vidékén egy terjedelmes árkot, melyet a lakosság a töröktől való felelmében menedékkül ásott; később pedig, főleg az 1494—5. évi adólajstromok (melyek szerint ez években 3647¹/₂ illetve 2827 forintot szedtek itt be adóban) óriási pusztításokról emlékeznek,¹ miért is a középkori Pozsegamegye leírása egyike a legnehezebb helyrajzi feladatoknak.²

Jóval kisebb volt mint manapság, mert nyugot felé csupán a Gradiska és Czernik vidékétől éék. felé haladó hegyvidékig ter-

¹ Engel i. m. 36. és 142. l.

² E megye helységeinek szabatos megállapítását és megfejtését ezenkívül a magyar és (főleg a) szláv *helynevek szokatlanul változatos írásmódja* is megnehezíti. Példakép csupán Tomicza város tartozékaira utalunk, a hol a következő változatok is előfordulnak, ú.m. Pobrazgya (Pobrazgye); Szlavinfalva (Valinovcz); Radvancz (Radovancz); Berczkovecz (Breczkovecz, Breczkolovecz); Koczano(v)cz (Koczanovacz, Kaczanovocz, Koczanolcz, Kaczavocz); Poricza (Porecz, Porecze, Barczda); Varpacza (Rupacza, Ripacza, Rpacza); Bokolya Bukovlya, Bukova, Bukovlye); Vrano(v)cz (Vranolcz, Branocz, Branovocz); Kopri(v)na (Kopriva, Kopirtona, Kaporna); Barbásfalva (Verbafalva); Hrusicza (Hrusticza, Hrusesicza, Hrusnicza, Ros-

nicza, Rusnicza, Rusticza, Rusesicza) sat. — Ezért általában e délvidéki szláv vagy szlávós helyneveknek, *(melyekben az itteni szlovén és horvát néptől alkotott szavakkal a magyaros kanczelláriai nyelvszokás küzködik)* mai írásmód szerint való megalkotásával *igen óvatosan* kell bánnunk. Jó részt innen származik a *könyvemben kényszerűségből használt -ovcz. -evcz alak is*, melyet (bár az oklevelek hajdan a legtöbb következetességgel használtak) kimondásnál ma már sem a szláv sem a magyar ajak nem fogadhat el betű szerint. Ez írásmódot a kényszerűségen kívül az a körülmény is ajánlja, hogy benne úgy a szláv a ma neki alkalmasabb: *-ovacz, -ovecz, -ovczi, -evczi* sat., mint a magyar az: *-ócz, -óczi* sat. alakot könnyen megtalálhatja.

jedt; ettől nyugotra fekvő mai másik fele hajdan Körösmegye testét képezé már.¹

Ugyanez a hegység szabott határt a zágrábi és pécsi püspökség területe között is, úgyhogy a pécsi püspökséghez tartozott pozsegai főesperesség és Pozsegamegye határa e tájon nagyjából összeesett. Idáig terjedt tehát a tulajdonképeni anya-ország területe is, a hegységen túl már Tótország (Szlavonia) következett.

A középkori Pozsegamegye eme kisebb területe azonban legalább egységes földrajzi egészet alkotott, melyet délen a Száva, a többi oldalakon magas hegységek határoltak, belül pedig az Orlyava és mellékfolyói, köztök a legfőbb: a kelet felől bele ömlő Lobsa (ma Longya vagy Londja) öntöztek. Ezenkívül délen, a Száva vizkörnyékén még a Csernecz (ma Czrnacz), és a Merszunya vagy Murszunya (ma Merszunya) folyókat emlegetik sűrűbben.

Kelet felé, Bród táján két hatalmas, már Valkómegyéhez számítható uradalom vetett határt Pozsegamegyének. Ezek egyike: a boszniai püspökségé, a Bród melletti Hruscsicza és Bebrene (ma Ruscsicza és Bebrina) vidékétől északkelet felé Garcsinon át egész Diakóvárig huzódott, másika pedig: a nevnai, nagyjából Bródtól ék. felé Verhovina vidékén kezdődött s Diakóvár és a pozsegai hegyek közti tájakon terült el. Utóbbit, t. i. a nevnaít, legalább részben, Nevna városával együtt (mely a mai Levanszka-Varossal ugyanegy) olykor szintén Pozsegamegyéhez számítottak. E városhoz (később pedig a pozsegamegyei Orlyava várához) kapcsolódott sokáig a már állandóan pozsegamegyei területet képezett tomiczai mellék-uradalom, élén Tomicza városával, melyben 1464-ben erősség is állt. Időnként mintegy 7—14 falu tartozott hozzá, melyekkel együtt a nevnai Treutel, lévai Cseh, Kórógyi, szekcsői Herczeg, monoszlai Csopor, Rozgonyi, Matucsinai és grabarjai Beriszló családok kezén át vándorolt a XVI. századba.

A grabarjai Beriszlók (Dezsők, Boricsok és Törökök), Boricsban ivadékaik, évszázadok óta nagybirtokosok már e tájakon. Birtokuk központja Bród, a Száva partján, hol (úgy látszik) erősségük is volt; végpontjai pedig: nyugot felé a Száva mentén Dubocsacz és Kobas; odább északi irányban, az Orlyava folyó mentén: Darnócz (ma Drenovac) és Komoricza; innen kdk. tehát mintegy

¹ L. bővebben: Körösmegye a XV. században cz. akad. értekezésemben. (1893.).

ívben: Szvinna (ma Szvilna), Paka, Szalatnok (ma Szlatinik), Dobovik (Dubovik), Jalsavik (ma Jezsevik) és Grabarja (ma Grabarje), mely utóbbiról előnevüket is kapták.

Az így bezárt nagy területen azonban nem minden talp-alattnyi föld az övék, bár (a Beriszlók) zálogban részint itt részint a szomszédságban más birtokokat (Tomicza, Óvár, Borostyán, Csesznek, Hrussova) is szereztek e tájon a XV. század folyamán, főleg a régi nevnei Treutel- és lévai Cseh-féle uradalmból. Itt állt Pet(e)nye vára is, Bródtól ény. felé, egykori tartozékai: Gromacs-nik, Glogovicza és Bresino (hajdan Gromacs-nik, Golgova és Ber-csiny) között, bent a hegységben. Földesurai: a Velikeiek vagy velikei Bekefiék (olykor: Cseglinie), odább észak felé még terjedelmesebb birtokok urai. A század végén azonban, a Bekefiékkel kötött örököségi szerződés szerint, ez uradalom is a Beriszlókra szállt át.

Nyugot felé az Orlyava menti Darnóczvár uradalma — a XIV. század eleje óta a Garaiak birtoka — számítható még e vidékhez, mert hihető, hogy e vár alatt nem a Pozsegától nyug. eső mai Daranovác mellett várromot kell értenünk.

Ugyancsak a Garaiaknak e tájon két más nagyobb jószáguk is volt, melyek mindenkének egy-egy vár alkotta központját. Egyik az orbovai (ma Vrbova, Pozsegától dny.), másik az újvári vagy Derskonezvári, mely a régi térképek szerint a Száva mentén keresendő. Ez a hatalmas család különben éék. felé is számos apró birtokot szerzett össze mindenféle czímeken; úgyhogy együttvéve mintegy 40 falut vagy pusztát találunk birtokában, holott pontosan egyik váruk tartozékát sem birjuk felsorolni.

Orbovától nyugot felé egy kisebb jószág terült el hajdan, melynek ma már csak egy dülő örzi nevét Godinyak táján. Ez: Zapolya, fészke a rövid egy század mulva királyi méltóságra emelkedett Szapolyai családnak, mely e tájon Tiszoveczon kastélyt is épített az V. László zavaros időszakában.

Még odább nyugotra: Csernek, Lipinye, Giletincz vagy Tarnoveza (ma Czernik, Lyupina, Giletinczi) — a Cserneki, cs. Dezsőfi vagy Deszisló család birtoka. Rokon lehetett ezzel a Podversai cs. is, mely a XIV. század végén a Csernekiekkel együtt birta a rudinai apát-ság patronatus-jogát. Később azonban a podversai uradalom különvált s a benne épült várral, időnként mintegy 7—12—16 faluval

és az említett patronatus-joggal együtt a Tamásiak (Vajdafiak), utánok pedig a Héderváriak kezére került. Ez a Podversa vagy Podversia a mai Podvrsko-nak felel meg. Környékén kell keresnünk a hajdan sokat emlegetett Rudinát is, benczés apátságával.

Ekként Bród vidékétől nyugotnak, majd észak-nyugotnak haladva, az Orlyava felső folyás-vidékére értünk. Itt kereshetjük a régi Orlyava várát és városát, mintegy 13—14 faluból álló uradalmával, mely azonban legalább részben, távolabb is feketett magától e vártól és várostól. A század elején a nevnei Treuteleké volt; majd a 20-as évek óta: a lévai Cseh, Kórógyi, Rozgonyi. Pak(o)si és más (kisebb) családok kezére került. Sorsában osztott két kisebb erősség és birtoktest: Óvár és Terbus, valahol odább kelet felé.

Ugyancsak az Orlyava felső folyása mentén, hihetőleg a mai Kamenszko vidékén feküdt a kövári uradalom, tudtomra öt faluból (1421.) álló tartományával, szintén a n. Treutel majd a lévai Cseh és Alsáni cs., Mátyás király korában pedig a litvai Horvát-ok s utánok talán a Szapolyaiak birtoka.

Ennek szomszédságában kelet felé, a megye északi határa mentén, a mai Sztriezseviczától több megszakítással egészen Csaglin és Szapna (hajdan inkább: Cseglin és Szapno) vidékeig: a Velikei vagy v. Bekefi (olykor: Cseglini) család óriási uradalmai terültek el. Ezek központjai: Velike (Velika) vár és város, továbbá Bokolya és Cseglin m.-városok, a melyekhez, valamint az e család birtokában Bród vidékén már említett Petenye várához (tehát két várhoz és három városhoz) 1435-ben mintegy 67 kisebb-nagyobb falu vagy puszta tartozott.

Cseglin városával, a megye ék. sarkában Gradistya vagy Gradistye vár és város volt szomszédos, szintén nagyobb terjedelmű, időnként mintegy 21—25 faluból álló uradalmával, a Balog nemből eredő (rima-)szécsi és felső-lendvai Szécsi és Herczeg család birtokában.

Végül a megye szívében Pozsegavár (vár és város) körül alakult nagyobb birtoktest, mintegy 7—9 faluból, melyeket a század elején a király és (Borbála) királyné, majd a 20-as évek óta szintén a Tamásiak, utánok pedig a Héderváriak kezén találunk.

A *közép-birtokosok* legelőkelőbbje: az Orbovai rokonság, főleg az ebből kivált: Jakus és Kupsa család, mely a mai Vrbova,

ettől dk. Cziglenik, s odább északkeletre Grabarja táján mintegy 11—12 faluban birtokos. Melléjük sorakoznak — ha kisebb birtokokkal is: a Sztrazsemlyeiek, Velike vár és az Orlyava alsó folyása mentén; a Benczefiek (Bencsity-ek) Szkrabutnok táján (Pozsegától dny.); a szulkovezi Szulk-ok, és Pleterniczeiek vagy Pleterniczeszentmiklósiak, Pleternicze vidékén; a Zdencziek (Pleterniczától dk.); végül a Bercsényiek (Bercsinyiek) és b. Bélaiak, a mai Brcsino faluból, mely minden nyom szerint a nagyhirűvé vált Bercsényi család fészke volt.

A *főbb rangú* vagy nagy-birtokos magyar- és tótországi nemesek közül: az Ujlakiakat, Kisvárdaiakat, Kishorvátokat, Kasztellánfiakat, serkei Lorántfiakat, Szencseieket és laki Thuzokat, valamint a bosnyák királyi vérből eredő Radivojt találjuk ideiglen vagy kisebb részek birtokában.

Végül némely *egyházi* testület, u. m. az említett rudinai apátság a XIV. század végén (Podversa vára körül) 6—8 helységben, — a körösmegyei bélai apátság (a Daruvártól dk. eső mai Biela értendő) hihetőleg az Orlyava szomszédos felső völgyében, — a gotói apátság a mai Kutyevo táján, — s a pozsegai vagy pozsega-szentpéteri káptalan a mai Kaptol vidékén — kisebb-nagyobb részek birtokosai.

V Á R A I:

Bród. (Brád.) 1475-ben a grabarjai Dezső, Beriszló és Grabarjai es. *brád-i várnagya* is hatalmaskodik ugyane rokonságnak szent-lászlói (valkó-megyei) várnagyával együtt. (Dl. 26009.) Hihetőleg a pozsegamegyei Bród értendő, mely az említett családok ősi fészke volt. (A Bród helynevet máskor is írják: Brád-nak. L. pl. Valkó megyében a helységek közt.)

Darno(v)cz. Castrum (regis) de Posoga Dornoch vocata iuxta fluv. Orioa. (1230: Árpádk. új okmt. XII. 656.) Castrum Dornoch. (1347: gr. Zay cs. III. C. 4.) Castrum Darnocz. (1443: Dl. 13748.) Castellum Kysdarnowcz. (1506—7: gr. Zay cs. III. C. 29.) Ugyanaz az egy vár értendő-e 1230-ban is? — igen hihető. 1310 óta, előbb mint földterület majd mint vár, a Garaiaké, 1506—7-ben Kis-Darnovcz néven a garai Bánfiaké volt. (V. ö. 1310: Anjouk. okmt. I. 197.) Az Orlyava folyó mellett fektűt s így valószínű, hogy a mai Drenovacz helységre kell gondolnunk, Pleterniczától dny. felé. (V. ö. Pleternicze-Sz.-Miklós helys. a.) 1506—7-ben: Kis-Darnovcz, Klokocsevacz, Kalebovo-zelo, Vapnenicza, Bécs és Verholczi falvakat sorolják föl tartozékaiul, melyek közül Kis-Darnovcz úgy látszik a mai Drenovacz részeinek, Bécs pedig az attól dny. eső mai Bencsity-nek felel meg.

Derskoncz. L. Ujvár néven.

Ferkl(y)evcz. (? Farklevcz.) Az 1471. évi 29. törvényczikk e kastély lerombolását rendelte el. (Castellum Farklewcz.) Tán az oklevelekből: Ferkl(y)evcz néven ismeretes helységben (l. ott) állt.

Gotó. Castellum seu fortalicium Gothow. (1441: DL. 13613.) Ekkor említi föl I. Ulászló király, a Marótiak érdemeinek felsorolása alkalmával, ez erősségnek nem rég történt megvívását. (V. ö. Gotó helys. a.)

Gradacz. Castellum Gradach. (1442: Kismart. llt. 43. B. 35.) Castrum Gradacz. (1444: DL. 13805; 1483: Kismart. llt. 43. B. 43.) Castellum Gradacz. (1486: U. o. 43. B. 44.) A Pakosiaké volt. — Mindig a megye kitétele nélkül fordul elő, de a jelek szerint Pozsegamegyében feküdt, még pedig az Orjava várhoz tartozó Odolya vidékén.

Gradistya. (Gradistye. Gredistye.) Castellum ligneum cum fossatis et aliis munitionibus in Gradistya, Gradistia. (1413: DL. 33868.) Castellum Gradysthya. (1471: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 7., 1499: U. o. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A hasonló nevű várossal együtt (l. ott) a Szécsi (szécsi vagy felső-lindvai Herczeg) családé volt. 1441-ben a gotói erősséggel együtt a: «*castellum seu fortalicium Hradyscy*» is említetik, mint a melyből az I. Ulászló ellen föltámadt nemesek sok kárt okoztak az országnak, s a melyet a Marótiak segítettek megvívni. Másra mint Gradistya-ra annál kevésbbé gondolhatunk, mert tudjuk, hogy e vár urai a Szécsiek, csakugyan heves ellenségei voltak eleinte I. Ulászló királynak. — Hozzá tartoztak **1413 ban**: Loncsaro(v)cz, Butko(v)cz, Melka, Felső- és Alsó-Doboka, Filepusolcz, *Szczivinya* (?), [Tap alo(v)cz, *Versancz, Porecsja*, Dreno(v)cz, *Uksincz*, Bogdincz, Gradusolcz, Simonolcz, Kopronicz, Obagyov)cz, Habininczi, *Dragmero(v)cz, Farkasháza* és Kernyako(v)cz, mindössze 200 népes jobbágy-telekkel és 24 malommal. 1499-ben pedig: Habinincz, Benedicity, Felső- és Alsó-Doboka, *Radenovcz, Gosztisovcz*, Felső- és Alsó-Melka, *Szatna*, Tapalovcz, Jobagyovcz, Kern(y)akovcz, *Utevk* (?), Drenavlics, *Sztupar*, Bogdincz, *Demsincz*, Gardusovcz, Simonovcz, Koprivna, Butkovcz, *Dragalovcz*, Loncsar, Filipusovcz, *Sztarigrad* és *Pavlovcz* helységek. (A dőlt betűkkel szedett helységek kölcsönösen *nem* fordulnak elő 1413-ban illetve 1499-ben.)

Hradistya. L. Gradistya néven.

Kis-Darnovcz. L. Darno(v)cz néven.

Kne(z)s(i)evcz. Az 1471. évi 29. törvényczikk e kastély lerombolását rendelte el. (Castellum Knesyewcz.) Illehetleg az oklevelekből: Kne(z)sevcz néven ismeretes helységben (l. ott) állt.

Kővár. Castrum Kwuar. (1421: Perényi cs. llt.) Castr. Kewwar. (1421: DL. 11108.) Castrum Kewar. (1475: DL. 17554; 1476: DL. 17875.) 1421-ben mint a néhai ne(v)nai, Treutel Miklós birtoka a királyra szállott, azonban a Miklós leánya: Katalin (lévai Cseh Péterné) is jogot tartott hozzá, örökös vétel czímén. A dolog pörre kerülvén, Garai nádor e várat a királynak ítélte oda, mert bár Zsigmond király 1388-ban a nevezett Miklósnak zálogosította el, 1390-ben új-adományként adta neki s így nem örökös vételről, hanem csupán kir. adományról lehetett szó. Ennélfogva Katalin asszonyt e várból csupán a hitbér és leány-negyed czímén illette némi rész. Ugyancsak 1421-ben lévai

Cseh Péter, a király előtt, a «kezén levő» Kővár várát Alsáni Jánosnak zálogosítá el. 1475-ben és 1476-ban a litvai Horvátok (hont- és körösmegyei birtokosok) kezén találjuk. — Hozzá tartoztak ez időben: Czerkvenik, Polyancz, Radovancz, Nagyvölgy és Jasztrebnik helységek. Czerkveniket és Radovanczot Velike vidékén ismerünk. Polyancz-nak tán a mai Polyanszka felel meg, melyben 1660-ban rombadőlt templom és ferenczrendű monostor állt. (Smigklas, i. m. 8. l.) Ila ezeket (részben legalább) érthetjük, Kővár várát a Pozsegától ény. felé, a megye határszélén fekvő mai Kamenograd nevű, vagy pedig a Polyanszka melletti várral azonosíthatjuk.

Nevna. (Nivna.) L. Valkó megyében: Nevna város és vár a.

Orbo(v)a. Castrum (de) Orboua, Orbua. (1339: Dl. 33588; 1356: Dl. 33726; 1367: Dl. 33614; 1382: Dl. 33726.) Poss. Orboa cum suo castro Orboa. (1350—56: Dl. 33740.) Terra castri de Orbowa. (1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban.) Castrum Orbua, Orboua. (1387: Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 97. f. 6. n. 1.) Castrum et distr. Orbowa. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) 1350. körül Lajos király arra az esetre, ha Orbova birtokosa Czimba István fi-maradékok nélkül halna el, e várat a Garaiaknak ígérte s 1356-ban oda is adományozta. 1382-ben utóbbiak új adományúl kapták Mária királynétól, s 1408-ban is birták. — A mai Vrbova értendő. (Pozsegától dny — V. ö. különben Orbova városnál.)

Orlyava. (Orjava.) Poss. Orywa cum castro suo. (1290: Haz. okmt. VI. 371.) Poss. Orywa cum castro suo. (1296: Árpádk. új okmt. X. 235.) Castrum Oryoua. (1395: Arkiv za povjestnicu jugoslavensku. Knj. VII. 28.) Castrum Oriarwar. (Kétségkívül elferdítve. 1422: Dl. 11187.) Castrum Oryawa. Oryawawara. Oryawawar. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1431: Dl. 12370; 1432: Dl. 33384; 1444: Dl. 33790; 1444: Forgách cs. llt., 1445: Dl. 33793; 1446: Forgách cs. llt., 1447: Dl. 14076; 1453: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. VII. 34., 1454: Dl. 14822. 33388; 1454. körül: Dl. 34206; 1455: Dl. 33806; 1456: Dl. 15025; 1463—4: Dl. 33505; 1464: Dl. 33506; 1467: Dl. 33484; 1472: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 63. i. 39.) Castr. Orywa, Oryawawara. (1454: Dl. 33387. 33390; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8.) Castr. Oryawara. (1454: Dl. 33296.) A (XV. században a) nevnei Treutel család révén a lévő Cseh-ekre, s általok zálogban tartozékainak része a Pakosi, maga a vár pedig a Peterdi (és Hetényi) családok, majd bizonyos Tomiczai nevű Gara városi polgárok s végül a Kőrögyi család kezére került. A Kőrögyiak aztán örök vétel útján is megszerezték (1454.), de 1467-ben a Rozgonyiaknak adták el. Közben a nevnei Treutel Miklós kisebbik leányának fia: Florenczi (Treutel) Miklós is jogot tartott hozzá, majd az ő révén szekesői Herczeg Pál, valamint Parlagi György és Kállai Pál is, kik 1464-ben kir. adományúl kapták, birtokába azonban nem jutottak. 1472-ben, mint a néhai Kőrögyi Gáspár birtokát, monoszlai Csupor Miklós kapta a királytól. (Lásd bővebben a *lővai Cseh* cs. a.) — *Hozzá tartoznak* Orjava városon kívül, 1422-ben: Kalincz, Podczretya, Jakusevcz, *Mladinfalva*, Kohnyak, Pristancz, Odolya, Ivánvölgye, Hraszt, *Valnitfalva*, Dolacz, Szkorenovcz és *Harmanovcz*. (A dőlt betűkkel szedett falvak csak ez egy ízben fordulnak elő.) 1428-ben: Szkoronincz, Ugrinocz, Pisztrancz, Kalincz, Pod-

czretya, Jaksócz, Brakolecz, Hraszt, Alsófalu, Kohnyak, Dolcz, Odolya, Zagolyancz és Ivánvölgye. 1454-ben ugyanezek, Ugrinócz kivételével. (Alsófalu ekkor: Dolnyavaz vagy Dalnyavaz.) 1467-ben pedig az eddig ismeretlen Tergovistya is. — Fekvése az előttem ismeretes adatok szerint nem határozható meg pontosan. Kétségkívül az Orlyava folyó mentén feküdt; még pedig a régi térképekből következtetve, valahol e folyó felső folyás-vidékén. Hogy azonban a mai Orlyavaczs lenne értendő, nem könnyű bebizonyítani, bár 1702-ben e helyütt várromot (Orlyavacz) is említenek. (Smičiklas, i. m. 220.) (Ez az Orlyavacz mintha inkább a Podversia várhoz tartozott Orjava helységgel lenne azonos.) Mäsfelöl azonban az ennek szomszédságában levő mai Kujnik a régi Kohnyak-nak, Poszrecse a régi Podczretya-nak felelhetne meg, ha viszont a régi Ivánvölgyével azonosnak látszó Ivandolt nem odább délre az Ortyavicza mellett. Dolaczot ettől még távolabb keletre, Kaleniczt és Jaksicsot pedig (a régi Kalincz és Jakusocz??) már Pozsegától is keletre nem találunk. Nem is szólva Odolyáról, mely a Czerniktől kel. kel.-é. elterülő vidékre illik; mely azonban csakugyan eshetett távolabb a vár körüli többi tartozékoktól. (L. e. helys. és Ivánvölgye a. — Várromok vannak ma e vidékeken: *Gracsanicza*, Czerniktől ék. Bacsindol mellett; *Turszki-grad* ettől kel., Dolácsztól egyenesen délre, *Verhovaczki-grad*, Pozsegától dny., Verhovezi mellett; és *Szvetity*, Pozsegától dk. Jaksicstól egyenesen dél felé.)

Óvár. Castellum in Owar. (1464: Dl. 15982. 16001.) Castrum Owar. (1498: Dl. 33632. 33397.) A hasonló nevű város sorsát követte. Ez években, mikor fölmerül, mindig a grabarjai Beriszlók tartják kezükön.

Pet(e)n(y)e. (Petnyevára. Petnya.) Castrum Pethne. (1280: Kismart. llt. 43. A. 17., 1434: U. o. 43. B. 34.) Poss. Pethna *cum turri sive castro*. (1282: Árpádk. uj omkt. XII. 374.) Castrum Pethna. (1449: gr. Bánffy cs. llt. Kolozsvártt. f. 114. n. 5.) Castrum Pethyne. (1453: Kismart. llt. 43. B. 37.) Castrum Pethnewar. (1455: gr. Bánffy cs. llt. f. 114. n. 7.) Castrum Pethenyewara. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38.) Castrum Pethnywara. (1470: U. o. 43. B. 21.) Poss. Pethna cum turri sive castro. (1470: U. o. 43. A. 4.) Poss. Pethnewar (1470: Dl. 33623; 1489: Dl. 33496.) Castr. Pethnye. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A Velikeieké és velikei Bekefiéké volt, kiknek 1435. évi osztályakor azonban nem említik. (L. a Bekefi cs. a. és v. ö. Petenye helységénél.)

Podvers(i)a. (Podvorsia. Podvers. Podvarsia.) Castrum Podwersa. (1423—1445: Dl. 11430; 1446: M. Tört. Tár. VI. 28., 1453: Dl. 14667; 1506: Magy. Tört. Tár. VI. 25.) Castrum Podwers. (1443: Kismart. llt. 43. B. 41.) Castellum Podwersia. Podwersya. (1445: Dl. 13870. 13887; 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23.) Castellum Poduorsa. (1447: Kismart. llt. 35. II. 183. NB. NB.) Castrum Podwarsa. (1453: Dl. 14667.) Castrum Podwersauara. (1464: Dl. 33506.) A Tamási (Vajdafi) családé volt. 1423-ban Tamási László és testvére Henrik, magtalan haláluk esetére — a király jóváhagyásával — e birtokukat is vérrokonuknak: serkei *Lorántfi* Györgynek és utódainak hagyták, kiknek aztán ezímen az ország-nagyok is odaitélték 1445-ben. Azonban a Tamásiakkal 1443-ban kötött kölcsönös örököségi szerződésük szerint a *Héderváriak* is jogot tartottak ez uradalom birtokához, s egyebek közt a Tamási László özvegyének Ilona asszonynak

itteni zálogjogát is megváltották 1447-ben. 1453-ban a serkei Lorántfiak óvást emeltek, hogy Garai László, Ujlaki Miklós, zágorhidai Tárnok Demeter és mások e várat a királytól fölkerhessék, azonban úgy látszik ők magok sem bírták. 1464-ben, 1500-ban és 1506-ban legalább, mikor e vár ismét szemünk elé kerül, a Héderváriak kezén találjuk. — Hozzá tartoztak **1443-ban**: Szent-István, Szelnatacz, Laholcz, Dezsev(ly)cz, Kovacsolcz, Szelna és Kupancz; **1446-ban**: Felső Podvers, Alsó-Podversa, Kopáncs, Lipinye, Bakafő, Jakab-völgye, Benekonaz(?), Hergoldo(?), Szelna, Alsó-Szelnac, Felső-Szelnatacz és Verlye; **1500-ban**: Dezsev(al)cz, Podgragya, Szent-István, Lipinye, Bani-csevo, Gregatovecz, Szelna, Csernetisa(?), Zagrabacz, Ribnyak, Kupancz, Kaproncza, Orlyava (Orjava), Kovacsovcz helységek, Vokanovecz és Szelcza puszták, s a rudinaí apátság patronatus-joga; végül **1506-ban**: Podversa (m.-város), Sz.-István, Szelnatacz, Laholcz, Dezsev(ly)cz, Kovacsó(v)cz, Szelna, Kuprina és Kropancz.

Pozsegavár. (Pozsogavár). Castrum de Posega. (1250: DL. 33707; 1263: Árpádk. új okmt. III. 62.) Castrum (regis) de Posoga (1310: Anjouk. okmt. I. 196.) Castrum Pozegawar (1401: Zalam. oklt. II. 301.) Castrum Posogawar. (1406: Haz. okmt. VII. 434.) Castrum Posegawar. (1429: DL. 12156; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1444: U. o. 35. C. 44., 1445: DL. 13794; 14430; 1446: M. Tört. Tár. VI. 27. 28., 1447: Kismart. llt. 35. H. 183., NB. NB., 1455: DL. 14925; 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23., 1506: U. o. 25.) Castrum Posogawara. (1445: DL. 33794.) A XV. század elején (1423. tájáig?) Pozsega várossal, Pozsegamegye (fő-jispánságával és a nyestadóval együtt Borbála királyné birta; majd a **Tamási** (Vajdafi) családé lett, mely 1423 után szerezte. 1445-ben az országnagyok a **Héderváriaknak** ítélték oda, az 1443. évi öröködési szerződés értelmében. (L. Somogy megyében: Kapos-Ujvár vár a.) Ezóta állandóan e család kezén maradt, bár 1445-ben a serkei Lorántfiak és Pelsőcziek (Vajdafiak, Bebekék) is jogot formáltak hozzá. — Tartozékai Pozsega városon kívül 1443-ban: Sztremenik, Dreskolcz, Szelcze, Hajmovcz, Lipje, Lipancz és Pribinye. 1444-ben pedig: Sztremenik, Verhovcz, Szelcze, Droskovcz, **Verhoja**, Lipje, Lipovecz, Hajmovcz és Pribinye. 1446-ban: Hajmovcz, Pribinye, Drezkolcz, Sztremenik, Szelcz és a két **Hinye** (melyek azonban úgy látszik: Lipje-nek és Lipancz-nak felelnek meg). 1500-ban: Lipje, Homovecz, Lipancz, **Kupelyancz**, Pribinye, Drezkovecz, Verhovcz, Sztremenik és Szelcza. 1506-ban: Lipje, Hajmovcz, Lipancz, Pribinye, Drezkovecz, Verhovcz, Sztremenicz és Szelcze.

Sztrazsem(p)lye. (Sztrazsemlya.) L. a hasonló nevű helységnél.

Terbus. Castellanus de Terbus. (1418: DL. 33548.) Castellum Terbus. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: U. o. 23. A. 4. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Oriava (vár)sorsát követte. Később Óvárt emlegetik helyette. — Az 1418. évi oklevél szerint a megye keleti határvidékén: Ne(v)na (ma Levanszka Varos) táján kereshetjük. Erre felé, mai Szapna helység fölött, ma is találunk egy Terbosnyak nevű hegyet, de a mely 1435-ben a szomszédos Cseglin (Csaglin) helységgel együtt, mint a velikei Bekefiak birtoka tűnik elénk. — 1427-ben és 1428-ban hozzá tartoznak: Hvalko(ly)cz, Migalo(v)cz és Koczanolcz. (Később inkább Tomicza tartozékai.) 1428-ban ezenkívül a **négy** Csesznek is. Mindeme helységek a mai Migaloveczy táján feküdtek. (Csaglin és Szapno közelében.)

Tiszovcz. 1455-ben Szvinnai Albert mester és neje zapolyai Vajda (vagy: Zapolyai) Mihály leánya Katalin a miatt panaszkodnak a király előtt, hogy Zapolyai László a Katalin asszony tiszovezi birtokán országos törvények ellenére kastélyt vagyis erősséget emeltetett. (Castellum seu fortalicium. Dl. 34077. — V. ö. a hasonló nevű falu a.)

Tomicza. Fortalicium Thomicza. (1464: Dl. 15982.) A hasonló nevű város sorsában osztozott, de (tudtommal) csupán ez egy ízben fordul elő. Ez alkalommal már a rokon bródi Dezső (Desew) és grabarjai (sz.-lászlói) Beriszló családok tartanak hozzá jogot.

Ujvár. Novum castrum Derskonch. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Castellani de Wywar. (1414: Dl. 33541.) Locus castri Wyuar vocati. (1432: Haz. okmt. VII. 452.) Novum castrum. (1477—8: Dl. 18145.) Castrum Wywar (1500: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 56. és 57.) A Garaiaké volt; 1500-ban azonban már az Ujlaki Lőrincz kezén találjuk. A Száva mentén (Bród felé) kereshetjük.

Velike. Castrum Welyke, Velyke. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21., 1449: gr. Bánffy cs. llt. f. 114. n. 5., 1453: Kismart. llt. 43. B. 37., 1455: gr. Bánffy cs. llt. f. 114. n. 7., 1470: Kismart. llt. 43. B. 38. és 43. B. 21., 1488: U. o. 43. B. 45.) A rokon Velikeieké és velikei (cseglini) Bekefiéké volt; kik 1435-ben osztottak meg rajta. Ez alkalommal osztály tárgyát képezik e várban: unum pallacium stratum et longum, edificiis ornatum; una turris, tecturis carens ac in medio eiusdem castri quedam domus seu camere deserte et una cisterna seu puteus. (További sorsára és tartozékaira nézve lásd, vegyesen Petnye vár tartozékaival: a velikei *Bekefi cs. a.*)

Összesen: 21 vár.

V Á R O S A I:

Alsó-Velike. L. Velike m.-város a.

Bokolya. (Bokolya-vásár. Bakolya.) Villa Markushege intra metas possessionis Bokolya. (1378: Kismart. llt. 43. B. 30.) Poss. seu opp. Bakolya. Bokolyawasar. 1435: Kismart. llt. 43. B. 21. Poss. Bokolya (1455: Dl. 33806; 1470: Kismart. llt. 43. B. 21., 1489: Dl. 33496; 1504: Muz. lltár.) Bokole. (1470: Dl. 33623.) Forum comprovinc. Bokolya. (1483: Dl. 18855.) Bakolya. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) 1435-ben 26 jobbágy (és nem mardur.) telekkel. Velike várához tartozott. Úgy látszik, a régi Pozsegamegye északi (ény.) felében kereshetjük. (V. ö. Ozdakovcz helys. a.)

Cseglin. (Cseglén.) Poss. Cheglyn. (1434: Kismart. llt. 43. B. 34.) Oppidum Chegliu. (1435: U. o. 43. B. 21.) Poss. Cheglén. (1453: U. o. 43. B. 37.) Poss. Cheglyn. (1470: U. o.; 1488: U. o. 43. B. 45. és 1489: Dl. 33496.) Poss. Czeglen. (1470: Dl. 33623.) Poss. Cheglén. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38.) Velike vár sorsát követte. 1435-ben két curia több épülettel, és 44 közönséges jobbágy- (és nem mardurinalis) telek volt benne, szláv lakosokkal. — Ma Csaglin, Pozsegától (kissé távolabb) kelet felé.

Dimitro(I)cz. (Demitrovcz. Dimitrovcz.) Poss. Dymytrolch. (1361: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész, f. 48. n. 23.) Poss. Demitrouch. (1412:

Haz. oklt. 357.) Dimitrowcz. (1476 : gr. Khuen-Héderváry llt., i. h. f. 48. 49.) 1476-ban, akkori földesura : Radovanczi László kérésére heti- és országos-vásár-jogot nyert Mátyás királytól. — A mai Osztrivrch és Petrovoszelo táján feküdt. (Új-Gradiskától k. kd. felé.) V. ö. a *Gajaljai cs. a. is.*

Dobo(v)cz. (Dobolcz. Dubovcz.) Terra Dobouch. (1259 : Dl. 33714.) Aqua Dobouchpotoka, Dobochoptoka. (1275 : Árpádk. új okmt. IV. 56.) Terra in Dobuth. (1317 : Dl. 33721.) Dobolch. (1322 : Dl. 33573. 33574 ; V. ö. Dl. 33736 ; 1323 : Dl. 33575.) Dubouch. (1339 ; Dl. 33588.) Dobouch. (1356 : Dl. 33606.) Poss Doboch. Dobocz. (1395 : Dl. 8050 ; 1432 : Haz. okmt. VII. 453.) Dobooch. (1401 : Dl. 8625.) Districtus Doboucz. (1408 : gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Poss. Dobowcz *cum telonio in foro ebdomadali.* (1477—8 : Dl. 18145.) Poss. Dwbowcz. (1491 : Dl. 19713.) *Opidum Dnbowcz.* (1500 : Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 56.) A XV. században a Garaiaké, 1500-ban pedig az Ujlakiaké volt. — A Pozsegától dny. eső Orbova (ma Vrbova) táján (a Czrnaczfolyó mentén?) feküdt. (V. ö. 1268 : Árpádk. új okmt. XI. 577.)

Felső-Velike. L. Velike m.-város a.

Gradistya. (Gradistye. Gregistye.) Poss. Gradysha. (1343. 1347 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 12., 1424 : Dl. 33516.) Poss Gradisca. (1360 : Körmendi, i. h. n. 13.) Gradistya, Gradistia. (1413 : Dl. 33848.) Gredyschya. (1471 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 14.) Gradisthie. (1471 : U. o. II. lad. 3. n. 38.) Forum comprovinc. Gregysthye. (1483 : Dl. 18855.) Oppidum Gradysthya. (1499 : Körm. llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) 1343-ban kapta kir. adományul Szécsi Miklós bán és testvére Ivánka. Az ő utódaik (a Szécsiek és felső-lendvai Herczegek) bírták az egész XIV. és XV. századon át, az utóbb benne épült (1413-ban fa-) kastéllyal együtt. Sz.-Miklós tiszteletére emelt kötemplomát már 1347-ben s 1413-ban is említik. Utóbbi évben 68 jobbágytelket számítottak össze benne. Vámbhely is volt. (1413.) — Ma Gradistye, Pozsegától ék., a megye határán, mint a melyhez közel találjuk a régi gradistyai uradalomban emlegetett *Doboka, Loncsár* és *Dragalovcz* helységeknek megfelelő mai: *Doboka* falut, a *Loncsár* nevű patakot és hegyet s a *Draguljevacz* nevű patakot és völgyet.

Nevna. (Nivna.) L. Valkóme gyében Nevna vár és város és Pozsegamegyében a kis-pakai Szabó cs. a.

Orbova. Villa Vrba. (1259 : Dl. 33714.) Terra inferior et superior Vrba. (1275 : Árpádk. új okmt. XII. 146., IV. 55.) Vrbova (1282 : Dl. 33731.) Orboua. (1339 : Dl. 33588 ; 1356 : Dl. 33606.) Poss. superior et inferior (alább : Felsew et Alsow) Orboua. (1356 : Dl. 33606.) Orboa. (1356 : Dl. 33740.) Poss. Orboua — Demenczcel és Tverditytel határos. (1367 : Dl. 33614.) Poss. Orbona *nuncupata iuxta Zaum existens.* (1374 : Dl. 33618.) Alsou et Felseu Orboua (1382 : Dl. 33726.) Orboua. Orbaua. (Nemesi névben. 1397 : Dl. 34043. 34045. és 8596.) Orboa. Orbova. (1401 : Dl. 8625 ; 1432 : Haz. okmt. VII. 453.) Orboua. (1406 : Dl. 34110 ; 1414 : Dl. 10282 ; 1435 : Dl. 34064 ; 1469 : Dl. 34219 ; 1481 : Dl. 34233 ; 1483 : Dl. 34137 ; 1489 : Dl. 34242 ; 1491 : Dl. 19713 ; 1493 : Dl. 34080.) Op. Orboua. (1500 : Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 56.) Az Orbovai nemzetségé, a Garaiaké s (1500-ban) az Ujlakiaké volt. Plébánosát 1491-ben említik. — Ma Vrbova, Pozsegától dny. (Határában az 1275-ben említett : Zlopheny nevű patak emlékéét ma is őrzi a Skopesenik nevű pusztá (dk-felé). Az

ugyanakkor fölsorolt: Trestenapola a mai Tresztenyacsa pusztának (kd.), az: Vnaheleus tapolya nevű hely pedig talán a mai Topole pusztának felel meg. (Nyug.) A Dobovczpatakára emlékeztető Dobovcz helység és kerület pedig később mindig e tájon tűnik föl. Másfelől azonban úgy látszik, Pleterniczától észak felé (vagy észak-keletre) is volt *az Orbovai rokonságnak ily nevű faluja*. Erre mutat egy 1433. és 1434. évi oklevél, mely szerint a Zerlicziek, zerliczi, — s egy 1478. évi, mely szerint a gotói apát gotói és lakusiai jobbágysai hatalmaskodtak (a szomszédos) Orbován. (1433: Muz. llt., 1434: Dl. 34062; 1478: Dl. 34222.) A helység tehát a mai Zarilacz, Kutjevo és Laksija közti vidéken feküdt, a hol péld. Grabarje is áll, hajdan szintén az Orbovai nemzetség birtoka. Ugyane tájon, Tominovacz falucskánál ma is találunk egy Verbovacz nevű patakot, melyet 1702-ben még: Verbova néven említenek. (Smičiklas, i. m. 162. l. és v. ö. 1250: Dl. 33707. a «terra matris Fulkouis» határjárásában.) A részletes fölvilágosítás a monografust várja. Kétségtelen, hogy 1275-ben, 1282-ben, 1356-ban és 1374-ben a Velikei (Bekefi), 1367-ben és 1374-ben (1339-ben is ?) az Orbovai rokonság, 1401-ben, 1432-ben és 1500-ban pedig a Garaiak illetve (valószínű utódaik) az Ujlakiak birtokosok a *Száva vidéki* Orbován. (V. ö. a hasonló nevű várnál.)

Orlyava. Orjava. Poss. Orrywa. (1296: Árpádk. új okmt. X. 235.) Oppidum Oriawa. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1444: Dl. 33790; 1446: Forgách cs. llt.) Oryawa. (1455: Dl. 33806.) Opp. Oryawara. (1454: Dl. 33296.) Opp. Orywawara. (1454: Dl. 33387.) Castr. Oryawa simulcum suburbio. (1467: Dl. 33484.) Sz.-Lőrincz tiszteletére szentelt templomát 1444-ben említik. Vámszedő hely is volt. A hasonló nevű vár sorsát követte. (L. ott)

Óvár. Villa Owar. (1422: Dl. 11187.) Opp. Owar. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1440: Dl. 13565; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609; 1498: Dl. 33632. 33397.) Owar. (1455: Dl. 33806; 1456: Dl. 15025; 1464: Dl. 16001. 15982. 33883; 1470: Dl. 33623; 1483: Dl. 33393. 34138.; 1489: Dl. 33496.) Oriava vár (l. ott) sorsában osztozott a XV. század eleje (1422.) óta, tehát nevnei Treutel majd lévőai Cseh birtok volt. 1440-ben özv. lévőai Cseh Péterné, szül. nevnei Treutel Katalin és nővére Borbála kezére jutott a lévőai Cseh Lászlóval kötött egyezés útján. Katalin asszonyé 1455-ben is. 1456-ban a Borbála fia: Florenczi Miklós, magtalan halála esetére ipának szekesői Herczeg Pálnak vallotta föl. 1459-ben még mindig a Cseh Péterné, Katalin asszony kezén találjuk, kívül együtt kétségtől Borbála asszony és említett fia Miklós is birta. 1464-ben ez a Miklós meghalván, szekesői Herczeg Pál Parlagi Györggyel és Kállai Pállal együtt kir. a dományul nyeré. (Május.) Azonban már ekkor benne ültek az itteni várban (s a városban is) a grabarjai Beriszlók és rokonaik, kiket e város birtokába, (zálog czímen, *még Florenczi Miklóstól*) ugyanez évben (junius) külön be is igtattak. Ettőlfogva Óvárt a század végeig (1498.) a Beriszlók kezén találjuk (kik 1483-ban a szekesői Herczegek itteni jogát is megváltották) s így sorsa (láthatólag) 1470 óta azonos volt a Tomicza városéval. Vámhely is volt. — 1422-ben hozzátartoznak: Tekics (Tekat) és Zahorovcz; később állandóan csak egyedül Tekics, melynek vidékén kell tehát keresnünk.

Meglehet azonban (főkép az 1455. évi oklevélből hozzátvetve), hogy Bród vidékén feküdt. (A mai Varos??)

Podgragya. L. Podvers(i)a néven.

Podvers(i)a. (Podvorsia. Podvára. Podvers.) Terra nomine Podwrs. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 113.) Felső-Poduers. (1380: Fejér, IX. 5. 431.) Podwarsa. Poduorsya. (1403: Dl. 33536.) Felsew Podwers, Also Podwersa. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Podgragya — Podversia kastély tartozékában. (1500: U. o. 23.) Opidum Podwersa. (1506: U. o. 25.) A hasonló nevű várhoz tartozott. — Ma Podvrsko (Podvrško), Pozsegától ny.-nyé. felé.

Pozsegavár. Villicus de Posagawar. (1330: Zichy okmt. I., 362.) Magna via per quam itur ad Posagawar. (1331: Dl. 33578.) Civitas Posegawar. (1369: Dl. 33975; 1429: Dl. 12156; 1444: Kismart. llt. 35. C. 44., 1506: Magy. Tört. Tár. VI. 25.) Oppidum Posegawar. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1445: U. o. 35. H. 183. NB. NB., 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23.) Civitas Posegawar (Posegawaar) *sedes iudiciaria* comitatus de P. (1445: Dl. 33793; 1451: Dl. 34070; 1464: Dl. 33506; 1466: Dl. 34216.) Vámhely és a megyei törvénytevő gyűlések székhelye volt. — A hasonló nevű vár sorsát követte. Sz.-Pál apostol tiszteletére szentelt templomát 1466-ban említik. 1660-ban írják róla: «olim civitas sat grandis fuerat, uti apparent vestigia murorum». Ugyanakkor az itt állt Ferencz-rendi monostor romjai is megvoltak még. (Smičiklas, i m. 9. l.)

Szlobocsina. L. Szlobocsina helys. a

Tomicza. (Tumicza.) Tomicha. (1244: Theiner. Vet. mon. Slav. merid. I. 297. l.) Thonicza (Tomcha) cum tributo fori et districtu. (1422: Dl. 11187.) Thomycza, Tomicza, cum districtu. (1422: Dl. 34018; 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., és Kismart. llt. 23. A. 4., 1431: Dl. 12370; 1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33799. 33804; 1453: Münchener llt. Ung. Doc. VII. 34., 1454: Dl. 33383; 1454. körül: Dl. 34206; 1455: Dl. 33806; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1470: Dl. 33623; 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609; 1483: Dl. 33492. 33493; 1484: Dl. 32878; 1489: Dl. 33496; 1498: Dl. 33397. 33632.) Poss. seu oppidum Thomycza cum tributo. (1445: Dl. 33689.) Op. Thomicza. (1446: Forgách cs. llt., 1464: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 37., 1467: Dl. 33480; 1484: Dl. 32878; 1495: Dl. 34247.) Thwmycza. (1472: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 63. f. 1. n. 39.) Op. Thumicza. (1474. 1475: Tört. társ. letét.) A *valkómegyei Nevena vár tartozéka* gyanánt szerepel 1422 óta, s mint ilyen, e vár és a pozsegamegyei *Oriava vár* (l. ott) sorsában osztozott 1445-ig. Ekkor birtokosa: lévai Cseh Péter Pudbaicsiai (Podbaicsiai) Bálintnak zálogosította el, majd 1447-ben és 1448-ban Tomiczai László, Barnabás és Pál Gara városi polgároknak, 1450-ben és 1453-ban pedig Kórógyi János macsói bánnak, ki 1454-ben örökös vétel útján is megszerző s pl. 1459-ben és 1464-ben is birta. Fiától Gáspártól zálogképen a grabarjai Beriszlók kezére került, kik (az itteni erősséget) már 1464-ben is kezükön tartották s később (1483.) a Florenczi (Treutul) Miklós révén a szekesői Herczegeknek e városban és tartozékaiban birt jogát is megszerezték. majd a lévai Csehekkel szemben is biztosították. (1481—83.) 1472-ben monoszlói Csopor Miklós, majd az ő halálával: 1474-ben Gábor kalocsai érsek és testvére Matucsina Zsigmond kapták Mátyás királytól, mint a magbanszakadt

Kórógyi Gáspár birtokát, szintén a vaskóme gy ei Nev na várával egy ü tt. (Beig tatás 1475-ben.) 1484-ben Rozgonyi István kívánta magát e város birtokába (zálog czímen) ig tat tat ni, de a Beriszlók ellenmondottak. 1472-ben Valkóme gyé he z szá mít ot ta a kir. kanczellária, de nem valami nagy alapossággal. *Hozzá tart ot tak 1422-ben*: Bokolya, Kopirtona (eltorzított név), Brano(v)cz, Barbásfalva, Radovancz, Breczkolovcz, Barczda (eltorzított név), Varpacza (hasonlókép), Alsó-Rosnicza, Közép-Hrusnicza és Mihinovcz. *1428-ban*: Bokolya, Szalatnok, Zatnicza, Berczkovcz, Rupacza, *Kis-Rupacza*, Radovancz, Vranolecz, Verba falva, Koprina és Poricza, valamint a *három* Hrusnicza is. (A dö lt betűvel szedett helységnevek újak.) *1446-ban*: Bukovlya, Zatnicza, Berczkovcz, Rpacza, Vranovcz, Verba és Kopriva. 1448-ban és 1450-ben Bukolya, Barázda falva, Breczkovcz, Rupacza, Vranovcz, Verba, Koprina. Porecze, két Hrusticza, Mihenovcz, *Koczanovcz*, *Hvalkovcz* és *Migalovcz*. *1467-ben*: Kaporna, Varba, Vranovcz, Pobrazgya, Zatnicza, Valinovcz, Szlavinfalva, Koczanovcz. *1482-ben*: Bokolya, Szalatnok, Zatnicza, Breczkovcz, Rupacza, Kis-Rupacza, Radvancz, Vranovcz, Verba falva, Koprivna, Poricza. *1483-ban*: Bukovje, Koprivna, Verba, Vranovcz, Vinkovacz, Breczkovcz, Podbrazgya, Felső- és Alsó-Hrusticza és Mihinovcz. — Vá mhely is volt. Bród közelében ék. felé fekszik. (V. ö. a a lévai Cseh cs. a.)

Velike. Velyke. (1366: Kismart. llt. 43. B. 26., 1374: DL 33618.) Oppidum seu poss. Welyke — a hasonló nevű folyó m. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Poss. Welyke, Welike. (1470: U. o. 43. B. 21. és DL 33623; 1489: DL 33496.) Poss. Felsew Welyke, Also-Welyke. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A Velikeieké és velikei Bekefiké volt, kik 1435-ben e városon is megosztot tak. Ez alkalommal e család curiája és házai, egy *kolostor* és a Bold. Szűz tisz. szentelt templom is föltűnik e városban. Ugyane kkor nagy számú jobbágy-családait is föl sorolják, melyek sorában a szláv nevűek közt: Sipos, Pispek, Zege dbeli sat, magyar nevűeket is találunk. Az 1660. évi canon. visitatio alkalmával *ferenczrendi* kolostort talál tak itt. (Smičiklas, i. h. II. 8.) — Ma Velika, Pozsegától é., a Velicsanka patak m. (L. Nyavalyás és Szabadfalu helys. a. is.)

Összesen: 15 város.

HELYSÉGEI:

Adriánfalva. Villa Adryanfalua. (1299: Haz. okmt. VI. 444.) A pozse gai káptalané volt.

Adrianovcz. Adrianowch, Adryanowcz. (1413: DL 10046; 1418: DL 10653; 1432: Boronkai cs. llt., 1444: DL 33790.) Nemesi névből ismeretes. — A (régi) megye dny. felében feküdt?

Alsó-Csernök. L. Csernek (Csernök) a.

Alsó-Csesznek. L. Csesznek a.

Alsó-Doboka. L. Doboka a.

Alsófalv. a) Poss. Alsófalv. (1413—16: DL 10046.) Mint Partasovez zi majd Garai birtokot Lukács mellett sorolják föl. — b) Alsófalw. (1428: Kör-

mendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1428: Kismart. llt. 23. A. 4.) Dalnyawaz (1451: Dl. 33387.) Dolnyawaz, Dolanyawaz. (1454: Dl. 33296.) Orjava várához tartozott.

Alsó-Kamaricza. L. Kamaricza a.

Alsó-Kaproncza. L. Kaproncza a.

Alsó-Lubsicza. (Alsó-Lobsicza.) L. Lobsicza a.

Alsó-Melka. L. Melka a.

Alsó-Orbova. L. Orbova a.

Alsó-Orlyavicza. (Alsó-Orjavicza.) L. Orlyavicza a.

Alsó-Pet(e)n(y)e. L. Pet(e)n(y)e helys. a.

Alsó-Podvers(i)a. (Alsó-Podvorsia.) L. Podvors(i)a helys. a.

Alsó-Pridisincz. L. Pridisincz a.

Alsó-Rosnicza. (Alsó-Rusnicza. Alsó-Rusticza. Alsó-Hrusticza.) Lásd Hrus(t)icza a.

Alsó-Szalatnok. L. Szalatnok a.

Alsó-Szelna(ta)cz. (Alsó-Zelnatacz.) L. Zelnatacz a.

Alsó-Sztenik. (Alsó-Sztenicz. Alsó-Sztinincz.) L. Sztenicz a.

Arlyavicza. (Arjavicza.) L. Orlyavicza néven.

Asszuwölgye. Poss. Azywewgye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Zwłhodol. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) 2 népes mard. telekkel. — Velike várához tartozott.

Bagyavölgye. Poss. Bagyawelgye. (1458: Dl. 15268.) Ekkor a (zalamegyei) Uzsaiaké volt. (Egy 1501. évi, elenchus-kivonat szerint is: Batyawelg. — Lelesz. Elench. statut.)

Bakafő. Poss. Bakafew. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Podvers(i)a várához tartozott. — Tán azonos az ugyane vár tart. közt 1500-ban felsorolt: Wokanowcz nevű pusztával. (U. o. 23. l.)

B(a)lacz. (Blaczca.) Blathka. (1250: Dl. 33707.) Blacza, Balacza. (1413—16: Dl. 10046.) Blachcha, Blaccha. (1427: Dl. 33560. 33562.) Blacha. (1474: Muz. llt.) Partasovezi majd Garai birtok. A megye ék. vidékén kereshetjük. (V. ö. különben 1329: Dl. 33577. és 1414: Dl. 10282. sz. okl., hol: Blacha, Balacha alakban nemesi nevekben tűnik föl ily nevű falu.)

Balsatelke. Balsateleke. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) Csernek (ma Czernik) környékén feküdt.

Banicsevo. Poss. Benekonaz. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Podvors(i)a várához tartozott. — Tán ugyanegy az e vár tartozékai közt 1500-ban felsorolt: «Banychewo» nevű birtokkal (u. o. 23.), mely a Podvrskotól dk. fekvő mai Banicsevacz-nak felelhet meg.

Banko(v)cz. Poss. Bankoch. (1378: Kismart. llt. 43. B. 30.) Villa Bankouch. (1435: U. o. 43. B. 21.) 1435-ben 5 mardur. telekkel. — Velikéhez tartozott. Ettől délre találunk ma egy Bankovczy nevű falut. (L. Benkovdol helys. a. is.)

Banovcz. Poss. Banouc. (1451: Dl. 34070.) Ma Banovczy, Bródtól dny.

Barázda(falva). Barazdafalwa. (1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33799; 1450: Dl. 33804.) Pobrazgya. (1467: Dl. 33480.) Pobrazdya. (1483—4: Dl. 33492. 33493.) Pobrazgye. (1498: Dl. 33397.) Tomicza városhoz tartozott. — Azonos

lehet vele az 1461-ben Tomicza és Bród vidékén föltűnő: Barazda helység. (Dl. 33478.)

Barbásfalva. L. Verba(-falva) néven.

Barczda. (?) L. Poricz(a) alakban.

Barkvölgye. Poss. Barkwelgye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott; 1435-ben 5 j.-telekkel.

Batnyák. Bachnyaak, Bathnyaak. (1413—16: Dl. 10046; 1427: Dl. 33560.) Bathnyak. (1434: Orsz. lltár. N. R. A. f. 1522. n. 7. Zágrábban.) Partasovezi, majd Garai, aztán Breznicei birtok. A megye ék. vidékén kereshetjük.

Batyavölgy(e). L. Bagyavölgye alakban.

Battyánvölgye. Villa Bathyanuelge. (1422: Dl. 11187.) Brethewychdol. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Braghye-wyghdool. (1464: Dl. 33883.) Brechowydol. (1481: Dl. 34232.) Brechkowdol. (1482: Dl. 18609. Hrusovához tartozott.

Bdechew. (Bdechő.) Poss. utraque Bdechew. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Bdechew. (1470: Tört. társ. letét.) 13 mardur. telekkel. — A velikei uradalom fenýőalji vagy fenýői részéhez tartozott.

Bécs. Beech. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Darnovcz (Kis-)kastélyhoz tartozott. — Hihetőleg a mai Becsity, Pleterniczától dny., közel Drenovacz helységhez.

Bekusevocz. Bekusewch. (1450: Dl. 14437.) Köznemes (Berak fia Miklós) nevében, a ki a Kórógyi János ügyvédője — fordul elő. (Pozsega- vagy Valkó-megyében feküdt?)

Benedicity. Benedychych. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Benekonaz (?). L. Banicsevo a.

Benk(e)falva. Poss. Benkfalwa. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Benkefalwa. (1488: U. o. 43. B. 45.) 1435-ben 14 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Benkovdol. Poss. Benkowdol. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt csupán ez egyszer említik. — Tán az 1435. évi Bankovcz-nak felel meg?

Berakovcz. L. Brakolecz alakban.

Bercsén(y). (Bercsin.) Berchyn. Berchin. (Nemesek nevében. 1375—8: Dl. 33977; 1392: Dl. 33707; 1427: Dl. 33562; 1468: Dl. 34503; 1470: Turul 1885. évf. Thaly K. ezikke, 62. l., 1473: Dl. 35674; 1478: Dl. 34222; 1483—1484: Dl. 34315; 1498—9: Dl. 33632.) Berchyn. (Peténye vár tartozéka. 1434: Kismart. llt. 43. B. 34., 1488: U. o. 43. B. 45.) A Pleterniczától délkelet felé eső mai Brcsino falucska. Hihetőleg e helység értendő az 1494-ben ugyane tájon Berechynéz-i György nemes nevében fölmerülő helynév alatt is. (Dl. 34243.) 1464-ben különben két ily nevű helység is állt e tájon, t. i. Alsó- és Felső-Bercsiny. Mindenkinek külön plebánusa volt. (De inferiori Berchin ac de superiori Berchin ecclesiarum parochialium plebani. Koller. II. ep. Quinqueecl. IV. 251. l.)

Berczko(v)cz. Brezkolowcz. (1422: Dl. 11187.) Berchkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Berchkocz,

Berczkowcz. (1446: Forgách cs. llt., 1483—4: Dl. 33493.) Breckkouc. Breckkowcz (1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33804.) Brezkowcz. (1450: Dl. 33799.) Wrchkowcz. (1481: Dl. 34232.) Wechkowcz. (1482: Dl. 18609.) Tomicza városhoz tartozott.

Berecsincz. L. Bercsény helys. a.

B(e)resztolcz. L. Bresztovcz a.

Berosevcz. (Berosencz.) Beresewcz. (1477: Tört. társ. letét.) Berosencz. (1481: Dl. 34233.) Berossowcz. (1504: Muz. llt.) Pozsegamegyei nemesek nevében fordul elő. — Bokolya várossal volt szomszédos.

Berstyanna. L. Borostyán néven.

Bertyanicza. Berthyanycza. (1464: Dl. 33506.) Odolya vidékén feketett.

Bezenicze. L. Bzenicza alakban.

Bicsincz. Poss. Bychynch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 3 mard. telekkel. — Velike várához tartozott.

Biharinócz. Poss. Byharinoch. (1329: Dl. 33577.) Lyeszkovicza környékén feküdt. (Kutyevotól kd.)

Bizenicze. L. Bzenicza alakban.

Blatancz. L. Budincz a.

Blatka. L. B(a)lacza a.

Bogdincz. Bogdyncz. (1413: Dl. 33868.) Bogdincz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Bokodinovcz. Poss. Bokodynowcz. (1466: Dl. 34216.) A gotói apátságé volt. Pridisincz közelében feketett.

Bokolya. Bokolya. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Bwkowya. (1446: Forgách cs. llt., 1450: Dl. 33799; 1498: Dl. 33397.) Bukoya. (1448: Dl. 33798.) Bwkowa. (1450: Dl. 33804.) Bwkouye. Bwkowye. (1483—4: Dl. 33492. 33493.) Tomiczához tartozott. — Ma Bukovje, Tomicza szomszédságában. (Bródtól ék.)

Bokovalcz. Bokowalcz. (1440 körül: Dl. 34051; 1469: Dl. 34219; 1489: Dl. 34242; 1493: Dl. 34080.) Az Orbovai és orbovai Jakus(-fi) családé volt. — A Pleterniczától dk. felé elterülő vidéken kereshetjük.

Bokukiavölgye. Poss. Bokkwyawelgye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 11 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Bordamelleke (puszta). Pred. Bordamelleke. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott.

Borostyán. Terra Burstian. (1282: Árpád. új okmt. XII. 374.) Poss. Borostian. (A XIV. század II. felében: Veszpr. kápt. orsz. llt. B. 33.) Poss. Borosthyan cum villis Bykorosthyan (Wyborosthyan?) Oborsctyan. (1422: Dl. 11187.) Poss. Borosthyan, Borostyan. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1440: Dl. 13565; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1464: Dl. 15982. 16001; 1465: Dl. 16235; 1470: Dl. 33623; 1481: Dl. 34232; 1483: Dl. 18888; 1489: Dl. 33496; 1498: Dl. 33632. 33397.) Ville Borostyan et Borostyanowcz. (1481: Dl. 34232.) Ville Borosthyan et Borostyanawcz. (1482: Dl. 18609.) A XV. században: Orjava vár, majd (1440 óta) Óvár város sorsában osztozott. (L. ott.) *1422-ben* hozzátartoznak:

(Új- és Ó-Borostyán), Koczanovcz, Hvalkovcz, Felső-Sztenik, Alsó-Sztenik, Felső-Szalatnok és Alsó-Szalatnok; 1428-ban pedig: Dool, Tretlyevcz, Zatnicz, Csurovcz, Szobodnicza és a két Sztenicz. — Úgy látszik e helységet kell értenünk az 1464-ben a grabarjai Beriszlók zálogos birtokai közt felsorolt: Welyka bryschanna helys. a. is, melynek (Berschanna) részeihez a pozsegai káptalan is jogot tart. (Dl. 33883.) Bródtól é.-ény. felé kell keresnünk, a hegy-ségben. (Poczrkavje ?)

Borostyanovcz. L. Borostyán a.

Bracsovánfalva. Villa Brachouanfalwa. (1367 : Dl. 33616.) A mai Pozsega-megye ék. határvidékén feküdt.

Brakolcz. Brakolcz. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Berakowcz. (1454 : Dl. 33387. 33296.) Orjava várához tartozott.

Brano(v)cz. L. Vrano(v)cz néven.

Bratinohegye. Poss. Brathynoyhegye. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) 1435-ben 7 mard. telekkel. — A velikei uradalom fenő-alji vagy fenői részéhez tartozott.

Bratojevo-szelo (?) Brachoyewozelo. (1464 : Dl. 33883.) A grabarjai Beriszlók zálogos birtokai közt sorolják föl.

Bratyevitydol. L. Battyánvölgye néven.

Breczko(v)cz. (Breczkolovcz.) L. Berczko(v)cz néven.

Bresztovcz. (Bresztolcz. Bresztovity.) Terra Brestowch. (1302 : Dl. 34095.) Kétségtelenül a mai Bresztovacz-nak felel meg, Pozsegától nyugotra. — Később, 1327-ben és 1336-ban az Aba nembeli Nekcseiek birtokában sorolnak föl egy : Bereztolch nevű falut (Dl. 834. és 3000.); majd pozsega-megyeyei köznemesek neveiben 1421-ben : Brezhovich (Dl. 34058.), 1445-ben és 1464-ben : Breztowcz (Dl. 33793. 33506.) tűnik elének. De hogy ezek közül melyik azonos az 1302. évi Bresztovcz-czal, el nem dönthetjük. Úgy látszik mégis, hogy az 1445. és 1464. évek.

Betyevitydol. (Breczkovidol. Breczkovidol.) L. Battyánvölgye néven.

Breznice. (Breznicza.) Breznycha. (Nemesi névben. 1375 : Dl. 33977.) Breznycze. Breznice. (Nemesi névben. 1421 : Dl. 34058 ; 1445 : Dl. 33793.) 1427-ben együtt merülnek föl (részben a Garaiak birtokában) : Breznycze, Galowch és Resetharowch helységek. (Dl. 11893.) Pleternicza közelében nyd., a hol a Garaiak birtokai kezdődtek, találjuk ma Breznicza falucskát. Úgy látszik ezt kell a föntebbi Breznice alatt értenünk s tán közelében feküdt az 1427-ben említett másik két helység is.

Bristyanna. L. Borostyán a.

Bród. Poss. Brod. (1450 : Dl. 18793 ; 1470 : Dl. 33623 ; 1489 : Dl. 33496.) A Borics bán utódaié : a grabarjai Beriszló, Grabarjai és bródi vagy grabarjai Dezső sat. osztályos családoké volt. — A megye dk. részében, a Száva partján fekszik.

Budincz. Possessiones parvi seu predia Bwdinch, Blathanch, Kothlena, Gwedonch. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomban : Csemlin m.-város táján feküdtek. 1435-ben a négyben együtt 13 népes mardur. telket számítottak össze.

Buklevcz. Bwklewcz. (Kir. ember nevében. 1464: Dl. 33883.) Úgy látszik Tomicza, Pleternicza sat. táján kell keresnünk.

Buko(v)lya. (Bukova. Bukovlye.) L. Bokolya néven.

Butkovcz. (Buckovcz.) Bwchkoch. (1413: Dl. 33868.) Bwthkowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Bzenicza. (Bzenicze. Bizenicza.) Bezenicze. (1325: Fejér, VIII. 2. 619.) Riv. Bzenyhepotok. (1331: Dl. 33578.) Bzenicha. (1415: Dl. 33544.) Poss. Byzenyecz. (1477—8: Dl. 18145.) Ma is megvan (Bzenicza néven) Pleternicza közelében dny.

Csaplyanvölgye. Villa Chaplianuelge. (1422: Dl. 11187.) Chaslawychdol. Chazlawyczdol. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Chayzlaweghdool. (1464: Dl. 33883.) Chazmanwelgye. (1483: Dl. 34315.) Hrusovához tartozott. — A Rusevo helységgel szomszédos völgyben feküdt, melyen ma is a Csaszylevcze nevű patak folyik át.

Csaszmanvölgye. (Csaszlavitydol.) L. Csaplyanvölgye néven.

Csenko. Chenko. (1452: Dl. 33944.) Ma Csenkovo, Verőczemegyében, Diakovártól nyug., a pozsegamegyei határon.

Csernek. (Csernik. Csernök. Czernek. Czernik.) Chernik. Chernyk. (1372: Dl. 6031; 1407: Dl. 33777; 1463—4: Dl. 33505.) Cernuk. (1381: Dl. 6840.) Chernuk. Also-Chernuk. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) Csernek. (1403: Dl. 33536; 1454: Dl. 14891; 1455: Dl. 14911.) Cernek. (1408: Dl. 33778; 1413—16: Dl. 10046; 1421: Dl. 34058; 1445: Dl. 33793.) Czernek. (1451: Dl. 34070; 1464: Dl. 33506; 1488: Dl. 19429.) Czernik. (1464: Dl. 33506.) Ma Czernik, Uj-Gradiska szomszédságában.

Csernetis(ty)a (?) L. Zelnatacz a.

Csernotahegye. Villa Cernothahegye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott; 4 márd. telekkel.

Csesznek. Poss. Chesnek cum villis Felsewchesnek, Kezepchesnek és Alsowchesnek. (1422: Dl. 11187.) Poss. Cheznek, Chesnek. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1440: Dl. 13565; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1464: Dl. 15982. 16001; 1465: Dl. 16235; 1481: Dl. 32232; 1482: Dl. 18609; 1483: Dl. 18888. Quatuor ville Chesnek. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4.) 1422 óta Oriava vár, 1440 óta Óvár város sorsában osztozott. (L. ott.) — 1422-ben hozzátartoznak: Alsó-, Közép- és Felső-Csesznek és Migalovcz. 1428-ban négy Csesznek néven már Terbus kastélyhoz számítják. Talán e helység értendő az 1464-ben a grabarjai Beriszlók zálogos birtokai közt előforduló Welikyheznik (?) alatt is. (Dl. 33883.)

Csocskteleke. Villa Chochkteleke. (1367: Dl. 33616.) A mai Pozsega-megye ék. határvidékén feküdt.

Csurovcz. Chwrowcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Borostyánhoz tartozott.

Czeglenik. L. Cziglenik alakban.

Czerkvenik. L. Czirkvenik és Czirkvenik(-melléke) a.

Czerlevicsincz. Czerleuichyncz. (1504: Muz. llt.) Köznemesi névből ismerjük. — Bokolya m.-város vidékére feküdt.

Czibakovecz. Poss. Cybakowch. (1418: Dl. 10653.) Chybakowch. (1432: Haz. okt. VII. 454.) A (biharmegyei) palotai Czibak (Cybak) és Sztári családtól 1418-ban szerzik meg a Garaiak, kik aztán 1432-ben is bírják.

Cziglenik. Chyglyenyk. Chiglenyk. (1457: Dl. 15190; 1469: Dl. 34219; 1481: Dl. 34233; 1483: Dl. 34137.) Cheglenyk. (1489: Dl. 34242.) Chygenyk. (1493: Dl. 34080.) A szu(l)kovczy Szu(l)k családé (1457.) és az Orbovai rokonságé volt. — Bródtól nyug., az Oriava folyó partján fekszik.

Czirkvenik. Cherkuenyk. (1432: Boronkay cs. llt.) Czyrkwenyk. (1439: U. o.) Chirquenik. (1459: U. o.) Czerkwenik. (1475: U. o.) A Benczei vagy Bencsity családé volt. — Mivel e család máskor Szkrabutnok-ról nevezi magát, tán Czirkveniket is Szkrabutnok vidékén (Pleterniczától nyug.) kereshetjük. (V. ö. a követh. helys. a. is.)

Czirkvenik(-melléke. Czerkvenik). Terra in Cerkenyk, rivulus Cyrkwenyk. (1306: Kismart. llt. 43. A. 7.) *Cirkuuenik al. nom. Zrisouch*, tertio vero nomine Prezhaleech. (1369: Kismart. llt. 43. A. 11.) Poss. Stresculch al. nom. Pleyechalast. (1369: U. o. 43. A. 10.) Poss. Strezouch. (1370: U. o. 43. A. 13.) *Poss. Cerkuenyk al. n. Ztreseuch tertio vero nomine Prezahlach.* (1370: U. o. 43. A. 12.) *Vallis seu poss. Cherkwenyk melleke.* Alább ismét: Vallis Cherquenik melléke, a Cherquenik folyó mentén, «sub ripa wlgo Parthallya», és poss. Ztrezench «sub Alpinis». (1435: U. o. 43. B. 21.) Poss. Czyrkwenyk és possessio Stresewcz. (1488: U. o. 43. B. 45.) *Velike várához* tartozott. — A mai Striezseviczának felel meg, Pozsegától ény. felé, közel a megye határához. (L. Fenyőalja helys. a. is.) Nagyjából azonosnak látszik ezzel három más alkalommal emlegetett hasonló nevű helység, jelesül: «Cherk(u)enig terra» **1266-ban**, az Orjava folyó két oldalán, az Ivánka fiainak (később: velikei Bekefiak) földje és pl. a «Strzeuchpotoc» és «Trugloupotoc» mellett (Haz. okmt. VI. 139.); «Churkonyk terra» **1280-ban**, a «Seryzeunyk» patak és Truglo folyó mellett (Árpádk. új okmt. XII. 314.); «possessio Chyrkuenyk», mely a «de Stresewch» családdal kapcsolatban tűnik elő. (1306—1363: Dl. 4481.) — Ugyanily nevű (Cerkuenik) birtok **1421-ben** az e tájon feküdt *Kővár vár* tartozékai közt is merül föl. (Perényi cs. llt.) — Végül 1455-ben úgy látszik ugyanc tájon: Cherquenyk melleke-i Balsa és István tűnnek föl mint Ch. helység földesurai. (Dl. 33806.) Ugyanekkor «Cherquenyk»-i Miklós ugyanc tájon «Cherquenyk»-ben idéztetik meg. (V. ö. még 1483-hoz: Dl. 34137., a hol «Czerkuenyk»-i Miklós és István kir. emberek szerepelnek.)

Czitarovdol. Zytharowdool. (1464: Dl. 33883.) A grabarjai Beriszlók zálogos birtokai közt említik. — Meglehet hogy azonos a Borostyán tartozékai közt 1428-ban fölmerülő Doollal.

Czvikovecz. Poss. Chwykowcz. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) Velike vár tartozékai közt csupán ez egy alkalommal említik. Tán az 1435-ben fölmerülő S(z)ugonczczal (Swgonch) ugyanegy?

Dabrozel. L. Dobrozel néven.

Daczianovcz. Dacianowcz. (1445: Dl. 33793.) Dachyanowcz. (1464: Dl. 33506.) Daczyanowch. (1483: Dl. 34137.) Nemesi névből ismeretes. — Odolya vidékén feketett.

Dakovcz. Dakowcz. (1499: Dl. 33632.) Tomicza vidékén kereshetjük.

Dalnyavaz. L. Alsófalu a.

Darno(v)cz. Poss. Dornoch, ad castrum (regium) de Posoga spectans . . . : prope fluv. Oroa. (1310: Anjouk. okmt. I. 195.) Poss. Darnowcz. (1450. körül: Dl. 34025.) Darnocz. (1470: Dl. 33623; 1487: gr. Zay cs. llt. A. 36., 1489: Dl. 33496.) Kysdarnowcz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) A grabarjai Dezsőké, Beriszlóké (és Garaiaké) volt. — A mai Drenovacz-csal látszik azonosnak, Pleterniczától dny. (L. a hasonló nevű vár és Pleternicza-Sz.-Miklós helys. a.)

Dedina-reka. Dedinareka. (1336: Dl. 3000; 1464: Koller. Hist. ep. Quinqueecl. IV. 251.) Dedynareka. (1454: Dl. 33390; 1483: Dl. 34315; 1489 Dl. 19484.) Köznemeseké volt. Plebániáját 1464-ben említik. — Ma Djedina-rieka, Pleterniczától k. é.

Demencz. L. Dimincz alakban.

Demsincz. Demsyncz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Dezizlo(v)cz. (Dezizlaviczl.) Villa Dezizlawychy. (1374: Dl. 33618.) Poss. Desyzlouch. (1412: Haz. oklt. 357.) A mai Uj-Gradiska, Lyupina, Petrovoselo és Godinyak táján feküdt.

Dezze(v)lcz. (Dezsevalcz.) Desewlcz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Desewaltcz. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Bezewlcz. (! 1506: U. o. 25.) Pod-versa várhoz tartozott. — Ma Deževci, az Orljava mentén, Pozsegától (kissé távolabb) ny. é.

Diennya. Poss. Dyennya. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 2 egyszerű (nem mard.) népes telekkel. — Velike várához tartozott.

Dikojencz. Poss. Dykoyencz. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Cseglin és Szapno vidékén feküdt s annak sorsát követte. — 1435-ben 4 mardur. teleket számítottak össze benne.

Dimincz. Dymynch. (1339: Dl. 33588; 1374: Dl. 33618.) Demench. (1367: Dl. 33614.) Az Uj-Gradiskától kelet felé eső mai Vrbova vidékén feküdt.

Dlesko(v)cz. L. Mihalovecz a.

Dnimo(v)cz. Dnymouch. (1403: Dl. 33536.)

Dobocsacz. Doboachacz. (1470: Dl. 33623; 1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Ma Dubocsacz, Bródtól dny., a Száva m. (V. ö. Dubovcsacz.)

Doboka. Felseudoboka, Alsodoboka. (1413: Dl. 33868.) Felsewdoboka, Alsodoboka. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott. — Ma Duboka, Gradistye tőszomszédságában kd.

Dobovik. Dobowyk. (1470: Dl. 33623; 1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Ma Dubovik, Bródtól é.

Dobor. (Dobar.) Dobor. (1470: Dl. 33623.) Dobar. (1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Bród és Grabarja vidékén feküdt.

Dobrareka. Dobrareka. (1339: Dl. 33588; 1397: Dl. 34045.) Nemesi névből és előnévből ismerjük. — Úgy látszik a mai Vrbova vidékén feküdt. (V. ö. 1210: Árpád. új okmt. XI. 106.)

Dobrogost(ya). (Dobragostya.) Dobrogostya. (1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban.) Dobragosth. (1436: Dl. 33474.) Dobragosthya. (1448—55: Dl. 33475.) Dobrogosthya. (1462: Dl. 15726.) Köznemeseké volt. — Ma Dobrogostye néven kicsiny helység, Bródtól é. felé, Migalovezi m.

Dobrozel. Poss. Dobrozel. (1412: Haz. oklt. 357.) Dabrozel. (1414: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 24.) Lyupina, Petrovoszelo, Godinyak sat. táján feküdt. (Uj-Gradiskától k. dk. felé.)

Dokaz. Nobiles de Dokaz. (1375—8: Dl. 33977.) Valahol Pleternicza vidékén kereshetjük.

Dol(a)cz. Dolacz. (1422: Dl. 11187.) Doolecz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Dolyacz. (1454: Dl. 33387.) Dolacz, Dolyacz. (1454: Dl. 33296.) Orjava várához tartozott. — Ma Pozsegától nyug. találunk egy Dolacz nevű falut, de hogy ezt kell-e értenünk, nem tudom. (V. ö. Dolcz helys. a. is.)

Dolgi. Blas. fil. Parkasii de Dolgy. (1375—8: Dl. 33977.) Valahol Pleternicza vidékén kereshetjük.

Dolyán. a) Dolyan. (1400: Zichy okmt. V. 160. 161.) Az Orbovai rokonság birtokai közt csupán ez egyszer (Grabarjával, Szent-Györggyel sat. együtt) említik. — b) Terra in Dolan. (1340: Anjouk. okmt. IV. 35.) Dolyan. (Nemesi névben. 1434: Dl. 34062; 1471: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 14.) Tán a (rég)i megye keleti (kelet-északi) vidékén kereshetjük. — Meglehet az előbbivel ugyanegy.

Dormanovcz. Dormanouch. (1403: Dl. 33536.) Dormanowcz. (1445: Dl. 33793.) Odolya vidékén feketett.

Dolcz. Poss. Dolch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 3 mard. telekkel. — A velikei uradalom fenyőalji részéhez tartozott. (V. ö. Dolacz helys. a.)

Dolnyavaz. (Dalnyavaz.) L. Alsófalú néven.

Do(o)l. Dool. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Borostyánhoz tartozott. (V. ö. Cziparvodol helys.)

Draga. Poss. Draga. (1324—1411: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 23., 1412: Haz. oklt. 357.) A mai Drago polje pusztának látszik megfelelni, Godinyak m. (Uj-Gradiskától kd.)

Dragalovcz. Dragalowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott. — Ugy látszik a Gradistye völgyével szomszédos mai draguljevaczi völgyben feküdt.

Dragsevcz. (Dragcsacz.) Dragchewcz. Dragchacz. (1455: Dl. 33806.) A (rég)i megye ny.-dny. vidékén kereshetjük.

Dragincz. Villa Dragynch. (1329: Dl. 33577.) A mai Lyeszkovicza és Longyicza vidékén kereshetjük. (Kutyevótól kd.)

Dragmero(v)cz. Dragmeroch. (1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Dragoncz. (Dragavcz.) Poss. Dragonch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Dragawacz. (1488: U. o. 43. B. 45.) 3 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott. Tán a Velika közelében fekvő mai Draga értendő.

Dragovcz. Poss. Dragouch. (1277: Dl. 33854.) Az Orlyava alsó folyása és a Száva mentén feketett.

Drenovcz. (Drenavlics.) Drenoch. (1413: Dl. 33868.) Drenawlych. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Dresnek(-melléke) vagy **Dre(v)zsnik.** Poss. Dresnek. (XIV. század II. felében: Veszpr. kápt. orsz. llt. B. 33.) Dresnukmelleky. (1396: Dl. 8141.) Drewsnyk.

(1455: Dl. 33806.) Dresnek. (1464: Dl. 33506.) Köznemesek nevéből ismeretes.
— Ma Dreznik, Uj-Gradiskától k.-é.

Drezsko(l)cz. (Drezskovcz.) Dreskolcz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Droskowcz. (1444: U. o. 35. C. 44., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Dreskouc, Drezkolcz. (1500. 1506: U. o. 23. 25.) Pozsegavárhoz tartozott. — Ma Drzskovci, Pozsega tözsomszédtségában nyd.

Druganhegye. Poss. Druganhege. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A Csetneki rokonságé volt s Csernek (ma Czernik) vidékén feküdt.

Dubovosacz. Poss. Dwbowchacz. (1470: Dl. 33887; 1491: Dl. 19713. 34121.) Orbova (ma: Vrbova) és Szkrabutnok (ma: Szkrabutnik) szomszédtségában feküdt. (V. ö. Dobocsacz.)

Dubravicza. Poss. Dwbrawycza. (1491: Dl. 19713. 34121.) Orbova (ma: Vrbova) és Szkrabutnok (ma: Szkrabutnik) szomszédtségában feküdt.

Duplovcz. (Duplevcz.) Duplewcz. (1470: Tört. társ. letét.) L. Mihalo(v)cz a.

Dvoristya. Poss. Dworisthya. (1464: Dl. 15908.) A Pakosiaké volt. (Ugyanegy lenne Dworistye-vel??)

Dvoristye. Dworisthye. (1483: Dl. 34315.) Hrussova tartozékai közt csak ez egyszer említik.

Egyedtelke. (Egyedovcz. Egyadovcz.) Poss. Egyedthelke. (1428: Dl. 12004; 1430: Dl. 12266.) Egedthelke. (1432: Haz. okmt. VII. 454.) Egyedtelke. (1464: Dl. 33883.) Egydowcz. (1483—6: Dl. 18793. 33819.) Egyedowcz. (1483: Dl. 33393. 34315; 1484: Dl. 18888.) Egywdowcz. (1499: Dl. 33632.) A Garaiaké és köznemeseké volt; valahol Pleterniczától é. (ék.ény.) kereshetjük.

Emre-Paka. (Emrehovcz.) L. Paka. a.

Erdőszád. L. Valkó megyében.

Eszék (?). Poss. Ezech. Porc. poss. Ezech. Particula terre Ezech. (1290—1396: Dl. 33515.) Az Orlyava folyó legalsó folyása mentén kereshetjük.

Farkasháza. Farkashaza. (1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Farkashegy. Farkashegh. (1382: Orsz. Lltár. N. R. A. f. 1511. n. 16. Zágrábban; 1454: Dl. 33390; 1455: Dl. 33806; 1470: Kismart. llt. 43. B. 38., 1474: Muz. llt., 1483: Dl. 34137. 34138.) Birtokosait (a Farkashegyi rokonságot) Orjava, Odolya sat. szomszédosai és határosai közt gyakorta emlegetik. — Ma Dreznik mellett ény. felé találunk egy Ferkas nevű pusztát. Vagy tán inkább az e vidéktől é. felé fekvő mai Vuicsjak-nak felel meg?

Farkashida. Farkashyda. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38.) Kir. ember nevében (Farkashegygyel együtt) merül föl.

Felső-Csesznek. L. Csesznek a.

Felső-Doboka. L. Doboka a.

Felsőfalu. Poss. Felsewfalw. (1415: Dl. 33544.) Kaproncza, Kamaricza (ma: Koprivnica és Komorica) sat. vidékén feküdt.

Felső-Kaproncza. L. Kaproncza a.

Felső-Melka. L. Melka a.

Felső-Orbova. L. Orbova a.

Felső-Orlyavicza. (Felső-Orjavicza.) L. Orlyavicza a.

Felső-Pet(e)n(y)e. L. Pet(e)n(y)e helys. a.

Felső-Podvers(i)a. (Felső-Podvorsia.) L. Podvors(i)a a.

Felső-Pridisincz. L. Pridisincz a.

Felső-Rusticza. (F.-Hrusticza. **Felső-Hrusnicza.** **Felső-Rosnicza.** **Felső-Rusnicza.**) L. Hrus(t)icza néven.

Felső-Szalatnok. L. Szalatnok a.

Felső-Szelnatacz. (**Felső-Zelnatacz.**) L. Zelnatacz a.

Felső-Sztenik. (**Felső-Sztenicz.**) L. Sztenicz a.

Felső-Szvinna. L. Szvinna a.

Fenyő(-alja). Part. terre Fenewal. (1366: Kismart. III. 43. B. 26.) Pos sessiones sub Alpinis wigo Fenuallya. (1435: U. o. 43. B. 21.) Poss. Fenyew. (1470: U. o. 43. B. 21. és 1488: U. o. 43. B. 45.) Kenye. (! 1470: Dl. 33623.) Kenye. Alább: Fenyő. (1489: Dl. 33496.) Velike várához tartozott. — Fenyő vagy Fenyőalja alatt egész birtokcsoport értendő, — úgy látszik — a Velikától ny. é-ny. felé elterülő hegységben. Hozzá tartoztak 1435-ben: Sztrezsencz, Hrenkhegye (a partallyai pusztán levő telkekkel), Bratinojhegye, a két Bdecsev, Terpenyő, Dolcz, Pukor, Rozink és Zvojsin birtokok, összesen 67 (mardur.) telekkel. E falucskák közül e nevek alatt ma már csak az elsőt találjuk fel, mely (t. i. Sztrezsencz, 1488-ban: Sztrezsevcz) a Velikétől ny. a Kamenszki dol nevű völgyben fekvő mai Sztriezsevicza-nak látszik megfelelni. (V. ö. Czirkvenik-melléke helys. a.)

Ferk(y)evcz. Ferklewcz, Ferklyewcz. (Nemesi névben. 1450: Dl. 14437; 1470: Thaly K. i. m. 332., 1494: Dl. 34243.) Ma Ferklyevczy, Pleternicza mellett délre.

Filepusolecz. (**Filipusovcz.**) Philepussolch. (1413: Dl. 33868.) Phylpwsowcz. (1499: Körmendi Ilt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Gadilopataka. Poss. Gadilopataka. (1324: Gr. Khuen-Héderváry K. Ilt. Viczay rész. f. 48. n. 23.) Rad(o)vancz, Gajalja sat. vidékén kereshetjük, a régi Pozsegamegye dny. részében.

Gaj. Mathias fil. Walkou de Gay. (1375—8: Dl. 33977.) Gay. (1413: Dl. 10108.) Pleternicza vidékén (k. dk.) kereshetjük. (V. ö. 1330: Dl. 30621.)

Gajalja. Poss. Gayallya et ala Gayallya. (1412: Haz. oklt. 357.) Tán a mai Gaj pusztának felel meg, Lyupinától d. (Új-Gradiskától dk. felé.)

Galovcz. L. Breznice a.

Garanpataka. L. Gradpataka a.

Gardusovcz. L. Gradusolecz alakban.

Gerda(n)völgy(e). (**Gerdanovcz.**) Villa Gerdawelgye. (1435: Kismart. Ilt. 43. B. 21.) Gerdanwlgh. (1470: Tört. társ. letét.) Poss. Gerdanovcz. (1488: Kismart. Ilt. 43. B. 45.) 1435-ben 13 mard. telekkel. — Velike várához tartozott.

G(e)rencze. L. Granicza (Granicze) néven.

Gerenda. Gerenda. (1408: Dl. 33778; 1464: Dl. 33506; 1484: Dl. 34317.) Köznemesi birtok volt. — A Pleterniczától ke. eső vidéken (Migalovczy, Szlatnik) fektetett.

Giletincz. Fluvius et poss. Tarnocha. (1396: Lajtafal. Ilt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) Giletynecz. Giletincz. (1445: Dl. 33793.) Alpes *supra*

possessionem Gylethyncz al. nom Tharnowcza. (1488; Dl. 19429.) Ma Giletinczi, Uj-Gradiskától é.

Gnojnicza. Gnoynycha. (1375: Dl. 33977.) Gnoynicha. (1337: Dl. 34109.) Gnoynycha. (1464: Dl. 33506. 33883; 1480: Dl. 34227; 1484: Dl. 34317; 1498: Dl. 33632.) Ma ily nevű patakot találunk Odvorczy mellett, Pleterniczától kd. — Ugy látszik csakugyan e tájon feküdt.

Godeszna. 1380-ban a Godesznai család tagjait is a rudinai apátság patronusai közt sorolják föl. (Fejér, IX. 5. 431.) Hihetőleg *pozsegamegyei* helység (Godeszna) és család értendő.

Golgo(v)a. Poss. Golgoa. (1248: Kismart. llt. 43. A. 1. és U. o. 43. B. 21.) Golgoua, Golgoa. (1280: U. o. 43. A. 4.) Poss. Gologwa. (1434: U. o. 43. B. 34., 1470: Dl. 33623; 1488: Kismart. llt. 43. B. 45., 1489: Dl. 33496.) Gologwa. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38.) Pet(e)nye várhoz tartozott. Templomát 1434-ben említik. — Ma Glogovicza, Bródtól éeny.

Gosztisovcz. Gozthysowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Gotó. Ecclesia de Kothoa. (1250: Dl. 33707.) Abbas et conv. Honeste vallis de Posega. (1234: Theiner. Mon. h. Hung. I. 124.) Abbas totusque conventus ecclesie B. Virg. honeste vallis de Posaga. (1282: Árpádk. új okmt. XII. 380.) Ricardus abbas de honesta valle. (1347: Körmendi llt. Acta memor. n. 4.) Fluv. Gochow. (1367: Dl. 33616.) Gubernator abbacie de Gothho. (1444: Dl. 33790.) Monasterium B. Marie de Gotho cisterciensis ordinis . . . prope Zaveam in confinibus Hungarie consistens. (Pápai bullában. 1460: Dl. 15451.) Conv. monasterii (sive abbacia) B. Marie V. honeste vallis de Gotho ord. cisterc. Quinqueecl. dioeces. (1460: Dl. 15490.) Abbas de Gotho. (1478: Dl. 34222.) Monast. B. Marie V. de Gotho ord. cisterc. (1493: Koller. Hist. ep. Quinqueecl. IV. 467.) A hasonló nevű patak mellett feküdt s a Szent-Mária tiszti. szentelt itteni ciszterczita-rendű apátságé volt. Ez apátság kegysura 1460-ban a Garai László özvegye, 1493-ban pedig (és már előbb is) Ujlaki Lőrincz. — Ma Kutyevo (Kutjevo), Pozsegától ék. felé. (V. ö. Smičiklas. i. m. 8. l.)

Gotó-Szent-György. Poss. Cothozenthgyurg, Gothozenthgyurg. (1413—16: Dl. 10046.) Partasovczy majd Garai birtok. — A mai Kutyevo (hajdan Gotó) tájékán kell keresnünk. (Tán a mai Kula, a XVIII. század elején: másként Szent-György. — V. ö. Smičiklas, i. m. 178. l.)

Grabarja. (Graborja. Grabarje.) a) Grabarya. (1400: Zichy okmt. V. 160., 1469: Dl. 34219; 1481: Dl. 34233.) Graborya. (1489: Dl. 34242.) Grabarya, Grabarye. (1493: Dl. 34080.) Az Orbovai rokonságé volt. — A Pleterniczától éék. felé eső mai Grabarjét kell értenünk. — b) Graborya. (1455: Dl. 33806.) Graborya. (1464: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 37.) Grabarya. (1484: Dl. 18888.) A Beriszló, Borics, Dezső és Török családoké volt. — Ma Grabarje, Bródtól é. felé.

Gradacz. Gradacz. (Nemesi névben. 1445: Dl. 33793; 1498: Dl. 34085.) Ma Pleternicza mellett é., és Kutjevótól kel. találunk ily nevű falut.

Gradpatak(a). Populi dne regine de Gradpotok. (1275: Árpádk. új okmt. XII. 148.) Terra Grad potoka. (1341: Dl. 34101.) Poss. Gradpataka — az Orjava folyó

mellett. (1377: Dl. 34109; 1401: Dl. 8625.) Garanpataka. (1395: Dl. 8050.) Gradpathaka. Gradpataka. (Nemesi névben. 1413: Dl. 10108; 1445: Dl. 33793.) Gradpataka — mint Garai birtok — azonosnak vehető Garanpatakával. — Az Orlyava folyó mellett feküdt és Kamariczával volt határos. Eshetőleg a mai Zagradjenek felelhet meg, Pleterniczától dny., bár úgy látszik, inkább Kamaricza mellett feküdt.

Gradusolcz. (Gradusovcz.) Gradwsolch. (1413: Dl. 33868.) Gardwsouc. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Granicza. (Granlicze). Graynche. (1314: Dl. 34296.) Granycha. (1329: Dl. 33577; 1367: Dl. 33616.) Granyche. (1407: Dl. 34296.) Gerenche. (1408: Fejér, X. 4. 660., 1424: Dl. 33516.) Grenche. (1471: Dl. 17199.) Ma Granicza, Kutyevótól kel., a megye határszélén.

Gregatovcz. L. Hergoldo a.

Gromacsnik. (Gremacsnik. Gramacsnik.) Terra Gramachnyk iuxta castr. Pethne. (1280: Kismart. llt. 43. A. 17.) Gramachnykpotoka. (1280: Arpádk. új okml. IX. 285.) Terra Gramachnik. (1293: U. o. XII. 547.) Gromachnyk. (1470: Tört. társ. letét.) Poss. utraque Gremachnyk. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) Pet(e)nye várához tartozott. — Ma Gromacsnik, Bródtól nem messze ny.-é.

Gvedonc. L. Budincz a.

Györkvölgy vagy **Györkfalva.** (Györgyfalva.) Villa Gewrghfalwa. (1367: Dl. 33616.) *Lobsiczával határos:* Terra nobilium de Gywrkwelgh. (1407: Dl. 33777.) Gywrkwelgh. (1424: Dl. 33516.) Steph. de Gyewrkwelg — a velikei Bekefi-féle birtokok szomszédosai és határosai közt. (1489: Dl. 33496.) Ugyanő kir. ember 1491-ben. (Gywrkwelgh. Dl. 19713.) Kutyevótól kel. irányban, a Lobsa (ma Longya) folyó m., a mai Longyicza és Granicza közti vidéken feküdt.

Habinincz(i). Ha(v)inincy. (1413: Dl. 33868.) Habynynecz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Hajmo(v)cz. Haymocz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1444: U. o. 35. C. 44; 1506: Magy. Tört. Tár. VI. 25.) Hewmocz. (1446: U. o. 27.) Hemowcz. (1500: U. o. 23.) Pozsegavárhoz tartozott. — Ma Emovci (Alsó- és Felső-), Pozsega közelében ény.

H(a)raszt. Hyast. (1422: Dl. 11187.) Hraasth. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Harazth. (1454: Dl. 33387. 33296.) Orjava várához tartozott.

Haril(a)cz. L. Herilcz alakban.

Harmanovcz. Harmanowcz. (1422: Dl. 11187.) Orlyava vár tartozékai közt csupán ez egy izben említik.

Haroiatelke. Poss. Haroyateleke. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) Csernek (ma Czernik) és Provesa vidéken feküdt.

Hartmanovcz. Harthmanowcz. (1491: Dl. 19713.) Nemesi előnévben fordul elő. — Orbova (ma: Vrbova) és Szkrabutnok (ma: Szkrabutnik) vidéken feketett. (Pozsegától dny. felé.)

Hemovcz. L. Hajmo(v)cz alakban.

Hergoldo (?) Hergoldo. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Podvers(i)a várához tartozott. — Tán azonos az ugyane vár tart. között 1500-ban felsorolt: Gregatowcz nevű birtokkal. (U. o. 23. l.)

Herilcz. Herylcz. (Kir. ember nevében. 1480: Dl. 34227.) Harylacz. (Ugyanúgy. 1498—9: Dl. 33632.) Meglehet: Zerilczet kell értenünk. (L. ott.)

Herkenonicza. (Herkenovicza.) L. Mihalovcz a.

Hernicsovcz. L. Hrenkhegye a.

Hernyetavölgye (puszta). Pred. Hernjetawelgye. (1435: Kimart. llt. 43. B. 21.) 1 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Hernye(v)csevcz. Hernewehewcz. (1455: Dl. 33806.) Hernyechewcz. (1464: Dl. 33506.) Köznemes nevéből ismerjük. — Orlyava vidékén feküdt.

Hítvano(v)cz. Villa Hythuanowch. (1422: Dl. 34018.) Tomicza, Paka sat. vidékén kereshetjük.

Hmelincz. Poss. Hmelyncz. (1452: Dl. 33944.) Ma Milinczi, Verőcse-megyében, Diakovártól ny., a pozsegamegyei határon.

Horsovcz. Poss. Horsowch. (1250: Dl. 33707.) Határában a Pozsega (Szelemen) hegy és patak is említettik. (Hihetőleg = Hrusovcz.) Szomszédos volt a pozsega-szent-péteri káptalan birtokaival.

Horváti. Poss. Horuaty. Horwaty. (1324. 1361: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 23., 1412: Haz. oklt. 357.) Az Uj-Gradiskától d.-dk. felé elterülő vidéken feküdt.

Hovalko(v)cz. L. Hvalko(v)cz alakban.

Hrenkhegye. Poss. Hrenkhegye simulcum sessionibus in pred. Parthallya. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 1435-ben együtt 9 mard. telekkel. — A Velike vári uradalom fenyőalji vagy fenyői részéhez tartozott. — Azonosnak látszik a velikei Bekefi cs. birtokában 1488-ban föltűnő: Hernychowcz helységgel.

Hrus(s)ova. (Hrosova. Hruseva.) Villa seu poss. Hrusewa, Hrwssewa. (1422: Dl. 11187; 1470: Dl. 33623; 1483: Dl. 34315; 1489: Dl. 33496; 1498: Dl. 33632. 33397.) Hrossowa cum pertinenciis. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Hrussowa. Hrwsowa. (1440: Dl. 13565; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1464: Dl. 33883. 15982; 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Hrwsowycha. (1464: Dl. 16001.) Hrwsowa. (*Nemesi névben.* 1464: Dl. 33506.) Rwsowa. (1465: Dl. 16235.) Sorsa Orjava várával, majd (1440 óta) Óvár városával azonos. — Ma Rusevo, Pleterniczától k. é., a Longya egyik mellék-völgyében. — Hozzá tartoznak *1422-ben*: Ravan, Battjánvölgye, Csaplyanvölgye, Zabragovcz és Ribnyak; *1428-ban*, *1481-ben és 1482-ben*: Ravna, Zavrat(a)cza, Csaszlavitydol, Bretyevitydol, Zabragovczy és Ribnyaczi; 1483-ban: Zavratye, Ribnyak, *Zaversie*, Zabragovcz, *Dvoristye* és Csaszmanvölgye.

Hruso(v)cz. a) Hrusoth. (!? 1380: Fejér, IX. 5. 431.) A rudinai apát-ságé volt. — Ma Hrusevacz, Podvrsko mellett k. (Pozsegától ny.) — **b)** Hrusoch. (1396: Lajtfal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A mai Uj-Gradiska, Czernik sat. vidékén feküdt. — **c)** Poss. Hrwsowcz. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Hrwsowcz. (1488: U. o. 43. B. 45.) 9 mardur. telekkel 1435-ben. — Velike várához tartozott.

Hrusovicza. L. Hrusova néven.

Hrus(t)icza. (Hruscsicza. Hrusnicza.) Alsorosnicha, Kozephrusnicza. (1422: Dl. 11187.) Tres ville Hrwsnycza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Hrusticza et alia Hrusticza. (1448: Dl.

33798; 1450: Dl. 33799.) Hrustycza, alia Hrustycza et tertia Hrustycza. (1450: Dl. 33804; 1454. körül: Dl. 34206.) Felsewrusticzka, Kezepsze—, Also—. (1453: Müncheni llt. Ung. Doc. VII. 34.) Tres poss. Hrwsycza. (1454: Dl. 33388; 1484: Dl. 32878.) Felsewhrwsycza, Kezepsze—, Also—. (1455: Dl. 33806.) Tres ville Rosnycza. (1459: Kismart. llt. 23. A. 8.) Tres poss. seu ville Rwsnycza. (1482: Dl. 18609.) Felsew et Alsow Hrwsthyca. (1483—4: Dl. 33493.) Hrwsthyca. (1489: Dl. 33496.) Rwsthyca. (1498: Dl. 33397.) Tomicza m.-városhoz tartozott. — Ma Rusciczka, Bród közelében kel.

Hudalja. Poss. Hwdalya. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A Velikei uradalomhoz tartozott.

Hvalentel(e)ke. (Hvalinteleke.) Poss. Hualyntelege. (1324: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 23.) Hulantelege. (Kir. ember nevében. 1382: Orsz. lltár. N. R. A. f. 1511. n. 16. Zágárbban.) Hualentelleke. (? Haszonlókép. 1397: Dl. 34044.) Úgy látszik: a régi Pozsegamegye dny. részében feküdt.

Hval(k)o(v)cz. (Hwalkolcz.) Poss. Hwalkouch *in portu Zane.* (XIV. század II. fele: Veszpr. kápt. orsz. llt. B. 33.) Hwalkowch. (1422: Dl. 11187; 1450: Dl. 14437; 1483: Dl. 34314; 1498: Dl. 33397.) Hwalkolcz. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Zwalkocz, Hwalkocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Hwalkouc. (1448: Dl. 33798.) Hwalkocz. (1450: Dl. 33799; 1484: Dl. 32878.) Hwalowcz. (1450: Dl. 33804.) Howalkocz. (1454: Dl. 33388.) Leginkább Tomicza m.-városhoz tartozott. (1422-ben még Borostyánhoz; 1427-ben és 1428-ban Terbus kastélyhoz.) A Szávánál feküdt, Bród és Tomicza vidékén.

Ivánvölgy(e). (Ivanovdol.) Iwanuelge. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Iwanuelege. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4.) Iwanwelgh. (1442: U. o. 43. B. 35.) Ivanvelge. (1444—1486: Dl. 13805.) Iwanwlgye. (1446: Dl. 13920.) Iwanodol. (1454: Dl. 33387.) Iwanowdol. Iwanodol. (1454: Dl. 33296.) Orjava várához, illetve ennek egyik kerületéhez; az odolyaihoz tartozott. — Ma Pozsegától ny. találunk egy Ivandol nevű falut; meg lehet, ezt kell értenünk. Ugyancsak Odolyához tartozott Zagolyancz is, a melynek talán az Ivandol melletti mai Zagulin patak őrzi emlékét.

Izdencz. L. Zdencz alakban.

Jakabvölgye. Jacapwelge. (1403: Dl. 33536.) Jakabwelgye. (1446: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podvers(i)a várához tartozott.

Jakovlec. 1447-ben: Jakowlec-i János a megye egyik követe az országgyűlésen. (Dl. 14115.) Hihetőleg a megfelelő helység is e megyében keresendő. (Ma Pozsegától nem messze ny.-é. találunk egy: Jaguplje nevű falut.)

Jak(u)sovcz. (Jakusevcz.) Jakwsunch. (1422: Dl. 11187.) Jaksocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Jakwsewc. (1454: Dl. 33387.) Jakosewc, Jakwsewc. (1454: Dl. 33296.) Orjava várhoz tartozott. — Ma Pozsegától nem messze k.-é. találunk egy Jaksity nevű falut, de hogy ezt kell-e értenünk, — nem hiszem.

Jalsavik. (Jalsavicza.) Poss. Jalsawyk, Jalsawycha. (1422: Dl. 34018.) A Borics bán ivadékaie volt s Bród vidékén feküdt. — A mai Jezseviknek felel meg, Bródtól ék. felé.

Jalsovicza. Jalsouicha. (1396 : Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A Cserneki rokonságé volt s így a mai Uj-Gradiska vidékén kereshetjük.

Jasztrebnik. Poss. Jaztrebnik. (1421 : Perényi cs. llt.) Kővár várhoz tartozott.

Jobagyo(v)cz. Obagioch. (1413 : Dl. 33868.) Jobagowcz. (1499 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Kaczano(v)cz. (Kaczanolcz. Kaczavecz.) L. Koczano(v)cz néven.

Kaintelke. Poss. Kayntheleke. (1413—16 : Dl. 10046.) Partasovczy, majd Garai birtok. — A megye ék. vidékén kereshetjük.

Kalebovo-zelo. Kalebowozelo. (1506 : gr. Zay cs. llt. C. 29.) Darnovecz (Kis-Darnovecz) kastélyhoz tartozott.

Kalincz. Kalinez. (1422 : Dl. 11187.) Kalyncz. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1454 : Dl. 33387. és Dl. 33296.) Orjava várhoz tartozott. — Ma Pleterniczától k.-é. találunk egy Kalenicz nevű falut, de kétséges, hogy ezt kell-e értenünk.

Kálnok. (Kálnak. Kálnokpataka.) Kalnukpataka. (Nemesi névben. 1375 : Dl. 33977.) Locus Kalnokmelleke. De Kálnak család. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) Kalnok. (Nemesi névben. 1445 : Dl. 33793.) Úgy látszik a Pozsegavár és Velike közti vidéken feküdt.

Kamaricza. Populi domine regine de Komiricha. (1275 : Árpádk. új okmt. XII. 148.) Terra Kamaricha — a hasonló nevű patak és az Orjava folyó mellett. (1331 : Dl. 33578.) Alsowkamaricha. (1341. Dl. 34101.) Poss. Kamaricha — az Orjava folyó mellett. (1377 : Dl. 34109.) Poss. Alsoukamaricha. (U. o.) Kamaricha, Kamarycha. (1401 : Dl. 8663 ; 1406 : Dl. 34110 ; 1415 : Dl. 33544 ; 1417 : Dl. 34301 ; 1421 : Dl. 11097 ; 1463 : Dl. 34137.) Kamaricza. (1457 : Dl. 15190.) Komoricza, Komorycza. (1470 : Dl. 33623 ; 1489 : Dl. 33496.) Ma Komoricza, Pleterniczától dny.

Kandincz. Kandyncz al. nom. Prybyniemelleke. (1439 : Boronkay cs. llt.) Tán ezt is azon a tájon kereshetjük, a hol a Benczei-féle Chirkveniket.

Kapalicza. Terra Kapalicha. (1313 : Anjouk. okmt. I. 321.) Kapalicha, Kapalycha, Kapalicza. (1400 : Dl. 8596 ; 1414 : Dl. 10282 ; 1454 : Dl. 34073 ; 1489 : Dl. 34242.) Poss. Kapalicha. (1469 : Dl. 34219.) Részben köznemeseké, részben (1469.) az orbovai Jakusfiaké volt.

Kaporna. L. Kopri(v)na néven.

Kaproncza. a) Kaproncza. (1380 : Fejér, IX. 5. 431., 1500 : M. Tört. Tár. VI. 23.) Kwproncha. (1403 : Dl. 33536.) Részben a rudinai apátságé volt, részben Podvers(i)a várához tartozott. — Ma e néven nincs meg; de Podvrsko környékén keresendő. — Ugy látszik ugyane helység részeinek felel meg (vagy legalább is e tájékon feküdt) az a «Kaproncza», mely 1455-ben és 1464-ben mint a Kapronczai cs. birtoka merül föl. (Dl. 33806. és 33506.) — Ezenkívül 1454-ben és 1455-ben a cserneki Török cs. birtokában találunk egy: Kaproncha nevű falut. (Dl. 14891. és 14911.), a melynek fekvését azonban ennyi nyomból nem határozhatjuk meg. — b) Poss. Alsokoproncha, Olkoproncha — az Orjava folyó m. (1331 : Dl. 33578.) Felsewkaproncha. (1341 : Dl. 34101.) Poss. Kaproncha. (1415 : Dl. 33543. 33544.) Ma Koprivnicza, Pleternicza közelében dny.

Károlyfalva. L. Kraliczin-láz néven.

Keresztur. Kereztur. (1412: Haz oklt. 358.) Kir. ember nevében fordul elő s kétségkívül pozsegamegyei helység értendő, mely tán a megye közepén vagy ny. nyd. vidékén feküdt.

Kernyako(v)cz. Kernyakoch. (1413: Dl. 33868.) Kernakowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Kesző. (?) Kezew. (1470: Dl. 33623.) Kefew. (1489: Dl. 33496.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt sorolják föl.

Kis-Darnovcz. L. Darnovcz a.

Kis-Paka. L. Paka a.

Kis-Rohoncza. L. Rohoncza a.

Kis-Rupacza. (Kis-Ripacza.) L. Rupacza a.

Klokocsevacz. Klokochowacz. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Darnovcz (Kis-Darnovcz) kastélyhoz tartozott.

Klokocsevity. L. Valkómegyében.

Klostar. Klosthaar. (1464: Dl. 33883.) A grabarjai Beriszlók zálogos birtokai közt sorolják föl.

Kne(z)sevcz. Knesewcz. (E megyei szolgabíró nevében. 1444: gr. Forgách cs. llt.)

Kobas. (Kopas.) Poss. Kopas. (1470: Dl. 33623.) Kobas. (1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Ma Bródtól nyd. találunk ily nevű (Kobas) falut, a Száva partján. Kétségkívül ezt kell értenünk.

Kobillyak. Villa Kobillyak. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Poss. Kobylak. (1488: U. o. 43. B. 45.) 1435-ben 2 népes mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Koczano(l)cz. (Koczánovcz. Kocznovacz.) Koczánowcz. Koczánawcz. (1422: Dl. 11187; 1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33799; 1450: Dl. 33804; 1454: Dl. 33388; 1464: Dl. 15982; 1467: Dl. 33480.) Kochanolcz, Koczanolcz, Koczanolch. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Kochanowcz. (1450: Dl. 14437; 1483: Dl. 34317; 1498: Dl. 33397.) Kocznowacz. (1453: Müncheni llt. Ung. Doc. VII. 34.) Kaczawcz. (1454 körül: Dl. 34206.) Kaczanocz. Kaczánowcz. (1455: Dl. 33806; 1484: Dl. 32878.) Leginkább Tomicza m.-városhoz tartozott. (1422-ben még Borostyán helységhez, 1427-ben és 1428-ban Terbus kastélyhoz.)

Ko(h)nyak. Kohniak. (1422: Dl. 11187.) Kohnyak. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1454: Dl. 33387; 1459: Kismart. llt. 23. A. 4.) Kanyak, Kohnyak. (1454: Dl. 33296.) Orjava várhoz tartozott. — Hogy az Orlyavacz melletti mai Kujnik-nak felel-e meg? — nem tudom.

Komoricza. L. Kamaricza néven.

Kopanes. Kwpancz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Kopaanch. (1446: U. o. 28.) Kropancz. (1506: U. o. 25.) Podversa várhoz tartozott.

Kopri(vi)na. (Koprivna. Koprinczi. Kopri(v)na. Kopriva. Kopirtona.) a) Coprina. (1250: Dl. 33707.) Copriuina. (1413—16: Dl. 10046.) Partasovczi, majd Garai birtok. Határában (1250-ben) a Pozsega (Szelemen) nevű hegy s a

pozsegai vár földje is említettik. A megye ék. hegyvidékén kereshetjük. — **b)** Kopronychy. (1413: DL. 33868.) Koprywna. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott. — **c)** Kopprinna. (1380: Fejér, IX. 5. 431.) Kwprina. (1506: Magy. Tört. Tár. VI. 25.) Részben a rudinai apátságé volt, részben Poders(i)a várához tartozott. — **Ma** Koprivna, Podvrsko-tól ék. — **d)** Kopirtona. (1422: DL. 11187.) Koprina, Koprjna. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., és Kismart. llt. 23. A. 4., 1448: DL. 33798; 1450: DL. 33804.) Koprywa. (1446: gr. Forgách cs. llt.) Koprywna. Koppywna. (1450: DL. 33799; 1482: DL. 34232; 1482: DL. 18609; 1483: DL. 33493; 1498: DL. 33397.) Kaporna. (1467: DL. 33480.) Tomicza m.-városhoz tartozott.

Kotlena. L. Budincz a.

Kovacsolcz. (Kovacsovcz.) Kowaczolcz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Kowachowcz. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podversa várhoz tartozott. — Ma csak egy Kovacsicza nevű hegyet és egy Kovacsicz nevű patakat találunk Podvrskótól nem messze k.-é. felé.

Kovacsó(v)cz. (Kovacsevcz.) Kowachowcz. (1445: DL. 33793.) Kowaczocz. (1455: 33806.) Kowachewcz. (1464: DL. 33506.) Köznemesek nevéből ismerjük. — Ugy látszik a mai Kovacsevacz értendő, Uj-Gradiska közelében.

Kővár. (?) Poss. Kewuar, Kewarar. (1413—16: DL. 10046.) Partasovezi majd Garai birtok. — A mai Kutyevo vidékén kereshetjük.

Közép-Csesznek. L. Csesznek a.

Középső-Hrusnicza. (K.-Hrusticza. K.-Rusticza. Középső-Rosnicza. Középső-Rusnicza.) L. Hrus(t)icza a.

Kraliczin-láz. Poss. Kralychynlaaz. (1412: Haz. oklt. 357.) Poss. Karulfalua. (1414: Gr. Khuen-Héderváry. K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 24.) Uj-Gradiskától dk. kereshetjük.

Krisevan (?). A czirkveniki Benczefieké volt. (1475. — L. e családnál és v. ö. az Adrianovczi cs. a. is.)

Krivasz (puszta). Pred. Krivasz. (Elenchus után. 1476: Zágrábi kápt. orsz. levélt. B. 69. 4.) A Bercsinyiek ekkor bizonyos — e pusztára vonatkozó okleveleket kerestettek.

Kropancz. Azaz: Kopancs. — L. e néven.

Kuh(in)nik. (Kujnik. Kujnnik.) Poss. Kwhnik. (1457: DL. 15190.) Kwhynyk. (1483: DL. 34137.) A szulkovezi Szu(l)k családé volt. — Kujnik néven Bródtól nyug. ma is megtaláljuk, közel az Orjava folyóhoz.

Kukavicza. Poss. Kukavicha et alia Kukavicha. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A Cserneki rokonságé volt s Csernek (ma Czernik) vidékén feküdt.

Kunicsovcz. Villa Eunichowch. (1367: DL. 33616.) A mai Pozsegamegye keleti (k.-é.) vidékén feküdt. Kétségtelen, hogy szomszédos volt Ne(v)nával vagy uradalmával. (A mai verőczemegyei Levanszka-Város-sal.)

Kupancz. L. Kopancs alakban.

Kupelyancz. Poss. Kwpelyancz. (1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23.) Pozsegavár tartományában csak ez egyszer említik.

Kuprina. L. Kopri(v)na alakban.

Kuproncza. L. Kaproncza alakban.

Laholcz. Laholcz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1506: M. Tört. Tár. VI. 25.) Podversa várhoz tartozott.

Laka. L. Lakusia helys. a.

Lakusia. Poss. Lakwsia. (1478: Dl. 34222.) A gotói apátságé volt. — Ma Lakusija, Pozsegától k.-é. 1470-ben egy Laka nevű birtoka merül föl az apátságnak, mely hihetőleg ugyanegy Lakusija-val. (Thaly K. i. m. 331. l.)

Láz. Poss. Laaz. (1481: Dl. 34233.) Az Orbovai (Lőkös) családé volt. (V. ö. 1400: Zichy okmt. V. 163. 161.)

Lázi-Szent-Mihály. Poss. Laazyzenthmyhal. (1413: Dl. 10108.) A Garaiak ez évben vásárolták meg. (Pleternicza vidékén feküdt ??)

Lenkesencz (puszta). Pred. Lenkesench. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Velike várához tartozott.

Lestachvölgye. Poss. Lestahwelgye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Csemlin (és Szapno) vidékén feküdt s előbbinek sorsában osztozott. — 1435-ben 4 mardur. telekkel.

Leszkovicza. (Leszkavicza.) Lezkouicha. (1322—1424: Dl. 33516.) Lezkawycha. (1329: Dl. 33577.) Lyzkoycha. (1336: Dl. 3000.) Ma Lyeszkovicza, Kutjevótól kd.

Lipin(y)e. a) Lypynye. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Lypinye. (1500: U. o. 23.) Podvers(i)a várhoz tartozott s kétségkívül annak vidékén feküdt. Talán ennek felel meg a rudinai apátság birtokában 1279-ben föltűnő: Lyphyne is. (Árpádék. új okmt. IX. 261.) — **b)** Liphine. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A Cserneki rokonságé volt s Csernek és Provesa vidékén feküdt. Ezért kétségkívül a mai Lyupina helységet kell értenünk Czernik és Prvcsa mellett dk. — **c)** Ezenkívül köznemesek nevében is fölmerül egy ily nevű helység: Liphinye, Lyphynye, Liphynie. (1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.) Melyikkel azonos a fentebbiek közül? — nehéz lenne eldönteni.

Lipje. (Lipja.) Lypye. (1302: Dl. 34095.) Poss. Lypia. (1310: Anjouk. okmt. I. 211.) Lypye. Lypye. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1444: U. o. 35. C. 44., 1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Lypier. (Ferdítve. 1506: U. o. 25.) Pozsegavárhoz tartozott. — Ma Lipa, Pozsega közelében ny.-é.

Lipovcz. (Lipancz.) Lipancz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1500—1506: Magy. Tört. Tár. VI. 23. 25.) Lypouc. (1444: Kismart. llt. 35. C. 44.) Pozsega-várhoz tartozott. — Pozsegától d., a hegységen túl két ily nevű falut is találunk ma; de kétes, ezeket kell-e értenünk.

Liszkovicza. L. Leszkovicza néven.

Lobsa. Lobsa. (1445: Dl. 33793; 1454: Dl. 34073; 1494: Dl. 34243.) Csaglin, Rusevo sat. vidékén a mai Longya (vagy Londja, hajdan Lobsa) folyó mentén kereshetjük. (Pleterniczától ék.)

Lobsicza. Lobsyha. (1322—1424: Dl. 33516; 1329: Dl. 33577.) Poss. Lubsyha. (1407: Dl. 33777.) Alsolubsyca. (1423: Dl. 11343.) Lobsyca. (1453: Dl. 33945.) Az Orlyavába (kelet felől) beömlő mai *Longya* (Londja) folyó hajdan *Lobsa* nevet viselt; ennek megfelelőleg a mai *Longyicza* (Londjica) helység, e folyó forrásvidékén (Kutjevótól kkd. felé, a megye ék. határszélén) (*Határjáró-oklevél szerint is*) a régi *Lobsicza*-nak felel meg.

Lokacs(-ovcz). (Lokács.) L. Lukacs(-ovcz) a.

Loncsar(ovcz). (Loncharoch. (1413: Dl. 33868.) Lonchar. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott. — Ma a Loncsar nevű patak és hegycsúcs őrzi nevét, Gradistye közelében.

Lonicza. 1447-ben: Lonicza-i Miklós Pozsegamegyének egyik követe az országgyűlésen. (Dl. 14115.) Hihetőleg a megfelelő helységeket is e megyében kell keresnünk.

Lubsicza. L. Lobsicza néven.

Lucsincz. Poss. Lwchyncz. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt csupán ez egyszer említik.

Lukacs(-ovcz). (Lukács.) Lukach. (1413—16: Dl. 10046; 1499: Dl. 33632.) Lokaach, Lokach, Lukachoch. (Nemesi névben. 1427: Dl. 33560. 33562.) Lokach. (1464: Dl. 33883; 1483: Dl. 33393; 1489: Dl. 33496.) Lokacz. (1493: Dl. 34080.) Partasovczi-, később Garai-birtok. — A Lukácsiak, Lukacsovcziak vagy Lokácsiak (1427.) a Partasovcziakkal együtt szerepelnek. Tehát ugyanegy helységről lehet szó, mely a mai Lukacs-nak felel meg, Pozsegától ék. (Lehet azonban, hogy két ily nevű helység is volt e megyében.)

Lukacsovcz. Lwkachowcz. (Szomszédos nemes ember nevében. 1491: Dl. 19713.) Ez adat szerint a mai Szkrabutnik, Osztrivrk és Vrbova táján feküdt. (Pozsegától dny.)

Luzsan. Terra Lusan — az Orlyava folyó vidékén. (1256: Árpádk. új okmt. VII. 443.) Lusan — pozsegamegyei nemes ember nevében. (1397: Dl. 34057.) A megye déli vidékén feküdt? (V. ö. a Luzsani cs. a.)

Luzsan-pavlovity. Lwsanpawlowyth. (1496: Dl. 20432.) Zdencz vidékén kereshetjük.

L(y)ubigusti. (Lyubigoski.) Libugusthy. (1470: Dl. 33623.) Lywbygosky (1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Grabarja és Dubovik (Bródtól é.) vidékén feküdt.

Magasovcz. Magasouch. (1403: Dl. 33536.) Magasowch. (1445: Dl. 33793; 1445: Dl. 14911.) Köznemesi birtok volt. — Odolya vidékén kereshetjük.

Malhanhegye (puszta). Pred. Malhanhegye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott.

Malin(o). Malino. (1469: Dl. 34219; 1481: Dl. 34233; 1493: Dl. 34080.) Malyn. (1489: Dl. 34242.) Ma is megvan Bródtól ny. felé az Orlyava folyó mellett.

Mancspataka. Manchpathaka. (Nemesi névben. 1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Úgy látszik, a Velika és Pozsegavár közti vidékén feküdt.

Markovcz. Predialis de Markowcz. (1491: Dl. 34121.) A mai Szkrabutnik és Vrbova (hajdan: Orhova) környékén feküdt.

Markushegye. L. Bokolya városnál az 1378. évhez.

Mateosovcz. Matheosowcz. (1445: Dl. 33793.) Köznemes nevéből ismeretes

Maurcsincz. Poss. Maurchinch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 5 j.-telekkel. — Velike várához tartozott.

Melka. Melka. (1413: Dl. 33868.) Felsew Melka, Also Melka. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Mezőlak. Poss. Mezewlak. (1358: Dl. 33515.) Úgy látszik, valamely szláv helynévnek magyar fordításával van dolgunk. — Sztupnok vidékén feküdt?

Migalo(v)cz. Mygalowcz. (1422: Dl. 11187; 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33804; 1483: Dl. 34314; 1498: Dl. 33397.) Mygalocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1450: Dl. 33799; 1454: Dl. 33388; 1484: Dl. 32878.) Mygalowch. (1450: Dl. 14437.) Leginkább a tomiczai uradalomhoz számították. (1422-ben még Csesznekhez, 1427-ben és 1428-ban Terbus kastélyhoz.) A mai Migalovczi (?) Pozsegától (kissé távolabb) kelet felé.

Mihalovcz. a) Possessiones parve et convicine Dleskouch, *Myhalouch*. Herkenonycha, Thwrsinch, Dupplouch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Csemlin és Szapno táján, Velike vár tartozandóságai gyanánt sorolják fel e falucskákat, mint a melyekben 1435-ben együttvéve 15 mardur. telek volt. — b) 1412-ben kir. ember nevében is fordul elő ily nevű falu (Myhalouch. Haz. oklt. 358.), melyet az előbbtől bizonyára meg kell különböztetnünk.

Mihino(v)cz. (Mihenovcz.) Michinowcz. (1422: Dl. 11187.) Myhenouc. (1448: Dl. 33798.) Myhenocz. (1450: Dl. 33799.) Myhynowcz. (1483—4: Dl. 33493.) Tomicza m.-városához tartozott.

Mikusevcz. Mykwsewcz. (1504: Muz. llt.) Köznemesi névből ismeretes. — Bokolya m.-város vidékén feküdt.

Mindszent. Poss. Mindzenth. (1469: Dl. 34219.) Mendzenth. (1489: Dl. 34242.) Az orbovai Jakus családé volt. (V. ö. 1474: Muz. llt., a hol Pozsegamegyében: plebanus de Mendzenth szerepel.)

Mladinfalva. Mladinfalua. (1422: Dl. 11187.) Orlyava vár tartozékai közt csak ez egyszer említik.

Mozucski. (Mozoicski.) Mozuchky. (1470: Dl. 33623.) Mozoychky. (1489: Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Bród és Grabarja vidékén feküdt.

Nagyfalu. Poss. Naghfalw. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott, 1435-ben 11 j.-telekkel.

Nagy-Rohoncza. L. Rohoncza a.

Nagyvölgy. Magna vallis. (1375: Dl. 33977.) Nagwlgh. (1445: Dl. 33793.) Nagwelgh. (1464: Dl. 33506; 1495: Tört. társ. letét.) Nemesi névből és előnévből ismerjük. — 1421-ben azonban Kővár vár tartozékai közt is sorolnak fel egy ily nevű (Nagwlgh) falut, mely vámhely is volt. (Perényi cs. llt.)

Negano(v)cz. Poss. Neganoch, Neganouch. (1324—1411: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 23., 1412: Haz. oklt. 357.) Gadinyak vidéken feküdt. (Uj-Gradiskától k. felé.) 1407-ben Neganouch-i László, 1470-ben pedig: neganocz-i Lestak László szerepel, hihetőleg ugyanegy faluból. (Dl. 33616. és Tört. társ. letét.)

Nyavalyás. Poss. Nawolyas. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 12 telekkel, melyek közül azonban 8 pusztá volt. — Velike m.-város közelében feküdt, a melynek tartozéka volt.

Nyemcza (?) Nyemtza. (1380: Fejér, IX. 5. 431.) A rudinai apátságé volt s a mai Podversko vidékén feküdt. (Pozsegától nyug.) Hihető azonban, hogy *ferdített* helynévvel van dolgunk.

Ó-Borostyán (?) L. Borostyán a.

Übagyovcz. L. Jobagyovcz néven.

Obradvölgye. (Obrodfalva.) Villa Obradwelgye. (1435: Kismart. III. 43. B. 21.) Obrodfalwa. (1470: Tört. társ. letét.) 8 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Ocsity. (Okics ?) Ochich. (1396: Lajtafal. III. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A mai Okics pusztának látszik megfelelni, Provesa határában dk. felé.

Odolya. Odolya. (1422: DL 11187; 1431: DL 12370; 1428: Körmendi III. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. III. 23. A. 4., 1442: U. o. 43. B. 35., 1444: DL 33790; 1444—1486: DL 13805; 1446: DL 13920; 1454: DL 33387. 33296; 1455: DL 33806; 1463: DL 15893. 33505; 1464: DL 33506; 1467: DL 33484.) Districtus Odolya. (1459: Kismart. III. 23. A. 8.) Odola. (1464: DL 15944.) Orlyava várához tartozott. A Bold. Szűz tiszt. szentelt templomát 1422-ben említik. — (Czernik és) Drezsnik táján vagy odább ék. Ivandol vidékén feküdt? 1445-ben és 1464-ben hivatalos tanúvallatás alkalmával az e helységgel szomszédos és határos (*vicinus et commetaneus*) nemesek nevében következő falvak nevei merülnek föl: Bresztovicz, Bertyanicza, Csernek vagy Czernik, Dormanovcz, Daczianovcz, Farkashegy, Giletincz, Kaproncza, Lipinye, Magasovcz, Provesa, Paulovcz, Romanvölgy, Szomoticza, Susnovcz és Terravicza. (V. ö. különben Ivanvölgye helység a. is.) Távolabbi vidékiek (*comprovinciales*) ugyanekkor a következők: Gnojnicza, Gradacz, Lobsa, Mateosovcz, Pribinye, Remsevcz, Szent-Márk, Suberkovcz (?), Torsolyajovcz, Treptusa, Vidonincz, Zdenecz és Zrebarnagora. Hol a szomszédosok és határosok, hol a távolabbi vidékiek közt említetnek: Kovacsovcz, Nagyvölgy és Szerzsenovcz.

Orbova. L. Orbova m.-városnál.

Orehocz. Orehojcz. (Szomszédos nemes nevében. 1499: DL 33632.) Úgy látszik Pleternicza, Csaglin, Szlatinik sat. vidékén feküdt.

Orehovicza. L. Rohoncza néven.

Oresan. (Ores(s)an. Oresja.) a) Poss. Oresan. (1488: Kismart. III. 43. B. 45.) Velike vár tartozékai közt csak ez egy ízben említik. — b) Oresan. (1469: DL 34219.) Oressan. (1489: DL 34242.) Az orbovai Jakus(-fi) családé volt. — Hihetőleg megfelel az Orbovai cs. 1400. évi «Oresya» nevű birtokának. (Zichy okmt. V. 160. 161.)

Oriho(v)cz. (Orehovcz.) L. Roholcz néven.

Orlyava. (Orjava.) a) Oryawa. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podvers(i)a várához tartozott. — Tán a mai Orlyavacznak felel meg, Podorsko-tól nem messze ék. — b) Mások családnevekben fordul elő így nevű falu, de hogy ép melyik értendő, bajos eldönteni. (L. az Orlyavai cs. a.) — c) Oryava, Oryana. (1400: Zichy okmt. V. 160. 161.) Az Orbovai rokonságé volt. — Lásd különben a városok közt is.

Orlyavamelléke. L. Pavlo(v)cz a.

Orlyavicza. (Orjavicza.) Terra Oryoycha — Komiricha és Gradpotok mellett. (1275: Árpád. új okmt. XII. 148.) Terra Aryauicha. Poss. Oryauicha, fluv. Oryauicza. (1277: DL 33854.) Poss. Oryauicza castrensis. (U. o.) Aryauyicha. (1337: DL 33581.) Oryauyicha. Oryauicha. (1367: DL 33613; 1383: DL 33762; 1397: DL 34045; 1414: DL 33541; 1435: DL 34064.) Terra Oryauicha iuxta poss. similiter Oryauicha. (1383: DL 33762.) Poss. Felseworyauyicha et Alsow Oryauyicha. (1397: DL 34043.) Oryawycza. (1480: DL 34227; 1491:

Dl. 19713.) Pleterniczától dél felé kereshetjük, még pedig (legalább az 1277. évit) a Száva és Czrnac (h. Csernec) mentén.

Osztrohegy. (**Osztroverh.**) Poss. Oztroverh. (1412 : Haz. oklt. 357.) Oztrohegh. (Szomszédos nemes emberek nevében és előnévében. (1491 : Dl. 34121. és 19713.) Ma Osztrivrch, Uj-Gradiskától k.

Ozdako(v)cz. Poss. Ozdakouch. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) Ozdakowch. (1488 : U. o. 43. B. 45.) Poss. Ozdachowcz *in pertinentiis possessionis Bokolya.* (1504 : Muz. llt.) 1435-ben 11 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott. Ma Ozdakovczy nevű pusztát találunk a Velikétől nem messze ny. felé fekvő Szmoljanovczy mellett. Ha ez értendő, e tájon kereshetjük Bokolya (-vásár) várost is.

Ozoniczki. Ozonychky. (1470 : Dl. 33623 ; 1489 : Dl. 33496.) A grabarjai Beriszlóké volt. — Bród és Grabarja vidékén feküdt.

Paka. Paca. (1281 : Haz. okmt. III. 35.) Emrehpaka al. nom. Kypaka. (1396 : Dl. 8141.) Paka poss. regalis. (1422 : Dl. 34018.) Pakaelge in distr. Werhewna. (1422 : Dl. 11187.) Paka — Nevna tartozéka. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Poss. Emrehpaka és a : *«de alia Paka»* család. (1436 : Dl. 33474.) Paka. (1446 : Dl. 13919 ; 1470 : Dl. 33623 ; 1489 : Dl. 33496.) Kypaka circa castrum Newna. (1448—1455 : Dl. 33475.) Poss. Kypaka. (1455 : Dl. 33880.) Poss. Kypaka al. nom. Zentkathalena, Zenthkatherina. (1455 : Dl. 33693 ; 1462 : Dl. 15726.) Kispaka al. nom. Emrehowcz. (1461 : Dl. 33478.) Poss. Kispaka al. nom. Zwerinacz. (1461 : Dl. 33478. 33486 ; 1462 : Dl. 15725. 15726.) *Hol Pozsega-, hol Valkó-megyéhez számítják.* s olykor Nevna várához (kétségkívül csak az egyiket), máskor meg a lévőai Cseh, grabarjai Beriszló, laki Thuz vagy kis-pakai Szabó családok birtokához. — Kétségkívül a mai pozsegamegyei Pakanak (és Imrievezki-nek) felel meg, Bródtól észak felé.

Pa(l)kocsina. L. Po(l)kocsina, illetve : *Zapolya* helys. a.

Pankhegye. Poss. Pankhegye. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) 7 telekkel. — Velike várához tartozott.

Papvölgye. Poss. Papwelgye. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) 8 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Partalja (puszta). L. Hrenkhegye és Czirkvenik helys. a.

Partaso(v)cz. Parthasouch. (1413—16 : Dl. 10046.) Parthasowch. (1427 : Dl. 33562 ; 1427 : Dl. 33560.) A megye ék. vidékén kereshetjük.

Pas(z)gyancz. Pasgyancz. (1488 : Kismart. llt. 43. B. 45.) Poss. Pasgyancz *in pertinentiis possessionis Bokolya.* (1504 : Muz. llt.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt sorolják föl. (V. ö. Ozdakovcz helys. a.)

Pa(s)zada. a) Pazada. (1250 : Dl. 33707.) Passzada. (1413—16 : Dl. 10046.) Partasovczy majd Garai birtok. A megye éék. hegyvidékén kereshetjük. (A mai Káptol és Kutyevo között.) — b) Poss. Pozada. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21., 1488 : U. o. 43. B. 45.) Pozatha. (1470 : U. o. 43. B. 21. és 43. B. 38.) Pozyagan. (1470 : Dl. 33623.) Pozadyan, Pozagyan. (1489 : Dl. 33496.) 1435-ben 23 mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Pavlo(v)cz. (Pálócz.) a) Paalocz. (1498 : Dl. 33632.) Pawlowcz. (1504 : Muz. lltár.) A Ka(c)zkfi család előnévében fordul elő. (Meglehet azonos a

következő Pavlovcz-czal.) — *b)* Oryawamelleke al. nom. Pawlocz. (1455: Dl. 33806.) Paulowcz. (1464: Dl. 33506.) 1464-ben Odolya szomszédosai és határosai közt említik. — *Ma* Pozsegától ny. é. találunk egy Pavlóvczi nevű helységet, még pedig az Orlyava folyó mellett, mely tehát legalább az 1455. évi Pavlo(v)czczal csakugyan lehet azonos. — *c)* Pawlowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Pervenhelye (puszta). Pred. Peruenhellye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott; 1 puszta telekből állt.

Pestyenik. Pesthenyk. (1455: Dl. 33806.) Pesthyenyk. (1489: Dl. 19484.) Köznemesi birtok volt. — Orlyava, Bokolya sat. vidékén kereshetjük.

Pet(e)n(y)e. (Petínye. Petinya. Petnevár.) Poss. Pechna. (1248: Kismart. llt. 43. A. 1., és 43. B. 21.) Poss. Pethna. (1282: U. o. 43. A. 4.) Poss. Pethne. (1434: U. o. 43. B. 34.) Poss. Pethina. (1470: U. o. 43. B. 21.) Poss. Pethnewar. (1470: Dl. 33623. és 1489: Dl. 33496.) Poss. Felsew et Alsowpethnye. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A hasonló nevű vár sorsában osztozott. Templomát 1434-ben említik. *Ma* egy Petnya (Petnja) nevű patak őrzi nevét, Bródtól ény. (Glogoviczától dny.), a hol a patak-főnél egy Gradina nevű helyet is találunk.

Péterhegye (puszta). Pred. Peterhegye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomhoz tartozott.

Petolfalva. Petholfalwa. (1491: Dl. 34121.) A mai Vrhova (hajdan: Orbova) és Szkrabutnik környékén feküdt. (Pozsegától dny. felé.)

Petovalcz. Pethowalcz. (1483: Dl. 34137.) A szulköci Szulk családé volt.

Petricsevcz. Poss. Petrichewcz. (1470: Thaly K. i. m. 331. l.) A gotói apátságé volt s Lakával (= Lakusia?) együtt fordul elő.

Petrincz. Poss. Petrincz. (1413—16: Dl. 10046.) Petrynych. (1427: Dl. 33560. 33562.) Partasovczy majd Garai birtok. — A megye ék. vidékén kereshetjük. 1498-ban velikemelléki Glesen Miklós kezén találunk zálogban egy ily nevű falut, mely talán szintén a főntebbi Petrincz-czel azonos. (Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.)

Pleternicze(-Szent-Miklós). Nobiles de S. Nicolas. (1375—8: Dl. 33977.) Pleternyche. (1427: Dl. 33560.) Plet(h)ernicze zenthmiklos. (1463: Dl. 15840; 1464: Dl. 15982.) Pleternyczzenthmyklos. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38. és pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 2. 39.) Plet(h)ernycze. (1494: Dl. 34243; 1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.) *Ma* Pleternicza, Pozsegától dk. felé, az Orlyava f. mellett. A Pleterniczei (Pleternicze-sz.-miklósi) és p. Török családoké volt, melyek tán ugyanegynek is vehetők. 1470-ben Mátyás király Pleternicze-szentmiklósi János kir. kancelláriai jegyzőt és testvérét Istvánt úgy a macsói bánok és al-bánok mint bármely megyei hatóság alól kivévén, egyedül a kir. személyes jelenlét bíraskodása alá rendelé. Ez a János lehetett az a: Joh. de Zenth Myklos, a ki 1477-ben mint «director causarum regalium et comes comitatus de Posega» fogott birói minőségben szerepel Verőczemegyében. (Dl. 33432.) Hihető, hogy ezt a helységet (részeit) kell értenünk, az alatt a «Zenthmyklos» alatt is, melyet 1443-ban (Dl. 13748.) az Orlyava folyó mellett feküdt Darno(v)cz várral együtt mint a Garaiak birtokát sorolnak föl. Ugyanezt

már az 1432. évi nagy osztálykor is a Garaiak kezén találjuk. (Egyedtelke mellett felsorolva. Haz. okmt. VII. 454.)

Pobordja. Poss. seu terra Pobordya. (1330: Dl. 30621.) Gnoinicza, Jasztrebnik sat. birtokokkal mondják határosnak.

Pobrazgya. (Pobrazgye.) L. Barázdafalva néven.

Podbucs(i)a. (Pudbacsia. Pudbucsia. Podlucsia.) *a)* Podbucha. (1444: Dl. 33790.) Pwdbachya. (1445: Dl. 33689.) Köznevesek nevében fordul elő; meglehet azonban, hogy nem egyugyanazon helységről van szó. — *b)* Poss. Pwdbwchya. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Podlwchye. (1488: U. o. 43. B. 45.) 5. mard telekkel 1435-ben. — Velike várához tartozott.

Po(d)czretya. (Podzretya.) Pochretia. (1422: Dl. 11187.) Podzrethya. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Podchretya. (1445: Dl. 33793.) Podazretya. (1454: Dl. 33387.) Podczretya. (1454: 33296.) Orjava várhoz tartozott. — Hogy a mai Orlyavacztól kel. eső Poszrecsenek felel-e meg? — kérdéses.

Podgorja. Podgorya. (Szomszédos nemes nevében. 1464: Dl. 33883; 1483: Dl. 33393.) Minden valószínűség szerint a Pozsegától ék. eső mai Podgorje értendő.

Podolye. Podolye. (Kir. ember nevében. 1470: Kismart. llt. 43. B. 38.)

Podvinn(y)a. Podwynia. (1455: Dl. 33806.) Podwynnya. (Szomszédos nemes nevében. 1483—4: Dl. 18888; 1499: Dl. 33632.) Ma Podviny, Bród közelében é.

Podvorczy. Podworchy. (1464: Dl. 33883.) A grabarjai Beriszlók zálogos birtokai (Hrusova tartozékai) közt sorolják föl.

Pókavölgye. L. Paka a.

Po(l)kocsina. Polkochyna. (1381: Orsz. Levélt. N. R. A. f. 1511. n. 16. — L. Zapolya a.)

Polyancz. Poss. Polyancz. (1421: Perényi cs. llt.) Kővár várához tartozott. (L. ott.)

Porecs(ja). *a)* Porechia. (1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott. — Ma Porecs, Gradistytől dny. felé. — *b)* Poss. Porechya. (1412: Haz. oklt. 357.) Az Uj-Gradiskától d.-dk.-k. felé elterülő vidéken feküdt.

Poricz(a). (Porecz. Porecs. Porecse.) Terra Porych. (1288: Kismart. llt. 43. A. 4.) Barchda. (1422: Dl. 11187.) Porycza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Poreche. (1448: Dl. 33798.) Porech. (1450: Dl. 33799.) Porycha. (1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Tomicza m.-városához tartozott s Tomiczától, úgy látszik, ény. feküdt.

Pósamező. (Pósamezeje.) Posamezey. (1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban.) Poss. Pousamezeu, Pousamezee. (1381: Dl. 6840.) Pousamezee. (1381: Dl. 33523. 33524.) Poss. Pozamezeje. (1408: Fejér, X. 4. 660.) Posamezew. (1477—8: Dl. 18145.) A Garaiaké volt. — Ugy látszik, a mai Uj-Gradiska és Pleternicza közötti vidéken kereshető valahol, inkább a Csernecz folyó felé.

Pos(s)zada. (Poszagyan. Poszata.) L. Pas(s)zada alakban.

Potocsan. Poss. Potochan. (1412: Haz. oklt. 357.) Osztrivrh, Laza Vrbova sat. táján feküdt. (Uj-Gradiskától k.-dk. felé.)

Potrohvölgy. Potrohwelgh. (1496: Dl. 20432.) Zdenecz vidékén kereshetjük.
Pozsega(-Szent-Péter). Terra ecclesie Sancti Petri. (1250: Dl. 33707.)
 Canonicus de Posegazenthpether. (1478: Veszpr. kápt. házi llt. 109. doboz.)
 Prepositus ecclesie de Posegazenthpether. (1488: Dl. 19357.) Prepos. S. Petri
 de Posega. (1489: Dl. 19488.) A páp. tizedlajstromban: Posago, Pozaga,
 Pozago, Pozega neveken fordul elő. (Ortvay, i. m. 270.) — Ma Kaptól, mely
 nevét a hajdan Szent-Péter tiszteletére e helyütt állott káptalantól nyerte. (V. ö.
 Smiékilas, i. m. 8. l. az 1660. és 152. l. az 1702. évhez.)

Predisincz. L. Pridisincz alakban.

Prezalecz. L. Czirkvenik(-melléke) a.

Pribinye. (Pribinya.) — a) Prybyna. (1397. Dl. 34044.) Pribinye, Pribinya
 Prybinye. (1397: Dl. 34045; 1403: Dl. 33536; 1445: Dl. 33793; 1481: Dl.
 34233; 1491: Dl. 34121.) Nemesi névben és előnévben fordul elő. Egy-ugyan-
 azon család vagy helység értendő-e mindig? — b) Pribinye. Prybinye. Prybine. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1444: U. o. 35.
 C. 44., 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23. és 1506: U. o. 25.) Pozsegavárhoz tar-
 tozott. — c) Poss. Pribynya. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) Prybinye. (1470:
 Tört. társ. letét.) Velike vár tartozékai közt említik.

Pribinye-melléke. L. Kandincz néven.

Priblatya. (Priplatye.) Pryplathye. (1464: Dl. 33883.) Pryblathya. (1483:
 Dl. 18888.) A grabarjai Beriszló cs. zálogos birtokai közt (Csesznek, Zaticza,
 Szlobodnicza sat. társaságában) fordul elő.

Pribve. Poss. Pribwe. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 20 mardur. telekkel.
 — Velike várához tartozott.

Pridisincz. Predisynch. (1372: Muz. llt.) Predysynch. (1375: Dl. 33977;
 1397: Dl. 8596.) Prydisincz. Prydisynch. (1414: Dl. 10282; 1440 körül: Dl.
 34051; 1466: Dl. 34216. Pridisinch. (1469: Dl. 34219.) Poss. et nobiles de
 Prydissincz. (1480: Dl. 34227.) Alsoprydisynch, Felsewprydisynch. (1489: Dl.
 34242.) Prydysynch. (1493: Dl. 34080.) Részben az orbovai Jakus(-fi) családé
 volt s úgy látszik a mai Cziglenik, Malino, Kujnik sat. vidékén feküdt. (Pleter-
 niczától dél felé.)

P(r)ist(r)ancz. Pristancz. (1422: Dl. 11187.) Prystrancz. (1428: Kör-
 mendy llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1454: Dl. 33387. 33296.) Pystrancz. (1428:
 Kismart. llt. 23. A. 4.) Orjava várához tartozott.

Pro(v)esa. Terra Proucha. (1264: Árpádk. uj okmt. VIII. 114.) Procha.
 (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 9.) Proucha. (1434: Dl. 34062.)
 Prowcha. (1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.) Ma Prvesa, Új-Gradiska tőszom-
 szédóságában.

Pro(v)esicza. Prochicha, Prouchicha. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana.
 Cap. III. f. 2. n. 39.) Pro(v)esától déli irányban feküdt, a Száva mentén.

Pukor. Poss. Pwkor. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 7½ mardur.
 jobbágy-telekkel. — A velikei uradalom fenyőalji részéhez tartozott.

Radenovcz. Radenowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.)
 A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Radojencz. Due possessiones convicine Radoyench et Zathnica. (1435:
 Kismart. llt. 43. B. 21.) A velikei uradalomban Csaglin táján feküdtek. 1435-ben
 a kettőben együtt 6 mardur. telek volt.

Rad(o)vancz. — *a*) Terra Rodouanch — a Velika, Zagrabucz és Rodovancsicze patakok mellett. (1266: Haz. okmt. VI. 142.) Ma Radovanczi, Pozsegától északra, a hasonló nevű patak mellett, Velika és Velicsanka patak szomszédságában. — Tán ennek felel meg az 1421-ben Kővár vár tartozékai közt felsorolt: Radovanch is. (Perényi cs. llt.) — *b*) Raduanch. (1324–1411: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész, f. 45. n. 24.) Nobiles de Radowanch. (1374: Dl. 33618; 1435: Dl. 34064.) Poss. Radauanch. (1412: Haz. okmt. 357.) Ma Radovanczi néven pusztá, Petrovoszelo mellett nyugatra, a (mai) megye déli vonalának közepe táján. — *c*) Radowancz. (1422: Dl. 11187; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Radwancz. (1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Tomicza m.-városhoz tartozott.

Ravan. (Ravna.) Villa Rawan. (1422: Dl. 11187; 1464: Dl. 33883.) Rawna. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1481: Dl. 34232.) Hrusovához tartozott. — Ma Ravan nevet visel egy kis falucska Odvorczy mellett, Pleterniczától kd. Hihetőleg ez értendő.

Remsevcz. Remsewcz. (Nemesi névben. 1445: Dl. 33793.)

Resetarovcz. L. Breznice a.

Ribnicze. L. Ribnyak néven.

Ribnyak. (Ribnyaczi. Ribnyiczi.) — *a*) Villa Rybnyak. (1422: Dl. 11187; 1483: Dl. 34315.) Rybnyaci. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Rybnyachy. (1464: Dl. 33883.) Rybnyczy. (1481: Dl. 34232.) Rybnycze. (1482: Dl. 18609.) Hrusovához tartozott. — *b*) Rybnyak. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podvers(i)a várához tartozott.

Ripacza. L. Rupacza néven.

Roholcz. (Rohovcz.) Poss. Roholch. (1322: Dl. 33574; 1323: Dl. 33575; 1355: Dl. 33515; 1374: Dl. 33618. — V. ö. Dl. 33736.) Rivulus Roholch-pathaka. Vallis Roholchwlgc. (1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban.) Poss. Orihoch. (1387—8: Dl. 7309.) Orchouch. (1387: Dl. 7323.) Poss. Rohowch. (1395: Dl. 8028. 8050.) Tverditytyel határos volt. Tehát az Uj-Gradiskától kd. eső mai Vrbova, (Godinjak és Petrovoszelo) vidékén feküdt.

Rohoncza. Poss. Kysrohoncza. Villa Naghrohoncha. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Poss. utraque Orehowycza. (1488: U. o. 43. B. 45.) 1435-ben Kis-Rohonczán 2 $\frac{1}{2}$, Nagy-Rohonczán 26 $\frac{1}{2}$ mardurinalis telek volt. — Mindkettő Velike várához tartozott s annak közelében terült el.

Romanvölgy(e). Romanwelge. (Nemesi névben. 1428: Dl. 12004.) Romanwelgh. (1464: Dl. 33506.) Odolya vidékén feketett.

Rosnicza. L. Hrus(t)icza néven.

Rozink. Poss. Rozynk. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 7 $\frac{1}{2}$ mardur. telekkel. — A velikei uradalom fenyőalji részéhez tartozott.

Rudina. (Rodina.) Abbas de Rodyna. (1279: Árpádk. új okmt. IX. 261.) Abbas de Rudina. Rwdyna. (1366: Pannonh. főapáts. házi llt. XXIII. A., 1380: Fejér, IX. 5. 431., 1455: Dl. 33806.) Abbacia ecclesie de Rudyna in comitatu de P. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1444: Dl. 33790.) Abbacia de Rwdyna. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) A Szent-Mihály tiszteletére szentelt, itteni benzés apátság patronatus-joga 1380-ban a Podversi, Cserneki (Dezisló) és Godesznai családoké, 1443-ban a Tamásiaké, 1506-ban pedig a Héder-

váriaké, s így kétségkívül állandóan Podvers(i)a vár birtokához volt kötve. Ezért e vár környékén kell az apátságot illetve Rudinát is keresnünk. Csakugyan a mai Podvrskotól éék. felé ma is találunk egy Rudinszki nevű patakot, délre pedig nem messze egy Opatovacz nevű helységet. E tájakra helyezhetjük tehát a régi Rudinát.

R(u)pacza. Warpacha. (1422 : Dl. 11187.) Rupacha és Kysrupacza vagy Kysrwpatcha. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1481 : Dl. 34232; 1482 : Dl. 18609.) Rupacha. (1448 : Dl. 33798; 1450 : Dl. 33799.) Rpacha. (1446 : gr. Forgách cs. llt.) Rypacha. (1450 : Dl. 33804.) Tomicza m.-városához tartozott.

Rusindal. Poss. Rusyndal. (1412 : Haz. oklt. 357.) Az Uj-Gradiskától k. dk. felé elterülő vidéken feküdt.

Rusova. L. Hrusova néven.

Rus(t)icza. (Ruscicza. Rusnicza.) L. Hrus(t)icza néven.

Sikalo(v)cz. Poss. Sykalocz. (1496 : Dl. 20432.) Zdencz vidékén kereshetjük.

Simonovcz. (Simonolcz.) Symonolch. (1413 : Dl. 33868.) Symonowcz. (Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Siskovcz. Syskowcz. (A Sisak család előnévében. 1483 : Dl. 33393.) A Pletniczától é. felé eső vidéken feküdt?

Sometigacz. Somethygacz. (1464 : Dl. 33506.) Tán azonos Somoticza-val?

Somoticza. Sumeticha. (1399 : Dl. 8488.) Somothycha. (1454 : Dl. 33390.) Orjava szomszédságában feketett. — Tán a mai Sumetlicza-nak felel meg? — Uj-Gradiskától ék. felé.

Stitnik. Stichnyk. (1382 : Orsz. Llt. N. R. A. f. 1511. n. 16. Zágrábban.) Scythnyk. (1421 : Dl. 34058.) Stithnyk. (1445 : Dl. 33793.) Köznemesek nevéből és előnévéből ismerjük. — Hihető, hogy a mai Stitnyak-nak felel meg, Pozsegától ény. felé.

Suberkovcz. Suberkwch. (? 1464 : Dl. 33506.) Swberkowcz. (1504 : Muz. lltár.) Köznemesek előnévéből ismerjük.

Sumalcz. Swmalch. (Szomszédos nemes nevében. 1464 : Dl. 33883.) Úgy látszik, a mai Sumanovecz értendő, Pozsegától k.-é.

Sumeticza. L. Somoticza a.

Susnovcz. (Susvencz. Susnyevcz.) Swsnowcz. (1445 : Dl. 33793.) Sussuencz. (1481 : Dl. 34233.) Susnyewcz. (1504 : Muz. lltár.) A : Susan cs. előnévében merül föl mindig. — Bokolya város vidékén feküdt.

Susn(y)evczy. Swsnewchy. (1464 : Dl. 33883.) A grabarjai Beriszlók *zálogos* birtokai közt említik. A mai Susnyevczinek felel meg (?) Bródtól ék. felé.

Sutn(y)lk. Svthnyk. (1470 : Tört. társ. letét.) Nemesi névből ismerjük. — A Bródtól é. felé elterülő hegyvidéken kereshetjük.

Szabadfalu. a) Poss. Zabadfalw in fine (oppidi) Welyke existens. (1435 : Kismart. llt. 43. B. 21.) Zlobochyna. (1470 : Tört. társ. letét.) Zloboghylene. (1488 : Kismart. llt. 43. B. 45.) Öt mardurinalis telekkel. Velike részének tekinthető. — b) Ezenkívül a velikei uradalomban egy másik (poss.) «Zabadfalw» is volt, 1435-ben 2 egész telekkel.

Szalatnok. Poss. Felsewzalathnok, Alsozalathnok. (1422: Dl. 11187.) Zalathnok. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1470: Dl. 33623; 1481: Dl. 34232; 1483: Dl. 18888. 34314; 1489: Dl. 33496; 1498—9: Dl. 33632.) Részben köznemeseké volt, részben Tomicza m.-város-hoz tartozott. (1422-ben még Borostyánhoz.) — Bizonyára a Tomiczától ény. felé eső mai két (Alsó- és Felső-) Szlatinik helység értendő.

Szalat(n)ok (puszta). Pred. Zalathwk. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 1 elhagyott mardur. telekkel. — Velike várához tartozott.

Szapno. Poss. Sapno. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 7 mardur. telekkel. Csemlin vidékén tűnik föl, melynek sorsát követte. — Ma Szapna, Csaglin közelében k., a megye kel.-é. határvidékén.

Szatna. Zathna. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Szatnicz(a). L. Zatnicz(a) alakban.

Sz(oz)ivinya (?) Scyuiyna. (? 1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Szelcza (puszta). Predium Zelcha. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podvers(i)a várához tartozott.

Szelcze. (Szelcza). a) Zelcze. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41. és 1444: U. o. 35. C. 44., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Zelcha. Zewliche. (1500. 1506: U. o. 23. 25.) Pozsegavárhoz tartozott. — Ma Szeoci, Pozsega térszomszédságában dél felé. — b) Poss. Zelcha, (1414: Dl. 33541.) Zelche. (1435: Dl. 34064.) Selcze. (1480: Dl. 34227.) Mint az Orbovai rokonság birtokát, Orjaviczával együtt emlegetik. — A mai Szeocze-nek látszik megfelelni, Pleterniczától dny.

Szelna. L. Zelna alakban.

Szelnatacz. (Szelnatecz.) L. Zelnatacz alakban.

Szent-György. a) Zenthgurg. (1400: Zichy okmt. V. 160. 161.) Az Orbovai rokonság birtokai közt csupán ez egyszer említik. Grabarje (ma Grabarje, Pleterniczától ék.) vidékén feküdt? — b) L. Gotó-Sz.-György a.

Szent-István. Poss. Zenthisthwan. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Zenth Isthwan. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23., 1506: U. o. 25.) Podversa vár tartozéka volt s ennek közelében feküdt.

Szent-Katalena. (Sz.-Katerina.) L. Paka helys. a.

Szent-Márk. Zenthmark. (1372: Muz. llt., 1380: Dl. 34295; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506; 1489: Dl. 34242.) Sanctus Marcus. (1378: Dl. 33977.) Pridisinczel határos volt. (Pleterniczától dny.)

Szent-Márton. Zenthmarthon. (1483: Dl. 18855.) Mint pozsegamegyei «forum comprovinciale» fordul elő ez egyszer a városokul ismeretes Gradistyával (Gregistye) és Bokolyával együtt. Tehát a megye ék. vidékén kereshetjük. Ily nevű helységet 1327-ből és 1336-ból is ismerünk az Aba nemből való Nekcseiek birtokában. (Zenthmarton. Dl. 834. Scenthmartun. Dl. 3000.) De hogy azonos-e a főntebbivel, nem dönthetjük el.

Szent-Mihály. L. Lázi Szent-Mihály néven.

Szent-Miklós. L. Pleternicze-Sz.-Miklós a.

Szerzsenovcz. L. Szerzsenovcz alakban.

Szkerbacz. (Serbacz?) Villa Scherbach. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 4 mardur. telekkel. — Velikéhez tartozott s annak közelében feketett.

Szkoronincz. (Szkorenovcz.) Zkorenowcz. (1422: Dl. 11187.) Scuronyncz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Scaronyncz. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4.) Zkoronyncz. (1454: Dl. 33387. 33296.) Orjava várához tartozott.

Szkrabutnok. Poss. Scrabwthnok. (1491: Dl. 19713. és 34121.) Ma Szkrabutnik, Pozsegától dny.

Szliavinfalva. Zlauynfalua. (1467: Dl. 33480.) Tomicza város tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Szlobocsina. Zlobochyna. (1491: Dl. 34121.) Nemesi előnévben fordul elő. — Orbova (ma: Vrbova) és Szkrabutnok (ma: Szkrabutnik) vidékén feküdt. (Pozsegától dny.) Ugyane tájon mint Ujvár vár tartozéka (Orbovával és Dubovcz-czal együtt) az Ujlakiak kezén is föltűnik egy: *Zlobochyna nevű m.-város* 1500-ban, azon a vidéken, a hol előbb a Garai család idősb ága uralkodott. (Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 56. és 57.)

Szlobodnicza. Zlobodnycza. (1483: Dl. 18888.) Bródtól ny. találjuk.

Szlobogyane vagy **Szlobocsina.** L. Szabadfalu a.

Szlobotnicza. L. Szobodnicza alakban.

Szobínye. Sobynye. (Nemesi előnévben. 1470: Dl. 33887.) Orbova (ma: Vrbova) és Szkrabutnok (ma: Szkrabutnik) táján feketett.

Szobodnicza. Zobodnycza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zlobothnycha. (1464: Dl. 33883.) Borostyánhoz tartozott.

Sztarigrad. Ztharygrad. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Sztenicz. (Sztenik. Sztinincz.) Poss. Felsewztenik et Alztenik. (1422: Dl. 11187.) Poss. utraque Ztenycz. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Ville utraque Zthenych. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Utraque Stenycz. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4.) Alsozthynyncz. (1464: Dl. 33883.) Sthynnywcz. (*Nemesi névben.* 1484: Dl. 34315.) Részben Borostyánhoz tartozott. — A megye dk. vidékén feküdt.

Szterzseno(v)cz. Ztersenouch, Ztersenouch. (1407: Dl. 33777.) Sterzenowch. (1418: Dl. 10653; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.) Köznemesek nevéből ismerjük. 1458-ban egy: Stersanocz nevű helység mint a (zalamegyeyi eredetű) Uzsai cs. birtoka merül föl. (Dl. 15268.) Tán az előbbi (része) értendő. Egy 1502. évi, elenchus-kivonat szerint ugyane helység neve: Sterzeulcz. (Elesz. Elench. statut.)

Sztrazsem(p)lye. (Sztrazsemlya.) Strazembla. (Páp. tiz.-lajstr. 315. 1.) S. Michael de Strasonila. (U. o. 241.) Strasenyilia. (1375: Dl. 33977.) Ztrasemplye. (1435: gr. Zay cs. llt. D. 38.) Strasemlye, Strasemlie. (1445: Dl. 34064.) Zthrasemlya. (1466: Dl. 34216.) Zthrasemlye. (1480: Dl. 34227.) Straseplye. (1481: Dl. 34233.) Ztrasemle. (1503: gr. Zay cs. llt. D. 49.) Leginkább (nemes) személynevekből ismeretes. — Előkelőbb hely lehetett, mert 1503-ban a Sztrazsemlyei családnak *vára* (*castrum*) is állt itt. Ezért hihető, hogy a mai Sztrazsemannak felel meg, melynek közelében ma is találunk várromot. (Pozsegától ény.) Szent-Mihály tiszt. szentelt templomát a pápai tizedlajstrom említi.

Sztremenik. (Sztremenicz.) Ztremenyk. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Stremenyk. (1444: U. o. 35. C. 44.) Zeremenik. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Zíhrwmenyk. (1500: U. o. 23.) Ztremenycz. (1506: U. o. 25.) Pozsegavárhoz tartozott.

Sz(t)rezsevcz. (Sztrezselcz. Sztrezsovcz. Sztrezsencz.) L. Czirkvenik (-melléke) a.

Sztupar. Zthwpar. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Sztupnok. Stupnok. (1358: Dl. 33515; 1413: Dl. 10046.) Ztupnuk (1381: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1511. n. 16. Zágrábban.) Zthupnok. (1451: Dl. 34074.) Zthwpnok. (1483—4: Dl. 34315.) Ma Sztupnik, Bródtól ny.

S(z)ugoncz. L. Czvikovcz helys. a.

Szuhodol. L. Asszuvölgy néven.

Szu(l)ko(v)cz. (Szulkolcz.) Zulkouch. (1375: Dl. 33977.) Zwlkouch. (1401: Dl. 8663; 1421: Dl. 11097.) Zulchowch. (1406: Dl. 34110.) Zwlkolch. (1417: Dl. 34301.) Zwkowch. (1457: Dl. 15190.) Zwlkowch. Zwlkowcz. (1483: Dl. 34137.) Ma Szulkovczy, Pietericza szomszédságában dny.

S(z)upa. Poss. Swpa. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt csupán ez egyszer említik.

Szupkovez. Poss. Supkowcz. (1471: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 14.) A Lopsa folyó és Gradistya mellett feküdt. (Pozsegától ék. felé.)

Szvinna. Nobilis de Zwynna. (1313: Anjouk. okmt. I. 321., 1315: U. o. 383.) Poss. Felseuzwynna és: Nobil. de alia Zwynna. (1454: Dl. 34073.) Egr. magister Albertus de Zwynna notarius palatinalis. (1455: Dl. 34077. V. ö. Dl. 33880.) Plebanus de Zwynna. (1464: Koller, i. m. IV. 251.) Felsewzwynna. Zwynna — az Orbovai rokonságé. (1469: Dl. 34219; 1481: Dl. 34233; 1489: Dl. 34242; 1493: Dl. 34080.) Zwynna. (Kir. ember nevében. 1483: Dl. 34315. 33393.) Köznemeseké és az Orbovai rokonságé volt. Talán a megye kd. harmadában kereshetjük. Meglehet a mai Szvilna-nak felel meg, Pietericza közelében ék. 1470-ben és 1389-ben: (Zwyna, Zwynna, Dl. 33623; 33496.) a grabarjai Beriszlók birtokában is fölmerül egy ily nevű falu, mely tán Hrusova és Grabarja táján feküdt.

Tapalo(v)cz. (Tapolovcz.) a) Poss. Thopolouch. Vallis Thapalouchwolgy. (1374: Dl. 33618.) Thapalouch. (1412: Haz. oklt. 357.) Thapaloch, Thapalouch. (1414: gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 24.) Tverdiggel, Zapolyával sat. volt határos. — Tehát a mai Uj-Gradiskától kelet felé eső Godinjak, Tiszovacz, Osztrivrh táján feküdt. — b) loch. (? 1413: Dl. 33868.) Thapolowcz. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Tarno(v)cza. (Tarnócza.) L. Giletincz néven.

Tekity. (Tekics. Tekat.) Villa Thekath. (1422: Dl. 11187.) Thekyg. Thekygh. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1464: Dl. 33883; 1483—4: Dl. 33393. 34138.) Thekyeh. Thekyth. (1481: Dl. 34282; 1482: Dl. 18609; 1498: Dl. 33632. 33397.) Óvárhoz tartozott. — Ma Trestanovczy mellett (Pozsegától ék.) találunk egy kis Tekity nevű helységet.

Terbusnyak. Poss. Therbusnyak. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Csemlin táján feketett s ennek sorsát követte. 1435-ben 8 mardur. telekkel. — Ma Csaglintól ny.-é, Sapno helység fölött találunk egy Terbusnyak nevű hegyet.

Terdity. L. Tverdity alakban.

Tergovistya. Poss. Tergouisthya. (1467: Dl. 33484.) Orjava vár tartozéka gyanánt (Odolyával együtt) csupán ez egyszer említik.

Tergovistye. Poss. Thergowyschye. (1488: Kismart. llt. 43. B. 45.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt csupán ez alkalommal említik.

Tergusa. Terra Jacobi de Tergusa. (1331: Dl. 33578.) Barthol. de Terusa. (1375: Dl. 33977.) A kérdéses (1331.) hely a mai Bzenicza és Koprivnicza vidékén terült el, Pleterniczától dny.

Ternavicza. Thernawycz. (1464: Dl. 33506.) Odolyával határos nemes nevében fordul elő. — Ma Uj-Gradiska mellett foly a Trnava nevű folyó.

Terpenyev. (Terpenyő.) Poss. Therpenew. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 6 mard. telekkel. — A velikei uradalom fenyeálji részéhez tartozott.

Terptusa. L. Treptusa alakban.

Tikvicsincz. Thwkwychyncz. (1469: Dl. 34219; 1489: Dl. 34242; 1493: Dl. 34080.) Thykwichincz. (1481: Dl. 34233.) Az Orbovai rokonságé volt.

Tiszovcz. Poss. Thyzowcz. (1455: Dl. 34077; 1480: Dl. 34227; 1493: Dl. 34080.) Részben az Orbovai rokonságé, részben más nemeseké volt. (L. Tiszovcz kastély a. is.) Ma Tiszovacz, Uj-Gradiskától kel.

Tolcsivölgye. Poss. Tholchiwelgye. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Csemlin és Szapno táján feküdt s előbbinek sorsában osztozott. — 1435-ben 4 mardur. teleket irtak össze benne.

Topolo(v)cz. L. Tapalo(v)cz alakban.

Tordity. L. Tverdity alakban.

Tornyavcz. Tornyau. (1400: Zichy okmt. V. 160. 161.) Az Orbovai rokonságé volt.

Torsolvajovcz. Torsolwayowcz. (Nemesi előnévben. 1445: Dl. 33793.)

Treptusa. Nobiles de Treptusa. (1375: Dl. 33977; 1421: Dl. 34058; 1464: Dl. 33506.) Terptusa. (Nemesi névben és előnévben. 1414: Dl. 10282; 1483: Dl. 33393.) Pridisinczcel határos volt.

Trutl(y)evcz. (Tretlyevcz.) Trethlyewcz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Thrwthlewcz. (1464: Dl. 33883.) Borostyánhoz tartozott.

Tursincz. L. Mihalovcz a.

Tverdity. (Turdity.) Tordych, Therdich, Therdygh, Tverdigh. (1339: Dl. 33588.) Tuerdygh. (1379: Orsz. Lltár. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágráiban.) Tyurdigh. (1367: Dl. 33614.) Twerdyth. (1374: Dl. 33618.) Twerdygh. (1412: Haz. oklt. 357.) Turdych, Twerdygh. (1414: gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 24.) Kétségtelenül az Uj-Gradiskától kd. eső mai Vrbova vidékén feküdt.

Ugrino(v)cz. Wgrinocz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Orjava várához tartozott.

Uj-Borostyán. L. Borostyán a.

Uksincz. Wksynch. (1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Utevk (?). Wthewk. (1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Valinovecz. Valynowcz. (1467: Dl. 33480.) Tomicza m.-város tart. közt csupán ez egyszer említik.

Walnitfalwa. Walnithfalwa. (1422: Dl. 11187.) Orjava vár tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Vapnenicza. Wapnenycha. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Darnovecz (Kis-) kastélyhoz tartozott.

Váralja. Poss. Varallia. (1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) A Csernekieké volt s így talán Csernek-Váralja értendő; bár Csernek nevű várat az ismeretes kútfők nem említenek.

Varba(-falva). L. Verba(-falva) alakban.

Varpacza. L. Rupacza alakban.

Vecskovecz. L. Berczkovecz alakban.

Vegyko(v)cz. (Vetykovcz). Poss. Wegkeuch. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Wegkewcz. (1488: U. o. 43. B. 45.) Velike várához *két ily nevű falu* tartozott. (1435.) Egyik Bokolya-vásárral tőszomszédos volt, a másikban ugyanekkor 6 mard. telket számítottak össze.

Velika-Bristyanna. L. Borostyán a.

Velikémelléke. Welykemellyke. (1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.) A Glesen család előnevében fordul elő s úgy látszik e megyében, a Velike folyó mentén keresendő. (V. ö. 1397: Dl. 34044., a hol kir. ember nevében szintén: Velykemelleke merül föl.)

Veliki-Csesznik (?). L. Csesznek a.

Verba(-falva). Barbasfalua. (1422: Dl. 11187.) Verbafalwa. Werbafalwa. (1422: Dl. 34018; 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Werba. (1446: Forgách cs. llt., 1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33799; 1450: Dl. 33804; 1483: Dl. 33493.) Warba. (1467: Dl. 33480; 1498: Dl. 33397.) Tomicza m.-városhoz tartozott. — Ma Vrba gornya és dolnya, Bród szomszédságában k.

Verbanovecz. Werbanowcz. (1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.) A gotói apátság volt.

Verhoja. Verhoya. (1444: Kismart. llt. 35. C. 44.) Pozsegavárhoz tartozott. — Úgy látszik a Pozsega közelében fekvő két Verhovcezi egyikének felel meg

Verholcsi. Werholchy. (1506: gr. Zay cs. llt. C. 29.) Darnovecz (Kis-) kastélyhoz tartozott.

Verhovcz. Verhowcz. (1444: Kismart. llt. 35. C. 44.) Werhowcz. Wethowcz. (! 1500. 1506: M. Tört. Tár. VI. 23. 25.) Pozsegavárhoz tartozott. — Ma Verhovcezi, Pozsegától dny.

Verhovina. a) Poss. Werbowyna. (1470: Dl. 33623; 1489: Dl. 33496.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt sorolják föl. — Úgy látszik inkább nagyobb birtokcsoportot foglaltak össze e név alatt. Meglehet azonban, hogy a Velikétől ny.-é. fekvő mai Verhovcezi gornye nevű helységet kell értenünk. — b) Poss. Verhouyna. (1408: Dl. 33778.) Hrusovával együtt szerepel. — Meglehet, hogy a

Bródtól ék. (Rusevotól dk.) eső mai Vrhovina (része) értendő, melyet máskor, mint Nevna vár szomszédját vagy tartozékát Valkómegyéhez számítanak.

Verje. Poss. Werlye. (1446: M. Tört. Tár. VI. 28.) Podvers(i)a várához tartozott.

Versancz. Versanch. (1413: Dl. 33868.) A gradistyai kastélyhoz tartozott.

Vianicza. Poss. Wyanicha. (1397: Dl. 34045.) A megye déli vidékén (az Orlyava mentén) feküdt?

Vidonincz. Vidonyncz. (1445: Dl. 33793.) Köznemes nevéből ismeretes.

Vidoseva-verhovina. Poss. Vydosewa werhowyna. (1470: Tört. társ. letét. V. ö. Thaly K. i. m. 331. l.) Ez időben zálogban a Bercsenyieké. — Hihetőleg megfelel a mai Vidovo brdo hegyvidéknek, Brcsinótól nem messze dk. felé. (A Bródtól ék. eső Verhovina hajdan Nevna vár uradalmának egyik kerületi központja volt, inkább *Valkómegyében*.)

Vinkovac. Wynkowacz. (1483: Dl. 33492. 33493.) Tomicza tartozékai közt említi.

Viskovcz. Viskouch, Viskauch. (1400: Zichy okmt. V. 160. 161.) Az Orhovai rokonságé volt.

Vissicze. Poss. Wyssycze. (1487: gr. Zay cs. llt. A. 36.) Darnóczczal együtt mint a grabarjai Beriszlók és Dezsők birtokát említi.

Vohano(v)cz. Poss. Wohanuch. (1324: Gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész. f. 48. n. 23.) Rad(o)vancz vidékén feküdt, a hajdani Pozsega-megye dny. részében.

Vokanovcz (puszta). L. Bakafő helys. a.

Volyant (puszta). Pred. Wolyanth. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) Hat telekkel, épületek nélkül. — Velike táján terült el; ennek tartozéka volt.

Vorsán(y). Filů Dragizlow de Worsan. (1350: Anjouk. okmt. V. 375.) Worsan. 1375—8: Dl. 33977; 1427: Dl. 11893; 1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.) 1367-ben a Pleterniczától (távolabb) ék. felé, a megye határvidékén említenek egy: Worsampathaka nevű vizet. (Dl. 33616.) Úgy látszik e tájon kereshetjük. A Vorsániaknak azonban Pleternicza vidékén is volt birtokuk s viszont a Pleterniczeieknek Vorsán(y)ban.

Vrano(v)cz. (Vranolecz.) Branocz. (1422: Dl. 11187.) Vranolecz. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Wranoucz. (1446 Forgách es. llt., 1450: Dl. 33799; 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609; 1483: Dl. 33493; 1498: Dl. 33397.) Wranoucz. (1448: Dl. 33798.) Wranocz. (1450: Dl. 33804.) Wranacz. (1467: Dl. 33480.) Tomiczához tartozott. — Ma Vranovcezi, Bródtól k.-é.

Vratna. Wrathna. (Nemesi előnévben. 1484: Dl. 34315.) A Pleterniczától kelet felé eső vidéken kereshetjük. (V. ö. 1220. körül: Haz. okmt. VIII. 17. lapon: Uaratna.)

Vreskovcz. (Vrczkovcz.) L. Berczkovcz néven.

Vu(i)csjak. Vlchyak. (1279: Árpádk. új okmt. IX. 261.) Ma Vucsjak, Pozsegától kissé távolabb ny.-é. felé.

Zabragovcz(i). (Zabragavcezi.) Villa Zabragowcz. (1422: Dl. 11187; 1483: Dl. 34315.) Poss. Zabragowcy. Zabragowchy. (1428: Körmendi llt.

Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4., 1464: Dl. 33883; 1481: Dl. 34232.) Zabragawczy. (1482: Dl. 18609.) Hrusovához tartozott.

Zagolyancz. (Zagulyancz. Zaholyancz.) Zagolyancz. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1446: Dl. 13920; 1459: Kismart. lt. 23. A. 4.) Zaholyancz. (1428: Kismart. lt. 43. B. 35.) 1444—1486: Dl. 13805.) Zagulyancz. (1454: Dl. 33387.) Zagwlancz, Zagulyancz. (1454: Dl. 33296.) Orjava várához tartozott. (L. Ivánvölgye a.)

Zagrabacz. Zagrabacz. (1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) Podvers(i)a várához tartozott. (Meglehet, azonos az ugyane tájon 1403—6-ban föltűnő: «Zawarsa, Zawarsia» helységgel.)

Zahomja. Poss. Zahomya. (1470: Dl. 33623; 1489: Dl. 33496.) A velikei Bekefi cs. birtokai közt sorolják föl. — Tán ez alatt is valamely nagyobb birtok-csoportot értettek.

Zahorovcz. Zahorowcz. (1422: Dl. 11187.) Óvár (város) tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Zakore(n)nya. Zokurennia. (1399: Dl. 8488.) Zakorennya. (1455: Dl. 33806.) Zakorenya. (1504: Muz. lt.) Köznemesek nevéből ismerjük. Úgy látszik a mai Zakorennye értendő, Pozsegától nyug.

Zalatnok. L. Szalatnok alakban.

Zapolya. Predium Zopola. (1238: Árpádk. új okmt. XI. 453.) Sacerdos de Zapula (Zihula), sac. *de altera* Zap. (1332—7: Páp. tiz.-l. 268. 315.) Joh. fil. Demetrii de Zapolya. (XIV. század II. fele. Veszpr. kápt. orsz. lt. B. 33.) Magna via versus Zapolya. (1374: Dl. 33618.) Via de Chernuk in Zapolia. (1396: Lajtfal. lt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39.) Eccl. S. Nicolai de Zapolia Quinqueecl. diocesis. (1396: Mon. Vatic. I/IV. 5. l.) Poss. Pakochyna, Pokochyna in Zapolya existens. (1396: Dl. 8141.) Poss. in Polkochyna, Zapolya. (1399: Dl. 8480.) Zapolya. (1412: Haz. oklt. 358., 1445: Dl. 33793; 1455: Dl. 34077; 1464: Dl. 33506.) Sz.-Miklós tiszteletére szentelt egyházzal. — Ma puszta Godinyak mellett nyug. (Uj-Gradiskától kelet felé. — V. ö. a Zapolyai cs. a.)

Zarilcz. L. Zerilcz alakban.

Za(s)zad(a). Zazad. (1411: Gr. Khuen-Héderváry K. lt. Viczay rész. f. 48. n. 23.) Poss. Zazada. (1412: Haz. oklt. 357.) A mai Uj-Gradiskától dél és kelet felé eső helységek (Lyupina, Godinyak sat.) táján feküdt.

Zatna. L. Szatna alakban.

Zatnicz(a). a) Zathnycz. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4.) Zathnycza. (1464: Dl. 33883.) Borostyánhoz tartozott. — b) Zathnycza. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. lt. 23. A. 4., 1467: Dl. 33480; 1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609; 1483: Dl. 18888.) Zathnycha. (1446: gr. Forgách cs. lt.) Tomicza m.-városhoz tartozott. — c) L. Radojencz helys. a.

Zavars(i)a. (Zavressia. Zaversie. Zavorsia.) a) Zauarsya. (1290—1396: Dl. 33515.) Az Orjava legalsó folyása mentén kereshetjük. — b) Zawarsa, Zawarsia. (1403—1406: Dl. 33536.) Podversia-val együtt említik s kétségtől annak vidékén feküdt. (V. ö. Zagrabacz a.) — c) Zauersia. (1440. körül: Dl. 34051.) Poss. Zawersia. (1469: Dl. 34219.) Zauressia. (1489: Dl. 34242.)

Az orbovai Jakus(-fi) családé volt. — *d*) Zawersye. (1483: Dl. 34315.) Hrussova tartozékai közt csak ez egyszer említik. — *e*) Terra Zaworsya. (1302: Dl. 34095.) Kétségtelenül a mai Zavrsje pusztának felel meg, Nurkovacz közelében, Pozsegától ny.-nyd. felé. — *f*) Zauorsya. (1330: Dl. 30621.) Gnojnicza vidékén feküdt.

Zavrai(a)cza. (Zavratye.) Zawrathacza. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.) Zawrathachya. (1464: Dl. 33883.) Zawratheza. Zawrachcza. (1481: Dl. 34232; 1482: Dl. 18609.) Zawrathye. (1483: Dl. 34315.) Hrusovához tartozott.

Zdencz. Zdencz. (1464: Dl. 33506; 1498: Dl. 33632.) Izdencz. (1483: Dl. 33493; 1484: Dl. 18888.) Köznemeseké volt. — Ma Zdencze, Bródtól ény.

Zelna. Zelna. (1380: Fejér, IX. 5. 431., 1403: Dl. 33536; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1446: M. Tört. Tár. VI. 28., 1500: U. o. 23.) Részben a podversai uradalomhoz tartozott, részben pedig a rudinai apátságé volt. (1380.) — Pozsegától nyug., a mai Podvrsko, Snyegavity sat. vidékén feküdt. Tán a mai Szinlije értendő, Podvrsko mellett kd.

Zelna(ta)cz. (Zelnatecz.) Poss. Zelnatacz. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1506: M. Tört. Tár. VI. 25.) Poss. Also Zelnacz, Felsew Zelnathacz. (1446: U. o. 28.) Podvers(i)a várához tartozott. — Tán e helységnak felel meg az ugyane vár tartozékai közt 1500-ban Zelna után felsorolt: «Chernethyscha possessio» is. (M. Tört. Tár. VI. 23.) Ily nevű helységet nemesi nevekben is találunk: Zelnathech. (1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban.) Zelnatacz. (1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.) Meglehet ugyanegy helység részei értendők.

Zemen. Vallis Zemenewelge. (1313: Anjouk. okmt. I. 321.) Terra Zemen. (1315: U. o. 381.) Terra Zemen in Zuynna existens. (1315: U. o. 383.) Mint látjuk: Szvinna vidékén feküdt.

Zerilcz. (Zerelcz. Zervicz.) Zerilch, Zerylch. (1314: Dl. 34296; 1367: Dl. 33616; 1434: Dl. 34062; 1452: Dl. 33944; 1464: Dl. 33883.) Zerelch. (1408: Dl. 33778.) Zerwich. (1433: Muz. lltár.) Zarilcz. (1464: Dl. 33778.) A mai Zarilacz értendő, közel a Longya (hajdan: Lobsa) és Kutjevacska (hajdan: Gotó) folyókhoz. (Pleterniczától ék.) — *V. ö. Herilcz a.*

Zitarovdol. L. Czitarovdol alakban.

Zovincz. Zowyncz. (Nemesi előnévben. 1464: Dl. 33505.) Tán a (régi) megye ny.-d. negyedében feküdt.

Zrebarnagora. (Zrebarnagoricza.) Zrebarnagora. (1464: Dl. 33506.) Zrebarnagoricza. (1495: Tört. társ. letét.) Köznemesek nevében fordul elő. Ugy látszik a kétféle elnevezés egy falut és családot jelöl.

Zrisovcz. L. Czirkvenik(-melléke) a.

Zulkovcz. L. Szulkovecz néven.

Zvalkovcz. L. Hvalko(v)cz néven.

Zverinacz. L. Paka helys. a.

Zvinna. L. Szvinna alakban.

Zvojsin. Poss. Zwoysin. (1435: Kismart. llt. 43. B. 21.) 3 mardur. telekkel. — A velikei uradalom fenyeálji részéhez tartozott.

Összesen: 450 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Adrianovcezi cs. 1432-ben egy (olvashatatlan nevű) helységüket (Krisevan-t?) a czerkveniki Benczefieknek vetették zálogba. (Idéz. Adrianovcz helys. a.)

Ákos (farkashegyi) cs. Akus. (1444: Dl. 33790.)

Alsáni cs. L. Kővár vár a.

Alsólubsiczai cs. L. a Garaiak a.

Anderkofi vagy **Andreko** (orbovai) cs. Andreko. (1480: Dl. 34227.)
Anderkofy. (1489: Dl. 34242; 1494: Dl. 34243.)

Arlyus. (tiszovcezi, dubovcsaczi) cs. Arlews. (1470: Dl. 33887.) Arlyws.
(1480: Dl. 34227.) L. a Garaiak a. is.

Bagolity (zalatnoki) cs. Bagolyth. (1499: Dl. 33632.)

Bán (zdenczi) cs. Ban. (1483: Dl. 34315.)

Bánfi (garai) cs. A Garai cs. ifjabb ága. — L. Darnovcz (Kis-Darnovcz) vár a.

Bebek (pelsőczi) cs. L. Pozsegavárnál.

Bekefi (velikei) cs. 1282-ben jut e család őseinek kezére vétel útján: Golgoa és Petna, utóbbi várral. — 1355-ben, 1356-ban, majd 1360-ban tűnik föl (előttem) e néven, a mikor is Beke fia Miklós Golgoa és Petnya birtokok 1282. évi határlevelét iratja át. Ugyanő 1366-ban bírja Fenyőalj(a) földet is. 1378-ban Velikei Simon fiáé Jánosé: Markushegye falu Bokolya határában és Bankóvcz. 1389-ben Beke és András, a Tamás fiai egy: Petnye várára és Gramacsnik földre vonatkozó 1280. évi oklevelet iratnak át. 1403-ban Tamás (a Bálint fia) kapja Zsigmond királytól a hűtlen Pozsegai István és Podvorsiai György birtokait: Zavarsa, Podvarsa vagy Podvarsia, Kuproncza, Zelna és Jakabvölgye helységekben. (E birtokaikról később nincs semmi emlékezet.) 1421-ben a Beke fiának Miklósnak fia Miklós e megye főispánja. 1434-ben Velikei (Pál fiának, Benedeknek fia) Ivánka és Beke fia János egy részről és Velikei István fia György más részről Petnye vár fele s a hozzá tartozó Petnye, Golgoa helységek és Bercsény részei fölött — hosszabb pörös-ködés után — kiegyeznek. Ugyane rokonságé ekkor Csemlin is. 1435-ben ugyanők (első sorban: Velikei Beke fia Tamás fiának Istvánnak fia György) osztottnak: Velike vár és Velike város, — Nyavalyás, Szabadfalu, (Volyant pusztával), Kis- és Nagy-Rohoncza, Szkerbacz, Banko(v)cz, (Lenkesencz pusztával), Maurcsincz, Poszada, Prihve, Dragoncz, Ozdakovcz, Bokukiaivölgye, Bicsincz helységek, — továbbá Bokolya vagy Bokolya-vásár m.-város és Vegykovcz, Papvölgye, Gerdavölgye, Vegyko(v)cz, Podbucsia (Podbucsje), (Hernyetaivölgye pusztával), Diennya, Czirkvenikmelléke, Hruso(v)cz, Obradvölgye, Benkfalu (Szalatnok pusztával), Asszuvölgye, Pankhegye, Szabadfalu, Kobillyak helységek, — az «alpesi» Fenyőalja nevű birtokcsoport (l. ott), — Hudalja és Szugoncz helységek s a közelükben elterülő Bordamelléke, Malhanhegye és Péterhegye puszták, — Baskvölgye, Nagyfalu helységek és Pervenhelye pusztá, — Csernотаhegye helység, — Csemlin m.-város és a szomszédos Budincz, Blatanecz, Kotlena, Gvedoncz falucskák, — Radojencz, Zatnicza, Terbusnyak, Tolcsivölgye, Dikojencz, Lestachvölgye és Szapno helységek, valamint a szomszédos Dleskovcz, Mihalovcz, Herkenonicza, Tursincz és Duplovcz falucskák fölött. Ez alkalommal az ez uradalmakhoz tartozó magas erdős

hegységeket (Alpes) közösnek hagyták, mivel az utak járhatatlansága és a nagy hó miatt nem mérhették föl azokat. A XV. század közepétől kezdve csaknem végeig a Velikei László fiának Miklósnak leánya Katalin, Tamás bosnyák király öcsésének (Komotin-i) Radivojnak felesége (1470-ben már Szemcei vagy Sencsei Jánosné) tart jogot e birtokok részeihez. S ugyanez időtájt a Várdaiai vagy Kisvárdaiai (a Miklós fiai Szabolcsmegyéből) is, mint a Velikei (vagy Cseglini) György nővérének Borbála asszonynak (Kisvárdai Miklós özvegyének) gyermekei. (1453. 1470. 1488.) 1470-ben a főtebb emlegetett (Beke fia Tamás fiának Istvánnak fia) György, a grabarjai Beriszlókkal, királyi jóváhagyás mellett kölcsönös öröködési szerződésre lépven, a maga részéről: Velike, Bokolya, Fenyő, Cseglén, Petnevár, Golgova, Verhovina, Zahomja, Pozagyan és Kesző nevű birtokait sorolja föl. Ugyanez évben Velikei Miklós fia Miklós, Ivánka fia László, és László fia Miklós is birnak részeket Velike és Petnye várakban és azok tartozékaiban. «Bekefy vagy Chegleny» György birtokait 1483-ban részletesebben következőleg sorolják föl: Velike vár, Alsó- és Felső-Velike, a két Orehovicza, Szerkbczi, Szlobogyane, Oresan, Pribinya helységek; továbbá Petnye vár, Felső- és Alsó-Petnye, a két Gremacsnik, Golgova, (S)zupa, Bercsény, Szuhodol, Tergovistye; Cseglin, Bakolya; Ozdakovcz, Paszgyancz, Lucsincz, Dragavcz, Hernik(s)ovcz, Benkovdol, Vegykovcz, Gerdanovcz, Podluczia, Czirkvenik, Benkefalva, Hruso(v)cz, Sztrezsevcz, Czvikovecz, Kobillyak, Fenyő és Pozsada helységek. (1248: Kismart. llt. 43. A. 1. és 43. B. 21., 1266: Csáky cs. llt. fasc. 2. n. 1. és Haz. okmt. VI. 138., 1275. 1282: Wenzel. Árp. új okmt. IV. 55., XII. 374., 1282. 1306: Kismart. llt. 43. A. 4. és 43. A. 7., 1355: Zichy okmt. II. 628., 1356—70: Dl. 33606; 1360: Kismart. llt. 43. A. 4., 1366: U. o. 43. B. 26., 1370: Dl. 33731; 1378: Kismart. llt. 43. B. 30., 1389: U. o. 43. A. 17., 1403: Dl. 33536; 1421: Dl. 14058; 1434: Kismart. llt. 43. B. 34., 1435: U. o. 43. B. 21., 1449: Körmendi llt. Misc. Németujv. fasc. 104. n. 135., 1450 körül: Dl. 34025; 1453: Kismart. llt. 43. B. 37., 1470: U. o. 43. B. 21., 43. B. 38., 43. A. 4., és Dl. 33485. 33623; 1472: Kismart. llt. 43. B. 42., 1483: Dl. 33393; 1488: Kismart. llt. 43. B. 45., 1489: Dl. 33496. — L. a Jakus (orbovai) cs. a. is.)

Bekusevci cs. Pozsega- vagy Valkó megyéből. (L. Bekusevcz helys. a.)

Bélai apátság. Körösmegyéből. — Ugy látszik az Orlyava folyó forrásvidékén voltak birtokai, melyekre 1494-ben 90 forintnyi adót róttak ki.

Bélai (bercsini) cs. Belay. (1470: Thaly K. i. m. 331. l.)

Benczei (**Bencsity**, **Bencsik**, czirkveniki, szkrabutnoki) cs. Fil. Bencze. (1432. 1439. 1475: Boronkay cs. llt.) Benchik dictus. (1459: U. o.) Benchyk d. (1488: Dl. 19429.) Benchygh. (1491: Dl. 19713.) Benczych, Benczygh. (1491: Dl. 34121.) Benchych. (1495: Engel, i. m. 143. l.) 1439-ben kapja Albert (mint a ki kandinczi Kanda Tamás leányától származott): Kandincz másképp Pribinye-melléke részeit, mely eddig is e két családé volt, — 1475-ben pedig Albert fiai: János és György: Krisevant(?) és Czerkvenik részeit, — kir. új adományul. 1495-ben 12 frtnyi adót róttak ki e megyei birtokaira. (L. az Adrianovczi cs. a. is.)

Bercsén(y)i (**Bercsinyi**) cs. 1470-ben (Miklósnak) Vidoseva Verhovina helységben zálogos, s a gotói apátságtól: Laka és Petricsevcz helységekben

némely majorsági részei voltak. (L. Bercsény vagy Bercsin helys. és Krivasz puszta a.)

Berecsincki cs. Az előbbivel ugyanegynek látszik. — L. Bercsén(y) helys. a.

B(e)riszló(-fi, grabarjai, szent-lászlói) cs. A Borics bán nemzetségéből, melynek egyik származéka pl. az 1272-ben élt (Beryzlaus-fi) Beryzlaus. Már ekkor e nemzetsége a Muruzna (ma Merszunya) vize és a Száva folyó közti vidék, a mai Bród táján. 1422-ben ugyane tájon mint: grabarjai nemesek, a Borics bán ivadékai (nobiles de Grabarya, nepotes condam Borych bani) birják — egy IV. Béla korából való határjáró-levél szerint — Jalsavik (Jalsavicza) falut. A XV. század közepéig élt Benedek még Grabarjai-nak nevezi magát, fiai és unokái közül némelyek szintén megtartották a *Grabarjai* nevet, mások azonban a (grabarjai vagy sz.-lászlói) *Beriszló* (Berizlo, Beryzlo, Brizlo, Byryzlo), mások pedig a (bródi vagy grabarjai) *Dezső* (Desew, Desev) *Borics* (Borych) és *Török* (Therek) nevet vették föl. — E nemzetség, főleg a Beriszló család a 60-as évek óta több uradalmat megszerzett a régi nevű Treutel-újabbán lévő Cseh- (l. e családnál) és Florenczi-féle birtokokból. (Tomicza, Óvár, Borostyán, Csesznek, Hrussova.) Bizonyára ezekhez számíthatók 1464-ben a következő rendben felsorolt *zálogos* birtokok is, ú. m. (Óvár, Tekics), Veliki-Csesznik (? Csesznek ?), Susn(y)evczi, Czitarovdol (az 1428-ban Borostyánhoz számított: Dool ?), Priplatye, (Alsó-Sztinincz, Trutlyevcz, Zatnicza, Szlobotnicza), Klostar, Velika-Bristyanna (Borostyán ?), Bratojevovszelo, (Ravan, Zavratacza, Cszaszlavitydol, Bratyevitydol, Ribnyaczi, Zabragovczi), Podvorczi (és Hrusova). — Magának a Beriszló családnak tulajdon-birtokai 1470-ben és 1489-ben, a velikei Bekefi Györggyel kötött örököségi szerződés alkalmával: Bród, Dobocsacz, Kobas (Kopas), Ozoniczki, Mozucski (Mozoiicski), Dobor (Dobar), Darno(v)cz, Komoricza, Szvin(n)a, Paka, Szalatnok, Dobovik és L(y)ubigusti (Lyubigoski). — Bródot már 1450-ben említi birtokukban; Kamariczát (részeit) pedig 1483-ban is. 1487-ben (s előbb) Darnócson kívül Vissiczén is földesurak. — Grabarja alatt a Bródtól nem messze északra eső mai Grabarje, Sz.-László alatt a valkómegyei Sz.-László értendő. (1455. 1464.) — 1494-ben a Ferencz és János e megyebeli birtokaira («ultra sallarium eorum») 488 frt adót vetettek ki. (1272: Dl. 15533. és Árpádk. új. okmt. XII. 61., 1387: Dl. 7323; 1422: Dl. 34018; 1444: Dl. 33790; 1450: Dl. 14437; 1455: Dl. 33806; 1464: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 37., Dl. 15982. és 33883; 1470: Dl. 33623; 1474: Muz. llt. (két okl.), 1482: Dl. 18609; 1483: Dl. 33384. 34137. 34315. 33819. 18793. 18855. 18888. 33393. 33493; 1484: Dl. 32878; 1487: gr. Zay cs. llt. A. 36., 1489: Dl. 19484; 1489: Dl. 33496; 1498: Dl. 33632. — V. ö. 1494: Engel, i. h. 37. I. és I. Óvár, Tomicza és Bród vár, valamint a velikei Bekefi, grabarjai Dezső, Borics és Török cs. a. is.)

Berkovity (zovinczi) cs. Berkowygh. (1464: Dl. 33505.)

Berosevcki (Berosenczi) cs. L. Berosevcz helységről.

Bertyaniczai cs. 1464: Dl. 33506.

Boboj(e)lity (kozarai) cs. Boboylych. Boboyelych. — L. a Garaiak a. (Kozara mely megyében? — nem tudom. 1495-ben: *Boborelych de Corbavia* néven fordul elő e család, mint Dubovcsacz birtokosa. Tört. társ. letét.)

Borics (grabarjai, szent-lászlói) cs. Több ily nevű kir. embert ismerünk 1470-ből. (Kismart. llt. 43. R. 38.) Rokon a gr. Beriszlókkal, Török-ökkel és Dezső-kkel.

Bresztov(i)cz cs. 1421: Dl. 34058; 1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.

Breznicez (Brezniczai) cs. (1375: Dl. 33977; 1397: Dl. 34044; 1421: Dl. 34058; 1445: Dl. 33793; 1466: Dl. 34216; 1483: Dl. 34137. — L. a Garaiak a. is.)

Buklevczy cs. 1464: Dl. 33883.

Csavlakovity vagy **Csavrág** (lukácsi) cs. Chawrag. (1489: Dl. 33496.) Chawlakowyth. (1499: Dl. 33632.)

Cseglini (Csegleni) cs. 1444: Dl. 33790. — Másként Velikei vagy *Bekefi* (velikei). — L. utóbbi néven.

Cseh (lévai) cs. A század közepe óta olykor: *Vajdafi* nevet is visel. (Péter, volt erdélyi vajda után.) 1422-ben az elhunyt nevnei *Treutul* Miklós leányai: *Katalin* (a lévai Cseh Péter felesége) és *Borbála* (leány), a nevezett *Cseh Péternek* adják át atyjok után maradt összes birtokaikat, ezek közt (a pozsegamegyei) *Tomiczát* (a valkómegyei Nevna vár tartozékát) 11 faluból álló kerületével (districtus) együtt, *Orjava* várát a hasonló nevű várossal s 13 faluból álló kerületével, *Cseszneket* 4 faluval, *Borostyánt* 8 faluval, *Hrusovát* 5 faluval és *Óvárt* 2 faluval. Ugyanez időben a Bród vidéki Hitvanovcz helységet is a Katalin asszony kezén találjuk. 1427-ben és 1428-ban aztán lévai Cseh Péter egyebek közt emez összes birtokokra is új-adományt eszközölt ki Zsigmond királytól. Ez alkalommal *Terbus* kastély is fölmerül, mint a Hvalko(l)cz, Migalo(v)cz és Koczanolcz helységekből álló uradalom feje. (E helységeket máskor a borostyáni, később pedig leginkább a tomiczai birtok-csoporthoz számították.) 1432-ben azonban *Cseh Péter* és fia *László* megfogadták, hogy ha Katalin asszonynak vagy Borbálának utódai születnének, emez összes birtokokat ismét visszaadják nekik, nehogy utódaik birtoktalanul nemtelen állapotra jussanak. Ez alkalommal főleg Borbálára voltak tekintettel, a ki még férjhez mehetett. 1440-ben pedig új egyezséget kötnek, mely szerint Cseh László, anyjának (a Cseh Péter özvegyének) és anyja testvérének Borbálának (ki most már a János kalocsai érsek testvérének az olasz «*Mikolo*»-nak jegyese), a régi Treutel-féle birtokokból életük tartamára (egyéb birtokok közt) a pozsegamegyei Óvár várost s Hrusova, Borostyán és Csesznek helységeket átengedé. Cseh László már 1444-ben elzalogosítja Orjava vár némely tartozékait (Odolyát, Ivánvölgyét és Zaholyanczot) a Pakosiaknak (kik ezeket 1463-ban, sőt még 1486-ban is birták); majd magát Orjava várát is (ugyan-csak 1444-ben) Peterdi Főrisnak és mostoha fiainak a Hetényieknek vagy Hetesieknek (kik 1446-ban is birták); 1445-ben Tomiczát tartozékaival együtt Podbacsiai (Pudbacsiai) Bálintnak; Orjava várát és Tomicza városát 1447-ben és 1448-ban a Tomiczai (Gara városi polgári) családnak; majd 1450-ben mindkét uradalmat a Kórógyiaknak. De midőn 1454 körül Orjava várát, Tomicza várost Kaczanovcz és Hrusticza helységekkal együtt örökre el akará idegeníteni a *Kórógyiaknak*, a Florenczi Nikolo (és nevnei Treutel Borbála) fia: *Treutel Miklós*, valamint az özvegy Katalin asszony is, ez ellen ünnepélyes

óvást emeltek. Az eladást azonban nem akadályozhatták meg s az 1454-ben valósággal megtörtént. Így jutott Orjava vára Tomicza várossal s Hrusticza, Koczanovcz, Hvalkocz és Migalocz helységekkel együtt a Kórógyi János bán és családja birtokába, a valkómezei Nevna várral együtt 10,000 forintban, mely összeget Kórógyi János lévai Cseh Lászlóért, bizonyos Gaboryási Tamás javára a mácsói bán által hozott föben járó ítélet váltságá fejében fizetett ki. Azonban a Kórógyiak már a következő 1455. évben meg akartak válni e birtokoktól s mindenfelé fölhívták a szomszédosokat és határosokat a zálogul avagy örökösen leendő megvételre. — E közben ez uradalmakhoz régi birtokosaik is állandóan jogot tartottak. 1456-ban a lévai Cseh Péter özvegye: Katalin asszony és Florenczi (Treutel) Miklós (a Borbála fia): az Orjava várban Tomicza, Branovcz (?), Óvár, Borostyán, Csesznek és Hrusova városokban, helységekben és tartozékaikban birt jogukat magtalan haláluk esetére szekcsői Herczeg Pálra ruházták át, mint a ki leányát a nevezett Florenczi Miklóshoz adta nőül. 1459-ben pedig, mikor a nádor: guti Ország Mihály és lévai Cseh László egymással kölcsönös örököségi szerződésre lépnek, utóbbi szerződő Hrusova, Borostyán és Csesznek helységekhez és Óvár városhoz mint olyan birtokokhoz tart jogot, a melyek törvénytelenül (illegitime) vannak a Katalin asszony kezén (ki, mint most kiderül, lévai Cseh Lászlónak csupán *mostohája* volt); Orjava várhoz, Odolyához, Tomiczához és a három Rosniczához pedig, mint a melyeket csupán zálogképen birnak a Kórógyiak, s a melyeket a Cseh László más birtokaival egyetemben, közös költségen fognak majd kiváltani. 1464-ben, hogy Florenczi (Treutel) Miklós meghalt, *hátrahagyott birtokait*: Óvárt, kastélylyal, Borostyánt, Cseszneket és Hrusoviczát szekcsői *Herczeg Pál*, *Parlagi* Györggyel és *Kállai* Pállal együtt kérte föl a királytól, a mi ellen lévai Cseh László nem is késétt óvást emelni, önmagát tartván Miklós után egyedüli jogos örökösnek. Azonban a király mégis oda adományozta e birtokokat (az említetteken és a valkómezei Nevnán kívül: Orjava várát, Odolyát, Tomiczát és Koczanovczot is), felében Herczeg Pálnak, másik felében Parlaginak és Kállainak. Az igatáskor az új adományosok természetesen az ellenmondók egész sorával álltak szemben s lévai Cseh László 1465-ben külön is szükségesnek tartá óvást emelni a birtokba vétel ellen. — E közben Orjava vár és Tomicza város valóságos birtokosai a Kórógyiak, kik 1463-ban és 1464-ben e vár egyik tartozéka: Odolya és területe fölött viszálykodnak a Pakosiakkal (mint zálog-birtokosokkal); 1467-ben pedig Orjava várát és városát, Tergovistya és Odolya helységekkel — mint tartozékokkal — együtt, valamint Tomicza várost is, tartozékaival, *Rozgonyi* János kir. tárnokmesternek és Rajnáldnak adták el. — Óvár és Tekity, valamint Trutlyevcz, Zatnicz, Szlobotnicza, Ravan, Zavratacza, Csaszlavitydol, Bratyevitydol, Ribnyaczi, Zabragovczy és Hrusova helységek, (tehát Borostyán és Hrusova tartozékai, a Florenczi Miklós- és szekcsői Herczeg-féle birtokok) pedig még 1464. előtt a szomszédos grabarjai *Beriszlók* kezére jutottak zálogul. E család birtokai közt sorolják föl 1470-ben: Tomiczát, Borostyánt, Óvárt és Hrusovát, melyek — miként láttuk — megannyi uradalom fejei gyanánt tekinthetők; valamint 1481-ben és 1482-ben is (ez alkalommal Cseszneket külön, szintén), a mikor lévai *Cseh János*, a László fia, e birtokok

elfoglalásától és hasznok élvezésétől grabarjai Beriszló Jánost és rokonait eltiltotta s őket egy 1450-ben (!) elődeik által elkövetett hatalmaskodásért is kereset alá vonta. Azonban a Beriszlók, irataikra hivatkozva, könnyű szerrel megmaradhattak ez uradalmak birtokában, s 1483-ban Tomicza és tartozékai, továbbá: Migalovecz, Hvalkovecz, Koczanovecz és Szalatnok birtokába (mint a melyeket *még Kőrögyi János fiától Gáspártól vettek zálogba*), s Óvár és Tekics birtokába (melyet *még Florenczi Miklós zálogostított el nekik*), újra beigtattatták magokat s ez alkalommal a *szekcsői Herceg Pál* fiainak (Bernátnak és Lászlónak) e birtokokban rejlő *jogát* is megváltották. 1489-ben és 1498-ban mikor a Beriszlók birtokait újra felsorolják, azok közt a tomiczai, borostyáni, óvári és hrussovai uradalmakat is említik; bár egy 1495-ben tartott vizsgálat szerint Tomiczát még Kinizsi Pál Rozgonyi Klárának (az Egervári László nejének) ítélte oda. (1422: Dl. 11187. és 34018., 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4., 1432: Dl. 33384; 1440: Dl. 13565; 1442: Kismart. llt. 43. B. 25., 1444: Dl. 33790. és 13805., Forgách cs. lltára, 1445: Dl. 33689; 1446: Forgách cs. llt. (2 oklevél) és Dl. 13920; 1447: Dl. 14076; 1448: Dl. 33798; 1450: Dl. 33799., 33804., 14437; 1453: Münchener áll. llt. Ung. Doc. VII. 34., 1454: Dl. 33388., 33390., 33296. 33387. 14822; 1454. körül: Dl. 34206; 1455: Dl. 33806; 1456: Dl. 15025; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1463: Dl. 15893. 33505; 1464: Dl. 15982. 16001; 1464: Dl. 33506. 15944; 1464: Dl. 33883; 1465: Dl. 16235; 1467: Dl. 16541. 33480. 33484; 1470: Dl. 33623; 1481: Dl. 34232. 34233; 1482: Dl. 18609; 1483—6: Dl. 18793. és 33819. 34314. 34315. 33492. 33493. 34138. 34317. 18855. 18888. 33393; 1484: Dl. 32878; 1486: Kismart. llt. 43. B. 44., 1489: Dl. 33496; 1495: Dl. 34247; 1498: Dl. 33632. 33397. — L. Kővár vár és a kis-pakai Szabó cs. a. is.)

Cserneki (Csernőki) cs. Eleintén ugyanegy, később rokon a Dezsőfi (Deziszló, cserneki) családdal. — 1396-ban (nobiles de Chernuk): Csernők- (és Alsó-Csernők), Tarnócza (értsd: Giletincz), Pro(v)csa, Pro(v)csicza, Ocsity, Harojatelke, a két Kukavicza, Druganhegye, Lipin(y)e, Váralja és Jalsovicza helységekben földesurak. Pál 1447-ben a megye országgyűlési követe. (1380: Fejér, IX. 5. 431., 1381: Dl. 6840; 1396: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 2. n. 39., 1400: Dl. 33721; 1403: Dl. 33536; 1408: Dl. 33778; 1418: Dl. 10653; 1445: Dl. 33793; 1447: Dl. 14115; 1451: Dl. 34070; 1455: Dl. 14911; 1463—4: Dl. 33505. 33506. — V. ö. Rudina helys. és a cserneki Török cs. a.)

Csupor (monoszlai) cs. L. Orlyava várnál és Tomicza városnál.

Czerkveniki (Czirkveniki) cs. L. Czirkvenik(-melléke) helys. a.

Czerkvenikmelléki cs. L. Czerkvenik(-melléke) helys. a. végül.

Czerlevicsinczi cs. 1504: Muz. llt.

Cz(e)vetity (gnojniczai) cs. Chewetasy. (! 1484: Dl. 34315.) Chwetygh. (1499: Dl. 33632.)

Czibak (palotai) cs. L. Czibakovecz helys. és a Garai cs. a.

Czilgány (vorsáni) cs. L. a Garai cs. a.

Daczian. (daczianoveczi) cs. Dachyan. — Másként: Daczianoveczi cs. (1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506; 1483: Dl. 34137.)

Deák (kis-pakai) cs. Deak. (1499 : Dl. 33632.)

Deák (lukácsi) cs. Deak. (1499 : Dl. 33632.)

Dedinarekai cs. 1454 : Dl. 33390 ; 1471 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 14., 1483 ; Dl. 34315 ; 1489 : Dl. 19484. — L. a Szupkoveczy cs. a. is.

Dezső (bródi, grabarjai, sz.-lászlói) cs. Miklós 1474-ben a megye egyik alispánja. (Az Ernuszt Jánosé. — Muz. lltár. L. különben a grabarjai Beriszló cs. s Tomicza és Bród erősség a.)

Dezsőfi (**Dezizsló**, cserneki) cs. Dezyslou fil. Nicolai de Ch. (1372 : Dl. 6031.) Georg. fil. Dezizlow de Ch. (1407 : Dl. 33777 ; 1418 : Dl. 10653.) Lad. et Nic. Dezyzlay de Ch. (1413—16 : Dl. 10046.) Nic. et Andr. Dezyzlay de C. (1421 : Dl. 34058.) Joh. Dezyzlo de Cz. (1464 : Dl. 33506.) Steph. Desewffy de Cz. (1488 : Dl. 19429.) — V. ö. a Cserneki cs. és Rudina helys. a.

Diakfi (treptasai) cs. Dyakfy. (1484 : Dl. 33393.)

Dobrogost(ya)i cs. L. Dobrogost(ya) helys. idéz.

Dolyáni cs. Idéz. l. Dolyán b) helys. a.

Dormanovczy cs. 1403 : Dl. 33536 ; 1412 : Haz. oklt. 358 ; 1445 : Dl. 33793.

Dresneki vagy **Dre(v)zniki** cs. 1444 : Dl. 33790 ; 1455 : Dl. 33806 ; 1464 : Dl. 33506.

Egyudovczy (**Egyedovczy**, **Egyedtelki**) cs. 1464 : Dl. 33883 ; 1483—6 : Dl. 33819. 18793 ; 1483 : Dl. 33393. 34315 ; 1484 : Dl. 18888.

Erdőszádi cs. L. Erdőszád helys. a. Valkómegyében.

Farkas (farkashegyi) cs. Másként : *Farkashegyi*. (1454 : Dl. 33390 ; 1455 : Dl. 33806 ; 1464 : Dl. 33506 ; 1470 : Kismart. llt. 43. B. 38. és Tört. társ. letét ; 1489 : Dl. 34242.)

Farkashidai cs. 1470 : Kismart. llt. 43. B. 38.

Fejér (cserneki) cs. Feyer. (1464 : Dl. 33506.)

Fekete (zapolyai) cs. Feketeu. (1412 : Haz. oklt. 3580.) Fekethew. (1444 : Dl. 33790.)

Felsőszitnikli cs. 1489 : Dl. 33496.

Ferkl(y)evczy cs. L. Ferkl(y)evcz helys. idéz.

Ficza (zarilezi) cs. Ficza. (1464 : Dl. 33883.)

Florenczi Miklós. L. a lévőai Cseh cs. a.

Gajaljal cs. Másként : Monyorósi, a valkómegyei Monyorósról elnevezve. — 1411-ben országbírói ítélet szerint kapja, a Rad(o)vanczi és Za(s)zad(a)i családokkal együtt, rokonuknak, a magbanszakadt Neganov(c)zi Gellértnek Neganov(c)z és Draga helységeiben birt részeit ; 1412-ben (és 1414-ben) pedig kir. új adományul ugyanezekkel együtt : Gajalja, Radovancz, Za(s)zada, Kraliczin-láz, Osztroverh, Demitrovcz, Potocsan (Potoczán), Neganovcz, Draga, Tverdity, Dezizlovcz, Dobrozel, Rusindal, Tapalo(v)cz, Horváti és Poreczja helységeket s a másik Gajalja részeit. A XIV. században inkább Rado(v)anczi néven szerepelnek, s mint ilyenek bírák pl. 1324-ben : Draga, Gadilopatoka, Horváti, Radvancz, Vohano(v)cz, Hvalintelke és Neganovcz helységeket. (1324. 1411. 1414 : gr. Khuen-Héderváry K. llt. Viczay rész, f. 48. n. 23. és 24., 1412 : U. o. Utóbbi okl. kiadva : Haz. oklt. 357. — V. ö. Radovanczi cs. és Dimitrolcz város a. is.)

Gaji cs. 1375 : Dl. 33977 ; 1413 : Dl. 10108.

Gapilítý (zrebarnagorai) cs. Gapylygh. (1464: Dl. 33506.)

Garai cs. A Dorozsma (Druzsma) nemből. — 1310-ben kapja (István bán fia Pál) Darno(v)czot; 1356-ban pedig Orbo(v)át várral és Dobo(v)czot. 1381-ben a Pósamezeiektől megvásárolják Pósamezöt. 1382-ben új-adományul nyerik Alsó- és Felső-Orbovát, a várral együtt; 1387-ben majd 1395-ben mint a (hűtlen) Horvátiak birtokát Rohovczot (Roholczot) vagy Oriho(v)czot (Orehovczot), s ezenkívül Dobo(v)cz és Garanpataka kir. birtokokat is, majd 1401-ben új-adományként megint: Gradpataka, Orboa és Dobo(v)cz helységeket. 1407-ben birják Lobsicza részeit; 1408-ban Gerenczét tartozékaival (1471-ben is), Orbova várát és területét, Dobo(v)cz tartományt, Pósamezejét és Derskoncz új várát. (Másként: Ujvár.) 1413-ban (és 1416-ban) kapják Zsigmond királytól — a nő ág részére is — a magbanszakadt Partasovezi (Dezsőfi) Bertalan birtokait: Partasovez, Lukács, Petrincz, Batnyák, Kaintelke, Alsófalu, Balacza, Passzada, Koprivna, Gotó-Sz.-György és Kővár helységeket, fémhányakkal, várnak való helyekkel, melyeken tetszés szerint erősséget is emelhetnek. Ugyanekkor megszerzik Lázi-Szent-Mihályt; a következő (1414.) évben pedig (az Orlyaviczai családtól): Orlyavicza és Szelcza részeit; majd 1415-ben zálogban a csévi Sáfároktól Kaproncza felét (másik fele az Orbovaiaknál volt zálogban) s még ugyanez évben ugyane családtól: Kamariczát, Felsőfalut és Bzeniczát is. 1418-ban a (biharmegyei) palotai Czibakoktól és Sztáriaktól Czibakovezot vásárolják meg; 1423-ban pedig Alsó-Lubsiczát, az Alsó-lubsiczaiak birtokát, (melyet előbb nevnei Treutel Jánosnak adott volt a király) Zsigmond királytól. 1427-ben a néhai Partasovezi (Dezső-fi) Bertalan özvegyétől és leányaitól: Petrincz, Batnyák és Blaczca helységeknek nálok maradt részeit is megveszik. Ugyanez évben a Vorsán(y)i és vorsán(y)i Czigány (Cygan) rokon családoktól: Breznice, Galovcz és Resetarovez részeit kapják, cserében Vorsán(y) részeiért. 1428-ban néhai Ilovai János fiától: Romanvölgyi Gergelytől Egyedtelke részeit vásárolják meg. 1432-ben Ujvár várhelyen, Orbova, Dobovcz, Partasovez, Balacza, Egyedtelke, Sz.-Miklós és Czibakovez helységeken osztottnak. 1434-ben a Brezniceiektől cserében kapják Breznice és Pridisincz részeit, Batnyák részeiért. 1443-ban Darnócz várát (és Sz.-Miklóst) találjuk kezükön, s ugyanez idő tájt Darnócz helységet is. 1452-ben a Zerilczeiektől Csenko és Hmelincz helységeket szerzik meg; 1453-ban pedig új-adományul kapják Lobsiczát (részeit), mint a magbanszakadt Lobsiczaiak birtokát. 1470-ben a dubovcsaczi Arlyus és szobinyei Heldity családoktól Dubovcsacson részeket vásárolnak; a hol aztán, valamint a szomszédos Dubraviczán, 1491-ben a (Garai) Jób özvegye Fruzsina asszony a kozarai Boboj(e)lity testvéreknek több részbirtokot eladott. — Végül megemlíthetjük, hogy 1460-ban néhai Garai László özvegyéé volt a gotói cziszterczita apátság patronatus-joga is; s hogy 1477—8-ban: Pósamezö, Dobovcz és B(i)zenicze nevű birtokaikból adták ki a leány-negyedet a Szécsieknek. (1310: Anjouk. okmt. I. 197., 1350—6: Dl. 33740; 1381: Dl. 6840. 33523. 33524; 1382: Dl. 33726; 1387—8: Dl. 7309. 7323; 1395: Dl. 8098. 8050; 1401: Dl. 8625; 1407: Dl. 33777; 1408: Fejér, X. 4. 660. és 673., 1413: Dl. 10046; 1414: Dl. 33541; 1415: Dl. 33543., 33544; 1418: Dl. 10653; 1423—4: Dl. 11343; 1427: Dl. 33560. 11893; 1428: Dl. 12004; 1432: Haz. okmt. VII. 452—4., 1434: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1522. n. 7. Zágráb-

ban, 1435: gr. Zay cs. llt. D. 38., 1443: Dl. 13748; 1450 körül: Dl. 34025; 1452: Dl. 33944; 1453: Dl. 33945; 1460: Dl. 15451; 1470: Dl. 33887; 1471: Dl. 17199; 1491: Dl. 34121. — L. Podversa várnál is.)

Garázda (sztininczi) cs. Garazda. (1436: Dl. 33474.)

Gerendai cs. (1408: Dl. 33778; 1464: Dl. 33506; 1484: Dl. 18888.)

Gilétfi (**Gelét**, sztupnoki, roholczi) cs. Fil. Geleth. (1381: Orsz. Llt. N. R. A. fasc. 1511. n. 16. Zágrábban.) Geleth. (1455: Dl. 33806.) Gylethfy. (1483: Dl. 34315. — V. ö. 1290—1396: Dl. 33515.) Másként: Sztupnoki. (L. e néven is.) A XIV. század közepén: Mezőlakon és Dragcsacson (Dragcsevzen) is birtokos.

Gilétfi (giletinczi, vagy tarnoveczai) cs. Másként: Giletinczi. (1445: Dl. 33793; 1488: Dl. 19429.)

Gleson (velikemelléki) cs. Gleson. — Miklósnak 1498-ban Petrinczen vannak zálogos részei. Úgy látszik: e megyéből való család. (Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29.)

Gleson (vratnai) cs. Gleson. (1484: Dl. 34315.)

Gnojniczai cs. (1464: Dl. 33506.)

Gotói apátság. 1466-ban: Bokodinovcz, 1470-ben: Laka és Petricsevcz, 1478-ban Gotó és Lakusia, 1498-ban: Verbanovcz helységeken földesur. (1250: Dl. 33707; 1466: Dl. 34216; 1470: Thaly K. gr. Bercsényi cs. I. 331., 1478: Dl. 34222; 1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29. — V. ö. a gotói kastély a.)

Grabarjai cs. L. Beriszló (grabarjai) néven.

Gradaczi cs. L. Gradacz falu a.

Gradpataki cs. 1413: Dl. 10108; 1445: Dl. 33793. — L. a Zdenczi cs. a. is.

Graniczai (**Graniczei**, **Gerenczei**) cs. (1329: Dl. 33577; 1367: Dl. 33616; 1407: Dl. 34296.)

Györkvölgyi cs. 1424-ben a Lobsiczaiaktól: Leszkóvicza és Lobsicza részeibe igtatják őket. (1407: Dl. 33777; 1424: Dl. 33516; 1489: Dl. 33496; 1491: Dl. 19713.)

Gyurkovity (nagyvölgyi) cs. Gywrkowych. (1495: Törtl. társ. letét.)

Habordanacz (zalatnoki) cs. L. Hoberdanovcz néven.

Harilaczi cs. 1498: Dl. 33632.

Hédervári cs. A Tamásiak után birták Pozsega várát és városát, valamint Podvers(i)a várát is, tartozékaikkal együtt. (L. ott.)

Heldity (szobinyei) cs. Heldigh. (1470: Dl. 33887. — L. a Garaiai a.)

Herczeg (szécsi, felső-lindvai) cs. L. a Szécsi cs. a.

Herczeg (szekesői) cs. L. a lévai Cseh cs. (Orjava vár és Tomicza város) a.

Herczeg (pribinyei) cs. Herczeg. (1489: Dl. 33496.) Herczegh. (1491: Dl. 34121.)

Herilczi (**Harilaczi**) cs. L. Herilcz helys. és a Zerilczi cs. a.

Hernye(v)csevci cs. (1455: Dl. 33806; 1464: Dl. 33506.)

Hetényi (Hctesi) cs. L. a lévai Cseh cs. a.

Hoberdanovcz (**Hoberdanacz**, zalatnoki) cs. Hoberdanowcz. Habordanacz. — A Bródtól é. eső mai Szlatinik értendő. (1483: Dl. 34315; 1484: Dl. 18888; 1498: Dl. 33632. — 1528-ban: Joh. Hoberdanacz de Zalatnók. Br. Révay cs. llt. Div. fam. V. 20.)

Horvát (faskashegyi) cs. Horwath. (1455 : D. 33806.)

Horvát (hlapsityi, hlapcsityi) cs. Másként Kishorvát. — A Garaiakkal (Bánfiakkal) osztályos. (V. ö. Valkó megyében.)

Horvát (litvai) cs. L. Kővár várnál.

Horvatíni (**Horvát**, pridisinczi) cs. L. a Pridisinczi cs. a.

Hugrinócz cs. L. Ugronfi néven.

Hrusovai cs. 1408-ban Hrusova és Verhovina részeit igénylik, tán zálog czímen. (1408: DL. 33778; 1462: DL. 15726; 1464: DL. 33506.)

Ilovai cs. L. a Garaiak a.

Izdenczi cs. L. Zdencki alakban.

Jakovlecz cs. L. Jakovlecz helys. a.

Jakus(-fi, Jakab-fi, orbovai) cs. Másként: Orbovai. — 1367-ben Orbovai Bekös (Bekus) fia Gergely birja: Demencz, Orbova és Tverdity helységeket. 1372-ben Lőkös fia László Orbován földesur. 1374-ben ugyanő és rokonai (Petres-fia Demeter-fi Tamás) az Orbova (Orbona) melletti Roholezot és Topolo(v)czot kapják cserében (Orbova, Dimincz és Tverdity részeiért) a Velikeiektől vagyis velikei Bekefiéktől. 1397-ben Orbovai Jakab (a *Lőkös fia*) lép föl. 1414-ben a Lőkös származékai ismét szerepelnek a többi Orbovaiak mellett; 1434-ben és 1435-ben pedig a (Lőkös-fi) *Jakab* fiai, mint a kiket (leány-ágon a Sztrazsemlyei — 1480-ban is — Radovanczi és Orlyavai családdal közösen) illet Orjavicza és Szelcze birtoka. 1454-ben *Jakus* (azaz Jakab) *fia* László a Kapaliczaiaktól Felső-Szvinna 10 évre zálogba veszi. Ugyanő 1466-ban is szerepel. Családjáé 1469-ben: Zaversia, Bokovalcz, Grabarja, Oresan, Mindszent, Tikvicsincz, Felső-Szvinna, Kapalicza, Malino, Cziglenik és Pridisincz. 1481-ben a néhai Orbovai *Lőkös* (bizonyára utódai értendő) birtokait az orbovai Jakus (László fia) Miklós ellenmondása mellett igatják a Sztrazsemlyei-ek részére: Orbova, Grabarja, Tikvicsincz, Szvinna, Cziglenik, Malino és Láz helységeken. 1489-ben az orbovai Jakus család birtoka — mind fi- mind leány-ágon — Orbova, Zavresia, Bokovalcz, Grabarja, Oressan, Mindszent, Tikvicsincz, Felső-Szvinna, Alsó- és Felső-Pridisincz, Czeglenik és Malin(o); 1493-ban ezenkívül: Tiszovcz (része) is. Ugyanekkor szomszédosok gyanánt más: Orbovaiak is szerepelnek. (1367: DL. 33614; 1372: DL. 33757; 1374—1420: DL. 33618; 1397: DL. 34043. és 34045; 1400: DL. 8596; 1414: DL. 10282; 1434: DL. 34062; 1435—47: DL. 34064; 1440 körül: DL. 34051; 1451: DL. 34070; 1454: DL. 34073; 1466: DL. 34216; 1469: DL. 34219; 1480: DL. 34227; 1481: DL. 34233; 1489: DL. 34242; 1493: DL. 34080; 1498—1505 körül: DL. 34085. — V. ö. Orbova város és az Orbovai cs. a.)

Jugafi (sumalczi) cs. Jugafy (1464: DL. 33883.)

Juha (zdencki) cs. Jwha. — L. a Zdencki cs. a.

Ka(c)zk(-fi) cs. Ily nevű nemesek szerepelnek: *a) farkashegyi* előnévvel: Kozk, Kazk. (1469: DL. 34219; 1470: Kismart. lt. 43. B. 38., 1474: Muz. lt.) Kazkfy. (1494: DL. 34243; 1504: Muz. ltár. V. ö. 1505: DL. 22559.) — *b) pálóczy vagy pavlovczy* előnévvel: Kazkfy. (1498: DL. 33632; 1504: Muz. lt.) Tán rokon vagy ugyanegy család tagjai értendők.

Kállay cs. L. a Lévai Cseh cs. a.

Kálnoki (Kálnaki) cs. 1434: Dl. 34062; 1435: Kismart. llt. 43. B.
1445: Dl. 33793; 1451: Dl. 34070.

Kamariczai cs. 1378—9: Dl. 34299; 1406: Dl. 34110. (L. a szulkovezi Szulk cs. a. is.)

Kanda (kandinci) cs. Kanda. Hihetőleg azonos az 1403-ban föltűnő pribinyei Kanda családdal. (Dl. 33536.) L. a Benczei vagy Bencsity (czirkveniki) cs. a.

Kapaliczai cs. 1400: Dl. 8596; 1414: Dl. 10282; 1432: Muz. llt., 1454: Dl. 34073; 1489: Dl. 34242. — L. Kapalicza helység és az orbovai Jakusfi cs. a.

Kapronezai cs. 1455: Dl. 33806; 1464: Dl. 33506.

Kardos (gnojniczai) cs. Kardos. (1470: Thaly K. i. m. 332. l., 1480: Dl. 34227.)

Kasztellánfi (szent-léleki) cs. Filii Castellani. Körösmegyéből. — 1443-ban a király a Zsigmond és Gáspár összes (körös- és) pozsegamegyei birtokait fölmenti a nyestadó alól. E birtokokat azonban név szerint nem sorolja föl. (Dl. 34715. — V. ö. 1444: Dl. 33790. és 1448: Dl. 14186.)

Kis (szent-márki) cs. Parvus. (1480: Dl. 34227.)

Kishorvát (hlapsityi, hlapsityi) cs. Másként: Horvát. — A Garaiakkal (Bánfiakkal) osztályos. (V. ö. Valkó megyében.) 1495-ben 29 frtot vetettek ki e megyei birtokaira. (Engel, i. m. 143. l.)

Kispakai cs. L. a Szabó (kis-pakai) cs. a.

Kisvárdai cs. L. a Bekefi (velikei) cs. a.

Klarity (osztrohegyi) cs. Clarych. (1491: Dl. 19713.)

Klokocsevityi cs. L. a Szabó (kis-pakai) cs. a.

Kne(z)sevci cs. 1444: gr. Forgách cs. llt.

(Komotini) Radivoj. — L. a velikei Bekefi cs. a. az 1470. évhez.

Kormos (mikusevci) cs. Kormos. (1504: Muz. llt.)

Körögyi cs. L. a lévai Cseh és cserneki Török cs. (Orjava vár és Tomicza város) a.

Kovacsovci (Kovacsevci) cs. 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.

Krusilnicza (orjaviczai) cs. Crusilnycza. (1491: Dl. 19713.)

Kupsa (orbovai) cs. Kwpsa. — Másként: Orbovai. Rokon a Jakusfiakkal vagy Jakusokkal. — 1313-ban szerepel Péter ispán, a Kupsa ispán fia; a XV. század végén pedig az orbovai «Kwpsa» család. 1483-ban György, a Péter fia, a szu(l)kovci Szu(l)k család szulkovci, kamariczai, kujinniki, czigleniki és petovalci részeibe kívánja magát igtattatni. (1313: Anjouk. okmt. I. 321; 1315: U. o. 381., 1367: Dl. 33616; 1444: Dl. 33790; 1478: Dl. 34222; 1483: Dl. 34137; 1489: Dl. 19484. 34242; 1519: Dl. 19484. — V. ö. Orbova város és az Orbovai cs. a.)

Lestak (neganovci) cs. Lestak. (1470: Tört. társ. letét. — V. ö. Neganovcz helys. a.)

Lipinyei cs. 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506.)

Lobsai cs. 1445: Dl. 33793; 1454: Dl. 34073; 1493: Dl. 34080; 1498: Dl. 34085.

Lobsiczai (Lubsiczai) cs. Leszkoviczán is voltak részei. (1322—1424: Dl. 33516; 1407: Dl. 33777; 1436: Dl. 33474; 1470: Tört. társ. letét. — L. a Györkvölgyi és Garai cs. a. is.)

- Lokácsi** (Lokacsovczi) cs. L. Lukacsovczi néven.
- Loniczai** cs. L. Lonicza helys. a.
- Lorántfi** (serkei) cs. L. Pozsegavár és Podvers(i)a várak a.
- Lőkös(-fi, orbovai)** cs. Másként: Orbovai. — L. a Jakus(-fi, orbovai) cs. a.
- Lukacs(-ovcz)i** cs. Másként: Lokácsi. (1464: Dl. 33883; 1483: Dl. 18888; 1498: Dl. 33632. — V. ö. Lukacsovcz helys. a. és 1491: Dl. 19713.)
- Luzsani** cs. 1397: Dl. 34057. — Talán e családból való volt az a: Lezan-i László is, a kit a megye 1447-ben az országgyűlésre követül küldött. (Dl. 14115. sz. okl., másolatban. Kovachich. Vest. Com. 267.)
- Magas** (magasovcz)i cs. Másként: Magasovcz. (1403: Dl. 33536; 1412: Haz. oklt. 358., 1445: Dl. 33793; 1455: Dl. 14911.)
- Magas** (stitniki) cs. Magas. (1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33793.)
- Mancspataki** cs. 1435: Kismart. llt. 43. B. 21.
- Mateosovcz**i cs. 1445: Dl. 33793.
- Matucsina**i cs. L. Tomicza városnál.
- Mer(s)len** (suberkovcz)i cs. Merslen. (1464: Dl. 33506. Merlen. (1504: Muz. lltár.)
- Mikcsevity** (farkashegyi) cs. Mikchewygh. (1504: Muz. llt.)
- Mikusin** (dedina-rekai) cs. Mykwsyn. (1483: Dl. 34315.)
- Monyorósi** cs. L. Gajaljai néven.
- Nagy** (szalatnoki) cs. Magnus. (1464: Dl. 33506. 33883.)
- Nagyvölgyi** cs. 1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506; 1495: Tört. társ. letét.
- Neganovcz**i cs. L. Neganovcz helysénél és a Gajaljai cs. a.
- Nevnai** cs. 1436-ban jogot tart vétel útján Emre-Paka részeihez. (Dl. 33474.)
- Okos** (farkashegyi) cs. Okos. (1445: Dl. 33793.)
- Orbovai** cs. 1400. körül: Grabarja, Sz.-György, Dolyán, Tornyanicz, Viskovcz, Orlyava, Láz és Oreszja helységekben birtokos. (Zichy okmt. V. 160. 161. — V. ö. Jakus-fi, Kupsa és Lőkösfi, a Garai cs. és Orbova város a. is és 1444-hez: Dl. 33790.)
- Oreholczi** cs. 1499: Dl. 33632.
- Orlyavai** cs. 1444: Forgách cs. llt. és Dl. 33790; 1445: Dl. 33793. — V. ö. az orbovai Jakus-fi cs. a.
- Orlyavamelléki** cs. L. Pavlo(v)cz i néven.
- Orlyaviczai** cs. 1407: Dl. 33777; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506; 1491: Dl. 19713. — I. a Garai cs. a. is.
- Ország**h (gúti) cs. L. a lévőai Cseh cs. a.
- Osztrohegyi** cs. 1491: Dl. 34121.
- Ovszenicza** (farkashegyi) cs. Owzenyca. (1466: Dl. 16449; 1481: Dl. 34233.) Owzemyca. (1489: Dl. 19484.)
- Pakai** cs. L. Paka helys. a.
- Pakosi** cs. Gradacz várát (l. ott) és Dvoristya helységet (1464.) birta. (1464: Dl. 15908. — L. a lévőai Cseh cs. a. is.)
- Parlagi** cs. L. a lévőai Cseh cs. a.

Partasovczi cs. A Rád nemzetségből. — Lásd a Garaiak a. V. ö. 1250-hez: Dl. 33707; 1427-hez: Dl. 33562.

Pavlo(v)czí cs. Másként: Orlyavamelléki. (1455: Dl. 33806; 1464: Dl. 33506. — L. Pavlovcz helys. a.)

Pelsűczi (Bebek) cs. L. Pozsegavárnál.

Pestyeniki cs. 1442: Kismart. llt. 43. B. 35., 1455: Dl. 33806; 1489: Dl. 19484.

Peterdi cs. L. a lévőai Cseh cs. a.

Petötfalvi cs. 1491: Dl. 34121.

Petrota. (Petrete, dedina-rekai) cs. Pethrethe. (1468: Dl. 34503.) Petrotha. (1470: Thaly K. Gr. Bercsényi cs. I. 333., 1481: Dl. 35706.)

Pleterniczei (Pleternicze-szentmíklósi) cs. 1498-ban Kristóf, Gergely és Sandrin Vorsán(y)ban is birtokosok. (1470: Kismart. llt. 43. B. 38., 1494: Dl. 34243; 1498: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 60. 29. — V. ö. Pleternicze (-Sz.-Míklós) helys. a.)

Podbucsiai (Podbacsiai. Pudbacsiai) cs. L. a lévőai Cseh cs. a. és Tomicza városnál. — V. ö. 1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33689.

Podgorjai cs. L. Podgorja helys. a.

Podolyei cs. 1470: Kismart. llt. 43. B. 38.

Podversi cs. 1445: Dl. 33793. — L. Rudina helys. a. is.

Podvinn(y)ai cs. 1436: Dl. 33474; 1455: Dl. 33806; 1466: Dl. 34216; 1484: Dl. 18888.

Pozsegai káptalan (prépostság). 1299-ben Adriánfalva helységben birtokos. 1464-ben jogot tart: Berstyanna és Alsó-Sztinincz részeihez. 1494-ben 45, 1495-ben pedig 42 frt adót vetettek ki e megyebeli birtokaira. (1250: Dl. 33707; 1299: Haz. okmt. VI. 444., 1464: Dl. 33883; 1494—5: Engel, i. h. 37. és 143. l.)

Pribinyei (Pribinyai) cs. 1397: Dl. 34045; 1445: Dl. 33793; 1481: Dl. 34233.

Pridisinczi cs. Péter 1445-ben a megye alispánja. 1466-ban a pridisinczi Horvatin-fi cs. szerepel, mely azonos lehet az 1498-ban pridisinczi birtokos: Horvát családdal. (1421: Dl. 34058; 1445: Dl. 33793; 1466: Dl. 34216; 1489: Dl. 34242; 1498: Dl. 34085.)

Pro(v)csai cs. János 1451-ben a megye alispánja. (1382: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1511. n. 16., 1434: Dl. 34062; 1445: Dl. 33793; 1451: Dl. 34070; 1464: Dl. 33506.)

Rácz (farkashegyi) cs. Rac. Raacz. (1455: Dl. 33806; 1470: Kismart. llt. 43. B. 38., 1481: Dl. 34233; 1489: Dl. 33496.)

Radivoj (Komotini, Tamás bosnyák király testvére). L. a velikei Bekefi cs. a.

Rad(o)vanczi cs. 1435: Dl. 34064. és gr. Zay cs. llt. D. 38. — L. a *Gajaljai*, orbovai Jakus(-fi) cs. és *Dimitrovcz* város a. is.

Remsevci cs. 1445: Dl. 33793.

Romanvölgyi cs. 1464: Dl. 33506. — L. a Garaiak a. is.

Rozgonyi cs. L. a lévőai Cseh cs. (Orjava vár és Tomicza város) a.

Rudinaí apátság. 1279-ben cserében (Vu(l)csjakot szerzi meg. 1380-ban birtokában találjuk: Szelná (vagy Zelna), Koprina, Kaproncza, Felső-Podvers,

Nyemczal?) és Hruso(v)cz helységeket. (1279: Árpádk. új ökm. IX. 261., 1349: Fejér, IX. I. 718., 1380: Fejér, IX. 5. 431. — V. ö. Rudina helys. a.)

Sáfár (csévi) cs. L. a szulkovczy Szulk és Garai cs. a. — V. ö. 1379: Dl. 34299.

Sartor (kis-pakai) cs. L. Szabó (kis-pakai) néven.

Sisak (siskovczy) cs. Sysak. (1483: Dl. 33393.)

Somoticzai (Sumeticzai) cs. 1399: Dl. 8488; 1454: Dl. 33390.

Sométigaczi cs. 1464: Dl. 33506. — Tán azonos a Somoticzai (Sumeticzai) családdal?

Stitniki cs. 1356—71: Dl. 33606; 1421: Dl. 34058.

Susan (susnovczy, susvenczi, susnyevczy) cs. Susan. Swsan. — L. Susnovcz helységénél.

Szabó (kis-pakai) cs. 1448-ban és 1455-ben Tamás (előbb mint szabó és jobbágy majd mint nemes ember) a király jóváhagyásával részeket kapott lévai Cseh Lászlótól Kis-Pakán. 1461-ben ugyanő Klokocsevityi Bálintot testvérévé fogadja: Kis-Paka (Zverinacz), Kis-Paka (Emrehovcz), Barázda helységeken és Nevna részeiben levő zálogos birtokaiban. Klokocsevityi Bálint aztán 1462-ben egy ízben a Szentkaterinai máskor a «Kispakai azaz Szentkaterinai» nevet viseli, Szabó Tamás pedig a Kispakai, — majd 1471-ben előbbi a klokocsevityi Sartor, utóbbi pedig a kis-pakai Sartor nevet. (1448: Dl. 33475; 1461: Dl. 33478; 1462: Dl. 15725. 15726; 1471: Dl. 33486. — L. a laki Thuz cs. és v. ö. Paka helys. a.)

Szalatnoki cs. 1483: Dl. 18888.

Szapolyai cs. *E megyében l. Zapolyai alakban.*

Szécsi cs. Azaz Rimaszécsi; Gömör- illetve Vas megyéből. A szécsi vagy felső-lindvai Herczeg ággal együtt (l. Vas- és Zalamegyében) birta Gradistya vagy Gradistye várát és városát (l. ott) tartozékaival, a XIV. század közepe tája óta az egész XV. századon át. (L. a Szupkovczy és Garai cs. a. is.)

Szelnataczi cs. L. Zelnataczi alakban.

Szencsei (Szemcsei) cs. Körösmegyéből. — L. a velikei Bekefi cs. a.

Szentkaterinai cs. L. Szabó (kis-pakai) cs. a.

Szent-márki cs. 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506; 1480: Dl. 34227.

Szentmiklósi cs. Azaz Pleternicze-szentmiklósi. — L. e néven, s v. ö. Pleternicze (-Sz.-Miklós) helys. a.

Szkrabutnoki cs. 1491: Dl. 34121.

Sztári cs. L. Czibakovcz helys. és a Garai cs. a.

Sztarjakfi (Sztarjakovity, egyudovczy, egyedovczy) cs. Ziharyakfy. (1483: Dl. 33393.) Ziharyakowith. (1498—9: Dl. 33632.)

Sztepan (osztrohegyi) cs. Ztheban. (1491: Dl. 19713.)

Sz(t)erzsen (szterzsenovczy) cs. Másképp: Sz(t)erzsenovczy. (L. Szterzsenovcz helys. a.)

Sztininczi cs. 1484: Dl. 34315.

Sztrazsem(p)lyei (Sztrazsemlyai) cs. Orjavicza és Szelcze részeihez az egész korszakon át jogot tartott, mint látszik: az Orbovai rokonság révén. (L. Sztrazsemlye helys. a. és v. ö. az orbovai Jakus-fi családnál.)

Sztupnoki cs. Banovczon is voltak birtokai 1451-ben. (1413: Dl. 10046; 1451: Dl. 34070. — L. Gilétfi (sztupnoki) cs. a. is.)

Szu(l)k (szulkovczi) cs. **Zwk. Zwlk.** Másként: Szulkovczi cs. — 1401-ben (és 1421-ben) a csévi Sáfároktól megvásárolják az általuk eddig zálogban birt Kamariczát; 1417-ben pedig a Kamariczaiaktól ugyane helység más részeit. 1457-ben birják: Kamaricza, Kujnik és Cziglenik részeit; 1483-ban pedig: Szulkovcz (Kamaricza, Kujnik, Cziglenik) és Petovalecz helységeket, részben vagy egészen. (1401: Dl. 8663; 1406: Dl. 34110; 1417: Dl. 34301; 1421: Dl. 11097; 1445: Dl. 33793; 1457: Dl. 15190; 1483: Dl. 34137. — L. az orbovai Kupsa cs. a. is.)

Szupkovczi cs. 1471-ben Szupkovczon részeket zálogosít el a Szécsieknek. Ugyanekkor a Dedinarekai családnak is voltak tőlök e helységben zálogos részeik. (Körmendi llt. Alm. II. lsd. 9. n. 14.)

Szvinnai cs. 1454: Dl. 34073; 1455: Dl. 33880; 1483: Dl. 18888. 33393. 34315. — L. Tiszovcz kastély a. is.

Tamási cs. Másként: tamási Vajdafi. — Birta Pozsega várát és városát, valamint Podver(s)ia várát is, tartozékaikkal együtt. (L. ott.) 1434-ben László egyebek közt e megye főispánja.

Ternaviczai cs. 1464: Dl. 33506.

T(h)uz (laki) cs. Somogy megyéből. — 1446-ban (János) eladja Tamásnak, a lévai Cseh Péter szabójának: pakai birtokát. Ez a Tamás később mint: «Thomas Sartor de Kyspaka» szerepel. (1446: Dl. 13919; 1455: Dl. 33880. és 33693. V. ö. *Paka* helys. a.)

Tomiczai cs. L. a lévai Cseh és cserneki Török cs. a.

Toros (sutnyiki) cs. Thoros. (1470: Tört. társ. letét.)

Torsolvajovczi cs. 1445: Dl. 33793.

Totos (mateosovczi) cs. 1445: Dl. 33793.

Török (cserneki) cs. Turuk. Máskor csupán: Cserneki néven. — 1454-ben kapronczai részei a Tomiczai Barnabás özvegyétől a Kórógyiak kezére jutnak zálogban. (1444: Dl. 33790; 1454: Dl. 14891; 1455: Dl. 14911.)

Török (grabarjai, sz.-lászlói) cs. Therek. — A Bródtól é. eső mai Grabarje értendő. (1483: Dl. 33493; 1484: Dl. 18888.) Rokon a g. Beriszlókkal. (L. ott is.)

Török (pleterniczei, pleternicze-szent-miklósi) cs. Másként: Pleterniczei vagy Pleternicze-szentmiklósi. — Thwruk. (1427: Dl. 33560.) Therek. (1463: Dl. 15840; 1464: Dl. 15982.) V. ö. Pleternicze-(Sz.-Miklós) helys. a.

Török (zerilezi) cs. Thwruk. (1493: Dl. 34080.) Thewrek. (1494: Dl. 34243.)

Treptusai (Terptusai) cs. 1421: Dl. 34058; 1427: Dl. 33562; 1445: Dl. 33793.

Treutul (Treutel, nevnei) cs. 1385-ben rokonoknak mondják őket a Garaiakkal. (Női ágon?) L. a lévai Cseh cs. és Kővár vár a. — V. ö. előbbi időkhöz: 1369: Kismart. llt. 43. A. 10. és 11., 1370: U. o. 43. A. 12., 1385: Dl. 7154; 1396: Dl. 8141; 1399: Dl. 8480; 1408: Dl. 33778; 1421: Perényi cs. llt., 1421: Dl. 11108.

Ugronfi (szlobocsinai, hartmanovczi) cs. 1491-ben: szlobocsinai majd hartmanovczi «Wgronfy» Gergely, és: szlobocsinai «Hwgrynocz» Tamás szerepel. A két elnevezés bizonyára ugyanegy családot jelöl. (Dl. 19713. és 34121.)

Ujlaki cs. L. Ujvár és Podvers(i)a várnál s Orbova városnál.

Uzsai cs. Zalamegyéből. — 1458-ban és 1502-ben: Szerzsanócz és Bagyavölgye (utóbbi évben: Szerzselcz és Batyavölgy) helységekben birtokos. (Dl. 15268. és Lelesz, elench. statut.)

Vajdafi (lévai) cs. L. Cseh (lévai) néven.

Vajdafi (pelsőczy) cs. Másként: Bebek. — L. Pozsegavárnál.

Vajdafi (tamási) cs. L. Tamási néven.

Vajda(-fi, zapolyai) cs. L. Zapolyai néven.

Várdai cs. L. a Bekefi (velikei) cs. a.

Velikei cs. A velikei Bekefiakkal (l. ott) egy törzsből. (1444: Dl. 33790; 1445: Dl. 33793; 1451: Dl. 34070.)

Vidonincei cs. 1445: Dl. 33793.

Vitéz (sztupniki) cs. Wythez. (1484: Dl. 34315.)

Vojk(-fi, kálnoki) cs. Woyk. (1445: Dl. 33793; 1470: Tört. társ. letét.) Woykfy. (1477: U. o.)

Vorsán(y)i cs. L. a Garaiak a. — V. ö. Vorsán(y) helys. a.

Zakore(n)nyai cs. 1399: Dl. 8488; 1455: Dl. 33806; 1504: Muz. llt.

Zapolyai cs. *Avagy: Szapolyai*. Az itteni Zapolya helységből ered. — 1494-ben 153, 1495-ben pedig 183 frt adót vetettek ki Szapolyai István nádor e megyei birtokaira. (Idéz. l. Zapolya helys. és Tiszovcz kastély a. — V. ö. Engel, i. m. 36. és 143. l.) A XIV. század második felében János, a Demeter fia: Borostyán (egy olvashatatlan helység, talán: Vranovcz) és Hvalkovcz részeit (melyeket hihetőleg nem apai ágon birtak) zálogosította el pozsega-megyei nemeseknek. — A XV. század közepe táján: Vajda vagy Vajdafi (zapolyai) néven is föl-fölmerül, ú. m. Filius Wayuode. (1444: Dl. 33790; 1459: Theiner. Mon. h. Hung. II. 323.) Wayda. (1455: Dl. 34077.) Hihetőleg rokon vele: a zapolyai Fekete cs. is. (L. külön.)

Za(s)zadai cs. L. a Gajaljai cs. a.

Zdeneci cs. 1496-ban: Sikalo(v)cz, Luzsan-pavlovity és Potrohvolgy felett pürösködnek a zdeneci Juha és Gradpataki családokkal. (1440 körül: Dl. 34051; 1464: Dl. 33506; 1484: Dl. 18888; 1496: Dl. 20432; 1498: Dl. 33632.)

Zelnataczi (Zelnateczi) cs. 1374: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1510. n. 29. Zágrábban; 1445: Dl. 33793; 1464: Dl. 33506. — V. ö. 1505: Dl. 22559.

Zerilczi (Zarilczi, Zerviczi) cs. Tán azonos a Herilczi családdal. (1408: Dl. 33778; 1433: Muz. lltár., 1434: Dl. 34062; 1464: Dl. 33883; 1493: Dl. 34080. — L. a Garai cs. a. is.)

Zmert (farkashegyi) cs. Zmerth. (1445: Dl. 33793.)

Zrebarnagorai (Zrebarnagoriczai) cs. L. Zrebarnagora helys. a.

Összesen: 214 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Tamási László 1437-ben; Kórógyi János macsói bán 1440-ben; Hédevári Lőrincz nádor 1440 körül; Tamási Henrik 1444-ben; Hédevári Imre 1449-ben; Kórógyi János macsói bán 1450-ben, 1451-ben, 1455-ben, és

1456-ban ; Hédervári Imre 1464-ben ; ugyanő és János pécsi püspök 1466-ban ; ugyancsak Hédervári Imre 1472-ben ; Ernuszt János szlavon bán 1474-ben ; Szentmiklósi (Pleternicze-szent-miklósi) János, a kir. jogügyek igazgatója 1477-ben. (1437 : Fejér, X. 7. 907., 1440 : Muz. llt. Wenzel gyűjt., 1440 körül : Dl. 34051 ; 1444 : Kovachich. Syll. Decr. I. 90., 1449 : Haz. okmt. II. 302. és V. 240., 1450 : Dl. 33804 ; 1451 : Dl. 34070. és Kismart. llt. 32. EE. 434. et NB., 1455 : br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 15., 1456 : Lehoczky, Stemmatogr. I. 138., 1464 : Dl. 33506 ; 1466 : Dl. 34216 ; 1472 : Kismart. llt. 35. G. 177., 1474 : Muz. llt. két okl., 1477 : Dl. 33432. — V. ö. Pleternicze-Sz.-Miklós helys. a.)

BARANYAVÁRMEGYE.

A középkorban is egyike volt a legnagyobb megyéknek; alakja azonban teljesen elütött a maitól. Mert észak-nyugoti sarka: Mágocs, Rácz-Kozár és Egerszeg vidéke hajdan nem hozzá, hanem Tolnamegyéhez tartozott;¹ ellenkezőleg déli oldalán messze beékelődött a mai szlavoniai Verőczemegye testébe, egész a pozsega-megyei hegyek lábáig. Emmez egykori Dráván túli területének határát nagyjából az a vonal képezé, melyet egyfelől Valpó város környékéről délnyugot felé Fericsanczin át, — másfelől pedig Eszéktől szintén délnyugotnak Podgorácson át a Krngya hegységig oly formán húzunk, hogy mind Fericsanczi (hajdan: Ferenczfalva) mind Podgorács a baranyai határon belül maradjon.²

Eme területen az 1494—95. években nem kevesebb mint 15018 adó alá eső házhelyet számítottak össze, de 1494-ben összesen csak 9088 $\frac{1}{2}$, 1495-ben pedig 9042 $\frac{1}{2}$ forintot szedtek be.³

Világi és egyházi *nagy- és kis-birtokosság* foglalta el területének legnagyobb részét. Közép-birtokost, ellenkezőleg mint pl. Vasmegeye területén, legalább az ismeretes nyomok szerint, aránylag kevesebbet találunk rajta.

A Dráván túli terület legszélső pontjától kiindulva: a pozsega-megyei hegyek aljában Matucsina várát érjük, mintegy 20 helységből álló uradalmával a mai Moticsina és Fericsanczi vidékén, a rokon Matucsina, m. Cseh és Pegykei (Petykei) családok birtokában. E nemzetségnek ezenkívül a Dráva északi partja mentén: Tárda helység (a mai Dárda) és Csemény város (ma puszta) vidékén is volt egy 11 helységből álló nagyobbacska uradalma. De

¹ Lásd bővebben Tolnamegyénél.

² L. bővebben Kőrös- és Valkó-megyénél. V. ö. a «Kőrösmegeye a

XV. században» című akad. értekezésémhez (1893.) mellékelt térképet.

³ Engel, i. m. 27. és 143. l.

mind ez, mind a matucsina — sokáig a Marótiaknál volt zálogban, a Zsigmond király uralkodása végétől a Mátyásénak mintegy közepéig.

Matucsinával szomszédos Nekcse (a mai verőczemegyeyi Nacsicze) és Podgorács, a XV. század eleje óta 91 faluval és pusztával együtt a hirneves Garaiaké volt, kiknek rengeteg birtokai a szomszédságban: Pozsega-, Körös- és főleg Valkó megyében folytatódtak tovább. Ezekhez járult még, odább északra, ugyancsak Baranyamegyében a Dráva mentén egy másik nagy terjedelmű birtok-csoportjuk: élén Soklós várával és városával, melyhez Siklóstól keletre Harsányig sőt Villányig, nyugatra pedig Aderjásig — valami 50 vagy még több falujok csatlakozott.

A harmadik nagy-birtokos család a Kórógyiak, kiknek birtokai meg szintén szomszédos valkó megyeyi uradalmaikhoz — hol fészkök: Kórógy vára is állt — csatlakoznak. Baranyai jószágaik is szokatlanul terjedelmesek, s két nagy csoportba sorozhatók. Egyik, a Dráván túl, a matucsina-nekcse-podgorácsi és valpói uradalmakon kívül — mondhatni a száva-drávaközi Baranyamegye egész területét magában foglalja. Főbb pontjai: Kos vára, a XIV. század végén valami 19 helységgel és Verőfény várossal; Szombathely város; továbbá Szeglak város és vár, (1467-ben) 9 faluval és 21 pusztával, valamennyi a Valkó és Nekcse közti sikon. — Másik kettős vagy hármas uradalmuk a Drávától észak felé, a mai Baranyamegye délkeleti síkján terült el, élükön Baranyavár várossal és kastéllyal s Karancs várossal; odább nyugatra Harsány várral és Nagyfalu várossal (mely a megyeyi törvénytevő gyűlések székhelye is volt); s a szomszédságban le délkeletnek: Beremend; összesen vagy 10—17 helységgel.

A Kórógyiak uradalmi a Marótiak birtokait fogták közre, melyeknek a Dráva parti Valpó vár és város volt a központjuk a XIV. század végén Selény várossal és vagy 14, 1481-ben pedig vagy 20 faluval. Ezekhez csatlakoztak északkelet felé húzódva a mai Baranyamegye területén: Bodola kastély és város, melyet a Marótiak 1424-ben kaptak meg, s melyekhez Lippó városon kívül 1481-ben — mikor azonban már a vingárti Gerébeké — mintegy 25 helységet számítottak.

Bodolával és Lippóval a bátmonostori Töttösök és szekesői Herczegek uradalmaihoz értünk. Amazoké, főleg Mohácstól nyugot-

délnyugot felé, mindent összeszámítva vagy 30 helység, a Mátyás király uralkodásának közepéig; a szekcsői Herczegeké pedig, két csoportban, ugymint Bodola és Izsép táján: Kőszeg vár, Váralja és Danolcz városok, innen kissé távolabb észak felé Szekcső vár és város (a mai Duna-Szekcső) s környékükön mindössze vagy 18 falu, — a XIV. század eleje óta az egész XV. századon át.

Ezekhez csatlakoznak, bár — mint említők — csekélyebb számban a többi nagy birtokú közép-nemesek, ú. m. a Kozáriak, Pécsről keletre és a Dráva mentén (1499-ben) vagy 13, — a Bakonyiak, Pécsről nyugotra és Sellye vidékén (a megye dny. zugában) vagy 24, — és a tapsonyi Antimiak, az olykor Baranyamegyéhez számított Sziget vár, város és környékén vagy 16, a lipóczi Keczerék a Dráván túl vagy 4, — a Monostoriak a Baranyavár vidéki Monostorban és környékén vagy 9, — a Szántaiak, szántai Morhátok és Óréviek Mohácsról délre Veresmart táján vagy 4, 11, — a Győr-nembeli Gyulaiak s gyulai Patfiak vagy Pat-ok Pécsről (részben a bodrogmegyei Gesztfiakkal együtt) d.-dny. felé egész Soklós vidékeig mintegy 21, — s az ugyane nembeli Kémendiek (Kémediek), Pécsről ny.-dny. felé vagy 12, — a Mekcseiek, az ellenkező irányban: a megye nyugoti és d.-nyugoti részében mindössze vagy 8, és a Szentgáliak, szintén e tájon vagy 13—17 helységben.

A még fönmaradó terület, főleg a megye északkeleti negyede és délnyugoti sarka első sorban egyházi főurak és testületek között oszlott meg.

Első helyen áll közöttök a pécsi püspök, a megye szívében: Pécs vár és város első és Mohács város egyedüli földesura, kinek főleg e városok vidékén, de távolabb is, a mennyire összeszámíthatjuk: vagy 27 (de bizonyára jóval több) helységben voltak gazdag birtokai.

Utána a szomszédságban észak felé — a pécsváradi benczés apátság következik, vagy 20—22 (de hihetőleg szintén több) faluból álló s úgy szólván egy tagban. elterülő óriási uradalmával, melynek élén Pécsvarad vár és város áll.

Melléje sorakozik a pécsi székes-káptalan, számra nagyjából hasonló terjedelmű, de szétszórta, jelesül Pécs várostól nyugot és észak-nyugot felé, továbbá Vaiszló, Turul (ma: Turony), Mohács sat. vidékén elterülő birtokaival (mintegy 25—26 vagy még több

helység); aztán a nyul-szigeti apácza-zárda, szintén Vaiszló, Sámod, valamint a Duna mentén Cselej (város) táján, mindent összeszámitva vagy 17—19 helységben; végül a fejérvári káptalan, Fel-Szekeső város földesura.

A többi egyházi birtokok már nem ily jelentékenyek. A megye közepe táján: Pécs város vidékén a pécsi apácza, a pécsi ispó-tály, a pécs-vári Sz.-Szűz kápolna; a veszprémvölgyi apácza, a szentlászlói pálosok, a czikádori apátság és a zebegényi monostor, utóbbiak már inkább délkelet felé Pécs városától; továbbá a szent-trinitási apátság és a hajcsi pálosok Siklós vidékén; a szentgyörgyi (Körösmegyében) karinges barátok és a valpói Sz.-Szűz kápolna a Dráva mentén; a vránai perjelség a Dráván túli és inneni Baranyában; a pécsi társas-káptalan főleg Pécestől nyugot felé s ugyanitt, Mosgó környékén a fejérvári keresztesek; végül a megye észak-keleti sarkában: Bättánál, de a Dráva-Duna-szögben is a szekszárdi apátság.

Ideiglen, már a korszak végén, vagy csak csekélyebb részek urai — a más megyéből való előkelő urak vagy főuri családok közül: a vingárti Gerebek, kik a Kőrógyiak és Marótiak után óriási uradalmakat kaptak; továbbá: Korvin János, nádasdi Ungor J., dengelegi Pongrácz J., monoszlai Csupor M., bajnai Both A., Turóczi B., Bucsányi O., a Rozgonyiak, enyingi Törökök, szerdahelyi Derzsfiek, Tamásiak (Vajdafiak), Kisvárdaiak, asszonyfalvi Ostfiak, szeri Pósa fiak, Maczedóniaiak vagy m. Dancsok, Nagylucseiek és Váradiaik.

VÁRAI ÉS ERŐSSÉGEI:

Baranyavár. (Baronyavár.) Castellum Baronyawar. (1454: Dl. 24541.) Castell. Baronyawar. (1472: Dl. 17333; 1474: szentmikl. Pongrácz cs. llt.) Castellani de Baronyawar. (1472: Dl. 17357; 1499: Dl. 25386.) A hasonló nevű város (l. ott) sorsát követte.

Bodol(y)a. Castellum Bodola. (1421: Zsélyi lltár, v. ö. 1424: Dl. 11537; 1450: Zsélyi llt., 1503: gr. Zay cs. llt. A. 51.) Castellanus in (de) Bodola. (1429: Kismart llt. 32. EE. 390., 1466: br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 3.) Előbb a Bodol(y)aiaké volt, majd (1422. és 1424. óta) a Marótiaké lett. — Mikor azonban Bodola m.-város 1481-ben a vingárti Gerebek birtokába jutott, az itteni erősségnek már nincs nyoma. Csak 1503-ban tűnik föl ismét, az utóbbiak kezén.

Eszék. L. Valkó megyében.

Harsány. Mons pro castro satis utilis Saarsumlu nuncup. (1249: Fejér, IV. 2. 49.) Castrum Zaarsomolou. (1287: Haz. oklt. 105.) Castr. Scarsomolou. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2. 1347. évi átiratban.) Castellanus de Zaarsumplow. (1296: Haz. okmt. VII. 250.) Castrum magistri Kemen cottis de Barana. (1296: U. o.) Castellanus de Harsan. (1334: Zichy okmt. I. 433.) Castellanus de Harsan. (1375: Dl. 6256.) Stephanus, familiaris dni Johannis Bani de Machov, castellanus de Harsan. (1378: Zichy okmt. IV. 49., 1380: U. o. 153.) Castrum Harsan. (1381: U. o. 187., 1388—1406: Dl. 7388. V. ő. 1388: Fejér, X. 1. 414., 1454.:Dl. 24541; 1486: Dl. 19187; 1494: gr. Zay cs. llt., Pesty Fr. okl. más. után.) Szár-Somlyót 1287-ben mint a magbanszakadt Balog Miklós unokája Miklós fia Mihály birtokát Lőrincz nádor fiának Kemény ispánnak adta IV. László király. Ugyanövé e vár 1296-ban is. (A részére kiállított adomány-levelet 1347-ben Tamás pilisi ispán, kir. ajtónálló mester iratta át.) E vár Harsány fölött emelkedett. Azonos lehet tehát a későbbi Harsány várával, mely 1380-ban, 1381-ben — s úgy látszik előbb is — a királyé. 1388-ban Zsigmond király Kórógyi Fülöp fiának Istvánnak adta, 1406-ban pedig újra: az István fiának Fülöpösnak. Ez óta — úgy látszik — állandóan a Kórógyiak birták, egész kihalásukig. (Az 1470-es évek elejéig?) Ekkor hihetőleg laki Kis Tamás kir. kamarás kapta kir. adományul, de ő elítéltetvén, 1486-ban a vingárti Gerébek ugyanily czímen. Ők birták aztán később, pl. 1494-ben is. Szár-Somlyóhoz tartoztak 1287-ben: Ug, Permán(y), Tótvölgy, *Perekcse*, Bójad, Hidvég és Sz.-Mihály-monostora; 1289-ben: *Harsány*, *Babolcsa*, Permán(y), Tótvölgy, Ug, *Világosberek*, *Keresztes*, Bánfalva, Belös, *Perekcse*, Bója, Vörösfalva(?) Tóttös, Hetény, Szederjes; Rékas, Keskend, Barkfalva, Litnek, Moj(u)s, Fejértó, a péli Sz.-Mihály monostor az ehhez tartozó 7 faluval együtt; Harsányhoz pedig 1388-ban és 1406-ban: Baranyavár, Virágos, Keresztes, Perekcse, Harsány, Babolcsa, Szántó és Nagyfalva s egyéb haszonvételek közt az ezekhez tartozó vámok is; 1486-ban: Nagyfalva, Nagy-Harsány, Szántó és Babolcsa. — Várromok a Harsány helység fölött emelkedő czukorsüveg alakú hegy tetején (Szár-Somlyón) ma is láthatók. (V. ő. 1503-hoz: gr. Zay cs. llt. A. 53.)

Kéméd. (Kéménd.) L. Váralja c) helys. a.

Kos-vár. (Kas-vár.) Castellanus de Kasuar. (1388: Zichy okmt. IV. 377.) Castrum Kaswar. (1389: U. o. 379.) Castrum Koswara. (1392: Dl. 7765. 7767.) Castrum Kaswar. (XIV. század vége és 1406: Haz. okmt. VII. 435.) 1392-ben mint a hűtlen Szeglaki Filpe-fi László birtokát Kórógyi István kapta kir. adományul. Ez időben *hozzátartoznak*: Verőfény, Páznánfalva, Szulcsin, Váralja, Lestancz, Kőfalva, Pálfalva, Mariancz, Bodorfalva, Szélszeg, Ivánfalva, Pisztorja, Kerestelke(?), Csapa, Derzsfalva, Legenye, Györkfalva, Ambrosfalva, Lukácstelke, Ladmérfalva, továbbá a csapai piaczi és száraz-vám, s végül a csenerévi rév részei. Később (mint várat) nem emlegetik; tartozékai a szombat-helyi kastély tartozékaiiba olvadtak be, melyeket 1506-ban és 1507-ben sorolnak föl. Ez időben a régi Páznánfalva már: Poznanovecz, Szulcsin: Szelcsin(cz), és Szelcsinicz, Váralja: Podgradja, Lestancz: Lestyancz, (Kőfalva: Katefalva vagy Kömeniczfalva?), Pálfalva: Paulovecz, (Mariancz: szintén Mariancz), Bodorfalva: Budrovecz, Szélszeg: Szelkovecz, Ivánfalva: Ivanovecz, Pisztorja: Malo-Piszko-rievo és Piszkorievo, Kirestelke vagy Kerestelke: Krisevecz, Derzs-

falva: Dristyevcz és Legenye: Ladenik vagy Ledenik nevet visel. (L. Szombat-hely kastély a.) Kosvára vagyis Kos különben a mai Koskának felel meg Verőczemegyében, Valpótól dny. 1392. évi tartozékai közül Zulcsin vagy Szulcsin a mai Szelcsin-nek, Ladmérfalva a mai Ladimirevczinek felel meg, Valpótól szintén dél felé, Csapa pedig a mai Csepin-nek Eszéktől nyd.

Kőszeg. Castrum Kuzegh. (1351: Haz. okmt. 125.) Castr. Kozeg. (1377: Dl. 6395.) Castr. Kewzegh, Kewzeg. (1409: Dl. 9570; 1457: Dl. 15154—5; 1495: Dl. 20356. 20357; 1494—7: Muz. llt.) Castellanus de Kwzugh. (1425: Dl. 11664.) Már I. Károly korában a szekcsői Herczegeké volt s később is az egész XV. század folyamán. — A mai Batina vidékén állt, Mohácstól dk. (E tájon, Duna-parton, ma egy a néptől: *Lednyvár*-nak nevezett régi vár romjai porlanak. V. ö. Haas Mihály. Baranya. I. 331. l.)

Krassó. L. Bonahida-Krassó helység a.

Krassó-Szent-Miklós. Castellanus de Krassoenthmiclos. (1463: Dl. 15859.) Castellanus in fortalicio Crassoenthmiklos. (1471: Dl. 17199.) 1471-ben a krassó-szent-miklósi Sa(n)tity családé.

Matucsina. Castr. Mathuchyna. (1395: Dl. 8048. Tévedésből Szatmár-megyébe is fölvéve.) Particula porcionis poss. (Marótiaké) in possessione Mathwchina . . . prope castellum in eadem existens habiba. (1462: Dl. 15710.) Castellum Mathuchina, Mathuchyna. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1469. 1472: Tört. társ. letét.) Castellanus dominorum . . . Laurencii de Mathwchyna. (1472: Dl. 33216.) Castrum Mathwchyna. (1489: Dl. 18485.) Úgy látszik még Zsigmond király idejében a Marótiak kezére került, zálogban eredeti birtokosaitól: a Matucsinaiaiktól, kik azonban (Gábor kalocsai érsek és testvére: M. Zsigmond) 1469-ben 5000 aranyért a király engedelmével ismét magukhoz váltották s aztán állandóan birták. (V. ö. a hasonló nevű helys. és a Matucsinaí cs. a.) *Hozzá tartoznak 1472-ben:* Matucsina, Váralja, Jánosvölgye, Diosovcz, Valenovcz, Dragmanecz, Gregasevcz, Sziletince, Jalsavafolyás, Szeptenovcz, Uzja, Matucsinafolyás, Jarczaverha, Paradavcz, Hrasztyancz, Pétörfalva, Bos(s)ilovecz, Pribisovcz, Medenyák és Ferenczfalva. E helynevek nagy részét elferdítve sorolja föl egy 1489. évi oklevél, következőkép: Herén(y)falva(?), Lőrinczfalva, Dioczezus, Jánosvölgye, Bossiláz, Gergalsocsóc(?), Mandrosina, Szeptinócz, Gazet, Palanya, Turuskafalva, Paradócz, Harasztyancz, Dragmanecz, Hinkvity, Rokovicz, Posszeszeszinág(?), Jarczverh. Tuletinsztut és Szerdancz.

Nekcse. Castrum Nekchewar. (1396: Dl. 8141.) Castrum Nekche (1403—4: Dl. 9114; 1406: Kismart. llt. 44. B. 7., 1407: Dl. 9317. 9318. 9330. Münchener áll. llt. U. D. II. 11., 1408: Fejér, X. 4. 672—3., 1424: Dl. 33516; 1432: Haz. okmt. VII. 452., 1489: Dl. 18485.) Castr. Nekchee. (1407: Dl. 30309.) Az Aba nembeli Nekcseiek építették s birták a XV. század elejéig, a mikor is (Sándor fia Zsigmond) hűtlenségbe esvén, Zsigmond király 1403-ban (majd újra 1405-ben) Szántai Laczk(-fi) Dávid fejérmegyei ispánnak és testvérének Jakabnak adományozta. 1406-ban azonban ismét a király kezébe került vissza, cserében Súlyomkő biharmegyei várért. De csak egy évre; 1407-ben már (17,500 frtért) végkép eladta (május 24.) majd eladományozta (júl. 1.) Zsigmond király a Garaiaknak (Miklós nádornak és testvérének Jánosnak), sza-

vatolást ígervén számukra főképp a nevni Treutelek és Szécsiek ellenében. (A Treutel-ek tudtommal egy Nekcsei Zsigmonddal még 1396-ban kötött kölcsönös öröködsi szerződés értelmében tartottak jogot e várhoz.) A Garaiak bírták aztán később is, a XV. század folyamán, jelesül 1489-ben a Garai Jób özvegye: Fruzsina asszony. Későbbi sorsát nem ismerem; van azonban némi nyoma, hogy az Ujlakiak kezére került. (V. ö. 1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) 1407-ben hozzátartoznak: (Nekcse), a két (t. i. Alsó- és Felső-)Barázda, Homok, Váralja, Radostelke, Magiczavölgye, Jasztrebja, a két Kaszarna, Vátvölgye, Cziglenia, Barátokfalva, Tajno, Sztricz-Miklós-telke, Méh-Bálint-telke, Fejes-völgye, Lubodertelke, Poreczje, Alsó-Nekcse, Vlazenyak, Jusafalva, Ogorgyancz, Mladnovcz, Gregasovcz, Vosztiarovcz, Tivanovcz, Petrovcz, Csovincz, Dimitrovcz, Stepanovcz, Markovcz, Vkojovcz, Martinisovcz, Zerdilovcz, Babafalva, Kerek-András-telke, Kamarovcz, Goszpogincz, Szelcsincz, Vidakavoc, Kerek-sincz, Luzsancz, Gojanovcz, Szicsan, Sztanisa, Osztrikovcz, Kohnya, Gamp-sincz, Miklosovcz, Tamasovcz, Ilkovcz, Kerekovcz, Tiborjovcz, Szupkovcz, Erdiliovcz, Gregorvölgye, Bleskovcz, Dimitrovcz, Czremosvölgye, Papfalva, Tolincz, Apácza, Hvosztina. Jánostelke és Balázstelke helységek; továbbá Podgorács és tartozékai: Lucsán, Luzsancz, Velye, Motos (puszta), Toliszlovcz, Dragesinafalva, Prikajcz, Radinovcz, Magyarovcz, Hranitavajovcz, Prevortinovcz, Valkó vagyis Po(v)lcze, Dobrisovcz, . . . olczvarpuc, Velenczia, Dobovik, Hinkovcz, Vapnenicza, Odorjanovcz, Kandalovcz, Nadesincz, Hvalenovcz, Ivanovcz, Nenakovcz, Totarovcz és Tovarissovcz helységek.

Pécs. Castrum Quinqueecclesiense. Castellani (castrum) Ou. (1336: Zichy okmt. I. 488., 1349: U. o. II. 385., 1380: U. o. IV. 152., 1391: U. o. 453—4. 473., 1393: Dl. 7853; 1394: Zichy okmt. IV. 555., 1398: Dl. 8844; 1400: Zichy okmt. V. 195., 1411: Dl. 9823; 1412: Dl. 9933; 1414: Dl. 10186; 1419: Dl. 10832; 1423: Dl. 11349; 1441: Dl. 13645; 1450 körül: Koller, i. m. IV. 316., 1453: Dl. 14703; 1455: Dl. 15009; 1463: Dl. 35640; 1472: Körmendi llt. Misc. Németujr., 1478: Haz. okmt. III. 434. és Dl. 18041; 1495: Engel, i. m. 143. l., 1511: Koller, i. m. V. 26., 1515: Dl. 22738.) Castellanus civitatis (episcopi) Qu. (1394: Zichy okmt. IV. 549.) Főleg a pécsi püspöké (és részben a káptalanoké) volt; várnagyai egyszersmind a püspökség nemes jobbágynak ispáni (comes terrestris) tisztét is viselték. (A többire nézve l. a városnál.)

Pécsvárad. Castellanus — conventus monasterii — Waradiensis. (1400: Zichy okmt. V. 176.) Castellanus castri Pechwaradiensis. (1453: Dl. 14699; 1506: Haz. okmt. II. 389.) Az itteni benzés apátságé volt.

Po(d)gorács. (Podgoracs.) Castellanus de Poygaracz. (1467: Füzy cs. llt. Pesty Fr. másolata nyomán.) A Garaiaké volt. (L. a hasonló nevű város a.)

Soklós Castrum Soklous. (1352: Zichy okmt. II. 491.) Castrum Soclos. (1391: Dl. 7679.) Castrum Soklos. (1378: Dl. 6558; 1387: Dl. 7243—4; 1395: Dl. 8050; 1401: Dl. 8625; 1408: Fejér, X. 4. 672—3., 1415: Dl. 9607; 1432: Haz. okmt. VII. 452., 1463: Dl. 15859; 1471: Dl. 17199; 1482: Huny. kora. XII. 217., 1484: gr. Zay cs. llt. P. IV. 17., 1490: Dl. 19657; 1492: Szepesi kápt. o. llt. Scr. XII. f. 7. n. 9. és Dl. 20248; 1494—1499: Act. neoacquist. f. 1. n. 8. 12. és 14., 1499: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 28. 6. 35.) Castrum Soklus. (1395: Dl. 8087.) Eleinte (pl. 1352.) a Soklósiaké volt, Soklós

városával együtt; de hogy ők hűtlenségbe estek, 1387-ben a Pásztóiaknak és Kakasoknak (Kakas fiainak) adta Zsigmond király. Utóbbiaké volt még 1391-ben is. De már 1395 előtt a Garaiak kezére került, cserében a királytól bizonyos más, zálogos birtokokért. 1395-ben Garai Miklós és János Soklósi (Péter fia Pál fia) Miklósnak engedte át, élete tartamára. Később, a XV. század folyamán állandóan a Garaiaké volt. 1482-ben a Garai Jób magvaszakadtával fiának: (Korvin) János hercegnek adta a király. 1484-ben azonban még valósággal Soklós város (valamint a Garaiak másik szomszédos birtoka: Kis-Harsány) a király birtoka s így az itteni vár szintén csak névleg lehetett a Korvin Jánosé. 1490-ben örökre átadták neki a farkashidai egységben, ő azonban már 1494-ben elzálogosította bajnai Both Andrásnak. — Soklós városon kívül 1395-ben vele járnak: Kovácsbida, Rád, Szerdahely, Palkonya, Szabolcs és Páli helységek; 1492-ben Csokmány; 1494—9-ben pedig: Csokma, Kis-Harsány, Tittös, Marótfalva, Vásáros-Bőja, Vejte, Felfalu, Hartafalva, Nagy-Sul(y)os, Felső-Nyir, Nagy-Harkány, Koppány, Kis-Harkány, Bejke, Ebres, Bodony, Ujfalu, Malomszeg, Szillyefalva, Mihályfalva, Bogdása, Zaláta, Kis-Sári, Bélköz, Szerdahely, Kémes, Csepely, Piski, Lak, Adorjás, Kórós, Kengyel, Rád, Sároston, Ujnép, Makrád, Szabolcs, Páli, Palkonya, Csehi, Révfalu, Velenze, Girényfalva, Szörény, Lanka, Letenye, Szaparcza, Tésenfalva és Tormástelke baranyamegyei helységek. (V. ö. Szalay A. Tud. Gyűjt. 1820. XII. 48—52. l., 1823: III. 44. 45., 1824. XII. k. 19. 20. 21. l., Oláh. Hungaria. Bélnél. Adpar. I. 10.) Erős vár volt s még újabb időben is lakható. Itt töltötte fogsága idejének egy részét Zsigmond király. Még ma is mutogatják — írja Strázsay e század elején — azt az alacsony keskeny zugot, mely börtönéül szolgált.

Szár-Somlyó. L. Harsány várnál.

Szezlak. Castellum Zeglak, Zeglak. (1467: Füzy cs. llt., 1472: gr. Erdődy cs. galgóci llt. 63. l. 39., 1474: gr. Festetich cs. llt. Molnári, f. 82. n. 23., szentmikl. Pongrácz cs. llt.) A Kórogyiaké volt (hihetőleg a XIV. század vége óta). Gáspár, az utolsó Kórogyi elítéltetvén, 1467-ben szeretvai Ramocsa Boldizsár kir. udvarnok kapta. Hogy azonban Mátyás király nevezett Gáspárnak megkegyelmezett, úgy látszik e kastélyt is visszaadta neki. Majd a Gáspár halálával a szezlaki uradalom is a monoszlai Csupor Miklós birtokába jutott kir. adományul, az ő halálával pedig vitanicsi (?) Horvát János majd dengelegi Pongrácz János kezére, ugyane címen. Későbbi sorsát nem ismerem; van azonban némi nyoma, hogy az Ujlakiak kezére került. (V. ö. 1506: Dl. 21535. és 1507: Dl. 21712. S ezenkívül Századok. 1881. kiránd. füz. 77. l.) 1467-ben hozzátartoznak: Szezlak, Ormanovcz, Benefalva, Filefalva, Záton(y), Mikófalva, Tótfalu (Tótfalva), Harkán(y)falva, Tikinczfalva helységek; továbbá: Zatnicza (Zatinceza), Orbigyancz, Jagodancz, Balázsfalva, Buzinceza (Berzincz), Kisebb-Gyurisecz, Bekefalva, Kis-Zatnicza, Makatinczfalva, Köv(n) esinczfalva, Belinczfalva (Belenczfalva), Györgyfalva, Lazahozfalva, Komarovcz, (Kuzakocz-falva), Abadoczfalva (Obadoczfalva), Dibin(cz)falva, Lázárfalva, Fa(n)gyanczfalva, Gergerfalva, Lu(es)ko(v)czfalva és Kis-Lukócz vagy Kis-Lucskov puszták; s 1472-ben ezenkívül még: Keresztur helység is. — Ez az egész terjedelmes uradalom azóta csaknem teljesen eltűnt. Az 1467. évi 9 falu és 21 pusztá

közül ma csupán egyet ismerünk, s ez: Hrkánovczi (Valpótól ddny.), mely kétségtlenül a régi Harkán(y)falvával azonos. E tájon terült el az egész uradalom, s maga Szeglak is, hihetőleg a Breznicza és Karasicza folyók összefolyásának közelében.

Szekcső. Castrum Zeckchu. (1295: Árpádk. új okmt. X. 185.) Castellanus de Zukchu. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Castellanus de Zekcheu. (1348: Zichy okmt. II. 320.) Castrum Zekcheu. (1351: Haz. okmt. V. 124.) Castellanus de Zekcheu. (1363: Zichy okmt. III. 218., 1376: U. o. 627.) Castrum Zegchew (1384: U. o. IV. 285.) Castrum Zekchew. (1494—1497: Muz. ltár.) Már Anonymus is említi. (XLVII. fej.) I. Károly király idejében a (szekesői) Herczegeké volt, valamint később is, az egész XV. század folyamán. — Fényes szerint Szekcső mellett még nem rég is láthatók voltak várromok. (M. Orsz. Geogr. I. 44.)

Sziget. L. Somogymegyében.

Szombathely. Castellum Zombathel. (1494: gr. Zay cs. lt. Pesty Fr. okl. más. nyomán, 1503: U. o. A. 51., 1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21692.) A XV. század végén a vingárti Gerébeké volt. 1506-ban és 1507-ben hozzátartoztak: Verőfény és Szombathely m.-városok, Poznanovcz, Szelesinicz, Szelcsin(cz), Podgradja, Lestyanecz, Dragsaréve, Paulovcz, Krisevecz, Marianecz, Budrovcz, Cseneréve, Csudincz, Szelkovcz, Ivanovcz, Malo-piszko-rievo, Piszko-rievo, Rezancz, Velyerovcz, Tepsinovcz, Zenyesevecz, Kerpacsevcz, Bu(z)sincz, Jazenovcz, Bicsárfalva, Szatnicza, Vihovcz, Lezisincz, Golubovcz, Frankfalva, Berkovcz, Vandigovcz, Budinincz, Katefalva (Ratefalva?), Bratkofalva, Kőmeniczfalva, Masztincz, Poveze, Dristyevcz, Siskovcz, Kraltevcz, Debl(y)ancz, Bra(z)sincz, Popovcz, Vrasinfalva, Balejak, Földesfalva, Teksincz, Ternovcz, Mikófalva, Gragyancz, Nemilovcz, Vajdafalva, Petriszlavcz, Demetrovcz, Nazelcz, Csokcsafalva, Razosicze, Licsán, Prevlaka és Lodenik (Ledenik) helységek, melyek kétségtelenül a mai Verőczemegye területén, Valpótól dél felé, Koska és Szuboticza (puszta) táján feküdtek. (V. ö. *Kos vára* a.)

Valpó. Suburbium *castris* in poss. Selyanowcz. (Azaz: Valpó. 1438: Dl. 13181.) Castrum Walpo. (Az oklevél külsején, egykorú írással. 1438: Dl. 13267. Továbbá: 1453: Dl. 14703; 1465: Körmendi lt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1479: Dl. 18195; 1481: Dl. 18482. 18485. 18487; 1494: gr. Zay cs. lt. Pesty okl. más. nyomán, 1503: U. o. A. 51., 1507: Dl. 21692.) Castellanus in Valpo. (1462: Dl. 15715; 1467: Pozsonyi kápt. lt. Capsa Buden. I. fasc. 4. n. 4.) 1397-ben, midőn Valpót — mint a magbanszakadt Solyági János birtokát — Maróti János kir. adományul kapta, még nem említették vár avagy erősség e városban. Tudtommal 1438-ban tűnik föl először, mint a Marótiak birtoka. 1453-ban már kedvencz székhelye e családnak «ubi fere domicilium ac residenciam continuam et perpetuam habent, hominibusque et gentibus plenum et refertum existit». 1470-ben Maróti Mátyus (kir. engedéllyel) nejére: horogszegi Szilágyi (Ozsvát leányára) Margitra ruházta át, kit abba 1471-ben be is igtattak. Mátyusnak halálával és magvaszakadtával 1481-ben vingárti Geréb Péter és Mátyás kapták a királytól. A Gerébeké volt aztán később, pl. 1495-ben is. Hozzá (illetve Valpó városhoz) tartoztak 1397-ben (mint ekkor mondják: már régtől fogva): Sziget,

Kunfalu, Mikófalva, Selén (Selyanovcz), Veres-Györgyfalva, Kal(o)borcz, Beszter, Sermalcz, Révfalu, Szekeresfalva, Rogács, Hodjás, Monoszló és Lippó, a Dráva folyó mindkét partján; továbbá **1470-ben és 1471-ben** (Valpó városon kívül): Liszkovcz, Sarkfalva (a Dráva mindkét partján, révvél), Kunfalva, Mariancz, Zagajcz, Oresavcz, Szigetfalva, Miglak, Beszter, Nárt, Monoszló, Csus(z)a, Bodola, Vék, Kisfalud, Pelics, Rászló, Csobagata, Peterd, Páli, Asszonyfalva, Pergelincz, Rébas (Rékas), Bogát, Sepse és Lehevcz; **1481-ben pedig** (Valpó városon kívül): Egyházas-Valpó, Monyorós, Selyanovcz, Kunfalva, Sziget, Monoszló, Hatasancz, Rogacsevcz, Dnina, Surokfalva, Apáti-rév, Biszter, Tornyancz, Zagajcz, Mikefalva, Oresancz és Oakna helységek, valamint Nárt, Miglak és Sámson-Miarancz része. (L. Selyanovcz m.-városnál külön is.)

Vasvár. Castellum Waswar. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) A Marótiak baranyamegyei birtokai közt sorolják föl.

Összesen: 19 vár.

V Á R O S A I:

Babarcz. Boborc. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) Villa Baborch. (1325: Zichy okmt. I. 269.) Poss. Babarch. (1354: Anjouk. okmt. VI. 227., 1408: Zichy okmt. V. 559.) *Cives* de Babarcz. (1474: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 8.) Város hely volt már 1408-ban. Földesura a pécsváradi konvent. Mohács mellett ny.-é. találjuk.

Bajcs. Villa Boych. (1283: gr. Zay cs. llt. P. V. 4.) Prior ecclesie omnium sanctorum de Boych et frater . . . ord. fratrum heremitarum de ordine S. Augustini. (1289: U. o. P. V. 1.) Conv. claustr. Omn. Sanctorum de Baych. (1360: U. o. P. V. 2.) Claustr. in Bohych. (1457: U. o. P. V. 9.) Claustrum omnium sanctorum *in opido* Baych. (1462: U. o. C. 17.) Cl. in Baych. (1474: U. o. P. V. 12., 1476: U. o. P. V. 13., V. 14.) Cl. in Baycz. (1476: U. o. V. 15.) Claustrum ord. fr. herem. S. Pauli Baych vocatum (!) prope oppidum Soklos. (1484: U. o. P. IV. 17.) A Gyula fia Miklós ispán által Minden Szentek tiszt. emelt templommal és pálos kolostorral. — Siklós vidékén feküdt. (Siklós város részei értendők?)

Baranyavár. (Baronyavár. Baranya.) Villicus de Baranavar. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) M. officialis et tributarius de Baranyauar vicesgerens David castellani de Harsan. (1380: Zichy okmt. IV. 149.) Poss. Baranauar. (1388—1406: Dl. 7388.) Baranyawar. (1405: Zichy okmt. V. 400., 1412: Dl. 9969.) Baranya. (1405: Zichy okmt. 403.) Baronyawar. (1469: Dl. 32365; 1472: Dl. 17357.) Opidum Baranyawar. (1474: szentmikl. Pongrácz cs. llt.) A XIV. század végén és a XV. elején Harsány várához tartozott s mint ilyen ez időben a Kórógyiak birtoka volt. Később, hogy benne szintén a Kórógyiak kastélyt építettek, külön uradalommá vált. Gáspár, az utolsó Kórógyi elítéltetvén, Baranyavárt kastélyával együtt a Rozgonyiaknak adta a király; de csak rövid időre, mert Gáspár kegyelmet nyervén e birtokát is visszakapta. Hogy azonban a törökök elleni harcban elesett, Baranyavárt nádasdi Ungor Jánossal monoszlai Csopor Miklós kapta, (s birta pl. 1472-ben is) a mi ellen a Rozgonyiak nem is késtek tiltakozni. (1472.) Pár év múlva azonban Csopor is fiúmaradékok

nélkül halván el, e várost és kastélyát dengelegi Pongrácz János nyerte el, szintén kir. adományban. Vámját többször említik. 1474-ben hozzátartoztak: Karancs (m.-város) és Keresztes falu. — Mohácstól délre találjuk. (V. ö. Baranyavár a. is a várak közt.)

Beremen. Beremen. (1281: Haz. okmt. VII. 176., 1326: Anjouk. okmt. II. 263., 1349: U. o. V. 280., 1389: DL 7533; 1399: DL 8613; 1433: DL 12530; 1454: DL 12770. és 24541.) Bereminy. (Nemesi névben. 1345: Zichy okmt. II. 155.) Bermen. (Mátyás kir. korában. Koller, i. m. IV. 448.) Oppidum Beremen. (1463: br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 36.) 1389-ben a Kórógyiak kapták kir. adományul. — Övék pl. 1463-ban is. (V. ö. a pécsi kápt. a.) Ma Beremend, Siklóstól dk.

Bodol(y)a. Budula. (1296: DL 1448.) Poss. Budula ubi est ecclesia in honore S. Marie edificata. (1308: Anjouk. okmt. I. 144. — V. ö. 1347: U. o. V. 87.) Bodyla. (1330: U. o. II. 494.) Bodolya. (1370: DL 5825; 1422: DL 11211.) Bodola. (1390: DL 7632; 1392: DL 7807; 1422: DL 11232; 1424: DL 11537; 1425: Muz. ltár és DL 11607; 1428: DL 12001; 1470: DL 17095; 1471: DL 17272; 1479: DL 18195.) *Oppidum Bodola.* (1481: DL 18481; 1494: gr. Zay cs. lt. Pesty okl. más. nyomán.) Eleinte a Bodol(y)aiaké volt, kik 1392-ben heti-vásár-jogot is nyertek számára; később, a Bodolai Péter hűtlensége következtében (1422-ben zálog, 1424-ben pedig kir. adomány czimén) a Marótiak birtokába jutott, kik aztán valpói uradalmukhoz kapcsolták. 1481-ben (a Marótiaknak magvuk szakadván) vingárti Geréb Péter és Mátyás kapták kir. adományul. A Gerébek birták aztán pl. 1494-ben is. — 1424-ben *«heti és országos vásárook, kastélyok és erősségek»* járnak vele (s ezért Bodolát már ekkor bizvást a mező-városok közé igthatjuk), továbbá szüreti révek Kisfaludon és Véken a Krassó folyón, valamint a következő helységek, ú. m. Peterd, Lehevcz, Páli, Vék, Bogád, Kisfalud, Rászló és Csobagata, valamint: Szöllős, Alsó-Már(o)k, Felső-Sepse, Rékas, Perdincz, Bán, Elk(u), Zala, Pusztá-Rékas, Pirics, Szondocs és Penna részei; 1481-ben pedig: Páli, Lehevcz, Sepse, Vék, Kisfalud, Pilics (Pelics, Perics), Rászló, Csobagata, Csuzs, Peterd, Bán, Rékas, Pusztá-Rékas, Pergelincz, Kopács, Darócz, Csáma, Lippó, Sz.-Márton, Márok helységek, valamint Ventye, Csát, Ahony, Lős és Sz.-Demeter részei. — Ma Bodolya, Mohácstól dél felé.

Csapa. L. Csapa m.-város a. Valkómegyében.

Csele(j). Predium Chelei. (1266: DL 604. Fejér, IV. 3. 315.) Poss. Cheley. (1333. 1339: Anjouk. okmt. III. 32. 524.) Felsechele. (1388: DL 8004.) Felcheley, Nagcheley. (1391: DL 7694.) Nagchele. Kis Chele. (1395: DL 8079.) Poss. Cheele (Chele) a parte possessionis Mohach. (1434. 1435: DL 12693. 12645. 12852.) Cheley. (1437: DL 13066.) Chele. (1437: DL 13061; 1463: DL 15876; 1492: DL 19893.) *Oppidum Chele.* (1475: DL 17656; 1478: Koller, i. m. IV. 413.) Felchele, Chele poss. (1478: DL 18087.) A Kalán nembeli Nána ispán adományából 1266 óta a nyúlsgizeti apáczáké volt, még pedig úgy Kis- vagyis Felső-Csele(j) falu, mint Csele(j) vagyis Nagy-Csele(j) m.-város. — Ma a Csele patak és a csellei malom őrzi nevét, Mohács mellett északra.

Csemén(y). (Csimény. Csiminy.) Chymen. (1323: Kismart. lt. 47. L. 4.) Chimin, Chumyn. (1398: Zichy okmt. V. 70.) Chumen. (1402: U. o. 295.) Chemen. (1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1426. 1445: Zsélyi lt., 1430: Dl. 12304; 1468: Dl. 16636—7; 1469. 1472: Tört. társ. letét., 1489: Dl. 32009.) *Opidum Chemen.* (1427—30: Dl. 11939.) Sz.-György tiszti. szentelt egyházzal. A XV. század elején a Cseményiektől és cseményi Saláp-októl a Garaiak szerezték meg. 1468-ban a Marótiak kezén találjuk; 1469 óta pedig a Matucsinaiakén. (1472-ben és) 1489-ben hozzátartoznak: Kácsfalva, Gyümölcvény, Vaskafalva, Mihálykereke, Koha, Kálnás, Ölyves. Zörök, Tárda, Melegal, Szigetfalu és Szilszög. (1472-ben azonban *Tárda*, Zörök vagy Zerek, Szigetfalu és Melegal még külön uradalmat alkotnak.) Ma Csemény néven puszta, közel a Drávához, a megye dk. zugában.

Dano(l)cz. Villa Donouch. (1269: Zichy okmt. I. 20. és Kismart. lt. 47. S. 2.) Forum ville Danouch. (1296: Dl. 1448.) Via de Danoch ad Harsand — Lippó vidékén. (1339: Zichy okmt. I. 557.) Hospites de Danouch. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Poss. Danouch, Donoch. (1341: Kismart. lt. 35. A. 4 — V. ö. U. o. 1351: 32. C. 120.) Civitas Danolch. (1351: Haz. okmt. 5. 125.) Via per quam de villa Danouch veniretur Waradinum. (1367: Zichy okmt. III. 334., 1380: U. o. IV. 162.) Poss. Danoch. (1372: U. o. III. 458., 1401: U. o. VI. 235.) Forum comprovinciale in poss. Danolch. (1377: U. o. IV. 29. — V. ö. 1384: U. o. IV. 285.) Via magna qua itur in Donowch. (1409: Kismart. lt. 96. f. 3. n. 22.) Via de opido Danouch versus villam Baranyawar — Lak vidékén. (1412: Dl. 9969.) Danoch. (1450: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 2.) Opidum (?) Danocz. (1494: Muz. lt. — V. ö. 1495: Dl. 20357.) A szekesői Herczegeké volt már 1341-ben s később is az egész XV. század folyamán. 1450-ben 104 jobbágy-portát irtak össze benne. — Baranyavártól ék. felé, a mai Csúza, Herczeg-Márok és Kisfalud helységek vidékén kereshetjük.

Egyházas-Lippó. L. Lippó m.-városnál.

Egyházas-Valpó. I. Valpó m.-városnál.

Eszék. L. Valkó megyében.

Fel-Szekcső. L. Szekcső város a.

Felső-Lippó. L. Lippó m.-városnál.

Felső-Mohács. L. Mohács városnál.

Fünfkirchen. L. Pécs néven.

Garé. (Gara.) Poss. Garee. (1329: Pécsi kápt. magán lt. f. XXXI. n. 3 a., 1378. 1383: Körmendi lt. Himfyana, n. 745.) Gara. (1336: Anjouk. okmt. III. 277.) Opidum Gare. (1446: Körmend, i. h. n. 466.) A döbrentei Himfieké volt már 1378-ban. (Előbb a Nekeseieké.) 1446-ban ugyanezek követelik vissza a Héderváriaktól, a kiknek elődeik elzalogosították. — Siklóstól ény. találjuk.

Karancs. Karanch. (1357: Anjouk. okmt. VI. 588., 1390—9: Dl. 7640; 1426: Dl. 5825; 1428: Dl. 12001; 1433: Dl. 12530; 1443: Dl. 13721; 1469: Dl. 32365; 1476: szentmikl. Pongrácz cs. lt.) Opidum Karancz. (1468: Dl. 11636—7.) Baranyavárral egyenlő sorsa volt. (L. ott a városok között.) — Ma Karancs, Dárdától északra.

Laskó. Terra ecclesie Saxardiensis Logcho. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 87.) Lusko. (Páp. tiz.-lajstr. 295.) Opidum Lazko. (1455: br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 27. és Gyulay VI. 30.) Lasko. (1471: Török. Magy. Primása. Okt. 79. I., 1474: Körmen di. lt. Himfyana, n. 564.) A szekszárdi apátságé volt. — Ma Laskó, a megye dk. zugában, Dárda közelében.

Lippó. Lypow. (1274—1371: Dl. 5361.) Poss. Lippó — Sároggal határos. (1338: Zichy okmt. 542.) Lyppo. (1399: Dl. 8613; 1472: Dl. 17357; 1481: Dl. 18481.) Poss. Eghazas Lyppo. (1424: Dl. 10921.) Alsolyppo, Felseu Lyppo. (1438: U. o.) *Oppidum Lippo*. (1465: Körmen di. lt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.) Felselyppo. (1467: gr. Zay cs. lt. D. 46.) Egyházas- vagy Felső-Lippó a XIV. század végén a Marótiak kezére került; Alsó-Lippó a Lippóiaké volt. Utóbbiban 1438-ban templom állt, Sz.-Lőrincz tiszteletére. Lippó m.-város alatt inkább a Maróti-féle rész értendő. — Ma Lipova, Mohácstól dny.

Mohács. Mohach. (1093: Dl. 3200.) Hospites de villa Mohach. (1333: Anjouk. okmt. III. 32.) Comes de Mohach — azaz a pécsi püspök ispánja, tisztje. (1394: Zichy okmt. IV. 549.) Civitas Mohach. (1408: U. o. V. 559. és Dl. 9412.) Cives de Mohach. (1412: Dl. 9854. Opidum Mohach. (1435: Dl. 12693. 12645. Poss. Mohaach. (1436: Dl. 13281.) Fel Mohach. (1478: Dl. 18058.) Szent-László király adományozta a pécsi püspökségnek, mely ez óta szakadatlanul birja. — A Duna mentén találjuk.

Nagy-Csele(j). L. Csele(j) m.-városnál.

Nagyfalu. Nogfalw. (1268: Árpádk. új okmt. XI. 575., 1294: Dl. 1387. és Árpádk. új okmt. XII. 554., 1313: Zichy okmt. I. 145., 1364: Dl. 5318.) Nogfolu. (1327: Zichy okmt. 301.) Hospites et populi nostri (regis) de Naghfalu. (1387: U. o. IV. 328.) Poss. Nag(h)falw. (1388: Dl. 7388; 1413: Dl. 10089; 1478: Dl. 18020; 1484: Dl. 19000; 1486: Dl. 19187; 1487: Dl. 19305; 1494: Dl. 20235—6; 1503: gr. Zay cs. lt. A. 53.) Opidum Naghfalw. (1492: Dl. 19893.) Eleinte (1294.) a Kökényes nembelieké; később Harsány várához tartozott (már a XIV. század második felében) s állandóan a megyei törvénytevő gyűlések székhelye volt. (L. Harsány vár és helys. a. is.) Siklós közelében kd. találjuk.

Nekcse. (Nekcsa.) Nekche. Fluv. Nekche. (1228: Haz. okmt. VIII. 25.) Poss. Nekcha. (1310: Anjouk. okmt. I. 211., 1329: Dl. 33577; 1378: Dl. 6876.) Nekche. (1311: Anjouk. okmt. I. 242: 1312: U. o. 276., 1329: Dl. 33577; 1367: Dl. 33616.) Opidum Nekche. (1403: Dl. 9114; 1407: Dl. 9317. 9330.) Civitas Nekche, Nekchee. (1408: Fejér, X. 4. 672—3.) Az Aba nembeli Nekcseieké már I. Károly király uralkodása előtt. Különben egyforma sorsa volt Nekcse várral (l. ott), melynek aljában feküdt. — Ma Nasicze, Verőcse-megyében, Valpótól dny. (V. ö. Smičiklas, i. m. 8.)

Pag(a)rács. L. Po(d)gorács néven a városok közt.

Pécs. Quinqueecclesie. (1183: Árpádk. új okmt. VI. 148.) Ecclesia B. Petri Quinqueecclesiis. (1227: U. o. 441.) Fratres predicatorum de Quinqueecclesiis. (1285: U. o. IX. 436.) Capitulum maioris ecclesie Qu. (1297: Haz. oklt. 158.) Cives de Peech. (1297: U. o. 159., 1345: Anjouk. okmt. IV. 481.) Eccl. B. Bartholomei. (1324: Koller, i. m. II. 335.) Prepositus, canonicus etc. ecclesie S. Johannis Bapt. de Castro Qu. (1336: Haz. okmt. I. 488., 1349:

U. o. II. 385., 1441: Dl. 13645.) Sac. B. Bartholomei de civitate. Ecclesia Omnium Sanctorum. De Sancto Benedicto de civitate. (Páp. tíz-lajstr. 236. l.). Sacerdos Omnium Sanctorum de civitate. Sacerd. de S. Benedicto . . . cum canonía. (U. o. 274.) Sacerdotes ecclesie B. Bartholomei. Sac. de civitate S. Benedicti. (U. o. 285. l.) Canonici de sastro S. Johannis (U. o. 291. l.) Camera (regalis, luci camere) in Quinqueecclesiis. (1343: Anjouk. okmt. IV. 349.) Civitas Quinqueecclesiensis. (1353: U. o. 90., 1375: Dl. 6295; 1376: Dl. 6388; 1387: Dl. 7243. 7244; 1417: Dl. 10549; 1424: Dl. 11500; 1463: Dl. 35640; 1497: Haz. okmt. V. 388.) Studium generale in civitate Qu. (1367 Fejér, IX. 4. 66. 69.) Hospitale pauperum S. Elisabet Quinqueecccl. (1393: Koller, i. m. III. 210.) Ecclesia domus S. Francisci ord. fratrum minorum Qu. (1401: U. o. III. 226.) Hospes civitatis Qu. de vico Molomseg. (1402: Dl. 33535.) Clastrum B. Francisci in civitate Qu. habitum. (1409: Zichy okmt. V. 582.) Pleb. ecclesie s. regis Stephani in Qu. (1409: Koller, i. m. III. 300.) Capella deaurata B. Marie V. de castro Qu. (1412: Dl. 9933.) Judex iurati ceterique cives civitatis Qu. (1424: Dl. 11500.) Eccl. cathedralis S. Petri de Quinqueecclesiis (1432: Fejér, X. 7. 436.) Fünfkirchen. (Levél Bécs városához, zöld viaszba nyomott szép pecséttel. Bécs város llt. 1445. év 12/6.) Clastrum S. Ladislai regis civitatis Qu. ord. S. Marie dei genitricis fratrum de monte Carmeli. (1449: Koller, i. m. IV. 283. — V. ö. 1462: U. o. 251. és 282. l.) Conv. Sanctimonialium claustrum S. Spiritus de suburbio civitatis Qu. (1461: Koller, i. m. IV. 80.) Prepositura minor Qu. collegiata videlicet ecclesia B. Johannis Bapt. de castro Qu. (1463: Dl. 35640.) Clastrum S. Ladislai regis in civitate Qu. (1464: Koller, i. m. 249. l.) Priorissa et conventus monasterii S. Spiritus extra muros Quinqueecclesiensis ord. fratrum predicatorum. (1470: Koller, i. m. IV. 173.) Pleb. S. Bartholomei, S. Benedicti et Omn. Sanctorum de civitate Qu. (1471: Pannonh. főapáts. házi llt. LVIII. Nn.) Datum Quinqueecclesiis in nostro palacio episcopali. (1480: Dl. 14703. Zsigmond pécsi püspök levelében.) Magistri hospitalis Quinqueecccl. (1494: Engel, i. m. 28. l.) Hospitalis Qu. Capella B. Virginis in castro Qu. (1495: U. o. 143.) Moniales Quinqueecclesienses. (1494—5: U. o. 28. 143. l.) Capella deaurata B. Marie V. ad latus ecclesie cathedralis B. Petri apostoli fund. (1503: Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 4. L. P.) Basilica deaurata ad latus ecclesie in honore dive regine Benedicte fund. (1503: U. o. n. 5. és Koller, i. m. IV. 511.) Parochialis ecclesia S. Bartholomei Qu. (1506: U. o. V. 17.) Prepos. collegiate ecclesie B. Johannis Bapt. in castro Qu. fund. (1511: U. o. 26.) — Conv. fratrum predicatorum in claustrum S. Thome martiris in civitate Qu. (XVI. század elején: Orsz. Lltár. Kolosmon. Stylarium. pag. 56.) Szent István királytól Szent-Péter apostol nevére alapított püspökséggel, káptalannal és székes-egyházzal, mely a Bold. Szűz tiszteletére épült aranyozott kápolnájával vagy bazilikájával együtt — a várban állt. Ugyanitt találjuk a XIV., XV. és XVI. században, jelesül 1511-ben is a Keresztelő Sz.-Jánosról nevezett kisebb vagy társas káptalant (prépostságot) s (a XV. században) a püspöki palotát is. Magában a városban a Szent-Bertalan plebánia-templom a legnagyobb egyház. (V. ö. erre nézve 1403: Dl. 1430.) Ugyanitt Minden-Szentek, Sz.-Benedek, Sz.-István király egyháza, s a domonkosoknak, a mino-

ritáknak, a karmelitáknak (Sz.-László királyról nev.), a kőfalakon kívül vagyis a külvárosban pedig a domonkosrendi apáczáknak (Sz.-Lélekről nev.) kolostoruk is állt a középkorban. A XIV. és XV. század végén egy Sz.-Erzsébetről nevezett szegény kórház is találunk itt, 1343-ban pedig kir. (pénzverő-) kamarát. Végül 1367 óta «studium generale» azaz egyetem is állt fönn e városban. — Földesura a pécsi püspök és káptalana. (V. ö. Haas Mihály. Baranya. I. 222. l. és Tud. Gyűjt. 1822. évf. I. 38—90. l., továbbá a város címerére nézve: Turul. 1887. 190. l.)

Pécsvárad(ja). Monasterium sancte dei genitricis Marie et S. Benedicti ad radicem Montis Ferrei. (1015: Karácsonyi. Sz.-István kir. okl. 79.) Waradinum. (1068: Haz. okmt. VIII. 1.) Abbas monasterii de Subradice montis ferrei Waradiensis. (1224: Haz. okmt. VII. 10.) Civitas Waradiensis. (1349: Anjouk. okmt. V. 261. 267., 1350: U. o. 360., 1352: U. o. 560., 1353: U. o. VI. 41. 47., 1357: U. o. 562., 1362: Dl. 5114; 1384: Dl. 7101; 1387: Dl. 7287; 1413: Dl. 10053; 1464 körül: Koller, i. m. IV. 248.) Sacerdotes Waradienses. Primo de civitate. Sacerdos Omnium Sanctorum. Sacerdos Omnium Sanctorum. De Sancto Petro. De Feyrhaz. (Páp. tiz.-lajstr. 283. l.) Sacerdotes Omnium Sanctorum. Sacerdos de Waradyno. (U. o. 294. l.) De Alba ecclesia. S. Petri de Waradyno. Omnium Sanctorum de Waradyno. (U. o. 316. l. — V. ö. Ortway, i. m. I. 252. l. Pécsváradnál, Fejéregyházra nézve.) Superior civitas Waradiensis. (1349: Zichy okmt. II. 362.) Civitas Pechwaradiensis. (1384: Zichy okmt. IV. 278., 1433: Zsélyi llt.) Civitas conventus Warad appellata. (1408: U. o. V. 559.) Monasterium S. Marie Pechwaradiensis ord. S. Benedicti. (1491: Theiner. Mon. h. Hung. II. 535.) Az 1542. évi adólajstromban: Pechwaradya. (51. l.) A Sz.-István királytól a Sz.-Szűz és Sz.-Benedek tiszteletére alapított itteni benzés apátságé volt. — Pécestől ék. fekszik.

Po(d)gorács. (Podgoracs.) Pagraach. (1299: Dl. 1538.) Pagarach. (1311: Anjouk. okmt. I. 242.) Podgorach. (1396: Dl. 8141.) Opidum Pagrach, Pagarach. (1403: Dl. 9114.) Opidum Pogoraach. (1407: Dl. 9317.) Poss. seu villa Pogorach, Pogarach. (1407: Dl. 9330. — V. ö. 1408: Fejér, X. 4. 672—3.) Várhely volt s Nekese várához (l. ott) tartozott. — Ma Podgoracs, Verőcse-megyében, Eszékthől nyd.

Quinque-ecclesie. L. Pécs város és vár a.

Selén(y). (Selyanovcz.) Seleen. (1397: Dl. 8214.) Selen. (1397: Dl. 8401.) Cives ac iobagiones in suburbio castri in possessione Selyanowcz voc. (1438: Dl. 13181.) Oppidum Zelenowcz. Kíttl az oklevélen teljesen egykorú kéztől: Super nundinas «sub castro Walpo». (1438: Dl. 13267.) Poss. Selyanovcz. (1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várához (l. ott) tartozott s közvetlen a vár alatt terült el. 1438-ban földesuraitól a Marótiaktól többféle kiváltságokat és mentességeket, Albert királytól pedig orsz. és heti vásár-jogot nyert.

Soklós. Suklos. (1191: Haz. okmt. VI. 5.) Forum Soklous. (1294: Árpádk. új okmt. X. 163.) Petrus de Swklows. (1313: Zichy okmt. I. 144., 1325: U. o. 270.) Locus Zombathzegh in Soklous. (1344: Anjouk. okmt. IV. 435.) Ugyanerről lévén szó: Porcio in Soklous *intra fossatum*. (1345:

U. o. 481.) Soklous cum tributo. (1352: Zichy okmt. II. 491.) Civitas Soklous. (1355: Kismart. llt. 32. C. 140.) Forum comprovincionele in Soklos. (1392: U. o. IV. 493.) Monast. S. Anne de Suclos. (1400: Monum. Vatic. I/IV. 183.) Suclos. (1403: DL. 1430.) Civitas Soklos. (1408: Fejér, X. 4. 672—3.) Oppidum Soklos. (1478: DL. 18154; 1482: Huny. kora XII. 217., 1484: gr. Zay cs. llt. P. IV. 17.) Soklos. (1491: DL. 24857.) Domus combuste in Soklos. Soklos intra muros. (1495: Engel, i. m. 143.) A hasonló nevű vár sorsában oszlozott. A XIV. században (páp. tiz.-lajstr. 276.), 1400-ban és pl. 1484-ben a Sz.-Ágoston szabályait követő kar-inges barátok Sz.-Annáról nevezett kolostora állt e városban. — Ma Siklós, Pécsről délre (V. ö. Bajcs m.-város a.)

Szeglak. (Szöglak.) Zuglok. (1347: Anjouk. okmt. V. 62.) Zuklak. (1349: U. o. 280.) Zuglak, Zyglak, Zyuklak. (1378: DL. 6504. 6876.) Opidum Zudlak. (1454: DL. 24541.) Poss. Zeglag, Zeglak. (1467: Füzy cs. llt.) A hasonló nevű kastélyhoz tartozott. (L. ott.)

Szekcső. a) Predium Schekchu situm iuxta Danubium. (1248: Árpádk. új. okmt. XI. 365.) Civis de Zekchu. (1259: Haz. okmt. VI. 100.) Poss. Scechu. (1348: Zichy okmt. II. 299.) Zekcheu. (1348: U. o. 320., 1377: U. o. IV. 29.) Opidum Zekchew. (1425: Haz. okmt. V. 220., 1494: Muz. llt.) Zekchew, Zekche. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Vámjával együtt a Héder nemből való Herczegeké volt, kik e birtokukról nevezték magukat. 1450-ben 97 adózó (hátralékos) j.-portát számítottak össze benne. — Ma Duna-Szekcső, Pécsről kel., a Duna mellett. — b) Zekcheu. (1359: DL. 4889.) Zeekchw. (1379: DL. 6637.) Felzekchew. (1382: DL. 6931; 1400: Zichy okmt. V. 174., 1437: DL. 13061; 1446: Zsélyi lltár.) Felzegchew. (1395: DL. 8079.) *Civis* honorabilis capituli ecclesie Albensis in poss. sua Felzekchew. (1425: Haz. okmt. V. 219.) A fejevári káptalané volt. — Szintén a mai Duna-Szekcső részének felel meg. — A pápai tizedlajstromban: sacerdos B. Jacobi de Zewchew. (276. l.), sac. B. Virginis de Zechew. (285. l.) Pleb. de Zeuchew et pl. de eadem Zeuchew. (294. l.) — (L. Szekcső vagyis Lehevcz helys. a. is.)

Szent-Szalvátor. L. Valkómegyében.

Sziget. L. Somogy megyében Sziget vár és város a.

Szombathely. Poss. Zombathel, Zombathhel. (1352: Anjouk. okmt. V. 544., 1506: DL. 21535.) Opidum Zombathel. (1454: DL. 24541; 1507: DL. 21712.) A Kórógyiaké volt, utánok pedig a vingárti Gerébeké. — A mai Szuboticza pusztá őrzi emlékét, Verőczemegyében, Valpótól d., Koska közelében.

Valpó. Poss. Walpow — úgy látszik: már orsz. vásárokkal. — (1397: DL. 8201.) Poss. Valpou. (1397: DL. 8214.) Poss. Valpo. (1399: DL. 8613.) Poss. Walpo. (1413: DL. 10089; 1438: DL. 13181.) Oppidum Walpo. (1470: DL. 17095. 17272; 1494: gr. Zay cs. llt. Pesty okl. más. nyomán, 1495: DL. 32858.) Oppidum Walpo és poss. Eghazaswalpo — (valamint: Selyonowcz is.) Valpó vár tartozékai. (1481: DL. 18482. 18485.) Mária Magdolna tiszt. szentelt parochialis egyházzal, Vámhely is volt s általában a hasonló nevű vár sorsában osztozott. Ugy látszik, régebben közvetlen a Dráva partján feküdt.

Valpó-Váralja. L. Selén(y) vagy Selyanovcz néven a városok közt.

Várad. L. Pécsvárad(ja) néven a városok közt.

Váralja. Opidum Waralya dioc. Quinqueecclesiensis. (1484: DL. 18975.) Waralya. (1494: Muz. llt., 1495: DL. 20356. 20357.) A szekcsői Herczegeké volt, kiknek birtokai között *Kőszeggel*, Dano(l)czczal, Izséppel sat. együtt sorolják föl. Hihetőleg *Kőszeg-Váralját* kell értenünk, bár Kőszeg néven (l. ott) is állt közelében egy helység. (V. ö. Valpó és Selény vagy Valpó-Váralja városok a.) — Benne 1484 táján a Bold. Szűz tiszteletére kolostort építettek. Vámja és *dunai* révje is volt s így szintén a mai Batina vidékén feküdt. (*L. Kőszeg helys. a. is.*)

Verőfény. Villa Verofyn. (Az eredeti szerint. 1312: Anjouk. okmt. I. 248.) Verufyn. (1319: U. o. 514—5.) Poss. Vereufen. (1389. 1390: Zichy okmt. IV. 380. 424.) Veruphin et forum in eadem celebrari ac tributum ibitem exigi consvetum (1392: DL. 7767; 1392—1406: DL. 7765.) Opidum Werefen. (1454: DL. 24541.) Poss. Werewfyn. (1506: DL. 21535.) Opidum Werewfyn. (1507: DL. 21712.) A XIV. század végén Kosvárához, a XVI. elején a szombathelyi kastélyhoz tartozott; közben úgy látszik önálló uradalom feje is volt. A XIV. század vége óta állandóan a Kórógyiak birták, kik Kos várával együtt kapták 1392-ben. Később e város is a vingárti Gerébek kezére került. — A mai Verőczemegye területén, Valpótól d., Habjanovczy táján feküdt.

Zelenovcz. L. Selény (Selyanovcz) néven.

Összesen: 27 város.

HELYSÉGEI:

Abadoczfalva (puszta). Pred. Abadoczfalwa, Obodoczfalva. (1467—72: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Abaliget. Parochia ecclesie B. Marie V. in possessione Abalygeth. (1482: DL. 34526.) Az 1542. évi adólajstromban (16. l.): Abalygethy — a pécsi káptalané; mely ma is birja s hihetőleg a XV. században is birta. — Ma Abaliget, Pécestől ény. (V. ö. Pesty. Helyn. I. 1.)

Abolma(n). (**Abolmány.**) Obalma. Obolma. Abalman. (Páp. tiz.-lajstr. 238. 266.) Obulma. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Abulma. (1387: Zichy okmt. IV. 329.) Abolma. (1426: Zsélyi lltár., 1430: DL. 12304; 1471: DL. 17272.) Köznemesi birtok volt. — Ma Bolmány, Siklóstól dk. felé.

Abony. Abon. (1481: DL. 18481; 1507: DL. 21543. 21535; 1511: Koller, i. m. V. 26.) Részben Bodol(y)a m.-városhoz tartozott.

Adorján. (**Adrián.**) Adrian. (1396: DL. 8174.) Adoryan. (1400: Zichy okmt. V. 193.) Adryan. (1428: DL. 12001.) A Pobor cs. előnevéből ismeretes.

Adorjás. L. Azorjás alakban.

Agod. (**Agad.**) Agad. Agod. (1372: Fejér, IX. 7. 323. 329., 1428: DL. 12001.) Agod. (1472: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell., 1478: DL. 26015.) Agad. (1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Köznemeseké volt. — Nagy-Váty közelében feküdt.

Agtelek. (Aktelek.) Agecluc, Oteluk. (Páp. tizedlajstr. Ortvaynál. I. 235.) Agthelek. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31. és 1542. évi adólajstrom 11. l.) Hertelend és a (mai) somogy megyei Mosgó vidékén fekehetett. 1450-ben

az adó-hátralékosok lajstromában két ily nevű falut (Akthelek) említenek. (Br. Révay cs. llt. Gyulay IX. 2.) Meglehet, ugyanegy falu részeiről van szó.

Álgy. Algh. (1427: Zsélyi lltár.) A megye dk. vidékén kereshetjük.

Almamelék. Villa Teustachy Almanu. (1183: Haz. okmt. I. 2.) Lanceus de iuxta Alma. (1324: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Almamelék. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Az 1542. évi adólajstrom is (Almamelék. 10.) Baranyamegyéhez számítja. Egyházilag a pécsi püspökségben feküdt. — Ma Somogy megyében találjuk. Szigetvártól ék.

Almás. a) Poss. Almas in cottu Baranya in terra Belkuz. (1338: Anjouk. okmt. III. 509., 1358: Dl. 4785.) Adorjás, Sámód sat. vidékén feküdt. — b) Poss. Almas. (1402: Dl. 1430; 1484: Dl. 18959.) Pécestől dk., Kozár és Lothárd vidékén feküdt.

Al-Besczen. (Al-Besenczi.) L. Besencz(i) a.

Al-Feket. L. Feket a.

Alsó-Barázda. L. Barázda a.

Alsó-Bodmér. L. Bodmér a.

Alsó-Devecser. L. Devecser a.

Alsó-Hazugd. L. Hazugd a.

Alsó-Himesegyház. L. Himesegyház a.

Alsó-Lelesz. L. Lelesz a.

Alsó-Lippó. L. Lippó m.-városnál.

Alsó-Lothárt (puszta). L. Lothárd helys. a.

Alsó-Már(o)k. L. Már(o)k a.

Alsó-Nekcse. L. Nekcse helység a.

Alsó-Sebes. L. Sebes a.

Ambrosfalva. Ambroosfalua. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárahoz tartozott.

Anfalu. Nobiles de Anfolua. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Anfalu. (1425: Dl. 11610.) Szigetvár vidékén kereshetjük.

Apáczafalva. Apathchafalwa. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Apa(j)tya. Poss. Apaytha. (1499: Dessewffy cs. llt.) A Kozáriak birtokai közt Bozsok (Palota-Bozsok) és Somberek közt sorolják föl. (V. ö. 1329: Dl. 7345. 7346., hol: terra Apaty fordul elő, ép e tájon.)

Apáti. Terra monasterii de Bata Apaty vocata. (1267: Árpádk. új okmt. III. 175.) Apati. (1360—70: kölcei Kende cs. llt., 1396: Dl. 8141.) Tolnamegyében vagy Baranyamegye ék. zugában feküdt. — Úgy látszik a mai Báttaszék vidéki Apátit (*helység és puszta Tolnamegyében*) kell értetünk.

Apáti(-rév). Apathy. (1479: Dl. 18195.) Poss. Apathyrew. (1481: Dl. 18482. 18485; 1506: Dl. 21535.) Valpóvárhoz tartozott. — A Dráva partján feküdt, bizonyára Valpó vidékén. Révjének jövedelmét ugyanis 1479-ben Maróti Mátyus özvegye a Valpó várbeli Sz.-László kápolnának adta.

Aranyos. (Aranyas.) Aranus. (1336: Anjouk. okmt. III. 277.) Aranós. (1396: Dl. 8441.) Aranyas. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Pécestől dny. esik.

Ár(o)ki. Aruky. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Arky. (1439—1455: Dl. 13398; 1492: Dl. 29327. 32399; 1499: Dl. 25386.) 1289-ben a péli monostor-

hoz s ezzel együtt Szár-Somlyó várához tartozott. Később Monostorral együtt szerepel s kétségkívül annak vidékén feküdt. (Baranyavár szomszédságában.) Vámhely is volt.

Árpád. Arpad, Arpad, Arpat, Holas Arpad, Arpad Gallicus. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaýnál, i. m. I. 235. l.) Az 1542. évi adólajstromban: Nagh Arpad. (55. l.) Pécs közelében dk. találjuk.

Artofttel(e)ke. L. Valkó megyében.

Asszonyfalva. Azzonfalva. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Valpó-várához tartozott. — A Drávától észak felé kereshetjük, a mai Baranyamegye dk. zugában.

Atak. Athak. (1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.; 1457: gr. Zay cs. llt. D. 39.) Kir. ember nevéből ismerjük. — A Dráva vidékén feketett.

Azorjás. (Azarjás.) Villa Azarias. (1251: Dl. 26. és nem 1191: Haz. okmt. VI. 5. — V. 6. 1348: Anjouk. okmt. V. 220.) Magna via versus villam Azarias. (1338: Anjouk. okmt. III. 510.) Poss. Ozorias — in Belkuz. (1346: U. o. IV. 642.) Eccl. B. Marie Virg. de Azarias. (1373: Koller, i. m. III. 133.) Curia in Azaryas. (1432: Haz. okmt. VII. 453.) Azorias. Ozorias. (1472: Dl. 17340; 1478: Dl. 18154.) Adoryas. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. Vámhely volt. — Ma Aderjás vagy Adorjás, Siklós és Vaiszló közt.

Babafalva. Babafalua. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Baba-rève. Poss. Babariui. (Az eredeti szerint. 1312: Anjouk. okmt. I. 248.) Babareue. (1433: Dl. 12530.) Kórógyi birtok volt. — A mai Verőcse-megyében, Valpótól dél felé, Hrkanovczi táján kereshetjük.

Babjak. Babyak. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Babo(l)csa. (Babócsa.) Babocha. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Terra vel villa Bobolcha in vicinitate Harsan et Ebesharsan. (1313: Zichy okmt. I. 144.) Poss. Baboucha. (1333: U. o. 417.) Poss. Baboucha, Boboucha. (1340: U. o. 575.) Poss. Bakoucha. (? 1388—1406: Dl. 7388.) Babocha. (1484: Dl. 19000; 1503: gr. Zay cs. llt. A. 53.) Babolcha. (1486: Dl. 19187.) Babocza. (1494: Dl. 20235—6.) 1289-ben Szár-Somlyó, később Harsány várához tartozott (1406. 1486.) s annak vidékén feküdt.

Bácsfalva. Bachfolua. (1348: Zichy okmt. II. 328.) Villa Bagfalva. (1394: U. o. IV. 544.) Bachfalua. (1394: U. o. 555.) Bagfalua. (1394: U. o. 560.) Baghfalva. (1463: Dl. 15874.) A pécsi püspökségé volt. — Ma Bácsfa néven pusztá, Mohács mellett ny.

Bagota. (Bagata.) Bagatha. (1262: Árpádk. új okmt. VIII. 44.) Bagutha. (1361: Dl. 5182.) Bagotha. (1447: Dl. 14114; 1478: Dl. 18020.) Pécestől dny. esik. (Szent-Király mellett.)

Bágya. (Bátya.) Bagha. (1235: Fejér, III. 2. 436.) Bagya. (1334: Anjouk. okmt. III. 118.) Baga. (1354: Dl. 8004.) Villa Bagya. (1380: Zichy okmt. IV. 163.) Bachya. (1389: U. o. 403.) Bathya. (1401: Kismart. llt. 32. EE. 324., 1424: Dl. 10921.) Baghya. (1478: Dl. 18020.) Lippóval, Majsával, Nyáráddal sat. volt határos.

Bágyfalva. (Bátyfalva.) L. Bácsfalva néven.

Bajnokfalva. Boynukfolua. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Ez időben a péli monostorhoz és ezzel együtt Szár-Somlyó várához tartozott. (L. Monostor helys. a.)

Bakonya. Bakana. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 332.) Bakanya. (1353: Anjouk. okmt. VI. 122.) Bakonya. (1408: Dl. 9381; 1426: Zsélyi lltár; 1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Naghbakonya, Kysbakonya. (1479: Dl. 18254.) A Bakonyiak törzsbirtoka volt. Az 1542. évi adóajstrom szerint a pécsi káptalané, mely ma is bírja Bakonya néven. — Pécestől nyug. esik.

Baksa. Poss. Pohor Boxaya. (1332: Anjouk. okmt. II. 575.) Baxa. (1364: Zichy okmt. III. 239., 1475: Dl. 17653.) Vaiszlótól ék. találjuk.

Bál. Baal. (1390: Dl. 7632.) Bal. Baly. (Nemesi névben. 1425: Zsélyi llt., 1428: Dl. 12001.) Ugy látszik, a megye dk. vidékén keresendő.

Bala. Terra Weegbala. (1281: Haz. okmt. VII. 176.) Kysbala. (1389: Dl. 7533.) Bala. (1399: Dl. 8613.) Valpótól észak felé, a Dráva északi partján feküdt, Beremen és Petárda táján.

Balati. Balathy. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Balachy. (1342: U. o. 213.) Nemes emberek nevéből ismeretes.

Balazse(-falva). (Balazseföldre.) Balasey — személynév. (1317: Zichy okmt. I. 155.) Balasefelde. (1338: Kismart. llt. 32. A. 48.) Simon, filius Balase de Balasefalua. (1348: U. o. II. 379.) Balase, Balasewfalwa. (1426. 1449. 1450: Zsélyi llt.) Siklós és Villány vidékén fekehetett.

Balázsfalva. Balasfalwa. (1436. 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.) Baranyamegyei köznemes nevéből ismeretes.

Balázsfalva (puszta). Pred. Balasfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Balázsháza. L. Somogymegyében: Balasekháza a.

Balázstelke. Balastelke. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Balhafalva. L. Bolhafalva néven.

Bálintfalva. Balintfalua. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.)

Balog(d). Bolugd. (1296: Haz. oklt. 152.) Balogh. (1421: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 7.) Balowd. (! 1438: U. o. VII. 47.) Balogd. (1443: U. o. VIII. 12.) A Gyulai rokonságé volt. — A Siklóstól ék. eső Gyula, Herend, (Rácz-)Petre sat. helységekkel együtt emlegetik.

Bálványos. Baluan, Balvac, Paluanus. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál I. 235.) Az 1542. évi adóajstromban: Balwanyos. (18. I.) Szék és Mánfalva vidékén feküdt; tehát az itteni tájon (Pécestől ény.) fekvő mai Bános-nak felel meg.

Bán. (Baán.) Ban. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441., 1435: Századok. 1887. VIII. 79., 1467: Dl. 16636—7; 1481: Dl. 18481.) Baan. (1413: Dl. 10091; 1472: Dl. 17357.) Bodolához (és Monostorhoz) tartozott. — Ma Baán, Baranyavár mellett.

Bánfalva. Baanfolua. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Banfalwa. (1499: Dessewffy cs. llt.) 1289-ben Szár-Somlyó várához tartozott; 1499-ben a Kozáriaké volt. — Tán azonos a mai Bánfa-val, Szigetvártól dk. (1499-ben Csötörtök-helylyel együtt említik, ez a helység pedig ép e tájon feküdt.)

Baranya-Viszló. L. Viszló a.

Barátokfalva. Barathokfalwa. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Barátur. Baratro. Barate. Baratur. (Páp. tiz.-lajstr. 276. 285. 296.) Baratur. (1397: Zichy okmt. V. 30.) A pécsi káptalané volt, az 1542. évi adólajstrom szerint is. (Barator. 17.) — Ma Barátur, Pécsről ény.

Barázda. Ville utraque Barázda, superior et inferior. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Bár(i). Boor. (1328—1388: Dl. 7345. 7346; 1342: Dl. 7347; 1344: Fejér, IX. 7. 42., 1388: Dl. 7342. 7343.) Bar. (1341: Anjouk. okmt. IV. 160., 1437: Dl. 13035; 1483: Dl. 18870. 18873.) Bary. (1382: Zichy. okmt. IV. 233.) Bor, Boor. (1388: Dl. 8004.) A fejevári káptalané volt; részben azonban úgy látszik köznemeseké is. — Ma Baár vagy Bár, Mohácstól é.

Barjád. (Barlyád.) L. Borjád alakban.

Bark(-falva). Borkfolua. Szár-Somlyó vár tartozéka. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Barkfolua és Negeuen. (1346: Zichy okmt. II. 199.) A Becsei Töttös birtokába jutnak. *Negyvenről* tudjuk, hogy *Kácsfalva*val szomszédos volt. E tájon feküdt Barkfalva is. 1371-ben: Barkfolua ismét: Neghuen vagy: Neghuend társaságában szerepel. mint a melyet a magbánszakadt Pomázi Benedek után a Töttösiak kérnek föl és kapnak meg. (U. o. III. 442. 443.) 1373-ban: Bankfalua és Nogghwen. (U. o. 498.) Bark. (Kir. ember nevében. 1378: U. o. IV. 50.) Barfalwa és Neguen — együtt szerepelnek. (1398: U. o. V. 70.) Bartafalua és Neuen hasonlókép. (1401: U. o. 249.) Barkfalwa és Newen. (1402: U. o. 327.) Barkfalwa és Negwen. (1403: U. o. 337.) Barchfalua és Neguen. (1403: Kismart. llt. 47. L. 11.)

Bata(-Mindszent). L. Mindszent a.

Bátató. Villa Batatue. (1015—1158: Mon. Vat. Seu. I. IV. 575.) Possessio monasterii Waradiensis Bathatue voc. in cottu de Baranya *iuxta fluv. Danobii prope Zekchu.* (1345: Zichy okmt. II. 169.) Bathathew. (1346: Kismart. llt. 96. f. 2. n. 7.) Poss. magistri Theutos (hihetőleg csak bérben) Bathatuu voc. in com. de *Baranya.* (1347: Zichy okmt. 257.) Ugyanezé: poss. Bathathew, Bathateu. (1348. 1349: U. o. 259—261. 378.) E tájon, Duna-Szekeső mellett ék. ma csak Batta nevű helységet találjuk, — *Tolnamegyében.*

Bátya. L. Bága néven.

Bat(y)ka. (Bagyka.) L. Bogyka néven.

Becső. (Becsej.) Terra Bechey. (1328: Dl. 24455.) Becheu. (1349: Anjouk. okmt. V. 280.) Possessio nobilium de Bala Bechew vocata. (1399: Dl. 8613.) Valpótól északra feküdt, a Dráva északi partján, (A mai Petárda környékén.)

Beczefalva. Bechefalwa. (1432: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 5. 21., 1479: Muz. llt.) Ma Beczefa, Szigetvártól k. é.

Beger. Kysbeger. (1402: Dl. 8705.) Az 1542. évi adólajstromban Beger néven (91. l.) Szent-Erzsébet mellett sorolják föl; 1402-ben pedig Zsibo(l)ttal együtt említik. — E tájon, a mai Somogy megye határán feküdt tehát.

Bejke. Beke. (XIII. század. Dl. 895.) Beyke poss. (1390: Dl. 874; 1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Vámhely volt; Soklós várához tartozott. Siklós és a Dráva vidékén feketett.

Békástó. Bekastho. (1425: Dl. 11610.) Köznemesi birtok volt s úgy látszik, a megye nyugati vidékén feküdt.

Békator(o)k. Bekaturuk. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130., 1368: Dl. 5649.) Bekaturk. (1396: Dl. 8174.) Bekatorok. (1401: Zichy okmt. V. 265.) Bekatork. (1406: gr. Erdődy cs. monyorókeréki llt. Pesty után.) Bekatorok. (1430: Dl. 12267.) Részben köznemeseké, részben a Garaiaké volt. — A megye dk. vidékén (Baranyavár és a Duna mentén) kereshetjük.

Bekefalva. Bekefalwa. (Kir. ember nevében. 1397: Zichy okmt. V. 30., 1409: Dl. 9609.) Az 1542. évi adólajstrom (52. l.) Bogád és Sevinye (azaz: Zsemenye) közt (Pécs környékén) sorol föl ily nevű falut.

Bekefalva (puszta). Pred. Bekefalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Békés. (Bikkés?) Naghbekes. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.) Baranyamegyei kir. ember előnévében fordul elő. Meglehet, a mai Bükkösd értendő (Szigetvártól ék.), melyet az 1542. évi adólajstrom: Bykesd néven ismer. (13. l.)

Belcz. L. Somogymegyében.

Belinczfalva. (Belenczfalva, puszta). Pred. Belenczfalwa, Belinczfalwa. (1467—72: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Bélköz. Poss. Beulkewz. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott.

Béllye. Bellye. (1389: Zichy okmt. IV. 380., 1406: gr. Erdődy cs. monyorókeréki llt. Pesty után., 1430: Dl. 12304.) Byllye. (1403: Dl. 9114.) Dárda mellett dk. találjuk.

Belős. Villa Belus ultra fluv. Krasou. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Szár-Somlyó várához tartozott ez időben.

Belső-Vaiszló. L. Vaiszló a.

Belvár(a)d. (Belváradja. Belvár. Bélavár.) Villa Belawar. (1321: br. Révay cs. llt. Gyulay. III. 29.) Belward. (1438: U. o. VII. 47.) Belwarad. (1443: U. o. VIII. 12.) Belwaradya. (1447: U. o. VIII. 30.) Belwar. (1456: U. o. IX. 19.) Az 1542. évi adólajstromban: Belward. (60. l.) Ma is Belvárd, Mohácstól nyd.

Benczefalva. Benczefalua. Bencefalwa. (1425: Dl. 11610; 1428: Dl. 12001.) Tán Péctől ny.-dny. irányban kereshetjük.

Benefalva. Benefalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Berán. Beran. (1307: Koller, i. m. III. 241. l. és Dl. 1430; 1453: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 11., 1474: U. o. X. 8.) Byran. (Páp. tiz.-lajstr. 276.) Köznemeseké és a pécsi káptalané volt. Az 1542. évi adólajstr. Berand néven ismeri (55. l.) — Ma Birján, Péctől dk.

Ber(e)mös. L. Vermes alakban.

Bergengye. Bergend. (1364: Zichy okmt. III. 236.) Bergengye. Bergendye. (1427: Zsélyi lltár.) Bergengye. (1428: Dl. 12001.) A megye dk. vidékén (Baranyavár táján) kereshetjük.

Berkesd. (Berkösd.) Villa Berkust. (1015—1158: Mon. Vat. Seu. I. IV. 576.) A pécsváradai apátságé volt. — Péctől kel. esik.

Berkovcz. Berkowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Berzincz (puszta). L. Buzincza néven.

Besencz(i). Poss. Olbescen, Olbeschen. (1338: Anjouk. okmt. III. 456.) Besench. (1404: DL. 8943.) Besenchy, Besenchi, Bessenczy. (1408: DL. 9457; 1472: DL. 17340; 1499: DL. 20868.) Részben a nyulszigeti apáczáké volt. — A mai Besencze értendő, Vaiszló mellett északra.

Besenyő. Poss. Beseneu que est in Bata in comitatu de Barana. (1346: Kismart. llt. 96. f. 2. n. 7.) A szegszárdi apátságé volt. — A tolnamegyei Batta vidékén kereshetjük.

Besztér. (Besztör.) Terra Beztur. (1328: DL. 24455.) Bezthur. (1349: Anjouk. okmt. V. 280.) Bezther. (1397: DL. 8214; 1399: DL. 8613; 1470: DL. 17095; 1471: DL. 17272.) Byzther. (1481: DL. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott s a Dráva északi partján feküdt, dél felé Beremen(d)től.

Beze(l)deg. (Bezeldék.) L. Böző(l)deg alakban.

Bezen. Terra Bezen (Bezim) . . . in commetareitate monasterii S. Trinitatis sita. (1266: Fejér, X. 3. 400—1.) A mai Bisse-nek látszik megfelelni, Pécestől d., közel a sz.-trinitasi pusztához.

Bicsárfalva. Byczarfalwa. Bycharfalwa. (1506: DL. 21535; 1507: DL. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Bi(l)csér(d). Bulchir. (Páp. tiz.-lajstr. 312. l.) Bulcherd. (1397: Zichy okmt. V. 43.) Az 1542. évi adólajstromban (3 l.): Bycherd. A pécsi káptalané volt. — Pécestől dny. esik.

Bíliye. L. Bélye alakban.

Birán. L. Berán alakban.

Bisse. Basse, Byse. (Páp. tiz.-lajstr. 238. 266. 275.) Az 1542. évi adólajstromban: Byssch. (38. l.) Siklóstól ény. esik.

Biszter. L. Beszter alakban.

Bíta-Kun-Péter-földe. Poss. Bytakunpeturfeulde in comitatu Barana in Belkuz — 1346-ban kir. adomány révén a szerdahelyi Derzsfieké. (Anjouk. okmt. IV. 641.) A Vaiszló és Siklós közti vidéken terült el.

Bleskovcz. Bleskouch. (1407: DL. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Boda. a) Boda. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) A pécsváradi konvent nemes jobbágysai lakták. — Ma Fazekas-Boda, Pécestől k.-é. — b) Boda, Buda. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál, i. m. 235.) Boda. (1480: DL. 18391; 1498: DL. 20718; 1511: Koller, i. m. V. 26.) Az 1542. évi adólajstrom (5. l.) szerint: Nagh Boda, — a kis-préposté, ki alatt a pécsi várbeli társas kápt. feje értendő. — Pécestől ny. esik.

Bodmér. Budmer. (1324: Kismart. llt. 32. A. 14.) Bodmer. (1349: Zichy okmt. II. 360., 1446: DL. 13899.) Budmur poss. (1350: Zichy okmt. II. 439.) Bodmer poss. (1384: U. o. IV. 288.) Bodmer, Alsowbodmer. (1399: DL. 8613.) Felsewbodmer. (1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.) Eghazas Bodmer. (1490: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 26.) Az 1542. évi adólajstromban (60. l.) csak: Felsew Bodmer. — Ma Kis- és Nagy-Budmér, Siklóstól kel.-é.

Bódogasszonfalva. a) Bodogasszonfalwa. (1399: DL. 8476.) — Hidvég és Kis-Szent-Márton táján feküdt. — b) Bodugazunfalua. (1378: DL. 6504. 6876.) A Szeglakiaké volt; a mai Koska vidékén feküdt. (Valpótól d., Verőcse-megyében.) — c) 1452-ben Villyán helység szomszédosai közt: Bodogasszonfalwa-i Nagy (Magnus) János is megjelenik. (Gr. Zay cs. llt.) Ugy látszik

tehát, e vidéken is volt ily nevű falu. Az említett János családját különben már 1428-ból ismerjük. (Dl. 12001.) Ugyanezt bizonyítják más oklevelek is. (1444: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 17., 1466: U. o. III. 3.) — *d*) Bodogazonfalwa. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) A Szigetvártól északra (Somogy megyében) fekvő mai Boldogasszonyfa helység értendő. — *e*) Szigetvár tartozéka. — L. Somogy megyében.

Bodoló. Poss. Bodolo. (1496: Jászói llt. f. 23. n. 27.) A lipóczi Keczeréké volt.

Bodony. Bodon poss. (1389: Zichy okmt. IV. 380.) Bodon. (1441: Dl. 13615.) Bodon, Badan. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Részben Soklós várához tartozott. — Az 1542. évi adólajstrom (26. l.) Monyoróssal fogja össze. — Ma Monyorósd mellett találjuk Bodony néven, Siklóstól ény.

Bodorfalva. *a*) Bodorfalwa. (1478: Dl. 18020; 1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Ma Bodorfa pusztja a megye határszélén, Szigetvártól dk. — *b*) Bodorfalua. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Bwdrowcz néven Szombathely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Bogács. L. Rogács alakban.

Bogád. *a*) Bogad. (1424—5: Dl. 11607.) Bogod. (1506: Dl. 21533. 21535.) Bodol(y)ához tartozott. — *b*) Bogad. (1475: Dl. 17653.) Poss. Bogad. (1478: Dl. 18020.) Köznemeseké volt. — Szent-Királytól d. találjuk. — *c*) Bogad. (1430: Dl. 25793.) A pécsi püspöké volt s ma is az, Püspök-Bogád néven. — Pécs mellett kel. találjuk.

Bogdány. Bogdan. (1328: Dl. 7345—6.) Nemesi névből ismerjük. — Mohács vidékén feküdt?

Bogdása. Bogdasa. (1441: Dl. 13615; 1466—95: Koller, i. m. V. 468., 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. a. 8. 12. 14.) 1466-ban (részben legalább) a pécsi káptalan birtokába jutott, mely 1542-ben is birta s ma is birja. Különben Soklós várához tartozott. — Sellye mellett nyug. találjuk.

Bogod. L. Bogád a.

Bogyka. (Botyka.) Bathka. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Bachka. (1390: Zichy okmt. IV. 429.) Botka. (1412: Fejér, X. 5. 383.) Bothka. (1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Bathka. (Bothka? 1465: gr. Zay cs. llt. C. 17.) Boghka. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62., 1478: Dl. 18020; 1499: Dessewffy cs. llt.) Köznemeseké volt. — Ma Botyka, Szigetvár közelében kel.

Bója. (Bójad.) Boyad. (1287: Haz. oklt. 105.) Boya. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Terra vel villa Boya. (1313: Zichy okmt. I. 144.) Poss. Boya — Szent-Miklós tisztt. szentelt egyházzal. (1340: U. o. 575.) Deseu de Boya. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Johannes filius Deseu de Baya. (1372: Zichy okmt. III. 444.) Boya, Baya. (1408: U. o. V. 537. 538.) Desew Boya. (U. o.) *Boya*. (1408: Fejér, X. 4. 672—3. és gr. Zay cs. llt. C. 5., 1441: Dl. 13615; 1478: Dl. 18154.) Desew Boya. (1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18057.) Wasarosboya. (1494—99: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Az 1559. évi adólajstrom szerint: Desew Bolya. — Vásáros-Bója Soklós várához tartozott. — Ma Rácz-Bólya, Beremendtől é. (L. Falfalu a. is.)

Bokitelke (puszta). Poss. Bokyteleke. (1332: Kismart. llt. 47. D. 5.) Mohács vidékén feküdt s már ekkor puszta-hely volt.

Bokrod. (Bokord) Bokrod. (1480: Dl. 18391.) Bokord. (1498: Dl. 20718.) A megye dny. vidékén kereshetjük.

Bolhafalva. Balhafalua. (1400: Zichy okmt. V. 217.) Bolhafalwa. (1470: Dl. 17097; 1478: Dl. 26015.) Köznemesi birtok volt. Az 1542. évi adólajstromban (7. l.): Bolhafalwa. — A megye nyugoti vidékén feküdt?

Bolim. (Belim.) L. helyesebben: Velim néven.

Bóly. Villa Bool. (1235: Fejér, XII. 2. 435.) Villa Boul. (1367: Zichy okmt. III. 334., 1380: U. o. IV. 161.) Nobiles de Bal. (1394: U. o. 561.) Boly. (1441: Dl. 13615.) Köznemeseké volt. — Ma Magyar- és Német-Bóly, Mohács-tól nyug. és dny.

Bolyár. Bolyar. (1473—4: Dl. 17516; 1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Sellye és Vaiszló vidékén kereshetjük.

Bonahida-Krassó. Poss. Bonahida Crasso. (1312: Anjouk. okmt. I. 248., 1319: U. o. 514.) Bohidagrasso, Bona Ilydagresso, Bunaheda. (Ortvay, i. m. a pápai tizedlajstr. után, I. 265.) A jeruzsálemi Sz.-János-rend (vránai perjelség) birtoka volt s a mai Verőczemegyében, Valpótól dny., Hrkanczai vidékén feküdt. — Kétségkívül a helységben állt a rendnek *krassói kastélya* (castellum Crasso), melyet 1454 táján a Marótiak emberei (a közeli Valpóról) hatalmasul megvívni próbáltak. Ugyanezt 1506-ban már mint várat (castrum Crasso) említik. (Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 24. és 3. 5. 59. s Dl. 21535. — V. ö. különben 1475-höz: a Dl. 26009. sz. okl. is.)

B(o)ór. L. Bár(i) helys. a.

Borba. Borba. (1468: Dl. 16636. 16637.) Kir. ember nevéből ismerjük.

Borjád. (Borlyád.) Borlyad. (1334: Zichy okmt. 430.) Barlaad. (Páp. tiz.-lajstr. 272.) Baryath. (1426: Zsélyi lltár.) Bariad. (1472: Dl. 17357.) Boryad. (1478: Dl. 18057.) Ma Borjád, Mohácstól dny.

Borra. Terra seu poss. Borra. (1296: Árpádk. új okmt. X. 233.) Száva helységgel együtt említik.

Bors-ülése. Borsylese. (1383: Kismart. llt. 45. A. 9.) Szigetvár táján kereshetjük.

Bos(s)ilovez. (Bossiláz.) Bosilowez. (1472: Tört. társ. letét.) Bossilazh. (1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Bot(y)ka. L. Bogyka alakban.

Bozsok. a) Terra Bozok. (1329: Dl. 7345—6.) Officialis de Bozok. (1350: Zichy okmt. II. 416.) Off. de Bosok, Bosog. (1376: U. o. III. 622.) Bosuk. (1382: Dl. 6921.) Bozok. (1397: Fejér, X. 2. 478., 1436: Dl. 12858.) Poss. Palotha Bosok. (1499: Dessewffy cs. llt.) Mohácstól é. találjuk, Bozsok néven. — b) Bosok. (1484: Kolosmon. prot.) Poss. Drawabosoka. (1499: Dessewffy cs. llt.) A Kozáriaké sat. volt. — Siklóstól délre a Dráva mentén feküdt.

Bő (?) Beu. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Beni. (! 1342: U. o. 213.) Köznemes nevében fordul elő. A megye dk. vidékén fekehetett.

Bökényfölide (puszta). Pred. Bewkenfelde. (1466: kölcsi Kende cs. llt.) Szent-Ivánval együtt említik, tehát a megye ék. zugában keresendő.

Bőköd. Buked. (1376: Dl. 6388.) Bekud. (1397: Dl. 8257.) Baranyamegyei nemesek nevéből ismerjük. — Siklós vidékén feküdt?

Bözö(l)deg. (Bözöldek.) Buzuldeg. (1296: Kismart. llt. 96. 2. 3.) Terra Bezeuldeg és de B. család. (1298: Zichy okmt. I. 89. 90.) Bezeldeg. (1325: U. o. 269., 1348: U. o. II. 318.) Bezendugh. (1368: U. o. III. 357.) Buzulduk. (1370: U. o. 408.) Beuzeudegh. (1389: U. o. 407.) Buzaldeg. Bozuldeg. (1426: Zsélyi llt.) Bezeldeg. (1429: U. o.) Bewzewldeg. (1466: Dl. 16378.) Bezedeg. (1542. évi adólajstr.) Ma Bezedek, Mohácstól dny.

Bratkofalva. Brathkofalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Bra(z)sincz. Brasyncz. Brazyncz. — Hasonlókép.

Budinincz. Bwdynyncz. — Hasonlókép.

Budmér. L. Bodmér néven.

Budrovcz. L. Bodorfalva a.

Bulosér(d). L. Bi(l)csérd alakban.

Bulcsó. Poss. Bulchow. (1330: Zichy okmt. V. 583., 1409: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 22.) Bezeldeggel határos volt.

Burgungya. Poss. Burgungya. (1379: Dl. 6395.) Csuzával volt szomszédos. (Mohácstól dk.)

Buzincza (puszta). Pred. Buzincza. Pred. Berzincz. (1467—1472: Füzy cs. llt.) Berzincz. (1472: U. o.) A szeglaki kastélyhoz tartozott. (L. a következőt is.)

Bu(z)sincz. Bwzyncz, Bwsyncz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott. Meglehet, a Szeglakhoz tartozott Buzincza pusztának felel meg. Kétségtől annak táján feküdt.

Csabagáta. (Csabagata.) L. Csobagáta néven.

Csák(-falva). Chakfalwa. (1406: gr. Erdődy cs. monyorókeréki llt. Pesty után.) Chaak. (1506: Dl. 21533. 21535.) A mai megye dk. zugában kereshetjük.

Csáma. Terra Chama. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 88.) Villa Chama. (1302: Anjouk. okmt. I. 36.) Czama. (1481: Dl. 18141; 1506: Dl. 21535. 21543.) Budola m.-városhoz tartozott. (1481.) — A mai Baranyamegye dk. zugában, Kopács vidékén feküdt.

Csampa-Szent-Miklós. Champazenthmiclos. (Kir. ember nevében. 1398: Zichy okmt. V. 68.)

Csány. Terra Chan. (1257: Árpádk. új okmt. XI. 436., 1347: Anjouk. okmt. V. 220.) Ethan. (! 1472: Dl. 17340.) Nagechan. (1475: Koller, i. m. IV. 402.) Chan. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Az 1542. évi adólajstromban (34. l.): Nagechan, Kyschan. — Ma is Kis- és Nagy-Csány, Sellye és Vaiszló közt.

Csarnota. (Csarnata.) Chornata, Chornota, Chornoca, Chornaca, Churnaka. (1374: Zichy okmt. III. 531. 551.) Az 1542. évi adólajstromban (39. l.): Charnotha. — Siklóstól ény. találjuk.

Csát. Chathy. (Nemesi névben. 1468: Dl. 16636. 16637.) Chaath. (1481: Dl. 18481.) A XVI. sz. adólajstromokban: Chyath. — Részben Bodol(y)a m.-városhoz tartozott.

Csatár. Eccl. paroch. in Chatar. (1320: Dl. 6667.) Poss. Chatar ecclesiarum S. Crucis et S. Salvatoris — heremitarum. (1334: Anjouk. okmt. III.

116., 1377: Dl. 6395.) Nic. fil. Ipoliti de Chatar. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Iudex de Chatar. (1400: Zichy okmt. V. 93.) Chathar. (1467: Dl. 16577; 1478: Muz. lltár; 1480: Dl. 18040.) Chathaar. (1497: Muz. lltár.) (Baranyavártól kel. felé feküdt, a *Duna mentén, Vörösmart szomszédságában*. Közeliében a Duna egyik szigetén állt a pálosoknak a Szent-Keresztről nevezett kolostoruk, melynek emléke, főleg a XIV. század folyamán sűrűn fölmerül az oklevelekben: Prior heremitarum de Sancta Cruce in insula Danoby. (1282: Haz. oklt. 94.) Frater... heremita ecclesie S. Crucis de insula Baranya. (1320. 1334. 1380: Dl. 6667.) Fratres heremitarum de ecclesia S. Crucis. (1334: Anjouk. okmt. III. 116.) Clastrum S. Crucis de insula Danubii. (1377: Dl. 6395.) Prior de Sancta Cruce. (1409: Dl. 9570.)

Csebe(j). Chebe. (1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Az 1542. évi adólajstromban (89. l.): Chebee. — Kétségtelenül a mai Csebény-nek felel meg, a megye nyug. határán, Pécsről nyug. é. felé.

Cseberfalva. Cheberfalwa. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstrom is ismeri. (100.) — A megye ny.-dny. vidékén kereshetjük.

Csehfalv. Chefalw. (1478: Dl. 26015.) Az 1542. évi adólajstromban: Chehfalw. (78. l.) — A megye ny.-dny. vidékén kereshetjük.

Csehi. Poss. Chehy in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) Chehy. (1361: Dl. 5182; 1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklóstól dny. esik.

Csehtelek(e). Cernyeteleke. (1408: Dl. 9457.) Chenyeteleke. (1449: Dl. 14243.) Chehtelek — in distr. Ormankewz. (1475: Dl. 17653.) A nyúlzigeti apáczáké volt; Vaiszló vidékén az Ormánságban feküdt.

Cseneréve. Poss. Chenerewe. (1348: Zichy okmt. II. 353., 1425: Dl. 11643.) Poss. Chenereue. (1349: U. o. 385., 1388: U. o. IV. 377.) Vadum Chenerewe. (1392: Dl. 7765.) Cenerewe. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) Vám-, illetve révhely volt. Eleinte mint a Töttös, majd mint (részben) a Kórógyi cs. birtoka (Kos várához), aztán mint a szombathelyi kastély tartozéka tűnik föl. A mai Verőczemegye területén, Valpótól d., Koska táján kereshetjük.

Csepán(-falva). Terra Chepani. (1267: Haz. okmt. VI. 146.) Chepanfolua. (1342: Zichy okmt. II. 48.) Villa Chepan. (1408: U. o. V. 540.) Chepan. Chepanfalwa. (1426: Zsélyi llt.) Chypan. (1450: Zsélyi llt.) Leginkább köznemesek nevéből ismerjük. Majsa és Lak vidéken feküdt. E tájon, Sárók mellett k.-é., ma is találunk egy Csipány nevű pusztát. (Az 1542. évi adólajstrom Jánosi és Egerszeg vidékén — Pécsről ény. — sorol föl egy: Chypan nevű falut, mint a pécsi káptalan birtokát. (18. l.)

Csepel(y). Poss. seu villa Chepel in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) Chepel. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklóstól nyd. találjuk.

Csér. Due ville Cheer. (1296: Haz. okmt. VII. 250.) Poss. Cher. (1387: Zichy okmt. IV. 328.) Cheer. (1463: br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 3., 1456: U. o. Gyulay. IX. 19.) Ma pusztá, Magyar-Péterd mellett nyug.

Cserdi. Cherdy. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Pécsről nyug. találjuk. Hihetőleg e helységnek felel meg az 1341-ben szomszédos nemes nevében fölmerülő: Serdy is. (Anjouk. okmt. IV. 130.)

Csereg. (Cserity. Cserics.) L. Valkómegyében : Cserity a.

Cseres. Poss. Cheres. (1472 : Dl. 17340.) A Garaiaké volt s a Bélközben, Azorjás és Piski vidékén feküdt.

Csér(i). Cheri. (1408 : Zichy okmt. V. 538.) Nagcheer, Kischer. (1433 : Dl. 12530.) Ma pusztá : Csér néven, Nagyfalú és Haraszi közt.

Cserkút. Cherkuth. (1397 : Zichy okmt. V. 43., 1411 : Dl. 9795. 9823.) Cherkwth. (1423 : Dl. 11349; 1478 : Dl. 26015.) Főleg a pécsi káptalané (és püspökségé ?) volt. — Pécestől ny. találjuk.

Csernyetelke. L. Csehtelek(e) néven.

Csipán(y). L. Csépán(-falva) a.

Csipőtelke. Poss. Chypewtelyky. (1313 : Zichy okmt. I. 145.) Jobagiones in terra Chypenteluky intra metas possessionum magistri Tuteus. (1348 : U. o. II. 327.) Harsány, Nagyfalú és Bója vidékén feküdt.

Csobagáta. (Csobogata.) Villa Chabagatha. (1296 : Dl. 1448; 1308 : Anjouk. okmt. II. 144., 1330 : Zichy okmt. I. 361., 1341 : Anjouk. okmt. IV. 128. — V. ö. 1347-hez : U. o. V. 88.) Poss. Chubugatha. (1399 : Dl. 8479.) Chobagatha. (1425 : Dl. 11607; 1471 : Dl. 17272.) Chobogatha. (1470 : Dl. 17095.) Chopogatha. (1481 : Dl. 18481.) Előbb Bodolához, majd ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Ma Csibagat néven pusztá, Herczeg-Márok és Bodolya mellett a Duna mentén.

Csoboka. Choboka. (1478 : Dl. 26015.) Az 1542. évi adólajstrom (30. l.) is felsorolja. — Ma pusztá Mecske mellett ny-é.

Csokcsafalva. Chokchafalwa. (1506 : Dl. 21535; 1507 : Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Csokma. (Csokmány.) Thokma. (1294 : Árpád. új okmt. X. 163.) Chukma. (1364 : Zichy okmt. III. 236.) Chokma. (1376 : Dl. 6388; 1478 : Dl. 18154.) Poss. Chakman ad castrum Soklos pertinens. (1492 : Dl. 20248.) Ugy látszik (legalább részben) *allandóan* Soklós várához tartozott. — Ma Csukma néven pusztá, Siklós mellett nyug.

Csolanka. Villa Cholanka. (1352 : Koller, i. m. III. 112.) Görcsöny, Regénye sat. szomszédságában (Pécestől dny.) sorolják föl. Meglehet azonban, *elferdített* helynévvel van dolgunk.

Csomageháza. (Csomage.) Chomagehaza. (1425 : Dl. 11610.) Baranya-megyei nemes nevéből ismeretes. — A megye nyug. vidékén kereshetjük. Tán e helységnek felel meg a hasonlókép nemesi előnévben fölmerülő : Chomage is. (1448 : br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 32.)

Csornota. (Csornata.) L. Csarnota alakban.

Csót. Choch. (1324 : Kismart. lt. 32. A. 14., 1342 : Anjouk. okmt. IV. 213.) Choth. (1341 : U. o. 130.) Baranyavár, Villány sat. vidékén kereshetjük.

Csotincz. Chothynch. (1407 : Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Csősztelek. Cheutzeluk. (1289 : Kismart. lt. 32. A. 2.) Szár-Somlyó várához számítják ez időben.

Csőtörtökhely. Chetherthewkhel. (1478 : Dl. 26015.) Villa Chetertekhel. (1499 : Dessewffy cs. lt.) Az 1542. évi adólajstromban (5. l.) : Chetherthekhel. — Bánfa és Sz.-Dienes (Szigetvár) vidékén feküdt.

Csudincz. Chwdyncz. (1506 : Dl. 21535 ; 1507 : Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott.

Csukma. (Csukmány.) L. Csokma alakban.

Csuza. Poss. Chusach. (1266 : Dl. 604.) Chusa. (1301 : Anjouk. okmt. I. 18., 1347 : U. o. V. 87., 1357 : U. o. VI. 615., 1481 : Dl. 18481.) Chuza. (1334 : Anjouk. okmt. III. 116., 1360 : Dl. 4943 ; 1370 : Dl. 5829 ; 1381 : Dl. 6793. — V. ö. Dl. 4902.) Poss. Chusa in contigua vicinitate alterius possessionis similiter Chusa vocate. (1381 : Dl. 6816. 6817.) Chwsa. (1443 : Dl. 13701.) Chwsa. Chusa. (1470 : Dl. 17095 ; 1471 : Dl. 17272.) Bodolához s ezzel együtt Valpó várához tartozott ; Szent-Márton tiszteletére szentelt egyház állt benne. — Mohácstól dél felé találjuk, a Duna mentén.

Czáma. L. Csáma alakban.

Cziglenia. Chiglenya. (1407 : Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Czilina. Czylyna. (1478 : Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstromban (32. l.) : Cylyna. — Ma Cselna néven puszta, Sellyétől dny.

Czirdon(isz). Poss. Cirdonis. (1480 : Dl. 12821.) Pred. Czyrdon. (1486 : Dl. 19150. 12821.) Ugy látszik, Mohácstól ddk. felé, Vörösmart táján feküdt.

Czremosvölgye. Cremoswelge. (1407 : Dl. 9330.) Nekse várához tartozott. — Bizonyára a mai Czeremosnyak, Nasicze közelében d. (Verőczem.)

Czún. Chun. (1347 : Dl. 3793.) Czwn. (1479 : Dl. 18181 ; 1494 : Dl. 20235—6.) Ma helység és puszta, Vaiszlótól dk.

Dályok. Villa Daluch. (1015—1158 : Mon. Vat. Ser. I. IV. 576.) Poss. Dalyuk. (1341 : Kismart. llt. 35. A. 4.) A pécsváradai benczés apátságé volt. — Mohácstól d. esik.

Damni-ülése. (Daminis.) L. Dánielülése helys. a.

Dancsháza. Danchhaza. (1408 : Kismart. llt. 45. A. 19., 1465 : Dl. 16245.) Ma Dancsháza vagy Dencsháza, Szigetvártól dk.

Dániel-ülése. Poss. Danyelelese, Danyelilese. (1413 : Kismart. llt. 45. B. 21.) Damynis. Damnywlese. (1450 : Kismart. llt. 45. C. 50.) 1450-ben köznemes nevében merül föl. Az 1542. évi adólajstromban : Damalessy. (85. l.) Ma Domalos puszta, Sz.-Erzsébet mellett ny.

Darabosfalva. Darabosfalwa. (1478 : Dl. 18057 ; 1479 : Dl. 18254.) Bakonyával együtt szerepel. (1479.)

Darázs. Daras. (1450 : br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Poss. Daraas. (1497 : Muz. llt.) A szekesői Herczegeké volt ; 1450-ben 15 j.-portával. — Mohácstól dk. találjuk.

Darócz. Terra castri de Barana Drauch vocata. (1264 : Árpádk. új okmt. VIII. 87.) Darocz. (1468 : Dl. 16636—7 ; 1481 : Dl. 18481.) Részben Bodola m.-városhoz tartozott. — Dárda mellett kel. találjuk.

Debl(y)ancz. Deblancz. Deblyancz. (1506 : Dl. 21535 ; 1507 : Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Demetrovcz. Demethrowcz. (1506 : Dl. 21535 ; 1507 : Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Dennyeberki. Dinneberki, Dinneberke. (1372 : Fejér, IX. 7. 323. 325.) Denyeberky. (1427 : Dl. 11916.) Dynnyeberky. (1492 : Pécsi kápt. orsz. llt.

Miscell.) Az 1542. évi adólajstromban is: Denyeberky. (90. l.) Ma Dinnyeberki, Szigetvártól ék.

Dér. L. Kis-Dér helys. a.

Deremcserd. Deremcherd. (1397: Zichy okmt. V. 30.) A pécsi káptalané volt. — Szék és Barátur vidékén feketett.

Derge(s)cse. Dergesche, Dergesthe, Dergeche. (1403: Dl. 1430.) Villa Dergeche quam fratres (eremite) Zenthaga nominant. (U. o.) A pécsi püspökségé volt; a XV. század kezdetén 12 népes j.-telket találtak benne. Az 1542. évi adólajstrom (53. l.) Deryche néven ismeri s Szemely és Odvard (ma: Udvard) közt sorolja föl. Csakugyan e tájon, Gyula felé feküdt. (L. Szent-Aga a. is.)

Derzsfalva. a) Deersfalua. (1392: Dl. 7767; 1392–1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Drysthyewecz, Drystheucz néven Szombathely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.) Poss. Dersfolua. (1339: Dl. 3204.) Poss. Dersfalva inter fluv. Drawa et Karasu. (1340: Anjouk. okmt. IV. 21.) Dersfalua. (1388: Dl. 7388.) A Dráva és Krassó (ma Karasicza) folyók mentén feküdt.

Devecser. Alsodeuecher, Felsedeuecher. (1400: Zichy okmt. V. 203.) Alsodewecher, Felsewdewecher. (1453: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 11.) A pécsi káptalané volt. — Ma Devecser, Pécestől dk.

Dezső-Bója. L. Bója a.

Dibin(cz)falva (puszta). Pred. Dybinfalwa, Dybinczfalwa. (1467–72: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Dimitrovcz. Dimitrouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse vár tartozékai közt két ily nevű helységet sorolnak föl.

Dinnyeberki. (Dinnyeberke.) L. Dennyeberki alakban.

Dloczezus. Helyesen: Diosovcz. (L. e néven.)

Diós. L. Somogy megyében.

Diosovcz. Poss. Dyosowcz. (1462: Dl. 15710.) Diosouc. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott; tehát a mai Verőczemegyében, Nasicze, Moticsina sat. táján feküdt. Egy 1489. évi oklevél: Dyoceshws-ra ferdíti. (Dl. 32009.)

Dísznód. L. Gyesznód alakban.

Dnina. Poss. Dnyina. (1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó vár tartozékai közt csupán ez alkalommal sorolják föl.

Doboka. Doboka. (1328–29: Dl. 7345–6; 1334: Zichy okmt. I. 430., 1399: U. o. V. 135., 1426: Zsélyi lltár., 1430: Dl. 13035; 1470: Dl. 17097; 1478: Dl. 18087; 1483: Dl. 18870. 18906.) Kysdoboka. (1430: Dl. 25793.) Ma Doboka, Mohácstól ény.

Dobovik. Dobowyh. (1407: Dl. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Dobr(av)icza. Dobraucha. (1408: Dl. 9457.) Do[br]auycza. (1449: Dl. 14243.) Dobraycza. (1473: Dl. 17516.) Dobrycza. (1473: Dl. 17516.) A nyul-szigeti apáczáké volt; Vaiszló vidékén feküdt.

Dobrisovcz. Dobrisouch. (1407: Dl. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Dombóháza. Poss. Dombohaza. (1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Szigetvár tartozékai közt ez egyszer említik.

Domboró. L. Mosgó néven.

Drácsi. (Dráhi ?) Drachy. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Sellye vidékén feketett.

Dragsinafalva. Dragchinafalwa. (1407: Dl. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Dragmancz. (Dragmoncz.) Dragmoncz, Dragmancz. (1472: Tört. társ. letét.) Dragmancz. (1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Drágosfalva. Villa Dragusfalua. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Poss. Dragosfalwa. (1470: U. o. 45. C. 46.) Boldogasszonyfalva és Bé(1)cz táján feküdt. (1470-ben) Szigetvár tartozéka volt. 1403-ban Somogy megyéhez számítják.

Dragsaréve. Dragsarewe. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Dráva-Bozsoka. L. Bozsok a.

Dristyevcz. L. Derzsfalva a) helys. a.

Ebes-Harsány. L. Harsány a.

Ebres. (Ebris.) Terra Ebres. (1251—1339: Dl. 3204.) Villa seu poss. Ebres. (1335: Dl. 2872. 3204; 1340: Anjouk. okmt. IV. 21., 1492—4: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Vadum in villa Ebrys super fluv. Drave. (1352: Anjouk. okmt. V. 599.) Poss. Ebrees cum portu et tributo Drave. (1408: Fejér, X. 4. 672—3.) Ebrees. (1441: Dl. 13615.) Ebrys. (1478: Dl. 18154.) Soklós várához tartozott. — A Dráva mellett feküdt s (1335-ben) vásáros, vám- és rév-hely volt.

Egerszeg. Egerzeg. (1486: Dl. 19188.) Vaiszlótól ék. találjuk.

Egres. Poss. utraque Egres. (1441: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 5.) Poss. Egres. (1511: Koller, i. m. V. 26.) A megye dk. vidékén (Keskend, Bolmány sat. táján) kereshetjük.

Egri. Egri. (1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Az 1542. évi adólajstrom (89. l.) is ismeri. — A megye nyug. határszélén, Szigetvártól ék. felé, Ibafa táján kereshetjük.

Egyházas-Bodmér. L. Bodmér a.

Egyházas-Haraszti. L. Haraszti b) helys. a.

Egyházas-Lak. L. Lak b) helys. a.

Egyházas-Majsa. (Egyházas-Mojsa.) L. Majsa a.

Egyházas-Sári. L. Sári helys. a.

Ekerd(i). L. Ökörd(i) alakban.

Ekid. Ekyd. (1396: Dl. 8141.) A mai Baranyamegye ék. zugában feküdt helységekkel együtt merül föl.

Elk(u). Elku. (1424: Muz. lltár.) Bodola tartozékai közt csupán ez egyszer említik.

Ellend. Ellend. (1407: Zichy okmt. V. 505., 1456: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 19.) Pécsről kd. fekszik.

Ellősfalva. (Ellősfalva.) Eleusfolua, Elleufolua, Heleusfolua, Helysfala. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 237.) Ellewsfolua. (1360: gr. Zay cs. llt. P. V. 2.) Ellezfalwa, Ellisfalwa. (1398: Dl. 8333.) Helyesfalwa, Helesfalwa. (1454: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 13.) Az 1542. évi adólajstromban: Helesfalwa.

(13. l.) Rendszerint baranyamegyei köznemesek nevében fordul elő. Azonos lehet az 1431-ben hasonlókép föltűnő Elleufalwa-val (Haz. okmt. IV. 298.) s a mai Hel(y)esfa-nak felel meg, Szigetvártól ék.

Elyves. L. Ölyves alakban.

Emel(y). (**Emen.**) Emun. (Páp. tiz.-lajstr. 276.) Emyl. (1356: Kismart. llt. 32. C. 143.) Villa Emen, Eemen. (1380: Zichy okmt. IV. 150. 155., 1384: U. o. 289.) Emul. (1382: Zichy okmt. IV. 235., 1392: U. o. 491., 1400: U. o. V. 148., 1409: U. o. 578.) Emmel. (1398: U. o. 76.) Emen. (1407: U. o. V. 510.) Emel. (1407: U. o. 521. 587.) Krakó vidékén feküdt, azaz a mai Feked, Szebény sat. táján. (Moháctól é.-ény.) — A mai Vémend lehet.

Endesfalva. Endesfalua. (1408: Dl. 12800; 1428: Dl. 12001.) 1542-ben is: Endesfalwa. (Adólajstr. 32.) Ma Endes néven puszta a Dráva partján, Sellyétől délre.

En(y)ezd. (Enyest, Enyízd.) Enysd. (1414: Dl. 10186.) Predialis ecclesie Quinqueecl. in poss. eiusdem Enesd. (1414: Dl. 10246.) Enyesth. (1478: Dl. 18058.) A pécsi püspökségé volt, az itteni egyházi nemesekkel együtt. — Pécs vidékén (úgy látszik keletre) kereshetjük.

Erdiliowcz. Erdiliouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Erdőhát. Erdewhath. (1403: Dl. 9114; 1426: Zsélyi llt.) Erdehat. Erdewhath. (1428: Dl. 12001.) Köznemesi birtok volt.

Erdőszád. Erdewzad. Erdezad. (1428: Dl. 12001.) Köznemesi birtok volt.

Erdőszeg. Erdewzegh. (1389: Dl. 7533; 1433: Dl. 12530; 1478: Dl. 18020.) 1389-ben (úgy látszik: részeit) a Kórógyiak kapták Beremennel együtt, a melynek vidékén feküdt. 1478-ban nemesi előnévben merül föl.

Erszek. (**Erszik.**) Ersek. (1297. körül: Árpádk. új okmt. X. 107.) Ersel, Erzeek, Erzek, Horkeuk. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaýnál. I. 237.) Plebanus de Erzyk. (1407: br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 16.) Az 1542. évi adólajstromban: Erzek. (15. l.) Hosszútót, Abaliget sat. vidékén fekehetett.

Ervény. L. Örvény alakban.

Esztyén. Eztyen. (1325—1340: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 125.) Izcyen. (1338: Zichy okmt. I. 542.) Ezthyen. (1404: Dl. 8901; 1464: Dl. 15938; 1468: Dl. 16636; 1475: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 11.) A mai Sáros és Lipova vidékén fekehetett. (Moháctól dny.)

Faluhely. Villa Falwhel. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Poss. Falwhel. (1470: U. o. 45. C. 46.) Mindszenthez, illetve később vele együtt Szigetvárhoz tartozott, s Mosgó vidékén feküdt. 1403-ban Somogy megyéhez számítják.

Fa(n)gyanczfalva (puszta). Pred. Fagyanczfalwa, Fagyanczfalwa. (1467—1472: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Farkasfalva. (**Falkasfalva.**) Falcasfalwa. (1425: Dl. 11610.) Farcasfalwa. (1453: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 21.) Falkasfalva. (1454: Hazai oklt. 420.) Folkosfalwa. (1472: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. f. XII. n. 65.) Farkasfalva. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Ma Farkasfa néven puszta, Szigetvártól ék. Dinnyeberki mellett.

Fazekas. (Fazakas.) Possessiones Fazekas, Lapanch et Fyzes. (1360: kölcei Kende cs. llt.) Poss. Fazakas moderno nomine Fyzes seu Lappanch. (1370: U. o.) Poss. Lapanch et Fyzes. (1396: Dl. 8141.) Bátta és Báttaszék

vidékén, Tolna- vagy Baranyamegyében terültek el. 1396-ban határozottan Baranyamegyéhez számítják.

Fejértő. Feirtov. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Poss. Feyrtho. (1303: Anjouk. okmt. I. 63.) Poss. Feyertow. (1399: Dl. 8613.) Feyrthow. (1413: Dl. 10089.) Eleintén (1289.) Szár-Somlyó várához tartozott. — A mai Petárda (hajdan: Peterd) környékén feküdt, Valpóval szemközt, a Duna mentén.

Fejesvölgye. Feyeswelge. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Feket. Feketh. (1270—90: Arpádk. új okmt. VII. 332., 1373: Zichy okmt. III. 487—490.) Poss. Alfeket. (1370: kölcei Kende cs. llt.) Ma: Feked. Pécsváradtól k. (V. ö. 1382: Zichy okmt. IV. 236. l.)

Feketehegy. Fekethewhegh. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Péctől ny.-é. felé kereshetjük, a megye határszélén.

Fel-Csele(j). L. Csele(j) m.-város a.

Fel-Örös. L. Örös a.

Felfalu. Villa Felfolu. (1314: Anjouk. okmt. I. 357.) Felfalu. (1408: gr. Zay cs. llt. C. 5.) Felfalw. (1462: U. o. C. 17., 1478: Dl. 18154; 1494—99: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Az 1542. évi adólajstromban: Feelfalw. (99. l.) Soklós várához tartozott. — A mai Rác-Bója pusztán kereshetjük.

Felső-Barázda. L. Barázda a.

Felső-Bodmér. L. Bodmér a.

Felső-Devecser. L. Devecser a.

Felső-Hazugd. L. Hazugd a.

Felső-Nyir. L. Nyir a.

Felső-Páli. L. Páli a.

Felső-Sepse. L. Sepse a.

Felső-Szekeső. L. Lehevcz a. (V. ö. Szekeső városnál.)

Felső-Szent-Gál. L. Szent-Gál a.

Felső-Versend. L. Versend a.

Fenekfalva. Poss. Fenekfalua (1339: Dl. 3204.) Poss. Fenekfalua inter fluv. Drawa et Karasu. (1340: Anjouk. okmt. IV. 21.) Fenefalva. Fenekfalwa. (1428: Dl. 12001.) Fenekfalwa. (1441: Dl. 13615.) A Dráva és Krassó (ma Karasicza) folyók között feküdt.

Fényes. Fenyés. (1478: Dl. 18058.) Az 1542. évi adólajstromban: Fenees. (57. l.) A pécsi püspöké volt. — Geresd, Himesháza sat. vidékén feküdt. (Péctől k.)

Ferenczalva. Ferenczfalwa. (1472: Tört. társ. letét.) A matucsina kastélyhoz tartozott. — Kétségkívül a mai Fericsanczi-nak felel meg, Moticsina mellett, Verőczemegyében, Nasicztétől ny.-é.

Filefalva. Fylefalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Filip. (Filiptelke. Filipfölde.) Terra Phylip in c. de Barana. (1320: Zichy okmt. I. 180.) Poss. Philip. (1328: U. o. 310.) Phylipph. (1332: U. o. 395.) Fylipfulde. (1341: Kismart. llt. 35. A. 4.) Phylip. (1342: Zichy okmt. II. 45.) Phylpteluke. (1351: Kismart. llt. 32. C. 120.) Philuptheluke. (1355: U. o. 32. C. 138.) Sáros vidékén kereshetjük. (Mohácstól dél felé.)

Fizes. L. Fazekas helys. a.

Fizesd. Villa Fizesth. (1270—90: Árpádk. uj okmt. VIII. 332.) Phyzesd. (1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Fyzesd. (1426: Zsélyi lltár.) Az 1542. évi adólajstrom (34. l.) Fyzesd alakban Osztró és Gerede közt sorolja föl; tehát a (mai) megye dny. sarkában feküdt.

- **Fok.** Fok. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstromban is előfordul. (Fok. 99. l.)

Földesfalva. Feldesfalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Földvár. Villa magistri Emerici Bechey ad poss. eorundem *Feldwar* pertinens iuxta Danubium. (1327: Zichy okmt. I. 302.) Possessio E. B. in territorio alterius possessionis eorum Feulduar iuxta Danubium . . . in cottu de Barana. (1328: U. o. 307.) 1328-ban a pécsi káptalan azt állította, hogy ez a: Feulduaar tulajdonkép: Ipolthlaka nevet visel s az ő és nem a Becsei J. adományos birtoka. (313. l.) 1338-ban, miután eleinte tagadták, később elismerték a Becseiek, hogy a kérdéses: «olim Ipolthlaka nunc vero Feulduar» András király adományából a szekszárdi apátságé s át is engedték ennek. (524—530.) Ekkor *Majsával* és *Lakkal határos*. Lypolthlaka — a szekszárdi apátságé. (1341: Kismart. llt. 35. A. 4.) Fewlwar. (1449: Zsélyi lltár.) Fewldwar. (1475: Körmendi llt. Himfyana, n. 566.) 1475-ben Várdai-birtok. — Ma Sátoristye másként Földvár pusztá Mohács közelében dny.

Frankfalva. Frankfalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Füzes és Füzesd. L. Fazekas és Fizesd helys. a.

Gadány. a) Gadan. (1366: Zichy okmt. III. 322., 1395: U. o. IV. 607., 1397: U. o. V. 29., 1399: U. o. V. 134., 1400: U. o. 195.) Részben (a XIV. században, a Kemény nembeli Gadányiaké), részben a pécsi káptalané (is) volt. — Pécsről dny. esik. — b) Gadan. Kadan. (1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.) Kodan. (1464: U. o. Bodrog. II. 4.) Kadan. (1500: U. o. Gyulay. XI. 1.) A (Győr nembeli) Kéméndi (Kémedi) és Gyulai család birtokai közt, Kéménddel, Namjával sat. együtt sorolják föl, s így hihetőleg megkülönböztetendő az előbbtől.

Gálosfalva. Galwsfalwa. (1478: Dl. 18020.) Baranyai nemes nevéből ismerjük.

Gampsincz. Gampsinch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Garej. Poss. Garey. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A szerdahelyi Derzsfieké volt. — Valahol a somogy megyei határszélen: Mosgó, Hertelend sat. táján kereshetjük.

Gátvége. L. Lapáncs a.

Gazet. Helyesen: Űzja. — L. e néven.

Gebárt. (Gebárd.) L. Gibárd (Gibárt) alakban.

Gecske. Geckhe. (1478: Dl. 18087.) A Dobokában is birtokos Ipotfi (Ipothffy) cs. előnévében fordul elő. — Ugy látszik, baranyamegyei helység volt s tán csakugyan Doboka táján feküdt.

Genczel. (Genczer.) L. Gönczel alakban.

Gercseny. L. Görcsöny alakban.

Gerdistye. L. Gredistye alakban.

Gerecz. *a*) Guerech. (1296: Haz. oklt. 152.) Grech. (1296: Haz. okmt. VII. 252.) Villa Gherech. Gerech. (1316: Anjouk. okmt. I. 395., 1348: U. o. V. 167.) Gerecz. (1443: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 12., 1456: U. o. IX. 19., 1463: U. o. IX. 30.) A Gyulai rokonságé volt. — Rácz-Petre és N.-Palkonya vidékén feküdt. — *b*) Gerecz. (1441: Dl. 13615.) 1441-ben Bogdásával sat. együtt említik, mint a (hűtlen) Garaiak birtokát. Az előbbtől kétséggkívül meg kell különböztetnünk. (V. ö. különben 1228-hoz: Haz. okmt. VIII. 24.)

Ger(e)de(j). (Gerda.) Gerda, Gerde sat. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 237.) Nobiles de Gueredey. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Gerede. (1334: Zichy okmt. I. 430., 1431: Haz. okmt. IV. 298., 1478: Dl. 26015.) Geredee. (1390: Muz. llt.) Szent-Király mellett dny. találjuk.

G(e)redistya. L. Gradiska néven.

Geregegyház. Poss. Geregyghaz. (1399: Zichy okmt. V. 102.) Valamelyik Bóly vidékén feküdt?

Gerenda. Gerenda. (1428: Dl. 12001.) Köznemes nevéből ismerjük.

Gerényfalva. Gerenfalwa. (1478: Dl. 18154.) Geyrenfalwa, Gyrenfalwa. (1494—9: Act. neoaqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A mai Tésenfa táján keresendő a Dráva mentén.

Geresd. (Gerest.) Gueresty. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Gueresth. Terra Gueresth. (1302. 1312: Anjouk. okmt. I. 35. 271.) Nobiles de Geresth. (1402: br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 4.) Geresth. (1478: Dl. 18058.) Az 1542. évi adólajstromban: Gewresd. (57. l.) Részben a pécsi püspökségé volt. — Ma Geresd, Pécsváradtól dk.

Gergalsocsócz. Helyesen: Gregasevcz. — L. ez alakban.

Gergelyfalva. (Gergerfalva.) Geregelfalwa, (1468: Dl. 16636.) Gergerfalwa. (1473: Dl. 17516.) Az 1559. évi adólajstromban is: Gergherfalwa. — Herend (Pécsről dk.) Siklós sat. vidékén feküdt?

Gergerfalva (puszta). Pred. Gergerfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeg-laki kastélyhoz tartozott.

Gericze. L. Görice alakban.

Gerzsafalva. Gersafalwa. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.) Baranyamegyei nemes előnévében fordul elő.

Geszte. Gezthe. (1470: Dl. 16989. 17097; 1477: Dl. 17906.) Az 1542. évi adólajstrom is ez alakban sorolja föl. (57. l.) — Köznemeseké volt; Geresd és Püspök-Lak vidékén feküdt.

Gét(-monostora). Abbas de Guech. (1262: Árpádk. új okmt. VIII. 29.) Monasterium de Gueth. (1265: Haz. okmt. IV. 41.) Monast. de Gech. (1269: Zichy okmt. I. 20.) Monast. Geeth. (1296: Dl. 1448.) Geed. (1321: Zichy okmt. I. 192.) Monasterium de Geech — beati Ipoliti — in cottu de Baran. (1327: U. o. 297.) Poss. Geechmunustura. (1341: Kismart. llt. 35. A. 4.) Geth. (1348: Zichy okmt. II. 299.) Poss. *Geethmonustura*. (1349: U. o. 363.) Kethmonustura. (U. o. 387.) Geech, Geth. (1354: U. o. 555., 1384: U. o. IV. 285.) Gech, Geechy. (1382: U. o. 226.) Gheck. (1398: U. o. V. 67.) Gech. (1400: U. o. 164.) Geech. (1434: Zsélyi lltár.) Poss. Geeth. (1466: Dl. 16378.) 1269-ben

Selke ispán, 1341-ben Tamás erd. vajda kapja kir. adományul az itteni monostor patronatusi jogával együtt. Később a bátmonostori Töttösöké volt. 1349-ben Töttös mester hetivásár-jogot eszközölt ki I. Lajos királytól e birtoka részére. 1354-ben Lakkal és Bezeldeggel mondják határosnak. E tájon ma pusztá, Géta néven.

Gibárd. (Gibárt.) Terre Gywbarthfewldy. (1313: Zichy okmt. I. 145.) Villa Gebarth. (1314: Anjouk. okmt. I. 357.) Gybarth. Gybard. (1428: Dl. 12001; 1471: Dl. 17272.) Szomszédos nemesek nevéből ismeretes. — Ugy látszik, a megye délkel. vidékén (Nagyfalu táján?) feküdt.

Girényfalva. L. Gerényfalva alakban.

Giro(I)tfalva. Gyrolthfalwa. (1468: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.) Girothfalwa. (1479: Muz. llt.) Az 1542. évi adólajstrom (73. l.): Gyrothfalwa alakban sorolja föl. — A megye dny. vidékén kereshetjük.

Gojanovcz. Goyanouch. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Golubovcz. Golwbowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott.

Gonász. L. Somogy megyében.

Gospogincz. Gozpoginch. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Gönczel. (Gönczer.) Gunchel. (1296: Haz. oklt. 152.) Poss. Gunchyl, Guncyl. (1351: Anjouk. okmt. V. 437.) Poss. Gencher. (1443: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 12.) Grwnche. (1449: U. o. VII. 39.) Gewnczer. (1451: U. o. IX. 3.) Gvnczer. (1456: U. o. IX. 19.) A Gyulai rokonságé volt. — Herend vidékén kereshetjük.

Görcsöny. (Gercseny.) α) Villa Gerechen. (1352: Koller, i. m. III. 112.) Gerchen. (1399: Zichy okmt. V. 134, 1465: Dl. 16245.) Gewrchewn. Gewrchen. (1455: Müncheni áll. llt. Ung. Doc. X. 48. és Dl. 14997.) Gerchen. (1478: Dl. 18020. és 26015.) Az 1542. évi adólajstromban: Gerchen. (27. l.) Ma Görcsöny, Pécsről dny. — β) Gerchen. (1382: Dl. 6921.) Ma Rácz-Görcsöny, Mohácsról ény.

Göricze. Gwricze. (1431: Haz. okmt. IV. 298.) Az 1542. évi adólajstromban: Gericze. (31. l.) Marocsa vidékén fekehetett.

Gradiska. Gradisca . . . iuxta fluv. Karasa in provincia de Barana. (1344: Anjouk. okmt. IV. 414.) A Szabó nemzetsége volt s így nem vehető azonosnak Gredistyével. Ellenkezőleg ugyanegynek látszik az 1296-ban a Karassó vidékén (a mai Verőczemegyében) Valpótól dél felé fölmerülő: «Gueredystha vel Hydwygh» birtokkal. (Árpádk. új okmt. X. 229.)

Gragyancz. Gradyancz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Gredistye. Genedisse, Gerdesse, Gerdische, Kerdiste, Kerdyse, Kordeste. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál. I. 237. Nem = Körcsöny.) Gredyschye. (1435: Dl. 12739.) Gredistew. (1449: Dl. 14243.) Az 1542. évi adólajstromban: Gredyschye. (36. l.) A pécsi káptalané volt. — Zaláta és Luzsók mellett feküdt. (Vaiszlótól ddny.)

Gregasevcz. Gregasevcz. (1472: Tört. társ. letét.) A matucsinai kastélyhoz tartozott. — Egy 1489. évi oklevél: Gergalsoczoch-ra ferdíti. (Dl. 32009.)

Gregasovcz. Gregasouch. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Gregorvölgye. Gregorwelge. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Gyak. Gyak. (1428: Dl. 12001.) Köznemes nevéből ismeretes.

Genefalva. Poss. Genefalua. (1354: Anjouk. okmt. VI. 252.)

G(y)esznod. (Gyisznód.) Geznoud. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Gyznod. (1342: U. o. 213.) Köznemes nevében fordul elő. — A megye dk. vidékén (Baranyavár, Bodolya, Bolmány sat.) kereshetjük.

G(y)írő. Girew. (1281: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.) Sellye vidékén kereshetjük.

Gyód. Gyod. (1511: Koller, i. m. V. 26.) Az 1542. évi adólajstrom is ismeri. (28. l.) — A Sz.-Jánosról nevezett pécsi társas káptalané (kis-préposté) volt. — Pécestől dny. esik.

Gyolcsháza (puszta). Pred. Gyolchhaza — Szigetvár tartozéka. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.)

Györgyfalva (puszta). Pred. Gywrgfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeg-laki kastélyhoz tartozott.

Györkfalva. a) Gurkfalua. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — b) Gyurkfalva. (1359: Sopronm. oklt. I. 310.) Ugy látszik, nem azonos az előbbivel. Harocsával volt határos. (Fekvését azonban ennek sem ismerem.)

Gyula. Villa Yula, Julia. (1296: Haz. okmt. VII. 250—2.) Villa Gula. (1316: Anjouk. okmt. I. 395.) Sacerdos ecclesie de Gula. (1319: U. o. 520.) Poss. Gyula. (1356: br. Révay cs. llt. Gyulay. IV. 31.) Villa Gyula. (1384: Zichy okmt. IV. 279.) Plebanus (ecclesie B. Martini) de Gyula. Monast. S. Ladislai regis de prope Giula. (1403: Dl. 1430. — V. ö. 1395: Koller, i. m. III. 217.) I. Lajos királytól 1356-ban heti-vásár-tartásra nyert jogot. Mohácstól ny. találjuk. — Közelében Koller idejében még láthatók voltak a Győr nemből való Konrádtól Sz.-László tisztt. a XIII. század végén alapított pálos kolostor romjai. (I. m. III. 228.) E kolostort leginkább következőkép emlegetik: Ville . . . in circuitu ecclesie beatissimi Ladislai regis. (1295: Haz. okmt. VIII. 356.) Villa heremitarum s. Ladislai regis. (1316: Anjouk. okmt. I. 395.) Prioratus ecclesie S. Ladislai. (1353: Anjouk. okmt. VI. 91.) Clastrum S. Ladislai. (1377: Dl. 6395.) Heremita ordinis S. Augustini de clauastro S. Ladislai regis. (1380: Dl. 1430.) *Possessio fratrum heremitarum Zenth-lazlou vocata.* (1399: Dl. 1430.) Vicarius de Sancto Ladislao prope Gywla. (1409: Dl. 9570; 1495: Dl. 20357.) Mint látjuk tehát, 1399-ben Szent-László mint az itteni pálosok birtoka is szerepel.

Gyulafalva. Gywlafalwa. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstrom (33. l.) is ismeri. — Sellye és Zaláta vidékén feküdt.

Gyuriscez (puszta). L. Kisebb-Gyuriscez a.

Gyüd. a) Poss. Gywd. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.) Részben a Szent-gáliaké volt; Szigetvár, Zsibót, Péterd sat. vidékén kereshetjük. — Poss. Geud. (1323: Anjouk. okmt. II. 66.) Giud. (Páp. tiz.-lajstr. 266.) 1323-ban a pécsi káptalan mondja magáénak. — Harkány vidékén feküdt s így a mai Gyüdnek felel meg, Siklós tőzsomszédságában ny.-é. felé.

Gyülvész. Gywlwez. (1500: Dl. 20868.) Vaiszló vidékén kereshetjük.

Gyümölcsény. Gemelchen. (1409: Dl. 9607.) Gymelchen. (1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1489: Dl. 32009.) Gymelchin. (1472: Tört. társ. letét.) Csemény m.-városhoz tartozott. — A mai Baranyamegye dk. zugában, Dárda vidékén kereshetjük.

Gyűrőfő. (Györőfő.) Gywrewfew. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Ma Gyűrűfő, Szigetvártól ék.

Gyűrűs. Gywrws. (1469: gr. Zay cs. llt. D. 40.) Silva cher al. nom. Regzewd in territorio possessionis Gywrws. (1476: U. o. P. V. 14.) Gywrus. (1499: Dessewffy cs. llt.) A Kozári (kozári Gyula) cs. birtoka volt. — Ma pusztá Dráva-Sz.-Márton mellett délre. (Siklóstól d.)

Hagyó. Villa Kagio. (1401: Zichy okmt. V. 234.) Poss. Hagyo. (1467: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 46., 1497: Muz. llt.) Vámhely volt; a szekesői Herczegek birtoka. Darázs és Herczeg-Márok vidékén feküdt. (Mohácstól dk.)

Hálé. Naghale, Kyshale. (1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168.) Nagy-Hálén Mária Magdolna tiszt. szentelt templom állt. — Mindkét helység a mai Baranyamegye dk. zugában, Dárda és Laskafalu vidékén keresendő.

Haltó (puszta). Pred. Halthow. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) Szigetvárhoz tartozott.

Halyagszeg (puszta). Pred. Halyagzegh. (1450: Dl. 13239. 13398.) Pred. Halyagzeg. (1499: Dl. 25386.) Dárdától északi irányban, a mai Albertfalu és Monostor táján kereshetjük. (V. ö. Monostor helys. a.)

Harangosháza. L. Somogyemegyében.

Haraszt(i). *a*) Silva que dicitur Harazth. (IV. Béla király: Anjouk. okmt. V. 70.) Harazthy. (1346: U. o. IV. 588., 1347: U. o. V. 67., 1449: Dl. 14243; 1475: Dl. 17653.) Harazth. (1347: Anjouk. okmt. V. 73.) Részben a nyulszigeti apáczáké, részben köznemeseké volt. — Vaiszló mellett feküdt. (1475-ben: in districtu Ormankewz.) — *b*) Nobiles de Hegyhazas Harazthy. (1294: Dl. 1387. Árpádk. új okmt. XII. 554.) Harazthy. (Kir. ember előnévében és szomszédos nemes nevében. 1478: Dl. 18057.) Harazthy. (1499: Dessewffy cs. llt.) Kétségtől a Siklós szomszédságában dk. fekvő Haraszi értendő.

H(a)rasztyancz. (Hrasztinacz.) Hrastiancz, Hrastinacz. (1472: Tört. társ. letét.) Harasthyancz. (1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Harkány. *a*) Poss. Harkan. (1323: Anjouk. okmt. VI. 64. 66., 1382: Dl. 6949; 1393: Muz. llt.) Poss. magistri Stephani filii Mykch cd. Bani Herkan vocata. (1364: Zichy okmt. III. 237.) Poss. Harkan . . . cum terra Vyfalu al. nom. Kysharkan. (1397: Dl. 8257. 8286.) Harkan. (1408: Fejér. X. 4. 672—3., 1478: Dl. 18154.) Nagh Harkan, Kys Harkan. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Eleinte kir. udvarnoki birtok volt. 1323-ban mint magban szakadt nemes birtokát Pál fia György kapta; de 1364-ben már a Mikcs bán utódaié volt, kik 1397-ben a Garaiaknak adták el. Utóbbiak birták aztán a XV. század folyamán is. Soklós várához, mind Nagy- mind Kis-Harkányt. — Ma Harkány, Siklós mellett nyug. — *b*) Harkan. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) Szigetvárhoz tartozott.

Harkán(y)falva. Harkanfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott. — A mai Hrkánovczy-nak felel meg, Valpótól dny.

Harsány. (Harsánd. Harsányfalva.) Terra castrensi (regalium) de Barana Harsan nomine sub pede montis Saarsumlu. (1249: Fejér, IV. 2. 49.) Harsan. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2., 1296: Haz. okmt. VII. 250., 1348: Zichy okmt. II. 327., 1381: U. o. IV. 187., 1388—1406: Dl. 7389; 1484: Dl. 19000; 1494: Dl. 20235—6; 1503: gr. Zay cs. llt. A. 53.) Poss. Harsan et Ebesharsan magistri Petri de Suklows. (1313: Zichy okmt. I. 144.) Harsaan-folwa. (1313: U. o. 145.) Harsand. (1339: U. o. 557.) Harsaan. (1405: U. o. V. 401.) Ebesharsan. (1415: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 8., 1478: Dl. 18154.) Poss. Kysharsan. (1410: gr. Zay cs. llt. P. V. 5., 1484: U. o. IV. 17., 1495: Engel, i. m. 143.) Poss. Naghharsan. (1486: Dl. 19187.) Harsány 1289-ben — a mikor is Minden-Szentelek tiszt. épült templomát említik — Szár-Somlyó, később pedig Harsány (l. itt) vár tartozéka volt; Ebesharsány vagyis Kis-Harsány pedig a XV. században a Garaiaké, egész e családnak Jóban történt kihalásáig. — Harsányt azonban 1484-ben és 1494-ben (Szántóval, Vízelvivel, Nagyfaluvál és Babocsával együtt) a Darócziak kezén találjuk. — Ma Kis- és Nagy-Harsány, Siklós mellett keletre. (Ebesharsányra, illetve az Ebesharsány névűre nézve v. ö. 1347: Anjouk. okmt. V. 281.)

Hartafalva. Poss. Harthafalwa. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott s ennek vidékén feketett.

Hasságy. Terra Hashag. (1068: Haz. okmt. VIII. 1.) Villa Hassag, Hassagh. (1295. 1296: U. o. 356., VII. 250.) Hasaag. (1316: Anjouk. okmt. I. 395.) Assati. Hasaagh. (Páp. tíz-lajstr. 239. 266. l.) Hasag. (1438: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 47.) Hashaagh. (1456: U. o. IX. 19.) Győr-nembelieké volt. — Az 1542. évi adólajstromban (58. l.): Hasag. — Pécestől dk. találjuk.

Hatasancz. Poss. Hodyas. (1397: Dl. 8214.) Hodhyas. (1397: Dl. 8401.) Poss. Hathasancz. (1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várhoz tartozott.

Hatvan. Hathwan. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Az 1542. évi adólajstrom is ismeri s Kis-Dérrel fogja össze. 1506-ban szintén e helység társaságában merül föl. Ennek környékén (Pécestől dny.) feküdt tehát.

Hazug(d). Hozugd. Castrensis (castri . . . de Barana) et nobiles de eadem. (1288: Haz. okmt. VI. 338.) Hozugd. (1296: U. o. VII. 250.) Hazugd. (1398: Zichy okmt. V. 71., 1446: Dl. 13899; 1478: Muz. llt.) Hazug. (1402: Dl. 1430.) Hazugd. (1428: Dl. 12001.) Alsohazugd, Felsehazugd. (1477: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Köznemeseké volt. — Úgy látszik: Mohácstól nyugotra, Versend vidékén feküdt. (1418-ban Hencsével együtt említik.)

Heder. (Hedri. Hedre. Hejdreh. Hedreh. Hedrih.) Villa Hedrich. (1295: Haz. okmt. VIII. 356.) Heydreh. (U. o. 358.) Villa Heydrih. (1316: Anjouk. okmt. I. 395.) Lad. filius Hedreh de Hedreh. (1428: Dl. 12001.) Hedre. (1438: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 47.) Hedreh. (1443: U. o. VIII. 12.) Hederh. (1478: Dl. 26015.) Az 1542. évi adólajstromban: Heder. (60. l.) Ma Hidor, Pécestől dk.

Hederhely. Hederhel. (1441: Dl. 13615.) Baranyamegyei kir. ember nevéből ismerjük.

Hegy-Szent-Márton. L. Szent-Márton b) helys. a.

Hel(y)ésfalva. (Helyesfalva.) L. Ellésfalva alakban.

Hencse(j). Hencha. (1264: Dl. 559; 1303: Anjouk. okmt. I. 64., 1375: Zichy okmt. III. 600., 1399: Dl. 8613; 1418: Muz. ltár, 1428: Dl. 12001; 1430: Dl. 12304.) Henchey. (Páp. tizedlajstr. 272.) A megye dk. vidékén feküdt, Petárda táján. (Valpótól é.)

Hen(y)e. Hene. (1428: Dl. 12001.) Henye. (1446: Dl. 13899.) Hene. (1478: Dl. 18087.) Doboka és Csele(j) vidékén feküdt.

Herczegfalva. Herczeghfalva. (Nemes nevében. 1452: gr. Zay cs. lt. C. 13., 1478: Dl. 18057.) A mai Villány vidékén feküdt. Úgy látszik, azonos az 1428-ban (Karancscsal határos) nemes nevében föltűnő: Herczegpalfalva (Dl. 12001.), melyet 1439-ben egy ízben egyszerűen: Palfalwa-nak írnak. (Br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 18.)

Herczeg-Pál-falva. L. Herczegfalva a.

Herend. Poss. Herend. (1343: Zichy okmt. II. 90. és Kismart. lt. 32. D. 162., 1421: br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 7., 1451: U. o. IX. 3.) 1421-ben, 1451-ben s az 1542. évi adólajstrom szerint is a pécsi káptalané. (54. l.) — Pécsről dk. esik.

Herén(y)falva (?). Poss. Herenfalva. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina vidékén feküdt.

Herman. Herman. (1401: Zichy okmt. V. 265., 1430: Dl. 12304.) Baranya-megyei köznemesek nevében merül föl. A megye dk. vidékén fekehetett.

Herná(l)dfalva. (Hernátfalva.) Hernadfalva. (1426: Zsélyi ltár.) Hernathfalva. Hernadfalva. (1428: Dl. 12001.) Hernathfalva. (1498: Dl. 20698.) Hernaldfalva. (1514: Dl. 32638.) Ma Hernádfa, Szent-Királytól dny.

Hernyetelke. Poss. Hernyetelky. (1363: Dl. 5199.) Szerdahelylyel volt szomszédos. (Siklóstól nyug.)

Hertelend. Horcholond. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 238. l.) Ma Pécsről ény. Kis- és Nagy-Hertelend, s innen ny.-nyd. a határszélen egy Hertelend nevű helységet ismertünk, melyek az 1542. évi adólajstromban (11. és 17. l.) szintén előfordulnak. A XIII. században úgy látszik az utóbbit kell értenünk.

Hetény. a) Heten. (1289: Kismart. lt. 32. A. 2.) Szár-Somlyó (Harsány) várához tartozott ez időben. — **b)** Villa Heten. (1015—1158: Mon. Vat. Ser. I. IV. 576., 1362: Dl. 5114.) Hetyn. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Luazhetyn. (1270—90: U. o.) Lovász-Hetényt a pécsváradi konvent nemes jobbágysai lakták. — Ma Hosszú-Hetény és Lovász-Hetény, Pécsvárad mellett nyug. és kel.

Hidaga. Hydagay. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Hydaga. Hynaga. (1315: Anjouk. okmt. I. 377., 1426: Zsélyi ltár.) Hydaga. (1428: Dl. 12001; 1470: Dl. 17097.) Köznemesek nevéből ismerjük. — A megye dk. vidékén fekehetett.

Hidvég(e). a) Villa Hydwyge. (1287: Haz. oklt. 105.) Szár-Somlyó várához tartozott ez időben. — **b)** Hydvyg. (1347: Anjouk. okmt. V. 42.) Hydueg. (1377: Dl. 6438; 1391: Dl. 7694; 1399: Dl. 8476.) Hydwegh. (1479: Dl. 18181.) A nyul-szigeti apáczáké volt, Vaiszló mellett dk. találjuk. — **c)** L. Gradiska helys. a.

Himes(egy)ház. Hymeshaz. Hymushaz. Hymishaz. (Páp. tiz.-lajstr. 265. 275. 285.) Hymushaz. (1374: Zichy okmt. III. 579.) Hymus Eghaz. (1389: U. o. IV. 381.) Hymysighaz. (1394: U. o. 553.) Hymeseghaz. (1435: DL. 12613.) Hymeseghaz. Alább: Also Hymes Eghaz. (1478: DL. 18058.) Az 1542. évi adólajstromban (58 l.): Felsehymeseghaz, Alsohymeseghaz. A pécsi püspökségé. — Ma Himesháza, Mohácstól ény.

Hinkovcz. Hynkowch. (1407: DL. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Hinkvity (?). Poss. Hynkwyth. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: DL. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina vidékén feküdt.

Hird. Villa Hirig. (1015—1158: Mon. Vat. Ser. I. IV. 576.) Hyrd. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333., 1353: Anjouk. okmt. VI. 90.) Presbiter parochialis ecclesie S. Spiritus de Hyrd. (1403: DL. 1430.) A pécsvárad apátságé volt. — Ma (Kis- és Nagy-)Hird, Pécestől ék.

Hirics. Vagyis a középkorban inkább: Kő-Hirics. — Kuhyrych. (1346: Anjouk. okmt. IV. 588.) Kwherych. Kwhyrech. (1347: U. o. V. 41. 67.) Kherich. Kewherych. (U. o. u. o. 72. és 77.) Az 1542. évi adólajstromban (37. l.): Hyrych. A pécsi káptalané volt. — Ma Hirics, Vaiszlótól dk.

Hobol(y). L. Somogymegyében.

Hodjás. (Hottyás.) L. Hatasancz néven.

Hollófészek. L. Somogymegyében.

Homok. Homok. (1407: DL. 9330.) Nekse várához tartozott.

Horpács. Horpach. (1384: Zichy okmt. IV. 289., 1407: U. o. V. 509.) A mező-laki Zámboke (1384.) és a bácsi káptalané volt (1407.); Krakó mellett feküdt.

Horváthegye. Poss. (Jarchhege et) Horvachege. (1379: DL. 6652.) A mai Verőczemegyében: Moticsina vidékén feküdt, Nasicze és Orahovicza között.

Hoszi(v)ágy. (Hosszuágy.) Hoyoag. (1402: DL. 8705.) Hozywagh. (1424—5: DL. 11610; 1499: Kismart. llt. 45. D. 65.) Hozzuag. (1474: U. o. 45. D. 62.) Részben a Szentgáliaké volt; a megye nyug. vidékén feküdt.

Hottyás. L. Hatasancz a.

Hranítavajovcz. Hranythawayowch. (1407: DL. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Hrasztyancz. (Hrasztinacz.) L. H(a)rasztyancz alakban.

Hug. (Huk.) L. Ug alakban.

Hválenovcz. Hwalenowch. (1407: DL. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Hvos(z)tina. Hwoschyna. (1407: DL. 9330.) Nekse várához tartozott.

Ibafalva. Ibafalwa. (1425: DL. 11610; 1486: Kismart. llt. 45. I. 169., 1468: DL. 16636; 1493: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Köznemeseké volt. — Ma Ibafa, Szigetvártól ék., a megye határán.

Igricze. Igriche. (1500: DL. 20914.) A megye dny. sarkában, Sellye vidékén feküdt.

Ilkovcz. Ilkouch. (1407: DL. 9330.) Nekse várához tartozott.

Ipoltfalva. Ipolthfalwa. (1483: DL. 18906.) Doboka vidékén feküdt? (Mohácstól é.)

Ipoltlaka. L. Földvár a.

Ireg. (**Irög.**) Heremite S. Jacobi. (1234: Haz. oklt. 1.) Eccl. S. Jacobi de Irugh ac frater et prior eiusdem. (1252: Koller, i. m. II. 139.) Petrus sacerdos de Irugh. Prior de S. Jacobo. (Páp. tiz.-lajstr. 264. 274.) Fratres heremite claustrī S. Jacobi de monte Irugh. (1369: Koller, i. m. III. 104.) Fratres heremite S. Jacobi. (1371: U. o. 109.) Villa de Yruch. (1372: U. o. 129.) Rel. fratres de claustro S. Jacobi in monte Irugh. (1375: DL. 6295.) Frater ord. S. Augustini canonicorum regularium prepositus ecclesie B. Virginis de supra villam Ireg. Fratres heremite ord. S. Pauli pr. heremite de ecclesia S. Jacobi de supra villam Pathach. (1393: Fejér, X. 2. 48.) Prior de Sancto Jacobo supra Pathach. (1409: DL. 9570.) Claustum S. Jacobi prope Quinqueecclesias. (1409: Koller, i. m. III. 303.) Claust. S. Jacobi Ap. de iuxta Patach. (1409: U. o. 300.) Plebanus ecclesie de Irugh. (1410: DL. 9616.) Irwgh. (1419: DL. 10832.) Ecclesia S. Jacobi apostoli in montibus circa civitatem Quinqueecc., ubi fratres heremite inhabitant. (1457: DL. 15168.) Prepositus prepositure dominorum suprapelliciatorum canonicorum regularium ord. S. Augustini monasteri B. Virginis de monte Iregk Quinque eccl. dyocesis. (1493: DL. 20010.) Az 1542. évi adórajstromban: Iregh. (1. l.) A karinges (Sz. Ágoston-) kanonokoknak a B. Szűzről, és a pálosoknak Szent-Jakabról nevezett kolostorával. (Előbbi tán a patacsi pálosok kolostorából alakult?) Ma Magyar- és Német-Ürög, Pécs szomszédságában ny. felé. (V. ö. Patacs helys. a.)

Isztró. In Belkuz villa Ztro. (1251: DL. 26. és nem 1191: Haz. okmt. VI. 5.) Oztro. (1475: Koller, i. m. IV. 402.) Kysyztro. (1480: DL. 18391.) Iztro. (1500: DL. 20914.) Sellyével (mint: Kis-Isztró), továbbá Kakicscsal, Kercsenyével sat. együtt merül föl. Az 1542. évi adórajstromban (25. l.) is: Iztro. — Ma Oszró, a megye dny. sarkában, Kakics helység és Köröcsönye pusztja szomszédságában. (L. Okor helys. a. is.)

Isztyén. L. Esztyén és v. ö. Monyorós helys. a.

Iván. Iwan. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130., 1424: DL. 10921.) Iuan. (1342: Zichy okmt. II. 49.) Iwan. (Nemesi névben. 1427. 1450: Zsélyi llt.) Iwan. Hywan. (1428: DL. 12001.) Poss. Nagywan. (1445: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 17.) Ma Battyán-Iván Siklóstól ék. és Dárda-Iván, az előbbitől nem messze, Baranyavár szomszédságában ény.

Ivánfalva. Iwanfalua. (1392: DL. 7767; 1392—1406: DL. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Iwanowcz néven a szombathelyi kastély tartozéka. (DL. 21535. 21712.)

Ivanovcz. a) Iwanouch. (1407: DL. 9330.) Podgoracs város hoztartozott. — b) L. Ivánfalva a.

Izbold. Izbold. Yzbold. (1335: Zichy okmt. I. 474. 478., 1338: U. o. 542.) Lippóval határos volt.

Izerő. (Izörő.) Izerew, Izereu. (1352: Koller, i. m. III. 112.) Izerow. (1392: Körmendi llt. Alm. V. lad. 1. n. 27.) Izerew. (1404: DL. 8901.) Az 1542. évi adórajstrom (28. l.) Izewrew alakban Gyód és Kesző közt sorolja föl. — Csakugyan e tájon feküdt, Regenye felé.

Izsép. (Izsip.) Terra Isep. Ysep. (1247. 1261. 1262: Árpádk. új okmt. VII. 247., VIII. 16. 29.) Yzeph. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Poss. Isyp.

(1372: Zichy okmt. III. 458.) Isyph. (1382: U. o. IV. 226.) Iseep, Yseep. (1494—1497: Muz. ltár.) A szekcsői Herczegeké volt. — Ma Izsép, Mohács-tól délre.

Jagodancz (puszta). Pred. Jagodancz. (1467: Füzy cs. lt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Jakabfalva. Jakabfalwa. (1465: gr. Zay cs. lt. C. 17., 1478: Dl. 18057.) Ma Jakabfalu, Siklóstól k.-é., közel Borjadhoz.

Jákóháza. Jakohaza. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718; 1499: Dessewffy cs. lt.) A megye dny. vidékén kereshetjük.

Jalsavafolyás. Jalsawafolyas. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Jánosfalva. Janusfalwa. (1454: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 14.) Baranyamegyei köznemes nevéből ismeretes. Az 1542. évi adólajstrom (33. l.) Sellye mellett sorol föl ily nevű falut.

Janostelke. Janusteleke. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Jánosvölgye. Poss. Januswelge. (1472: Tört. társ. letét.) Poss. Janoswelge. (1489: Dl. 32009.) A matucsinai kastélyhoz tartozott.

Jarczhegye. (Jarczverh. Jarczaverha.) Jarchhege. (1379: Dl. 6652.) Jarchawerha. (1472: Tört. társ. letét.) Jarczwer. (1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott. — A mai Moticsina vidékén feküdt, Verőczemegyében, Nasicze és Orahovicza között.

Jasztrebja. Jaztreblya. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Jazenovcz. Jazenowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott.

Jen(y)ő. Jeneu. (1280—1: Koller, i. m. II. 219. 222., 1342: Anjouk. okmt. IV. 182.) Jenew. (1380: Zichy okmt. IV. 131., 1391: Dl. 7694; 1432: Dl. 12444; 1437: Dl. 13035; 1463: Dl. 15874. 15875.) Jenyew. (1478: Dl. 18058.) A nyulszigeti apáczáké volt. — Mohács szomszédságában észak felé a mai Jenye puszta őrzi emlékét.

Jusafalva. Jwsafalwa. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott. — Tán a mai Josava sztare helységnek felel meg, Nasicztől ny.-é.

Kácsfalva. (Kácsfalu.) Poss. Kachfolua. Terra Kaach. (1323: Kismart. lt. 47. l. 4.) Kachfalua. (1347: Zichy okmt. II. 284. 288.) Kachfalwa. (1398: U. o. V. 70., 1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168.) Kaczfalwa. (1489: Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott. — Ma Kácsfalu, Dárdától é.-ny.

Kadány. (Kodány.) I. Gadány b) helys. a.

Kadosfalva. Poss. Kadosafalva, Kadusafalva. (1375: Fejér, IX. 6. 192.) Úgy látszik, a mai Kacsótának felel meg (az 1542. évi adólajstromban — 4. l. — Kachotha), Péctől nyug.

Kagyó (?). L. Hagyó alakban.

Kakics. Rarich. (? 1475: Koller, i. m. IV. 402.) Kakych. (1500: Dl. 20914.) A megye dny. zugában találjuk, Sellye mellett ék.

Kál. Kal. (1390: Dl. 7632.) Baranyamegyei kir. ember nevéből ismeretes. — Tán a megye dk. vidékén feküdt.

Kalacsa. Kalacha. (1431: Haz. okmt. IV. 298.) A Szent-Király és Sellye közti tájakon feketett.

Kálnás. Poss. Kalnas. (1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1489: Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott. — Dárda és Laskafalu vidékén kereshetjük.

Kal(o)borcz. Poss. Calborch. (1397: Dl. 8214.) Caloborch. (1397: Dl. 8214.) Valpó várához tartozott.

Kamarovecz. Kamarouch. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Kandalovecz. Kandalouch. (1407: Dl. 9330.) Podgoracs városhoz tartozott.

Káplán(y). (Kaplan.) Villa Caplan. (1266: Dl. 604. Fejér, IV. 3. 315.) Terra Kaplan iuxta Danubium. (1276: Dl. 8004.) Poss. Kaplan. (1341: Anjouk. okmt. IV. 160., 1342: Dl. 3442. 8004.) A nyulszigeti apácázaké volt; Csele(j) mellett feküdt, tehát Mohács közelében észak felé.

Kápolna. Kapolna. (1478: Dl. 18020.) Köznemes nevéből ismerjük. — Ma pusztá Vaiszló mellett nyd.

Kápolnás-Peterd. L. Peterd a.

Kápolnás-Sári. L. Sári a.

Kaptár. Particula terre vduornicorum Kaptar vocata. (1313: Kismart. llt. 47. W. 2.) Poss. Kaptar, terra Kaptar. (1323: U. o. 47. L. 4.) Kácsfalu és Csemény (ma pusztá) vidékén feküdt, a megye dk. zugában.

Karácsond. Carachond. Karachond. Karaczond. (1428: Dl. 12001; 1478: Muz. llt.) Köznemesek nevéből ismeretes. — Úgy látszik, a megye ny.-nyd. vidékén kereshetjük.

Karakó. L. Krakó néven.

Karán(d). Villa subulcorum de Karan. (1234—1270: Árpádk. új okmt. II. 25.) Villa Kaaran. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Villa Karan. (1371: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. S., 1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1473: U. o. 45. C. 48.) Poss. Kyskaraan, alább: Karan. (1403: Dl. 9144.) Poss. Karan. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. Q.) Boldogasszonyfalva és Tót-város vidékén feküdt. — 1403-ban és 1473-ban (mint Szigetvár tartozékát) Baranyamegyéhez számítják, 1434-ben és 1536-ban Somogy megyéhez. 1542-ben azonban az adólajstromban (9. l.) megint Baranyamegyében (Karand alakban) sorolják fel. (V. ö. 1183: Haz. okmt. I. 2., hol Karanseu nevű határhelyet említenek.)

Karikánd. Karykand. (1403. 1486: Dl. 12821.) Ugy látszik, Moháctól ddk. felé, Vörösmart táján feküdt.

Karkó. (Korkó.) L. Krakó néven.

Karocsa. (Karacsa.) Karocha. (1359: Sopronm. oklt. I. 300. 310., 1418: Fejér, X. 6. 159. és Muz. lltár.) Karacha. (1428: Sopronm. oklt. II. 119.) Az Osl-nembelieké volt ez időben.

Kassa. Kacha. (Páp. tiz.-lajstr. 296.) E plebánia úgy látszik a Pécestől dk. eső mai Kassának felel meg. Maga Kassa helység, cz alakban 1453-ban fordul elő, mint a pécsi káptalan birtoka. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 11.)

Kas(s)ád. Kassad. (1294: Árpádk. új okmt. X. 163.) Kasad. (1349: Zichy okmt. II. 389., 1473—4: Dl. 17516; 1481: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 21.) Kyskasad. (1427: U. o. Div. fam. II. 11.) Ma Kassád, Siklóstól dk.

Kaszarna. Kasarna et altera Kasarna. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott. — Egyikben templom is állt ekkor a B. Szűz tiszteletére.

Katátfalva. (Katádfalva.) Kathathfalwa. (1454: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 14., 1478: Dl. 26015.) Ma Katádfa, Szigetvártól dk.

Katatőfölide. Katatofuldee. (1392: Zichy okmt. IV. 491.) A megye ék. zugában, a szintén eltűnt Krakó (Karakó) vidékén kereshetjük.

Katefalva. (Ratefalva?) Kathefalwa. Rathefalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Kátoly. Villa Katlh. (1296: Haz. okmt. VII. 250.) Kald. Kach. Cakl. (Páp. tiz.-lajstr. 283. 294. 316.) Sacerdos ecclesie (monasterii Pechwaradiensis) de villa Katul. (1348: Anjouk. okmt. V. 167.) Kathol. (1436: br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 39.) A pécsváradi apátságé volt. — Pécestől keletre találjuk.

Kazár. L. Kozár alakban.

Kedhely. Kedhel. (1330: Anjouk. okmt. II. 469.) A mai Somogy megye területén, Mosgó és Zsibót vidékén (Baranyamegye határszélén) kereshetjük.

Kékes(d). (Kékegy. Kékögy.) Kykug. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Kywkuth, Sygud, Kykugh. (Páp. tiz.-lajstr. 276. 285. 295.) Kekegh. (Kir. ember nevében. 1383: Zichy okmt. IV. 255.) Kekugh. (1383: U. o. 267.) Tothkekes. (1387: Dl. 7279.) Kekogh. (1400: U. o. V. 156. és 1439: br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 18.) Kekagh. (Köznemes előnévében. Zsélyi lt.) Tót-Kékes, az 1542. évi adólajstrom szerint (51. l.) Also Kekews a pécsváradi apátságé volt. — Ma Kékesd, Pécsváradtól dk.

Kelemenfalva. Poss. seu villa Kelemenfolwa in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) Csepely, Tésenfalva sat. vidékén feküdt.

Kéménd. (Kéméd. Kémőd.) Ville Nogkemed, (Kys)kemed. Forum in villa Kemed. (1285: Árpádk. új okmt. IX. 435.) Kiskemud. (1297: Haz. okmt. VII. 240.) Villa magistri Corradi Kemud. (1296: U. o. VII. 250.) Villa Kemed. (1316: Anjouk. okmt. I. 396.) Kemed. Kemud. (1426: Zsélyi ltár, 1428: Dl. 12001.) Nagkemed. Kyskemed. (1464: br. Révay cs. lt. Bodrog. II. 4.) Kyskემend. Naghkემend. (1500: U. o. Gyulay. XI. 1) Kemend. (1478: Muz. lt.) A mai Kéméndnek felel meg, Mohácsiól ny.-é.

Keményfalva. Poss. Kemenfalwa. (1426: Zsélyi lt., 1474: Kismart. lt. 45. D. 62.) Részben a Szentgáliaké volt. — Szigetvár vidékén feküdt.

Kémes. (Kémös.) Villa Kemus. (1251: Dl. 26. és nem 1191: Ilaz. okmt. VI. 5.) Magna via qua itur in Kewus. (1338: Anjouk. okmt. III. 510.) Kemes. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott; vámhely is volt. — Siklóstól nyd. ma is megtaláljuk.

Kenfalva. Kenfalua. (1302: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott.

Kengyel. Poss. Kengel in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) *Len-gyel.* (1478: Muz. ltár, Dl. 18154.) Kengyel. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. (1494—9.) Szerdahely, Azorjás, Csepely sat. vidékén feküdt.

Kercsenye. Eccl. S. Nicolai de Keohene. (? 1370: Koller, i. m. III. 177.) Kerchene. (1468: Körmendi lt. Alm. V. fasc. 5. n. 74.) Kerchenye. (1500:

Dl. 20914.) Az 1542. évi adólajstromban (31. l.) Felsewkerchyne, Alsokerchyne. — Ma Körcsönye néven pusztá. Sellye mellett ény.

Kerej. Kerey. (1400 : Dl. 1430.) A pécsi püspöké volt s Pécs környékén feküdt, mint látszik : déli irányban.

Kerek-András-telke. Kerekandrastheleke. (1407 : Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Kerekegyház(-földre). Terra seu. poss. Kerekyghaz vocata iuxta Danubium cum eadem ecclesia *Kerekyghaz vocata*. (1318: Kismart. llt. 47. B. 11.) Poss. (abbatis de Zebegen) Kerekeghaz. (1335: Zichy okmt. I. 469.) Possessio monasterii . . . de Zebegen Kerekeghaz vocata *inter possessiones Laymar et Maysa* voc. (1346: U. o. II. 186.) Kerekeghaz poss. (1394: U. o. IV. 544., 1425: Zsélyi llt.) Poss. Kerekeghazfelde. (1422: Zsélyi lltár.) Moháctól délre feküdt, Majsa és Nagy-Nyárád szomszédságában.

Kerekovcz. Kerekouch. (1407 : Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Keresmonostora. L. Körös(-monostora) néven.

Kerestelke. Poss. Kerestelke, Kiresteleke, Kirystelege. (1392: Dl. 7765. 7767.) Kos várához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben : Krysewcz, Kryssewcz néven Szombathely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Keresztes. (Kereszlös.) Kerestus. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Kereztes. (1388—1406: Dl. 7388.) Keresztes. (1405: Zichy okmt. V. 400. 402.) Keresthws. (1469: Dl. 32365.) Kerezthes. (1472: Dl. 17357; 1474: szentmikl. Pongrácz cs. llt.) A XIII. század végén Szár-Somlyó, a XIV. végén és XV. elején Harsány vár tartozékai közt sorolják föl. — Harsány és Nagyfalú vidékén feküdt, a Krassó (ma Karasicza) mentén, mint látszik: Baranyavár (azaz: kelet) felé. Vámhely is volt.

Keresztur. a) Kerezthwr. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641., 1434: Pannonh. főapáts. házi lltár. IV. O., 1474: Kismart. llt. 45. D. 62., 1499: U. o. 45. D. 65., 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31., 1499: Dessewffy cs. llt.) Hol Somogy- hol Baranyamegyéhez számítják, még pedig mint (részben) a Szentgáliak, részben a szerdahelyi Derzsílek s a pannonhalmi apátság, részben a Kozáriak birtokát. S minthogy leginkább Botyka, Bánfa sat. helységekkel együtt merül föl, bízottleg a mai somogymegyei Tót-Kereszturnak felel meg (Szigetvártól ék.), melyet az 1542. évi adókönyv is Baranyamegyéhez számít. — **b)** Kerezthwr. (1472: Füzy cs. llt. és gr. Erdődy cs. galgóczy llt. 63. 1. 39.) A szeglaki kastély tartozékai közt csupán ekkor említik. — **c)** Kerezthwr. (1438: Dl. 10921; 1446: Dl. 13899.) A mai Lipőva vidékén feküdt. (Moháctól dny. felé.)

Kergova (puszta). Poss. seu villa deserta et habitatoribus destituta Kergova apellata prope possessionem Bezwdlugh . . . adiac. (1398: Zichy okmt. V. 57.) Moháctól dny. felé, Bezedek táján feküdt.

Kerpasevcz. (Kerpacsevcz.) Kerpachewcz. Kerpassewcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Kesefalva. Kesefolwa — úgy látszik mint *somogymegyei* hely. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Kesefalua. (1426: Zsélyi lltár; 1428: Dl. 12001.) A somogymegyei határvidéken, Szigetvártól ék. felé feketett.

Keskend. (Keskönd.) Kesecund. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Keskewnd. (1430: Dl. 12292.) Keskend. (1430: Dl. 12304.) 1289-ben Szár-Somlyó (Harsány) várához tartozott; 1430-ban az Abolmaiaké. — Dárdától é. találjuk.

Kesző. (Keszöly.) Kesu, Kezen, Kezew, Kewzew, Kezw. (Páp. tiz.-lajstr. Ortovaynál. I. 238.) Kezw. (Nemesi névben. 1348: Zichy okmt. II. 342) Kewzew. (1400: Dl. 1430., 1425: Dl. 11610.) Poss. Kezw. (1428: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 18.) 1400-ban (és részben a XVI. sz. adólajstromban is) mint a pécsi püspök birtokát említik. Ezért hihetőleg e helységgel azonos az 1469-ben ugyancsak a pécsi püspök birtokában fölmerülő: «villa *Kezewl*» is. (Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 2.) — Ma Keszű, Pécestől dny.

Ketnek. Ketnek. (1398: Zichy okmt. V. 75.)

Királyfalva. Kiralfalua. (1396: gr. Zay cs. llt. D. 32.) Valpó vidékén feküdt.

Kiristelke. (Kirestelke.) L. Kerestelke alakban.

Kis-Bakonya. L. Bakonya a.

Kis-Bala. L. Bala a.

Kis-Beger. L. Beger a.

Kis-Csele(j). Másként: Fel-Csele(j). — L. Csele(j) m.-városnál.

Kis-Csér. L. Csér(i) a.

Kis-Dér. (Kis-Dir.) Terra Kyzdyr. (1314—1323: Koller, i. m. II. 333.) Poss. Kwzdyr. (1329: Pécsi kápt. magán llt., f. XXXI. n. 3. a.) Forum comprovinc in Kysdyr. (1417: Dl. 10549.) Poss. Kyzder. (1494: Dl. 20235—6; 1506: Körmen di llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Az 1542. évi adólajstrom (27. l.): Kyzdeer néven ismeri. — Ma is Kis-Dér, Pécestől dny.

Kis-Doboka. L. Doboka a.

Kis-Hálé. L. Hálé a.

Kis-Harkány. L. Harkány a.

Kis-Harsány. L. Harsány a.

Kis-Isztró. L. Isztró a.

Kis-Kárán. L. Kárán a.

Kis-Kas(s)ád. L. Kas(s)ád a.

Kis-Kémed. (Kis-Kéménd.) L. Kéménd a.

Kis-Lengyeld. L. Lengyel(d) a.

Kis-Lukócz (Kis-Lucskov, pusztá). L. Lu(cs)ko(v)czfalva pusztá a.

Kis-Majsa. (Kis-Mojsa.) L. Majsa a.

Kis-Nádasd. L. Nádasd a.

Kis-Pereked. (Kis-Pereköd.) L. Pereked a.

Kis-Peterd. L. Peterd a.

Kis-Sámod. (Kis-Sámogy.) L. Sámod (Sámogy) a.

Kis-Sári. L. Sári a.

Kis-Zatnicza (pusztá). L. Zatnicza a. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Kisasszonyfalva. Kysazzunfalua. (1370: Dl. 5855.) Kysazonfalwa. (1467: Kisfaludy cs. llt.) Kysazzonfalw. (1475: Dl. 17653.) Köznemesi birtok volt. — Ma Kisasszonyfa Szent-Király és Vaiszló közt.

Kisebb-Gyuriscez (pusztá). Pred. Kyssebguriscez. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Kisfalu. Kysfalw. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Sellye vidékén kereshetjük.

Kisfalud. *a*) Kisfolud. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441.) Poss. Kysfolud — a Szűz Máriának szentelt kápolnával, a Krassó vize mellett. (1314: Anj. okmt. I. 356. — V. ő. 1330: U. o. II. 492.) Poss. Kysfolud cum solucione navali in fluvio Crasso tempore virdemiarum. (1424: Dl. 11537; 1425: Dl. 11607.) Kysfalwd. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Előbb Bodolához majd ezzel együtt Valpóvárához tartozott. — A Bodola szomszédságában fekvő mai Kisfaludot kell értenünk. (Mohácstól d.) — *b*) L. Somogy megyében.

Kistelek. Poss. Kysthelek. (1493: Dl. 20048.) Vaiszlótól é. esik.

Koha. Poss. Koha. (1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1472: Tört. társ. letét, 1489: Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott. — Ma pusztá, Dárdától é.

Kohnya. Kohnya. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Komarovcz (puszta). Pred. Komarowcz. (1467—72: Füzy cs. llt.) A szeg-laki kastélyhoz tartozott.

Komló(d). Villa Complor. (1256: Zichy okmt. I. 10.) Cumplov. (1312: U. o. 138.) Komlod. (1321: U. o. 191.) Konlod. Komlod. Cumulod. (Páp. tiz.-l. 283. 294. 316.) Az 1542. évi adólajstrom (50. l.) szerint: Komlod. A mai Komló értendő, Pécestől é.

Kopács. Terra castri de Barana Kopach. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 87.) Kupach. (1302. 1339: Anjouk. okmt. I. 36., III. 621.) Kopach, Kupach. (1344: U. o. IV. 433.) Kopach. (1402: Pozsony városi llt. 28. 17., 1481: Dl. 18481.) Kapoch. (1468: Dl. 16636—7.) 1481-ben Bodola m.-város tartozéka s már előbb (1468.) is a Marótiaké. Hihetőleg azonban csak részben. — Dárda mellett dk. fekszik.

Koppány. Koppan. (XIII. század: Dl. 895; 1390: Dl. 874; 1478: Dl. 18154.) Cappan. Capan. (Páp. tiz.lajstr. 238. 309. sat.) Kappan. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Kovács-hida és Harkány vidékén feküdt.

Kórógy (puszta). Poss. Korog. (1332: Kismart. llt. 47. D. 5.) Mohács vidékén feküdt s már ekkor pusztá-hely volt.

Koromzó. Koromzo. (1473: Dl. 17516.) Baranyamegyei nemes nevében fordul elő. (V. ő. 1276-hoz: Árpádk. új okmt. IX. 163.)

Körös. Koros. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Vaiszlótól kel. találjuk.

Korpona. L. Vil(l)ámtelke a.

Koruskavasz. Poss. Korwskawaz. (1462: Dl. 15710.) Úgy látszik, a mai Verőczemegyében, Orahovicza, Nasicze, Fericsanczi sat. táján kereshetjük.

Kos. Terra Kos. (1228: Haz. okmt. VIII. 24., 1378: Dl. 6876.) Cos. (IV. Béla korában: Dl. 1877.) Poss. Kwos. (1291: Haz. okmt. VI. 371.) Kos. (1352: Anjouk. okmt. V. 544., 1372: Dl. 6000. 6016.) Koos. (1360: Dl. 4966.) Poss. Kows. (1378: Dl. 6504. 6876.) Ma Koska, Verőczemegyében, Valpótól dny.

Kostán(d). L. Kustán(d) alakban.

Kosztaton. L. Kusztaton alakban.

Kovácsbida. Koachhyda. (1342 : Anjouk. okmt. IV. 218.) Tributum in poss. Kovachhyda. (1355 : U. o. VI. 416., 1364 : Dl. 5318.) Kouachhyda. (1395 : Dl. 8087.) Koachyda. (1478 : Dl. 18154.) Vámhely volt ; Soklós várához tartozott. — Siklós közelében ma is megtaláljuk, nyd. felé.

Kovácsi. Poss. Koachy. (1319 : Anjouk. okmt. I. 520.) Szederkénynyel együtt szerepel.

Kovacszena. (Kovacz-szenája.) Kachscenaja. (1292. körül : Árpádk. új okmt. X. 107.) Bouchenaya, Boathzenaya, Koachzenaza sat. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál i. m. I. 235.) Az 1542. évi adólajstromban : Kowachzena. (17. l.) Pécestől ény. esik.

Kozár. Kozar. (1383 : Zichy okmt. IV. 255. és 267., 1407 : U. o. V. 505., 1499 : Dessewffy cs. llt.) Kazar. (1387 : Zichy okmt. IV. 328.) Az 1542. évi adólajstromban (53. és 55. l.) : Kyskozar, Naghkozar. Ma is Kis- és Nagy-Kozár, Pécestől dk. és kd.

Kozmó. Kozmo. (1390 : Dl. 7632.) Baranyamegyei kir. ember nevéből ismeretes. — A megye dk. vidékén feküdt ?

Kő. Kev. (1289 : Kismart. llt. 32. A. 2.) Kw. (1357 : Anjouk. okmt. VI. 589., 1460 : Dl. 15465.) Kew. (1497 : Muz. lltár.) A szekesői Herczegeké volt. — Ma Kő vagy Keő, Baranyavár közelében, dk.

Kő-Hirics. L. Hirics a.

Köblös. (Kebles.) L. Somogy megyében.

Kőfalva. Poss. Keufaluu. (1378 : Dl. 6504. 6876.) A mai Verőczemegyében a Breznicza folyó mentén feküdt, Koska táján, Valpótól dél felé.

Kőke(j). Koke, Kuke. (Páp. tizedlajstr. Ortwaynál. I. 239.) Joh. de Kwkey clericus Quinqueecclesiensis dioecesis. (1430 : Dl. 1430.) Az 1542. évi adólajstrom Teremhegy mellett sorolja fel : Kewkee — alakban. (25. l.) Tán a Pécestől d. eső mai Kőkeny értendő ?

Kőkenyes. Kuenes. (1341 : Anjouk. okmt. IV. 130.) Kekenyes. Kwkenyes. (1468 : Dl. 16636. 16637.) Köznemesi birtok volt. Az 1542. évi adólajstromban : Kekenyes. (87. l.)

Kőlik. Kewlyk. (1489 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A szerdahelyi Derzsfiéké volt. — Garej-jel együtt merül föl.

Kőlked. Kulgedy. (1015—1158 : Mon. Vatic. Ser. I. IV. 576.) Kulkeed. (1322 : Zichy okmt. I. 210.) Kulked. (1348 : U. o. II. 328.) Jobagiones de Kulked, sub castellanatu Quinqueecclesiensi. (1391 : U. o. IV. 452.) Kelked. (1463 : Dl. 15874.) Kewlked. (1478 : Dl. 18058.) Ma helység és puszta, Mohács szomszédságában dél felé.

Kőmeniczfalva. (Kőmenityfalva.) Kewmenyghfalva. Kewmenyczfalva. (1506 : Dl. 21535 ; 1507 : Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Körös(-monostora). (Kőris.) Aqua Kewrus. (1262 : Árpádk. új okmt. VIII. 45.) Monasterium de Keurus. Joh. de Kewrus nobilis de genere Nygol. (1322 : Anjouk. okmt. II. 56.) Forum comprovinc. in poss. Keresmonostora. (1376 : Dl. 6388.) Keurusmonostra. (1412 : Fejér, X. 5. 383.) Kewres. (Nemes nevében. 1500 : Dl. 20914.) Poss. Kewres. (1493 : Dl. 20048.) Kewrys. (1493 : Dl. 20127.) Vásáros hely volt. Az 1542. évi adólajstrom (29. l.) : Kewrys néven ismeri. — Ma Körös néven puszta, Kis-Asszonyfa mellett é. (Pécestől dny. felé.)

Körtvélyes. (Kertvélyes.) — *a*) Poss. Kurthueles. (1348: Zichy okmt. II. 291.) Kurthuelus. (1394: U. o. IV. 561.) Kerthweles. (1400: U. o. V. 218., 1422: gr. Erdődy cs. lt. 96. 28. 4.) Kerthueles. (1425: Zsélyi ltár.) Lajmérrel és Kerekegyházzal volt határos, tehát a mai Nagy-Nyárád vidékén feküdt. Minden valószínűség szerint a mai Körtvély nevű dülő táján. (N.-Nyárádtól é.) — *b*) L. Somogy megyében.

Körtvélyesvölgy (puszta). Századok. 1887. VIII. 79. — A Monostoriak birtokai közt sorolják föl 1435-ben.

Kőszeg. Fratres heremitarum de ecclesia S. Salvatoris. (1334: Anjouk. okmt. III. 116.) Clastrum S. Salvatoris. (1377: Dl. 6395.) Clastr. S. Salvatoris de Kewzegh, sub castro Kewzegh. (1409: Dl. 9570.) Cl. S. Salv. prope castrum Kewzeg. (1457: Dl. 15154—5.) Cl. S. Salv. penes Danubium. (1464: Dl. 15951.) Cl. S. Salv. prope Kewzegh. (1490: Dl. 19696. — V. ö. 1495: Dl. 20356. 20357.) Poss. Kewzeg. (1494—7: Muz. lt.) Clastrum *S. Salvatoris de Warallya*. (Hihetőleg Váralja város értendő. 1505: Dl. 21480. 21482.) A szekesői Herczegeké volt, kik a Sz.-Meváltó tiszteletére benne épült pálos kolostor patronusi tisztét is viselték. — A mai Batina-nak felel meg (Mohácstól dk. a Duna mentén), mely ma Kis-Kőszeg nevet is visel. (Nagy-Kőszeg hihetőleg a régi Váralja város volt.)

Kövesd. Kwesd. (1436: br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 39.) Kewesd. (1478: Dl. 18057.) Köznemesi birtok volt. — Siklóstól k.-é. találjuk.

Kövestelke. Kuystelege. Kevestelege. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott.

Köv(n)esinczfalva (puszta). Pred. Kewnesynczfalwa, Kewesynczfalwa. (1467—72: Füzy cs. lt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Krakó. (Krakófold.) Poss. Karakou. (1347: Zichy okmt. II. 235., 1352: U. o. 487.) Korkou. (1347: U. o. 243.) Karakow. (1348: U. o. 294.) Crakou. (1371: U. o. III. 417.) Crakow. (1373: U. o. 487.) Crakov. Crako. (1376: U. o. 622.) Crako. (1398: U. o. V. 76.) Crakofold. (1400: U. o. 148. Úgy látszik Tolnához számítva.) Crako in c. Baranya. (1406: U. o. V. 424.) Bozsok és Feked vidékén feküdt, Mohácstól éény. felé.)

Kraltevcz. Cralthewcz. Cralchewcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Krassó. L. Bonahida-Krassó név a.

Krassó-Szent-Miklós. Crasoucenmiclos. (1403: Dl. 1430.) Crassosent Miclos. (1450: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 2.) Poss. Krassozenhmiclos. (1463: Dl. 15859.) Crassozenhmiclós. (1471: Dl. 17199.) A Krassó folyóról nevezve, melyet pl. az 1478. évi nagy Garai-Szécsi osztálykor is emlitenek a K.-Szent-Miklóssal szomszédos Malomszeg falu mellett. A helység maga a Soklósról Futakra vivő úton, tehát Siklóstól keleti irányban feküdt, Baranyavár és Benge táján. (V. ö. Pesty. Krassóm. tört. II. 2. 211., hol a szerző téved, mikor e helységet Krassó megyébe helyezi.)

Kreksincz. Kreksinch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott. — Hihetőleg a mai Krsinczi-nek felel meg, Nasicze mellett dk. (Verőczem.)

Krisevcz. L. Kerestelke a.

Kulcsod. Villa Kulchoud. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) A pécsváradai apátságé volt. — A mai Kulcsos pusztának felelhet meg, Pécsváradtól dny., Hird mellett.

Kunfalva. (Kunfalu.) Kunfalu. 1397: Dl. 8214. 8401.) Kwnfalwa. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott.

Kustán(d). Kosthan. (1281: Haz. okmt. VII. 176.) Poss. Kustan. Kostan. (1335: Zichy okmt. I. 474. 478.) Kustand. (1336: U. o. 488., 1352: U. o. II. 488.) Custand. (1338: U. o. 537. 542.) Lippóval határos volt.

Kusztaton. Kustachen, Kustathon. (1396: gr. Zay cs. llt. D. 32.) Kwsthaton. (1457: U. o. D. 39.) A Marótiaké volt (1457.) s úgy látszik Zagajcz (l. ezt) vidékén feküdt.

Kuzakoczfalva (puszta). Pred. Kwzakoczfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Kuzdir. (Kuzdér.) Azaz: Kis-Dér. — L. e néven.

Ladmérfalva. Ladmerfalua. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — Úgy látszik, a mai Ladimirevczit kell értenünk, Verőcsemegyében, Valpótól dk.

Lajmér. (Lajmir, Lajmar.) Nobiles de villa Laymer. Terra Laymery. (1278: Zichy okmt. I. 39.) Terra Lamery és: de Lamer család. (1310: U. o. 127.) Villa Laymer. (1322: U. o. 210.) Poss. Laymer. (1334. 1335: U. o. 440. 458.) Loymir. (1344: U. o. II. 113.) Laymar. (1346: U. o. II. 186.) Laymer. (1422: 1429: Zsélyi lltár., 1466: Dl. 16378.) A bátmonostori Töttösöké volt. 1278-ban a Sz.-Kereszt tiszt. szentelt templomát említik. — Majsa vidékén feküdt. Ma: Leimir néven puszta, Maisztól északra, Nagy-Nyárádtól k.-é.

Lak. a) Lok. (1251: Dl. 26. és nem 1191-ből, mint Haz. okmt. VI. 5. olvasható.) Via que ducit ad Lok. (1257: Arpádk. új okmt. XI. 435.) Poss. seu villa Look in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) Poss. Lak, Laak. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Piski, Azorjás, Kórós sat. vidékén feküdt. — *b)* Look. (1296: Kismart. llt. 96. 2. 3. és U. o. 32. A. 17.) Poss. Laak. (1338: Zichy okmt. I. 528., 1355: U. o. II. 555., 1394: U. o. 543. 559.) *Lak et alia Lak.* (1400: U. o. V. 194—5.) Lak. (1412: Dl. 9969; 1413: Dl. 10091.) Eghazaslak. (1450: Zsélyi lltár.) A bátmonostori Töttösöké (1412-ben és 1413-ban a Garaiaké) volt. — Ma Lak néven puszta, Baranyavártól é. Tán e két középkori helységet kell értenünk a bátmonostori Töttös cs. birtokában 1466-ban felsorolt: *Mezevlak* és *Wyvlak* helységek alatt is, melyek e neveken a Töttösök birtokai közt sohasem fordulnak elő. (Dl. 16378.) Ámbár egy: Vizlak nevű pusztát odább északra Udvar és Kölked közt találunk ma. — *c)* Poss. Lak. (1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.) Pred. Lak. (1465: U. o. Bodrog. II. 5.) A Győr nembeli Kéméndi cs. birtoka volt, s Kéménd, Kátoly, Ellend sat. vidékén fekehetett. (Tán a mai Püspök-Lak határrészeinek felel meg.) — L. Ujfalu a. is.

Lak(c)só. L. Laskó néven.

Lancsok. (Lancsuk.) Lanchuk. (1093: Dl. 3200; 1339: Anjouk. okmt. III. 521.) Villa (poss.) Lanchek. (1321: Zichy okmt. I. 198.) Lanchuk. (1342: Anjouk. okmt. IV. 182.) Lanchok. (1374: Zichy okmt. I. 579.) Villa Lanchok,

Lanczok. (1463: Dl. 15874. 15875.) Szent-László király adta a pécsi püspök-ségnek, mely azóta állandóan birta s birja ma is. Lancesuk (Leánycsók) néven Mohács mellett ny.-é. találjuk.

Lanka. Lanka. (1478: Dl. 18154; 1494—99; Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Dráva partján, Tésenfa és Szabolcs vidékén feküdt.

Lap(p)áncs. *a*) Due ville seu possessiones nunc Lappanch alio nomine Gathuege vocate. (1349: Zichy okmt. II. 405.) Laponch. Lappanch. (1438: Dl. 10921.) Ma Lapáncsa, Villánytól dk. — *b*) L. Fazekas helys. a.

Lapsi. Lapsi. (1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Az 1542. évi adólajstrom (11. és 90. l.) két ily nevű helységet is ismer. Az 1466. évi Lapsi a megye nyug. határszélén, Hertelend táján (Szigetvártól ék.) feküdt.

Lászlófalva. Lazlofalva. (1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24., 1479: Dl. 18254.) 1479-ben Bakonyával együtt szerepel.

Láz. Laaz. (1289: Kismart. llt. 32. A 2., 1439—1450: Dl. 13398; 1492: Dl. 29327.) Pred. Laaz. (1492. Dl. 32399; 1499: Dl. 25386.) 1289-ben a péli monostorhoz s ezzel együtt a szár-somlyai várhoz tartozott. Később Monostorral együtt szerepel. (L. ott.)

Lazanczfalva (puszta). Pred. Lazanczfalva. (1467: Füzy cs. llt.) A szeg-laki kastélyhoz tartozott.

Lázárfalva (puszta). Pred. Lazarfalva. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Leányfalu. (Leányfalva.) Leanfalw. (1483: Dl. 18906.) Leanfalwa. (1484: Dl. 18907.) Nemesi előnévből ismerjük. — Tán a megye keleti vidékén feküdt.

Ledenik. L. Legenye a.

Legenye. Legene. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Lodenyk vagy Ledenyk néven a szombat-helyi kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Lehevcz. Lehewcz. (1425: Dl. 1607; 1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18481.) Poss. Lewheuch al. nom. Felseczekchew. (1426: Dl. 5825.) Előbb Bodolához majd ezzel együtt Valpó várához tartozott; Herczeg-Szöllős, Kő és Karancs szomszédságában feküdt. (Mohácstól dél felé.)

Lelesz. Lelez. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 332., 1373: Dl. 6124; 1390: Fejér, X. 8. 302. és Muz. lltár, 1446: Dl. 13899.) Alsólelez. (1477: Dl. 17906.)

Lencse-kut. Poss. Lenchekwth. (1464: br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 4., 1500: U. o. Gyulay. XI. 1.) Pred. Lenchekwth. (1465: U. o. Bodrog. II. 5.) A Győr nembeli Kéméndi (és Gyulai) cs. birtoka volt s Kéménd vidékén feketett.

Lengyel. L. Kengyel néven.

Lengyel(d). Kyslengeld. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.) Lengyel. (1511: Koller, i. m. V. 26.) Az 1542. évi adólajstrom (35. l.) is Lengyel néven ismeri, mint a kis-prépost (társas káptalan) birtokát s Varjassal fogja össze.

Lentót. (Lantót?) Lenthoth. Lanthach. (1391: Zichy okmt. IV. 555.) A pécsi püspöké volt; Mohács, N.-Bóly, Nyárad sat. vidékén feküdt. (A mai Liptód ?? Mohácstól ény.)

Lest(y)ancz. Lestanch. (1378: Dl. 6504. 6876; 1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Lesthyancz, Lescziancz néven Szombathely tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Letenye. (Letinye.) Letyne. (1341: Anjouk. okmt. 87.) Lethenye. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Dráva mentén, Szaporcza és Dráva-Szabolcs táján feküdt.

Letnök. (Letnek.) Villa Letnuk. (1264: Dl. 559.) Lytnek. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) 1289-ben Szár-Somlyó várához tartozott. — Siklóstól dk. felé, Beremend, Petárda sat. táján kereshetjük.

Lezi(c)sincz. Lezychyncz. Lezyssyncz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Licsán. Villa Locan. (1378: Dl. 6504.) Lychan. Lyczan. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott. — A mai Licsani pusztának felel meg, Koska mellett d., Verőczemegyében. (Valpótól dny.)

Liki. Lyky. (1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Az 1542. évi adólajstrom (11. l.) is ez alakban ismeri s Hertelend után sorolja föl. — Tehát e tájon, Szigetvártól ék. felé kereshetjük.

Lipoltlaka. Azaz: Ipoltlaka. — L. Földvár helys. a.

Liszkovcz. Lyzkowcz. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Valpó várához tartozott.

Litnek. L. Letnök alakban.

Litvarcz. L. Mitvarcz alakban.

Locsán. L. Licsán alakban.

Lodenik. L. Legenye a.

Lók. (Lok.) L. Lak a) helys. a.

Lorándfalva. (Lorántfalva.) Lorandfalwa. (1426: Dl. 11774.) Az 1542. évi adólajstromban: Loranthfalwa. (12 l.) Szent-Erzsébet és Nagy-Váty vidékén feküdt.

Lota. Locha *villa monasterii de Chichador*. (1235: Fejér, III. 2. 435.) Lota. (1332: Kismart. llt. 47. D. 5., 1372: Zichy okmt. III. 469.) Poss. Loca. (1349: Zichy okmt. II. 353., 1367: U. o. III. 329., 1380: U. o. IV. 163.) Poss. seu villa Lutha. (1367: Zichy okmt. III. 335.) Poss. Loutha. (1368: U. o. 356.) Lota. (1372: U. o. 469.) Locha. (1374: U. o. 579.) Loucha. (1383: U. o. IV. 255.) Leta. (1383: U. o. V. 1.) Lewta. (1394: U. o. IV. 549.) Nagy-Nyárad vidékén feküdt. (Mohácstól dny.)

Lothár(d). (Lothárt.) Lotharth. (1365: Dl. 5393.) Lothar. (Nemesi névben. 1383: Zichy okmt. IV. 267.) Lothard. (1402: Dl. 1430; 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615.) Pred. Alsolotharth. (1484: Dl. 18959.) Ma Lothárd, Pécestől dk.

Lovász-Hetény. L. Hetény a.

Lovászló (puszta). Pred. Lowazlo. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) Szigetvárhoz tartozott.

Lőrinczfalva. (?) Lewrinczfalwa. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina táján feküdt.

Lös. Leus. (1324: Kismart. llt. 32. A. 14., 1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Lews. (1390: Zichy okmt. IV. 437., 1391: Dl. 1622; 1481: Dl. 18481.)

Lws. (1468: Dl. 16636—7.) 1324-ben mint a magbanszakadt *Lós* (Leus) birtokát kapja Becsei Imre. — **Ma Lőcs**, Baranyavár mellett nyug.

Lubodertelke. Lubodertheleke. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Lucsán. Luchan. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott. — A mai Licsani pusztának látszik megfelelni, Podgoráctól ék.

Lu(cs)ko(v)czfalva (puszta). Pred. Lwkoczfalva, Lwchkowczfalwa; és: pred. Kyslwkcocz, Kyslwchkow. (1467—72: Füzy cs. lt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Lugasd. Poss. Lwgasd. (1466: kölcei Kende cs. lt.) Lugasd. (1479: Muz. lt.)

Lukáceltelke. Lukachteleke. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosváraához tartozott.

Luta. L. Lota alakban.

Lu(z)sancz. a) Lusanch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott. — **b)** Lusanch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Luzsók. Lusuk. (1346: Anjouk. okmt. IV. 588., 1347: U. o. V. 67.) Lwssok. (1449: Dl. 14243.) Az 1542. évi adólajstromban (37. l.): Lwsok. — A pécsi káptalané. Vaiszló mellett dny. találjuk.

Magiczavölgye. Magychawelge. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Magyarovcz. Magyarovch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Majorfalva. L. Valkómegyében.

Maj(o)s. (Maios. Majus.) **a)** Moys. (1289: Kismart. lt. 32. A. 2.) Mayus. (1399: Dl. 8613.) Maius, Mayus. (1428: Dl. 12001.) Úgy látszik, mindig ugyanegy helységet kell értenünk. 1399-ben a mai Petárda (hajdan: Peterd) vidéken tűnik föl, tehát az ennek határszélén elterülő mai majska-i pusztának felelhet meg. — **b)** L. Majsza a. is.

Majsza. (Mojsa. Maios. Maius. Majosfalva.) Moysa. (1235: Fejér, III. 2. 436.) Moysa. (1333. 1334: Zichy okmt. I. 417. 437., 1335: Dl. 2872.) Moysa, majd: *Kys Moysa* és *Noghmoysa*. (1338: Zichy okmt. I. 529.) Eghazazmoysa. (1331: Kismart. lt. 32. C. 120.) Mayssa. (1389: Zichy okmt. IV. 381.) Mayusa (1391: U. o. 451.) Maiusfalua és Maius — előbbi a Sári, utóbbi Töttös cs birtoka. (1400: U. o. V. 164.) Maysa. (1421: Haz. okmt. III. 320., 1426: Zsélyi ltár, 1438: Dl. 10921; 1448: Dl. 14171; 1466: Dl. 16378; 1497: Muz. ltár.) Vásáros hely volt. (1335.) Ma Maiss, Baranyavártól é.

Majszon(t). Mayson. (1417. 1447: br. Révay cs. lt. Gyulay. VI. 5., VIII. 28.) Maysonth. (1456: U. o. IX. 19.) Mint a Gyulai rokonság birtokát, Gerecz, Palkonya (ma Német-Palkonya, Siklóstól k.-é.) sat. helységekkel együtt emlegetik.

Makatinczfalva (puszta). Pred. Makathynczfalwa. (1467: Füzy cs. ltár.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Makófalva. Villa Mokoufalua — in cottu de Barana. (1313: Anjouk. okmt. I. 306.) Poss. Makofalwa. (1403: Kismart. lt. 45. A. 11., 1473: U. o. 45. C. 48.) Szent-Egyedhez, később pedig ezzel együtt Szigetvárhoz tartozott. — 1413-ban és 1424-ben Sziget tartozékai közt nem említik ezt a helységet, hanem helyette: Mykohaza-t. (U. o. 45. B. 21. és 28.) Hihetőleg ugyanegy

helységgel van dolgunk, mely az Alma folyó mellékén feküdt, Szent-Egyed táján. (Ma Somogym.)

Makrád. Makrad. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Rád és Csepely vidékén feküdt.

Mala(h). Malah. (1400: Zichy okmt. V. 193.) Baranyamegyei nemes nevéből ismerjük. — A megye dk. vidékén feküdt?

Maló-Piszkó-rievo. L. Piszlorja a.

Malom. (Malon.) Malun. (1292. körül: Árpádk. új okmt. X. 107.) Malon. (1365: Dl. 5393.) Prediales de Malon. (1400: Dl. 1430.) 1400-ban a pécsi püspök itteni praedialisai szerepelnek. 1542-ben a püspökön kívül a kisebb káptalannak is volt itt birtoka. (Malom. 39. l) — Pécestől dny. találjuk.

Malomfalu. (Malonfalu.) Molumfolua. (1339: Haz. okmt. III. 139.) Poss. Malonfalu. (1409: U. o. 268.) Poss. Malumfalu. Molonfalu. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1424: U. o. 45. B. 28., 1473: U. o. 45. C. 48.) Malonfalwa. (1429: U. o. 47. Z. 14.) Boldogasszonyfalvával és Hobollal együtt szerepel. — Rendszerint Baranyamegyéhez számítják, 1409-ben azonban Somogyhoz. Különben Szigetvár tartozéka.

Malomszeg. Molonzeg. (1339: Dl. 3204; 1340: Anjouk. okmt. IV. 22.) Malomzagh. (1441: Dl. 13615; 1471: Dl. 17199; 1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Krassó folyó m. feküdt. Ma pusztá, Malomszék néven, Benge és Baranyavár m.

Manda-monostora. Petrus Castellanus de Mandamonostra, baranyamegyei kir. ember. (1474: szentmikli. Pongrácz. cs. llt.) Tán e megyében kell keresnünk a megfelelő helységet is.

Mandrosina (?). Poss. Mandroshyna. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina vidékén feküdt.

Mányok. (Mányik.) Manyh. (Nemes nevében. 1341: Anjouk. okmt. IV. 131.) Mányok. (1497: Muz. llt.) Részben a szekcsői Herczegeké volt s hihetőleg, (Baranyamegyében) Baranyavár és a Duna mentén feküdt.

Marjancz. (Mariancz.) α) Samsonmaryanch. (Nemes nevében. 1441: Dl. 13615.) Mariancz. Maryancz. (1455: Század. 1887. VIII. 80., 1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Samsonmyarancz. (1481: Dl. 18482. 18485.) Részben Valpó várához tartozott. — Ma Marjancze vagy Marjancsaczi, Valpótól ny. és dny. — b) Maryanch. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben ugyane néven (Maryancz) Szombathely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Márfalva. Markfalwa. (1452: gr. Zay cs. llt. C. 15., 1506: Körmen di llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) A mai Márfa(lva) értendő, Siklóstól ny.-é. (L. Pesty. Helynevek. 187.)

Márki. L. Már(o)k helys. a.

Markovcz. Markouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Markusfalva. L. Valkóme gyében.

Marocsa. Marocza. (1431: Haz. okmt. IV. 298.) Marocsa. (? 1515: Koller, i. m. V. 37.) Sellyétől ény. esik, a somogyi határon.

Már(o)k. (Márog.) α) Villa Moruch. (1328: Dl. 24455.) Marok poss. (1468: Dl. 16636—7; 1472: Dl. 17357; 1481: Dl. 18481.) Rendszerint Lippó mellett

sorolják föl. Ott találjuk ma (Lipova m.) Német-Márok helységet. (Mohácstól dny.) — *b*) Mark. (1301: Anjouk. okmt. I. 16., 1330: U. o. 492., 1357: U. o. VI. 615., 1360: Dl. 4943.) Marok. (1399: Dl. 8479.) Alsomark. (1424: Muz. ltár.) Sepsével, Csobogató-val sat. együtt említik. Ma Herczeg-Márok, a mely mellett terül ma el a csibogati pusztá, Mohácstól dk., a Duna mentén. — 1497-ben a megye szabatos meghatározása nélkül egy: Marky nevű falut említenek a szekesői hercegek birtokában. (Muz. lt.) Tán ugyane helység részeiről van szó. — 1499-ben nemesi névben: Marog tünik föl. (Dl. 25386.) Melyik helység értendő? nem tudom.

Marótfalva. (**Maróczfalva?**) Marouthfalua. (Nemesi névben. 1371: Zichy okmt. III. 417.) Marothfalua. (Hasonlókép. 1375: Dl. 6256.) Villa Moroczfalua. (1408: Fejér, X. 4. 672—3. és gr. Zay cs. lt. C. 5.) Marothfalwa. (1478: Dl. 18154; 1478: Dl. 18057; 1494—99: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Tittös mellett majd Villány vidéki helységekkel együtt sorolják föl.

Martinisovcz. Martinisouch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Mártonfalva. Villa Mortun. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 516.) Mortunfalua. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Az 1542. évi adólajstrom szerint: Marthonfalwa. (50. l.) A pécsváradi apátságé volt — Ma Mártonfa, Pécestől ék.

Masztincz. Mazthynecz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Mat(a)ucsina. (Matacsina. Maticsina. Matocsna. Matusna.) Motuchyna. Fluv. Motuchina. (1228: Haz. okmt. VIII. 23.) Machathyna. (1365: Zichy okmt. III. 279.) Matychyna. (1377: Dl. 6451.) Macuchyna. (1379: Dl. 6652; 1380: Dl. 33520.) Poss. Mathwchyna. Sacerdos de Mathauchyna. (1435: Dl. 12673.) Mathwchyna, Mathwchina, Mathuchina. (1441: Dl. 13616; 1462: Dl. 15710; 1469. 1472: Tört. társ. letét, 1472: Dl. 33216; 1503: Dl. 29350; 1507: Dl. 21733.) Mwthuchyna. (1484: Dl. 32878.) Mathochna. (1491: Dl. 30923.) Mathusna. (1506: Dl. 21535.) Földesurai: a Matucsina, m. Cseh és Petykei rokon családok, zálogban pedig — sokáig a XV. században — a Marótiak is. (L. Matucsina kastély a. és v. ö. Századok. 1893. évf. az Ajnárdiaki és Matucsinaiai cz. cikket.) — A mai Verőczemegyében fekvő Moticsina dolnya és Gornya helységekkel azonos. (Nasicze közelében nyug.)

Matucsinafolyás. Mathwchinafolyas. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott. (L. Posszeccsinág helys. a.)

Medenyák. Medenyak. (1472: Tört. társ. letét.) A matucsina kastélyhoz tartozott.

Medvez. (Medviz.) Nobiles de Meduiz. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Meduez. (1404: Kismart. lt. 45. A. 14.) Medwez. (1478: Dl. 26015.) Medwyz. (1498: Dl. 20698.) Az 1542. évi adólajstrom (6. l.) is ismeri, (Medwez)s Botyka mellett sorolja föl. Tehát Szigetvár környékén feküdt.

Megyer. *a*) Megyer. (1400: Zichy okmt. V. 148.) Kir. ember nevéből ismerjük. — *b*) Magur, Meger, Neger sat. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 239. l.) Poss. Megyer prope civ. Quinqueecclesiensem. (1470: Koller, i. m. IV. 173.) A pécsi püspöké illetve 1470 óta a pécsi apácáké volt. Hihetőleg különbözik

az 1400. évi Megyertől (bár nemesi vagy ép egyház-nemesi részek is lehettek benne) s megfelelhethet az 1409-ben szintén nemesi vagy egyház-nemesi névben fölmerülő Megyernek (Meger), mely Pécs mellett feküdt. (Koller, i. m. III. 300.)

Méh-Bálent-telke. Mehbalentheleke. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Mekcse. Mekche. (1431: Haz. okmt. IV. 297.) Mekche. (1478: Dl. 26015.) Az 1542. évi adólajstrom (30. l.) szerint is: Mekche. — Ma Magyar Mecske, Szent-Királytól dny.

Melegal. Poss. Melegal. (1349: Zichy okmt. II. 396., 1449: Dl. 14246; 1472: Tört. társ. letét, 1489: Dl. 32009.) Tárdához és Csemény m.-városhoz tartozott.

Merse. Merse. (1341: Kismart. llt. 35. A. 4., 1351: U. o. 32. C. 120.) A pécsi káptalané volt s Majsa, Dályok sat. vidékén feküdt. (Moháctól d.)

Meszes. Ombus de Meses. (1234: Haz. oklt. 1.) Meezes. Meses. (Páp. tizedlajstr. 266. 275.) Mezes. (Kir. ember nevében. 1397: Zichy. okmt. V. 43.) Ma puszta, Szabolcstól d., Pécs közelében.

Mezőlak. (Mező-Lak.) L. Lak helys. a.

Miarancz. L. Mariancz néven.

Miglak. a) Myglak. (1431: Dl. 12398.) Bódogasszonyfalvával együtt szerepel. — b) Mylagh. (1435: Század. 1887. VIII. 80.) Miglak. (1470: Dl. 17095.) Myklak, Myglak. (1471: Dl. 17212.) Myglak. (1481: Dl. 18482. 18485.) Részben Valpóvárához tartozott.

Mihályfalva. Myhalfalwa. (1441: Dl. 13615.) Mihályfalwa. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós vár tartozékai közt Bogdásával és Bodonynyal együtt szerepel. 1436-ban pedig Kémed, Ellend, Namja, sat. helységekkel szomszédos köznemes nevében fordul elő. (Myhalfalwa. Br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.)

Mihálykereke. Myalbereke. Myhalkeleke. (Páp. tiz.-lajstr. 285. 296.) Myhalkereke. (1377: Dl. 6451; 1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1489: Dl. 32009.) Via qua de Keskend ad Mihalkereke duceret... (1430: Dl. 12304.) A Bold. Szűz tiszt. szentelt templommal. — Keskend, Rév és Csemény vidékén feküdt s utóbbihoz tartozott.

Mikefalva. (Mikófalva.) Mikofalua. (1397: Dl. 8214.) Mykefalwa. (1481: Dl. 18482. 18485; 1506: Dl. 21535.) Valpó várához tartozott.

Miklósfalva. Myklosfalwa. (1457: Dl. 15183.)

Miklosovcz. Miklosouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Mikófalva. a) Mykofalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott. — b) Mykofalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott. Tán ugyanegy falu részei értendők.

Mikóháza. L. Makófalva a.

Miko(l)csa. Mykocha. (1426: Zsélyi llt., 1436: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1439: U. o.) Mykolcza, Nykolcza. (? 1477: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc.) Baranyamegyei köznemesek nevéből ismeretes.

Mindszent. a) Terra Batha. (1257: Árpádk. új okmt. XI. 436.) Kata-monzente. (Páp. tizedlajstr. 283. l.) Batha de Mendzenth. (Kir. ember. 1354: Anjouk. okmt. VI. 227.) Paul, Batha de Mendzenth. (1446: Dl. 13899.) Batha-

myndzenth. (1473: Dl. 17515.) Az 1542. évi adólajstrom szerint (29. l.): Batha Mynthzenth. A mai Új Mindszentnek felel meg, Vaiszlótól ék. — **b)** Mentzenth. (1425: Dl. 11610.) Köznemes nevében fordul elő. — Ugy látszik, a mai Csonka-Mindszent értendő, Pécsről ny. — **c)** L. Somogy megyében.

Mira(j)t. Myrohthy. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 332.) Myrath. (Nemes nevében. 1425: Dl. 11610.) Pred. Myrayth. (1466: kölcei Kende cs. llt.) Szent-Ivánnal együtt említik (1466.) tehát a megye ék. zugában keresendő.

Mislen. Terra castri de Koazth Myslen vocata. (1266: Dl. 609. 610.) Pécsről dk. esik.

Misl(y)e. Mysle. (1292. körül: Árpádk. új okmt. X. 106., 1400: Zichy okmt. V. 148.) Nemesek nevéből ismerjük.

Mitar. Villa Mytar. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576., 1343: Kismart. llt. 32. B. 74.) A pécsváradi apátságé volt, mely állítólag László királytól kapta. (L. Haz. okmt. I. 83.) 1343-ban betelepítés végett Bácsmonostori Töttös vette bérbe az apátságtól.

Mitvarcz. Mychvarch. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Pred. Mythwarcz. (1439: Dl. 13398; 1450: Dl. 13239. 13398.) Lythwarcz. (1492: Dl. 32399.) Poss. Nythwarcz. (1499: Dl. 25386.) — Ma Mitvár néven szintén pusztá, Albertfalú határában, Dárdától é. felé. (L. Monostor helys. a.)

Mladnovez. Mladnouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Mogy. (Moty.) Moch. (1355: Kismart. llt. 32. C. 135.) Poss. Moygh. (1360: Dl. 4935.) Mogh. (1478: Dl. 18154.) Hihetőleg a mai Maty-nak vagy Matty-nak felel meg, Siklóstól d.

Mojsa. L. Majsa alakban.

Molonfalu. L. Malomfalu néven.

Molonszeg. L. Malomszeg alakban.

Monád. (Momád. Mománd.) Momad. (1265: Haz. okmt. IV. 42., 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.) Mamad. (1269: Zichy okmt. I. 21.) Momand. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Monád. (Kir. ember előnévében. 1468: Dl. 16636.) 1289-ben a péli Sz.-Mihály monostorhoz s ezzel együtt Szár-Somlyó várához tartozott. — A megye dk. vidékén kereshetjük.

Monaka. (Monoka.) Monachy. Monoy. Monohy. (Páp. tiz.-lajstr. 238. 285. 294.) Petrus de Monoka... presbiter. (1354: Dl. 8004.) Villa Monaka. (1382: Zichy okmt. IV. 233.) A fejérvári káptalané volt. Mohács vidékén Baár felé fektetett.

Monostor. Abbas S. Michaelis de Brana, quod est monasterium Moyz. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441.) Monasterium B. Mychaelis — Szár-Somlyó vár tart. közt. (1287: Haz. oklt. 105.) Monasterium B. Michaelis de Peel — ugyanott. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Monast. S. Michaelis. (1298: Zichy okmt. I. 90.) Monostor. (1357: Anjouk. okmt. VI. 588., 1413: Dl. 10091; 1421. 1438: Századok. 1887. VIII. 78. 79., 1426: Zsélyi lltár, 1439—1450: Dl. 13398.) Nobiles de Monostor. (1428: Dl. 12001.) Monosthor. (1492: Dl. 29327. 32399; 1494—9: Act. neoacquist. com. fasc. 1. n. 11. 12. 14., 1499: Dl. 25386; 1503: Dl. 29320; 1507: Dl. 21733.) 1289-ben az itteni monostor, továbbá *Mitvarcz*, *Momand*, *Láz*, *Ároki*, Bajnokfalva, Péntekfalva és Kő helységekkel együtt Szár-Somlyó várához tartozott. A XV. században változatos sorsa volt. 1421-ben

a Monostoriaké, valamint 1435-ben és 1438-ban is: *Árki, Láz*, Bán, Pergelincz, Rékas, *Mitvarcz* és Halyagszeg falvakkal, Pusztá-Rékas és Körtvélyesvölgy pusztákkal együtt. Utóbbi évben valamint 1439-ben: Monostori László, fi-örökösei nem lévén, magtalan halála esetére a király engedélyével a Garaiaknak adta: *Monostor, Láz, Árki, Mitvarcz* és Halyagszeg részeit; 1448-ban azonban Bucsányi Ozsvátnak veté zálogba: *Monostor, Láz, Árki* helységeket, *Mitvarcz* és Halyagszeg pusztáikat. E birtokok fölött aztán a Garaiak Bucsányi Ozsváttal pörbe keveredtek, melyben a király a Garaiak javára döntött. (Ez ítélet-levél azonban nem expedíaltatott.) 1492-ben *Monostor, Árki* és *Láz* helységek már a Korvin Jánoséi, úgy «jure paterno», mint zálog czímen. De még ugyanez évben a Turóczi György kezén találjuk: *Monostor, Árki, Litvarcz* helységeket és *Láz* pusztát, majd 1494—9. években a bajnai Bot(h)-ok birtokában *Monostor, Árki, Mitvarcz* helységeket és *Láz* pusztát — Korvin Jánostól. Végül 1499-ben *Monostor, Árki, Nitvarcz*, Páli helységek *Láz* és Halyagszeg puszták a monostori Szalai (Zalay) és Verebélyi cs., 1503-ban és 1507-ben *Monostor* a Verebélyiek birtokai. Mind e falvak és puszták tehát nagyjából egy vidéken feküdtek. Maga Monostor kétségkívül a Baranyavár melletti mai Monostor helységnek felel meg.

Monoszló. Monozlou. (1397: Dl. 8214.) Mozlow. (! 1413: Dl. 10089.) Monoslo. Monozlo. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott s annak közelében feküdt a Dráva mentén.

Monyaród. (Monyoród.) Monorod. (1389: Zichy okmt. IV. 551.) Monyarod. (1426: Zsélyi lltár.) Manyarod. (1475: Körmendi llt. Himfyana, n. 566.) Úgy látszik, állandóan ugyanazt a falut érthetjük, mely a mai Monyoródnak felel meg, Mohácstól ny.-é.

Monyarós. (Monyorós. Monyerós.) *a*) Via que vadit de Monoros ad Izeyen. (1338: Zichy okmt. I. 542.) Monyoros. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) A mai Sárook és Lipova vidékén feküdt. (Mohácstól dny.) V. ö. Bodrogmegyében. — *b*) Poss. Monyeros. (1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó vár tartozékai közt csupán ez egyszer sorolják föl. (Tán az előbbivel ugyanegy??) — *c*) Monyaros. (1425: Dl. 11610; 1478: Dl. 26015; 1498: Dl. 20698.) Monyoros. (1504: gr. Festetich cs. llt. Molnári. f. 82. n. 29.) Tán a mai Monyorósd-nak felel meg (1504-ben kétségtelenül), Pécestől dny.

Monyarós-allya. Monyarosalya. (1469: gr. Zay cs. llt. D. 43.) Siklóstól délre, a Dráva mentén kereshetjük.

Moróczfalva. L. Marótfalva alakban.

Mosgó. Mosgow. (Közneves nevében. 1375: Muz. lltár, 1425: Dl. 11610.) Domboro (Domborow) alio nomine Mosgow. (1403: Dl. 9144.) Mosgo. (1499: Kismart. llt. 45. C. 58.) Az 1542. évi adólajstrom is Baranyamegyéhez számítja. (Mosgo. 8. l.) Ma Somogy megyében találjuk. Szigetvártól ék.

Motos (puszta). Predium Mothos. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városához tartozott.

Motucsina. (Mutucsina.) L. Mat(a)ucsina néven.

Munkád. Prior de ordine superpeliciatorum supra Nunkad. (Páp. tiz-lajstr. 276. l.) Prior de ordine superpell. supra Munkad. (U. ö. 286.) Prior

S. Jacobi de Mukard. (U. o. 296.) Ortway szerint (i. m. I. 248.) ma: «Munkád vagy Piricseszma, Baranyamegyében». (Hol?)

Nádas(d). Ily nevű helységeket több ízben emlegetnek hajdan e megyében, ú. m.: Nadas. (Páp. tiz.-lajstr. 316. A pécsváradi apátságé.) Nadasd. (Kir. ember nevében, a ki Harsány, Baranyavár sat. táján szerepel. (1388: Dl. 7388.) Poss. Nadasd. (1397: Fejér, X. 2. 454. A Marótiaké, Lippóval együtt.) Kysnadasd. (A Tavaszi család előnévében. 1451: gr. Zay cs. llt. C. 12.) Az 1542. évi adólajstrom (51. l.) Kékes és Szent-Erzsébet közt (Pécsváradtól dk.) sorol föl egy: Kys Nadasd nevű falut, mely a pápai tizedlajstrom Nadas-ának látszik megfelelni. — Ezénkívül a Pécsváradtól ék. eső mai Nadasdot is számították olykor Baranyamegyéhez, inkább azonban már Tolnához. (L. ott V. ö. 1392: Zichy okmt. IV. 493. és 1470: Koller, i. m. IV. 173.)

Nadesincz. Nadesinch. (1407: Dl. 9330). Podgorács városhoz tartozott.

Nádmellék. Nadmelleth, Nadmellek. (1324: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Nadmellek. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstrom is ismeri. (99. l.)

Nado(j)csa. (Nadicsa.) Nadayca. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 575.) Villa Nadaycha, Naydaycha. (1259: Haz. okmt. VI. 100.) Villa Nadoycha. (1288: U. o.: 339., 1295: U. o. VII. 240.) Nodoycha. (1354: Dl. 8004.) Nadycha. (1400: Kismart. llt. 32. EE. 320.) Mohácstól nyugotra: Kéménd, Versend sat. vidékén kereshetjük. (Az 1259. évben fölmerülő Nadajcsát, véletlen *tévedésből*, a szerémszegyi Nadicsához is fölvettem.)

Nagy-Bakonya. L. Bakonya a.

Nagy-Békés. (Nagy-Bikkes?) L. Békés helys. a.

Nagy-Csány. L. Csány a.

Nagy-Csér. L. Csér(i) a.

Nagy-Hálé. L. Hálé a.

Nagy-Harkány. L. Harkány a.

Nagy-Harsány. L. Harsány a.

Nagy-Iván. L. Iván helys. a.

Nagy-Kéménd. (Nagy-Kémed.) L. Kéménd a.

Nagy-Majsa. (Nagy-Mojsa.) L. Majsa a.

Nagy-Peterd. L. Peterd a.

Nagy-Sámod. (Nagy-Sámogy.) L. Sámod (Sámogy) a.

Nagy-Sul(y)os. L. Sulyos a.

Nagy-Tésény. L. Tésény a.

Nagy-Váty. (Nagy-Vágy.) L. Váty a.

Nagyvölgy. Naghwelgh. (1478: Dl. 18132. és 1542. évi adólajstrom (9. l.)

A mai somogy megyei Mosgótól é. felé fekketett. (V. ö. a Nagyvölgyi cs. a.)

Namja. (Namján.) Nomya. (1316: Anjouk. okmt. I. 395., 1456: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 19.) Tributum in villa Namyan. (1355: Anjouk. okmt. VI. 407.) Trib. in Namya. (1467: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 52.) Vámhely volt; a Geszti, Kémédi, Gyulai és gy. Patfi cs. birtoka. Az 1542. évi adólajstromban is: Namya. (58. l.) — Ma Nyomja, Pécestől dk. (V. ö. 1272: Koller, i. m. II. 208.)

Nána(-falva). Poss. Nana, Nanafolua. (1334: Anjouk. okmt. III. 116.) Poss. Nana. (1443: Dl. 13701.) Csuzával és Sepsével együtt (a Duna mentén) szerepel. A XVI. századi adólajstromok is e tájon említik.

Náné. (Nánej.) Naney. (1280—1: Koller, i. m. II. 219. 222., 1342: Anjouk. okmt. IV. 182., 1437: Dl. 13035. 13066.) Nane. (1339: Anjouk. okmt. III. 521.) 1281 óta a nyulak-szigeti apáczáké volt; Doboka mellett feküdt. (Mohácstól é.)

Nart. (Nárt.) Naarth, NARTH. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott. — Ma Nard, Valpó közelében keletre.

Nazdró. L. Nozdró alakban.

Nazelcz. Nazelcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Negyven(d). Negeuen. (1323: Kismart. llt. 47. L. 24., 1346: Zichy okmt. II. 199., 1365: U. o. III. 279.) Neguen. (1347: U. o. 288., 1381: U. o. IV. 194., 1398: U. o. V. 65.) Kácsfalu és Csemény vidékén feküdt. — V. ö. Barkfalva a. is.

Nekcse. Alsonekche. (1407: Dl. 9330.) Nekcse városával együtt (l. ott is) Nekcse várához tartozott.

Nek(c)se-Szent-Márton. Poss. cruciferorum milicie templi Scent Martun vocata de Nekche. (1312: Anjouk. okmt. I. 277.) Ecclesia S. Martini de iuxta Nekche ordinis S. Johannis Jeros. preceptor. (1372: Dl. 29.) Poss. Nexe Zenth Marthon. (1450: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 2. és 3. 7. 3.) A jeruzsálemi Sz.-János-rend (vránai perjelség) birtoka volt s a mai Verőcse-megye területén feküdt.

Nemilovcz. Nemyłowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Nempti. (Németi.) Nemepti, Nemeti, Nempti. Nimti. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 239. l.) Ecc. S. Jacobi de Nemety. (U. o. Alapkötet. 265. 273.) Nempty. (1353: Anjouk. okmt. VI. 123., 1425: Dl. 11610.) A pápai tized-lajstrom két ily nevű plebániát sorol föl a pécsi püspökség székesegyházi főesperességében. Különben csak nemesi névből és előnévből ismeretes. — A mai Németi értendő? Pécsről d.

Nenakovcz. Nenakouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Nitvarcz. L. Mitvarcz néven.

Niveg(y). Nyvig. (1015—1158: Mon. Vatic. I. IV. 576.) Nimugh. Nimeg. (Páp. tiz.-lajstr. 283. 316.) A pécsváradi apátságé volt; Pécsvárad vidékén feküdt.

Nodo(j)csa. L. Nado(j)csa alakban.

Nógrád. Villa Nougrad. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) Neugrad. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Nagrad. (1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.) A pécsváradi apátságé volt s Pécsváradtól tán dk. felé feküdt.

Nozdró. Nazdro. (1391: Dl. 1622. 1624.) Nozdro. Nozdrow. (1428: Dl. 12001.) Tán a megye dk. vidékén feküdt.

Nyárag. (Nyárad.) Terra Narad aucupum. (1235: Fejér, III. 2. 435.) Poss. Narayg. (1321: Zichy okmt. I. 192. és 198.) Naragh, Narad — két plebánia a baranyai főesperességben. (Páp. tizedlajstr. 265.) Poss. Narad. (1348: Zichy okmt. II. 328. és 1367: U. o. III. 328. és 333.) A pécsi püspök-

sége és köznemeseké volt. — Ma Kis- és Nagy-Nyárad, Mohácstól ény. és dny. (V. ö. Századok. 1877. 166.)

Nyerlőd. Nyerlewd. (1425: Dl. 11610; 1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Az 1542. évi adólajstrom (88. l.) is ez alakban ismeri. — A megye nyug. határszélén, Szigetvártól ék. felé kereshetjük, Ibafa táján.

Nyir. Felsewnyir. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklós és a Dráva vidékén feküdt.

Oakna. Poss. Oakna. (1481: Dl. 18482. 18485; 1506: Dl. 21535.) Valpó vár tartozékai sorában sorolják föl.

Obodoczfalva (puszta). L. Abadoczfalva (puszta) a.

Od. Poss. Od. (1472: Dl. 17340; 1484: Kolosmon. prot., 1499: Dessewffy cs. llt.) Részben az Odiaké, részben a Kozáriaké volt. — Ma Old, Siklóstól dk.

Odorjanovcz. Odoryanouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városához tartozott.

Odos. Poss. Odus. (1338: Zichy okmt. I. 547., 1341: Kismart. llt. 35. A. 4.) Odos predium. (1354: Zichy okmt. II. 555.) A mai Bezedek vidékén feküdt. (Mohácstól dny.)

Odvard. Odymard. Odward. Odoward. (Páp. tiz.-lajstr. 266. 275. 295.) Ma Udvard, Mohácstól d.

Ogorgyancz. Ogorgyanch. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Okor. (Okur.) Monasterium Omnium Sanctorum de (iuxta) Okur. (1183: Árpádk. új okmt. VI. 148., 1287: Koller, i. m. II. 229., 1346: Anjouk. okmt. IV. 583., 1468: *Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.*) Terra ecclesie de Okur. (1257: Árpádk. új okmt. XI. 436., IV. Béla korában: Anjouk. okmt. V. 66. és 1346: U. o. IV. 589.) Nobiles de iuxta Okur. Ecclesia S. Johannis prope Okur. (1274: Kismart. llt. 47. I. 1. NB.) Cruciferi de Okur. (XIII. század: Haz. okmt. VI. 162.) Johannes abbas de Otrimmezend, Ostrimenstried. (Páp. tizedlajstrom, 273. 284. l.) Johannes abbas Omnium Sanctorum iuxta Vkur. (U. o. 294. l.) Mindenszentek tisztt. szentelt apátsággal, mely hol: *okori*, hol pedig *osztro-mindszenti* nevet visel. — Ma Okorág és Monos-Okor nevű helységek állanak fönn Vaiszló közelében ény. felé, *nem messze Oszró hegy-ségtől*. (L. Isztró a. külön is. — Okorágra nézve l. Somogy megyében is.)

Okor-Pástya. Poss. Okorpasthya. (1433: Zsélyi lltár.) A Szentgáliaké volt.

Olasz(i). Villa Olozy. (1295: Hazai okmt. VIII. 356.) Olaz. (1316: Anjouk. okmt. I. 395., 1456: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 19.) Olazy. (1402: Dl. 1430; 1438: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 47.) Olas. (1443: U. o. VIII. 12.) Győr-nembelieké volt. — Pécestől dk. esik.

Olcsár(d). (Őcsárd. Őcsár.) Nobiles de Olchar. (1305—52: Koller, i. m. III. 112.) Ochar. (1397: Zichy okmt. V. 45.) Olchard. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1478: Dl. 26015.) Olchar. (1417: Dl. 10549.) Orchard. (1478: Dl. 18020.) Köznemeseké volt. — Ma Őcsárd, Siklóstól ény.

.... **olczvarpucz.** ... olchwarpuch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városához tartozott.

Oltovány. Poss. Olthowan. (1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) A megye nyugoti határvidékén, Pécestől ny.-é. kereshetjük.

Orbigyancz (puszta). Pred. Orbigyancz, Orbigancz. (1467—72: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Oresancz. (Oresavcz.) Oresawcz. (1470 : Dl. 17095.) Oresancz. (1471 : Dl. 17272 ; 1481 : Dl. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott.

Órév. Oreu. (1380 : Dl. 6667.) Orew. (1406 : Zichy okmt. V. 441., 1451 : Dl. 14460 ; 1455 : Muz. ltár 1489. évi oklevélben, 1478 : U. o., 1480 : Dl. 18040.) Oryw. (1407 : Zichy okmt. 521.) Orew. Orev. (1451 : Dl. 14460 ; 1472 : Dl. 17356 ; 1478 : Muz. ltár.) A Duna partján feküdt, valahol Vörösmarttól délre, tán az Apatinnal szemközti vidéken.

Orfő. Orfev, Orfew. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál. I. 240.) Az 1542. évi adólajstromban : Orphe. (16. l.) — Ma Orfű, Pécsről ény.

Ormán(d). α) Poss. Wrmand. (1335 : Zichy okmt. I. 474.) Ormand. (1335 : U. o. 478.) Az Vrmand-i család szomszédos Kustánnal és Izbolddal, melyek Lippó és Sárogy szomszédságában feküdtek. (1338 : U. o. 544.) Vrmand — határos Lippóval. (1339 : U. o. 557.) Ormand. (1409 : U. o. V. 583., 1426 : Zsélyi ltár, 1470 : Dl. 17097 ; 1478 : Muz. ltár.) Orman. (1467 : Dl. 16472.) A mai Bezedek és Lipova vidékén feküdt. (Mohácsiól ddny.) — β) Villa Vrmandy. (1015—1168 : Mon. Vat. Ser. I. IV. 576.) Vrmand. (1270—90 : Wenzel. Árpádék. új okmt. VIII. 333.) A pécsváradi apátságé volt, még pedig az 1542. évi adólajstrom adatai szerint is. (Ormand. I. h. 50.) — Hird és Romonya vidékén feküdt, Pécsvárad közelében ddny.

Ormanovcz. Ormanowcz. (1467 : Füzy cs. lt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Oroszi. α) Oruzy. (1353 : Anjouk. okmt. V. 123.) Orozy. (1428 : Dl. 12001.) Köznemesi birtok volt. — A megye déli vidékén kereshetjük. — β) L. Valkóme gyében.

Orszeg. Orzegh. (1478 : Dl. 18020.) Baranyamegyei nemesnevéből ismerjük.

Orvos (?). Orwos. (1497 : Muz. ltár.) A szekesői Herczegeké volt s meglehet, Bodrogmegyében feküdt. A széki (czikádori) apátsággal és a macsói bánokkal összeköttetésben, nemesi névben 1452-ben is előfordul. (Br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 6.)

Osztrikovcz. Oztrikouch. (1407 : Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Osztró. L. Isztró néven.

Osztró-Mindszent. L. Okor és Isztró helys. a.

Ózd. (Ozd.) Ozd. Páp. tiz.-lajtr. Ortwaynál. I. 240. l.) Owzd. (1467 : Kisfaludy cs. lt.) Vaiszlótól ék. találjuk. A pápai tized-lajstromban két ily nevű plebániát sorolnak föl a székesegyházi főesperességben.

Ozorjás. L. Azorjás alakban.

Ökör(d)i. Vkurđ. (1324 : Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Wkurđ. (1350 : Zichy okmt. II. 422.) Wkerđ. (1453 : Fejérv. ker. konv. házi lt. 3. 7. 21.) Ewkerdy. (1472 : U. o. 3. 9. 12., 1473 : U. o. 2. 11. 110.) Ekerdy. (Határos nemes ember nevében. 1478 : Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstrom (97. l.) : Ekewrdy néven ismeri. — A megye nyugoti vidékén (Mosgó és Szigetvár táján ?) kereshetjük.

Ölyves. Poss. Vlues. (1377 : Dl. 6451.) Poss. Wlues. (1409 : Dl. 9607 ; 1418 : Dl. 10678 ; 1422 : Dl. 11168.) Ewlwes. (1472 : Tört. társ. letét.) Elwes (1489 : Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott ; Dárda és Laskafalu vidékén feküdt. (A mai Ugles pusztá ?)

Ördöglik. Ewrdeklyk. (1469: Kállay cs. llt.) Erdewglyk. (1499: Kismart. llt. 45. C. 58.) Úgy látszik: egyugyanaz a helység értendő, mely valahol Szigetvár, Mosgó sat. (ma Somogym.) vidékén feküdt. Ma Mosgótól északra, Boldogasszonyfa mellett találunk ily nevű pusztát, Somogy megyében. (V. ö. a Szentmihályfalvi és Szentgáli cs. a.)

Örös. — *a*) Felwrus. (1267: Árpádk. új okmt. III. 172. 174.) Vrws. (1341: Anjouk. okmt. IV. 160.) Vruos. (? 1426: Dl. 11749.) A megye ék. sarkában, a tolnamegyei Báttaszék, Apáti sat. vidékén feküdt. — *b*) L. Teremhegy helys. a.

Örvény. (Örin.) Poss. Euryn et altera Euryn. (1402: Dl. 8705.) Poss. Erwen. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.) Ewrwen. (1499: U. o. 45. D. 65.) Részben a Szentgáliaké volt. — Szigetvár, Mosgó, Tót-Keresztur (ma Somogym.) sat. vidékén kereshetjük.

Palanya (?). Poss. Palanya. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina táján feküdt.

Pálfalva. *a*) Palfalwa. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Paulowcz, Pawlowcz néven Szombathely tartozéka. (Dl. 21535. 21712.) — *b*) L. Herczegfalva helys. a. — *c*) L. Pál(os)falva helys. a.

Páli. *a*) Fe(u)lse(u)paly. (1353: Anjouk. okmt. VI. 122.) Poss. Paly. (1355: Anjouk. okmt. VI. 415., 1395: Dl. 8087.) Paly. (1478: Dl. 18154.) Soklós várához tartozott. A mai pále-i rév és csárda tartotta fenn emlékét, Siklóstól dny. — *b*) Poss. Paly. (1402: Dl. 1430.) Pécestől kd., Kozár vidékén feküdt.

Páli. (Pauli. Pályi.) Pauli. (1330: Anjouk. okmt. II. 494.) Paly. (1350: U. o. V. 388., 1425: Dl. 11607; 1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1479: Dl. 18195; 1481: Dl. 18481.) Előbb Bodolához, majd ezzel együtt Valpó várához (legalább részben) tartozott. — A Krassó folyó mentén kereshetjük, a mai Baranyamegye dk. sarkában. (V. ö. 1499: Dl. 25386.)

Pa(l)konya. (Palkanya.) *a*) Palkanya. (1353: Anjouk. okmt. VI. 123.) Palkonya. (1395: Dl. 8087; 1478: Dl. 18154.) Soklós várához tartozott. — A mai Dráva-Palkonya-nak felel meg, Siklóstól dny. — *b*) Polkona. (1296: Haz. okmt. VII, 250.) Polkana. (1296: Haz. oklt. 152.) Palkonya. (1392: Dl. 7802; 1449: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.) Poss. Pakonya. (1443: U. o. VIII. 12.) A Gyulai rokonságé volt. — Ma Német-Palkonya, Siklóstól ék.

Pál(os)falva. Poss. Palfalwa. (1404: Kismart. llt. 45. A. 14.) Palosfalwa. (1405: U. o. 45. A. 15.) Palusfalwa. (1408: U. o. 45. A. 18., 1413: 45. B. 21., 1424: U. o. 45. B. 28., 1429: U. o. 47. Z. 14., 1473: U. o. 45. C. 48.) Palfalwa. (1429: U. o. 47. Z. 14.) *Szigetvárához tartozott*; Szent-Gál, Nagy-Váty, Mosgó sat. vidékén feküdt. (Szigetvártól kd.) Az 1542. évi adóajstrom e tájon egy: Palosfalwa (8. l.) és egy: Palfalwa (9. l.) nevű falut ismer.

Palota-Bozsok. L. Bozsok a.

Panít. Panith. (1430: Dl. 12304.) A megye dk. vidékén feketett.

Pap. Paap. (1396: Dl. 8141.) A megye ék. sarkában kereshetjük.

Pap(d). (Pab. Pabd.) Poss. utraque Popt. (1319: Anjouk. okmt. I. 520.) Pabd. (1465: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 37.) Pab. Pabd. (1474: U. o. X. 8.)

Papd. (1373: Dl. 6124; 1396: Dl. 8174; 1446: Dl. 13899; 1478: Muz. llt.) Pécestől délkelet felé volt ily nevű falu, Szederkény, Birján sat. vidékén.

Papfalva. Papfalwa. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Paprád. (Paprágy.) Paprad. (1377: Dl. 6438; 1473: Dl. 17515; 1497: Dl. 20625—7.) Papraad. (1391: Dl. 7694.) Papragh. (1391: Dl. 7678.) Pabrod. (1449: Dl. 14243.) A nyulszigeti apáczáké volt. — Ma Paprád, Vaiszló mellett ék.

Paradavcz. (Paradovcz. Paradancz.) Paradawcz. (1472: Tört. társ. letét.) Paradocz. (? 1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Parecs. Poss. Parech. (1462: Dl. 15710.) A mai Verőczemegyében, Moticsina vidékén feküdt. (Fericsanczi és Nasicze táján.)

Parrag. (Parlag.) Parlagh. (1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc.) Parrag. (1446: Dl. 13899.) Parragh. (1456: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 28.) Nemesi névből ismerjük.

Paszdos-Peterd. L. Peterd a.

Patacs. Prior ecclesie B. Virginis de supra Ireg. (1297: Haz. oklt. 158.) Prior ecclesie S. Virginis de . . . (Páp. tiz.-lajstr. 264.) Prior eccl. B. Virginis de Irucl. (U. o. 274.) Jobagio (episcopi Quinqueecclesiensis) de Potoch. Eccl. B. Marie V. in poss. Potoch. (1334; Koller, i. m. II. 461.) Fratres heremite (B. Virginis) claustr. (de Patach). (1371: U. o. III. 109.) Ecclesia de Pathach. (1398: Dl. 8844.) Blasius Megery de Patach. Claustr. ecclesie B. Marie V. de Potoch. (1409: Koller, i. m. III. 300. 303.) Claustr. ecclesie B. Virginis de Patach. Villa Patach. Nobiles (episcopi?) de Patach. (1410: Dl. 9616; 1411: Dl. 9795. 9823; 1412: Dl. 9884. 9933; 1419: Dl. 10832; 1423: Dl. 11349; 1435: Dl. 12584.) Poss. Pathach. . . . *ad mensam episcopalem pertinens.* (1470: Koller, i. m. IV. 173.) A Bold. Szűz tisz. szentelt egyházzal és pálos kolostorral. — Pécs mellett ny. találjuk. (V. ő. Ireg helys. a.)

Paulovcz. (Pavlovcz.) L. Pálfalva a.

Pázmán(y). (Páznán.) Paznan. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Pazman. (1489: Dl. 19603.) Ma (s már a XVI. sz. adólajstromban is): Pázdány. — Pécestől dny. esik.

Páznánfalva. Paznanfalua. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: *Poznanovcz* néven Szombat-hely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.) A mai verőczemegyei Ladimirevcz-től (és Valpótól) dny. feküdt. 1697-ben Poznanovcz néven még mint „desertus pagus” szerepel. (Smičiklas, i. m. 39. l.)

Pél. a) Pel. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) Ugy látszik, a pécsváradi apátságé volt s tán ugyanegy az apátság alapító levelében felsorolt: Pol-lal. (21-ik falu. Mon. Vat. I. IV. 576.) — *b)* L. Monostor helys. a.

Pelics. Perich. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Phyrich. (1342: U. o. 214.) Perych. (1390: Dl. 7632.) Pyrich. (1424: Muz. lltár.) Pelych. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Pylych. (1481: Dl. 18481.) Pylychy. (1506: Dl. 21533. 21535.) Bodolához s ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Baranya-vár táján kereshetjük. (Ugy látszik, ugyane helység értendő az alatt a «Prych» falu alatt is, mely 1390-ben mint — részben, vagy ideiglen? — a Bátmonostori László birtoka, ugyane vidéken merül föl. Zichy okmt. IV. 437.)

Pel(l)érd. Pelerd. (1305. 1336: Anjouk. okmt. I. 96.. III. 277., 1396: Dl. 8141.) Pécsről dny. esik.

Penna. Terra nomine Pynna. (1261: Árpádk. új okmt. VIII. 16.) Penna. (1308: Anjouk. okmt. I. 144., 1321: Dl. 1726; 1424: Muz. ltár.) Izsép Csabagata, Bodola és Sepse vidékén feküdt. (Mohácstól d.) 1424-ben Bodola tartozéka.

Péntekfalva. (Péntökfalva.) Pentukfolua. (1289: Kismart. lt. 32. A. 2.) Ez időben a péli monostorhoz s ezzel együtt Szár-Somlyó várához tartozott. (L. Monostor helys. a.)

Péra. Pera. (1362: Dl. 5136; 1384: Dl. 32620.)

Perecske, (Perekcse.) Perekche. (1287: Haz. oklt. 105., 1289: Kismart. lt. 32. A. 2., 1388–1406: Dl. 7388; 1433: Dl. 12530; 1472: Dl. 17357.) Pyliske. (Páp. tiz.-i. 309.) Jobagiones de Perekche. (1348: Zichy okmt. II. 327.) Perekche. (1381: U. o. III. 187.) Perekchee. Peregche. (1405: U. o. V. 400. 402.) Villány mellett feküdt. (1406.) Szabó K. szerint ma Pölöcske, Villányhoz igen közel.

Pereked. (Pereköd.) Villa Perekud. (1015–1158: Mon. Vat. I. IV. 81., 1346: Anjouk. okmt. IV. 648., 1350: U. o. V. 360.) Kysperekud. (1407: Zichy okmt. V. 505.) A pécsváradi apátságé volt. — Pécsről k.-é. találjuk.

Pergelincz. (Perdincz.) Perdinch. (1424: Muz. lt.) Pergelincz. (1435: Század. 1887. VIII. 79., 1470: Dl. 17095.) Perdynecz. (1468: Dl. 16636–7.) Pergelyncz. (1471: Dl. 17272.) Pergylincz. (1481: Dl. 18481.) Pergelyncz. (1506: Dl. 21533. 21535.) Részben Monostorhoz, részben pedig Bodolához s ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Baranyavár vidékén feküdt.

Perics. L. Pelics a.

Permán(y). Perman. (1287: Haz. oklt. 105., 1289: Kismart. lt. 32. A. 2., 1299: Haz. okmt. VI. 451., 1443: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 12.) Villa Permyan. (1429: U. o. VII. 19.) A XIII. század végén Szár-Somlyó várához tartozott. (V. ö. 1276: Haz. okmt. VI. 224.) A XV. században a Gyulai (Pat-fi) nemzetségé. — Pécsről dk., Belvárd, Gyula sat. táján kereshetjük.

Pé(s)z. Pez. Peez. (1428: Dl. 12001.)

Peszéri. Pezery. (1479: Muz. lt.) Az 1542. évi adólajstrom ugyanez alakban Kacsótával együtt említi. — Ma pusztá Pöszéri néven, Kacsóta határában. (Pécsről nyd. felé.)

Petend. Pethend poss. (1330: Anjouk. okmt. II. 472., 1363: Dl. 5199.) Szerdahelylyel volt szomszédos. (Siklóstól nyug.)

Peterd. (Péterd. Pétdörd.) a) Nobiles de Peterd. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Sacerdos ecclesie de Peterd. (1363: Muz. ltár.) Capolnaspeterd. (1404: Kismart. lt. 45. A. 14.) Peterd. Pazduspeterd. Kapolnaspeterd. (1425: Dl. 11610.) Peterdh. (1472–8: Muz. ltár.) Petherd. (1478: Dl. 18020; 1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.) Kispetherd. (1479: Muz. lt.) Petherd. (1542. évi adólajstr. 8. l.) Ma Nagy- és Kis-Peterd, Szigetvártól k. — b) Peterd. (1428: Dl. 12001.) Petherd. (1453: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 11.) 1453-ban és 1542-ben a pécsi káptalané. (Adólajstr. 54. l.) Ma Magyar-Peterd, Pécsről dk. — c) Peturd. (1349: Anjouk. okmt. V. 280.) Kyspeterd. (1389: Dl. 7533.) Peterd. (1399: Dl. 8613; 1433: Dl. 12530.) Poss. Naghpeterd cum curia,

tributo foroque ibidem celebrari solito. (1457: gr. Zay cs. llt. P. V. 9.) A mai Petárda, Siklóstól (kissé távolabb) dk. — *d*) Poss. Peterd — Szent-Erzsébet tisz. szentelt templommal. (1296: Dl. 1448.) Peturd circa Karasso. (Páp. tiz. lajstr. 295.) Peturd. (1347: Anjouk. okmt. V. 88.) Peterd. (1377: Dl. 6395; 1425: Dl. 11607) Petherd. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18481.) Előbb (bárha csak részben) Bodolához, majd ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Bodola, Csúza sat. vidékén (Mohácstól d.) feküdt. (V. ö. 1348: Zichy okmt. II. 295. 301, 1370: U. o. III. 395.) — *e*) L. Tolna-megyében is.

Péterfalva. (Pétőrfalva.) *a*) Petherfalwa. (1478: Dl. 18020.) Peterfalwa. (1542. é. baranyam. adólajstr. 78. l.) Ma Péterfa néven pusztá, Szigetvár mellett dk. — *b*) Pethwrfalwa. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Petrincz. Petrinch. (1441: Dl. 13615.) Bogdásával együtt említik.

Petrizslavcz. Petryslawcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Petrovcz. Petrouch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Pet(t)re. Villa Petre. (1296: Haz. okmt. VI. 152., 1316: Anjouk. okmt. I. 395.) Poss. Petreh. (1443: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 12.) Pettre. (1456: U. o. IX. 19.) Pethre. (1465: U. o. Bodrog. II. 5.) Győr-nembelieké volt. — Ma Rác-Petre, Siklóstól ék.

Petyke. L. Valkó megyében.

Pilcese. Pilche. (1426: Zsélyi lltár.) Baranyamegyei nemes nevéből ismeretes. — A megye dk. vidékén feküdt?

Pilics(i). L. Pelics alakban.

Piliske. L. Perecske alakban.

Pinna. L. Penna a.

P(i)rics. L. Pelics alakban.

Piski. Pyzky. (1472: Dl. 17340.) Pysky. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklós és Vaiszló közt találjuk.

Piszko-rievo. L. Pisztorja a.

Pisztorja. Pistorya. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Malopysko Ryewo és Poskoryewo néven két falu, Szombathely kastély tartozékai közt. (Dl. 21535. 21712.)

Pobor-Baksája. L. Baksa a.

Pobor(-falva). Poborfalwa. (1436: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Pobor. (1475: Dl. 17653; 1497: Dl. 20625—7.) Az 1542. évi adólajstrom (27. l.) Poborfalwa néven Kis-Dérrel fogja össze. (L. Pobor-sziget a.) 1506-ban is Kis-Dérrel együtt merül föl. Ennek vidékén (Pécstől dny.) feküdt tehát.

Pobor-Sziget. Poss. Poborzygeth — a Poboriaké. (1486: Dl. 19188.) Ha nem is volt ugyanegy Poborral (Poborfalvával), de annak közelében feküdt, Egerszeg, Kis-Dér sat. vidékén, Vaiszlótól ék. felé.

Pobor-Szöllös. L. Szöllös a.

Podgradja. (Podragya.) L. Váralja a.

Pogány. Bogan. Pupan. Pagan. Pokan. (Páp. tiz.-lajstr. 239. 266. 285. 295.) Pogany. (1400: Dl. 1430.) A pécsi püspöké volt. — Pécestől dk. esik.

Poklos(i). Szigetvárához tartozott. — L. Somogy megyében.

Poklostó. Poklostow. (1425: Dl. 11610.) Poklostho. (1465: Dl. 16245; 1478: Dl. 18020.) Köznemeseké volt. — A megye dny. negyedében kereshetjük.

Po(l)cse. (Polcsa.) Polche. Pulche. Poche. (Páp. tiz.-lajstr. 266., 285. 296.) Polche. (1399: Dl. 8613; 1426: Zsélyi lltár.) Poche. (1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18020.) Polcze. (1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.) Polthe. (1446: Dl. 13899.) Köznemeseké volt. — Ma Pocsá, Siklóstól ék. (V. ö. a Polcsei cs. a.)

Popovcz. Popowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Poreczje. Porechye. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Poroszló. Sacerdos ecclesie de villa Poruzlou. (1296: Árpádk. új okmt. X. 231.) Poss. Zeméfalua. (Nemes nevében is. 1379: Dl. 6753.) Poss. Tothporozlo. (U. o.) Poss. Porozlow al. nom. Zemefalwa populosa. (1423—4: Dl. 11343.) Porozlo. (1473—4: Dl. 17516; 1478: Dl. 18020.) Siklóstól ny.-é. felé, Monyorósd, Hegy-Szent-Márton sat. vidékén kereshetjük.

Posszeszcsinág. (?) Poss. Posseschynakgh. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina táján feküdt. (Azonos lehet a Matucsina kastély tart. közt 1472-ben fölörölt: Mathwchinafolyas-sal.)

Posta-Szent-Demeter. L. Szent-Demeter-Posta alakban.

Poszko-rievo. L. Pisztorja a.

Povcze. Powchye. Piowchye. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Po(v)lcze. L. Valkó a.

Poznanovcz. L. Páznánfalva néven.

Prága. Poss. Praga. (1499: Kismart. llt. 45. C. 58.) A Szentgáliaké volt. — Szigetvár, Mosgó sat. (ma Somogym.) vidékén kereshetjük.

Prekcse. (Precske.) L. Perecske néven.

Prevlaka. Prewlaka. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Prevortinovcz. Preuortynouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Pribisovcz. Pribisoucz. (1475: Tört. társ. letét.) A matucsinai kastélyhoz tartozott.

Prics. L. Pelics alakban.

Prikajcz. Prykaych. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Pusztá-Rékas. L. Rékasnál.

Pusztá-Szent-Márton. L. Szent-Márton a.

Rád(-falva). a) Poss. Raadfalva. (1342: Anjouk. okmt. IV. 218.) Poss. Raad in Belkuz. (1346: U. o. 643.) Raad. (1395: Dl. 8087; 1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) A XV. században Soklós várához tartozott. — Siklóstól nyugotra ma is megtaláljuk. — b) Radfalwa. (1475: Dl. 17653; 1489: Dl. 19603.) Mint (volt) Bakonyai-féle birtokot sorolják

föl 1489-ben. — Tán a mai Rádfa pusztának felel meg, Baksa és Tengerin közt, Pécestől dny. felé.

Radinovcz. Radinouch (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Radnoltfalva. Radnolthfalwa. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Az 1542. évi adólajstrom (5. l.) Ranothfalwa néven ismeri. — Ma Ranodfa puszta, Szent-Dienes mellett kel.

Radosafalva. Radosafolua. (1363: Muz. lltár.) Ugy látszik, Mosgó vidékén feküdt.

Radostelke. Radusteleke. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Rad(o)vány. Radauan. (1299: Dl. 1538.) Raduan. (1311: Anjouk. okmt. I. 242) Erradwan, Raduan, Radvan. (Páp. tiz.-lajstr. I. 266. Ortwaynál, i. m.) Radouan. (1392: Dl. 7767.) Radwan. (1496: Jászói konv. f. 23. n. 27.) Valpótól dny. felé feküdt, valahol a régi Szezlak vidékén, a mai Verőczemegye területén.

Rászló. Razlou. Razlo. (1330: Anjouk. okmt. II. 494.) Razlo. (1425: Dl. 11607; 1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18481.) Előbb Bodolához, majd ezzel együtt Valpó várához tartozott. — A Krassó mentén kereshetjük, a mai Baranyamegye dk. zugában.

Ratefalva. (Katefalva?) L. Katefalva a.

Rátoltfalva. Ratholthfalwa. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) A megye dny. vidékén kereshetjük.

Ravasz(d)falva. Rouazdfalua. (1397—1406: Dl. 8257. 8258.) Rawazfalwa. (1478: Dl. 18154.) Harkány és Siklós vidékén feküdt.

Ravaszteleke. Rowazteleke. (1430: Dl. 12304.) Keskenddel határos volt.

Razosicze. Razosycze. Razossycze. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Regeháza. Regehaza. (1478: Dl. 18020.) Baranyamegyei nemes előnevéből ismerjük.

Regenye. Terra Regenye. (1352: Koller, i. m. III. 112.) Poss. Regenye. (1467: Dl. 16472; 1484: Dl. 18959; 1494: Dl. 20235—6.) Ma ily nevű helységet találunk Pécestől dny.

Regződ. Regzewd. Reegzewd. (1452: gr. Zay cs. llt. C. 14. és C. 15., 1469: U. o. D. 40.) Gyűrüssel (ma puszta Siklóstól d.) volt határos.

Rékas. Rucos. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441.) Rykas. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2. Szár-Somlyó vár tart. közt.) Rekas. (1435: Száz. 1887. VIII. 79., 1468: Dl. 16636; 1471: Dl. 17272.) Rebas. (1470: Dl. 17095.) Rekas et Pwztharekas. (1481: Dl. 18481; 1506: Dl. 21533. 21535.) Részben Monostorhoz (1435.) részben Bodolához s ezzel együtt Valpó várához tartozott s Baranyavár vidékén feküdt.

Rekkel. Rekkal. (1389: Zichy okmt. IV. 553.) Mohács vidékén feketett.

Remetefalva. Remethefalua. (1395: Koller, i. m. III. 218., 1403: Dl. 1430.) Poss. claustrii heremitarum de Zenthazlou Remethefalua vocata. (1399: Dl. 1430.) Remethefalwa. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.) Részben a Gyulai és gy. Pat(-fi) családé, részben a szentlászlói pálos kolostoré volt, melynek környékén feküdt is. (Pécestől d. k.. Gyula táján.)

Rend. Rend. (1264: Dl. 559; 1469: gr. Zay cs. llt. D. 40.) Siklós, Beremend és a Dráva vidékén kereshetjük.

Rétfalva. Rethfalwa. (1496: Jászói llt. f. 23. n. 27.) A lipóczi Keczeréké volt. — Ma is megtaláljuk Rétfalu néven, Eszék közelében nyug.

Rév. Rew. (1357: Anjouk. okmt. VI. 588, 1430: Dl. 12292. 12304.) Ma pusztá Keskend mellett, a melylyel együtt járják meg határát. (Dárdától é. felé.)

Révfulu. a) Poss. Reufalu. (1397: Dl. 8214. 8401.) Valpó várához tartozott. (Tán a későbbi Sarkalfával vagy Apátirévvvel lenne azonos?) — b) Rewfalw. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. (Tán az előbbivel ugyanegy??)

Rezancz. Rezancz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Rogács. (Rogacsevcz.) Rogaach. (1397: Dl. 8214.) Rogach. (1399: Dl. 8613.) Bogath. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Rogachewcz. (1481: Dl. 18482. 18485.) Valpó várához tartozott. — Baranyavártól dny. felé kereshetjük.

Rokóviz. (?) Poss. Rokowycz. (Ilihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina vidékén feküdt.

Rup(p)a. Poss. Rwpá. (1353: Anjouk. okmt. VI. 123.) Rwpá. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Dráva-Palkonya szomszédságában (Siklóstól dny.) feküdt.

Ság. Saag. (1452: gr. Zay cs. llt. C. 14., 1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.) Kir. ember nevéből ismerjük. (V. ö. 1296: Árpádk. új okmt. X. 228—232. és 240.)

Ságosfalva. Sagwsfalwa. (1478: Dl. 18020.) Baranyamegyei nemes nevéből ismerjük. Az 1542. évi adólajstromban: Sakosfalw. (84. l.)

Sámod. (Samud. Sámogy.) Terra Samud. (1244: Haz. oklt. 10.) Poss. Samud . . . inter Drawam et Vrman cum. tredecim villis. (1257: Árpádk. új okmt. XI. 435.) Samud. (1266: Dl. 604. Fejér, IV. 3. 315., 1286: Haz. okmt. VIII. 251.) Villa Samug in Belkuz. (1338: Anjouk. okmt. III. 510.) Poss. Samod et altera Samod. (1391: Dl. 7678.) Poss. Nagsamogh, Kissamogh. (1391: Dl. 7694.) Samogh. (1404: Dl. 8943.) Nagsamodh, Kyssamodh. (1472: Dl. 17340.) Somod. (1479: Dl. 18181.) 1266 óta, a Kalán nembeli Nána ispán adományából, a nyulszigeti apáczáké volt. — Ma Sámod, Siklóstól nyug.

Sámson-Marjancz. (Sámson-Miarancz.) L. Marjancz a.

Sántaszeg. Santhazeg. (1478: Dl. 18020.) Baranyamegyei nemes nevéből ismeretes. Az 1542. évi adólajstrom is említi. (Santhazeg. 80. l.)

Sárás. Saras. (1428: Dl. 12001.) Baranyamegyei nemes nevében fordul elő.

Sári. Sary. (1294: Árpádk. új okmt. XII. 554., 1478: Dl. 18154.) Sari. (1325: Zichy okmt. I. 270., 1397: Dl. 8257.) Poss. Capulnassary. (1339. 1341: Anjouk. okmt. III. 617., IV. 175.) Kyssary. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Eghazassary. (1494: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 41.) Soklós várához tartozott. — Ma pusztá Siklós mellett kd.

Sarlós. Sarlos. (1068: Haz. okmt. VIII. 1., 1398: Dl. 25161; 1403: Dl. 1430.) Poss. Sarlous in cottu Baranensi. (1224: Haz. okmt. VII. 10.) A veszprém-

völgyi apáczaké és a pécsi püspöké volt. — Kétségtől a mai Magyar-Sárosnak felel meg, Pécs közelében kd. (V. ö. Orsz. Lltár. Coll. Jaur., f. 4. n. 24.)

Sárog. (Sárok.) Terra Sarugh. (1296: Kismart. llt. 96. 2. 3.) Sarug. (1338: Zichy okmt. I. 542.) Sarug, Sarugh. (1342: U. o. II. 45.) Sarogh. (1400: U. o. V. 174.) Saragh. (1427: Zsélyi lltár.) Sarogh. (1427: U. o.) Sarogh, Sarok. (1428: Dl. 12001.) Lippó és Baranyavár vidékén merül föl s megfelel az e tájon fekvő mai Sárok helységnek.

Sárogfalva. Sarogfalwa. (1478: Dl. 18020.) A Sár család előnevében fordul elő. Sároggal egyáltalában nem látszik azonosnak.

Sar(o)kfalva. Sarkfalwa ex utraque parte aque Drawe cum portu seu yado tributi. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272.) Surokfalwa. (1481: Dl. 18482.) Swrokfalwa. (1506: Dl. 21535.) Valpó várához tartozott.

Sár(os)tó. Poss. Saartou. (1342: Anjouk. okmt. IV. 218.) Sarostho. (1478: Dl. 18154; 1492—4: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Ma Sorostó néven puszta Rád határában. (Siklóstól nyug.)

Sebeháza. Sebehaza. (1476: gr. Zay cs. llt. P. V. 15.) Nemesi előnévből ismerjük. — Pécsről déli irányban feküdt valahol?

Sebes. Nobiles de Sebes. (1330: Anjouk. okmt. II. 469.) Pred. Sebes. (1453: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 21., 1473: U. o. 2. 11. 110.) Poss. Sebes. (1472—8: Muz. lltár.) Alsosebes. (Nemesi előnévben. (1473: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Az 1542. évi adólajstrom (12.) is ismeri. — Ma puszta Szigetvártól ék. Beczeffa mellett.

Sebestyén-ülése. Villa Sebastyanulesc. (1312: Anjouk. okmt. I. 271.) A Mohács és Pécsvárad közti tájakon keresendő.

Sellőd. L. Sillőd alakban.

Se(l)lye. Selye. (1480: Dl. 18391.) Syle. (1498: Dl. 20718.) A Bakonyiaké s (1472-ben a gáji Horvátoké is) volt 1480-ig, a mikor — részben — a Nagylucei és Várad rokonság birtokába került. — A megye dny. zugában találjuk.

Seml(y)ékhely. Semlekhgh. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1473: U. o. 45. C. 48.) Semleghegh. (1424: U. o. 45. B. 28.) Semlyekhegh. (1470: U. o. 45. C. 46.) Szigetvárához tartozott. — Úgy látszik, a mai Somogy megye területén feküdt, Szigetvár, Zsibót és Peterd vidékén.

Senye(-földre, puszta). Terra Sene. (1323: Anjouk. okmt. II. 67.) Terra Senyefelde. (1397: Dl. 8257.) Pred. Senyefewlde. (1423—4: Dl. 11343.) Siklós és Harsány vidékén feküdt.

Sepse. (Szepse.) Srebsa. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441.) Scepsse. (1301: Anjouk. okmt. I. 16., 1357: U. o. VI. 615., 1360: Dl. 4963.) Zepsce. (1308: Anjouk. okmt. 144.) Zepse. (1368: Dl. 5649; 1470: Dl. 17095.) Felsewzepse. (1425: Muz. lltár.) Sepse. (1443: Dl. 13701; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18481.) Bodola m.-városához s ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Mohácstól dél felé találjuk.

Sermalcz. (Sermolcz.) Sermalch. (1397: Dl. 8214.) Sermulch. (1397: Dl. 8401.) Valpó várához tartozott.

Setét-kerek. Setethkerek. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Az 1542. évi adólajstrom (3. l.) Sytethkerek alakban Tarcsa és Cserdi közt sorolja föl. (Pécsről nyugot felé)

S(e)venye. Suene. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) Suenye. (1068: Haz. okmt. VIII. 1.) Seweyne. (1403: Dl. 1430.) Swenye. (U. o.) Az 1542. évi adólajstromban: Sewynye. (52. l.) A mai Zsemenye pusztja értendő, Sáros (hajdan Sarlós) mellett, melylyel határosnak mondják.

Sibolt. (Sibold.) L. Zsibolt alakban.

Sillöd. Villa Selleud. (1294: Árpádk. új okmt. XII. 554.) Sillew. (1364: Zichy okmt. III. 236., 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615.) Sylleud. (1370: Dl. 5829; 1403: Dl. 9114.) Syllowd. (1391: Dl. 1622. 1624.) Nagyfalu és Siklós közelében feküdt.

Si(i)lye. L. Sellye néven.

Sind. Poss. Synd. (1402: Dl. 8705.) Szigetvár, Zsibót, Péterd sat. vidékén kereshetjük, a somogymegyei határon.

Siskovcz. Syskowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott.

Sitk. Zyd. (1426: Zsélyi llt.) Sythk. (1446: Dl. 13899.) Sytk. (1430: Dl. 12267.) A megye dk. zugában feküdt?

Sitk (puszta). Pred. Sythk — Szigetvár tartozéka. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) V. ö. Sitke helys. a.

Sitke. Poss. Sythke. (1453: Kismart. llt. 45. B. 38.) A somogyi határon feküdt. — Meglehet, ugyanegy a későbbi Sitk pusztával.

Somber(e)k. Somberek. (1382: Dl. 6921.) Somberk. (1436: Dl. 12858.) Swmberek. (1499: Dessewffy cs. llt.) Mohácstól é. találjuk.

Somló. Villa Sumlow. (1015—1158: Mon. Vat. Ser. I. IV. 576.) Sumlaw. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) A pécsvárad apátságé volt s Pécsvárad (és Szilágy?) vidékén feküdt.

Somod. L. Sámod néven.

Somogy. Somogh. (1406: Zichy okmt. V. 443.) A pécsi püspökségé volt. — Pécestől ék. fekszik.

Somogyfalva. L. Somogymegyében.

Somony. Somon. Symon. (Páp. tiz. lajstr. 237. 263.) Somony. (1400: Dl. 1430.) A pécsi püspökségé volt. Az 1542. évi adólajstromban (30. l.): Somon. — Ma Sumony, Szent-Királytól dny.

Stepanovcz. Stepanouch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott. — Ma Stipanovczy, Nasicze mellett kd. (Verőczem.)

Sul(y)os. Swlos. (1478: Dl. 18154.) Nagy-Sulyos. (1494—9: Act. neoacq. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklós és Dráva vidékén feketett.

Surokfalva. L. Sar(o)kfalva néven.

Szabar. Zabar. (1389: Zichy okmt. IV. 381. 553., 1414: Dl. 10244; 1463: Dl. 15874. 15875.) Sabar. (1478: Dl. 18058.) A pécsi püspökségé volt. — Ma Szabar, Mohácstól ény.

Szabas(d). (Szabásd.) Zabasd. (1466: kölcsei Kende cs. llt.) Ugy látszik, a mai Szabás pusztja értendő, Csebény mellett a somogyi határon. (Mosgótól ék.) A pápai tizedlajstromban: Zabas, Zakas. (Ortvaynál, i. m. I. 242.)

Szabó. Poss. nobilium *de Zabo*. (1312: Anjouk. okmt. I. 248., 1319: U. o. 514–5.) Terra Zabov. (1328: Dl. 24455.) Genus Zabo. (1344: Anjouk. okmt. IV. 414. — V. ő. 1347: U. o. V. 62.) Poss. Zabou. (1349: U. o. 280.) Zabo. (Nemes nevében. 1391: Dl. 1622. 1624; 1404: Dl. 8967; 1454: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.) Az 1328. és 1349. évben említett Z. helység kétségtelenül a mai Beremend és Petárda vidékén feküdt. Hihető, hogy a máskor emlegetett Zabo-i cs. és Zabo nemzetség is innen ered, bár túl a Dráván (Verőfény körül) is birtokos volt.

Szabolcs. Zabolch. (1395: Dl. 8087.) Zabolcz. (1478: Dl. 18154.) Soklós várához tartozott. — Ma Dráva-Szabolcs, Siklóstól dny.

Szakál. Zabal. Zacal. (Páp. tizedlajstr. Ortwaynál. I. 242. l.) Az 1542. évi adólajstromban: Zakal. (16. l.) Pécestől ény. esik.

Szalánta. Bzalanha. Zalanha. (Páp. tiz. lajstr. 238. 265.) Zalanta. (1336: Anjouk. okmt. III. 277.) Zalantha. (1465: Dl. 16162.) Pécestől d. találunk ily nevű helységet.

Szalász(l)ó. Poss. Zalazou. (1402: Dl. 8705.) Poss. Zalazlo. (1499: Kismart. llt. 45. C. 58.) Részben a Szentgáliaké volt; Szigetvár, Mosgó sat. (ma Somogy megyében) vidékén kereshetjük.

Szalóktelke. (Szalócztelke.) Poss. Zolouchktelky in cottu de Baranya in terra Belkuz. (1338: Anjouk. okmt. III. 509.) Poss. patricula Zaloukteluky. (1358: Dl. 4785.) Adorjás, Sámod sat. vidékén feküdt.

Szántó. Possessio monasterii Zebeden Zanthow vocata. (1313: Zichy okmt. I. 145.) Zantho. (1388–1406: Dl. 7358; 1405: Zichy okmt. V. 400., 1484: Dl. 19000; 1486: Dl. 19187; 1494: Dl. 20235–6; 1503: gr. Zay cs. llt.) Harsány várához tartozott. (1406. 1486.); Nagyfalú és Harsány vidékén feküdt.

Szaporcza. (Szaparcza.) Villa Zapercha. (1251: Dl. 26. és nem 1191: Haz. okmt. VI. 5.) Zapurcha. (1472: Dl. 17340.) Zaporcha. (1478: Dl. 18154.) Zaparcza. (1494–9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Vaiszlótól dk. találjuk a Dráva mentén.

Szaraki-szeg. Poss. Zarakyzegh. (1493: Dl. 20048.) Vaiszló, Paprád sat. vidékén kereshetjük.

Szatnicza. (Szatinceza, pusztla.) L. Zatnicza alakban.

Száva. Terra seu poss. Zauwa. (1296: Árpádk. új okmt. X. 233.) Terra Zaua. (1323: Anjouk. okmt. II. 67.) Zaua. (1374: Zichy okmt. III. 530.) 1542-ben a somogyvári apáté. (Adólajstr. 39. l.) Siklóstól ény. esik.

Szederjes. Zederyes. (1265: Haz. okmt. IV. 42.) Scederees. (1269: Zichy okmt. I. 21.) Scedyries. (1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Szár-Somlyó (Harsány) várához tartozott ez időben.

Szederkény. Terra Zederkyn iuxta pontem Namija. (1272: Koller, i. m. II. 208.) Poss. Zydyrkyn. (1319: Anjouk. okmt. I. 520.) Poss. Sciderken. (1320: U. o. 548.) Zederken — a czikádori apátságé. (1420: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 2.) A Sz.-Kereszt tiszteletére szentelt templommal 1272-ben. — Mohácstól ny. találjuk.

Szeged(i). Terra *Zegued iuxta fluv. Okur*. (1279: Fejér, V. 2. 491.) Nobiles de Villa Zegedy. (1281: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.) Villa

Szegedy. (? 1287: Koller, i. m. II. 229.) Nobiles de Zegedi. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Nic. de Zegedy. (1468: Pozsonyi kápt. orsz. lt. 66. 3. 1.) Fabian de Z. (1492: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.) Az 1542. évi adólajstromban: Zygedy. (73. l.) Ugy látszik, Kis-Telek, Monos-Okor sat. környékén feküdt. (Vaiszlótól é.) Egy 1494. évi oklevél azonban közelebb hozza Nagy-Vátyhoz, mert a »de Wath ad poss. Zegedy« vezető utat említi. (Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Szék. Zeek. (Páp. tizedlajstr. 266. 276., 1397: Zichy okmt. V. 30.) A pécsi káptalané volt. (1542-ben is: Zeek. Adólajstr. 18.) Ma Magyar- és Német-Szék, Pécestől ény.

Szekcső. L. Lehevcz a.

Szekeressfalva. Zekeresfalua. (1397: Dl. 8214. 8401.) Valpó várához tartozott.

Szelcsincz. a) Zelchinch. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott. — b) L. Szulcsin a.

Szelcsinicz. L. Szulcsin a.

Szelefalva. L. Zelefalva alakban.

Szelkocz. L. Szélszeg a.

Szélszeg. Zelzek. (1392: Dl. 7767; 1392–1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — 1506-ban és 1507-ben: Szelkowcz néven Szombathely kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.)

Szemefalva. L. Poroszló a.

Szemel(y). a) Villa Schemel. (1266: Dl. 604.) Terra Scemel. (1283: Koller, i. m. II. 225.) Gemel. Semeel. (Páp. tiz.-lajstr. 239. 266.) Zemel. (1481: br. Révay cs. lt. Gyulay. X. 22.) Az 1542. évi adólajstromban: Zemely. (53. l.) Pécestől dk. esik. — b) Zemel. (1356: Kismart. lt. 32. C. 143., 1392: Zichy okmt. IV. 489.) Zemel in cottu de Baranya. (1392: U. o. 491., 1398: U. o. V. 76., 1407: U. o. 521.) Zemul. (1400: U. o. 148.) A megye ék. zugában feküdt, a szintén eltűnt Krakó (Karakó) vidékén.

Szemgyő. L. Zengehalma a.

Szénarév. Poss. Zenarew. (1495: Dl. 20357.) A szekcsői Herczegeké volt. — Illehetleg Baranyamegyében Batina, Vörösmart sat. vidékén feküdt. (Mohácstól dk.)

Szénaszeg. L. Ugzenaszeg (?) helys. a.

Szénfalva. Vada in fluviis Naghdrawa in territorio possessionis Zenfalwa et fluv. Kysdrawa inter poss. Zenfalwa et Gywrws. (1476: gr. Zay cs. lt. P. V. 14.) Siklóstól délre a Dráva mellett feküdt.

Szent-Aga. Terra Scentaga, Zensthaga. (1295: Haz. okmt. VIII. 356. 359.) Particula terre Zenthaga vocata. (1380: Dl. 1430.) Porc. possessionaria Zenthaga al. nom. Dergesthe. (1402: Dl. 1430.) A szent-lászlói pálosoké volt; a XV. század kezdetén 16 népes j.-telket találtak benne. — Olaszi, Hásságy, Szemely, Sarlós, Hidár (hajdan: Hedri), Gyula sat. vidékén feküdt, Pécestől dk. (L. Dergescse a. is.)

Szent-Demeter. a) Sanctus Demetrius. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Az 1542. évi adólajstrom (7. l.) Bogyka és Beczefalva közt sorolja föl. — b) Poss. Scendemetur, Scentdemetur. (1348: Zichy okmt. II. 301.) Zendemeter.

(1381: U. o. IV. 194.) Jobagiones de Zenthdemeter. (1381: U. o. 196.) Zenthdemeter. (1481: Dl. 18481; 1506: Dl. 21535. 21543.) Részben Bodolya m.-városhoz tartozott. (1481.) — Baranyavár és Dárda vidékén kereshetjük, a megye dk. sarkában.

Szent-Demeter-Posta. Villa Zenth Demetur Posta. Villa Posta Zenth Demetur. (1396: Zichy okmt. V. 21.) Tán a mai Bosta értendő, Pécsről ddny.

Szent-Dienes. S. Dionisius. (1281: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1., 1287: Koller, i. m. II. 229.) Zenthdyenes, Zenthdyenys. (1478: Dl. 18020.) 1542-ben: Zenth Genys. (Adólajstr. 4. l.) Szigetvártól dk. esik.

Szent-Egyed. Terra que Temes (?) dicitur. (1183: Haz. okmt. I. 1.) Poss. in comitatu de Barana iuxta fluv. Alma exist. Zenthegyd vocata cum (villa) Zenthegyd vocata, in qua est ecclesia lapidea ad honorem S. Egidii constructa. (1313: Anjouk. okmt. I. 306.) Poss. Zenthegyed in com. de Barania que tempore . . . donacionis nomen Teuteus habuisset. (1346: U. o. IV. 582.) Zentheged. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Zenth Eged. (1473: U. o. 45. C. 48.) Zenth Eged. (1542. évi adólajstr. 9. l.) Ma pusztá, Somogy megyében, Mosgótól é. — Mint a hűtlen Rupoliak birtokát 1403-ban tapsonyi Anthimi János kapta tartozékaival (Makófalva, Kárán, Diósfa helységekkel, Somogy-Viszló, Olaszfa, Zsibolt és Olcsárd somogy- és baranyamegyei helységek részeivel) együtt. A XV. sz. második felében Szigetvárhoz tartozott.

Szent-Elek. Poss. Zenthelek. (1493: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) A megye nyugoti határán, Mosgó felé kereshetjük.

Szent-Erzsébet. (Szent-Elzsébet.) *a*) Zenthersebeth. (Karancscsal határos nemes nevében. 1428: Dl. 12001.) — *b*) Zenthelsebeth. (1383: Kismart. llt. 45. A. 9., 1402: Dl. 8705.) Zenthersebeth. (1491. 1493: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) A Szigetvártól k. é. fekvő ily nevű falu értendő. (1491-ben legalább kétségtelenül.)

Szent-Gál. Zenthgal. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 301. és köv. l., 1347: Dl. 3793; 1376: Dl. 6388; 1424—5: Dl. 11610; 1472—8: Muz. llt.; 1474: Kismart. llt. 45. D. 62.) Felsewzenthgal. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 37.) Vásáros hely volt. (1376.) — Szigetvártól kd. találjuk.

Szent-Ilma-asszony. Sent Ilmaasson — relicte Benedicti. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Az 1542. évi adólajstromban (12. l.): Zenth Ilona néven Szent-Erzsébet mellett (Szigetvártól ék.) sorolnak föl egy ily forma nevű falut, a kisebb káptalan birtokában.

Szent-Imre. S. Emericus. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál, I. 241.) Az 1542. évi adólajstromban (19. l.): Zenth Imre néven Szék és Mánfalva vidékén sorolják föl.

Szent-Iván. (Szent-János.) *a*) Nobiles de Scenthywan. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) S. Johannes. (Páp. tiz.-lajstr. 237. l.) Zenthwan. (U. o. 263.) 1542-ben Zenth Iwan. (Adólajstr. 4. l.) Szigetvártól dk. esik. — *b*) S. Johannes. (Páp. tiz.-lajstr. 283. 316. l.) A pécsi püspökség pécsváradi kerületében feküdt, (hihetőleg) a pécsváradi apátság birtoka volt s Pécsvárad vidékén feküdt. Megfelelhet az 1542. évi adólajstromban (49. l.) Zenth Iwan alakban Micske és Kis-Pál közt föl sorolt ily nevű falunak. (Pécsváradtól kel.-dk. felé.) —

c) Zenth Iwan. (1466: kölcei Kende cs. llt.) Köznemeseké volt. — Meglehet, szintén az előbbi falvak valamelyike (részben) értendő.

Szent-Jakab. Zenthia kab. (1454: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 14.) Baranyamegyei köznemes nevéből ismerjük. (Meglehet, azonos az 1400. évi Sz.-Jakabfalvával.)

Szent-Jakab-szeg. Zenth Jacobzagh. (1453: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 7.) Kir. ember nevéből ismeretes.

Szent-Jakabfalva. Zenth Jacobfalua. (1400: Zichy okmt. V. 148.) Kir. ember nevéből ismerjük. Ugy látszik, a megye dny. vidékén feküdt.

Szent-Király. Zenthkyral. (1353: Anjouk. okmt. VI. 61.) Pécestől dny. találjuk.

Szent-Kozma-Damián. a) S. Cosma et Damyanus. (Páp. tiz.-lajstr. Ortwaynál. I. 240. l.) Az 1542. évi adólajstromban: Zenth Damyan. (13. l.) Ma pusztá Megyefa határában d. (Pécestől nyug. felé.) — b) Zenth Kozmadomyan. (1396: Dl. 8141.) A megye ék. részében feküdt helységekkel együtt merül föl. Az előbbtől tehát, úgy látszik, megkülönböztetendő. — c) Sanctus Cosma. S. Cosma et Damianus. (Ortway, i. m. I. 267. a pápai tizedlajstr. nyomán.) A mai Verőczemegye területén, Ladimirevci mellett, Valpótól ddk. felé feküdt. 1702-ben még «Kusminczy» a neve. (V. ö. Smičiklas, i. m. 38. és 131. l.)

Szent-László. Zenthlazlo. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) A Bakonyiaké volt. Pécestől nyug.-dny. felé kereshetjük. — (L. a Szent-Lászlóról nevezett kolostorra nézve Gyula helys. a.)

Szent-Lélek. Zenthlelek. (1407: Zichy okmt. V. 513., 1466: Kismart. llt. 45. I. 169.) Ma pusztá Gyűrűfű határában.

Szent-Lőrincz. S. Laurencius. (Páp. tiz.-lajstr. 263. l.) Forum comprouinc. in Zenthlewrync. (1417: Dl. 10549.) Heti-vásáros hely volt. — Szent-Lőrincz a Pécsről Szigetvárra vezető út közepe táján fekszik.

Szent-Lőrincz-(Hokri). Poss. Zenthlorinch Hokri ad ecclesiam prioratus (Aurane) pertinens. (1403: Dl. 8869.) Sent Lewrinch prioris. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) A vránai perjelségé volt. Meglehet, hogy az előbbinek más részei értendők.

Szent-Márton. Több ily nevű helység volt hajdan, s van ma is e megyében, ú. m. a) 1455-ben Baranyamegye kiadványában a fejérvári káptalan: Zenthmarton nevű birtoka említettik. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 18.) Ugy látszik, baranyamegyei helység értendő, mely talán a káptalan többi birtokai táján: Duna-Szekcső vidékén feküdt. Meglehet, hogy az e várostól nyugotra elterülő mai Martincze pusztának felel meg. — b) S. Martinus de monte. (Páp. tiz.-lajstrom. 237.) Villa Zenthmarton. (1379: Dl. 6753.) Zenthmarthon. (1473: Dl. 17516.) Ma Hegy-Sz.-Márton, Siklóstól ny.-é. — c) Zenthmarthon. (Nemesi névben. 1469: gr. Zay cs. llt. D. 43.) Ma Dráva-Szent-Márton, Siklóstól d. — d) Sanctus Martinus. (Páp. tiz.-lajstr. 239., 1338: Zichy okmt. I. 544.) Zenthmarton. (1450: Zsélyi lltár; 1481: Dl. 18481.) Siklóstól k.-é. fekszik. — e) Poss. Zenthmarton — a Bódogasszonyfalvi családé. (1399: Dl. 8476.) Puzthazenthmarthon. (1474: Dl. 17516; 1499: Dl. 20868.) Ma Kis-Szent-Márton, Hidvég szomszédságában. — f) L. Nek(c)se-Sz.-Márton a. — g) L. Somogymegyében.

Szent-Mártonfalva. Zenthmarthonfalwa. (1497: Muz. llt.) A szekesői Herczegeké volt s úgy látszik, Baranyamegyében Baranyavár és a Duna vidékén feküdt.

Szent-Mihály. a) Poss. Scent Mihal ultra Dravam. (1299: Dl. 1538.) Zentmihal. (1311: Anjouk. okmt. I. 242.) Curia fossato circumdata in villa Scent Myhal. (1339: Haz. okmt. III. 139.) Az Aba nemzetség tagjaié (Nek-cseieké) volt s a Dráván túl feküdt. — b) Poss. Zenth Myhal. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) Szigetvárához tartozott. (1473.)

Szent-Mihályfalva. Zenthmyhalfalwa. (1478: Dl. 26015.) Bánfalva vidékén feküdt. (Szigetvártól dk.)

Szent-Miklós. a) Sanctus Nicolaus. (1341: Anjouk. okmt. IV. 131.) Zenthmyklos. (1497: Muz. llt.) 1497-ben a szekesői Herczegeké volt. — A mai Herczeg-Márok és Izsép vidékén feküdt, a Duna mentén. — b) Sacerdos ecclesie S. Nicolai. (1334: Koller, i. m. II. 461.) Plebanus ecclesie de Zenth Myklos. (1409: U. o. III. 303.) Zenth Myklos. (1515: Dl. 22738; 1542. évi adólajstr. 1.) Ma pusztá, Pécs közelében [ny. — c) Zenthmiklos. (1425: Dl. 11610.) Ugy látszik, a mai somogy megyei szent-miklósi pusztát kell értenünk (Mosgó mellett d.), mely az 1542. évi baranyamegyei adóösszeírásban is előfordul. — d) L. Krassó-Sz.-Miklós a. — e) L. Csampa-Sz.-Miklós a.

Szen(t)-szát. (Szent-szád.) Zenthzath. (1403: Győri kápt. magán llt. Cimel. II. n. 24. a.) Sensath. (1426: Zsélyi llt., 1457: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 21.) Zenthsaad. (1428: Dl. 12001.) Sensathy. (1446: Dl. 13899.)

Szent-Tamás. Zenththamas. (1495: Engel, i. m. 143.) Ekkor mint a Lábatlani András birtokát His-Harsánynyal együtt említik.

Szent-Trinitás. Monasterium (et terra) S. Trinitatis. (1247: Árpádk. új okmt. VII. 248.) Monasterium S. Trinitatis. (1249. 1266: Fejér, IV. 2. 52., IV. 3. 400.) Pleb. de Sancta Trinitate. (Páp. tiz.-lajstr. 239.) Abbas de S. Tr. (U. o. 295.) Poss. monasterii S. Trinitatis... Juan voc. prope idem monasterium. (1335 körül: Anjouk. okmt. III. 168.) Poss. Zenthtrinitas. (1368: Zichy okmt. III. 346.) Abbas monasterii sancte trinitatis de villa Sancte Trinitatis. (1392: Dl. 7802.) Datum in Zenthtrinitas. (B.-megyei kiadvány. 1475: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 9.) Monasterium S. Trinitatis ord. S. Benedicti. (1480: Koller, i. m. IV. 425.) A Sz.-Háromságról nevezett benczés apátsággal. — Ma (Trinitás) pusztá, Siklóstól ék. — Ezenkívül 1403-ban fölmerül: a Szent Trinitás hegyi, Sz.-Keresztről nevezett Ágostonos kanonok-rendű prépostság is. (Prepositus monasterii S. Crucis de monte S. Trinitatis canonice regularis ordinis B. Augustini Quinqueecl. dioecesis. 1403: Dl. 1430.)

Széplak. Sacerdos de Syplak. (Páp. tiz.-lajstr. 284. l.) Zeplak. (1431: Dl. 12398.) 1431-ben Bódogasszonyfalvával együtt szerepel.

S(z)eptino(v)cz. (Szeptenovcz.) Septenoucz. (1472: Tört. társ. letét.) Szeptinocz. (1489: Dl. 32009.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Szér. (Szór.) Villa Zeru. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) Villa Seer — monasterii Varadiensis. (1235: Fejér, III. 2. 435.) Villa Siwr. (11367: Zichy okmt. III. 335.) Poss. Zeer — monasterii Pechvaradiensis. (1380: U. o. IV. 164.) Az 1542. évi adólajstromban (58. l.) Zewr. A pécsváradi apátságé volt. — A mai Nagy-Nyárád és Kölked vidékén feküdt. (Mohácstól dny. felé.)

Szerdancz. Poss. Serdancz. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489 : Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt és Matucsina vidékén feküdt.

Szer(e)dahely. Zeredahel. (1342 : Anjouk. okmt. IV. 218.) Poss. seu villa Zeredahel in Belkuz. (1346 : U. o. 643.) Zerdahel. (1395 : Dl. 8087 ; 1478 : Dl. 18154.) Soklós várához tartozott. — Siklóstól ny. ma is megtaláljuk.

Szerna. Terra seu poss. Zerna. (1296 : Árpádk. új okmt. X. 233.) Száva helységgel együtt említik.

Szerecsen. Zerechen. (1462 : Dl. 15715 ; 1468 : Dl. 16636 —7.) Köznemesi birtok volt. A megye déli vidékén feküdt.

Szicsan. Sychan. (1407 : Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Sziget(-falu). a) Zygeth. (1408 : Dl. 9457.) A nyulszigeti apáczáké volt. — Úgy látszik, ugyane helység értendő az Ujlakiak birtokában 1479-ben Czún, Hidvég sat. vidékén feltűnő : Zygeth a. is. (Dl. 18181.) — b) Zygeth. (1449 : Dl. 14246.) Tárdához (Csemény m.-városhoz) tartozott s a megye dk. zugában (Dárda vidékén) feküdt. — E helységnek felel meg az 1472-ben és 1489-ben ugyane tájon a Matucsinaiak birtokában föltűnő : Zygethfalw. (Tört. társ. letét és Dl. 32009.) — c) L. Pobor-sziget helys. a. is.

Sziget(-falva). Schygeth. (1397 : Dl. 8214.) Zyged. (1397 : Dl. 8401.) Zygethfalwa. (1470 : Dl. 17095 ; 1471 : Dl. 17272.) Zygeth. (1481 : Dl. 15482.) Valpó várához tartozott. 1698-ban, úgy látszik, az «insula penes Essekinum» értendő alatta. (Smičiklas, i. m. 67. l.)

Szilágy. Villa Zylag. (1015—1158 : Mon. Vat. Ser. I. IV. 576.) Scilag. (1276 : Haz. okmt. VI. 224.) A pécsváradi apátságé volt. (Az 1542. évi adólajstrom adatai szerint is.) Pécestől k.-é. találjuk.

Sziletincz. Siletincz. (1472 : Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott. — Egy 1489. évi oklevél : Thwletinschwth-ra ferdíti. (Dl. 32009.)

Szill(y)efalva. (Sziljefalva.) Scellefalva. (Nemesi névben. 1396 : Zichy okmt. V. 21.) Zyliefalwa. (1441 : Dl. 13615.) Zyllyefalwa. (1494—9 : Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós vár tartozékai sorában Malomszeg, Bogdása sat. mellett sorolják föl.

Szilszeg. (Szilszög.) Zylzeg. Zylzeegh. (1409 : Dl. 9607 ; 1418 : Dl. 10678 ; 1422 : Dl. 11168.) Zilzeg. (1472 : Tört. társ. letét.) Zylzewgh. (1489 : Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott ; Dárda és Laskafalu vidékén feküdt.

Szilvás. Zilvas. (1336 : Anjouk. okmt. III. 277.) Pécestől dny. találjuk.

Szilvás (puszta). Pred. Zylwas. (1466 : kölcsi Kende cs. llt.)

Szomorfalva. In Belkuz . . . villa Scumurfalua. (1251 : Dl. 26. és nem 1191 : Haz. okmt. VI. 5.) Zumurfalua. (1355 : Anjouk. okmt. VI. 416.) A Soklósiaké volt. — Tán azonos az ugyane család birtokában 1330-ban fölmerülő : Zomorreu birtokkal. (Anjouk. okmt. II. 472.) — A Vaiszló és Siklós közti vidéken feküdt.

Szomor-réve. L. Szomorfalva a.

Szondocs. Poss. seu terra Zunduch. (1330 : Anjouk. okmt. II. 493.) Zondocz. (1424 : Muz. lltár.) Baranyavár, Karancs, Sepse sat. vidékén feküdt. 1424-ben Bodola tartozéka.

Szopok. Scupuk. Zopud. Zopul. Zopuk. Zopok. (Páp. tiz.-lajstr. 238. 276. 285. 294. 310.) Pécestől é. találjuk.

Szoszk-Vertig(y)e(j). L. Vertege(j) a.

Szőke. Zewke. (1473: Dl. 17516; 1494: Dl. 20235—6.) Péctől dny. találjuk.

Szőllőal. Sceleuol. (1292 körül: Árpádk. új okmt. X. 106.) Poss. Zwlwal. (1464: Dl. 16048.) A Kórógyiaké volt; Nádasdhoz (Pécsváradtól ék.) tartozott.

Szőllős. a) Villicus de Zeleus. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Zeuleus poss. (1357: U. o. VI. 587., 1424: Muz. lltár.) Zewles. (1370: Dl. 5875.) Zewlws. (1460: Dl. 15465.) Zewlews. (1494—7: Muz. llt.) Részben Bodolya m.-városhoz tartozott, részben a szekesői Herczegh családé volt. — Ma is Herczeg-Szőllős, Baranyavártól dk. — b) Salos. (Páp. tiz.-lajstr. 236. l.) Zeuleus, Zewleus. (U. o. Ortvaýnál. I. 242.) Zewlews. (1397: Zichy okmt. V. 43.) A pécsi káptalané. — Ma Kővágó-Szőllős, Péctől ny. — c) Poborzevsenso, Popruzeuleuse sat. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaýnál, I. 240.) A mai Babarcz-Szőllősnek felel meg, Siklostól ny.-é.

Szőlőmál. L. Somogymegyében.

Szőrény. Zewren. (1478: Dl. 18154.) Zeuren. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Dráva partján, Térsenfa és Szabolcs vidékén feküdt.

Sztanisa. Stanischa. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Sztára. L. Somogymegyében.

Sztrák. Ztraak. (1338: Anjouk. okmt. III. 277.) Pellérd, Szilvás, Aranyos sat. helységekkel együtt szerepel.

Sztricz-Miklós-telke. Strichmiclosteleke. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Sztró. L. Isztró néven.

Szulcsin. Zulchyn. (1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosvárához tartozott. — A mai Szelcsin értendő alatta, Verőczemegyében, Valpótól dny. 1506-ban és 1507-ben Szombathely tartozékai közt egy Selchyn (Selczyncz) és egy Selchynycz (Selczynycz) nevű falut emlegetnek, melyek kétségtelenül a Kos-hoz tartozott régi Szulcsinnak vagy Zulcsinnak felelnek meg. (Dl. 21535. 21712.)

Szupkovcz. Supkouch. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Szvetosnicz. Swetosincz. (1441: Dl. 13615.) Swethosyncz. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Gerecz és Bogdása mellett sorolják föl.

Tabajd(a). (Tapajd.) Thabaydy. Thobaydy. (1470: Dl. 16989.) De Thobayd. (1470: Dl. 17097.) Thopayd. (1470: Dl. 17097.) Thopayda. (1475: Dl. 17653.) Kir. emberek nevéből ismeretes. — Mohács vidékén feküdt?

Tabisztelke (puszta). Pred. Thabyztheleke. (1472: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Nagy-Váty határában feküdt.

Tajno. Thayno. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Tamasovcz. Thamasouch. (1407: Dl. 9330.) Nekkse várához tartozott.

Tapász. a) Poss. Tapaz, Thapaz. (1443: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 12., 1456: U. o. IX. 19., 1465: U. o. Bodrog. II. 4.) Győr-nembelieké volt; úgy látszik, Balogd vidékén feküdt. — b) Thapaz. (1368: Dl. 5649; 1426: Zsélyi lltár.) Thapas. (1430: Dl. 12304.) Tapaz. (1467: Kisfaludy cs. llt.)

Leginkább köznemesek nevében fordul elő. Az 1430. évi oklevél szerint Keskenddel határos volt.

Tarcsa. Karcha, Tharcha. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 238.) Tharcha (1461: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 8. 12.) Az 1542. évi adólajstrom (3. l.) is ismeri. — Ma ily nevű pusztát találunk Szent-Király mellett. (Pécstől dny.)

Tárda. (Tarda.) Villa Torda iuxta Drauam in com. de Baranya. (XIII. század végén?: Dl. 1072.) Turida. Torda. (Páp. tiz.-lajstr. 238. 275.) Poss. Tharda. (1449: Dl. 14246; 1468: Dl. 16636—7; 1469—72: Tört. társ. letét, 1489: Dl. 32009.) Vámjával együtt a Matuscsinaiak (és Marótiak) birtoka. — Ma Dárda, a megye dk. zugában. (1697-ben még: Tarda. Smiőiklas, i. m. 66. l. — V. ö. Csemény m.-város a.)

Tekölszeg. Thekewlzek. (1478: Dl. 18058.) Baranyamegyei kir. ember nevében merül föl. — Tán Mohács vidékén feküdt.

Teksincz. (Tepsincz.) Thexyncz. Thepsyncz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Teleger. Theleger. (1396: br. Révay cs. llt. Div. fam. I. 26.) Nagyfalu, Kassád sat. vidékén kereshetjük.

Teleki. (Telöki.) Villa Teleky de iuxta Okur. (1287: Koller. Episc. Quinqueecl. II. 229.) Nobibes de Teleky. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Villa Telwki de iuxta Okur. (1468: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.) Ma Kis-Telek, Mónos-Okor m., Vaiszlótól é.

Tengeren. (Tengelen.) Tengeren. Thengeren. (1428: Dl. 12001.) Thengelen. (1446: Dl. 13899.) Az 1542. évi adólajstrom (26. l.) Thengelyn néven Rátfalva m. sorolja föl. — Ma Tengerin, Siklóstól ény.

Tepsinowcz. Thepsynowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Terecső. Terecheufew. (1183: Haz. okmt. I. 2.) Terechew. (1466: Kismart. llt. 45. J. 169., 1468: Dl. 16636; 1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) 1542-ben is Terechew. (Adólajstr. 10. l.) Ma Terecsény néven pusztá, Somogy-megyében, Almamellék mellett, a' baranyamegyei határszélén. Ugy látszik, hol Somogy- hol Baranyamegyéhez számították. (V. ö. 1465: Dl. 16175.)

Teremhegy. Theremheg al. nom Wruus, Vruus. (1332: Zichy okmt. I. 399.) Theremhegh. (1355: Anjouk. okmt. VI. 415., 1400: Zichy okmt. V. 157.) Teremhigh. (1363: Dl. 5199.) 1542-ben is Theremhegh. (Adólajstr. 25.) Ma Teremhegy, Siklóstól nyug.

Ternócz. Ternoeh. (1441: Dl. 13615.) Bogdásával és Bodonynyal együtt említik.

Ternovcz. Thernowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Tésenfalva. (Tésanfalva.) Poss. seu villa Tesenfolwa in Belkuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 642.) Thesenfalua. (1355: U. o. VI. 413.) Thesenfalwa. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Ma Tésenfa, Siklóstól dny.

Tésen(y). Thesen. (1475: Dl. 17653.) Nagh Thesen. (1478: Dl. 26015.) Thessen. (1493: Dl. 20048.) Ma Téseny, Szent-Királytól d.

Tibinczfalva. Thibinczfalwa. (1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott s keletre esett Kos-tól. (Ma Koska, Verőczem., Valpótól ddny.) 1702-ben: Tibinzy. (Smičiklas, i. h. 123. l.)

Tiborjovcz. Tiboryovch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Tinód. Tynod. (1375: Fejér, IX. 6. 192.) Thinod. (1478: Dl. 26015; 1479: Muz. llt.) Mosgó vidékén kereshetjük, a baranyai határszélen.

Tittös. L. Töttös alakban.

Tivanovcz. Thyuanouch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

T(i)viski. L. Töviski alakban.

Tobajd(a). (Topajd.) L. Tabajd(a) alakban.

Tocs (puszta). Pred. Thoch. (1424: Dl. 10921.) Lippó (ma Lipova) vidékén feketett. (Mohácstól dny. ielé.)

Tolincz. Tholinch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Tolliszlovcz. Tholizlouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Tolmány. Tolman. (1388: Dl. 7388.) Kir. ember nevéből ismeretes. — A megyének inkább dk. vidékén kereshetjük.

Topor(d). Nobilis de Topord. (1332: Anjouk. okmt. II. 575.) Tupurd. (Páp. fiz.-lajstr. 292. l.) Thopor. (1468: Dl. 16636—7.) Thopord. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstrom Kisasszonyfalva körül sorol föl egy: Thopord. nevű falut.

Topos(z). Villa Tupos. (1247: Árpádk. új okmt. VII. 248.) Topoz. (1296: Haz. oklt. 152.) Szent-Trinitással volt szomszédos.

Torda. L. Tárda alakban.

Torde. Torde. Thorde. (1389: Kisfaludy cs. llt., 1426: Zsélyi lltár, 1428: Dl. 12001; 1451: gr. Zay cs. llt. C. 9.)

Tormás. Turmas. (1292 körül: Árpádk. új okmt. X. 106., 1330: Anjouk. okmt. II. 490.) Poss. Thormas. (1426: Dl. 5825.) Kő, Karancs és Herczeg-Szőllös vidékén feküdt. (Mohácstól dél felé.)

Tormástelke. Thormastheleke. (1478: Dl. 18154; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Dráva mellett, hihe-tőleg Tésenfalva táján feküdt.

Tornyancz. Thornyancz. (1481: Dl. 18482. 18485; 1506: Dl. 21535.) Valpó várához tartozott. — Ma a baranyamegyei oldalon, Valpótól ény., a Dráva mentén találunk egy Torjancz nevű falut.

Tót-Kékes. L. Kékes(d) helys. a.

Tót-Poroszló. L. Poroszló a.

Totarovcz. Thotarouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Tótfalu. (Tótfalva.) *a*) Thotfalwa, Thotfalw. (1467—1472: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott. — *b*) Touthfolu. (1294: Árpádk. új okmt. X. 164.) Poss. Touthfolu prope Soklous. (1345. és 1350 körül: Zichy okmt. II. 168. 443.) Tótfalu. (1368: U. o. III. 354., 1410: gr. Zay cs. llt. P. V. 5., 1484: U. o. P. IV. 17.) Ma Nagy-Tótfalu k.-é., és Kis-Tótfalu é. Siklóstól. Utóbbi talán a Gyulai rokonság birtokában fölmerülő ily nevű helységnek felel meg: Thotthfalwa. (1488: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 47.) Totfalw. (1443: U. o. VIII. 12.) — *c*) Tothfalu, Thothfalw. (1356: Kismart. llt. 32. C. 143., 1392: Zichy okmt. IV. 491., 1407: U. o. V. 510., 1408: U. o. 554.,

1430: Zsélyi llt.) Thohfalu. (1398: Zichy okmt. V. 76.) Turfalu. (1400: U. o. 148.) Poss. Tothfalua máshol Tulohfalua. (1407: U. o. 521.) Pred. Thothfalwa. (1501: Dl. 21061.) Mindig Krakkó (Karakó) vagy Emel és Zemel helységekkel együtt emlegetik, tehát a mai Baranyamegye ék. zugában keresendő.

Tótvölgy. Touthwelgh. (1287: Haz. oklt. 105., 1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Tothwelg. (1299: Haz. okmt. VI. 451.) Szár-Somlyó (Harsány) várához tartozott ez időben.

Tovarisovcz. Thouarisonouch. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városához tartozott.

Töl. Theul. (1464: br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 4.) Theyl. (1500: U. o. Gyulay. XI. 1.) A Győr nembeli Kéméndi cs. birtoka volt s Kéménd vidékén feketett.

Töfftös. a) Theuteus. (1328: Dl. 24455.) Tuteus. (1341: Anjouk. okmt. IV. 175.) Theuteus. (1343: Zichy okmt. II. 90.) Thewthes. (1408: Fejér. X. 4. 672—3.) Thythevs. (1450: Zsélyi lltár, 1478: Dl. 18154.) Ma Rácz-Töfftös, Mohácstól dny. — b) Sacerdos de Tuteus capituli. (Páp. tiz.-lajstr. 273.) Tenteus. (1397: Zichy okmt. V. 30.) Tewtews. (1397: U. o. 43.) A pécsi káptalané. Pécestől ny. esik. — c) L. Szent-Egyed a. — d) L. Bodrogyeében.

Töviski. Thwysky. (1421: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc., 1428: Dl. 12001.) Poss. Thywysky. (1466: kölcei Kende llt.)

Tuletinszut (?). Helyesen: Sziletincz. — L. ez alakban.

Turfalu. (Tulohfalva.) L. helyesen: Tótfalu néven.

Turul. (Turul.) Turul. (1237: Árpádk. új okmt. VII. 47., 1314—23: Koller, i. m. II. 333.) Terra Thurul. (1323: Anjouk. okmt. II. 67., 1329: Koller, i. m. II. 345. és Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 3. a., V. ö.: Páp. tiz.-lajstr. 265. 276.) Részben a pécsi káptalané (préposté) volt. — Ma Turony, Siklóstól ény. felé.

Turuskafalva (?). Poss. Thwrwskafalwa. (Hihetőleg ferdített helynév. 1489: Dl. 32009.) A Matucsinaiaké volt s Matucsina vidékén feküdt.

Udvard. Wdwarth. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.) A: Thyncz János baranyamegyei alispán előnévében fordul elő. Ma Mohácstól délre egy Udvar, és Pécestől délre egy Udvard nevű falut találunk.

Ug. Villa Wgh. (1287: Haz. oklt. 105., 1289: Kismart. llt. 32. A. 2.) Wg. (1299: Haz. okmt. VI. 451.) Hugh, Wgh. (Páp. tiz.-lajstr. Ortvaynál. I. 246.) Villa Wgh. (1349: Zichy okmt. II. 388., 1453: br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 1.) Hwk. (1465: U. o. Gyulay. IX. 32.) Hwg. (1481: U. o. Gyulay. X. 21.) 1289-ben Sz.-Margit tisz. szentelt templommal. Az 1559. évi adóajstrom is ismeri még. (Vgh. 2. l.) — Ortvay szerint: pusztult hely Német-Bolytól nyugotra.

Ugzenaszeg (?). Poss. Wgzenazeg. (1403: Dl. 12821.) Veresmarttal együtt sorolják föl, mint az Óréviek birtokát: *(Meglehet, hogy: Ug és Szénaszeg nevű két helység értendő.* 1416-ban ugyanis Majszonnal együtt egy: *Zenaszeg* nevű birtokot is említenek. — Br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 33.)

Ujfalu. a) Villa quedam nova (magistri Egidii de Bechey) prope Danubium existens. — Kölked püspöki faluhoz közel. (1327: Zichy okmt. I. 300.) 1328-ban nevezett Imre és fiai azt állítják, hogy ez az új telepítvény nem: Laak, hanem: Wyfolu nevet visel és: Feulduar-hoz tartozik. (311 l.) 1329-ben és 1330-ban: poss. Wyfalw al. nom. Lak. (335. 341.) 1331-ben szintén mint: Wyfolu seu Lak — részben Kölkeddel határos. (371. U. o.) — b) Wyfalu.

(1441: Dl. 13615.) Bodonynyal együtt sorolják föl, 1494–9-ben mint (részben?) Soklós vár tartozékát. — *c*) Wyfalw. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Wifalw. (? 1475: Koller, i. m. IV. 402.) Sellye, Kistelek sat. vidékén kereshetjük. — *d*) Poss. Wyfalw. (1320: Dl. 6667; 1497: Muz. llt.) A szekesői Herczegeké volt; s úgy látszik, Mohácstól dk. Darázs vidékén feküdt. — *e*) Másként: Kis-Harkány. — L. Harkánynál. — *f*) Szigetvár tartozéka Lásd Somogymegyében. — *g*) L. Válus helys. a.

Ujlak. *a*) Poss. Vylak. (1313: Zichy okmt. i. 145.) Bója, Nagyfalú és Harsány mellett feküdt. — *b*) Wylak. (1474: Kismart. llt. 45 D. 62.) Részben a Szentgáliaké volt. — Szigetvár vidékén feküdt. — *c*) Poss. Wylak — Conradi gubernatoris abbacie S. Martini s. montis Pannonie, *ad* (poss.) *Emen pertinens.* (1407: U. o. 510.) A mai Vémend táján kereshetjük. (Pécsváradtól kel.) — *d*) Wylak. (1468: Dl. 16636.) A Lothárd cs. előnévében. Tán az előbbiekből valamelyikével ugyanegy.

Ujnép. Wynep. (1478: Dl. 18154; 1494–9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Rád és Csepely vidékén feküdt.

Ujvásár. Wywasar. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) A megye dny. vidékén kereshetjük.

Urmán(d). L. Ormán(d) néven.

Urtelek. Vrthelek. Hurtelek. (1428: Dl. 12001.) Urthelek. (1514: Dl. 32638.) Szigetvár vidékén feküdt?

Uzja. Wzja. (1472: Tört. társ. lelt.) Matucsina kastélyhoz tartozott. Egy 1489. évi oklevél Gazet-re ferdíti. (Dl. 32009.)

Vadasa. Wadasa. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Sellye vagy Sz.-Király vidékén feküdt. (V. ö. 1262: Árpádk. új okmt. VIII. 44.)

Vágy. L. Váty a.

Vaiszló. (Voiszló.) Terra castri Quazdi Woyzlou vocata. (1244: Árpádk. új okmt. XI. 332.) Woyzlo. (1257: U. o. 436., 1346: Anjouk. okmt. IV. 588.) Terra Woyzlow iobagionum castri de Kuazth. (1267: Árpádk. új okmt. VIII. 169. — V. ö. Haz. oklt. 51. és 1292–5: Dl. 1359.) Poss. Vayzlo *in districtu Ormankuz.* (1267: Árpádk. új okmt. XI. 568.) Terra castri (István ifjabb királyé) Kowazdy Vayzlou. (Dl. 269.) Woyzlou. (1367: Dl. 5580.) *Poss. Wayzlow et altera W.* (1391: Dl. 7694.) Interior Woyzlo. (1404: Dl. 8943.) Poss. Wayzlow, alább: villa Vayzlo. (1449: Dl. 14243) Wayzlo in distr. Ormankewz. (1475: Dl. 17653.) A nyúlzigeti apáczáké volt. — A megye dny. sarkában találjuk.

Vajdafalva. Waydafalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombat-helyi kastélyhoz tartozott.

Valenczia. Welenchya. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Valenovez. Valenuucz, Valenoucz. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina kastélyhoz tartozott.

Valkó. Walko sive Powliche. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Válus. Poss. Wyfalw al. nom. Walws. (1468: Körmendi llt. Alm. V. fasc. 5. n. 74.) Mint a somogymegyei Battyániak birtoka Kercsenyével együtt merül föl, tehát a megye dny. sarkában kereshetjük.

Vandigovcz. (Vandekovcz.) Wandygowcz. Wandekowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Vapnenicza. Vapnenycho. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Váralja. a) Waralya. (1378: Dl. 6504. 6876; 1392: Dl. 7767; 1392—1406: Dl. 7765.) Kosváraához tartozott. 1506-ban és 1507-ben: Podgradya néven Szombathelyi kastély tartozéka. (Dl. 21535. 21712.) — **b)** Waralya. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott. — **c)** Poss. Waralya. (1404. 1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39., 1464: U. o. Bodrog. II. 4.) Warallya. (1500: U. o. Gyulay. XI. 1.) Vásáros hely, s a Győr nembeli Kéméndi és Gyulai (Pat-fi) cs. birtoka volt s Kéménd vidékén feketett. Kétségtelenül Kéméd-Váralja értendő. 1404-ben ugyanis a Gyulaiak a miatt tettek panaszt a Kemediek (Kéméndiek) ellen, hogy ezek Kéméden a közelmúlt zavaros időkben várat (fortalicium seu castellum) emeltettek, s ebből őket jogtalanul kizárták. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 8.) Kéméd vár (castrum Kemed) különben már 1316-ban is áll. (Anjouk. okmt. I. 395.) — **d)** Waralya. (1472: Tört. társ. letét.) Matucsina várához tartozott. — L. különben Kőszeg helys. és Váralja város a. is.

Varasd. Villa Varast. (1015—1158: Mon. Vat. I. IV. 576.) Az 1542. évi adólajstromban: Warasd. (49. l.) A pécsvárad apátságé volt. — Pécsváradtól k.-é. találjuk.

Varjas. Waryas. (1511: Koller, i. m. V. 26.) A pécsi kispéposté volt. (1542-ben is.) — Szent-Király mellett délre találjuk.

Várkony. Villa Varkun, Warkun. (1015—1158: Mon. Vat. Ser. I. IV. 576., 1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333., 1353: Anjouk. okmt. VI. 47., 1364: Zichy okmt. III. 249.) Varkon. (1387: Dl. 7287.) A pécsvárad konvent nemes jobbágysai lakták. — Pécsvárad mellett ék. találjuk.

Vásáros-Bója. L. Bója a.

Vásárosfalu. L. Somogy megyében.

Vasas. Vosos. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 333.) A pécsvárad apátságé volt. — Pécestől é. esik.

Vaskafalva. Vaskafalua. (1377: Dl. 6451.) Vaskafalwa. (1409: Dl. 9607; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11168; 1430: Dl. 12304; 1468: Dl. 16636—7; 1472: Tört. társ. letét, 1489: Dl. 32009.) Csemény m.-városhoz tartozott. — Ma — és már a XVI. század közepén is — Laskafalu, Fárdától é.

Vaskapu. Waskapu. (1352: Koller, i. m. III. 112.) Poss. Waskapw. (XVI. század elején: Formularium. Kolosmon. pag. 45.) Ma pusztá Ocsárd mellett, Pécestől ddny.

Vatvölgye. Walhuelge. (1407: Dl. 9330.) Nekse várához tartozott.

Váty. (Vágy.) Sagittarii de Wagh. (1279: Fejér, V. 2. 491.) Nobiles de Nogwagh. (1330: Anjouk. okmt. II. 470.) Sacerdos ecclesie de Nogwaygh. (1363: Muz. lltár.) Nagwagh. (1406: Zichy okmt. V. 444.) Wath. (1428: Dl. 12001; 1436: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc.) Naghwath. (1478: Dl. 18020; XV. század: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc.) Nagwagh, Wagh. (1478: Dl. 18020.) Nagwath, Wath. (1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Az 1542. évi adólajstromban: Naghwath. (12. l.) Köznemeseké volt; 1491-ben parochialis egyházát említi. — Ma Nagy-Váty, Szigetvártól k.

Vég-Bala. L. Bala a.

Vegág. Wegag. (1449: Zsélyi ltár.) Wegagh. (1466: Kismart lt. 45. l. 169., 1468: Dl. 16636.) Az 1542. évi adólajstrom (88. l.) is ismeri. — Szigetvártól ék. felé, Gyűrűff, Hertelend, Ibafa sat. táján kereshetjük.

Vejk. (Vék.) Veyk. Weyk. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 441., 1296: Dl. 1448; 1330. 1341: Anjouk. okmt. II. 489., IV. 129., 1347: U. o. V. 87., 1350: U. o. V. 388., 1426: Dl. 5825.) Veyky. (1342: Zichy okmt. II. 49. Nemesi névben.) Week. (1396: Dl. 8164. 8174; 1471: Dl. 17272.) Solucio navalis in fluvio Crasso in poss. Wek tempore vindemiarum. (1424: Dl. 11537; 1425: Dl. 11607.) Poss. Week. (1443: Dl. 13721; 1481: Dl. 18481.) Wek. (1468: Dl. 16636—7; 1470: Dl. 17095.) Sz.-György tiszti. szentelt egyházát 1350-ben említik. A XV. században Bodolához s ezzel együtt Valpó várához tartozott. — Bodol(y)a és Karancs szomszédságában feküdt.

Vejte. Poss. Weythe. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — Siklós vidékén feküdt.

Vejti. Veychy. (1404: Dl. 8943.) Weythy. (1449: Dl. 14243; 1478: Dl. 18020.) Részben a pécsi káptalané volt. — Vaiszlótól délre esik.

Velenceze. L. Venéceze alakban.

Velim. (Velin. Velén.) Welen. (1262: Árpádk. új okmt. VIII. 45.) Velim, máskor: Bolim. (1397: Zichy okmt. V. 43.) A pécsi káptalané (az örkanonoké). — Ma Velin (Velény), Szent-Királytól d.

Velye. Welye. (1407: Dl. 9330.) Podgorács városhoz tartozott.

Velyerovcz. (Velyarovcz.) Welyerowcz. Welyarowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Venéceze. Venecze poss. (1478: Dl. 18154.) Velenceze. (1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. — A Dráva vidékén (Siklóstól dél felé) feketett. (L. Venenecze a. is.)

Venenecze. Poss. Venenche. (1486: Dl. 19188.) A Poboriak volt birtokai közt sorolják föl, s ezért Egerszeg, Kis-Dér sat. vidékén (Vaiszlótól) ék. kereshetjük s úgy látszik, nem azonosíthatjuk a Garaj-féle 1478. évi Venéccé-vel. (L. ott.)

Ventye. Venche. (1370: Dl. 5829.) Venchie, Venthe. (1391: Dl. 1622. 1624.) Venthye. (1417: Dl. 10549; 1481: Dl. 18481.) Részben Bodol(y)a m.-városhoz tartozott s ennek vidékén feküdt.

Veres-Györgyfalva. Verusgyurgfalua. (1397: Dl. 8214.) Virisgurgfalua. (1397: Dl. 8401.) Valpó várához tartozott.

Veresmari. Plebanus de Veresmorth. (1320: Dl. 6667.) Villicus de Wresmorth. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130.) Werusmorth. (1347: U. o. V. 89.) Weresmarth. (1403: Dl. 12821; 1494—7: Muz. lt.) Ma Vörösmart, Baranyavártól kel., a Duna mellett.

Vermes. (Vermös.) Wemus. (! 1346: Anjouk. okmt. IV. 588.) Vermes. (1347: U. o. V. 41.) Beremus. (1347: U. o. 67.) A nyulszigeti apácázké volt. — Vaiszló, Hirics, Luzsók, sat. vidékén feküdt.

Verp(e)létfalva. (Verpelédfalva.) Verpeledfalva. (1454: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 14.) Werplethfalva. (1478: Dl. 26015.) Baranyamegyei nemesek nevéből ismerjük.

Versend. Wersund. (1276: Haz. okmt. VI. 224. Iobagiones castri (de Barana) de Wersend. (1288: U. o. 339.) Andreas de Versend nobilis iobagio castri de Baranya. (1340: Kismart. lt. 47. I. 11.) Poss. Versend. (1400: Zichy okmt. V. 213., 1403: Győri kápt. magán lt. Cimel. II. n. 24. a.) Versend. (1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18058.) Felsewersend. (1477: Dl. 17906.) Mohács-tól nyug. találjuk.

Vertege(j). (Vertigye. Vertigyej.) Wertegey. (1322: Anjouk. okmt. II. 56) Paul. Kaba de Zozkwertigye. (1472: Dl. 17340.) Werthege. (1478: Dl. 18020.) Az 1542. évi adólajstromban: Pethnewertyke (a Pethne családé) és Pwlyakwertyke. (32. l.) Ma Sós-Vertike, Sellye mellett délre.

Veszer. Wezer. (1506: Körmendi lt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Az 1542. évi adólajstrom is ismeri. (27. l.) Siklóstól ény., Kis-Dér vidékén feküdt.

Vidakavocz. Wydakauch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Vidosfalva. (Vidusfalva.) Vidusfalua. (1404: Dl. 8943.) Wydwsfalwa. (1478: Dl. 26015.) A megye déli vidékén kereshetjük.

Vihovez. Wyhowcz. Wohowcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Világosvár. Poss. Welagoswar. (1474: Kismart. lt. 45. D. 62.) Részben a Szentgáliaké volt; Szigetvár (Zsibót) vidékén kereshetjük.

Vilakcsa. Wylacza. (1496: Jászói lt. f. 23. n. 27.) Wylakcha. (1506: Körmendi lt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) 1496-ban a lipőczy Keczerké. Ugy látszik, a mai Illoeska értendő alatta, Baranyavár közelében nyug.

Vil(l)ámtelke. Villa Korpona alio nomine ad presens Vylamteleke nominata, circa villas Dersfalva et Fenekfalva. (1340: Anjouk. okmt. IV. 22.) A megye dk. vidékén feküdt. (Villánynyal nem látszik azonosnak.)

Villyám. (Villyán.) Villa Villiam. (1352: gr. Zay cs. lt. C. 16.) Wyllyan. Wyllyan. (1426: Zsélyi ltár, 1421: gr. Zay cs. lt.) Wyllyam. Wyllyam. (1435: Dl. 12739; 1436: Dl. 12859; 1452: gr. Zay cs. lt. C. 15., 1478: Dl. 18057.) Vilyan, Vylyan. (1465: gr. Zay cs. lt. C. 17.) A Villyániaké s részben a Garaiaké volt. — Ma Villány, Siklós mellett k.-é.

Virágos. (Virágosberek.) Wylagusberuk. (1289: Kismart. lt. 32. A. 2.) Vyragos. (1388—1406: Dl. 7388.) Wyragos. (1405: Zichy okmt. V. 400.) Szár-Somlyó, majd Harsány várához számítják. — Siklóstól k.-é. esik.

Viszló. (Víszla.) α) Vyzlau. (1313: Anjouk. okmt. I. 305.) Baranyawyzlo. (1403: Kismart. lt. 45. A. 11.) Baranyawyzlow. (1403: Dl. 9144.) Wyzla. (1474: Dl. 17516.) Baronyawyzlo. (1478: Dl. 26015.) Baranyawyzlo. (1506: Körmendi lt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Ma Viszló, Siklóstól ny.-é. — β) L. Somogy-megyében.

Viz-elő. (Viz-elvi.) Wyzelwy. (1494: Dl. 20235—6.) Wyzewlew. (1503: gr. Zay cs. lt. A. 53.) Nagyaluval, Szántóval, Harsánynyal sat. együtt emlegetik.

Vizlak. (Viz-Lak.) L. Lak helys. a.

Vkojovoz. Wkojovch. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott. — Ma Vukojevezi, Nasicze mellett kel. (Verőczem.)

Vlazenyak. Wlazenyak. (1407: Dl. 9330.) Nekcse várához tartozott.

Vohovez. I. Vihovez alakban.

Vokmérfalva. L. Somogy megyében.

Vosztiarovcz. Wostiarouch. (1407: Dl. 9330.) Nekese várához tartozott.

Vörösfalva (?) Wrosfolua. (1289: Kismart. llt. 52. A. 2.) Szár-Somlyó várhoz tartozott; a mai Vörös pusztának látszik megfelelni, Nagyfalva és Beremend között.

Vrasinfalva. Wrasynfalwa. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Zagajcz. Zagaych. Zagaycz. (Nemesi névben és előnévben. 1428: Dl. 12001; 1457: gr. Zay cs. llt. D. 39.) Zagaycz poss. (1464: Dl. 15938.) Zagaycz. (1470: Dl. 17095; 1471: Dl. 17272; 1481: Dl. 18482.) Részben Valpó várához tartozott. — Zagajcze nevű pusztát ma is találunk Valpó közelében ny.-é. (Verőczem.)

Zaknicza. Poss. Zaknyecz. (1457: gr. Zay cs. llt. D. 39.) A Marótiaké volt s úgy látszik, Zagajcz (l. ezt) vidékén feküdt.

Zala. Zala poss. (1308: Anjouk. okmt. I. 144., 1347: U. o. V. 87., 1424: Muz. lltár.) A Karassó mentén Csabagatával, Bodolával és Sepssével együtt szerepel. 1424-ben Bodola tartozéka.

Zalánta. L. Szalánta alakban.

Zaláta. Terra Zalata in comitatu de Baranya iuxta fluv. Draua. (1322: Anjouk. okmt. II. 56.) Zalata. (1435: Dl. 12739.) Zalatha. (1436: Dl. 12859; 1494—9: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Soklós várához tartozott. (1494—9.) — Vaiszlótól dny. találjuk, közel a Drávához.

Zantek. Zanthek. (1389: Zichy okmt. IV. 553.) A pécsi püspöké volt. — Mohács vidékén feküdt.

Zaparcza. Villa Zapercha. (Helyesen 1251: Haz. okmt. VI. 5.) Zaparcza. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Sellye vidékén feküdt.

Zarkand(I). (Zárkánd.) Zorkandi. (1330: Körmendi llt. Alm. V. 6. 119.) Zarkand. (1406: gr. Erdődy cs. monyorókeréki llt. Pesty után; 1471: Dl. 17272; 1472: Tört. társ. letét, 1503: Dl. 29350; 1507: Dl. 21733.) Nemesek nevéből ismerjük. — A megye ddk. zugában feküdt?

Zatnicza, (Zatincza, pusztla.) *a*) Pred. Zathnicza, Zathincza és: pred. Kyszathnicza. (1467—72: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott. — *b*) Zathnyecz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott. — Meglehet, a szeglaki kastélyhoz tartozott Zatnicza pusztának felel meg ez is. Kétségtől annak táján feküdt.

Záton(y). Zathon. (1378: Dl. 6504. 6876; 1467: Füzy cs. llt.) A szeglaki kastélyhoz tartozott.

Zebegény(-monostora). (Zebeden). Terra monasterii de Zebeguen. (1278: Zichy okmt. I. 40.) Monast. Zebeden. (1313: U. o. 145.) Monast. de Scybigiun. (1322: U. o. 210.) Abbas monasterii B. Mychaelis Archang. (1346: U. o. II. 186.) Poss. Zebegenmonustura. (1360: kölcsei Kende cs. llt.) Poss. Zebegynmonustura. (1370: U. o.) Monasterium Zebegen. (1392: Dl. 10755; 1394: Zichy okmt. IV. 568.) Abbas de Zebegen. (1450: Zsélyi llt.) Monast. S. Michaelis Archangeli de Zebegen ord. S. Benedicti. (1483: Koller, i. m. IV. 432.) Sz. Mihály árk-angyal tiszteletére szentelt benczés apátsággal. — Ma Szebény, Pécsváradtól kd. (V. ö. 1366: gr. Károlyi llt. I. 264.)

Zehi. Szechy. (1475: Koller, i. m. IV. 402.) A mai Zehi pusztának felel meg, Vaiszlótól délre, a Dráva mellett.

Zelcsincz. (Zelcsinicz.) L. Szulcsin és Szelesincz helys. a.

Zelefalva. Zelefalwa. (1425: Dl. 11610.)

Zemefalva. L. Poroszló helységénél.

Zemel(y). L. Szemel(y) alakban.

Zenge(-halma). (Zemgyő.) Zenkge. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.) Poss. Zengehalma. (1495: Dl. 20357.) Zemgyew. (1497: Muz. llt.) Úgy látszik: ugyanegy helység értendő. A szekcsői Herczegeké volt; hihetőleg Baranyamegyében, a mai Batina, Herczeg-Szóllós sat. vidékén feküdt.

Zenyesevcz. Zenyesevcz. (1506: Dl. 21535; 1507: Dl. 21712.) A szombathelyi kastélyhoz tartozott.

Zepse. L. Sepse alakban

Zerdilovcz. Zerdilouch. (1407: Dl. 9330.) Nekkze várához tartozott.

Zerek. L. Zörök a.

Zo(l)k. (Zók). Zolk. (1378: Muz. llt.) Zook. (1478: Dl. 18020.) Ma Zók néven Szent-Király szomszédja kelet felé.

Zomor-rève. L. Szomorfalva a.

Zörök. Via de Rew ad Zerek ducens. (1430: Dl. 12304.) Zewrewk. (1449: Dl. 14246.) Zerek. (1472: Tört. társ. letét.) Zewrek. (1489: Dl. 32009.) Tárda (Dárda), Keskend sat. vidékén feküdt s a tárdai (cseményi) uradalomhoz tartozott.

Zulcsin. L. Szulcsin alakban.

Zsálmány. Villa Salman. (1257: Árpádk. új okmt. XI. 436.) Vaiszlóval volt határos.

Zsebeháza. L. Sebeháza alakban.

Zsibolt. (Zsibold.) Poss. Sybolth. (1330: Anjouk. okmt. II. 469., 1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1413: U. o. 45. B. 21., 1429: U. o. 47. Z. 14., 1470: U. o. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48., 1474: U. o. 45. D. 62.) Sybold. (Páp. tiz.-lajstr. 293. l., 1402: Dl. 8705; 1424: Kismart. llt. 45. B. 28.) Részben Szigetvárhoz tartozott. — Ma Zsibót, Szigetvár mellett ék. Somogy-
megyében. (Az 1542. évi adólajstrom is Baranyamegyéhez számítja. 8. l.)

Zsiger. (Zsigör.) Nobiles de Sygur. (1270—90: Árpádk. új okmt. VIII. 332.) Syger. (1368: Zichy okmt. III. 362.)

Zsitk. (Zsidk.) L. Sitk alakban.

Összesen: 922 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Abolmai cs. 1430-ban Révet és Keskendet is birtokukban találjuk. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130., 1352: U. o. V. 599., 1387: Zichy okmt. IV. 329., 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1430: Dl. 12292. 12304; 1471: Dl. 17272.)

Agárdi cs. Tolnamegyéből. — L. a Kórógyi cs. a.

Agodi cs. 1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 26015.

Akszamit János. János pécsi püspök 1472-ben «*Agzamyth*» János és *edelőnyű Kis* (Parvus) Pál nevű nemes szolgáinak adta Szent-Gál részeit,

melyeket Gorbonoki Miklóstól vett; valamint Sebes és Peterd (Szigetvártól kelet felé) részeit, melyek (eddig a Petőfi Jánoséi) zálog czímen voltak kezén. 1478-ban Mátyás király előtt *«Agzanyth»* János, azokat a részeket, melyek e birtokokból edelényi Kis Pált illették s a melyek utóbbinak halálával a nevezett Akszamitra szállottak, — *szelestei Kis* Imre királyi udvarnoknak adta. (Muz. lltár.)

Albertfi (hetényi) cs. Alberthfy. (1499: Dl. 25386.)

Álgyi cs. 1427: Zsélyi llt.

Alsó-hazugdi cs. 1464: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 33.

Alsó-szigeti cs. L. a Szentmihályfalvi cs. a.

Anfalusi cs. 1425: Dl. 11610.

Antalfi (csehfalusi) cs. Anthalfy. (1478: Dl. 26015.)

Anthimi. (**Anthimos**, Anthimus-fi, tapsonyi) cs. 1403-ban a hűtlen Rupoli (Tamás-fi) István és János birtokait kapta (János): Szent-Egyed, Makófalva, Kárán (vagy Káránd, azaz Kis-Kárán), Sibolt (Sibold, Zsibolt), Baranya-Viszló, Domboró másként Mosgó és Ocsárd, helységekben (az igtató-parancsban azonban egy izben Mosgó helyett Olcsárd áll.); 1404-ben pedig a magbanszakadt Pálfalvi Imre pálfalvi vagy pálosfalvi részeit. 1454-ben Falkasfalyát veszik cserébe némely csanádmegyei birtokokért, Hunyadi Jánostól. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11. és Dl. 9144., 1404: Kismart. llt. 45. A. 14. és 1405: U. o. 45. A. 15., 1408: U. o. 45. A. 18., 45. A. 19., 1453: U. o. 45. B. 38., 1454: Haz. oklt. 420. — L. e család a. Baranyam.-ben is az 1408. és 1453. éveknél.)

Ap(p)onyi cs. 1448-ban: László másként Görcsönyi (Gercsenyi) nevet visel. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32. — L. a Garai cs. a. is.)

Aranyan(d)i cs. Bodrogmegyéből. — Tamás (kinek neje Kéméndi leány volt) 1453-ban 1464-ben, 1473-ban: Aranyani, 1463-ban: Aranyandi, 1471-ben: aranya(n)di Kis (Parvus) és aranyani Porkoláb, 1476-ban: cseri Aranyani (Aranyany) néven szerepel. (1471: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 6. és 7., 1476: U. o. Bodrog. II. 13. — L. a Geszti és Kéméndi cs. a. is.)

Áron (viszlói, szent-margitai) cs. L. az Anthimi cs. a. Baranya- és Somogy-megyében. — V. ö. 1425: Dl. 11610.

Asztalnok (geredei) cs. Azthalnok. (1492: Dl. 19789.)

Ataki cs. L. Atak helys. a.

Babos (márkfalvi) cs. Babos. (1452: gr. Zay cs. llt. C. 15.)

Bagotali cs. 1361: Dl. 5182; 1413: Árpádk. új. okmt. VIII. 45., 1425: Dl. 11610; 1447: Dl. 14114; 1465: Dl. 16245; 1478: Dl. 18050; 1501: gr. Zay cs. llt. D. 19.

Bágyai cs. Avagy: *Bátyai*. (1334: Anjouk. okmt. III. 118., 1383: Zichy okmt. V. 1., 1408: Zichy okmt. V. 537., 1424: Dl. 10921; 1430: Dl. 25793; 1446: Dl. 13899; 1478: Dl. 18020.)

Bajcsi pálosok. Földesurak: Felfalu és Gyűrűs helységekben. Garai Jób végrendeletében Tótfalu részeit hagyta nekik és egy házat Soklóson, melybe 1484-ben be is igtatták őket. (1462: gr. Zay cs. llt. C. 17., 1476: U. o. P. V. 14., 1484: U. o. P. IV. 17. — L. az Odi cs. a. is.)

Bak cs. 1425-ben: nempti, — 1441-ben: szent-mihályi, — 1478-ban és 1493-ban: geredei előnéven tűnnek föl ily nevű nemesek. — **Bak**. (1425: Dl. 11610; 1441: Dl. 13615; 1478: Dl. 26015; 1493: Dl. 20048.)

Bakaes (tekőlszegi) cs. Bakach. (1478: Dl. 18058.)

Bakó (olcsárdi) cs. Bako. (1478: Dl. 26015.)

Bakonyai cs. 1479-ben (István): Nagy- és Kis-Bakonya, Darabosfalva és Lászlófalva helységekben földesur. 1480-ban ugyancsak Istvánnak (István fiának), mint magban szakadt nemesnek birtokait: Sellye, Kisfalu, Kis-Isztró, Drácsi (Dráhi?), Vadasa, Csány, Zaparcza, Ujfalu, Ruppá, Bolyár, Rátoltfalva, Aranyas, Páznán, Sz.-László, Boda, Bakonya, Radnoltfalva, Bodorfalva, Ujvásár, Bokrod és Jákóháza helységekben Váradi Péter kanczellárnak és testvéreinek, s Nagylucsei Orbán kincstartónak és rokonainak adta Mátyás király. Az Orbán kincstartó rokonai közül némelyek később olykor (1489.) Bári, majd (1498.) Fülöp vagy Filep (család-)néven is szerepelnek, mint ez uradalom s jelesül 1489-ben mint (Pázmán mellett) Rádfalvának is urai. (1353: Anjouk. okmt. VI. 122., 1355: U. o. 413., 1408: Dl. 9381; 1479: Dl. 18254; 1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603; 1498: Dl. 20718; 1503: Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 4. L. P. — V. ö. Somogy megyében is e család a., valamint Baranyamegyében a gáji Horvát cs. a.)

Baksa (szegedi) cs. Baxa. (1479: Muz. llt.)

Baksai cs. 1364: Zichy okmt. III. 238., 1475: Dl. 17653.

Balazsei cs. 1427: Zsélyi llt.

Balázsfalvi cs. L. Balázsfalva helys. a.

Balhafalvi cs. L. Bolha (bolhafalvi) néven.

Báli cs. 1390: Dl. 7632; 1428: Zsélyi lltár és Dl. 12001.

Balog (giroltfalvi) cs. Balog. (1463: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.)

Baracska (**Baracska**i, ormándi) cs. Barachka. (1446: Dl. 13899.) Barachkay. De Barachka. (1470: Dl. 17097. 16989.) Melyik Baracska értendő? — nem tudom.

Bárány (zagajczi) cs. Baran. (L. a Marótiaknál.)

Baranya-viszlai cs. 1478: Dl. 26015.

Barany(a)i (oszttyéni) cs. Baranay. (1468: Dl. 16636.) Barany. (1494: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 41.)

Bárdos (ócsárdi) cs. Bardos. (1478: Dl. 18020.)

Bári cs. L. Nagylucsei néven.

Barjádi cs. L. Borjádi alakban.

Baronyai (gyulai) cs. L. Gyulai néven.

Basó (lothárdi) cs. Baso. (1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.)

Bata (bata-mindszenti) cs. Batha. (1446: Dl. 13899; 1471: Dl. 17199; 1473: Dl. 17515.)

Batiz(-fi, versendi) cs. Fil. Bathiz. (1400: br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 1.) Batyz. Batiz. (1420. 1456: U. o. Div. fam. VII. 2. és II. 28.)

Battyán(y)i cs. *Somogy megyéből*. — 1468-ban Kercsenye és Ujfalu másként Válus helységben földesur. (Körmendi llt. Alm. V. fasc. 5. n. 74.)

Bátyai cs. L. Bágyai néven.

Bat(y)kai cs. L. Bogykai néven.

Becze (beczefalvi) cs. Beche. (1400: Zichy okmt. V. 148., 1432: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 5. 31., 1479: Muz. llt. — V. ö. 1432: Fejér, X. 7. 449.) Beczee. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Beder (girótfalvi) cs. Beder. (1479: Muz. llt.)

Békástói cs. 1425: Dl. 11610.

Bélyei cs. Vagy: Billyei. 1492-ben Darócz, Kopács és Csáma részeit kapták II. Ulászló királytól. (1389: Zichy okmt. IV. 580., 1403: Dl. 9114; 1428: Dl. 12001; 1430: Dl. 12304; 1472: Tört. társ. letét, 1492: gr. Festetich cs. llt. Molnári, f. 82. n. 25., 1503: U. o. n. 28., 1507: Dl. 21712. — L. a Maróti cs. a. is.)

Bencsők (jakabfalvi) cs. Benchewk. (1478: Dl. 18057.)

Benczefalvi cs. 1425: Dl. 11610; 1428: Dl. 12001.

Beráni cs. 1474: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 8.

Bergengyei cs. 1400: Zichy okmt. V. 193., 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1472: Tört. társ. letét, 1506: Dl. 21535.

Bika (teremhegyi) cs. Byka. (1397: Dl. 8214; 1400: Zichy okmt. V. 157., 1413: Dl. 10089; 1479: Muz. llt., 1484: gr. Zay cs. llt. P. IV. 17., 1505: Dl. 22559.)

Billyei cs. L. Bélyei néven.

Bodméri cs. 1312: Anjouk. okmt. I. 260., 1383: Zichy okmt. IV. 249., 1399: Dl. 8613; 1409: Dl. 9609; 1446: Dl. 13899; 1474: Dl. 17516; 1507: Dl. 21733.)

Bodó (villyámi) cs. 1468: Dl. 16636.

Bódogasszonyfalvi cs. 1466-ban Villyánban is birtokos. (Br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 3. — L. Bódogasszonyfalva c) helys. a. V. ö. Marótiak.)

Bódogasszonyfalvi cs. A Vaiszló vidéki Bódogasszonyfalva értendő. — Pusztá-Sz.-Mártonban is birtokos. (1399: Dl. 8476; 1474: Dl. 17516.)

Bódogasszonyfalvi cs. Kétségtől a Mosgótól é. első mai Bódogasszonyfa értendő. — 1492-ben: Mindszent, Feketehegy, Bódogasszonyfalva, Pálosfalva, Gyűrűfő, Almamellék és Terecső helységekben birtokos. (Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Bodorfalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Bogádi cs. 1432: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 5. 31., 1475: Dl. 17653; 1478: Dl. 18020. — A Sz.-Királytól d. első helység értendő.

Bogár (szent-gáli) cs. Bogar. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 37.)

Bogdásai cs. L. Nemes (bogdásai) néven.

Bogykai cs. Másként: Botykai. Batykai. — Egy ízben: bagotai előnévvel. (1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell., 1425: Dl. 11610; 1478: Dl. 18020. és 26015. — V. ö. Bogyka helys. a.)

Bókai (Bokai, versendi) cs. Bokaj. (1465: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 32.)

Bolha (bolhafalvi) cs. Másként: Bolhafalviak vagy Balhafalviak. (1400: Zichy okmt. V. 217., 1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc., 1470: Dl. 17097; 1478: Dl. 26015.)

Bólyai cs. 1338: Zichy okmt. I. 544, 1399: Dl. 8479; 1441: Dl. 13615; 1472: Tört. társ. letét.

Bólyi cs. 1400-ban és 1422-ben földesur: Körtvélyes, 1448-ban: Bóly és Sz.-Márton helységekben. (1348: Zichy okmt. II. 291; 1372: U. o. III. 469., 1383: U. o. V. 1., 1400: U. o. V. 218., 1422: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 96. 28. 4., 1429: Zsélyi lt., 1441: Dl. 13615; 1448: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 32.)

Borbai cs. 1468: Dl. 16636. 16637.

Borjádi cs. Vagy: Barjádi. 1478-ban: jakabfalvi előnévvel. (1334: Zichy okmt. I. 430., 1350: U. o. II. 439., 1426: Zsélyi ltár., 1472: Dl. 17357; 1478: Dl. 18057.)

Bornemisza (nagy-vátyi) cs. Bornemyza. (1494. és 1512: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Both (hajnai) cs. L. Soklós vár és Monostor helys. a.

Botka cs. Bothka. (1477: Dl. 17906; 1490: br. Révay cs. lt. Gyulay. X. 26.) 1477-ben: gesztei, 1490-ben pedig: hídagai előnéven merül föl ily nevű család.

Botykai cs. L. Bogykai alakban.

Bóz (nagy-vátyi) cs. Booz. (1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Boza (katádfalvi) cs. Boza. (1454: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 14., 1465: Dl. 16245; 1478: Dl. 26015.)

Böder (vidosfalvi) cs. Bewder. (1478: Dl. 26015.)

Bresztolczi cs. L. az Ostfi (asszonyfalvi) cs.

Briganth (? fenékfalvi?) cs. 1428: Dl. 12001. — Egyik példányon tisztán: Briganth, — másikon tán: Bruganth.

Bucsányi Ozsvát. L. Monostor helys. a.

Budavári Sz.-szűz prépostság. L. Eszék városnál Valkómegyében.

Csabez (bogykai) cs. Chabez. (1478: Dl. 26015.)

Csáti cs. Chathy. (1468: Dl. 16636. 16637.)

Csebe (gesztei) cs. Chebe. (1467: Füzy cs. lt.)

Csebei cs. L. a Vegági cs. a.

Cseberfalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Csege (**Csige**, nagy-vátyi) cs. Chyge. Chege. (1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Cseh (matucsinaí) cs. Cseh. — A Matucsinaíakkal (l. ott) rokon. (1469: Tört. társ. letét, 1472: Dl. 33216.)

Cseményi cs. 1398-ban Csemény, -- 1401-ben Kácsfalva helységben is földesur. (1398: Zichy okmt. V. 70., 1401: U. o. 266., 1426: Zsélyi lt.) L. a Garaiak a.

Csemerő (nagy-vátyi) cs. Chemerew. (1479: Muz. lt.)

Csepán (botykai) cs. Chepan. (1450: Kismart. lt. 45. C. 50.) Chypan. Chypam. (1478: Dl. 26015.)

Csepánfalvi (**Csepáni**, **Csipáni**) cs. 1477-ben (Chepany): alsó-leleszi előnévvel. (1341: Anjouk. okmt. IV. 130., 1342: Zichy okmt. II. 48., 1368: U. o. III. 346., 1408: U. o. V. 540., 1426. 1450: Zsélyi ltár, 1446: Dl. 13899; 1477: Dl. 17906.)

Cserkúti (geredei) cs. Cherkwthy. (1411: Dl. 9795; 1478: Dl. 26015.) 1411-ben előnév nélkül.

Csete (nagy-vátyi) cs. Chethe. (1473: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Csigeti cs. L. a Vegági cs. a.

Csipan (bogykai) cs. L. Csépán néven.

Csiszár (nagy-vátyi) cs. Czyzar. (1473: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Csobokai cs. 1491-ben: László — Nagy-Váty vidékén birtokos. (1478: Dl. 26015; 1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Csoma (nagy-vátyi) cs. Choma. (1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Csomageházi cs. 1425: Dl. 11610.

Csomor (hazugdi) cs. Chomor. 1423: Dl. 11343.

Csorba cs. Chorba. (1424: Dl. 10921; 1454: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 14., 1501: gr. Zay cs. D. llt. 19.) 1424-ben: darabosfalvi, — 1454-ben: verpelédfalvi, — 1501-ben pedig: olcsári előnéven merülnek föl ily nevű nemesek. — *Egy* család értendő-e, bajos eldönteni.

Csősz (nagy-vátyi) cs. Chewz. (1494: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Csukat (szent-miklósi) cs. Chukath. (1478: Muz. lltár.) Melyik Sz.-Miklós értendő, — nem tudom. Tán a melyiknek nagy részét a szekesői Herczegek bírták.

Csupor (monoszlai) cs. Miklós birta egy ideig Baranyavár várost és kastélyt, a szeglaki erősséget és Szeglak várost, Eszék várost és kastélyát. (L. ott, s Eszék a. a városok és erősségek közt Valkómegyében és Baranya-megyében a birtokosok közt: a pécsi káptalannál is.)

Czencz (? sárogi) cs. Chencz. (1450: Zsélyi lltár.)

Czet (szent-miklósi) cs. Cheth. (1478: Muz. llt.) Szent-Miklósról nézve l. a Csukat cs. a.

Czikádori apátság. Földesur: Lota (1235.) és Fekel (1373.), Szederkény (1420.) helységekben. (1235: Fejér, III. 2. 435., 1276: Árpádk. új okmt. IX. 163., 1373: Zichy okmt. III. 487—490., 1420: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 2. — L. Valkómegyében is. V. ö. Békefi R. A czikádori apáts. tört. főleg Lota helysége nézve 91. l.)

Czilinal cs. 1478: Dl. 18020.

Czobor (czobor-sz.-mihályi) cs. Bodrogmegyéből. — Óréven és Csatáron voltak részei. (1480: Dl. 18040; 1507: Dl. 21749.)

Czvank (versendi) cs. Zwank. (1495: br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 34.)

Daczó (őri) cs. Ungmegyéből. — L. a *Fedendi* cs. a. és 1505: Dl. 22559.

Daka (nagy-vátyi) cs. Daka. (1479: Muz. llt., 1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Dakó (haraszti) cs. Dako. (1467: Dl. 16577; 1472: Dl. 17356; 1483: Dl. 18792.) Melyik Haraszti értendő, — nem tudom. E család Bodrogmegyében is birtokos, a hol szintén volt Haraszti nevű falu. Hihető, hogy erről van szó. (V. ö. az Órévi cs. a.)

Damniülés (**Daminisi**) cs. 1450: Kismart. llt. 45. C. 50. (V. ö. Dániel-ülése helys. a.)

Dancs (dancsházi) cs. Danch. — Másként: Dancsházi. (1454: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 14., 1465: Dl. 16245.)

Dancs (maczedóniai) cs. L. a Maczedóniai cs. a.

Dancs (szerdahelyi) cs. Nagyvölgy földesurai 1478-ban. (Dl. 18132.)

Darabos (darabosfalvi) cs. Másként: Darabosfalviak. (1400: Dl. 1430; 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18057.)

Darabos (sárogi) cs. Darabos. (1446: Dl. 13899.)

Daróczi cs. L. Harsány helys. a.

Dennyeberki cs. 1372: Fejér, IX. 7. 323. 325., 1427: Dl. 11916.

Derzsi (szerdahelyi) cs. L. Szerdahelyi néven Baranya- és Somogy-megyében. — V. ö. a Maróti családnál az 1426. évhez.

Dezső (haraszi) cs. Desew. (1478: Dl. 18057.)

Dezső(-fi, sárogi) cs. Fil. Desew. (1436: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.) Desew. (1439: U. o., 1446: Dl. 13899.)

Dezsőbója cs. (1408: Zichy okmt. V. 537., 1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18057. — V. ö. 1348: Zichy okmt. II. 295.)

Dezsőfi (cserneki) cs. Desewfy. — L. a Kozári cs. a.

Dobisa (**Dubisa**, jakabfalvi) cs. Dubysa. (1465: gr. Zay cs. llt. C. 17.) Dobysa. (1478: Dl. 18057.)

Dobokai cs. L. Doboka helys. idéz.

Dul (kékegyi) cs. Dwl. (1426: Zsélyi lltár.)

Egri cs. L. a Vegági cs. a.

Ekerdi cs. Ekerdy. (1478: Dl. 18020.)

Ellésfalvi (**Helyesfalvi**) cs. 1454: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 13.

Emekei cs. L. a Tamási cs. a.

Endesfalvi cs. 1428: Dl. 12001.

Erdélyi (somperekai) cs. L. Szigetvárnál Somogy-megyében.

Erdőhádi cs. 1403: Dl. 9114; 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1450: Orsz. Llt. N. R. A. f. 1523. n. 19. Zágrábban.

Erdőszádi cs. 1428: Dl. 12001.

Erdőszegi cs. 1450: Kismart. llt. 45. C. 50., 1478: Dl. 18020.

Faber (nagy-váti) cs. L. Kovács néven.

Farkas (abolmai) cs. 1441-ben: János (a *moróczhelyi Farkas* György fia): Abolma, Rév, Keskend és a két Egres helységben birtokos. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 5.) E család tehát tulajdonkép somogy-megyei.

Farkas (szent-mihályfalvi) cs. Farkas. (1478: Dl. 26015.)

Farkas (versendi) cs. Farkas. (1467: Füzy cs. llt.)

Farkasfalvi (Falkasfalvi) cs. 1425: Dl. 11610.

Fedendi cs. Somogy-megyéből. — 1484-ben őri Daczó Lénárt valpói várnagynak elzálogosítják Regenye és Almás helységek s Alsó-Lotárd pusztá részzeit. A nevezett Lénárt aztán (Örsi néven) 1494-ben is birja Regenyt, nemkülönben: Szőke, Görcsöny, Kis-Dér és Czun helységek részzeit. (1484: Dl. 18959; 1494: Dl. 20235—6. — L. az Ormándi cs. a. is.)

Fejérvári káptalan. Fel-Szekcső várost s Feked (részben?), Bár (Bári, Bór) és Monaka (Monoka) helységeket birta. 1455-ben Szent-Mártonban (l. ott) is földesur. (1382: Zichy okmt. IV. 233. 236. — L. a Vegági cs. a.)

Fejérvári ker. konvent. L. az Örködi cs. a.

Fekete (pestenyei) cs. Fekethew. (1479: Dl. 18181.)

Felsőbodméri cs. 1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39.)

Felsőhazugdi cs. 1465: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 32., 1477: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.

Felső-versendi cs. 1477: Dl. 17906.

Fenekfalvi cs. 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615.

Ferenci (katátfalvi) cs. Ferenczy. (1465: Dl. 16245. — V. ö. a Szent-iványi cs. a.)

Filep (nagy-lucsei) cs. L. Nagylucsei néven.

Fizesdi (Füzesdi) cs. 1412: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell., 1426: Zsélyi lltár.

Fodor (monyarós-aljai) cs. Fodor. (1469: gr. Zay cs. lt. D. 43.)

Foki cs. 1478: Dl. 18020.

Fóris (peterdi) cs. Foris. (1469: gr. Zay cs. lt. D. 40. és D. 43.) 1469-ben Balázs, Porkoláb Bálintnak és a Középcsálai testvéreknek adta el: Gyűrűs, Rend és Regződ részeit. — Peterd alatt, úgy látszik, a mai Petárda értendő. (Siklóstól dk.)

Fóris (zagajczi) cs. Foris. — L. a Marótiak a.

Földvári cs. 1428: Dl. 12001.

Francz(i)us (szent-mártoni) cs. Franchyws. (1457: gr. Zay cs. lt. D. 39.)

Gabonyási (versendi) cs. Gabonyasy. 1494: br. Révay cs. lt. Div. fam. III. 33.)

Gálfi (sárogi) cs. Galfy. (1490: br. Révay cs. lt. Gyulay. X. 26.)

Gálosfalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Garai cs. 1340-ben birják Malomszeget és Korponát, más néven Vilámtelkét, 1352-ben Ebrester. 1384-ben megvásárolják Pera részeit; 1397-ben pedig Harkányt és Ravaszdfalvát, Senyefölde és Ujfalu másként Kis-Harsány nevű földekkel együtt, — utóbbiakat a Mikes bán utódaitól a prodaviczi Ördö(n)-göktől. 1407-ben a nekesei és podgorácsi nagy uradalmakat, 1408-ban pedig Bóját szerzik meg, előbbit a királytól, utóbbit a bátmonostori Töttösöktől, cserében Lak-ért. Ugyanez évben, midőn Zsigmond királytól összes javaikat új-adományul kapják, Baranyamegyéből: Ebrester a drávai révvél, vámmal és más tartozékokkal; Nekcse várát és városát, Podgorácsot; Soklós várát és városát, a bélközi és más kerületeket, Marótfalvát, Töttöst, Bóját, Felfalut és Harkányt találjuk birtokukban. 1409-ben (és 1422-ben) a Cseményiektől, 1418-ban pedig a cseményi Saláp-októl megvásárolják: Csemény, Vaskafalva, Koha, Mihálykereke, Ölyves, Kálnás, Szilszeg, Nagy- és Kis-Háló, Gyümölcsény és Kácsfalva helységeket, a Háléiek beleegyezésével. 1410-ben birják Tótfalut és Kis-Harsányt. 1412-ben és 1413-ban Lak (Baranyavár vidékén) birtokába igatják őket. 1423-ban Poroszló másként Szemefalva helységet és Senyefölde pusztát kapják kir. adományul. 1430-ban (és 1432-ben) Békatorok és Sitk helységeket is birják. 1441-ben I. Ulászló király mint a hűtlen (Garai) László birtokait adományozza: Gereczet, Petrinczet, Szvetosinczet, Bogdasát, Sziljefalvát, Mihályfalvát, Ebrester, Ternóczot, Malomszeget, Ujfalut és Bodonyt a Marótiaknak, a kik azonban aligha léptek valaha e helységek valóságos birtokába. 1451-ben és 1452-ben ugyane László Villyánban szerez részeket, még pedig a kishádasdi Tavasz, a Villyáni és a Herczegfalvi családok tagjaitól. 1455-ben ugyanő Görcsönyt (mint a magbanszakadt Apponyi Péter és nő-rokonai birtokát) kapja V. Lászlótól. 1478-ban Jób: Ebrés, Malomszeg, Marót-

falva, Tittös, Bója, Felfalu, Ebes-Harsány, Mogy, Sulos, Felső-Nyir, Bejke, Szabolcs, Páli, Palkonya, Csehi, Venécze, Gerényfalva, Tésanfalva, Tormástelke, Szörény, Lanka, Letenye, Szaporcza, Kemes, Piski, Lak, Azorjás, Koros, Lengyel, Sárosó, Rád, Ujnép, Makrád, Csepel, Szerdahely, Kovácsbida, Koppány, Ravaszfalva, Harkány, Csokma, Sári helységekből és Soklós városból (1494—9-ben legnagyobb részt Soklós vár tartozékai) adja ki a Szécsieknek a leánynegyedet. (1340: Anjouk. okmt. IV. 21., 1352: U. o. V. 599., 1384: Dl. 32620; 1397—1406: 8257. 8258; 1408: Zichy okmt. V. 536—9., Fejér, X. 4. 672—3., 1409—15: Dl. 9607; 1410: gr. Zay cs. llt. P. V. 5., 1412: Dl. 9969; 1413: Dl. 10091; 1418: Dl. 10678; 1422: Dl. 11167. 11168; 1423—4: Dl. 11343; 1430: Dl. 12267; 1441: Dl. 13615; 1451: gr. Zay cs. llt. C. 12., 1452: U. o. C. 13., C. 15., 1455: Münchener áll. llt. U. D. X. 48., Dl. 14997; 1471: Dl. 17199; 1472: Dl. 17340; 1478: Dl. 18020. 18154. — V. ö. 1407: Zichy okmt. V. 510. — L. Soklós vár, város, Nekse vár, város, Podgorács város és vár, Csemény város s Monostor helység és a bajcsi pálosok a. is.)

Gelenoz (hidagai) cs. Gelench. (1483: Dl. 18906.)

Gercsenyi (Görcsönyi) cs. 1428: Dl. 12001. — V. ö. az Ap(p)onyi cs. a.

Geréb (vingárti) cs. A Marótiak magvaszakadtával Valpó várát, városát és Bodola városát kapták (1481.), az ezekhez tartozó uradalmakkal. Birták Eszéket (l. a városok közt Valkómegyében) és Harsány várát, Szombathely kastélyt és várost, Verőfény várost s Bodola kastélyt is. (L. ezek a. s a Szentgáli és Pobori cs. a. is.) 1494-ben 1522, 1495-ben 1481 frt adót vetettek ki e megyei birtokaira. (Engel, i. m. 28. 143. l.)

Geredei cs. 1334: Zichy okmt. I. 430., 1378: Dl. 26015; 1428: Dl. 12001; 1468: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. l. — L. a Vegági cs. a. is.

Gerendai cs. (1428: Dl. 12001.)

Gergelyfalvi cs. 1473: Dl. 17516. — V. ö. a Sárogi cs. a.

Geszti cs. Kétségekívül Bodrogmegyéből. — 1447-ben: Majszon, — 1453-ban: (Rác-)Petre, — 1354-ben: Szemel(y), — 1475-ben: Gyula, — 1476-ban: Belvárd helységekben birtokos. Egyáltalán úgy látszik, a Gyulaiakkal, ezeknek összes birtokaiban osztályos volt. 1453-ban (Mihály fiának Lászlónak fia) László: Ug részeit Aranyan(d)i Tamásnak (l. e név a. is) veté zálogba. (1447: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 28., 1453: U. o. IX. 7., és Bodrog. II. 1., 1454: U. o. Gyulay. IX. 14., 1475: U. o. X. 10., 1476: U. o. Bodrog. II. 13., 1481: U. o. Gyulay. X. 21. — V. ö. 1495: U. o. Div. fam. III. 31.)

Gibárdi (Gibárti) cs. L. Gibárd helys. a.

Gorbonoki cs. L. Akszmit J. a.

Gyaki cs. 1428: Dl. 12001.

Gyula (kozári) cs. L. a Kozári cs. a.

Gyulafalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Gyulai cs. A Győr-nemből. 1363-ban pallos-jogot kapott I. Lajos királytól. — 1394-ben a visszaszerzett Kopács fölött egyezkednek. 1417-ben Majszont kapják kir. adományul. 1438-ban az osztályos gyulai Pat(-fi) család tagjaival viszálykodnak: Gyula, Belvárd, Olaszi, Tótfalva, Hasságy, Hedre és Balogd helységek birtokán. 1448-ban ugyanazokkal együtt birtokosok: Remetefalva helységben. 1456-ban szintén a Pat-fiakkal együtt kapják V. László királytól

új-adományul: Gyula, Belvár(d), Permány, Namja, Olasz(i), Tótfalu, Hedre(h), Hasságy, Ellend, Petre, Palkonya, Gerecz, Majszon(t), Tapász, Balogd, Csér és Gönczer helységeket. 1475-ben Esztyén, 1481-ben Szemely, 1494-ben: Egyházas-Sári helységben is vannak részeik. — László 1450-ben a megye egyik alispánja. Imre 1481-ben egy bűnbocsátó-levélben gyulai «Baronyay» nevet visel. (1354: Anjouk. okmt. VI. 242., 1363: br. Révay cs. llt. Gyulay. IV. 30., 1394: U. o. V. 28., 1402: Dl. 1430; 1403: Győri kápt. magán llt. Címél. II. 24. a., 1417. 1420: br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 5., VII. 1. és 3., 1421: U. o. 7., 1423: U. o. 11., 1438: br. Révay cs. llt. i. h., VII. 47., 1439: U. o. 51., 1443: U. o. VIII. 12., Dl. 13701; 1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32., 1450: U. o. IX. 2., 1451: U. o. IX. 3., 1456: U. o. IX. 19., 1471: U. o. X. 3., 1475: U. o. X. 11. 1481: U. o. X. 20., X. 21., X. 22., 1494: U. o. X. 41., 1499: Dl. 20868; 1501: Koller i. m. IV. 511. — L. a Kéméndi, Geszti és Maróti cs. a. is és v. ö. 1428: Dl. 12001.)

Háléi cs. L. a Garaiak a.

Halmás (Halmi, Hagymás, gesztei) cs. Halmy. (1426: Zsélyi lltár.) Halmas. (1470: Dl. 16989.) Haghmas. (1470: Dl. 17097.)

Haraszti cs. (1349: Zichy okmt. II. 405., 1452: gr. Zay cs. llt. C. 14., 1474: Dl. 17516; 1475: Dl. 17653; 1478: Dl. 18057; 1484: gr. Zay cs. llt. P. IV. 17.) Melyik Haraszti értendő, bajos mindig eldönteni. Úgy látszik azonban, leginkább a Siklós vidéki falura kell gondolnunk; 1474-ben pedig az Ormánszökre. Az utóbbiból származó Harasztiak 1493-ban: Körös, Ökördi, Téseny, Ujfalu, Kistelek, Haraszti, Szaraki-szeg és Hidvég helységekben birtokosok. (Dl. 20048. 20127.)

Hazugdi cs. 1426: Zsélyi lltár., 1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.

Heder (Hederi, nagyvátyi) cs. Másként: Hedre(h)i, Hedrehfi. (1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 26015; 1480: Dl. 18391.)

Hederfi (lothárdi? majsai) cs. Hederfy. (1489: br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 19. 20., 1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.)

Hederhelyi cs. 1441: Dl. 13615.

Hédervári cs. Szalánta helységet birta, mely 1465-ben szekcsői Herczeg Pálnénál volt tőle zálogban. (Dl. 16162. — L. Garé város a. is.)

Hedoró (lugasdi) cs. Hedorw. (1479: Muz. llt.)

Hedre(h)i (Hedreh-fi) cs. L. Heder néven.

Helyesfalvi (Ellésfalvi) cs. L. Ellésfalvi néven.

Hencse(j)i cs. 1418: Muz. lltár, 1428: Dl. 12001; 1430: Dl. 12304.

Hencz (sebeházi) cs. Hencz. (1476: gr. Zay cs. llt. P. V. 15.)

Hen(y)ei cs. 1428: Dl. 12001; 1446: Dl. 13899; 1462: D. 15715; 1471: Dl. 17272.

Herczeg (herczeg-pál-falvi, pálfalvi) cs. Herczegh. (1428: Dl. 12001; 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.) Azonos lehet a Herczegfalvi családdal. (V. ö. Herczegfalva helys. a. is.)

Herczeg (szekcsői) cs. Már I. Károly király korában birták Szekcső és Kőszeg várakat és Danolcz várost (l. ott.); továbbá 1351-ben Egyházas-Majsa, 1357-ben Szöllös, 1370-ben ezenkívül Kő helységet is. 1460-ban szintén utóbbi két helységet említik birtokukban. Ezenkívül azonban már 1372-ben (s hihető-

leg előbb is) az övék: Izsép, 1377 óta Csatár, 1450-ben: Zenge, Monyorós, 1484-ben Váralja m.-város. 1494-ben és 1497-ben Szekcső és Kőszeg várakon kívül: Szekcső, Dano(l)cz, Izsép, Veresmart, Váralja, Kőszeg, Szöllős, Majsza, Szent-Miklós, Hagyó, Darázs, Ujfalu, Csatár, Szemgyő, Kő, s a tán szintén e megyében feküdt Orvos, Mányok, Sz.-Mártonfalva és Márki városokban vagy helységekben földesurak. Ugyanez idő tájt, 1495-ben, egy másik oklevélben, a megye kitétele nélkül, de Váraljával (város) együtt: Szénarév és Zengehalma nevű birtokukat is említik. (1320. 1334. 1380: Dl. 6667; 1351: Kismart. llt. 32. C. 120., 1357: Anjouk. okmt. VI. 589., 1370: Dl. 5825; 1372: Zichy okmt. III. 458; 1377: Dl. 6395; 1401: Zichy okmt. V. 235., 1404: Dl. 8968 1409: Dl. 9570. 9572; 1425: Dl. 11664; 1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2., 1460: Dl. 15465; 1466; Dl. 16309; 1484: Dl. 18975; 1495: Dl. 20356. 20357; 1494—7: Muz. llt.)

Herczegfalvi cs. 1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32., 1465: gr. Zay cs. llt. C. 17., 1472: Tört. társ. letét. — L. a Garaiak a. is.

Herendi cs. Gergerfalván is földesur. (1384: Zichy okmt. IV. 288., 1404: Dl. 8967; 1406: U. o. V. 482., 1428: Dl. 12001; 1449: Zsélyi lltár., 1473—4: Dl. 17516.)

Hermani cs. 1401: Zichy okmt. V. 265., 1430: Dl. 12304; 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.

Hernát (**Hernád**, hernátfalvi) cs. Hernad. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.) Hernath. (1493: Dl. 20048.) Másként: Herná(l)dfalvi. (1428: Dl. 12001. L. a Mekcseiek a. is.)

Hidagai cs. 1315: Anjouk. okmt. I. 377., 1426: Zsélyi lltár., 1470: Dl. 17097; 1495: br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 34.

Himfi (döbrentei) cs. L. Garé m.-városnál.

Himfi (iváni) cs. Hymfy. (1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.)

Horvát (gáji) cs. Gergelyé (részben, zálogban a Rakonyaiaktól?) 1472-ben: Sillye (Sellye), Szaporcza, Csány és Tót-Sztára; 1473-ban Bolyár, 1475-ben: Rádfalva. (1472: Dl. 17340; 1473: Dl. 17516; 1475: Dl. 17653.)

Horvát (haraszti) cs. Horwath. (1479: Muz. llt.) Melyik Haraszti értendő? — nem tudom.

Horvát (hernátfalvi) cs. Horwath. (1498: Dl. 20698.)

Horvát (isztrói) cs. Horwath. — 1500 körül: Isztró, Kakics, Igricze és Kercsenye helységekben földesur. (Dl. 20914.)

Horvát (tordei) cs. Horwath. (1451: gr. Zay cs. llt. C. 9.)

Horvát (versendi) cs. Horwath. (1467: Füzy cs. llt.) — Meglehet, hogy eme különböző előnéven felsorolt Horvát családok egyike-másika azonos.

Horvát (vitanicsi?) János. Az oklevél szerint: de Wychanwych. — Szeglak erősséget és tartozékait kapta 1474-ben Mátyás királytól, a monoszlai Csupor Miklós fassio-ja alapján. Ugy látszik azonban, nem igen jutott birtokába. (Gr. Festetich cs. llt. Molnári, f. 82. n. 23.)

Horváth (nagy-téseni) cs. Horwath. (1478: Dl. 26015.)

Hunyadi J. L. az Anthimi cs. a.

Huza (nagy-vátyi) cs. Hwza. (1478: Dl. 26015.)

Ibafalvi cs. 1425: Dl. 11610; 1468: Dl. 16636; 1493: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell. — L. a Vegági cs. a. is.

Ipo(I)tfi (gecskei, ipoltfalvi) cs. Ipolthfy. (1483: Dl. 18906.) Ipothffy. (L. Gecske helys. a.)

Istváni (kisasszonyfalvi) cs. Avagy ez időszak elején még inkább csak: Kisasszonyfalvi. Georg. fil. Pauli de Kysazzonfalwa. (Dl. 10089.) 1407-ben és 1428-ban: Lad. filius Stephani de K. (Dl. 11916. 11932. 12001.) 1455-ben és 1462-ben: Joh. fil. St. de K. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 17., Dl. 15715.) 1492-ben és 1493-ban: St. *Isthwanfy* de K. (Dl. 19893. és br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 34.) János 1455-ben, István pedig 1492-ben és 1493-ban a megye alispánjai. (L. a tapászi Kasza cs. a. is és v. ö. 1505: Dl. 22559.)

Ivánfi (felső-hazugdi) cs. Iwanfy. (1464: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 33.)

Iváni cs. 1341: Anjouk. okmt. IV. 130.; 1342: Zichy okmt. II. 49., 1426. 1450: Zsélyi llt., 1428: Dl. 12001; 1462: Dl. 15715.

Jakabfalvi cs. 1426: Zsélyi llt., 1439: Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.

Jakcsa (czilina, máskor: zóki) cs. Jakcha. (1478: Dl. 18020.)

Jakcsa (sztárai) cs. Jakcha. Jakcza. (1446: Dl. 13899.) Meglehet, ugyanegy a másik Jakcsa családdal.

Jákó (nagy-vátyi) cs. Jako. (1498: Dl. 20698.)

Jánosfalvi cs. L. Jánosfalva helys. a.

Janossa (kápólnás-peterdi) cs. Janossa. (1479: Muz. llt.)

Jeruzsálemi Sz.-János-rend. A vránai perjelségé volt Krassó azaz: Bonahida-Krassó helység és erősség, továbbá ennek vidékén Nek(c)se-Sz.-Márton helység, s ezen kívül 1450-ben: Cserdi, Krassó-Szent-Miklós és Szent-Lőrincz vagy Szent-Lőrincz-Hokri birtok is. 1494-ben 353 frt adót vetettek ki a perjelségnek e megyei birtokaira. (1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2., 1494: Engel, i. m. 28. l. és l. a nevezett helységek, főleg pedig: Bonahida-Krassó a.)

Jut (alsó-hazugdi) cs. Jwth. (1477: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Kakas (alsó-hazugdi) cs. Kakas. (1464: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 33., 1490: U. o. Div. fam. III. 22.)

Kakas (hencsei) cs. Kakas. (1479: Muz. llt.)

Kakas (herendi) cs. Kakas. (1446: Dl. 13899.)

Kakas (ibafalvi) cs. Kakas. (1493: Pécsi kápt. orsz. llt.)

Kakas (kassádi) cs. 1427-ben: Kis-Kas(s)ádon birtokosok. (Br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 11.) — Meglehet, hogy eme különböző előnéven felsorolt Kakas családok egyike-másika azonos.

Kapa (gyulafalvi) cs. 1478: Dl. 18020.

Kápolnai cs. Egy izben: katádfalvi előnévvel. (1478: Dl. 18020. és 26015.)

Kápolnás-peterdi cs. 1404: Kismart. llt. 45. A. 14., 1425: Dl. 11610.

Karácsondi cs. 1428: Dl. 12001; 1479: Muz. llt.

Kassádi cs. 1499-ben: sárogi előnévvel. (1473—4: Dl. 17516; 1479: Muz. llt., 1499: Dl. 25386.)

Kasza (hazugdi) cs. Kaza. — 1418-ban: Hencse és Hazugd helys. részének földesurai. (Muz. lltár.)

Kasza (tapászi) cs. Kaza. — 1467-ben a Kisasszonyfalviakkal egyezkednek Ozd fölött. (Kisfaludi cs. llt.) Esetleg azonos az előbbivel.

Kaszás (nagy-vátyi) cs. Kazas. (1494: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Kátai (alsó-sebesi) cs. Kathay. (1473: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Katát (monyarósi) cs. Kathath. (1498: Dl. 20698; 1500: Dl. 20914.)

Katátfalvi cs. 1478: Dl. 26015.

Kazári cs. L. Kozári alakban.

Keczer (lipóczi, radványi) cs. Rendszerint: radványi előnévvel szerepel. — 1496-ban: Radvány, Vilakcsa, Bodoló és Rétfalva helységekben földesur. (Jászói llt. f. 23. n. 27. — V. ö. 1428: Dl. 12001; 1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.)

Kékögyi (Kékegyi) cs. 1400: Zichy okmt. V. 156., 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1466: U. o. Gyulay. IX. 42.

Kéméndi (Kémedi) cs. A Győr-nemből. — 1436-ban: Kéménd, Váralja, Lak és Gadány (Kadány, Kodány) helységekben földesurak. 1463-ban Cser részeit Aranyan(d)i Tamásnak vetették zálogba, a kinek neje, szintén Kéméndi-leány, 1464-ben: Kis- és Nagy-Kéméd, Váralja, Kodány, Töl és Lencsekut helységekben birtokos. 1463-ban és 1465-ben: (Rácz-)Petre, Tapász, Gerecz és Namja helységekben (Lak és Lencse-kut pusztákon), 1470-ben pedig: Genczer helységben is vannak részeik. 1500-ban azonban: Kis- és Nagy-Kéménd, Váralja, Töl, Namja, Kadány, Lencse-kut, Petre, Gerecz és Tapáz részeihez a Gyulaiak tartottak jogot, a mint hogy pl. Váralját már 1404-ben közös birtokuknak mondják a Kéméndiekkel. (1404: br. Révay cs. llt. Gyulay. VI. 7., 1426: Zsélyi lltár, 1428: Dl. 12001; 1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39., 1463: U. o. Bodrog. II. 3. és Gyulay. IX. 30., 1464: U. o. Bodrog. II. 4., 1465: U. o. II. 5., 1470: U. o. Gyulay. X. 1., 1478: Muz. llt., 1500: br. Révay cs. llt. Gyulay. XI. 1.)

Kemenes (villyáni) cs. Kemenes. (1476: gr. Zay cs. llt. P. V. 15.)

Keményfalvi cs. 1426: Zsélyi llt.

Kenyérsütő (herendi) cs. Kenersythew. (1462: Dl. 15715; 1467: Dl. 16472.)

Kereszturi cs. 1446: Dl. 13899. — A Lipova vidékén feküdt Keresztur értendő.

Kesefalvi cs. 1401: Dl. 1430; 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1446: Dl. 13899.

Keserő (dobokai) cs. Keserew. (1437: Dl. 13035.) Keserw. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 32.)

Keserő (gebárti, gibárti) cs. Keserew. — 1484-ben Od és Bozsok részeit a laki Kis-eknek eladta. (1428: Dl. 12001; 1484: Kolosmon. prot. — V. ö. 1501: Dl. 21061.)

Keserő (lothárdi) cs. Keserew. (1414: Dl. 10238; 1426: Dl. 11749.)

Keszői cs. 1348: Zichy okmt. II. 342., 1425: Dl. 11610.

Kis (aranyani) cs. L. Aranyan(d)i néven.

Kis (bári) cs. Parvus. (1467: Füzy cs. llt.)

Kis (dobokai) cs. Parvus. (1430: Dl. 25793.) Tán az előbbivel azonos.

Kis (edelenyi) P. — L. Akszomit I. a.

- Kis** (gebárti) cs. Lőrinczé 1475-ben: Pobor. (1475: Dl. 17661. 17653.)
- Kis** (ibafalvi) cs. Parvus. (1468: Dl. 16636; 1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kis** (jakabfalvi) cs. Parvus. (1467: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 48.)
- Kis** (laki) cs. L. Harsány várnál, a Keserő (gebárti), Szentgáli és Pobori cs. a.
- Kis** (leányfalusi) cs. Parvus. (1484: Dl. 18907.)
- Kis** (szelestei) I. — L. Akszomit I. a.
- Kis** (szent-mártoni) cs. Parvus. (1483: Dl. 18792.) Úgy látszik: a Villány vidéki Sz.-Márton értendő.
- Kisasszonyfalvi** cs. L. Istvánfi (kisasszonyfalvi) néven.
- Kispeterdi** cs. 1479: Muz. lt.
- Kisvárdai** cs. L. Várdai néven.
- Kolta** (ibafalvi) cs. Koltha. (1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kónya** (nagy-vátyi) cs. Konya. (1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kónya** (zóki) cs. 1478: Dl. 26015.
- Kopa** (nagy-vátyi) cs. Kopa. (1492: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kórógyi** (Körögyi) cs. Birta Harsány várát, a baranyavári kastélyt, Baranyavár és Karancs várost, Kos várát és Verőfény városát, Eszék várát és városát, Szombathely városát, a szeglaki erősséget és Szeglak városát. 1389-ben Berement (később város) kapta (l. ott), négy más faluval (Kis-Peterd, Erdőszeg, Kis-Bala és Csér) együtt, melyeket később (1433) is birtokában találunk. 1457-ben a derzsi Pozsegaiaiktól zálogba veszik Miklósfalvát; 1464-ben pedig az Agárdiaknak zálogba vetik Szőlőal nevű birtokukat, nádasdi uradalmuk egyik tartozékát. (L. az említett várak, kastélyok és városok a. V. ö. 1352: Anjouk. okmt. V. 544., 1389: Dl. 7533; 1433: Dl. 12530; 1457: Dl. 15183; 1464: Dl. 16048; 1466: Dl. 16309; 1469: Dl. 32365. — Többi birtokaikat l. Tolna- és főképp Valkőmegyében.)
- Koromzai** cs. Poroszlón birtokos. (1473: Dl. 17516.)
- Korvin János.** 1482 óta Soklós várát és városát birta tartozékaival. (L. ott és Monostor helys. a. is.)
- Kovács** (nagy-vátyi) cs. Faber. (1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kozári** cs. Avagy: Kazári. — 1383-ban Kozári István fia *Gyula* szerepel. 1387-ben Kozári István fia Miklós Csér helységben, — 1476-ban Kozári *Gyula* (Gywla) Jakab *Gyűrűsben* birtokos; 1499-ben pedig Kozári Demeter: Kozár, Od, Dráva-Bozsoka, Haraszt, *Gyűrűs*, Bánfalva, Jákóháza, Csőtörtőkhely, Bogyka, Keresztur, továbbá Palota-Bozsok, Apajtya és Somberek helységekben, hol a cserneki Dezsőfieknek ad zálogba részeket. (1383: Zichy okmt. IV. 255. 267. és 1387: U. o. 328., 1407: U. o. V. 505., 1476: gr. Zay cs. lt. P. V. 14., 1489: gr. Draskovich cs. lt. f. 5. n. 8. Nagy Imre másolata, 1499: Dessewffy cs. lt.)
- Kükényesi** (Ade-fi) cs. 1468: Dl. 16636. — V. ö. 1341: Anjouk. okmt. IV. 130.
- Külkedi** (mikolcsai) cs. Kewlkedj. (1477: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)
- Kölöcse** (ibafalvi) cs. Kewlewche. (1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Körösi (Körösmonostrai) cs. 1412: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc., 1500: Dl. 20914. — V. ő. 1398: Dl. 8370.

Körtvélyesi (Kertvélyesi) cs. 1478: Dl. 26015.

Kövr (szent-iványi) cs. L. a Szentiván(y)i cs. a.

Kövr (szent-mihályfalvi) cs. Kewer. (1478: Dl. 26015.)

Kövesdi cs. 1398: Zichy okmt. V. 71., 1465: Dl. 16269. — A Villány vidéki: Kövesd értendő. (L. a Villyáni cs. a. is.)

Közép-csálai cs. L. a Fóris (peterdi) cs. a.

Kusztos (sárog) cs. Custus. Kwstos. (1499: Dl. 25386.)

Lábatlani cs. András 1495-ben Kis-Harsányban és Szent-Tamáson földesur. (Engel, i. m. 143. l.)

Laczf (isabori) cs. Zalamegyéből. — (Hegy-)Sz.-Mártonban és Monyoróson földesur 1473-ban. (Dl. 17516.)

Lapsi cs. L. a Vegági cs. a.

Lászlófalvi cs. 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24.

Leleszi cs. 1373: Dl. 6124; 1446: Dl. 13899; 1490: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 26.

Lengyeli (márok) cs. Lengyely. (1478: Muz. lltár.)

Lippói cs. Osztályos a Versendi és Sárog családokkal. (1281: Haz. okmt. VII. 176., 1408: Zichy okmt. V. 537., 1419: Dl. 10767; 1420—38: Dl. 10921; 1426. 1450: Zsélyi llt.; 1438: Dl. 10921; 1438—46: Dl. 13899; 1478: Dl. 18057. — L. Lippó város és a Marótiak a. is.)

Lita (paniti) cs. Lytha. (1420: Dl. 12304.)

Lothárd (ujlaki) cs. 1468: Dl. 16636.

Lothár(d)i (Lothárti) cs. 1403-ban kapja (Pál és Mihály) a hűtlen Szent-száti Pál birtokait: Szentszát és Bodmér helységekben s szöleit Versenden. (1383: Zichy okmt. IV. 267., 1403: Győri kápt. mag. llt. Cimel. II. n. 24. a., 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615.)

Lösi cs. 1312: Anjouk. okmt. I. 260., 1341: U. o. IV. 130., 1390: Zichy okmt. IV. 437., 1407: U. o. V. 522., 1446: Dl. 13899.

Lugasdi cs. L. a Szentiván(y)i cs. a.

Maczedóniai cs. Temesmegyéből. — 1397-ben kapja a rokon (maczedóniai) Dancs-okkal együtt: Bozsokot tartozékaival, köztök hihetőleg a szomszédos (Rácz-)Görcsönyt és Sombereket is, mely birtokok — mint vélem — a hűtlen Laczkfiakról szálltak a királyra. Somberket 1436-ban (Bozsokkal együtt) szintén bírják. A Dancsok 1446-ban még mindig baranyamegyei birtokosok. (1397: Fejér, X. 2. 478., 1436: Dl. 12858; 1446: Dl. 13899. — V. ő. Bozsok a) helys idéz a.)

Magas (verplétfalvi) cs. Magas. (1478: Dl. 26015.)

Majosi cs. (1428: Dl. 12001.

Majsai cs. 1408: Zichy okmt. V. 537., 1452: gr. Zay cs. llt. C. 15.

Marczel (ibafalvi) cs. Marcel. Marchel. (1468: Dl. 16636. 16637; 1493: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Marjanczi cs. 1455-ben egy Marjanczi leány Marjancz és Mi(g)lak helységekben levő részeit a Marótiaknak veté zálogba. (Századok. 1887. VIII. 80. l.)

Mároki (Márogi) cs. 1468: Dl. 16636; 1472: Dl. 17357; 1499: Dl. 25386. — Melyik Márok értendő? bajos eldönteni. Ugy látszik, inkább a mai Német-Márok.

Maróti cs. 1397 óta birták a valpói uradalmat és Nádasdot. 1399-ben (Valpó), Lippó és Nádasd határait kívánják a maguk részére megjártni. Lippónak azonban csak részeit birták, mert 1419-ben ugyanennek más részeit zálogba vették a Lippóiaktól. 1403—4-ben a hűtlen Asszuágiak (Kőrös-megyéből) izerői, szent-mártoni és esztyéni birtokait nyerték kir. adományul; 1406-ban Bélyét és Csákfalvát kapták cserébe a Bélyeiektől (Békatorokért és Zarkándért); 1422-ben pedig a szintén hűtlen Bodol(y)ai Péter birtokait, melyek eddig a Rupoli János özvegyének kezén voltak, — zálogba, majd 1424-ben örökös adományul kapták Zsigmond királytól; 1424-ben ismét (Egyházas-, másként Felső-)Lippán vásárolnak birtokokat (Nagyvölgyi Balázs-nétól és darabosfalvi Csorba Lászlónétól); 1426-ban Lorándfalván a szerdahelyi Derzsfiektől; 1431-ben Bódogasszonyfalván, Miglakon és Széplakon egy Bódogasszonyfalvi leánytól. 1443-ban Nána felét, (melyet Cszuzával és Sepssével együtt — kétségkívül mint a Csuzaiak birtokát — kaptak Zsigmond királytól) a Gyulai Frank leányainak engedik át. 1457-ben a Zagajczi és zagajczi Bárány család: zagajczi, kősztatoni és zakniczai részeibe igtatják őket. 1462-ben Parecsen és Koruskavaszon, 1468-ban pedig: Bán, Csemény, Kopács, Darócz, Márok (Német-), és Lős helységekben is vannak részeik. 1464-ben a zagajczi Bárányoktól és Fórisoktól ismét Zagajczon vesznek részeket, cserében Esztyén részeiért. 1465-ben Valpó várát, Vasvár és Matucsina kastélyokat és Lippó m.-várost (mint fő-uradalmakat) találjuk birtokukban. (1397: Fejér, X. 2. 454., 1399: Dl. 8613; 1403—4: Dl. 8901; 1419: Dl. 10767; 1422: Dl. 11211. 11232; 1424: Dl. 10921. 11537; 1425: Dl. 11607; 1426: Dl. 11774; 1431: Dl. 12398; 1438: Dl. 10921; 1443: Dl. 13701; 1449: Dl. 14246; 1457: gr. Zay cs. llt., 1462: Dl. 15710; 1464: Dl. 15938; 1465: Körmendi llt. Alm. I. Lad. 1. n. 5. és 6., 1468: Dl. 16636—7. — L. Valpó vár és város, Selény város, Bodola kastély és város, Vasvár vár, Matucsina vár, Lippó és Csemény város és a Garai Marianczi, Matucsina cs. és a Valpói Sz.-László-kápolna a. is.)

Máté (nagy-vátyi) cs. Mathe. (1491: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Matucsina (Matusnai) cs. Kétfelé voltak terjedelmesebb birtokaik, ú. m. a mai Baranyamegye délkeleti vidékén: Csemény város és Tárda helység, és a mai Verőczemegyében: Matucsina (kastély) központtal. (L. ezek a.) — Különben már 1365-ben Kácsfalva, 1377-ben: Mihálykereke, Vaskafalva és Ölyves részeit, 1379-ben (tul a Dráván) Matucsina vidékén: Jarczhegye és Horváthegegye nevű falukat s 1401-ben (Majsa szomszédságában) Bágyát vagy Bátyát találjuk birtokukban. — Birtokaik nagy része a XV. század folyamán sokáig a Marótiaknál volt zálogban. — Kétségkívül rokonaik a (matucsina) Cseh-ek és Pet(y)keiek, Eikkel 1469-ben együtt kaptak pallos-jogot Mátyás királytól. (1365: Zichy okmt. III. 279., 1377: Dl. 6451; 1379: Dl. 6652; 1380: Dl. 33520; 1401: Kismart. llt. 32. EE. 324., 1428: Dl. 12001; 1435: Dl. 12673; 1441: Dl. 13616; 1462: Dl. 15710; 1468: Dl. 16636; 1472: Dl. 33216; 1489: Dl. 32009. — A többire nézve l. Tört. társ. letét. V. ö. Matu-

csina helység és vár a. s ezenkívül dr. Wertner M. cikkét: Századok. 1892. 41. l. és Puky Andorét: Turul. 1893. 196. l.)

Medvezi cs. 1404: Kismart. llt. 45. A. 14., 1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 26015.

Mekcsei cs. 1431-ben Hernádfalvi Antalt osztályos atyjokfiává fogadják: Ellősfalva, Kalacs, Marocsa, Görice és Gerede nevű birtokaikban. 1500-ban Gyülvész és Pusztia-Sz.-Márton helységekben is földesurak. (1431: Haz. okmt. IV. 299. — V. ö. 1449: U. o. IV. 345., 1493: Muz. llt., 1494: Engel, i. m. 28. l., 1495: U. o. 143. l., 1500: Dl. 20868.)

Meszeli (sillődi) cs. 1479: Muz. llt. — V. ö. 1397: Zichy okmt. V. 43.

Mihályfalvi cs. L. Mihályfalva helys. a.

Mihályfi (nagy-vátyi) cs. Myhalfy. (1494: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Miklősfalvi cs. 1428: Dl. 12001.

Mikocsa cs. 1426: Zsélyi llt., 1436: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.

Mindszenti cs. L. Mindszent b) helys. a.

Mira(j)ti cs. 1425: Dl. 11610.

Momádi cs. 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18.

Monostori cs. 1413-ban birják — legalább részben — Baánt is. Fő-birtokuk azonban Monostor és tartozékai. (L. e helység a. — V. ö. 1396: Zichy okmt. V. 21., 1408: U. o. 540., 1413: Dl. 10991; 1426: Zsélyi lltár., 1428: Dl. 12001; 1439—1442: Dl. 13398.)

Monyaródi cs. 1426: Zsélyi lltár., 1478: Muz. llt. — Ugy látszik, a Mohács vidéki M. értendő. (L. a Szentiványi cs. a. is.)

Monyorósi (Monyarósi) cs. 1425: Dl. 11610; 1478: Dl. 26015; 1498: Dl. 20698. Ugy látszik, a mai Monyorósd (Siklóstól ny.-é.) vagy tán a mai Monyorócska pusztá (az előbbtől nem messze dny.) értendő.

Móré (versendi) cs. More. (1465: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 32.)

Morha(r)t (**Morháti**, szántai) cs. Másként: Szántai, Bodrogmegyéből. — Óréven és Csatáron voltak részei 1455-ben és 1467-ben. A magbanszakadt Jakabnak órévi, csatári, karikándi és czirdoniszi birtokát a király 1484-ben Nagylucsei Orbánnak és rokonainak adta, mely adományhoz 1489-ben a lekcei Sulyok cs. is beleegyezésével járult. (1455. 1467: Muz. lltár. 1489. évi oklevélben., 1478: U. o., 1484—6: Dl. 19149. 12821; 1489: Dl. 19498. — V. ö. 1455-höz. Tört. Tár. 1890. évf. 108. l, s ugyane család a Bács- és Bodrogmegyében, végül l. az Óréviei a. is.)

Móricz (katádfalvi) cs. Morycz. (1478: Dl. 26015.)

Mosgói cs. 1375: Muz. llt., 1425: Dl. 11610.

Nádmelléki cs. 1478: Dl. 18020.

Nagy (bódogasszonyfalvi) cs. L. Bódogasszonyfalva helys. a.

Nagy (bogykai) cs. Nagh. (1478: Dl. 26015.)

Nagy (egyházás-bodméri) cs. Magnus. (1490: br. Révay cs. llt. Gyulay.

X. 26.)

Nagy (hazugdi) cs. Magnus. (1457: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 21.)

Nagy (hernádfalvi) cs. Magnus. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.)

Nagy (kassádi) cs. Magnus. (1499: Dl. 25386.)

Nagy (katádfalvi) cs. Magnus. (1478: Dl. 26015.)

Nagy (már—o—ki) cs. Magnus. (1476: gr. Zay cs. llt. P. V. 15.)

Nagy (marótfalvi) cs. 1478: Dl. 18057.

Nagy (nagy-békési) cs. Magnus. (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.)

Nagy (nagy-váti) cs. Magnus. (1436: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1478: Dl. 26015.)

Nagy (ormándi) cs. Magnus. (1446: Dl. 13899.)

Nagy (szent-mártoni) cs. Magnus. (1483: Dl. 18906.) Ugy látszik: a Villány vidéki Sz.-Márton értendő.

Nagy (topordi) cs. Nagh. (1478: Dl. 18020.)

Nagy (versendi) cs. Magnus. (1433: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 33.) — Meglehet, hogy eme különböző előnevekkel felsorolt: Nagy családok egyike-másika azonos.

Nagylucsei cs. Másként: nagylucsei Filep (Fülöp) és Bári néven is szerepelnek. (L. a Bakonyiaiak és a szántai Morha(r)-ok a.)

Nagytesenyi cs. 1478: Dl. 26015.

Nagyvátlyi cs. 1472-ben Tabisztelke pusztán, 1473-ban Alsó-Sebesen is voltak részei. (1446: Dl. 13899; 1472. 1473. 1477. 1492. 1493. 1494: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell., 1478: Dl. 18020; 1479: Muz. llt.)

Nagyvölgyi cs. 1471-ben a valpóvári uradalom szomszédos nemesei között egy: Naghwelgh-i János neyü is megjelent, 1499-ben pedig ugyane tájon: Naghwelgh-i Ferencz kir. ember. Melyik Nagyvölgy értendő? — nem tudom. (Dl. 17272. 25386.)

Nemes (bogdásai) cs. Nemes. (1466: Koller, i. m. V. 468.) 1466-ban e család tagjai (1499-ben: Bogdásaiak) némely bogdásai részüket a pécsi káptalannak adták.

Nempti cs. 1425: D. 11610.

Nozdrói (Nozdrai) cs. 1428: Dl. 12001.

Nyakas (kassádi) cs. Nakas. (1427: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 11.)

Nyakatlan (tittüsi) cs. Nyaktlan. Nyakathlan. (1424: Dl. 10921; 1428: Dl. 12001; 1446: Dl. 13899.)

Nyárádi cs. 1464: br. Révay cs. llt. Bodrog. II. 4.

Nyerlődi cs. 1425: Dl. 11610.

Nyulszigeti apácák. 1266-ban *Csele(j)*, *Káplán*. Szemely, Csuza és *Sámod* birtokokat tartozékaikkal együtt kapják a Kalán nembeli Nána ispántól. 1267-ben (és 1268-ban) *Vaiszlót* szerzik meg. 1272-ben (a Nyomja melletti Szederkényt) kapják, 1281-ben pedig Jenőt és Nanejt, szintén magánosoktól. 1346-ban és 1347-ben birják: *Vermöst* és *Haraszit*, 1377-ben pedig *Paprádot* is. 1391-ben, mikor egyszerre összes birtokaikat felsorolják, *Baranydból*: Fel-Cselej, Nagy-Cselej, Jenő, Paprád, Vaiszló, másik Vaiszló, Nagy-Sámogy, Kis-Sámogy és Hidvég helységeket említik birtokukban («az ezekhez tartozó többi helységekkel együtt»); 1408-ban pedig: (Paprád, Haraszti, Sámod, Hidvég, Vaiszló, Csele, Jenő), Csernyetelke (1475-ben Csehtelke), Besencz(i), Dobravicza és Sziget falvakat is. Mindezek a helységek, mint az apácák birtokai, okleveleinkben külön-külön később is sűrűn fölmerülnek, kivéve Szemelyt és Csuzát, melyeken még az apácák a XIII. és XIV. században túladtak. (1266: Dl. 604. és Fejér, IV. 3. 315., 1267: Árpádk. új okmt. VIII. 169., XI. 568.,

és Haz. oklt. 51., 1268: Árpádk. új. okmt. VIII. 202., V. ö. U. o. XI. 606., 1272: Koller, i. m. II. 208., 1281: U. o. 222., 1283: U. o. 225., 1332: Anjouk. okmt. II. 624., 1339: U. o. III. 521., 1342: U. o. IV. 183., 1346: U. o. 588., 1347: Dl. 3793. és Anjouk. okmt. V. 41. 66., 1348: U. o. 220., 1360: Dl. 4989; 1367: Dl. 5580; 1369: Dl. 5801; 1373: Dl. 6124; 1377: Dl. 6438; 1379: Dl. 6637; 1381: Dl. 6816. 6817. 6973; 1382: Dl. 6921; 1388: Dl. 8004; 1391: *Dl. 7694*; 1395: Dl. 8079; 1408: *Dl. 9457*; 1426: Dl. 11749; 1432: Dl. 12444; 1436: Dl. 12858. 12936; 1437: Dl. 13035. 13066; 1449: Dl. 14243; 1463: Dl. 15874; 1472: Dl. 17340; 1473: Dl. 17515. 17516; 1475: Dl. 17661. 17653; 1478: Dl. 18041. 18058. 18078. 18087; 1479: Dl. 18181; 1483: Dl. 18870. 18873. 18906; 1492: Dl. 19893; 1497: Dl. 20625—7; 1499: Dl. 20868.)

Ódi cs. 1457-ben Tamás cserögi várnagy Nagy-Peterd részeit, az itteni vámmal és piacz-vámmal együtt a hajcsi pálosoknak adta. (1457: gr. Zay cs. llt. P. V. 9., 1472: Dl. 17340.)

O(i)csár(d)i cs. L. Olecsárd helys. idéz.

Ongor (nadasdi) János. L. Baranyavár (vár és) város a.

Órévi cs. 1403-ban, mikor az Óréviek (és Szántaiak) a szántai Morhart (vagy Morhádi) családdal kölcsönös örököségi szerződésre lépnek: Órév, Emely, Szemely, Tótfalu, Csuzza, Sepse, Ujfalu, Karikánd, Csatár, Veresmart és Ugzenaszeg (Ug, Szénaszeg?) helységekben birtokosok. 1407-ben és 1408-ban csakugyan Emel, Tótfalva és Zemel, — 1465-ben és 1483-ban Órév és Csatár helységekben földesurak. Utóbbi két faluban egy Órévi leány (haraszti Dakó Imréné) részeket zálogosított el 1467-ben Sztankóczi Jánosnak. (1380: Dl. 6667; 1403: Dl. 12821; 1406: Zichy okmt. V. 441., 1407: U. o. 521., 1408: U. o. 554. 556., 1409: U. o. 578. 587., 1451: Dl. 14460; 1465: Dl. 16269; 1467: Dl. 16577; 1483: Dl. 18792.)

Ormán(d)i (Urmándi) cs. 1467 előtt regenyei részeit a Fedendieknél találjuk zálogban. Ezenkívül Óréven és Csatáron volt birtokuk 1478-ban. (1330: Zichy okmt. V. 584., 1338: U. o. I. 537., 1394: U. o. IV. 547., 1409: U. o. V. 583., 1426: Zsélyi lltár., 1467: Dl. 16472; 1470: Dl. 17097; 1471: Dl. 17199; 1478: Muz. llt.)

Oroszi cs. 1428: Dl. 12001.

Orros (csomagei) cs. Orros (1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32.)

Orszegi cs. 1478: Dl. 18020.

Os(s)ó (nagy-vátyi) cs. Osso. (XV. század: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.) Oso. (1401: U. o.)

Ostfi (asszonyfalvi) cs. A szintén Osl-nembeli Bresztolcziakkal együtt birták Karocsát. (L. e. helys. a.)

Ózdi cs. 1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.

Ökördi (farkasfalvi) cs. Farkasfalván és Sebes pusztán is voltak birtokai, melyek 1453-ban — egyidőre — (cserében bizonyos tolnamegyei birtokokért) a fejevári keresztesek kezére kerültek. 1473-ban ugyanitt e családon kívül a Velkenyieknek s általuk a pécsi káptalannak is voltak részeik. (1453: Fejérv. ker. konv. házi. llt. 3. 7. 21., 1472: U. o. 3. 9. 12.)

Őri (Őrsi) cs. Azaz: őri Daczó. — L. a Fedendi cs. a.

Örösi cs. (? 1426: Dl. 11749.)

Papdi (Pabdi cs. L. Papd helys. a. az 1373—1478. évhez.

Parag (ormándi) cs. Paragh. (1446: Dl. 13899.)

Parragi (Parlagi) cs. L. Parlag helys. idéz.

Paszdos-peterdi cs. 1425: Dl. 11610.

Pat(-fi, gyulai) cs. A Győr-nemből. A XIII. század elején élt Pot nádor ivadéka. A XV. század elején és később is gyakran: Fil. Path. 1439-ben: Path dictus. — A Gyulaiakkal osztályos. (L. ott.)

Pécsi apáczák. 1470-ben cserébe kapták, illetve megvásárolták a pécsi püspökségtől Patacs és Megyer részeit. 1494-ben 12, 1495-ben 29 frt adót vetettek ki e megyei birtokaikra. (Koller, i. m. IV. 173., Engel, i. m. 28. és 143. l.)

Pécsi cs. Pechy. (1455: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 5. 16., 1478: Dl. 18020.) 1455-ben: lothárdi, 1478-ban pedig: nádmelléki előnéven tűnik föl ily nevű nemes.

Pécsi ispotály. Magistri hospitalis Quinqueecclesiensis. (Engel, i. m. 28. l.) 1494-ben 63, 1495-ben 83 frt adót vetettek ki e megyei birtokaira.

Pécsi káptalan. Pécs városán (részein) kívül földesur: Tulorban. (1237. részben, vétel útján, 1329.), Vaiszló vidékén (1244. 1257. kétségtől az alábbi Kő-Hirics, Luzsók sat. értendő), Berán (1307. 1453. 1452.), Kis-Dér (1314 óta, 1329.) Gyüd (1323.), Merse (1341. 1351.), Kő-Hirics (1346. 1347.), Luzsók (1346. 1347. 1369. 1449.), Barátur (1397.), Szék (1397.), Cserkut (1397.), Deremcserd (1397.), Töttös (1397.), Szöllös (1397.). Bi(l)csérd (1397.), Velim (Bolim, későbbi nyomok szerint az Őrkanonoké, 1397.), Alsó- és Felső-Devecser (1400. 1423. 1453.), Gadány (1400.), Herend (1421. 1451. 1453.), Gredistye (1449.), Vejti (1449.), Kassa (1453.), Peterd (1453.), Bogdása (részben, 1466. 1495.), Beremen (részben, monoszlai Csupor Miklós hagyománya 1474 körül) helységekben. (1237: Árpádk. új okmt. VII. 47., 1244: U. o. XI. 332., 1257: U. o. 436., v. ö. Anjouk. okmt. V. 70., 1307: Koller, i. m. III. 241. és Dl. 1430., 1314: Koller, i. m. II. 333., 1323: Anjouk. okmt. II. 66., 1329: Koller, i. m. II. 345. és Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 3a., 1341: Kismart. llt. 35. A. 4., 1346: Anjouk. okmt. IV. 588., 1347: U. o. V. 67., 1351: Kismart. llt. 32. C. 120., 1369: Dl. 5801; 1397: Zichy okmt. V. 30. és 42., 1400: U. o. 195. és 203., 1421: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 7., 1423: U. o. VII. 11., 1449: Dl. 14243; 1451: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 3., 1453: U. o. IX. 11., 1466—95: Koller, i. m. V. 468., 1474. körül: Koller, i. m. IV. 448. — V. ö. Abaliget helys. a. — L. a bogdásai Nemes (farkasfalvi Ökördi és a Villyámi) cs. a. és az újabb korra nézve Pécsi kápt. magán llt. fasc. CCLII. n. 11.)

Pécsi püspökség. Szent László király számos birtokkal (quam plurime possessiones) gazdagítá. Főleg Pécs vár és város ura volt. Ezenkívül az oklevelekben birtokaiul időnként föltűnnek: Mohács (város, 1093. és később), Lancsók (Lancsuk, 1093. és később), Nyárad (1235. és később), Kölked (1322. 1348. és később), Lota (részben, 1332.), Patacs (1334. 1410. 1419. 1470., egyházi nemesekkel), Bácsfalva (Bagyfalva, 1348. és később), Zantek (1388.), Rekkal (1389.), Gáta (1389. 1394.), Lentót (1391.), Somony (1400.), Kesző (1400. 1469.), Pogány (1400.), S(c)venyc (1400. 1403.), Kerej (1400.), Sarlós (1400.), Malon

(praedialisokkal, 1400.), Derge(s)cse (1400.), Somogy (1406.), Enyizd (Enyezd 1414 ? 1478. egyházi nemesekkel), Szabar (1414. 1463.), Bogád (1430.), Himes-egyház (1435. 1478. 1497.), Geresd (1478.), Fényes (1478.) és Szent-Miklós (1515 ? egyh. nemesekkel?). — **1494-ben** 2903^{1/2}, 1495-ben pedig 2962 frt adót vetettek ki e megyei birtokaira. (1093: **Dl.** 3200; 1235: Fejér, III. 2. 435., 1322: Zichy okmt. I. 210., 1332: Kismart. llt. 47. D. 5., 1334: Koller, i. m. II. 461., 1339: Anjouk. okmt. III. 521. 522, 1348: Zichy okmt. II. 328., 1354: Anjouk. okmt. VI. 227., 1389: Zichy okmt. IV. 381. 553., 1391: U. o. 555., 1394: U. o. 553. 558—560., 1400. 1403: **Dl.** 1430; 1406: Zichy okmt. V. 443., 1410: **Dl.** 9691; 1411: **Dl.** 9823; 1412: **Dl.** 9884. 9933; 1414: **Dl.** 10186. 10244. 10246; 1419: **Dl.** 10832; 1423: **Dl.** 11349; 1430: **Dl.** 25793; 1435: **Dl.** 12693. 12645; 1463: **Dl.** 15874; 1469: Pécsi kápt. magán llt. f. XXXI. n. 2., 1470: Koller, i. m. IV. 173., 1478: **Dl.** 18058; 1494—5: Engel, i. m. 28. 143. l., 1497: **Dl.** 20625—7; 1515: **Dl.** 22738. — L. a pécsi apácák és v. ö. Akszamit I. a.)

Pécsi társas káptalan. Boda, Varjas, Gyód és Lengyel helységek földesura 1511-ben. (Koller, i. m. V. 26.)

Pécsváradl apátság. Szent-Istvántól (1015.) negyvenegy (*különböző megyékben* fekvő) falut kapott, név szerint: Fancsal, Csomor, Zumba, Szakszard, Ilsán, *Bátatő*, Kölked(i), *Dalucz*, Csávás, Velente, Szejk, *Szér(u)*, *Babarcz*, *Nadojcsa*, Gyós, *Nógrád*, Gurumbona, Szedlok, *Nivegy*, *Szilágy*, Pól (*Pél* ?), *Somló*, Szántó, Mikuse, *Varasd. Kulcsod*, *Hetény. Várkony*, Kövesd(i), Beliz, *Sevenye. Hírig (Hírd)*, Kovásséde, *Ormánd*, (Hetény), *Marton(falva)*, *Pereköd*, *Berkesd*, *Solyág*, Hagymás-Kér és Nevegy helységeket, melyeknek birtokában a későbbi királyok is megerősítették az apátságot. Mindeme helyek közül azonban később csupán némelyek (a főntebb dőlt betűvel szedettek) ismereteseek *e megyében*. Ehez képest később földesur az apátság: Várad vagyis Pécs-Várad városon kívül Szér (1235. 1367. 1380.), Komlód (Komló, 1256. 1312. 1321. 1330-as évek), Ormánd, Mártonfalva, Pél(?), Vasas, Nógrád, Somló, Várkony, Lovász-Hetény, Boda (nemes jobbággyokkal, 1270—90.), továbbá: Babarcz (1325. 1354.), ugyanez és Nivegy, Hetény, Kátoly, Hírd, Pereköd, Komlód, Nádas, Sz.-János a pápai tizedlajstrom szerint, Dályok (1341.) Mitar (1343.), Bátatő (1345.), Pereköd (Kis-Pereköd, 1346. 1407.), Tótkékes (1387.) és Nadicsa (? 1400.) helységekben. (1235: Fejér, III. 2. 435., 1256: Zichy okmt. I. 10., 1270—90: Árpádk. új okmt. VII. 333., 1312: Zichy okmt. I. 138., 1321: U. o. 191., 1325: U. o. I. 269., 1343: Kismart. llt. 32. B. 74., 1345: Zichy okmt. II. 169., 1346: Anjouk. okmt. IV. 648., 1348: U. o. V. 167., 1349: U. o. V. 261. 267., 1354: U. o. VI. 227., 1367: Zichy okmt. III. 334., 1387: **Dl.** 7279; 1400: Kismart. llt. 32. EE. 320., 1407: Zichy okmt. V. 505., 1436: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 39. — L. Pécsvárad vár és város a. is. Páp. tized-lajstrom 283. 294. 316. l. V. ö. 1657-hez: Haz. okmt. I. 83. l.)

Pécs-vári Sz.-Szűz kápolna. 1495-ben e megyei birtokaitól 21 frtnyi adót engedett el a király. (Engel, i. m. 143. l.)

Pegykei cs. Másként: Petykei. (L. e néven.)

Pénzes cs. János 1463-ban baranyamegyei kir. ember. (**Dl.** 15874.)

Per (**Peres**, balazsefalvi) cs. Per. Peer. (1390: Zichy okmt. IV. 437., 1396: Dl. 8174; 1398: U. o. V. 68., 1426. 1450: Zsélyi lltár.) Peres. (1439: Zsélyi llt.)

Pestenyei cs. Körösmegyéből. — 1389-ben **Bodonyban**, 1450-ben Kis-Déren földesur; 1504-ben Bodony és Monyorós helységekben, s (a bizonyára ugyane tájon elterült) **Vasal, Bikal és Ragadác** pusztákon. (1389: Zichy okmt. IV. 380., 1450: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2., 1474: Dl. 17516; 1479: Dl. 18181; 1504: gr. Festetich cs. llt. Molnári, f. 82. n. 29.)

Peszéri cs. 1479: Muz. llt.

Pete (nagy-vátyi) cs. Pethe. (XV. század: Pécsi kápt. orsz. llt. Misc.) Petheh. (1533: U. o.)

Pete (vegági) cs. Pethe. (1449: Zsélyi lltár. — L. a Vegági cs. a. is). Úgy látszik: azonos az előbbivel.

Peterdi cs. 1425: Dl. 11610. Úgy látszik, a Szigetvár vidéki Peterdek valamelyike értendő.

Peterdi cs. 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615. A mai Magyar-Peterd (1428.) vagy a mai Petárda (1441.) értendő.

Péterfalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Peti (lothárdi, hazugdi) cs. Pethy. (1436. 1439: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 18., 1457: U. o. Gyulay. IX. 21.)

Pető (ormándi) cs. Pethew. (1446: Dl. 13899.)

Petőfi cs. L. Akszomit I. a.

Pet(y)kel cs. A Matucsinaikkal osztályos. (L. ott és Valkó megyében: Petyke helys. s a Petykei cs. a.)

Pilcsei cs. 1426: Zsélyi lltár.

Pobor (adriáni, adorjáni) cs. Pobor. (1396: Dl. 8174; 1400: Zichy okmt. V. 193., 1428: Dl. 12001.) 1428-ban együtt szerepel a szigeti Pobor családdal.

Pobori (**Pobor**, szigeti) cs. 1486-ban vingárti Geréb Péternek adta Mátyás király: Egerszeg, Pobor-sziget és Venencze helységeket s valamelyik Haraszt(i)-ban levő részeket, melyek előbb a néhai Pobori Péteréi voltak, azután pedig kir. adományul (a később elítélt) laki Kis Tamás kezére jutottak. (1428: Dl. 12001; 1478: Dl. 18057; 1486: Dl. 19188. — L. a Villyámi cs. a. is és v. ö. 1332: Anjouk. okmt. II. 575.)

Pocsei (**Pocsai**) cs. L. Polcsei néven.

Pogány (terecsői) cs. Pagan. — L. a Vegági cs. a.

Pohárnok (henctsei) cs. Poharnok. (1456: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 29.)

Poklostól cs. 1425: Dl. 11610; 1465: Dl. 16245; 1478: Dl. 18020.

Po(l)esei cs. L. Po(l)cse helys. idéz. — 1493-ban: pécsi Pocsai (Pochay) István, a Pocsei (de Poche) fiúk gyámja: Sebes, Kis-Péterd és Sz.-Erzsébet helységekbeli jobbággyokkal hatalmaskodik a szomszédos nemesek birtokain. (Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Polyák (gercsenyi) cs. Polyak. (1465: Dl. 16245; 1478: Dl. 18020. és 26015.)

Pongrácz (dengelegi) cs. János kapta 1474-ben Baranyavár várost és kastélyt, a szeglaki erősséget és Szeglak várost. (L. ezeknél.)

Porkoláb cs. L. a Fóris (peterdi) cs. a.

Porkoláb (aranyani) cs. L. Aranyan(d)i néven.

Porkoláb (erdőszegi) cs. Porkolab. (1478: Dl. 18020.)

Porkoláb (henyei) cs. Porkolab. (1473—4: Dl. 17516.)

Porkoláb (kis-lengyeldi) cs. Porkolab. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.)

Porkoláb (leányfalusi) cs. Porkolab. (1483: Dl. 18906.)

Porkoláb (ócsárdi) cs. Porkolab. (1478: Dl. 18020.) Meglehet, eme különböző előnéven fölmerülő: Porkolab családok egyike-másika azonos.

Poros (sántaszegi) cs. Poros. (1478: Dl. 18020.)

Poroszlai cs. 1389: br. Révay cs. llt. Gyulay. V. 12., 1469: gr. Zay cs. llt. D. 43., 1476: U. o. P. V. 14., 1478: Dl. 18020. — V. ö. 1478: Dl. 26015., hol e család egyik tagja «Korozlay» néven szerepel, monyorósi előnévvel.

Pösafi (szeri) cs. Csongrádmegyéből. — Ugy látszik, ősi birtokai voltak a megye ék. vidékén, még pedig hihetőleg: Emel(y), Szemel(y) és Tótfalu helységekben is. (1430: Zsélyi llt., 1501: Dl. 21061.)

Pozs(e)gai cs. Posegay. Posgay. — 1446-ban: ormándi, 1457-ben: derzsi, 1463-ban és 1465-ben: versendi előnévvel tűnnek föl ily nevű nemesek. (1446: Dl. 13899; 1457: Dl. 15183; 1463: Dl. 15874; 1465: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 32.) Ugy látszik: *nem egy* család értendő. (V. ö. a derzsi Pozsegaiaikra nézve a Kórógyi cs. a.)

Prodai (peterdi) cs. Proday. (1478: Dl. 18020.)

Rádi cs. 1473: Dl. 17516.

Ramocsa (szeretvai) cs. L. Szeglak kastélynál és városnál.

Rege (regeházi) cs. Reghe. (1478: Dl. 18020.)

Regződi cs. 1452: gr. Zay cs. llt. C. 14. és C. 15.

Renes (nagy-vátyi) cs. Renes. (1479: Muz. llt., 1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Rozgonyi cs. L. Eszék város és erősség a Valkó-, s Baranyavár (és Karancs) városok a Baranyamegyében.

Sági cs. 1452: gr. Zay cs. llt. C. 14., 1454: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 24., 1471: Dl. 17272.

Ságosfalvi cs. 1478: Dl. 18020.

Saláp (cseményi) cs. Salaph. Saalaph. (1430: Dl. 12304. L. a Garai cs. a.)

Sámson-marjanczi cs. 1441: Dl. 13615.

Sánta (monyaródi) cs. Santha. (1446: Dl. 13899.)

Sa(n)tity (krassó-szent-miklósi) cs. Santhyth. Sathyth. (1471: Dl. 17199.) V. ö. Krassó-Szent-Miklós erősségnél.

Sár (sárogfalvi) cs. Saar. (1478: Dl. 18020.)

Sárási cs. Sarasy. (1428: Dl. 12001.)

Sárkány (versendi) cs. Sarkan. (1490: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 26., 1494: U. o. Div. fam. III. 33.)

Sárközi (ormándi) cs. Sarkwzy. (1446: Dl. 13899.) De Sarkews. (1470: Dl. 17097.) 1450-ben Sárközi Tamásnak Aranyoson 15 j.-portája volt. (Br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 2.)

Sárogi cs. (1341—2: Anjouk. okmt. IV. 130. 213., 1349: Zichy okmt. II. 396., 1424: Dl. 10921; 1427. 1450: Zsélyi llt., 1456: br. Révay cs. llt.

Div. fam. II. 28.) Osztályos cs. a Lippóival és Versendivel. 1456-ban Ágoston — másként: Gergelyfalvi nevet visel.

Sas (villyáni) cs. Sas. (1476: gr. Zay cs. lt. P. V. 15.)

Sillő (nagy-vátyi) cs. Silew. (1479: Muz. lt.)

Sillődi cs. 1349: Anjouk. okmt. V. 280., 1364: Zichy okmt. III. 236., 1403: Dl. 9114; 1428: Dl. 12001; 1441: Dl. 13615; 1479: Muz. lt.

Sitki (gergelyfalvi, hazugdi) cs. Zydky. (1426: Zsélyi ltár.) Sythky. (1446: Dl. 13899; 1457: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 21., 1468: Dl. 16636.)

So(l)dos cs. Sodws. (1437: br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 42.) Soldus. (1448: U. o. VIII. 32.) 1437-ben: versendi, — 1448-ban: lothárdi előnéven szerepelnek ily nevű nemesek.

Solyuk (Sulyok? perecskei) cs. Solywk. (1476: gr. Zay cs. lt. P. V. 15.)

Somogyi (olcsárdi) cs. Somogy. (1448: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 32.)

Sulyok (lekcei) cs. L. a szántai Morha(r)t cs. a.

Szabari (dobokai) cs. Zabary. (1483: Dl. 18906.)

Szabas(d) cs. L. a Szentiván(y)i cs. a.

Szabó (lugasdi) cs. L. a Szentiván(y)i cs. a.

Szabó (mároki) cs. Zabo. (1473: Dl. 17516.)

Szabó (nagy-vátyi) cs. Zabo. (1480: Dl. 18391; 1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Szabó (ó-révi) cs. Zabo. (1483: Dl. 18792.)

Szabó (szent-mihályfalvi) cs. Zabo. (1478: Dl. 26015.)

Szabó (versendi) cs. Zabo. (1501: gr. Zay cs. lt. D. 17.) — Meglehet, hogy a különböző előnevek alatt felsorolt: Szabó családok egyike-másika azonos.

Szabói cs. L. Szabó helys. a.

Szakadái cs. Hihetőleg Tolnamegyéből. — 1428-ban Keszőben birtokos (Br. Révay cs. lt. Gyulay. VII. 18.)

Szalai (monostori) cs. L. Monostor helys. a. — V. ö. a szomszédosok közt: 1471: Dl. 17272. és 1507: Dl. 21712. sz. oklevelekben.

Szalánczi (abolmai) cs. Zalanchy. (1499: Dl. 25386.)

Szántai cs. L. Morha(r)t (szántai) néven.

Szász (versendi) cs. Zaz. (1495: br. Révay cs. lt. Div. fam. III. 34.)

Szécsi (rima-szécsi) cs. L. a Garai cs. a.

Szegedi cs. L. Szegedi helys. a.

Székely (szent-mártoni) cs. Zekel. (1469: gr. Zay cs. lt. D. 43.) A mai Dráva-Sz.-Márton értendő.

Szekszárdi apátság. András király adományából birta Ipoltlakát, másként Földvárt vagy Lipotlakát, (péld. 1341-ben is); 1264-ben, 1474-ben sat. Lakosót azaz: Laskót. (A XV. században város.) 1346-ban a Batta vidéki Besenyőt találjuk birtokában. 1495-ben 190 frtnyi tetemes adót vetettek ki e megyei birtokaira. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 87., 1338: Zichy okmt. I. 524–530., 1341: Kismart. lt. 35. A. 4., 1346: U. o. 96. f. 2. n. 7., 1455: br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 27., 1474: Körmendi lt. Himfyana, n. 564., 1495: Engel, i. m. 143. l. — V. ö. Fraknoi. A szekszárdi apáts. tört. 27. l.)

Szél cs. L. Zeél alakban.

Szele (ibafalvi) cs. Zele. (1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Szeles (kisasszonyfalvi) cs. Zeles. (1475: Dl. 17653.)

Szemel(y)i cs. Zemelj. (1465: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 32.)

Szemes (paniti) cs. 1430: Dl. 12304.

S(z)encse (papdi) cs. Senche. (1426: Zsélyi llt.)

Szentdienesi cs. 1401: Zichy okmt. V. 249., 1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 32., 1478: Dl. 18020.

Szenterzsébeti cs. 1428: Dl. 12001.

Szentgáli cs. Szent-Gálon kívül Czun (1347.), Hosszivágy (1424—5., 1474.), Okor-Pástya (1433.), Keményfalva, Ujlak, Botyka, Zsibolt, Világosvár, Gyüd, Hosszúágy, Ervény (Örvény) és Keresztur (1474. 1499.) helységekben földesur. Utóbbiban 1474-ben részeket zálogosítottak el enyingi Török Ambrusnak. 1486-ban vingárti Geréb Péternek adta a király Szentgáli Jánosnak mindama birtokait, melyeket bizonyos ideig laki Kis Tamás kir. kamarás birt, de aztán hűtlensége miatt elvesztett. 1499-ben: Prága, Mosgó, Szalászló és Ördöglik helységekben adnak el részeket ismét az enyingi Törököknek. (1347: Dl. 3793; 1424—5: Dl. 11610; 1433: Zsélyi lltár, 1474: Kismart. llt. 45. D. 62., 1486: Dl. 19187; 1499: Kismart. llt. 45. C. 58. és 45. D. 65.)

Szentgyörgyi kar-inges barátok. Körösmegyéből. — Szénfálván, a körösmegyei (ma Verőczemegyében) Sz.-Györggyel szemben volt birtokuk. (1476: gr. Zay cs. llt. P. V. 14.)

Szentiván(y)i cs. 1466-ban a szentiváni Kövér, Töviski, Monyaródi, valamint a (Ferenczi), lugasdi Szabó (Sartor), Szabasi és Lugasdi család tagjai osztozkodnak: Szent-Iván, Lugasd, Töviski helységek, Mirajt, Bölényföldre és Szilvás puszták fölött. (Kölcei Kende cs. llt.)

Szentjakabi cs. L. Szent-Jakab helys. a.

Szentjakab-szegi cs. 1453: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 7.

Szentlászlói pálosok. Földesurak: Szent-Aga másként Derge(s)cse (1295. óta), Sz.-László (1399.) és Remetefalva (1399.) helységekben. (1295: Haz. okmt. VIII. 356., 1399: Dl. 1430.)

Szentmártoni cs. Kétségkívül több ily nevű család volt hajdan e megyében, a különböző Sz.-Márton helységekről elnevezve. Szabatos megkülönböztetéseket tenni azonban bajos. — *a*) 1469: gr. Zay cs. llt. D. 43. A mai Dráva-Sz.-Márton értendő, Siklóstól d. — *b*) 1448: br. Révay cs. llt. Gyulay. VIII. 24. Tán a mai Kis-Sz.-Márton értendő. — *c*) 1338: Zichy okmt. I. 544., 1353: U. o. II. 504., 1408: U. o. V. 537., 1441: Dl. 13615; 1478: Dl. 18020. Mindig ugyanegy családról van-e szó, nem tudom. (V. ö. Sz.-Márton helységnél.)

Szentmihályfalvi cs. 1469-ben az Alsószigetiekkel együtt idegen kézből vissza akarják szerezni: Szent-Márton és Ördöglik helységeket. (Kállay cs. llt.)

Szentmihályi cs. 1426: Zsélyi llt., 1427: Dl. 11916; 1464: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 14. — Melyik Sz.-Mihály értendő, — nem dönthetem el. Meglehet, nem is ugyanaz a falu és család.

Szentmiklósi cs. Ugy látszik: a Mosgó melletti Sz.-Miklós (ma pusztá) értendő. (1425: Dl. 11610; 1450: Kismart. llt. 45. C. 50.)

Szen(t)száti (Szentszádi) cs. L. Szen(t)szát helys. idéz. és a Lot-hár(d)i cs. a.

Szent-trinitási apátság. 1335. körül a közeli (Battyán-)Ivánt birja, valamint 1445-ben is, ekkor: Nagy-Iván néven. (1335. körül: Anjouk. okmt. III. 168., 1445: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 17.)

Szép (ibafalvi) cs. Zeeph. (1493: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Szerdahelyi cs. Azaz: szerdahelyi *Derzsfi*. — 1346-ban osztoznak a *Bélköz*-ben fekvő következő adományos és zálogos birtokaikon: Bita-Kun-Péter-földe, Csehi, Ozorjás, Rád, Kengyel, Szerdahely, Csepely, Lók, Kelemenfalva és Tésenfalva. 1489-ben: Garej, Keresztur, Agtelek, Kólik és Farkasfalva helységekben birtokosok. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641. 642., 1489: Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 31. — V. ö. a Maróti cs. a.

Szerecseni cs. L. Szerecsen helys. idéz.

Szilvás (gerzsafalvi) cs. Zylwas. (1448: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 32.)

Szőke (pocsei) cs. Zewke. (1468: Dl. 16636.)

Szőllősi cs. 1479: Dl. 18181. Melyik Szőlős értendő? — nem tudom.

Sztankóczi cs. L. az Órévi cs. a.

Tabajd(a)i (Tapajdi, dobokai) cs. L. Tabajd(a) helys. a.

Tacsó (pocsei) cs. Thacho. (1462: Dl. 15715.)

Tamási (Vajdafi) cs. 1426-ban Majsa részeit kapja s birja pl. 1443-ban is, 1448-ban azonban a kormányzó e részeket mint a magbanszakadt Tamási Vajdafi Henrik birtokát, Emekei Miklósnak és berekfalvi Zopa Péternek adta. (1426: Zsélyi lt., 1443: Kismart. lt. 35. B. 41., 1448: Dl. 14171.)

Tamassa (szent-mihályfalvi) cs. Thamassa. (1478: Dl. 26015.)

Tapászi cs. 1400: Zichy okmt. V. 193., 1413: Dl. 10089; 1426. 1445: Zsélyi ltár.

Tárnok (kozári) cs. Tharnok. (1463: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 30.)

Tárnok (olcsárdi) cs. Tharnok. (1478: Dl. 26015.)

Taszó (bojai) cs. Thazo. (1468: Dl. 16636.)

Tavaszi (kis-nádasdi) cs. Thawaz. — L. a Garaiak a.

Tekőlszegi cs. 1478: Dl. 18058.

Tengereni (Tengeleni) cs. 1428: Dl. 12001; 1446: Dl. 13899.

Terecsői (Terecsei) cs. 1468: Dl. 16636.

Tésen(y)i cs. 1475: Dl. 17653; 1498: Dl. 20698.

Tincz (Tincz, udvardi) cs. L. Udvard helységnél.

Tinódi cs. 1478: Dl. 26015; 1479: Muz. lt.

Tittősi (Töttősi) cs. 1428: Dl. 12001; 1450: Zsélyi ltár.

Tompa (sárogyi) cs. Thompa. (1450: Zsélyi ltár.)

Topajdi (Tobajdi) cs. L. Tabajd(a)i néven.

Topor(d)i cs. L. Topor(d) helys. a.

Thordas (versendi) cs. Thordas. (1501: gr. Zay cs. lt. D. 17.)

Tordei cs. 1426: Zsélyi ltár, 1428: Dl. 12001; 1439: br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 18.

Tormás (szent-mihályfalvi) cs. Thormas. (1478: Dl. 26015.)

Tót (dinnyeberki) cs. Toth. (1492: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Tót (haraszi) cs. Toth. (1492: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Tót (sárogi) cs. Thoth. (1446: Dl. 13899.)

Tót (versendi) cs. Toth. (1466: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 42.).

Török (enyiingi) cs. L. a Szentgáliak a.

Török (felső-hazugdi) cs. Therek. (1464: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 33.)

Török (kápolnás-peterdi ?) cs. Thewrek. (1479: Muz. lt.)

Török (sári) cs. Therek. (1473—4: Dl. 17516.)

Török (tinódi) cs. Thewrek. (1478: Dl. 26015.)

Török (tittösi) cs. Thwrwk. (1446: Dl. 13899.)

Töviski cs. 1412: Pécsi kápt. orsz. lt. Misc., 1428: Dl. 12001. — I. a Szentiván(y)i cs. a. is.

Töttös(-fi, Tettes, Tittös, bátmonostori) cs. *Birtokai voltak időnként*: Kerekegyház (1318. 1394. 1422.), Gét(-monostora 1321. és később is), Lajmér (1322. és később is), Lős (1324.), Bodmér (1324.). Kisfalud (1324.), Csót (1324.), Lak (Lók, 1327. és később pl. 1350-ben és 1394-ben is), Majsa (azaz: Nagy-Majsa, 1333. és később is), Balazse, Balazseföldre v. Balazsefalva (1338. 1449.), Bója (1340. 1408.), Babo(l)csa (1340.), Barkfalva és Negyven (1340. 1371.), Odos (1341. 1351. 1354.), Herend (1343.), Töttös (1343.), Krakó vagy Karakó (1347. 1348. 1371. 1380. 1406.), Peterd (1348. 1370.), Szent-Demeter (1348.), Bözöldeg (Bezeldég, 1348. és később is), Cseneréve (1348. 1349. 1388.), Lota (1349. 1367. 1394.), Melegal (1349.), Filiptelke (1351.), Szemely (1356.), Emely (Emen, 1356. 1409.), Tótfalu (1356. 1368.), Száva (1374.), Csarnóta (1374.), Prics (1390.) és Kergova (1398.) helységekben. 1466-ban: Majsa, Lajmér, Vizlak, Gét, Mezölak és Bözöldeg nevű birtokában fogadja László osztályos atyjafiaivá a (kis-várdai) Várdaiakat, kik aztán a Lászlónak nemsokára bekövetkezett halála után — úgy látszik — örökölték is e birtokokat. (1318: Kismart. lt. 47. B. 11., 1321. 1322: Zichy okmt. I. 192. 210., 1324: Kismart. lt. 32. A. 14., 1327: U. o. 32. A. 17., 1335: Zichy okmt. I. 474., 1338: U. o. 542., 1333: U. o. I. 417., 1338: Kismart. lt. 32. A. 18., 1340: Zichy okmt. I. 575., 1341: Kismart. lt. 35. A. 4., 1343: Zichy okmt. II. 72. és Kismart. lt. 32. D. 162., és u. o. 32. B. 77., 1344: Zichy okmt. II. 113., 1346: U. o. II. 199., 1347: U. o. 235., 1348: U. o. 294. 295. 299. 301. 318. 353., 1349: U. o. II. 353. 385. 396., 1351: Kismart. lt. 32. C. 120., 1352: Zichy okmt. II. 487., 1353: U. o. 504. és 519., 1355: Kismart. lt. 32. C. 138., 1356: U. o. 32. C. 143., 1367: Zichy okmt. III. 329., 1368: U. o. 354., 1370: U. o. 395., 1371: U. o. 417. 442. 443., 1373: U. o. 487., 1374: U. o. 530. 542., 1380: U. o. IV. 150., 1388: U. o. 377., 1389: U. o. 381., 1390: U. o. IV. 437., 1394: U. o. IV. 549. 558., 1398: U. o. V. 57., 1399: U. o. V. 117., 1400: U. o. V. 164., 1401: Kismart. lt. 32. EE. 324., 1406: Zichy okmt. V. 424., 1408: U. o. 537. 538., 1409: U. o. 578. 587., Kismart. lt. 96. f. 3. n. 22., 1422. 1426. 1429. 1434: Zsélyi ltár, 1428: Dl. 12001; 1466: Dl. 16378. — L. a Garai cs. a. is.)

Töttösi cs. L. Tittösi néven.

Töviski cs. 1428: Dl. 12001.

Turóczi cs. L. Monostor helys. a.

Udvarbiró (bojai) cs. WdwrBiro. Wdwar Byro. (1468: Dl. 16636; 1478: Dl. 18020.)

Ujfalusi cs. 1446: Dl. 13899. Ugy látszik, a megye dk. részében feküdt valamelyik Ujfalu értendő.

Ujlaki cs. 1479-ben Czún és Sziget helységekben földesur. 1494-ben a Lőrincz herczeg e megyei birtokaira 42, 1495-ben pedig 24 frt adót vetettek ki. (Dl. 18181. Engel, i. m. 28. és 143. l. — L. Szeglak és Nekse várak a. is.)

Ungor (nádasi) János. L. Baranyavár (vár és) város a.

Urteleki cs. 1428: Dl. 12001.

Vágyi cs. L. Vátyi néven.

Vajdafi (Tamási) cs. L. Tamási néven.

Valkán (**Valkai** ? lászlófalvi) cs. Mátyás király korában valamikor: Valkan (**Valkay** ?) György — Sárogon birtokos. (Br. Révay cs. lt. Div. fam. II. 6.)

Valpói Sz.-László kápolna. 1479-ben a Maróti Mátyus özvegyétől Páli-ban, Véke és Apáti-réven kapott apróbb részeket. (Dl. 18195.)

Váradi cs. L. a Bakonyiak a.

Várdai (kis-várdai) cs. 1475-ben Monyaród és Földvár helységekben tűnik föl mint földesur. (1475: Körmendi lt. Himfyana n. 566. — L. a bát-monostori *Töttös* cs. a. is.)

Vas (tapászi) cs. Was. (1426: Zsélyi ltár.)

Vaskapui cs. 1453: br. Révay cs. lt. Gyulay. IX. 7.

Vátyi (Vágyi) cs. 1428: Dl. 12001; 1436. 1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Misc., 1478: Dl. 18020.

Vegági cs. 1466-ban a velök osztályos: vegági Pete, Geredei, Csigei, Egri, Csebei, Nyerlődi, Ibafalvi, terecsői Pogány, Lapsi és Vegági családok tagjaival együtt, a köztök már régebben felosztott: Liki, Lapsi, Szent-Lélek és Oltovány helységeket akarják visszaszerezni a fejevári káptalantól, továbbá: Szent-Márton (és Ördöglik ?) birtokokat is, ugyane káptalantól és másoktól. — 1514-ben Vegág, Urtelek, Botyka, Herná(l)dfalva helységeket és Tótfalu pusztát sorolják föl birtokukban. (1466: Kismart. lt. 45. l. 169., 1468: Dl. 16636; 1514: Dl. 32638.)

Vejti cs. 1404: Dl. 8943; 1478: Dl. 18020

Welgyi (felső-szent-gáli) cs. Welgy. (1448: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 37.)

Velkenyi cs. L. az Ökördi cs. a.

Ventyei cs. 1370: Dl. 5829; 1391: Dl. 1622; 1417: Dl. 10549; 1426: Zsélyi lt.

Vér (temesközi) cs. Temesmegyéből. — 1463-ban (a György özvegye és fiai András, János és István) a Farkasfalvában lappangó királyi jogot kapják Mátyás királytól. (Gyömrői lt. XV. 1. 4.)

Veres (bójai, dezső-bójai) cs. 1399: Dl. 8613; 1462: Dl. 15710; 1471: Dl. 17272.

Veres (monádi) cs. Weres. (1468: Dl. 16636.)

Veres (nagy-vátyi) cs. Weres. (1491: Pécsi kápt. orsz. lt. Miscell.)

Veres (szent-lászlói) cs. Weres. (1457: gr. Zay cs. lt. D. 39.)

Versendi cs. (1397: Zichy okmt. V. 30., 1424: Dl. 10921; 1426: Zsélyi ltár., 1478: Dl. 18058.) Osztályos cs. a Lippóival és Sároigal.

Vertege(j)i cs. 1427: Dl. 11916; 1478: Dl. 18020.

Veszprém-völgyi apácázák. Földesurak: Sarlóson 1224-ben, 1398-ban s ugy látszik később is. (L. e helys. idéz.)

Vidocza (szent-mihályfalvi) cs. Wydocza. (1478: Dl. 26015.)

Vidosfalvi (Vidusfalvi) cs. 1404: Dl. 8943; 1448: br. Révay cs. lt. Gyulay. VIII. 32., 1478: Dl. 26015.

Villyámi (Villyáni) cs. 1435-ben és 1436-ban Zalátán zálogosítanak el részeket a pécsi káptalannak. 1478-ban a Kövesdi és szigeti Pobor (Pobori) család tagjaival mint osztályos atyjokfiaival együtt új-adományul kapják Villyám helységet. (L. e helység idéz. V. ö. 1352—1429: Fejér, X. 7. 182., 1428: Dl. 12001. és a Garaiak a.)

Viszlai cs. 1463-ban János a megye egyik alispánja. 1473-ban e család valamelyik Peterden is földesur. (Dl. 15876. 15877. 17516.)

Viszló (mekcei) cs. Wyzlo. (1478: Dl. 26015.)

Vitéz (bódogasszonyfalvi) cs. Wythez. (1468: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 66. 3. 1.) A Vaiszló (Hidvég) vidéki helység értendő.

Vránai perjelség. Lásd: Jeruzsálemi Sz.-János rend a.

Zagajci cs. 1422: Dl. 1624; 1428: Dl. 12001; 1454: Fejérv. ker. konv. ház. llt. 3. 7. 24. L. a Marótiaknál is.

Zalai (monostori) cs. L. Szalai néven, illetve Monostor helys. a.

Zarkandi (Zárkándi) cs. 1471: Dl. 17272; 1472: Tört. társ. letét.

Zebegényi monostor. Birtokai voltak a XIV. században pl. Majsa és Kölked vidékén, jelesül Kerekegyházon; továbbá a Harsány vidéki Szántón. (L. Zebegény helys. idéz.)

Zeél (nagy-vátyi) cs. Zeel. (1492: Pécsi kápt. orsz. llt. Miscell.)

Zelefalvi (Szelefalvi) cs. (1404: Dl. 8967; 1425: Dl. 11610.

Zicsi (Zichy) cs. Somogy megyéből. — L. Szigetvárnál Somogy megyében.

Zivar (nagy-vátyi) cs. Ziwar. (1479: Muz. llt.)

Zopa (berekfalvi) cs. L. a Tamási cs. a.

Zsitki (Zsidki) cs. L. Sitki alakban.

Összesen: 540 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Hihetőleg, mint a szomszédos *Bodrog-* és *Valkó* megyében, *állandóan* a macsói bánok voltak. Így pl. kétségtelenül 1437-ben: Garai Dezső és Garai László; 1443-ban: Hédervári Imre; 1444-ben: Garai László; 1450-ben, 1452-ben, 1453-ban és 1455-ben: Ujlaki Miklós és Kórógyi János; 1456-ban: Ujlaki Miklós és szekesői Herczeg Pál; 1465-ben: Ujlaki Miklós és Szokolai Péter; 1466-ban: Szokolai Péter; 1467-ben: Ujlaki Miklós; 1469-ben, 1470-ben és 1472-ben (aug. 9.): Maróti Mátyus, kik ez években Baranyamegyében is hatóságképp rendelkeznek; s ugyancsak 1472-ben (jul. 2.): nádasdi Ongor (Ungor) János. (1437: br. Révay cs. llt. Gyulay. VII. 42. és 43., 1443: U. o. VIII. 12., 1444: U. o. II. 17., 1450: Dl. 13398; 1452: br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 6., 1453: U. o. IX. 9., 1455: U. o. IX. 17. és Div. fam. II. 27., 1456: br. Révay cs. llt. Div. fam. II. 28., 1465: U. o. Gyulay. IX. 32., 37. és 41., 1466: U. o. Div. fam. II. 3. és III. 3., 1467: Dl. 16577; és br. Révay cs. llt. Gyulay. IX. 48., 1469: gr. Zay cs. llt. D. 44., 1470: br. Révay cs. llt. Gyulay. X. 1., Dl. 16989. 17008; 1472: Dl. 17356. és Münchener áll. llt. Ung. Doc. XII. 65. — A többire nézve l. a macsói bánságnál és v. ö. Századok. 1870. évf. 371. 485. l.)

SOMOGYVÁRMEGYE.

Nagyjából a XV. században is azt a területet foglalta el, a melyet manapság. Keleti határán azonban Sziget várát és városát olykor Baranyamegyéhez is számították; odább északra pedig a Kapos mentén: a Berki és Baté vidékétől északra Török-Koppányig terjedő hosszas kúp alakú területet Tolnamegyéhez. Viszont délnyugaton a Murán túli Légrád, még előbb, főleg az Árpádok korában pedig a Dráván túli mai Körös és Belovár megyékből egész vidékek Somogymegyéhez tartoztak.

1494-ben 11012, 1495-ben pedig 11085 frt adót vetettek ki öriási területére.¹

Nagyobb uradalmak, közép és kisebb birtoktestekkel, világi birtokok egyháziakkal, változatos csoportban helyezkedtek el rajta.

E tekintetben az egész megyének mintegy gerinczét képezik a Marczaliak nagyterjedelmű jószágai, melyek a megye északkeleti zugától le a Drávaig olykor nem kevesebb mint 4 várra vagy kastélyra, 11 városra és vagy 40—47—54 helysége terjeszkedtek ki. Ez öriási birtokok főbb pontjai északról délnek haladva: Köröshegy város és Fejérkő vár, Marczali, Somogyvár, Segösd, a két Zákány, Labad, Babolcsa, Valkó, Kálmán-Csehi és Pata városok, Zákányban, Babolcsán és Patán erősségekkel. E birtokok a XV. század második felében (véggép a 90-es években) legnagyobb részt a Bátoriak kezére kerültek.

Az uradalmak ily összehalmazódása egyáltalában ritka eset; Somogymegye területén sem ismétlődik. A többi nagybirtokosok aránylag mind kisebb jószágok vagy kevésbbé jelentékeny pontok urai.

¹ Engel, i. m. 28. és 143. l.

Baranyamegye felől útnak indulva, a megye dk. zugában a Bakonyiak szomszédosak a Marczaliakkal. Fő-fésztük e tájon Barcs, birtokuk vagy 14—16 falu, melyek azonban a Mátyás király uralkodása végén a Nagylucsei és Váradi családok kezébe mentek át. Odább keletre a Dombaiak következnek, az itteni Dombó helységből, a Szigetvártól é. (Hárság m.) elterülő mai diósi pusztától délnek le egész a Drávafokig, időnként mintegy 37 faluban. Őket azonban e helyütt is meg kell különböztetnünk a tolnamegyei Dombóvárról eredő Dombaiaktól, kiknek ép ellenkező irányban, a veszprémmegyei határszélén: Vásáros-Hidvég táján voltak birtokaik.

A következő jelentékeny pont: Sziget vár és város; urai ez időszakban a tapsonyi Anthimiak, kis ideig a Garaiak, majd a Mátyás uralkodásának második felében végleg az enyingi Törökök, kik ezenkívül odább dny. a Dráva mentén: Gerecz kastélyban és Valkó városban s fönt a megye ék. csücskében: Körös-hegy város vidékén mintegy 14 helységben szereztek jószágokat. A tapsonyi Anthimiaknak viszont, Szigetvártól távolabb nyugat-észak felé, közel Segesdhez is volt terjedelmesebb birtokuk, u. m. Tapsony helység s Szenyér vár és város környékén, tehát mindössze, örökös vagy zálog-jogon valami 50 faluban. Magához Szigetvárhoz 1473-ban 13 baranya- és 19 somogymegyei helység vagy puszta, Szenyér várához és városához pedig 1482-ben 10 helység tartozott.

Szigetvártól észak felé a Győr-nemből való Szerdahelyi rokonság: a Derzsfiek, Dancsok és Imrefiek birtok-csoportjai következnek, mintegy 67 helységben, a (Kaposvártól délre és délkeletre elterülő) Zseliczségen s odább ény. felé: Csoknya és Sárd táján. A Zseliczségen: Báton kastélyuk is volt. A Derzsfiek ezenkívül Kapos-Ujvár és tartozékai (mintegy 27 falu) felét is állandóan bírták, sőt olykor a zákányi uradalom részeit is

Kapos-Ujvár (vagy régebben Rupil-Ujvár) többi része e század eleje óta a Tamásiaké volt, Hederhely várossal s a megye különböző pontjain időnként még vagy 8—12—15 helységgel egyetemben. Utánok Kapos-Ujvár a hírneves Ujlakiakra szállt, kiknek itt-ott szintén voltak apróbb részjószágaik e megyében.

Odább nyugot felé: Korpádon és vidékén, valamint innen északnak: Mesztegnyőn és a Balaton délkeleti partja mentén — a gordovai Fancsok összesen vagy 30 helységben birtokosok. Szom-

szédjaik 1464-ben vagy 19 faluban — az Alapiak, kiknek délebbre, a Battyániak uradalmaiban, tán még terjedelmesebb részük volt. A Battyáni család (miként az Alapiak, szintén Fejérmegyéből) még a XIV. században gyökeret vert a Balaton ék. partvidékén, a hol, valamint délen: Nagy-Atád város uradalmában időnként vagy 30 helységben szerzett vagy kapott részeket a XV. század folyamán.

Atádtól nem messze nyugot-délnyugot felé a berzenczei és szent-erzsébeti kastélyban és uradalmukban a Berzenczeiek vagy b. Lorántfiak, a század második felében pedig utánok: Forster György és tolnai Bornemisza János mintegy 35 vagy több helységben birtokosok. Bornemisza ezenkívül a Mátyás uralkodása végén a Balaton mentén is szerzett valami 13 falut vagy pusztát.

Berzenczével nyugot felé — a világiak közül — a Kanizsaiak szomszédosak, mintegy kanizsai uradalmuk folytatásaként: Szent-Pál város és Iharos-Berény környékén vagy 17 faluban; odább északra pedig a páti vagy bakonyi Törökök vagy 11 helységben.

Innen a megye közepére térhetünk át, a hol a Bő-nemből eredő: kölkedi Messer, laki Thuz, Létai vagy Szöcsényi (Szecsényi), Kürtösi vagy kürtösi Izsip családok mintegy 24 helységben birtokosok: Öreg-Lak, Kürtös, Sörnye (és Marczali) táján. A laki Thuzok ezenkívül egyidőre Szenyér várába is befészkeltek magukat.

Végül a nagybirtokosok közül a Rozgonyiakat említhetjük, mint a kiknek a megye ék. sarkában olykor mintegy 10—23 helységben vagy pusztán voltak terjedelmesebb jószágai.

Melléjük azonban díszes csoportja sorakozik a legnagyobb részt somogymegyei eredetű, jelentékeny köznemesi birtokos családoknak.

A baranyai határ felől útnak indulva: a viszlai Áron család vagy 5, — a geresgáli Battyániak főképp ugyane tájon vagy 12, — a Haholtiak a Dráva f. és Babolcsa város vidékén mintegy 7, 13, — a Pernesziek, szintén a Dráva, de ezenkívül a Kapos f. mentén és Pernes h. környékén is időnként vagy 9, 22, — a Szobiak Szob és egyszersmind Marczali vidékén vagy 7, — a zákányi Bodiszlók a század első felében Zákányban és környékén, — a Hetesiek Korpád körül vagy 5, — az Ipoltfalviak Kaposvártól dny. vagy 14, — a Méreiek a Kapos mentén vagy 9, — a Korotnaiak a megye közepe táján vagy 9, — a Kérik Gálos-Kér és Magyar-Atád környékén vagy 5, — a Kovásznaiak leginkább a tolna-

megyei határszélén vagy 4, — a kereszturi Bocskaiak ugyanitt és a megye közepén vagy 5, — odább északra pedig: a Zicsiek mintegy 6, — az endrédi Somogyi, torvei Ugron és Gáni cs. 4—9—3 helységben (vagy pusztán) birtokosok.

A kis nemesség nagyobb tömegben Szakácsi városban és Vid helységben, a királyi szakácsok eme két telepén él, továbbá (Nemes-) Kisfalud, (Nemes-) Déd helységekben és Tur m.-városban is.

Eme nagy-, közép- és kisbirtokok közé sűrűn élkelődnek *az egyházi* méltóságoknak és testületeknek szintén hol igen terjedelmes, hol csak közép- vagy kisbirtokaik.

Legsűrűbb az egyházi birtokosság a megye ék. harmadában. E tájon a fejérvári káptalannak 1229-ben nem kevesebb mint 72 faluját sorolják föl: Kilititől, mely még a veszprémi határon fekszik, le egész Mernyéig és Osztopánig. Később azonban, különböző alkalmakkor csupán vagy 16 helységben találjuk birtokosnak a káptalant, még pedig főleg a Dráva mentén: Bélavár város környékén, a hol 1229-ben még semmijök sem volt.

Részben ugyanazokban a helységekben, de általában a megye ék. csücskében birtokos a veszprémi káptalan is, melynek állítólag Sz.-László király idejéből itten tájon 20 faluját említik; későbbi adatok szerint azonban szintén kevesebb, jelesül csak vagy 12 faluban volt földesúr.

E két káptalan mellé sorakoznak a fejérvári Sz.-János-lovagok. 1193-ban III. Béla király 19 helység birtokában erősíté meg őket, a megyének ék. zugában, közepén, de főleg dny. határán: Csurgó környékén. Később csupán a megye ék. sarkában feküdt 14 helységbeli birtokukat emlegetik; Csurgó vár, város és vidéke, vagy 20—23 faluval együtt az auránai perjelség külön tulajdonába ment át.

Visszatérve az északkeleti tájakra, a következő előkelő pont: Karád, a melynek környékén 15 helységben a veszprémmegyei leveldi (lövöldi) karthauziak kaptak birtokot, még a XIV. század végén. Odább délre, egyfelől Balaton-Keresztturnál, másfelől pedig a megye közepén s a tolnamegyei határ mentén — a veszprémi püspök vagy 8 (az 1536. évi adólajstrom szerint jóval több) helységben, — ugyancsak Igal vidékén, jelesül e városban és mintegy 15 faluban pedig hasonlókép régi idő: a XIII. század óta a nyulak-szigeti apácák birtokosok.

Még délebbre, a baranyai határon a pécsi püspökségnek és káptalannak volt némi része, s a pannonhalmi apátságnak, egyszerűsmind a megye közepe táján is, időnként vagy 24 faluban (pusztán) nagyobb birtoka. Legterjedelmesebbek azonban a baranyai határ felé a zselicz-szent-jakabi benczések birtokai, ú. m. a Zseliczségen (főleg Kaposvártól k.-dk.) és az Ormánságon (a megye dk. zugában), hol 1376-ban mindössze 53 falut sorolnak föl birtokukban. — A Zseliczségen ezenkívül a szerdahelyi pálosoknak is volt vagy 4—8 faluban némi jószáguk.

Több helyütt birtokos a megyében (tudtommal mintegy 7—19 helységben vagy pusztán) a somogyvári és tihanyi apátság is. A vetahidai pálosok (Somogyvár vidékén) már jóval szegényebbek, valamint a toldi pálosok is, a kik azonban a XV. század második felében Pata város és Told táján vagy 7—9 helységben örökölték a Marczaliak után.

Odább délnyugatra a szakácsi, a megye dny. zugában a szentpéteri pálosoknak voltak vagy 7—7 helységben kisebb-nagyobb részeik, s ugyancsak Szakácsi (helyesebben: Böhönye) vidékén a zágrábi püspökségnek, a zalai határon a mura-keresztúri apátságnak s főleg a budai káptalannak. A budai káptalan birtokai e tájon Komár város körül csoportosulnak, melyet a XVI-ik században (s hihetőleg a XV-ikben is) Somogymegyéhez számítottak. Odább északra a Balaton déli csúcsánál a türjei (jürlei) prépostságnak, — a megye közepe táján a bőli prépostságnak, a titeli káptalannak és az ó-budai apáczáknak, — a Tolnamegyével határos részeken a rátoldi prépostságnak, a dömösi prépostságnak, — a megye ék. csúcskében pedig még az esztergomi káptalannak, az esztergomi keresztvivéteknek, az esztergom-szigeti apáczáknak, a fejérvári Sz.-Lászlóoltárnak és a veszprémvölgyi apáczáknak, — végül szerte a megyében a vértés-keresztúri apátságnak, a felhévizi prépostságnak és némely e megyei plébániának voltak említésre méltó, bár már inkább csak apróbb részeik.¹⁾

¹ Az 1536. évi *adólajstromból* még a következő *egyházi birtokosok* olvashatók ki, ú. m. a babócsai apát: Izsófalva (3. l.), a szent-benedeki prépost: Pát (19. l.), a szentmiklósi pá-

losok: Köröshegy (18. l.), a szent-lászlói prépostság: Lullya, Gyöngöd és Szöllős (30. 32. l.), és a rajkai prépost: Ujfalu (Vörs mellett, 42. l.) helységekben.

Az előkelőbb családok közül kisebb jószágokat avagy csupán ideiglenes jogon a Héderváriak, az alsó-lendvai Bánfiak, Hunyadi János, Korvin János, a meggyesaljai Moróczok és fraknoi Grófok birtak e megyében.

VÁRAI ÉS ERŐSSÉGEI:

Alsó-Zákány. L. Zákány vár a.

Babo(I)csa. Castrum Babolcza. (1450: Kisfaludi cs. llt.) Castrum Babolcha. (1474: Dl. 17526. 17584; 1482: Dl. 18952; 1519: Dl. 23178.) Castrum Babocha. (1490: Dl. 19676; 1495: Dl. 20306.) A Marczaliak építették. Rólok az 1474-ben kötött szerződés értelmében (később) a Bátoriakra szállt, a kik pl. 1519-ben is birták.

Barcs. Castellum Barcz. (1460: Kismart. llt. 45. C. 123., 1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Castrum Barch. (1472: Dl. 17340.) 1460-ban a Bakonyai János és István birtoka. Később az István magvaszakadtával felét a Váradi és Nagylucsei családok kapták. 1472-ben, mint a Bakonyiak más, körös- és baranyamegyei birtokát, ez erősséget is a gáji Horvát Gergely kezén találjuk. (L. a Bakonyai cs. a. a birtokosok közt.)

Bát. Castellum Bath. (1454: Dl. 14811; 1459: Dl. 15419; 1461: Dl. 15552; 1465: Dl. 16239; 1483: Dl. 18773; 1488: Dl. 19385. 19395; 1501: Kismart. llt. 35. C. 51.) Castellum seu fortalicium Bath. (1485: Dl. 19095; 1490: Dl. 19653; 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyi rokonságé volt.

Berzencze. Castellum Berzencze. (1481: Huny. kora. XII. 167.) Castrum in facie possessionis Berzencze. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1490: Dl. 19642.) A Berzenczei (Lorántfi), majd a szent-erzsébeti Forster család birta. (L. bővebben utóbbinál.)

Csorgó. (Csurgó.) Castellum Churgo. (1448: Zalai oklt. II. 543.) Castellanus in Chorgo. (1453: Dl. 14659.) Provisor curie et castellanus de Chorgo. (1462: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 79.) Castellum Chorgo. (1465: Fejérvári ker. honv. házi llt. 3. 8. 33., 1472: Haz. okmt. I. 368.) Castellanus de Chorgo. (1492: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 70.) Castellanus venerabilis et magnifici Bartholomei *prioris Aurane* . . . *in castro suo Chorgo* constitutus. (1493: U. o. n. 71.) Az auránai vagy vránai perjelség (jeruzsálemi Sz.-János-rend) birta, Csorgó városával együtt.

Fejérvár. Castrum (regis) Feyerkw. (1396: Dl. 8176.) Castr. Feyerkw. (1401–1406: Dl. 8637.) Castr. Feyerkw. (1439: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 101.) Castr. Feyerkw. (1474: Dl. 17526; 1474: Dl. 17584; 1486: Dl. 19123; 1490: Dl. 19676; 1495: Dl. 20306.) 1396-ban kapták Zsigmond királytól a Marczaliak (Miklós) és birták (1474 óta a Bátoriakkal) a XV. században is. — Tartozékai közül csak Köröshegy várost ismerjük, a melynek környékén feketett. (A vezérkari térkép e tájon, Köröshegytől délre, Kereki mellett egy: Katonavár nevű helyet tüntet föl.)

Gerecz. Castellum Gerecz. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43. és 1469: U. o. 45. C. 44.) 1467-ben Csapi András, jogos birtokosa: keményfalvi Török Péter javára lemondott e várkastélyról, melyet előbb (mint szomszéd?) felkért a királytól. Pétert aztán a király parancsára 1469-ben be is igtatták e kastély birtokába.

Kapos-Ujvár. (Kapus-Ujvár.) Castrum Rwpulwywar. Rwpwlwar. (1403: Dl. 9116.) Castrum Wywar, Wywar. (1426: Dl. 11774; 1437: Fejér. X. 7. 893.; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41. és Dl. 11430; 1445: Dl. 13849. 11430. 13870; 1448: Dl. 14171; 1453: Dl. 14722; 1459: Dl. 15419; 1463: Dl. 15884; 1464: M. Tört. Tár. VI. 27.) Castrum Kaposwywar, Kapuswywar. (1461: Dl. 15552; 1465: Dl. 16239. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6.; 1476: U. o. Alm. V. lad. 7. n. 156.; 1480: Dl. 18377; 1482: Kismart. llt. 35. Q. 375.; 1485: Dl. 19095; 1492: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 8. — V. ö. 1423-hoz a föntebb már idézett: Dl. 11430. sz. a.) Castrum Kapwsywar. (1498: Dl. 20647.) 1403-ban mint a hűllen Rapolujvári (Tamási-fi) István és János birtokát *Szerdahelyi* (György-fi) *Ders* Mártonnak és *Tamási* (Henrik-fi) János erd. vajdának adományozta a király s ez adományát 1405-ben is megerősíté. A század közepe tájáig a Tamásiakat többször benne találjuk e vár felének birtokában. 1423-ban Tamási László és testvére Henrik magtalan haláluk esetére — Zsigmond király beleegyezésével — vérrokonuknak: (proximus et consanguineus) serkei Lorántfi Györgynek és utódainak hagyományozták e várat, minden egyéb magyarországi birtokaikkal egyetemben. 1443-ban azonban Tamási (Vajdafi) Henrik a Héderváriakkal (Lőrincz nádorral és fiával Imrével), mint a kikkel egy őstől származott, lépett örököségi szerződésre, melyet I. Ulászló király is jóváhagyott. Hédervári Lőrincz nádor aztán nem sokkal ezután be is igtattatta magát e birtokokba. Azonban kezéből — mint mondá, a király nevében — Ujlaki Miklós nemcsak eme birtokokat, hanem ezenkívül Dalmadot (máskor Tolnamegyében) és Somodort, a Héderváriak jogos birtokát (a tolnamegyei Ozorához) is elfoglalta, utóbbiakat «iure successorio» a maga részére. Ebből pör támadt, melyet az országnagyok 1445-ben akként döntöttek el, hogy a Tamásiaknak összes 1423-ig szerzett birtokait — köztük (Kapos-)Ujvárat és Hedrehely m.-várost is — serkei Lorántfi Györgynek ítélték oda, az utóbbival kötött szerződés után szerzett birtokait pedig — köztük Dalmadot és Somodort is — a Héderváriaknak. Ez ítéletnek azonban sem a Lorántfiak, sem a Héderváriak nem tudtak érvényt szerezni, bár az igtatást az országnagyok azonnal elrendelték. E közben egy más család is beleszólt az örökösödés ügyébe és jogot formált e birtokokhoz. Mikor ugyanis a Héderváriakat a Tamási-féle birtokokba be akarták igtatni, a szekesői Hercegek ez igtatásnak ellenmondtak. Hivatkoztak a velök vérrokon Tamásiakkal még 1405-ben kötött (s Zsigmond királytól 1411-ben jóváhagyott) örököségi szerződésre, s pört indítván a Héderváriak ellen, velök 1446-ban kiegyeztek az országbíró előtt. Azonban később kiderült, hogy az említett 1405. és 1411. évi okleveleket Zamléni Gábor deák gyártotta. Közben Ujlaki Miklós, szintén a maga részére kívánván megszerezni e birtokokat, (április hóban) egyezsége szolítá föl Lorántfi Györgyöt s úgy látszik, sikerrel. Mert később mégis ő maradt benne e vár birtokában. Ugyanez évi május 12-én Lorántfi János és

Pelsőczy (Vajdafi) Jób, Pelsőczy (Vajdafi) Györgyöt tilalmazzák e várnak előrkítésétől. Úgy látszik *Ujlaki* egyszerű adomány révén tartott jogot e várnak a Tamásiakat illető feléhez, melyet 1453-ban (szept. 14.) csakugyan már *új-adományul* kapott. Később aztán állandóan az ő és fia Lőrincz herczeg birtokában találjuk a várnak és tartozékainak e részét. A másik fele a szerdahelyi *Dersfleké* volt, kik e miatt s máskülönben is mint szomszédok — az egész századon át meg-megújuló czivódásban éltek az Ujlakiakkal. Utóbbiakat azonban jóval túléltek e vár birtokában. (Az 1536. évi adólajstrom szerint már közösen birták Sulyok Balázsszal.) 1476-ban Ujlaki Miklós bosnyák király enyingi Török Ambrusnak adta át e várban bírt részeit, használatul (úgy látszik zálogul vagy valami kötelezettség fejében) az Ambrus élete tartamára. Végül 1498-ban Dombai Dávidot találjuk e vár (részeinek?) birtokában. Tán a sz. Dersfiek része értendő. — *1403-ban* hozzá (Rupol-Ujvárhoz) tartoznak: Váras, Görlicz, Omak, Rupol, Aszaló, Déshida, Keczel, Márczadó és Sz.-Pál-völgy; *1443-ban*, a mikor *legtöbbsébben* sorolják föl tartozandóságait: Omak (vámval), Nebáncs, Mészár, Keczel (vámval), Rengő-sár, Szarka-berki, Déshida (vámval), Egres, Aszaló, Szana, Ivánfalva, Sz.-Pál, Peleske, Magyarfalu, Békástó, Görlicze, Szerdahely, Váras, Rupol (vámval), Malihna, Rupolfő, Bán, Márczadó, Várvice, Szilvás, Szend és Dada; *1446-ban*: Déshida, Aszaló, Egres, Keczel, Omak, Rupol, Malihna, Rupolfő, P(í)liskevölgy, Gyekfalva, Magyarfalva, Békástó, Szerdahely, Szenna, Denna, Ujvárlaka, Szent-Pálhoz tartozó (vagyis: Sz.-Pál, Sz.-Pál-völgy) és Várvizvölgye (1480-ban egy ízben: Vár-Viszló!); végül *1453-ban*: Keczel, Omak, Rupol, Déshida (?), Szent-Pál, Szend, Dada, Mészár, Rengő-sár, Márczadó, Várvice, Egres, Aszaló, Peleske, Szerdahely helységek, *Goricze*, *Váras* és *Szilvás puszták*. (Végül e helyütt meg kell jegyezni, hogy a kismartoni hg. Eszterházy levéltárban 35. D. 73. és 74. jelzet alatt két hamisítvány található, melyek szerint Zsigmond király e várat a somogy megyei Koppány vár felével együtt enyingi Török Imrének adományozta; valamint hogy a Szabó Károly dolgozatában, a csonka kötetben, e vár tartozékai közül többnek a neve ferdítve vétetett fel a helységek közé.)

Komár. L. a birtokosoknál a *budai káptalan* a.

Lak. Castellum Lak. (1490: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 43.; 1492: Dl. 789. szám. 53. lap.) Castellum Laak. (1490: Dl. 19657.) 1490. táján a Korvin Jánosé, a ki azonban ez időtájt a Pokiaknak (Antalnak és Ferencznek) adta. — Tán a mai Öreg-Lakot (előbb laki Thuz-birtok) kell értenünk, a megye északi felének közepe táján.

Pata. Curia Johannis de Alsan (kétségtől: *in Patha*) circumdata cum fossato, simulcum castello ligneo cum turri lignea similiter circumfossato. (1431: Dl. 12421.) Castellum in Patha. (1438: Dl. 13209.) Castellum Patha. (1448: Dl. 14168.) Pata m.-város sorsában osztozott. (L. ott.)

Rupol-(Uj)vár. L. Kapos-Ujvár néven.

Somogyvár. Castrum Simigiense. (1344: Anjouk. okmt. IV. 464.) Civitas regalis Somoghwar simulcum castro, murum antiquum ibidem ad presens habitum. (1410: Dl. 9652. 9653; 1411: Dl. 9788.) Sub castro Somoghwar. (1411: Dl. 9788.) Somogyvár város sorsát követte. Úgy látszik azonban,

romjaiból új urai, a Marczaliak nem építék fel, mert később nem emlegetik. — Váralja nevű pusztát ma is találunk Somogyvár közelében, a régi vár romjaival és sáncaival.

Szent-Erzsébet. Castrum seu castellum in Zenthersebeth. (1406: DL 9198.) Castellum Szent Evrsebeth. (? 1481: Hunyadiak kora XII. 167., 1488: U. o. 401.) Castrum Zenthelzebeth. (1486: Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Castellum Zenthersebeth. (1490: DL 19642.) A Berzenczei (Lorántfi), majd a szent-erzsébeti Forster család bírta. (L. bővebben itt. — Téved Szabó Károly a Huny. kora csonka VI. kötetének 87-ik lapján, hogy Szent-Erzsébet a Szigetvár melletti mai ily nevű pusztának felel meg s tartozékai is e tájon terültek el. Mint az 1536. évi adólajstromból — 48. lap. — kitűnik, e helység és erősség Berzencze, Szentá és Nagy-Atád vidékén keresendő, s tartozékai is — a Berzenczéivel együtt — e tájon s odább nyugotra Surd, Légrád és Őr vidékeig, k.-dk. felé pedig Háromfa tájáig terültek el.)

Szenyér. (Szinyér.) Castellum Zenyer. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 53. 3. 17.; 1471: DL 17268; 1482: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) Mikor (előttem) 1464-ben először fölmerül, a tapsonyi Anthimi-aké, jelesül a Lászlóé, a kitől a veszprémmegyei Somlyó várból végbevitt rablásai és más hatalmaskodásai miatt a király elvévén, Kanizsai Lászlónak adományozta. Az 1471. évi törvény 29-ik czikke ez erősségnek (castellum) 25 nap alatt leendő lerombolását rendélé el. De még ugyanez évben november 25-én a laki Thuz János és Miklós kezén találjuk. Mint látszik, 1482-ben is fennállt. Ez évben ugyanis tapsonyi Anthimi (vagy Anthimos) János fia János tartozékaival együtt 6000 frtéért Vesaki Perottus-nak, az esztergomi érseki jószágok kormányzójának adta el. De a beigtatásnak ez erősség várnagya, *ura: laki Thuz János nevében* ellenmondott. Hozzátartoznak ekkor: Szenyér város, Tapsony, Terebez(d), Merke, Kis-Inge, Moróczfalva, Kerektó, Tikos, Vizvölgy, Bár és Arad; 1464-ben azonban csupán: Tapsony, Terebez(d), Merke, Tikos, Baráti és (részben) Edde helységeket sorolják föl tartományában.

Sziget. (Szigetvár.) Castellanus et prov. curie de Zigeth. (1463: Kismart. lt. 48. D. 64.) Castrum Zygeth. (1464: gr. Teleky cs. lt.; 1470: Kismart. lt. 45. C. 46.; 1471: U. o. 45. C. 47.; 1473: U. o. 45. C. 48.; 1491: U. o. 45. G. 131.) A hasonló nevű város sorsában osztozott. (L. ott.) 1464-ben a somkerek Erdélyiek és Zicsiek is jogot formáltak hozzá. Ekkor Baranyamegyéhez számították.

Ujvár. L. Kapos-Ujvár néven.

Zákán(y). Castrum Zakan. (1325: Hazai okmt. III. 77.) Castellum in oppido Zakan edificatum. (1445: DL 13874.) Castellum Zakan. (1446: DL 13996.) Opp. Zakaan cum castello ibidem habito. (1450: Zsélyi lt.) Novum fortalitium seu castellum in facie possessionis Alsozakan. (1468: DL 15283.) Castellum in Also-Zakan. (1476: DL 17879. 17880.) 1446-ben Zákány felével együtt az Ujlaki Miklós és Hunyadi János kezén találjuk. Különben a Marczaliaké és Zákányiaké, kik 1446-ban osztoznak meg rajta. 1450-ben Zákány város részei házasság révén zálogul a Dombai Miklós (és neje: Zákányi leány) kezére kerülvén, a nevezett Miklós a Marczali-részeket is magának foglalta

és e területen hatalmasul új erősséget emelt. Később (bizonyára a régi kastélyt) (1476.) a Szerdahelyiek (Imrefiek) bírták zálogban, a város felével együtt, melynek másik felét még 1478-ban is a Dombaiak használják a régi zálog czímen. (L. a hasonló nevű városnál.)

Összesen 16 vár.

V Á R O S A I:

Alsó-Zákány. L. Zákány m.-város a.

Atád. Populi et cives in villa Athaad. (1382: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 18.) Poss. Athaad. (1389: U. o. n. 19.) Poss. due regales Athaad. (1395: U. o. n. 21.) Tributum in poss. Athaad. (1396: U. o. n. 74.) Poss. utraque Athaad. (1399: U. o. n. 25.) Achad. (1403: U. o. n. 79.) Locus Henizreue in poss. Athad. (1429: U. o. n. 44.) Locus Athadreue. (1430: U. o. n. 46.) Poss. Athaad. (1431: U. o. n. 48.; 1475: U. o. n. 32. és 51.) Poss. utraque Athad. (1445: U. o. lad. 4. n. 48.) Poss. Naghathad, Kysathad. (1450: U. o. lad. 3. n. 78.) 1382-ben Erzsébet királyné, mint segéds megyei birtokot mondja magáénak, 1389-ben is Segösdhöz tartozik. 1395-ben mindkét Atádot, vámmal, már mint királyi birtokokat Kővágóörsi (Battyáni) György kapja kir. adományul. 1396-ban azonban az itteni vámot, cserében a szomszédos Baráti helységért visszavette tőle a király. 1403-ban a György fiainak hűtlensége következtében tapsonyi Anthimi János kapta. 1405-ben azonban ítéletileg ismét a Battyániak részére igatták, a kiknek birtokában találjuk 1429-ben s később is. 1475-ben Mátyás király e helységet minden idegen bíráskodás alól kivévén, egyedül földesuraik hatósága alá helyezi, s heti és orsz. vásárjoggal ruházza fel. Ugyanekkor egy ízben a (Battyáni és) *Alapi* cs. (Battyáni leánytól) birtokának mondatik. — Ma Nagy- és Kis-Atád, a megye dk. vidékén.

Babo(I)csa. Abbas de Babocha. (1348: Anjouk okmt. V. 240.) Poss. Babolcha. (1369: Haz. okmt. V. 153.) Poss. Babocha. (1398: Dl. 8312.; 1495: Dl. 20306.) Babocza. (1425: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 139.) Oppidum Baboucha. (1434: Dl. 12589.) Opp. Babocza. (1455: Dl. 14915.) Villa Kwsbabocza. (U. o.) Opp. Babolcha. (1474: Dl. 17584.) Abbas et conv. S. Nicolai de Babolcza. (1478: Theiner. Mon. hist. Hung. II. 459.) Babolcha. Kys-Babolcha. (1536: Adólajstr. 3.) 1369-ben a Babolcsai családé. 1398-ban mint a magban szakadt Miklós fia László birtokát a Marczaliak (Dénes) kapták, kik a XV. században is bírták, 1474 óta a Bátoriakkal együtt. Parochialis egyháza a Boldogasszony tisztt. volt szentelve; (1455.) Sz.-Miklós tisztt. szentelt benezés apátságát 1348-ban, 1455-ben, 1478-ban és az 1536. évi adólajstromban is említik. Hozzá tartoztak 1398-ban: Komlós(d), Zedereg, Decse, Péterhida. Nyires (Nyéres), Netécs és a három Kaszó. — Ma Babócsa, Szigetvártól nyug.

Bélavár. Belawar. (1399: Dl. 8456., 8467., 8470; 1454: Dl. 14807.) *Oppidum Belawar.* (1469: Dl. 16819; 1498: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 11. 18.) A fejérvári káptalané volt. (1536-ban azonban Török-Bálint tartá kezén. Adólajstr. 49.) Berzencztől dk. esik.

Bonnya. Villa Buduna. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Villa Bannya. (1229—1353: Dl. 4474.) Bonya. (1337: Anjouk. okmt. III. 355.) *Nundine* de Bonnya. (1480: Veszpr. kápt. házi lt. 106. dob.) Plebanus de Bohnya, Bonya. (1483: Dl. 18831.) Bonnya. (1536. é. adólajstr. 36.) A fejevári prépostságé (prépost) volt. Ma Bonnya helység és pusztá Igaltól é.

Cseh(i). L. Kálmán-Cseh(i) néven.

Csorgó. (Csorog. Csurgó. Csergő.) Chergou. (1193: Dl. 27.) Hospitalarii in Curgou. (1226: Árpádk. új okmt. I. 222.) Zergou, Zergo. (1360: Dl. 4985.) Chergo. (1367: Dl. 8617.) Zorgo. (1371: Dl. 5976.) Viceprior ord. S. Joh. Hieros. crucif. de Chorog. (1374: Dl. 6204.) Chorgo. (1377: Dl. 6459; 1378: Dl. 6541.) Populi ac hospites et habitatores oppidi seu ville Chorgow . . . ad prioratum Aurane pertinentes. (1405: Dl. 9094. és Fejér, X., IV. 389.) Poss. Chorgo, Chwrgo. (1431: Dl. 12364.) Tributum in Chorgo. (1471. évi 30. t.-cikk.) 1405-ben Segösd város kiváltságait kapta Zsigmond királytól. Földesura: a jeruzsálemi Sz.-János rend, majd maga az auranai vagy vránai perjelség, melynek itt szintén volt (Sz.-Margitról nevezett) rend-báza. Vámját az 1471. évi 30. t.-cikk eltörölteté. (V. ö. Rupp, i. m. I. 1. 285. l.)

Felső-Zákány. L. Zákány m.-város a.

Hedrehely. (Hederhely. Hedreh.) Poss. Hedruh. (1339: Kismartoni lt. 35. H. 183.; 1364: U. o. 35. H. 183. NB.) Poss. Hedreh. (1421: Haz. okmt. III. 321.) *Oppidum Hedrehel.* (1443: U. o. 35. B. 41. és Dl. 11430; 1448: Haz. okmt. III. 383. és Dl. 14156. 14171.) Poss. Hedrehel. (1446—1449: M. Tört. Tár. VI. 27. és Haz. okmt. IV. 340—350.; 1462: Hazai okmt. V. 267. V. ö. 1463: Hazai okmt. 271. l. és 1466: U. o. 280. l.) Poss. Hederhely, Hederhel. (1497: Muz. ltár, 1504: Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 34.) 1339-ben kapták I. Károly királytól, cserében más birtokokért a (Henrik bán fia) János mester fiai: Miklós, Péter és Henrik, a *Tamásiak* ősei. Azóta e család bírta egész a XV. század közepe táján bekövetkezett magvaszakadtáig. A Hédervári-Tamási-féle kölcsönös öröködési szerződésben, a szekesői Herczeg-Hédervári-féle, valamint a serkei Lorántfi-Ujlaki-féle pörben (I. Kapos-Ujvár várnál) e város és tartozékai is szerepelnek; 1446-ban azonban a kormányzó az egész uradalmat Emekai Miklósnak és Berekfalvi (Zopa) Péternek, majd *felét* 1448-ban ugyanennek a berekfalvi Zopa Péternek, s a többi Berekfalviaknak, továbbá: endrődi Somogyi Imrének és torvei Ugron Imrének adományozta, a mibe aztán a szekesői Herczegek és társaik is belenyugodtak. 1448-ban azonban még a Tamási László özvegye bírta Hedrehely részeit; 1497-ben pedig a szekesői Herczegek birtokai közt Hederhely részeit is felsorolják. Az Emőkei Miklós halálával ez uradalomnak öt illető fele is Zopa Péterre és társaira szállt. 1462-ben berekfalvi Zopa Imre a maga részét (Hencse és Gege részeivel együtt) Csapi Andrásnak zálogosította el. Hozzáátartoztak **1443-ban**: Visnye, Kápolnás-Visnye, Daás-Visnye, Hencse (vámval), Gyöngyös, Kenéz, Kadarkut (vámval), Gege és Szent-Király. 1446-ban: Hencse, Kadarkut, Gege, Alsó-Visnye, Hodosfő, Sz.-Király, Kenéz és Gyöngyös (a szekesői Herczegek szerint). Eladományoztatott a kormányzó által **1446-ban** és **1449-ben**: Visnye, Hencse (vámval), Gyöngyös és Gige; **1448-ban**: Nagy-Visnye, Kápolnás-Visnye, Hencse, Gyöngyös, Gege és Sz.-Királynak részei.

(Kadarkut és Kenéz a Tamásiak kihalta után állandóan az alsó-lendvai Bánfiak kezén tűnnek föl.) Vámhely is volt. 1504-ben az itteni szerzetesek (fratres) szerepelnek. — Ma Hedrahely (falu és puszta), Kaposvártól dny.

Hetes. (Hetös.) Hethys. (1263 : Haz. okmt. VII. 87.) Hetys. (1276 : U. o. VI. 216.) Hetus. (1341 : Anjouk. okmt. IV. 125.) Hethes. (1438 : Kismart. llt. 45. I. 166.) Cives et iobagiones oppidi Hethees. (1490 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 45.) Poss. Hethees. (1491 : U. o. n. 46. és 47.) Opp. Hethes. (1496 : Dl. 20459.) 1490-ben a Korvin János, 1496-ban az enyingi Török Ambrus kezén találjuk. — Kaposvártól ény. esik.

Igal. (Igol.) Villa Igal. (1272. 1280 : Haz. okmt. VI. 259.) Poss. Igal. (1337 : Anjouk. okmt. III. 355.) Hygal. (1388 : Dl. 7344.) Poss. Igal. (1391 : Dl. 7694; 1398 : Dl. 8375; 1462 : Dl. 15759; 1485 : Dl. 19069.) Oppidum Igal. (1448 : Dl. 14141; 1462 : Theiner. Monum. hist. Hung. II. 375., 1476 : Dl. 17662; 1507 : Dl. 21670.) Cives de Igal. (1462 : Dl. 15743.) Mois (1272. 1280.) a nyulak-szigeti apácáznak adományozta, kik ez idő óta állandóan bírták is. (1536-ban Török Bálint tartá kezén.) 1462-ben a környéken elterülő erdőségben a Bold. Szűz tiszt. szentelt minorita-kolostor állt. Ugyanekkor orsz. vásárt is nyert Mátyás királytól. — Kaposvártól ék találjuk.

Kálmán-Cseh(I). (Kálmán-**király-Csehi.**) Poss. regalis Chehy in comitatu Segusdiensi. (1280 : Árpádk. új okmt. XII. 302.) Villa Kalaman Chehy. (1281 : Körmendi llt. Himfyana. n. 10.) Poss. Kalman Kiralychehy. (1286 : Fejér, V. 3. 322.) Chey. (U. o.) Oppidum Kalmanchehy. (1395 : Dl. 9139; 1401—1406 : Dl. 8637.) Oppidum Chehy. (1448 : Dl. 14168.) Opp. Cheh. (1455 : Dl. 14915.) Opp. Kalmanchech. (1474 : Dl. 17584; 1495 : 20306.) Eccl. omn. sanctorum de opido Kalmancze. Scolasticus de K. (1485 : Dl. 35717.) 1280-ban a Buzád nembeli Ponit fia Jakab kapta Erzsébet királynétól. A XIV. század vége óta sorsa azonos a Lábad m.-városával. (1536-ban azonban már nem a Bátoriak bírták mint Lábadot, hanem Pekri Lajos. Az ez évi adórajstrom szerint háromszor olyan népes volt mint Lábad, s 1395-ben is Kálmán-Csehi a főbb hely.) A Szt.-Szűz tiszteletére szentelt templomát 1455-ben említik. 1395-ben hozzátartoznak: a két Lábad, Csok(o)nya és (Rinya-)Újlak. Ma Kálmánca, Szigetvártól ny.

Komár. (Kamár.) Poss. Kamar. (1331 : Fejér, VIII. 3. 549.) Komar. (1356 : Veszpr. kápt. orsz. llt. Metales., 1444 : Pozsonyi kápt. llt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6., 1481 : Dl. 18459; 1486 : Muz. llt.) Fratres ord. S. Augustini claustru B. Elisabeth de Komar. (1356 : Veszpr. kápt. orsz. llt. Metales.) Nagkomar. (1412 : Dl. 9890.) Forum opidi Komar. (1449 : Muz. llt., v. ö. 1487 : Dl. 19235.) A XV. században (1356 óta) a budai (ó-budai) káptalané volt. — Ma Komárváros falu, Kis-Komárom mellett délre (Nagy-Kanizsától ék.) — **Zalamegyében.** Melyik megyéhez tartozott a XV. században, e nyomok szerint nem bizonyos; 1331-ben (a szomszédos Galambokkal együtt) még zalamegyei hely; 1536-ban (Karossal és Galambokkal együtt) pedig már **Somogy-megyéhez** tartozik. (Adórajstrom 43. l.) Minthogy a budai káptalan többi e vidéki birtokai is leginkább Somogy-megyéhez tartoztak, megfelelőbbnek véltem e megyébe venni fel. (V. ö. a birtokosok közt a budai kápt. a. s a helységek közt Galambok a.)

Köröshegy. Keurushyg. (1082: Hazai okmt. VI. 6., 1229: Árpádk. új okmt. VI. 472.) Eccl. S. Martini in villa Keurisis; Keurushyg. (1175. 1187: U. o. I. 70. 79.) Kevrusheyg. (1234—70: U. o. II. 22.) Poss. Keuruzhygh. (1327: Haz. okmt. II. 53.) Villa Keurushygh, Kerusheg. (1338: Anjouk. okmt. III. 447.) Civis de Kewrushegh. (1338: U. o. 489.) Forum in Kerushegh. 1382: Dl. 6916.) Villa Keureshegh. (1386: Muz. llt.) *Oppidum Kewrushegh.* (1396: Dl. 8196; 1401—1406: Dl. 8637.) Poss. Kwresheg. (1455: Dl. 14915.) Kewreshegh. (1459: Dl. 15396.) Kereshegh. (1467: Körmendi llt. Misc. Német-útv. 2. 40. n. 48—19.) Op. Kewreshegh. (1474: Dl. 17584; 1495: Dl. 20306.) 1082-ben a veszprémi, 1229-ben a fejérvári káptalan birtokában találjuk. 1386-ban királynői birtok. 1396-ban Fejérkő várával együtt kapták a Marczaliak (Miklós) és birták (1474. óta a Bátoriakkal együtt) a XV. században is. Zálogban azonban egyideig (pl. 1467.) az enyingi Törököké, részben pedig örök jogon, a pannonhalmi apátságé is volt. (V. ö. 1536: Adólajstr. 28. I.) Vámot is szedtek benne. — A megye ék. sarkában találjuk, nem messze a Balatontól. (L. az ábrahámi ciszterczita apátság a. is a birtokosok közt.)

Lábad. Poss. Labaad (Labad) et alia Labaad. (1395: Dl. 9139.) Poss. utraque Labad. (1401—1406: Dl. 8637.) Oppidum Labad. (1416: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 85., 1474: Dl. 17584; 1495: Dl. 20306.) Eccl. S. Luce Evang. de Labad. (1418: Körm. llt. Misc. Németútv.) 1395-ben mint a magbanszakadt (Prodaviczai Mikcs bán fia István fia Ákos fiának) Mikcsnek birtokát kapják Zsigmond királytól a Marczaliak (Dénes), kik a XV. században is birták. 1474-ben a Marczaliakkal kötött szerződés szerint a Bátoriakat e város birtokába is beiktatták. Ma Lábod, Kaposvártól (kissé távolabb) dny. (V. ö. Kálmán-Csehi m.-város a.)

Marczal(i). Villa Marzaly. (1338: Anjouk. okmt. III. 462.) Oppidum Marchali. (1448: Dl. 14168.) Op. Marchaly, Marczaly. (1455: Dl. 14915.) Oppidum Marczal. (1474: Dl. 17584.) Iudex, iurati et universi cives et hospites de Marczaly. (1494: Dl. 35717.) Magister scole de M. (U. o.) A hírneves Marczali családé volt. Később e családnak egyéb birtokaival együtt a Bátoriaké lett, kik 1536-ban is bírják. — Szent-Anianus tiszteletére szentelt paroch. templomát 1455-ben említik, valamint az e város mellett Sz.-Domonkos tiszteletére (hihetőleg a Marczaliak által) emelt pálos kolostorát is. (Fratres ordinis heremitarum in heremitario S. Dominici confessoris penes Marczaly degentes.)

Meszteg(e)nyő. Sacerdos de Meztegnew et vicearchidiaconus de angulo Balatini. (1359: Dl. 4867.) Michael... Zerecheni de Mesthekenew. (1405: Dl. 9066.) Meztegnew. Mezthegeenyew. Mezthegeenyew. (1408: Dl. 12800; 1409: Dl. 12800; 1454: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1498: Dl. 12000.) Nundine in opido Meztegnew. (1466: Ostfy cs. llt. T. 36.) A mesztegnevei Szerecseny-eké, majd a gordovai Fances-oké (is) volt. — Ma Mesztegnye vagy Mesztegnyő, Marczalától d.

Nagy-Atád. L. Atád m.-város a.

Nagy-Komár. L. Komár városnál.

Nagy-Szakács(i). Rector ecclesie Omn. Sanctorum de Zakach. (1378: Dl. 6515.) Sacerdos parochialis de Zakach. (1382: Dl. 6899.) Nogh Zakach. (1385: Dl. 7139.) Nogzakach, Kyszakach. (1385: Muz. llt.) Poss. Zakachy,

Zakaczy. (1394: Dl. 7966; 1402: Dl. 8856; 1409: Dl. 9563; 1425: Dl. 11626; 1453: Dl. 14675; 1459: Dl. 15370. 15357; 1460: Dl. 15469.) Coci de Zakachy. (1396: Dl. 8135.) Cocus regie maiestatis de Nad Zakachy. (1401: Dl. 8852; 1417: Dl. 10574; 1425: Dl. 11681; 1436: Dl. 12927.) Kylsezakachy. Kylsewzakachy. (1451: Dl. 14498; 1462: Dl. 15723; 1463: Dl. 15826.) Nagzakachy. (1463: Dl. 15826. 15827; 1471: Dl. 17203; 1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) *Oppidum Nagzakach.* (1466: Dl. 16445.) Possessiones Kyszakach et Nagzakach. (1471: Dl. 17268.) Poss. Erezthewen in territorio possessionis Nagzakachy. (1479: Kismart. i. h. E. 88.) Naghzakach. (1480: Dl. 18312.) Külső- és Kis-Szakácsi — úgy látszik — egynek vehető. 1401-ben két egyháza volt; az egyik Sz.-Domonkos, a másik Minden-Szentek tiszteletére. Utóbbit már 1378-ból és később is ismerjük. Közéleben Sz.-Domonkosról nevezett pálos kolostor állt. Kis-nemesi családok lakták, melyeknek tagjai közül valók voltak a királyok udvari szakácsai. E családok közül a következők ismeretesek: Bakator (1380. 1413. 1414.), Gede vagy Gedefi (1382. 1385. 1465. 1480.), Póka vagy Pókafi (1382. 1425. 1505.), Soldos (1382. 1428.), Délczeg (1382.), Tor (1382.), Terpe (1401. 1471. 1480.), Vas (1401.), Szakácsi (1402. 1417. 1424. 1425. 1428. 1457. 1497.), Kigvő vagy Kégvő (1425. 1428. 1453. 1480.), Fyntha (1425. 1463.), Pokocz (1436.), Veres (1436. 1463. 1465. 1466. 1471. 1480. 1505.), Tolvaj (1451. 1463. 1465. 1505.), Kecskés (1453. 1471.), Kacsó (1459.), Kis (1461. 1470.), Széles (1461.), Körtvély (1461.), Tenke (1461.), Fekete (1461. 1470. 1505.), Sávolyi vagy Sávoly (1461. 1470.), Ivánka (1462. 1463.), Nagyszakácsi (1463.), Orros (1463. 1471. 1480. 1505.), Kozma (1463.), Pálfi (1465. 1492. 1495. 1505.), Czevek (1465.), Kakas (1465. 1471. 1480.), Vég (1467.), Szabó (1470. 1471. 1495.), Denke (1470.), Valkon (1470.), Zereger (1470.), Ágost(y)on (1470. 1495. 1502.), Bíró (1470.), Korcz (1470.), Kisszakácsi (1471.), Recsek (1471.), Csorna (1471.), Pap (1475. 1497.), Egyedfi (1476.), Szalai (1480. 1505.), Szöllős (1482.), Hegedős vagy Hegedes (1492. 1495. 1505.), Miklósi vagy Miklós, Miklóssa (1492. 1497. 1505.), Gondos (1495, vidi előnéven már előbb is, 1505.), Kovács (1495, 1497. hasonlókép), Nagy (1495. 1497. 1505.), Ago (Agh, 1495. 1505.), Lucza (1495.), Kálmán (1497. 1505.), Katona (1505, vidi előnévvel már előbb: 1461. 1492. is.); végül 1505-ben még a: Balka, Bellye, Besenyei, Bogdán, Bogyó, Bongolyag, Debrei, Ellyesse, Faber (Kovács), Facs(i)ár, Györgyfi, Izdrai, Karai, Kisfaludi, Korotnai, Kőmives, Patrohi, Sipos, Tót és Vidi cs. is. (L. még kutforrásúl a következő okleveleket, u. m. 1385: Muz. llt., 1424. Dl. 11974; 1461: Dl. 15579. 15582. 15611; 1463: Dl. 15903; 1492: Dl. 19840; 1495: Dl. 20358. 20361. 20347; 1497: Dl. 20578; 1498: Dl. 20664; 1499: Dl. 20831; 1500: Dl. 20950; 1500: 21. törv.-czikk, 1500. körül: Dl. 20939; 1502: Dl. 21140; 1505: Pannonhalmi főapátság házi llt. XXXIV. N.)

Nagy-Szent-Pál. L. Sz.-Pál m.-város a.

Patha. Pathaa. (1283: Árpádk. új okmt. XII. 382.) Poss. Patha. (1360: Dl. 91., 1390: Dl. 7565. 7573; 1391: Kismart. llt. 96. f. 2. n. 19., 1431: Dl. 12421.) Tributum annuatim in Patha, necnon aliud *tributum fori ebdomadatim* exigi solita. (U. o.) Poss. Patha. (1435: Kismart. llt. 45. B. 31., 1438: Dl. 13209; 1453: Dl. 14770; 1455: Dl. 14915; 1464: Dl. 15932; 1468: Dl.

16712; 1470: Dl. 17059.) Oppidum Patha. (1448: Dl. 14168; 1470: Kismart. llt. 45. C. 46., 1494: Dl. 21047. 20159.) Uterque Patha. (1536. évi adóajstr. 7. l.) 1360. táján a Patai (Porcz) családé. 1390-ben már a Kaplaiak (l. Gömörm.) tartanak hozzá jogot. 1391-ben és a XV. század első évtizedeiben (pl. 1435-ben) az Alsáni Jánosé volt. 1431-ben Feledi János és serkei Lorántfi György (Gömörmegyéből) pörösködnek miatta. 1437-ben némely tartozékait (magát a helységet kétségtelenül legalább is 1438-ban) mint a magban szakadt Alsáni János birtokát a Marczaliak (Imre és János, a Miklós fiai) kapták, kik 1453-ban a Rozgonyiaknak (tartozékaival együtt) 2000 frtéért elzálogosították. 1455-ben Marczali János e város tartozékainak nagy részét a toldi pálosoknak hagyományozta. Azonban hogy János meghalt, magva szakadván, e birtokát (6 faluval) a Rozgonyiak kapták. E család aztán 1464-ben ily alapon pöröl miatta Garai Jóbbal, ki — mint 1470-ben olvassuk — jogtalanul ígtattatta be magát e város birtokába, mely pedig zálogban(!) a Marczaliaktól a Rozgonyiak, ezektől pedig a tapsonyi Anthimi János jogos birtoka lett volna. 1495-ben és 1536-ban magát e helységet *nem* találjuk a Batori-féle birtokok között, tartozékai közül azonban Darány és Sz.-György 1495-ben a Batoriaké. (1536-ban a Pekri Lajosé.) — Vámhely is volt. Sz.-András apostol tisztt. szentelt egyházát 1455-ben említik. — **Tartozékai 1360-ban:** Csértő, Lasancz vagy Losancz, Al-Gyó(s)falva, Kotosd, Milvan, Hosszútót, Dargócs, (Dorgócs), Fornafalva, Füzvölgy, Basal; **1431-ben:** Hosszútóti, Keresztut, Mil(o)ván, Gargócz, Márványfalva, Poklosi, Basal, Csértő, Kotosd, Mindenés, Ági és Szent-György helységek s Endrefalva és Teleksár puszták, melyekben ekkor összesen 200 népes és néptelen egész (integra) jobbágy-curiát számítottak össze; **1448-ban:** Poklosi, Ági, Kotosd, Csértő, Basal, Keresztut, Milván, Mindenés, Fornafalva, Dargócz s Kis-Szent-György; **1453-ban** csupán: Basal, Poklosi, Mil(o)ván, Keresztut és Mindenés helységek. **1455-ben** Marczali János e város tartozékai közül: Kotosd, Csértő, Ági, Basal, Keresztut, Milván (Nilván) és Poklosi helységeket (tehát mint ő mondja: Kis-Szent-Györgyön és Márványfalván kívül — melyeket más egyházaknak hagyott — az egész uradalmat) is a toldi pálosoknak hagyományozta, kik 1536-ban: Kotosd, Csértő és Ági helységeknek csakugyan földesurai is. Poklosi, Milován, Keresztut és Basal s ezenkívül *Véged*, *Erdőalja* és Mindenés helységeket azonban később (1464. 1470.) is a patai uradalomban találjuk. — Szigetvár mellett fekszik ény. felé. (V. ö. a hasonló nevű várnál, illetve a helységek közt is.)

Segösd. (Segesd.) Comes de Segusd. (1265: Fejér, IV. 3. 201.) Predium nostrum (regis) de Segust. (1269: Dl. 671. Fejér, IV. 3. 201.) Populi et cives nostri (regine) in villis seu possessionibus Athad et Barath *in comitatu nostro Segusdiensi* et comites nostri comitatus eiusdem. (1382: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 18.) Oppidum (regale) Segesd. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19., 1417: Dl. 10618. — V. ö. 1391: Dl. 6781.) Clastrum B. Marie V. de Segusd et guardianus de eadem. (1391: Körmendi llt. Alm. V. lad. 3. n. 297.) Poss. Segesd. (1394: Dl. 7999.) Oppidum seu districtus Segusd. (1396: Körmendi llt., i. h. n. 24.) Oppidum (regale) Segusd. (1400. körül: U. o. n. 27., 1404: Fejér, X. 4. 232.) Oppidum Segusd, Segwsd, Segesd. (1427: Dl. 11926; 1455: Dl. 14915; 1474: Dl. 17584; 1474: Muz. ltár, 1488:

Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A., 1495: Dl. 20306.) Opp. Segewsd. (1448: Dl. 14168.) Ecclesia paroch. B. Michaelis archangeli in Segesd, Segwsd. (1474: Haz. okmt. I. 369.) E város kerületével (comitatus, districtus) együtt mint *a királynék ellátására rendelt birtok* vált ki Somogymegyéből (1295. 1327. 1382.) s a királynéktól rendelt ispán (és ennek tisztjei) hatósága alatt állt. 1389-ben mező-laki Zambó Miklós kir. tárnokmester kapta Zsigmond királytól, cserében a veszpréminegyei Apáczs-Somlyó várért és némely más falvakért, (melyeket előbb Mária királynő 8200 ftban a nevezett Zambó Miklósnak lekötött) s még 2571 forintért, mely összeget Zambó szintén a királynőnek fizetett ki. 1396-ban ennek a Zambó Miklósnak özvegye Erzsébet, bizonyos elengedett kamara-nyereség fejében visszabocsátá a király kezébe az egész nagy uradalmat, mely aztán egy ideig a Losonczy István özvegyének birtokában is volt. 1404-ben Zsigmond király Marczali Miklós volt erd. vajdának és rokonainak adta zálogba 8020 forintban, majd 1417-ben örök adományul. Ettől fogva a Marczaliak, majd (1474. óta) a Bátoriak is bírták, kik a Marczaliaknak ez uradalomban is utódai lettek. (Az 1536. évi adólajstrom szerint is. 51. lap.) 1488-ban azonban a királynak e városbeli jobbágysai szerepelnek. — Parochialis temploma Sz.-Mihály árkangyal nevét viselé. 1455-ben Marczali János a ferenczrendiek (minoriták) itteni (már 1391-ben is föltűnő) kolostorát említi, mint a mely elődeitől már régebben kapott bizonyos jószágokat. A meny nyire ismeretes, régebben hozzátartoztak: Erdő-Csokona, a három Dobsza, Csehi (azaz Kálmán-Csehi) és Szob a XIII. században; Csehi, Lábod és Aranyos 1327-ben is. (V. ö. Pesty. Eltűnt m. I. 213.) 1389-ben pedig: Barát, Ötvös, Bolhás, Atád, Szabás, Aranyas, Belcső (révvél), Csákány, Visonta, Barcs és Gesztenye helységek. 1395. táján Zsigmond király Atádot, Szabást és Ötvöst Kővágóörsi Györgynek adományozván, a segődsi ispánságtól örökre elkülönítette. Mert ezóta e három helységet állandón a Battyániak bírták. 1417-ben csakugyan már csupán: Gesztenye, Bolhás, Barcs, Belcső és Aranyas helységek (vámokkal és révékkel együtt) mennek át Segőddel a Marczaliak kezére. 1427-ben: *Udvarnok*, Gesztenye, Balhás, Aranyas, Barcs, Belcső és valamelyik *Kér* részei járnak Segőd felével. 1455-ben Marczali János Farkasfalvát e város tartozékai közül ajándékozza el. E helységet (valamint a fentebbi Udvarnokot és Kért) már a Marczaliak csatolhatták Segősdhöz.

Somogyvár. Abbatia S. Aegidii in Ungaria. (1208: Árpádk. új okmt. VI. 328.) Capella B. Petri in opido Symigiensi. (1210: Árpádk. új okmt. II. 103.) Civitas seu opidum castri Symigiensis. (1224: Haz. okmt. VII. 11.) Sumugvar. (1349: Fejér, IX. 7. 95.) Civitas regalis Somoghwar. (1410: Dl. 9652.) Civitas Somoghwar. (1411: Dl. 9788.) Oppidum Somogwar. (1455: Dl. 14915; 1470: Dl. 17051; 1474: Dl. 17584; 1481: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 65., 1495: Dl. 20306.) Op. Somogwar locus sedis iudicarie. (1492: Dl. 19840.) Mint királyi várost 1410-ben kapták (Zabar és Dob pusztákkal együtt) Zsigmond királytól a Marczaliak (Miklós és Dénes sat.), kik aztán a XV. század folyamán (1481-ben is) bírták. 1474-ben a Bátoriat is beigtatták e város birtokába, a Marczaliakkal kötött örököségi szerződés révén. Azenban részeit a Sz.-László királytól (Sz.-Egyed tiszteletére) alapított itteni benczés kolostor bírta, mely 1410-ben a Marczaliakkal némi pörösködés után kiegyezett s

1470-ben is egyik földesura volt e városnak. — Vámját — mint a melyben a benzések is részesek — több ízben említik; Sz.-György vért. tiszteletére szentelt pleb. templomát pedig 1455-ben. (V. ö. Fejér, I. 468. l.) A megyei törvénytevő gyűlések rendes helye volt — A megye északi felének közepe táján találjuk. (V. ö. a hasonló nevű várnál.)

Szakács(i). L. Nagy-Szakácsi m.-város a.

Szent-Pál. Villa Zenthpal. (1355: Zalam. oklt. I. 303.) Poss. Zenthpal-falua. (1390: Dl. 8832.) Civitas et poss. Zenthpal. (1410: Dl. 9624.) Oppidum seu civitas S. Pauli. (1410: Dl. 35786.) Civitas de Sancto Paulo. (1411: Dl. 9833.) Villa Zenthpal. (1416: Dl. 10504.) Oppidum Zenthpal. (1417: Dl. 10531; 1428: Dl. 11980.) Poss. Zenthpal. (1420: Dl. 10877; 1460: Dl. 15437.) Plebanus de Nagzenthpal. (1453: Dl. 14704.) Poss. Nagzenthpal. (1469: Dl. 16819.) A Kanizsaiaké volt. — Ma pusztá Iharos-Berény és Sz.-Péter szomszédságában.

Szenyér. (Szinyér.) Villa Seyner. (1331: Anjouk. okmt. II. 561.) Zyner. (1354: Kismart. llt. 45. A. 6.) Zenyer. (1425: Dl. 11626; 1435: Kismart. llt. 45. B. 32.) Plebanus de Zenyer. (1436: Dl. 12867.) Oppidum Zenyer sub castello Zenyer. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) A XIV. században (legalább 1354-ben) a Szenyéri, a XV-ikben (1425—1482.) a tapsonyi Anthimi családé. (L. a hasonló nevű várnál.) Marczalitol d. esik.

Sziget. Joh. filius Anthymi de Zygeth. (1408: Kismart. llt. 45. A. 18., 1413: U. o. 45. B. 21.) Demetr. de Almazygeth. Alább: D. de eadem Zygeth. (1411: Dl. 9761.) Demetr. de Zigeht. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21.) Poss. Zigeht, Zygeth. (1424: U. o. 45: B. 28., 1429: U. o. 47. Z. 14.) Populi et iobagiones in oppido Zigeht. (1463: U. o. 48. D. 64.) Oppidum Zygeth. (1473: U. o. 45. C. 48.) Vámhely volt. — Részeit már 1408-ban az Anthimi (Anthimus-fi) cs. bírta. Ugyanekkor azonban részben még a Szigetieké. Utóbbiak 1413-ban, 1424-ben és 1429-ben adták oda egymásután részeiket az Anthimiaknak, cserében más kisebb birtokokért. Később szintén cserében a Garaiak, azután megint vissza az Anthimiak birtokába jutott, kik végül 1473-ban az enyingi Törököknek adták el. 1463-ban, mikor tájban a város az egész uradalommal együtt a Garaiak kezére került, az itteni lakosok Garai László özvegye és fia Jób elé járulván, felkérték új földesurokat, hogy az Anthimiak idejében rájuk rótt felette nagy adózásokat szüntessék meg. A herczegasszony (Garainé) aztán pontosan megszabta az évi adó összegét, lefizetésének határidőit, s az újonnan letelepedőket avagy építkezőket adóelengedésben részesíté. — 1473-ban hozzá *(illetve az itteni várhoz)* tartoznak: Sémlekhely, Pálosfalva, Malomfalva, Szent-Egyed, Kárán, Makófalva, Harkán, Zsibolt és Szent-Mihály helységek, Haltó, Lovászló, Sitk és Gyolcsháza puszták *Baranya*-, Bódogasszonyfalva, Kis-Hobol, Nagy-Hobol, Menyere, Somogyfalva, Gonász, Diós, Viszló, Kis-Vályus, Szent-Márton, Kisfalud, Ujfalu, Köblös, Bölcz (Belcz), Ikres, Mindszent, Hollófészek, Szőlómál és Harangosháza helységek *Somogy megyéből*. (Hogyan kerültek e helységek a várhoz és városhoz, l. az Anthimi cs. a.)

Tur. Pred. Tur. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) — Villa Tur. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470.) Sacerdos de Tur. (1233: U. o. I. 312.) Thvr, Thwr. (Nemesi névben és előnévben. 1438: Dl. 13218; 1440: Muz. lltár, 1488: Dl. 19346.)

Plebanus de Thwr. (1488: U. o.) Poss. Thwr. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana, n. 625.) Nundine in opido Thur. (1495: Haz. okmt. V. 383.) Föl-desurai: a veszprémi és fejérvári káptalan (1082—1229.), a Turi, Szántai, Kozma, Szente, Kakas, Kis, Szár és más kis-nemes családok. Részeit az osztopáni Zöld cs. is bírta. — Lengyel-Tótitól k.-é. esik.

Valkó. Valko. (1397: Dl. 8259.) Poss. Walko. (1460. 1467: Kismart. llt. 45. C. 39. és 43.) Oppidum Walko. (1467: U. o. 45. C. 43.) Poss. Walko. (1495: Dl. 20306.) 1460-ban Marczali István és fiai mint a hatalmasúl elítélt Szempcei vagy Szencsei László birtokához (úgy látszik homagiumok fejében) tartottak jogot. Mivel azonban keményfalvi Török Ambrus és Péter a nevezett Lászlóhoz közelebbi rokonságban állott, ezeknek engedték át e várost és tartozékait. 1467-ben Csapi András mond le e helységről (melyet előbb úgy látszik mint szomszéd felkért a királytól, valamint Gerecz kastélyról és más helységekről) szintén keményfalvi Török Péter javára, mint a kinek jogát e birtokokhoz nyilvánvalónak találta. 1469-ben Mátyás király jóváhagyja, hogy e várost Ujlaki Miklós a nevezett Török Péternek eladja, s abba utóbbit még ez évben be is igtatják, miután róla Marczali István is lemondott. 1495-ben azonban mégis a Bátori- (volt Marczali-)féle birtokok közt sorolják föl. — Tarnócza, Barcs és Babócsa vidékén feküdt.

Zákán(y). Zacun. (1227: Árpádk. új okmt. VI. 442.) Zakaan. Zakan. (Nemesi névben. 1309: Aujouk. okmt. I. 172., 1349: U. o. 262., 1411: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 26.) *Eccl. B. Martini* de Zakan. *Cives* de Zakan. (1342: Zichy okmt. II. 29.) Portus seu transitus Zakanrewy. (1357: Körmendi llt. misc. Németujv. n. 3.) Civitas Zakan. (1378: Dl. 6541.) Poss. Zakan superior et inferior. (1379: Dl. 6641; 1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24.) Poss. Zakan. (1399: Muz. llt., 1488: Dl. 19374; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31., 1506: U. o. n. 36.) Oppidum Zakan. Zakaan. (1444: Dl. 13781; 1445: Dl. 13874; 1450: Zsélyi llt.) Oppida utraque Zakan. (1446: Dl. 13996; 1450—1451: Dl. 14335.) Poss. Felsewzakan, Also(w)-zakan. (1458: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 27. és Dl. 15283; 1476: Dl. 17879; 1478: Dl. 18116.) Oppida Alsozakan et Felsew Zakan. (1486: Dl. 19595; 1495: Dl. 20306.) A XIV. század eleje óta a Zákányiaké. 1379-ben I. Lajos *Zákányi Bodiszló fiának. Miklósnak* kir. új-adományul, — 1380-ban pedig ugyancsak Lajos király (Alsó- és Felső-Zákányt — mint királyi birtokokat — tartozékaikkal együtt) *Korbaviai Bodiszlónak* adományozta, *cserében* bizonyos szlavóniai várakért. Mikor azután e helység 1399-ben és 1411-ben újra föltűnik, a Zákányi Bodiszló fia Miklós, majd 1431-ben a Zákányi László kezén találjuk, kit 1444-ben Bodiszló melléknéven (Bodizlo dictus) neveznek. Azonban (mint 1444-ben írják) már e László atyja átengedte Zákányt a Marczaliaknak, kik e város felét 1445-ben is birják, holott a másik felét 1446-ban a Zákányi László leánya tartá kezén. 1450-ben a két város utóbbi fele zálogban a Dombai Miklós kezébe ment át, a ki a nevezett László leányát (Orsolyát) nőül vevé. Ettől-fogva e *felelését* állandóan (1506-ban is) a Dombaiak bírták zálog gyanánt, tulajdon-jogához azonban a Marczaliak tartottak igényt, s midőn 1478-ban visszaváltásra követelték, nehéz pörbe keveredtek a Dombaiakkal. A két város *másik felelését* már 1458-ban a Szerdahelyiek (Imrefiek) kezén találjuk,

szintén zálog czímen a Marczaliaktól, kikkel, valamint a (szomszédos) Dombaiakkal szintén több ízben pörösködtek e birtok fölött. 1476-ban már a Bátoriak is mint társ-tulajdonosok lépnek föl, kiknek birtokai közt a két város felerészét 1495-ben is megtaláljuk. Melyik felerész értendő, nem bizonyos. Csak annyit tudunk, hogy mikor a Marczali László magvaszakadtával 1488-ban a király a sz. Imrefieket birtokjoguk igazolására fölszólítja, az Imrefiek irásaik fölmutatásával késlekedtek. 1489-ben azonban a Szerdahelyi István birtokai közt még Zákányt (és Gyékényest) is felsorolják. — 1380-ban hozzátartoztak: Gyékényes, Into, Tótfalu, a két Máli és Földvár, valamint 1446-ban is, a mikor azonban csak Kis-Málit említik. 1458-ban Máli helyét Almakert foglalja el a tartozékok sorában, 1476-ban és 1479-ben pedig ez is cmarad. 1476-ban mintkét Zákányban vámot és révet említenek. (Cum tributis et vadis in eisdem Alsozakan et Felsewzakan, majd: in utraque Zakan. — V. ö. különben a hasonló nevű vár a.)

Összesen 25 város.

HELYSÉGEI:

Abafalva. Abafalwa. (1411—1412: Dl. 9827; 1478: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 21. n. 1.) Az 1546. évi adólajstrom (20. l.) szerint Geszte (Geszt) és Polány vidékén feküdt.

Acsa. Poss. Acha. (1406: Dl. 9259; 1427: Dl. 11915; 1429: Dl. 12058.) Részben kis-nemeseké, részben a veszprémi püspöké volt. — Igal mellett é. találjuk.

Adánd. (Ádám. Ádamd.) Adamd. (1265: Haz. oklt. 44.) Adand. (1279: Árpádok. új okmt. XII. 274., 1379: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. B., 1460: Jeszenák cs. llt.) Poss. Wyadam. (1356. Kismart. llt. 47. U. 5.) A megye ék. zugában találjuk. 1356-ban heti-vásáros hely volt.

Adorján. (Aderján. Adrián.) Aderyan. (1472: Dl. 17311.) Adoryan. (1486: Dl. 19123., 1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) Adryan. (1504: U. o. n. 34.) A Dombaiaké volt. — Ma Adorján néven puszta, Viszló mellett ny.

Adriántelke (Adorjántelke) puszta. Particula possessionaria seu terra Adrianteleke penes poss. Baath. (1386: Dl. 7197.) Haderyan poss. deserta et habitatoribus destituta. (1403: Dl. 8867. 9113.) Terra arabilis Adoryanteleke. (1404: Dl. 8950.) A Szerdahelyieké (Ders-fieké) volt.

Agáros. Agarws. (1408: Dl. 12800.) Agarus. (1424: U. o.) Agaros. (1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1498: Dl. 12800.) Ma puszta Mesztegnyőtől d., a melylyel együtt a gordovai Fancsoké volt.

Ági. Agy. (1369: Dl. 5808; 1431: Dl. 12421; 1448: Dl. 14168; 1455: Dl. 14915; 1496: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42.) Részben kis-nemesi birtok volt, részben Patához tartozott. 1431-ben 22 j.-telket számoltak össze benne. Ugyanekkor vámját is említik. Később a Marczali János adományára révén a toldi pálosoké lett, kik pl. 1536-ban is bírták. — Ma puszta, Ládtól dk.

Akcs. Villa Okch. (1268: Haz. okmt. III. 16., 1410: U. o. 274.) Akch. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40.) Az 1536. évi adólajstromban (Akch. 15. l.) Táska

és Kelked vidékén tűnik föl. Ma Akcs-Magyari, újabb és szokottabb nevén: Buzsák, Somogyvártól ény.

Al-Diósfalva. (Al-Gyósfalva. Al-Gyófalva.) L. Diós(-falu) a.

Al-Gamás. L. Gamás a.

Albafölde (puszta). Pred. Albafewlde — a gordovai Fancsoké. (1435: Dl. 12800.) Ugy látszik Lengyel-Tóti vidékén (Teleki és Visz táján?) terült el.

Albert(i). Poss. Fewlse Alberty, Also Alberty. (1456?: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708.) Poss. utraque Alberth. Aberth. (1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 36.) Ma puszta (Kis-Alberti), Magyar-Egres mellett ék.

Álcs(i). Alch, Alchy. (1331: Anjouk. okmt. II. 565.) Alch. (1333: U. o. III. 41., 1488: Dl. 19346; 1492: Dl. 19840.) Köznemeseké volt. — Lengyel-Tóti, (Tót-) Gyugy, Tard, Pettend (ma puszták) vidékén feküdt.

Alexander. Poss. Allexander. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Lexander. (1489: Dl. 19603.) Barcshez tartozott. — Tán a mai Sándorlak pusztának felel meg, Sz.-Mihályfa, Bűrüs, Újfalú, sat. közelében, melyek szintén ez uradalomhoz tartoztak. (Szigetvártól dny.)

Alma-Sziget. L. Sziget m.-város a.

Almád. Poss. Almad. (1391: Tört. társ. letét, 1465. 1492: Muz. lltár, 1536. évi adólajstr. 24.) Kis-Berény és Somogyvár vidékén feküdt.

Almakert. Poss. Almakerth. (1458: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 27. és Dl. 15283.) Zákány tartozékai közt említik.

Alsó-Alberti. L. Alberti a.

Alsó-Atak. L. Atak a.

Alsó-Battyán. L. Battyán a.

Alsó-Dada. L. Dada a.

Alsó-Déd. L. Déd a.

Alsó-Dercze. L. Dercze a.

Alsó-Endréd. L. Endréd a.

Alsó-Hásságy. L. Hásságy a.

Alsó-Kékcse. (Alsó-Kökcse. Alsó-Kecsca.) L. Kekcse a.

Alsó-Litterág. L. Litterág a.

Alsó-Mer(e)nye. L. Mer(e)nye a.

Alsó-Miklósi. L. Miklósi a.

Alsó-Mindszent. L. Mindszent a.

Alsó-Pác zod. L. Pác zod a.

Alsó-Pricsrő. L. Pricsrő a.

Alsó-Tepej. L. Tepej a.

Alsó-Tikos. L. Tikos a.

Alsó-Ugal. L. Ugal a.

Alsó-Visnye. L. Visnye a.

Alsó-Viterág. L. Vitterág a.

Alsó-Vitya. L. Vitya a.

Andocs. (Andacs). Onduch. (1321: Zichy okmt. I. 204.) Andoch. (1390: Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A., Kismart. llt. 14. K. 354.) Andach. (1390: Dl. 2870.) Az 1536. évi adólajstromban (34. l.): Nemes Andoch. Kapolnas Andoch. Eghazas Andoch. — Ma Andocs, Igaltól é.

Andrásfalva. Villa Andree — in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz-jakabi apátságé volt; a megye dk. zugában feküdt.

Apáti. a) Apaty. (1258: Árpádk. új okmt. II. 309.) Apathy. (1376: Dl. 6372; 1487: Dl. 19289.) Ecclesia parochialis in Apathy. (1498: Dl. 20711.) A *zselicz-szent-jakabi* benczés apátságé volt, s Kaposvár környékén feküdt. Az 1536. évi adólajstrom szerint — 17. l. — e helység a Török Bálint birtoka. Meglehet, magát a mai *Szent-Jakabot* kell értenünk, mely *e néven* mint falu, tudtommal sohasem fordul elő a középkorban. — **b)** Apaty. (1275: Dl. 927; 1536: Adólajstr. 26. l.) 1536-ban Bár után sorolják föl, a melynek vidékén csakugyan feküdt is. — **c)** Apathy. (1486: Dl. 19123.) A Dombaiaké volt. — Szigetvártól ény. esik.

Apáttelek (puszta). Predium (abbatis Thykoniensis et ecclesie sue) Appathythelek in contig. vicinitate possessionis . . . Thewrek. (1458: Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. fasc. 18. n. 2.) Endréd és Törek (ma puszta) táján terült el, a megye ék. zugában.

Aracs(a). Terra nobilium Arach. (1269: Dl. 671., Fejér, IV. 3. 201.) Aracha. (1397: Dl. 8259.) Poss. Aracz. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43.) Ma Aracs néven Babócsa tőszomszédja ék. felé.

Arad. Nobiles de Arad. (1363: Dl. 5253.) Arad. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) 1482-ben Szenyér vár tartozéka. — Ma puszta, Böhönye mellett ék.

Aranyas. Aranyas. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19., 1417: Dl. 10618; 1427: Dl. 11926; 1495: Dl. 20306.) Segősdhöz tartozott. — Ma Aranyos puszta Barcs mellett é.

Argyagháza. Argyaghaza. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. — Szigetvártól ény., Merenye és Patosfa vidékén kereshetjük.

Artesháza. Artheshaza. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.) Köznemesi névben vagy előnévben fordul elő. Valahol Mosgó vagy Szigetvár vidékén, Baranya- vagy Somogy megyében feküdt.

Asz(a)lár. L. Oszlár alakban.

Aszaló. Azzalow. (1403: Dl. 9116.) Azalo. (1437: Fejér, X. 7. 894., 1478: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 21. n. 1.) Északra találjuk Kaposvártól, a melynek tartozéka volt.

Aszi(v)ágy. L. Oszivágy alakban.

Atád. Pop. de Achad. (1279: Dl. 12171.) Ecclesia omnium sanctorum in Athad. (1399: Zichy okmt. V. 130.) Poss. Athad. Nobiles de *alia villa* Athad. (1401: Muz. lltár.) Athad. (1421: Dl. 11057; 1481: Dl. 18558; 1487: Dl. 19320.) Plebanus de Athad. (1483: Dl. 18831.) A nyulszigeti apáczáké, részben pedig az Atádi és Kéri családoké volt. — Ma Magyar-Atád, Igaltól dny.

Atak. a) Utraque Athak, superior et inferior. (1486: Lajtfal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) Felsewathak, Alsoathak. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 36.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (48. l.) Sarkad és Berzencze vidékén feküdt. — **b)** Poss. Athak. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. — A megye dk. zugában feküdt.

Baba. Baba. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469., 1449: Dl. 14268; 1470: Dl. 17101; 1483: Dl. 18831.) Részben a fejevári káptalané, részben köz-nemeseké volt. — Ma pusztá Karádtól délre, Mocsolád m.

Babka. Poss. Babka. (1421: Haz. okmt. III. 321.) Hedrehelylyel (Hedreh) együtt merül föl.

Babod. Babod. (Nemesi névben. 1470: Dl. 17101.) Ma pusztá Karád mellett dny.

Bábony. Babun. (1259: Haz. okmt. VI. 100., 1336: U. o. III. 127., Anjouk. okmt. III. 284., 1337: U. o. 395.) Poss. Babun super qua vinidatores domine regine commorari consueverunt. (1302: Kismart. llt. 47. T. 2.) Babon. (1426: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 37., 1436: Dl. 12895; 1460: Jeszenák cs. llt.) Ugali, majd Battyáni és faiszi Ányos birtok. — Ma Bábony helység és pusztá, Tabtól ék.

Bacskád. L. Bocskád alakban.

Bagamér (pusztá). Poss. Bagamer deserta et habitatoribus destituta. (1403: Dl. 8867.) Terra arabilis Bagamer. (1404: Dl. 8950.) A Szerdahelyieké volt. — Bát vidékén feküdt.

Baja. Boya. (1403: Dl. 12800; 1403—1406: Dl. 8881.) Baya. (1424: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952; 1498: Dl. 12800.) A gordovai Fancsiaké volt. Valahol Kéthely vidékén feküdt. (Dny. felé?)

Bajnokfalva. Poss. Baynukfalua. (1375: Meskó cs. llt., 1385: Dl. 7128.) A Szerdahelyieké volt.

Bajon. Boyon. (1297: Fejér, IX. 7. 725. és Haz. okmt. V. 84.) Sacerdos de Boyun. (1357: Zalai oklt. I. 581.) Kysbayon. (1397: Muz. llt.) Bayon. (1434—52: Dl. 12633.) Utraque poss. Bayan. (1440: Zalai oklt. II. 503.) Ma Nagy- és Kis-Bajom, Kaposvártól ny. és ny.-d. — Nagy-Bajon különben e néven már 1397-ben és 1455-ben is föltűnik. (Máslolat után. 1397: Acta post Advoc. 85—15.)

Bajszinfalva. Poss. Bayzinfalwa. (1425: Dl. 11700.) Mint a Szerdahelyiek birtoka, Sz.-Tamás, Magyarfalva, Terjék sat. (ma puszták) társaságában fordul elő s így kétségkívül az ép e tájon fekvő mai Böszénfa helységnek felel meg.

Bak(a)lár. L. Boglár alakban.

Bakháza. Poss. Bakhaza. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68., 1465: U. o. n. 115., 1468: U. o. Alm. V. lad. 5. n. 74.) Ma pusztá Ujnép mellett észak felé. (Babócsától é.)

Balasekháza. (Balasokháza.) Balasekhaza poss. (1424: Kismart. llt. 45. B. 28.) Az 1536. évi adórajstrom (7. l.): Balasokhaza néven Pata után sorolja föl. — Megfelelni látszik az 1470-ben Szigetvár tart. közt fölsorolt: Balashaza (baranyamegyei) helységnek. (Kismart. llt. 45. C. 46.)

Balaton-Szemes. L. Szemes a.

Balatonmelléki-Zamárd. L. Zamárd a.

Balazse (pusztá). Poss. Balasse deserta et habitatoribus destituta (1403: Dl. 8867.) Terra arabilis Balasee. (1404: Dl. 8950.) A Szerdahelyieké volt; Bát vidékén feküdt.

Balázsháza. L. Balasekháza a.

Balhás. L. Bolhás alakban.

Balogd. Balogd. (Kir. emberek nevében. 1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1427: U. o. 96. 3. 28.) Ma Nagy-Bajom határában (ny.) találunk ily nevű pusztát.

Bálványos. *a*) Poss. Baluanus — Csorgó tartozéka. (1431: Dl. 12364.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Balwanyos. 47. l.) Zákány és Gyékényes vidékén feküdt. — *b*) Villa Baluanus. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 474.) Poss. Balwanus. (1338: Anjouk. okmt. III. 446.) Poss. Balwanyos. (1488: Dl. 19354.) Karádtól ék. esik.

Bán. Poss. Baan. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Kapos-Újvár tartozékai közt a XV. században csupán ez egyszer említik. Az 1536. évi adólajstrom szerint azonban még mindig oda tartozott. (Baan. 10. l.)

Banik. Banyak. (1428: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708; 1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. fasc. 1. n. 36.) Az osztópáni Zöld, Osztopáni és Perneszi családoké volt. — Ma Pamuk vagy Pamük, Somogyvár mellett dny.

Bannya. L. Bonnya alakban.

Bár. (Bar.) *a*) Terra Baar. (1261: Hazai okmt. VIII. 83.) Plebanus de Bar. (1436: Dl. 12867.) Baar. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A., 1496: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54.) 1482-ben (részben) Szenyér vár tartozéka. Ma pusztá, Kéthely mellett ny.-é. — *b*) Obar poss. (1341: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. litt. C. és 1466: Kisfaludy cs. llt.) Baar. (1390: Fejér, X. 1. 576. 604; Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A., 1429: Fejér, X. 7. 157.) Obaar. Wybaar. (1536. évi adólajstr. 26. l.) Ma Kis-B(a)ár falu és Bár pusztá Igal és Karád közt.

Barát(i). *a*) Baraty. (Nemes nevében. 1400: Muz. lltár.) Poss. seu villa Barathy al. nom. Zenth Iwan. (1263. 1361. 1422: Haz. okmt. III. 326. 329. 323.) Faisz és Kürtös mellett feküdt. Keresztelő Sz.-János tiszteletére szentelt templomát már 1361-ben említik. — *b*) Barad, Borad. (1331: Anjouk. okmt. II. 562.) Poss. Barath. (1382: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 18., 1389: U. o. n. 19.) Poss. Barathy. (1396: U. o. n. 74., 1403: U. o. n. 34., 1405: U. o. n. 38., 1450: U. o. n. 78.) 1382-ben mint Segesd megyébe tartozó helység az Erzsébet királyné birtoka. 1396-ban Kővágóörsi György kapja kir. adományúl; az ő fiainak hűtlensége következtében (1403-ban) pedig Anthimi János. 1405-ben ismét a Battyániak számára igtatják, ítéletileg. 1450-ben a tapsonyi Anthimiaké volt. — Ma Kis- és Nagy-Baráti néven pusztá Atád közelében ny.-é. — Az 1536. évi adólajstromban (49. és 51. lapon): Barathy, Barathe, Barathy — fordul elő. E három helység közül az egyik az Udvarhelytől ék. elterülő Baráti majorságnak; a másik a Háromfa határában elterülő mai Alsó- és Felső-Baráti, — a harmadik pedig a Nagy-Atád m. ény. elterülő mai (Kis- és Nagy-) Baráti pusztának felel meg. Utóbbi főntebb már láttuk. A másik kettő *c*) és *d*): mint a fejevári káptalan (1399.) és köznemesek birtoka következő alkalommal fordul elő, u. m.: Barathy. (1399: Dl. 8470; 1423: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 77., 1460: U. o. Majorat. I. 29. 19.)

Barcs. Barch. (1389: Dl. 7483; 1427: Dl. 11926; 1467: Kismart. llt. 45. C. 43., 1495: Dl. 20306.) Poss. Boorch. (1389: Körmendi llt. Alm. III.

lad. 3. n. 19.) Barcz. Barch. (1417: Dl. 10618.) Régen Segösdhöz tartozott. — A megye dk. részében a Dráva mellett fekszik.

Barcs-Füles. L. Füles a.

Bárd. Bard. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470., 1456: Muz. llt.) Terra vduornicorum de villa Bard. (1268: Árpádk. új okmt. III. 190.) Kwsthosbardya. (1496: Dl. 20459.) Kaposvártól dny. esik.

Bark. Poss. Bork. (1349: Anjouk. okmt. V. 313.) Poss. Bark. (1361: Hazai okmt. I. 231., 1367: Muz. llt.) A Nyár vize mellett, Babócsa, Csokonya. Háromfa sat. vidékén feküdt.

Baronka. L. Boronka alakban.

Basa(j)l. Basal. (1302: Anjouk. okmt. I. 46., 1431: Dl. 12421.) Basayl. (1360: Dl. 91.) Bassal. (1470: Dl. 17059.) Patához tartozott. Ma is (Basal) tőszomszédja kelet felé.

Bát. Villa Both. (1335: Fejér, VIII. 4. 136.) Booth. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Bach. (1376: Dl. 6372.) Baath. (1386: Dl. 7197.) Bath. (1403: Dl. 8867; 1454: Muz. llt., 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyi rokonságé volt. — Szerdahely, Kaposvár sat. vidékén (a Kapos mentén) feküdt.

Batrolcz. Poss. Bathrolcz. (1483: Dl. 18894; 1490: Dl. 19676.) A megye-
gyesaljai Morócz-oké volt. — A megye dk. sarkában feküdt.

Battyán. Bathyan. (1261: Hazai okmt. VIII. 83., 1347: Zalai okl. I. 462., 1403—1406: Dl. 8881; 1429: Forgách cs. llt., 1438: Dl. 13169; 1464: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 73. és 74.) Alsóbathyan. (1455: U. o. Alm. V. lad. 5. n. 72.) Felsew Bathyan. (1496. Hédervári llt. Viczay rész f. 48. n. 54.) Alsó-Battyán 1496-ban a (geresgáli) Battyáni, Felső-Battyán pedig a Korotnai családé. Ma (Balaton-) Battyán pusztja B.-Szent-György mellett d. (Felső-Battyánra nézve l. a XV. századhoz: Századok 1870. 15. és köv. l.)

Becsefalva. Poss. Bechefolua. (1361: Dl. 5048; 1382: Dl. 6895.) Orczi, Mernye sat. vidékén feküdt?

Bednek. L. Bennek alakban.

Bekád. L. Berény a.

Békástó. Bekasthow. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Bekatho. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapos-Újvárhoz tartozott. — Szennával és Dennával együtt említik.

Beki. Plebanus de Beky. (1436: Dl. 12867.) A Balaton mentén (in vicearchidiaconatu de angulo Balatini) feküdt.

Bel-Fenek. L. Fenék a.

Bel-szász-nagy-földe (puszta). Pred. Belzaznaghfewlde. (1435: Dl. 12800. V. ö. Dl. 12696; 1487: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 28.) A gordovai Fancsoké volt. — A Balaton dk. partja mentén terült el valahol.

Be(l)cső. L. Bölcső néven.

Bélcz. — a) Villa Belch. (1272. 1280: Haz. okmt. VI. 259.) *Nobiles iobagiones domine regine exercituare solentes de villa Belch et... poss. santimonialium* (de insula leporum) similiter Belch nuncupata. (1345: Anjouk. okmt. 516.) Poss. Bylch. (1391: Dl. 7694.) Belch. (1398: Dl. 8352; 1430: Dl. 12302.) Beelch. (1408: Dl. 9408.) Bwicz. (1433: Dl. 12563.) Beelcz. (1449: 14268.) Belcz. (1449: Dl. 14309; 1473: Dl. 17423.) Bewicz. (1480:

DI. 18390; 1485: DI. 19069.) A mai Kis-Bécz pusztának felel meg, Magyar-Atád mellett ék. — 1408-ban részben Somogy-, részben Tolnamegyéhez számítják. 1430-ban említik határában a «*Hadnth*»-at — b) Belch. (1403: Kismart. lt. 45. A. 11.) Belch, Bwlch. (1403: DI. 9144.) Belcz. (1470: U. o. 45. C. 46.) Bewlcz. (1473: U. o. 45. C. 48.) 1403-ban a tapsonyi Anthimiak kapják, mint a Rupoliak birtokát. Később Szigetvárához tartozott. 1470-ben *Baranya*-megyéhez számítják. (!) — Ma Bécz, Szigetvártól ény.

Belczi-Szent-Márton. L. Szent-Márton a.

Belder. Belder. (1295: Fejér. VI. 1. 365., 1428: Körmendi lt. Alm. III. lad. 1. n. 31., 1436: DI. 12895.) Buldyr. (1323: Körmendi lt. Alm. III. 1. 1. n. 3.) Bulder. (1386—6: Haz. okmt. III. 220—239.) Bulder, Bewlder. (1485. 1487: Körmendi lt. i. h. n. 8. és 9.) Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos birtok. — Tab és Kékce (ma Köttse) vidékén feketett.

Belek. Belek. (1493: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 71., 1536: Adó-lajstr. 1.) A vránai perjelségé volt. — Ma Beleg, Nagy-Bajomtól dny.

Belenik. Poss. Benenik. (1483: DI. 18894.) Belenyk. (1490: DI. 19676.) A meggyesaljai Morócz családé volt. — A megye dk. sarkában feküdt.

Belezná. Belezná. (1450—1: DI. 14335.) Iharos-Berénytől dny. esik.

Belső-Hobaly. (Belső-Hobol.) L. Hobol a.

Belyénem. Poss. Belyenem. (1480: DI. 18391.) Beleyenem. (1498: DI. 20718.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Benenik. L. Belenik alakban.

Bennek. (Bennök.) Terra Bennek. (1331: Anjouk. okmt. II. 563.) Bednek. (1388: DI. 7428. 7429.) Benyk. (1392: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 11.) Bennuk. (1392: Bécsi cs. áll. ltár.) Beennek. (1392: DI. 7815; 1446: DI. 13993.) Bednek. (1393: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 10.) Bennek. (1409: DI. 9562; 1486—7: DI. 19205. 19318.) A Kanizsaiaké (1388 előtt a szécsényi Kónyafiaké) volt, kik 1446-ban bakonyai (páti) Török László kanizsai várnagyuknak adták. Ma Bendekek néven pusztá, Lengyel-Tóti mellett kd.

Bere(j). Berey. (1082: Hazai okmt. IV. 7., 1229: Árpádk. új okmt. VI. 475., 1385: Haz. okmt. III. 223.) Kysberey. (1338: Körmendi lt. Alm. III. lad. 2. n. 35.) Kysbere. (1347: U. o. Alm. III. lad. 1. n. 8., 1385: Haz. okmt. III. 230., 1428: Körm. lt. U. o. n. 31.) Bere. (1428: U. o. Alm. III. lad. 1. n. 37. 38., 1435: DI. 12684; 1438: Haz. okmt. IV. 314., 1489: Körm. lt. Alm. III. lad. 4. n. 59.) Az 1536. évi adólajstr. is ismeri. (Bere. 29. l.) Ugali majd Battyáni sat. birtok. 1439-ben Albert király az eszterg. káptalan birtokai közt is említi. (Bere. Fejérnél. XI. 288.) Endréd és Lullya vidékén feküdt.

Ber(e)k. (Berk.) L. Tolnamegyében.

Berekfalu. Poss. Domonkuslaka. (1341: Fejér. VIII. 4. 489.) Poss. Berekfalu al. nomine Domocoslaka. (1417: Haz. okmt. III. 306.) Az 1536. évi adólajstrom (8. l. Berekfalw) a Sz.-László vidéki Tardassal fogja együvé. 1417-ben is ezzel együtt szerepel.

Berencs. Poss. Berench. (1347: Kismart. lt. 32. B. 102., 1486. DI. 19123.) Utraque Berencz. (1493: DI. 20026.) A Dombaiaké volt. Ma pusztá, Szigetvártól ény. felé.

Berény. *a*) Berchen. (1082: Hazai okmt. IV. 7.) Berhin. (1193: Dl. 27.) Villa Kynusberen iuxta ecclesiam S. Georgii. (1232: Haz. okmt. IV. 13.) Terra curriferorum, bochariarum (regine) ac pincernarum de territorio magne ville Beren iuxta Sumberen in cotto Symeghiensi. (1280: Árpádk. új okmt. IV. 219.) Villa Nagberen. (1289: U. o. 343.) Terra Beren. (1291: Haz. o. 77.) Terra Beren (condam) reginalis... terra pincernariorum et buchariorum. (1294: U. o. 88.) Hospites, iobagiones (capituli Weszprimiensis) de Nag-Beren. (1334: U. o. 152.) Poss. Nogberen. (1404: U. o. 247.) Naghberen. (1441: U. o. 328.) Nag-Beren. (1460: U. o. 399.) Naghbwren. (1482: Dl. 18625.) Nagh Beren capituli Weszprimien. (1536. évi adólajstr. 31. l.) 1193-ban a fejevári keresztetek kapták. De főleg a veszprémi káptalané volt, mely 1334-ben némely itteni jobbágyságot megnevesített. 1404-ben Zsigmond király heti vásár tartására adott kiváltságot e helységnek. — *b*) Sumberhein. (1193: Dl. 27.) Sumberem. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) *Bikach al. nom. Farkberen.* (1341: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 101.) Farkberen. (1385: Haz. okmt. III. 223., 1386: U. o. 239., 1426: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 37.) Bykach. (1385: U. o. 230.) *Farkberen.* (1426: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 1. n. 37., 1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) *Bekad.* (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31.) Kysberen. (1447: Dl. 14072.) Ma Kis-Berény pusztája, a megye ék. zugában. (Bikach — bizonyára megfelel — Bekadnak.) Bikács is Fark-Berény is az Ugali, majd a Battyáni cs. birtokában merül föl a kései középkorban. — *c*) Hospites nostri (regis) de villa Beryn. (1264: Árpádk. új okmt. XI. 532., 1265: Fejér. IV. 3. 201. és 529.) Villa Berin. (1268: Dl. 644.) Buren. (1286: Zalam. oklt. I. 96.) Poss. Bury. (1373: Dl. 6091.) Beren. (1468: Dl. 16733; 1481: Dl. 18470.) Az 1536. évi adólajstromban (45. l.): Nagh-Beren. A Kani-zsaiaké volt. — Ma Iharos-Berény, a megye nyd. vidékén. — *d*) Beren. (1348: Dl. 12800; 1409: U. o., 1424: U. o., 1468: Dl. 16739.) Beryn. (1411: Dl. 9850.) Plebanus de Fanch-Beren. (1436: Dl. 12867.) Fanchbewren. (1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1498: Dl. 12800.) Az 1536. évi adólajstromban: Fanch-Beren. (41. l.) — A mai Balaton-Berénynek felel meg, a Balaton déli sarkánál. — 1424-ben egy része Ujfalu (Wyfalw) nevet viselt. — *e*) Poss. Beren. (1405: Dl. 9041. — V. ö. Dl. 9102.) Igal, Ráksi, Dada sat. (az utóbbi kettő ma pusztája között feküdt s a hasonló nevű családé volt. — *f*) Nagh-Beren. (1449: Hazai okmt. IV. 351., M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) — Ma pusztája, Lengyel-Tóti mellett ny.-é.

Ber(e)nye. Vadum Berenye. (Határjáráskor. 1454: Dl. 14807.) Poss. Bernye. (1494: Dl. 20218.) Berenye. (1495: Dl. 20306.) Marczali-, majd Bátoribirtok volt.

Beretván. Borohtwan. (1461—1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana. n. 553.) Berethwan. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. Gg., Dl. 19108.) Csurgó vidékén feketett.

Berjeg. (Berjek.) Beryeg. (1374: Fejér. IX. 6. 184.) Beryegh. (1398: Dl. 8329; 1427: Dl. 11926.) Beryek. (1435: Dl. 12655.) Köznemesek nevéből ismeretes. (V. ö. a Berjegi cs. a.) Marczalival volt szomszédos.

Berkes. (**Berkös.**) Berkus. (1331: Anjouk. okmt. II. 565.) Berkes. (1410: Jeszenák cs. llt., 1470: Dl. 17101.) Berkews. (1435: Dl. 12655.) Karád és Lengyel-Tóti vidékén feküdt.

Berki. Berky. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 474., 1295: Hazai okmt. VIII. 352., 1431: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 5.) Az 1536. évi adólajstrom (Berky. 29. l.) Endréddel fogja össze.

Berzencze. Berzencze. (1377: Dl. 6418. 6419; 1406: Dl. 9198; 1473: Huny. kora. XI. 498., 1477: U. o. XII. 14., 1481: U. o. 167; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1499: Dl. 19642.) Közel a Drávához, a megye dny. részében találjuk. — Keresztelő Sz.-János tisz. szentelt egyházát 1490-ben említik; vámját pedig már 1406-ban. Sorsa azonos a benne épült várával.

Berzicze. L. Bisztrice néven.

Besenyé-Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Besenyő. a) Besenyw. (1437: Dl. 24727; 1448: Muz. lltár.) Nagy-Atádtól dk. esik. — b) Terra Besenew. (1298: Haz. okmt. VII. 268.) Poss. Beseneu iuxta Balatinum. (1335: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 12.) Poss. Besenew. (1347: Haz. oklt. 249.) Besenyew. (1409: Dl. 12800; 1411: Dl. 9850; 1435: Dl. 12800.) Pred. Besenyew. (1435: Dl. 12696.) Poss. Bessenew. (1487: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 28.) Az 1536. évi adólajstromban: Beseny. (23.) Részben a türlei prépostságé, részben a gordovai Fancsoké volt. — A Balaton dk. partvidékén kereshetjük. Meglehet különben: két különböző faluról van szó, melyek egyike Balaton-Sz.-György, másika pedig Szöllös-Györöktől nyug. feküdt.

Beső. L. Böső a.

Biczófalva. (**Biczólaka.**) Bicolaka. (1375: Meskó cs. llt., 1385: Dl. 7128.) Benzenfalwa. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) Byczófalwa. (1478: Dl. 18132.) A Szerdahelyieké volt. — Szent-Balázs vidékén fekehetett.

Bikács. L. Berény a.

Biki. L. Büki alakban.

Bikkés. Bykes. (1462: Dl. 35991; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. — Ma Bükkösd, Iharos-Berénytől dny.

Biklász. Byklas. (1406: Dl. 9198.) Byklaz. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. és Dl. 19108.) A berzenczei uradalomhoz tartozott.

Bisztrice. Poss. Berzicze. (1479: Dl. 18254.) Poss. Byztrycze. (1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603.) Bryztricie. (1498: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Bize. Poss. Bize és: de Bize család. (1390: Dl. 7570; 1455: Dl. 14915; 1461: Kismart. llt. 45. C. 40.) A Marczaliaké volt (a Bizeiekkel kötött szerződés szerint). Templomát 1455-ben említik. — Marczali mellett d. találjuk.

Bocskád. Bochkad. (1367: Dl. 8617; 1536. évi adólajstr. 49.) Bachkad. (1454: Dl. 14807.) A vránai perjelségé volt. — Ma Bocskád néven pusztá, Udvarhely mellett dk.

Boda. Villa Boda. (1352: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 91.) Boda (Nemesi névben. 1477: U. o. lad. 4. n. 55.) Az 1536. évi adólajstrom szerint

(Boda, 50. l.) Nagy-Atád vidékén feküdt. -- Ugy látszik az itteni mai Bodvicsának felel meg. (V. ö. Bodófalva a.)

Bodafalva. Poss. Bodafalwa — Csorgó tartozéka. (1431 : Dl. 12364.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Bodafalwa, 47. l.) Csorgó, Zákány és Gyékényes vidékén feküdt.

Bodics. Budich. (1376 : Dl. 6372.) Az 1536. évi adólajstrom : Bodych alakban (4. l.) Potonynyal együtt sorolja föl.

Bodófalva. Bodofalwa. (1482 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 83.) Tán (Nagy-)Atád vidékén keresethő. (Meglehet azonos Boda-val.)

Bódogasszonyfalva. Bodugazunfalwa. (1323 : Kismart. llt. 45. A. 4.) Poss. Bodughazun iuxta Orman. (1344 : U. o.) Poss. Bodogazonfalva. (1409 : Hazai okmt. III. 269.) Poss. Bodogazomfalwa. (1413 : Kismart. llt. 45. B. 21., 1421 : U. o. 96. 3. 26., 1470 : U. o. 45. C. 46., 1473 : U. o. 45. C. 48.) Szigetvártól d., (a mai) Molvány és Hobol helységekkel volt határos. — 1470-ben (mint *baranyamegyei* helység) és 1473-ban Szigetvárhoz tartozott.

Bodony (puszta). Terra *ecclesie Zagradiensis* Budun voc. (1331 : Anjouk. okmt. II. 561.) Ma puszta Tapsony mellett d. (Segesdtől é.)

Bodon(y)a. L. Bonnya alakban.

Bodrog. Bodrog. (1313. 1446 : M. Tört. Tár. VI. 43. 40. 41.) Kaposvártól ény. esik.

Bogárd(i). Bograd. (? 1447 : Dl. 14084.) Bagar. (1461—8 : Dl. 16733.) Bogard. (1471 : Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana. n. 553., 1486 : Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1448 : Huny. kora. XII. 399.) Az 1536. évi adólajstromban : Bogardy. (46.) Részben a berzenczei uradalomhoz tartozott; Zákány vidékén feketett.

Bogát. (Bogád.) Bagat. (1229 : Árpádk. új okmt. VI. 469.) Vugath, Bugat. (1336 : Pannonh. főapáts. házi llt. V. R.) Bogad. (1458 : Körmendi llt. Himf. n. 508.) Bugad. (1472 : Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. f. 1. n. 36.) A fejevári káptalané és főleg a pannonthalmi apátságé volt. — Ma Alsó- és Felső-Bogát puszták, Edde mellett k.

Boglár. (Boklár.) Poss. Boklar — a tihanyi apátságé. (1325 : Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 32.) Bakalar. (1358 : U. o. n. 17. A.) Boglar. (Nemesi névben. 1435 : Dl. 12655.) Ma Boglár, a Balaton somogyi partvonalának közepe táján.

Bogyoka. Bogyoka. (1493 : Dl. 20026.) A Dombaiaké volt; Szigetvár táján feketett.

Boja. L. Baja alakban.

Bolhás. Villa Bolhas. (1366 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84.) Bolhaas. (1389 : U. o. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Balhas. (1417 : Dl. 10618; 1427 : Dl. 11926; 1495 : Dl. 20306.) Bolhas. (1437 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 65., 1486 : Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488 : Körm. llt. lad. 5. n. 51. és Dl. 19108.) Plébánosát 1437-ben és 1488-ban is említik. Segősdhöz tartozott. 1486-ban a sz.-erzsébeti Vorster családjé; 1488-ban a királyé, 1495-ben azonban ismét a Bátoriaké volt. — Ma Bolhás, Nagy-Atád és Csurgó közt.

Bolyó. Bolyoh. (1434: Dl. 12589; 1495: Dl. 20306.) A Marczaliaké s általok utóbb a Bátoriaké volt. — Ma Bolhó, Babócsa szomszédságában nyugot felé.

Bo(n)nya. Poss. Bunnya. (1420: Dl. 10877. 10878; 1446: Dl. 13931.) Bwnya. (1468: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 48.) Bonnya. (1536. évi adólapjstr. 45. l.) Köznemeseké volt. Szent-Pál és Sz.-Péter (Iharos-Berény m.) vidékén feküdt. (V. ö. a városok közt.)

Borcskoncz. (Borezkoncz.) Borchkonch in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a megye dk. zugában feküdt.

Borho(l)d. Villa Borchud. (1237: Hazai oklt. 4.) Villa Burkud. (1272. 1280: Haz. okmt. VI. 259.) Burhud. (1275: Dl. 927.) Poss. Borhold. (1391: Dl. 7694.) Borhod. (1398: Dl. 8352; 1485: Dl. 19069.) Borhud. (1398: Dl. 8375.) 1272. óta a nyul-szigeti apáczáké volt. — Igal mellett (úgy látszik é. felé) feküdt.

Bornandur. Poss. Burnandur. (1347: Kismart. llt. 32. B. 102.)

Bornel. Poss. Bornel. (1393?: Muz. lltár.) Miklósi, Kara sat. vidékén kereshetjük. (Karádtól dk. felé.) Minden valószínűség szerint a mai Bornyei hegy őrzi emlékét.

Boronka. Borunka. (1321: Zichy okmt. I. 204.) Baronka. (1423: Muz. lltár.) Boronka. (1483: Dl. 18831; 1487: Dl. 19289.) Köznemcsek nevéből ismerjük. — Marczali szomszédja k.-é. felé.

Borotván. L. Beretván alakban.

Bosal. L. Basal alakban.

Botfenék. Bothfenek. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-szent-jakabi apátságé volt.

Bozás. Villa (subulcorum) Bozais. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) A pannonhalmi apátságé volt. — Bószénfa, Hásságy sat. (Kaposvártól d.) vidékén feküdt.

Bő. a) Bev. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470.) Comes Ysiph de villa Buu. (1234: Veszpr. kápt. orsz. llt. T. 317.) Bew. (1329: Anjouk. okmt. II. 415.) Bw. Bew. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40., 41., 1458: Körmendi llt. Himfi. n. 508.) Prépostsággal, melyet 1458-ban és 1536-ban is említenek. Ma Alsó- és Felső-Bü puszták, Jád mellett nyug. felé. — **b)** Kysbw. (1409: Dl. 9563.) Bew. (1417: Kismart. llt. 45. B. 24.) Sávoly, Fevenyed, Marót (ma puszta) sat. vidékén feküdt. (Marczalitól ny.)

Bökénzeg(e). Poss. Bwkenzege. (1425: Dl. 11700.) Bewkenzeg. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — A mai Gálosfa és Bószénfa helységek, Magyarfalu és Sz.-Tamás puszták vidékén feküdt. (Kaposvártól dk.)

Bölcső. Bevrche. (1389: Dl. 7483.) Poss. Belchew cum portu. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Belchew. (1417: Dl. 10586.) Bulchow. (1417: Dl. 10618.) Bwlchew. (1427: Dl. 11926.) Bewlchew. (1495: Dl. 20306.) Segősdhöz tartozott. — Barcs vidékén feküdt.

Bőlcz. L. Bélcz alakban.

Bölder. L. Belder alakban.

Börce. L. Bölcső alakban.

Börös. Bewres. (1479: Dl. 18254.) Bewrews. (1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603; 1498: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. — Ma Bűrös, Szigetvártól ddny. felé.

Böső. Busu. Bese. (1275: Dl. 927.) Terra preconum reginalium Tutheus Busu vocata in comitatu Tholnensi. (1289: Haz. okmt. VI. 343.) Poss. Beuseu. (1362: Dl. 5132.) Besew. (1408: Dl. 9408; 1449: Dl. 14309. 14268.) Bwsew. (1433: Dl. 12563.) Bewsew. (1437: Dl. 13097.) Ma Bösü, Igaltól dk.

Bracsa. Poss. Bracha ultra fluv. Rannya. (1348: Anjouk. okmt. V. 240.) A Nagy-Atádtól dél felé elterülő vidéken kereshető.

Budak. Budak in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a megye dk. zugában feküdt.

Budavári-Dencs (puszta). L. Dencs helys. a.

Budavári-Muszt. L. Muszt helys. a.

Bujád (?). Bewyad, Bwyad. (1417: Kismart. llt. 45. B. 24.) Tikossal, Fevenyeddel, Sávolylyal sat. együtt merül föl.

Bölcső. (Bölcső.) L. Bölcso alakban.

Bu(n)nya. L. Bo(n)nya alakban.

Buza-Pál-ülése. Villa Buzapalylese. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Mind-szenthez tartozott. — Mosgó vidékén feküdt.

Buzarófalva. Buzarofolua. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; Veresalma vidékén feküdt.

Büki. Poss. Bwky. (1444: Pozsonyi kápt. llt. Cap. Buden. 1. f. 3. n. 6.) A megye kitétele nélkül, mint a budai káptalan birtoka merül föl. Kétségkívül Kis-Komárom vidékén feküdt, mai zala- (vagy somogy-)megyei területen. (V. ö. esetleg 1341: Zalai oklt. I. 385. és 1332: Anjouk. okmt. II. 601.)

Bösü. L. Böső alakban.

Csaba. Villa Chaba. (1222: Fejér, VII. 1. 210., 1229: Árpádk. új okmt. VI. 476.) Terra condicionariorum (reginalium) in Chobya. (1279: Hazai okmt. V. 63.) Mansiones sanctifierorum regalum in villa Choba. (1282: U. o. 66.) Terra ecclesie S. Martini de villa Chaba. (1347: Anjouk. okmt. V. 26.) Poss. porc. capituli Wesprim. in villa Chaba. (1383: Haz. okmt. V. 163.) Chaba. (1426: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 37., 1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Chawa. (1428: Körm. llt. i. h. n. 31.) A fejevári káptalannak, a pannonhalmi apátságának, a veszprémi káptalannak s az Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos családoknak voltak itt részei. Ma puszta, Tab mellett dny.

Csabanos. (?) Chabanus. (? 1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a Zseliczségen feküdt.

Csákány. a) Poss. Chakan. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Barcschal és Visontával együtt Segösd tartozéka gyanánt (1389.) említik. (V. ö. 1394—1406: Kismart. llt. 47. M. 18.) — b) Chakan. (1470: Dl. 17462; 1536. é. adolajstr. 42.) Marczalitól dny. esik. — c) Terra populorum de Kasok Chakan vocata. (1275: Dl. 927.) Kaposvártól ék., Kazsok táján feküdt.

Csarmat-Kölked. L. Kölked a.

Csarnafalva. Poss. Charnafalwa. (1495: Dl. 20306.) A Marczaliakról a Bátoriakra szállt birtokok közt Décse és Netécs közt sorolják föl. Tehát Babo(l)csa vidékén fekehetett.

Csavonya. (Csavanya.) Poss. Chowonya. (1406 : Dl. 9198.) Villa Chowanya. (1473 : Huny. kora. XI. 498.) Chawonya. (1486 : Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. Az 1536. évi adólajstrom szerint is (Chawynya. 48. l.) Berzencze vidékén feküdt.

Csebő. Chebew. (1421 : Kismart. lt. 35. B. 27.) Simonfalva, Ótelek, Szarászló sat. helységekkel együtt mint az Illyemindszentiek birtoka fordúl elő. (Kaposvártól d.-dny.)

Csed. Ched. (Nemesi névben. 1451 : Dl. 14335.) Úgy látszik az Iharos-Berénytől k.-ké. elterülő mai csödi pusztát kell értenünk.

Csege. (Csega.) Sacerdos de Chega. (1233: Árpádk. új okmt. I. 312.) Villa Chegue. (1277 : U. o. IX. 186.) Poss. Chege. (1338 : Anjouk. okmt. III. 451., 1460 : Jesszenák cs. lt., 1488 : Dl. 19354.) Bálványos, Köröshegy, Endréd sat. vidékén feküdt. (V. ö. Pesty. Helyn. I. 63.) Ma pusztá, Bálványos közelében, k.-é.

Cseh(i). a) Cheeh. (1459 : Dl. 15420.) Cheh. (1459 : Dl. 15334.) Chehy. (1477 : Dl. 17937.) Pát és Inke táján feküdt. — b) Poss. Chehy. (1390 : Dl. 2870., Kismart. lt. 14. K. 354., Pannonh. főapáts. orsz. lt. XXVIII. A., 1413 : U. o. házi lt. Tihany. f. 1. n. 32., 1495 : Veszpr. kápt. házi lt. Chchi. 108. dob.) Karádhöz tartozott. A Balaton mellett, Szőlős-Győröktől ény. fekszik. 1495-ben II. Ulászló király megengedte, hogy a veszprémi püspökség, somogy-megyei birtokainak könnyebb kezelhetése érdekében, e helység táján a Balatonon (super fluvio sive lacu Balatino) révet állíthasson fel, s ezt minden jövedelmeivel együtt örökre békén birhassa.

Csekel(y). Poss. Chukul. (1382. 1388 : Veszpr. kápt. házi lt. 108. dob. több okl.) Chekel. (1466 : Szombath. kápt. házi lt. Acta episc. Veszpr. f. C. n. 14.) A veszprémi püspökségé volt. — Ma Csököly, Nagy-Atád és Kaposvár közt.

Csemperd. (Csemberd. Csempred.) Terra udvornicorum de Chempred. (1331 : Anjouk. okmt. 562.) Chemperd. Chemberd. (Nemesi névben. 1414 : Dl. 10205 ; 1415 : Dl. 24936 ; 1450 : Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 78.) Nemes-Déd és Tapsöny vidékén feküdt.

Csepel. Chepel. (1193 : Dl. 27., 1295 : Fejér, VI. 1. 365., 1390 : Pannonh. főapáts. házi lt. XXVIII. A.) Sacerdos de Cepel. (1233 : Árpádk. új okmt. I. 312.) Villa seu poss. Chepel. (1397 : Dl. 2870 ; 1429 : Pannonh. főapáts. házi lt. Tihany. f. 18. n. 1., 1445 : Körmendi lt. Alm. V. lad. 6. n. 7., 1473 : Acta post Adv. 82—30.) Ma Csepely, Karádtól é.

Cseralja. Cherallya. (1448 : Dl. 14156) Cheralya. (1453 : Körmendi lt. Únyom. n. 68.) Hedrehely vidékén feküdt.

Cseri. Chery. (Nemesi névben. 1479 : Kismart. lt. 96. f. 3. n. 40. és 41.) A Szill melletti Cseri pusztának látszik megfelelni, Tolna és Somogy megyék határán.

Cserid. Poss. Cheryd. (1378 : Dl. 6553.) Cherid. (1411 : Dl. 9788.) Ugy látszik a somogyvári apátságé volt. Somogyvár és Vámos vidékén feküdt.

Csernekfalva. Chernekfalua. (1376 : Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; Kaposvártól dk. Gyarmat vidékén feküdt.

Csertő. Chethyen (!), Chertw. (1360: Dl. 91.) Poss. Cherthw. (1431: Dl. 12421.) Cherthew. (1448: Dl. 14168; 1455: Dl. 14915.) Patához tartozott. Később a toldi pálosoké lett. (1536-ban is bírják.) Szigetvártól é. esik.

Csetertekhely. L. Csörtörtökhely alakban.

Csicsal. Poss. Chykol, Chichol — a pannonhalmi apátságé. (1310: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. G.) Poss. Chichal — ugyanazé. (1393: Haz. okmt. II. 157.) Poss. Chycal — a tihanyi apátságé. (1466: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 35.) *Ugyane helység más részeit* az Ugali, majd Battyáni cs. bírta: Chychol. (1339: Anjouk. okmt. III. 527., 1357: Zalai oklt. I. 581.) Chychal. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31., 1435: Dl. 12684.) Plebánosát 1357-ben említik. — Ma puszta, Karád mellett ék.

Csicsó. Poss. Chychow. (1329: Haz. okmt. III. 102.) Chychou. (1369: Dl. 5760.) Eghazaschychou. (1373: Dl. 6161.) Chycho. (1379: Dl. 6644; 1420: Dl. 11007; 1469: Dl. 16819.) Sz.-György tiszt. épült templomát már 1329-ben említik. A Kanizsaiaké volt. — Csurgótól ék. találjuk.

Csiget. Cygech. (1397: Dl. 8226.) Chigeth. (1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24.) Az 1536-évi adólajstrom szerint (Also Chygeth, Chygeth. 18. l.) Kaposvár vidékén (é. felé?) feküdt

Csireptelke (puszta). Pred. Chyreptheleke. (1487: Dl. 19318.) Inke és Varaszló vidékén feketett.

Csiszárszeg. 1428-ban, 1443-ban, 1453-ban és 1454-ben a Csiszár vagy Csiszárszegi család nevében vagy előnévében merül fel: «Chizarseg, Chizarzek, Chyzarzegh». (Fejér. X. 6. 945., Haz. okmt. V. 236., Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 43., és Muz. lltár.) Ugy látszik, a megye ék. sarkában, Adánd, Megyer sat. táján kereshetjük. (Az 1428. évi oklevél nyomán.)

Csiz. (Csies.) Chiz. (1193: Dl. 27.) Chyz. (1431: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 5.) Az 1536. évi adólajstrom (36. lapon, Uterque Chyes alakban.) Orda előtt sorolja föl.

Csókakő. Chokakew. (1456: Muz. lltár.) Chokakw. (1496: Dl. 20459.) Ma dúsza Patcza mellett nyug.

Csokma. Terra Chukma. (1331: Anjouk. okmt. II. 562.) Chokma. (Nemesi előnévben. Gr. Draskovich cs. llt. f. 24. n. 5.) Pred. Chokma. (A Vései családé. 1477: Muz. lltár.)

Csokn(y)a. (Csokona. Csokonya.) *a*) Chakna. (1324: Anjouk. okmt. II. 132. 139.) Poss. Chukna. (1346: U. o. IV. 641.) Mezeuchokna. (1375: Meskó cs. llt.) Czokona. (1450—53: Dl. 14595.) Chokna. (1454: Muz. lltár, 1472: Dl. 17383.) Chokona. (1478: Dl. 18132; 1490: Dl. 19653; 1493: Dl. 19944.) Mezewczokna. (1480: Dl. 18315.) A Szerdahelyi rokonságé volt. Sz.-Márton tiszt. szentelt templommal. (1324.) Ma Csoknya, Kaposvártól ény. — *b*) Terra condicionalium nostrorum Erdeuchuchuna. (1269: Dl. 671. és Fejér. IV. 3. 201.) Poss. Chokna, Chokona. (1395: Dl. 9139; 1401—1406: Dl. 8637.) Poss. Chokonya. (1455: Dl. 14915.) Chokona. (*Nemesi névben.* 1474: Dl. 17584.) Poss. Chokona. (1495: Dl. 20306.) Erdew Chokna. (1536: Adólajstr. 3.) Sorsa nagyjából azonos volt Kálmán-Csehi m.-városával (a melyhez 1395-ben tartozott) és Lábadéval. (1536-ban a Pekri Lajosé.) Paroch. egyházát 1455-ben említik. Ma Csokonya, Szigetvártól nyug.

Csolta. Villa nobilium de Cholca. (1416: Muz. ltár.) Cholta. (Nemesi névben. 1476: Dl. 17888; 1481: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 68.) Ma puszta, Balaton-Keresztur mellett.

Csombáld. Poss. Chombald. (1324: Anjouk. okmt. II. 139.) Ma Csombárd, Kapos-Ujvártól ék.

Csomorlaka. Chomorlaka. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-szent-jakabi apátságé volt; a Zseliczségen feküdt.

Csopak (puszta). L. Látrán helys. a.

Csovonya. L. Csavonya a.

Csököl(y). L. Csekel(y) alakban.

Csőszfalu. (Csőszfölide.) L. Hotenfalva a.

Csőtörtőkhely. Chuturtukhel. (Páp. tiz. lajstr. Ortvaýnál, i. h. I. 298. l.) Chetertekhel. (1399: Dl. 8456. 8467. 8470; 1536. évi adólajstr. 49. l.) Tarany és Zsitfa vidékén (N.-Atádtól dél felé) kereszhetjük.

Czegeléd. Poss. Czegeled. (1468: Körmendi lt. Alm. V. lad. 5. n. 74., 1486: Dl. 19123.) 1486-ban a Dombaiaké. — A Szigetvártól ény. elterülő mai czeglédi pusztát kell értenünk.

Czepléd. Poss. domini regis Cegled. (1325: Pannonh. főapáts. házi lt. Tihany. fasc. 1. n. 32.) L. Látrán helys. a.

Czirok. (?) Zyrok. (1450: Fejérvári ker. konv. házi lt. 3. 7. 5.) A jeruzsálemi Sz.-János-lovagok tartottak ekkor hozzá (és pl. Gadányhoz is) jogot.

Daás-Visnye. L. Visnye a.

Dada. Villa Dada. (1244: Dl. 12171.) Preceptor de Dada; cruciferi de Dada. Comes Laurencius de D. (1275: Dl. 927.) Mete populorum cruciferorum hospitaliorum de Dada. (1279: U. o.) Poss. Felseudada, Alsoudada. (1395: Dl. 8092.) Dadaa. (1403: Dl. 8914.) Dada. (1443: Kismart lt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722.) 1443-ban és 1453-ban Kapos-Ujvárhoz számítják. — Ma puszta, Szent-Benedek mellett északra.

Dadfalva. L. Datfalva alakban.

Dalmad. L. Tolnamegyében.

Damo(n)koslaka. L. Berekfalu a.

Dántelke. Poss. Dantheleke. (1383: Dl. 859.) Somogyvár vidékén feketett.

Daragonya. L. D(e)reg(e)nye alakban.

Darány. Daran. (1437: Dl. 24727; 1438: Dl. 13169; 1495: Dl. 20306.) Daron. (1455: Dl. 14915.) Patához tartozott. Ker. Sz.-János tisz. szentelt templomát 1455-ben említik. — Szigetvártól dny. esik.

Dargócs. Dorgoch. (1360: Dl. 91.) Gargoch. (1431: Dl. 12421.) Dargocz. (1448: Dl. 14168.) Patához tartozott.

Datfalva. Dadfalwa. (1493: Dl. 20026.) Dathfalwa. (1506: Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. Ma Datfa néven puszta, Patosfától d. (Szigetvártól ény.)

Dávot. Dawth. (1366: Muz. ltár.) Dauoth. (1496: Kismart. lt. 96. fasc. 3. n. 42.) Dawoth. (1536: Adólajstr. 39. l.) Ma Dávod puszta, Böhönye mellett k.-é.

Debreg. (Debred. Debrek.) Debregh. (Nemes nevében. 1414: Dl. 10205; 1423: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 77.) Debreregk. (1415: Dl. 24936.)

Vadum Debred. (Határjáráskor. 1454: Dl. 14807.) Debrek. (1499: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 76.) A mai döbrögi pusztának felel meg, N.-Atád mellett nyug.

Décse. Deche. (1398: Dl. 8312; 1495: Dl. 20306.) Babo(l)csához tartozott. — Háromfalfalva vidékén feküdt.

Déd. Poss. Deed. (1405: Kismart. llt. 45. A. 17., 1406: Dl. 9198.) Dyd, Deed. (1415: Dl. 24936.) Ded. (Nemesi névben és előnévben. 1450: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 78. és 1473: Dl. 17430.) Felseded. (1453—76: Dl. 17765.) Alsoded. (1487: Dl. 19318.) Felded. (1495: Dl. 20364.) Ma Nemes-Déd, Segesdtől ény. — Kis-nemesi családai közül már a XV. századból is számosat ismerünk. (Pl. 1473-ból.) De a Berzenczei s később a páti Török családnak is voltak itt részei.

Demeterfalva. Demeterfolua. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakahi apátságé volt.

Dencs. a) Terra (ad curtem de Segusdyno olim pertinens) Deench vacua. (1284: Hazai okmt. VIII. 235.) Dench. (1317: Anjouk. okmt. I. 415. l. és Pápai tizedlajstr. Ortway, i. m. I. 298. l.) A mai Fazekas-Dencs pusztát kell értenünk, Iharos-Berénytől ék. — b) Dench. (Páp. tiz. lajstr. i. h.) Pred. Budauaridench. (1444: Pozsonyi kápt. llt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) A mai Szőke-Dencs, Marczalítól nyug. — Ezenkívül 1400-ban a veszprémi egyházmegyebeli sarusdench-i parochialis egyházat említik, de hogy ez eselleg a fentebbiek közül melyiknek felel meg, nem tudom. (Mon. Vatic. I/IV. 233.)

Denna. Poss. Dennah. (1278: Haz. okmt. VI. 216.) Denna. (1438: Kismart. lltár. 45. I. 166., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27., 1490: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 43., 1491: U. o. n. 46. és 47.) Csak 1460-ban számítják Kapos-Ujvárhoz. Előbb köznemesi birtokul tűnik föl. — Ma pusztá (Szilvás-) Szent-Mártontól délre.

Dercze(-falva). Villa subulcorum Durche. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Terra abbatis S. Martini de sacro monte Pannonie Derche vocata. (1314: Kismart. llt. 45. A. 3.) Poss. Alsoderche, Felsewderche — ugyanazé. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) Derczefalua — a Szerdahelyieké. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) Also Derche, Felse Derche — ugyanazoké. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 33.) Derchye. (1536. é. adólajstr. 11. l.) A mai Kis-Hárságy vidékén feküdt, Szigetvártól é.

D(e)reg(e)nye. Daragunya. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Dregne. (1375: Meskó cs. llt.) Deregenye. (1425: Dl. 11700.) A Szerdahelyi rokonságé volt. — Szent-Balázs vidékén feküdt.

D(e)rementi. (Deremti.) Poss. Derementhy. (1486: Dl. 19123.) Drementhy. (1493: Dl. 20026.) Deremphthy. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. — Szigetvár, Lád, Viszló sat. vidékén feküdt.

Dëshida. (Dőshida.) Poss. Deushyda. (1309: Anjouk. okmt. I. 183., 1365: Dl. 1504.) Dewshyda. (1403: Dl. 9116; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Deshyda. (1474: Dl. 17553; 1480: Dl. 18377.) Kapos-Ujvárhoz tartozott s vámhely is volt. — Ma Deseda néven pusztá, Aszaló mellett délre.

Deszcse (?). Dezche. (1405 : Zichy okmt. V. 418.) A megye dny. csücskében feküdt Kakonyával és Szent-Trinitással együtt, mint a Szerdahelyiek birtoka szerepel.

Deveeser. Dewecher, Deuecher. (1411—1412 : Dl. 9827.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Dewechyer, 21. l.) Igal vidékén feküdt, Mernye és Geszti felé.

Diós(-falu). (Diósfalva.) Algyoufolua, Aldyusfolua, Algyusfolua. (1360—62 : Dl. 91.) Dyosfalu. (1403 : Kismart. lt. 45. A. 11.) Dyos. (1453 : U. o. 45. B. 38., 1470 : U. o. 45. C. 46., 1473 : U. o. 45. 48., 1486 : Dl. 19123. — V. ö. 1466 : Haz. okmt. V. 283.) Részben az Áron, részben a Dombai családé volt, részben pedig Szigetvárhoz és Pata városhoz tartozott. (1470. 1473.) 1470-ben Baranyamegyéhez számítják.) Ma Puszta (Diós), Viszló mellett ény.

Diós-Láp(p)a. L. Láp(p)a a.

Disznó. Poss. seu villa Geyznou. (1338 : Anjouk. okmt. III. 462.) Villa Dizno. (1455 : Dl. 14915.) Poss. Dyzno. (1461 : Kismart. lt. 45. C. 40.) Marczali, Gadány és Bize vidékén feketett.

Disznós. Giznos. (1470 : Csutor Imre okl.) Dyznos. (Nemesi névben. 1482 : Dl. 18686.)

Dob (puszta). Pred. Dob. (1410 : Dl. 9652 ; 1411 : Dl. 9788.) Somogyvárhoz tartozott.

Dobafalva. Dobafalua. (Nemesi névben. 1417 : Dl. 10619.)

Dobsza. Ville reginales due Dubza in comitatu Segusdiensi. (1277 : Árpádk. új okmt. IX. 179.) Az 1536. évi adólajstromban (6. l.) : Uterque Dobza. — Ma Kis- és Nagy-Dobsza, Szigetvár nem messze nyd.

Dombó. Dombo. (1437 : Dl. 24727 ; 1437 : Dl. 14301 ; 1506 : Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiak törzsbirtoka. — Szigetvártól dny. esik.

Domonkoslaka. L. Berekfalu a.

Dorgócs. L. Dargócs alakban.

Dorog. a) Dorog. (Nemesi előnévben. 1435 : Dl. 12655.) Karád és Fiad vidékén feketett. — b) Dorogh. (1486 : Dl. 19123.) Dorok. (1506 : Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. — Lád és Patos vidékén feküdt.

Drágosfalva. L. Baranyamegyében.

Dráka. L. Tótfalu a.

Draskafő. Poss. Draskafeu. (1384 : Dl. 7112.) Temerkénnel együtt említik.

Drementi. L. D(e)rementi alakban.

Écse. (Écsi.) Eche. (1272. 1280 : Hazai okmt. VI. 259., 1429 : Dl. 12120.) Eche, Echy ; Eghazaseche. (1358 : Dl. 4730.) Echy. (1415 : Dl. 10397 ; 1470 : Körmendi lt. Alm. III. lad. 1. n. 24., 1536 : Adólajstr. 37. l.) 1415-ben a Szerdahelyieknek is voltak itt részei. (Talán Écsi-Molonnal ugyanegy ?) Különben a nyulak-szigeti apáczáké, a fejérvári Sz.-Miklós egyházé és köz-nemeseké. — 1536-ban Taszár és Orczi közt sorolják föl.

Ecsény. Athachin. (1193 : Dl. 27.) Echen. (1357 : Zalai oklt. I. 584., 1417 : Dl. 10619 ; 1480 : Dl. 18355 ; 1481 : Dl. 18558.) Echyn. (1476 : Fejérvári ker. konv. házi lt. 3. 9. 24.) Részben a jeruzsálemi Sz.-János rendé volt. Plébánosát 1357-ben említik. — Igal közelében ény. találjuk.

Écsi-Molon. Poss. Echimolon. (1375 : Meskó cs. llt.) Echimolon. (1385 : Dl. 7128. és 7129.) A Szerdahelyieké volt.

Edde. α) Poss. Edde. (1408 : Dl. 12800 ; 1424 : U. o., 1425 : Dl. 11626 ; 1435 : Kismart. llt. 45. B. 32., 1464 : Dl. 15940 ; 1498 : Dl. 12800.) Szakácsi-val határosnak mondják 1425-ben. Templomát 1424-ben említik. — Ma pusztá, Mesztegnyő és Szakácsi mellett. — b) Edde. (1383 : Dl. 859 ; 1468 : Kismart. llt. 47. T. 22.) Edde. (1536. évi adólajstr. 19.) Kaposvártól kissé távolabb éény. felé találjuk. — 1468-ban (a szomszédos) Gyümölcsénynyel együtt (ma pusztá) a szigeti Anthimiaké. (V. ö. Gyümölcsény helys. a. is.)

Egeral(ja). Egeral. (1486 : Dl. 19123.) Egerallya. (1506 : Körmen di llt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. — Lád és Patos vidékén feküdt.

Egred. (Egregy.) Poss. Egregh. (1276 : Haz. okmt. VI. 216.) Poss. Egred. (1421 : Kismart. llt. 35. B. 27.) Simonfalva, Ótelek, Szarászló sat. helységekkel együtt mint az Illyemindszentiek birtoka fordul elő. (Kaposvártól ddny.)

Egredg. Terra (et) villa Egredg. (1372 : Dl. 6058.) Iharos-Berénytől é., Miháld, Sand sat. szomszédóságában feküdt.

Egres. Egres. (1443 : Kismart. llt. 35. B. 41., 1446 : M. Tört. Tár. VI. 27., 1453 : Dl. 14722.) Az 1536. évi adólajstromban is (18. l.): Egres. Kapos-Újvárhoz tartozott. — Ma Magyar-Egres, Kaposvártól é. Hihetőleg e helység részeinek vagy az 1536. évi adólajstrom (20. l.): Kys-Egres nevű falujának felel meg a fejevári káptalan birtokában 1229-ben fölsorolt : villa Egis. (Árpádk. új okmt. VI. 469.) Az 1536. évi adólajstrom különben ezenkívül még : Egres néven (37. l.) a mai (Orczi és Patalom közt fekvő) Rác-Egresnek, — és Egrech alakban (35. l.) a mai Német-Egresnek (Karádtól kel.) megfelelő helységeket sorol föl.

Egyek. Egyek. (1406 : Dl. 9198 ; 1486 : Dl. 19205 ; 1487 : Dl. 19302.) Egek. (1415 : Dl. 24936.) A Berzenczei, később a páti Török és tolnai Bornemisza családoké volt. s Miháld vidékén feküdt.

Egyházas-Csicsó. L. Csicsó helys. a.

Egyházas-Écse. L. Écse (Écsi) a.

Egyházas-Fenek. L. Fenek a.

Egyházas-Füles. L. Füles a.

Egyházas-Gamás. L. Gamás a.

Egyház(as)-Gyöngöd. L. Gyöngöd a.

Egyházas-Heresznye. L. Heresznye a.

Egyházas-Kapoly. L. Kapoly a.

Egyházas-Lankócz. L. Lankócz a.

Egyházas-Páczod. L. Páczod a.

Egyházas-Taszár. L. Taszár a.

Egyházas-Ugal. L. Ugal a.

Egyházas-Zamárd. L. Zamárd a.

Egyházasfalu. Eghazasfalw. (1478 : Dl. 18132.) Úgy látszik, valahol Boldogasszonyfalva vidékén feküdt.

Éliás. (Élyás. Illésfalva ?) Villa Elyas. (1265 : Haz. oklt. 44.) Villa Elias. 1267 : U. o. 50.) Ádánd és Kiliti vidékén feküdt.

Ellye-Mindszent. L. Illye-Mindszent alakban.

Ellyési. Elyesi. (1431: Haz. okmt. IV. 297.) Az 1536. évi adólajstromban (31. l.): Ellyesy. — Ma Illési puszta, Böhönye mellett é.

Ellyevölgy. (Ellye.) Ellye. (1374: Muz. llt.) Eliewlg. (1397: Dl. 8259.) Ellyewelgh. (1483: Dl. 18773.) Ma Ölle völgy puszta, Bárdtól dny. (V. ö. Illye-Mindszent a.)

Encseháza (puszta). Pred. Enchehaza. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26.) Szigetvártól d., (a mai) Molvány és Hobol helységek közelében terült el.

End(é)réd(i). (Endrid.) Villa Endered et altera Endered. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) Endredi. (1138: Knauz. M. Str. I. 93.) Endred inferior et superior. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 474. 475.) Endred. E. inferior. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 22., 1259: Haz. okmt. VI. 100.) Endreed. Endred. (1295: Fejér, VI. I. 365; 1390: Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A., Dl. 2870.) Endrid. (1338: Anjouk. okmt. III. 446. 449.) Villa Olsoendred. (1389: Dl. 7510.) Also Endred. (1460: Jeszenák es. llt., 1477: Dl. 17962.) A leveldi karthauziaknak, a budai és fejérvári káptalannak s a veszprémi káptalannak voltak itt részeik. — Ma Endréd, a megye ék. sarkában.

Endrefalva (puszta). Pred. Endrefalwa. (1431: Dl. 12421.) Patához tartozott.

Endrelaka. Endrelaka. (1456. 1457. 1483: Muz. lltár.) A mai Szilvás-Sz.-Márton körül feketett.

Endrőcz. Endrewcz. (1479: Dl. 18254; 1489: Dl. 19603.) Endrewch (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Barshoz tartozott. — Ma puszta Somogy-és Baranyamegye határszélén, Szigetvártól délre, Drávafok m.

En(y)ezd. (Enizd.) Poss. Enyzd! (1346: Anjouk. okmt. IV. 641., 1400: Pannonh. főapáts. házi llt. V. L., 1434: U. o. IV. O., 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 33.) Poss. Marchadou alio nomine Enyzd.... in vicinitate alterius possessionis similiter Enyzd vocate. (1391: Fejér, X. 8. 331.) Enezd. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) Enyesd. (1460: Dl. 15481.) A Szerdahelyieké volt. — Ma puszta, Boldogasszonyfától ény., Máczadó puszta mellett.

Erdő-Csok(o)n(y)a. L. Csokn(y)a b) helys. a.

Erdőalja. a) Erdewallja. (1424. és 1435: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1498: Dl. 12800.) Ewrdeollya. (!1468: Dl. 16739.) A gordovai Fancsóké volt. — A mai Balaton-Berény és B.-Újlak táján feküdt. — b) Erdewalya. (1464: Dl. 15932; 1470: Dl. 17059.) Patával, Keresztuttal sat. együtt szerepel. Bizonyára az utóbbi (ma puszta) mellett elterülő mai Erdőháza pusztát kell értenünk, Szigetvár közvetlen közelében.

Eresztevény. L. Nagy-Szakácsi város a. az 1479. évhez.

Ertem-Lak. L. Lak a.

Eszpete. Ezpethe. (Nemesi névben. 1399: Dl. 8456; 1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Ewzpethe, 6. l.) a mai Tót-Szent-György táján feküdt ily nevű falu. — Ma Nagy-Atád vidékén találunk egy Öszpöte nevű pusztát.

Esztank. L. Sztank alakban.

Fábian-ülése. (Fáblánháza.) Poss. Fabyan Ilese. (1409: Haz. okmt. III. 268., 1413: Kismart. llt. 45. B. 21.) Fabyanyilese. (1421: U. o. 96. 3. 26.)

Predium Fabyanhaza. (1429: U. o. 47. Z. 14.) Szigetvártól d., (a mai) Molvány és Hobol helységekkel volt határos.

Fajsz. Fayz. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 23., 1422: Haz okmt. III, 322., 1453: Körmen di llt. Alm. III. lad. 1. n. 43.) Ma Fajsz vagy Faisz, Sárdtól északra.

Falkos. (Falkas. Falkus.) Villa Folkus. (1307: Anjouk. okmt. I. 140.) Villa Falkus. (1390: Dl. 8832.) Falkas. (1416: Dl. 10504.) Falkos. (1469: Dl. 16819; 1484: Dl. 18984.) Poss. Falkws. (1481: Dl. 18459.) Falkws. (Nemesi névben. 1481. Dl. 18470.) Részben a Kanizsaiaké volt. — Ma Fakós néven pusztá, Nagy-Kanizsa közelében, a zalai határon.

Falkosfalva. (Falkusfalva. Falkoslaka.) Villa Folkozlaka. (1376: Dl. 6372.) Falkoslaka. (1425: Dl. 11700.) Falkwsfalwa. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) A Szerdahelyieké volt. — Veresalma és Gálosfalva vidékén feküdt.

Falu hely. L. Baranyamegyében.

Fancs-Berény. L. Berény a.

Fark-Berény. L. Berény a.

Far(k)-Polyán. L. Polyán a.

Farkasfalva. Farkasfalwa. (1406: Dl. 9198; 1422: Muz. llt., 1455: Dl. 14915; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) 1455-ben Marczali J. rendelkezik vele. (Úgy látszik: részeivel.) 1406-ban és 1486-ban a berzenczei uradalomhoz tartozott. — Szob vidékén feketett.

Farkasi. Poss. Farkasy. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Fedend. Poss. Fedend. (1484: Dl. 18958; 1493: Dl. 20026.) Részben a Dombaiaké volt; Szigetvártól ddny. felé feketett.

Fejéregyház. a) Faeregiaz. (1193: Dl. 27.) Feeyregház. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 172.) Feyregház. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 23., 1364: Pannonh. főapáts. házi llt. V. Ff.) Poss. Feyregház, Feyerregház. (1390: Kismart. llt. 14. K. 354., Dl. 2870., Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Feyregház. (1466: U. o. Tihany. f. 1. n. 35.) Részben Karádhoz tartozott, Csicsal mellett feküdt. — b) Feyregház. (1299: Haz. okmt. VII. 279.) Feyerregház. (1368. 1406. 1407: Kismart. llt. 45. A. 17.) Plebanus de Feyerregház. (1402: Dl. 8855; 1436: Dl. 12867.) Ma Fehéregyház, Marczali mellett nyug.

Feketető. Feketertow. (1346: Anj. okmt. IV. 640.) Feketheutou. (1375: Meskó cs. llt.) Fekethethow. (1408: Dl. 9415.) Fekethetho. (1425: Dl. 11700.) Fekethetho. (1478: Dl. 18132; 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. — Szent-Balázs, Gyarmat sat. vidékén feküdt.

Fel-Rét. Vadum Fel Roth. (Határjáráskor. 1454: Dl. 14807.) Nagy-Atád és Tarany vidékén feküdt. Az 1536. évi adólajstrom is ismer ily nevű falut. (Felreth. 50. l.)

Felfalu. Poss. Felfalw. (1408: Kismart llt. 45. A. 18.) A megye dk. határvidékén keresetjük.

Felrét-Heresznye. L. Heresznye a.

Felrét-Lankócz. L. Lankócz.

Felső-Alberti. L. Alberti a.

Felső-Atak. L. Atak a.

Felső-Battyán. L. Battyán a.

Felső-Dada. L. Dada a.

Felső-Déd. L. Déd a.

Felső-Dercze. L. Dercze a.

Felső-Endréd. L. Endréd a.

Felső-Gamás. L. Gamás a.

Felső-Hásságy. L. Hásságy a.

Felső-Kékese. (Felső-Kökcse. Felső-Kecscsa.) L. Kékese a.

Felső-Kölked. L. Kölked a.

Felső-Litterág. L. Litterág a.

Felső-Miklósi. L. Miklósi a.

Felső-Mindszent. L. Mindszent a.

Felső-Páczod. L. Páczod a.

Felső-Pricsrő. L. Pricsrő a.

Felső-Ugal. L. Ugal a.

Felső-Viterág. L. Vitterág a.

Felső-Vitya. L. Vitya a.

Felső-Zamárd. L. Zamárd a.

Felszeg. Poss. Felzeg. (1493: DL 20026.) A Dombaiaké volt; Sziget-vártól ény. Lád és Patos vidékén feküdt.

Fenek. Poss. quondam preconum nostrorum condicionariorum (regis) vulgariter Chewz dictorum Eghazasfenek et Belfenek voc. (1350: Kismart. lt. 32. C. 116.) Poss. Fenek. (1357: Zichy okmt. III. 58.) Poss. Belfenek, Beelfenek. Alább: poss. Fenek. (1375: Körmendi lt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Fenek. (1457: DL 15200.) Ma puszta, Potonytól k., a megye dk. csücskében.

Fer (puszta). L. Latrán hely. a.

Fel(ve)nyed. Fwenyed. (1261: Hazai okmt. VIII. 84.) Fewenyed. (1417: Kismart. lt. 45. B. 24., 1487: DL 19302.) Nagfewenyeth. (1480: DL 18379.) Fewnyed. (1486—1487: DL 19205.) Fewend. (1487: DL 19318.) Ma Főnyed, Marczalítól ny.-é.

Fiad. Fyad. (1341. 1347. 1428: Körmendi lt. Alm. III. lad. 1. litt. A. és C. és n. 8. és n. 31., 1426: DL 11785., 1435: DL 12684. 12655; 1436: DL 12895.) Részben Ugali majd Battyáni birtok. — Karádtól d. esik.

Filecs. Poss. Fylech. (1396: DL 8185; 1398—1406: DL 8329.) Fylech. (Nemesi előnévben. 1488: Körm. lt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) Phylech. (1536: Adórajstr. 2.) Ma Fülecs néven puszta, (Rinya-)Szt.-Király és Hosszúfalu közt.

Files. L. Füles alakban.

Filipháza. (Filiplaka.) L. Fülöpháza alakban.

Filke. (Fileke.) Fylke. (1462: DL 35991.) Filke. (1486: Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) File. (Ferdítve? 1488: Huny. kora. XII. 399.) Fyleke. (1502: DL 22548.) Az 1536. évi adórajstromban: Phyleche. (45. l.) A berzenicei uradalomhoz tartozott. — Bikkessel (ma Bükkösd) fogják egytűvé.

Filse. (Filső.) L. Fölse alakban.

Filtelek. (Firtelek.) Villa Filtelek. (1376: DL 6372.) Az 1536. évi adórajstromban: Fyrtelek. (9. l.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; Kaposvártól dk. feküdt, Cserénfa táján.

Fired. L. Füred alakban.

Fok. a) Tributum de Fok. (1137: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XX. B.) Poss. Fok. (1501: U. o. Tihany, fasc. 9. n. 1.) Ma Siófok, Veszprémmegyében, Somogymegye határszélén. (1536-ban is Somogymegyében: Fook. 30. l.) — **b)** Fok. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. — Ma Drávafok, a megye dk. sarkában.

Falkoslaka. L. Falkoslaka néven.

Fonold. Sconold, Fonold. (Páp. tized-lajstr. Ortway, i. m. I. 306. l.) Fonoldh. (1536. évi adólajstr. 23. l.) Ma Fonyód néven pusztá a Balaton partján, Lellétől dny.

Fornafalva. Fornafolua. (1360: Dl. 91.) Fornafalwa. Farnafalwa. (1448: Dl. 14168.) Patához tartozott.

Földvár. Poss. Felduar. (1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24.) Feldwar. (1446: Dl. 13996; 1450—51: Dl. 14335.) Fewldwar. (1476: Dl. 17879; 1478: Dl. 18116; 1486: Dl. 19595.) Zákányhoz tartozott. — Ma pusztá e helység mellett nyug.

Fölse. (Felse. Felső.) Poss. Fiwlse. (1479: Dl. 18254.) Fylse. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Fylsew. (1489: Dl. 19603.) Barcshez tartozott. — A megye dk. sarkában feketett.

Főnyed. L. Fevenyed alakban.

Füles. Files. (Nemesi névben. 1335: Anjouk okmt. III. 152.) Poss. Barczfyles et Eghazasfyles. (1468: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 74.) A megye dk. vidékén, hihetőleg Barcs közelében feküdtek.

Fülöpháza. (Fülöplaka.) Poss. Philiphaza. (1375: Meskó cs. llt.) Philiphaza. (1385: Dl. 7129.) Poss. seu pred. Philiphaza. (1409: Muz. lltár.) Philiplaka al. nom. Philiphaza. (1408: Dl. 9376.) A Szerdahelyieké volt.

Fülse. (Fülső.) L. Fölse alakban.

Für (pusztá). L. Latrán helys. a.

Füred. Fired. (1390: Károlyi cs. oklt. I. 439.) Fyred. (1422: Muz. lltár, 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40., 1493: Dl. 19944.) Ma Kapos-Füred, Kaposvártól északra.

Füz. Terra in medio rivulorum Nyrokol et Fyuzuelg. (1307: Haz. okmt. III. 54.) Villa Fyuz. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Poss. Nagfyz, Kysfyz. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O., 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — A Zseliczségen feküdt, a mai Magyar-Lukafa környékén. (V. ö. Füzvölgy helys. a.)

Füzvölgy. Fyzweulgh. (1360: Dl. 91.) Fyzwlgh. (1361—2: U. o.) Pata tartozékai közt sorolják föl s így nem vehető teljesen azonosnak Füz-zel. (L. ott.) De kétségtelenül ennek vidékén feküdt.

Gadány. Pred. Gadan. (1193: Dl. 27.) Poss. seu villa Gadan. (1338: Anjouk. okmt. III. 462., 1461: Kismart. llt. 45. C. 40.) Marczalítól d. esik.

Galambok. Tres ville in comitatu Simigiensi nomine Kolombuk. (1238: Árpádk. új okmt. II. 90.) Golombuk. (Zalamegyében. 1331: Fejér. VIII. 3. 549.) Galambok. (A megye kitétele nélkül. 1444: Pozsonyi kápt. llt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) Az 1536. évi *somogymegyei* adólajstromban: Galambok.

(44. l.) A budai (ó-budai) káptalané volt. — *Ma Zalamegyében*, Kis-Komáromtól dny. találjuk.

Galambos. Galambas. (1397: DL 8259.) Poss. Galambos. (1479: DL 18254; 1489: DL 19603., Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Gálosfalva. Galusfalwa. (1425: DL 11700.) Galosfalwa. (1484: DL 18958; 1489: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 5. n. 33.) Részben köznemesi birtok részben a Szerdahelyieké volt. — Ma Gálosfa, Kaposvártól dk.

Gamás. Gamas superior — a fejérvári káptalané. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470.) Gamas — a pannonhalmi apátságé. (1234 - 70: U. o. II. 23.) Terra vduornicorum nostrorum (regis) Gamas. (1261: Kismart. llt. 45. A. 1.) Poss. Gamas — a tihanyi apátságé. (1325: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 32.) Felgamas. (Nemesi névben. 1328: U. o.) Terra Felgemas. Algmas. (1331: Anjouk. okmt. II. 565.) Poss. uterque Gamas — a tihanyi apátságé. Ugyanekkor említetik: poss. Eghazasgamas és a Gamási nemes család is. (1344: Pannonh. főap. házi llt. Tih. f. 1. n. 32.) Nobiles de Gamas. Poss. Eghazasgamas. (1413: U. o.) Vtraque Gamas — a tihanyi apátságé. (1417: Fejér. X. 5. 841; 1420: U. o. X. 6. 295.) Thythewsgamas. (1419—1511: Muz. llt.) Naggamas. (1435: DL 12655.) Gamas. (1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24.) Az 1536. évi adólajstromban előfordulnak: Gamas. (20.) Kysgamas. (22.) Ezek közül az 1261. évben és az 1536. évi adólajstrom 20. lapján említett Gamás a Karádtól dny. eső mai Gamásnak felel meg, a más alkalommal említett két Gamás. Egyházas-Gamás, Tittös-Gamás, Nagy- és Kis-Gamás közelebb a Balatonhoz: Lelle és Boglár vidékén feküdt. (V. ö. főleg; Pannonh. apáts. h. llt. Tihany, f. 1. n. 17. A.)

Gán(y). (Gám.) Gan. (1138: Knauz. Mon. Str. I. 90., 1193: U. o. 142., 1234—70: Árpádk. új okmt. II. 22., 1460: Jeszenák cs. llt.) Gaan. (1269: DL 671; 1360: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 124.) Poss. reginalis Gaan super qua vinidatores domine regine commorari consueverunt. (1302: Kismart. llt. 47. T. 2.) Az 1536. évi adólajstromban: Gam. (29. l) — Nyim, Ságvár és Som vidékén feküdt.

Garáb (puszta). Terra nobilium Garab. (1269: DL 671., Fejér, IV. 3. 201.) Csokonya és Visonta szomszédja volt.

Gárdony. Gardon. (1483: DL 18894; 1490: DL 19676.) A megyyesaljai Morócz családé volt. — Barcs mellett kel. találjuk (V. ö. Kárdony a.)

Gárdos. a) Gardus. (1395: DL 8103; 1439: DL 13296; 1486—1487: DL 19205. 19302. 19318.) Gardos. (1456: Meskó cs. llt.) Ma puszta, Nemes-Vid mellett nyug. — b) Gardos, Gardus. Gardws. (1447: DL 14084; 1462: DL 15792; 1461—1468: DL 16733; 1471: DL 17218. és Körmendi llt. Himfyana n. 553; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana Cap. X. fasc. 1. GG.) Csurgó és Légrád vidéki helységekkel együtt szerepel. Úgy látszik meg kell különböztetnünk a Nemes-Vid melletti ily nevű falutól.

Gargócs. L. Dargócs alakban.

Gede. Poss. Gede. (1471: DL 17268.) Gede. (Nemesi névben és előnévben. 1475: DL 17687.) Szakácsi vidékén feküdt.

Gedesl. Gedesy in Orman. (1376: DL 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a megye dk. csücskében feküdt.

Gege. L. Gige alakban.

Gelcse. Gelche poss. (1454: Dl. 14807.) Tarany vidékén feketett.

Gel(l)encz (puszta). Kellench poss. (1472: Dl. 17383.) Gellencz pred. (1478: Dl. 18132.) Gelench. (1490: Dl. 19653.) Gele. (! 1493: Dl. 19944.) Gerlench. (1536. évi adólajstr. 17. l.) A Szerdahelyieké volt. — Kaposvár vidékén feküdt (ddk. felé).

Gellye. Gellye. (Nemesi névben. 1439: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 101; 1469: Kismart. llt. 45. C. 45. és 1496: U. o. 96. fasc. 3. n. 42., 1479: U. o. n. 40. 41.) Gyllye. (1470: Dl. 17051.) A Somogyvártól kd. felé elterülő mai gillai pusztának felel meg.

Gel(l)ýenfalva. Gelyenfalua. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-szent-jakabi apátságé volt; Kaposvártól dk. felé feketett.

Gen(e)cz. (Genczel.) Gencher. (Nemesi névben. 1456: Dl. 15058. és Meskó cs. llt.) Genczel. (1481: Dl. 18470.) Genecz. (1481: Dl. 18459.) Nemes-Vid vidékén kereshető.

Gerose. *a*) Villa Gerche. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) A Szerdahelyieké volt, — Boldogasszonyfalva és Szent-László vidékén feküdt. — *b*) Villa Gyrychi. (1234—70: Árpádk. o. II. 23.) Gerche. (Nemesi névben. 1435: Dl. 12655; 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Az 1536. é. adólajstromban (Gerche, 20. l.) Geszte és Gamás közt sorolják föl.

Gerecz. Kiskerech. (1397: Dl. 8259.) Poss. Gerecz. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43. és 44., 1469: U. o. 45. C. 44; 1495: Dl. 20306.) 1467—69-ben részeit nemesek bírták, részei a hasonló nevű kastélyhoz (l. ott) tartoztak. 1495-ben azonban a Bátori- (volt Marczali-) féle birtokok közt sorolják föl. — Barcs és Babócsa vidékén feketett. (*A Dráván túl?*)

Gerencz. (Gerincz.) Gerench. (1466: Kiskaludya cs. llt.) Az 1536. é. adólajstromban (35. l.): Gerynch alakban Miklósi és Tomej közt sorolják föl.

Gere(n)czemelleke. (Gerenczmelleke. Gerencze. Gerenczevölgy.) Gerencze. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Gerenche. (1375: Meskó cs. llt.) Gerenczelgh. (1408: Dl. 9415.) *Fluvius* Gerencze. (1424: Dl. 11498.) Gerenczemelleke. (1472: Dl. 17383.) Gerenczemelleke. (1478: Dl. 18132.) Gerenczemelleke. (1490: Dl. 19653.) Gerechmelleke. (1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. — A Kaposvártól dk. elterülő vidéken Sz.-Balázs táján feküdt.

Gerenda. Gerenda. (1376: Dl. 6372.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (4. l.) Potony vidékén feküdt.

Geresgál. Geresgol. (1335: Anjouk. okmt. 153.) Geresgal. (1436: Kismart. llt. 45. B. 35., 1468: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 74.) Ma Görös-gál néven puszta Nagy-Dobsza mellett ék. (Szigetvár közelében.)

Gerezd. Poss. Gerezd. (1480: Veszpr. kápt. házi llt. 106. dob., 1484: U. o. 107. dob.) A veszprémi püspöké volt. 1484-ben Tolnamegyéhez számítják. — Ma pusztája Acsa mellett északra.

Gergeteg. L. Görgeteg alakban.

Gerlencz. L. Gellencz alakban.

Gerőfalva. L. Győrefalva néven.

Geszt(e)j vagy **Geszt.** Gezte. Gwestey. (Nemesi névben. 1302: Anjouk. okmt. I. 43., 1321: Zichy o. I. 204.) Gezthe. (Nemesi névben. 1353: Kis-

mart. llt. 45. A. 5.) Gezth. (1411–12: Dl. 9827.) Poss. Gevsthe. (1481: Dl. 18587.) Ma Geszti (Mernye mellett) Kaposvártól északra.

Gesztenye. (Gesztonye.) Gesstene. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Gezthwne. (1417: Dl. 10618.) Gezthenye. (1427: Dl. 11926; 1493: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 70.) Segesdhez tartozott. — Segesd, Atád és Ötvös vidékén feküdt.

Geszt(y)e. Geszthe. (1377: Dl. 6418.) Gesthye. (1406: Dl. 9198.) Geszthe. (1481: Huny. kora. XII. 167., 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei uradalomhoz tartozott.

Gige. Gegeh. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Gyge. (1446: Haz. okmt. IV. 340.) Gyege. (? 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Gege. (1448: Dl. 14171. és Haz. okmt. III. 383.) Hederhely m.-városhoz tartozott. — Ma Gige, Mikétől ék.

Gillye. L. Gellye alakban.

Gircsi. L. Gercse alakban.

Gomba. Gomba. (1397: Dl. 8259; 1427: Dl. 11926.) Ma Nagy-Gomba helység és Kis-Gomba puszta, Marczali mellett é.

Gonász. Poss. Gonas. (1330: Anjouk. okmt. II. 469., 1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1427: U. o. 96. 3. 28., 1473: U. o. C. 48.) Szigetvár és Pata vidékén feküdt. (Tán Baranyamegyéhez is sorozható.)

Gorbo(v)cz. Gorboch. (1378: Muz. lltár.) Gorbowcz. (1494: Dl. 20217.) Babócsa, Barcs sat. vidékén feküdt.

Goricze. L. Görlicz(e) alakban.

Görgeteg. Gurgeteg. (1360: Veszpr. kápt. házi llt. 14. dob). Gergetheg. (1436: Dl. 12941.) A veszprémi püspökségé volt. — Ma Görgeteg, Nagy-Atádtól dk.

Görlicz(e). Poss. Gwrllich. (1403: Dl. 9116.) Poss. Gwrllice. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) *Predium Gorycze.* (1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz tartozott ez időben. — A Kaposvártól dél felé elterülő vidéken fekhetett.

Gunya-(fia-)Kér. L. Kér a.

Guta. Poss. Gwtha. (1447: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Gwtha, 20. l.) Geszte vidékén feküdt.

Gyak. Gyak. (Nemesi névben. 1487: Dl. 19289.) Tán Kaposvár vidékén (a Kapostól dél felé?) feküdt.

Gyalod. (Gyalud.) Poss. Gelawd. (1351: Zichy okmt. II. 466.) Gyalod. (1478: Dl. 18132.) A Zicsieké volt. — Ma Gyalud puszta, Zics közelében.

Gyarmat. Yormoth. (1296: Árpádk. új okmt. III. 591.) Gyarmath. (1375: Meskó cs. llt., 1425: Dl. 11700; 1454: Muz. lltár, 1478: Dl. 18132; 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. — Gálosfa tőszomszédja é. felé.

Gyékényes. Gykynes. (1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24.) Gekenyes. (1446: Dl. 13996.) Gyekenes. (1450: Dl. 14335; 1495: Dl. 20306.) Gykenyes. (1476: Dl. 17879.) Gyekenes. (1478: Dl. 18116.) Zákányhoz tartozott. — Ma Alsó- és Felső-Gyékényes, Csurgótól dny.

Gyekfalva. Gyekfalwa. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapos-Ujvár tartozékai közt csak ez egyszer említik. — Szenna és Rupol vidékén fekhetett.

Gyelod. L. Gyalod a.

Gyengyes. L. Gyöngyös alakban.

Gyerek. L. Györök alakban.

Gyergyos. L. Györgyes alakban.

G(y)esznó. L. Disznó néven.

G(y)isznós. L. Disznós alakban.

Gyog(y). *a*) Gyogu. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 474.) Gyooog. (1334: Anjouk. okmt. III. 96.) Gyog, Gyogh. (1338: U. o. 446. 489., 1347: U. o. V. 24., 1407: Dl. 9305.) Gywg. (1470: Dl. 17101.) Gywgh. (1477: Dl. 17962.) Az 1536. évi adórajstromban (30. l.): Kys gywg. Részben a fejevári káptalané és az ó-budai apáczáké volt. (1536-ban is.) Ma Gyugy néven pusztá, Körös-hegy és Bálványos közt. — *b*) L. Gyugy (Gyud) helys. a is, mely Gyogy néven szintén előfordúl.

Gyolcs. Poss. Gylch. (1358: Dl. 4809.) Gylch. (Nemesi névben. 1423: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 77.) Golch. (1431: Dl. 12364.) Ma pusztá Mikétől dk.

Gyós(-falva). L. Diós(-falva) a.

Gyöngyös. Gyengyes. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Gyewngyews. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Genges, Geniges. (1446—1449: Haz. okmt. IV. 340—350. és III. 383.) Hedrehely m.-városhoz tartozott. — Ma pusztá, Lád mellett ény.

Gyönköd. (Gyömköd. Gyumka.) Gyumkud. (1347: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 8.) Egyhaz Gyumkud. (1369: Dl. 5723.) Villa Gyumka et nunc mutato nomine Ogymkud. (1385: Haz. okmt. III. 224.) Gyonkwnd, Gywmkud. (1386: U. o. 230.) Gunkud. (1331. 1336: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 27.) Genked. (1428: U. o. lad. 1. n. 31.) Ogynked. (1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) 1336-ban kőtemplommal Sz.-György tiszteletére. Ugali majd Battányi birtok. — Ma Gyönköd pusztá, Endrédtől délre.

Györefalva. (Györőfalva.) Poss. Gywrefalwa. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43.) Gyrwfalwa. (1469: U. o. 45. C. 44.) Gywrewfalwa. (1495: Dl. 20306.) Az 1536. évi adórajstrom: Gerewfalwa néven ismeri. (49. l.) Aracsos és Györgyössel (Babocsa és Barcs vidékén) együtt a gerecezi uradalomhoz tartozott.

Györeszeg. (Györöszeg.) Gywruzegh. (Nemesi névben. 1469: Kismart. llt. 45. C. 45.) Gyewrezeg. (Nemesi névben. 1481: Dl. 18558.)

Györgyes. Gyewrgyes. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43.) Gyergyos. (1469: U. o. 45. C. 46.) Ma Györgyös pusztá, Komlósd és Csokonya közt.

Györgynépe. Poss. Gergnepe. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. — Ma pusztá, Györnépe néven, Szigetvártól dél felé.

Györök. (Györek.) Poss. Gerek, Gyerek — az Ujlakiaké. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. 6. és 8.) Gywrek. (1468: Dl. 16733. Nemesi birtok.) Az 1536. évi adórajstromban: Gyerek (20. l.), Gyümölcsény, Alberti, Bogát sat. helységek közt; és: Zewlews Gerek (23.), Lengyel-Tólitól é. — Melyik értendő ezek közül a fentebbi XV. századi helységre, eldönteni nem tudom. A mai Szöllös-Györök kétségtelenül 1331-ben fordul elő. (Gerek. Anjouk. okmt. II. 564.)

Gyugy. (Gyud.) *a*) Terra nobilium de Gyog. (1331: Anjouk. okmt. II. 564.) Gyud. (1391: Tört. Társ. letét.) Gyugh. (1397: Dl. 8864.) Gywgh. (1413:

Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 32.) Gywgh. Gyewgh. (1408: Dl. 12800; 1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Az 1536. évi adólajstromban: Gywgh. (23. l.) Ma Tót-Gyugy, Lengyel-Tóti szomszédságában ék. — *b*) Lásd: Gyog(y) helys. a. is, mely Gyugy néven szintén előfordul.

Gyűlvész. *a*) Gyulvez. (Nemes nevében. 1400: Zichy okmt. V. 181.) Gywluez. (1433: Dl. 12563.) Böső (Büsü) és Patalan (Patalom) táján kereshető. — *b*) Gywlwez. (1424: Dl. 12800; 1536. évi adólajstr. 15. l.) Kéthely vidékén feküdt, Balaton-Szent-György felé.

Gyümölcsény. Gymewlchen. (1468: Kismart. llt. 47. T. 22.) Possessiones Gymelchenedde, . . . melchen. (1496: Muz. lltár.) Gywmwlchen. (1536. évi adólajstrom. 19. l.) Eddével együtt említik. — *Ma* pusztá, Osztopán és Edde mellett.

Gyümölcsény-Edde. L. Gyümölcsény h. a.

Habol(y). L. Hobol(y) alakban.

Hagymás. Poss. Hagmas et alia Hagmas. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Haghmas. (1425: Dl. 11700; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — *Ma* Hajmás, Gálosfa mellett kel.

Halász(i). Halasy in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt. Az 1536. évi adólajstromban (4. l.): Kys Halaz néven, Szent-Borbás vidékén, a megye dk. zugában fordul elő.

Halyagosd. Halyagosdh. (Nemesi névben. 1417: Haz. oklt. 368.) Halyagosd. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana. n. 625.) *Ma* pusztá, Halagosd (Hajagos) néven, Karád mellett ény.

Harangosháza. Villa Harangushaza. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Villa Harangozashaza. (1403: Dl. 9144.) Poss. Harangoshaza. (1470: U. o. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48.) Mindszenthöz majd vele együtt Szigetvárhoz tartozott. — 1470-ben Baranyamegyéhez számítják.

Haraszn(y)a. L. Heresznye alakban.

Háromfalfalva. Poss. Harumfa. (1377: Dl. 6418.) Poss. Haromfalfalwa. (1406: Dl. 9198; 1481: U. o. XII. 167. és 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Villa Harumfalfalwa. (1473: Huny. kora. XI. 498.) Az 1536. é. adólajstromban (49. l.) már: Haromfalfalwa. A berzenczei és sz.-erzsébeti uradalomhoz tartozott. — *Ma* Háromfa, Babócsától é.

Háromkut. Harumkuth. (1337: Anjouk. okmt. III. 356.) Harumkwth. (1437: Dl. 13042.) Igal táján feküdt; a fehérvári prépostságé (preposté) volt.

Hássád. (Hásságy. Hássán.) *a*) Poss. Hasagh. (1341: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. llt. A. és 1347: U. o. n. 8.) Hashagh. (1385: Haz. okmt. III. 223.) Poss. Hasad. (1411—1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31.) Pred. Hassan. (1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Ugali majd Battyáni birtok. — Bábonny (Kékcse), Nyin sat. vidékén feketett. — *b*) Poss. Hassagh. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641., 1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) Felsewhassagh, Alsowhassagh. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — A mai Kis- és Nagy-Hárságy értendő, Szigetvártól é. felé.

Hatvan. Hatwan. (Nemesi előnévben. 1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Szigetvártól ény. találjuk.

Hedre. (Hedreh.) L. Hedrehely m.-város a.

Hencse. Henche. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27., 1448: Dl. 14171.) Hencze. (1446—1449: Haz. okmt. IV. 340—350. és III. 383.) Héderhely m.-városhoz tartozott s vámhely is volt. — Nagy-Atádtól kd. esik.

Hencsen. (Hencseny.) Poss. Henchen. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyiek birtokai közt sorolják föl. (Lehet hogy elferdített helynévvel van dolgunk.)

Henézd. (Heniz.) Heniz. (1395: Dl. 8103.) Henyz. (1408: Dl. 9465. és 12800; 1464: Dl. 15940; 1498: Dl. 12800.) Henyz — a Nyár vize mellett. (1424: Dl. 12800.) Henyzd. (1455: Dl. 14952.) 1408 óta a gordovai Fancsoké. Ma Henész, Nagy-Atád mellett kel.

Herantfalva. (Herandfalva. Hernádfalva.) Herranthfalua. Harrandfalua. (1352: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 90. 91.) Hernadfalwa. (1431: Haz. okmt. IV. 297.) Heranthfalwa. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68. és 1466: U. o. n. 100., 1474: Dl. 17584.) Herandfalwa. (1462: Dl. 15748.) Herenthfalwa. (1462: Dl. 15792.) Tarany vidékén feküdt.

Heresznye. Harazna iuxta Drauam. (1219. körül: Árpádk. új okmt. XI. 157.) Due Heresnye. (1384: Dl. 7103.) Eghazasherensnye, Eghazashereznye — a fejérvári káptalané. (1399: Dl. 8456. 8467. 8470.) Felretherensnye — a lendvai Bánfiaké. (1399: U. o.) Az 1536. évi adólajstromban (49. l.): Felsew Hereznye. Also Hereznye. — Ma Heresznye, Babócsa mellett ny.-é.

Herkeháza. Poss. Herkehaza. (1486: Körmendi llt. Misc. Németsujv. f. 100. n. 17.) Nagy-Atád, Lábod sat. vidékén fekehetett.

Hidas. Hydas. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) A mai Öreg-Lak táján feküdt.

Hidegkut. Hidegkuth. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt.

Hidelő. (Hidelej.) Hydhley. (1378: Muz. lltár.) Hydelew. (1495: Dl. 20306.) Babolcsa tart. közt Heresznye és Bolyó m. sorolják föl. Tehát Babo(l)csa táján fekehetett.

Hidvég. a) Poss. Hydweg. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1472: Dl. 17311; 1493: Dl. 20026.) Az 1536. évi adólajstrom (Hydwegh, 7. l.) a Merenye melletti Szent-Miklóssal fogja együvé. Csakugyan e tájon feküdt a *Hodos folyó mellett*. Vámhely s a Dombaiaké (a Barcs vidéki Dombóráról) és tapsonyi Anthimiaké volt. — b) Villa Hydwegh. (1344: Anjouk. okmt. IV. 463., Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 31., 1453: Kismart. llt. 35. H. 184., 1478: Körmendi llt. lad. 3. n. 123.) A Dombaiaké (a tolnamegyei Dombóváróról) volt; de a Battyániaknak is voltak benne részeik. — Ma Város- és Falu-Hidvég, a megye ék. határszélén.

Hired. Hyred. (Nemesi névben. 1447: Dl. 14093.) *Bendek*, Szöllős-Györök, Karád sat. táján keresetjük.

Hivácsfalva. L. Ivá(n)czfalva alakban.

Hobol(y). (Hobaly. Hobal.) Poss. Kylseuhubay, Belseuhubay. (1409: Haz. okmt. III. 269.) Poss. Belseuhebay, Kilseuhebay. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21.) Poss. Kethhobay. (1421: U. o. 96. 3. 26.) Naghobol, Kishobol. (1429: U. o. 47. Z. 14.) Hobol. (1470: U. o. 45. C. 46.) Kyshabol, Naghabol.

(1473: U. o. 45. C. 48.) Ma Hobol, Szigetvár mellett délre. — 1470-ben (mint baranyamegyei hely) és 1473-ban Szigetvár tartozéka.

Hoderján. L. Adriántelege a.

Hodos(-fő). Hodosfew. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Hodos. (1421: Haz. okmt. III. 321.) Hencsével és Kadarkúttal együtt mint Hederhely tartozéka szerepel (1406.) s így bizonyára a mai Hodos pusztának felel meg, e két falu közt.

Hodos Szent-György. L. Szent-György helys. a.

Hollád-Tikos. L. Tikos helys. a.

Hollófészek. (Hollófészök.) Poss. Hollofezek. (1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Hollofezewk. (1473: U. o. 45. C. 48.) Szigetvárhoz tartozott. 1470-ben Baranyamegyéhez számítják.

Homok. a) Humak, Homag, Hunak. (Páp. tiz. lajstr. Ortway, i. m. I. 304. l.) A Kaposvártól kel. eső Homoknak felel meg. — b) Homok. (1493: Dl. 20026.) Ma Kis- és Nagy-Homok puszták, Drávafoktól é.

Horpács. Poss. reg. Horpach. (1402: Kismart. llt. 47. K. n. 11.) Poss. Horpach — Somogy megyében — a Derecskeieké. (1403: U. o. 47. D. 12.) Horpach — a megye kitétele nélkül, úgy látszik Somogy megyében, részben az enyingi Török cs. birtoka. (1469: Kismart. llt. 45. C. 45.) Igal vidékén feküdt.

Horvátkút. Huruathkut. (1254: Árpádk. új okmt. VII. 377.) Horwathkwth. (1424: Dl. 11974.) Marczali mellett ny.-é. találjuk.

Hosszúfalu. Poss. Huzyufalw. (1369: Haz. okmt. V. 152.) Nagy-Atádtól dk. esik.

Hosszúhid. Poss. Hwzyuhid. (1421: Kismart. llt. 35. B. 27.) Simonfalva, Ótelek, Szarászló sat. helységekkel együtt (Kaposvártól d.-dny. felé) mint az Ilyemindszentiek birtoka merül föl.

Hosszú-tót(t). Hozyutoth. (1360: Dl. 91.) Hwzywthothy. (1431: Dl. 12421.) Páta tartozékai közt említi. — A Pata és Szigetvár mellett elterülő mai hosszúfalusi pusztának felelhet meg.

Hotenfalva. Terre et possessiones quondam preconum nostrorum condicionariorum (regis) vulgariter Chewz dictorum Hutenfalua et Cheuzfalu. (1350: Kismart. llt. 32. C. 116.) Poss. Hotenfalua. Alább: terra Cheuzfeulde al. nom. Hotenfalua. (1375: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Fenék (ma pusztá) vidékén feküdt a megye dk. csücskében.

Hubaly. L. Hobol(y) a.

Humag. L. Omak a.

Huruskolcz. Huruskolch in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a megye dk. sarkában feküdt.

Igal. (Igar.) L. Igal néven a városok, Ugal alakban a helységek között.

Iharos. Iharus. (1344: Fejér, IX. 1. 199., 1346: Sopronm. oklt. I. 188., 1374: Dl. 6166; 1434—52: Dl. 12633; 1435: Dl. 12677; 1462: Dl. 15740; 1469: Dl. 16819.) Hyharus. (1420: Dl. 11007.) Iharos-Berény szomszédja dél-felé. (V. ö. 1316: Anjouk. okmt. I. 409.)

Ikla. (Ikló.) Ikla. (Nemesi névben. 1416: Dl. 10504.) Iklow. (Nemesi névben. 1426: Dl. 11754.) Ugy látszik a megye dny. harmadában feküdt valahol.

Ikled (puszta). L. Latrán helys. a.

Ikres. L. Itmes a.

Illésfalva (?) L. Éliás a.

Illye-Mindszent. Elyementzhenth. (1400: Zichy okmt. V. 180.) Poss. Ilyemendzhenth. (1421: Kismart. llt. 35. B. 27.) Ellemendzhenth. (1449: DL 14301. 14302.) Szintén azon a tájon kereshetjük, a hol ma az ölle völgyi puszta elterül, Pacza és Gige között. (V. ö. Ellyevölgy a.)

Inakod. Inakod. (Nemesi névben. 1395: DL. 8103; 1399: DL. 8456; 1437: DL. 24727; 1492: DL. 19788.) Ma puszta, Mike mellett délre.

Inke. (Inge.) Inke. Inkee. (1278: Árpádk. új okmt. XII. 701., 1316: Anjouk. okmt. I. 409., 1341: U. o. 125., 1383: 7043; 1388: DL. 7457; 1406: DL. 9198; 1415: DL. 24936; 1478: DL. 17430; 1487: DL. 19318.) Ynke. (1474: Kismart. llt. 47. Z. 19.) Ince. (1479: U. o. 45. C. 53.) Poss. Kysynge. Alább: pred. Kysynge. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) Inghe. (1484: U. o. lad. 5. n. 48.) Pred. Inke. (1486: U. o. n. 49.) Iharos-Berénytől ék. találjuk.

Into. Poss. Intho. (1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24., 1446: DL. 13996; 1450—1: DL. 14335; 1476: DL. 17879; 1478: DL. 18116; 1486: DL. 19595; 1495: DL. 20306.) Zákányhoz tartozott.

Ipo(l)tfalva. Ipothfalva. (1456: Muz. lltár.) Ipolthfalua. (1457. és 1483: U. o.) A mai Lipótfalva pusztája, Pátca és Szerászló közt. (Kaposvártól dny.)

Irafalva. (Irefalva.) Poss. Irafalua et alia Irafalua. (1375: Meskó cs. llt.) Iresfalua, Irefalua. (1408: DL. 9415.) Irefalwa. (1425: DL. 11700; 1472: DL. 17383.) Irafalwa. (1478: DL. 18132; 1490: DL. 19653.) A Szerdahelyieké volt. — Gálosfa és Szent-Balázs vidékén feküdt.

Irög (?) Irugh. (1082: Hazai okmt. IV. 7.) Poss. Irweh. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 275.) A veszprémi (és váci) káptalané volt; Adánd környékén feküdt.

Istvánd(i). Isthuandy. (1421: Tud. Gyűjt. 1834. XI. 76.) Istuandh. Istuandhy. (1437: DL. 24727.) Szigetvártól nyd. találjuk.

Istvánfalva. Poss. Istwanfalua. (1425: DL. 11700.) Isthwanfalua. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — A mai Gálosfa helység, Magyarfalu és Sz.-Tamás puszták vidékén feküdt. (Kaposvártól dk.)

Itmes. (Itmös.) Poss. Ithmees. (1395: DL. 8103.) Ithmes. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1408: DL. 9465; 1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Ithmws. (1408: DL. 12800.) Szigetvár vidékén (é. felé) feküdt. (Ma Ládtól keletre találunk egy: Hitmes nevű pusztát.) E vár tartozéka (részben) 1470-ben mint baranyamegyei falu. (1403-ban Somogy megyéhez számítják.) Talán e helységnek felel meg az 1473-ban Szigetvár tart. közt felsorolt: *Ikres somogy megyei* helység is, melyet máskor nem említenek e vár tartozékában. — 1408-ban a gordovai Fancsok kapják. (Részzeit?) Az 1536. évi adólajstrom: Ethmews alakban sorolja föl. (12. l.)

Ivá(n)czfalva. Iwanczfalua. (1454: DL. 14807.) Hywachfalua. (1498: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 18.) A vránai perjelségé volt. — Berzence, Udvarhely, Tarany sat. vidékén feküdt.

Ivánfalva. Iwanfalwa. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1536. é. adóajstr. 9. l.) Kapos-Ujvárhoz tartozott 1536-ban is, a midőn Nádasd és Szentpálvölgy közt sorolja föl adóajstromunk.

Iván(ka)falva. Poss. Iwankafolwa. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Iwan-kafalwa. (1425: Dl. 11700; 1490: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Iwanfalwa. (1501: Kismart. llt. 35. C. 51.) A Szerdahelyi rokonságé volt. — Ma Ivánka néven pusztá Gálosfa és Hajmás mellett. (Kaposvártól dk.)

Jaba. (Joba.) L. Lyaba alakban.

Jád. Jaad. (1329: Anjouk. okmt. II. 415., 1449: M. Tört. Tár. VI. 40.) Kaposvártól ény. találjuk.

Jákó. Jako. (1438: Kismart. llt. 45. J. 166.) Kaposvártól nyd. találjuk.

Jákófalva. Jacofalwa. (1454: Dl. 14807.) Tarany és Atád vidékén feküdt.

Jód. Joud. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 475.) Az 1536. évi adóajstromban (30. l.): Jood. A fejevári káptalané volt. — Ma pusztá, Kiliti mellett d.

Jut. (Jut. Jutun.) Poss. Jwth. (1302: Anjouk. okmt. I. 44.) Terra Vachyensis ecclesie Juch vocata, cum foro, portu aque et eius tributo. (1335: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. B.) Poss. Juth. (1356: Kismart. llt. 47. U. o.) Poss. *Juthun* (a vácsi káptalané) iuxta fluv. Sar vacua. (1374: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. B.) Portus in possessione monasterii S. Ladislai regis (lásd: Sz.-László-Monostora a.) de monte Lulye *Juthun* vocata iuxta fluv. Sar, necnon forum in eadem habitum iam annihilatum. (1378: U. o.) Poss. Jwth cum tributo vadi portus. Alább: *cum foro et vado* in fluv. Saar necnon portu et eiusdem tributo. (1407—1411: Dl. 9732.) Judt. (Hibásan: Indt) iuxta fiuv. Saar. (1407: Fejér, X. 4. 635.) Jwth. (1449: Dl. 14256; 1459: Dl. 15396; 1460: Körmendi llt. Major. I. 29. 19., 1461: Dl. 15630; 1482: Dl. 18625.) Poss. Jwlth. (1495: Dl. 20306.) A megye ék. határszélén fekszik. 1356-ban és 1378-ban régi idő óta fennálló hetivásárát említik, melyet 1378-ban újra megerősített, illetve visszaállított a király, s mely — mint látjuk — 1407-ben is fennállt, a mikor is e helység végkép a Marczaliak birtokába került. (Zálogban azonban mások is bírták a XV. sz.-ban.)

Juta. Pred. Juta. (1284: Haz. okmt. VII. 191.) Jwtha. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.) Kaposvártól ény. esik.

Jute(j). (Juta.) L. Juton a.

Juton. Poss. Juton. (1397: Dl. 8259.) Ma Jutom néven pusztá Nágocs-tól dél felé. — E helységnek látszik megfelelni a tolnamegyei Daró vár tartozékai közt Nágocscsal együtt 1450-ben felsorolt: Juthey is (Zsélyi llt.), mely 1531-ben: Jwtha nevet visel. (Orsz. lltár, Kolosmon. III. fiók. Tolna.)

Kadarkut(a). Kadarcuch. (1358: Dl. 4809.) Kadarkutha. (1364: Dl. 5296.) Poss. Kethkadarkuta. (1379: Dl. 6586.) Poss. Kadarkuth. (1383: Pannonh. főapáts. házi llt. XIII. N., 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1448: Dl. 14156; 1462: Dl. 15770; 1475: Haz. okmt. V. 328.) Kardarkwth. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kaposvártól dny. találjuk. — Részben a Tamásiak, részben az alsó-lendvai Bánfiak bírták. Vámjának részei — mint általában a somogy-megyei vámoké — 1383-ban a pannonthalmi apátságot illeték.

Kak. Kok. (1297: Haz. okmt. V. 84.) Kaak. (1413: U. o. III. 341.) Kak. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Ma Alsó- és Felső-Kak pusztá, Nagy-Bajom mellett é.

Kakony(a). (**Kaknya.**) Terra Kakna. (1268: Körmendi llt. Himfyana n. 7.) Terra Kakonya. (1309: Anjouk. okmt. I. 171.) Poss. Kakony. (1349: U. o. V. 263.) Caconya. (1405: Zichy okmt. V. 418.) Kakonya. (1378: Dl. 6568; 1476: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 28. és 29., 1506: U. o. n. 36.) Ma puszta Belezna mellett, a megye dny. határán. — Úgy látszik nemcsak a szomszédos Szent-Trinitáson, hanem itt is volt révhely a Mura folyón. (1378.)

Kalacsafalva. (**Kalocsafalva.**) Kalaczafalwa. Kalocsafalva. (Máslatok után. 1446—1448: Kismart. llt. 35. S. 435. 436. 437. 438.) Kalachafalva. (Máslat után. 1453: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708.)

Kálozfalva. (**Kálazfalva.**) Kalozfalua. (1376: Dl. 6372.) Kalozfalwa. (1425: Dl. 11700: 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Kalasfalwa, Kalazfalwa. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) A Szerdahelyieké és a zselicz-sz.-jakabi apátságé volt. — A mai Gálosfa és Bőszénfa helységek s Törjék puszta vidékén feküdt.

Kánya. L. Tolnamegyében.

Kaplat. Kaplath. (Nemesi névben. 1438: Dl. 13193.) Déd vidékén feküdt?

Kaplyan. Kaplyan. (1384: Dl. 7103.) Heresznyével együtt említik.

Kápolna (puszta). Pred. Kapolna. (1444: Pozsonyi kápt. llt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) A budai káptalané volt s hihetőleg Somogy- (és nem Zala-) megyéhez tartozott. — Ma is puszta, Kis-Komárom mellett é., Zalamegyében.

Kápolnás-Kapoly. L. Kapoly a.

Kápolnás-Visnye. L. Visnye a.

Kapol(y). Copul. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) Copul. (1193: Dl. 27.) Keeth kapul. (1337: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 35.) Villa Kopwl (et) Eghazaskapwl. (1347: Anjouk. okmt. V. 25.) Kapol. (1460: Jeszenák cs. llt.) Kapolnaskapol és Eghazaskapol. (1488: Dl. 19354.) Kapolnaskapol. (1490: Körmendi llt. lad. 4. n. 60.) Ezek közül Egyházas-Kapoly felel meg az 1460. évi Kapol-nak. Ma Kapoly helység és puszta, Karádtól ék.

Kaposfő. Prepositus monasterii S. Benedicti de Kopusfeu. (1318: Zichy okmt. I. 159.) Kopusfeu. (1324: Anjouk. okmt. II. 139.) Kaposfew. (1423: Muz. lltár.) Kapwsfew. (1507: U. o.) Ma puszta Szomajom és Kapos-Mérő mellett. (A prépostságra nézve v. ö Szent-Benedek helys. a.)

Kapurév. Kapurew. (1294: Dl. 33744.) Kapureu, Kapurew, Kapwrew. (1356: Kismart. llt. 47. U. 4., 1385—1386: Haz. okmt. IV. 220—239., 1409. 1411. 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31. és lad. 2. n. 33. és 34., 1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Poss. seu vadum Kapwreu. (1423: Veszpr. kápt. házi llt. 2. dob.) Révhely volt, s Ugali majd Battányi birtok. — Az 1536. évi adóajstromban: Kapore. (31. l.) Hidvég környékén (úgy látszik ény. felé) feküdt, a megye ék. határvidékén. (L. Száka a. is.)

Kara. a) Villa Kara. (1138: Knauz. M. Strig. I. 89., 1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Terra castri Symigiensis Kara. (1294: Pannonh. konv. házi llt. V. S.) Kara. (1336: U. o. V. R., 1416: U. o. V. S., 1468: Körmendi llt. Himf. n. 529.) Kyskara — a királyé. (1485: Dl. 19069.) A fejevári káptalané, pannonthalmi apátságé sat. volt. — Igaltól ék. esik. — **b)** Poss. Kys Kara. (1446: Kismart. llt. 35. S. 435. 437. 438.) Szomajom, Bárd, (Kapos-)Mére sat. vidékén feketett.

Karácson-fi-János-falva. Villa Johannis filii Karachun. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt.

Karácsonkuta. Karachunkuta. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) A Szerdahelyieké volt. — Sárd vidékén kereshetjük.

Karád. Karad. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 4. 72.) Poss. regalis Karad. Karaad. (1390: Dl. 2870., Kismart. llt. 14. K. 354. és Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Poss. Karad. (1406: Dl. 9153.) Nob. Petr. de Kyskarad. (1436: Haz. okmt. III. 370.) Poss. Nagh Karad. (1495: Haz. okmt. V. 381. és 1501: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. fasc. 9. n. 1.) Nobilis Petrus Zewke de Kyskarad. (1495: Haz. okmt. V. 385.) Nagh Karad. (1536: évi adórajstr. 27. l.) Ma Karád a megye ék. vidékén. 1390-ben Karádot mint királyi birtokot a leveldi Karthauziak kapták Zsigmond királytól, cserében más megyebeli birtokokért, s bírták (bár úgy látszik: csak részben) az egész XV. századon át s a XVI-ikban is. 1390-ben hozzátartoznak; Ölyves, Tittös (Tettös), Bár, Kér, Tard (Tord), Csehi, Fejéregyház, Csepel, Tel(e)ki, Köp, Andocs, Egyházas-Zamár(d) és Lik-Zamár(d) avagy Lyuk-Zamár(d) s Endréd helységek. (V. ö. Dedek. A Karthauziak tört. 141. l.)

Karán(d). L. Baranyamegyében.

Karatna. L. Korotna alakban.

Karáz(d). (Kárászt. Kárász.) Karaz. (1479: Dl. 18254.) Karazth. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Karazd. (1489: Dl. 19603.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Kárdon(y). Kardony. (Köznames nevében. 1492: Dl. 19840.) Poss. Kardon. (1496: Haz. okmt. V. 387.) Somogyvárral, Vityával sat. együtt említik. — E tájon, Somogyvár és Gamás közt találjuk ma a gárdonyi pusztát. (V. ö. Gárdony a.)

Karos. (Karus.) Villa Korus. (1341: Zalai oklt. I. 385.) Poss. Karos. (1444: Pozsonyi kápt. házi llt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) Karws. (1481: Dl. 18459.) Karus. (1486: Muz. llt.) A megye kitétele nélkül, mint a budai (ó-budai) káptalan birtoka fordul elő. Ma Karós néven Kis-Komárom mellett k.-é. találjuk — *Zalamegyében*. 1536-ban Somogy megyéhez számítják, a nevezett káptalan többi e vidéki birtokaival együtt, s így hihetőleg a XV. században is inkább Somogy megyéhez tartozott. (V. ö. Komár városnál.)

Kás. Kaas. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Coas. (1269: Dl. 671.) Kaas. (1302: Anjouk. okmt. I. 25., 1424: Dl. 11552; 1460: Jeszenák cs. llt.) 1424-ben a fejevári (Sz.-Miklós) prépostságnak, a budai káptalannak és a vétes-keresztúri apátságnak voltak itt részei. Ugyanekkor említetik határában: mons Nagheg, in quo locus castelli haberetur. — Ma pusztá Nyim és Megyer közt.

Kaszó. Tres possessiones Kazow. (1393: Dl. 8312.) Poss. Nagkazo, Kyskazo, Kezepakzo. (1494: Dl. 20218.) Poss. Kyskazo, Naghkazo. (1495: Dl. 20306.) Babo(l)csához tartozott.

Ka(z)sok. Locus wlgo Kosok nominatus. (1244: Dl. 12171.) Villa Kosuk. (1272. 1280: Haz. okmt. VI. 259.) Kosuch. (1275: Dl. 927.) Presbiter ecclesie de Kosuk. (1331: Anjouk. okmt. III. 520.) Villá Kasuk. (1348: Anjouk. okmt. V. 224.) Poss. Kosok. (1391: Dl. 7694; 1475: Dl. 17655.) Kasukh. (1398: Dl. 8352.) Kasok. (1449: Dl. 14272; 1453: Dl. 14733; 1485: Dl. 19069.) 1272

óta a nyulszigeti apáczáké volt. 1449-ben a kormányzó, 1453-ban pedig a király, az apáczák kérésére Tolnamegyéből Somogy megyébe helyezte át. 1475-ben és 1485-ben azonban ismét mint tolnamegyei helység tűnik föl. — Ma Kazsok, Somogy megyében, Igaltól d.

Kebles. L. Köblös alakban.

Kécse. (Kecső.) L. Kékce helys. a.

Kécske. L. Kékce alakban.

Keczel. Villa Ketel ultra fluv. Copus. Vdwornici de Ketel. (1231 Árpádk. új okmt. XI. 226.) Ketelch. (1403: Dl. 9116.) Keczel. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722; 1480: Dl. 18377.) Kecelh. (1481: Dl. 18587.) Kapos-Ujvárhoz tartozott s vámhely is volt. 1481-ben Szent-Kelemen pápa tisztt. szentelt templomáról emlékeznek. — Ma pusztá, Kaposvár mellett ny.

Kegye. L. Ketye alakban.

Kékce. (Kécsa.) Keccha superior et inferior. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) Sinkakekche. (1369: Dl. 5723.) Kuzepsukekche. (1372: Dl. 6008.) Olsoukekche. (1385: Haz. okmt. III. 223.) Kerche. (1386: U. o. 230., 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31., 1470: Dl. 17101.) Alsowkukche. (1435: Dl. 12684.) Alsokwkche. (1436: Dl. 12895.) Kewkche inferior et superior. 1452: Haz. okmt. II. 307.) Kechke. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.) Részben kis-nemesi, részben Ugali, majd Battyáni és faiszi Ányos sat. birtok. — Ma Köccse (Köttse), a megye ék. sarkában. (Karádtól ék.) Tán ugyane helység értendő a következő helynevek a. is, u. m.: Keche. (Nemesi névben. 1421: Dl. 11059.) Kethew. (Nemesi névben. 1446: Haz. okmt. IV. 340.) Pred. Kechew. (1460: Erd. kancz. llt. No. 61. ex 1708.) 1483-ban (Dl. 18790.) a Porkoláb család előnévében fordul elő egy Kekche nevű falu, mely tán Fevenyeddel és Sávolylyal volt határos.

Kék(i). Poss. Keek. (1398: Muz. lltár.) Zentmihalkeky. (Nemesi előnévben. 1438: Dl. 13218; 1492: Dl. 19840.) Kek. (Hasonlókép. 1492: U. o.) Az 1536. évi adólajstromban (14. l.) *két falut*: *Keek*, *Keky* néven a mai Öreg-Laknak megfelelő Lak után külön-külön sorolnak föl *egymás után*.

Kelemenfalva. Kelemenfalwa. (1456. 1483: Muz. lltár.) Patcza és Bárd vidékén feküdt.

K(e)leti. L. Kiliti alakban.

Keleviz. (Kelevéz.) Keleuez. (1273: Árpádk. új okmt. IV. 30.) Keleuiz. (1397: Dl. 8259.) Kelewyz. (1417: Haz. oklt. 367.) Marczalítól délre esik.

Keliz. Kelyz. (Nemesi névben. 1436: Haz. okmt. III. 370., XV. század: Körmendi llt. Himfyana. n. 625., 1536. évi adólajstr. 22. l.) Lengyel-Tóti és Karád vidékén feküdt.

Kelked. L. Kölked alakban.

Kellencz. L. Gellencz alakban.

Kemén(y)falva. Kemenfalwa. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641., 1478: Dl. 18132; 1536: Adólajstr. 8. l.) Boldogasszonyfalva vidékén feketett.

Kenéz. Kenez. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1448: Dl. 14156; 1462: Dl. 15770; 1460: M. Tört. Tár. VI. 27.) Vámhely volt. A Tamásiak majd utánok az alsó-lendvai Bánfiak bírták. — Ma Kenész néven pusztá Kadarkut és Hencse közt.

Kercseháza. L. Regeháza a.

Kerecz. L. Gerecz a.

Kereki. Querequi. (1193: Dl. 27.) Kereki. (1338: Dl. 3147.) Utraque Kereky. (1451: Haz. okmt. II. 307.) Poss. Naghkereky, Kyskereky. (1495: Dl. 20306.) Karádtól ék. esik.

Kerekthó. Poss. Kerektho. (1474: Kismart. llt. 47. Zalam. oklt. 19., 1479: U. o. 45. C. 53., 1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A., 1484: U. o. lad. 5. n. 48., 1494: Dl. 20217.) Pred. Kerektho. (1486: Körm. llt. i. h. n. 49.) 1482-ben Szenyér vár tartozéka; 1484-ben és 1486-ban a Szobiaké; 1494-ben Marczali-Bátori birtok.

Keresztös-Szent-Miklós-laka. L. Szent-Miklós a.

Keresztur. *a)* L. Baranyamegyében. — *b)* Jobagiones de Kerestur. (1400: Dl. 8553.) Kerezthur. (1416: Muz. llt.) Poss. Sancte crucis. (1424: Dl. 12800.) Kerezthwr. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) 1400-ban a somogyi konventé; különben a Kereszturi családé. — *A* mai Balaton-Keresztur, Marczalitól é. — *c)* Kerezthwr. (1536. é. adólajstr. 45. l.) Sokoruddal fogják össze. Ma pusztá e tájon, Iharos-Berénytől ny. — Úgy látszik e helységnek felel meg az 1459-ben a Ravasz család előnevében fölmerülő: Kerezthwr. (Dl. 15420.)

Keresztút. Kerezthwth. (1438: Dl. 12421; 1448: Dl. 14168; 1453: Dl. 14770; 1455: Dl. 14915; 1470: Dl. 17059.) Patához tartozott. — Ma pusztá ettől délre, Szigetvár mellett.

Kér(l). *a)* Jobagiones dni regis de villa Ker. (1341: Anjouk. okmt. IV. 68.) Keer. (1390: Dl. 2870., Kismart. llt. 14. K. 354., Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Az 1536. évi adólajstrom (26. l.): Kyralkery néven Raknyi után sorolja föl, melynek (jelenleg pusztá) szomszédságában találjuk ma a kéri pusztát. — *A* leveldi karthauzi kolostoré volt. (1390–1536.) — *b)* Keer — a Bogár és Máréi Gunya-fi családé. (1321: Zichy okmt. I. 196., 1345: Kismart. llt. 32. B. 89.) Keer. (1347: Zichy okmt. II. 285., 1400: U. o. V. 180–185.) Ker. (1399: Zichy okmt. V. 130., 1478: Muz. lltár.) Gwnyaker, Gwnyafyaker. (1400: U. o. V. 183.) Poss. Pwzthakeer. (1462: Dl. 15738; 1469: Dl. 16873; 1486: Dl. 24338.) Poss. Keer et pred. Pwzthakeer. (1481: Dl. 18558.) Az 1536. évi adólajstromban: Kery aliter Pwzthakeer. (37. l.) Ma Sz.-Gálos-Kér, Igal mellett dny. — *c)* Poss. Keer. (1460: Jeszenák cs. llt.) Torvaj, Nyim, Megyer sat. helységekkel együtt mint a torvaji Ugron cs. birtoka tűnik föl. — *d)* Thekesker. (Nemesi névben és előnévben. 1482: Dl. 18686; 1493: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 71.) Az 1536. évi adólajstromban *együtt*: Waryaker, Thekeskeer. (15. l.) Ma csak Varjas-Kért ismerjük, Marczalitól ék.

Kesefalva. L. Baranyamegyében.

Keszi. (Kesző.) Poss. Kezy. (1424: Dl. 12800.) Kezew. (Nemesi névben 1427: Dl. 11926.) Kezw. (1481: Dl. 18452.) Balaton-Szt.-Györggyel volt határos.

Keszin. Kezyn. (1375: Dl. 6305.) Falkos szomszédja volt. (Iharos-Berénytől éény.)

Kesző (pusztá). Poss. Kezou aliter Kilench... habitatoribus destituta inter possessiones Zarmp et Fired. (1390: Károlyi oklt. I. 439.) *A* Kaposvártól é. felé elterülő vidéken, Kapos-Füred és Toponár közt terült el.

Ketelaka. L. Kötelaka alakban.

Keteny. L. Kőteny a.

Kethely. (**Kedhely.**) Keethel. (1349: Anjouk. okmt. V. 277.) Keethely. (1403: Dl. 12800.) Kethely. (1403—4: Fejér, X. 4. 201. és 289., 1403—6: Dl. 8881.) Kedhel. (1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940.) Kethel. (1498: Dl. 12800. és 1536. évi adólajstr.) A gordovai Fancsoké volt. (1403—1536.) Ma Kéthely, Marczali és a Balaton közt.

Kétnyár. Kethnyar. (1454: Dl. 14807; 1498: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 11. 18.) A vránai perjelségé volt. — Ma pusztá, Berzencze mellett kel.

Ke(t)tye. (**Kettya.**) *a*) Kethye. (1478: Dl. 18132.) Zalával és Zicscsel, az 1536. évi adólajstromban pedig Zicsaljával együtt szerepel (34. l.), mindig mint a Zicsiek birtoka. A közeli mai Kőttisével nem zavarandó össze s kétségtől Zics közvetlen közelében feküdt. — *b*) Pred. Kexa. (1082: Haz. okmt. IV. 7.) Keghe. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 275.) Kethye. (1423: Veszpr. kápt. h. llt. 2. dob.) Kethe. (Nemesi névben. 1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123.) Kethye. (1536. évi adólajstr. 31. l.) Részben a veszpr. káptalané volt. — Ma Alsó- és Felső-Ketye puszták Adánd határában.

Kide-láza. Poss. Kidelaza. (1397: Dl. 8259.) Poss. Kydelaza. (1409: Haz. okmt. III. 268.)

Kilencz. L. Kesző a.

Kiliti. Clety. (1082: Haz. okmt. IV. 7., 1229: Árpádk. új okmt. VI. 475. Kelety. (1265: Haz. oklt. 43., 1358: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 1. n. 17. A.) Kylity. (1302: Anjouk. okmt. I. 43.) Ma Kiliti, a megye ék. zugában.

Király-tör(e)ki. L. Törek(i) helys. a.

Kis-Atád. L. Atád m.-város a.

Kis-Babocsa. L. Babo(l)csa m.-város a.

Kis-Bajon. L. Bajon a.

Kis-Bere(j). L. Bere(j) a.

Kis-Berény. L. Berény a.

Kis-Bő. L. Bő a.

Kis-Füz. L. Füz a.

Kis-Gerecz. (Kis-Kerecz.) L. Gerecz (Kerecz) helys. a.

Kis-Gyugy. L. Gyugy a.

Kis-Hobol. L. Hobol a.

Kis-Inge. L. Inke a.

Kis-Kara. L. Kara a.

Kis-Karád. L. Karád a.

Kis-Kaszó. L. Kaszó a.

Kis-Kerecz. L. Gerecz a.

Kis-Kereki. L. Kereki a.

Kis-Komár(on). Kyskomaron. (Somogymegyei kir. ember nevében. 1410: Dl. 8908.) Kyskomar. (Hasonlókép. 1446: Dl. 13931.) Mást, mint a mai zalamegyei Kis-Komáromot — a Balatontól d. — nem érthetünk.

Kis-Kölked. (**Kis-Kelked.**) L. Kölked a.

Kis-Máli. L. Máli a.

Kis-Marót. L. Marót a.

Kis-Sávoly. L. Sávoly a.

Kis-Szakács(i). L. Nagy-Szakács(i) m.-város a.

Kis-Szent-György. L. Szent-György.

Kis-Szent-Pál. L. Szent-Pál a.

Kis-Tarnócza. L. Tarnócza a.

Kis-Telek. L. Telek a.

Kis-Tepej. L. Tepej a.

Kis-Ujlak (puszta). L. Ujlak helys. a.

Kis-Vályus. L. Vályus a.

Kis-Zamárd. L. Zamárd a.

Kisasszond. Poss. Kusazwnd. (1324: Anjouk. okmt. II. 165.) Kysazond. (1409: Dl. 9543; 1456: Dl. 15040. és 15056.) Kys Azzond. (1466: Dl. 16329; 1473: Haz. okmt. V. 317.) A Kanizsaiaké volt. — Kaposvártól nyd. találjuk. Hihetőleg e helységnek felel meg az ugyancsak a Kanizsaiak birtokában 1363-ban és 1369-ben föltűnő: Kysazsonfolua, Kysazsonfolua. (Dl. 5253. 5766. 5770.)

Kisasszonyfalva. L. Kisasszond a.

Kisfalu. Poss. Kysfalw. (1403: Zichy okmt. V. 338.) A megye dk. sarkában feküdt.

Kisfalu(d). a) Kuisfolwd. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Villa Quisfolud. (1269: Dl. 671.) Kisfalud. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 275. 276.) Adánd vidékén feküdt. 1279-ben a fejérvári káptalané és nemeseké. — **b)** Kys Folud. (1339: Hazai okmt. III. 139.) Poss. Kysfalud. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Villa Kysfalu. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Poss. Kysfalwd. (1470: U. o. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48.) Boldogasszonyfa és Bé(l)cz vidékén feküdt. 1470-ben (mint baranyamegyei helységet) és 1473-ban Szigetvárához számítják. 1339-ben is Baranyamegyéhez tartozott. — **c)** Villa Kysfolud. (1331: Anjouk. okmt. II. 561.) Kysfalwd. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) Ma *Nemes-Kisfalud*, Böhönye mellett é.

Kocsila. Kochila. (1406: Dl. 9198.) Kwchyla. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana Cap. X. fasc. 1. GG.) Kochyla, Kwchyla. (1486: Dl. 19108.) A berzenczei uradalomhoz tartozott.

Kohány. Kohan. (1407: Veszpr. kápt. házi llt. 107. dob.) Ma puszta, Görgeteg mellett dny.

Komlós(d). Poss. Komlos. (1398: Dl. 8312.) Komlosd, Komlosdh. (1482: Dl. 18952; 1484: Dl. 18662; 1495: Dl. 20306.) Babócsához tartozott. — Barcs és Babócsa közt fekszik.

Köny(i). Kwny. (1477: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 55.) Poss. Kony. (1493: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 71., 1506: U. o. lad. 5. n. 53.) A vránai perjelségé volt. — Ma Kónyi, Nagy-Atádtól é.

Korotna. (Korokna.) Karathna. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Korokna. (Nemesi névben. 1463: Veszpr. kápt. házi llt. 107. dob.) Korothna. (Nemesi névben. 1466: Dl. 16329; 1475: Dl. 17687; 1483: Dl. 18894.) Ma puszta Sárd mellett ny., Koroknya néven. (1510-ben a Korotnaiaknak váruk is áll már itt. Galgóczi llt. Miscell.)

Korpád. *α*) Korpád. (1395: Dl. 8103; 1408—1424: Dl. 12800; 1437: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 65., 1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1489: Dl. 19600; 1498: Dl. 12800.) Korpaad. (1408: Dl. 9465.) 1408. óta vámjával együtt a gordovai Fancsoké volt. Plébánosát 1437-ben említik. — A mai Nagy-Korpád, Atád közelében ék. — *β*) Villa Kurpad. (1324: Anjouk. okmt. II. 140.) Korpád. (1438: Kismart. llt. 45. I. 166. és 1536. é. adólajstr. 17.) Kisebb-nemesi birtok volt. — Ma Kis-Korpád, Kaposvártól nyug.

Kortó. Kortho, Corthor, Corto. (Páp. tíz. lajstr. Örtvay, i. m. I. 305.1.) Az 1536. évi adólajstrom (25. l.): Kortho alakban, Somogyvár mellett sorolja föl.

Kosok. L. Kzsok alakban.

Kotosd. Kutusd. (1360—62: Dl. 91.) Kothosd. (1431: Dl. 12421; 1448: Dl. 14168; 1455: Dl. 14915.) Patához tartozott. Később a toldi pálosoké lett, kik 1536-ban is bírták. — Ma Kotos néven pusztá, Viszló mellett ék.

Kovácsi. Poss. Kowaczy. (1421: Kismart. llt. 35. B. 27., 1448: Dl. 14156.) Simonfalva, Ótelek, Szarászló sat. (Kaposvártól ddny.) helységekkel együtt, mint az Illyemindszentiek majd az Ellyevölgyiek birtoka merül föl. — Ma Kis-Kovácsi, Kaposvártól dny., az ölle völgyi pusztá szomszédságában.

Kovácsn(y)a. Coaznya. (1256: Árpádk. új okmt. II. 275.) Kuazna Koazna. (1323: Zichy okmt. I. 229., 1339: Anjouk. okmt. III. 531.) Kowaznya. (1402: Kismart. llt. 47. K. n. 11.) Poss. Kouaznia. (1403: Kismart. llt. 47. D. 12.) Poss. Kouaznya. (1436: Haz. okmt. IV. 310.) Karád és Csicsal (ma pusztá) vidékén feküdt.

Kozma. *α*) Cozma. (1342: Haz. okmt. III. 144., 1343: U. o. 146.) Kozma. (1386: U. o. 230., 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31., 1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Sz.-György vért. tiszteletére épült templommal. (1342.) Ugali majd Battyáni birtok. — A mai Nagy-Berény vidékén fekhetett, a megye ék. zugában. — *β*) Poss. Kozma. (1400: Muz. lltár.) A mai Libitz-Kozma, Marczalától dk.

Kozma(-falva). Kozma. (1395: Dl. 8103; 1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1489: Dl. 19600; 1498: Dl. 12800.) Kozmafalva. (1408: Dl. 9465. 12800.) 1408. óta Fancsi-birtok. — Ma pusztá (Kozma) Segesd mellett k.-é.

Ko(z)sok. (Kozsuk.) L. Kzsok alakban.

Köblös. Kebles. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1473: U. o. 45. C. 48.) Kewbles. (1470: U. o. 45. C. 46.) Boldogasszonyfa vidékén feküdt. — 1470-ben (mint baranyamegyei helység) és 1473-ban Szigetvárához tartozott.

Kökese. L. Kékese alakban.

Kökényesfő. Kukinus Siu. (!? 1335: Fejér, VIII. 4. 136.) Kukenyesfew. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) A Szerdahelyieké volt. (V. ö. 1355: Anjouk. okmt. VI. 399., hol egy ugyanily nevű baranyamegyei faluról van szó.)

Kölked. *α*) Villa Kulked. (1268: Haz. okmt. III. 16.) Kylked. Due Kelked. Felkulked. (1349. 1383: Dl. 859.) Kwlked, Kelked. (1438: Dl. 13218.) Kewlked. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Kiskelked. (1454: Dl. 14807.) Keelked. (1475: Dl. 17687.) Zenthandreaskelked. (A Messer cs. előnévben. 1499: Békassy cs. llt.) Az 1536. évi adólajstromban két ízben: Kelked (15. l.) Ma Kölked pusztá, Somogyvár mellett ny. és Kis-Kölked pusztá, ettől é. — Ezek egyikének felelhet meg az 1498-ban köznemesek nevében és előnévben föl-

merülő: Charmathkelked, Charmadkelked is. (Dl. 20792.) Szent-András-Kölked különben azonos Felső-Kölkeddel, melyben Sz.-András tisztt. szentelt 'egyház állt. (Árpádk. új okmt. XII. 130.) — *b*) Cocus noster (regine) de villa Kulked. (1272: Árpádk. új okmt. III. 275.) Terra reginalis Kulked . . . super qua coci (regine) commorantur. (1289: Hazai okmt. VIII. 268.) Villa Kulked. (1337: Anjouk. okmt. III. 348.) Zakachkelked. (1464: Haz. okmt. III. 413. V. ö. 1498: Dl. 20727. 20729. 20730.) Szakácsi mellett feküdt.

Könyöked. Kevnyeked. (Másolat után. 1417: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708.) A Perneszieké volt. Az 1536. évi adólajstrom szerint (Kenyeked) Újnép és Babolcsa mellett feküdt. (3. l.)

Köp. Villa Cup. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) Kup poss. (1339: Anjouk. okmt. III. 528.) Cuph. Kup. Kwp. (1390: Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A., Dl. 2870; 1391: Fejér, X. 8. 333., 1429: U. o. X. 7. 157.) Kewp. (1478: Dl. 18132.) Nobiles de Kwp. (1495: Haz. okmt. V. 381.) Zics táján merül föl. Ma pusztá Andocs mellett, észak felé.

Körtvélyes. (Kertvélyes.) *a*) Nobiles iobagiones seu prediales (conv. ecclesie de Symigio) de Kurthuelyws. (1400: Dl. 8553.) Kerthweles. (Határos nemes nevében. 1474: Dl. 17584.) Ugy: látszik a Vörs melletti (Marczalitól ény.) mai körtvélyesi pusztá értendő. — *b*) Poss. quondam preconum nostrorum condicionariorum (regis) vulgariter Chewz dictorum . . . Kurtuelus vocata (1350: Kismart. llt. 32. C. 116.) Poss. Kerthueles. (1403: Zichy okmt. V. 338.) Kerthweles. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.) A megye dk. sarkában a Potonytól k. eső Fenék pusztá táján feküdt. Azonos lehet vele a Baranya-megyében 1350-ben említett: Kurthyuelys. (Zichy okmt. II. 422.) és az 1492-ben ugyané megyéhez tartozó: Kerthwelyes. (Szepesi kápt. llt. Scr. XII. f. 7. n. 9.)

Kötelaka. Kethelaka. (1376: Dl. 6372.) Kwtelaka. (1425: Dl. 11700.) A Szerdahelyieké volt. — Gálosfalva vidékén feküdt.

Köteny. Kethen. (1481: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 68. és 1493: U. o. n. 71.)

Közép-Kaszó. L. Kaszó a.

Közép-Tikos. L. Tikos a.

Középső-Kékcse. L. Kékcse a.

Kucsila. L. Kocsila néven.

Kulya. Kwlya. (1424: Dl. 12800.) Kéthely vidékén feküdt. Ugyane tájon Kéthelytől nyug.), mint pusztát: Kula néven ma is megtaláljuk.

Kunfalva. (Kunfalu.) Poss. Kwnfalw. (1396: Dl. 8185; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Kwnfalwa. (1398: Dl. 8329; 1495: Dl. 20306; 1536. évi adólajstr. 50. l.) Vadum Kunfalwa. (Határjáráskor. 1454: Dl. 14807.) Kunfalva. (1488: Huny. kora. XII. 399.) Nagy-Atád vidékén feküdt.

Kunyi. L. Kónyi alakban.

Kust(y)án. *a*) Kwsthan. (Nemesi névben. 1448: Dl. 14156.) E helységet — úgy látszik — meg kell különböztetnünk a balaton-vidéki, inkább Veszprémmegyéhez számítható Kustyántól s Hederhely vidékére helyezni. — *b*) L. Veszprémmegyében.

Kuszín. Poss. Kuzyn. (1307: Anjouk. okmt. I. 139.) Kanizsától dk. feküdt, Bagola vidékén.

Kusztosz-bárdja. L. Bárd a.

Kutos. Kuchus. (1322: Körmendi llt. Himf. n. 40.) Kutus. (1437: U. o. Alm. III. lad. 3. n. 65.) Kwthws. (1446: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 8.) Plébánosát 1437-ben említik. — Ma Kutas, Kaposvártól nyug.

Külső-Hobaly. L. Hobol a.

Külső-Szakácsi. L. Nagy-Szakács(i) m.-város a.

Kürtös. Kyrthus. (1422: Haz. okmt. III. 323.) Kyrthes. (1449: M. Tört. Tár. IV. 40.) Kyrthwos. (1449: Haz. okmt. IV. 351.) Sárdtól é. találunk ma egy Nagy-Kürtös nevű falut és Kis-Kürtös nevű pusztát.

Lád. Lad. (1452: Dl. 14562; 1459: Dl. 15334; 1489: Dl. 32404.) Ma Magyar- és Német-Lád, Szigetvártól ény.

Lak. a) Poss. domini regis Lak. (1325: Pannonh. főapáts. házi llt. fasc. 1. n. 32.) A mai Szöllös-Kis-Laknak felel meg, Lengyel-Tótitól é. (Az 1536. évi adólajstromban: Zewlews-Laak. 23. l.) — b) Lak. (1449: Haz. okmt. IV. 351., M. Tört. Tár. VI. 40.) A mai Öreg-Lak értendő, Lengyel-Tótitól délre. — c) Lak. (1376: Dl. 6372; 1460: Dl. 15481; 1472: Dl. 17383; 1478: Dl. 18132; 1483: Dl. 18774; 1487: Dl. 19289; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Laak. (1493: Dl. 19944.) Kaposvár vidékén, mint a Szerdahelyiek, zselicz-szent-jakabi apátság és a viszlói Áron család birtoka szerepel. Ugy látszik a Kaposvár mellett fekvő mai Zselicz-Kis-Lak értendő. — d) Lak. Az 1536. évi adólajstrom (47. l.) Porroggal fogja együvé. — E helységnek (részeinek) felelhet meg az 1486-ban és 1488-ban a berzenczei uradalomban fölmerülő: Erthemlak helység is. (Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. és Huny. kora. XII. 399.) Ugyane tájon azonban 1268-ban: terra Lak, 1414-ben, majd 1451-ben (Zákány határosai közt) egy *Laak*-ról való nemes is szerepel. (1268: Körmendi llt. Himf. n. 7., 1414: Dl. 10205; 1451: Dl. 14335.) — e) L. Ujlak a. is.

Lankócz. Eghazaslankocz. Felreth lankocz. (1406: Dl. 9198; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei vagy sz.-erzsébeti uradalomhoz tartozott. — Ma Lankócz néven puszta Berzencze határában.

Lápatelke. Lapatheleke. (1479: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 82. — V. ö. a Battyániak a.)

Láp(p)a. Laapa. (1283: Árpádk. új okmt. XII. 382.) Villa Lapa magistri Oliverii. (1337: Anjouk. okmt. III. 361.) Lapa. (1358: Dl. 4730.) Poss. Dyoslapa. (1412: Dl. 9923; 1434: Dl. 12594.) Dyoslappa, Lapa, Lappa. (1437: Dl. 13042.) Villicus de Laapa. (1413: Dl. 10036) A zselicz-sz.-jakabi apátságé és a rátoldi prépostságé volt. — Ma puszta (Diós és Lapa), Igal mellett ny.

Lasancz. L. Losancz alakban.

László-fi-János-laka. L. Lászlófalva helys. a.

Lászlófalva. Poss. Lazlofalwa. (1472: Dl. 17383; 1490: Dl. 19653.) A Szerdahelyieké volt. — A Kaposvártól ddk. elterülő vidéken keresendő. Tán azonos ezzel a zselicz-sz.-jakabi apátság birtokai közt 1376-ban említett: Lazlofyanuslaka. (Dl. 6372.)

Látrán. Poss. domini regis Latran. (1325: Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. fasc. 1. n. 32.) Poss. Latran. (1391: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 12. és 16., 1395: U. o. n. 21., 1396: Dl. 8116; 1490: Körmendi llt. Alm. III.

lad. 3. n. 17.) Lengyel-Tótitól ék. esik, közel a Balatonhoz. — 1391-ben, mikor Kővágóörsi (Battyáni) György kir. adományúl kapja (1395-ben visszacserélte tőle a király), hozzátartoznak: Chegled, Fwr (1395-ben: Fewr), Ikled (1395-ben: Ikled) és Chopak telekek. (Particule terre vulgariter telek.) 1396-ban a Marczaliak kapják «Fywr és Chopak» lakatlan birtokokkal. Marczali Lászlónak magva szakadván, Korvin János kapta Mátyás királytól. Czegléd nevű pusztát ma is találunk határában é. felé. Für (För) és Csopak megfelel a fejeérvári káptalan birtokában 1229-ben felsorolt: *Fer* és *Chyopok* nevű két falunak. (Villa. Árpádk. új okmt. VI. 470.)

Láz. Laaz. (1333: Fejér. VIII. 3. 719., 1378: Muz. llt.) Babócsa vidékén kereshetjük.

Lazarczi (puszta). Pred. Lazarchy. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; a megye dk. zugában feküdt.

Ledegeres. Poss. Ledegeres. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) A Szerdahelyi rokonságé volt.

Legencz. Poss. Legench. (1479: Dl. 18254; 1489: Dl. 19603.) Legencz. (1398: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Légrád. (Lőgrád). Poss. Lewgrad prope fluv. Mura. (1384: Gyömrői llt. XXIII. 1. 22.) Legrad. (1461. 1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218 és Körmendi llt. Himfyana, n. 553.) Lewgrad. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. és Dl. 19108.) 1384-ben Mária királyné Salamonvári Salamon fiának János ispánnak adományozta. 1461—1471-ben a debrentei Himfiek tartanak hozzá jogot (ítéletileg) a Kanizsaiakkal szemben, kik 1471-ben csakugyan le is mondanak ennek birtokáról a Himfiek és pándi Tiszaiak javára. 1486-ban a berzenczei és sz.-erzsébeti uradalomban sorolják föl. — Ma Zalamegyében, N.-Kanizsától dny. találjuk, túl a Dráván.

Lellye. Ecclesia S. Clementis de villa Lelye. (1413: Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. fasc. I. n. 32.) Az 1536. é. adóajástromban (22. l.): Lellye. — Ma Lelle, a Balaton somogyi partvonalának közepe táján.

Lepled. Lepled. (1269: Árpádk. új okmt. VIII. 228., 1406: Dl. 9198; 1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) A Berzenczei rokonságé volt. — Ma puszta Iharos-Berénytől kel.

Léta. Terra Leta. (1268: Árpádk. új okmt. III. 188.) Sacerdos de villa Leta. (1359: Dl. 4867.) Letha. (1382: Dl. 6899; 1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Ma puszta, Marczalitól d.

Lexander. L. Alexander a.

Liba. L. Lyaba alakban.

Libicz. Lybycz. Lybych. Lybicz. (1408: Dl. 12800; 1498: Dl. 12800.) Együtt sorolják föl Mesztegnyővel, mint a gordovai Fancsok birtokát. Mesztegnyő tőzsomszédságában ma Alsó-Libicz pusztát és Libicz-Kozma helységet találjuk.

Lik-Zamár(d). L. Zamárd a.

Lippahá(rs). Lippahas. (1406: Dl. 9198.) Lippahars. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Berzencze környékén feküdt.

Liszó. Terra Lyzou. (1296: Haz. okmt. VII. 255.) Poss. Lyzo és fluv. Lyzo. (1342: Anjouk. okmt. IV. 245.) Iharos-Berénytől nyug. esik.

Litterág. (Litarág.) L. Vitterág alakban.

Lófő (puszta). Terra Lwfew. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Csoknyához (Csokonyához) tartozott s a Szerdahelyi rokonságé volt.

Lók. Lok. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Ma puszta, Marczali és Kéthely közt.

Lokócsa. Lokocha — in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé voll. — Ma Lakócsa, Szigetvártól délre.

Losancz. Lassanch, Lasanch, Losanch. (1360—1362: Dl. 91.) Patához tartozott.

Lukafalu. Villa Luca. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Lucafalwa. (1395: Dl. 8103; 1408: Dl. 12800.) Lukafalua. (1408: Dl. 9465.) Ma Magyar-Lukafalu helységet és Német-L. pusztát ismerünk, Boldogasszonyfa vidékén: nyd. és ék.

Lull(y)a. Lyulya. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 473.) Lula. (1295: Fejér. VI. 1. 365.) Lywllya. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31.) Lulya. (1435: Dl. 12684.) Részben kis-nemesi, részben Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos sat. birtok. — Ma puszta Endrédtől dk. a megye ék. sarkában. (Lásd: Szent-László-Monostora a. is.)

Lyaba. Liba. (1193: Dl. 27.) Lyuba. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 473.) Sacerdos S. Georgii de villa Joba. (1233: U. o. I. 312.) Lyaba. (1347: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 8.) Lyalia. (Lyaba helyett. 1386: Haz. okmt. III. 230.) Lyaba. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31. és 38., 1431. 1432: Fejér, X. 7. 382. és 445., 1436: Dl. 12895.) Jaba. (1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24.) Liaba. (1435: Dl. 12684.) Részben a fejevári kereszteseké és káptalané, részben kismemesi, Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos sat. birtok. — Ma Jaba puszta, Endrédtől d.

Lyuba. L. Lyaba alakban.

Lyuk-Zamár(d). L. Zamárd a.

Macs. Mach. (1438: Dl. 13218; 1482: Dl. 18686. 18690.) Maach. (1465: Muz. llt.) Macho. (1492: Dl. 19930.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Mach 15. l.) Táska és Kölked vidékén feketett. — Ettől meg kell különböztetnünk az 1536. é. adólajstromban ugyan-e tájon, t. i. Kis-Berény, Hács és Somogyvár táján felsorolt: Maachy nevű falut. (24. l.)

Macsola. L. Mocsola a.

Madaras. Poss. Madaras. (1403: Zichy okmt. V. 338.) A megye dk. zugában feküdt. — Úgy látszik az itt (Dráva-Keresztur m.) elterülő mai Madrácz pusztának felel meg.

Magas(i). Villa Mogas. (1356: Anjouk. okmt. VI. 451.) Magas. (1416: Dl. 10504.) Poss. Magasy. (1446: Dl. 13931.) Ma Magasd néven puszta, Pogány-Szent-Péter mellett ény.

Magyarfalva. (Magyarfalu.) Magyarfalw. (1443: Kismart llt. 35. B. 41., 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Magyarfalwa. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapos-Újvárhoz tartozott. — Ma puszta (Magyarfalu) Gálosfától dny. (V. ö. Fejér, IV. 2. 159.)

Magyari. (Magyare. Magyarej.) Villa Mogorey. Terra castri Symigiensis de Mogorey. (1268: Haz. okmt. III. 15.) Terra c. S. Mogori. (1279: U. o. 29.)

Terra Mogore. (1279: U. o. 31.) Poss. Megyere. (1403: Dl. 12800.) Magere. (1403—4: Fejér, X. 4. 201. 289.) Magerre. (1403—6: Dl. 8881.) Magyare. (1424: Dl. 12800; 1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41., 1455: Dl. 14952.) Magary. (1464: Dl. 15940.) Magyary. (1498: Dl. 12800.) 1403-ban a gordovai Fancsok kapják. Ővük 1498-ban is. A Balaton dk. partvidékén merül föl. A mai Buzsák részének felel meg. (L. Akcs helys. a.)

Malatk(a). (Malaczka.) Poss. prioratus Malachk. (1367: Dl. 8617.) Malatlk. (1451: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 9.) Poss. Malachka. (1458: Kaprinai. Hung. Dipl. II. 182.) A vránai perjelségé volt. — Udvarhely és Bélavár vidékén feküdt.

Máli. (Mále.) Poss. duo Maly. (1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24.) Male. (1405: Zichy okmt. V. 418.) Kysmaly. (1446: Dl. 13996.) Maly. (1476: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 28. és 29., 1506: U. o. n. 36.) Zákánynyal együtt jár. — Úgy látszik Belezna vidékén feküdt.

Malihna. Malyhna. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Rupol és Rupolfő közt sorolják föl Kapos- (vagy Rupol-) Újvár tartozékai sorában.

Malomelej(i). Malumelyey. (1378: Muz. lltár.) Babócsa vidékén kereshetjük.

Malomfalu. L. Baranyamegyében.

Mar(a)gya. Marga. (1388: Dl. 7407.) Maragha. (1395: Dl. 8103.) Maragya. (1408: Dl. 9465. és 12800.) Margya. (1455: Dl. 14952; 1489: Dl. 19600; 1498: Dl. 12800.) Magyar. (! 1464: Dl. 15940.) Korpád (Nagy-) és Henézd táján sorolják föl, mint (1408. óta) a gordovai Fancsok birtokát.

Márczadó. Villa subulcorum Marcadou. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Populi domine regine de villa Marchodov. (1268: U. o. III. 184.) Marchadoch. (1403: Dl. 9116.) Marczado. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722.) Kapos-Újvárhoz tartozott. — Ma puszta (Máczadó) Gálós-fától nyd. (V. ö. Enyezd a.)

Mária-Magdaléna. S. Maria Magdalena, S. Magdalena. (Páp. tiz. lajstr. Ortway, i. m. I. 305.) Maria Magdalena. (1395: Dl. 8103; 1408: Dl. 9465. 12800.) Az 1536. évi adólajstromban (6. l.): Marya Magdolna. — Lád és Patos vidékén feküdt.

Marjad(a). Mariada, Mariad. (1193: Dl. 27.) A fejérvári keresztesek kapták 1193-ban. — A megye ék. zugában feküdt.

Márfalva. Markfalua. (1394: Dl. 7996.) Köznemes nevében fordul elő.

Marko(v)cz. (Markocz.) Poss. Markochel. (1403: Zichy okmt. V. 338.) Markowcz. (1492: Szepesi kápt. llt. Scr. XII f. 7. n. 9.) A megye dk. csücskében feküdt s így bizonyára az itteni mai Markócnak felel meg.

Maros(d). Poss. Marosd. (1390: Dl. 7570.) Poss. Maros. (1455: Dl. 14915; 1482: Dl. 18625.) A Marczaliaké (1536-ban Pekri Lajosé) volt, vámjával együtt. — A mai Sió-Maros, Veszprémmegyében, Somogymegye ék. határán.

Marót. Plebanus de Maroth. (1436: Dl. 12867.) Kysmaroth. (Nemesi előnévben. 1446: Dl. 13931.) Poss. Maroth. (1496: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42.) Az 1536. évi adólajstromban (42. l.) még: Uterque Maroth. — Ma puszta (Marót), Tikostól d.

Marticza. Martycha. (1367: Dl. 8617.) A vránai perjelségé volt. — Berzencze vidékén kereshetjük.

Márton(-falva). Marthon. (1477: Muz. llt. a Véssey csai. lltárából.) Martonfalwa. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) Hihetőleg mindkét alkalommal a mai Márton puszta értendő (Segesdtől ény.), melyet az 1536. évi adólajstrom szintén: Marthonfalwa néven sorol föl. (51. l.)

Márvánfalva. Poss. Morwaníalwa. (1431: Dl. 12421.) Marwanfalwa. (1455: Dl. 14915.) Két ízben Pata tartozékai közt sorolják föl.

Máté(s)falva. (Mátisfalva. Mátyusfalva.) Mathyusfalwa. (1414: Dl. 10205.) Mathesfalua. (1415: Dl. 24936.) Mathefalwa. (1459: Dl. 15420; 1460: Dl. 15442; 1464: Dl. 15952; 1470: Dl. 17009.) Poss. Mathesfalwa. (1461: Dl. 15539; 1480: Dl. 18419.) Predium Mathysfalwa. (1486—7: Dl. 19205; 1487: Dl. 19302.) Pred. Matysfalwa. (1487: Dl. 19318.) Páttal határos volt.

Máté(s)földe. (Mátisfölde.) Mathesfelde. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1474: Dl. 17553.) Mathefewlde. (1475: Dl. 17655.) Polyán (ma Polány) után sorolják föl az 1536. évi adólajstromban. (Mathysfelde. 21. l.)

Megyer. Poss. seu villa Meger. (1193: Dl. 27., 1229: Árpádk. új okmt. XII. 468., 1234—70: Árpádk. új okmt. II. 22., 1341: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. litt. A., 1428: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 4. 35., 1429: Veszpr. kápt. házi llt. 11. dob., 1451. Haz okmt. II. 307.) Megyer. (1460: Jeszenák cs. llt.) Részben a veszprémi és fejérvári káptalané s a jer. Sz.-János lovagoké volt. — Adántól d. esik.

Megyere. L. Magyar helys. a.

Méhes. (Méhös.) Villa Mehus — a fejérvári káptalané. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Poss. Mehus — a pannonhalmi apátságé. (1310: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. G.) Úgy látszik Mernye, Magyar-Atád, Igal sat. vidékén kereshetjük.

Mendenes. L. Mindenés alakban.

Mentő. L. Szent-György a.

Menyere. L. Mer(e)nye alakban.

Mére. Mere. (1437: Fejér. X. 7. 852., 1475: Jeszenák cs. llt.) Meree. (1490: Dl. 19628.) Ma Kapos-Mérő vagy Mére, Kaposvártól nyug.

Mer(e)nye. (Merenya.) a) Merena et Merena inferior. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Forum in Wasarusmernye. (1385: Muz. llt.) Wasarosmernye. (Nemesi névben. 1477: Körmendi llt. Misc. Németútv. n. 48.) Plebanus de Wasaros Mernye. (1487: Dl. 19320.) Jobagiones dni custodis ecclesie Alben-sis in Mernye. (U. o.) Bodogazonny mernyeye. (1536. évi adólajstr. 21. l.) Almernye. Wasaros Mernye. (U. o. 38.) A fejérvári káptalané (örkanonoké) és nemeseké volt. Ma Mernye, Kaposvártól é. — **b)** Poss. Merenye *cum tributo pontis in fluvio Hodos*. (1417: Kismart. llt. 45. B. 26.) Poss. Merenye. (1470: U. o. 45. C. 46.) Menyere. (1473: U. o. 45. C. 48.) Mernye. (1536: Adólajstr. 6.) Ma Merenye, Szigetvártól ny.-é. 1470-ben (mint baranyamegyei helység) és 1473-ban Sziget vár tartozéka. — **c)** Poss. Merenye. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. — Berzencze és Sz.-László vidékén feküdt.

Meres (?) Poss. Meres — a Henizd folyó mellett. (1424: Körmendi llt. Alm. 5. lad. 5. n. 5.) Terra Meres populis et habitatoribus destituta. (1431: U. o. n. 5.) Nagy-Atád vidékén feketett

Merke. Terra Merke. (1260—69. körül: Haz. okltár. 57.) Merke. (1394 Dl. 7996; 1471: Dl. 17268.) Merke. (1479: Kismart. llt. 45. C. 53., 1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A., 1484. 1486: U. o. lad. 5. n. 48. és 49.) 1482-ben Szenyér vár tartozéka. 1484-ben és 1486-ban a Szobiaké. Részeket azonban kismesek is bírtak itt. (1471.) — Ma pusztá (Nemes-)Dédőlék.

Merse. Poss. Merse. (1321: Zichy okmt. I. 196., 1345: Kismart. llt. 32. B. 89., 1384: Dl. 7092; 1448: Dl. 14141; 1449: Dl. 14272; 1453: Dl. 14733; 1485: Dl. 19069.) Poss. Omerse, Omesa. (1329: Zichy okmt. I. 331.) Poss. Merse habitatoribus destituta. (1430: Dl. 14033.) 1345-ben és 1430-ban mint a márei Gunyafiak — 1448-ben mint a nyúlzigeti apácák és györgyi Bodók birtoka, Tolnamegyében fekszik. 1449-ben a kormányzó, 1453-ban pedig a király — a nyúlzigeti apácák itteni birtokát — Somogymegyébe helyezi át. 1485-ben azonban szintén az apácák birtokában ismét mint tolnamegyei helység tűnik föl. — Ma pusztá, Igaltól dk., Somogy és Tolna megyék határszélén.

Mészár. Myzaar. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Mezaar. (1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Szenna vagy Márczadó vidékén feküdt.

Mező-Csokn(y)a. L. Csokn(y)a helys. a.

Miháld. Myhald. (1346: Fejér, X. 1. 409., 1464: Dl. 15981.) Mihald. (1363: Dl. 5253; 1434—52: Dl. 12633.) A Kanizsaiaké volt. (Legalább részben.) Nagy-Kanizsától kd. esik.

Mihályfi-András-ülése. Poss. Myhalyfandraselese. (1456: Muz. llt.) Patcza vidékén feküdt.

Mike. Mike. (1466: Szombathelyi kápt. házi llt. Acta episc. Veszpr. f. C. n. 14.) A vránai perjelségé volt. — Nagy-Atádtól k. esik.

Mikla. (Mikala.) Mykala. (1395: Dl. 9139.) Mikla. (1454: Dl. 14807.) Ma Nikla, Márczalitól kel.

Miklósi. Myclosy. (1364: Dl. 5336.) Also-Myklosy. (1436: Haz. okmt. IV. 313., 1450: Zsélyi llt.) Fewlsew-Myklosy. (1456?: Erdélyi kancz. llt. Nro. 62. ex 1708.) Ma Miklósi, Igaltól ék.

Mil(o)ván. Milwan. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1431: Dl. 12421.) Miluan. (1448: Dl. 14168.) Mylowan. (1453: Dl. 14770; 1464: Dl. 15932; 1470: Dl. 17059.) Nilwan. (1455: Dl. 14915.) Patához tartozott. — Ma Molvány, Szigetvártól dny.

Mindenes. Poss. Mendenes. (1431: Dl. 12421; 1453: Dl. 14770.) Mindenenes. (1448: Dl. 14168.) Myndenes. (1470: Dl. 17059.) Pata tartozékai közt sorolják föl.

Mindszent. a) Villa Omnium Sanctorum de iuxta Alma. (1275: Árpádk. új okmt. XII. 161.) Poss. Mendzenth. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1413: U. o. 45. B. 21., 1429: U. o. 47. Z. 14., 1470: U. o. 45. C. 46.) Myndzenth. (1473: U. o. C. 48.) Szent-László és Csertő vidékén feküdt. 1403-ban hozzátartoznak: Tótfalu, Faluhely, Zelémál, Buza-Pál-ülése, Hidvég és Harangosháza. 1413-ban, 1429-ben és 1470-ben Baranyamegyéhez számítják. Különb. Szigetvár tartozéka volt. (1470. 1473.) — *b)* Mendzenth. (1406:

Dl. 9198.) Menthzenth. (1415: Dl. 24936.) Myndzenth. (1480: Dl. 18419; 1487: Dl. 19302. és 19318.) Mynzenth. (1486—7: Dl. 19205.) A Berzenczei, később a pati Török és tolnai Bornemisza családoké volt. — Ma puszta, Miháld mellett ész. — c) Alsomendzenth, Felsewmendzenth. (1406: Dl. 9198.) Utraque Mendzenth, superior et inferior. (1486: Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. — d) L. Illye-Mindszent a. is.

Miszar. L. Mészár alakban.

Mocsola. Muchula. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Machola. (1393: Dl. 7884.) Mochola. (1485: csebi Pogány cs. lt.) A fejevári káptalané (1229.) és nemieseké volt. — Ma Mocsolád, Igaltól ény.

Mogden. Mogden — in Orman. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-szt.-jakabi apátságé volt. — A megye dk. csücskében feküdt.

Monyorókerek. (Monyarókerek.) Monyorokerek. (1382: Dl. 6899; 1449: M. Tört. Tár. IV. 40.) Szakácsi, Zsitva, Csákány, Gadány sat. vidékén feküdt.

Monyorós. (Monyarós.) Monyoros. (1406: Dl. 9198.) Monyaros poss. (1454: Dl. 14807.) Tarány vidékén feküdt. Rendszerint a berzenczei uradalomban is fölmerül egy: Monyoros, Monyaros nevű falu. (1481: Huny. kora. XII. 167., 1486: Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. — V. ö. 1399-hez: Dl. 8480.)

Moróczfalva. Moroczfalwa. (1473: Kolosmon. protocoll. Extraxit. 173. l.) Morogfalwa. (1482: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) 1473-ban mint a Szobi cs. birtoka, 1482-ben mint Szenyér vár tartozéka merül föl. — Ma Móriczfa néven puszta, Szenyértől ny.

Morózhely. Villa Moruchhel. (1259—1276: Zalam. oklt. I. 83.) Moruchel. (1286: U. o. 96.) Villa Mouruchel. (1292: Haz. okmt. II. 23.) Moruchel. (1307: Anjouk. okmt. I. 139.) Sacerdos de Morchhel. (1342: Zichy okmt. II. 29.) Plebanus de Moroczhel. (1457: Dl. 15189.) Ma Móriczhely vagy Móricz néven puszta, Liszó mellett ény.

Mustintelek. Mustinthelek. (1450: Fejevári ker. konv. házi lt. 3. 7. 5.) A jeruzsálemi Sz.-János-lovagok tartottak hozzá (és pl. Gadányhoz) ekkor jogot.

Muszt. Villa Musch. (1261: Haz. okmt. VIII. 83. l.) Mwzth. Muzth. Musth. (1408: Dl. 12800; 1424: U. o., 1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1468: Dl. 16739; 1498: Dl. 12800.) Budauarimuzth. (1416: Muz. lt.) Predium Budauarimusth. (1444: Pozsonyi kápt. lt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) Mwzth. (1536. é. adólajstrom 41. l.) Budavári-Muszt a budai káptalané volt. — Kéthely vidékén feküdt. E tájon, Kéthelytől ny.-é. ma a muszti erdő őrzi emlékét.

Nádasd. Nadasd. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt. Tán e helységnek felel meg az 1536. évi adólajstromban (9. l.) felsorolt: Wterque Nadasd. — Ma puszta, Cserénfától ény.

Nádszeg. (Nágszeg.) Poss. Nagzegn. (1403: Dl. 12800.) Nadzegn. (1403: Dl. 8881. — V. ö. 1403—4: Fejér, X. 4. 201. és 289.) Gomba mellett feküdt.

Nágocs. Villa Nagasu. (1138: Knauz. Mon. Strig. I. 93.) Villa Nagach in Simigio. (1264: Zalam. oklt. I. 47.) Naghuc. (1306: Zichy okmt. I. 112.) Nagoch. (1397: Dl. 8259.) Nagach. (Nogach? 1460: Zsélyi lt.) 1460-ben a tolnamegyei Daró vár tartozéka. — Igaltól é. esik.

Nagy-Bajon. L. Bajon a.

Nagy-Berény. L. Berény a.

Nagy-Fevenyed. L. Fevenyed a.

Nagy-Füz. L. Füz a.

Nagy-Gamás. L. Gamás a.

Nagy-Hobol. L. Hobol a.

Nagy-Karád. L. Karád a.

Nagy-Kaszó. L. Kaszó a.

Nagy-Kerekl. L. Kereki a.

Nagy-Marton. Poss. Nagymarthon. (1367: Dl. 8617.) Poss. Naghmarthon. (1472: Haz. okmt. I. 367.) A jeruzsálemi Sz.-János-rendé volt. — Csurgó tözsomszédja é. felé.

Nagy-Sávoly. L. Sávoly a.

Nagy-Telek. L. Telek a.

Nagy-Visnye. L. Visnye a.

Nagy-Zamárd. L. Zamárd a.

Nándord. Poss. utraque Nandord. (1413: Pannonh. főapáts. házi llt. f. 1. n. 32.) Naandord. (1536. évi adólajstr. 23. l.) Ma Landord pusztá, Szöllös-Györök és Látrány közt.

Nebáncs. Poss. Nebanch. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Kapos-Ujvárhoz tartozott s úgy látszik ennek környékén feküdt.

Nemeske. Nemeske. (1492: Dl. 19789.) Köznemesek előnévéből ismerjük. — Ma is megvan Szigetvár mellett dny.

Németi. Nemethy. (1482: Dl. 18686.) Mikla (ma Nikla) vidékén feküdt.

Németi. (Nempti. Nemti.) Nemthy. (1356: Anjouk. okmt. VI. 450.) Poss. Nemethy. Nobiles de Nemethy. (1390: Dl. 8832.) Poss. Nempthy. (1416: Dl. 10419. 10460.) Poss. seu pred. Nempthy. (1416: Dl. 10436.) Poss. Nemethy. (1416: Dl. 10504.) Részben a stregenczi (sz.-péteri) pálosok szerezték meg. Sz.-Pállal és Sz.-Péterrel volt határos. Utóbbit e helységről olykor Németi-Sz.-Péternek is nevezték.

Ném(e)ti-szeg. (Nempti-szeg.) Poss. Nemethyzegh in vicinitate possessionis . . . Bork vocate. (1349: Anjouk. okmt. V. 313.) Nemtezeg. (1367: Muz. llt.) Nemptyzeegh. (1371: U. o.) Bark helységgel volt szomszédos.

Németi-Szent-Péter. L. Szent-Péter a.

Nem(p)csén. Villa Nymchun. (1297: Hazai okmt. V. 84.) Nempcen, Nenchen. (Páp. fiz. lajstr. Ortvay, i. m. I. 305.) Az 1536. évi adólajstromban (1. l.): *Lenchen*. — Ma pusztá, Lencsén néven, Nagy-Bajom mellett északra.

Nempti. a) Nempthy. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátság volt. — *b)* L. Németi helys. a.

Ne(s)zd(e). (Neszda.) Nezda. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) Nezd, Nezde. (1364: Dl. 33662; 1381: Dl. 34642; 1393: Haz. okmt. II. 157., 1429: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. fasc. 18. n. 1. V. ö. 1493: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 10. 18., 1494: Dl. 20218.) 1429-ben Telekivel határos; a XVI. századi adólajstrom pedig Szárszó mellett sorolja föl, s így hihetőleg az utóbbinak határában fekvő mai nyesdei vagy nyesthegyi pusztának felel meg.

Netécs. Poss. Nethesch. (1398: Dl. 8312; 1495: Dl. 20306.) Babo(l)csárhoz tartozott.

Netécsmezeje. Onetech. (1377: Dl. 6419.) Nethechmezeye. (1406: Dl. 9198.) Nechech Mezeye. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Netethmezeye. (1488: Huny. kor. XII. 401.) Berzencze és Udvarhely vidékén feküdt.

Nilván. L. Mil(o)ván néven.

Nógrád. Poss. Newgrad. (1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana, n. 553.) Légráddal, Sz.-Pállal sat. együtt emlegetik.

Nyár(i). Nary. (Nemesi névben. 1329: Zalam. oklt. I. 331.) Poss. Nyar. (1347: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 48.) Poss. Nyary — *Somogy megyében*, a hasonló nevű családé. (1493: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 16.) Ma pusztá, Somogy- és Tolnamegye határán, Bábony és Tengőd között.

Nyerekal. L. Nyirakol néven.

Nyéres. L. Nyires alakban.

Nyest. Poss. Nyest. (1378: Fejér, IX. b. 300. és Dl. 6553.) A somogyvári apátságé volt. Úgy látszik Somogyvár vidékén kell keresnünk.

Nyes(z)de. (Nyeszda.) L. Nes(z)de alakban.

N(y)in. Nun. (1193: Dl. 27.) Nyn. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468., 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 38., 1443: Dl. 13741.) Terra vdwornicorum et buchariorum nostrorum (regis) de Nywen. (1269: Dl. 671.) Az 1536. évi adólajstromban (31. l.): Nym. — Ma is Nyim, a megye ék. sarkában.

Nyir. Nyir. (1423: Haz. okmt. III. 341.) Nyr. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Kölked és Mikla vidékén feküdt. Ma pusztá Nikla és Varjas-Kér közt.

Nyirakol. Villa subulcorum Nyrokol. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Terra Nyrokol. (1256. körül: U. o. 277.) Terra in medio duorum rivulorum Nyrokol et Fyuzuelg. (1307: Haz. okmt. III. 54.) Poss. Nirokul. (1310: Anjouk. okmt. I. 200.) Poss. Nirokul *in Zelizio existens*. (1310: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. G.) Nyrakol. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) Nyerekal. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A pannonthalmi apátságé, majd a Szerdahelyieké volt; a Zseliczségen feküdt.

Nyires. Nyres. (1378: Muz. lltár.) Nyeres. (1398: Dl. 8312.) Babo(l)csához tartozott.

Ó-Bár. L. Bár a.

Ó-Gyömköd. L. Gyömköd a.

Ó-Merse. L. Merse a.

Ó-Netécs. L. Netécsmezeje a.

Ocsman. (Ocsma.) Osman. (1082: Haz. okmt. IV. 7.) Vchma. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Ochman. (1383. 1385—6: Haz. okmt. V. 163., III. 220—239., 1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24.) Oczman. (1464: U. o. lad. 4. n. 50.) Berény és Som közt (Adándtól d.) sorolják föl az 1536. évi adólajstromban. (32. l.) Ma pusztá (Ocsman), Nagy-Berénytől és Somtól délre. — Ugali majd Battyáni és fajszi Ányos birtok. Némi részei azonban a fejérvári és veszprémi káptalannak is voltak itt.

Odvarnok. L. Udvarnok alakban.

Okorág. Poss. Okorag. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.) Az 1536. évi somogy megyei adólajstromban Okoraga. (5. l.) — Ma Baranyamegyében, Szigetvártól dk. találjuk.

Olaszfalu. Poss. Olaszfalw. (1403: Dl. 9144. és Kismart. llt. 45. A. 11., 1493: Dl. 20026.) A tapsonyi Anthimi és Dombai (1493.) családoké volt. Szigetvár vidékén kereshetjük. (Viszló felé?)

Olasztelek. Villa Olaszteluk. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) A Szerdahelyieké volt. — Boldogasszonyfalva és Sz.-László vidékén fekehetett.

Omak. (Omag.) Poss. Humagh. (1403: Dl. 8867.) Omak. (1403: Dl. 9116; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1501: Kismart. llt. 35. C. 50.) Kapos-Ujvárhoz tartozott s vámhely is volt. Kaposvár vidékén feküdt.

Ondos. Wndos. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Ondos. (U. o. 642.) Ondus. (1375: Meskó cs. llt.) A Szerdahelyi rokonságé volt.

Orbolcz. (Orbócz.) Vrbolcz in vicinitate possessionum Chaba, Keethkapul, Zych. (1337: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 35.) Poss. Orbowcz. (1343: U. o. lad. 1. n. 12.) Orboch. (1347: U. o. n. 8.) Orbolch. (1386: Haz. okmt. III. 230.) Orbocz. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31.) Az Ugali majd a Battyáni családé volt. *Zics, Kápoly*, stb. vidékén feküdt.

Orczal. (Orcsar.) Orsaly. (1406: Dl. 9198.) Orzal. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) Az 1536. évi adólajstromban: Orchar. (48. l.) Berzencze vidékén feküdt.

Orczi. Orzy. (1404: Dl. 9113; 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Orchy. (1536. évi adólajstr. 37. l.) Kaposvártól nem messze ék. találjuk.

Orda. Oda, Orda. (Páp. tiz. lajstr. Ortway, i. m. I. 306.) Az 1536. évi adólajstromban: Orda. (23. l.) Lengyel-Tótitól ény. esik, Balaton-Csehi mellett.

Ormánhida. Poss. Ormanhyda. (1395: Dl. 8045; 1456: Dl. 15023; 1459: Dl. 15334; 1536. évi *somogy megyei* adólajstr. 43. l.) Ma Ormánd néven pusztá, *Zalamegyében*, Kis-Komáromtól délre.

Orolya. (Oralya.) Poss. Orolya. (1479: Dl. 13254; 1480: Dl. 18391.) Oralya. (1498: Dl. 20718.) Bareshoz tartozott; a megye dk. zugában feküdt.

Orosz(l). a) Orozy. Oroz. (Nemesi nevekben. 1403: Dl. 91116; 1408: Dl. 9415; 1454: Dl. 14811.) A Kaposvártól d. terjedő vidéken fekehetett. — b) Orozy. (1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123.) A Dombaiaké volt. — Ma pusztá Adánd mellett kel. Hihetőleg e helynek felel meg az 1082-ben a veszprémi káptalan birtokai közt felsorolt: Grazy is. (Haz. okmt. IV. 7.)

Orsaly. L. Orczal alakban.

Oszí(v)ág. Poss. Asceag. (1276. 1286: Zalam. oklt. I. 80. 96.) Terra Ozyag. (1268: Körmendi llt. Himf. n. 7.) Ozywag. (1330: Anjouk. okmt. II. 505.) Poss. Ozyuogh. (1349: Anjouk. okmt. V. 328.) Iharos-Berény és Liszó vidékén feküdt.

Oszlár. a) Azalar. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Azlar. (1272: Fejér, V. 1. 253.) Ozlar. (1275: Dl. 927; 1437: Dl. 13042; 1450: Dl. 14401; 1481: Dl. 18558; 1486: Dl. 24338.) Oslar. (1462: Dl. 15738.) Részben a fejérvári káptalané a nyulakszigeti apáczáké és a budai káptalané, részben nemesi (Kéri) birtok volt. Sz.-Gálos-Kér, Igal és Lápa környékén feküdt. 1450-ben és 1481-ben pusztá. — b) Ozlar. (1416: Muz. llt.) Ozlaar. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.) Balaton-Ujlakkal volt szomszédos.

Osztopán. Oztupan. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470.) Ztupan. (1284: Haz. okmt. VIII. 235., 1348: Anjouk. okmt. V. 174.) Stupuan. (1317: U. o.

I. 415.) Vztupan. (1353: Kismart. llt. 45. A. 5.) Oztopan. (1396: Zichy okmt. V. 20.) Ozthopan. (1417: Dl. 10620; 1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 36.) Kaposvártól ény. esik.

Ótelek. Othelek. (1421: Kismart. llt. 35. B. 27., 1483: Dl. 18773.) Az Ellyevölgyi (Illyemindszenti) családé volt. — Ma pusztá, Patczától d.

Öl(y)ves. Vlwes. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Villa Wlues. (1234—70: U. o. II. 23.) Villa Ewlyues et alia Ewlyues. (1390: Dl. 2870.) Villa Wlues et alia Wlues. (1390: Kismart. llt. 14. K. 354.) Villa Welues et alia Welues. (1390: Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Az 1536. évi adólajstromban (26. l.): Uterque Elwes. Karád vidékén feküdt. Mint pusztá, ma is megvan: Ölyvös néven, Karádtól d., Fiad mellett.

Ör. Ewr. (1406: Dl. 9198; 1473: Huny. kora. XI. 498., 1481: U. o. XII. 166., 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) A berzenczei és sz.-erzsébeti uradalomban (1486. 1488.) két ily nevű helységet sorolnak föl. Egyik Berzencze vidékén feküdt a másik megfelel a mai Ör-nek vagy Tilos-nak, Légrádtól k., közel a Drávához. — Utóbbinak részei (Ewr) 1461—1471-ben a debrentei Himfiek birtokába jutnak. (1461—8: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana, n. 553.)

Örs. a) Villa Vrs — a fejevári káptalané. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) A felsorolás rendjéből következtetve, a megye ék. vidékén feküdt. — b) Wrs. (1347: Zichy okmt. II. 285., 1400: U. o. V. 180. 182.) Ewrs. (1398: Dl. 8375; 1486: Dl. 19175; 1487: Dl. 19320.) Ma pusztá Somodor és Mernye közt. — c) Poss. Wrs . . . iuxta Balathynum. (1261: Hazai okmt. VIII. 83.) Wrs. (1347: Zalai oklt. I. 464.) Ewrs. (1496: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54.) Az 1536. évi adólajstromban: Wers. (42. l.) Ma Vörs, a Balaton déli sarkánál.

Ösi. L. Tolnamegyében.

Ö(s)zed. (Öszöd.) Pred. Euschud. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) Villa Eusced. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) Poss. Ewzed. (1429: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 18. n. 1.) Ewzeth. (1451: Haz. okmt. II. 307.) Ma Öszöd, Karádtól északra; a Balaton partján.

Ötvös. Wthwes. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Wthws. (1395: U. o. n. 20.) Wthwes. (1399: U. o. n. 25.) Etwes. (1449: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 11.) Nagy-Atádtól é. esik. — 1395-ben Kővágóörsi (Battyáni) György kapta. Előbb kir. udvarnokoké volt és a segödsi ispánsághoz tartozott. Sz.-Mária-tiszteletére szentelt templomát 1402-ben említik. (Mon. Vatic. I/IV. 490.)

Pacz(cz)a. Poczyta. (1252: Fejér, IV. 2159.) Pochcha. (Poththa? 1374: Muz. lltár.) Pachya. (1394: U. o.) Pacza. (1456: U. o.) Paczza. (1496: Dl. 20459.) Ma Patcza vagy Patca, Kaposvártól dny.

Pác(z)od. (Pác(z)ot. Pácsod.) Felseupachuth, Olsopachuch. (1356: Zalai oklt. I. 570.) Poss. Felpachod. Ladisl. de Eghazaspachod. (1382: Haz. okmt. IV. 215.) Pachod. (Nemesi névben. 1399: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 93.) Eghazaspaczod és Felsewpaczod. (1453: U. o. Unyom. n. 68., 1465: U. o. n. 115.) Paczod. (1474: Dl. 17584; 1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) Pachod. (1536. évi adólajstr. 50. l.) Ma pusztá (Pácsod), Háromfa mellett kel.

Palana. Palana. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43., 1495: Dl. 20306.) Heresznye és Zsitva vidékén feküdt.

Palcza. L. Polcza alakban.

Páld. Pald. (1411: Dl. 9833.) Paald. (1425: Dl. 11722; 1477: Dl. 17918.) A Kanizsaiaké volt, kik 1425-ben a szent-péteri pálosoknak adták. — Ma Pád néven puszta Iharos-Berény mellett északra.

Pálfalva. a) Paulfolwa. (1346: Anjouk okmt. IV. 640.) Palfalwa. (1425: Dl. 11700; 1466: Haz. okmt. V. 286.) A viszlói Áron családé és a Szerdahelyi rokonságé volt; Szent-Balázs vidékén feküdt. — b) Palfalwa. (1493: Dl. 20026.) Ugy látszik nem azonos az előbbivel s inkább Szigetvár, Poklosi, Viszló sat. vidékén feküdt. A Dombaiaké volt.

Pang(o)rác. L. Pong(o)rác helys. a.

Pap-sára. Poss. Papsara. (1435: Dl. 12752; 1438: Kismart. llt. 45. I. 166.) Hetes, (Kis-)Korpád, Jákó, Denna sat. helységekkel együtt szerepel. E tájon, Kis-Korpád és Nagy-Bajom vidékén, ma a: Nagy-Sári (Jákó mellett ész.), Kis-Sárai (Gige m. k.) és a: Madársára (N-Bajom mel. ék.) pusztákat találjuk.

Papolcza. Papolcha. (? 1395: Dl. 8103.) Papolcha. (1408: Dl. 9465. 12800.) Mária-Magdaléna és Itmös közt sorolják föl.

Pasni. Due ville Posoni. (1272. 1280: Haz. okmt. VI. 259.) Poss. Posni. (1391: Dl. 7694.) Posoni. (1398: Dl. 8375; 1421: Dl. 11057.) Posny. (1398: Dl. 8352.) Pasny. (1434: Dl. 12594; 1437: Dl. 13042; 1485: Dl. 19069.) Posny. Pasny. (1437: Dl. 13042.) A nyulak-szigeti apáczáké. — Igallal és Láp-pával volt határos.

Pat. Path. (1268: Haz. okmt. VIII. 115.) Az 1536. évi adólajstromban (19. l.): Paath. — Ma Pat néven puszta Kaposvártól ény. felé, Hetes közelében.

Pat. (Pát.) Pooth. (1445: Dl. 13828.) Paath. (1446: Zalai oklt. II. 531.) Path. (1450: Dl. 14362; 1486—7: Dl. 19205; 1487: Dl. 19302. 19318.) Poth. (1451: Dl. 14511.) A Kanizsaiaké volt, kik 1445-ben (és 1446-ban) bakonoki Török-László kanizsai várnagyuknak adták. Utóbbinak családja aztán leginkább e helységről nevezte magát. — Iharos-Berénytől ék. esik.

Pata. Patha. (1457: Dl. 15189; 1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218; 1471: Körmendi llt. Himfyana, n. 553., 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) Részben a berzenczei uradalomhoz tartozott. — Az 1536. évi adólajstrom (Patha, 46. l.) Surddal foglalja össze. (V. ö. a városok közt is.)

Pat(a)lan. Pothlon. (1275: Dl. 927.) Pathalan. (1373—75: Dl. 6195; 1433: Dl. 12563.) Poss. Patalen. (1378: Dl. 6562.) Patalan. (1379: Dl. 6643.) Pathlan. (1407: Dl. 9732.) 1407-ben Tolnamegyéhez számítják. Részben a nyul-szigeti apáczáké volt. — Ma Patalom, Kaposvártól ék.

Patasfalva. (Patosfalva. Patefalva.) Pathasfalwa. (1486: Dl. 19123.) Pathosfalwa. (1493: Dl. 20026.) Pathefalwa. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. — Ma Patosfa, Szigetvártól ény.

Patol. (Pakol.) L. Potol alakban.

Pátró(h). Patruh. (1296: Haz. okmt. VII. 256.) Patroh. (Nemesi névben. 1493: Dl. 19944.) Ma Pátró, Iharos-Berénytől dny.

Pátros. (Pátroh.) Patroh. (1406: Dl. 9198.) Poss. Patros. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. és Dl. 19108.) Berzencze vidékén feketett.

Pél. Peel. (1397: Dl. 8259. és 1536. é. adólajstr. 31. l.) Ma pusztá (Falu-) Hidvég határában, a megye ék. zugában.

Pelence. Pelenche. (1479: Dl. 18254; 1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Pelence. (1489: Dl. 19603.) Barcs tartozéka volt. — Ma pusztá Barcstól keletre, Zádor mellett.

Peleske. Peleske. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722; 1480: Dl. 18377.) Plyskewelgh. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Az 1536. évi adólajstromban: Pewlewske. (10. l.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Rupol és Sz.-Balázs vidékén feketett.

Péntekhely. Ecclesia de Pentekhel. Alább: Poss. Taad al. nom. Pentekhel. (1413: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 1. n. 32.) Paroch. eccl. de Pentekhel. (1459: Theiner. Monum. hist. Hung. II. 338. l.) Ma pusztá Látvány és a Balaton közt. Tán e helynek felel meg a veszprémi kápt. birtokai közt 1082-ben fölsorolt: Tath is. (Haz. okmt. IV. 7.)

Pernesz. *Forum* ville Pernyz. (1321: Zichy okmt. I. 196.) Pernez. (1417: Erd. kancz. llt. Nr. 62. ex 1708.) Ma pusztá Miklósi és Török-Kopány közt.

Persán. Poss. Persan. (1479: Dl. 18254.) A Bakonyiak birtokai közt sorolják föl. — Ugy látszik Somogy megyében, a megye dk. zugában feküdt.

Pesz(j)e vagy Pesz(j)a. Villa Pezya. (1269: Dl. 671.) Pezye. (1276: Árp. új okmt. XII. 166., 1343: Kismart. llt. 47. U. 3. és Anjouk. okmt. IV. 305.) Pezie. (1344: U. o. 463.) Pezze. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 38., 1435: Dl. 12684.) Pezzye. (1436: Dl. 12895.) Ker. Sz.-János tiszteletére szentelt kő-templommal 1343-ban. — Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos birtok. Ma Pösze néven pusztá Város-Hidvégtől nyug.

Petelaka. Poss. Petelaka. (1375: Meskó cs. llt., 1425: Dl. 11700.) A Szerdahelyieké volt. — Gyarmat vidékén feküdt.

Péterfalva. *a)* L. Szer(e)dahely helys. a. — *b)* Poss. Petherfalwa. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26.) Szigetvár közelében dél felé: Milóvannal és Hobalylyal volt határos. — Ma csak Baranyamegyében, Hoboltól kel. találunk ily nevű (Péterfa) pusztát. (L. Baranyamegyében is.) — *c)* Poss. Peterfalua. (1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 43.) Vadum Peterfalwa. (Határjárás-kor. 1454: Dl. 14807.) N.-Atád és Szob vidékén feküdt.

Péterhida. Poss. Petherhyda. (1398: Dl. 8312; 1495: Dl. 20306.) Babo(l)-csához tartozott. — Küzte és a Dráva közt ma is megtaláljuk.

Pet(t)end. *a)* Petend. (1390: Dl. 7570.) Pethend. (1449: M. Tört. Tár. VI. 41.) Petthend. (1492: Dl. 19840.) Ma pusztá (Petend), Lengyel-Tóti mellett dk. — *b)* Pethend. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1493: Dl. 20026.) Szigetvártól dny. esik. (Petend, Pettend.)

P(i)lskevölgy. L. Peleske a.

Pogánd. Poss. Pogand. (1479: Dl. 18254; 1498: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Poklos(i). Poklosy. (1431: Dl. 12421; 1448: Dl. 14168; 1453: Dl. 14770.) Pokloschy. (1470: Dl. 17059.) Patához tartozott. Ma is tőszomszédja ny.-é. — 1470-ben (mint baranyamegyei falut) *Poklos* néven Szigetvárhoz számítják.

Polcza. Poss. Poulcha. (1343: Anjouk. okmt. IV. 374.) Poss. Polcza. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19., 1495: Dl. 20306.) Palcza. (1469: Haz. okmt. V. 294.) Marczali, majd Bátori birtok volt. — Ma Pócza néven puszta, Szőládtól délre.

Polyán. Palyan. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470.) Nobiles de Farkpolyan. (1411—1412: Dl. 9827.) Farpolyan. (Nemesi névben. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Farkpolyan. (Nemesi előnévben. 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40.) Ma Polány, Igaltól ny.-é.

Pong(o)rác(-falva). Poss. sive terra Punglach nunc habitatoribus destituta. (1352: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 3. n. 90., 1399: U. o. n. 92.) Pangrach. (1352: U. o. n. 88. és 91.) Pongrachfalva. (1399: U. o. n. 93. és 94.) Pongracz. (1406: Dl. 9198.) Pongarach. (1414: Dl. 10205.) Pangorach. (1415: Dl. 24936.) Pongoracz. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) Pongoracz. (1493: U. o. lad. 3. n. 71.) Pongracz. (1499: U. o. Alm. V. lad. 5. n. 76.) Leginkább köznemeseké volt. — Iharos-Berény, Szob sat. vidékén feküdt.

Pósafalva. Posafalwa. (1454: Dl. 14807.) Nagy-Atád és Tarany vidékén feküdt.

Pos(o)ni. L. Pasni alakban.

Póstelek(e). Poosthelek. (1483: Muz. lltár.) Postheleke. (1485: Dl. 19095.) Ma Póstelek néven puszta, Bárdtól ény.

Potol. (Potul.) Puchul. (1385: Haz. okmt. III. 224.) Pochol. (1386: U. o. 230.) Poss. Pochal. Pothwl. Pothol. (1426. 1428. 1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31. 37. 40.) Pred. Pacol, Patol, Pakol. (1428: U. o. n. 38., 1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Az Ugaliaké, majd utánok a Battyániaké volt. — Ma Potol néven major Adánd közvetlen közelében.

Pot(o)lon. L. Patalan alakban.

Poton(y). Poton. (1376: Dl. 6372.) Pothon. (1536: Adólajstrom. 4. 1.) Barcstól kd. fekszik.

Prédicz. Poss. Predicz. (1489: Dl. 19603.) Barcshoz tartozott. — A megye dk. zugában feküdt.

Pricsró. (Pricskó?) Alsoprichrew. Felsewprichrew. (1406: Dl. 9198.) Prychkew. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG. és Dl. 19108.) A berzenczei uradalomhoz tartozott.

Pusztá-Kér. L. Kér a.

Pusztá-Ravaszd. L. Ravaszd a.

Rád. Villa Rad. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 470., 1234—71: U. o. II. 22.) Terra seu poss. in villa Rad. (1318: Haz. okmt. I. 112.) Raad. (1336: Pannon. főapáts. házi llt. V. R., 1384: Hazai okmt. II. 147.) Villa seu poss. Rad. (1397: Dl. 2870; 1429: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 18. n. 1. V. ö. 1325: Fejér, VIII. 2. 668., hol hibásan: Paad áll, Raad helyett.) A fejér-

vári káptalané (1229.), a pannonhalmi apátságé és nemeseké volt. — Ma puszta, Lelle mellett k.-d.

Raka(t)tya. Poss. Rakatya. (1268: Haz. okmt. VII. 110.) A megye dny. zugában, Belezna vidékén feketett.

Rák(o)si. Villa Rakusy. (1272. 1280: Haz. okmt. VI. 259.) Rakosi. (1391: Dl. 7694.) Rakossy. (1398: Dl. 8375.) Raxy. (1398: Dl. 8352; 1412: Dl. 9923; 1452: Dl. 14554. 14569; 1485: Dl. 19069.) Plebanus de Rakosy, Raxi. (1429: Dl. 12120; 1462: Dl. 15743.) Raksy. (1479: Dl. 18210.) A nyul-szigeti apáczáké volt. — Ma Ráksi néven Igal tőszomszédja dny. felé.

Rannyamellék. Rannyamellek. (Nemesi névben. 1352: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 91.) Nagy-Átádtól d., a Ranya vagy Rinya folyó mellett feküdt.

Ravaszd. Villa Roazd. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Poss. seu pred. Rovasd et Puztharowasd. (1465: Haz. okmt. V. 276.) A Szerdahelyi és viszlói Áron családoké volt. — Szent-László vidékén feküdt.

Rázmicz. Razmych. (1378: Muz. llt.) Babócsa vidékén kereshetjük.

Regeháza. Poss. Kerchegaza al. nom. Regehaza. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26.) Szigetvár közelében délre feküdt. — Tán a mai ragadácsi pusztának felel meg.

Remete. L. Tolnamegyében.

Remete-Udvar. Remethewdvar. (1494: Engel. Gesch. v. Slav. I. 28., 1495: U. o. 144.) Remethewdwar. (1497: Dl. 20588.) 1494-ben 49, 1495-ben 52 frt adót vetettek ki *a király* itteni birtokaira. — A mai Remete pusztának felel meg, Somogyvártól kd.

Rengő-sár. Villa Rengeusar. (1230: Árpádk. új okmt. I. 279.) Lutus Rengeusaar. (1263: Haz. okmt. VII. 88.) Fluvius Lufeu Sara. (1276: U. o. VI. 216.) Poss. Ryngewsaar. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Rengewsar. (1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. (Ma Kaposvár és Juta közt ismerünk egy Papsáros nevű pusztát.)

Rig(y)olozmelléke (puszta). Predia utraque Rygolchmelleke. (1437: Dl. 14727.) Daránynyal együtt szerepel. — A mai rigóczi pusztának felel meg, Darány és Barcs mellett.

Roszus. Rozws. (1456: Muz. lltár.) A mai Patcza vidékén feketett.

Rovaszd. L. Ravaszd néven.

Rupol. Villa Rupul. (1230: Árpádk. új okmt. I. 279.) Sacerdos de Rupul. (1357: Zalai oklt. I. 581.) Rupolch. (1403: Dl. 9116.) Rupul. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Rwpol. (1453: Dl. 14722; 1480: Dl. 18377.) Kapos- (vagy Rupol-) Ujvárhoz tartozott s vámhely is volt. — Ma puszta, Ropoly vagy Rapoly néven, Gálosfától ny.

Rupolfő. Rupwlfew. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Rwpolfew. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapos- (másként Rupol-) Ujvárhoz tartozott s Rupol és Szenna vidékén feketett.

Ság. a) Saag. (1261: Hazai okmt. VIII. 83., 1298: U. o. 380., 1424: Dl. 12800; 1498: U. o.) Sag. (1455: Dl. 14952.) Sagh. (1464: Dl. 15940.) A gordovai Fancsiaké volt. Kéthely, Balaton-Battyán sat. táján feküdt. — *b)* Saag. (1296: Haz. okmt. VII. 255; 1405: Dl. 9070.) Poss. Saagh. (1420: Dl.

10877; 1481: Dl. 18470.) A Kanizsaiaké volt. — Ma puszta, Iharos-Berénytől nyug. — c) L. Ságvár helys. a. is.

Ságvár. Sagwar. (1460: Jeszenák cs. llt.) A megye ék. zugában találjuk. E helységnek felelhet meg az 1431-ben és 1447-ben ugyan-e tájon fölmerülő: Sag(h) is, melyhez a fejevári keresztesek, illetve a fejevári örkanonok tartanak jogot. (Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 5. és Dl. 14072.)

Sál. Saal. (Nemesi névben. 1475: Dl. 17687.)

Salgod. Salgod. (Nemesi névben. 1420: Dl. 10881.) A megye dny. vidékén feketett.

Sand. Sond. (1372: Dl. 6058.) Poss. Sand. (1406: Dl. 9198; 1467: Dl. 16529; 1473: Dl. 17430; 1486: Dl. 19205; 1487: Dl. 19302. 19318.) Saand, Sand. (Nemesi névben. 1415: Dl. 24936.) Poss. Sond. (1457: Dl. 15167.) Poss. Santh. (1466: Dl. 16420.) Iharos-Berénytől északra esik.

Sárd. Saard. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641., 1493: Dl. 19944.) Sard. (1454: Muz. lltár., 1472: Dl. 17383; 1478: Dl. 18132.) A Szerdahelyieké volt. — Kaposvártól ny.-é. találjuk.

Sári. Sary. (1424: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952; 1498: Dl. 12800.) A gordovai Fancsoké volt. — Ma puszta, Kéthely mellett dk.

Sarkad. Keethsarkad. (1422: Muz. llt.) Uterque Sarkad. (1481: Huny. kora. XII. 167.) Sarkad. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzencei és sz.-erzsébeti uradalomhoz tartozott. — Csurgó közelében találjuk dk.

Sárközi-Szent-György. L. Szent-György a.

Sármellék(e). Poss. Sarmellyk. (1361: Haz. okmt. I. 231.) Poss. Sarmelleke. (1382: U. o. IV. 215., 1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.) Saarmellek, Sarmellek. (1465. 1466: U. o. n. 115. és 100. s fam. misc. n. 217.) Páczoddal és Bakházával (Babócsa vidékén) együtt szerepel, s csakugyan e tájon feküdt is. (A Sár folyó mellékén.) A Haholtiaké volt. (1382—1536.)

Sáros-Dencs. L. Dencs a.

Sársok. Poss. Saarsok. (1402: Dl. 8742.) A Csegeiektől a Marczaliak ez időben szereztek meg.

Saulteleke. Sawltheleke. (1396: Dl. 8185.) Nagy-Atád vidékén feketett. (Hosszufalu felé?)

Sávoly. (Saul.) Sauol. (1397: Dl. 8259.) Kyssawoly. (1406: Dl. 9198.) Sawl. (1407: Kismart. llt. 45. A. 17.) Sawl, Sauol. (1417: U. o. 45. B. 24.) Kyssawl. (1447: Fejérv. ker. konv. házi llt. 36. 1. 25.) Nagsawl. (1480: Dl. 18379.) Nyagh Sawol. (1486—1487: Dl. 19205. 19302.) Nagh Sawol. (1487: Dl. 19318.) Ma ily nevű helység és puszta terül el Marczalitól nyugotra.

Seberje. Poss. Seberye. (1406: Dl. 9198.) Ma Zseberje néven puszta Marczalitól ny., a megye határán.

Selyem-sziget. Poss. Selyemzyketh, Selyemzygeth prope Dravam. (1349: Anjouk. okmt. V. 262. 263.) Zákány vidékén kereshetjük.

S(e)vény. L. S(ö)vény alakban.

Sevényháza. Sewenhaza. (Nemesi névben. 1448: Dl. 14156.) Úgy látszik Hedrehely táján feküdt.

Sikota. (Sikata.) Poss. Sykotha. (1479: Dl. 18254; 1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603.) Sykatha. (1498: Dl. 20718.) Bareshoz tartozott. — Ma Sikota néven puszta, Szigetvártól d., Várad mellett.

Sikva. L. Zsikva alakban.

Simonfalva. a) Symonfalva. (1406: Dl. 9198; 1473: Huny. kora. XI. 498., 1481: U. o. 167., 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Berzencze vidékén feküdt, az 1536. évi adólajstrom szerint is. (48. l.) — b) Symonfalva. (1421: Kismart. llt. 35. B. 27.) Az Ellyevölgyi (Illyemindszenti) családé volt. — Ma Simonfa, Kaposvártól délre. — c) Poss. Simonfalua. (1403: Zichy okmt. V. 338.) A megye dk. sarkában feketett. — d) Symon. (1352: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 91., 1395: Dl. 8103.) Symonfalua. (1408: Dl. 9465. és 12800; 1455: Dl. 14952; 1464: Dl. 15940; 1489: Dl. 19600; 1498: Dl. 12800.) Symoni. (1424: U. o.) Atád és Henézd (ma: Henész) mellett sorolják föl, a hol ma a simoni és simongáti majorságot találjuk. 1408. óta a gordovai Fancsoké volt.

Simon(y)i. (Simon.) a) Poss. Symony — parochialis egyházzal. (1481: Dl. 18459.) Ma Simonyi, Kis-Komáromtól (Zalam.) dk., Szent-Jakab szomszédságában, a melylyel együtt (1481.) a sz.-jakabi Csernel családé volt. — b) L. Simonfalva helys. a. d) betű.

Sinka-Kékcse. L. Kékcse a.

Sitke. Villa Sythke. (1260. körül: Haz. oklt. 58., 1331: Anjouk. okmt. II. 562.) Poss. Sychke. (1394: Dl. 7996.) Tapsonynyal, Terebezzdel sat. volt szomszédos.

Sitva. L. Zsitva alakban.

Sivény. L. S(ö)vény alakban.

Sokoró(d). (Sokrud.) Terra Sukrou. (1268: Körmendi llt. Himf. n. 7.) Sokoroud. (1334: U. o. Acta antiqua. Alm. V. lad. 6. n. 120.) Sukurod. (1349: Anjouk. okmt. V. 292.) Sukoroud. (1349: U. o. 328.) Poss. Sokoroud. (1420: Dl. 10877. és 10881.) Sokrwd. (1466: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 26.) Sokorwd. (1477: Dl. 17937.) Ma Sukorót puszta, Iharos-Berénytől d.

Sólyom. Solyom. (1488: Huny. kora. XII. 401.) Szent-Erzsébettel határos nemes ember nevében fordul elő.

Som. Villa Sum. (1269: Dl. 671; 1294: Dl. 33744.) Som. (1441: Haz. okmt. IV. 328., 1443: U. o. V. 237., 1453: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 43.) Adántól délre találjuk. (V. ö. az egyik Berény, azaz: Som-Berény helys. a.)

Som-Berény. L. Berény (Fark-Berény, Kis-Berény) helys. a.

Somodar. (Somodor.) Villa wdwarnicalis Somodor. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Somadar. (1389: Kismart. llt. 35. A. 5., 1443: U. o. 35. B. 41.) Somodar. (1438: U. o. 35. B. 35., 1506: M. Tört. Tár. VI. 25.) Somodor. (1443—1445: Dl. 11430.) 1443-ig Ozora várához tartozott. Ma Uj-Somodor helység és Ó-Somodor puszta, Igaltól dny.

Somogy-Viszló. L. Viszló helys. a.

Somogyfalva. Poss. Somogfalua. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1427: U. o. 96. 3. 28.) Somoghfalua. (1470: U. o. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48.) Szigetvárhoz tartozott, ennek vidékén feküdt, úgy látszik ny.-dél felé, Hobaly és Pata táján. — 1470-ben Baranyamegyéhez számítják.

Sorok. Villa Soruk. (1358: Pannonh. főapáts. h. llt. Tihany, f. 1. n. 17. A.) A Szöllős-Györök, B.-Csehi és Fonyód közti vidéken kereshetjük.

Ső(l)d. Villa Seud. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) A fejérvári káptalané ckkor. — Az 1536. évi adólajstrom (26. l.) Sewld alakban Bár és Karád vidékén sorolja föl.

Sörnye. Suernye. (1263: Haz. okmt. III. 326.) Swrnye. (1398: Muz. lltár.) Sewrnye. Syewrnye. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Sárd közelében északra találjuk.

Ső(v)ény. Suen. (1082: Haz. Okmt. IV. 7.) Terra Sven. (1265: Haz. oklt. 43.) Terra Suwen. (1267: U. o. 49.) Poss. Syweyn. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 275.) Swen. (1302: Anjouk. okmt. I. 43.) Suen circa aquam Saar. (1343: U. o. IV. 347.) Villa Sueyn penes aquam Sar. (1379: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. B.) Sewen. (1419: Dl. 10838; 1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.) Kiliti és Adánd vidékén feküdt, a megye ék. zugában. (A Sár, ma Sió vize m.)

Stregencz. (Stergencz.) L. Sz.-Péter a.

Sudak. (Sutak.) Swdak. (1403: Dl. 12800.) Sudak. (1403–1404: Fejér, X. 4. 201. és 307., 1403–1406: Dl. 8881; 1416: Muz. llt.) Az 1536. évi adólajstrom szerint (Swtak, 24. l.) Lengyel-Tóti vidékén, (Tót-)Gyugy és Petend, táján feküdt, hol: Sodak néven mint pusztát ma is megtaláljuk.

Sukuród. (Sukoród.) L. Sokoród alakban.

Surd. Terra Surd. (1268: Körmendi llt. Himf. n. 7.) Poss. Surd. (1349: Anjouk. okmt. V. 328.) Swrd. (1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana. n. 553., 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Részben a berzencei uradalomhoz tartozott. — Iharos-Berénytől dny. esik.

Surján. Suryan. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640., 1375: Meskó cs. llt.) Suran, Surian. (1408: Dl. 9415.) Surian poss. (1440. körül: Dl. 34983.) Swryan poss. (1478: Dl. 18132.) Swrsan pred. (1490: Dl. 19653; 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. — Szent-Balázs vidékén feketett.

Szabás. Zabas. (1395: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 21., 1437: U. o. lad. 3. n. 65., 1464: U. o. lad. 4. n. 50., 1477: U. o. n. 55.) Zobas. (1402: Mon. Vatic. I/IV. 490.) Szent-Kozma és Demjén tiszteletére szentelt egyházát 1402-ben, plébánosát 1437-ben említik. Battyáni birtok. — Nagy-Bajomtól dny. esik.

Szabó-Pál-laka. Zabopallaka. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt.

Szajhán. Zayhan. (1493: Dl. 20026.) Szajhánfalvával egyszerre említik. A Dombaiaké volt; Szigetvártól ddny. feketett.

Szajhánfalva. L. Szejhánfalva alakban.

Száka. Zaka iuxta fluv. Suksara. (1343: Anjouk. okmt. IV. 305.) Zaka a parte deserte ville Vereswezzeu. (1343: Kismart. llt. 47. U. 3.) Zaka *al. nom.* *Kapuren.* a p. possessionis Hydwyg. (1344: Anjoukori okmt. IV. 463., és 1347: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 8., 1386: Haz. okmt. III. 230.) Zaka iuxta fluv. Saar. (1344: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 27., 1411: U. o. n. 34.) A mai Nagy-Berény környékén feküdt. 1344-ben a Sár folyón révje (tributum ratione transitus fluvii) is volt. (L. Kapurév a. külön is.)

Szakács-Kölked. L. Kölked a.

Szákosfalva. Zakosfalva. Sakosfalva. Sakwsfalva. (Nemesi névben. 1446. 1448. 1482: Kismart. llt. 35. S. 435. 437. 440.) Ugy látszik Somogy megyében (Kapos-)Mére vidékén feküdt.

Szamárd. L. Zamár(d) alakban.

Szamárkút. Zamarkuth. (1336: Pannonh. főapáts. házi llt. V. R.) Poss. Zamarkwth. (1411: Dl. 9788; 1466: Körmendi llt. Himf. n. 529., 1469: Kismart. llt. G. 8., 1470: Dl. 17051.) A pannonhalmi és somogyvári benczés apátságoké és nemeseké is volt. Somogyvár vidékén feküdt.

Szana. L. Szenna néven.

Szanás. Poss. Zanas. (1399: Dl. 8480.) A nevni Treutel család birtokai közt említik.

Szaniszló. Poss. Zanizlou. (1377: Dl. 6419.) Zanyzlo. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. — Berzencze és Udvarhely vidékén feküdt.

Szántó(d). Villa Zanthow. (1338: Anjouk. okmt. III. 448.) Poss. Zantod. (1358: Pannonh. főapátság h. llt. Tihany, f. 1. n. 17. A.) Zanthod. (1536. évi adólajstr. 28. l.) Ma puszta (Szántód) Szárszó és Szamárdi közt.

Szárászló. Zarazlo. (1411: Kismart llt. 35. B. 27.) Az Ellyevölgyi (Illyemindszenti) családé volt. — Ma Szerászló, Kaposvártól dny.

Szár(a)szó. (Szárosaszó.) Pred. Zarrosow. (1082: Haz. okmt. IV. 6.) Zarozozou. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 472.) Zarazow. (1368: Veszpr. kápt. házi. llt. 17. dob.) Zarzo. (1409: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952. — V. ö. 1413: Fejér, X. 5. 401.) Zarzoo. (1424: Dl. 12800.) Részben a veszprémi és fejérvári káptalané és a gordovai Fancsoké volt. — A Balaton partján, Karádtól északra találjuk.

Szarka-berki. Poss. Zarkaberky. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Kapos-Ujvár tartozékai közt ez egyszer említik.

Szárszó (puszta). Poss. Zaarzo deserta et habitatoribus destituta. (1403: Dl. 8867. 9113.) A Szerdahelyieké volt. — Bát vidékén feküdt.

Szarvas. Zarwas. (1494: Dl. 20218; 1536. évi adólajstr. 2. l.) Kohány és Lábod (ma puszta) vidékén feküdt.

Szécs (puszta). Pred. Zeech. (1479: Dl. 18243; 1483: Dl. 18790.) Fevenyed és Sávoly mellett feküdt. (Marczalitól ny.-é. felé.)

Szecsény. L. Szöcsény alakban.

Szécsfölde (puszta). Pred. Zeechfewlde. (1456: Meskó cs. llt.) Pred. Zeechfeldew. (1456: Dl. 15058.) Gárdos táján feküdt. — A páti Törököké volt.

Szed(e)reg. (Szederig.) L. Zed(e)reg alakban.

Szehánfalva. Poss. Zehanfalwa. (1449: Dl. 14301. 14302.) Zayhanfalwa. (1486: Dl. 19123.) A Dombaiaké volt. — Ma Szehénfa puszta, Szigetvár mellett dk.

Szemere. Zemere. (1454: Dl. 14807.) Berzencze, Udvarhely és Tarany vidékén feküdt.

Szemes. (Szemős.) α) Zemes. (1338: Anjouk. okmt. III. 446., 1461: Dl. 15630; 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1492: U. o. n. 8., 1495: Dl. 20306.) Az 1536. évi adólajstromban: Waralya Zemes. (28. l.) Marczali-, Bátori- és (ugy látszik) Ujlaki-birtok. — Ma Puszta-Szemes, Karád-

tól ék. — *b*) Zemes. (1403. és 1424: Dl. 12800.) Scemes. (1403—4: Fejér, X. 4. 201. és 307., 1403—6: Dl. 888.) Balaton Zemes. (1429: Pannonh. főapáts. házi lt. Tihany, fasc. 18. n. 1.) Zemews. (1455: Dl. 14952.) Ma Falu-Szemes a Balaton partján, Karádtól é. Vámjával együtt a gordovai Fancsoké volt.

Szend. Zend. (1403: Dl. 8914.) Scend. (1443: Kismart. lt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz számítják 1443-ban és 1453-ban, valamint részeit 1536-ban is. — Ma puszta Szent-Benedek mellett délre.

Szena. Zana. (1443: Kismart. lt. 35. B. 41.) Zenna. (1446: U. o. 35. S. 435., Magy. Tört. Tár. VI. 27., 1475: Jeszenák cs. lt.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Kaposvártól dny. esik.

Szent-András-Kölked. L. Kölked a.

Szent-Balázs(-egyháza). Sanctus Blasius. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Ecclesia Sancti Blasii. (1376: Dl. 6372.) Zenthbalas. (1454: Muz. ltár., 1478: Dl. 18132; 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. Ma Szent-Balázs néven Kaposvártól k. találjuk.

Szent-Barlabás. (Szent-Barrabás. Szent-Borbás.) Zenthbarrabas. (1324: Körmerdi lt. Alm. III. lad. 5. n. 52.) Zenthborrabas. (1375: Meskó cs. lt.) Zenth Borlobas. (1376: Dl. 6372.) Zenth Borbas. (1536: Adólajstr. 4.) Mint a zselicz-szent-jakabi apátság, majd a Szerdahelyi cs. birtoka fordul elő. — Ma Szent-Borbás néven a megye dk. sarkában találjuk.

Szent-Benedek. Az 1536. évi adólajstrom (Zenth Benedek, 10. és 26. l.) Kaposvártól dny., s Karádtól délre (Raknyi és Kér mellett) sorol föl ily nevű falvakat. — 1460-ban köznemes nevében több ízben fölmerül egy: Zenth-benedek. (L. a birtokosoknál.) Melyik értendő? — nem tudom. 1507-ben részben a Gereczieké: Zenth Benedek. (Muz. lt.) Ez alkalommal a Kaposvár vidéki helységet kell értenünk; valamint 1492-ben is, a mikor ugyancsak a Gerecziek az őseiktől Szent-Benedek tiszt. alapított itteni premonstre prepostság kegyuri jogát kapják újra a királytól. (Jus patronatus prepositure ecclesie S. Benedicti ord. fr. premonstratensium in possessione Zenth-Benedek. Muz. ltár. — V. ö. Kaposfő helys. a. és l. Rupp. i. m. I. 1. 298., Mon. Vatic. I/IV. 183. l. és Fejér, IV. 2. 159.)

Szent-Erzsébet. *a*) Zentherzebeth. (1406: Dl. 9198.) Poss. Szent Eorsebeth. (?1481: Huny. kora. XII. 167., 1488: U. o. 399.) Poss. Zenthelzebeth. (1486: Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Sorsa azonos a hasonló nevű várával. (L. ott.) — *b*) Zenthersebeth. (1436: Kismart. lt. 45. B. 35.) Ma puszta, Szigetvár tőzsomszédságában, é. felé.

Szent-György. *a*) Scengurg. (1283: Árpádk. új okmt. XII. 382.) Zenth-gewrgh. (1390: Dl. 7563. 7565.) Zenthgerg. (1431: Dl. 12421.) Zenthgywrgh. (1437: Dl. 24727.) Zenthgyergh. (1438: Dl. 13169.) Kyszentgyurgh. (1448: Dl. 14168.) Kyszentgergech. (! 1455: Dl. 14915.) Zenthgyewrgh. (1495: Dl. 20306.) Kys Zenth Gyergh. (1536: Adólajstr. 7.) A XV. században olykor Patához tartozott. A közelében (dny.) fekvő mai Tót-Szent-György értendő. — 1455-ben 50 jobbágy-telket számoltak össze benne. Ugyanekkor kő-temploma volt, fa-toronnyal. Úgy látszik, ezt a falut kell értenünk az 1494-ben egy, a patai uradalommal szomszédos nemes nevében fölmerülő: «Hodoszenthergh» alatt is. (Dl. 20159.) A Hodos folyó ugyanis e tájon (például Merenye mellett

is) folyt dél felé. — *b*) Valent. de Scto Georgio et Joach. de Sarkuz egyezkednek. (1303: Anjouk. okmt. I. 62.) Zenthgwyrgh in Sarkewz. (1360—1466: Muz. lt.) Menchew al. nom. Zenth Gyewrgh. (1403: Dl. 12800. 8881.) Menthew. Menthew al. nom. Zenth Giurgh. (1403—1404: Fejér, X. 4. 201. 289.) Sarkewzy Zenth Gewrgh. (1424: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952.) Zenthgywrgh. (1468: Dl. 16739.) Zenthgyergh. (1498: Dl. 12800.) A gordovai Fancsoké (és köznemeseké) volt. — A mai Balaton-Sz.-Györgynek felel meg, Marczalító ény. — Az 1536. évi adólajstrom szerint e helység nem a Fancsoké. (41. l.) — *c*) Poss. Zenthgywrgh. (1400: Pannonh. főapáts. házi lt. V. L.) Zenthgergh. (1417: Haz. okmt. III. 306.) Ma pusztá, Boldogasszonyfától ny.-é. — *d*) Zenthgyergh. (1409: Dl. 12800; 1411: Dl. 9850; 1455: Dl. 14952; 1498: Dl. 12800.) Besenye zenth Gyerg. (1424: Dl. 12800.) Zenthgywrgh. (1435: Dl. 12800.) Zenthgywrg. (1536. évi adólajstr. 15.) Mint (részben) a gordovai Fancsok birtoka, mindig Besenyővel együtt fordul elő s ezért a Lengyel-Tótitól ény. elterülő, Bezseny (Bézsény) pusztával szomszédos mai szent-györgyi pusztának látszik megfelelni. Templomát 1424-ben említik. — *e*) Zenthgyurgh. (1425: Dl. 14562.) Az 1536. évi adólajstromban (6. l.) Zenthgywrg alakban Kálmáncseh és Öszpete közt sorolják föl. Ott találjuk ma Homok-Szent-Györgyöt, Szigetvártól ny.-é. — *f*) Zenthgyergh. (1487: Dl. 19320.) Mernye, Somodor és Magyar-Atád táján feküdt.

Szent-Imre. Zenthemreh. (1397: Dl. 8259.) Zenth Imre. (1456: Muz. ltár.) Ma pusztá, Patcza és Mike közt.

Szent-Iván. *a*) Zenth Iwan. (1456. 1457: Muz. ltár.) A mai Patcza, Bárd, Kis-Korpád sat. vidékén tűnik elénk. — *b*) L. Baráti helys. a.

Szent-Jakab. Monasterium S. Jacobi. (1234—70: Árpád. új okmt. II. 25.) Mon. S. Jacobi de Selyz. (1257: Haz. okmt. VI. 94.) Monast. B. Jac. de Zelyzio. (1309: Anjouk. okmt. I. 174.) Abbas de Selizyo et ecclesia sua in Selyzio. (1417: Dl. 10560.) Mon. S. Jacobi de Silisio. (1425: Dl. 11700.) Abbas ecclesie S. J. de Selyzio. (1426: Dl. 11780.) Abbas S. J. de Zelisio. (1443: Dl. 13726; 1452: Dl. 14569; 1493: Dl. 19944.) Szent-Jakab tiszt. szentelt benzés apátsággal. — Ma Szent-Jakab helység, Kaposvár szomszédságában kelet felé. Különben Zselicz-nek vagy Zseliczségnek ma a Kaposvártól dél felé elterjedő egész vidéket nevezik. (L. Apáti helys. a. is.)

Szent-Kálmán. Zenthkalman. (1414: Dl. 10205; 1430: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 47., 1488: U. o. lad. 5. n. 51. A.) Iharos-Berény, Szob, Déd sat. vidékén feketett.

Szent-Kereszt. Poss. Zenthkerezth. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. A megye dk. zugában kereshetjük.

Szent-Király. *a*) Zenthkyral. (1371: Muz. ltár, 1422: Haz. okmt. III. 324.) A Csoknya és Sárd melletti mai szentkirályi pusztának látszik megfelelni. — *b*) Zenthkeral. (1421: Haz. okmt. III. 321.) Zenthkyral. Zenthkiral. (1443: Kismart. lt. 35. B. 41., 1446: Haz. okmt. III. 383., 1448: Dl. 14171.) Hedrehely, Hencse, Kenéz, Gyöngyös sat. helységek (vagy puszták) vidékén feküdt Hedrehelyhez tartozott. — *c*) Zenthkyral. (1451: Kisfaludi cs. lt.) A mai Rinya-Szent-Király, Nagy-Atádtól dk.

Szent-László. *a)* Poss. Zenthlazlo. (1406: Dl. 9198; 1423: Körmeni ill. Alm. III. lad. 3. n. 77., 1430: U. o. n. 47., 1486: Lajtafal. ill. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Via que vadit ad Senthlaslo. (1454: Dl. 14807.) Ma pusztá (Szent László és Kis-Szent-László) Nagy-Atád mellett ny. — *b)* Due ville subulcorum . . . Sancti Ladislai. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Scenthlazlow. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Zenthlachlou, Zenthlachlow, Sanctus Ladislaus. (1371: Pannonh. főapáts. házi ill. XXXIV. S.) Zenthlaslo, Zenthlazlo. (1434: U. o. IV. O., 1452: Kismart. ill. 96. fasc. 3. n. 34., 1489: Körmeni ill. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A pannonthalmi konventé és a Szerdahelyieké volt. (Ha ugyan ez alkalommal is nem két külön helység értendő.) — Szigetvártól északra esik.

Szent-László-Monostora. Monast. S. Ladislai regis de monte Lyula, Lulye. (1302: Anjouk. okmt. I. 44., 1378: Pannonh. főapáts. házi ill. XX. B.) Prepos. ecclesie S. Ladislai ord. superpelliciatorum. Prepos. ecclesie S. Ladislai de Lulya. (1379: U. o.) Zenthlazlow monostora. (1436: Dl. 12895.) Monasterium S. Ladislai regis. (1455: Dl. 14915.) Ma Szent-László néven pusztá, Nyim és Ságvár helységek s Lulla pusztá mellett, a megye ék. határvidékén.

Szent-Lélek. Poss. Zenthlelek. (1452: Kismart. ill. 96. f. 3. n. 34.) A megye kitétele nélkül, mint a Szerdahelyi cs. birtoka fordul elő. Tán Somogy megyébe helyezhetjük.

Szent-Luka. (Szent-Lukácsfalva.) Villa monasterii S. Jacobi Zenthluka vocata. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Poss. Zenthlukachfalwa. (1425: Dl. 11700.) Zenthluca. (1452: Kismart. ill. 96. fasc. 3. n. 34.) Zenthlwka. (1489: Körmeni ill. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Ma Szent-Luka néven pusztá, Gálosfa és Gyarmat mellett, melyekkel együtt a Szerdahelyieké volt.

Szent-Margit(a). Zenth Margytha. (1371: Pannonh. főapáts. házi ill. XXXIV. S., 1452: Kismart. ill. 96. f. 3. n. 34., 1469: Haz. okmt. V. 296.) Zenthmargith. (1465: U. o. 275.) Ma pusztá, Boldogasszonyfa mellett é.

Szent-Márton. *a)* Zenthmarthon. (1313. 1449: M. Tört. Tár. VI. 43. 40.) Az 1536. évi adólajstrom (19. l.) a Kaposvártól ény. eső helységekkel együtt (pl. Bő, Bodrog) sorolja föl. — *b)* Zenthmarthon. (1403: Kismart. ill. 45. A. 11.) Zenthmarthon. (1470: U. o. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48.) Ma pusztá, Boldogasszonyfa mellett k. — 1403-ban hozzátartoznak: Ujfalu, Drágosfalva, Kebles, Belcz, Kisfalu helységek egészen, és Itmes fele. 1469-ben és 1470-ben Baranyamegyéhez számítják, utóbbi évben mint Szigetvár tartozékát. (V. ö. Baranyamegyében a Szentmihályfalvi cs. a.) — *c)* Zenthmarthon. (1456: 1457. 1483: Muz. illtár.) Belchyzenthmarthon. (1496: Dl. 20459.) A mai Szilvás-Szent-Márton, Kaposvártól dny.

Szent-Mihály. Zenthmihal. (1452: Dl. 14562; 1459: Dl. 15334; 1489: Dl. 32404.) Ma pusztá, Homok-Szent-György és Lád közt.

Szent-Mihály(-falva). Zenthmihal. (Határjáráskor. 1421: Kismart. ill. 96. 3. 26.) Zenth Myhal. (1436: Dl. 12958.) Zenthmyhalfalwa. (1479: Dl. 18254.) Zenthmyhal. (1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603; 1498: Dl. 20718.) Barchy Zenth Myhal. (1536: Adólajstr. 6.) Barcs kastélyhoz tartozott. — A mai Szent-Mihályfa értendő, Gyöngyösmelléktől dk.

Szent-Mihály-Kéki. L. Kék i) helys. a.

Szent-Miklós. *a*) Poss. Zenthmiclos. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Zenthmikos. (1425: Dl. 11700; 1452: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 34., 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 33.) A Szerdahelyi rokonságé volt; Szent-Balázs vidékén feküdt. Tán e helységnek felel meg a zselicz-szentjakabi apátság birtokában 1376-ban említett: Keresztuszentmikloslaka. (Dl. 6372.) — *b*) Zenthmikos. (1451: Dl. 14335.) Zákánynyal határos nemes nevében fordul elő. — *c*) Zenthmiclos. (1452: Dl. 14562.) Zenthmyklos. (1493: Dl. 20026.) Ma puszta, Apáti mellett nyug., Szigetvár vidékén. (Ény.) — *d*) L. Szólad helys. a.

Szent-Pál. Kyszenthal. (1447: Dl. 14084; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Huny. kora. XII. 399.) Zenthpal. (1461—1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana n. 553.) Az 1536. évi adólajstromban: Kys Zent Pal. (47. l.) A 80-as években Kis-Szent-Pált részben a berzencei uradalomhoz számitják. — Ma Porrog-Szent-Pál, Csurgótól ny.-é.

Szent-Pál. (Szent-Pálhoz-tartozó. Szent-Pál-völgy.) Zenthpaulwelgh. (1403: Dl. 9116.) Zenthpal. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722.) Zent-Pálhoz tharthozo. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Ma Zselicz-Szent-Pál, Kaposvártól délre.

Szent-Péter (puszta). Poss. Zempetur. (1356: Veszpr. kápt. orsz. llt. Metales.) Predium Zenthpether. (1444: Pozsonyi kápt. Capsa Buden. 1. f. 3. n. 6.) A budai káptalané volt. — A mai zalamegyei Kis-Komárom vidékén feketett, hihetőleg szintén zalamegyei területen.

Szent-Péter(-falva). Poss. Stregen ch — a hasonló nevű folyó m., a Sz.-Péter apostolról nevezett itteni pálos kolostoré. (1381: Dl. 6813.) Határjáráskor előfordul: via per quam itur ad Sanctum Petrum et villam eiusdem Zenthpeter nominatam. (Dl. 6879.) Claustr. B. Petri Ap. in territorio possessionis Stregen ch Zenthpeter vulgariter appellate. (1390: Dl. 8832.) Poss. Sentpeterfalua in territorio Strigen ch. (1410: Dl. 35786.) Nemetizenthpeter prope Kanisam. (1412: Dl. 9945.) Fratres heremite *de Stergench al. nom. de Zenthpether*. (1416: Dl. 10504.) Fr. h. prope Strergen ch. (1416: Dl. 10460.) Fr. h. prope Stregen ch. (1426: Dl. 11754. és 1457: Dl. 15189.) Villa Zenthpether. (1417: Dl. 10531; 1453: Dl. 14704.) Poss. Zenthpether. (1420: Dl. 10877.) Judex de Sancto Paulo *prope Strigen ch*. (1420: Dl. 10879.) Heremite de Zenthpeter. (1476: Dl. 17888. és 1477: Dl. 17918.) Claustr. B. Petri Ap. *in monticulo prope Zenthpeterfalva*. (1501: Dl. 21030. 21031.) Közelében (Sz.-Pál felé) a pálosoknak a Kanizsaiak ősei által Sz.-Péter apostol tiszteletére szentelt kolostoruk állt. — Ma Pogány-Szent-Péter, Iharos-Berény mellett ny.-é. (L. Németi helys. a. is.)

Szent-Tamás. Zenthamas. (1425: Dl. 11700; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Zenththamas. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) A Szerdahelyieké volt. — Ma puszta, Gálosfától nyd. Az 1536. évi adólajstrom ezen kívül (9. l.) Pateza vidékén is sorol föl ily nevű falut. (11. l.), mely tehát a mai Kerek-Sz.-Tamás pusztának felel meg, Pateza mellett ny.-é.

Szent-Trinitás. Terra super quam basilica sancte trinitatis esset fundata. (1230: Haz. okmt. VII. 17.) Poss. Scenthtrinitas cum terra Kakonya.

(1309: Anjouk. okmt. I. 171.) Scenturuntas. (1341: Haz. okmt. III. 143.) Zentrinitas. (1378: Dl. 6568; 1405: Zichy okmt. V. 418.) Zenthtrinitas. (1476: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 28. és 29.) Vámja és révje is volt a Murán. — Ma Sz.-Háromság néven pusztja Belezna mellett, Somogy és Zala megyék dny. határszélén.

Szenta. Senthá. (1360: Dl. 4985.) Zencha. (1371: Dl. 5976.) Zintha. (1373: Dl. 6091.) Zyntha. (1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG., 1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) A vránai perjelségé volt. — Ma Szenta, Csurgótól dk.

Széplak. Terra possessionis Zeplak episcopi ecclesie Vesprimiensis. (1416: Muz. lltár.) Balaton-Keresztur vidékén feküdt.

Szer(e)dahely. a) Zerdahel. (1335: Fejér. VIII. 4. 136; 1453: Dl. 14722; 1493: Dl. 19944.) Poss. Zeredahel. (1346: Anjouk. okmt. IV. 640., 1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Domus cenobialis ord. fratrum herem. S. Pauli p. h. ad honorem B. Ladislai regis in Zerdahel in Zelizyo. (1412: Dl. 9912.) Claust. S. regis Ladislai de Zerdahel et fratres heremite in eodem. (1444: Dl. 13826; 1487: Dl. 19266.) Claustum s. Ladislai regis in Zerdahel. (1495: Dl. 20278.) Sz.-László király tiszteletére a Derzsfiektől 1335-ben alapított pálos kolostorral. 1346-ban a Sz.-Szűz tiszt. emelt templomát is említik. Részben a Szerdahelyi rokonságé (Dersfi, Dances, Imrefi es.) volt, részben Kapos-Ujvárhoz tartozott, a XVI. sz.-ban is. — Ma pusztja, Kaposvártól délre, Szenna közelében. Egynek veszik olykor e helységet *Péterfalvával* (melynek területén a pálos kolostor is állt): Villa seu poss. Peturfolva (Peturfalwa) . . . *in cuius territorio ecclesia seu monasterium B. regis Ladislai constructa haberetur.* (1346: Anjouk. okmt. IV. 640.) Peterfalwa. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) Poss. Zerdahel *al. nom. Pelherfalwa.* (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 33. — V. ö. Tornócz helys. a.) — *b)* Zeredahel. (1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 43.) Vadum Zerdahel. Via Zerdahely. (Határjáráskor. 1454: Dl. 14807.) Nagy-Atád és Tarany vidékén feküdt.

Szerenke. (Szerenka.) Villa Zyrunke. (1234—70: Árpádk. uj okmt. II. 25.) Terra Scerenke. (1314: Kismart. llt. 45. A. 3.) Villa Zerenka. (1346: Anjouk. okmt. IV. 641.) Zerenke. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) Zewrenke. (? 1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34.) Zewrenke. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) Az 1536. évi adólajstrom: Zerenka néven (11. l.) Viterággal és Kereszturral fogja együvé. A mai Kis-Hárság vidékén keresendő tehát. — A Szerdahelyieké volt.

Szerentelke. (? Szerentelki?) Villa Szerenteluky. (1335: Fejér. VIII. 4. 136.) Poss. Zer(en)theleke. (1434: Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) A Szerdahelyi család (a szerdahelyi pálosok), majd a pannonthalmi konvent birtokai közt sorolják föl. — Szent-László, Kis-Hárság sat. vidékén (Szigetvártól é.) fekehetett. Azonosnak vehető ezzel az 1489-ben szintén a szerdahelyi rokonság birtokában fölmerülő: poss. Zewmethetek. (Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.)

Szerény. L. Szörény alakban.

Szernyefalva. Zernyefalva. (1456: Muz. lltár.) A mai Patcza táján fekehetett.

Sz(e)véc. Zwech. Zewech. (1449: M. Tört. Tár. VI. 40. 41.) Ma puszta, (Szövéc) Csoknya mellett nyug.

Sziget. Poss. Zygheth — Csorgó tartozéka. (1431: Dl. 12364.) Csurgó és Gyékényes vidékén feküdt. 1356-ban a Haholtiak birtokában is sorolnak föl egy ily nevű falut, szintén a megye dny. vidékén. (Zygeth. Zalai okl. I. 570.)

Szigetke. Zygethke. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt; Szigetvártól d., Várad vidékén feketett.

Szilas. Ugy látszik Somogymegyében is volt hajdan ily nevű falu. Előfordul e megyei nemesek nevében és előnévében. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.) Ma Tarany határában találunk egy ily nevű pusztát.

Szilvás. Poss. Sciluas. (1276: Haz. okmt. VI. 216.) Poss. Zylwas. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Predium Silwas. (1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Ugy látszik a mai *Szilvás-Sz.-Márton* helység egy részének felel meg, vagy e helység közelében feküdt.

Szinta. L. Szentá alakban.

Szirok (?) L. Czirok alakban.

Szob. Zoob. (1331: Anjouk. okmt. II. 562., 1437: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 65.) Poss. Zobb. (1366: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84., 1396: Dl. 30028; 1484: U. o. lad. 5. n. 48.) Plébánosát 1437-ben említik. Nagy-Atádtól ény. esik.

Szobafalva. Zobafalua, Zobafalwa. (1417: Dl. 10620; 1438: Dl. 13209.) Varjas-Kér vidékén feketett.

Szólád. (Szólát.) a) Villa Zoulat et villa S. Nicolai de Zoulat. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 471.) Sacerdos de Zovlad. (1233: U. o. I. 313.) Zolad. (1409: Dl. 12800; 1455: Dl. 14952.) Zolath. (1424: Dl. 12800.) Villa Zolaad et (alia) villa S. Nicolai de Zolaad. (1451. Haz. okmt. II. 307.) Részben a fejevári káptalané, részben a gordovai Fancsoké volt. — Karádtól északra esik. — b) Ugy látszik: a megye dk. sarkában is volt egy ily nevű falu. Előfordul 1494-ben, Patával szomszédos köznemesek nevében. (Zolath. Dl. 20159.)

Szólád-Szent-Miklós. (Szólát-Sz.-Miklós.) L. Szólád a.

Szomajon. (Szomajom.) Jobagiones castri de Zomoy. (1275: Fejér, V. 2. 293.) Zomaym. (1364: Dl. 5296.) Zomyan. (1397: Dl. 8259.) Zomayon. (1446: Kismart. llt. 35. S. 435., 1448: U. o. 35. S. 438., 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1490: Dl. 19628.) Zwmaywn. (1446: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 194.) Kaposvártól nyug. esik.

Szőcsény. Zeuchen. (1254: Árpádk. új okmt. VII. 377.) Zewchen. (1411—1413: Dl. 9936.) Georg plebanus de Zechen et vicearchidia. de angulo Balatini. (1436: Dl. 12867.) Zechen. Zewchen. (1449: Haz. okmt. IV. 351., M. Tört. Tár. VI. 40. 41., 1515: U. o. 48.) Plebanus de Zechen. (1463: Dl. 15826.) Ma pusztá Marczalitól dny.

Szőllős. Seuleus. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) Seuleus. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Zeuleus. (1326: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 4., 1342: Anjouk. okmt. IV. 260.; 1358: Zichy okmt. III. 136.) Zewles. Zelews. (1426: 1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 31. és 37.) Zewlews. Zewles. (1432: Fejér, X. 7. 382. és 444., 1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24.) Ugali,

majd Battyáni és faiszi Ányos sat. birtok; de a fejevári és veszprémi káptalannak is voltak benne részei. — Ma pusztá, Zala mellett északra.

Szöllös-Gyerek. L. Györök a.

Szölőmál. Villa Zelewmal. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1470: U. o. 45. C. 46.) Zewlewmal. (1473: U. o. 45. C. 48.) Zelemal. (1474: U. o. 45. C. 49.) Mindszent, illetve később ezzel együtt Szigetvár tartozéka volt. 1470-ben Baranyamegyéhez számítják. — Mosgó vidékén feküdt?

Szömetelek (?) L. Szerentelke a.

Szőrenke. L. Szerenke alakban.

Szőrény. Zeuren. (1396: Dl. 30028.) Zewren. Zeren. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Zeren. (1492: Dl. 19789.) Ma Szőrény, Szigetvártól dny.

Sztank. Poss. Ezthank. (1417: Erd. kancz. llt. Nro. 62. ex 1708.) Poss. Ztank, Zthank. (1453: Körmendi llt. Únyom. n. 68., 1465: U. o. n. 115.) Páczoddal és Bakházával együtt szerepel. Babócsa vidékén feketett.

Sztára. Ztara. (1322: Anjouk. okmt. II. 56.) Stara, Stora. (Páp. tized-lajstr. Ortway, i. m. I. 241.) Poss. Stara. (1403: Zichy okmt. V. 338.) Ztara. Zthara. (1446: Dl. 13899; 1494: Act. neoacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Thothstara. (1472: Dl. 17340.) Az 1536. évi somogymegyei adólajstromban: Izthara. (4. l.) A pécsi püspökség székesegyházi főesperességében, de mint látszik Somogy- és nem Baranyamegyében feküdt. Ma Somogymegye dk. csücskében találjuk, közel a Drávához. — 1494–9-ben a baranyamegyei Soklós várához számították.

Sztupán. (Sztópán.) L. Osztopán alakban.

Szulok. Zoloc. (1193: Dl. 27.) Zulak. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 308. l.) A jeruzsálemi Sz.-János-rendé volt. — Barcstól ék. találjuk.

Tab. Ecclesia B. Petri apostoli in villa Tob. (1320: Zichy okmt. I. 176.) Thab. (1385–6: Haz. okmt. III. 220–239.) Tab. Taab. (1435: Dl. 12684; 1436: Dl. 12895.) Thab. (1449: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 48.) Sz.-Péter ap. tizst. szentelt egyházzal. Ugali majd Battyáni és fajszi Ányos birtok. — A megye ék. határvidékén, Karádtól k.-é. fekszik.

Tad. (Tat.) L. Péntekhely.

Tádéfalva. Poss. Tadefalva. (1425: Dl. 11700.) Thadefalwa. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — A mai Gálósfa és Bószénfa helységek, Magyarfalu és Sz.-Tamás puszták vidékén feküdt. (Kaposvártól dk.)

Tádika. Tadyka. (1426: Dl. 11754.) Poss. Thadyka. (1466: gr. Draskovich. cs. llt. f. 25. n. 26.) Iharos-Berény tájárt (ny.-dny.) kereshetjük.

Tamasháza. Thomashaza. (1378: Muz. llt.) Babócsa, Barcs sat. vidékén kereshetjük.

Tamási. a) Poss. Thamasy. (1407: Veszpr. kápt. házi llt. 107. dob.) Ma pusztá, Lábodtól délre. — b) Thamasy. (1483: Dl. 18894; 1490: Dl. 19676.) A meggyesaljai Morócz családé volt. — Ma Dráva-Tamási, Barcstól keletre.

Tapaz. Tapaz. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1446: Haz. okmt. IV. 341., 1536. évi adólajstr. 12. l.) Ma Tapazd néven pusztá, Ládtól ény.

Tapsony. Thopson. (1354: Kismart. llt. 45. A. 6.) Thapson. (1435: U. o. 45. B. 32., 1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A. és u. o. Alm. V. lad. 6. n. 13.) Marczalítól dny. esik. — Eredetileg az Anthimi családé volt. 1482-ben Szenyér vár és város tartozéka.

Tarany. Taran. (1454: Dl. 14807; 1498: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 18.) A vránai perjelségé volt. — Nagy-Atádtól délre találjuk.

Tardas. a) Jobagiones castri de Tordos: (1275: Fejér. V. 2. 293.) Tordas. (1364: Dl. 5296; 1436: Kismart. III. 45. B. 35.) Thardas. (1493: Dl. 19944.) Szomajom körül feküdt. — b) Thordas. (1417: Haz. okmt. III. 306.) Az 1536. évi adólajstrom (Thardas 8. l.) Szent-László után sorolja föl. (Szigetvártól é.) Tán a Sz.-Lászlótól kel. elterülő mai hordosvölgyi erdő őrzi emlékét.

Tard(i). Eccl. domini Salvatoris in villa Tardi. (1175: Árpádk. új okmt. I. 70.) Tord. (1229: U. o. I. 470.) Thord. (1336: Pannonh. főapáts. házi llt. V. R.) Tord al. nomine vulgari Tohel nominata. (U. o. XXXIV. C.) Tard, Thardy. (1391: Fejér. X. 8. 333.) Thard, Tard. (1403. 1424: Dl. 12800; 1498: Dl. 12800.) Plebanus de Thard. (1493: Dl. 20128.) A fejérvári káptalané, a pannonhalmi apátságé, a gordovai Fancsoké s köznemeseké volt. — Ma puszta, Lengyel-Tótitól nem messze kel.

Tarnócza. Poss. Kystharnocza. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43.) Ma Tarnócza helység és Kis-Tarnócza puszta, Babócsától kel.

Tásk. Villa Task. (1268: Haz. okmt. III. 16.) Poss. Task. (1417: Dl. 10619; 1455: Dl. 14915.) Ma Táská, Marczalítól ék.

Taszár. Poss. Tazar custodis Albensis. (1358: Dl. 4730.) Villa Thazar — a Kapos mellett. (1444: Dl. 13826.) Az 1536. évi adólajstromban: Eghazas Thazar. (37. l.) Ma Taszár, Kaposvártól kel.

Táton. (Tátom.) Populi abbatis monasterii S. Jacobi de Selyz de villa Thathum, Thathon, Thathun. (1275: Dl. 927.) Taton, Thaton — a Zicsieké. (1388: Dl. 7344; 1405. körül: Dl. 9102.) Poss. Chakenfeulde intra metas possessionis Thathon — a nyulszigeti apáczáké. (1417: Dl. 10560.) Poss. Thathon, Taton — a zseliczi apátságé. (U. o. és 1426: Dl. 11780; 1443: Dl. 13729; 1452: Dl. 14569.) Ma Tátom néven puszta, Igaltól délre.

Tekes-Kér. L. Kér a.

Telek. Magna Telek. (Páp. tiz.-lajstr. Ortway, i. m. I. 298.) Poss. Thelek et Kysthelek. (1406: Dl. 9198; 1486: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. X. fasc. 1. GG.) Thelek. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19., 1494: Dl. 20218.) A berzenczei uradalomhoz tartozott. (1460-ban és 1494-ben a Marczali birtokok közt tűnik föl) Háromfafalva vidékén feküdt.

Tel(e)ki. Teluky. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 172.) Theluky. (1270: Fejér, V. 1. 84. és 173.) Thelky, Theleky. (1390: Dl. 2870. és Pannonh. főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Poss. utraque Thelky, Theleky. (1397. és 1429: Dl. 2870.) Theleky. (1424: Dl. 12800; 1429: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. f. 18. n. 1., 1455: Dl. 14952; 1480: Dl. 18340; 1498: Dl. 12800.) Karádtól é. esik. — 1429-ben a fejérvári káptalannak, a tihanyi apátságnak, a nyulszigeti apáczáknak, az esztergomi keresztéseknek, a leveledi karthauziaknak és a gordovai Fancsoknak volt benne részők.

Teleksár (puszta). Predium Teleksar. (1431: Dl. 12421.) Patához tartozott.

Temer. Themer. (1485: Dl. 19095; és 1536. évi adólajstr. 23. l.) Ma Tömör néven puszta, Szöllös-Györök és a Balaton közt.

Temerkén(y). Tumurken. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Temerken. (1384: Dl. 7112; 1428: Dl. 35951.) Themerken. (1438: Kismart. llt. 35. B. 35., 1443: U. o. 35. B. 41.) — Ma Tömörke puszta, Orczi mellett északra.

Tengöld. (Tengeld.) L. Tolnamegyében.

Tepe(j). Eccl. S. Marie in villa Topey. (1175: Árpádk. új okmt. I. 70.) Pred. Tepey et villa minor Tepey. (1234—70: U. o. II. 23.) Nobiles iobagiones exercituare debentes ecclesie S. Martini in Oltepei. (1337: Anjouk. okmt. III. 423.) Vámos (Somogyvár) vidékén feküdt.

Terebez(d). *Terra seu poss. ecclesie Simigiensis Terpech. Alább: terra seu villa Terebez(d).* (1331: Anjouk. okmt. II. 560.) Therebyz, Therebez. (1398: Dl. 8333.) Therebez(d. 1474: Kismart. llt. 47. Z. 19.) Therebez. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) A XV. században az Anthimiaké volt, kik olykor e helységről nevezték magukat. 1482-ben Szenyér vár tartozéka. — Ma puszta, Böhönye és (Nemes-)Déd közt.

Terecső. L. Baranyamegyében.

Tere(p)oske. Poss. Therpechke. (1492: Dl. 19788.) A szerdahelyi Derzs-fieké volt. A mai Töröcske-nek felelhet meg, Kaposvártól délre.

Teres(z)tyénfalva. Terestyenfolua. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt.

Terjék. Poss. Theryek. (1425: Dl. 11700; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. — Ma puszta Törjék néven, Gálosfa mellett nyug.

Terpecz. Pred. Thewrpech. (1480: Kismart. llt. 47. W. 15.) Therpecz. (1496: Muz. lltár.) Terebezdtől (l. ott is) meg kell különböztetnünk, bár kétségtelenül ennek vidékén feküdt.

Tettős. L. Tittös alakban.

Tetves. Thethwes. (1410: Jeszenák cs. llt., 1435: Dl. 12655; 1460: Dl. 15514; 1481: Dl. 18558; XV. század: Körmendi llt. Himf. n. 625.) Köznemesek nevéből ismeretes. — Tán a megye északi felében kereshetjük.

Tikod. Poss. Tykod. (1331: Anjouk. okmt. II. 562., 1496: Muz. llt.) 1331-ben (részben?) a zágrábi püspökségé volt; Tapsony és Szenyér vidékén feküdt.

Tikos. Tykus. (1299: Haz. okmt. VII. 279., 1368. 1405. 1407: Kismart. llt. 45. A. 17.) Kezephykws. (1417: U. o. 45. B. 24., 1480: Dl. 18379.) Poss. Alsothykos. (1474: Haz. okmt. I. 369.) Kezephykos. (1486—7: Dl. 19205.) Thykos. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.) Thywkos. (1484: U. o. lad. 5. n. 48.) Thykws. (1484: U. o. n. 49.) Holladthykos. (1496: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54.) 1482-ben (bizonyára a későbbi u. n. Hollád-Tikos) Szenyér vár tartozéka. 1484-ben és 1486-ban a Szobiaké. — Ma Tikos, Marczali mellett ény. Közeliében fekszik Hollád helység, melyet az 1536. évi adólajstrom már e néven ismer.

Tittös. Villa Thythews, Teteus, Tetws. (1390: Dl. 2870. és Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXVIII. A.) Thwthes. (1437: Dl. 13042.) 1390-ben Karádhhoz tartozott. Igal és (Kis-)Bár vidékén feküdt.

Tittös-Gamás. L. Gamás a.

Tőfő. Tofew. (1399: Dl. 8470.) A fejevári káptalané volt. — Az 1536. évi adólajstromban (Thofe, 49. l.) Zsitva és Heresznye közt sorolják föl.

Tóhely. L. Tard a.

Told. Villa Told — a fejevári káptalané. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 468.) Thold — Sz.-Mária tiszt. szentelt pálos kolostorral. (1418: Dl. 10721; 1419: Dl. 10838; 1480: Dl. 18355.) Ma Alsó-, Közép- és Felső-Toldi nevű pusztákat találunk Karádtól nem messze dk. felé. (V. ö. 1536. é. adólajstrom, a hol: Kys Told helység említetik. 36. l.)

To(1)kaj. (Tolkej. Tolke.) Tolkej, Tolke. (1309: Anjouk. okmt. I. 181.) Tholkay. (1446: Kismart. llt. 35. S. 435., 1475: Jeszenák cs. llt.) Thokay. (1490: Dl. 19628.) Ma Tokaj néven puszta, Kaposvártól nyd.

TomaJ. Thomay. (Nemesi névben. 1410: Haz. okmt. III. 272.) Thomey. (1536. évi adólajstr. 35. l.) Ma Tomi néven puszta, Miklósi mellett d.

Tord. L. Tard alakban.

Tordas. L. Tardas a.

Tornócz. Thornocz. (1335: Fejér. VIII. 4. 136.) Szerdahely mellett feküdt; tán a későbbi Péterfalva értendő. (L. Szerdahely a.)

Torve(j). (Torvaj.) Torwoy. (1265: Haz. oklt. 43., 1302: Anjouk. okmt. I. 44.) Toruee. (1373: Muz. lltár.) Torwe. (1419: Fejér. X. 6. 237., 1460: Jeszenák cs. llt.) Thorwe. (1453: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 43.) Torway. (1536. é. adólajstr. 32.) Ma Torvaj, Tabtól északra.

Tót-Sztára. L. Sztára a.

Tótfalu. a) Poss. Tothfalw. (1380: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 24.) Thothfalw. (1446: Dl. 13996.) Thothfalw. (1450—1: Dl. 14335; 1495: Dl. 20366. Zákányhoz tartozott. — b) Villa Thothfalu. (1403: Kismart. llt. 45. A. 11.) Tothfalw. (1408: Dl. 9465. 12800.) A tapsonyi Anthimiaké és g. Fancsoké volt. — c) Thothfalw. (1406: Dl. 9259; 1421: Dl. 11154; 1466: Veszpr. kápt. házi llt. 108. dob.) Igal és Szil vidékén feküdt; a veszprémi püspöké volt. (Szilnek egy része ma is Tót-utca nevet visel.) — d) Thothfalw, Thothfalw. (1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34., 1440 körül: Dl. 34983; 1478: Dl. 18132; 1493: Dl. 19944.) Tothfalw al. nom. Draka. (1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) A Szerdahelyieké volt. Ma puszta, Gálosfa mellett ény.

Tót(i). a) Villa Thot, Thoti. (1338: Anjouk. okmt. III. 450.) Bálványos és Köröshegy mellett feküdt. (Köröshegy határában ma is van egy Tót-alja nevű dűlő.) — b) Thoty. (1331: Anjouk. okmt. II. 366.) Thothy. (1536. évi adólajstrom, 21. 23. l.) Ma Lengyel-Tóti, nem messze a Balatonhoz. A XV. században is sűrűn fölmerül: Thot(h)y alakban, mint a Lengyel cs. birtoka. (L. a birtokosok közt.) — c) Thothy. (1493: Dl. 20026.) A Dombaiaké volt. Valahol Szigetvár vidékén feküdt.

Tóti (puszta). Villa Thoti. (1324: Anjouk. okmt. II. 139.) Terra Toty. (1346: U. o. IV. 641.) Csoknához (vagy Csokonához) tartozott s a Szerdahelyi rokonságé volt.

Töl. Villa Teul. (1257 körül: Árpádk. új okmt. II. 295.) Villa Thul. (1333: Anjouk. okmt. III. 41.) Twl. (1409: Dl. 9562.) Thwl. (1496: Haz. okmt. V. 387.) Lengyel-Tóti vidékén, (Tót-) Gyugy és Bennek vagy Bendek (ma pusztá) táján feküdt.

Tömörkén(y). L. Temerkény alakban.

Török(i). (Török). Kiralturky. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 475.) Turuk. (Pannonhalmi főapáts. h. llt. Tihany, f. 1. n. 17. A.) Poss. Thewrek. (1436: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 99., 1458: Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. f. 18. n. 2.) Twrek. (1460: Jeszenák cs. llt.) Ma pusztá, Török néven, Endréd és Kiliti közt.

Török-Mártonfalva. Thwrwkmartonfalwa. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.) Szomszédos köznemes előnévből ismerjük. Valahol Mosgó vagy Szigetvár vidékén, somogy- vagy baranyamegyei területen feküdt.

Törpecz (pusztá). L. Terpecz helys. a.

Töttös. L. Tittös alakban.

Triakfalva. Tryakfolua. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt; Veresalma, Gálosfa sat. vidékén feküdt.

Tyukos. L. Tikos alakban.

Udvarhely. Wdwarhel. (1454: Dl. 14807; 1488: Huny. kora. XII. 399.) Berzencze mellett dk. találjuk.

Udvarnok. Vdvarnok. Vdvarnak. (1427: Dl. 11926.) Wdwarnok. (1481: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 68.) Odwarnok. (1495: Dl. 20306.) Segesd vidékén feküdt; 1427-ben ehhez tartozott is. Különben állandóan Marczali (Bátori) birtok volt.

Ugal. Wgol, Wgal. (1326: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 4.) Vgaal. (1344: U. o. Alm. III. lad. 2. n. 27.) Vgal et alter Vgal. (1425: U. o. lad. 1. n. 34.) Felsewwgal. Alsowgal. (1428: U. o. n. 37., 1435: Dl. 12684.) Eghazas Wgal et Also Wgal. (1444: Körmendi llt. i. h. n. 42.) Ugali majd Battyáni és faiszi Ányos sat. birtok. — Ma pusztá (Ugal, Ugaj), Tab mellett ék. (E helységnek felel meg az 1193. évi: Igol, Igor is. Dl. 27. Knauz. Mon. Strig. I. 142. 145.)

Ugron. Vgron. (1467: Kismart. llt. 45. C. 43.) A Marczaliaké volt. — Barcs, Csokonya, Babócsa sat. vidékén feküdt.

Uj-Ádám. L. Ádánd a.

Ujfalú. a) Vyfalú. Wyfalw. (1371: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. S., 1403: Kismart. llt. 45. A. 11., 1469: Haz. okmt. V. 296., 1470: Kismart. llt. 45. C. 46., 1473: U. o. 45. C. 48.) Boldogasszonyfa vidékén feküdt. 1470-ben és 1473-ban Szigetvárához tartozott (1470-ben mint baranyamegyei helység); részei azonban kisebb nemesi birtokot képeztek. (1469.) — b) Wyfalú. (1383: Dl. 859.) A Jádtól ddny. eső mai ujfalusi pusztának felelhet meg. — c) Poss. Noua villa, Wyfalú — a zselicz-szent-jakabi apátságé. (1376: Dl. 6372; 1428: Dl. 11970.) Táton és Ráksi mellett feketett. (Igaltól d.) — d) Poss. Wyfalw. (1479: Dl. 18254; 1495: Dl. 20306; 1498: Dl. 20718.) Barcshez tartozott. Szigetvártól dny. találjuk. — e) L. Berény a. is.

Ujfalu(-földe). Poss. Wyfalw. (1408: Dl. 12800.) Wyfalwfewlde poss. (1455: Dl. 14952.) Agáros, Libicz és Edde közt sorolják föl. Mesztegnyő vidékén feküdt tehát.

Ujlak. α) Poss. Vylok. (1276: Haz. okmt. VI. 216.) Wylak. (1536. évi adólajstr. 17. l.) Ma Kapos-Ujlak, Kaposvár mellett nyug. — **β)** Villa Vylak domine regine. (1360: Veszpr. kápt. házi llt. 14. dob.) Poss. Vylak. (1395: Dl. 9139.) Poss. Laak. (1401—1406: Dl. 8637.) Poss. Wylak. (1495: Dl. 20306.) Wylak. Kyswylak. (1536: Adólajstr. 3.) Az Ákos nembeliek, majd (1395.) a Marczaliak és (később) a Bátoriak birtoka. Ma Rinya-Ujlak, Nagy-Atádtól délre. — **c)** Poss. Vylak. (1403: Dl. 12800.) Wylak. (1403—6: Dl. 8881; 1498: Dl. 12800.) A gordovai Fancsoké volt. (1403—1536.) Ma Balaton-Ujlak, Marczalitól ény. — **d)** Pred. Kyswylak. (1472: Haz. okmt. I. 367.) A Csurgó melletti Nagy-Martonhoz tartozott.

Ujnép. Wynep. (1352: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 91.) Babócsa mellett északra találjuk.

Ujvárlaka. Wyuarlaka. (1446: Magy. Tört. Tár. VI. 27.) Szenna és Denna után sorolják föl Kapos-Ujvár tartozékai sorában. Máskor nem emlegetik ez uradalomban.

Undos. L. Ondos alakban.

Urbánfalva. Vrbanfalwa. (1454: Dl. 14807.) Tarany és Atád vidékén feküdt.

Usuráslaka. Villa Wsuraslaka. (1376: Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt s Kaposvár vidékén feküdt.

Vade(j). (Vadaj. Vadé.) Wodoy. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 469.) Poss. Albensis ecclesie prepositi Vodey vocata. (1341: Anjouk. okmt. IV. 68.) Az 1536. évi adólajstromban (22. 38. l.): Wade, Eger wade. — Ma Vadé néven puszta, Gamás mellett dk.

Vál(y)us. Villa subulcorum Valuusfey. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 25.) Poss. Valus. (1314: Kismart. llt. 45. A. 3.) Terra comitis Ders filii Ders similiter Valus vocata. (U. o.) Valus. (1465: Haz. okmt. V. 276.) Poss. Kyswalyws. (1473: Kismart. llt. 45. C. 48.) Kiswalws. (1474: U. o. 45. C. 49.) A XIV. században a Szerdahelyi rokonságé. Különben Szigetvárához tartozott. — 1314-ben Derczével és Itmessel mondják határosnak.

Varacsik. Warachyk. (1497: Körmendi llt. Fam. misc. n. 26. és 1536. évi adólajstr. 16. l.) Ma Vrácsik, Sárd mellett ény.

Várad. Poss. Varad. (1356: Zalai oklt. I. 571., 1493: Dl. 20026.) Warad. (1480: Dl. 18391; 1498: Dl. 20718.) Részben Dombóhoz, részben Barcschoz tartozott. — Szigetvártól nem messze dny. találjuk.

Váralja. Waralya. (1456: Muz. lltár.) Ma puszta, Pateza és Mike közt.

Várang. (Varang.) Varang. Varangh. (1193: Dl. 27; 1395: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 6. és 7, 1397: Dl. 2870.) Poss. Warang. (1445: Körm. llt. Alm. V. lad. 6. n. 7.) Csepel(y) és Tel(e)ki vidékén feküdt.

Váras. Poss. Waras. (1403: Dl. 9116; 1443: Kismart. llt. 35. B. 41.) Predium Waras. (1453: Dl. 14722.) Kapos-Ujvárhoz tartozott s Kaposvártól dél felé fektetett. Tán a mai Tótváros értendő, Kaposvártól dk. (?)

Varaszló. *a*) Warazlou. (1278: Árpádk. új okmt. XII. 702.) Poss. Warazlo a «Warazlowyze» mellett. (1417: Dl. 10530. 10531.) Warazlo. (1450: Dl. 14362; 1487: Dl. 19302. 19318.) Wararazlo. (1486—7: Dl. 19205.) Ma Varszló, Iharos-Berénytől ék. — *b*) Warazlo. (1449: Haz. okmt. IV. 351., M. Tört. Tár. VI. 40.) Sörnye és Kürtös vidékén feketett.

Várda. Pred. Varda. (1284: Haz. okmt. VII. 191.) Varda. (1481: Dl. 18587.) 1481-ben Sz.-Mihály tiszti. szentelt egyházát említik. Kaposvártól ény. esik.

Varjas-Kér. L. Kér a.

Várvize. (Várvízvölgye, Várviszló.) Warwyze. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1453: Dl. 14722.) Warwyzewlge. (1446: M. Tört. Tár. VI. 27.) War Wyzlo. (1480: Dl. 18377.) Kapos-Ujvárhoz tartozott. — Kaposvártól dél felé feküdt.

Vásáros-Mer(e)nye. L. Mer(e)nye a.

Vásárosfalu. (Vásárosfalva.) Poss. Vasarusfalu. (1409: Haz. okmt. III. 268.) Poss. Vasarusfalu. (1413: Kismart. llt. 45. B. 21.) Wasarosfalw. (1470: U. o. 45. C. 46.) Szigetvár vidékén, úgy látszik Hobaly és Pata táján feküdt. E várhoz tartozott, 1470-ben mint baranyamegyei helység.

Vas(s)ad. Villa Bosad. (1378: Dl. 6553.) Villa Vasad. (1411: Dl. 9788.) Vassad. (1438: Dl. 13218; 1499: Békássy cs. llt.) Ma Vasad néven pusztá, Öreg-Lak mellett északra.

Vecsenye. Wechenye. (1454: Dl. 14807; 1498: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 18.) Ma Ve(c)sernye pusztá, Berzencze mellett dk.

Véged. Poss. Wedeg. (1464: Dl. 15932; 1470: Dl. 17059.) Patához tartozott ez időben.

Ve(j)se. (Vése.) Veyse. (1331: Anjouk. okmt. II. 562.) Wese. (1477: Muz. lltár, 1486: Dl. 19180; 1487: Dl. 19318.) Köznemeseké volt. — Ma Vése, Iharos-Berénytől k.-é.

Vejtih. L. Vélye alakban.

Verbolcz. L. Orbolcz alakban.

Verebély. Poss. Werebel. (1485: cs. Pogány cs. llt.) Mocsolával együtt a csébi Pogányoké volt ez időben.

Veresalma. Poss. Veresalma. (1375: Meskó cs. llt.) Weresalma. (1454: Muz. lltár., 1493: Dl. 19944.) A Szerdahelyieké volt. — Ma pusztá (Vörös-alma), Gálosfa mellett északra.

Veresfalva. (Veresfalu.) Poss. Weresfalwa. (1486: Dl. 19123; 1506: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 36.) A Dombai családé volt; Lád vidékén feküdt. Ma Nemet-Ládtól keletre a vörösfai dülő őrzi emlékét.

Verestó. Poss. Verusthow. (1396: Dl. 8141.) Werestho. (1536: Adólajstr. 4.) A mai Tót-Ujfalu és Szent-Borbás vidékén feketett, a megye dk. zugában.

Veresvessző. Villa Wereswezzeu. (1343: Kismart. llt. 47. U. 3.) Poss. Wereswezzeu. (1344: Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 31.) Wereswezthw. (1428: U. o. Alm. III. lad. 1. n. 31.) Pred. Werewszew, Wereswezzeu. (1435: Dl. 12684.) Ugali majd Battyáni birtok. — A mai Város-Hidvég és Nagy-Berény vidékén feküdt.

Verjén. Veryen. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.) Köznemes nevéből ismerjük.

Verőfénfalva. Werefenfalwá. (1493 : Dl. 20026.) Werewfenfalwa. (1506 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 36.) A Dombaiaké volt. — A mai Patosfa és Pata vidékén kereshetjük.

Vé(s)se. L. Ve(j)se alakban.

Vetahida vagy **Vete(j)hida.** Claustrum S. Nicolai conf. de Wethehyda ord. B. Pauli pr. herem. (1416 : Act. conv. Remethen. f. 1. n. 1. *Zágrábban.*) Clastrum S. Nicolai conf. de Wethehyda. (1454 : Dl. 14893. V. ö. Dl. 14843.) Fratres herem. in Wethahyda. (1481 : Dl. 18467 ; 1482 : Dl. 18686.) Clastrum S. Nicolai de (prope) Wethahyda. (1493 : Dl. 20128.) Sz.-Miklós tisz. szentelt pálos kolostorral. Somogyvár közelében feküdt.

Vétye. Weytih. (1330 : Anjouk. okmt. II. 479.) Vethe. (1426 : Dl. 11754.) Wetheth. (1478 : Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany f. 21. n. 1.) Pleb. de Wetheh. (1493 : Dl. 20128.) Az 1536. évi adólajstrom (20. l.) Weetheh — alakban Gamás után sorolja föl, a melytől északnak kereshetjük.

Vid. Wyd. (1456 : Dl. 15058 ; 1465 : Körmendi llt. Unyom. 115., 1480 : Dl. 18379 ; 1494—5 : Engel, i. h. 28. és 144., 1500 : 21. törv.-cz.) Ma Nemes-Vid, Marczalitól dny. — Kis-nemesi családai közül már a XV. századból ismerünk némelyeket. Mint a szomszédos szakácsiak, a vidék is királyi szakácsok voltak. 1495-ben e kir. szakácsok birtokaitól 112 frtnyi adót engedtek el. (Engel, i. m. 144. l. — V. ö. u. o. a 28. l. a. is.)

Visnye. Poss. Wysnye, Kapolnas Vysnye et Daas Wysnye. (1443 : Kismart. llt. 43. B. 41.) Poss. Also Wysnie. (1446 : M. Tört. Tár. VI. 27.) Kapolnas wysnye et Wysnye. (1448 : Dl. 14171.) Nagwysnye et Kapolnaswysnye. (1448 : Haz. okmt. III. 383.) Poss. Wysnyewelgh. (Bizonyára mindhárom Visnyét érti. 1466 : U. o. V. 281.) Az 1536. évi adólajstromban : Kapolnas Wyznye és : Uterque Wysnye. (12. l.) Hederhely m.-városhoz tartoztak. Ma *Visnye* helység, *Alsó-, Felső-, és Kapolnás-Visnye* puszták. Szigetvártól ény.

Visnyevölgy. L. Visnye helységnél.

Visonta. Villa Vysunta. (1269 : Dl. 671.) Poss. Visoncha. (1389 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Nagy-Atádtól dk. esik.

Visz. Villa Wysz. (1229 : Árpádk. új okmt. VI. 470.) Wyz. (1348 : Anjouk. okmt. V. 219., 1455 : Dl. 14952 ; 1498 : Dl. 12800.) Vyz. (1397 : Dl. 2870.) A fejevári káptalané (1229.) és a gordovai Fancsoké volt. — Karád közelében ény. találjuk.

Viszló. Poss. Somoghwyzlo. (1403 : Kismart. llt. 45. A. 11.) Vyzlo. (Nemesi előnévben. 1460 : Dl. 15481. V. ö. 1469 : Haz. okmt. V. 297.) Somogy Vizlo. (1465 : U. o. 275.) Wyzlo poss. (1470 : Kismart. llt. 45. C. 46., 1473 : U. o. 45. C. 48.) Az Áron és a Dombai család (rész-)birtoka volt. 1470-ben és 1473-ban Szigetvárhoz számítják, 1470-ben mint baranyamegyei falut. 1465-ben Sz.-Mihály tisz. szentelt templomát említik. Szigetvártól ény. esik.

Vi(t)terág. Poss. Lytaragh. (1346 : Anjouk. okmt. IV. 641.) Poss. Felsewlytheragh, Alsolytheragh. (1434 : Pannonh. főapáts. házi llt. IV. O.) Felsewytheragh, Alsowytheragh. (1489 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31.) 1346-ban (és 1489-ben is) a Szerdahelyieké, kiknek 1434-ben a pannonthalmi konvent cserében átengedé. Ma pusztá, Vidorág néven, Kis-Hárság közelében ény.

Vitya. Villa Wicha. (1220. körül: Árpádk. új okmt. I. 167.) Terra fabrorum nostrorum (regis) de Wycha. (1261: Kismart. llt. 45. A. 1.) Wythya. (1402: U. o. 47. K. n. 11.) Felsewythya. (1435: Dl. 12655.) Wytha. (1438: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 100.) Alsowytha. (1442: Haz. okmt. III. 379.) Ma (Vitya) pusztá, Somogyvártól k.-é.

Vizvölgy. Poss. Vizvelg. (1368—1407: Kismart. llt. 45. A. 17.) Wyzweg. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84.) Wyzwelgh. (1484: U. o. lad. 5. n. 48.) Tikos és Fejéregyház (Marczali) vidékén fektetett. 1482-ben Szenyér várához számítják; 1484-ben a Szobiaké.

Vodoj. L. Vadej (Vadaj) alakban.

Vokmérfalva. Poss. Wokmerfalwa. (1492: Szepesi kápt. llt. Scr. XII. f. 7. n. 9., 1494—9: Act. neacqu. com. f. 1. n. 8. 12. 14.) Baranya- vagy Somogymegyében, Sellye táján feküdt valahol. 1494—9-ben Soklós várához számítják.

Vörs. (Vers.) L. Örs c) helys. a.

Zabar (puszta). Pred. Zabar. (1410: Dl. 9652.) Pred. Zabaar. (1411: Dl. 9788.) Somogyvárhoz tartozott.

Zádor. Zador. (1460: Dl. 15481; 1469: Kismart. llt. 45. C. 44.) Szigetvártól dny. esik. — Ugy látszik azonos ezzel az 1396-ban nemesi előnévben föltűnő: Zadorfalua. (Dl. 30028.)

Zala. Zala. (1347: Zichy okmt. II. 253., 1351: Kismart. llt. 32. B. 89. és 32. H. 516., 1478: Dl. 18132.) Karádtól ék. találjuk.

Zamár(d). Scamard. (1082: Hazai okmt. IV. 6.) Zamard et alia Zamard. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 475.) Villa Zamard. (1231: Haz. okmt. I. 10.) Samard. (1234—70: Árpádk. új okmt. II. 21.) Eghazaszamard et alia Zamard. (1342: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 95.) Ville Egbazaszamar et Lywk zamard, Liezamard, Likzamard. Lyukzamard. (1390: Pannonh. főapáts. orsz. llt. XXVIII. A., Kismart. llt. 14. K. 354. és Dl. 2870.) Poss. Zamard. (1397: Körmendi llt. i. h. n. 6.) Eghazas Zamard. (1402: Dl. 8721.) Poss. Balatonmelleky Zamard. (1423: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 97.) Poss. presbiterorum chori ecclesie Albe regalis Zamard. (1434: U. o. n. 98.) 1436-ban: Poss. Eghazaszamard, Zamard, Felsezamard, Lykzamard és Kyszamard. (U. o. n. 99.) Lichzamard. (Nemesi névben. 1439: U. o. n. 101.) Nagzamard et alia Zamard. (1451: Haz. okmt. II. 307.) Zamard és Lykzamard. (1470: Dl. 17101.) 1436-ban, mint látjuk: öt ily nevű helységet különböztetnek meg. — A veszprémi káptalané, a fejérvári káptalané, a leveledi karthauziaké, a fejérvári kar-papoké, a Kővágó-őrsi vagy Battyáni családé s általa részben a veszprémi völgyi apáczáké, végül köznemeseké volt. — Ma Zamárdi, a megye ék. zugában, a Balaton mellett.

Zárafalva. Zarafalwa. (Nemesi előnévben. 1460: Dl. 15481.) Tán a megye dk. negyedében feküdt.

Zar(o)m. (Zaram. Zarmp.) Zarm. (1375: Meskó cs. llt., 1408: Dl. 9415; 1472: Dl. 17383; 1481: Dl. 17429.) Poss. Zarmp. (1390: Károlyi cs. oklt. I. 439.) Zarom. (1440 körül: Dl. 34983; 1478: Dl. 18132.) Zaram. (1490: Dl. 19653. és 19944.) A Szerdahelyieké volt. — Ma Zarány pusztá, Kaposvár és Kaposfüred közt, mely utóbbival 1390-ben határosnak mondják.

Zed(e)reg. (Zederig.) Poss. Zederegh. (1398 : Dl. 8312.) Zederyk. (1467 : Kismart. llt. 45. C. 43.) Zedrygh. (1494 : Dl. 20218.) Zederygh. (1495 : Dl. 20306.) Babócsához tartozott.

Zelefalva. Zelefalwa. (1460 : Dl. 15514 ; 1465 : Dl. 16175.) A Zele cs. előnévből ismerjük. Úgy látszik (nemcsak Zala-) hanem Somogy megyében is volt ily nevű helység. (Kaposvár és Orczi táján ?)

Zerenke. L. Szerenke alakban.

Zics. Zych. (1295 : Fejér, VI. 1. 364., 1337 : Körmendi llt. Alm. III. lad. 2. n. 35., 1478 : Dl. 18132.) Nobiles de Zych. (1351 : Kismart. llt. 32. H. 516.) Az 1536. évi adólajstromban : Zychallya és Zych. (34. l.) Ma Zics, Karádtól kd.

Zimány. Terra Ziman. (1268 : Dl. 644.) Stregencz határjárásakor előfordul : via ad Zyman. (1381 : Dl. 6813.) A mai Pogány-Sz.-Péter vidékén feküdt, Iharos-Berénytől ny.-é.

Zo(l)na. (Zsolna). Zolna. (1452 : Dl. 14562 ; 1459 : Dl. 15334.) Zona. (1489 : Dl. 32404.) Láddal együtt szerepel.

Z(s)ebe-fia-laka. Zebefalaka. (1376 : Dl. 6372.) A zselicz-sz.-jakabi apátságé volt.

Zseberje. L. Seberje alakban.

Zselicz-Szent-Jakab. L. Szent-Jakab a.

Zsikva. Sykqua, Sykwa. (1349 : Dl. 859.) Poss. Sykwa. (1399 : Dl. 8456. 8467. 8470.) Az 1536. évi adólajstromban : Sythwa. (49. l.) Ma Zsitva pusztja. Nagy-Atádtól dél felé.

Zsitva. Sythwa. (1449 : Haz. okmt. IV. 351., M. Tört. Tár. VI. 40., 1477 : Dl. 17914.) Az 1536. évi adólajstromban : Sytwa. (43. l.) Ma Felső-Zsitfa, Marczali közelében ny.-d.

Összesen : 939 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

Abakuk (ládi) cs. Abakwk. (1486 : Dl. 19123.)

Ábr(ah)ámi czisztercita apátság. 1272-ben Mojs nádortól kapott részeket Köröshegyen. (Fejér, V. 2. 90. sat. *V. ö. Processus Tabulares. 12.* Az itt található perhez mellékelt oklevelek szerint, az alapító-levélben közölt többi birtokok inkább Tolnamegyéhez számíthatók.)

Acsai cs. 1427 : Dl. 11915 ; 1429 : Dl. 12058 ; 1453 : Körmendi llt. Unyom. n. 68., 1487 : Dl. 19320.

Agó (szakácsi) cs. Ago. (1495 : Dl. 20347. 20361.)

Ágost(y)on (szakácsi) cs. Agoston. Agostyon. (1470 : Dl. 17462.) Agosthon. (1495 : Dl. 20347 ; 1502 : Dl. 21140.)

Alapi (battyáni) cs. 1464-ben Alapi András : Kedhely, Ság, Magyar, Ujlak, Muszt, Erdő-alja, Fancs-Berény, a két Sz.-György, Baja, Mesztegnyő, Edde, Agáros, Libicz, Kozma, Korpád, Heniz, Maragya és Simonfalva helységeknek eddig nála zálogban volt részeit, bizonyos feltételek mellett (a Battyáni leánytól származott) gordovai Fancsi Gáspárnak visszaadta. (1464 : Dl. 15940. — L. a Battyáni cs. és Atád város a. is.)

Álcsi cs. 1400 : Zichy okmt. V. 180., 1447 : Dl. 14083; 1470 : Dl. 17101 ; 1488 : Dl. 19346.

Alsáni cs. L. Pata m.-város és kastély a.

Alsó-vityai cs. 1422. 1423. 1442 : Haz. okmt. III. 338. 342. 378. — L. Vityai néven is.

Andocsi cs. János 1496-ban a megye alispánja. (Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42. — V. ö. 1398 : Dl. 8333; 1424 : Dl. 11552; 1480 : Dl. 18390.)

Andrassa (gamási) cs. Andrassa. (1492 : Dl. 19840.)

Ant(h)imi (Anthimos, Anthimus-fi, tapsonyi, szigeti, terebezdi) cs. Két felé voltak terjedelmesebb uradalmaik: ú. m. Sziget és Szenyér vidékén. (L. a várak és városok között.) 1344-ben Almai *Lankrét* fia Beke ispán és e *Beke* fiai : Kozma, Demjén, Leontius és *Anthimus* ítéletileg kapják az Ormán melletti Bódogasszonyt vagy Bódogasszonyfalvát. Ugyanez az Anthimus 1364-ben is fölmerül. 1394-ben utóda György, Sitkét vásárolta meg (mezőlaki Zámbo Miklós kir. tárnokmestertől), melynek birtokába be is igtatták. A XV. század elején Anthimus fia *János* szerepel, mint volt szlavon al-bán s később (1417.) mint al-nádor és budavári kir. várnagy. Hű maradván Zsigmond királyhoz Nápolyi László idejében is, 1403-ban a hűtlen Rupoli (Tamás-fi) István és János birtokait kapta Diósfaluban, Somogy-Viszló és Olaszfalu részeiben, valamint Szent-Egyed, Makófalva, Kárán (Kis-Kárán) helységekben és Sibolt részeiben. (E birtokok Diósfalvi János-fia Péter magvaszakadása következtében örök jogon bizonyos Áron-fi Detrére és Seifridra szálltak, majd utóbbiak a Mária királyné elfogatásakor hűtlenségbe esvén, kir. adományul a később szintén nótázott Rupoliakra.) Ugyanekkor kapta a nevezett János a Rupoliaknak: *Mindszent* helységben és tartozékaiban (Tótfalu, Faluhely, Szőlőmál, Buza-Pál-ülése, Hidvég, Harangosháza), *Szent-Márton* helységben és tartozékaiban (Ujfalu, Drágosfalva, Keblez, Belcz, Kisfalu és ltnesnek fele) levő birtokait is. 1405-ben ugyanez a János kapta Fejéregyházi Katics asszonytól (a kit apjának Györgynek érdemeiért 1368-ban I. Lajos király fíusított) Fejéregyház, Tikos és Vizvölgy nevű saját, továbbá: Déd, Baja, Tikos és Sávoly nevű zálogos birtokait, a Katics asszony második férjével Szobi Bálinttal együtt. 1408-ban ugyancsak János: Felfalu részeit pálosfalvi Kaladar Benedeknek adta, cserében a baranyamegyei Pálosfalu részeiért. 1409-ben zálog czímen igtatták ugyanőt: Vásárosfalu, Kide-láza, Fábián-ülése, Malomfalu, Külső- és Belső-Hubaly, Boldogasszonyfalva helységek, Petlend és Undi nevű pusztarészek (particule terre) birtokába. 1413-ban ugyanő adja a Szigetieknek (Demeter, Miklós és Tamás) a most már Baranyamegyéhez számított Mindszent és Dániel-ülése részeit, cserében : Sziget, Pálosfalva, Semlékhegy, Sibolt, Malomfalva és Mikóháza *baranyamegyei*, valamint Bódogasszonyfalva, Fábián-ülése, Belső- és Külső-Hobaly, Somogyfalva, Vásárosfalu, Gonász és Petend *somogy megyei* helységek részeiért. (Kir. jóváhagyás 1415-ben.) 1417-ben a Sávolyi vagy sávolyi Győke (Gywke) család birtokai jutnak kezére : Közép-Tikos, Bujád, Sávoly, Fevenyed és Bő helységekben ; 1417-ben pedig Merenye, fele hidvám-mal, cserében a budai káptalantól. (Uny esztergom megyei birtokért.) 1424-ben a néhai János fiai (Miklós és János) ugyancsak a Szigetieknek (Tamás) az 1413-ban említett birtokok részeiért Balasekházát (Balasokházát)

és Bódogasszonyfalva részeit adják cserében, 1429-ben pedig (a *baranyamegyei*) Pálfalvát. 1425-ben Eddét (Szakácsi m.) és Szenyért találjuk birtokukban; 1435-ben (ezeken kívül) Tapsonyt is, 1450-ben pedig Barátit; 1453-ban a viszlói Áron családnak (mely a fentebb említett Diósfalvi és Áron-fi családdal ugyanegy eredetű) adták Diós részeit, cserében a baranyamegyei Sitke-ért. 1462-ben Barátit Gergely csorgói várnagynak, 1466-ban pedig Szobi Péternek vetették zálogba. 1468-ban Eddét és Gyümölcsényt mint idegen kézen levő jószágukat említik. Birtokaik később nagy részt az enyingi Török-ök kezére mentek át. — (1344: Kismart. llt. 45. A. 4., 1364: Pannonh. főapáts. orsz. llt. XXIII. O., 1394: Dl. 7996; 1403: Dl. 9144., Kismart. llt. 45. A. 11., 1407: U. o. 45. A. 17., 1408: U. o. 45. A. 18., 1409: Haz. okmt. III. 268., 1413: Kismart. llt. 45. B. 21., 1415: U. o. 45. B. 22., 1417: U. o. 45. B. 24. és 26., 1424: U. o. 45. B. 28., 1424: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 5., 1425: Dl. 11626; 1429: Kismart. llt. 47. Z. 14., 1435: U. o. 45. B. 32., 1450: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 78., 1462–1466: U. o. n. 79. és 80., 1468: Kismart. llt. 47. T. 22. — L. a Battyáni, Marczali, enyingi Török, gordovai Fances cs., Sziget vár és *város*, s Pata és Atád városok a.)

Anyás (gellyei) cs. Annyas. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.)

Ányos (faiszi) cs. L. a Battyániak a.

Apáti (füssi) cs. L. a Füssi cs. a.

Arnold(-fi, Arnolt), szákosfalvi, mérei) cs. Filius Arnoldi. Dictus Arnold, Arnolth. (L. Szákosfalvi néven. V. ö. 1482: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 201.)

Áron (viszlói, szent-margiti) cs. Aron. Aaron. — 1460-ban (Zselicz-Kis-) Lak-on is földesur. 1466-ban György, Somlyói Pétert testvérévé fogadván, Szent-Margita, Újfalú, Viszló, Diós és Pálfalva helységekben birt részeit reáruházta. (1371: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. S., 1390: Haz. okmt. III. 242., 1460: Dl. 15481; 1465: Haz. okmt. V. 275., 1466: U. o. 286. — L. az Anthimi és Hédervári cs. a. is.)

Artes (artesházi) cs. Arthes. — Másként: Artesházi. L. Artesháza helys. a.

Atádi cs. A mai Magyar-Atád értendő. (1415: Dl. 10397; 1487: Dl. 19320.)

Auránai perjelség. L. Vránai perjelség.

Babai cs. 1435: Dl. 12655; 1449: Dl. 14268; 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1489: Dl. 32404.

Babi (geresgáli) cs. Baby. — L. a Berényi cs. a.

Babodi (berkesi) cs. Babodj. (1470: Dl. 17101.)

Babócsai paroch. egyház. 1455-ben kapta hagyományul Marczali Jánostól Kis-Babócsát. (Dl. 14915.)

Bacsó cs. Bacho. — 1485-ben Gamáson földesur. (Dl. 19095.)

Bacsó (szent-iváni) cs. Bacho. Baczó. (1496: Dl. 20459. — L. az Ipo(l)tfalvi cs. a. is.) A Patcza vidéki Szent-Iván értendő.

Bagoly (gamási) cs. Bagol. (1511: Muz. lltár.)

Bajoni cs. Erzsébet királyné 1440-ben a két Bajont, mint a magbanszakadt Bajoni Imre birtokát — Zágorhidai (Tárnok) Demeternek adományozta. (Zalai oklt. II. 503.)

Bak (baráti) cs. Bak. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.) A Nagy-Atád vidéki (dk. felé) Barát értendő.

Bakar (**Bakor**, peszei, berei) cs. Bokor. Bakor. (1404: Dl. 8981.) Bakar. (1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123. — L. a Vityai cs. a. is.) Hihetőleg ugyanegy család értendő a peszei (1404.) és berei (1478.) Bakar vagy Bokor cs. alatt.

Bakator (nagy-szakácsi) cs. Bakator. (1380: Muz. lltár, 1413: Dl. 10129; 1414: Dl. 10192.)

Bakó (dávoti) cs. Bako. (1493: Dl. 19944; 1496: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42.)

Bakó (ládi) cs. Bako. (1446: Haz. okmt. IV. 340., 1449: U. o. 349.)

Bakó (vidi) cs. Bako. (1461: Dl. 15582.)

Bakocsa (göresgáli) cs. Bakocha. (1494: Dl. 21047.)

Bakonyai cs. Baranyamegyéből. — 1460-ban bírják (János és István) Barcs kastélyt. 1479-ben István a pécsi káptalannak veti zálogba: Szent-Mihályfalva, Pelencze, Fölse, Ujfalú, Berzicze, Orolya, Pogánd, Sikota, Börös, Persán, Galambos, Kárász, Legéncz és Endrőcz helységeiben bírt részeit. (Az oklevél szerint: «Körös-, Somogy- és Baranyamegyében» feküdtek e helységek. Minthogy azonban e meghatározás nagyon is általános, és — mint látszik — teljesen a mai Somogymegye dk. határvidékén feküdt helyekről van szó, helyesebbnek láttam mindannyit Somogymegyébe venni fel.) 1480-ban pedig már ugyanennek az Istvánnak mint magbanszakadt nemesnek birtokait *Péter* erdélyi prépost, kir. titkos kancellár, és *Orbán* prépost kincstartó s általok: a Péter testvérei: *Váradi* Pál és Máté, és az Orbán testvérei: *Nagylucsei* Balázs és János kapják a királytól. E birtokok: *Barcs kastély* fele, Sz.-Mihály, Sikota, Kárász, Felse, Legéncz, Endrőcz, Börös, Orolya, Pogánd, Alexander, Ujfalú, Pelencze, Bisztricz, Farkasi, Várad és Belyénem részei. 1489-ben Orbán, most már egri püspök (és a Nagylucseiek) e birtokokat (azonban Barcs kastély, Orolya, Pogánd, Farkasi és Belyénem helységek kivételével), valamint Prédicz és Galambos helységeket is, rokonuknak Bári Benedeknek, (kit máskor szintén Nagylucsei-nek neveznek) adták, azzal a feltétellel, hogy ha Benedeknek magvaszakad, e birtokrészek ő rájuk szálljanak vissza. E jószágokhoz a Nagylucseiek 1498-ban is (ekkor: nagylucsei *Filep* néven) jogot formálnak a nevezett (most: Nagylucsei) Benedekkel szemben. (Váradot még 1536-ban is: «Philep» Ferencz bírta. — 1460: Kismart. llt. 45. G. 123., 1479: Dl. 18254; 1480: Dl. 18391; 1489: Dl. 19603; 1498: Dl. 20718; és 1536. évi adólajstrom. — V. ö. Barcs vár a.)

Balassa (osztópáni) cs. Balassa. (1469: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 36. 1. 28. ?)

Balka (szakácsi) cs. Balka. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Balog (bálványosi) cs. Balog. (1492: Fejérvári ker. konv. házi llt. 2. 11. 130.)

Balog (gellyei) cs. Balogh. — Részei voltak a szomszédos Gamáson is. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40. 41.)

Balogdi cs. 1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1427: U. o. 96. 3. 28.

Bálványosi (nagy-pói) cs. 1473-ban Bálványos és Zala helységekben birtokos. (1469: Haz. okmt. V. 293., 1473: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 9. 13. — L. a Nagylucsei cs. a. is.)

Bánfi (alsó-lendvai) cs. 1358. 1360. és 1364. években Kadarkut(a), 1399-ben Feirét-Heresznye helységben földesurak. 1448-ban zálogban bírják a Tamásiaktól (Kadarkut és) Kenéz részeit; 1462-ben pedig ugyane helységekben bírt részüket Csapi Andrásnak vetik zálogba. (1358: Dl. 4809; 1360: Dl. 4959; 1364: Dl. 5296; 1399: Dl. 8456. 8467. 8470; 1448: Dl. 14156; 1462: Dl. 15770.)

Baracza (gányi) cs. Baracha. (1445: Veszpr. kápt. h. llt. 11. dob.)

Bárány (baráti) cs. Baran. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.)
A Nagy-Atádtól ddk. eső Barátit látszik érteni.

Baráti cs. 1422-ben Baráti másként Sz. Iván (Faisz m.) helységek földesura. (1333. 1422: Haz. okmt. III. 328. 323.)

Baráti cs. Tamás 1423-ban a Gyolcsiaknak és Debregieknek elzálogosítja Baráti részeit. (Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 77.) Kétségkívül az Atád vidéki valamelyik Baráti értendő.

Bárdi cs. 1469-ben Lászlónak szamárkuti birtoka az enyingi Törökök kezére jutott zálogban. 1487-ben a Mernye vidéki Sz.-Györgyön is voltak részei. 1494-ben: szent-királyi előnéven tűnik föl egy ily nevű család. (1374: Muz. lltár, 1469: Kismart. llt. G. 8., 1487: Dl. 19320; 1494: Dl. 20217; 1495: Dl. 20322. — L. a Vityai cs. a. is.)

Bárdos (csokmai) cs. Bardus. (1453: gr. Draskovich cs. llt. f. 24. n. 5.)

Bári cs. L. a Bakonyai cs. a.

Bátor (csiszárszegi) cs. Bathor. (1464: Veszpr. kápt. h. llt. 4. dob.)

Bátori cs. 1494-ben: 364 frt adót vetettek ki itteni birtokaira. (Engel, i. m. 28. l. — L. különben a Marczaliak a.)

Battyáni cs. Fejérmegyéből. — Ősük: Örsi Miske fia Pál bírja 1342-ben Zamárdot és Egyházas-Zamárdot. Kövágóörsi (Kis) György, kitől közvetlenül leszármaznak (l. Veszprém- és Fejérmegyében), kapja 1391-ben Zsigmond királytól Látránt négy pusztá telekkel, melyre, valamint Bendeke 1392-ben pallosjogot is nyert. Ezt a Bendekeket vagy Benneket ez évben bizonyos budai házért kapta cserében a Kanizsaiaktól. 1395-ben azonban Zsigmond király Látránt a négy pusztá telekkel együtt visszacserélte a nevezett Györgytől, Szabás, Ötvös és a két Atád (l. a m.-városok közt) helységeikért. Ugyanez évben kapja György (és Gutori Mihály) a magban szakadt Váranzi János birtokát Váranzon; 1396-ban pedig, visszaadván az atádi vámot a királynak, — Baráti helységet Atád közelében. 1397-ben ugyanő, (hogy a királynak pénzt kölcsönözhesen) Benneket eladja (azaz visszaadja) a Kanizsaiaknak. Ugyanez évben (valamint utódai 1423. 1436. 1438. és 1477. években is) bírja Zamárdit, melyet (részben?) mint a simontornyai Laczkliak birtokát, (Battyán és más fejérmegyei helységeikkel együtt) nagyobb összeg pénzért szerzett meg a királytól. 1399-ben Pongrácz lakatlan birtokot vette meg. 1403-ban a György fiai: László és Albert (már Battyániak) hűtlenségük következtében Benneket (!), Szabást, Ötvöst és Atádot elvesztették (a tapsonyi Anthimiek kapják, 1404-ben már új-adományúl), 1405-ben azonban, hosszas per után, melyben hűségük kiderült, visszakapták. 1423-ban Balatonmelléki-Zamárdot az Endrő-

dieknek zálogosították el; 1431-ben pedig Méres pusztát vették meg. Még 1411-ben: Csapi András, neje Gutori Katalin révén kapta a királytól a *Katalin első férjének Battányi (vagy őrsi Kis) Györgynek* (illetve még előbb néhai Ugali Pálnak) birtokait: Felső-Ugal, Tab, Csaba, Fiad, Hássád (Hásságy, Hássán), Kis-Bere, Kékcse, Lyaba, Lullya, Gyöngöd, Bábonny, Patol, Kozma, Orbócz, Belder, Szöllös, Csicsal, Veresvessző, Kapurév, Pesze és Bekád helységeket. E birtokokhoz azonban (melyeket 1428-ban és 1435-ben Zsigmond király részben a hírneves Szentgyörgyi Czecciliának, Rozgonyi István feleségének adományozott el) vérokonai az Ugaliak után a Battányiak tartottak jogot. 1438-ban csakugyan igatják őket, szintén vérokonakkal a faiszi Ányosokkal együtt «minden jogczímen» a két Ugal, Pesze, Bábonny, Kustján, Belder, Tab, Ocsman, Lullya, Lyaba, Bere, Kékcse, Szöllös, Csaba, Kapurév, Veresvessző és Tengeld (somogymegyei) helységek birtokába, melyeken aztán a nevezett Ányosokkal 1444-ben osztottak meg. 1475-ben a Battányiakkal (Boldizsár) együtt a Battányi leánytól származott: *Alapi* András szintén bírta Atádót és Szabást; 1477-ben pedig Alapi István és Benedek a nevezett Boldizsárral együtt új-adományul kapta Zamárd, Szabás, a két Atád, Ötvös és Baráti helységeket. (1485-ben és 1487-ben «Alapy» András a: battányi előnevet viseli; az 1477-ben és 1482-ben fölmertülő *Alapi András fia István* pedig 1479-ben mint: *battányi Porkoláb András fia István* szerepel Baráti és Lápatelke tulajdonosa gyanánt. — 1342: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 95., 1391: U. o. n. 12., 1392: U. o. n. 11., 1392: Bécsi cs. áll. llt. és Dl. 7815; 1395: Körmendi llt. i. h. num. 21. és u. o. num. 6. 7. és 10., 1396: U. o. num. 74., 1397: Dl. 8230. és Körmendi llt. i. h. num. 3., 4. és 6., 1398: U. o. lad. 4. n. 10., 1399: U. o. lad. 3. num. 9., 17., 25., 92., 1402: Dl. 8721; 1403: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 31. és 79., 1404: U. o. n. 34., 1405: U. o. n. 38., 1423: U. o. n. 97., 1425: U. o. lad. 1. num. 34., 1426: U. o. lad. 1. num. 37., 38., 39., 40., 41., 1428: U. o. n. 31., 1429: U. o. lad. 3. n. 43., 1431: U. o. n. 48. és U. o. Alm. V. lad. 6. num. 6., 1436: U. o. Alm. III. lad. 3. n. 99., 1438: Haz. okmt. IV. 314. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 100., 101., 1444: U. o. lad. 1. n. 42., 1446: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 8., 1464: U. o. Alm. III. lad. 4. n. 48. 50., és 52., 1470: U. o. lad. 1. n. 24. és 25., 1475: U. o. lad. 3. n. 32. és 51., 1476: U. o. Alm. III. lad. 5. n. 28., 1477: U. o. lad. 4. n. 55., 1478: U. o. lad. 3. n. 123. (több oklevél), 1479: U. o. Alm. III. lad. 3. n. 82., 1480: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 13., 1481: U. o. Alm. III. lad. 3. n. 65., 1482: U. o. n. 83., 1484: U. o. n. 48., 1485—7: U. o. lad. 1. n. 8. és 9., 1486: U. o. lad. 3. n. 53., 1489: U. o. lad. 4. n. 59., 1490: U. o. n. 60. — Az *Ugali*, később *Battányi és faiszi Ányos* birtokokra nézve lásd: 1323: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 3., 1326: U. o. n. 4., 1333: U. o. n. 5., 1336: Anjouk. okmt. III. 284., és Haz. okmt. III. 127., 1339: Anjouk. okmt. III. 527., 1342—3: Haz. okmt. III. 143. 146., 1343: Anjouk. okmt. IV. 304., 1347: *Körmendi llt. i. h. num. 8.*, 1356: Kismart. llt. 47. U. 4. és 5., 1385—1386: *Haz. okmt. III. 220—239.* Ezenkívül a Battányiakra nézve l. a veszprémvölgyi apácák, a Rozgonyi, Vityai, Kutosi, Keszölczési, Szerdahelyi, Szobi, enyingi Török, Alapi cs. és Segösd város a.)

Battyáni (geresgáli) cs. A somogy megyei (Alsó-) Battyánból. — 1468-ban a Péter fia Benedek kapja kir. új-adományúl: Battyánt, továbbá Geresgál, Ujfalú, Barcs-Füles, Bakháza, Egyházas-Füles, Tamási, Czegeled, Sz.-György, Lád, Zolna és Sz.-Mihály részeit. (1349: Fejér. IX. 7. 95., 1405: Dl. 24500; 1468: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 74. — V. ö. 1494: Dl. 20159.)

Bebek (pelsőczy) cs. L. Kapos-Ujvár váránál.

Bedeos (kisfaludi) cs. Bedecz. (1427: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 28.)
Bedech. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) Nemes-Kisfalud értendő.

Békás (fejéregyházi) cs. Bekas. (1449: Dl. 14268.)

Beke (tetvesi) cs. Beke. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Bélczi cs. Idéz. l. 1408—1472 Bélcz helys. a.

Beleznai cs. 1451: Dl. 14335.

Bellye (szakácsi) cs. Bellye. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Bencze (csegei) cs. Benche. (1474: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 9. 15.)

Bencze (gercsei) cs. Bencze. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1487: Dl. 19320.)

Bencze (vidi) cs. Bencze. (1465: Körmendi llt. Unyom. n. 115., 1492: Dl. 19840.)

Berei cs. Kéren (Szent-Gálos-Kéren) is voltak részei 1487-ben. (1454: Muz. lltár, 1486: Dl. 19175; 1487: Dl. 19320.)

Berekfalusi (Berekfalvi) cs. L. Zopa (berekfalvi) néven.

Ber(e)ki cs. L. Tolnamegyében.

Berényi cs. 1464-ben Benedek, keresgáli Babi (Baby) Györggyel együtt kapta kir. új-adományul: Battyán, Lád, Sz.-Mihály, Zolna és Sz.-György helységek részeit. (Körmendi llt. Alm. V. l. 5. n. 73.)

Berjegi (Berjekyi) cs. 1470-ben Gombán is földesur. (1398: Dl. 8329; 1462: gr. Bánffy cs. llt. 114. n. 9., 1470: Csutor Imre okl.)

Berkesi (Berkösi) cs. 1410: Jeszenák cs. llt., 1435: Dl. 12655; 1470: Csutor Imre okl.

Berta (gamási) cs. Bertha. (1492: Dl. 19840; 1511: Muz. llt.)

Bertók (dávoti) cs. Berthok. (1439: Ilaz. okmt. III. 377.)

Berzenczei (Lorántfi) cs. A Pécz nemzetségből származott Loránt szerzé meg I. Lajos király korában Berzenczét és tartozékait, s ő nevezé magát először e birtokáról Berzenczeinek. 1406-ban (és 1418-ban ismét) új-adományúl kapta (Loránt-fia) György: Berzencze, Lippahás, Kis-Telek, Orsaly, Sarkad, Sz.-Erzsébet, Simonfalva, Kocsila, Gesztye, Monyorós, Netécsmezeje, Csovonya, Őr, Alsó- és Felső-Mindszent, Farkasfalva, Egyházas- és Felrét-Lankóc, Alsó- és Felső-Pricsrő, Biklász, Pátróh, Telek, Háromfafalva, Sz.-László, Sand, Inke, Déd, Lepled, Egyek, Mindszent, Tikos, Sávoly, Fevenyed és Seberje helységeket és Szent-Erzsébet várát. Török Lászlótól, ki eddig zálogban bírta — a György fia Sandrin visszakapta Sandót. 1463-ban ugyanez a Sandrin, Lászlóval (a György fiával) egyezkedik Berzencze és Sz.-Erzsébet fölött; majd 1466-ban Sandot Pakosi Pálnak zálogosítja el, 1467-ben pedig Vorster Györgynek (Gierig-nek.) Ez időtájt: 1468-ban idegenítették el Berzencze és Sz.-Erzsébet nevű kastélyaikat az azokhoz tartozó helységekkel együtt az említett (szent-

erzsébeti) Vorster vagy Forster Györgynek. A család tagjai azonban továbbra is Somogymegyében maradtak, s Inke, Lepled és Sávoly vidékén még mindig voltak birtokaik. Így 1471-ben a fentebb említett Sandrin, Inkének részeit szerdahelyi Nagy (Nagh) Tamásnak zálogosította el; 1473-ban (Loránt-fi) Márton: Inke, Lepled és Sand részeihez, 1488-ban pedig (tán ugyanő) «Loranth» (dictus) Márton: Lepledhez tartott jogot. 1480-ban Sandrin: Nagy-Sávoly, Nagy-Fevenyed és Közép-Tikos miatt kezdett pört páti Török Kocsárddal. Az 1536. évi adóajstromban szintén: Loránth néven merül föl e család, mint Sánd, Inke és Lepled földesura. (Birtokaik további sorsát lásd: Forster György a. a. birtokosok közt, valamint a nevezett kastélyoknál. — 1377: DL 6418. 6419; 1406–1418: DL 9198; 1414: DL 10205; 1415: DL 24936; 1430: Körmen di llt. Alm. III. lad. 3. n. 47., 1457: DL 15167; 1463: DL 15881; 1466: DL 16420; 1467: DL 16529; 1471: DL 17173; 1473: DL 17480. és Huny. kora. XI. 497., 1477: U o. XII. 13., 1480: DL 18379; 1488: Körmen di llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A. — A többire nézve l. Gyurikovics. Tud. Gyűjt. 1836. XI. 17—19. és V. ö. a Marczali cs. a.)

Besenyei cs. 1437: DL 24727; 1448: Muz. lltár.

Besenyei (szakácsi) cs. Besseney. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Bibó (macsi, töli) cs. Bybo. (1482: DL 18690; 1492: DL 19840; 1502: DL 21123.)

Bicskele vagy **Biczkele** (dorogi) cs. Bychkelee. (1435: DL 12655.) A Karád vidéki Dorog értendő.

Biki cs. L. a Haholtiak a.

Biró (szakácsi) cs. Biro. (1470: DL 17462.)

Biró (tardi, álcsi) cs. Byro. (1492: DL 19840.) Biro. (1495: Haz. okmt. V. 382.)

Bocskai (**Bocska**, **Bocska-fi**) cs. Nicol., majd: Ladisl. de *Bochka*; *Bochka*, *filius Bochka*, *Bocz kay*, *Bochkay*, *Bogh kay*. — 1449-ben: bősői előnévvel. 1427 óta s 1428-ban is birtokaik (előbb a magbanszakadt Karádiaké): Temerkény és Karád. László 1428-ban: kereszturi (azaz: raszinya-kereszturi) előnevet visel. 1464-ben a László utódainak: szőláti és neszdei részei szentgyörgyi Vincze Tamásnál voltak zálogban. 1488–9-ben Jakab — mint: kapolyi *Bogh kay* szerepel. Ugy látszik szintén e családhoz tartozott. (1423: Muz. lltár, 1427: gr. Erdődy cs. monyorókereki llt. f. 73. n. 3381. Pesty után, 1428: DL 35951; 1435: DL 12787; 1449: DL 14268. 14309; 1464: Sövegjártó János oklt., 1486: DL 19180; 1488: DL 19346. 19354. és 1489: DL 19600; 1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1. — L. a tolnai Bornemisza cs. és Körösmegyében a Bocskaiak a.)

Bocsor (kis-maróti) cs. Bochor. (1446: DL 13931.)

Boda (nagy-berényi) cs. Boda. (1482: DL 18686; 1492: DL 19840.)

Bodai cs. 1474: DL 17584; 1477: Körmen di llt. Alm. III. lad. 4. n. 55.

Bodiszló(-fi, zákányi) cs. L. Zákány m.-város a. — V. ö. 1439: DL 33416.

Bódogasszonyfalvi cs. 1453-ben a Bódogasszonyfalvi *leányok*: Lád, Zolna és Szent-Mihály részeit a Csapiaknak zálogosították el. (Gr. Draskovich cs. llt. f. 24. n. 5.)

Bogdán (szakácsi) cs. Bogdan. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Boglári cs. 1435: Dl. 12655.

Bogykai (Botykai, kapolyi) cs. L. Bocska(i) néven.

Bogyó (szakácsi) cs. Bogyo. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Bokor (peszei, berei) cs. L. Bakar alakban.

Bom (osztópáni) cs. Bom. (1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 1. n. 36.) Az Osztopáni család egyik ága.

Bongolyag (szakácsi) cs. Bongolyag. (1503: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Bornemisza (tolnai) cs. Mátyás király 1486-ban a páti *Török* László és vései *Kürtösi* (Kywrthewsy) György birtokait, mivel ezek bizonyos nemes Bocskai (Bochkay) István nevű nyilvános rablóhoz szegődtek, tolnai Bornemisza János al-kincstartónak adományozta. Bornemisza azonban Török László részére a királynál kegyelmet eszközölt ki s egyszersmind őt testvérévé fogadván, Pát, Bennek, Gárdos, Varaszló, Nagy-Sávoly, Fevenyed, Közép-Tikos, Egyek, Mindszent, Sand helységekben és Matisfalva pusztán birt jöszágainak felébe még 1486-ban visszabocsátotta. Maga Bornemisza a Török- és Kürtösi-féle birtokok (Pát, Varaszló, *Inke*, *Alsó-Déd*, Nagy-Sávoly, Fevenyed, Közép-Tikos, Gárdos, *Benne*, Sand, Egyek és Mindszent helységek s *Csireptelke* és Matisfalva puszták) miatt — a beigtatás után — többekkel (határ-pörbe keveredett s Bennek birtokába — melyet a fejérvári káptalanról 1200 forintou kiváltott — 1488-ban külön is beigtattatott. Ugyanő 1490-ben Péntekhelyen is birtokos. 1494-ben 66, 1495-ben pedig 418 frtnyi adót engedtek el e megyei birtokaitól. (1486—7: Dl. 19180. 19205; 1487: Dl. 19302. 19318; 1488: Dl. 19346. és 19424; 1490: Dl. 19665. 19839; 1494—5: Engel, i. m. 28. 144. l. — L. Forster Gy. a. is.)

Bornemisza (vasadi) cs. Bornemyza. (1482: Dl. 18690.)

Boronkai (Baronkai) cs. 1321: Zichy okmt. I. 204., 1372: Dl. 6055; 1423: Muz. lltár., 1435: Dl. 12655; 1483: Dl. 18831; 1487: Dl. 19289. 19320.

Botfalvi cs. 1480: Dl. 18403.

Both (bajnai) cs. A Jánosé 1488-ban: Udvarhely, Mártonfalva és Szentá. Az András somogymegyei birtokaira 1495-ben 65 frtnyi adót vetettek. (1488: Körmen di llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A., 1495: Engel, i. m. 144. l. — L. a páti Török és Kanizsai cs. a. is.)

Botykai cs. L. Bocskai néven.

Bői prépostság. Földesúr: Bón. (Idéz. ott.)

Bösői cs. 1408: Dl. 9408; 1437: Dl. 13097.

Budai (ó-budai) káptalan. Egyes nyomok szerint földesúr: Oszlár (1275.), Endréd (Köröshegy m., 1338.) és Kás (1424.) falvakban; ezenkívül úgy látszik 1356 óta: Komár, Galambok, Szent-Péter és Karos (somogy- és zalamegyei), — 1444-ben: Komár, Karos, Galambok, Buki helységekben s Szent-Péter, Budavári-Denes, Kápolna és Budavári-Muszt pusztákon, a Balaton déli csücskétől dél felé, a zala-somogymegyei határon. Utóbbi birtokai ez idő tájt (jelesül már 1442-ben és 1444-ben is) egyideig bizonyos cseh katonák, aztán

a Marczaliak majd a Rozgonyiak kezére kerültek hatalmasul. Rozgonyi Rajnáld *Komáron erősséget (fortalicium) is emelt*, a melyet a Marczaliak, hogy birtokaikat a végpusztulástól megmentsék, 4000 forinton megváltottak. Ez összeget aztán 1444-ben a budai káptalanon követelték. (1275: Dl. 927., 1338: Anjouk. okmt. III. 449., 1356: Veszpr. kápt. orsz. llt. Metales, 1416: Muz. llt., 1424: Dl. 11552; 1442: Veszpr. kápt. házi llt. 11. doboz, 1444: Pozsonyi kápt. llt. Capsa Budensis. 1. f. 3. n. 6., v. ö. 1481: Dl. 18459. — L. az Anthimi cs. a. is.)

Butkai cs. 1494-ben a Péter e megyei birtokaitól 46 frtnyi adót engedtek el. (Engel, i. m. 28. l. — A Desewffy cs. lltárában tudtommal 1353-ból és 1511-ből találhatók adatok e család somogymegyei birtokaira vonatkozólag.)

Csáfordi (álsí) cs. Chafordy. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.)

Csák (halyagosdi) cs. Chak. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana, n. 625., 1495: Haz. okmt. V. 383.)

Csák (tőli) cs. Chak. (1492: Dl. 19840.) Meglehet azonos cs. az előbbivel.

Csányi (Csák) cs. Zalamegyéből. — 1464-ben a gordovai Fancsoktól (Pétertől) ítéletileg (vagyis egyezség szerint) igtatják őket: Ság, Muszt, Ujlak, Erdő-alja, Berény, Sz.-György és Baja részeinek birtokába, zálogképen. 1496-ban Örsön (értsd: Vörs) is földesúr. (1464: Dl. 15940; 1468: Dl. 16739; 1496: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54. — V. ö. 1261: Haz. Okmt. VIII. 83.)

Csapi cs. Zalamegyéből. 1452-ben Máté páti Török Lászlónak zálogba veté: Sz.-György, Sz.-Miklós, Lád, Z(s)olna és Sz.-Mihály részeit. 1459-ben András: Ormánhida. Lád, Z(s)olna, Sz.-Mihály és Cseh helységekbeli birtokaira nézve szabad rendelkezés-jogot nyert a királytól. (1452: Dl. 14562; 1459: Dl. 15334; 1465: Zalai oklt. II. 583. — L. Gerecz várkastély s Valkó és Hedrehely m.-város, a Bódogasszonyfalvi, Zopa, Varaszlói, moróczhelyi Farkas, lendvai Bánfi és Kanizsai cs. a.)

Csapi cs. L. a Tamásiak a.

Csaplári cs. L. a Rozgonyi cs. a. az 1443—8. évekhez.

Csard (zádori) cs. Chard. (1492: Dl. 19789.)

Csarmat-kölkedi cs. 1498: Dl. 20792.

Csat (vityai, tőli) cs. Chath. (1470: Csutor Imre okl.)

Csató (kis-maróti) cs. Chatho. (1483: Dl. 18790; 1494: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54.) 1494-ben Báron is voltak részei.

Csató (vasadi) cs. Chathow. (1482: Dl. 18686.)

Csatos (vidi) cs. Chathws. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.)

Csedí cs. 1451: Dl. 14335.

Csegei cs. 1407: Dl. 9305; 1436: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 99., 1460: U. o. Majorat. I. 29. 19.

Csekekátai cs. Pestmegyéből. — 1445-ben: Csepel és Varang helységben voltak részei; 1473-ban és 1480-ban pedig a Kátaiaknak Csepelen. (Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 7., 1473: Acta post adv. 82—30., 1480: Dl. 18340.)

Cseh (**Csehi**, füredi) cs. Cheh. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41., 1493: Dl. 19944.) Chehy. (1485: Dl. 19095.)

Cseh (tardi) cs. Cheh. (1495: Haz. okmt. V. 383.)

Csehi cs. Az Inke vidéki Csehi értendő. (1445: Dl. 13828; 1477: Dl. 17937.)

Csehl (álcsi) cs. Chehy. (1488: Dl. 19346.)

Csehi (fiadi) cs. Chehy. (1487: Dl. 19289.)

Csehi (köpi) cs. Chehy. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.) Meglehet, ez egynevű családok közül egyik-másik rokon vagy azonos.

Csemperdi (**Csemberdi**) cs. 1414: Dl. 10205; 1415: Dl. 24936; 1450: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 78., 1488: U. o. lad. 5. n. 51. A.

Csepel (szerdahelyi) cs. Chepel. — Lásd a Szerdahelyi cs. a. az 1425. évhez.

Csepeli cs. 1417: Haz. oklt. 368.

Cser (dédi) cs. Cher. (1480: Dl. 18379; 1481: Dl. 18470.)

Cseraljai cs. 1446: Haz. okmt. IV. 341., 1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.

Cseri (fark-polyáni) cs. Cheri. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40.)

Cseri (karai) cs. Cheri. (1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 1. n. 36.) Chery. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40. és 41.) Tán ugyanegy cs. az előbbivel?

Cserige (zádori) cs. Cheryge. (1492: Dl. 19789.)

Csernel (szent-jakabi) cs. Chernel. Zalamegyéből. — 1481-ben (a zalamegyei Sz.-Jakabbal szomszédos) Simonyit birják; 1488-ban pedig Pácód részeit. (1481: Dl. 18459; 1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A. — L. a páti Török cs. a. is.)

Csicsali cs. (1339: Anjouk. okmt. III. 527., 1436: Haz. okmt. III. 369., 1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.)

Csigeti cs. 1397: Dl. 8226; 1404: Dl. 8950; 1447: Dl. 14072; 1452: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 34., 1465: Dl. 16175; 1478: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 21. n. 1., 1485: Dl. 19095.

Csiszár (csiszárszegi) cs. Chizar. — Másként: Csiszárszegi. (1443: Haz. okmt. V. 236., 1453: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 43., 1454: Muz. llt.)

Csoklai (lullyai) cs. Choklay. (1497: Fejérvári ker. konv. házi lltára, 3. 11. 8.)

Csokonai cs. A Szigetvártól nyug. eső helység értendő. (1474: Dl. 17584.)

Csoltai cs. 1476: Dl. 17888; 1481: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 68.

Csorba (vidi) cs. Chorba. (1461: Dl. 15582.)

Csorna (nagy-szakácsi) cs. Chorna. (1471: Dl. 17268.)

Csort cs. Chorth. (1451: Dl. 14335.) Előneve nem ismeretes.

Czevek (szakácsi) cs. Czewek. (1465: Dl. 16209.)

Cziráki (terebezdi) cs. Czyraky. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.)

Damai (gellyei) cs. Damay. (1475: Dl. 17655.)

Dancs(-fi, szerdahelyi) cs. L. Szerdahelyi néven.

Darabos (dédi) cs. Darabos. (1492: Dl. 19840.)

Darabos (nádasi) cs. L. a Szelcsei, Korotnai és Kanizsai cs. a.

Darabos (szent-mihály-kéki) cs. Darabos. (1438: Dl. 13218; 1492: Dl. 19840.)

Dávoti cs. 1366: Muz. llt., 1493: Dl. 19944.

Debregi cs. 1406: Dl. 9198; 1414: Dl. 10205; 1499: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 76. — L. a Baráti cs. a. is.

Debrei (szakácsi) cs. Debrey. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Debrétei cs. Zalamegyéből. — L. a Vései cs. a.

Dédi cs. 1445: Dl. 13828; 1450: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3 n. 78., 1456: Dl. 15058; 1481: Dl. 18459.

Demes (gellyei) cs. Demes. (1436. és 1479: Kismart. llt. 45. B. 33. és 96. fasc. 3. n. 41., 1475: Dl. 17655.)

Denke (szakácsi) cs. Denke. (1470: Dl. 17462.) Denche. (1476: Dl. 17765.)

Derecskei cs. 1403-ban kapja Pál, Zsigmond királytól: Kovásznát és Horpácsot. (Kismart. llt. 47. D. 12. — L. a Vityai és Kovásznai cs. a. is.)

Ders(-fi, szerdahelyi) cs. L. Szerdahelyi néven.

Dési (bárdi) cs. Desy. (1496: Dl. 20459.)

Dezső (vasadi) cs. Desew. (1499: Békásy cs. llt.)

Disznósi cs. *Másként*: G(y)isznósi. (1470: Csutor Imre okl., 1482: Dl. 18686; 1485: Dl. 19095.)

Dombai cs. A Barcstól kel. eső Dombó értendő. — E helységen kívül: 1449-ben Szezhánfalván tűnnek föl földesurakúl, 1472-ben pedig Hidvég és Adorján falvakban. 1486-ban Dombai Ferenczet a Marczaliak és mások részére a következő helységekben birságolják, u. m. Adorjánban, Egeralján, Berencsen, Szajhánfalván (azaz: Szezhánfalván), Apátiban, Viszlón, Dióson, Veresfalván, Derementiben, Patosfalván, Dorogon és Czegeléden. 1493-ban a család egyik nő-tagja (éti Kornis Mihályné) a következő helységekben birt részeit adta el az enyingi Törököknek, u. m. Hidvég, Dadfalva, Verőfényfalva, Patosfalva, Argyagháza, a két Berencs, Aderján, a két Apáti, Egeral, Szajhánfalva, Dorog, Veresfalva, Felszeg, Drementi, Dombó, Pettend, Zádor, Várad, Szajhán, Fedend, Szigetke, Györgynépe, Bogyoka, Tóti, Homok, Fok, a két Atos, Sz.-Kereszt, Sz.-Péter, Sz.-Miklós, Diós, Pálfalva, Viszló és Olaszfalu. 1506-ban néhai Dávidnak: Dombó, Dorog, Patefalva (azaz: Patosfalva), Verőfényfalva, Derempti, Adorján, Veresfalva, Egeralja, Datfalva, Zákány, Máli, Kakonya, Alsó- és Felső-Atak és Gyékényes helységekbeli birtokait adományozza el a király. (1437: Dl. 24727; 1438: Dl. 13209; 1449: Dl. 14301. 14302; 1469: Kismart. llt. 45. C. 44., 1472: Dl. 32387. 17311; 1486: Dl. 19123; 1493: Dl. 20013. 20026; 1494: Dl. 20159; 1504: Dl. 21234. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 34., 1506: U. o. n. 36. — L. Kapos-Újvár vár, Zákány m.-város és vár a. is. V. ö. Orsz. Lltár. Kisebb csal. llt. II. cs. Dombay cs.)

Dombai cs. A mai tolnamegyei Dombóvár értendő. — 1478-ban a megye ék. csücskében fekvő Hidvég és Oroszi helységekben földesurak. (1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123.)

Dömösi prépostság. L. Tolnamegyében. — V. ö. 1488: Dl. 19346.

Draskai (kelizi) cs. Draskay. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana, n. 625.)

Ecsényi cs. 1420: Dl. 10972; 1435: Dl. 12655.

Écsi cs. 1358: Dl. 4730; 1382: Dl. 6895; 1470: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 24., 1485: Dl. 19095.

Eddel cs. 1403—6: Dl. 8881; 1405: Dl. 24500; 1435: Dl. 12655.

Egresi cs. 1404: Dl. 8953; 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.

Egri püspök. E megyei jószágaitól 1494-ben 67, 1495-ben pedig 356¹/₂ forint segedelem járt. (Engel, i. h. 28. és 144. l.)

Egyedfi (szakácsi) cs. Egedphy. (1476: Dl. 17765.)

Ellyemindszenti cs. — Másként: Illyemindszenti. L. e néven, illetve a Tamási és Ellyevölgyi cs. a.

Ellyés (dédi) cs. Ellyes. (1492: Dl. 19840. — V. ö. 1502: Dl. 21140.)

Ellyés (örsi) cs. Ellyes. (1487: Dl. 19320.)

Elyesse (szakácsi) cs. Ellyesse. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Ellyevölgyi cs. Tán azonos az Ilyemindszentivel. — 1448-ban Kovácsit birta, 1483-ban Óteleket. (1397: Dl. 8259; 1408: Dl. 9415; 1448: Dl. 14156; 1482: Dl. 18690; 1483: Dl. 18773; 1485: Dl. 19095.)

Elvei (köpi) cs. Elwey. (1493: Br. Révay cs. llt., Somogy. I. 1.)

Emekei cs. L. Hederhely m.-város a.

Endréd (halyagosdi) cs. Endréd. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana, n. 625.)

Endrédi cs. 1458: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 18. n. 2. — L. a Battyániak a is.

Erdélyi (somkerek) cs. L. Sziget várnál.

Eresztevényi cs. L. a Fejéregyházi cs. a.

Espán (turi) cs. Espan. (XV. század: Körmendi llt. Himfyana, n. 625.)

Esze (csegei) cs. Eze. (1488: Dl. 19387.)

Esz(i)ed (köpi) cs. Ezyed. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy, I. 2.)

Eszpetei cs. 1399: Dl. 8456; 1403: Kismart. llt. 45. A. 11. és Dl. 8914; 1493: Dl. 20064.

Esztergom-szigeti apácák. Köröshegy, Kereki sat. vidéki birtokukat 1338-ban említik. (Anjouk. okmt. III. 447.)

Esztergomi káptalan. Bere helységben birtokos. (1439: Fejér, XI. 288. — Az 1536. évi adólajstrom szerint azonban: Szenyér, Arad, Terebezd, Tapsony, Merke, Hollád és Tikos helységekben szintén. 40. és 42. l.)

Esztergomi keresztesek. (Sz.-János-lovagok.) Telekiben voltak részeik. (1275—1429: Dl. 2870. és Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 18. n. 1.)

Facs(l)ar (szakácsi) cs. Fachyar. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Fajsi cs. Miklós 1453-ban a megye alispánja. (1435: Dl. 12655; 1453: Dl. 14772; 1480: Dl. 18355. — L. a toldi pálosok a. is.)

Falkosi cs. 1481: Dl. 18470. 18504.

Fancs (**Fancsi**, **Fancsi**, **gordovai**) cs. Körösmegyéből. — Másként: Gordovai. — Ősök: Fancs IV. Béla vagy II. Endre korában élt. Ennek utódai (filii Fanch, dicti Fanch, dicti Fanchy) 1348-ban bírják már Vesz részait, és kapják I. Lajos királytól Berényt. 1403-ban László (a László fia) a hűtlen Tamás fiainak Jánosnak és Istvánnak: Kethely, Megyere, Ujlak, Baja, Mentő másként Sz.-György, Nádszeg (Nádszeg), Tard, Szemes és Sudak helységekbeli birtokait kapta Zsigmond királytól, valamint a szintén hűtlen Fancs György és társai (elő nem sorolt) jószágait is. Néhány évvel később, 1408-ban cseré-

ben némely körösmegyei birtokokért, a hasonlókép hűtlen mesztegnyei Szerecseny (Sarachenus) Mihály birtokait: Mesztegnyő, Agáros, Edde, Ujfalu, Libicz, Gyugy és Muszt helységekben nyerte el ugyanez a László (a Szerecsenyek azonban Mesztegnyő és uradalma más részeit később pl. 1466-ban is bírták) s még ugyanez évben: a Henézdi (Henizi) Mihály s Korpádi István és Péter hűtlenségbe esett és magvok-szakadt nemesek jószágait is: Heniz, Korpád, Kozmafalva, Simonfalva, Maragya, Mária-Magdaléna, Papolcza, Itmes, Lukafalva és Tótfalu helységekben, melyeket ez ideig tapsonyi Anthimi János tartott kezén. 1409-ben a néhai Fancs János birtokait öröklék: Berényben, Sz.-Györgyön, Besenyőn, Telekiben, Viszen, Szárszón és Szóládon. 1424-ben osztzkodnak (a László fiai: János, Imre, Bertalan, László) a következő birtokokon u. m. Korpád, Henéz, Simoni, Kozma, Agáros, Edde, Mesztegnyő, Libicz, Besenyő-Sz.-György, Berény, Erdő-alja, Ujlak, Muszt, Ság, Magyare, Kethely, Baja, Sári, Sárközi-Sz.-György, Tard, Visz, Szemes, Szárszó, Szólát és Teleki helységeken, melyeket 1455-ben új-adományúl nyertek V. Lászlótól, s pl. 1498-ban is bírtak. 1435-ben Bel-szász-nagy-földe és Albafölde nevű pusztájokat is említik. 1448-ban: Kethely, Magyare, Ság és Sári részeit laki Thuz Miklósnak zálogosították el. (1348: Anjouk. okmt. V. 219. és Dl. 12800; 1398: Dl. 8333; 1403: Dl. 12800. 8881; 1405: Dl. 24500; 1408: Dl. 9465. és 12800; 1409: Dl. 9543. és 12800; 1411: Dl. 9850; 1424: Dl. 12800; 1435: U. o., 1448: gr. Bánffy cs. llt. 114. n. 4. A., 1449: Körmendi llt. Himfyana, n. 745., 1455: Dl. 14952. és 14953; 1462: gr. Bánffy cs. llt. 114. n. 9., 1464: Dl. 15940; 1466: Ostfy cs. llt. T. 36., 1468: Dl. 16739; 1489: Dl. 19600; 1498: Dl. 12800. — L. a Csányi (Csák) cs. és Alapi cs. a. is.)

Farkas (berkesi) cs. Farkas. (1470: Csutor Imre okl.)

Farkas (dédi, lábatlani) cs. 1452-ben: dédi vagy lábatlani Farkas László pallos-jogot kapott Hunyadi János kormányzótól. (1438: Dl. 13193; 1452: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 229.)

Farkas (farkasfalvi) cs. Farkas. (1488: Huny. kora XII. 401. és Körmendi llt. Alm. III. lad. n. 51. A.)

Farkas (batvani) cs. Farkas. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Farkas (-fi, moróczhelyi) cs. 1446-ban bírt Magasi és Bunnya részeit; utóbbiakat 1468-ban: Csapi Andrásnak veté zálogba. (1398: Dl. 8333; 1446: Dl. 13931; 1468: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 48. és Dl. 16739.)

Farkas (vidi) cs. Farkas. (1492: Dl. 19840.)

Farkas (vityai) cs. Farkas. (1479: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 40.)

Fark(k)polyáni cs. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1487: Dl. 19320.

Fecske (mérei) cs. Feczke. (1446: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 194. — L. a Mérei cs. a.)

Fedendi cs. 1467: Dl. 16472; 1484: Dl. 18958.

Fejér (szerdahelyi) cs. Feyer. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.) A Nagy-Atád vidéki Szerdahely értendő.

Fejér (vidi) cs. Feyer. (1492: Dl. 19840.)

Fejéregyházi cs. 1479: Veszpr. kápt. orsz. llt. E. 88., 1497: Dl. 20578. — A Marczali vidéki Fejéregyháza helység értendő. 1479-ben e család egyik tagja eresztevény-i birtokát az Eresztevényieknek adta el.

Fejérvári (egyházi) Sz.-László oltár. Köröshegy, Kereki sat. vidéki birtokát 1338-ban említik. (Anjouk. okmt. III. 446.)

Fejérvári káptalan (prépostság). 1229-ben: Kisfalud, N(y)in, Ocsma, Kás, Som-Berény, Megyer, Széllős, Told, Aszalár (Oszlár), Sö(l)d, Bodon(y)a (Bonnya), Öl(y)ves, Vodoj (Vadaj), Baba, Mocsola, Merenya és Alsó-Merenye, Tömörkény, Bogát, Egres (? Egis), Méhös, Kara, Bó, Osztópán, Kér (melyik?), Bárd, Polyán, (Inka)öld, Kölked, Tord (Tard), Tur, Fel-Gamás, Visz, Fer (Für), Csapok (Csopak), Rad, Ö(s)zed, Köp, Örs, Szólat és Szólat-Szent-Miklós, Neszda (Neszde), Alsó- és Felső-Kecscsa, Fejéregyház, Csepel, Karád, Teleki, Szár(a)szó, Köröshegy, Kereki, Lyuba (Lyaba, Jaba), Lull(y)a, Csega (Csege), Bálványos, Egyes (?), Berki, Gyogy, Alsó- és Felső-Endréd, Szemes (melyik?), Kapol(y), a két Zamárd, Király-tör(e)ki (Törek), Jód, a két Gán(y), Kleti (Keleti, Kiliti), a két Bere(j) és Csaba helységekben bírt jószágait sorolják föl részletesen. *Később* az egyes oklevelekben előforduló nyomok szerint földesur: Kis-Bár és Bonnya vidékén (1275.); az Adánd vidéki Kisfalud (1279.), Bonnya (később város, 1337. 1536.), Háromkut (a préposté, 1337. 1352.), Széllős (Zala helység m. 1351.), Taszár (az örkanonoké, 1358.), Bélavár (város, 1399. 1469.), Csetertekhely (1399.), Egyházas-Heresznye (1399.), Baráti (1399.), Sikva (1399.), Tófő (1399.), Kás (1424.), Tel(e)ki (1429.), Zamárd (a karé, 1434.), Kis-Berény, Ság (az örkanonoké, 1447.), Mernye (az örkanonoké, 1487.) és Tard (a préposté, 1495.) helységekben. (Kusztos-bárdja 1496-ban a Perneszieké.) 1474-ben páti Török Kocsárdtól és Lábadi István fejérvári kanonoktól zálogba vette Benneket. (1229: Árpádk. új okmt. VI. 466, Dl 4474. 4479; 1269: Árpádk. új okmt. VIII. 230., 1275: Dl. 927; 1279: Árpádk. új okmt. XII. 276., 1337: Anjouk. okmt. III. 356., 1358: Dl. 4730; 1399: Dl. 8456. 8467. 8470; 1424: Dl. 11552; 1429: Dl. 2870. és Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 18. n. 1., 1434: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 98., 1447: Dl. 14072; 1450: Dl. 14401; 1469: Dl. 16819; 1474: Dl. 17616; 1487: Dl. 19320; 1495: Hazai okmt. V. 383., 1496: Dl. 20459. és 1536. évi adólajstrom. — I. a tolnai Bornemisza cs. a. és v. ö. 1338: Dl. 3663.) Végül e helyütt értékesnek tartom főlemlíteni, hogy az 1536. évi adólajstrom szerint *a*) a fejérvári éneklőkanonok: Bálványos, Csege és Berki; *b*) a fejérvári örkanonok: a két Dobsza, Pettend, Bárd, Sz.-Miklós, Bódogasszony-Mernyéje, Vádé, a két Kékce, Balatonmelléki-Szemes, Szólat és Al-Mernye; *c*) a fejérvári kar: Balatonmelléki Zamárd; *d*) a fejérvári igazgató (rector): Alsó-Endréd és Berki; *e*) a fejérvári káptalan: Csepel, Teleki, Egyházas- és Kis-Zamárd, Alsó-Endréd, Berki, Gám, Jód, Kiliti, Ságvár, Kisfalud és Kétye; *f*) a fejérvári prépost: Bálványos, Csege, Berki, Kis-Told és Bonnya; *g*) Lőrincz fejérvári prépost: Eger-Vadé, Söld; *h*) a Sz.-Miklós-káptalan: Csepel, Visz, Szárszó, Egyházas- és Kis-Zamárd helységekben birtokos. (Az *a*)-hoz: 30. lap; a *b*)-hez: 6. 10. 21. 22. 27. 28. 38. lap; a *c*)-hez: 29. lap; a *d*)-hez: 29. lap; *e*)-hez: 27. 28. 29. 30. 31. lap; *f*)-hez: 30. 36. lap; *g*)-hez: 26. 38. lap; *h*)-hoz: 27. 28. 29. lap.)

Fejérvári keresztesek. (Sz.-János-lovagok.) 1193-ban III. Béla király megerősíti őket a *Somogy megyéhez számítható* következő praedium-ok birtokában, u. m. Csurgó, Szulok, Gadány, Ecsény, Kereki, Igar (Igal), Csiz, Megyer, Gány, Nyin, Berény, Som-Berény, Marjad(a), Fejéregyháza, Csepel(y),

L(y)iba, Kapoly (?), Kér (?), Aranyos (?). Mind e birtokok azonban később részben idegen kezekbe, részben pedig (mint pl. Csurgó) közvetlenül a vránai perjelség birtokába mentek át. A fejérvári házé a XV. században: Ecsény (1420. körül, 1434. 1476.), Megyer (1428.), Bálványos (1473.); továbbá: Lyaba, Lulya, Nyin, Ugal, Berény (? Megyer?), Szöllös, Bálványos, Berki, Csiz, Gán(y) és Ság, melyekhez 1431-ben a Rozgonyiakkal szemben jogot tartanak; a XVI. században (1536.) pedig: Bere, Bálványos, Csege és Berki. (1420. körül: Dl. 10748; 1428: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 4. 35, 1431: U. o. 3. 5., 1434: Dl. 12594; 1450: Fejérv. ker. konv. házi llt. 3. 7. 5., 1473: U. o. 3. 9. 13., 1476: U. o. 3. 9. 24., 1536. évi adólajstr. 29. 30. 1. — V. ö. a vránai perjelség a.)

Fejes (ecsényi, kéri) cs. Feyes. (1407: Dl. 9323; 1408: Dl. 9428; 1423: Muz. lltár.)

Fejes (alsó-endrédi) cs. Feyes. (1488: Dl. 19387.)

Fekete (gellyei) cs. Fekethe. (1479: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 41.)

Fekete (kéri) cs. Fekethew. (1473: Dl. 17423. — L. a Kéri családnál is.)

Fekete (kőtnyári?) cs. Fekethe. (1462: Dl. 15738.)

Fekete (kis-szakácsi) cs. Niger. (1461: Dl. 15582.) Fekethee. (1470: Dl. 17462.) Fekethe. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Fel-dédi cs. 1495: Dl. 20364.

Feledi cs. L. Pata m.-város és kastély a.

Felhévízi prépostság. 1480: Dl. 18340.

Felsőgamási cs. L. a Vityai cs. a. az 1449. évhez.

Felsővityai cs. 1435: Dl. 12655.

Fenéki cs. L. a sz.-györgyi Nemes cs. a.

Ferenczi (orezi) cs. Ferenczy. (1465: Dl. 16239.)

Ferenczi (**Ferencez**, szakács-kölkedi) cs. Ferenczy. (1498: Dl. 20727.) Ferencze. (1507: Dl. 21670.)

Fiadi cs. 1435: Dl. 12655.

Fillep (nagy-lucsei) cs. L. a Bakonyai cs. a.

Filke (bélezi) cs. Fylke. (1413: Dl. 10036.)

Finta (lullyai) cs. Finta. Fyntha. (1438: Haz. okmt. IV. 316., 1477: Körmendi llt. Misc. Croat. 48., 1478: U. o. Acta antiqua. Alm. III. lad. 3. n. 123.)

Finta (nagy-szakácsi) cs. Fyntha. (1425: Dl. 11626; 1461: Dl. 15582; 1463: Dl. 15826.)

Fodor (ecsényi) cs. 1486: Dl. 19175.

Fodor (őri) cs. A Csurgó vidéki Őr értendő. (1481: Dl. 18504.)

Forgács (gimesi) cs. Mocsola és (Vásáros-) Mernye helységekben voltak részük, melyeket a XV. század közepe táján zálogban Vityai László és a Pernesziek bírtak tőlök. (Gr. Forgách cs. llt. az 1446. és 1453. évekhez.)

Forgács (szent-kálmáni) cs. Forgach. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Föris (ellevölgyi) cs. Forys. (1496: Dl. 20459.)

Forró (hatvani) cs. Forro. (1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1472: Dl. 17311.)

Forster György (szent-erzsébeti). 1468-ban és 1474-ben szerezte a Berzenceiektől (l. ott) a berzencei és sz.-erzsébeti uradalmakat. 1473-ban

azonban még ez uradalmak némely helységeibe (Háromfafalva, Telek, Ór, Simonfalva, Berzencze, Szaniszló és Csavonya) mint a néhai Berzenczei (Loránt fia György fia) László után maradt birtokokba a szent-györgyi Vincze Péter (Fejérmegyéből) özvegyét és a nevezett Berzenczei László özvegyét igttatták, zálogképen. 1477-ben, midőn György e részeket a Vincze P. özvegyétől visszaváltotta, Berzencze, Lippahárs, Telek, Háromfafalva, Szaniszló, Geszte, Netécsmezeje, Csavonya, Kucsila, Simonfalva, Sz.-Erzsébet és Ór helységek jutottak végkép birtokába. 1480-ban Mátyás királytól az ez uradalmakban rejlő királyi jogot nyerte. 1481-ben pedig tolnai Bornemisza Jánost osztályos testvérévé fogadván, egyszersmind az ettől kapott 4000 forint fejében is, beengedé őt a szent-erzsébeti és berzenczei kastélyok, valamint az ezekhez tartozó helységek (Sz.-Erzsébet, Berzencze, Simonfalva, Ór, Egyházas-Lankóc, Felrét-Lankóc, Kucsila, Mindszent, Pricsrő, Biklász, Csavonya, Farkasfalva, Netécsmezeje, Szaniszló, Monyorós, Geszte, Lippahárs, Orczal, a két Sarkad, Háromfafalva és Kis-Telek) fele részébe. Később azonban e szerződés érvénye megsemmisült, mert Forster és neje Csapi Ilona (Zalamegyéből) asszony Nagylucei Orbán győri püspökkel, a király kincstartójával léptek örökösödési szerződésre. E szerint 1486-ban Orbán püspök, unokaöccsének a 8 éves Ferencznek a 7 éves Annát, a Forster György leányát eljegyezték, megegyeztek, hogy örökösök nélkül leendő kihalásuk esetére birtokaik kölcsönösen egymásra szálljanak, különösen hogy a György halálával: Szent-Erzsébet vára az ifjú párra, Berzencze vára haszonélvezetül Ilona asszonynya maradjon, a többi birtokok pedig egyelőre megfellelődjének e két fél között. 1488-ban aztán a Mátyás király parancsára e birtokok fele részébe az ifjú jegyeseket törvényesen be is igttatták. Ez alkalommal több más helységet is számitanak e kettős uradalomhoz, mint 1481-ben, a Bornemisza Jánossal kötött szerződésben, jelesül: Pátros, Telek, Rohás, Kunfalva, Merenye, Sz.-László, a két Atak, Udvarhely, Senta, Surd, Ór, Bogárd, Légrád, Pata, Kis-Szent-Pál, Gárdos, Beretva, Ertem-Lak, Bikkes és Filke helységeket. — Forster György 1490-ben még élt. Április 16-án a berzenczei plebános és más előkelő urak tanuskodása mellett tett végrendeletében a Nagyluceiekkal kötött szerződés értelmé szerint Berzencze várát nejének; Ilona asszonynak, Sz.-Erzsébet várát pedig leányának (és jegyesének) hagyományozta. (1473: Huny. kora. XI. 497., 1477: U. o. XII. 13., 1481: U. o. 167., 1486: *DL. 19108. és Lajtafal. lt. Dóczyana. Cap. X. f. 1. GG.*, 1488: Huny. kora. XII. 399. és 400., 1490: *DL. 19642.* — A többire nézve I. Gyurikovics. Tud. Gyűjt. 1836. XI. 17—19. — Végül megjegyezni kívánom, hogy a fentebb jelzett kuttók között a helységek nevének írás- és kiejtés-módjára nézve a Lajtafaluban levő s a kettős uradalom valamennyi helységének nevét tartalmazó *eredeti* tehát *egykorú* oklevelet vettem zsinór-mértékül; minthogy a Hunyadiak kora XI. és XII. kötetében megjelent, újabb-kori másolatból közölt oklevelek több, azóta végkép eltűnt helység nevét a felismerhetetlenségig eltorzítják. — V. ö. még Sz.-Erzsébet vár a., és I. a Mantaiak és a szent-péteri pálosok a. is.)

Fraknoi (Gróf) cs. Avagy: Nagymartoni (Gróf) cs. 1434-ben és 1435-ben birta: Iharos, Miháld és Bajon helységeket. (1434: *DL. 12633*; 1435: *DL. 12677.*)

Füredi cs. 1454-ben Imre: Zamárdot (enyingi) Török Ambrusnak zálogosítá el. 1479-ben Vityán is voltak részei. (1454: Dl. 14852; 1479: Kismart. lt. 96. fasc. 3. n. 40 és 41.)

Füssi cs. 1465-ben a (bars megyei) Füssi, 1492-ben a füssi Apáti (a nyitrai megyei Apáti-ról) család kezén találjuk: Gyugy és Almád részeit. (Muz. ltár. — V. ö. esetleg a Sudaki cs. a.)

Gáborján (Gábríel-fi, mérei) cs. Gaboryan. Fil. Gabrielis. A Méreiekkal rokon. (1447: Kismart. lt. 35. S. 436., 1449: U. o. 35. S. 439.)

Gál (hályagosdi) cs. Gal. (XV. Század: Körmendi lt. Himfyana, n. 625.)

Gálosfalvi cs. 1484: Dl. 18958.

Gamási cs. 1497-ben egy ízben: varacsiki előnéven. (1410: Jeszenák cs. lt., 1435: Dl. 12655; 1497: Körmendi lt. Fam. misc. n. 26., 1511: Muz. lt.)

Gán(y)i cs. 1360: Körmendi lt. Alm. V. lad. 7. n. 124., 1438: Haz. okmt. IV. 316. — L. a felső-endrédi Somogyi cs. a. is.

Garabant (szent-miklósi) cs. Garabanth. (1481: Dl. 18504.)

Gari cs. L. Szigetvár város (és vár) s Pata m.-város a. — V. ö. 1330-hoz: Anjouk. okmt. II. 479.

Garázda (istvándi) cs. Garazda. (1437: Dl. 24727; 1449: Hazai okmt. IV. 350.)

Garázda (kereszturi) cs. Körösmegyéből. — 1457-ben birta Fenéket. (Dl. 15200.)

Gede(-fi, nagy-szakácsi, eresztvényi) cs. Fil. Gude. (1382: Dl. 6899.) Fil. Gede. (1385: Muz. lt. és 1428: Dl. 11981.) Gede dictus. (1465: Dl. 16209; 1471: Dl. 17268; 1480: Kismart. lt. 45. C. 55.)

Gedei cs. 1475: Dl. 17687.

Gellyei cs. Másként: Gillyei. (1435: Dl. 12655; 1469: Kismart. lt. 45. C. 45., 1496: U. o. 96. fasc. 3. n. 42. — L. az enyingi Török cs. a. is.)

Geneczeri (Gencze!i) cs. 1456: Dl. 15058. és Meskó cs. lt., 1481: Dl. 18470.

Gercsei cs. Idéz. I. Gercse helys. a.

Gerebeni (Hermani, Hermanfi) cs. L. a Szobi cs. a. — V. ö. Körösmegyében.

Gerecki cs. 1421-ben és 1507-ben új-adományul kapja Kaposfő és Szent-Benedek részeit. (1421. 1423. 1507: Muz. ltár., 1469: Kismart. lt. 45. C. 44. — V. ö. Szent-Benedek helys. a.)

Geresgáli cs. 1398: Dl. 8312; 1436: Kismart. lt. 45. B. 35.

Gergelyfi (tittös-gamási) cs. Gergelyfy. (1492: Dl. 19840.)

Gillyei cs. L. Gellyei néven.

Gombai cs. 1395: Dl. 9139; 1427: Dl. 11926.

Gombos (babai) cs. Gombos. (1446: gr. Forgách cs. lt.)

Gondos (szakácsi, vidi) cs. Gondos. (1456: Dl. 15058. és Meskó cs. lt., 1463: Dl. 15826; 1465: Körmendi lt. Unyom. n. 115., 1492: Dl. 19840; 1495: Dl. 20361; 1498: Dl. 20664; 1499: Dl. 20831. V. ö. Dl. 20939.)

Gora (gamási) cs. Gora. (1419—1511: Muz. lt.)

Gordovai cs. L. Fancs (gordovai) néven.

Gyaki cs. 1487: Dl. 19289.

Gyereki cs. L. Györöki néven.

G(y)isznósi cs. L. Disznósi alakban.

Gyolcs (bodai) cs. Gyolch. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 53.)

Gyolcsi cs. 1406: Dl. 9198; 1431: Dl. 12364. — L. a Baráti cs. a. is.

Gyöke (sávolyi) cs. L. az Anthimi cs. a.

Gyönködi cs. 1435: Dl. 12655; 1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123.

Györeszegi (Györöszegi) cs. 1469: Kismart. llt. 45. C. 45., 1481: Dl. 18558.

Györgyfi (szakácsi) cs. Gyerghffy. (1505: Pannonhalmi főapátság házi lltára. XXXIV. N.)

Györöki cs. Másként: Györeki, Gyereki. (1468: Dl. 16733. L. a Vityai és debrentei Himfi cs. és Gyerek v. Györök helys. a. V. ö. 1523-hoz: Orsz. Llt. Kanczell. oszt. Hungarica.) Azonos lehet ezzel az 1492-ben föltűnő: gamási Gyelki (Gyerky) cs. is. (Dl. 19840.)

Hága (páczeni) cs. Haga. (1473: Huny. kora. XI. 498., 1474: Dl. 17584.)

Haholti cs. 1356-ban osztoznak: Várad, Sármellék, Sziget, Felső-Páczod, Alsó-Páczod, (Lászlószége), Bark (Bork) és Nemtiszeg birtokokon. E családnak, valamint a herantfalvi *Herant*-oknak: Bakháza, Egyházas- és Felső-Páczod, Sármellék(e) és Sztank helységeiben bírt részük a XV. század közepén az Unyianiaknál (Miklós, Vas megyéből) és Bikiéknél (Dávid, Zalamegyéből), majd ugyanezek valamint Sz.-Király, Háromfafalva és Telek páczeni Kursa(j) Andrásnál voltak zálogban. (1356: Zalai oklt. I. 570., 1360: U. o. 602., 1365: U. o. II. 5., 1382: Haz. okmt. IV. 215., 1449. 1451: Kisfaludy cs. llt., 1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68., 1465: U. o. n. 115., 1466: U. o. n. 100. és 101., Mátyás király korából: U. o. famil. misc. n. 217. — V. ö. 1361-hez: Hazai okmt. I. 231. és 1384-hez: Dl. 7103.)

Halyagosdi cs. 1417: Haz. oklt. 368.

Hatvani cs. 1451: Dl. 14335.

Hédervári cs. 1438-ban Ozora vár (Tolnam.) tartozékai gyanánt kir. jóváhagyással kapta Lőrincz nádor az Ozorai Pipó özvegyétől: Somodart és Temerkényt, melyeket 1443-ban is birtokai közt találunk. 1469-ben Szent-Margitát, Ujfalut és Viszló részeit Somogyi Péternek adta Imre macsói bán, azzal a feltétellel, hogy a mondott Péter, (viszlói) Áron Györgyöt és feleségét, kik e birtokokat Hédervárinak bevallották, halálukig részeltetni köteles azokban. (1438: Kismart. llt. 35. B. 35. és 36., 1443: U. o. 35. B. 41., 1469: Haz. okmt. V. 296. — L. *Kapos-Ujvár vár* és Hedrehely m.-város a. is. V. ö. Dl. 1816.)

Hedreh-i cs. L. a Tamási cs. a. az 1421. évhez.

Hegedős (Hegedes, szakácsi) cs. Hegedes. (1492: Dl. 19840; 1495: Dl. 20347.) Hegedews. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Henézdí (Henizi) cs. L. a gordovai Fancs cs. a.

Herant (herantfalvi) cs. Heranth. Másként *Herandfalviak* vagy: *Hernádfalviak*. — 1486-ban bírták Herkeházát is. (1352: Körmendi llt. Alm. III. lad.

3. n. 90. és 91., 1462: Dl. 15748; 1486: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 100. n. 17. — L. a Haholtiak, Mekseiek, Ondiak és Mántaiak a. is.)

Herczeg (szekcsői) cs. L. Kapos-Ujvár várnál.

Hermani, Hermanfi (gerebeni) cs. L. Gerebeni alakban.

Herme (megyerei) cs. Herme, Hermeh. (1481: Dl. 18558.)

Herne (gellyei) cs. Herne. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.)

Hetesi cs. 1435-ben bírja (János) Pap-sárát. 1438-ban Hetes, Korpád, Jákó, Pap-sára és Denna helységeket, a Hetesi János birtokait (ki előreláthatólag magtalanul fog elhalni!), gúti Országh Mihálynak és Jánosnak adta Albert király. (1263: Haz. okmt. VII. 87., 1276: U. o. VI. 216., 1341: Anjouk. okmt. IV. 125., 1435: Dl. 12752; 1438: Kismart. llt. 45. J. 166.)

Himfi (debrentei) cs. Veszprémmegyéből. — 1461-iki ítélet alapján 1468-ban: Surd, Pata, Ór, Bogárd, Nógrád, Légrád, Sz.-Pál, Borotván és Gárdos birtokához tartottak jogot a Kanizsaiakkal, osztópáni Zöld Jánossal és Győreki Ozsváttal szemben. 1471-ben e birtokokat a Kanizsaiak a nevezett Himfieknek és rokonuknak: a pándi Tiszaiaknak (Thyzay) visszabocsátották. (1461—1468: Dl. 16733; 1471: Dl. 17218. és Körmendi llt. Himfyana n. 553.)

Hiredi cs. 1447: Dl. 14083.

Hodos-szentgyörgyi cs. 1494: Dl. 20159.

Horpácsi cs. 1433: Kismart. llt. 45. B. 29., 1477: Körmendi llt. Misc. Németujv. 48. — L. a Vityai cs. a.

Horváth (ági) cs. Horwath. — Péter 1496-ban a megye alispánja. (Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42.)

Horváth (gáji) cs. L. Bares vár a.

Horváth (gredei) cs. L. a páti Török cs. a.

Horvát (várdai) cs. Horwath. (1485: Dl. 19095.)

Horvátkuti cs. 1461-ben: bári előnévvel. (1424: Dl. 11974; 1461: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 44, 1475: Dl. 17687; 1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A., 1497: Dl. 20578.)

Hunyadi János. L. Zákány vár a.

Huszár (debregi) cs. Hwzar. (1477: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 55., 1481: Dl. 18504; 1482: Körm. u. o. lad. 3. n. 83.)

Huszár (szóláti) cs. Hwzar. (1494: Dl. 20159.)

Huszár (várdai) cs. L. a Várdai cs. a.

Huszli (megyerei) cs. Hwzthy. (1481: Dl. 18558; 1484: Veszpr. kápt. h. llt. 107. d. 3. sz.) Hwsty. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy, I. 1.)

Iklai (Iklói) cs. 1416: Dl. 10504; 1426: Dl. 11754.

Illyemindszenti cs. 1400: Zichy okmt. V. 180., 1449: Dl. 14301. 14302. — L. az Ellyevölgyi és Tamási cs. a. is.

Imrefi (szerdahelyi) cs. L. a Szerdahelyi cs. és Zákány m.-város a.

Inakodi cs. Idéz. I. Inakod helys. a. V. ö. a Kanizsai cs. a. is az 1395-ik évhez.

Ipoli (gamási) cs. Ipolch. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.)

Ipo(l)tfalvi (Ipolit-fi, Ipolit-fi, Ipoliti) cs. 1456-ban kapja Miklós V. László királytól új-adományul: Ipotfalva, Csókakő, Roszus, Paczcza és Mihályfi-András-ülése helységeket s Szent-Márton, Endrelaka, Szent-Iván, Szernyefalva,

Kelemenfalva, Váralja, Szent-Imre és Bárd részeit. 1457-ben ugyanez a Miklós az eddig nála levő: Szent-Iván, Endrelaka és Szent-Márton részeit az ezekre vonatkozó iratokkal együtt visszabocsátá szent-iváni *Bacsó* (Bacho) Jánosnak; 1483-ban pedig Ipoltfalvi (Ipolitfi) György, Tamás sat. a *Kelemenfalvi* János birtokait adta vissza szent-iváni Bacsó Mártonnak: Kelemenfalva, Póstelek, Endrelaka és Sz.-Márton helyiségekben. Ez a három család tehát osztályos rokonnak tekinthető. (1456. 1457. 1483: Muz. lltár, 1485: Dl. 19095; 1496: Dl. 20459.)

Ispán (gamási) cs. 1469: Kismart. llt. G. 8.

Istók (gamási) cs. Istok. (1492: Dl. 19840.)

Istváni cs. L. a Vasperi cs. a.

Istragomi (örsi) cs. Istragomy. (1483: Dl. 18831.)

Ivánka (külső-szakácsi) cs. Iwanka. (1461: Dl. 15582. 15611; 1463: Dl. 15826.) Ywanka. (1462: Dl. 15723.) Másként: Külsőszakácsi. Földesur Külső- és Nagy-Szakácsiban.

Izdrai (szakácsi) cs. Izdray. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Izsip (kürtösi) cs. Isyp. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Izsó (kékecsi) cs. Iso. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19., 1470: Dl. 17101; 1480: Dl. 18340; 1481: Dl. 18558.)

Jeruzsálemi Szt.-János-rend. L. a vránai perjelség, továbbá az esztergomi és fejérvári keresztesek a.

Jónás (horpácsi) cs. Jonas. (1439: Haz. okmt. III. 377., 1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany f. 1. n. 36.)

Józsa (dédi) cs. Josa. (1473: Dl. 17430; 1480: Dl. 18379; 1481: Dl. 18459.)

Jutai cs. 1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68., 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41., 1485: Dl. 19095.

Kacsó (szakácsi) cs. Kaczo. (1459: Dl. 15557.) Kacho. (1477: Dl. 17985.)

Kakas (németi) cs. Kakas. (1482: Dl. 18686.)

Kakas (szakácsi) cs. Kakas. (1465: Dl. 16209; 1471: Dl. 17268; 1480: Dl. 18312)

Kakas (szent-györgyi) cs. Kakas. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.) A Mosgó vagy Sz.-László vidéki Szent-Györgyöt látszik érteni.

Kakas (tőli) cs. Kakas. (1474: Dl. 17584.) Azonos lehet a következővel.

Kakas (turi) cs. Kakas. (1440: Muz. lltár.)

Kakas (zádori) cs. Kakas. (1492: Dl. 19789.)

Kalacsa (hatvani) cs. Kalacza. (1492: Dl. 19789.)

Kalacsa (Kalocsa, mérei) cs. Kalacha. — Másként Kalacsafalviak avagy: Kalocsafalviak. (1446: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 194., 1447: Kismart. llt. 35. S. 436., 1449: U. o. 35. S. 439. — L. a Mérei cs. a.)

Kaladar (pálosfalvi) cs. L. a tapsonyi Anthimi cs. a.

Kálmán (hatvani) cs. Calman. (1492: Dl. 19789.)

Kálmán (inakodi) cs. Kalman. (1438: Dl. 13209; 1505: Dl. 22559.)

Kálmán (szakácsi) cs. Kalman. (1497: Dl. 20578; 1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Kálmán-csehi paroch. egyház. 1455-ben kapta hagyományúl Marczali Jánostól a Patához tartozó Kis-Sz.-Györgyöt. (Dl. 14915.)

Kalmár (babai) cs. Kalmar. (1446: Forgách cs. llt., 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Kandal (kéri) cs. 1421: Dl. 11059. — L. a Kéri családnál is.

Kanizsai cs. Sz.-Pál város földesura. (L. ott) 1373-ban megvásárolta Egyházas-Csicsót, 1375-ben Keszint. 1395-ben a magban szakadt ormánhidi Varju (Waryo) János birtokát kapta Zsigmond királytól Ormánhídnán, valamint cserében az Inakodiaktól ugyancsak Ormánhida, Gárdos és Mindszent^(?) részeit; 1401-ben pedig a hűtlen Korpádi János részeit Korpádon. (Eme birtokát később nem emlegetik.) Ezenkívül avagy később is földesur: Kisasszonfalva v. Kisasszond (1363. 1456.), Miháld (1363. 1414. 1415. 1464.), Berény (1373. 1468. 1481.), Iharos (1373. 1405. 1420. 1462. 1469.), Bennek (1392 előtt, 1397. 1446.), Ság (1405. 1481.), Páld (1411. 1425.), Falkos (1416. 1469. 1484. 1495.), Varaszló (1417. 1445.), Szent-Péter (1420.), Csicsó (1420. 1469.), Gárdos (1439.) és Pát (1445.) helységekben. 1417-ben a Radóiaiktól (Zalam.) és szent-páli Varaszló (dictus) Miklóstól a Kanizsai Miklós özvegye Varaszló részeit szerző meg. 1456-ban Kisasszond részeit Perneszi Pál alnádornak majd nádasdi Darabos Lászlónak, 1462-ben Iharos részeit Polyáni Tamás vasmegyei alispánnak, sárvári várnagyuknak, 1464-ben Miháld, 1468-ban Falkos részeit Csapi Andrásnak, 1484-ben pedig Falkos részeit bajnai Both Jánosnak vetették zálogba. — 1494-ben 276¹/₂, 1495-ben már csak 46 frtot róttak ki e család tagjainak somogy megyei birtokaira. (1363: Dl. 5253; 1373: Dl. 6091. 6157. 6161; 1375: Dl. 6305; 1388: Dl. 7407; 1395: Dl. 8045 8103; 1401—1406: Dl. 8634. és 9143; 1405: Dl. 9070; 1409: Dl. 9562; 1411: Dl. 9833; 1414: Dl. 10205; 1415: Dl. 24936; 1416: Dl. 10504; 1417: Dl. 10530; 1420: Dl. 11007; 1425: Dl. 11722; 1439: Fejér, XI. 267., 1445: Dl. 13828; 1446: Dl. 13993; 1456: Dl. 15040. 15056; 1462: Dl. 15740; 1463: Dl. 15803; 1464: Dl. 15981; 1468: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 45. és Dl. 16733; 1469: Dl. 16819; 1481: Dl. 18470; 1484: Dl. 18984; 1495: Dl. 20327. — L. Szenyér vár, a Battyáni, Korotnai, Himfi, páti vagy bakonoki Török cs., a sz.-péteri pálosok a. V. ő. 1494—5: Engel, i. m. 28. 144.)

Kápolnás-kapolyi cs. 1464: Veszpr. kápt. házi llt. 4. dob.

Kápolnás-visnye cs. L. a Tamási cs. a. az 1421. évhez.

Kapolyi cs. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1477: U. o. Misc. Croat. Németújv. n. 48.

Karácson (acsai) cs. Karachon. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1487: Dl. 19320.)

Karádi cs. 1430: Dl. 12302; 1488: Dl. 19346. — L. a Bocskai cs. a is.

Karai cs. A XIV. század végén Miklósi és Bornel részeihez tartottak jogot. 1472-ben a Pernesziektől fejeváltságul kapták: a két Albert(i) és Bánik részeit. (1393?: Muz. lltár, 1435: Dl. 12655; 1466: Körmendi llt. Himfyana. n. 529., 1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 1. n. 36., 1480: Dl. 18390.)

Karai (szakácsi) cs. Karay. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Karáni cs. Baranya- és somogy megyei család. (1465: Dl. 16175; 1465: Dl. 15514.)

Kárdonyi (tőli) cs. A Somogyvár vidéki Gárdony értendő. 1492-ben: Kardony. (1492: Dl. 19840; 1496: Haz. okmt. V. 387.)

Kasza (ládí) cs. Kaza. (1450: Kismart. llt. 45. C. 49. és 50.)

Kátai cs. L. a Csekekátaiak a.

Kató (macsi) cs. Katho. (1482: Dl. 18690; 1492: Dl. 19840.)

Katona (vidi, szakácsi) cs. Kathona. (1461: Dl. 15582; 1492: Dl. 19840; 1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Keoskés (szakácsi) cs. Kecskes. Kechkes. (1453: Dl. 14675; 1471: Dl. 17268.)

Kékcei cs. 1403—6: Dl. 8881; 1472: Pannonhalmi főapáts. házi llt. Tihany, f. 1. n. 36. — V. ö. 1421: Dl. 11059; 1446: Hazai okmt. IV. 340.

Kelemenfalvi cs. 1446: Haz. okmt. IV. 341. — L. Ipo(l)tfalvi cs. a.

Kelevizi cs. 1413: Dl. 24710; 1417: Haz. oklt. 367

Kellizl cs. 1436: Haz. okmt. III. 370., 1440: Muz. lltár, 1460: Dl. 15514.

Kerejtő (battyáni) cs. Kereythew. (1487: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 28.)

Keresztes (köpi) cs. Kerezthes. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy I. 1.)

Kereszturi apátság. Azaz: mura-kereszturi. (Zalamegyében.) L. a páti Török és Korotnai cs. a.

Kereszturi cs. Balaton-Keresztur értendő. — 1416-ban Oszlárón is földesur; 1506-ban pedig: Keresztur, Oszlár, Kara, Fejéregyház és Zsitva helységekben. (1416: Muz. lltár, 1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 74.)

Kéri (atádi) cs. 1462-ben a Kéri és kéri Kandal, 1481-ben az atádi Kéri (Kery) családok birtoka: Oszlár és Pusztá-Kér. 1478-ban a kéri Fekete György leánya s Kéri Benedek és Dénes szerepelnek. Utóbbiaknak (Alsó-) Ecsényben levő részeik a Pernesziéknél voltak zálogban ez időben. 1481-ben Kéri Mátyás, testvéreivel szemben igényt tart: Kér, Atád, Ecsény helységek s Pusztá-Kér és Oszlár puszták részeihez. 1486-ban az atádi Kéri Gergely oszlári és pusztá-kéri részeit a nyulszigeti apácák birták zálogban. (1401: Muz. lltár, 1421: Dl. 11057; 1462: Dl. 15738; 1478: Muz. lltár, 1481: Dl. 18558; 1486: Dl. 24338. — V. ö. 1347: Zichy okmt. II. 285., 1399: U. o. V. 131., 1400: U. o. 180—185., 1452—1524: Dl. 36475.)

Keszői cs. Úgy látszik két ily nevű család is volt. (1427: Dl. 11926; 1437: Dl. 24727; 1438: Dl. 13209; 1444: Muz. lltár.)

Keszölczési cs. Leány-ágon (Battyáni-leány révén) a Battyániakkal rokonok. — 1453-ban Felső-Ugal és Bábonny helységeknek Rozgonyi Istvántól vásárolt részeibe iglatták őket. 1464-ben Ocsman, Bölder, Lullya, Szöllös és Lyaba részeit is birták zálogban a Battyániaktól. 1489-ben az összes Battyáni-féle birtokokhoz jogot formáltak. (1449: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 48. 1453: U. o. n. 43., 1464: U. o. n. 48. és 50., 1489: U. o. n. 59., 1493: U. o. misc. Németújv. f. 105. n. 265. — V. ö. U. o. Alm. III. lad. 1. n. 13. és 17.)

Kétnyári cs. 1462: Dl. 15738; 1486: Dl. 19175.

Kigyó (Kégyó, nagy-szakácsi) cs. Kegyó. (1425: Dl. 11626.) Kygyo. (1428: Dl. 11981; 1461: Dl. 15611; 1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) Kego. (1453: Dl. 14675.)

Király. 1485-ben Kis-Karán, 1488-ban Segesden (l. ott) és Bolháson, 1494—95-ben Remete-Udvaron voltak jobbágysai. (1485: Dl. 19069; 1487: Körmen di llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A., 1494—95: Engel, i. h. 28. 144.)

Kis (baráti) cs. Parvus. (1460: Körmen di llt. Majorat. i. 29. 19.) A Nagy-Atádtól ddk. felé elterült Barátit látszik érteni.

Kis (fejéregyházi) cs. Parvus. (1495: Haz. okmt. V. 382.)

Kis (fel-dédi) cs. Kys. (1495: Dl. 20364.)

Kis (gibárti) cs. L. a Szerdahelyi cs. a.

Kis (kisfaludi) cs. Parvus. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) Nemes-Kisfalud értendő.

Kis (lulyai) cs. Parvus. (1464: Veszpr. kápt. h. llt. 4. dob.) Kys. (1497: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 8.)

Kis (szakácsi) cs. Parvus. (1461: Dl. 15582.) Kys. (1470: Dl. 17462.)

Kis (turi) cs. Parvus. (1440: Muz. lltár.)

Kis (vityai) cs. L. Vityai néven.

Kis-sávolyi cs. 1406: Dl. 9198; 1461: Pozsonyi kápt. llt. Cap. Buden. 1. f. 4. n. 1. — L. a Kismaróti cs. a. is.

Kis-szakácsi cs. 1471: Dl. 17268.

Kis-zamárdi cs. 1436: Körmen di llt. Alm. III. lad. 3. n. 99.

Kisasszondi cs. 1474: Kismart. llt. 47. Z. 19.

Kisfaludi cs. A mai Nemes-Kisfalud értendő. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) 1505-ben az e helységgel szomszédos Szakácsiból való nemesek közt is szerepel egy: Kissfaludy nevű. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Kisfaludi cs. 1472-ben kapja János, kir. új-adományúl Nagy-Márton helységet és Kis-Ujlak pusztát, melyek azonban tulajdonkép a jeruzsálemi Sz.-János rend birtokai voltak. (Haz. okmt. I. 367.)

Kiskarádi cs. 1436: Haz. okmt. III. 370., 1470: Dl. 17101; 1495: Haz. okmt. V. 384.

Kiskomár(on) cs. 1410: Dl. 8908; 1433: Turul. 1893. évf. 6. l., 1446: Dl. 13931; 1461: Hédervári llt. Viczay rész. f. 48. n. 44.

Kiskölkedi cs. 1454: Dl. 14807.

Kismaróti cs. 1447-ben kapja Hunyadi János kormányzótól az osztályos Kis-sávolyiakkal együtt: Kis-Sávoly részeit. (1447: Fejérvári ker. konv. házi llt. 36. l. 25., 1483: Dl. 18790.)

Kisvárdai cs. L. a Tamásiak a.

Kokos (alsó-endrédi) cs. Kokos. (1488: Dl. 19387.)

Kollát (bösei) cs. Kollath. (1449: Dl. 14268.)

Koltor (fiadi) cs. Kolthor. (1500: Dl. 20961.)

Komlósdí cs. Bertalan deák babolcsai vár-bíró kapja 1482-ben (és 1484-ben) Marczali Lászlótól Komlósd részeit. Mátyás király, midőn ez adományt 1484-ben jóváhagyta, a nevezett Bertalan deákot megnemesíté. (1482: Dl. 18952; 1484: Dl. 18662.)

Koncz (lulyai) cs. Konch. (1464: Veszpr. kápt. házi llt. 4. dob.) Koncz. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Kónya (csehi) cs. Konya. (1458: Körmen di llt. Himf. n. 508.)

Kopasz (horpácsi) cs. Kopaz. (1433: Kismart. llt. 45. B. 29., 1439: Haz. okmt. III. 377.)

Korcz (szakácsi) cs. Korch. (1470: DL. 17462.)

Korom (szerdahelyi) cs. I. a Szerdahelyi cs. a.

Korotnai cs. 1466-ban János nádasdi Darabos Lászlótól zálogba vette Kisasszond felét, mint a Kanizsaiak birtokát, mely Darabosnál eddig szintén zálogban volt; 1473-ban pedig ugyane helység felét Somlyai Péter — ki Perjeszi Zsigmondtól bírta zálogban — ugyancsak a nevezett Jánosnak zálogosítá el. 1479-ben és 1483-ban ugyanő a Fevenyed melletti Szécs pusztá részait vásárolta meg a kereszturi apáttól és fevenyedi Nagy Miklóstól; 1482-ben pedig szakács-kölkedi Szöllős Aniántól (kinek neje Korotnai leány) Mére, Tolkaj és Szenna részeit kapta bizonyos feltételek mellett; valamint 1483-ban megyesaljai Morócz Lászlótól Gárdony (a Dráva mentén), Tamási, Várad, Batrolcz és Benenik helységeket, tisztséggül (pro officiolatu) s egyszersmind haszonélvezetül, élete tartamára. Ezenkívül birtokos volt: Felső-Battyán, Polcza, Nagy-Bajon, Balogd, Lók, Csákány, Csicsal, Juta és Várda helységeken is. — 1494-ben a János e megyei birtokaitól 127 frtnyi segély járt volna. (1385: Fejér, X. 1. 483—9., X. 8. 258—266., 1466: DL. 16329; 1473: Haz. okmt. V. 317., 1475: U. o. 329. és DL. 17687; 1479: DL. 18243; 1481: DL. 18587; 1482: Kismart. llt. 35. S. 440., 1483: DL. 18790. 18894; 1494: Engel, i. m. 28., 1496: DL. 20442. — A többire nézve v. ö. Századok. 1870. 15. l. és Fejér, IV. 3. 485. a Sztankovánszky családnak Kajdacson (Tolnam.) levő levéltára nyomán. — L. a páti Török és Somlyai cs. a. és a főispánok között is.)

Korotnai (szakácsi) cs. Korothnay. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Korpádi cs. 1477: Körmen di llt. Alm. III. lad. 4. n. 55. — L. a Kanizsa és gordovai Fancs cs. a. is.

Korvin János. Lak kastélyt, Hetes m.-várost, Látrán és Denna helységeket találjuk kezén 1490-ben. (L. e kastély, város és helységek a.)

Kovács (szakácsi, vidi) cs. Kowach. (1492: DL. 19840; 1495: DL. 20361; 1497: DL. 20578; 1500: DL. 20950.) Faber. (1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Kovács (téli) cs. Kowach. (1474: DL. 17584; 1492: DL. 19840.)

Kovácsi cs. János 1427-ben Segösd vidékén kir. ember. (DL. 11926.)

Kovácsnyai cs. 1402-ben kapta Zsigmond királytól Gergely és általa: Vityai Gergely és Peszei János Horpács (királyi) birtokot. 1405-ben, mint ugyane Gergely birtokaiba: Kovácsnya, Horpács, Gamás és Vitya részeibe Derecskei Pált igtatták be. (1339: Anjouk. okmt. III. 531., 1402: Kismartoni llt. 47. K. n. 11., 1405: Haz. okmt. III. 260., 1466: Haz. okmt. V. 284.)

Kozma (Kozmás, gamási) cs. Kozma. (1492: DL. 19840.) Kozmas. (1495: Haz. okmt. V. 382.)

Kozma (szakácsi) cs. Cozma. (1463: DL. 15903.)

Kozma (turi) cs. Kozma. (1495: Haz. okmt. V. 382.)

Kölkedi cs. 1438-ban Macs részeibe igtatják. (1433: Kismart. llt. 45. B. 29., 1438: DL. 13218; 1453: Körmen di llt. Ilmf. n. 508., 1460: DL. 15514.)

Kőmives (szakácsi) cs. Kewmywes. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi lt. XXXIV. N.)

Köpi cs. 1321: Zichy okmt. I. 204., 1487—8: Dl. 19293—4; 1495: Haz. okmt. V. 381.

Körtvély (szakácsi) cs. Kewrthwel. (1461: Dl. 15582.)

Körtvélyesi cs. 1450: Kismart. lt. 45. C. 50. — Hihetőleg a baranya-somogy megyei határszélen feküdt Körtvélyes értendő.

Körtvélyesi cs. 1474: Dl. 17584. — Tán a Marczali vidéki Körtvélyes helységről van szó.

Köteny (**Kötenyi**, péterfalvi) cs. Kwthen. De Kwthen. De Kethen. (1477: Körmendi lt. Alm. III. lad. 4. n. 55., 1506: U. o. lad. 5. n. 53.) A Szob vidéki Péterfalva értendő. (L. a Köteny helys. a. idéz. is.)

Kövr (babai) cs. Kewer. (1458: Körmendi lt. Himf. n. 508.)

Kun cs. 1482-ben: bodófalvi, 1488-ban és 1506-ban: bodai előnéven tűnnek föl ily nevű nemesek. Meglehet ugyanegy család értendő, sőt tán Boda és Bodófalva alatt is *egy* falu lappang. — Kwn. (1432. 1488. 1506: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 83. és lad. 5. n. 51. A. és 53.)

Kun (csehi) cs. Kwn. (1459: Dl. 15420; 1470: Dl. 17009. — L. a Varaszlói cs. a. is.)

Kursa (**Kursaj**, páczodi) cs. Kursa, Kursay. — L. a Haholti cs. a.

Kustyáni cs. 1448: Dl. 14156.

Kutosi cs. 1446-ban az Imre birtokába zálog czímen a Battyányiak kívánták magokat beigtattatni. (1398: Dl. 8329; 1427: Kismart. lt. 96. f. 3. n. 28., 1446: Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. n. 8., 1474: Dl. 17584.)

Külső-szakácsi cs. L. Ivánka (külső-szakácsi) néven.

Kürtösi cs. A Bő nemzetségből. (1458: Körmendi lt. Himf. n. 508., 1490: U. o. Alm. III. lad. 4. n. 60. — L. a Messer cs. a. is.)

Kürtösi (vései) cs. L. a Bornemisza (tolnai) cs. a.

Lábadí István fejevári kanonok. L. a fejevári kápt. a.

Laczkfi (monyarósi) cs. Laczkfy. (1480: Veszpr. kápt. h. lt. 107. d. 2. sz.)

Ládi cs. 1489-ben Lád, Zo(l)na és Sz.-Mihály helységeiben földesúr. (Dl. 32404. — V. ö. 1394: Muz. ltár.)

Laki cs. A Zákány vidéki Lak helység értendő. (1414: Dl. 10205; 1431: Dl. 12364; 1451: Dl. 14335; 1456: Dl. 15058.)

Laltos (hári ?) cs. Lalthos. (1470: Hédervári lt. Viczay rész, f. 48. n. 46.)

Lászlófi (kelizi) cs. Lazlofy. (1488: Dl. 19346.)

Lengyel (tóti) cs. Lengel, Lengyel. 1496-ban: Közép-Tikoson is birtokos. (1438: Dl. 13218; 1482: Dl. 18686; 1487: Dl. 19318; 1495: Dl. 20278; 1496: Hédervári lt. Viczay rész, f. 48. n. 54., 1505: Dl. 22559.)

Létai cs. A Bő nemzetségből. Máskor Szecsényi néven is szerepelnek. (1449: Haz. okmt. IV. 352., 1456: Dl. 10521—2. — L. a Messer cs. a. is.)

Leveldi (**lövöldi**) **karthauziak**. Birták Karádot és tartozékait. (L. ott és v. ö. 1429: Dl. 2870; Pannonh. főapáts. házi lt. Tihany. f. 18. n. 1., 1466: U. o. f. 1. n. 35., 1470: Dl. 17101; 1477: Dl. 17962; 1495: Haz. okmt. V. 381., 1501: Pannonh. főapáts. házi lt. Tihany. f. 9. n. 1.)

Lik-zamárdi cs. 1436: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 3. n. 99., 1439: U. o. n. 101.

Loránt (**Lorántfi**, berzenczei) cs. L. Berzenczei néven.

Lorántfi (serkei) cs. L. Pata m.-város és kastély, s Kapos-Ujvár vár a.

Lökös (kárái) cs. Lewkes. (1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany. fasc. 1. n. 36.)

Lőrincze (gamási) cs. Lewryncze. (1492: Dl. 19840.)

Lucza (szakácsi) cs. Lwcza. (1495: Dl. 20347.)

Lukacsa (gellyei) cs. Lwkacha. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.)

Lullyai cs. 1336: Anjouk. okmt. III. 527., 1358: Zichy okmt. III. 136., 1412: Dl. 9923; 1436: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 99., 1454: Muz. lltár.

Lyabai cs. 1433: Turul. 1893. évf. 6. l., 1436: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 99.

Macsi cs. 1465-ben Macson részeket adtak el a kölkedi Messereknek. (1435: Dl. 12655; 1465: Muz. llt.)

Magasi (**Magas**, berki) cs. Lad. Magus de Berky. (1438: Kismart. llt. 35. C. 43.) Lad. Magas de Berk. (1473: Dl. 17423.) Andr. Magassy de Berky. (1483: Dl. 18831.)

Mágócs (gellyei) cs. Magoch. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.)

Majos (darói) cs. A tolnamegyei Daró várához bírta: Alsó-Miklósi, Nágocs és Jutej (Juta) helységeket. (L. Daró várnál Tolnamegyében. V. ö. 1531-hez: Kolosmon. III. fiók, Tolna, az Orsz. lltárban.)

Mantai cs. 1474-ben Gergely: Gardosban levő s herantfalvi Herant Péter által zálogban bírt részeit, szenterzsébeti Forster Györgynek adta zálogba. (Dl. 17537. — V. ö. 1462: Dl. 15748.)

Marczali cs. A Pécz-nemből. — Bírta: Marczali, Kálmán-Csehi, Lábad, Köröshegy, Segesd és Somogyvár városokat, továbbá: Fejérkő várát, Babolcsa várát és városát, Zákány kastélyt és a két Zákány várost s Pata kastélyt és várost tartozékaikkal. E birtokaikat László és felesége Bátori Kató (Pata és tartozékai kivételével) egy 1474-ben kötött örökösi szerződésben Bátori Istvánnak és testvéreinek vallották be, kiket azokba e czímen még ez év folyamán be is igtattak. Marczali László ezután még évekig élt. 1488-ban azonban már mint magvaszakadt nemest említi a király. És csakugyan 1490-ben, mikor a Bátoriak a megyes-aljai Moróczokkal (Szatmár- és Györm.) ugyanilyen örökösi szerződésre lépnek, a maguk részéről: Fejérkőt és Babocsát már mint saját birtokaikat kötik le. S bár Dorottya, a *Marczali* (Dénes fia) István leányának *Borbálának* (és Ozorai Imre bánnak) *leány*u azon a jogon, hogy e birtokok a leányágot is illetik, pórt indított 1494-ben a nádor előtt a Bátoriak ellen, utóbbiak 1495-ben már adományul kapták II. Ulászlótól a Marczaliak volt birtokait, u. m. Fejérkő és Babócsa várakat tartozékaikkal, valamint Ju(1)t, Köröshegy, Látrán, Nagy- és Kis-Kereki, Szemes, Polcza, Somogyvár, Nyires, Kunfalva, Berenye, Balhás, Segesd, Odvarnok, Tótfalu, Alsó- és Felső-Zákány (felében), Into, Gyékényes, Kálmán-Cseh, Darány, Szent-György, Lábad, Ujlak, Csokonya, Aranyos, Böleső, Bares, Valkó, Palana, Győrőfalva, Gerecz, Györgyös, Szedereg, Komlósd, Péterhida, Babolcsa, Decse, Csarnafalva, Netécs, Ujfalu, Petend, Kis-Kaszó, Nagy-Kaszó, Bolyó,

Hereszne és Hidelő városokat és helységeket, melyek tehát az elhunyt Marczali László birtokainak tekinthetők. — (Az 1494. évi pörös-levélben még: Telek, Közép-Kaszó, Gorbócz, Szarvas, Szárszó, Neзде és Kerekő is említettnek.) Miként jutott a Marczali család az elől felsorolt várakhoz és városokhoz, ezeknél beszéljük el (l. ott); ezeken kívül birtokaik történetére nézve megemlíthetjük, hogy 1390-ben Bizei Pétert testvérükké fogadván, őt Marosd és fele Petend birtokaikban részelteték, viszont Péter, magvaszakadása esetére (mely kétségkívül kilátásban volt) Bizét a Marczaliaknak vallotta be örök birtokul. Utóbbi helységet később (pl. 1455.) csakugyan e család kezén találjuk. 1398-ban Zsigmond királytól kapják (Miklós) a magbanszakadt Ujfalusi László birtokát Filecset és Kunfalvát; 1402-ben pedig Csegei Mihálytól Sársokot megvásárolják. 1394-ben ismét kir. adományul nyerik Csákányt, majd 1407-ben cserében Jut birtokába igtatják őket. 1417-ben hasonlóképp csere útján a Pernesziektől Bölcsőt szerzik meg, kir. adományul pedig a már kezükön levő Taskot és Ecsényt, valamint 1436-ban a Szigetvártól d. eső Szent-Mihályt, 1437-ben a magbanszakadt Alsáni (Gergely fia) János birtokát: Darány és Sz.-György helységeket és a két Rigyolczmelléke pusztát. Utóbbi birtokok azonban megelőzőleg már zálog czímen (3500 frtban) kezökre jutottak. 1438-ban Battýánt is bírták kir. adomány czímen. 1455-ben Marczali János (fi-maradékai nem lévén) végrendeletében nagy terjedelmű birtokokat hagyományozott egyháziaknak, köztök Patát és tartozékainak nagy részét a toldi pálosoknak. 1460-ban a Berzenzeieknek vagy b. Lorántfiaknak: Jut, Nesзде, Polcza, Szemes helységek, Köröshegy város, továbbá Bolhás és Telek részeit, — 1461-ben keményfalvi Török Ambrusnak Jut és Szemes részeit, s ugyanekkor a tapsonyi Anthimiaknak: Gadányt, Disznót és Bizét kötötték le. 1467-ben Ugron (és Barcs) helységeken is földesurak. (1390: DL. 7570. 7571. 7572; 1407: DL. 9732; 1417: DL. 10586. és 10619; 1436: DL. 12958; 1437: DL. 24727. és 13109; 1438: DL. 13169; 1455: DL. 14915; 1460: Körmendi lt. Major. I. 29. 19., 1461: DL. 15630. és Kismart. lt. 45. C. 40., 1467: II. o. 45. C. 43., 1488: DL. 19374. — L. Valkó m.-városnál, Látrán helységnél és a Komlósi, Soklói, Osztopáni cs., a budai káptalan, a vránai perjelség, a patai egyház és a kálmán-csehi egyház a. is. — V. ö. 1494: DL. 20217.)

Markó (tőli) cs. Marko. (1488: DL. 19346; 1492: DL. 19840.)

Markos (babi) cs. Marcus. (1470: DL. 17101.) Markus. (1483: DL. 18831.) Azonos lehet az 1475-ben föltűnő: babi Markó (Marko) családdal. (DL. 17655.)

Markos (örsi) cs. Marcus. (1486: DL. 19175.) Markos. (1487: DL. 19320.) Meglehet ugyanegy az előbbivel.

Maróti cs. Miklós 1431-ben a megye alispánja. — 1411-ben és 1413-ban Zsitva részeit Szöcsényi Lászlónak elzálogosítják. Ugyanitt 1477-ben is birtokosok. (1411–1413: DL. 9936; 1431: DL. 12364; 1435: DL. 12655; 1477 DL. 17914.)

Mártoni cs. L. a Vés(s)ei cs. a.

Mátés (Mátis, dédi) cs. Mathys. (1473: DL. 17430.) Tán azonos az 1498-ban fölmerülő: szakács-kölkedi «Mathys» családdal. (DL. 20727.)

Máté(s)falvi (Máté-fi) cs. 1461-ben és 1464-ben Máté(s)falván részeket zálogosítnak el páti Török Lászlónak. (1415: DL. 24936; 1459: DL. 15420; 1461: DL. 15539; 1464: DL. 15952; 1487: DL. 19318.)

Máté(s)földi cs. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1475: DL. 17655; 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.

Megyeri cs. Miklós 1476-ban a megye alispánja. (DL. 17888.)

Mekcsei cs. 1431-ben Venczel és fiai, fiává illetve testvérökké fogadván Hernádfalvi Antalt, Elyési nevű birtokukban részelték. (1398: DL. 8312; 1431: Haz. okmt. IV. 297.)

Mérei cs. 1446-ban a néhai Lászlónak: Mére, Tolkaj, Szenna, Bárd, Kalacsafalva, Kis-Kara és Szomajon helységekben bírt részei fölött egyezkedik a Szákosfalvi, továbbá a mérei Kalacs és Fecske család, az előbbinek az első négy, az utóbbiaknak a másik három birtok jutván. 1475-ben Mére, Tolkaj, Szenna és Lulya helységek részeit és Oroszi (?) pusztát kapják új-adományul Mátyás királytól. (Czimerlevelük 1474-ből: Turul. 1887. 121. l., 1338: Anjouk. okmt. III. 446., 1446: Kismart. llt. 35. S. 435., 1447: U. o. 35. S. 436., 1475: Jeszenák cs. llt. — L. a Perneszi cs. a. is.)

Messer (kürtösi, kölkedi) cs. Mysser, Messer. — A Bő-nemzettségből. 1313-ban I. Károly király Trepknek és fiának Péternek Szent-Márton és Bodrog helységeket adományozta. Ez adományt Zsigmond király 1422-ben a *Bő nemzettség*ből való laki *Thuz, Létai* (máskor: *Szeccsényi* is), a *Kürtösi* és kölkedi *Messer* családok tagjai részére erősítette meg. 1423-ban ugyane családok Kak és Nyir helységeket bírják. 1449-ben a laki *Thuz, Létai* és *Szeccsényi* családok: Szeccsény, Zsitva, Monyorókerék, Kürtös, Bő, Jád, Akcs, Magyare, Nagy-Berény, Petend, Szevécs, Sörnye, Varaszló, Kölked, Hidas, Kak, Lak, Gyugy, Sz.-Márton, Bodrog, Lók, Nyir és Léta helységek fölött osztályos egyezsége lépnek. 1455-ben *Szeccsényi* Lászlónak fi-ágon magvaszakadván, birtokaihoz a laki *Thuz*, a kürtösi *Messer* és a *Kürtösi* családok tartottak jogot, azonban a Somogy megyében megejtett vizsgálatból egyedül az utóbbi két család derült ki jogos örökösnek. Mikor pedig 1462-ben kürtösi *Messer* János, vejének: Lelei Ferencznek magyarei részeit eladta, a laki *Thuz*, a szevécsi *Thuz*, a Kürtösi és kölkedi *Messer* családok tagjainak belecgyezését is kikérte. Mátyás király idejében szevécsi *Thuz* Miklós és laki *Thuz* János elhalván (1482-ben még éltek), az ő, valamint néhai *Szeccsényi* Lászlónak és *Létai* Simonnak: Lak, Hidas, Sörnye, Szevécs, Szent-Márton, Bő, Lak, Nagy-Berény, Potend, Gyugy, Akcs, Nyir, Léta, Szöcsény, Monyorókerék, Zsitva, Kölked és Kak helységekben bírt jószágait a király a maga részére foglaltatta el, majd Korvin Jánosnak adta át, kitől azok később enyingi Török Imre kezére kerültek. 1510-ben e miatt emelnek panaszt a kürtösi *Messer*, kürtösi *Józsa* és kürtösi *Izsip* (Isyp) család tagjai (az utóbbi kettő a Kürtösi cs. elágazása), a kérdéses birtokokat a magok részére igényelvén. (1274: Hazai okmt. VIII. 165. és Árpádk. új okmt. XII. 81., 1276—1383: DL. 859; 1292: Haz. okmt. VI. 393., 1313: Magy. Tört. Tár. VI. 43., 1359: DL. 4851. 4867; 1398: Muz. lltár, 1422: M. Tört. T. VI. 43., 1423: Haz. okmt. III. 341., 1449: U. o. IV. 351. és Magy. Tört. Tár. VI. 40., 1455: U. o. 45. 46., 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1462: Magy. Tört. T. VI. 44., Mátyás király kora és 1510:

U. o. 47. 48. — L. a Macsi és Thuz cs. a. is. V. ö. Veszpr. kápt. orsz. llt. S. 301. Itt megjegyezhetem, hogy a dr. Wertner id. művében 143. l. említett bői Kántor család nem a somogymegyei Bő-nemből való, hanem a hevesmegyei Bő faluból.)

Miháldi cs. 1454-ben Macson részeket adtak a vetahidai pálosoknak, kik aztán e helységben 1481-ben és 1482-ben is birtokosok. (1454: Dl. 14893.)

Miklái cs. 1398: Dl. 8329; 1406: Kismart. llt. 47. M. 18., 1454: Dl. 14807; 1482: Dl. 18686.

Miklósi cs. L. a Perneszi és Vityai cs. a.

Miklósi (**Miklós**, **Miklóssa**, szakácsi) cs. Myklosy. (1492: Dl. 19840; 1495: Dl. 20347.) Myklos. Myklossa. (1497: Dl. 20578.)

Miklóssa (tardi, ácsi) cs. Myklossa. (1492: Dl. 19840.) Myklosa. (1495: Haz. okmt. V. 382.)

Mindszenti cs. 1413-ban Mindszent és Dánielülése helységekben földesur. (Kismart. llt. 45. B. 21.)

Miskolczy (vasadi) cs. Myskolczy. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Monyarósi (acsai) cs. Monyarosy. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Mór (örsi) cs. Mor. (1486: Dl. 19175; 1487: Dl. 19320.)

Morócz cs. Morocz. — 1472-ben karai, 1479-ben: gellyei, 1486-ban: ecsényi előnévvel tűnik föl ily nevű nemes család. Talán mivel e helységek nem messze fekszenek vagy feküdtek egymástól, egy-ugyanazon családot kell értenünk. (1472: Pannouhalmi főapáts. házi llt. Tihany, fasc. 1. n. 36., 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41., 1486: Dl. 19175.)

Morócz (meggyesaljai) cs. Szatmár- és Györmegyből. — 1490-ben bírta: Tamási (a Dráva mentén), Gárdony, Batrocz, Belenik (vagy Benenik) és Sz.-László helységeket. (Dl. 19676. — L. a Korotnai cs. a. is.)

Mura-kereszturi apátság. L. Kereszturi apátság.

Nagy (babai) cs. Nagh. (1446: Forgách cs. llt.) Magnus. (1449: Kismart. llt. 35. S. 439.)

Nagy (besenyői) cs. Magnus. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55.) Nagh. (1499: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 75.) Tamás 1480-ban a megye alispánja.

Nagy (csegei) cs. Nagh. (1497: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 8.)

Nagy (csigeti) cs. Magnus. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Nagy (debrei) cs. Nag. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Nagy (fevenyedi) cs. Magnus. (1483: Dl. 18790.) A Márczali vidéki Fevenyed értendő; s így e család azonos vagy rokon lehet a sávolyi Nagy-okkal.

— L. a Korotnai cs. a. is.

Nagy (kapoli) cs. Nagh. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Nagy (kékcei) cs. Magnus. (1481: Dl. 18504.)

Nagy (köpi) cs. Nagh. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Nagy (lullyai) cs. Magnus. (1445: Veszpr. kápt. házi llt. 11. dob.)

Nagy (monyarósi) cs. Nagh. (1480: Veszpr. kápt. házi llt. 107. dob.)

Nagy (moróczfalvi) cs. Nagh. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 83.)

Nagy (őri) cs. Magnus. (1481: Dl. 18504.) A Csurgó vidéki Őr értendő.

Nagy (nagy-szakácsi) cs. Magnus. (1495: DL 20347; 1497: DL 20578.) Magnus, Nagh. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Nagy (sávolyi) cs. Nagh. (1483: DL 18790. — V. ö. a fevenyedi Nagy cs. a.)

Nagy (szentgyörgyi) cs. Magnus. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.) A Mosgó vagy Szent-László vidéki Szent-Györgyöt látszik érteni.

Nagy (szerdahelyi) cs. L. a Berzenczeiek a.

Nagy (szerényi) cs. Magnus. (1458: Körmendi llt. Himf. 508., 1492: DL 19789.)

Nagy (zádori) cs. Magnus. (1492: DL 19789.) — Meglehet, hogy a fentebb felsorolt különböző előnevű: Nagy családok egyike-másika rokon vagy azonos. E részben a döntés genealogiai adatok nélkül lehetetlen.

Nagygamási cs. 1435: DL 12655.

Nagylucsei cs. Orbán egri püspök és testvérei: a Nagylucseiek kapták 1488-ban, endrédi Somogyi Bernáttal együtt: a magban szakadt Bálványosi György birtokát Bálványos, Csege, Kápolnás-Kapoly és Egyházas-Kapoly helységekben, a melyekben a püspök egyik rokonának értesülése szerint «sine aliqua cultura vinearum» megterem évenként 23—28 vasa bor, s melyekhez kitűnő halászatok (a Balatonban is) és erdőségek s mintegy 50—60 jobbágy tartozik. — Kápolnás-Kapoly (hihetőleg részben) 1490-ben is az Orbán püspök birtoka. (1488: DL 19354. és 19361; 1490: Körmendi llt. Alm. III. lad. 4. n. 60. L. *Forster* (szent-erzsébeti) Gy. és a *Bakonyai* cs. s Barcs vár a. is.)

Nagymartoni (Gróf) cs. L. Fraknoi (Gróf) cs.

Nagypó(h)l cs. De Naghpow. De Naghpoh. — 1473-ban Kápolnás-Kapoly helységben voltak részei. (1473: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 9. 13., és DL 17429; 1488: DL 19354. — Hol feküdt a megfelelő: Nagy-Pó helység, eldönteni nem tudom.)

Nagyszakácsi cs. 1463: DL 15826. 15827.

Nemes (kégi) cs. Nemes. (1492: DL 19840.)

Nemes (nagy-berényi) cs. Nemes. (1482: DL 18686.)

Nemes (szent-györgyi) cs. Nemes. (1454: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 38.) Balaton-Sz.-György értendő. 1454-ben Kis-Maróton is földesúr. Ugyanekkor Szent-György részeit a (zalamegyei) Fenékieknek eladta.

Német (gamási) cs. Nemeth. (1492: DL 19840.)

Németi (Nempti) cs. L. Szákosfalvi néven.

Neszdei cs. 1477: Körmendi llt. Misc. Croat. Németujv. n. 48.

Nyak (kis-maróti) cs. Nyak. (1483: DL 18790.)

Nyári cs. L. Nyári helys. a.

Nyulszigeti apácák. A XIII. század második felében kapták részint a királyoktól részint magánosoktól (főleg Moys nádortól) Tel(c)ki, továbbá: Igal, a két Pos(o)ni, Borho(l)d, Rák(o)si, Oszlár, Kosok, Belcz és Ecse somogy- és Kazsok vagy Kozsok tolnamegyei (később szintén somogymegyei) helységeket, melyeket (részben legalább) később is szakadatlanul birtokukban találunk. Ugyanekkor kapják Csabát is, melyet később nem említenek birtokukban. 1348-ban Visz részeihez tartottak jogot, s 1378-ban (1379-ben, 1433-ban) Patalant is bírták. 1417-ben Táton részeit mondják magokénak, majd 1421-ben

Atádot, 1449-ben pedig (már előbb is, pl. 1384-ben) a hol Tolna-, hol Somogy-megyébe számított Mersét. Mind e birtokaik központja Igal volt, mely a XV. században mező-városi kiváltságokat élvezett. — 1469-ben Szenyesi Tamástól Pusztá-Kérnek nála zálogban levő részeit szintén zálogul magukhoz váltották; 1486-ban pedig ugyane helységnek és Oszlárnak részei atádi Kéri Gergelytől voltak nálok zálogban. (1275: Fejér, V. 2. 84., 1280: Árpádk. új okmt. XII. 290. és Haz. okmt. VI. 259., 1348: Anjouk. okmt. V. 219., 1378: Dl. 6562; 1379: Dl. 6643; 1391: Dl. 7694; 1398: Dl. 8352. 8375; 1412: Dl. 9923; 1417: Dl. 10560; 1421: Dl. 11057; 1426: Dl. 11780; 1429: Dl. 12120. és Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 18. n. 1., 1434: Dl. 12594; 1437: Dl. 13042; 1448: Dl. 14141; 1449: Dl. 14268. 14272; 1450: Dl. 14401; 1452: Dl. 14554; 1453: Dl. 14733; 1469: Dl. 16873; 1473: Dl. 17423; 1480: Dl. 18340; 1483: Dl. 18831; 1485: Dl. 19069; 1486: Dl. 24338.)

Ó-bári cs. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.

Ó-budai apáczák. Gyogy vagy Gyugy helységben földesurak. (1397: Dl. 8259; 1407: Dl. 9305; 1470: Dl. 17101; 1477: Dl. 17962; 1536. évi adó-lajstrom. 30. l.)

Ó-budai káptalan. L. budai káptalan.

Oláh (bodai) cs. Olah. (1506: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 53.)

Oláh (juti) cs. Olah. (1460: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 19.)

Olasz (sági) cs. Olaz. (1426: Dl. 11754.)

Ondi cs. Gergely 1462-ben Gárdos részeit — vámmal együtt — Herant-falvi Péternek zálogosította el. (Dl. 15792.)

Ongor (nádasdi) I. L. a Szobi cs. a.

Orczi cs. 1404: Dl. 8950. 9113; 1428: Fejér, X. 6. 925., 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508. — V. ö. Turul. 1887. 21. l.

Oroszi cs. Idéz. l. Orosz(i) helys. alatt: a).

Orros (füredi) cs. Orros. (1493: Dl. 19944; 1498: Dl. 20792.)

Orros (külső-szakácsi vagy kis-szakácsi) cs. Orros. (1463: Dl. 15826; 1480: Kismart. llt. 45. C. 55., 1495: Dl. 20358.)

Ország (gúti) cs. L. a Hetesi cs. a.

Osztopáni cs. 1396-ban Örsön vannak részei. 1411—12-ben a magban-szakadt Besenyő (Bissenus) Péter devecseri, turi és geszti birtokait egyezség útján megszerzik a Marczaliaktól, kik ugyanekkor a nevezett Péternek abafalvi birtokát kapják. Osztopáni Péter 1428-ban a megye alispánja. (1348: Anjouk. okmt. V. 174., 1353: Kismart. llt. 45. A. 5., 1365: Dl. 1504; 1396: Zichy okmt. V. 20., 1411—12: Dl. 9827; 1417: Dl. 10620; 1428: Dl. 11970; 1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 43., 1447: Kismart. llt. 35. S. 436. — V. ö. az osztopáni Bom, Török, Zöld és a Perneszi cs. a. is.)

Ozorai Pipó özvegye. L. a Hédervári cs. a.

Örsi cs. A Somodor és Mernye vidéki: Örs értendő. — 1400-ban Geszte helységben is voltak részei. (1347: Zichy okmt. II. 285., 1398: Dl. 8375; 1400: Zichy okmt. V. 180. 182., 1438: Kismart. llt. 35. C. 43., 1486: Dl. 19175; 1487: Dl. 19320.)

Pabar (berei) cs. Pabar. (1436: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 99.)

Pakosi cs. L. a Berzenczei cs. a.

Pálfi (szakácsi, szakács-kölkedi, vidi) cs. Palfy. (1465: Körmendi llt. Unyom. 115., Dl. 16209; 1492: Dl. 19840; 1495: Dl. 20361; 1497: Dl. 20578.)

Pálfi cs. Palfy. (1470: Csutor Imre okl., 1492: Dl. 19840.) 1470-ben: álcsi, 1492-ben: töli előnévvel tűnnek föl ily nevű nemesek. Meglehet, ugyanegy család értendő.

Pannonhalmi apátság. A somogymegyei tizedet és a somogymegyei várnok harmadát és tizedét bírta. — 1307-ben Nyirakol és Füzvölgy patakok mentén, — 1310-ben Nyirakol, Tepej, Méhes (?) és Csicsal (ugyanitt már 1261-ben és 1393-ban is) helységekből földesúr. 1314-ben Dereze nevű földjét említi, 1318-ban (és 1384-ben) pedig rádi birtokát 1336-ban: Bogát (1472-ben és 1536-ban is), Kara, Tepe(j), Szamárkut, Tard (1361-ben: másként Tóhely) és Rád helységekből való jobbágysai szerepelnek; 1337-ben pedig al-tepeji egyházi nemesei. 1347-ben Csabán levő földjei említetnek. 1364-ben fejéregyházi birtokai a Fejéregyházi nemes családnál vannak hűbérben azaz haszonbérben. 1371-ben Szent-Lászlón, 1400-ban Enizden is földesúr. 1434-ben némely zala- és veszprémmegyei birtokért Szerdahelyi János fiának Imrének cserébe adta: Szent-László, Káran, Szerentelke, Nyirakol, Kis-Füz, Nagy-Füz, Hásságy, Keresztur, Szerenke, Felső- és Alsó-Litterág, Enizd, Alsó- és Felső Dereze helységeket. 1466-ban Debrentei (Himfi) Tamás nyitrai püspök és a pannonhalmi apátság kormányzója mondja a magáénak (bizonyára az apátság nevében): Tepe, Kara, Szamárkut és Tard helységeket, e birtokai tehát továbbra is megmaradtak az apátságnak, s csupán a Zselicz-vidékiek mentek át a Szerdahelyiek kezére. Az 1536. évi adóajstrom szerint végül: Gyümölcsény, Edde, Bogát, Kis-Egres, Kara, Keliz, Tepe, Vámosfalu és Köröshegy az apátság birtokai. (1137—1379: Pannonh. főapáts. házi llt. XX. B., 1261: U. o. V. 1., 1301: Anjouk. okmt. I. 15., 1307: Haz. okmt. III. 53., 1310: Anjouk. okmt. I. 199., Pannonh. főapáts. házi llt. XX. G., 1314: Kismart. llt. 45. A. 3., 1318: Haz. okmt. I. 112., 1336: Pannonh. főapáts. házi llt. V. R., és Anjouk. okmt. III. 316., 1337: U. o. 423., 1338: U. o. 482., 1347: U. o. V. 26., 1361: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. C., 1364: U. o. V. Ff., 1371: U. o. XXXIV. S., 1381: U. o. XX. B., 1384: Haz. okmt. II. 147., 1393: U. o. 157., 1400: Pannonh. főapáts. házi llt. V. L., 1434: U. o. IV. O., 1451: Haz. okmt. II. 305., 1456: U. o. 330., 1466: Körmendi llt. Himfyana, n. 529., 1472: Pannonh. főapáts. házi llt. Tih. f. 1. n. 36., 1501: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 9. n. 1., 1536. évi adóajstr. 19. 20. 21. 22. 25. 28. l. — A somogymegyei tizedre nézve lásd: Haz. okmt. II. 307.)

Pap (szakácsi) cs. Pap. (1475: Dl. 17687.) Presbiter. (1497: Dl. 20578.)

Patai (Sz.-András) **egyház.** 1455-ben kapta hagyományul Marczali Jánostól Márványfalvát. (Dl. 14915.)

Pátrohi cs. 1431: Dl. 12364; 1488: Huny. kora. XII. 401.; 1493: Dl. 19944; 1495: Dl. 20364. — 1495-ben Felső-Déden, 1505-ben pedig a Szakácsiban lakó nemesek közt szerepel egy: Patrohy nevű. (Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Pázmán (nemeskei) cs. Pazman. (1492: Dl. 19789.)

Pécsi főesperes. 1403-ban Sztára, Kisfalu, Simonfalva, Madarás, Körtvélyes és Markoczel helységeket bírta. (Zichy okmt. V. 338.)

Pécsi káptalan. L. a Bakonyai cs. a.

Pécsi püspök. E megyei jószágaitól 1494-ben 265, 1495-ben pedig 311 frt segedelem járt. (Engel, i. h. 28. és 144. l.)

Pelsőczy (Bebek) cs. L. Kapos-Ujvár várnál.

Perneszi (osztópáni) cs. 1417-ben új-adományul kapja Zsigmond királytól Könyöked, Pernes, Ujnép, Esztank és Osztopán részeit; 1428-ban az Osztopáni Bálint és fiai birtokát Banik és Töl helységekben; 1447-ben pedig Hunyadi János kormányzótól osztópáni Zöld Péterrel együtt Gutát és Töl részeit. 1448-ban igtatják őket: Mére, Tol kaj, Szenna, Szomajon, Kalocsafalva, Kis-Kara és Bárd részeibe (mint a néhai Ozorai Pipo birtokaiba), melyeket később: 1453-ban V. Lászlótól, 1465-ben pedig Mátyás királytól új-adományul is kaptak. 1449-ben a Mérei László mérei, tolkaji és szennai birtokához tartanak jogot. 1456-ban (?) Felső-Miklósi, Alsó- és Felső-Alberti helységek részeit kapják (V) László királytól; 1460-ban pedig a Miklósi László részeit Miklósi helységben és Kecő pusztán. 1428-tól 1465-ig Pál — 1435-ben somogym. alispán, később alnádor — szerepel, mint fő szerző. 1478-ban osztópáni «Pernezy» (Pál fiai) Zsigmond és Imre (Banik, Tol kaj), Vetécs (?), Abafalva, Osztopán, (Szenna és Bárd) helységekben földesurak. 1490-ben (febr. 18.) az említett Imre, Poki Péter és Antal kir. udvarnokokkal együtt kapja Mátyás királytól a néhai mérei Virágos János birtokát: Mére, Szomajon és Tokaj helységekben. 1496-ban Zsigmond Kusztoz-Bárdján is földesúr. (1231: Hazai okmt. VIII. 27., 1417. 1428. 1429. 1417. 1453. 1456. (?) 1460. 1465: Erd. kancz. llt. No. 62. ex 1708., 1435: Dl. 12655; 1436. 1479: Muz. ltár, 1439: Dl. 13394. *czímerlevél*, 1446. 1453: Forgách cs. llt., 1448: Kismart. llt. 35. S. 438., 1449: U. o. 35. S. 439., 1456: Prot. neoacqu. com. pag. 150., 1478: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, f. 21. n. 1., 1482: Kismart. llt. 35. S. 440., 1496: Dl. 20459. — L. a Szákosfalvi, Karai, Kéri, Marczali és Kanizsai cs. a. is.)

Peszei cs. Fiadon is voltak részei. (1435: Dl. 12655. — L. a Kovásznai cs. a. is.)

Pete (vegági) cs. Pethe. — Baranyamegyéből. (1465: Dl. 16175.)

Peterfalvi (szerdahelyi) pálos kolostor. L. Szerdahelyi pál. kol.

Péterfi (gamási) cs. Petherfy. (1492: Dl. 19840.)

Pető (gamási) cs. Pethew. (1470: Dl. 17101.)

Petri (csemperdi) cs. Pethri. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Pettendi cs. 1492: Dl. 19840. — A Lengyel-Tóti vidéki Pettend értendő. (V. ö. 1480: Dl. 18379.)

Pogány (csébi) cs. Zalamegyéből. — 1483-ban és 1485-ben Verebélyt és Mocsalát bírták. (Zalai oklt. II. 622. és csébi Pogány cs. llt.)

Póka(-fi, szakácsi) cs. Fil. Pouka. (1382: Dl. 6899.) Poka dictus. (1425: Dl. 11681.) Pooka. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Poki cs. L. a Pernesziek és Lak kastély a.

Pokócz (szakácsi) cs. Pokocz. (1436: Dl. 12927.)

Polyáni cs. L. a Kanizsaiak a.

Pongráczy cs. Idéz. Pongrácz(-falva) helys. a.

Porkoláb (battyáni) cs. L. a Battyániak a.

Porkoláb (berei) cs. Porkolab. (1478: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 123. — V. ö. a kékcesei Porkoláb cs. a. is.)

Porkoláb (gellyei) cs. Részei voltak a szomszédos Gamáson is. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40. és 41., 1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A.)

Porkoláb (kékcesei) cs. Porkolab. (1483: Dl. 18790; 1493: Dl. 20064.)
Meglehet azonos a berei Porkoláb családdal.

Porkoláb (török-mártonfalvi) cs. Porkolab. (1450: Kismart. llt. 45. C. 50.)

Pósa (fejéregyházi) cs. Posa. (1495: Haz. okmt. V. 383.)

Puska (vidi) cs. Pwska. (1492: Dl. 19840.)

Rác (bári) cs. Racz. — Miklós 1476-ban és 1480-ban a megye alispánja. (1476: Dl. 17888; 1480: Kismart. llt. 45. C. 55., 1493: Dl. 20064.)

Radói cs. L. a Kanizsaiak a.

Ráskai (kelizi) cs. Raskay. (1488: Dl. 19346.)

Raszin(y)a-keresztúri (Apaj-fi) cs. L. a Szelcei cs. a.

Rátoldi prépostság. Diós-Lápa vagy Lápa helységet bírta. (1412: Dl. 9923; 1413: Dl. 10036; 1434: Dl. 12594; 1437: Dl. 13042.)

Ravasz (iklói) cs. Rauaz. (1426: Dl. 11754.)

Ravasz (keresztúri) cs. Rowaz. (1459: Dl. 15420.) Tán az előbbivel ugyanegy család?

Retek (?) nagy-szakácsi) cs. Rechek. (1471: Dl. 17268.)

Retkes (zárafalvi) cs. Rethkes. (1460: Dl. 15481.)

Rozgonyi cs. 1428-ban kapja Zsigmond királytól Rozgonyi István neje: Szentgyörgyi (Péter leánya) Cecilia, Galambóc vár vivásakor végbevitt bátor tetteért, élete tartamára: Felső-Ugal, Alsó-Ugal, Bábony, Csaba, Pesze, Lullya, Lyaba, Nyin, Bere helységek és Pakol pusztá részeit; 1435-ben pedig ugyanő új-adományként ugyane birtokokat s ezenkívül még: Fiad, Tab, Belder, Alsó-Kékce, Ó-Gyöngöd, Csicsal, Ocsman, Kozma, Kapurév és Fark-Berény helységek s Hássán és Veresvessző puszták részeit is. 1436-ban már férje: Rozgonyi István kapta a királytól ugyane birtokokat és Sz.-László-Monostorát. 1443-ban mint e család birtoka szerepel: Ugal és Nyin. Ugyanez évben János Bábonyt a Csapláriaknak adta el, kiket abba 1448-ban is igtattak. (1428: Körmendi llt. Alm. III. lad. 1. n. 38., 1435: Dl. 12655. 12684; 1436: Dl. 12895; 1443: Dl. 13741. 13736. és Körmendi llt. i. h. n. 15., 1448: U. o. n. 17., 1454: U. o. n. 19. — L. Pata m.-város, a budai káptalan és a Battyáni cs. a. is.)

Rudas (gamási) cs. Rudas. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1492: Dl. 19840.)

Runyamelléki cs. L. a Szilva (ládi) cs. a.

Rupoli cs. L. az Anthimi és Szilva (ládi) cs. a.

Sáfár (szilasi) cs. Saffar. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Salamon (alsó-endrédi) cs. Salamon. (1488: Dl. 19387.)

Sálfi (miklái) cs. Salfy. (1444: Veszpr. kápt. házi llt. 11. dob., 1482: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 201.)

Salgodi cs. 1420: Dl. 10881.

Sáli cs. 1475: Dl. 17687.

- Sámpson** (csegei) cs. Sampson. (1433: Kismart. lt. 45. B. 29.)
- Sandi** cs. 1414: Dl. 10205; 1416: Dl. 10504.
- Sándor** (gellyei) cs. Sandor. (1479: Kismart. lt. 96. f. 3. n. 41.)
- Sánta** (vidi) cs. Santha. (1480: Dl. 18379; 1492: Dl. 19840.)
- Sánta** (töli) cs. Santha. (1470: Csutor Imre okl.)
- Sárasi** (acsai) cs. Sarasy. (1458: Körmendi lt. Himf. n. 508.)
- Sári** cs. Sary. (1478: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 123.)
- Sárközi** cs. L. Vityai néven.
- Sávoly** (**Sávolyi**, szakácsi) cs. Sawly. (1461: Dl. 15611.) Sauol. (1470: Dl. 17462.) Azonos (eredetű) lehet a sávolyi Sávolyi családdal.
- Sávolyi** cs. 1453—76: Dl. 17765; 1483: Dl. 18790. — L. az Anthimi cs. a. is.
- Sebestyén** (gamási) cs. Sebesthyen. (1492: Dl. 19840.)
- Segösdí Sz.-János kápolna.** 1455-ben kapja hagyományul Marczali Jánostól: Farkasfalvát. (Részait? Dl. 14915.)
- Seke** (ketyei) cs. Seke. (1478: Körmendi lt. Alm. III. lad. 3. n. 123.)
- Sevényi** cs. 1460: Körmendi lt. Majorat. I. 29. 19.
- Sevényházi** cs. 1448: Dl. 14156.
- Sil(l)e** (zádori, szerényi) cs. Syle. (1451: Dl. 14335.) Sille. (1492: Dl. 19789.)
- Sipos** (ságvári) cs. Sypus. (1445: Veszpr. kápt. h. lt. 11. dob.)
- Sipos** (szakácsi) cs. Sypos. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi lt. XXXIV. N.)
- Soklói** cs. 1455-ben Alsó-Battyán részeit a Marczaliaknak (1499-ben más részeit a Batoriaknak) adták. (Körmendi lt. Alm. V. lad. 5. n. 72. és 75.)
- Sokoródi** (Sokrudi) cs. 1420: Dl. 10881; 1426: Dl. 11754; 1431: Dl. 12364; 1477: Dl. 17937.
- Soldos** (balogdi) cs. Soldus. (1466: Ostffy cs. lt.)
- Soldos** (szakácsi) cs. Soldus. (1382: Dl. 6899; 1428: Dl. 11981; 1429: Dl. 12104.)
- Sólyom** (kisfaludi) cs. Solyom. (1480: Kismart. lt. 45. C. 55.) Nemes-Kisfalud értendő.
- Sólyomi** cs. 1488: Huny. kora. XII. 401.
- Somi** cs. Ez az a család, a melyből a II. Ulászló korában sokat szerepelt Somi Józsa és Gáspár eredtek. (1438: Haz. okmt. IV. 316., 1441: U. o. 328., 1484: Dl. 18962. L. a Szerdahelyiek a. is.)
- Somlyói** (Somlyai) cs. Péter 1473-ban kisasszondi részeit Korotnai Jánosnak zálogosítja el. Ugyanczsal a Jánossal 1475-ben Kadarkutra és Kenézre nézve kiegyezkednek. (1473: Haz. okmt. V. 317., 1475: U. o. 328. — L. a Korotnai és viszlói Áron cs. a. is.)
- Somogyi** (endrédi, felső-endrédi) cs. 1460-ban felső-endrédi *Somogyi* Imre Fejérvár városi kir. kapitány, továbbá torvei *Ugron* (Vgron) Imre és *Gáni* Kristóf egymással kölcsönös örököségi szerződésre lépven, *Somogyi* Imre: Alsó-Endréd, Lullya. Törek és Csege helységeket, *Ugron* Imre: Torve. Nyin, Adánd, Bábony, Kapoly, Megyer, Kér, Lullya és Kás felét, — *Gáni* Kristóf pedig: Gán és Ságvár helységeket és Bere részeit kötő le magszakadás

esetére a túlélőknek. Ugy látszik, e családok egy eredetűek. (1460: Jeszenák cs. lt., 1488: Dl. 19387. — L. a Nagylucsei és Hédervári cs., Hederhely m.-város a. és v. ö. Br. Révay cs. lt. Gyulay. XI. 27.)

Somogyvári apátság. 1378-ban Sz.-László királytól nyert birtokait, -- 1324-ben Csokn(y)a vidéki földjét, — 1331-ben Terpecz, — 1378-ban Nyest nevű birtokát említik. Ugyancsak 1378-ban többfelé birtokos a megyében, de leginkább Somogyvár, Lengyel-Tóti és (Öreg-)Lak vidékén. Az ez évből fennmaradt oklevélben említett Szamárkut sőt (úgy látszik) Cserid is, más nyomok szerint szintén ez apátságé volt. 1400-ban Körtvélyesen lakó nemes jobbágysai és (bizonyára Balaton-)Keresztúron lakó jobbágysai szerepelnek. (1324: Anjouk. okmt. II. 139., 1331: U. o. 560., 1378: Fejér, IX. 5. 299. és Dl. 6553; 1400: Dl. 8553; 1411: Dl. 9788; 1470: Dl. 17051. — V. ö. Fejér, I. 468. és 1536. évi adólajstr. 23. l.)

Sós (bári) cs. Soos. (1454: Dl. 14807.) Sos. (1461: Hédervári lt. Viczay rész, f. 48. n. 44.)

Sós (kölkedi, csarmat-kölkedi) cs. Sos. Soos. — Balázs 1469-ben a megye alispánja. (1416: Muz. ltár, 1469: Haz. okmt. V. 293, 1493: Dl. 19944; 1498: Dl. 20792.)

Sós (szakács-kölkedi) cs. Soos. (1498: Dl. 20727.)

Sudaki cs. 1391-ben az István árva leányát a király: Sudak, Almad és Gyugy helységeiben fiasította. (1391: Tört. Társ. letét, 1416: Muz. lt. — V. ö. esetleg a Füssi cs. a.)

Szabó (bálványosi) cs. 1428: Fejér, X. 6. 941.

Szabó (dédi) cs. Zabo. (1473: Dl. 17430; 1481: Dl. 18470.)

Szabó (gáni) cs. Zabo. (1488: Dl. 19387.)

Szabó (gellyei) cs. Zabo. (1479: Kismart. lt. 96. f. 3. n. 41.)

Szabó (nemeskei) cs. Zabo. (1492: Dl. 19789.)

Szabó (páczodi) cs. Zabo. (1453: Körmendi lt. Unyom. n. 68.)

Szabó (pátrohi) cs. 1488: Huny. kora. XII. 401.

Szabó (szakácsi, kis-szakácsi) cs. Zabo, Sartor. — 1471-ben Merkén is voltak részei. (1470: Dl. 17462; 1471: Dl. 17268; 1495: Dl. 20361; 1505: Pannonh. főapáts. házi lt. XXXIV. N.)

Szabó (szent-györgyi) cs. Zabo. (1496: Hédervári lt. Viczay, f. 48. n. 54.) Balaton-Szent-György értendő.

Szabó (tapazi) cs. Zabo. (1496: Dl. 20459.)

Szabó (tőli) cs. Zabo. (1492: Dl. 19840.)

Szakácsi cs. 1402: Dl. 8856; 1417: Dl. 10574; 1424: Dl. 11974; 1425: Dl. 11681; 1428: Dl. 11981; 1459: Dl. 15357; 1497: Dl. 20578.

Szakácsi pások. A XV. század folyamán: Szakácsi, Marót, Szecsény, Monyorókerek, Zsitva, Felső-Déd és Kesző helységeiben vagy pusztákon kapott szőlőket, szántóföldeket sat. magánosoktól. (Összeállította: Rupp. i. m. III. 291. 292. l.)

Szakácskölkedi cs. 1464: Haz. okmt. III. 413., 1498: Dl. 20727.

Szakadái cs. Ó-Bár helységben földesur 1500-ban. (Kismart. lt. 35. A. 2.)

Szakálos (kékcei) cs. Zakalus. (1477: Körmendi llt. Misc. Croat. Németujv. 2. 40. n. 48.)

Szákosfalvi cs. Olykor: *Németi* (Nempti) és: szákosfalvi, németi vagy mérei *Arnold(-fi)* néven is szerepel. — 1447-ben Mére, Tolkaj, Szenna és Bárd birtokához tart jogot; 1448-ban pedig ezenkívül: Szomajon, Kalocsafalva és Kis-Kara helységekhez is, mint a melyeket az Ozorai Pipó halálával kir. adományul kapott. De még ugyanez évben lemond igényeiről Perneszi Pál alnádor javára. (1447: Kismart. llt. 35. S. 436, 1448: U. o. 35. S. 437., 1449: U. o. 35. S. 439., 1482: U. o. 35. S. 440. Ugyanez oklevelek eredetije: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 194. — L. a Mérei cs. a.)

Szalai (köpi) cs. Zalay. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Szalai (szakácsi, nagy-szakácsi) cs. Zalay. (1480: Kismart. llt. 45. C. 55., 1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Szalai (sebes-kéri) cs. Zalay. (1482: Dl. 18686.)

Szalai (zimányi) cs. Zalay. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Szántai (**Szántó**, turi) cs. Zanthay. (1474: Dl. 17584; 1488: Dl. 19346.) Zantho. (1495: Muz. llt., Haz. okmt. V. 382.) 1495-ben Tardon is voltak részei. Ugyanekkor a család egyik tagja: János: Tur, Gyugy, Szent-Mihály, Hosszufalu és Karád helységekbeli részekre vonatkozó okleveleket követelt vissza d. Himfi Imrétől.

Szár (turi) cs. Zaar. (1440: Muz. llt.)

Szarka (gamási) cs. Zarka. (1413: Pannonh. főapáts. házi llt. f. 1. n. 32.) A Balaton-vidéki Gamás értendő.

Szárnyas (?gyugyi) cs. Zarneas. (1492: Dl. 19840.) A mai Tót-Gyugy értendő.

Szecsényi cs. L. Szöcsényi alakban, illetve a Létai cs. a.

Szegedi (magyarei) cs. Zegedj. — Részei voltak Vityán is. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 40. és 41.)

Szekeres (gányi) cs. Sekeres. (1445: Veszpr. kápt. h. llt. 11. dob.)

Szelcsei cs. Úgy látszik, másként: Szempcsei, Szencsei. (V. ö. e néven Somogy- és főleg Körösmegyében.) 1462-ben Miklós, Raszin(y)a-kereszturi (Apaj-fi) Oszváltal] együtt Bikkés és Filke helységeket nádasdi Darabos Lászlónak zálogosítá el; a ki viszont 1463-ban Kisasszondot (a Kanizsaiaknak nála levő zálogos birtokát), nevezett Szelcsei vagy Szölczei (de Zewlcze) Miklósnak kötötte le. (1462: Dl. 35991; 1463: Dl. 15803.)

Széles (szakácsi) cs. Zeles. (1461: Dl. 15582.)

Szempcsei (**Szencsei**) cs. L. Valkó m.-városnál és v. ö. a Szelcsei cs. a. — V. ö. 1449: Dl. 14268.

Szendi (töli) cs. Zendi. (1444: Veszpr. kápt. házi llt. 11. dob.)

Szentbenedeki cs. 1460: Dl. 15514; 1483: Dl. 18790; XV. század: Körmendi llt. Himfyana. n. 625. (V. ö. Szent-Benedek helys. a.)

Szente(-fi), turi) cs. Filius Zenthe. Dictus Zenthe. (1417: Haz. oklt. 367., 1440: Muz. lltár, 1495: Haz. okmt. V. 382.)

Szenterzsébeti cs. A Szigetvár vidéki Sz.-Erzsébet értendő. (1435: Dl. 12655; 1436: Kismart. llt. 45. B. 35.)

Szentgáli cs. Baranyamegyéből. — 1474-ben enyingi Török Ambrusnak elzálogosítja Okorágot. (1474: Kismart. llt. 45. D. 62.)

Szentgyörgyi cs. Szent-György, Berekfalu és Tordas helységekben földesur. (1417: Haz. okmt. III. 306.)

Szentiváni cs. Póstelekén is birtokos 1485-ben. (Dl. 19095.)

Szentkálmáni cs. 1414: Dl. 10205; 1415: Dl. 24936; 1430: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 47., 1488: Huny. kora. XII. 401.

Szentkirályi cs. 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41., 1481: Dl. 18452. — Melyik Szent-Király értendő, bajos eldönteni.

Szent-mihály-kéki cs. 1438: Dl. 13218.

Szentmiklósi cs. A Zákány vidéki Sz.-Miklóst érthetjük. (1451: Dl. 14335.)

Szent-péteri (stregenczi) pálosok. 1381-ben Stregenczet bírák; 1390-ben Németiben kapnak földrészeket a Németiektől; 1408-ban Szent-Péter faluban részeket, 1409-ben Inkén malmot, 1410-ben Sz.-Pál város-ban jövedelmeket, 1417-ben Varaszlón malmot patronusaiktól: a Kanizsaiaktól. 1416-ban Petkei Mátyás kanizsai várnagytól és feleségétől megveszik Németi részeit, melyekbe őket még ez év elején beigtatták. 1420-ban a Kanizsaiaktól az egész Szent-Pétert, 1425-ben pedig Páld részeit nyerik adományul. 1457-ben Patán kapnak hagyományként részeket; 1477-ben pedig Páldon malmot, szent-erzsébeti Forster Györgytől. Az 1536. évi adólajstrom szerint: Páld és Sz.-Péter volt az övék. (1381: Dl. 6813. 6879; 1390: Dl. 8832; 1410: Dl. 35786; 1416: Dl. 10418. 10419. 10436. 10460. 10504; 1417: Dl. 10531; 1420: Dl. 10877. és 10879. 10881; 1453: Dl. 14704. 14705. 14706; 1457: Dl. 15189; 1477: Dl. 17918; 1536. évi adólajstr. 45. l. — A többire nézve l. Rupp, i. m. I. 1. 316. 317. l.)

Szenttamási cs. 1444: Muz. llt., 1475: Jeszenák cs. llt

Szenyesi cs. L. a nyulakszigeti apácák a.

Szerdahelyi cs. A Győr nemzetségből. — A XV. században három főágra oszlott, u. m. a *Ders* vagy *Dersfi*, *Dancs* (Dancs-fi) és *Imrefi* (Imre) ágakra. — A Dersfiek Kapos-Ujvár felét is bírták (l. ott) e század kezdete óta, s részeik voltak a zákányi uradalomban is. (L. Zákány város a.) Különben már 1314-ben övék (a Dersfieké) Válus. 1346-ban (a Dersfiek) osztoznak: Szer(e)dahely, Pétórfalva, Ivánkafalva, a két Hagymás, Ledegeres, Sz.-Miklós, Feketető, Surján, Pálfalva, Gerencze, Daragonya és Undos (Ondos), továbbá: Csoknya, (Tóti és Lófó pusztákkal), Válus, Hásságy, Kisfalud és Enizd, Litarág, Sárd, Karatna, Karácsonkuta, Kökényesfő, Sz.-László, Kárán, Kesefalva, Füz, Nyirakol, Ravazd, Keresztur, Szerenka, Gercze, Keményfalva, Hásságy (úgy látszik más, mint a főtebbi) és Olasztelek, valamint Bát helységekben. 1375-ben ugyan-őket igatják (Szerdahely, Feketető, Surján, Dregnye, Ondos, Gerencze), Ecsimolon, Zarm, a két Irafalva, Petelaka. Gyarmat, Sz.-Barrabás, Biczólaka, Bajnokfalva, Veresalma, Fülöpháza és Mező-Csoknya helységek birtokába. 1386-ban a Bát helység melletti Adriántelke pusztja is az övék, valamint 1403-ban és 1404-ben szintén (Hoderján néven), Balazse, Bagamér és Szárszó pusztákkal együtt. 1405-ben Kakonya, Dezcse, Szent-Trinitás és Máli (Mále) fölött rendelkeznek. (Imrefi György.) 1408-ban a Ders(-fi) Márton rokonának (frater paternalis) szerdahelyi *Korom* (dictus) Jánosnak a birtoka: Szerdahely, Irefalva, Feketető, Surján, Gerenczevölgy, Bát, Zarm, Csoknya és Sárd. (Ugyanez

évben, más alkalommal néhai szerdahelyi Korom Pétert is említik.) 1425-ben szerdahelyi Csepel (dictus) János fiai *Imré* és *Dancs*, továbbá szerdahelyi *Ders(f)* Márton, a zselicz-szent-jakabi apátsággal szemben jogot tartanak: Szent-Balázs és tartozékai: Gerencze, Pálfalva, Surján, Deregenye, Irefalva, — Szent-Miklós és tartozékai: Feketető, Hagymás és Ivánkafalva, — Szent-Lukácsfalva és tartozékai: Gyarmat, Gálosfalva, Kötelaka, Petelaka, Veresalma és Falkoslaka, — Szent-Tamás és tartozékai: Kálozfalva, Magyarfalva, Tádéfalva, Istvánfalva, Bökénszege, Terjék és Bajszinfalva helységekhez. 1444-ben Ders (a Márton fia) a szerdahelyi (vagy péterfalvi) pálosoknak Taszáron ad részeket. 1452-ben: Szent-Lélek, Tótfalu, Derczefalva és Keresztur helységekben is földesurak. Ez időtájt (1454.) tűnik föl bái kastélyok is, melyben mind a Dancs mind a Ders ágnak volt része. Ugyanez évben Dancs Pál: Veresalma, Gyarmat, Irafalva, Sz.-Balázs, Szarm, Csoknya, Sárd és Bat részeit Somi Mihálynak és Demeternek veté zálogba. 1472-ben ugyane Dancs Pál egyebek közt Lászlófalva, Lak és Kellencz nevű helységeit is említi. Utóbbi falu később: Gellencz, Gelencz sőt Gele néven is, mint pusztá szerepel. 1476-ban Szerdahelyi György: Kakonya, Máli és Szent-Trinitás helységek és a murai rév fölött egyezkedik a Battányiakkal. 1478-ban Dancs Pálnak egyebeken kívül Keményfalván és Egyházásfaluban zálogos birtokai is voltak. Ugyanő 1480-ban Mező-Csoknya felét enyingi Török Ambrusnak és gibárti Kis Lőrincznek kötötte le. 1489-ben, mikor egyszerre sorolják föl a Szerdahelyi István összes birtokait, Szerdahely másként Péterfalva, Tótfalu másként Draka, Szent-Luka, Lak, Kálozfalva, Tádéfalva, Magyarfalu, Istvánfalva, Szent-Tamás, Bökénaszeg, Terjék, Gálosfalva, Ivánkafalva, Hagymás, Szent-Miklós, Szent-László, Szömetelek, Kara, Kis- és Nagy-Füz, Nyerekal (azaz Nyirakol), Felső- és Alsó-Hásságy, Zákány, Gyékényes, Keresztur, Szörenke, Alsó- és Felső-Dercze, Alsó- és Felső-Viterág, Enizd, Hencsen, Egres és Megyer somogymegyei helységeket említik birtokukban. 1492-ben a Derzsieké: Terepske is. — E rokonságé volt ezenkívül a zselicz-szent-jakabi apátságnak s a szerdahelyi vagy péterfalvi pálos kolostornak patronusi joga. (1309: Anjouk. okmt. I. 174., 1314: Kismart. llt. 45. A. 3., 1346: Anjouk. okmt. IV. 639. 1375: Meskó cs. llt., 1386: Dl. 7197; 1403: Dl. 8867; 1404: Dl. 8950; 1405: Zichy okmt. V. 418., 1408: Dl. 9414. 9415; 1424: Dl. 11498; 1425: Dl. 11700; 1440 körül: Dl. 34983; 1444: Dl. 13826; 1447: Dl. 14072; 1450-53: Dl. 14595; 1452: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 34., 1454: Dl. 14811 és Muz. lltár, 1460: Dl. 15514; 1461: Dl. 15552; 1463: Dl. 15884; 1465: Dl. 16175; 1472: Dl. 17383; 1476: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 28. és 29., 1478: Dl. 18132; 1478: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, fasc. 21. n. 1., 1480: Dl. 18315; 1482: Dl. 18711; 1483: Dl. 18774; 1485: Dl. 19095; 1487: Dl. 19266. és 19289; 1488: Dl. 19374; 1489: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 31., 1490: Dl. 19653; 1492: Dl. 19788; 1493: Dl. 19944; 1498: Dl. 20727. 20746. 20792; 1501: Kismart. llt. 35. C. 51. — L. a Zicsi cs., a pannonhalmi konvent és Écsi helység a. is.)

Szerdahelyi cs. A Nagy-Atád vidéki Szerdahely értendő. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Szerdahelyi (péterfalvi) pálosok. 1335-ben: Bát, Tornócz, Kökényesfő és Szerentelki, 1345-ben Petőfalva (Péterfalva), 1424-ben Szent-Luka és Szer-

dahely, 1444-ben Taszár helységekben kapnak részeket alapítóiktól a Győr nemzetség tagjaitól; 1481-ben pedig Várdán és Jután Várdai Mihálytól. (1335: Fejér, VIII. 4. 136., 1424: Dl. 11498; 1444: Dl. 13826; 1470: Dl. 17078; 1481: Dl. 18587. L. a Szerdahelyi cs. a. is. — V. ö. 1487: Dl. 19266. valamint Rupp, i. m. III. 298.)

Szerecseny (mesztegnyei) cs. Sarachenus. Zerechen. 1470-ben Kadarkuton is voltak részei. György 1463-ban a megye egyik alispánja. (1401: Dl. 8659; 1405: Dl. 9066; 1460: Dl. 15514; 1463: Veszpr. kápt. házi llt. 107. d., 1470: Haz. okmt. V. 305. — L. a gordovai *Fancs* cs. a. is.)

Szerén(y)i (varacsiki) cs. L. Szörényi alakban.

Szigeti cs. 1436: Kismart. llt. 45. B. 35. — L. Sziget város és az Anthimi cs. a.

Szilasi cs. Zylasy. (1493: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Szili (köpi) cs. Zily. (1493: Br. Bévay cs. llt. Somogy. I. 1.)

Szilva (**Szilvás**, ládi) cs. Zylua, Zylwa. Zylwas. — Mihály 1403-ban Runnyamelléki Istvánnal együtt kapja a Rupoli János birtokait Szend és Dada helységekben. (1403: Dl. 8914; 1409: Haz. okmt. III. 269., 1423: U. o. 344., 1446: U. o. IV. 341.)

Szobafalvi cs. 1417: Dl. 10620; 1438: Dl. 13209.

Szobi cs. 1368-ban birtokos: Fejéregyház, Tikos és Vizvölgy helységekben. 1484-ben (a Péter fia) Mihály: Szob, Tikos vagy Tyukos helységeket, Merke, Vizvölgy, Inge és Kerektó részeit Battyáni Boldizsár községi kapitánynak és ennek ipának Gerebeni (Hermani, Hermanfi) Lászlónak zálogosítja el. Ugyanő 1473-ban *e helységekben kívül: Moróczfalvát* is felsorolta birtokai közt, midőn nádasdi Ongor Jánossal örököségi szerződésre lépett. (1368: Kismart. llt. 45. A. 17., 1396: Dl. 30028; 1407: Kismart. llt. 45. A. 17., 1473: Kolosmon. protoc. Extraxit. 173. és köv. l., 1484: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 5. n. 48, 1486: U. o. n. 49. és U. o. lad. 3. n. 84. — L. az Anthimi cs. a. is.)

Szólát (**Szóláti**, szent-erzsébeti) cs. «Zolath» Lőrincz 1486-ban és 1487-ben a megye alispánja. Ugyanő mint Szóláti (de Zolath) szerepel 1494-ben is. (1486: Dl. 19156; 1487: Dl. 19289; 1494: Dl. 20159.)

Szomajoni cs. 1422: Haz. okmt. III. 324., 1458: Körmendi llt. Himfyana. n. 508., 1483: Dl. 18790.

Szombat (viszi) cs. Zombath. (1440: Muz. lltár.)

Szőcsényi cs. A Bő nemzetségből. (1413: Dl. 10129; 1428: Dl. 11981; L. a Létai, Maróti és *Messer* cs. a. is.)

Szőke (kis-karádi) cs. Zewke. (1403: Dl. 8881; 1405: Dl. 24500; 1495: Haz. okmt. V. 381.)

Szőlczei cs. L. Szelczei alakban.

Szőllős (szakács-kölkedi) cs. Zewles. (1482: Veszpr. kápt. orsz. llt. M. 201. — L. a Korotnaiak a.)

Szörényi cs. Másként Szerén(y)i (Zerény). — 1466-ban és 1497-ben: varacsiki előnévvel. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1466: Ostffy cs. llt., 1497: Körmendi llt. Fam. misc. n. 26.)

Taba (kálozfalvi) cs. Thaba. — L. a Vasperi cs. a.

Tádikai cs. 1426: Dl. 11754.

Tamási cs. Avagy később, János erd. vajda (élt a XV. század elején) után: tamási *Vajdaftak*. — Birták Kapos-Ujvár várát és Hedrehely városát. (L. ott.) 1421-ben kir. adományul szerezték meg az Illyemindszenti János birtokait: Illye-Mindszent, Kovácsi, Csebő, Szarászló, Simonfalva, Ótelek, Hosszuhid és Egred helységek felét, melyeket azonban később nem találunk birtokukban. Ugyanez évben kapták Zsigmond királytól a hűtlen és magban-szakadt Kápolnás-visnyei másként Hedreh-i László birtokait: Hedreh, Hodos, Babka és Sz.-Király helységekben. 1439-ben övék Remete is, melyet ekkor helyez át a király Tolnamegyébe; 1441-ben ezenkívül Kánya és Ősi (máskor szintén Tolnamegyében), — a tolnamegyei Tamási várához. E három falujokat 1441-ben a Henrik hűtlensége miatt Csapi Ákosnak és Kisvárdai Miklósnak adományozta I. Ulászló király, bár úgy látszik minden foganat nélkül, mert 1443-ban is a Henrik birtokában s 1506-ban is Tamási vár tartozékai közt találjuk azokat. (1403: Dl. 9116; 1421: Haz. okmt. III. 321. és Kismart. llt. 35. B. 27., 1439: U. o. 35. B. 39. et NB., 1441: Zsélyi llt., 1443: Kismart. llt. 35. B. 41. — V. ö. Dl. 1816. és 1506-hoz: M. Tört. Tár. VI. 25.)

Tánczos (csigeti) cs. Thanczos. (1465: Dl. 16175.)

Tánczos (gamási) cs. Thanczos. (1511: Muz. lltár.)

Tánczos (zádori) cs. Thanczos. (1492: Dl. 19789.)

Tankó (hatvani) cs. Thanko. (1492: Dl. 19789.)

Tapazi cs. 1421: Kismart. llt. 96. 3. 26., 1424: Körmen di llt. Alm. 5. lad. 6. n. 5., 1448: Muz. lltár.

Tardasi cs. Úgy látszik a Szomajom vidéki Tardas értendő. (1436: Kismart. llt. 45. B. 35., 1493: Dl. 19944.)

Tardi cs. 1460: Dl. 15514; 1488: Dl. 19346; 1495: Haz. okmt. V. 382.

Tárnok (zágorhida i) cs. L. a Bajoni cs. a.

Tekes-kéri cs. 1493: Körmen di llt. Alm. III. lad. 3. n. 71.

Tenke (szakácsi) cs. Thenke. (1461: Dl. 15582.)

Terecsői cs. Baranyamegyéből. (1465: Dl. 16175.)

Terjék (szent-erzsébeti) cs. Zalamegyéből. — L. az enyingi Török cs. a

Terpe (nagy-szakácsi) cs. Terpe. Therpe. (1401: Dl. 8852; 1471: Dl. 17268; 1480: Kismart. llt. 45. C. 55., 1495: Dl. 20361.)

Tetvesi cs. 1410: Jeszenák cs. llt., 1460: Dl. 15514; XV. század: Körmen di llt. Himfyana. n. 625.

T(h)uz (laki, szévécsi) cs. A Bő nemzetségből. — 1466-ban Mátyás király I. Lajosnak egy Sárközi-Szent-Györgyre vonatkozó oklevelét írja át, udvarmestere: laki Thuz János részére. Ugyanez a János, testvérével Miklóssal együtt (ki olykor szévécsi előnevet viselt) bírta a szenyéri kastélyt (l. ott) is. 1482-ben még mindketten életben voltak. (1360—1466: Muz. lltár, 1471: Dl. 17268; 1482: Körmen di llt. Alm. III. lad. 3. n. 84. A., és Dl. 18711. — L. a Fancsi és Messer cs. a. is.)

Tihanyi apátság. 1358-ban Nagy Lajos király meghagyta a fejevári káptalannak, hogy ez apátság birtokainak határát járja meg s az elidegenített jószágokat is igtassa vissza annak birtokába. A nevezett káptalan ez alkalommal a megyék szabatos megjelölése nélkül sorolja föl az apátság birtokait,

melyek közül minden valószínűség szerint Somogy megyéhez számíthatók a következők, u. m. Igal, Töttös, Bár, Hidas, Megyere, Ság, Gamás, Száraszó, Köröshegy, Berej, Bálványos, Török és Fok helységek. Magából a határjárásból pedig kivehető, hogy az apátságnak főleg a Fok vizétől (Sió) Keletin vagy Kilitin és Törökön át Szántódig, innen ismét Köröshegyen át Szár(a)szóig, továbbá Gamástól és Bak(a)lártól (Boglár) Péntekhelyen, Gyugyon, Nándordon (Landord) és Sorokon át Balaton-Csehiig, illetve a Balatonig voltak terjedelmesebb birtokai, s hogy maga Bak(a)lár vagy Boglár is e birtokokhoz tartozott. Más nyomok szerint azonban még egyébütt is földesur az apátság e megyében, jelesen Tel(e)ki (1211. 1266. 1480.), Köp (1266.), Csicsal (1266. 1339. 1466.), a már említett Boglár (1325.) és Albert (1472.) helységekben s 1458-ban Apáttelek pusztán. (1325—1344. 1358. 1458. 1466: Pannonh. főapáts. házi llt. Tihany, fasc. I. num. 17. A., 32. és 35. fasc. 18. n. 2., 1339: Anjouk. okmt. III. 527., 1472: Pannonh. főapáts. sat. f. 1. n. 36., 1480: Dl. 18340. — V. ö. 1211: Fejér, X. 7. 154. és 1266: Árpádk. új okmt. III. 141.)

Tiszai (pándi) cs. L. a debrentei Himfiek a.

Titeli káptalan. Egy ízben a XV. században a káptalan jobbágysai mint Tur szomszédosai jelennek meg. (Körmendi llt. Himfyana n. 625.)

Tittös-gamási cs. 1419—1511: Muz. lltár.

Toboz cs. Thoboz. — Kürtösi majd álcsei előnévvel. (1445: Dl. 13829; 1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.)

Toldi pálosok. 1455-ben kapták hagyományként Marezali Jánostól csaknem az egész patai uradalmat (l. Pata m.-város a.) és Maros helység mellett egy malmot; 1480-ban pedig a Fajsziaktól Ecsény részeit. Az 1536. évi adólajstrom szerint azonban csupán: Egyházas-Andocs és Ecsény helységekben birtokosok. (1455: Dl. 14915; 1480: Rupp, i. m. III. 302, 1536. évi adólajstr. 34. 38. l. — L. a torvei Ugron cs. a. is.)

Tolvaj (külső-szakácsi, nagy-szakácsi) cs. Tholway. (1451: Dl. 14498; 1463: Dl. 15826. 15827; 1465: Dl. 16209.)

Tolvaj (varaszlói) cs. Tholway. (1463: Dl. 15827.) A Pát mellett i Varaszló értendő.

Tompa (füles) cs. Thompa. (1451: Dl. 14335.)

Tordasi cs. 1436: Kismart. llt. 45. B. 35.

Torma (lullyai) cs. Thorma. (1464: Veszpr. kápt. h. llt. 4. dob.)

Torma (tapazi) cs. Thorma. (1446: Haz. okmt. IV. 341., 1496: Dl. 20459.)

Torvei cs. (1279: Árpádk. új okmt. XII. 274., 1336: Anjouk. okmt. III. 531., 1356: Kismart. llt. 47. U. 5., 1398: Dl. 8333; 1438: Haz. okmt. IV. 314. 315. L. a torvei Ugron cs. a. is.)

Tót (szakácsi) cs. Thoht. (1505: Pannonhalmi főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Töli cs. Gellyén is voltak részei 1479-ben. (1409: Dl. 9562; 1447: Dl. 14083; 1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41., 1496: Haz. okmt. V. 387.)

Török (csigeti) cs. Therek. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.)

Török (enyingi, keményfalvi) cs. 1467-ben Csapi András (mint szomszéd?) elismerte a *Péter* jogát: Gerecz kastélyhoz s Gerecz, Valkó, Györgyös, Aracs, Kis-Tarnócza és Győrefalva helységekhez, melyeknek birtokába — miután Valkó várost 1000 frtért Ujlaki Miklóstól megvette, s az arról való lemondást Marczali Istvántól szintén kieszközölte — a nevezett Pétert 1469-ben be is igtatták. Földesurak egyébiránt, még pedig 1467-ben: Kovásznya, Jut, Megyer, Kereki, Szemes, Neszde, Horpács, Vitya, Fiad, Körösbegy helységeiben (városban); 1469-ben: Kovásznán és Horpácson (utóbbi helységben vétel útján is a Gellyeiektől), 1485-ben Füreden, 1496-ban pedig Maróton. 1474-ben egy időre átengedik tapsonyi Anthimi Jánosnak: Vittyá, Horpács, Fiad, Fark-Polyán, Gamás, Gellye és Szamárkut részeit. 1480-ban a Battyániak ellenzése daczára osztoznak szt.-erzsébeti Terjék Andrással együtt Tapsonyon. — 1479-ben egy: gellyei Thewrewk, 1500-ban pedig egy: fiadi Therek nevű család is fölmerül. Előbbi Gamáson is birtokos. (1479: Kismart. llt. 96. fasc. 3. num. 40. és 41., 1500: Dl. 20961.) Azonos-e e két különböző előnevű Török család az enyingi Törökökkel, vagy csak véletlen találkozásokkal van dolgunk, — eldönteni nem tudom. (1466: Haz. okmt. V. 284., 1467: Kismart. llt. 45. C. 43. és Körmendi llt. Misc. Németujv. 2. 40. n. 48—19., 1469: U. o. 45. C. 44. és 45., Haz. okmt. V. 293., 1474: Kismart. llt. 45. C. 49., 1480: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 13., Kismart. llt. 45. C. 55. és 47. W. 15., 1485: Dl. 19095; 1492: Br. Révay cs. llt. Div. fam. III. 25., 1496: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 42. — Lásd: a Füredi, Bárdi, Marczali, Szentgáli, Vasperi, Szerdahelyi cs. s Sziget(vár) város, Kapos-Ujvár vár és Hetes város a. is. V. ö. a tapsonyi Anthimi cs. a.)

Török (fejéregyházi) cs. Ladisl. Therek. (1497: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 8.) Melyik Fejéregyháza értendő? — nem bírom eldönteni.

Török (kékcsei) cs. Terek. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68.)

Török (osztópáni) cs. Therek. (1486: Dl. 19123.)

Török (páti, bakolnoki) cs. Kanizsa vidéken volt földesúr mind Zala- mind Somogy megyében. — László 1439-ben Gárdost, 1444-ben és 1445-ben Pát és Varaszló helységeket, 1446-ban pedig Benneket szerezte meg a Kani-zsaiaktól. Úgy látszik ugyanez a László vagy fia igtattatik 1456-ban Gárdossal együtt Szécsföldre pusztá birtokába s zálogosítja el Gárdost 1464-ben Csapi Andrásnak. 1474-ben Mihály: Nagy-Sávoly, Tikos és Főnyed részeit a (mura-) kereszturi apátnak és szent-jakabi Csernel Bertalannak kötötte le. Ugyanez időtájt vagy még előbb László: Egyek, Mindszent és Mátéfalva helységeiben birt részeit Korotnai János nádori ítélőmesternek adta zálogba, a kitől e birtokok ugyancsak zálog czímen gredei Horváth Lőrinczhez, aztán a szent-jakabi Csernel Péter majd 1480-ban a bajnai Both János kezére kerültek, a ki 1487-ben Bornemisza Jánosnak zálogosítja el. E család különben 1536-ban is birtokos volt Páton, Sávolyon, Fevenyeden sat. (1439: Dl. 13296; 1445: Dl. 13828. 13829; 1444: Dl. 13820; 1446: Dl. 13993; 1447: Dl. 14083; 1450: Dl. 14362; 1451: Dl. 14511; 1456: Meskó cs. llt., Dl. 15018; 1464: Dl. 15936; 1474: Dl. 17550; 1480: Dl. 18419; 1487: Dl. 19254; 1536: Adóajstrom az Orsz. lltárban. — L. a Berzenczei, tolnai *Bornemisza*, Csapi, Máté(s)falvi cs. és a fejérvári káptalan a. — V. ö. Turul. 1892. 29. l.)

Török (szakács-kölkedi) cs. Therek. (1492: Dl. 19840.)

Töttösi cs. 1449: Kismart. llt. 35. S. 439.

Turi cs. 1475-ben: gedei előnévvel. (1417: Haz. oklt. 367., 1438: Dl. 13218; 1447: Dl. 14083; 1475: Dl. 17687; XV. század: Körmendi llt. Himfyana n. 625. — V. ö. Tur m.-városnál.)

Türl(y)ei prépostság. 1335. óta (a Szentgiroltiak adományából) a Balaton vidéki Besenyő részeit birta. (1335: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 12., 1487: U. o. I. 29. 28.)

Ugrai (filecsi) cs. Vgray. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Ugron (Ugrin-fi, torvei) cs. 1419-ben Torvei Ugrin Sevény helységet a toldi pálosoknak adta. — Később a torvei Ugron cs. szerepel, melynek egyik tagja: István, 1463-ban a megye alispánja. (1419: Dl. 10838; 1438: Haz. okmt. IV. 315., 1463: Veszpr. kápt. h. llt. 107. dob., 1474: Dl. 15784. — L. a Somogyi (felső-endrédi) cs. és Hederhely m.-város a.)

Ujlaki cs. Birta Kapos-Ujvár vár (l. ott) és tartozékai felét, 1465-ben és 1492-ben ezenkívül: (Pusztá-?) Szemes és (Szöllös-?) Györök helységet, 1485-ben pedig Temert is. 1494-ben 337 $\frac{1}{2}$ frtot vetettek ki e megyei birtokaira. (1465, 1492: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. 6. és 8., 1485: Dl. 19095; 1494: Engel, i. m. 28. l. — L. az enyingi Török cs., Valkó város és Zákány vár a. is.)

Unyani cs. Vas megyéből. — L. a Haholtiak a.

Vajdafi (pelsőczi) cs. Másként: Bebek vagy Pelsőczi. — L. Kapos-Ujvár váránál.

Vajdafi (tamási) cs. L. Tamási néven.

Vajdafi (zádori) cs. Waydafy. (1472: Dl. 17311.)

Valkon (szakácsi) cs. Valkon. (1470: Dl. 17462.)

Varacsik (gamási) cs. Warachyk. (1511: Muz. llt.)

Várad cs. L. a Bakonyai cs. a.

Varaszló (szent-páli) cs. Warazlo. (1417: Dl. 10530. — L. a Kanizsaiak a. is. Tán ugyanegy a Varaszlói családdal?)

Varaszlói cs. 1465-ben a János: csehi részeit csehi Kun László, a ki eddig zálogban birta, Csapi Andrásnak zálogosította el. 1480-ban Mihály a megye egyik alispánja. (1445: Dl. 13828; 1465: gr. Draskovics cs. llt. f. 25. n. 21., 1480: Veszpr. kápt. házi llt. 106. dob., 1481: Dl. 18459. 18470; 1493: Dl. 19944.)

Várdai cs. 1481-ben Mihálynak: Juta, Várda, Horpács és Geszte helységekben voltak részei. E Mihály fia: Huszár (Huzaarh) György. (1446: Haz. okmt. IV. 340., 1449: U. o. 349., 1481: Dl. 18587. — L. a szerdahelyi pálosok a. is.)

Varga (gamási) cs. Warga. (1470: Csutor Imre okl.)

Vas (babai) cs. Vas. (1487: Dl. 19320.)

Vas (dédi) cs. Was. (1473: Dl. 17430. — V. ö. 1401: Dl. 8659. sz. okl., hol a *szakácsi* «Was» cs. szerepel.)

Vas (gyűlészi) cs. Was. (1493: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 71.)

Vasadi cs. 1433: Kismart. llt. 45. B. 29., 1438: Dl. 13218; 1499: Békássy cs. llt.

Vásáros-mernyei cs. 1467. 1477: Körmenti llt. Misc. Croat. Németujv. 2. 40. n. 48. 19.

Vasas (lullyai) cs. Vasas. (1438: Haz. okmt. IV. 316.)

Vasgyuró (bári) cs. Wasgywro. (1470: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 46.)

Vasperi cs. 1480-ban a kálozfalvi Taba családdal együtt (mindkettő Zalamegyéből) jogot tartanak enyingi Törökökkel és Istváni (Isthwanfy) István-nal szemben Tapsony helység és Törpecz puszta részeihez. (Kismart. llt. 47. W. 15.)

Vég (dédi, felső-dédi) cs. Vegh. (1453—76: Dl. 17765.) Wegh. (1480: Dl. 18379; 1481: Dl. 18470; 1492: Dl. 19840.) Azonos lehet a következővel.

Vég (szakácsi) cs. Vegh. (1467: Dl. 16514.)

Vég (töli) cs. Wegh. (1445: Dl. 13829.)

Veres (bösői) cs. Weres. (1449: Dl. 14268.)

Veres (nagy-szakácsi) cs. Weres. 1470 táján részei voltak Külső- és Nagy-Szakácsiban s Csákány és Tapsony helységekben is. (1436: Dl. 12927; 1463: Dl. 15826; 1465: Dl. 16209; 1466: Dl. 16445; 1470: Dl. 17462; 1471: Dl. 17203; 1480: Dl. 18312. — V. ö. I. Mátyás udvara cz. művem 38. és 39. l.)

Verjéni cs. 1453: Körmenti llt. Unyom. n. 68.

Vértés-kereszturi apátság. 1424-ben földesúr: Káson. (Dl. 11552.)

Vesaki (Vesági) Perottus. L. Szenyér vár a.

Vés(s)ei cs. 1474-ben Miklós Alsó-Tikoson zálogosít el részeket. 1477-ben ugyanez a Miklós, ki Vése, Dencs és Tikos helységekben és Csokma pusztán is földesur, Vése és Csokma puszta részeit a Debréteieknek és Mártoniaknak kötötte le. (1447: Haz. okmt. IV. 342., 1474: U. o. I. 369., 1477: Muz. llt. a Véssey cs. lltárából, 1481: Dl. 18459; 1496: Hédervári llt. Viczay rész, f. 48. n. 54.)

Veszprémi káptalan. I. László király állítólag 1082-ben a következő, hihetőleg somogymegyei helyek hirdokában erősíté meg, u. m. Zamárd (Szamárd), a két End(e)réd, Luka (azaz: Lullya), Szöllös, Kapoly, Szár(os)aszó (Szárszó), Öszöd, Köröshegy, Tur, Tat, Berchény (bizonyára: Berény) Grazi (bizonyára: Oroszi), Irög, O(c)sman, a két Kleti (Kiliti), Berej, Sövény, Keksza (azaz: Kegya, Kegye). *Később* időnkint: Berény (Nagy-Berény, 1232. 1280. 1536. sat.), Endréd (Alsó-Endréd, 1259. 1389. 1394.), Irög (1279.), Kegye vagy Ketye (1279.), Csaba (1279. 1383. 1536.), Lull(y)a (1288. 1381.), Szöllös (1343.), Szár(a)szó (1368.), Öszöd (1368.), Zala (1368.), Ocsman (1383. 1536.) és Megyer (1429.) helységekben s 1275-ben Kis-Bár és Bonnya vidékén levő birtokait emlegetik. (1082? : Hazai okmt. IV. 6. 7. l., 1259: Hazai okmt. VI. 100., 1275: Dl. 927; 1279: Árpádk. új okmt. XII. 275., 1279: Veszpr. kápt. házi llt. 4. dob., 1288: U. o. 107. dob., 1343: U. o. 109. dob., 1368: U. o. 17. dob., 1381: U. o. 107. dob., 1383: Hazai okmt. V. 163., 1389: Dl. 7510; 1394: Veszpr. kápt. házi llt. 4. dob., 1429: U. o. 11. dob., 1536. évi adólajstr. 31. 32. 33. l.)

Veszprémi püspök. 1416-ban Balaton-Keresztur vidékén vannak birtokai s különösen az itteni Széplakon. Ezenkívül Gergeteg vagy Görgeteg (1360. 1436.), Lullya (1463.), Csekel (1466.), Csege (1466.), Tótfalu (1466.), Gerezd

(1480.) és Acsa (1480.) — az 1536. évi adórajstrom szerint pedig: a két Csies (Csiz), Kortó, Csepel, Lullya, Gyöngöd, Bálványos, Csege, Berki, Egyházas Kapoly, Egres, Acsa, Tomej, Tótfalu és Mocsola helységekben földesur. (1339: Veszpr. kápt. házi llt. 108. dob., 1388: Veszpr. kápt. házi llt. 108. dob., 1406: Dl. 9259; 1416: Muz. lltár, 1421: Dl. 11154; 1436: Dl. 12941; 1463: Veszpr. kápt. házi llt. 107. dob., 1466: Szombathelyi kápt. h. llt. Acta episc. Veszpr. C. 14., 1466. 1486: Veszpr. kápt. házi llt. 108. dob., 1480: U. o. 106. dob., 1536. évi adórajstr. 23. 25. 27. 29. 30. 34. 35. 36. 38. l. — V. ö. Csehi helys. a.)

Veszprémvölgyi apáczák. 1402-ben kapják Kővágó-örsi (Miske fia Pál fia) Mátyástól Egyházas-Zamárdot. (Dl. 8721.)

Vetahidai pálosok. Macson (Macson) voltak részei. (1454: Dl. 14893; 1481: Dl. 18467; 1482: Dl. 18686; 1492: Dl. 19930. — L. a Miháldi cs. a. is.)

Vétyei cs. 1426: Dl. 11754.

Vida (gellyei) cs. Wyda. (1479: Kismart. llt. 96. f. 3. n. 41.)

Vidi cs. Nemes-Vid értendő. — 1505-ben: Szakácsiban is lakik ily nevű nemes család. (1456: Dl. 15058; 1465: Körmen di llt. Unyom. n. 115., 1480: Kismart. llt. 45. C. 55., 1505: Pannonh. főapáts. házi llt. XXXIV. N.)

Vidi (macsi) cs. Wydy. (1482: Dl. 18686.) Meglehet, azonos az előbbivel.

Vincze (szent-györgyi) cs. L. Forster (szent-erzsébeti) Gy. és a Bocskai cs. a.

Vincze (tetvesi) cs. Wincze. (1481: Dl. 18558.)

Virágos (mérei) cs. Wyragos. Wiragos. (1482: Dl. 18686; 1486: Dl. 19175; 1490: Dl. 19628. — L. a Perneszi cs. a. is.)

Viszlói cs. 1398: Dl. 8333; 1460: Dl. 15514.

Vityai cs. 1426-ban peszei Bokor Jánostól megvásárolja vityai Kis László fejeérköi várnagy és Gyereki Tamás: Fiad részeit. 1433-ban és 1436-ban nevezett vityai Kis László (majd: Vityai László, ki 1422-ben már mint Sárközi László szerepel) Kovásznya részeit veszi zálogba a Derecskeiektől és Miklósiaktól; 1436-ban Horpács részeit a Horpácsiaktól; majd 1438-ban Battyáni Lászlótól Kékcsét és Zamárdot, mely czímen aztán 1439-ben Zamárd és Alsó-Kékcse *felebe* ígtattatik. 1439-ben ugyanő (Vityai Mihály fia László) pallosjogot nyert a királytól; majd új-adományt Horpács helysége, melynek részeit már 1433-ban bírta. Özvegye Ilko (máskor: Helena, Ilona) mint Alsó-vityai Lászlóné szerepel 1447-ben, valamint 1449-ben is, a mikor a Bárdi László Szamárkut nevű hirtokának nála zálogban levő részeit Felsőgamási Ferencznek adta tovább zálogul. (1321: Zichy okmt. I. 204., 1353: Kismart. llt. 45. A. 5., 1422: Haz. okmt. III. 338., 1426: Dl. 11785; 1433: Haz. okmt. IV. 303., Kismart. llt. 45. B. 29., 1436: Haz. okmt. IV. 310. 311. 312. és III. 370. IV. 307., 1439: U. o. 375. és 377., 1438: Körmen di llt. Alm. III. lad. 3. n. 100., 1439: U. o. n. 101., 1447: Haz. okmt. IV. 344., 1449: Kismart. llt. 45. B. 37., 1465: Haz. okmt. V. 278. 279., 1496: U. o. 387. — L. a gimesi Forgács és Kovászniai s v. ö. az Alsó-vityai cs. a. is.)

Vizi cs. 1438: Haz. okmt. IV. 316., 1449: U. o. 351., 1453: Körmen di llt. Unyom. n. 68.

Vorster (szent-erzsébeti) Gy. L. Forster alakban.

Vránai perjelség. Birta Csurgó várát és városát. (L. ott.) Ezenkívül földesur: Szentá (1360. 1371. 1498.), Nagy-Marton (1367.), Malatk vagy Malatka, Malaczk (1367. 1458. 1498.), Marticza (1367.), Bocskád vagy Bacskád (1367. 1454. 1498.), Sziget (1431.), Bodafalva (1431.), Bálványos (1431.), Udvarhely (1454. 1498.), Szemere (1454.), Ivánczfalva (1454. 1498.), Vecsenye (1454. 1498.), Kétnyár (1454. 1498.), Tarany (1454. 1498.), Jákófalva (1454.), Urbánfalva (1454.), Pósa falva (1454.), Mike (1466.), Kóny (1493) és Belek (1493.) helységekben. Végül 1450-ben a Marczaliakkal szemben: Gadány, Czirok vagy Szírok és Mustintelek birtokához is jogot tartott. Praedialis nemeseit több ízben (pl. 1360. 1367.) említik. — 1494-ben 416 frtot vetettek ki e megyei birtokaira. (1217: Dl. 2068; 1360: Dl. 4985; 1367: Dl. 8617; 1371: Dl. 5976; 1373–4: Dl. 6204; 1431: Dl. 12364; 1450: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 7. 5., 1451: U. o. 3. 7. 9., 1454: Dl. 14807; 1458: Kaprinai Hist. dipl. II. 182., 1466: Szombathelyi kápt. házi llt. Acta episc. Vespr. f. C. n. 14., 1493: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 71., 1494: Engel, i. m. 28. l., 1498: Fejérvári ker. konv. házi llt. 3. 11. 18. — L. a Kisfaludi cs. és a fejérvári keresztesek a. is.)

Zádori cs. 1458: Körmendi llt. Himf. n. 508., 1460: Dl. 15481; 1469: Kismart. llt. 45. C. 44.

Zágorhidai cs. L. a Bajoni cs. a.

Zágrábi püspökség. Bodonyt és Tikodot birta 1331-ben (Anjouk. okmt. II. 561.); de hihetőleg a szomszédos Böhönyét is, melyet 1536-ban (Byhenye) szintén birtokában találunk. (Adólajstr. 39. l.)

Zákányi cs. L. Zákány m.-város a.

Zalai cs. L. Szalai alakban.

Zambó (cseraljai) cs. Zambo. (1448: Dl. 14156.)

Zarka (szent-kálmáni) cs. Zarka. (1488: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 51. A.)

Za(r)nyó (kölkedi) cs. Zanyo. (1458: Körmendi llt. Himf. n. 508.) Zarnyo. (1474: Dl. 17584.)

Zeke (zelefalvi) cs. Zele. (1452: Kismart. llt. 96. fasc. 3. n. 34., 1460: Dl. 15514; 1465: Dl. 16175. 16239.)

Zeke (szent-királyi) cs. Zele. (1453: Körmendi llt. Unyom. n. 68., 1458: U. o. Himfyana. n. 508.) Melyik Szent-Király értendő? — nem tudom. (A Sárd vidéki?)

Zereger (szakácsi) cs. Zereger. (1470: Dl. 17462.)

Zicsi (Zichy) cs. Balázs 1435-ben a megye alispánja. György 1478-ban örököségi szerződésre lépven szerdahelyi Dancs Pállal, Zics, Gyalod, Zala, Ketye és Köp — somogymegyei birtokait sorolja föl. Ezenkívül 1388-ban és 1405. körül: Tátom vagy Táton helységben is földesurak. (1347: Zichy okmt. II. 285., 1351: U. o. 466., 1358: Dl. 4749; 1370: Zichy okmt. III. 399., 1380: U. o. IV. 172., 1388: Dl. 7344; 1398: Dl. 8333; 1398: Dl. 8323; 1405. körül: Dl. 9102; 1435: Dl. 12655; 1438: Haz. okmt. IV. 315., 1473: Dl. 17423; 1474: Kismart. llt. 47. Z. 19., 1478: Dl. 18132; 1479: U. o. 45. C. 53., 1484: Dl. 18962; 1487–8: Dl. 19293–4; 1493–4: Br. Révay cs. llt. Somogy. I. 1.

2. és 3. — L. Sziget-vár és Tolnamegyében Daró-vár a. is. V. ö. Turul. 1887. 90.)

Zopa (berekfalvi, sz.-györgyi) cs. — Másként: Berekfalvi. — Berekfalu másként Damokoslaka (Domonkoslaka) és Szent-György helységeken kívül Hedrehelyen, Hencsén és Gegén is földesurak. Utóbbiak részeit 1462-ben Csapi Andrásnak vetették zálogba. (1341: Fejér, VIII. 4. 489., 1433: Turul. 1893. 7. lap, 1435: Dl. 12655; 1462: gr. Draskovich cs. llt. f. 25. n. 6. — L. Hederhely m.-város a. V. ö. 1310: Anjouk. okmt. I. 201., 1341: Fejér, VIII. 4. 489. és Wertner. Nemzets. II. 400.)

Zöld (berkesi) cs. Zewld. (1470: Csutor Imre okl.)

Zöld (osztópáni) cs. Zewld. Zeld. — Másként: Osztopáni. — Különösen János viselte a Zöld nevet a XV. sz. második felében. Bírta Tur részeit is. (1458: Körmendi llt. Himfyana, n. 508., 1463: Dl. 15826; 1468: Dl. 16783; 1477: Körmendi llt. Misc. Croat. Németujv. 48. — L. a Perneszi és d. Himfi cs. a. és Tur városnál is.)

Zselicz-szent-jakabi benczés apátság. Az u. n. Zseliczségen és Ormán-közben (in Selyzio et in Orman seu Ormankuz), azaz Kaposvártól kelet (dk. ék.), és Szigetvártól dél felé voltak terjedelmesebb birtokai. Jelesül: 1376-ban igitatják a (somogymegyei) Ormánságon: Szent-Barlabás, Borczkoncz, Lokocsa, Mogden, Gedesi, Andrásfalva, Budak, Halászi, Huruskolcz, Bát, Poton(y), Bodics, Gerenda helységek, Lazarci puszta és Mátyás pusztája (predium Mathie); továbbá a Zseliczségen és a Kaposon túl: Apáti, Keresztös-Szent-Miklós-laka, Zarm(p), Csiget és Ujfalu helységek; (praedialis helyek a Lápa mentén a Kaposig, u. m.) Lak és Usuráslaka, Gerenczemellék, Filtelek, Gellyénfalva, Csabanos (?), Szent-Balázs-egyháza, Csomorlaka, Botfenék, Csernekfalva, Petelaka, Irefalva, Gyarmat, Ketelaka, Z(s)ebe-fia-laka, Szabó-Pál-laka, Szent-Luka, László-fi-János-laka, Kálozfalva, Folkoslaka, Tádéfalva, Magyarfalva, Gálosfalva, Veresalma, Buzarofalva, Triakfalva, Szent-Tamás, Karácson-fi-János-falva, Nádasd, Teresztyénfalva, Demeterfalva, Hidegkut és Nempti birtokába. Ezenkívül már előbb s utóbb egyes alkalmakkor s következő helységekben tűnnek föl birtokosokul, u. m. Táton (Táton, 1275. 1417. 1426. 1443. 1452), Szent-Barrabás (1324.) helységekben, Alesi és Bennék vidékén (1331.), továbbá: Szent-Luka (1346.), Lápa (1358.), Ujfalu (1428.), Lak (1487.) és Apáti (1487.) helységekben. (1257: Haz. okmt. VI. 94., 1275: Dl. 927., 1324: Körmendi llt. Alm. III. lad. 5. n. 52., 1329: Dl. 2527; 1331: Anjouk. okmt. II. 565., 1346: U. o. IV. 640., 1356: Dl. 4585; 1358: Dl. 4730; 1376: Dl. 6372; 1417: Dl. 1056; 1425: Dl. 11700; 1426: Dl. 11780; 1428: Dl. 11970; 1443: Dl. 13726; 1452: Dl. 14569; 1458: Körmendi llt. Himfyana, n. 508., 1487: Dl. 19289; 1493: Dl. 19944. — L. a Szerdahelyi cs. a. is. V. ö. Fejér, I. 398.)

Zsoldos (dédi) cs. Zoldos. (1473: Dl. 17430.)

Összesen 728 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

1439-ben: Marczali Imre és János; 1440-ben: ugyanők, illetve Erzsébet királyné főispánja: prodaviczi Ördög Miklós; 1441-ben és 1442-ben: Marczali Imre és János; 1443-ban: ugyanők; 1444-ben: Ujlaki Miklós és Tamási (Vajdafi) Henrik; 1445-ben és 1446-ban: Tamási (Vajdafi) Henrik; 1449-ben, 1451-ben, 1458-ban és 1459-ben: Marczali János; 1455-ben és 1460-ban: Ujlaki Miklós; 1470-ben és 1474-ben: Marczali László; 1479-ben: Korotnai János nádori ítélő-mester; 1480-ban: szent-erzsébeti Forster György; 1481-ben 1482-ben, 1483-ban, 1486-ban és 1490-ben ismét: Korotnai János. (1439: Acta Bosnae. 174. l., 1440: Muz. ltár és Hel. Kottaner Denkwürdigkeiten. 60. l., 1441: Körmendi lt. Misc. Németujv. 2. 42. 115., 1441. 1442: Chmel, Materialien. I. 2. 64. l. és Huny. kora. X. 120., 1442: Zsélyi lt., 1443: U. o. és Dl. 13716; 1444: Mérey cs. lt. és Dl. 18625. 13782. Muz. ltár, 1445: Dl. 13838. 13874; 1446: Körmendi lt. Alm. III. lad. 4. n. 62., 1449: Dl. 32773; 1451: Dl. 35596; 1455: M. Tört. Tár. VI. 45., 1458: Huny. kora. X. 575. és 1459: U. o. 616. és Dl. 15323. 15348; 1460: Lehoczky. Stemm. I. 146. és Kaprinai Hung. Dipl. I. 351., 1470: Batthyányi. Leges eccl. III. 537., 1474: Fejér, Croatia. 91. l., 1479: Dl. 18243; 1480: Gyurikovics. Tud. Gyűjt. 1836. XI. 20., 1481: Szombath. kápt. házi lt. f. 49. n. 5., 1482: Kismart. lt. 35. S. 440., 1483: Dl. 18790; 1486: Dl. 34531; Huny. kora. XII. 341. és Acta Bosnae. 295. l., 1490: Veszpr. kápt. h. lt. 4. dob.)

VASVÁRMEGYE.

Nagyjából mai határai közt terült el hajdan is.

1494-ben kerek számmal 4500, 1495-ben pedig vagy 5000 adó alá eső házhelyet számítottak össze benne.¹

Nyugoti hegyes vidéke nagy uradalmak, keleti kisebb, sík felé pedig nagyrészt törzsökös, vagyonos középnemesség hazája volt.

Legnagyobb uradalma délkeleten, a vendek lakta vidéken a lindvai vagy felső-lindvai, melyhez Felső-Lindva (Felső-Lendva) váron és városon kívül Mura-Szombat város és már 1366-ban is vagy 100 falu tartozik, — Felső-Lendvától le délnek egész Mura-Szombatig. Ez óriási földterület a Balog-nemből való felső-lindvai vagy (rima-)szécsi Szécsi (Herczeg, Bánfi) családé, már Nagy Lajos király korában. Ugyanők szerezték meg 1387-ben a szomszédos Dobrát is, melynek területe Felső-Lendvától északnak a Rába-vidékig nyúlt föl s Dobra várán és városán kívül mintegy 30 falut foglalt magában. Végül időnként Körmend városa is e családé a XV. század folyamán.

A felső-lendva-dobrai kettős uradalomtól kelet felé, főleg a Kerka és Zala felső folyása mentén az u. n. Őrség terült el, közepén Nagy-Rákos városával. Eme magyarok lakta terület, mintegy 18 helység, a lévai Cseheké volt, utánok pedig, a Mátyás király korában: a hirneves Ujlakiaké. E terület sorsában osztozott e században odább észak-nyugot felé Német-Ujvár vár és város is, vagy 27 faluval együtt, melyek Német-Ujvártól észak-nyugotnak Szent-Elek, délkeletnek pedig Rönök vidékeig terültek el.

Ez uradalomhoz kelet felől a hasonló terjedelmű monyorókeréki csatlakozik, élén a hasonló nevű várral és várossal s 1496-ban szintén vagy 27 helységgel: északnak föl Schützig, dél-

¹ Pontosan: 4505 $\frac{1}{2}$ és 5051. (Engel, i. m. 24. és 145. l.)

nek le egész a Rába melletti Csákányig. Földesurai már a XIV. század közepe óta az Elderbach-ok, a kiké volt odább ény. felé a szomszédos Veresvár vár és város is, a XV. század végén 14 faluval együtt: Gyepü-Füzesről föl ék. Felső-Örig.

Kissé távolabb esik már innen két más város, szintén az Elderbach-ok birtoka, jelesül: Vép, Szombathely közelében keletre, és Körmend amattól délre, a zalai határ felé. Ezenkívül ideiglenesen: Vasvár, Dobra, Rákos, Mura-Szombat, Schütz városokban és más kisebb helyeken is volt időnként birtokjoga e családnak.

Veresvár táján szomszédosak velök a szintén német eredetű Pa(u)mkircher-ek, Szalonok vár és város urai, a kiknek ezenkívül időnként a Veresvárral (k.-ék.) határos óvári és rohonczi uradalomban is részük volt. E tájakon 1475-ben mindössze vagy 32 helység uralta őket.

Óvár vár különben, környékén vagy 13 faluval, a század elején az Óváriaké volt, majd más családok közt oszlott meg; Rohonc vár és város pedig a szomszédos Kőszeg várral és várossal és tartozékaikkal együtt már a XV. század elején, illetve a XIV-ik végén a Garaiaké lett, a kiknek kezéből csak Frigyes császár ragadta ki, összesen mintegy 18 vas megyei helységgel együtt. Mikor aztán e várakat Mátyás király, uralkodása vége felé kicsikarta a császártól: Rohonc a porosz származású Margenwerder Jakab királyi pattantyúsmester, Kőszeg pedig a Korvin János birtokába ment át.

A Garaiak, Rohonc és Kőszeg igazi urai ezenkívül Kőszeg szomszédságában dk. felé Pese (Pöse) táján 3—4, veszprémmegyei Somlyó várukhoz pedig: Jánosháza, Hosszú-Pereszteg, Ság és Szergény vidékén — a veszprémi határ mentén — még vagy 7—12 helységben is földesurak.

A kőszeg-rohonc-szalonoki vonaltól nyugot felé, a megye sarkában még két nagyobb uradalom foglalt helyet, u. m. a borostyáni (borostyánkői), élén a hasonló nevű várral, s a lékavári, élén a hasonló nevű várral és várossal, — mindkettő a Kanizsaiak birtokában, az egész század folyamán. Borostyánhoz vagy 22—25, Lékához pedig vagy 8—9 vas megyei falut számítottak.

A Kanizsaiaknak azonban odább keletre, a Rába menti síkon is volt egy nagyobb és egy kisebb birtokuk. A nagyobbik: a sárvári, Sárvár város és vár, Ikervár és Sár városokkal és vagy 9

falual; a kisebbik a pápóczi, a megye ék. csücskében: Pápócz város részei és Magyar-Gencs helység.

Eme két birtokuk közé ékelődik — összesen vagy 14 falujával Asszonyfalva, a rokon Oslfi vagy Ostfi, Asszonyfalvi és Bresztolczi családok birtoka, élén Asszonyfalva és Kigyókő erősségekkel.

Nagyobb uradalmak ezenkívül már csak alább dél felé találhatók: Vasvár, Körmend és Csákány vidékén, hol két Nádasdnemből eredő család, u. m. a gersei Petők és Nádasdiak vagy nádasdi Darabosok birtokai fonódtak egymásba. A gersei Petőké vagy 30—38 falu, részint törzsbirtokukhoz: Gerséhez és Mármánykő várához, részint zalamegyei Kéménd várukhoz és Vasvár városához, melynek egyik fele szintén őket uralta már a Zsigmond király idejében. A Nádasdiaké vagy Darabosoké pedig a Nádasdtól le Monyorósdig sőt Iklódig huzódó terület, melyhez az Őrségen túl, a felső-lendvai uradalom széles testében egy másik, s még távolabb, a megye ék. sarkában: Sárvár és Ostfi-Asszonyfalva közé ékelve egy harmadik jószáguk csatlakozott, összesen szintén valami 30 helység vagy pusztá.

Végül még a Héderváriaknak: Molnos-Szecső, Csákány és Strém táján elterülő, mintegy 12 helységből vagy pusztából alakult, kevésbbé terjedelmes vagy összefüggő birtokát említhetjük.

A köznemesi családok közül kétségtől legelőkelőbbek az Egerváriak, kiknek birtoka, a zalai határszélen legalkalmasabb kiinduló pontja további utunknak. A század végén, midőn Lászlóval úgyszólván a főnemesi családok sorába emelkednek, Vas megyében Egervár város és kastély, itt és odább ény. felé: a Rába és Sorok mentén, Oszkó és Geregye táján vagy 10 helységben földesurak, a rokon Geregyeiekkel együtt.

Szomszédosak velök egyfelől a széplaki Bothkák, Széplakon és vidékén 3—5 faluban; nyugot felé pedig a Telekesiek: Telekes táján és (kisebb részben) a vendek közt: Tót-Keresztur vidékén, összesen vagy 11 helységben. Odább észak-nyugotra Mákva táján (de Csákánytól nyug. is) a Hosszutótiak következnek, vagy 7 helységben; továbbá a mezőlaki Zámók, a XIV. században jóval előkelőbb család, szintén Mákva, Oszkó s ezenkívül Köcsk, a Sorok, sőt Mura-Szombat vidékén is; aztán a Rába mentén: a Szecsődiek vagy 8, — a Hidvégiek szintén 6, 8, — a Molnáriak vagy 5. — a Rumiak vagy 8, — s beljebb: a Káldiak (a XIV. szá-

zadban) vagy 16, — és a Sitkeiek vagy 9 faluban. Ugyane tájon, a veszprémi határon: Jánosháza mellett a mártonfalvi Lacza család emelkedik ki, Mártonfalván olykor erősséggel is, vagy 5, — bentebb nyugotra, a megye közepe felé, a Sorok mentén pedig: a Polyániak vagy 8 (ideiglenes jogon jóval több), — az Unyaniak vagy 9, 10, 12, — a Hermániak, már Szombathely szomszédságában: Hermán táján, de Csákánytól nyugotra is 4, 5, 9, — innen keletnek a péczeli Zarkák, kiknek a szalonoki uradalomban is volt joguk, — a Váltiak, mindent összevéve vagy 8, — a sopronmegyei határ felé pedig a Ják nemzetség tagjai: az egerszegi Kemények vagy 4, — a Niczkiek vagy 11, 13, — a Szentivánfalviak vagy 8, — továbbá a Csák-nemből való (sopronmegyei) Mihályiak, Ugronok, Csákok és Kisfaludiak vagy 3, — az Osl-nembeli, szintén sopronmegyei Csornaiak (és általok a Turócziak) ugyanitt, de főleg (mint a Köveskútiak jogutódai) a stájer határszélen, Szalonoktól nyugot felé: 7, 8, — s a sopronmegyei Vágiak szintén vagy 11 helységben. Végül odabb délnek, u. m. bent a hegyvidéken: a Giroltiak válnak ki, kiknek Girolton kastélyuk is volt, vagy 5, 8, — még délebbre az Iváncziak (a Gosztonyiakkal együtt) Csákány vidékén vagy 9, 10, — a petróczi Henczelfiek és Kövérek, Petrócz (és Halastó) vidékén 3, 6, — s a Kereszturiak, a mai Tót-Keresztur táján vagy 4 helységben vagy pusztán levő birtokaikkal.

Eme nagy- és közép-birtokok közé ékelődnek be az *egyháziak* uradalmi és apró birtokai.

Az uradalmakat a győri püspök, a vasvári káptalan és a szent-gothárdi apátság birtokában találjuk. A győri püspök a megye szívének: Szombathely várának és városának, ezenkívül a megye ek. sarkában Egyházas- és Váralja-Kesző helységeknek, — a vasvári káptalan Vasvár város egy részének s itten tájon már 1217-ben vagy 14, a későbbi középkorban pedig mindent együtt számítva vagy 31—33 helységnek (pusztának), — végül a szt.-gothárdi cziszterciták (a XVI. századi és a mai állapotból következtetve) a Csákány vidéki Gyarmattól a Rába mentén egész a stájer határig egy összefüggő, vagy 32 helységből álló hatalmas birtoktestnek földesurai.

A többi egyházi testületek csak kis-birtokosok. Még pedig részint e megyéből valók, mint a megye közepe táján: a jáki

monostor Ják, — a pornói apátság Pornó, — a monyorókeréki pálosok Monyorókerék vidékén, s a megye k. sarkában: a pápóczi prépostság és az ugyanitteni pálosok Pápóczi városban és környékén, a demelki apátság a mai Kis-Czell táján; részint a szomszédos Zala-, Veszprém- és Sopronmegyékből valók, u. m. a kapornaki konvent Pécel, — az örményesi pálosok és türjei premonstreiek a zalamegyei Széplak táján; a vásonykői pálosok, az apácza-somlyai apáczák és a bakonybéli apátság a veszprémi, — végül a borsmonostori ciszterciták és a csornai premonstreiek a soproni határszélen.

Ideiglen vagy kisebb részek urai a más megyebeli nevesebb vagy ép főúri családok közül: az alsó-lendvai Bánfiak Mura-Szombaton és Körmenden, a szentgyörgyi és fraknoi Grófok (Nagymartoniak), a döbrentei Himfiak, Nagylucseiek, pakosi Szermerék, Hunyadi János, Kinizsi Pál (a veszprémi Somlyó vár tartozékaiban), az oroszvári Tompekek, Perényiek, csebi Pogányok, Rozgonyiak, Szapolyaiak és Szécsényiek; de főleg Bakocs Tamás (egri püspök) és általa az Erdődiek, a kik e korszak végén, a Mátyás király halála után (1495. 1496) a monyorókeréki, vörösvári, körmendi és somlyóvári nagy uradalmakat szereztek meg.

VÁRAI ÉS ERŐSSÉGEI:

Alsó-Kőszeg. L. Kőszeg vár a.

Asson(y)falva(-vára). Castrum Azzonfoluauara. (1406. előtt: Hazai okmt. VII. 441.) Poss. Azzonfalwa cum domibus et *castris* in facie eiusdem habitis. (1428: Sopronm. oklt. II. 119.) Castrum in Azonfalwa constructum, és ebben: (in turri) quoddam scrinium, multis privilegiis et litteralibus instrumentis . . . repletum. (1432—6: Ostffy cs. llt. XII. 102) Castellum Azzonfalwa. (1458: Sopron városi lltár. IV. D. 6. 485., 1466: Sopronm. okltár. II. 445.) Domus (sive castellum) in Azzonfalwa. (1459: Muz. lltár.) Castellanus castri de Azonfalwa. (1463. 1464: Sopron városi llt. IV. D. 6. 487. és 490.) Az Ostfi vagy Ostfi családé volt. — 1428-ban Gergely a Molnáriakat osztályos atyjafiaivá fogadván, e várbeli birtokjogát is reájok ruházta. Ez átruházásnak azonban nem látjuk semmi foganaíját.

Bel-Mura. L. Mura(i)-Szombat néven a várak közt.

Borostyán. Castrum Pernstain. (1271: Fejér, V. 1. 116., 1491: Katona, i. m. XVII. 218—9.) Castrum Perrenstain. (1273: Hazai okmt. II. 8.) Castrum Pernstian. (1284: Hazai okmt. II. 16.) Castrum Borostyán. (? 1327: Orsz. Levélt. Lib. reg. Donat. V. 204. l.) Castrum Porostyan, Porosthyán. (1388: Dl. 7385. 7386. 7388; 1389: Dl. 7472; 1392: Dl. 7756. 7758. 7827. 9134;

1393: Dl. 7850; 1401: Sopronm. okltár, I. 541., 1406: Körmendi levéltár Himfyana. n. 409., és Dl. 9134; 1409: Dl. 9516; 1482: Körmendi lt. Alm. I. lad. 7. n. 24.) Castellanus de Pernstain. (1439: Sopron vár. lt. IV. D. II. 140.) Castrum Borostyan al. nom. Perenstain. (1463: Dl. 15855.) 1388-ban a Kanizsaiak kapták Zsigmond királytól, zálog czímen. A következő évben megengedi nekik a király, hogy e várat újjáépíthessék s visszaváltáskor a ráfordított összeget fölszámíthassák. (Ugyanekkor Sopronmegyéhez számítták.) 1392-ben már kir. adományúl nyerik, még pedig a hozzátartozó tizeddel és kamara-nyereséggel együtt. Ez óta úgy látszik — állandóan a Kanizsaiaké volt, de a Mátyás uralkodását megelőzőt zavaros időkben idegen kezekre jutott. 1463-ban Mátyás király Czebinger Tamásnak megengedte, hogy mindaddig bírhasse e várat, míg másként ki nem elégíti őt. Később III. Frigyes császár kezére jutott, a kitől Mátyás király visszafoglalta ugyan, de a kinek II. Ulászló 1491-ben egyezségileg ismét visszaadta. — 1388-ban hozzátartoznak: Borostyán, Rotumpach, Stuben, Rödelslag. Krogdnug, Kapornok, Hoff, Gyarmanosfalva, Ménhard, Tohony, Asó, S(i)midrauch, Villyan(cz), Rodinsdorf, Pinkafő, Sinderdorf, Viszlek és Schreibersdorf helységek; Rolnik, Sarondorf, Trainbret és Csiken puszták; 1392-ben pedig: Kapornok, Rödelschlag, Asó, Karadna, Tohony, Reudensdorf, Sindransdorf, Ménhart, Stuben, Irmesd, Hof, Pinkafő, Belrik (?), Vilyancz, Reutempach, Irófalva, Porostyán és S(i)midrauch helységek, Hámor, Jezeger, Freibert, Sorondorf, Rakonik, Borchnau és Bralantcsiken puszták.

Dobra. Castr. Dabra. (XIII. század: Dl. 24446) Castrum Dobra. (1271: Árpádk. új okmt. III. 249., 1332: Körmendi lt. Alm. II lad. 8. n. 77., 1387: U. o. Alm. II. lad. 5. n. 20. 22. 23. és 28., 1388: U. o. n. 24., 1403: U. o. lad. 9. n. 25., 1425: Dl. 11661; 1432: Zalam. oklt. II. 477., 1471: Körm. lt. Alm. I. lad. 1. n. 7., 1498: Dl. 20756; 1499: Körm. lt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) Castellanus de Dobra. (1453: Muz. lt.) 1332-ben a szent-gothárdi apátság visszaadta a királynak. Ez idő óta, úgy látszik, királyi vár volt. 1387-ben Zsigmond király Szécsi Miklós volt nádornak adta, a ki «a németek kezéből» 7200 frtért vásárolta vissza. A Szécsieké, illetve szécsi Herczegeké aztán később is (pl. 1403. 1432. 1453. 1471. 1478. 1498. 1499.) az egész századon át. — 1387-ben hozzátartoznak: Mecsnök, Alsó- és Felső-Kereka, Búdincz, Perbesc, Neradnolecz, Sülincz, Gyanon, Burcesa (Burecse), Martinye, Trekvölgye, Keplevölgye (máskor: Luprechvölgye), Szalócza, Mátyásfalva, Sztojkvölgye, Lyubeháza, Békátó, Mészpest, Váralja (azaz: Dobra), Mohonicza, Alsó- és Felső-Velike, Gerencsér, Dubricsa, Alsó- és Felső-Strazson, Farkasfalva, Alsó- és Felső-Szelnök és Ivánfalva.

Egervár(a). Castrum Egurwar. (1288: Hazai okmt. V. 70. és VI. 333.) Locus castri in Egerwar. (1409: Dl. 9523.) Munitiones in Egerwara. (1476: Kaill László gyűjtem. Pesty Fr. után.) Castellum Egerwara. (1495: Dl. 20668. 20781.) 1288-ban (István bán fia) Miklós bán cserében János nádornak adta. 1409-ben Egervár helység urai: az Egerváriak, nádori gyűlésen, a megyére hivatkozva bizonyították, hogy e birtokukban őseiknek mindig volt váruk, de azt Henrik bán fiai lerombolták. 1476-ban Mátyás király megengedte, hogy az Egerváriak (László bán) Egervárott levő némely erődítményeiket kijavít-

hassák. Az itteni erősség, mint az Egerváriak birtoka, a 90-es években is fennáll.

Fancska. (Fancsika). L. Zalamegyében.

Felső-Kőszeg. L. Kőszeg vár a.

Felső-Lindva. (Felső-Lendva.) L. Lindva várnál.

Gírolt. Castellum Gyrolth. (1444. és 1446: Muz. lt., 1457: Hazai okmt. IV. 386.) L. a Gírolti cs. a.

Güns. L. Kőszeg néven.

Güsszin(g). L. Ujvár néven.

Hollókő. L. Óvár várnál.

K(a)rakó. Castrum Crako. (1406. előtt: Hazai okmt. VII. 441.) — V. ö. Karako *a*) helys. a.

Kertes. (Kertös.) Castrum de Kertus. (1271: Fejér, V. 1. 116.) Castrum Kerthes. (1369: Dl. 3350.) A Hermániaké volt 1369-ben.

Ki(gy)ókő. (Kégyókő.) Castrum Kegykw. (1409: Dl. 9569.) Castrum Kygyowkew in . . . Azzonfalwa existens. (1412: Muz. ltár.) Castrum Kigowkw. (1440: Zalam. oklt. II. 504.) Domus sive castellum Kygyakw. (1459: Muz. ltár.) Az asszonyfalvi Ostfiaké volt, kiknek kérésére 1456-ban V. László, s 1458-ban Mátyás király megengedte, hogy e rombadőlt várukat fából vagy kőből újra fölépíthessék. (Kyokew. Haz. okmt. II. 339. V. ö. 1458: Muz. ltár.) Ez erősség 1459-ben már állt is (Ostfi-)Asszonyfalva határában. (Szabó Károlynál tévesen Hegykő, Sopronmegye.)

Körmend. (Kermend.) Turris . . . in villa Kurmend. (1269: Hazai okmt. VII. 117.) Castrum Kurmend. (1291: Árpádk. új okmt. XII. 503.) Castellum in Kermend. (1496: Dl. 20400; Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. n. 7. és 10. és gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 50. 2. 29., 50. 2. 31., 50. 2. 38., 1499: U. o. 50. 2. 35.) Castrum Kermend. (1520: Körm. lt. Major. I. 36. 47.) L. a hasonló nevű városnál.

Kőszeg. Castrum Kuszugh. (1248: Fejér, IV. 2. 33.) Novum castrum Kyzug. (1263: U. o. IV. 3. 114.) Castr. Keuszeg. (1271: U. o. V. 1. 116.) Castrum Kuzeg, Kuzegh. (1272: Hazai okmt. VI. 184., 1273: Árpádk. új okmt. XII. 73., 1279: Fejér, VIII. 3. 322., 1316: Zichy okmt. I. 160., 1352: Anjouk. okmt. V. 589.) Castellanus in Gunz. (1276: Fejér, VII. 5. 424.) Castrum Kuzyg, Kuzig. (1277: Hazai okmt. V. 57, 1279: Fejér, VIII. 3. 321—324.) Castrum Kwzeg. (1299: Árpádk. új okmt. V. 205., 1323: Hazai okmt. I. 124., 1441: Sopr. oklt. II. 304.) Castrum Kewzeg, Kewzegh. (1370: Dl. 5822; 1441: Hazai okmt. VII. 462. és Sopr. oklt. II. 308., 1446: Muz. lt., 1461: Dl. 15631; 1477: Huny. kora. XII. 29. és Dl. 17979; 1483: Körmendi levéltár, Misc. Németujv. f. 105. n. 247., 1492: U. o. Acta antiqua. Alm. V. lad. 5. n. 37., 1499: Sopr. oklt. II. 587.) Castr. Kwzug. (1386: Dl. 7201.) Castrum in Ghuns. (1391: Dl. 7672.) Castrum regale Kwzeg et (aliud) castrum (regale) similiter Kwzeg. (1392: Hazai okmt. VII. 429. és Dl. 7768. és Sopr. oklt. I. 508. és Dl. 7769.) Castra duo Kwzegh. (1392: Dl. 7772.) Castra Kwzeg. (1408: gr. Zay cs. lt. C. n. 5.) Castrum Kewzeg *superius et inferius*. (1432: Hazai okmt. VII. 452.) Egr. Pernharten Krabatosdorfer Capitaneus de Guns. (1455: Sopr. oklt. II. 387.) Castrum Kewzewg. (1459: Huny. kora. X. 617.) Castrum

Guns. (1463: U. o. XI. 72. és DL. 15856.) Kristof. Rottaler Capitaneus in Kuezzeg. (1480: Muz. llt.) Castrum (regis) Kewzeg. (1483: DL. 18849.) Rotton-tollar castellanus castri Kewzeg ad ius et coronam regni (Hung.) pertinens, (Ostrom alatt. 1483: Muz. llt.) Civitas Kewzeg cum castro. (1490: DL. 19657.) Castrum Kywzegh. (1490: Hazai okmt. III. 439.) Castrum Gunz. (1491: Katona, i. m. XVII. 218—9.) Castrum Guns al. nom. Kewzeg. (1492: DL. 19810.) Első ismert tulajdonosai a híres Németujváriak, kik e váron és uradalmán 1279-ben osztozkodtak. Majd I. Károly király kezére jutott, a hol aztán a XIV. század végeig megmaradt. S bár I. Károly király — s utána utódai — örökre biztosíták Kőszeg város lakóit 1328-ban, hogy a királyi birtokból sohasem bocsátják ki őket, mégis Zsigmond király 1392-ben az itteni két várat a várossal együtt Garai Miklós nádornak és testvérének Jánosnak (cserében a rácz határszélen fekvő bizonyos várakért és jószágokért) adományozta, a kik azonban, mielőtt e várak s város birtokába jutottak volna, már Monyorókeréki Elderbachnak 4400 forintnyi zálogdíjat fizettek le azokért. Ettől kezdve állandóan a Garaiak kezén maradt egész 1441-ig, a mikor I. Ulászló király Pálóczi Simonnak és gúti Országh Mihálynak adományozta, a kik ennek birtokába valóssággal be is léptek. Nem sokkal erre azonban, 1445-ben Frigyes osztrák herceg és r. német király ostrommal magának foglalta el, s (bár Mátyás király és az országnagyok, köztök: gúti Országh Mihály, e vár és város tulajdonjogát 1459-ben külön oklevélben biztosították a Garaiak számára) meg is tartá (zálog címen) egész 1482-ig, a mikor végre Mátyás király szintén erőhatalommal visszafoglalta és fiának Korvin Jánosnak adományozta. A Korvin kezén hagyták 1490-ben a farkashidai egyezségben is. 1491-ben azonban II. Ulászló király egyezségileg visszaigérte III. Frigyes császárnak. Közben az Albert osztrák herceg adománya alapján, (1461-ben és 1463-ban) a Rozgonyiak (János és Rajnárd) s általuk Kanizsai László tartottak hozzá jogot. — A két vár egyike az u. n. alsó vár (Alsó-Kőszeg vár) a völgyben épült s köréje települt idővel Kőszeg város; a sokkal régibb u. n. felső vár (Felső-Kőszeg vár) pedig a ma u. n. Ó-ház-nak felel meg, mely a keletre dülő hegység legmagasb pontján áll. — Kőszeg városon kívül hozzátartoznak 1392-ben: Gencs helység Zsebetelki pusztával, Doroszló, Asszonyfalva helység Kazár pusztával és Tömörd helység *Vas*-, Alsó- és Felső-Szakony (az utóbbiban vámmal) és Locsmán helység Ambos pusztával, *Sopron*-megyéből; 1441-ben pedig: Locsmán Felső-Szakony, Alsó-Szakony, Zsidány *sopron*-megyei, Guar, Asszonyfalva, Gencs, Ludad, Pese, Lukácsháza, Doroszló, Tömörd s Alsó- és Felső-Ór *vas*-megyei helységek.

Küsszing. (Küsszen, Kisszin.) L. Ujvár néven.

Léka. (Löka.) Leuka wara. (1256: Hazai okmt. VI. 88.) Castrum de Levka. (1260: U. o. 105.) Castrum Leuka. (1279: Fejér, VIII. 3. 321., 1340. illetve I. Károly kora: Sopronm. oklt. I. 199., 1370: Zalam. oklt. II. 40.) Castrum Lewka. (1318: Zalam. oklt. I. 147., 1390: Sopronm. oklt. I. 498., 1397: Kismart. llt. 17. A. 1. és 17. A. 2., 1401: Sopronm. oklt. I. 541., 1457: Kismart. llt. 17. C. 71., 1461: DL. 15624; 1492: DL. 36996; 1493: Sopronm. oklt. II. 568., 1519: DL. 37007.) Castellanus de Leuka. (1411: Sopronm. oklt. I. 647.) I. Károly király a Németujváriaktól visszavette; Zsigmond király

1390-ben, 1397-ben és 1401-ben a Kanizsaiaknak adta, a kik az egész századon át (s pl. 1519-ben is) bírták. — *1390-ben* hozzátartoznak e megyéből: Léka, Farkasfalva, Pergelim, Lato(r)falva, Salamonfalva, Longau másként Langert, Gyérhard és Lennek; *1397-ben*: Léka, Lomnik, Gerant, Latorfalú, Salamonfalva, Pellegrin, Farkasfalva, Alsó-Lennik és Rőt; *1492-ben* pedig: Léka, Pergelin, Rőt, Re(d)nek, Salamonfalva, Latorfalva, Gothárd és Longek. — 1461-ben Sopronmegyéhez számítják.

Lindva. (Lendva.) Castrum Lyndua, Lyndwa. (1275: Árpádk. új okmt. XII. 143., 1347: Anjouk. okmt. V. 110., 1358: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 2. és 3., 1359: U. o. n. 4. és 5., 1365: U. o. n. 6. és 13., 1403: U. o. lad. 9. n. 25., 1471: U. o. Alm. I. lad. 1. n. 7.) Castellanus de Fullyndua. (1363: Dl. 5261.) Castellanus de Lendua. (1348: Anjouk. okmt. V. 212.) Castrum Felselindva in confinio regni Hungarie existens locus habitationis . . . (1419: Haz. okmt. V. 209.) Castr. Felselyndwa, Felsewlyndwa. (1431: Dl. 12354; 1498: Dl. 20756; 1499: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) Castrum Lindua. (1432: Zalam. oklt. II. 477. — V. ö. Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 18. és 19.) IV. László király 1275-ben Omode nádornak adta. Ez adományra vonatkozó oklevelet 1358. évben Kont Miklós nádor és Lőkös kir. étekfogó- és pohárnok-mester iratta át a királylyal. Ugyanekkor Kont M. nádor rendezé az e várhoz tartozó jobbágyság kötelezettségeit. 1359-ben azonban az Omodefiaknak adta vissza I. Lajos király, majd ismét Kont Miklós számára ítélte oda. 1365-ben Szécsi (Péter fia) Miklós dalmát-horvát bán és testvére Domonkos erd. püspök kapták kir. adományul illetve cserében a borsodmegyei Éleskőért, Miskolczért sat., mint a magban szakadt Omodefi János birtokát. Ezóta állandóan birtokában maradt e családnek, mely időnkint e váráról: Felsőlindvai, felső-lindvai Bánfi, felső-lindvai Herczeg neveket is viselt. — *1366-ban*, a beigtatás alkalmával részletesebben és tájak szerint felosztva sorolják föl *tartozékait* közelkezőképen: A *váralja-környéki* területben: Váraljafalu. Bükk-alja (Bikk-alja), Rodohócz, Kovácsfalva, Ottócz, Pecsnaócz, Krizsánfalva, Fejér-Iván-falva, Badonincz, Jurinócz, Donkócz, Picsorócz, Salamoncz, Zdenkolcz, Pusócz, Sztripkócz, Objurgincz, Topolócz, Beznócz, Tivodorc, Uj-Szalócza, Nedelkócz, Alsó-Szalócza és Felső-Szalócza. A *szent-mártoni* területben: Szent-Márton. Nempti, Markusócz, Goricza, Predanócz, Brezencz, Lihomer, Monakfalva, Szebeborcz, Hrizsanócz, Obranekócz, Tissanócz, Nagonincz, Morócz és a másik Morócz, Sul(y)ukfalva, Lukasócz és Norsincz. A *veleméri* völgyben vagyis területben: Szent-Trinitás, Mártonfalva, Gerdmerháza, Ulsiczafalva, Szombatfalva, Szerdahely, Ivanusócz, Gerencsér, Ratkócz és Korong. A *lak-szent-miklósi* területben: Fakócz, Gáspárháza, Lak, Csekefalva és Habronok. A *bel murai* területben: Mura-Szombat(a), Szvetehócz, Németfalva, Gradistya, Tropolcz, Tissina, Petrócz, Szudisincz, Szta-nehna-falva, Szvete-hna-falva, Iváncsa-falva, Hankócz, Kupsincz, Palina, Vesecicza és Csarnalócz. A *Lindva folyó* területében: Domanincz, Szomorófalva, Radovánfalva másként Rupertfalva, Györgyfia-Miklósfalva másként Geszlófalva, Arnold-fla-Miklósfalva, Sztrohonafalva, Peszkfalva, Noszikfalva és Zsucsészka másként Bidonyafalva. Továbbá Banafalva, Dobra vár tart. mellett; Szaldinhof, a Lindva folyó forrásvidékén; Vecsenhof, az Olsincz patak mellett;

Kramarfalva, Fulyifalva, Jurgelfalva, Grofenik, Kaltenprun vagyis Hidegkut és Kupretfalva, az Olsincz melletti új telepítvények; Korlátfalva a Csernecz mellett; végül a *soóli* kerületben: Soól, Izsép, Adrián, Bacsics, Popócz, Liesov és Pucsháza. — 1365-ben pedig az adománylevél következő tartozékait ismeri (a dőlt betűkkel szedett helynevek 1366-ban nem fordulnak elő): Mura-Szombata, Uz, Verzenhof, Váraljafalu, Vidonyafalva, Noszikkfalva, Miklósfalva, *Jakabfalva*, Arnold-fia-Miklósfalva, *Vecseszlófalva*, *Valsefalva*, Luprichfalva, Szomorófalva, Domonyarév, *Sztrikolcz*, Mártonfalva, *Szomolydnfalva*, Zekochnece, *Vész*, Hszodosincz, Petrolcz, Tissine, Tropócz, Gradisa, Németfalva, Zetekolcz, Kis- és Nagy-Vescsicze, Kopsincz, *Herinkolcz*, Ivancsvecz, Polina, Predanolecz, Barizilcz, *Szkledra*, Guricza, Monakfalva, Szebepurecz, Markusolecz, Nemti, Sz.-Márton, Norsincz, Lukasolecz, Sulyukfalva, *Devecserháza*, Peszkkfalva, Tisancz, *Devecserfalva*, Kapronok, Csekefalva, Lak, *Tamásháza*, Szerdahely, Germerdháza, Sz.-Trinitás, Soól, Popócz, *Hucsekfalva*, Lucsov, Puczafalva, Solomonecz, Pics(o)rócz, Badonincz, Tivadarfalva, *Koprínik*, Alsó- és Felső-Szlevecse, Bikkalja, Pecsnaócz(?), Györgyfalva, Donkolcz, Krizsánháza, Kovacsócz, *Ládafalva* és Fejér-Ivánháza.

Mármán(y)kő. (Márvánkő.) Datum in Marmankw. (1417: Zalam. oklt. II. 409.) Castrum Marmankew. (1440: U. o. 504., 1490: U. o. 631., 1492: Dl. 19807.) Castrum Marmankw. (1440: Dl. 13585; 1461: Dl. 15575; 1462: Muz. lltár.) Castellum Marmankw. (1441: Haz. okmt. IV. 326., Sopr. oklt. II. 302., 1469: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 13.) Marwanekwostel. (1491: Katona, i. h. XVII. 237. l.) A gersei Petőké volt. Mátyás király halála után az osztrákok foglalták el. — Pető-Mihályfalva határában feküdt. (Nagy Imre, id. h. V. ö. különben ugyancsak Nagy Imre megjegyzését: Századok, 1871. 379. l., mely szerint Márványkő a sárfü-mizdói határban feküdt.)

Mártonfalva. L. a mártonfalvi Lacza(-fi) cs. és Mártonfalva c) helys. a.

Monyorókerék. (Monyarókerék.) Castellanus de Monuroukerek. (1292: Haz. okmt. VI. 387.) Castrum Monyarokerek, Monyorokerek. (1409: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 6, 1458: Dl. 15268; 1489: Dl. 19510; 1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 29., 50. 2. 31., 50. 2. 38., Dl. 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 6. és n. 10., 1499: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 35.) A hasonló nevű város sorsát követte, a melyben épült. (L. ott.)

Mura(i)-Szombat. (Mura-Szombatja.) Castellum Belmura. (1469: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 11., 1471: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 7.) Castellum in Bel Mwra. (1478: U. o. Alm. II. lad. 5. n. 39.) Castellum Mwrayzombath. (1498: Dl. 20756; 1499: Körm. llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A hasonló nevű város (illetve Felső-Lendva vár) sorsát követte.

Német-Ujvár. L. Ujvár néven.

Óvár. Locus illius qui dicitur Owar, ubi antiquitus castrum fuisse dicebatur. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 161.) Alább ugyanott: Locus qui dicitur Toboywar. (Kétségkívül helytelen, «Toluaywar» helyett.) Magna via per quam itur ad castrum Owar. (162. l.) Castrum Owar. (1291: U. o. XII. 501.) *Possessio* (populorum de Kereztes) Toluayuarhege. (1351—1378: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 1.) Poss. Ouar cum loco castri Holloku nominato. (1379: gr. Festetics cs. keszthelyi llt. Castrif. n. 19.) Castellum Owar. (1443: Körmendi llt. Alm.

I. lad. 9. n. 11., 1446: U. o. n. 13.) Castrum Owar. (1461: U. o. n. 17., 1466: U. o. n. 19.) Destructum castrum Owar et villa sub eadem castro similiter Owar app. (1489: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 20.) 1244-ben az itteni várhelyet illetve romot (mely a XIII—XIV. században hol: Tolvajvár, hol pedig Hollókő nevet visel) a Csém nembeliek kapják. — Mikor a XV. század közepe felé újra fölmerül, az Óváriak — részeit Somosi Jánosnak (és bizonyos Bökényi és Ugrai leányoknak) adják át. 1446-ban ugyancsak az Óváriaknak ítéltetik oda, Giskra János ellenében, ki e kastélyt elfoglalván, a németek kezébe adta. 1461-ben Szarvaskendi Szeifrid-fi Gergely, 1489-ben pedig: szarvaskendi Sibrik László és Zsigmond — itteni jogukat a Paumkircher-ekre ruházták át, a kik Óvár falut több más helységgel együtt 1455-ben már új-adományul kapták s a kiket 1465-ben ugyane várból és tartozékaiból a Káldiak (Imre és Ozsvát) is kielégítettek. — 1443-ban vele együtt járnak: Nagy-Nárda, Szabar, Méren és Újfalú részei; 1449-ben *Óvár faluval*: Peszeny, Csatár, *Szarvaskend*, Csém és Komjáti; 1455-ben szintén csak *Óvár faluval*: Nagy-Nárda, Csatár, Csejke, a két Pöszöny, Méren, Szabar, Kekmér és Újfalú; 1461-ben pedig Óvár várával: Óvár, Csatár, Csém, a két Peszeny (Pöszöny) és Újfalú. Később, hogy a vár elpusztult, tartománya, mely lassanként végkép a Paumkircher-ek kezére jutott, összeolvadt az ugyane család birtokában levő közeli Szalonak várával. (L. ott és v. ö. az Óvári cs. a. is.)

Per(e)nstein. (Porostyán.) L. Borostyán néven.

Rechnicz. Azaz: Rohoncz vagy Robolcz. — L. e néven.

Rohoncz. (Roholcz.) Castr. Rohonch. (1288: Hazai okmt. VII. 207., 1318: Zalam. oklt. I. 147., 1328: Haz. okmt. IV. 141., 1374: Zalam. oklt. II. 115., 1404: Dl. 8991; 1405: Dl. 9015. 8992; 1406: Hazai okmt. VII. 441., 1407: Dl. 9335; 1408: Fejér, X. 4. 673., 1432: Hazai okmt. VII. 452., 1459: Huny. kora. X. 617.) Castrum Ruhanch. (1291: Árpádk. új okmt. XII. 503.) Castrum Roholch. (1444: Muz. llt.) Castrum Rohoncz. (1459: Huny. kora. X. 617., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Castrum Rechnicz. (1463: Dl. 15865. Huny. kora. XI. 72., 1491: Katona, i. h. XVII. 218—9.) Castrum Rohoncz simulcum castello infra illud castrum habito similiter Rohoncz vocato. (1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 1. és 3.) Castellum Rohoncz. (1490: U. o. n. 5. és 6., 1492: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 65. 1. 13.) 1318-ban Németujvári (Miklós nádor fia) Miklós kir. lovászmester vallja magáénak; 1374-ben pedig (a Miklós fiai és rokonai) a Rohonczaiak vagy rohonczi Kakasok (a Németujváriak egyenes leszármazottai) osztják föl magok között. 1404-ben a Rohoncziak (András és János) hűtlenségbe esvén, e várakat Garai Miklós (nádor) és János kapták. Az ő utódaik bírták aztán állandóan. Azonban (Kőszeggel együtt) e vár (és város) is az osztrák Frigyes kezére került, a hol pl. 1459-ben és 1463-ban is találjuk. 1474. körül a Pesniczer Ulriké. (Chernel szerint. Kőszeg tört. 23. l.) De már 1478-ban Mátyás király rendelkezik vele. Ekkor ugyanis a porosz Margenwerder (Marjawerder, Marjanberder) Jakab, királyi fő-pattantyús (hombardarius) kapja, 5000 ft. sallárium fejében, mint «már rég idő óta a szent korona birtokát», melyet a gondatlan őrzés idegen kézre juttatott s a király ellenséges kezekből (az osztrákokéból) csak legujabban ostrommal szerzett vissza. Jakab (pixidarius) valósággal be is lépett

e vár és uradalom birtokába, sőt a Rohonczi nevet is fölvevé. 1490-ben a Mátyás király halála után azonban (mint még mindig: «pixidarius regius») szükségétől kényszerítve szalonaki Pamkircher Vilmosnak és Györgynek eladta itteni kastélyát és uradalmát. — 1374-ben e váron és Rohoncz városon kívül: Csajta, Kis-Csajta, Inczéd, Hodász, Bozsok, Velyem, Szerdahely, Czák, Perennye, Guar és Kovácsi (Rába-Kovácsi) helységeken osztozik a Rohoncz-i rokonság. 1404-ben a Garaiakat Rohoncz városon kívül: Szerdahely, Czák, Velyem, Bozsok, Hodász, Inczéd, Csajta és Perennye birtokába igtatják. (1407-ben külön oklevélben kapták Guart.) 1478-ban hozzá tartoznak: Rohoncz város, Hodász, Inczéd, Csajtány, Perennye, Czák, Velem és Guar helységek; 1490-ben pedig: Rohoncz város, Csajta, Czák, Velem és Perennye. Guart Jakab úr ez alkalommal magának tartotta fenn, Hodászt és Inczédet pedig 1491-ben (mint még mindig: «bombardarius regie maiestatis») külön adta el a Pamkirchereknek. (V. ö. 1491: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 44—46. és I. a macskási Tárnok és Paumkircher cs. a. is.)

Sabaria. L. Szombathely néven.

Ság-Som(p)lya. Mons Sagsomlowa cum castro. (1275. körül: Orsz. lltár. Táblai perek, 2215. sz.) Castrum sub monte Saag Sumlua. (1296: Árpádk. új okmt. VI. 156.) Castrum desertum Saagsomplya. (1479—80: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. lad. 53. f. 4. n. 12. és 14.) 1479-ben, a veszprémmegyei Somlyó vár tartozékai közt, már csak mint várromot említik.

Sárvár. Castrum Sarwar, Saruar, Sarvar, Saarwar. (1341: Dl. 3360; 1353: Szombathelyi kápt. házi llt. Lad. 1. f. 3. n. 1., 1372: Dl. 6070; 1386: Haz. okmt. IV. 223., 1390: Sopronm. oklt. I. 498., 1406: Hazai okmt. VII. 443., 1411: U. o. I. 304., és Tört. Tár. 1884. 229. I., 1424: Dl. 11525. 11530. és Tört. Tár. 1884. 426—427. I., 1435: Muz. lltár, 1446: Dl. 13928; 1455: Dl. 15001; 1456: Dl. 15055; 1461: Dl. 15568; 1462: Békássy cs. llt., 1465: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 6., 1480: Dl. 18335; 1492: Dl. 36992; 1493: Sopronm. oklt. II. 568., 1495: Dl. 20268; 1498: Dl. 20798.) Castellanus de Saruar. (1392: Sopronm. oklt. I. 505.) Castellanus castri Sarwar. (1409: U. o. 599.) Castellanus de Saarwar. (1448: Dl. 14184.) A XIV. században királyi vár. — 1390-ben Zsigmond királytól a Kanizsaiak kapták, kik azonban nemsokára elvesztették. 1409-ben az itteni várnagy a Szécsi Miklós nevében szerepel. 1411-ben az Ozorai Pipóé. 1424-ben ismét a Kanizsaiak szerezték meg, cserében Ozorai Pipótól. Ettől fogva aztán állandóan bírták; de a XV. század közepén a Rozgonyiak tartották tőlük kezükön egy ideig, zálogban 4000 forintért. — 1386-ban Szécsen és Császt helységeket elválasztják tőle. 1390-ben hozzátartoztak: Ölbő, Csénye, Hegyfalu, Család, Lak, Csánig, Semjén, Külső-Sár, Ikervár, Nyögér, Soltony helységek és Sárvár másként Sziget város; 1424-ben és 1492-ben pedig: Sziget város, Sár, Semjén, Ikervár, Soltony, Nyögér, Csénye, Ölbő, Hegyfalu és Család helységek (Sopronmegyéből: Czenk helységnek és a Fertő tónak részei).

Somlyó. L. Veszprémmegyében.

Stainamanger. L. Szombathely néven.

Szalonak. (Szolonok. Szalonok. Szlanik.) Castrum Zloymuk. (1271: Fejér, V. I. 116.) Castrum Zlaunuk. (1273: Árpádk. új okmt. XII. 72. és Haz.

okmt. II. 10.) Castrum Zalonuk. (1371: Dl. 5961; 1400: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 1.) Castrum Salanok. (1401: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 2. és 3.) Castrum Zolonuk. (1402: U. o. n. 5., 1405: U. o. n. 6., 1406: U. o. Himfyana, n. 409). Castr. Zalonok. (1406: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 38., 1431: U. o. Alm. I. lad. 7. n. 7., 1438: U. o. n. 8., 1440: U. o. Himfyana, n. 451., 1453: U. o. Misc. Németujv. f. 100. n. 13., 1463: U. o. Alm. I. lad. 7. n. 17., 1469: U. o. n. 23., 1475: U. o. n. 76., 1482: U. o. n. 24. 25.) Castrum Zolonak. (1430. körül: Körmendi levéltár, Himfyana, n. 424., 1439: U. o. 2. 448.) Schloss zum Slenygg. (1446: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 10.) Castellum... in ungarico Zalonok in theutonico vero Slanyk vocatum. (1451—55: U. o. n. 11., 12., 13., 1456: U. o. n. 14.) 1273-ban a Ják nembeliek kapják. — 1371-ben (szept. 16.) a Csornaiak (Kanizsaiak), mint I. Lajos királytól nyert birtokukat, más megyebeli jószágokért visszaadták a királynak. 1400-ban peczeli Zarka Miklós és oroszvári Tompek György közös birtoka, zálogban a királytól (4000 forintban), 1401. óta pedig kir. új-adomány czímén. Ugyanők birják (olykor egymásnak zálogosítva el némely részeket, máskor vizzálykodva) később, pl. 1406-ban (legalább is a Tompek-ek), 1413-ban és 1430. körül. 1431-ben ugyancsak Tompek leányok révén kapják részeit a döbrentei vagy debrentei Himfiek (Basi és Imre), valamint 1438-ban is, a midőn e várat és tartozékait köztők, második és harmadik részről pedig oroszvári Tompek (György fia) János és peczeli Zarka Zsigmond között felosztják. 1446-ban Frigyes római király és osztrák herczeg, mint saját várat — de V. László nevében is — adta hívének: Paumkircher Andrásnak, a kinek aztán 1451-ben Tompek János is eladta. S bár a Himfiek (Basi fiai) és peczeli Zarka Zsigmond még 1453-ban is vizzálykodtak egyes részei fölött, a Paumkircherek állandóan birtokukba vették az egész várat, s erről nevezték is magukat, Mátyás király egész uralkodása alatt. 1469-ben engedélyt nyertek a királytól, hogy e vár tartozékaiban fém-bányákat nyithassanak. — 1406-ban tartozékai közül: Inczéd, Sámfalva és Velege helységeket ismerjük meg. 1475-ben a Paumkircherek szalonaki, óvári és más eredetű birtokait egyetlen várak: Szalonak alatt, következőkép foglalják össze: Ág-Szalonak, Alap, Szabar, Csém, Szent-Péterfalva, Nárdá, Csatár, Inczéd; továbbá Óvár, Lak, Cséke, a két Peszeny, Sánfalva, Urbánosfalva, Velege, Karasztos, Sz.-Mihály, Darnó, Méren, Kedhely, Döm; továbbá Girolt, Limpach, Neusidel másként Szerdahely; végül részben: Kukmér, Szerdahely, Szénafölde, Baksafalva, Alber, Komjáti és Graffensach helységek. Mindezek közül tulajdonkép csak a 8 első falu sorolható Szalonak alá, bár még ezek némelyikét is előbb Óvár vár tartozékai közt találjuk föl. Girolt és több következő falu a Giroltiak (l. ott) birtokai közül való.

Szombathely. Castrum Zombothel. (1274: Árpádk. új okmt. IX. 63.) Castellanus de Sabaria. (1377: Dl. 6400; 1401: Muz. llt., 1412: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 4. n. 13.) Castrum Zombathel. (1417: Dl. 10610. és 24937; 1447: Dl. 14078; 1457: Körmendi levéltár, Raikiana. n. 45., 1492: U. o. Alm. V. lad. 5. n. 37.) Castrum Sabariense, Sabbariense. (1444: Békássy cs. llt., 1455: Dl. 14926; 1460: Dl. 15515; 1468: Körmendi levéltár, Raikiana, n. 55., 1476—1480: Békássy cs. llt.) Burckhgraffen und Hawplewt zu Stainamanger. (1445: Sopron vár. llt. IV. D. VII. 521.) Plebanus B. Marie

Virginis de castro Sabariensi. (1469: Haz. okmt. V. 292.) Burggrave zu Stainamanger. (1476: Sopr. vár. llt. K. II. 47.) Castrum Sabaria vulgariter Stain am Anger. (1491: Katona, i. m. XVII. 237. l.) A győri püspöké volt; Mátyás király halála után az osztrákok foglalták el. (V. ö. a város a.) Némi nyomai a mostani püspöki székház mögött ma is láthatók. (Rupp, i. m. I. 2. 538.)

Tolvajvár. L. Óvár várnál.

Ujvár. Castrum Kwssen quod nunc Vyuar nuncupatur. (1263: Fejér, IV. 3. 116.) Novum castrum Kyzun in comitatu Castri ferrei. Turris in castro superiori et alia edificia. (1263: Haz. okmt. VII. 85.) Castrum Wyuar. (1328: Anjouk okmt. II. 344., 1426: Forgács cs. llt., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Castrum Wywar. (1355: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 1., 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1446: Muz. llt., 1455: Dl. 14977; 1456: Dl. 29501; 1458: Dl. 15268; 1459: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 4. és Kismart. llt. 23. A. 8., 1461: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 3.) Castrum Nemethwywar. (1458?—1466: Dl. 16376; 1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6. és u. o. Misc. Németujv. f. 100. n. 15., 1466: Dl. 16376; 1475. és 1486: Bécsi áll. llt. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. n. 43., 1479: U. o. lad. 5. n. 1., 1492: U. o. lad. 1. n. 8., 1497: U. o. n. 9. és Alm. II. lad. 1. n. 22., 1498: U. o. Misc. Németjv. f. 105. n. 270.) Eleinte a pannonhalmi apátságé volt, majd II. András és IV. Béla királyok s tőlök a Németujváriak kezére került. I. Károly kora óta (1326.) azonban ismét királyi vár, valamint I. Lajos korában is. Zsigmond király (1426. tájban) lévai Cseh Lászlónak adományozta, cserében más birtokokért. Az ő családja birta aztán egész az 50-es évek végeig. 1456-ban László, e vára részét 400 frtért Hunyadi Lászlónak zálogosítá el; majd Mátyás király 1459-ben, midőn Ujlaki Miklóssal kiegyezett, e várat is (az őrséggel együtt), mint saját és édes-anyja birtokát, Ujlakinak engedte át, a ki különben már 1458-ban (júl.) is kezén tartá. Ugyanő birta később is, habár a lévai Csehek szintén jogot formáltak hozzá. Utóbbiak 1461-ben végkép elzálogosították Ujlakinak; de azért még 1479-ben is rendelkeztek fölötte. A tulajdonjog azonban kétségtelenül az Ujlakiakat illette, pl. a XV. század utolsó évtizedében is. (V. ö. esetleg: Bonfini, i. h. 721. és 725. l.) — 1427-ben és 1428-ban hozzátartoznak: Ujvár város, Tobajd, Sz.-Mihály, Keményfalva, Ujfalú, Ór, Szent-Elek, Arany, Nádasfalva, Rohrprunn, Hidegség, Radolfalva, Dobrafalva, Királyfalva, Keresztur, Elekfalva, Szolárd, Füzes, Rednek, Medves, Glasar, Gödör, Vederfő, Kukmér, Podaboch és Szécz. — Ezek közül Ujvár városban, valamint Radafalva, Hidegség, Szent-Elek és Ór helységeiben kir. harminczad-hivatalok is álltak fönn, a melyeknek jóvedelmét Hunyadi János, 1451-ben, kormányzósága tartamára, a német-ujvári uradalom akkori birtokosának: lévai Cseh Lászlónak adományozta.

Veresvár. (Vörösvár.) Castrum Wereswar. (1424: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 5., 1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 29., 50. 2. 31., Dl. 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 6. és 7.) Castellum Veruswar. Castrum Vereswar (1429: U. o. lad. 9. n. 6. két okl., 1431: U. o. n. 7.) Castrum Veruswar. (1434: U. o. n. 8. és 9., 1435: U. o. n. 10.) Castellum Wewreswar. (1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 38.) Castrum Wewres-

war. (1499: U. o. 50. 2. 35.) Castellum Werewar. (1509: Körmendi llt. i. h. n. 13.) 1424-ben a monyorókereki Elderbach-okat igatják e vár és (elő nem sorolt) tartozékai birtokába, még pedig, mint 1429-ben megtudjuk, zálogban 1200 frtért a Veresváriaktól, a kik aztán 1434-ben e várukat, mint örök birtokukat az Elderbach-oknak 3000 frtért örökre is eladták. Ettől fogva e család birta egész 1496-ig, a midőn Elderbach János előbb (márcz. 28.) a Szécsieknek kötötte le, majd (ápril 25.) Bakocs Tamásnak adta el. — 1434-ben hozzátartoznak: Veresvár város, Monyoróspatak másként Oberdorf, Vasverő-szék és Lődös; 1496-ban pedig (Veresvár városon kívül): Monyorósvölgy (Monyoróspatak) másként Oberdorf, Lődös, Vasverő-szék (Vas-szék), Sáros-szék, Sz.-Márton, Rempe, Ujfalu, Egyházas-Füzes, Gyepü-Füzes és Kompolt, valamint Jobbágyi, Alsó- és Felső-Ör és Miske részei.

Összesen: 23 vár.

V Á R O S A I:

Ág-Szalonok. L. Szalonok város a.

Alsó-Kőszeg. L. Kőszeg városnál.

Bel-Mura. L. Mura(i)-Szombat néven a városok közt.

Dobra. Terra de Dobra. (1213: Árpádk. új okmt. VI. 358.) Poss. Dobra. (1471: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 8.) Opidum Dobra. (1478: U. o. lad. 5. n. 39., 1498: Dl. 20756; 1499: Körm. llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A hasonló nevű vár sorsát követte; a XV. században tehát a Szécsieké (szécsi Herczegeké) volt. 1478-ban feléhez a Szécsi János leánya: Borbála, monyorókereki Elderbach Pertold felesége és *gyermekéi* tartottak jogot, zálog czimen. — 1387-ben «Varalya» néven kapják a Szécsiek. (Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 23. és 28.)

Eb(e)rau. L. Monyorókerék néven.

Egervár(a). (Egörvár.) Poss. Eguruar, Egurwar. (1325: Körmendi llt. Himfyana, n. 31., 1353: Anj. okmt. VI. 346., 1376: Dl. 6377; 1389: Dl. 7478.) Egeruar. Egerwar. (1406: Dl. 9200. 9258; 1430: Dl. 12222; 1444: Dl. 13784; 1453: Dl. 14685; 1469: Dl. 16350.) Fratres minores ord. S. Francisci de observancia in clauistro B. Marie Virg. in oppido Egerwara. (1497: Dl. 20518.) Op. Egerwara. (1497: Dl. 20519.) Claustum B. M. V. in Egerwara de novo fundatum. (1498: Dl. 20668. 20784.) 1325-ben mint a magbanszakadt néhai Geregye birtoka, a királyé. — Később (már a XIV. század első felében) az Egerváriaké, valamint (a XV. század közepéig) az ugyane törzsből kivált Geregyeieké is. Tudtommal 1497-ben czímezik először oppidum-nak, a midőn I. Ulászló királytól heti és orsz. vásárjogot is nyert. Ugyanekkor a Bold. Szűz tiszt. szentelt itteni ferenczrendi (minorita) kolostort is említik, melyet néhai Egervári László bán építtetett újra. — Körmentől dk. fekszik, a zalai határszélen. (L. Középfalu helys. a. is.)

Felső-Lindva. (Felső-Lendva.) L. Lindva városnál.

Güns. (Günsa. Güssig.) L. Kőszeg város a.

Güsszin(g). L. Ujvár néven.

Ikervár. (Ikörvár.) Ikurwar. (1255: Hazai okmt. VIII. 65., 1304: Sopronm. oklt. I. 354., 1428: gr. Festetics cs. készth. llt. Castrif. 174/175. d.) Hospites seu iobagiones *regales* de Ikyruar. (1358: Hazai okmt. III. 173.) Ikerwar cum molendinis ac tributo... (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Ikeruar. Ikwrrwar. (1424: Dl. 11530.) Ikerwar. (1448: Dl. 14184; 1455: Dl. 14926; 1475: Muz. llt., 1486: Dl. 19133; 1501: Dl. 21030. 21031.) Opidum Ikerwar. (1492: Dl. 36992.) Részben köznemesi birtok volt, részben pedig — vámjával együtt — Sárvár várához tartozott; 1428-ban az itteni plebánosnak 4, Kanizsai Istvánnak 20, Tárnok (Kanizsai) Jánosnak pedig $24\frac{1}{2}$ (összesen $48\frac{1}{2}$) adózó j.-portájok volt itt. — Sárvár mellett dny. fekszik.

Körmend. (Körmönd. Kermend.) Terra populorum regis de villa Curmend. (1238: Árpádk. új okmt. VII. 62.) Hospites regis de Kurmund. (1244: Hazai okmt. VI. 42., 1270: U. o. 177.) Comes de Kermend, Kurmend. (1262: Árpádk. új okmt. VIII. 35., 1269: Hazai okmt. VII. 117., 1273: U. o. VIII. 156.) Civitas Kurmend. (1328: Zalam. oklt. I. 229.) Jurati de Kurmend. Cives seu hospites nostri (*regis*) de K. (1354: Anjouk okmt. VI. 177.) Cives de Kurmend civitate reginali. (1362: gr. Festetics cs. llt. Castriferrei, n. 53.) Poss. Kermend. (1394: Muz. llt. és Fejér. X. 2. 189. és Körm. llt. Major. Lad. I. n. 1., 1430: Dl. 24521.) Opidum Kwrmend, Kurmend. (1425: Békássy cs. llt., 1435: Lajtfal. llt. Lad. 18. f. 1. n. 1., 1437: Muz. llt.) Op. Kermend. (1435: Muz. llt. 1435—1457: Ostffy cs. llt. T. 12., 1437: Dl. 13054; 1440: Dl. 13585; 1447—8: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 11. és 50. 2. 13., 1451: U. o. 50. 2. 15., 1454: Dl. 14782; 1456: Forgách cs. llt. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 3., 1457: Dl. 15171; 1458—1462: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 4. és 5., 1464: Dl. 16074; 1489: Dl. 19510; 1493: Muz. llt., 1496: Körm. llt. U. o. n. 7. és 10., gr. Erdődy cs. galgóczi llt., 50. 2. 29., 50. 2. 31., 50. 2. 38., 1499: U. o. 50. 2. 35.) Civitas Kwrmend. (1437: Körmendi llt. Himfyana, n. 437.) Op. Kewrmend. (1441: Zalai oklt. II. 508., 1454: Körmendi llt. Major. Lad. 1. n. 2.) Op. Kwrmend. (1455: Dl. 14972.) Lakói 1244-ben különféle kiváltságokat nyertek IV. Béla királytól. 1354-ben I. Lajos király azt az I. Károlytól nyert kiváltságukat erősíté meg, hogy árúiktól Vas- és Zalamegye területén semmiféle vámot se fizessenek. Ekkor még királyi, 1362-ben pedig királynéi birtok. 1394-ben felső-lendvai Szécsi Péter neje (Peleskei Mikos leánya) kapta, cserében más birtokokért, a királytól. 1430-ban már Szécsényi László kezén találjuk, valamint 1435-ben is. Utóbbi évben a felső-lendvai Herczeg Péter özvegye (Asszonyfalvi — Ostfi — Ilko) e város felét, melyet már nevezett Péter bírt zálogban, Szécsényi (László fiának) Lászlónak és Perényi Miklósnak visszabocsátá. Két évvel későbbben azonban Szécsényitől — mint a királyi jog titkolójától azaz bitorlótól — elvéve e várost a király s Aranyi István nógrádmegyei ispánnak és biki Basó Istvánnak adományozta. De azért a Szécsényi László kezén találjuk 1440-ben is, a midőn az Erzsébet királyné emberei kerítették kezükre. 1441. áprilisban már I. Ulászló király ütött táborn e város alatt. 1447-ben ismét mint a Szécsényi László és Perényi Miklós közös birtoka («ipsos communiter concernens») merül föl, melyet Szécsényi saját pénzen szerzett vissza, s most Perényi ez összeg felét magára vállalja. De már a következő 1448-ik évben Szé-

csényi László és gyermekei (János, Hedvig, Anna) a magok részét, azaz a város felét, Szécsi Miklósnak és Tamásnak vetették zálogba, kik 1451-ben is kezükön tartották. 1454-ben meg, mikor ismét föltűnik, szent-péter-földi Őzi (Ewzy) Zsigmond tart hozzá jogot, mint a Perényi Miklós kezén levő birtokhoz. Az igtatásnak most már a Szécsiek, Szécsényiek és Perényiek mondtak ellen. Ugyanazon évben megint a Szécsényi László részére járják meg határát. 1455-ben ismét a Szécsiek; a következő évben újra a Szécsényi leányok birtokába igtatják, még pedig a király rendeletére. 1457-ben mint a néhai Szécsényi László birtokához tartanak jogot e város *feléhez*: alsó-lendvai Bánfi Pál, Szentpéterföldei György, nádasdi Darabos László. Nádasdi Ozsvát és egy asszonyfalvi Ostfi leány, — még pedig Ujlaki Miklós ellenében. A következő évben megtudjuk, hogy e városban néhai Salamonvári (avagy: Körmendi) Salamon-(fi) Jánosnak is volt némi része ($3\frac{1}{2}$ telke és kőháza), melyeket most nádasdi Darabos Lászlónak adományozott a király. Utóbbi ezt a részét 1462-ben monyorókereki Ellerbach Pertoldnak adta el, a ki pl. 1464-ben, utóda János pedig pl. 1489-ben és 1493-ban is birta, valamint 1496-ban is, a mikor *az egész várost* előbb (márcz. 28.) Szécsi Miklósnak és Tamásnak veté zálogba, majd (ápril. 25.) Bakocs Tamásnak adta el, az akkor feltűnő itteni kastélylyal együtt. — Szent-Erzsébetről nevezett paroch. templomát 1489-ben említik. — A megye közepe felé, Szombathelytől d. fekszik.

Kőszeg. Civitas Gunch. (? 1327: Fejér, VIII. 3. 226.) Cives de Keőszegh. (? 1328: U. o. 379.) Cives de civitate Gussig, Guessig. (1342: Sopr. oklt. I. 171.) Judex de Kewzeg inferiori. (1348: Fejér, X. 1. 636.) Cives et hospites (regis) de Kuzeg. (1353: Hazai okmt. I. 210.) Gynsa. (1363: Dl. 5212.) Cives de Kewzek, Kevzeg. (1374: Fejér, IX. 4. 581.) Cives de Kewzegh. (1387: Fejér, X. 1. 326.) Civitas murata Kwzeg. (1392: Hazai okmt. VII. 428., Dl. 7768. és Sopr. oklt. I. 508. I. és Dl. 7769.) Cives de Kyzyg. (1392—1417: Dl. 10522.) Op. Kewzewg. (1393—1455: Dl. 7883.) Civitas Kwzeg, Kwzegh. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5., 1483: Hazai okmt. II. 362.) Opidum Kewzeg. (1433: Dl. 17109., 1441: Hazai okmt. IV. 327. és VII. 462. és Dl. 13617.) Opidum Kwzegh. (1440: Hazai okmt. IV. 325.) Güns, Günns. (Guns? Német oklevélben. 1459: Hazai okmt. IV. 396. és V. 261., 1465: U. o. III. 417., 1477: U. o. I. 370.) Opidum (Stat) Guns, Gunns. (1463: Huny. kora. XI. 72., 1483: Hazai okmt. I. 372., 1483: U. o. II. 363., 365.) Civitas Kewzeg. (1477: Dl. 17979; 1490: Dl. 19657.) Kewzeg. (1486: Dl. 19107.) A Németsújváriak (Henrik bán és fia István nádor, kik 1267—1281. táján éltek) alapították. I. Károly király az uralkodása elejét betöltő zavarok csilapodtával (1328.) e várost is királyi pártfogásába vevé, rég kiváltságait, általában Sopron városéi mintájára — megerősíté, új lakosokkal telepíté meg s adó-engedményeivel (1336.) a város megerősítését is előmozdította. Hasonló jóindulattal volt e város iránt Nagy Lajos király, ki alatt a tőle nyert kedvezmények fölhasználásával, falait még inkább megerősíté, a szabad bíró-választás és bíráskodás kiváltságát, a kamara-nyereségtől, vámtól, olykor a kir. harminczadtól való mentességet is élvezé, s mint általában a következő századokban is, főleg borkereskedelemmel foglalkozott. Kiváltságait akkor is megtartotta, midőn, a Zsigmond király uralkodása elején — magánosok birtokába jutott. 1441-ben,

az új birtokosok e kiváltságokat ünnepiesen meg is erősítették, valamint Frigyes német császár (1446-ban) is, ki a városnak új czímet adott, melyet a város mind maig használ. Hogy Mátyás király 1483-ban visszahódította, szintén meg-erősíté összes privilegiumait, s egyszersmind, a hadviselés alatt szenvedett veszteségei pótlására s falai és bástyái felépítésére öt évre adó- és harminczad-mentességben és más kedvezményekben részesíté őket. — Vámot és kir. harminczadot is szedtek benne. — Tanácsháza és Sz.-Jakab-egyháza a XV. században épült. Lakossága úgy látszik teljesen német volt; még Mátyás király is német oklevélben erősíté meg — a visszafoglalás után — kiváltságait. 1393-ban a Garaiai engedélyt nyertek Zsigmond királytól, hogy e birtokukba tetszés szerint idegen (német, cseh) zsidókat telepíthessenek s azokat megadóztathassák. S hogy telepítettek is, V. László oklevele mutatja, mely ez engedélyt 1455-ben megújítja és ünnepiesen jóváhagyta. (V. ö. különben Kőszeg vár a. s l. Chernel, Kőszeg város jelene és multja 1—27. l. Ugyanő ír a Vasm. rég. egyeslet 1873. évi jelentésében. V. ö. 1498. évi 34. t.-cz. 5. §.)

Küsszing. (Küsszen. Kisszin.) L. Ujvár néven.

Léka. (Löka.) Villa Lewka. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1397: Kismart. lt. 17. A. 2.) Opidum Lewka. (1492: Dl. 36996.) Uti vámjával együtt a benne épült vár sorsát követte. — Kőszeg közelében ny.-é. találjuk.

Lindva. (Lendva.) Terra nomine Lyndua ad Ferreum Castrum pertinens. (1214: Hazai okmt. VIII. 16.) Poss. Lyndua, Lyndwa. (1354: Anjouk. okmt. VI. 173., 1471: Körmendi lt. Alm. II. lad. 3. n. 38.) Waraliafolu. Waralyafalw in distr. Waralyakurniky — Lendva vár tart. közt. (1365—6: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Felseulyndwa. Felseulyndwa. (1425: Dl. 11633. 11712.) Felseulindwa. (1432: Muz. lt.) Opidum Lyndwa. (1478: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 39.) Opidum Felseulyndwa. (1498: Dl. 20756; 1499: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A hasonló nevű vár sorsában osztozott. — 1478-ban feléhez Szécsi János leánya, m. Elderbach Pertold neje és *gyermek*ei tartottak jogot zálog czímen.

Monyorókerék. (Monyorókereke. Monyarókerék.) Terra Monyorokerek, Monyorokerekkw — a Pingua (folyó) mellett. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Poss. Monorokerec. (1297: Körmendi lt. Alm. III. lad. 8. n. 1. és Árpádk. új okmt. XII. 604.) Monorokerek. (1369: Körmendi lt. Alm. III. lad. 8. n. 2. és 3.) Monyorokerek. (1369: U. o. n. 8., 1482: U. o. n. 15.) Manerókereke. (1386: Dl. 7360.) Monyorokerek. (1448: Körmendi lt. Alm. III. lad. 8. n. 9., 1489: Dl. 19510.) Opidum Monyarokerek. Monyorokerek. (1462: U. o. n. 10., 1470: U. o. n. 13., 1482: Dl. 18719; 1496: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 50. 2. 29., 50. 2. 31., 50. 2. 38., Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. n. 6. és n. 10., XV. század vége: Dl. 20899; 1499: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 50. 2. 35.) Opidum Ebraw. (1489: Dl. 19510.) 1221-ben Kázmér-fi Csépán fia Istváné, kinek magvaszakadtával a királyra szállt. III. András 1297-ben Jakab mesternek adta, cserében némely más birtokokért. 1369-ben I. Lajos király — mint ismét királyi birtokot — a hozzá hű Villermesnek, udvari vitézének, Elderbach fiának adta, kinek utódai, az: Elderbachok vagy Ellerbachok aztán a XV. század folyamán is bírták, egész 1496-ig, a midőn Elderbach János előbb (márcz. 28.) a

Szécsieknek kötötte le, majd (ápril 25.) Bakocs Tamásnak adta el. — Ugyancsak I. Lajos király 1369-ben mindjárt az adómentességet is biztosítá az e helységgel járó egész uradalom számára. 1448-ban az országnagyok orsz. vásárjoggal ruházták fel; 1462-ben (és 1470-ben) pedig I. Mátyás király vám- és harminczad-mentességben részesíté. — Közelében állt a pálosok kolostora, melyet monyorókereki Elderbach Pertold Szent-Bereczk tiszteletére alapított, fiai: János és István pedig a város nyugoti oldalán a Bold. Szűz tiszteletére 1482. táján újból építettek. — 1297-ben hozzátartoznak: Mindszent, Sz.-Péter, Belöd, Heil, Tótfalu és Füzes; 1369-ben: Kolon, Sz.-Péterfalva, Karácsonfalva, Belid, Tótfalu és Hassás; 1496-ban (ekkor már *a várhoz*, Monyorókerék városon kívül): Kolon, Sz.-Péterfalva, Hassás, Tótfalu, Felső-Beled, (egy 1498. évi oklevél szerint Alsó-Beled is a monyorókereki Elderbach-oké), Sücz, Bél, Szöllös, Egyházas- és Hidas-Hollós, Peczel, Megyehid, Sz.-Király, Bessefalva, *Molnos-Szécsöd*, Pósa falva másként Szent-Katerina-asszony helységek és Porpác, Vasallya, *Csakány*, *Strén*, *Zsálmán. Lak*, Sz.-Mihály, *Szombatfalva*, *Szent-kut és Bükk(e)s* részei. (A dőlt betűkkel szedett helységek tulajdonképen *Hédervári* birtokok s 1494. óta zálogban voltak az Elderbach-ok kezén. — V. ö. Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. n. 1., továbbá 1498-hoz: U. o. Misc. Németujv. f. 105. n. 270. és I. a hasonló nevű vár a. is.)

Mura(i)-Szombat. (Mura-Szombatja.) Archidiaconus de Beelmura. (1331: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 22.) Jobagiones de Belmura. Terra Belmura. (1347: Anjouk. okmt. V. 110. 111.) Via de civitate Redegee(r) ad Murazombata. (1348: U. o. 214.) Poss. Murazumbata. Alább a részletezésnél: Item in districtu Beelmura civitas Murazumbota. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) Curia prope Mura Zombotham. (1398: Zalam. oklt. II. 275.) Poss. Mura Schombath. (1423: Dl. 11348.) Opidum Murazumbath. (1423: Dl. 11394.) Civitas Murazombathya. (1431: Dl. 12355.) *Poss. Belmura al. nom. Murazombathya.* (1436: Dl. 12947; 1439: Dl. 13345.) Provisor curie de Belmura. (1469: Dl. 36706.) Poss. Beelmura. (1471: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 38.) Opidum Belmura. (1478: U. o. Alm. II. lad. 5. n. 39.) Nundine in op. Murazombath. (1479: Dl. 18251.) Opidum Murayzombath. (1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1498: Dl. 20756; 1499: Körm. llt. Alm. II. lad. 5. n. 43.) A hasonló nevű várral együtt Felső-Lendva vár sorsában osztott. 1436-ban (és 1439-ben) az alsó-lendvai Bánfiak, — 1478-ban pedig feléhez Szécsi János leánya Borbála, m. Elderbach Pertold neje és *gyermekei* tartottak jogot, utóbbiak zálog czímen. — Sz.-Miklós tiszteletére szentelt egyházát 1436-ban említik.

Nagy-Rákos. L. Rákos városnál.

Német-Ujvár. L. Ujvár néven.

Pápóc. Papuch. (1325: Hazai okmt. I. 137., 1357: U. o. 217., 1360: Act. neoacqu. com. f. 22. n. 4., 1361: U. o. n. 1., 1369: Dl. 5686. 29171.) Prepositus ecclesie Sacr. corporis Christi et S. Salvatoris de Papoch . . . ac rel. viri fratres et prior claustrum (heremitarum B. Augustini confessoris) B. Virginis de eadem. (1368: Hazai okmt. I. 257., 1371: U. o. II. 323. 325.) Tributum fori in Papoch. (1368: U. o. 259.) Papoch. (1387: Kismart llt. 14. N. 408., 1405: Sopr. oklt. I. 573., 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif.

174/175. d., 1492: Dl. 36992) Papuch. Papucz. (1391: Dl. 7681; 1400: Kismart. llt. 14. K. 359., 1431: U. o. 14. N. 409., 1438: Hazai okmt. II. 274—279.) Opidum Papuch. (1406 előtt: Wenzel. Stibor vajda 131.) Papocz. (1455: Hazai okmt. II. 318—345. lapokon több okl., 1466: Act. neoacqu. com. f. 22. n. 1. és Muz. llt., 1486: Kisfaludy cs. llt.) Opidum Papocz. (1439: Act. neoacqu. com. f. 22. n. 4., 1476: Kismart. llt. 14. N. 410., 1489: Kisfaludy cs. llt.) Krisztus szent testéről és a Szent-Megváltóról nevezett premontrei prépostsággal és a Bold. Szűz tisz. szentelt (Ágostonos) pálos kolostorral, melyeket 1360-ban a Nádasd nemből való Magyar Pálné (Gersei Margit) alapított és építtetett. Ezenkívül azonban Sz.-Lőrincz vértanúról címzett plebánia- és Sz.-Miklósról nevezett templom is állt e városban a XIV. században. (Rupp, i. m. I. 2. 577.) — Földesurai: e két kolostor (1428-ban a pálosoknak 10 adózó j.-portájával) és világiak is; jelesül a gencsi Boda-fiak, kiktől 1387-ben mezőlaki Zámbo Miklós részeket vásárolt itt. Más részeit 1400-ban a Kani-zsaiak kapták kir. adományúl, a magbanszakadt Pápócziak után. Ugyanők később (1431. és 1476.) a laki Kaczoroktól és az említett gencsi Boda családtól egyéb részeket is szereztek benne (1476-ban: «in linea seu platea Hostath») s egész itteni birtokukat sopronmegyei Kapu várához csatolták, a hol 1492-ben találjuk. — A megye ék. sarkában, a Rába mellett fekszik. (L. a mezőlaki Zámbo és Edvei cs. a. is.)

Rákos. Rakus — a szent-gothárdi apátságé. Feulrakus — a lévai Cseheké. Darabusrakusa — köznemesi birtok. (1404: Muz. llt.) Kontrakwsa in distr. Ewrsegh. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4., Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Nagrakus in distr. Ewrsegh. (1428: U. o., 1451: Dl. 14471.) Nag Rakws et Felsewrakws. (1452: Dl. 14565; 1453: Dl. 14727.) Opidum Nagh Rakos. (1454: Dl. 14785; 1455: Dl. 14977.) Op. Rakos. (1465: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. n. 5. és 6., 1492: U. o. n. 8.) Ma Nagy- és Kis-Rákos, Sz.-Gothárdtól dk. Nagy-Rákosnak a régi Nagy-Rákos, — Kont-Rákosa és Felső-Rákos helységeknek pedig a mai Kis-Rákos felel meg. Nagy-Rákos vámszedő hely is volt és Német-Ujvár vár sorsában osztozott. 1451-ben azonban a haraszi Tapánok, 1452-ben a monyorókereki Elderbach Pertold, 1453-ban pedig (1454-ig) Tárczai János és szandai Tárnok Demeter kezére került zálogban. Valamelyik Rákosban, mint az 1404. évi oklevél is mutatja, köznemesek is laktak. (V. ö. 1497: Dl. 20554. és l. Iklad helys. a. is.)

Rechnicz. Azaz: Rohonecz vagy Roholcz. — L. e néven.

Rohonecz. (Roholcz.) Rohonch. (1333: Körmendi llt. Alm. II. lad. 2. n. 17., 1398: Haz. okmt. V. 192.) Civitas Rohonecz, Rohonch. (1348: Fejér, IX. 1. 636., 1374: Zalam. oklt. II. 116.) Civitas seu op. Rohonch. (1405: Dl. 9015.) Rohonch. (1428: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. 174/175. d.) Op. Rechnicz. (1463: Dl. 15856.) Op. Rohonecz. (1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 1., 1487: Dl. 19296; 1490: Körmendi llt. i. h. num. 5. és 6.) Plebanus de Rohonecz. (1484: Szombathelyi kápt. llt. f. 52. n. 23.) Vámhely is volt. — A hasonló nevű vár sorsát követte. 1428-ban a Garaiaknak összesen 101 adózó j.-portájuk volt benne.

Sabaria. L. Szombathely néven.

Sár. Poss. Kylsewsar cum tributo fori. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Poss. Saar cum tributo fori. (1424: Tört. Tár. 1884. 427. l. és Dl. 11525. 11530.) Opidum Saar. (1426: Szombathelyi kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 6.) Poss. Saar. (1430: Dl. 12240; 1448: Dl. 14184; 1492: Dl. 36992; 1501: Dl. 21030.) Poss. Sar. (1486: Dl. 19133.) Sárvár (más néven: Sár-Szigete vagy Sziget) város sorsában osztozott, melynek tőzsomszédja ma is nyugot felé.

Sárvár. (Sár-Szigete.) Hospites (regis) de insula Saar. (1328: Dl. 6656; 1344: Dl. 3743; 1347: Dl. 3893.) Hospites et iobagiones... de insula ante castrum Sarwar. (1341: Dl. 3360.) Civitas (regis) Sarwar. (1351: Dl. 4176.) Iudex et iur. cives de insula Sarwar. (1364: Dl. 5276; 1383: Dl. 6991; 1404: Dl. 8957.) Iudex et iur. de insula Saar. (1372: Dl. 6070.) Cives et hospites (regis) der Sarwar. (1383: Dl. 6997; 1387: Dl. 7232.) Civitas de insula Saar. Datum in insula seu civitate Saar. (1405: Dl. 6656.) Opidum Sarwar. (1390—1464: Dl. 15681; 1414: Tört. Tár. 1884. 425., 1434: Sopronm. oklt. II. 200., 1436: Dl. 12885; 1438: Dl. 13184; 1461. 1464: Muz. lltár, 1464: Dl. 16005.) Opidum Zygeth, Zygeth. (1390: Sopronm. oklt. I. 498., 1424: Tört. Tár. 1884. 427. l., 1430: Dl. 12240; 1448: Dl. 14184; 1456: Dl. 15055.) Opidum Sar in insula Szigeth (?) alio nomine simulcum tributo omni die exigi consveto. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Civitas Sarzygety, Sarzygete. (XV. század eleje: Sopron városi llt. IV. D. 1. 39.) *Opidum Sarwar al. nom. Zygeth.* (1455: Dl. 15001.) I. Károly király 1328-ban minden eddig élvezett kiváltságait megerősíté s ujjakkal is gyarapítá. Jelesül bármely ispán vagy várnagy hatósága alól kivevé, közigazgatás és bíraskodás tekintetében önálló hatáskörrel ruházta fel, s bármely, különösen pedig a Tapolcza, Karakó, Kér és Czenk (Zala-, Vas- és Sopronm.) helységben fizetendő vám fizetése alól fölmenté. Erzsébet királyné 1341-ben harminczad-mentességet adott lakóinak, az idevaló kir. harminczadon át (ki- vagy be-) viendő minden áruczikkre nézve. E kiváltságokat aztán I. Lajos király is megerősíté (1344. 1347. 1364.), s hogy a város lakóit szaporítsa, 1351-ben minden szabad állású embernek jogot adott e városban leendő letelepedésre; majd 1372-ben azt is megengedé, hogy marháit az itteni (kir.) vár tartozékaiban a város minden lakója szabadon legeltethesse. 1383-ban, minthogy a kir. harminczadot Sárvárból Sopronba tették át, Mária királynő (majd 1387-ben és 1404-ben Zsigmond király) a város harminczad-mentességét a soproni harminczadra is kiterjeszté. 1438-ban Albert, 1464-ben pedig Mátyás király erősítette meg elősorolt privilegiumait. — Vámhely is volt s általában Sárvár vár (l. ott.) sorsában osztozott. — Ma Sárvár, a Rába mellett, a megye ék. részében.

Secz. (Sücz.) L. Sücz (Schütz) m.-városnál.

Stainamanger. L. Szombathely néven.

Sücz. (Schütz.) Sech. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Swcz. (1452: Dl. 14565; 1454: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 17.) Zeech. (1454: Dl. 14826.) *Opidum Sewcz.* (1459: Kismart. llt. 23. A. 3.) Poss. Seecz. (1490: Dl. 19616.) Zewch. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) Poss. Seewcz. (1499: Dl. 20827.) 1427—8-ban Német-Ujvárhoz tartozott; később úgy látszik különvált tőle, de szintén annak sorsában osztozott. 1452-ben lévai Cseh László monyorókereki Elderbach

Pertoldnak veté zálogba. 1490-ben újra visszajutott a lévőai Csehek birtokába. 1496-ban és 1499-ben azonban még mindig az Elderbachok birtokai közt sorolják föl. (V. ö. Monyorókerék város a.) — Ma Horvát- és Német-Schütz, Szombathelytől dny.

Szalonak. (Szalonok. Szlanik.) Zolonok. (1413: Dl. 10102.) Eccl. B. Marie V. in Zolionok Jauriensis dioc. (1461: Theiner, Mon. hist. Hung. II. 371.) Zalonok. (1463: Dl. 15855; 1463: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 214., 1467: U. o. n. 217., 1483: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 42., 1484: Hazai okmt. V. 362., 1490: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 5.) Opidum Zalonok. (1463: Dl. 15853.) Andr. Paumkircher Freyherr zum Slening. (1464: Dl. 24549.) Poss. Agzalonok. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 76.) Vilh. et Georg. Pamkyrcher libertini domini de Zalonok. (1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 76.) A Bold. Szűz tiszteletére szentelt egyházzal. — A hasonló nevű vár (l. ott) sorsában osztozott. 1463-ban Mátyás király az itteni jobbágyságot minden harminczad fizetése alól fölmentette. — Ma Őri vagy Város-Szalonak és Ó-Szalonak, a megye ény. részében.

Sziget. L. Sárvár vagyis Sár-Sziget(e) néven a városok között.

Szombathely. Sabaria. (1240: Árpádk. új okmt. VII. 109., 1270: U. o. II. 590., 1328: Haz. okmt. III. 94., 1368: Dl. 5815; 1399: Sopron vár. llt. L. IV. 94., 1407: Schönvisner. Antiquit. de Historia Sabariensis. 189. l., 1448: Sopr. okltár. II. 335.) Zombothel. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 89.) Villa episcopalis Sabaria. (1270: U. o. XII. 168.) Zumbathel. (1332: Anjouk okmt. II. 631.) Villicus et duodecim iurati de Sabaria. (1354: Anjouk okmt. VI. 171.) Parochialis ecclesia plebania nuncupata S. Nicolai de Sombathel. (1484: Theiner. Mon. hist. Hung. II. 494. l.) Plebanus Sancti Martini de Sabbaria. Datum Sabbarie apud S. Martinum. (1493: Dl. 19991.) Civitas Sabariensis. (1495: Dl. 20276.) Vámjával együtt a győri püspököké volt, kik közül János 1407. szept. 10-én kelt oklevelében a királyi városokéhoz hasonló kiváltságokkal ajándékozta meg. — A városban Sz.-Márton és Sz.-Miklós, a várban a B. Szűz tiszteletére szentelt templom, a városon kívül pedig a Ferencz-rendiek temploma és kolostora állt, melyet 1360-ban Kálmán győri püspök Szent-Erzsébet tiszteletére, ispotályból társházzá szervezett. (Rupp, i. m. I. 2. 542., Schönwisner, i. m. 257. l.) Királyi fő-harminczad hivatala is volt. (1498. évi 34. t.-cz. 5 §.)

Ujvár. Monasterium S. Marie de monte Guizin. (1227: Árpádk. új okmt. I. 244., 1228: U. o. 254.) Ecclesia in monte Quizin. (1244: U. o. II. 158.) Civitas Wywar, Wyuar. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1451: Dl. 14505.) Civitas et suburbium Wywar. (1459: Kismart. llt. 23. A. 8. és Dl. 15417.) A hasonló nevű vár (l. ott.) sorsát követte. — Vám- és kir. harminczad-hely volt. 1459-ben Mátyás király, az Ujlaki Miklós kérésére, e városnak úgy a falakon belül, mint kívül lakó polgárait és jobbágyait, minden vám és harminczad fizetése alól felmenté.

Vasvár. Eccl. S. Michaelis de Castro Ferreo. Monasterium S. Michaelis. Alább említve: porta civitatis, iuxta viam . . . ad S. Gothardum. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 383. 384.) Woswar. (1233: U. o. 517.) Area ecclesie de Castroferreo in suburbio castris iuxta monasterium fratrum predicatorum.

(1243—53: Hazai okmt. IV. 27.) Hospites (regis) de Castroferreo. (1279: Fejér, V. 2. 525. és Hazai okmt. V. 61., III. Endre korából: U. o. VI. 365., 1346: Anjouk. okmt. IV. 634., 1404—1414: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 134. b., 1425—6: Hazai okmt. IV. 221—223.) Hospites in . . . villa Castriferrei ad prepositum et capitulum predictae ecclesie B. Michaelis pertinentes. (1283: U. o. IV. 63.) Hospites (ad prefatam ecclesiam pertinentes) de suburbio Castriferrei. (1291: U. o. 79.) Prior et conv. fratrum predicatorum de domo Ferrei Castri. (1298: U. o. 95.) Castrum ferreum . . . civitas regalis. (1330: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 14.) Ortus monachorum Claustris S. Crucis, Capella S. Elizabeth in Ferreo castro: Wasuar regalis. (1334: U. o. n. 6.) Castrum Ferreum. (1351: Anjouk. okmt. V. 436., 1409: Hazai okmt. IV. 258.) Iobagiones prepositi et capituli de Castroferreo. (1352: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 24.) Forum in Voswar, Vasuar. (1363: DL 5196; 1428: Körmendi llt. Major. I. 36. 30.) Castrum Ferreum locus cathedralis prepositi. Claustrum S. Crucis ord. predicatorum ibidem. (1364: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 6.) Claustr. S. Crucis in civitate Castriferrei. (1373: U. o. f. 4. n. 22.) Civitas regalis de Vasuar. (1379: Hazai okmt. V. 160., 1385: U. o. IV. 222., 1386: U. o. 223.) Platea civitatis nostre (capituli) Castriferrei. (1407: DL 9340.) Cives capitulares ibidem. Civitas capitularis. (1409: DL 9524; 1465: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 8.) Civitas castri ferrei regalis. (1417: Fejér, X. 8. 593.) Opidum Castriferrei. (1423: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 157., 1495: DL 20276.) Civitas et op. Vasvar, Waswar. (1438: Fejér, XI. 99., 1469: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 11., 1474: DL 17559; 1480: Lajtafal. llt. Illésházyana. Lad. 24. f. 2. n. 1., 1482: Kiskalud. cs. llt.) Opidum Castriferrei sedes iudiciaria comitatus. (1440: Körmendi llt. Himfyana. n. 451.) Castrum Ferreum. (1447: Muz. llt., 1453: Hazai okmt. V. 253.) Plebanus de Waswar. (1449: Muz. llt.) Ecclesia collegiata S. Salvatoris al. nom. B. Michaelis Archangeli de Castroferreo. (1448: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 4.) Opidum Waswar. (1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 38.) Két részből állt a város. Egyik a királyé (1417-ben is), másik pedig a Szent-Mihályról czímezett s állítólag Sz.-István kora óta fennállott itteni társas káptalané volt. De 1425-ben, midőn az előbbinek kiváltságait megerősíti Zsigmond király, a királyi részt a gersei Petőfi László zala- és vasmegyei ispán birtokának mondja. Csakugyan Zsigmond királytól kapták e várost a g. Petőfiék 1423-ban, majd 1438-ban újra, Albert királytól. Ez alkalommal úgy heti mint orsz. vásár-vámját is említik. A g. Petőfiéké 1469-ben és később is. 1474-ben néhai szent-györgyi Vince István leánya (Battyáni János özvegye, pápóczi Tót — Sclavus — Lukács felesége) a nála e városból a gersei Petőktől zálogban levő részeket: Hássági István országbirói protonotariusnak zálogosította el. Ugyanez idő tájt történt, hogy a Petők e várost vagy részeit monyorókereki Elderbach Pertold özvegyének (Szécsi Borbálának) és fiának Jánosnak (1000 frtban) veték zálogba, a kik meg Csupor Demeter győri püspöknek adták odább. Mikor aztán a püspök meghalt, mivel végrendeletében erre nézve semmi intézkedést sem tett, a városnak a királyra kellett volna szállania, de a király, a királyné kérésére, elengedvén az 1000 frtnyi zálog-összeget, visszaadta a várost a g. Petőknek. Mind a mellett

1496-ban, mikor (márcz. 28.) m. Elderbach János összes birtokait lekötötte Szécsi Miklósnak és Tamásnak, e birtokok közt Vasvár részeit is felsorolta. A Bakocs Tamásnak egy hónappal később (ápril. 25.) történt eladás alkalmával azonban (v. ö. Körmend városnál) e részeket nem említik többé. — 1279-ben a királyi rész lakosai (vendégei), Sz.-Fejérvár város mintájára többféle (városi) kiváltságot, — 1283-ban pedig, a káptalan többi népeivel együtt, a káptalani rész vendégei némely apróbb kedvezményeket nyernek IV. László királytól. Előbbieket a későbbi királyok is mind átírták és megerősítették; 1291-ben pedig III. András király a káptalani rész kedvezményeit erősíté meg. — Szent-Kereszt tiszteletére szentelt domonkos-kolostor is állt e városban. — Mondhatni, állandóan (pl. 1351-ben, 1409-ben, 1440-ben, 1447-ben, 1453-ban, 1495-ben sat.) itt gyűlésezik a vármegye; 1440-ben és 1482-ben a megyei gyűlések székhelyének is nevezik. — Lakossága, legalább a királyi (illetve Pető-féle) résznek, a XV. század elején teljesen magyar. 1413-ban: Szekér, Gerencsér, Fejér, Tóth, Fátha, Fekécs, Vak, Szentes, Gersci, Siket, Szita, Herle, Ravasz, Seres, Csikos, Molnár, Pap, Ferdős, Ör és Veres, 1474-ben: Visi, Varga, Nagy, Szabó, Pap, Kalmár és Damján nevű családai szerepelnek.

Vép. Villa wduornicorum Weep nomine. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Filii iobagionum wduornicorum (regis) de villa Weph . . . a conditione seu iobagionatu . . . wduornicorum . . . eximuntur. (1283: Hazai okmt. VI. 289.) Wep. (1332: Anjouk. okmt. II. 631., 1447: Muz. llt.) Villicus et duodocim iurati de Veph et cives seu hospites de eadem. (1377: Dl. 6462.) Poss. Weep. (1386: Dl. 7220.) Web. (1393: Körmendi llt. Misc. Németújv. n. 8.) Fórum comprovinc. in Veph. (1428: U. o. Majoratus. I. 36. 30.) Opidum Wep. (1462: U. o. Alm. III. lad. 8. n. 10., 1497: Hazai okmt. II. 379.) Zsigmond uralkodásának legeleje óta a monyorókereki Elderbach-ok birtoka volt, kik 1462-ben vám- és harminczad-mentességet is kaptak e város részére Mátyás királytól. Részeit azonban köznemesek bírták. (L. erre nézve főleg az 1283-hoz id. okl. — V. ö. Véped vagy Vép helys. a. is.)

Veresvár. (Vörösvár.) Wereswar. (1358: Körmendi llt. Misc. Németújv. n. 4., 1402: U. o. Alm. III. lad. 9. n. 4.) Opidum Veruswar ante castrum Veruswar. (1334: U. o. n. 8.) Op. Rubea turris. (1489: Dl. 19510.) Op. Wereswar. (1496: Dl. 20400., Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 7. és 10. és gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 29., 50. 2. 31.) Op. Wewreswar. (1496: U. o. 50. 2. 38.) Op. Werewswar. (1499: U. o. 50. 2. 35.) 1402-ben birtokosai: a Veresváriak országos- és heti-vásár-jogot szereztek számára Zsigmond királytól. — A hasonló nevű vár sorsát követte.

Összesen: 22 város.

HELYSÉGEI:

Ablancz. Vallis Ablanch nomine. (1233: Hazai okmt. V. 13.) Terra tubicinariorum . . . Oblanch. (1255: Hazai okmt. I. 30.) Villa Ablanch. (1279: Fejér, VIII. 3. 321.) Ablancz. (1428: Sopr. oklt. II. 115., 1475: Kisfaludy cs. llt.) Ablanz. (1429: Sopr. oklt. II. 131.) Ablanch. (1435: U. o. 235.) Pred.

Likablancz. (1464: Sopr. oklt. II. 431.) Köznemesi birtok volt. — Ma pusztá, (Ablancz) Meszlen, Acsád és Csepreg közt, a Répcze mentén.

Aborgáta. Oborgata. (1356: Anjouk. okmt. VI. 481., 1402: Hazai okmt. IV. 246.) Aborgatha. Aborgata. (1453: Hazai okmt. IV. 371., 1454: U. o. 380., 1482: Lajtfal. llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L+, 1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. III. No. 1., 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23.) A Héderváriaké volt. — Ma Borgáta, Sárvártól dk.

Abrancsukolcz (puszta). Terra Abranchukolch. (1340: Anjouk. okmt. IV. 17.) Mura-Szombattól ék. felé, Mátyáncz, Ivanócz, Tót-Lak sat. táján terült el.

Acsád. Terra Achad. (1255: Hazai okmt. I. 31.) Achad terra castri. (1284: U. o. VII. 190.) Achaad. (1365. 1416: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 59–60., 1471: U. o. n. 70.) Szombathelytől ék. esik.

Aderjánháza. Másként: Felső-Hetye. — L. Hetye helys. a.

Adrián. Adrian in valle seu distr. Sool. — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Adriáncz, F.-Lendvától kel.

Al-Karika. L. Kápolnásfalu néven.

Al-Sál. L. Sál b) helys. a.

Al-Sár. L. Sár helys. a.

Alap. Alap. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Szalonok tar-tozéka gyanánt Szalonok és Szabar közt sorolják föl.

Alber. (Albir. Albersdorf.) Terra hospitum castri (regis) Castri Ferrei de Hydegse Alben vocata vacua et habitatoribus destituta. (1291: Árpádk. új okmt. XII. 503.) Albir al. nom. Albersdorff. (1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18.) Alber. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Komjáti és Baksafalva közt sorolják föl, s így bizonyára az e tájon fekvő mai Óbér (Olbendorf) értendő. (Vörösvártól dny.)

Alhó. (Alhau.) Alho. (1334: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58., 1471. 1478: U. o. No. 70. és 71.) Alhaw interior. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Ma is Alhau vagy Alhó, Pinkafőtől dny.

Almásalja. (Almásallya.) Almasalya. (1429. 1447: Muz. llt.) Köznemesi (s úgy látszik vasmegyei) birtok volt. Valahol Szombathelytől északi irányban kereshetjük.

Almasd. (Almás.) Almasd. (1414: Körmendi llt. Majoratus. Lad. 4. No. 2., 1462. 1465: Békássy cs. llt.) Almaas. (1472: gr Festetics cs. keszth. llt. Molnári, f. 82. n. 21.) Az ivanóczyi Gálfi és a Nádasi (Darabos) családé volt. — Ma Almasd pusztá, Körmend és Halogy közt.

Alsó-Csatár (puszta). L. Csatár a.

Alsó-Füzes. L. Füzes a.

Alsó-Kékes. L. Kékes a.

Alsó-Kereka. L. Kereka a.

Alsó-Lak. L. Lak a.

Alsó-Libnik. (Alsó-Lennik.) L. Libnik a.

Alsó-Medves. L. Medves a.

Alsó-Neusidel. L. Szerdahely a.

Alsó-Ör. L. Ör a.

Alsó-Petenicz. L. Petenicz a.

Alsó-Rönök. L. Rönök a.

Alsó-Sárfő. L. Sárfő a.

Alsó-Sejter. (**Alsó-Sejtör.**) L. Sejter a.

Alsó-Szalócza. (**Alsó-Szelevecse.**) L. Szalócza a.

Alsó-Szelnök. L. Szelnök a.

Alsó-S(z)trazon. L. S(z)trazon a.

Alsó-Velike. L. Velike a.

Által-Bir. L. Bir a.

Által-Bőd. L. Bőd a.

Által-Oszkó. L. Oszkó a.

Által-Ság. L. Ság helys. a.

Andrásfalva. Poss. Andafalwa. (1450: Muz. llt.) Poss. Andreasfalwa. (1461: Lipics cs. llt.) Poss. Andrasfalua. (1463: Haz. okmt. IV. 408.) A Hidvégické, gersei Petőké sat. volt. — Ma Andrásfa, Egervár közelében ény. (L. *Sár* helys. a. is.)

Anna. Anna. (1447: Muz. llt.) Köznemes nevében fordul elő. — Hihe-tőleg a mai Anna majornak felel meg, Szombathelytől dny., Jaák felé.

Anthalháza (puszta). Pred. Anthalhaza. (1478: Hazai okmt. IV. 429.) A Niczkieké volt.

Apátfölde (puszta). Pred. Apathfelde. (1452: Muz. llt., 1467: p. Zarka cs. llt.) Pred. Apatfeldew. (1455: p. Zarka cs. llt.) A kapornaki apátságé volt; Peczöl környékén terült el.

Apát-unoka-Töttös. (**Apát-unokája.**) L. Töttös a.

Apáti. Poss. Apaty. (1328: Anjouk. okmt. II. 362., 1499: Békássy cs. llt.) Szombathelytől éék. esik.

Apát(i)-Magasi. (**Apátfölde.**) L. Magasi néven.

Arany. Arran. Araan. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Ujvár tartozékai sorában Szent-Elek és Nádasfalu közt sorolják föl.

Arnold-fia-Miklósfalva. Poss. Arnoldfiamiklosfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6., 1366: U. o. n. 13.) A f.-lindvai vár Lindva folyó melléki kerületéhez tartozott.

Arnoldfölde. L. Szilfafölde név a.

Árokköz. Arukku. (1351: Anjouk. okmt. V. 133., 1383: Dl. 6993; 1416: Sopronm. oklt. II. 33., 1421: Haz. okmt. IV. 280.) Possessio Arukku Janusfolua al. nom. Saar. (1405: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 111. a.) Poss. Zenthpeterfalva al. nom. Arukku. (1406: U. o. n. 120.) Janusfolua al. nom. Arwkkwz. (1450: Dl. 24540.) *Árokkewzyenthpetherfalva.* (1464: Veszpr. kápt. o. llt. A. fiók.) A mai Szent-Péterfa határába olvadt, melytől észak felé ma is nagy árkot és római sánczot találunk. (Egervártól ény. — V. ö. *Sár* helys. a.)

Árokköz-Jánosfalva. L. Árokköz, (Jánosfalva) és *Sár* helys. a.

Árokközi-Szent-Péterfalva. L. Árokköz, (Szent-Péterfalva) és *Sár* helys. a.

Árpás. Villa Arpas. (1256: Haz. okmt. VII. 61.) Arpas. (Nemes nevében. 1275: U. o. VIII. 442.) Poss. Arpas. (1438: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif.

n. 186.) A XV. században a Molnáriaké volt s a mai Sorki-Tótfalu, Kápolnásfalu (l. Zalak) sat. vidékén feküdt.

Ásó. Assoh. (1388: Dl. 7386.) Asov. (1392: Dl. 7758. 7827.) Uti vámjával együtt Borostyán várához tartozott. — Ma Aschau (Hamvasd), Borostyánkő mellett nyug.

Asszony(-falva). Poss. Ozun . . . ultra Rabam. (1284: Hazai okmt. VII. 189.) Terra castri (regis) de castro ferreo Oschun vocata. (1286 körül: U. o. 200.) Poss. Ozzun. (1342: Zalam. oklt. I. 402.) Azonfolwa cum predio Kazar. (1392: Dl. 7768.) Azzonfalwa. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1441: Hazai okmt. VII. 462., 1498: Acta p. adv. 77—65.) A Rumiaké volt (1428-ban 8 j.-portával); részben azonban Kőszeg várához tartozott. — Ma Nagy- és Kis-Asszonyfa, Kőszegtől dk. Határában Kazár puszta ma is megvan.

Asszonyfalva. Poss. Azzunfalva. (1346: Sopronm. oklt. I. 190.) Azunfolua. (1359: U. o. 300.) Azzonfolua. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Poss. Azzonfalwa. (1428: U. o. II. 119., 1467: Hazai okmt. IV. 419., 1481: Kísfaludy cs. llt.) Az Asszonyfalvi, Oslífi vagy Ostfi, Bresztolczi, Csornai rokonságé volt. 1428-ban e rokonságnak összesen 42 j.-portától kellett volna innen adóznia. — A mai Ostfi-Asszonyfa, Sárvártól ék.

Avad. L. Ovad néven.

Avasallya. Auasallya. (1418: Dl. 10719.) Awasalya. (1437: Körmendi llt. Himfyana. n. 437.) Poss. Awasalya al. nom. Vasalya. (1489: Dl. 19510.) Wasalya, Wassallya. (1493: Muz. lltár, 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Részben Monyorókerék várához tartozott; részben pedig a Monyorókerék melletti pálosok és köznemesek birtoka volt. — Ma Vasalla, Körmendről nyug.

Baba. Boba. (1271: Haz. okmt. VIII. 142., 1390: Dl. 7616. Átírat után, 1464: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 18.) Baba. (1336: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 2. 4., 1400: Kismart. llt. 14. K. 359., 1465: Dl. 16199; 1468: Körmendi llt. Fam. Misc. n. 21., 1482: Dl. 18597.) Köznemesi birtok volt. — Ma inkább Boba, Jánosházától é.

Bacsics. Villa seu poss. Bachych in valle seu distr. Sool. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várához tartozott s Saál vidékén, F.-Lendvától kel. feküdt.

Badonincz. L. Bodonincz alakban.

Baján(-fiú-András)-jháza. Bayanhaza. (1453: Dl. 14727.) F.-Lendvától k. találjuk a Kerka mellett. 1428-ban «Bayanfiwandrashaza in distr. Ewrseg» alakban fordul elő. (Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2. és Kismart. llt. 23. A. 4.)

Bajt. Poss. Bayth. (1359: Hazai okmt. IV. 191., 1424: Körmendi llt. Himfyana, n. 749., 1426: Hazai okmt. III. 349.) A Sitkeieké volt. — Sárvár mellett k.-é. a mai bajti dűlő őrzi emlékét.

Bakod. L. Bokod néven.

Bakófalva. Poss. Bakofalwa. (1464: Sopr. oklt. II. 430.) A széplaki Bothka családé volt.

Baks(a)falva. Boxfolua. Boxfolwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 59., 1446: Muz. llt.) Baxfalua. (1444: U. o.) Baxafalwa. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18., 1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 26.) 1428-ban a Giroltiaknak 28 adózó j-por-tájok volt itt. Ma Baksafalu, N.-Újvártól ény. (L. a Girolti cs. a.)

Balazse(j). (Balazsaj.) Castrenses de Bolosey. (1255 körül: Hazai okmt. VIII. 59.) Terra custodum silvarum Balase vocata ultra fluv. Raba. (1275: U. o. 176.) Poss. Balase. (1295—1402: Zalam. oklt. I. 111—112., 1342: U. o. 402.) Terra seu poss. Bolasey. (1323: Anjouk. okmt. II. 91.) Poss. Balasey. (1350: U. o. V. 415.) Balasay. (1498: Acta p. adv. 77—65.) A Rumiaké volt. (1275 óta). — Ma Balozsaj, Rum mellett é.

BáldföIde. Poss. Boldfeulde. (1330: Fejér, VIII. 3. 499.) Köcsk, Miske, Ság sat. táján kereshetjük.

Báldonfalva. Poss. Baldonfalwa. (XV. század vége: Dl. 20899.) A Hermáni cs. birtoka volt. — Ma Bádonyfa, Szombathelyhez (és Hermánhoz) közel dk. felé.

Balfő. *Helyesebben: Valhó.* — L. ott.

Balko(l)cz. L. Barko(l)cz alakban.

Balogfalva. (Balogkfalva. Balkfalva.) Balogfalwa. (1456: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 2. n. 26., 1476: Békássy cs. llt., 1485: Körmendi llt. Majorat. I. 36. 41.) Köznemesi birtok volt. — Ma Balogfa, Szombathelytől d. (V. ö. Unyan helys. a. is.)

Bal(o)kfalva-Unyan. (Balogfalva-Unyan.) L. Unyan a.

Banafalva. Villa Banafalua iuxta tenuta castri Dobra — Lendva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Úgy látszik, a mai Bonisdorf (Wannersdorf) értendő, Dobra mellett délre.

Bánkfalva. Poss. Bankfolua. (1339: Sopr. oklt. I. 143.) A Ják nemzet-ségé volt. — A mai Jáktá vidékén feküdt, Sárvártól é. felé.

Bánya. Terra Bahna . . . existens iuxta terram Heghe prope monasterium Ghurle. (1264: Zalai oklt. I. 44.) Pred. Bahna. (1377: Körmendi llt. Himfyana, n. 263., 1468: U. o. Majorat. I. 29. 22.) Poss. Bahna. (1479: Dl. 18292.) A túrl(yei) prépostságé volt; a mai Heteyfej vidékén feküdt, a vas-megyei Keresztur felé a határszélen, úgy hogy 1377-ben és 1468-ban hatá-rozottan Vas megyéhez számíthatják.

Bárdos. Bardus. (1410: Békássy cs. llt., 1433: Hazai okmt. V. 226., 1437: Dl. 3350.) Terra Bardustelek. (1435: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 5. n. 19.) Bardos. (1447: Kisfaludy cs. llt.) Köznemesi birtok volt. — Szombathelytől kd. esik.

Barizilcz. L. Brezencz alakban.

Barko(l)cz. (Barkovcz.) Balkoch. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Barkoch. (1436: Dl. 12947.) Barkocz. (1436: Dl. 12976.) Barkolcz. (1453: Muz. llt., 1483: Dl. 18850.) Balcolcz. (1455: Békássy cs. llt.) Barkowcz. (1489. 1496: Muz. llt.) Barkowlcz. (1500. körül: Muz. lltár.) Köz-nemeseké (Barkolczy, Kereszturi, petro(v)czyi Kövér sat. cs.) volt. — Ma Nagy-és Kis-Barkóc, a megye legdélibb pontja.

Batiz-Tilaj. L. Tilaj a.

Battyán. (Bottyán.) Terra buchariorum nostrorum Bothyan. (1273: Fejér, VII. 3. 72.) Villa Botyan. (1268: Hazai okmt. VII. 112., 1304: Haz. oklt. 179.) Bothyan. (1341: Hazai okmt. III. 142., 1347: Zalai oklt. I. 447.) Bathyan. (1421: Körmendi llt. Himfiana, n. 749.) Főleg a Sitkeieké volt. — Gércze, Mesteri. Simonyi, Sitke sat. szomszédságában feküdt.

Béd. L. Bőd alakban.

Bedefalva. Bedefolua. (1423: Sopr. oklt. II. 75., 1450: Dl. 24540.) *Sárral* és Marczalfával (l. ott) egy vidéken keresendő.

Beget. (Beged.) L. Bögöt (Bögöd) néven.

Begete. L. Bögöte alakban.

Beicz. (Bejcz.) Poss. Beych . . . vacua et habitatoribus destituta. (1342: Hazai okmt. II. 77.) Beycz. (1444. 1488: Békassy cs. llt.) Ma Beicz, Sár-vártól d.

Békátó. Bekatou. Bekatow. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Békátó, vagy Krottendorf, Dobra mellett délre.

Bekény. Poss. Beken. (1326: Fejér, VIII. 3. 126., 1338: Hazai okmt. III. 137., 1340: U. o. I. 178., 1377: U. o. III. 200., 1397: U. o. V. 191., 1444: U. o. IV. 337., 1497: U. o. II. 378.) Poss. Buken . . . iuxta villam Hethye. (1393: Marczaltői llt. L. 21. f. 2. n. 2251.) Szent-Jakab tiszt. szentelt egyházzal. (1326.) Köznemesi birtok volt; Miske, Hetye, Mesteri sat. vidékén feküdt. — Ma Bekény néven pusztá, Egyházas-Hetye közelében é.

Bél. Beel. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Monyorókerékhez tartozott.

Bel-Ják. L. Ják(-falva) helys. a.

Béla. L. a Bélai cs. a.

Beled. (Belid. Belöd.) Belud. (1221: Hazai okmt. VI. 13., 1297: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 1.) Belyd. (1369: U. o. No. 2.) Monyorókerékhez tartozott. (1539-ben Alsó-Beled a pornói apátságé. Dicalis conscript.) Ma Alsó- és Felső-Beled, Monyorókerék mellett északra. 1496-ban az utóbbi merül föl: Felsewbelyk — alakban (U. o. Alm. III. lad. 6. No. 10.); 1498-ban pedig: Alsobeled és Felsew Beled, mindkettő mint a monyorókereki Elderbach-ok birtoka. (U. o. Misc. Német-Újv. f. 105. n. 270.)

Belrik (?) Belric. Beluc. (? 1392: Dl. 7758. 7827. 9134.) Borostyán várához tartozott.

Belső-Alhau. (Belső-Alhó.) L. Alhau (Alhó) a.

Belső-Sáh. (Belső-Schachen.) L. Sáh a.

Beneháza. Benehaza. (1453: Dl. 14727.) Rákos és Pankasz vidékén — az Őrségen — merül föl.

Bér. L. Bir alakban.

Bereczk. (Beröczk.) Villa Beruzk. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Kis-Czell, Dömölk, O-Asszonyfa sat. táján kereshetjük.

Berhénd(i). (Berhént.) Berhend, Berhendi. (1421: Hazai okmt. II. 228., 1422: U. o. III. 318., 1474: Kisfaludy cs. llt.) Pred. Holtho al. nom. Berhench. (1435: Hazai okmt. II. 259.) Pred. Holtho. (1435: U. o. 368.) Kis-Czell és Tokorcs táján kereshetjük, a megye ék. zugában.

Berki. Berky. (1409: Hazai okmt. IV. 259., 1449. 1460: Muz. llt.) Köznemeseké volt. — Ma Alsó- és Felső-Berkifalut ismerünk, Körmend közelében.

Bes(s)efalva. (Besfalva.) Besefalua. (1437: Muz. llt.) Bessefalwa. (1471: Békássy cs. llt., 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) 1496-ban Monyorókerék vár tart. közt sorolják föl. Részben azonban köznemeseké volt. Ma Besfa pusztá, Taródfa és Kemesmál közt.

Bes(s)enyő. Bessenew. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 2.) Köznemeseké volt. — Ma pusztá, Rohoncztól keletre, Seregélyháza mellett.

Beznócz. Beznouch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lendvától délre esik.

Bidonyafalva. L. Vidonyafalva néven.

Bikk-alja. L. Bükk-alja alakban.

Bikk(e)s. L. Bükk(e)s néven.

Bir. (Bér.) Byr. (XIII. század végén: Hazai okmt. VII. 335., 1340: Anjouk okmt. IV. 7., 1365: Szombath. kápt. házi llt. szám nélkül, 1378: U. o. lad. 1. f. 3. n. 28., 1416: U. o. jelzet nélkül, 1431: U. o. lad. 1. f. 5. n. 14., 1443: Dl. 13743.) Bir. (1422: Sopr. oklt. II. 70.) Teuteus Byr. (1358: Szombath. kápt. házi llt. jelzet nélkül, 1377: U. o.) Poss. Thewthews Byr, Heegyes Byr et Althal Byr. (1416: U. o.) Poss. Thewthewsbyr et pred. (seu poss.) Althalbyr. (1481: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 16., 1485: U. o. n. 27., 1486: U. o. f. 8. n. 1., 1504: U. o. f. 9. n. 9. és 11.) Utraque Byr. (1486: U. o. n. 2.) Poss. Thytheusbyr et Althalbyr. (1520: U. o. n. 27.) Köznemeseké volt. — A mai Kis-Bér helységnek felel meg, Egervártól ék.

Boba. L. Baba alakban.

Bocsor. Boczor. (1447: Sopr. oklt. II. 333., 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 570., 1499: Békássy cs. llt.) Bochor. (1464: Muz. llt., 1482: Dl. 18641.) Köznemeseké volt. — Ma pusztá, Jánosháza mellett dny. felé.

Boda-Gencs. (Bodaháza. Bodaháza-Gencs.) L. Gencs a.

Bódogasszonyfalva. L. Kerek-Bódogasszony(-falva) a.

Bodonincz. Badonynch in distr. Waralyakurniky. F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Bodonynch. (1365: U. o. n. 6.) Ma Bodoncz, F.-Lendvától délre.

Bodorföldre (pusztá). Terra Budurfeuldu. (1342: Zalam. oklt. I. 402.) Poss. Budurfeulde. (1350: Anjouk okmt. V. 415.) A Rumiaké volt s Rum táján terült el.

Bogát. (Bogat. Bogod.) Predium Bogad. (1281: Hazai okmt. I. 75. és VI. 270.) Nobiles de Bagaty. (1339: Anjouk okmt. III. 564.) Bogod. (1453: Nagy Imre gyűjt.) Poss. Pederbogath al. nom. Warfeldebogath. (Részben a Pederieké. 1458: Körmendi llt. Rajkiana n. 47.) Bogath. (1479: U. o. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Köznemeseké volt. — Ma Bogát, Szombathelyhez közel dk.

Bogata. L. Bögöt a.

Bogrács. L. Bo(l)k(a)rács néven.

Bogyoszló. (Bogyiszló. Bodoszló.) Villa Bogozlov. (1274: Árpád. uj okmt. XII. 127.) Buduzlo. (1298: Hazai okmt. VII. 271.) Buluzlou. Bogozlou.

(1290—1300. körül: Haz. oklt. 174.) Bogyzlo. (1420: Hazai okmt. II. 225., 1450: Muz. llt., 1501: Dl. 21063.) Bogyozlo. (1447: Muz. llt.) Bogizlo. (1469: U. o.) Köznemesi birtok volt. — Ma Rába-Bogyoszló, Sárvár mellett északra.

Bokod. Bukud. (1311: Hazai okmt. I. 106.) Archidiaconus de Bukud. (1325: U. o. III. 80.) Bokod. (1391: U. o. IV. 231., 1470: Zalam. oklt. II. 417.) Bakod. (1422: Muz. llt.) Köznemesi birtok volt. — A veszprémmegyei határhoz közel, Izsákfalva mellett (Kis-Czellől d.) elterülő mai bokodi puszta értendő. (L. Izsákfalva a. is.)

Boks(a)falva. L. Baks(a)falva alakban.

Bolda(-földre). Villa castri ferrei Bolda vocata. (IV. László korában: Muz. lltár.) Poss. Boldafeulde. (1330: U. o. 1384. évszám alatt elhelyezve.) Köcsk, Kápolna és Bokod (ma puszta) környékén feküdt. (Sárvártól dk. felé.)

— **Bo(l)k(a)rács.** Volkarach. (1355: Anjouk. okmt. I. 381.) Bukrath. (Helyesebben Bukrach. 1364: Fejér. IX. 7. 231. l.) Wolcrach. (1364: Dl. 4894.) Wolkrach, Bolkrach. (1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 25. és 26.) Bograch. (1437: Muz. llt.) Bolkrach. (1465: Békássy cs. llt.) Balkrach. (1482: Dl. 18742.) — Nádasd nembelieké (1437-ben a Marácziaié is) volt. — Ma Bokrács, Mura-Szombattól északra.

Bolkfalva. L. Balogfalva és Unyan helys. a.

Bolkfalva-Unyan. L. Unyan a.

Boncsó-Gencs. (Boncsó-Gergerföldre.) L. Gencs a.

Borbocsán (puszta). Pred. Borbochan. (1444: Kisfaludy csal. llt.) Koronggal együtt sorolják föl.

Borchnau (puszta). Pred. Borchnav, Borchnaw. (1392: Dl. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Bor(i)hida. Boryhyda. (1421: Dl. 11067.) Borihyda. (1431: Békássy cs. llt., 1436: Dl. 12947.) Borhida. (1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.) Borhyda. (1476: Muz. llt.) Köznemeseké volt. — Ma Borhida, Mura-Szombattól é.-ny.

Borostyán. Villa (Porostyan) subltus castrum (Porostyan). (1388: Dl. 7386.) Porostyan. (1392: Dl. 7758. 7827.) Vámhely volt s a hasonló nevű várhoz tartozott, melynek aljában terült el. — Ma is megvan, Borostyánkő néven, fölötte magas kősziklán épült várral, a megye ény. zugában.

Boro(s)zd. Vdvornci de villa Borost. (1237: Árpádk. új okmt. II. 73.) Vdwornici domini regis de villa Buruzd. (1272: U. o. VIII. 400.) Terra vduornicorum nostrorum (regis) Buruzth vocata. (1283: Hazai okmt. VI. 298.) Ság, Tokorcs és Dömölk vidékén feküdt.

Bot-Simon-ülése. Poss. Bothsymonewlese. (1475: Muz. llt.) A bögi Tanko vagy Tonka családé volt s Bögöt határában feküdt.

Botosháza. Bothoshaza. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 2.) Köznemeseké volt. — Valahol a Szombathelytől é. felé eső vidéken feketett.

Bottyán. L. Battyán alakban.

Boza(j). (Bozej.) Villa Bozey. (1271: Fejér. V. 1. 104.) Villa Bozoy. (1283: Hazai okmt. VI. 290.) Buzey, Bozey. (1329—1352: Anjouk. okmt. V. 591.) Buzay, Buzai. (1345: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 9.)

Bozay. (1447: Muz. llt., 1465: Dl. 16199.) Boza. (1492: Muz. llt.) A Boza(j)i családé volt. — Ma Bozzai, Szombathelytől kd.

Bozincz. Poss. Bozynch. (1366. Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 27.) A felső-lindvai uradalom vidékén feküdt.

Bozsok. Villa Bosuk. (1279: Fejér, VIII. 3. 321.) Poss. Bosuk. (1374: Zalam. oklt. II. 117.) Bosok. (1405: Dl. 9015; 1483: Dl. 18852; 1487: Dl. 19296; 1492—8: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 2. 3. és 5.) Részen Rohoncához (a XIV. század végén és a XV. század elején) tartozott, részben köznemesi birtok volt. — Rohonc mellett ék. találjuk.

Böd. Bud. (1344: Haz. oklt. 246.) Bod. (1355: Hazai okmt. I. 211.) Poss. Altalbeud. (1387: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 79.) Beud. (1418: Fejér, X. 6. 111. 136.) Bwd. (1441: Sopronm. oklt. II. 303.) Bewd. (1444: Békássy cs. llt.) Beed. (1449: U. o.) Wwd. (1450. körül: Muz. llt.) Bed. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Köznemesi birtok volt. — Szombathelytől ék. esik.

Bögöt. (Bögöd. Böget.) Bugud. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Bogata. (1337: U. o. 132.) Buguth. (1435: Muz. llt.) Bwgeth, Bwgt. (1437: U. o.) Bwgod, Bwgrwth. (1447: Kisfaludy cs. llt.) Bwgd. (1444. 1448. 1449: Békássy cs. llt.) Beged. (1465: Muz. llt.) Bewgwrth. (1471. 1478: U. o.) Begeth. (1473: U. o.) Bewged. (1475: U. o.) Bewgewd. (1477: U. o.) Köznemesi birtok volt. — Ma Bögöt, Sárospáclal nyug.

Bögöte. (Bögete.) Buguche. (1387: Dl. 7339.) Buguchee. (1405: Dl. 9015.) Bwguthe. (1420: Fejér, X. 6. 253.) Begethe. (1420: Hazai okmt. II. 224., 1487: Muz. llt.) Begwthe. (1431: Békássy cs. llt.) Bewgethe. (1433: Kismart. llt. 44. G. 58., 1480: Dl. 18360.) Bwgethe. (1450: Muz. llt.) Köznemesi birtok volt. — Sárospáclal dk. találjuk, a zalamegyei határon.

Bökény. L. Bekény alakban.

Braland-csiken (puszta). L. Csiken név a. a helységek közt.

Brezencz. Baryzcylch, Brezzench in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Brezócz, F.-Lendva és Mura-Szombat közt.

Bu(l)csu. Bwlchu. Bwlchw. (1433: Hazai okmt. V. 226., 1439: Körmendi llt. Unyom., n. 121., 1457: U. o. Acta ant. Alm. V. lad. 5. n. 41.) Bwchw. (1485: Dl. 19072.) Ma Bucsú, Szombathelytől ény.

Burecsa. (Burecse.) Burecha. Bureche. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Borecsa, Dobráról dny.

Buzás-szigete. L. Ovad helys. a.

Büdincz. Budynch. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Szent-Gothárdtól délre esik.

Bükk-alja. (Bikk-alja.) — a) Bukalya. (1365: Körmendi llt. Alm. 5. n. 6.) Poss. Bykalya — in distr. Waralyakurniky. (1366: U. o. Alm. II. lad. 5. n. 13., 1428: U. o. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Felső-Lindva várához tartozott. — b) Bykalya in distr. *Lerseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2) F.-Lendvától ke.-d. esik. (Az előbbtől különbözik. V. ö. a lévai Cseh cs. a.)

Bükk(e)s(d). Poss. Bykus et altera Bykus. (1375: Muz. lltár.) Byküs. (1418: Dl. 10719.) Poss. Bixy alább: Bykesd — és «de Bixy» család.

(1425: Békássy cs. llt.) Bykes. (1482: Lajtfal. llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L.+)
Felsewbykes. (1494: Körmen di llt. Alm. I. lad. 3. No. 1.) Bwkes. (1496: U. o.
Alm. III. lad. 6. n. 10.) Bywx. (1498: Békássy cs. llt.) Részben köznemeseké,
részben a Héderváriaké volt. — A mai (Német-) Büks, Körmentől nyug.

Csa(j)ta. (Csajtány.) Poss. Cahca. (Értsd: Cahta. 1374: Zalam. oklt. II.
117.) Poss. Kys Chaca habitatoribus destituta. (U. o.) Chahta. (1405: Dl. 9015.)
Chaytha. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1490: Kör-
men di llt. Alm. I. lad. 8. No. 5.) Chaythan. (1478: U. o. Alm. I. lad. 8. n. 1.)
Chatha. (1479: U. o. n. 2.) Kyschaytha. (1479: U. o. No. 5.) Vámhely volt
(1405.) s részben Rohonc várához tartozott, 1428-ban 15 adózó j.-portával. —
Ma Csajta, Rohonc mellett d.

Csákány. Terra Chacan. (1248: Hazai okmt. III. 10.) Chakan. (1260:
U. o. VIII. 137., 1281: U. o. 210., 1342: Zalam. oklt. I. 404., 1350: Anjouk.
okmt. V. 415., 1422: Körmen di llt. Major. I. 36. 22., 1448. 1451: Muz. lltár,
1450: Hazai okmt. IV. 362., 1453: U. o. 372., 1482: Lajtfal. llt. Dóczyana.
C. 3. f. 1. L.+ , 1494: Körmen di llt. Alm. I. lad. 3. No. 1., 1496: U. o. Alm.
III. lad. 6. n. 10., 1498: Acta p. advoc. 77—65., 1500: Magy. Tört. Tár. VI.
23.) Eghazaschakan. (1424: Körmen di llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 27.) Poss.
Chakaneghazsoka. (1469: U. o. n. 36.) Czakan. (1471: U. o. n. 37.) Eghazas-
soka. (1500: U. o. n. 42.) Nagchakan. (1513: U. o. n. 44.) Részben köz-
nemeseké (köztök a Rumiaké, a Csákányi rokonságé), részben a Héderváriaké
volt. — Körmentől dk. esik.

Csákány-egyház-soka. (Egyházas-soka.) L. Csákány a.

Család. Terra Chalad. (1221: Hazai okmt. VI. 16.) Chalad cum tributo-
fori. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Chalad. (1409: U. o. 599., 1424: Dl.
11530; 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1461: Dl. 15617;
1479: Muz. llt., 1492: Dl. 36992.) Vásáros- és vámhely volt; Sárvár várához
tartozott. 1428-ban Kanizsai Istvánnak 27 $\frac{1}{2}$, Tárnok (Kanizsai) Jánosnak
pedig 20 (összesen: 47 $\frac{1}{2}$) adózó j.-portájok volt itt. — Ma Vámos-Család,
Sárvártól ék.

Csám. Azaz: Csém. — L. e néven.

Csamafalva. Chamafalwa. (1447: Muz. llt., 1486: Dl. 19204.) Choma-
falwa. (1464: Hazai okmt. III. 415., 1465: Dl. 16199.) Köznemesi birtok volt. —
A mai csomaházi pusztának felel meg, Peczöl és Rába-Kovácsi között.

Csánig. (Csánik.) Poss. populos a Chanyk, Chanyg. (1409: Sopronm.
oklt. I. 593. 597.) Chanygh. (1438: U. o. II. 276., 1467: Kisfaludy cs. llt.)
Chanyk. (1466: U. o.) Czanyg. (1468: U. o.) Chanygh. (1471: U. o.) Régebben
Sárvár kir. várához tartozott; 1409 óta a Mihályi rokonságé, részben más
köznemeseké volt. — Ma Csánig, Répce-Szemere és Pápóczt.

Csarnalócz. Charnalouch in distr. Beelmura — Lendva vár tart. közt.
(1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Csernelócz, Mura-Szombat
mellett ény.

Czász(t). (Czászd.) Chaz, Chazth. (1346: Anjouk. okmt. IV. 600.) Parva
villa Chazth castr i Saruar. (1386: Hazai okmt. IV. 223.) Chazth. (1489: Muz.
llt.) Chaazd. (1495: Békássy cs. llt.) 1459-ben köznemes nevében fordul elő;
1495-ben a Vátiaké. — Ma puszt a (Császt), Szombathelytől dk., Szécsény vidékén.

Csa(ta)-Bér(-földe). Villa Chataberfeulde. (1325: Hazai okmt. I. 138.) Pred. Chataber. (1357: U. o. 218.) Poss. Chataber. (1362: U. o. 242.) Poss. Chataber al. nom. Kisfalud. (1391: Dl. 7681.) Poss. Chaber. (1400: Kismart. lt. 14. K. 359.) Chathabeer. (1400: U. o. 14. K. 359., 1477: Békássy cs. lt., 1481: Sopr. oklt. II. 544.) Pápóczytól dk. felé feküdt.

Csatár. Villa seu poss. Chatar. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 162., 1455: Körmendi lt. Alm. I. lad. 9. n. 16.) Populi de Chahtar — Nárdá határjárásában. (1333: U. o. Alm. II. lad. 2. No. 17.) Chathar. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) *Pred. seu terra* Also Chathar. (1476: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 9.) Kyschatar. (Nemesi előnévben. 1490: U. o. n. 14.) Ma Alsó- és Felső-Csatár, Rohonczytól délre.

Cseh(i). Villa Chech. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Terra Chehy. (1275: Hazai okmt. VI. 204.) Chehy. (1298: Hazai okmt. IV. 96., 1414: U. o. II. 200. és III. 293., 1432: Muz. ltár, 1465: Szombathelyi kápt. házi lt. lad. 2. f. 7. n. 8., 1467: Hazai okmt. IV. 419., 1481: Kisfaludy cs. lt., XV. század: Dl. 32399.) Cheh. (1314: Anjouk. okmt. I. 373.) Chech. (1347: Sopronm. oklt. I. 201.) Chehy. Ceh. (1359: U. o. 300. 303.) Chehy. (Fejérmél hibásan: Cery. 1423: Cod. Dipl. X. 6. 592. l.) Osl-nembeliek birtoka volt. — Vasvártól keletre esik.

Cséke. (Csejke. Csejka.) Villa Cheyka. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 162.) Cheyke. (1455: Körmendi lt. Alm. I. lad. 9. n. 16.) Cheke. (1475: Körmendi lt. Alm. I. lad. 7. No. 76., 1479: U. o. lad. 8. n. 2.) Ma Cséke, Monyorókeréktől északra.

Csekefalva. Chekefalua. (1407: Dl. 9374.) Chekefolua. Chekefalua in distr. seu valle Lak Sancti Nicolai. (1365. 1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Thekefalva. (Chekefalwa helyett. 1432: Zalam. oklt. II. 477.) Részben köznemeseké volt, részben F.-Lindva várához tartozott. — Ma Csekefa, Mura-Szombattól ék.

Csém. Genus Chem. Villa Chem. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 161. 162.) Cheem. (1379: Körmendi lt. Alm. I. lad. 9. n. 5.) Chem. (1333. 1475: U. o. Alm. II. lad. 3. No. 17. és 1475: Alm. I. lad. 7. No. 76.) Kyschem. (1479: U. o. lad. 8. No. 2.) Nagh Chem. (1490: U. o. lad. 1. No. 77.) Ma Csém, Rohonczytól délre. — F. helységet kell (úgy látszik) értenünk az 1442-ben előforduló: poss. Cham alatt is, melyet, mint a magvaszakadt Cham-i Mihály birtokát Óvári Jánosnak és Somosi Jánosnak adott I. Ulászló király. (Dl. 13665.)

Csemete(j). Poss. Chemetey. (1283: Hazai okmt. VIII. 230.) Chemethe. (1433: U. o. V. 226., 1447: U. o. III. 379.) Ma Csömöte, Kőszegtől ddk.

Csempeszháza. (Csempeszfalva.) Chempezfalu. (1329: Anjouk. okmt. IV. 593.) Chempezhaza. (1465: Muz. lt. és Dl. 16199.) Chempezfalu. Chempezfalwa. (1481: Kisfaludy cs. lt., 1482: Szombath. kápt. házi lt. Lad. 2. f. 7. n. 18.) Köznemeseké volt. — Ma Csempesz, Sárvártól dny. felé.

Csencs. (Csencse.) a) Chench. (1424: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 5.) Chencz. (1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 10. — V. 3. 1473-hoz: Muz. lt.) Köznemeseké volt. Ma puszta, Kölked mellett, Monyorókeréktől dk. felé. — b) Poss. Chench. (1359. 1413. 1510: Muz. ltár.) Joh. et Michael Farkas de Chench. (1469: Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) Mich. de

Chench et Joh. Nemeth de Chench. (1467: Muz. llt.) A mai Német-, Horvát- és Taród-Csencs (vagy legalább az első) értendő, Német-Újvártól ény. felé. — Hihetőleg az *a*) és *b*) alatt említett egyik vagy másik: Csencs lappang a köz-nemesek nevében 1401-ben és 1454-ben fölmerül: Czheneczche, Chenche helynevekben is. (Muz. llt. és Dl. 14826.)

Csege. Chenge. (1409: Sopronm. oklt. I. 604., 1418: Fejér, X. 6. 160., 1428: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. n. 174/175. d., 1432. 1465: Muz. llt., 1466: Sopr. oklt. II. 445., 1478: Hazai okmt. IV. 429.) Poss. Chenge alio nomine Seegh. (1438: Vidos Kálmán okl.) 1428-ban Ilko asszonynak (az Ostfi rokonságból?) 14 adózó j.-portája volt itt. Ma Csönge, Ostfi-Asszonyfa mellett. (V. ö. Csép pusztá a.)

Csenye. Cheyne. (1283: Hazai okmt. VIII. 230.) Chene. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1424: Dl. 11525. 11530; 1428: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. 174/175. d., 1492: Dl. 36992.) Nyug. esik Sárvártól, a melyhez tartozott. 1428-ban Kanizsai Istvánnak 7, s Tárnok (Kanizsai)-Jánosnak is 7 (összesen 14) adózó j.-portájok volt e helységben.

Csép. (Csep, pusztá.) Terra castri ferrei Olchep. (1272: Hazai okmt. VI. 184., 1283: U. o. 298.) Terre Chep et Ol. (IV. László kora: U. o. 352.) Predia Chep et Ol. (1438: Vidos Kálmán okl. Kemenes-Mihályfán.) Mihályfa, Tokorcs sat. környékén kell keresnünk. Egy 1437 táján folyt birtokpörben egy Asszonyfalvi (Oslfi) azt állította, hogy e két pusztá tulajdonkép Mihályfalvának és Csengének felel meg. (« . . . Allegasset eo modo, quomodo dicte possessiones Ool et Chep vocate, mutatis suis nominibus nunc Myhalfalua et Chenge vocarentur, nam quidam familiaris predictorum olim Jacobi et Osl, Michael nomine, predictam possessionem Myhalfalua tunc habitatoribus destitutam populis decorari et hoc nomine Myhalfalua appellari fecisset.» — Ostffy cs. llt. XII. 103.)

Csepencz. L. Csipincz alakban.

Csernecz. Poss. Chernech iuxta Linduam. (1265: Árpádk. új okmt. VIII. 130.) Felső-Lendvától dny. esik.

Csernöke. Poss. Chernuke. (1339: Muz. llt.) A Szecsődieké volt.

Csibafalva. (Csibaháza.) Chybahaza. (1407: Dl. 9365.) Chybafalwa. (1464: Muz. llt., 1483: Dl. 18827. és Körmendi llt. Alm. 2. lad. 9. n. 1.) Veszprém- vagy vas megyei falu volt. (Köz-nemeseké.) Jánosháza vidékén feküdt? (Azonos lenne a veszprémmegyei Csippánházával?)

Csiken (pusztá). Predium Chyken. (1392: Dl. 7756.) Pred. Bralanchchyken. (? 1392: Dl. 7758.) Pred. Bralanchtykun. (1392: Dl. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Csipincz. (Csipencz.) Chypencz. Chepencz. (1414: Körmendi llt. Majorat. Lad. 4. No. 2., 1462: Békassy cs. llt.) Chypencz. (1480: Dl. 12324.) Chypincz. (1457: Dl. 15173.) A Nádasdi (Darabos), Szécsi sat. családoké volt. — Ma Csöpinicz, Sz.-Gothárdtól délre.

Csipkerek. Chipkerek. (1314: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 4. n. 12.) Cypkerek. (1347: U. o. f. 2. n. 11.) Chypkerek. (1507: U. o. lad. 2. f. 9. n. 19.) Részben köznemesi birtok, részben a vasvári káptalané volt. — Vasvártól k.-é. találjuk.

Csó. Cho. (1248: Árpádk. új okmt. VII. 270., 1420: Fejér, X. 6. 331.) Chou. (1283: Hazai okmt. VIII. 231., 1298: U. o. IV. 95., 1361: Dl. 5031.) Chow. (1418: Dl. 10761; 1476: Békássy cs. llt.) Felsew Cho. (1420: Fejér, X. 6. 331.) Choo. (1465: Dl. 16199.) Ma Nemes- és Puszt-Csó, Kőszegtől dk.

Csomafalva. L. Csamafalva néven.

Csőfalva (?) L. Timafalva a.

Czák. Poss. Chak. (1374: Zalam. oklt. II. 118.) Chak. (1405: Dl. 9015.) Czak. (1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 1.) Czaak. (1490: U. o. No. 5.) Rohonc várához tartozott. — Kőszeg mellett délre találjuk.

Czevegháza (Czevekháza). L. Gencs a) helys. a.

Cziczevölgye. L. Kucseczvölgye néven.

Dalincz. Helyesebben: Dolincz. — L. Hodos-fő-Szent-Miklós néven.

Damafölde. a) Terra Damafeulde. (1356: Anjouk. okmt. VI. 489.) Hosszu-Peresztég, Kis-Somlyó sat. vidékén feküdt. (Sárvártól dk. felé.) — b) Damafeldew. (1464: Dl. 16010.) Predium Damafelde. (1497: Muz. lltár.) Ma Domafölde, Sz.-Gothárdtól dk. a Kerka folyó mentén.

Danisolcz. Poss. Danisoleh. (1455: Békássy cs. llt.) Vasmegyei helységnek vehető. — A mai Prosznyákfa, Pordasincz sat. táján kereshetjük, Mura-Szombattól ék. felé.

Darabos-Rákosa. L. Rákos városnál. (1404.)

Darnó. Darnow. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma pusztia Kéthely mellett délre.

Dávidháza. Daudihaza *in distr. Enrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Sz.-Gothárdtól dk. esik.

Demelk. (Demönk. Demenk.) Abbas ecclesie S. Marie de Demunk. (1252: Árpádk. új okmt. II. 228.) Terra ...abbatis seu monasterii de Demunk. (1283: Haz. okmt. VI. 298.) Conv. monasterii (B. Virg.) de Demenk. (1318: U. o. IV. 129., 1332: U. o. 149., 1348: Pannonh. főapáts. orsz. llt. n. 23.) Demenk. (1409: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 1. n. 10.) Demelk. (1421: Körmendi llt. Misc. Németujv. 102. 6., 1444. 1446: Békássy cs. llt.) Abbas ecclesie de Demelk, Nagdemelk, Nobiles de Kysdemelk. (1457: Pannonhalmi főapáts. házi llt. LIII. P.) Poss. Demelk. Alább: Demelk minor. (1459: Pannonh. főapáts. házi llt. LIII. R.) Abbas de Eghazasdemelk. (Nobiles...) de Nemesdemelk. (1459: U. o. LIII. R.) Ez adatok szerint *Nagy-Demelk és Egyházas-Demelk* alatt egyugyanazon helység értendő, mely a Bold. Szűz tiszteletére állítólág már III. Béla királytól alapított itteni benczés apátságé volt; *Nemes-Demelk vagy Kis-Demelk* alatt pedig a köznemesek birtokában levő másik falu. — Előbbinek ma: Pór-Dömölk, utóbbinak: Nemes-Dömölk felel meg. (Sárvártól kel.) — 1459-ben az apátság azt állította, hogy a nemes-demelki vagy kis-demelki nemesek (és kocsia) tulajdonkép az ő nemes jobbágjai, s mint ilyenek censussal és szolgálmányokkal tartoznak az apátságnak. Ez állítása igazolására 1409-ből is mutatott föl oklevelet, mely szerint az említett nemesek már ekkor vonakodtak ebbeli kötelességüket teljesíteni, de ekkor még kiegyeztek az apátsággal a teljesítendő szolgálmányokra nézve.

Demeteri. Demwtery. (1381: Dl. 6771.) Demeteri. (1457: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 3.) Demethery. (1465: Dl. 16199.) Köznemeseké volt. — Ma Dömötöri, Szombathelytől dk. felé, nem messze Rumtól.

Dere(c)ske. (Derecska.) Dereske. (1276: Hazai okmt. VIII. 184., 1383: Dl. 7039; 1477: Zalam. oklt. II. 604.) Duruske, Duruska. (1292: Hazai okmt. VIII. 318.) Dyriske. (1278: U. o. VIII. 192.) Duruske. (1283: U. o. VI. 232.) Duruske, Duruska. (1292: U. o. VIII. 318.) Derechke. (1464: Lajtafal. llt. Illésházyana. Lad. 23. f. 4. n. 4.) 1477-ben — hihetőleg tévesen — Zalamegyéhez számítják. A Nádasd nemzetsége volt. — Ma Döröcske, Körmend mellett kel.

Dergenye. Poss. Dergenye. (1399: Zalam. oklt. II. 295.) A gersei Petőké volt. — Hodász, Nádasd, Gerse sat. vidékén kereshetjük.

Devecserfalva. Deuecherfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Devecserháza. Dewecherhaza. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Diákfalva. L. Ják(-falva) néven.

Diák(-monostora). L. Ják(-monostora) néven.

Dienesfalva. Poss. Dienesfalva. (? 1404: Fejér, X. 4. 318.) Dyenesfalva. (1446: Dl. 13923; 1450: Muz. llt., 1463: Hazai okmt. IV. 408.) Dyenisfolua. (1450: Dl. 9200.) A gersei Petőké, Hidvégieké, Dienesfalviaké sat. volt. — Ma Dénesfa, Egervár mellett ny.-é.

Dienesi (puszta). Pred. Dyenesy. (1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. n. 1., 1500: M. Tört. Tár. VI. 23.) A Héderváriaké volt. — Csákány, Strém sat. vidékén kereshetjük.

Dobrafalva. Dobrafalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) N.-Ujvártól — a melyhez tartozott — nyd. esik.

Dobrapatak (puszta). (Terra) Dobrapatak. (1259: Hazai okmt. IV. 38., 1279: U. o. 58.) A Ják nemzetsége volt.

Dobron(d). Poss. Dobron. (1431: f.-büki Nagy S. okl.) Poss. Dobron(d). (1455: Békássy cs. llt.) Nádasd nembelické volt.

Dolina. (Dolonya.) Dolonia. (1355: Anjouk. okmt. VI. 381.) Dolyna. (1386: Dl. 7224; 1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 25.) Dolina. (1356. 1364: Fejér, IX. 7. 180. és 231. l., 1465: Békássy cs. llt.) Mura-Szombattól északra találjuk.

Dolincz. L. Hodos-fő-Szent-Miklós néven.

Domonkusolecz. Poss. Domonkusolecz. (1431: f.-büki Nagy S. okl.) A Szölceieké volt; Szölceze vidékén (Körmendtől d.) feketett.

Domonyarév. (Domaníncz.) Poss. seu villa Domoniarew. (1365: Körmendi llt. II. lad. 5. n. 6.) Domanynch in distr. iuxta fluv. Lyndva — Lendva vár tart. közt. (1366: U. o. No. 13.) Ma Domanicz, F.-Lendvától dny.

Donko(l)cz. Donkolch. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Donkouch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Dankócz, F.-Lendvától dk.

Dorog. Durug. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385., XIII. század: Hazai okmt. VII. 335.) Terra Drug. (1258: U. o. V. 29.) Dorugh. (1377: Szombath. kápt. házi llt., jelzet nélkül.) Dorogh. Dorog. (1416—66: U. o., 1484: Szombath.

kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 24.) Eghazasdorog. (1481: U. o. n. 16., 1486: U. o. f. 8. n. 2., 1504: U. o. f. 9. n. 9. és 11.) Oloszkával és Kis-Bérrel volt határos.

Doroszló. *a)* Dorozlo. (1471: Körmendi llt. Major I. 36. 37., 1498: Acta p. Adv. 77—65.) Legnagyobb részben a Rumiaké volt. (1538-ban is. Adórajstr.) Ma Rába-Doroszló, Csákány szomszédságában. (V. ö. Doroszlófalva a.) — *b)* Dorozlow. (1392: Dl. 7768.) Dorozlo. (1441: Hazai okmt. VII. 462.) Kőszeg várához tartozott, melytől délre ma is megtaláljuk.

Doroszlófalva. Poss. Dorozlofalwa. (1493: Muz. llt.) Úgy látszik valahol a megye délibb vidékén: Körmend táján feküdt. A Nádasdiaké volt, de hihetőleg csak zálogban. Tán (Rába-)Doroszlóval ugyanegy?

Do(ro)zmát. (Dorozmat.) Castrenses de villa Duruzmot. (1269: Hazai okmt. I. 42.) Duruzomat. (1281: U. o. III. 33.) Durzumot. (1291: U. o. I. 87.) Dorzmat, Duruzmat. (1333: Körmendi llt. Alm. II. lad. 2. No. 17.) Torndurzmata. (1352—55: U. o. Alm. III. lad. 9. n. 1.) Dorozmath. (1358: U. o. Misc. Németujv. n. 4., 1453: Nagy I. gyűjt., 1457: Körmendi llt. Rajkiana, n. 45.) Eghazasdorozmath. (1416: Vitányédy József okl.) Dozmath. (1417: Dl. 10579.) Kysdorozmath. (1430: Nagy Imre gyűjt.) Dorzmath. (1464: Körmendi llt. Rajkiana, n. 48.) Dorsmath. (1466: U. o. n. 53.) Drozmath. (1472: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 10.) Sz.-György tiszteletére szentelt egyházzal. (1453.) — Ma Dozmát, Szombathelytől nyug.

Döm. Dewin. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Szalonok vár tartozékai közt Kedhely után sorolják föl.

Dömölk. L. Demelk alakban.

Dömötöri. L. Demeteri alakban.

Dörö(c)ske. (Döröska.) L. Dere(c)ske alakban.

Dubricsa. Dubricha. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — A mai Döbör vagy Duiber rejtőzik alatta, Sz.-Gotthárdtól ék.

Duka. Duka. (XIII. század végén: Haz. oklt. 177.) Dwka. (1468: Körmendi llt. Major. I. 29. 22.) Sárvártól dk. találjuk.

Dur(u)zmát. L. Do(ro)zmát alakban.

Dürbach. L. Inczéd a.

Edelény. Edelen. (1440: Körmendi llt. Himfyana, n. 451.) Edelyn. (1465: Dl. 16199.) Köznemesek bírták. — Úgy látszik vasmegyei falu volt s valahol a megye keleti felében feküdt.

Egerszeg. (Egörszeg.) — *a)* Locus Egerzeg. (1221: Hazai okmt. VI. 16.) Egurzyg iuxta Repche. (1339: Sopr. oklt. I. 143.) Egerzeg. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 18. 1., 1437. 1439. 1458. 1464. 1471: Muz. llt., 1469: Hazai okmt. V. 292.) Egurzeg. (1378: Fejér, IX. 6. 235.) Kemenegerzeg. (1464: eg. Kemény cs. llt.) A Ják nemzetségből való családoké (Egerszegi, egerszegi Kemény) volt. Ma Kemény- és Iván-Egerszeg, Ostfy-Asszonyfától ény., a Répeze mellett. — *b)* Poss. Fgurzegh. (1379: Hazai okmt. III. 207.) Poss. Kisegerzegh. Kysegerzegh. (1429: Dl. 12069; 1454: Dl. 14793; 1459: Dl. 15379.) A Telekesieké és a Szepetkieké volt. — Ma pusztá, Kis-Egerszeg néven, Telekes mellett ny.-é. (Körmendtől dk.)

Egyházas-Csákány. L. Csákány. a.

Egyházas-Demelk. L. Demelk a.

Egyházas-Dorog. L. Dorog a.

Egyházas-Dorozmát. L. Do(ro)zmát helys. a.

Egyházas-Füzes. L. Füzes a.

Egyházas-Gencs. L. Gencs a.

Egyházas-G(y)eli. L. G(y)eli helys. a.

Egyházas-Hetye. (Egyházas-Hegye.) L. Hetye a.

Egyházas-Hollós. L. Hollós a.

Egyházas-Keszi. L. Kesző a.

Egyházas-Kölked. L. Kölked a.

Egyházas-Oszkó. L. Oszkó a.

Egyház(as)-soka. Értsd : Csákány-egyház-soka, azaz Csákány helys. része. (L. utóbbi a.)

Egyházas-Szeecső(d). L. Szeecső(d) a.

Egyházas-Unyan. L. Unyan a.

Ek(e)l(l). (**Elk.**) Villa Elk. (1325 : Hazai okmt. I. 138., 1438 : U. o. II. 276.) Pred. Ekl. (1357 : U. o. I. 218.) Poss. Ekl. (1362 : U. o. 242., 1455 : U. o. II. 318.) Poss. Ekly. (1368 : U. o. 259.) Poss. Ekel. (1387 : Kismart. llt. 14. N. 408.) Pápóc és a Rába mellett feküdt.

Elbő. L. Ölbő néven.

Elekfalva. Elekfalwa. (1427 : Kismart. llt. 23. A. 3., 1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Német-Újvár tartozékai sorában Keresztur és Füzes közt (a Rába mentén) sorolják föl.

En. Poss. En. (1283 : Hazai okmt. VIII. 230.) En. (1311 : U. o. I. 106.) Bokod (ma puszta) mellett feküdt. (Kis-Czelltől dny. felé.) E tájon, Kápolna közelében kelet felé a mai : Enni major őrzi emlékét.

Endre. (Endréd.) Endred. (1295 : Zalam. oklt. I. 111., 1428 : gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Endrid. (1314 : Anjouk. okmt. I. 372.) Pbss. Endre. (1464 : Sopr. oklt. II. 430.) A Széplaki vagy széplaki Bothka családé volt. 1428-ban Széplaki Andrásnak 7 j.-portától kellett volna e helységből adóznia. — A mai endrődi majornak felel meg, Széplak határában.

Endr(e)lcz. (Endrecz.) Endryech. (1414 : Körmendi llt. Majorat. Lad. 4. n. 2.) Endrich. (1419 : Dl. 10833.) Endricz. Endrecz. Endrich. (1462. 1465 : Békássy cs. llt.) A Nádasd nembelieké (is) volt. — Ma Andreicz, Mura-Szombattól ék.

Erantfalva (puszta). Pred. Erantfolwa. (1434 : Vidos Kálmán okl.) Simonyival együtt említik. (Meglehet : Hernálfalva vagy Hernáld-Mesteri részei értendők.)

Ercsénye. Erchene. (1451 : Dl. 14505.) A szent-gothárdi apátságé volt. (Ma is azé.) — Sz.-Gothárdtól ény. felé találjuk.

Ernesztfalva. Poss. Ernestfolwa. (1455 : gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 14.) A Jánosháziaké volt s Jánosháza környékén feküdt.

Erösd. Erusd. (1334 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58. Elenchus után.) A Pinkafőtől dny. felé eső helységekkel együtt csupán ez egyszer említik.

Fa(l)ko(l)cz. Fakouch in distr. seu valle Lak Sancti Nicolai — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Falkholch. (1432: Zalam. oklt. II. 477.) Ma Falkócz, Mura-Szombattól ék.

Famia. Villa Famia. (1217: Árpádk új okmt. VI. 384.) Villa Femie. (1237: Hazai okmt. IV. 21.) Megyehid és a Gyöngyös folyó vidékén feküdt. (Sárvártól dny. felé.)

Fancs(i)ka. L. Zalamegyében.

Farkasfalva. — *a)* Farkasfalua. (1390: Sopr. oklt. I. 500., 1397: Kismart. llt. 17. A. 2.) Léka várához tartozott. — *b)* Farkasfalua. Farkasfalwa. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 23., 1422: Muz. llt., 1475: Dl. 17751; 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 579., 1480: Dl. 18373; 1516: Dl. 22851.) Részben — vámjával együtt — Dobra várához tartozott; részben a Hosszútótiaké volt. — Ma Farkasfa, Sz.-Gotthárdtól dk. — *c)* Ezekből talán meg kell különböztetnünk a Nagymartoniak birtokában feltűnő ily nevű falut. (Farkasfalua. 1350: Sopronm. oklt. I. 501.)

Farkaso(vl)cz (puszta). Pred. Farkasowicz. (1500. körül: Muz. lltár.) A petróczi Kövéreké volt.

Fásdréte. (Fasdréte.) L. Fozdréte alakban.

Fejér-Iván-falva. (Fejér-Iván-háza.) Poss. Feyr Iwanhaza. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Vyriuanfalua in distr. Varalyakurniky. (1366: U. o. n. 13.) Felső-Lindva várához tartozott.

Fel-Gencs. Azaz: Boda-Gencs. — L. Gencs a.

Felfalufölde. (Fölfalufölde.) Poss. Felfalufelde. (1411: Muz. llt.) Pred. Fulfalufelde. (1435: U. o.) Bögöt és Vát vidékén kereshetjük. (Sárvártól nyug.)

Felső-Beled. L. Beled a.

Felső-Bikkés. L. Bükkes(d) a.

Felső-Csó. L. Csó a.

Felső-Hetye. L. Hetye helys. a.

Felső-Káld. L. Káld a.

Felső-Kereka. L. Kereka a.

Felső-Lugas. L. Lugas a.

Felső-Őr. L. Őr a.

Felső-Pereszteg. L. Pereszleg a.

Felső-Petenicz. L. Petenicz a.

Felső-Rákos. L. Rákos városnál.

Felső-Rönök. L. Rönök a.

Felső-S(z)trazon. L. S(z)trazon a.

Felső-Szalócza. (Felső-Szlevecse.) L. Szalócza a.

Felső-Szeles'e. L. Szeleste a.

Felső-Szelnök. L. Szelnök a.

Felső-Velike. L. Velike a.

Femie. L. Famia alakban.

Fenyér. Feny. (1465: Dl. 16199.) Sejter (és Jánosháza) táján feküdt. — Ma a fonyéri dűlő őrzi emlékét, Duka közelében dél felé.

Forródfölde (puszta). Pred. Forrodfelde, Fforrodfelde. (1421: Hazai okmt. II. 228., 1422: U. o. III. 318.) A Kozma-gencsiek birtokai közt sorolják föl; tehát a mai Magyar-Gencs-táján kereshetjük.

Fozdréte (puszta). Poss. Fasdrethe. (1410: Sopronm. oklt. I. 632.) Pred. Fozd Rethé. (1453: Kisfaludy cs. llt.) Répcze-Lak és Csánik határában terült el.

Francozeus-földe, Francziuszfölde, Francziskuszfölde. I. L. Frenczeske-földe illetve *Sár helys. a.*

Frei(n)bert (Frainbret, puszta). Predium Fraynbreth. (1388: Dl. 7386.) Pred. Freybert. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Frenczeskefölde. (Frenczeskuszfölde. Francziskeszfölde.) Poss. Franczeusfelde, Francysufelde. (1369: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 62. a.) Poss. Francheus. (1381: U. o. n. 72.) Frenchescusfelde. (1420: U. o. n. 144. 145.) Frencseskefelde. (1434: U. o. n. 180.) A mai Pető-Mihályfa, Sz.-Péterfa sat. táján feküdt. — *L. Sár helys. a.*

Fulyifalva. Villa seu poss. Fulyifalua. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Felső-Lindva várhoz tartozó új telepítvény volt ez időben. — A F-Lendva és Hidegkut közti tájon kereshetjük.

Füzes. (Fizes.) *a*) Fuzes. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Fyuzes. (1297: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 1.) Eghazasfyzes et Gyepwfyzes, máskor: Gyepfuzes, Gyepwsfyzes. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 7. és 10. és Dl. 20400.) Egyházas- és Gyepü-Füzes Veresvár várhoz tartozott. — Ma is megtaláljuk mindkettőt, Szombathelytől ny.-d. 1499-ben (Csatárral együtt) Alsófyzes néven nevezik valamelyiket. (U. o. Alm. II. lad. 2. n. 54.) — *b*) Ezek-től meg kell különböztetnünk az 1427-ben és 1428-ban (Német-)Újvár tart. közt fölmerülő «Fyzes»-t. (Kismart. llt. 23. A. 3., Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) E helység a mai Rába-Füzesnek felel meg, Újvártól délre.

Füztő. (Fiztó.) Fyzthew. (1440: Körmendi llt. Ilmfyana, n. 451., 1460. 1466. 1471: Muz. llt., 1465: Dl. 16199; 1486: Dl. 19204; 1498: Dl. 20781.) Fywzthew. (1483: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 20.) Köznemeseké volt. — Ma Füztű, Sárvártól nem messze dny. felé.

Füzvölgy (puszta). Terra Fyuzwelg. (1332: Anjouk. okmt. II. 597.) Szent-Léránt-vidéken feküdt. (Szombathelytől dk. felé.)

Gálosháza. (Gálosfölde.) Poss. Galusfeldw. (1455: gr. Erdődy cs. galgóczy. llt. 53. 3. 14.) Galosfewlde. (1464: U. o. 53. 3. 17.) Galusfewlde. (1480: U. o. 53. 4. 14.) Galoshaza. (1478: Dl. 18154.) Részben köznemeseké volt, részben a veszprémmegyei Somlyó várhoz tartozott. — Jánosháza vidékén feküdt.

Gárdos. Gardos. (1448: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 10.) Gordus. (1469: U. o. n. 12.) Köznemes (Török) cs. előnévében fordul elő. — Talán: Bárdos értendő? Fekvésére nézve ennek felel meg.

Gáspárháza. Gasparhaza in dist. seu valle Lak Sancti Nicolai — Felső-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Falkócz és Tót-Lak táján feküdt, Felső-Lendvától dk. felé.

Gécse. L. *helyesebben*: Gétye alakban.

Gecsen(y). Possessio populorum castrensium castri Koroky . . . Kechen vocate. (1347: Anjouk. okmt. V. 155.) Gechen. (1428: gr. Festetics cs. keszth.

lt. Castrif. 174/175. d., 1478: Dl. 18154; 1479—80: Galgóczy lt. Lad. 53. f. 4. n. 12. és 14.) Geczen. (1495: U. o. n. 18.) Somlyó (veszprémmegyei) várhoz tartozott; 1428-ban e vár urainak: a Garaiaknak összesen 29 adózó j-portájokkal. — Ma pusztá, Hosszú-Peresztég mellett nyd. felé.

Geder. L. Gödör alakban.

Geli. L. G(y)eli alakban.

Gelse. (Gelsa.) L. Gerse alakban.

Gencs. (Gencsi.) Gench. Guench. (1268: *Hazai okmt. I. 38.*) Gench. (1273: U. o. II. 12., 1362: U. o. I. 242., 1387: Kismart. lt. 14. N. 408., 1391: Pannonh. főapáts. orsz. lt. 33. sz., 1423: Fejér. X. 6. 601., 1431: Dl. 12382; 1447: Kisfaludy cs. lt.) Cozmagench *et* Gench superior. (1409: *Hazai okmt. I. 302.*) Poss. Cozmagenchy al. nom. Nemesianusgenchy. (1421: U. o. II. 228., 1422: U. o. III. 318.) Pred. Bonchogergurfelde, Bonchogergerfelde. (1421: *Hazai okmt. II. 228.*, 1422: U. o. III. 318.) Poss. Cozmagench, Gywla-gench, Bonchogench *et* Eghazasgench. (1430: Kisfaludy cs. lt.) Felsewgenchz, Felgenchz, Felgench. (1434: Dl. 12571; 1480: Kisfaludy cs. lt.) Gench *et* Eghazasgench. (1436: Dl. 12942.) Gencz. (1451. 1479: Kisfaludy cs. lt.) Bodagenchz. (1451. 1467: U. o.) Gench al. nom. Bodahaza. (1460. 1471: U. o.) Gregor. Chewek de Chewekhaza. (1467: U. o.) Pred. Fewlgench. (1467: U. o.) Predium Cozmagenchz al. nom. Cheweghaza. (1474: U. o.) Pred. Bodagench al. nom. Felgench. (1486: U. o.) Poss. Bodahazagench. (1489: U. o.) Ez adatok szerint: Kozma-Gencs(i), Nemes-János-Gencs(i) és Csevegháza ugyanegy helységet vagy pusztát jelölnek, (ide tartoznak: Gyula-Gencs, Boncsó-Gencs vagy Boncsó-Gergerföldre és Mátéfölde is); Boda-Gencs, Boda-háza, Bodaháza-Gencs és Felső-Gencs egy másikat. Mindezek régi köznemesi birtokok. 1436-ban Gencset mint nemesi és Egyházas-Gencset mint Kanizsai-féle birtokot különböztetik meg. A Kanizsaiaknak azonban Fel-Gencsen is volt némi (vett) részők. — Ma Magyar-Gencs, a megye ék. zugában. (V. ö. Mátéfölde a.)

Gencs. Villa Gench. (1288: *Hazai okmt. VII. 207.*) Gench cum pred. Sebeteleky. (1392: Dl. 7768.) Poss. Genczh. (1441: *Hazai okmt. VII. 462.*) Kőszeg várához tartozott. Ma Német-Gencs, Szombathelytől ény.

Gerant. L. Gyerhard a.

Gércze. Gherce. (1290—1300 körül: Haz. oklt. 177.) Gerce. Gerche. (1304: U. o. 179.) Gerche. (1424: Dl. 2151.) Gercze. (1446: Békassy cs. lt., 1475: Muz. lt.) Nagygercze. (1467: U. o.) Kysgercze. (1468: Körömdi lt. Fam. misc. 21.) 1475-ben plébánosát említik. — Sárvártól dk. találjuk. (L. Mindszent helys. a. *Hegyes-Gérczére* nézve.)

Gerdmerháza. (Germerdháza.) Germerdhaza. Gerdmerhaza in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körömdi lt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) Ma Gödörháza, Mura-Szombattól ék., a zalai határon.

Ger(e)gorháza. Poss. Gergorhaza. (1395: Fejér. X. 8. 401.) A Nádasdiaké volt; Nádasd (vagy tán Oszkó) vidékén feküdt.

Geregye. — a) Poss. Gerege. Gherege. (1329: Anjouk. okmt. II. 417., 1355: U. o. VI. 346., 1389: Dl. 7517; 1406: Dl. 9200; 1444: Dl. 13784; 1453: Dl. 14685.) Geregye. (1454: Dl. 14836; 1469: Dl. 16850.) A vérrokon Egervári és Geregyei családoké volt. Vasvártól északra találjuk. — b) Pred.

Geregye. (1437: Muz. llt.) Pred. Geregeh. (1469: Hazai okmt. V. 293.) Poss. utraque Geregye. (1478: U. o. IV. 429.) A Ják nemzetség tagjaié (Szelestei, egerszegi Kemény cs.) volt.

Geren. (Gerni.) Geru. (? 1293: Árpádk. új okmt. V. 77.) Poss. Gerl. (1343: Zalam. oklt. I. 414.) Gern. Gerny. (1356: Hazai okmt. V. 130.) Poss. Geren. (1387: gr. Festetics cs. keszth. llt. Ignota Miscell. n. 75., 1395: U. o. Castrif. n. 90. b.) Poss. Gyren. (1388: U. o. Ign. Misc. n. 77.) Poss. Gerny. (1402: U. o. Castrif. n. 105., 1410: U. o. n. 131. a.) Poss. Kerri. (1405: U. o. n. 112.) Zala- és Vas megye határán, a mai Ozmán-Bükk, Sárfű-Mizdó sat. környékén feküdt.

Gerencsér. — a) Poss. Gerencher. (1405: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 6. n. 5.) Mint részben a vasvári kápt. birtoka merül föl, a Gyöngyös folyó mentén. — b) Gerencher in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Ma Gerencserőcz, F.-Lendvától kd. — c) Gerencher. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 23.) Dobra várához tartozott. Ma Grics, Dobrától ék. a stájer határon.

Gerenczes(-fölide). (Gerinczesfölide.) Poss. Gerynthus. (1373: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 24.) Pred. Gerenthus. (1425: U. o. n. 26.) Poss. Gerencsesfölide. (1468: U. o. n. 30.) A Laki, Óvári sat. családok birtoka volt. A megye ény. határvidékén kereshetjük.

Gerl. (Gern.) L. Geren alakban.

Gerolt. L. Girolt alakban.

Gerse. (Gersa.) Pred. Guersa. (1272: Hazai okmt. V. 48.) Pred. Golsa. (1292: U. o. III. 43.) Poss. Gelse. (1293: U. o. IV. 86., 1324: Zalam. oklt. I. 175., 1348: U. o. 415.) Gerse. (1314: Anjouk. okmt. I. 337., 1340: Hazai okmt. V. 117., 1399: Zalam. oklt. II. 295., 1450: Dl. 24540; 1479: Dl. 18268.) Gelsa. (1353: Anjouk. okmt. VI. 127. és Sopr. oklt. I. 405., 1372: Hazai okmt. I. 269.) Gersee. (1405: Dl. 9015.) Sz.-István király tiszteletére szentelt egyházzal. (1433: Turul. 1893. évf. 5. l.) Főleg a Nádasd nembelié; a XV. században pedig az ugyane nembeli gersei Petőffieké volt. — Körmendtől kd. találjuk.

Gétye. (Gőtye.) Geche. (1348: Anjouk. okmt. V. 172., 1402: Hazai okmt. IV. 244., 1420: Sopronm. oklt. II. 51.) Nobiles de Gethe. (1369: Muz. lltár.) Gwche. (1424: Körmendi llt. Himfyana, n. 749.) Gwthe, Gewthe. (1468: U. o. Fam. misc. n. 21.) Gethye. (1489: U. o. Acta antiqua., Alm. II. lad. 9. n. 101.) Poss. Gewthe — Vas megyében. (1469: Muz. llt., 1516: Dl. 22777.) Részben a Gétyei (Gőtyei), részben a Sitkei cs. birtoka volt. — Sitke, Miske sat. vidékén feküdt.

Giren. L. Geren alakban.

Girolt. Gyrolth. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 59., 1475: U. o. lad. 7. n. 76.) Utraque Gyrolth. (1444: Muz. llt.) Gyrolth et alia villa Gyrolth. (1446: U. o.) Gerolth. (1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18.) A Giroltiak majd a Paumkircherek birtokai közt Limpach és Neusidl falvakkal együtt sorolják föl. Tehát az e tájon fekvő mai Német-Szent-Grótot kell alatta értenünk (németül: Geresdorf) N.-Újvártól ny. (A Kőszegtől ny.-é. eső mai Német-Gyirót német neve szintén: Geresdorf.)

Glasár. Glasar. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Ma Kolosvár (! Glosing), dny. Német-Újvártól, a melyhez tartozott.

Goricza. Guricha, Goricha in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) Ma Goricza, Mura-Szombattól ény.

Gosztolya (puszta). Pred. Goztholya. (1492: Muz. lltár.) Taródfa, Pinka-Szent-Király sat. vidékén kereshetjük. (Körmendről nyug.)

Gosztony. Terra Kueszoru. (1271: Árpádk. új okmt. VIII. 348—9.) Poss. Kwezarm *et* Gozton. (1375: Muz. lltár.) Gozthon. (1436: Muz. llt., 1462: Békássy cs. llt.) Joh. Gozthon de Kwezarm. (1452: Körmendi llt. Himfyana n. 495.) Joh. *de Gozthon* filius Michaelis *de Keueszorm*. (1454: Muz. llt.) Kwezarw aliter Gozton. (1455: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 6. n. 20.) Ma Gasztony, Csákány mellett nyug.

Gothárd. (Gothárt.) L. Gyerhard néven.

Gothárdfölide (puszta). Terra Gothartfeuldu. (1342: Zalam. oklt. I. 402.) Poss. Gothartfeulde. (1350: Anjouk. okmt. V. 415.) A Rumiaké volt s Rum táján terült el.

Gödör. Terra Gudur. (1336: Anjouk. okmt. III. 294.) Geder, Gewdur. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Gewdur. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Gewder. (1467: Muz. llt.) Ma Boros-Gödör, délre N.-Újvártól, a melyhez tartozott.

Gönyök. Villa Gynuk. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Poss. Gunyuk. (1409: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 1. n. 10.) A vasvári káptalané volt. — Vasvár táján kereshetjük.

Gös(e)falva. Geusfolua. (1389: Dl. 7478.) Gewsfolwa. Gewsfalwa. (1462: Békássy cs. llt., 1475: Dl. 17753; 1478: Dl. 18110; 1481: Dl. 18526; 1482: Dl. 18710.) Gewsefalwa. (1475: Dl. 17732.) Ma Gősfá, Vasvártól dk.

Götye. L. Gétye alakban.

Gradis(ty)a. Gradisa, Gradischya in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) Ma Gradistya, Mura-Szombattól dny.

Grofenik. Villa seu poss. Grofenyk. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Felső-Lindva várához tartozó új telepítvény volt ez időben. — A F.-Lendva és Hidegkut közti tájon kereshetjük.

Groffensach(en). (Groffenschachen.) Grofunsah. (1358: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 23.) Grofansah. Groffonsah. (1393. 1425: U. o. n. 25. 26.) Groffenschachen. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Groffumsach. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. n. 76.) Ma Árokszállás (! Grabenschachen) Pinkafő mellett nyug.

Grustyán (puszta). Poss. seu pred. Grusthyán habitatoribus destituta. (1452: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 88.)

Gulács. Villa Ghulhach. (1256: Hazai okmt. VIII. 71.) Terra Gulach. (1282: U. o. VI. 288., 1293: U. o. VIII. 336.) Poss. Gulach fertilis et utilis. (1342: Zalam. oklt. I. 391.) Poss. Gulach. (1347: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 65., 1400: U. o. n. 60., 1421: Fejér, X. 6. 356. 428., 1466: U. o.

Himfyana, n. 513.) Poss. Gwlach. (1464: Dl. 16078.) A Káldiaké (1464-ben a Himfieké) sat. volt; Káld mellett feküdt, hol ma egy rét őrzi emlékét, Gyertyános felé.

Guor. (Guar.) Gwar. (1333: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 18., 1378: Zalam. oklt. II. 118., 1441: Hazai okmt. VII. 462., 1475: Kisfaludy cs. llt.) Gwarr. (1407: Dl. 9335.) Gwor. (1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 1.) Gwar. (1490: U. o. n. 5.) Részben Kőszeg (1441.) részben Rohonc (1378.) várához tartozott. — Ma Guor, Szombathelytől ék. a soproni határon.

Guicza. L. Goricza alakban.

Gutaháza. (Gutafalva. Gutafölde.) Guthafelde. (1406: Dl. 9258.) Paul. dict. Guttha de Gutafelde. Poss. Gutafelde. (1409: Dl. 9521.) Gwthahaza. (1447: Dl. 14092.) Poss. Gwthafelde. (1469: Dl. 16850.) Paul. Gwtha de Gwthafalwa. (1481: Hazai okmt. V. 356.) A Geregyeieké, Egerváriaké és a Guta családé volt. — Ma Gutaháza, Vasvártól északra, Rum mellett.

Gyák(-falva.) L. Ják(-falva) helys. a.

Gyák(-monostora.) L. Ják(-monostora) néven.

Gyanó. Gyanon. (Gyanou helyett. 1350: Fejér, IX. 1. 777.) Gyano. (1438: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 186., 1454: Dl. 14805; 1473: Dl. 17442.) A Molnáriaké, Egerváriaké és más köznemeseké volt. — Vasvár-tól éeny. találjuk.

Gyanon. Gyanon. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Gyanavla, Sülincz és Borecsa mellett, a melyekkel együtt sorolják föl. (F.-Lendvától ny.-é.)

Gyarmanos(-falva.) *a*) Gyarmanusfalva. (1388: Dl. 7386.) Borostyán várához tartozott. — A mai Jürmansdorf (Gyimótfalva! Gyirótfalva) helységnek felel meg, Borostyánköttől ddny. — *b*) Gyarmanusfalva. (1444: Békassy cs. llt.) Gyarmanus. (1449: U. o.) Poss. seu predium Gyarmanosfalva. (1486: Dl. 19133. és 19204; 1501: Dl. 21030. 21031.) Sárvár közelében dny. felé, Füstü, Csénye, Porpác, Péterfa (puszta) sat. táján feküdt.

Gyarmat. Gyarmath. (1404: Muz. llt.) A sz.-gotthárdi apátságé volt. — Csákánytól dny. esik.

G(y)eli. Predium Gely. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Gely. (1248: Árpádk. új okmt. VII. 270., 1313: Anjouk. okmt. I. 328. 330., 1319: U. o. 539., 1355: U. o. VI. 369., 1374: Körmendi llt. Himfyana n. 247.) Nobiles de Gely. (1314: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 4. n. 12., Anjouk. okmt. I. 371.) Gyely. (1371: Zalam. oklt. II. 46., 1421: Fejér, X. 6. 356. 428., 1403: Muz. lltár., 1481: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 16., 1483: Dl. 18815.) Eghazasgely. (1416: Muz. llt.) Predium Kezephygely. (1496: U. o.) A Bold. Szűz. tisz. szentelt egyházzal. Részben köznemeseké, részben a vasvári örkanonoké (1374.) voll. — Vasvár, *Csipkerek*, Széplak sat. táján kereshetjük. E tájon, Csipkerektől nyugotra: a *jeli hálás* nevű pusztarész őrzi emlékét. Különb. föntebb, Kámtól északra, Gyertyános felé, szintén vannak Gyeli nevű majorságok, s így lehető, hogy e tájon is feküdt hajdan ily nevű falu.

Gyep(üs)-Füzes. (Gyepü-Füzes.) L. Füzes a.

Gyerhard. Gyerhard. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Geranth. (1397: Kismart. lt. 17. A. 2.) Gothath. (1492: Dl. 36996.) Gothard. (1506: Dl. 37005.) Gothharth. (1519: Dl. 37007.) Léka várához tartozott. — A mai Német-Gyiröt (Deutsch-Geresdorf) helységnek felelhet meg, Léka mellett ny.-é.

G(y)eszlófalva. L. György-fia-Miklósfalva a.

Gyirk. (Györk.) Poss. Gyrk. (1323: Dl. 2151.) A Gyöngyös folyó s Kámon és Herény helys. mellett feküdt. (Szombathelytől éény. felé.)

Györgyfalva. Gyurgfolua. (1365: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Jwrinoch in distr. Waralyakurniky. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lendva várához tartozott.

György-fia-Miklósfalva. Myklousfolua. (1365: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Gyurgfiamyklowsfalua al. nom. Gezloufalua. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lindva vár Lindva folyó melléki kerületéhez tartozott.

Györgyvár. Terra Geur — Oloszka szomszédságában. (1258: Haz. okmt. V. 29.) Gewrguar. (1334: Szombath. kápt. házi lt. lad. 1. f. 2. n. 6.) Terra Gyurgwar. (1338: U. o. n. 7.) Poss. Gyurgwar. (1438: gr. Festetics cs. keszt-helyi lt. Castrif. 190.) Ma Győrvár, Vasvártól dk., Oloszka mellett.

Györös. Gywres. (1466: Körmendi lt. Himfyana, n. 513.) 1466-ban egy Györösi Péter nevű nemes Felső-Káldon és Gulácson földesur. — Tán Györös falu is e tájon, Vas megyében feküdt?

Gyula-Gencs. L. Gencs a.

Gyülvész. Poss. Gyelwez. (1484: Szombath. kápt. házi lt. B. n. 10.) Gywlwez. (1485: cs. Pogány cs. lt.) A csébi Pogányoké volt ekkor Páczóddal együtt. — Az előttem fekvő egyik térkép e tájon egy: Govecz nevű pusztát, a vezérkari térkép pedig egy: Gölec nevű erdőt tüntet föl.

Habronok. Terra Habronuk. (1340: Anjouk. okmt. IV. 17.) «Kapronuk» a kir. kancellária szerint; «Habronuk in distr. seu valle Lak Sancti Nicolai», Lendva vár tart. közt — a beigtatás alkalmával. (1365. 1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) A mai Obrunkócz pusztának felel meg, Csekefa mellett, Mura-Szombattól ék.

Hagymás. Hgamas. (1369—1437: Dl. 3350; 1410: Békássy cs. lt., 1447: Muz. lt.) A Polyáni és Unyani családoké volt s Polyán, Unyan, Szöllőssat. táján feketett.

Halastó. Holostov. (1236: Hazai okmt. VIII. 32.) Holostou. (1269: U. o. VI. 156.) Terra castrensius eiusdem ville. (U. o.) Holostow. (1278: U. o. VIII. 193.) Halastow. (1388: Dl. 1357.) Halastho. (1394: Muz. lt., 1409. 1431. 1495—1500: Békássy cs. lt., 1425: Dl. 11701; 1500 körül: Muz. lt.) Halasto. (1435: Hazai okmt. V. 229.) Köznemesi (köztök: Váti) birtok volt. — Ma Külső- és Belső-Halastó, Körmenditől dk., a zalamegyei határon.

Halmaj. Halmay. (1446: Guary cs. lt.) Vas megyei köznemesek nevében és előnévében fordul elő. Úgy látszik, vas megyei helység volt s tán Vált, Bód sat. vidékén feküdt.

Halogy(-harmada). L. Himfölda a.

Hámor (puszta). Pred. Hamor. (1392: Dl. 7827. 9134.) Borostyán várához tartozott. (Kétségkívül *nem* a mai, Léka melletti Hámor vagyis Hammersdorf helység értendő.)

Hankócz. Hannkouch. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) A f.-lindvai vár bel-murai kerületéhez tartozott s így a megye dny. zugában feküdt.

Harasz-től. Poss. Haraztheul. (1432: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 18. 1.) A Ják nemzetsége volt. — Sárvártól é. felé, Jákfa, Sz.-Ivánfa sat. vidékén feküdt.

Haraszt(i). A XIII—XV. századokban: *Haraszi* s a XV. században ezenkívül egy: *haraszi Tapán* vagy Tapán-fi nevű családot ismerünk. Utóbbi egy ízben 1447-ben: *tapánfalvi* előnéven is előfordul. — Úgy látom, mindkét család egy eredetű, de Haraszi alatt hol a mai Kölked melletti Haraszi-falu (Körmendtől ény.), hol pedig a (Gyöngyös folyó melletti) mai Táplánfa értendő, melyet régente (pl. 1314-ben határozottan) szintén neveztek: Haraszt vagy Haraszi néven, s mint látszik csak később a Tapán-ágról neveztek el Tapánfalvának. Külön kutatást igényelne annak eldöntése, mikor melyik helységet kell értenünk, itt csupán az idézetekre szorítkozom: Haraszy. (1279: Hazai okmt. VIII. 202., 1360: Dl. 4960.) Poss. Harazty iuxta Gyungyus. (1314: Anjouk. okmt. I. 347.) Harasti. (1388: Hazai okmt. III. 204.) Harazth. (1409: Dl. 9548; 1444: Kisfaludy cs. llt., 1450: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 10.) Thapanfalwa. (1447: U. o. n. 7.) L. a haraszi Tapán(-fi) cs. a. is.

Haraszi (puszta). Másként: Középfalu(-földre). L. e néven.

Haró. L. Horó alakban.

Hassás. Hassaas. Hassas. (1369. 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. No. 2. és lad. 6. No. 10., 1489: Dl. 19510.) Ma Német- és Horvát-Hásos, nyugot felé Monyorókeréktől, a melyhez tartozott.

Hathal. Azaz: Heuthal. — L. Szénafölde (Szénavölgy) a.

H(e)él. L. He(j)l a.

Hegye. L. Hetye alakban.

Hegyes-Bir. L. Bir a.

Hegyes-Gércze. L. Gércze, illetve Mindszent helys. a.

Hegy(-falu). (Hegyalva.) a) Poss. Hegy. (1357: Anjouk. okmt. VI. 610.) Poss. Mikemesee al. nom. Heegh. (1399: Zalam. oklt. II. 295.) Hyg. (A Markalfi cs. előnevében. 1437: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 27.) Heghfalua. (1475: Dl. 17732.) Hegyfalwa. (1475: Dl. 17753; 1478: Dl. 18110.) Heghfalw. (1481: Dl. 18526; 1482: Dl. 18710.) A gersei Pető és más (Gós. Hegyi, Egervári? Markalfi) családok birtoka. — Tán a mai Lakhegy részei értendők. (Lak szintén a g. Petőké volt. — L. Sár helys. a. is.) — b) Hegfalu. Hygfalu. (1337: Hazai okmt. III. 132.) Hyfolua. (1357: Anjouk. okmt. VI. 530.) Hegfalu. Heghfalu. (1390: Dl. 11525. 11530; 1424: Dl. 11530; 1492: Dl. 36992.) Sárvártól — a melyhez tartozott — északra esik, a soproni határszélén.

He(j)l. Heyl. (1297: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 1.) Monyorókerékhez tartozott. — Ma Pokol vagy Höll, Monyorókerék szomszédságában ény. (1539-ben Felső-Pokol a pornói apátságé. Adóösszeírás.) 1437-ben és 1447-ben az Unyaniak birtokában fölmerül: poss. Heel. (1437: Dl. 3350; 1447: Muz. llt.) Tán szintén e helység értendő?

Helgyész. L. Hölgyész alakban.

Hemföldre. (Hemfalva.) L. Himföldre alakban.

Herbart-Tilaj. L. Tilaj a.

Henczalfalva. L. Petro[*icz b*) helys. a.

Herén(y). (Heriny.) Herin. (1263: Hazai okmt. VI. 119.) Genus Heren. (1271: Árpádk. új okmt. VIII. 338.) Heren. (1293: Hazai okmt. VII. 236., 1313: Anjouk. okmt. I. 328., 1436: Dl. 12892. 12894; 1484: Hazai okmt. V. 361.) Heryn. (1313: Anjouk. okmt. I. 330., 1323—1424: Dl. 2151; 1355: U. o. VI. 369., v. ö. 1538. évi adórajstr.) Köznemesi birtok (főleg a Káldiaké és Herényieké) volt. — Szombathelytől északra esik.

Herinkoloz. Herynkoloz. (1365: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Hermán. Herman. (1237: Hazai okmt. IV. 21., 1269: U. o. I. 42., 1281: U. o. VI. 270., 1433: U. o. V. 226., 1437: Dl. 3350; 1447: Muz. lt., 1484: Hazai okmt. V. 361., XV. század vége: Dl. 20899.) Poss. Herman al. nom. Lukafalva. (1470: Békássy cs. lt.) Poss. Herman al. nom. Condakorsoka. (1510: p. Zarka cs. lt.) A Herman nembelieké volt. Plébánosát 1484-ben említik, Szt.-István király tisztt. emelt templomát pedig a XV. század végén. — Szombathely közelében dk. találjuk.

Herman-Tilaj. (Hermanfalva.) L. Tilaj a.

Hermani-Harasztköz. L. Szőlős a.

Herná(i)d-Mesteri. (Herand-Mesteri. Hernát-Mesteri. Hernátfalva.) Pred. Hernadmestery. (1435: Hazai okmt. II. 259., III. 368.) Poss. Hernadmestery. (1447: U. o. I. 347.) Poss. Herandmestery. (1447: U. o. III. 381.) Hernathmesteri. (1449: Körmendi lt. Alm. II. lad. 8. n. 79.) Hernalthfalva. (1473: Marczaltői lt. L. 21. f. 4. n. 2304.) Poss. Hernalth Mestery. (1497: Hazai okmt. II. 378.) Poss. Kys Mestery al. nom. Hernad Mestery. (1497: Marczaltői lt. Lad. 21. f. 4. n. 2317) Köznemeseké volt. — Mesteri helység határának része értendő. (Sárvártól dk.) A régi Mesteritől azonban megkülönböztetendő. (V. ö. Erantfalva a.)

Herreháza. Herrehaza. (1469: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 7. n. 12., 1476. 1495: Békássy cs. lt., 1479: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 11., 1481: Muz. lt.) Köznemeseké volt. — Ma Héráháza, Szombathelytől délre.

Hertelen. Poss. Hertelen. (1410: gr. Festetics cs. kszth. lt. Castrif. n. 131. a., 1431: f.-büki Nagy S. okl.) 1431-ben a Szölcsieké volt; Zala- és Vas megye határán: Hodász, Ozmán-Bükk, Sárfü-Mizdó táján feküdt.

Hetye. (Hegye.) Hege. (1338: Hazai okmt. III. 137., 1340: U. o. I. 177.) Heghye. (1352: Anjouk. okmt. V. 601.) Hethye. (1444: Hazai okmt. IV. 336., 1470: U. o. 307.) Ohethye. (1463: Muz. lt.) Felsew Heythye al. nom. Aderyanhaza penes fluv. Perezteg. (1467: f.-büki Nagy S. okl. f. 51. n. 15.) Hegye. (1468: U. o. III. 422.) Eghazashege. (1470: U. o. V. 304.) Köznemeseké volt. — Ma Egyházas-Hetye, Sárvártól dk. (Az e helységgel kapcsolatban említett Adorjánházát a Hetyétől ék. eső veszprémmegyei hasonló nevű falutól kétségtől meg kell különböztetnünk.)

Hetye-Somlya. (Hetye-Somlyó.) L. Somlyó a.

Heuthal. L. Szénafölde (Szénavölgy) néven.

Hidas-Hollós. L. Hollós a.

Hidegkut. Villa seu poss. Kaltenprun sive Hydegkuth. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várhoz tartozott s ez idő tájban települt. — F.-Lendvától dny. találjuk, a stájer határszélén. (L. Hidegség a. is.)

Hidegség. (Hideg-séd. Hidegkut.) Hydegssed. (1291: Árpádk. új okmt. XII. 503.) Hideghkw. (1346: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 53.) Hydegseeg. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Hydegseg. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2., 1451: Dl. 14505.) — Német-Ujvárhoz tartozott; kir. *harminczad-*és vámhely volt. — A mai Hidegkuthnak felel meg, N.-Ujvártól ny.-é. (V. ö. 1498. évi 34. t.-cz. 5. §.)

Hidvég. Pred. Hydwegh. (1265: Hazai okmt. V. 37.) Terra Hyduig . . . custodum pontis Raba. (1280: U. o. II. 14.) Hydwegh. (1283: U. o. VI. 300., IV. László kora: U. o. 351., 1292: U. o. VIII. 317., 1463: U. o. IV. 408., 1482: Dl. 18595; 1490: Dl. 19616.) Hyduig. Hydvig. (1286—1312: U. o. 321., 1356: U. o. I. 215.) Hydueg. (1450: Muz. llt.) 1280-ban a Hermán nembeli András kapta, kinek utódai aztán fölvették a Hidvégi nevet. — Ma Rába-Hidvég, Szombathelytől dk. felé.

Himeskő. (Himeske.) Comes populorum de Hymusku. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Nobiles de Hymuskw. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Hymes-kew. (1439: Hazai okmt. IV. 323., 1480: Dl. 18358.) Hymeske. (1470: Dl. 24746.) Köznemesi birtok. — Kis-Czell, Ostfy-Asszonyfa, Magasi sat. táján feküdt.

Himfölde. (Himfalva.) Poss. Hemfeulde et Holugharmada. Alább: Poss. Holwg. (1360: Körmendi llt. Misc. Németujv. n. 6.) Hologh. (1419: Dl. 10833.) Poss. Hymfelde al. nom. Halugharmada. (1450: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. No. 8.) Halogh. (1472: gr. Festetics cs. keszth. llt. Molnári, f. 82. n. 21.) A mai Himfa (Hinfá) puszta és Halogy helység értendő, Körmend és Csákány közt. E helységek külön-külön máskor is előfordulnak, pl. 1449-ben, egyik: Hymfelde, alább: Hymfalva, — a másik pedig: Hology alakban. (U. o. No. 7.) A Nádasdi rokonságé, az Iváncziaké és ivanóczi Gálfiaké is volt.

Hodász. a) Villa Hodacensis, Hodocensis. Comes Hodacensium. Genus Hodacensis. (1236: Hazai okmt. VIII. 32.) Poss. Hodaz. (1340: U. o. V. 117., 1399: Zalam. oklt. II. 295., 1410: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 131. a.) A gersei Petőké volt. — Körmendtől ddk. találjuk. — b) Poss. Hodaz. (1374: Zalam. oklt. II. 117., 1405: Dl. 9015; 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Hodas. (1465: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. No. 39.) Hodacz. (1478: U. o. Alm. I. lad. 8. n. 1.) Hadaaz. (1491: U. o. Alm. II. lad. 1. No. 46.) Rohonc várához tartozott; 1428-ban 70 adózó j.-portával. — Ma Ó- és Uj-Hodász, Rohonc mellett nyug.

Hodos. Hodos in districtu *Evrseg.* (1452: Körmendi llt. Alm. I. lad. 6. No. 6.) Hodos. (1453: Dl. 14727.) Szent-Gotthárdtól dk. esik, a Kerka folyó mentén.

Hodosfő-Szent-Miklós. Sacerdos de Sancto Nicolao de Hudusfeu. (1331: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 22.) Dalinch. (1368: U. o. n. 23.) Poss. Hudusfeu Zenthmiclos al. nom. Dolynch. (1370: U. o. n. 24.) Dolyncz. (1430: Dl. 12324.) Ma Nagy- és Kis-Dolincz, Hodos szomszédságában, Dobrától kel.

Hof(f). Hoff. (1386: Dl. 7386.) Hof. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Hollós. Hollos. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Due ville Hwllos. (1389: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 19.) Utraque Hollos. (1402: Forgách gr. cs. llt., 1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1454: Dl. 14826; 1462: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. No. 10.) Hollous. (1405: Dl. 9015.) Ma négy ily nevű helység van e megyében (Szombathelytől d.) két csoportban, u. m. Nemes- és Rempe-Hollós, s ezektől délre: Egyházas- és Hidas-Hollós. Ezek közül 1462-ben bizonyára az utóbbi kettő értendő, melyeket mint Monyorókerék vár tartozékait 1496-ban határozottan: «Eghazashollos et Hydashollos» néven sorolnak elő. (Körm. llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Ugyanezek értendők 1402-ben, 1427-ben, 1428-ban (ekkor: *vánmal*) és 1454-ben, a mikor is a lévai Cseh család birtokai között sorolják föl, mint Rába-menti helységeket; valamint 1490-ben is, midőn világosan: Hydashollos és Eghazashollos nevet viselnek. (Dl. 19616.) Azonban mind e helységekben köznemesség is birhatott részeket. (V. ö. a Hollósi cs. a.)

Hology(-harmada). L. Himfölda a.

Holtó. L. Berhénd(i) vagy Berhént néven.

Ho(r)ró. (Hóra, Horaj.) Horrow. Horrowfelde. (1329—1346: Anjouk. okmt. IV. 592. 600. sal.) Horo. (1431: Békássy cs. llt., 1457: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 3.) Hurow. (1434: Körmendi llt. Major. I. 36. 34.) Harow. (1447: Muz. llt.) Horah. (1448: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 10.) Horay. (1466: Dl. 16416.) A Horói családé volt. Szombathelytől dk., a Kopács, Császt (ma puszta) és Szécsény közti vidéken feküdt.

Hosszú-Oszkó. L. Oszkó a.

Hosszú-Pereszleg. (Hosszúfalva.) L. Pereszleg helys. a.

Hölgysz. Hyulgyz iuxta fluv. Marchal. (1290: Ostfy cs. llt. VII. 1.) Heulgeuz poss. reginalis . . . iuxta fluv. Markal. (1345: Hazai okmt. II. 83.) Helgiz, Helgyz. (1414: U. o. II. 200. és III. 294., 1468: Kiszaludy cs. llt.) Helges. (1425: Körmendi llt. Himfy. n. 749.) Helgyez. (1466: Sopronm. oklt. II. 445.) Helgez. (1481: Kiszaludy cs. llt.) Osl nembelieké volt. — Ma Hölgysz, a megye ék. zugában. (V.ö. 1290: Fejér, V. 3. 492.)

Hszodosincz. L. Szudisincz alakban.

Hucsekfalva. Huchekfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Hug. L. Ug(h) alakban.

Hunyan. L. Unyan alakban.

Huró. L. Ho(r)ró alakban.

Iklad. (Iklod.) Poss. Iklod al. nom. Nexerakusa. (1414: Kiszaludy cs. llt.) Iklad. (1438. 1449: Békássy cs. llt., 1447: Muz. llt., 1457: Dl. 15173.) Köz-nemesek nevében, 1414-ben és 1457-ben pedig, mint Nádasdi birtok mertül föl. — Ma Iklód néven puszta, Csákánytól délre, Rákos mellett.

Ilbő. L. Ölbő alakban.

Illés-Tilaj. L. Tilaj a.

Inczéd. Inched. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 162.) Parva villa ab antiquo Inceed vocata. (1273: U. o. XII. 73.) Poss. Inceed. (1374: Zalam. oklt. II. 117.) Inched. Inceed. (1406: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. No. 38. és 1475: Alm. I. lad. 7. No. 76.) Inczed. (1478: U. o. lad. 8. n. 1.) Inceeth

al. nom. Dewrbach. (1479: U. o. Alm. II. lad. 1. No. 43.) Részben (1406.) Szalonok, részben (állandóan) Rohoncz várához tartozott. — Ma Inczéd. (Dürnbach), Vörösvár közelében kelet felé.

Inta. Rector ecclesie de Inta. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Intha. (1367. 1466: Muz. llt.) Részben köznemeseké, részben (1367.) az apácavásárhelyi (Veszprém.) apácáké volt. — Ma puszta, Kis-Czellől nem messze nyug. felé.

Irmesd. Irmesd. (1392: Dl. 7756. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Irnos(d)háza. Poss. Irnosdhaza. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5. *Fejérnél hibásan: Janoshaza.* Cod. Dipl. X. 4. 673.) Zenthpetherfalwa. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 17.) Irnosdhaza. (1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Irnoshaza. (1471: U. o. 45. C. 47.) Zenthpetherhaza. (1478: Dl. 18154.) *Irnoshaza al. nom. Zenthpether.* (1479—80: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12. és 14.) Zenthpetherfalwa. (1495: U. o. n. 18.) A veszprémmegyei Somlyó várához tartozott; Jánosháza táján feküdt. (Hogy Jánosháza nem azonos e helységgel, az 1470. évi oklevél kétségtelenül bizonyítja. Különben 1397-ben egy: «Ladislaus filius Irnosd de Vossyan» szerepel. Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 93. b. Ez a Vassány szintén Jánosháza táján feküdt.)

Irófalu. Sreberstorfh. (1388: Dl. 7386.) Irofalu. Irofalv. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyánvárához tartozott. — Ma Schreibersdorf (Buglóc, Ruglóc), Borostyánkötől nyug.

Ispánk. Ispank in distr. *Enrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Sz.-Gothárdtól dk. esik.

IvahunföIde. Poss. Iuahonfelde. Iwahonfelde. (1381: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 72., 1420: U. o. 144. 145.) Poss. Ivánfeölde. (? 1404: Fejér, X. 4. 318.) Iwahonfelde. (1434: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 180.) Poss. Iahonfelde. (1450: Muz. llt.) Pred. Iahonfelde. (1461: Lipics cs. llt.) A Hidvégieké, (Polyániaké) és gersei Petőké volt. — Sz.-Péterfa, Lakhely, Gerse sat. táján kereshetjük. (Körmenditől kd. felé.)

Iváncsafalva. (Iváncsavcz.) Iwanchawcz. Iwanchafalua in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Vancsavecz, Mura-Szombattól nyug.

Iváncz. Poss. Ivanch. Iwanch. (1353: Anjouk. okmt. VI. 61. 105., 1422: Körmendi llt. Misc. Németujv. 102. 69.) Iwancz. (1448. 1464: Muz. llt., 1450: Hazai okmt. IV. 362., 1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 31.) Az Ivánczi rokonságé volt. — Csákány szomszédja dél felé.

Ivánfalva. Iuanfalua. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott.

Ivano(I)cz. (Ivanovcz.) Iwachnolch. (1340: Anjouk. IV. 17., 1364: Fejér, Cod. IX. 7. 231. 1.) Ivanoch. (1355: Anjouk. okmt. VI. 381.) Iwanholch. (1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 25. és 26.) Iwahonolcz. (1414: U. o. Majorat. Lad. 4. No. 2.) Iwanolcz. (1468: U. o. Alm. II. lad. 9. n. 90., 1504: U. o. n. 26. A.) Iwanowcz. (1472: gr. Festetics cs. keszthelyi llt. Molnári, f. 82. n. 21.) Iwanocz. (1483: Körmend. Alm. II. lad. 9. n. 1.) Főleg a Nádasd nembelieké volt. — Ma Ivanócz, Mura-Szombattól ék.

Ivanusócz. Iwanusouch in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Jánosócz, Mura-Szombattól ék., nem messze Velemérhez.

Izsákfalva. Isakfalua. (1435: Hazai okmt. II. 259., 1476: Körmendi llt. Himfyana n. 570. 579., 1480: Dl. 18373.) Isaakfalua. (1446: Békassy cs. llt.) Izakfalwa. (1475: Dl. 17751.) Isaakfalwa al. nom. Kys Bokod. (1516: Dl. 22851.) A Hosszútóti (és Himfi) cs. és kis-neme-ek birtoka volt. — Ostfy-Asszonyfától dk. találjuk, a veszprémi határon.

Izsép. Villa seu poss. Yseph in walle seu distr. Sool. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) — F.-Lindva várához tartozott s a mai Saál táján feküdt, F.-Lendvától kel.

Jáhonföldre. L. Iváhonföldre alakban.

Jakabfalva. Poss. Jacabfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Jakabháza. Jacabhaza. (1437: Muz. llt.) Poss. Jakabháza. (1467: U. o.) Kismenesi birtok volt. (1538-ban is. Adórajstr.) Sz.-Gotthárdtól k.-é. találjuk.

Ják(-falva). Terra Jak. (1278: Árpádk. új okmt. IX. 198.) Jaak iuxta Rabam. (1279: Hazai okmt. IV. 58.) Poss. Beelyaak. (1289: Haz. oklt. 114.) Jaak apud ecclesiam S. Michaelis Archangeli. (1290: Árpádk. új okmt. IX. 537.) Poss. Jaak. (1327: Anjouk. okmt. II. 277.) Eccl. b. Michaelis Archangeli de Jaak prope Rabam. (1332: Hazai okmt. IV. 149.) Districtus ecclesie S. Michaelis de Bel Jak. (1339: Sopr. oklt. I. 143.) Jak. (1350: Sopr. oklt. I. 211.) Tyak. (1359. Hazai okmt. IV. 189., 1360: Sopr. oklt. I. 325., 1447: Muz. llt.) Dyakfalua. (1436: Sopr. oklt. II. 231.) Thyak. (1467: Muz. llt.) Gyak. (1469: Hazai okmt. V. 293.) Gyakfalwa. (1478: U. o. IV. 429.) Szent-Mihály tisztt. szentelt templommal. — Földesurai a Ják nemzetségből eredő családok. (Jáki, Szentiváni, egerszegi Kemény, Niczki sat.) Ma Jákfa, Sárvártól é. felé.

Ják(-monostora). Jaak. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Abbas de Jaak. (1240: Árpádk. új okmt. VII. 108.) Abbas et conventus monasterii (S. Georgii) de Jaak. (1249: Hazai okmt. IV. 33., 1321: U. o. 130., 1332: U. o. 149.) Nobiles de Jaak monasteriali. (1257: Árpádk. új okmt. VII. 473.) Monasterium S. Georgii Jaak vocatum. (1325: Zalam. oklt. I. 181.) Tyakmonostora. (1372: Sopr. oklt. I. 399.) Abbas monast. (B. Georgii) de Tyak, Thyak. (1418: Dl. 10719; 1482. körül: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 15.) Poss. Gyak Monostora. (1478: Hazai okmt. IV. 429., 1488: Dl. 19420.) Poss. Monostoros Thyak. (1488: egerszegi Kemény cs. llt.) Monast. S. Georgii in poss. Dyak aliter Thyak. Eccl. B. Jacobi in Thyak. (1489: Dl. 19510.) Szent-György tiszteletére a Ják nemből való Nagy Márton által alapított benzés monostorral és Sz.-Jakab tisztt. szentelt egyházzal. — E monostoré s a Ják nemből eredő némely családoké (Niczki, egerszegi Kemény) volt. Maga a monostor azonban 1457-ben a m. Elderbach család patronátusa alá került. (Dl. 14988.) — Ma Jáák (Szent-György), Szombathelytől dny.

Jankaföldre (puszta). Terra Jankafeulde. (1336: Anjouk. okmt. III. 290.) Rönök, Medves és R.-Szent-Mihály táján feküdt. (Csákánytól nyug. felé.)

Janofalva. Janofalwa. (1451: Dl. 14505.) A szent-gotthárdi apátságé volt. (Ma is azé.) — Ma Gyanafalva (a XVI. században is), Szent-Gotthárdtól nyug.

Jánosfalva. Janusfalua. (1334: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 6.) Janusfalwa. (1420: gr. Festetics cs. készth. llt. Castrif. n. 144. 145.) Janusfalwa. (1429: U. o. 176.) Janusfolua. (1434: U. o. 180.) A Hidvégieké, gersei Petőké sat. volt. — Pető-Mihályfa, Sz.-Péterfa, Győrvár, Pácson sat. vidékén feküdt, közel az itt állt Árokköz helységhez, melyvel 1450-ben egynek is veszik. (*L. ott.*)

Jánosháza. Janushaza. (1428: gr. Festetics cs. készth. llt. Castrif. 174/175. d., 1455: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 14., 1464: U. o. 53. 3. 17., 1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Jánoshaza. (1495: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 18.) Részben a Jánosháziaké volt (1455.) részben a veszprémmegyei Somlyó várához (1428-ban 18 adózó j.-portával) tartozott. — Ma Jánosháza, Sárvártól dk. a veszprémmegyei határon.

Jánospanfalva. Poss. Januspanfalua. (1410: Zalam. oklt. II. 368., 1415: Fejér, X. 8. 554.) Poss. Janospanfalwa. (1483: Zalam. oklt. 626., DL 18850.) Vas- vagy Zalamegyében feküdt; a Salamonvári, ötvösi vagy sz.-erzsébeti Terjék és az ákosházi Sárkány családoké volt. — A mai Jánosfával azonos, Z.-Lövőtől ny., a megye határszélén.

Jezeger (puszta). Pred. Jezeger. (1392: DL 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Jobbágyi. — *a*) Poss. Jobagy. (1484: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 24.) Jobaghy. (1505: U. o. f. 9. n. 17.) Vasvár, Oloszka, Kis-Bér sat. vidékén kell keresnünk. — *b*) Jobagy. (1440: Körmendi llt. Himfyana. n. 451., 1496: DL 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 7. és 10.) Vörösvár mellett — a melyhez részei tartoztak — dk. találjuk.

Jurgelfalva. Villa seu poss. Jurgelfalua. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Felső-Lindva várához tartozó új telepítvény volt ez időben. — A F.-Lendva és Hidegkut közti tájon kereshetjük.

Jurinóc. L. Györgyfalva helys. a.

K(a)ál (puszta). Terra custodum silve castrī (Musuniensis) Kaal . . . existens inter villam hospitum de Zombothel et . . . villam Perin. (1264: Árpádk. új okmt. VII. 89.)

Kabahegye. Poss. Kabahege. (1410: gr. Festetics cs. készth. llt. Castrif. n. 131. a.) A gersei Petőké volt; Hodász, Vasper (utóbbi már Zalamegyében) sat. táján feküdt.

Kádár. Poss. Kadar. (1303—1308: Hazai okmt. IV. 105—114., 1425: DL 11730; 1428: Sopr. oklt. II. 119., 1431: Muz. llt., 1449: Hazai okmt. II. 301. 302., 1482: DL 18742.) Pred. Kadar. (1465: Muz. llt.) Poss. seu pred. Kadar. (1468: Zarka cs. llt.) Az Ostfi, nádasdi Darabos, molnári Püspök sat. családok birtoka volt s (Ostffy-)Asszonyfalva mellett feküdt.

Kagymat(i). Villa Karimath. (? 1290: Fejér, V. 3. 492.) Poss. Kagymaty. (1434: DL 12571.) Pred. Kagymathy intra metas possessionis Gench. (1467: Kisfaludy cs. llt.) Duo predia Kagymathy. (1480: Kisfaludy cs. llt.) Genes (értsd: Magyar-Genes) helység környékén feküdt.

Kajd. Poss. Kayd. (1360: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 54., 1409: Hazai okmt. IV. 259., 1417: Fejér, X. 8. 593., 1437. 1467: Muz. llt.) Kyskayd. (1462: Muz. llt., 1462: Hazai okmt. II. 421.) Nagkayd. (1463: Hazai okmt.

IV. 408.) A Hidvégi, Szecsődi, Kajdi, Herman-tilaji, Bodoló sat. családoké volt. — Ma Kis- és Nagy-Kajd, Szombathelytől kd.

Kalacs. Kalocsa. (? 1403: Fejér, X. 4. 216.) Kalacha. (1411: Muz. ltár., 1437: Szombath. kápt. házi lt. Lad. 1. f. 5. n. 27.) A zalamegyei Kéménd várához tartozott. — Ma puszta Pető-Olaszka mellett, Vasvártól dk.

Káld. Castrenses de Cald. Populi castri de villa Cald. (1255: Hazai okmt. VIII. 65., 1256: U. o. 70.) Iobagiones castri ferrei de Cald. (1273: Hazai okmt. VIII. 154.) Nobiles de villa Cald. (1273: U. o. 153.) Kald. (1274: U. o. 162., 1368: U. o. I. 261., 1420: Békássy cs. lt., 1428: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. 174/175. d., 1448: Veszpr. kápt. h. lt. 107. dob., 1464: Dl. 16078., 1474: Hazai okmt. I. 371.) Terra castri ferrei Kaald. (1276: U. o. VII. 163.) Ecclesia sanctorum Cosme et Domiani de Kald. (1294: U. o. VIII. 339.) Kaald. (1313: Anjouk. okmt. I. 328.) Felsewkald. (1466: Körmendi lt. Himfyana, n. 513., 1484: Hazai okmt. V. 362.) Szent-Kozma és Demjén tiszt. szentelt templomát 1294-ben, plébánosát 1479-ben említik. — Földesurai: a Káldiak, 1420-ban mint lakóitól elhagyott helyet be akarják népesíteni. Különben már a XIV. században s 1422-ben és 1448-ban is heti-vásáros hely. 1428-ban Káni Jánosnak 10 adózó j.-portája volt itt. (V. ö. a debrentei Himfiek a. is.) — Sárvártól dk. esik.

Kaltenprunn. L. Hidegkut néven.

Kam(a)nat(i). Kamnat. (1275. körül: Orsz. Llt. táblai perek 2215. sz.) Poss. Kamanaty. (1319: Anjouk. okmt. I. 539.) Úgy látszik, a megye felső felének keleti részében (Káld, Ság sat. táján?) kell keresnünk.

Kámon(d). (Kámun. Kámand.) Terra Kamund. (1252: Árpádk. új okmt. II. 228.) Kmun. (1266: Hazai okmt. VI. 144.) Kamun. (1281: U. o. III. 33., 1350: Anjouk. okmt. V. 406.) Poss. Kamana. (1293: Hazai okmt. VII. 236.) Kamon. (1323—1424: Dl. 2151; 1424: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 5., 1444: Békássy cs. lt.) Részben (1252.) a demelki apátságé, részben köznemeseké volt. — Ma Kámon, Szombathely mellett ék.

Kán. (Kám.) Villa Kaan. (1292: Hazai okmt. V. 74.) Poss. Kaan. (1313: Anjouk. okmt. I. 328., 1368: Hazai okmt. I. 261., 1476: Muz. lt.) Kan. (1411: Békássy cs. lt., 1465: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 7. n. 8., 1466: Muz. lt.) Kham. (1504: Muz. lt.) Ma Kám, Vasvártól ék.

Kansolcz. Poss. Kansolcz. (1455: Békássy cs. lt.) — Ma Kancsóc, Mura-Szombattól ék. felé.

Kanota. (Kanata.) Poss. Kanatha. (1387: Hazai okmt. II. 151.) Kanotha. (1425: Dl. 11730; 1449: Hazai okmt. II. 301.) Poss. Konotha. (1428: Sopr. oklt. II. 119., 1465: Muz. ltár., 1482: Dl. 18742; 1486: Muz. lt.) Előbb Sárvarhoz tartozott; később az Ostfi, nádasdi Darabos, molnári Püspök sat. családok birtoka volt. — Ma majorság Asszonyfalvától dny. felé.

Kápolna. a) Kapolna. (1468: Körmendi lt. Fam. misc. n. 21.) Poss. Capolna. (1481: U. o. II. lad. 9. n. 91.) Ma Kápolna, Sárvártól kd. — b) L. Zalak helys. a.

Kápolnafölde. Poss. Kapolnafeulde. (1353: Anjouk. okmt. VI. 97.) Kapolnafelde. (1444: Békássy cs. lt.) A Váltiaké volt. — A Vát és Bögöt közti vidéken feküdt. (V. ö. 1386: Dl. 7201)

Kápolnásfalu. Poss. Kapolnasfalw al. nom. Alkaryka. (1428: Kismart. lt. 23. A. 4.) Kapolnafalw al. nom. Alkaryka. (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Poss. Kirka et Kirkamelleke. (1453: Dl. 14727; 1454: Dl. 14785.) Az Őrségen feküdtek; Kápolnásfalu másként Al-Karika és Kirkamelleke a mai Kerkás-Kápolnának felel meg, Zala-Lövőtől dny.

Kápolnás-Kircza. L. Kercza helys. a.

Kapornok. a) Kapornok *in distr. Enrseg.* (1428: Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Ma Kapornak, F.-Lendvától kel. — b) Kapurnuk. (1388: Dl. 7386.) Kapornok. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várhoz tartozott. — Ma *Goberling*, Borostyánkötől ddk.

Kapronok. L. Habronok alakban.

Kaptás-Pereszteg. L. Pereszleg helys. a.

Karácsonfalva. Villa Karachon. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Karachunfalua. (1369: Körmendi lt. Alm. III. lad. 8. No. 2.) Karachonfalua. (1418: Dl. 10719; 1482. körül: Körmendi lt. Alm. III. lad. 8. n. 15., 1482: Dl. 18719.) Monyorókerékhez tartozott (1369. 1418.), majd a monyorókeréki pálosoké lett. (1482.) Sz.-Kozma és Damján tisz. szentelt paroch. egyházzal. Ma Karácsfa, Monyorókeréktől délre.

Karadna. Krogdnugh. (1388: Dl. 7386.) Karadna. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várhoz tartozott. — Ma Grodnó (Gradnau), Borostyánkő közelében délre.

K(a)rakó. (Karkó.) a) Karkou. (1257: Árpádk. új okmt. II. 297.) Tributum in Korokou. (1328: Dl. 6656.) Castrum Karakow. (1335: Sopronm. oklt. I. 162. V. ő. U. o. II. 153.) Castr. Koroky. (1347: Anjouk. okmt. V. 155.) *Nobiles iobagiones et populi castri Craco vocati.* (1359?: Dl. 4886.) Poss. reg. Karakou eis (iuxta) fluvium Marzal. (1387: Dl. 7337. 7338. 7339.) Poss. Karako penes fluv. Marchal. (1397: Hazai okmt. II. 160., 1359—82: Dl. 15404; 1465—1482: Dl. 1119.) Poss. Craco. (1408: Fejér, X. 4. 673.) Poss. Karako. (1428: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. 174/175. d., 1482: Dl. 18595. 18597; 1483: Dl. 18788. 18877; 1486: Dl. 19140.) Crako. (1479—80: Galgóczi lt. Lad. 53. f. 4. n. 12.) Karoko. (1483: Dl. 18797.) Caracco. (XV. század: Dl. 20902.) Vámhelylyel. — Részben a Vassányiaké (1387.) s a péczeli Zarkáké sat. volt; a XV. században Somlyó várához (1428-ban 29 adózó j-portáival) tartozott s 1483-ban a Vásonykő melletti pálosok birtokába ment át. — Ma Karakó, a zala-veszprém-vasmegyei határon, Jánosháza mellett. — b) L. Olaszka a.

K(a)rasztos. (Karasznos.) Karaznos. (1458: Körmendi lt. Alm. II. lad. I. n. 27.) Craztos. (1469: U. o. n. 21.) Karazthws. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma Kis- és Nagy-Karasztos, Vörösvártól d.

Karátfölde. L. Korlátfölde a.

Karika. L. Kápolnásfalu a.

Katafalva. Poss. Katafalva. (1395: Fejér, X. 8. 401.) Kathafalwa. (1423: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. 160. c.) Főleg a Nádasdiaké volt. — Ma Katafa, Körmend mellett dk.

Kazár. Poss. Kazaar. (1283: Hazai okmt. VIII. 230.) Villa Kazar. (1284: U. o. VII. 190. és 200.) Pred. Kazar. (1392: Dl. 7768.) Poss. Kazar.

(1449: Muz. llt.) Kőszeg várához tartozott. (1392.) — Ma Kozár néven puszta, Szombathelytől északra, Köveskut és Söpte mellett. (V. ö. Asszonyfalva helys. a.)

Kecseny. L. Gecseny alakban.

Kecskéd. Kechked. (1438: Hazai okmt. III. 367., 1481: Kisfaludy cs. llt., XV. század végén: Dl. 32399; 1508: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 128.) Keczed. (1466: Muz. llt.) Részben köznemesi, részben Csornai majd Turóczy birtok volt. — Ostfi-Asszonyfától ék. esik.

Keczel(-falva). Kechel. (1334: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58., 1365. 1416: U. o. n. 59. 60.) Kytzelern. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Keczel. (1471: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. No. 70.) Keczel al. nom. Kyczlaren. (1478: U. o. No. 71.) Eczelfalwa. (A «K» betű kivakarva! 1496: Dl. 20456.) Ma Kiczléd, Kiczlad, Kitzladen nevek alatt ismeretes. Pinkafőtől dny. fekszik.

Kedhely. Kedhel. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma Kéthely néven, Szalonak közelében dk. találjuk.

Kegyeri. L. Kenyeri alakban.

Kek(e)mér. (Ketmér.) L. Kuk(e)mér néven.

Kékes. Poss. Alsokykes. (1489: Dl. 19510.) Strém, Monyorókerék sat. táján kereshetjük.

Keléd. Kylyd. (1468: Hazai okmt. III. 422.) Keled. (1470: U. o. V. 304.) Kyskeled. (1470: U. o. 307.) Kyskewled. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.) Kylyth. (1482: Dl. 18597.) Ma Keléd, Jánosházától dny.

Kelked. L. Kölked alakban.

Keményfalva. Kemeenfalwa. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Kemenfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Újvár tartozékai közt (Pusztai-Szent-Mihály után sorolják föl.

Kemény-Egerszeg. L. Egerszeg a) helys. a.

Kemesmál. Kemesmal. (1409: Hazai okmt. IV. 259., 1471: Békassy cs. llt.) Körmend mellett dny. találjuk.

Kend-szék. L. Vas-verő-szék néven.

Kenéz. (Keniz.) Predium Kynih — a Sárd vize mellett. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Pred. Kyniz. Altera villa Kyniz udvornici predicti ecclesie, (S. Michaelis de Castro Ferreo. 1237: Hazai okmt. IV. 20.) Terra Kynyz. (1240: U. o. 25., 1240: Árpádk. új okmt. VII. 107.) Poss. Keniz iuxta fluv. Gyungus. (1284: U. o. IX. 413.) Poss. Kenez. (1323: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 2., 1431: U. o. f. 5. n. 14.) Poss. Kenyz. Poss. Thyuodorkenize. (1345: U. o. n. 9.) Poss. Keniz et Tiudorbanfelde. (1384: U. o. f. 3. n. 15.) Kenyz. (1483: U. o. lad. 2. f. 7. n. 21.) Részben a vasvári káptalané, részben köznemesi birtok volt. — Ma Kenéz, Szombathelytől kdk., a Gyöngyös folyó mentén.

Kenyeri. Poss. Kegyery. (1466: Muz. llt., XV. század végén: Dl. 32399.) Kenyery. (1481: Kisfaludy cs. llt.) Az Osl nembeli Csornaiaké, utánok a Turóczyaké volt. — Ma Kenyeri, Ostfi-Asszonyfától ék.

Keplevölgye. Keplewlge. Alább: Luprechulge. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23. és 28.) Dobra vár tartozékai közt a mai Martinya és Szlavecsa közt sorolják föl.

Kercside. Kerchide. (1350: Sopr. oklt. I. 501.) A Nagymartoniaké volt; a megye dny. sarkában feketett.

Kercza. Poss. Kerchcza in distr. *Ewrseg.* (1428: Kismart. llt. 23. A. 4. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2.) Kyrcha. (1460: Dl. 14428.) Kapolnas-kyrcza in districtu *Ewrseg.* (1452: Körmendi llt. Alm. I. lad. 6. n. 6.) Kircza. (1453: Dl. 14727.) Ma Kercza, F.-Lendvától kel., a Kerka folyó mellett.

Kerek-Bódogasszony(-falva). Villa Bodugazonfalua. (1354: Anjouk. okmt. VI. 200.) Kerekbodugazonfolua. (1429: Dl. 12069.) Kerekbogodazzon. Kerekbagazzon. (! 1431: Dl. 12354. 12355.) Kerekbodogazzon. Kerekbodugazzon. (1454: Dl. 14793; 1459: Dl. 15379; 1498: Dl. 20734.) 1354-ben a szent-gothárdi apátságé, később a Telekesieké, Szepetkieké sat. volt. — Ma Boldogasszonyfa néven Egervár tőzsomszédja.

Kereka. Kereka inferior et superior. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 20.) Dobra várához tartozott. Tán a mai Ritkarócnak felel meg. Sz.-Gothárdtól délre.

Keresztes. Ecclesia S. Margarethe que Kereztes nominatur. (1221: Haz. okmt. VI. 14.) Populi de Kereztes. (1351: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 4.) Az 1539. évi adólajstrom szerint a pornói apátságé volt. — Ma Magyar- és Német-Keresztes, Monyorókeréktől északra.

Keresztur. a) Kerezthwr. (1405. 1409: Békássy cs. llt., 1431: Muz. llt.) A mai Tót-Keresztur, F.-Lendvától k. — b) Kerezthwr. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Keresthwr. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Újvárhoz tartozott s vámhely volt. — A mai Rába-Keresztturnak felel meg. Újvártól dny. — c) Sancta Crux. (1332: Zalam. oklt. I. 263.) Nobiles de Keresztur. (Átirat után. 1390: Dl. 7616.) Kerezthur. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Poss. Kerezthwr. (1465: Dl. 16199; 1468: Körmendi llt. Major. I. 29. 22., és U. o. Rajkiana n. 55., 1478: Dl. 18154; 1479: Galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12.) Kerezthur (1482: Dl. 18597. 18641.) Vámhely volt s részben a veszprémmegyei Somlyó várához (1428-ban 20 adózó j.-portával) tartozott, részben köznemesi birtok volt. — Jánosháza mellett (d.) találjuk, a veszprémmegyei határszélén. — d) Poss. Keresthwr. (1466: Sopr. oklt. II. 445.) Az asszonyfalvi Oslfiaké volt. (Asszonyfalva vidékén feküdt?) — e) L. Zalavármegyében.

Kernincz. Kernelicz. (? 1395: Fejér, X. 8. 401.) Poss. Kernynch. (1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26.) 1403-ban mint a Nádasdi és Darabos cs. birtokát a Szécsiek kapták. — Ma Kernecz, Mura-Szombattól éék.

Kerri. Helyesebben: Gerni, azaz: Geren. — L. ez alakban.

Kertes. (Kertős.) Villa que Kertes vocatur. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Kerthes. (1369: Dl. 3350; 1410: Békássy cs. llt., 1433: Hazai okmt. V. 226., 1437: Dl. 3350; 1458: Dl. 15268.) Kertyus. (1398: Dl. 8333.) Kertheus. (1401: Dl. 9548.) Kerthews. (1447: Muz. lltár.) Polyáni, Unyani és Kertesi-birtok volt. — Ma Kertes néven Monyorókerék szomszédja dél felé.

Kesző. (Keszli.) Poss. Waryobagyakezeu — a Csornai vagyis Kanizsai családé. (1361: Sopronm. oklt. I. 335.) Symonkezew. (Ugyanazé. 1361: Dl. 5037.) Waryabagyakezew — a Várjobbágyakeszeieké. (1361: U. o.) Waraskezeu, Eghazaskezy — a győri püspöké. (1398: Hazai okmt. I. 292—3.) Waralyake-

zew — ugyanazé. (1511: Muz. lltár.) A főntebbi falvak a megye kitétele nélkül (1511-ben azonban Vas megyében) fordulnak elő, s kétségkívül a (győri püspökség birtokát képező) mai Vár-Kesző és Egyházas-Kesző helységeknek felelnek meg. *Vas megye* ék csücskében.

Kethely. Poss. Kethel. (1423: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 160. c.) A sz.-gotthárdi apátságé volt. — Ma Kéthely (Markl), Szent-Gotthárd közelében kel.

Kicsáczdolia. (Kicsácz-dolja. Kiczevölgye.) L. Kucseczvölgye alakban.

Kicziaren. (Kicziern.) L. Keczel néven.

Kilid. (Kilit.) L. Keléd alakban.

Kiniz. L. Kenéz (Keniz) néven.

Királyfalva. Kyraalfalwa. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Kyralfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. ladt. 2. No. 2.) N.-Újvártól — a melyhez tartozott — dny. esik.

Kircza. L. Kercza néven.

Kirka. L. Kápolnásfalu a.

Kirkamelléke. L. Kápolnásfalu a.

Kis-Bokod. L. Izsákfalu a.

Kis-Csajta. L. Csajta a.

Kis-Csatár. L. Csatár a.

Kis-Csém. L. Csém a.

Kis-Demelk. L. Demelk a.

Kis-Dorozmát. L. Dorozmát a.

Kis-Egerszeg. L. Egerszeg a.

Kis-Gércze. L. Gércze a.

Kis-Kajd. L. Kajd a.

Kis-Keléd. (Kis-Köléd.) L. Keléd a.

Kis-Koro(n)g. L. Korong a.

Kis-Köcsk. L. Köcsk a.

Kis-Mákva. L. Mákva a.

Kis-Megyehid. L. Megyehid a.

Kis-Mesteri. L. Herná(l)d-Mesteri helys. a.

Kis-Mézadó. L. Mézadó helys. a.

Kis-Molnári. L. Molnári a.

Kis-Muszn(y)a. L. Muszn(y)a helys. a.

Kis-Nárda. L. Nárda a.

Kis-Oszkó. L. Oszkó a.

Kis-Ölbő. L. Ölbő a.

Kis-Paty. (Kis-Poty.) L. Paty a.

Kis-Simony(i). L. Simony(i) helys. a.

Kis-Sitke. L. Sitke a.

Kis-Somlyó. L. Somlyó helys. a.

Kis-Szöllős. L. Szöllős a.

Kis-Unyan. L. Unyan a.

Kis-Véped. (Kis-Vép.) L. Véped a.

Kis-Vescicza. L. Vescicza a.

Kis-Zsédény. L. Zsédény a.

Kisfalu. L. Péterfalva a.

Kisfalud. — *a*) Kysfalud. (1424: Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 27., 1457: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 3., 1484: U. o. f. 52. n. 23.) Kétségtelenül a mai Sorki-Kisfaludnak felel meg, Szombathelytől dk. felé. — *b*) L. Csata-Bér a.

Kisko(I)cz. Poss. Kyskoch in Belmura. (1314: Anjouk. okmt. I. 369.) Terra Kyskolch. (1340: Anjouk. okmt. IV. 17.) Poss. Kyskolch. (1385: Dl. 7126; 1393: Dl. 25857.) Mura-Szombattól éék., Kernecz, Andreicz, Ivanócz sat. szomszédságában feküdt.

Kistanolecz. (Kistanovecz.) L. Kustanolecz a.

Kocs. Villa Koch. (1409: Pannonh. főapáts. házi llt. LIII. R.) Kocz. (Nemes nevében. 1421: Veszpr. kápt. orsz. llt. Donationales et Armales. 26. sz.) Koch. (1468: Körmendi llt. Misc. Németujv. n. 21.) A demelki (dömölki) apátság nemes jobbágysai lakták. (V. ö. Demelk helys.) A XV. században azonban úgy látszik, mint a nemes-demelkiek, a kocsiak is kivonták magukat az apátság hatósága alól s köznemesekké váltak. — Kis-Czelltől dk. találjuk a veszprémi határon.

Kolon. Villa Colon. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Colon. Kolon. (1369. 1396: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. No. 2. és lad. 6. No. 10.) Balneum in Kolon. (1489: Dl. 19510.) Monyorókerékhez tartozott. — Ma Kolom, Monyorókerék mellett.

Kolta. Kolta. (1288: Hazai okmt. VI. 339., 1465: Muz. lltár.) Koltha. (1353: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 1., 1401: U. o. f. 4. n. 3., 1436: U. o. f. 5. n. 26.) Ma Nagy- és Kis-Kolta, Vasvártól éény.

Komját(I). Komyath, Komyathy. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76., 1481—82: U. o. Alm. II. lad. 7. n. 101—106., 1484: Hazai okmt. V. 362.) A szalonaki Pamkirchereké volt; 1484-ben ezekkel szemben a Káldiak tartottak hozzá jogot. Ma Komját, Vörösvártól nyug.

Kompolt. (Kompó?) Kompolth. (1479: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 9. n. 11., 1485: U. o. n. 12., 1496: U. o. lad. 6. n. 7.) Kompholdh. (1496: Dl. 20400.) Kompo. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) Részben (1479.) a Szécsieké volt, 1485 óta teljesen Veresvár várhoz tartozott. — Szalonak és Őri-Sz.-Márton táján kereshetjük.

Kondakor. (Kondakor-soka, Kondakorfalva.) Terra Kundakur. (1281: Hazai okmt. I. 76. és VI. 271. — L. Hermán és Vajdafalva helys. a. V. ö. 1505. évhez: Muz. lltár.)

Konota. Helyesebben: Kanota. — L. e néven.

Konrádfalva. L. Kor(l)átfölde helys. a.

Kont-Rákosa. L. Rákos m.-város a.

Kopács. (Kupács.) Nobiles de Kopach. (1323: Anjouk. okmt. II. 92.) Poss. Kwpatch. (1329: Szombath. kápt. házi llt. f. 2. n. 3.) Kopach. (1481: Hazai okmt. V. 356.) Kopacz. (1481: Kisfaludy cs. llt.) Köznemesi birtok volt. — Ma Kopács, Szombathelytől dk.

Koprinik. Koprinik. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott. — A mai Kruplivnik? F.-Lendva közelében délre.

Kopsincz. L. Kupsincz alakban.

Korkó. L. Olaszka a.

Korlátfalva. Villa seu poss. Korlátfalua iuxta riv. Chernech. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várához tartozott. — Hidegkut és Csernecz vidékén kereshetjük, talán ép maga Csernecz értendő.

Kor(í)átfölde. (Korlátfalva.) Terra Corardi. (1313: Anjouk. okmt. I. 296.) Poss. Korlathfolva. Korlathfalua. (1354: Zalam. oklt. I. 557., 1368: Dl. 5713; 1408: Zalam. oklt. II. 347.) Corraldfalua. (1371: U. o. II. 47.) Karathfelde. (*Másolat után.* 1409: Jeszenák cs. llt.) Konradfalwa. (1424: Dl. 11598.) Korlathfelde. (1431: Békássy cs. llt., 1435: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 18.) Korathfalwa. (1444: Dl. 13813.) Korathfelde. (1448: Békássy cs. llt.) Korlathfewlde. (1455: Körmendi llt. Unyom. n. 76.) Korrarthfelde. (1483: U. o. Alm. II. lad. 9. n. 1.) Részben köznemeseké, részben a gersei Petőké volt. — Úgy vélem, mind a négy elnevezés (Konrádfalva, Korlátfalva, Korlát-földe és Karátfölde) a mai Karádföldének felel meg, Körmendtől kd., a Nádasd nemzetség birtokai között.

Koro(n)g. a) Korung in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) E tájon ma nincs ily nevű helység. Hihetőleg ez értendő az alatt a: Korong a. is, mely 1476-ban a Kálos cs. előnevében előfordul. (Békássy cs. llt.) — *b)* Poss. Kurug circa Mura. (1298: Hazai okmt. IV. 96.) Poss. Nogkorug. (1331: Gyömrői llt. XXIII. f. 8.) Poss. Nogkorongh. (1353: Anjouk. okmt. VI. 74., 1355: U. o. 261.) Kyskorogh. (1405: Békássy cs. llt.) Korogh. (1409: U. o.) Korongh. (1431. 1456: Muz. llt., 1444: Kisfaludy cs. llt.) Korong. (1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.) Ma Korong, a megye déli sarkában. (V. ö. 1350: Zalai oklt. I. 501.)

Korrádfölde. (Korrátfölde.) L. Korlátfölde alakban.

Kovácsfalva. (Kovacsócz.) Kouachouch. Kouachfalua in distr. Waralya-kurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Kovasócz, F.-Lendva mellett dk.

Kovács(i). Populi de Kowach. (1323: Anjouk. okmt. III. 92.) Poss. Koachy. (1374: Zalam. oklt. II. 119., 1428: Körmendi llt. Majorat. I. 36. 30.) Kowachy. (1403: Fejér, X. 4. 216., 1448: Dl. 14184; 1475: Muz. llt.) 1475-ben plebánosa szerepel. Vásáros hely is volt. — 1403-ban a zalamegyei Kéménd vár tartozéka s 1448-ban is a gersei Petőké. — Kétségtelenül a mai Rába-Kovácsi értendő, Sárvártól dny.

Kozma-Genes(i). L. Genes a.

Kozmafalva. Kozmafalwa. (1475: Dl. 17753) Köznemesi birtok volt. — Ma Kozmafa, Vasvártól nem messze dk. felé.

Köbölkut. Kubulkuth. (1268: Dl. 654; 1288: Árpádk. új okmt. IX. 490., 1289: Hazai okmt. V. 73.) Vasmegyei nemes nevéből ismerjük. — Jánosháza, Széplak sat. vidékén keresendő?

Kőcsk. Terra de Kuseku. (1237. körül: Haz. oklt. 6.) Kuchk iobagionum S. Regis. (1272: Hazai okmt. IV. 51.) Kuchuc. (XIII. század végén: Haz. oklt. 177.) Kuchk. (1300: Hazai okmt. V. 87., 1314: Anjouk. okmt. I. 360.,

1332: Hazai okmt. I. 162., 1373—75: Dl. 6195; 1419: Békássy cs. llt.) Poss. Kyskwchk et Naghkwchk. (1427: Muz. lltár.) Kwehk. Poss. Kyskwchk. (1454: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 207.) Kwczk. (1460: Kisfaludy cs. llt.) Kechk. Kwehk. Kewchk. (1460—1469: Körmendi llt. Himfyana, n. 748. és e csomagban sok okl. különösen a XIV. századból.) Kuchk. (1463: Sopr. oklt. II. 424.) Kewchk. (1479: Kisfaludy cs. llt.) Ma Kis- és Nagy-Köcsk, Sárovtól dk.

Kökmér. (Kögmér. Kötmér.) L. Kukmér alakban.

Köléd. L. Keléd alakban.

Kölked. Terra Kewlked. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Poss. Kulked. (1279: U. o. VIII. 203., 1314: Anjouk. okmt. I. 347.) Eghazaskulked (1423: Dl. 11403.) Kwlked. (1425: Békássy cs. llt.) Kelked. (1439: Hazai okmt. IV. 318.) Eghazas Kewlked. (1479: Dl. 18268., 1501: Békássy cs. llt.) Kelked. (1486: Muz. llt.) 1314-ben a Sz.-Miklós tiszt. szentelt itteni kápolnát, 1501-ben pedig a Sz.-Miklós tiszt. szentelt itteni egyházat említik. Ma Nagy- és Kis-Kölked, Körmentől ény.

Könyeháza. Kwnyehaza *in distr. Enrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Dávidháza és Kercza közt sorolják föl.

Köröselő. (Köröseleje.) Terra Keuruselv. (1221: Hazai okmt. VI. 15.) Terra Keuruselee. (1265: U. o. IV. 42.) Poss. Keureseley. (1289: Haz. oklt. 114.) Keuruselu. (1290: Árpádk. új okmt. IX. 537., 1327: Anjouk. okmt. II. 278.) Keruseul. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 4. 18. 1.) Kewreselew. (1447: Muz. llt.) A Ják nembeliek birtoka volt s a Körös folyó mentén: Niczk. Jákfa sat. táján feküdt.

Kövesd. Poss. Kwesd. (1447: Muz. llt.) Kewesd. (1478: Hazai okmt. IV. 429.) A Ják nemzetségből eredő családok (Szentivánfalvi, Niczki) birták. — Ma Rába-Kövesd, Ostfy-Asszonyfától nyug.

Köveskut. Kueskut. (1263: Árpádk. új okmt. VIII. 59.) Terra nobilium Kueskuth. (1284: Hazai okmt. VII. 190.) Keweskwth. (1334. 1365. 1416: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58—60., 1471: U. o. n. 70.) Kweskwth. (1455: Dl. 14944.) Poss. Kueskuth al. nom. Solfolua. (1489: Dl. 19554.) Keweskwth al. nom. Salfalwa. (A Sal családé. 1507: Dl. 21774.) Szombat-helytől ék. esik, *Salfa* szomszédságában. (L. a Csornai cs. a.)

Köves-szaru. (Köves-szarm.) L. Gosztony helys. a.

Közép-G(y)eli (puszta). L. Gyeli a.

Közép-Lugas. L. Lugas a.

Közép-Paty. L. Paty a.

Középső-Petenicz. L. Petenicz a.

Középfalu. Poss. Kuzépfalu. (1406: Dl. 9258.) A Geregyeieké volt. — Úgy látszik, Egervár részei értendők.

Középfalu(-földe, puszta). Particula terre Kuzépfalufelde. (1409: Sopronni. oklt. I. 599. 602.) Terra Harazti al. nom. Kuzépfalufelde. (1409: U. o. 598.) Predium Kewzépfallw. (1455: Kisfaludy cs. llt.) Pred. Kwzépfallw. (1467: U. o.) (Répcze-)Lak és Csánig mellett feküdt, a melyeknek sorsában osztzott is.

Krakó. L. K(a)rákó alakban.

Kramarfalva. Villa seu poss. Kramarfalua. (1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Felső-Lindva várhoz tartozó új telepítvény volt ez időben. A F.-Lendva és Hidegkut közti tájon kereshetjük.

Krizsánfalva. (Krizsánháza.) Kyrizanhaza. (1365: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Crisanfalua in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: U. o. n. 13.)

Krizsan(ó)cz. Poss. Crisanouch in distr. Sancti Martini. (1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Krisanch. (1432: Zalam. oklt. II. 477.) F.-Lindva várához tartozott. — Mátyáncz (a régi Sz.-Márton) vidékén feküdt. (A megye dny. zugában.)

Krognug. Helyesebben: Karadna. — L. e néven

Kucsecz völgy(e). Eyczevölgye. (?? 1395: Fejér, X. 8. 401.) Poss. Kuchetzelvelg. (1403: Körmen di llt. Alm. II. lad. 9. n. 26.) Kychevelgh. (1414: Körmen di llt. Majorat. Lad. 4. No. 2.) Kyceuelgh. (1419: Dl. 10833.) Kyczewelge. (1457: Dl. 15173.) Kiczewelge, Chiczewelgye. (1462. 1465: Békássy cs. llt.) Kychaczdolia. (1472: gr. Festetics cs. kezsh. llt. Molnári, f. 82. n. 21.) Mint az ivanócezi Gálfi és a Nádasdi (Darabos) család birtoka, Felső-Lendva és Mura-Szombat vidékén merül föl. — A mai Kúkecs-nek felel meg, Mura-Szombattól éék.

Kuk(e)mér. (Kukmir.) Kukmer. (1428: Körmen di llt. Alm. I. lad. 4. n. 59.) Kwthmer. (1469: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 21.) Kukemer, Kwkmeer, Kwkmer. (1475: U. o. lad. 7. No. 76.) N.-Újvártól ny.-é. fekszik. 1426-ban, 1427-ben és 1428-ban (Forgách gr. cs. llt., Kismart. llt. 23. A. 3. és Körmen di llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Újvár várához tartozott. De bizonyára csak részben, mert 1475-ben egyes részeit Szalonok várához számítják. Más részei különben 1455-ben (Kekmer néven) az óvári uradalomhoz (Körmen di llt. Alm. I. lad. 9. n. 16.) s 1444-ben a girolti kastélyhoz (Muz. llt.) tartoztak. — Ugyanily nevű helységet a XIV. században a: Szecsődiek, a XV-ikben pedig az Unyaniak (Nagy-unyaniak) birtokában is emlegetnek, következőkép: Kukmer. (1283: Hazai okmt. VI. 299., 1346—1360: Körmen di llt. Alm. I. lad. 4. n. 53. és 54.) Kukmyr. (1360: Békássy cs. llt.) Poss. Kwgmer. (1433: Hazai okmt. V. 226.) Kethmer. (1437: Dl. 3350.) Kwkmer. (1447: Muz. llt.) Kekmer. (1450: Körmen di llt. Himfy. n. 432., 1458: Dl. 15268.) Kewkmer. (1486: Körmen di llt. Alm. I. lad. 4. n. 60.) Bajos lenne elhinni, hogy szintén a mai Kukmért kelljen értenünk.

Kupásfalva. Másként: Sóskut. — L. e néven.

Kupretfalva. Villa seu poss. Kupretfalua. (1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várhoz tartozó új telepítvény volt ez időben. — Hidegkut vidékén feküdt.

Kupsincz. Kopsinch. Kupsynch in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 6 és 13.) Ma Kupsincz vagy Küpsincz, Mura-Szombattól ny.-é.

Kuresite. Poss. Kurchyte, Kurchythe. (1400. körül: Muz. llt.) Ugy látszik vasmegyei helység volt s a Nádasd nemzetség alsóbb vidéki birtokai (Szölczé? Nádasd?) táján feküdt.

Kustanolcz. (Kustanovcz.) Kysthanowcz. (1476: Békássy cs. llt.) Kws-
thanowcz. (1496: U. o.) Kwsthanolcz. (1500: U. o.) Köznemesi birtok volt. —
F.-Lendvától dk. esik.

Kutmér. L. Kuk(c)mér alakban.

Külső-Sár. L. Sár m.-városnál.

Ládafalva. Ladafolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva
várához tartozott.

Lak. a) Laak in districtu seu valle *Lak Sancti Nicolai* — F.-Lindva
vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.)
Laak. (1432: Zalam. oklt. II. 477.) A mai Tót-Lak, Muraszombattól ék. — **b)**
Saruslak. (1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. No. 1) 1482-ben és 1496-ban
«Lak» alakban tűnik föl, mint (tán zálogban) Monyorókerék vár tartozéka.
(Lajtafal. llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L +. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6.
n. 10.) A Hédervária kévolt. Ma Német-Sároslak, Monyorókeréktől d. — **c)** Ezen-
kívül Szalonok vár 1475. évi tartozékai sorában Óvár és Cséke közt is
említnek egy: Lak nevű falut. (Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) E hely-
séggel azonos lehet az a: Lak vagy Laak, melyet a XIV. és XV. században
mint a Laki és Óvári család birtokát emlegetnek. (1373: Körmendi llt. Alm.
II. lad. 1. n. 24., 1393: U. o. n. 25., 1425: U. o. n. 26., 1468: U. o. n. 30.)
— **d)** Poss. Laak. (1390: Sopron. oklt. I. 500., 1468: Kisfaludy cs. llt., 1478:
Hazai okmt. IV. 429.) Poss. (populosa) Lak. (1409: Sopronm. oklt. I. 593.
597., 1426: U. o. II. 102., 1438: U. o. II. 276., 1466: Kisfaludy cs. llt.)
Régebben Sárvár kir. várhoz tartozott; 1449 óta a Mihályi rokonságé (és
köznemeseké) volt. Ma Répce-Lak, Csepregtől k. — **e)** Villa inferior *Lack*
ante Egurvar. (1334: Zalam. oklt. I. 275.) Villa Alsolaak. (1361: Dl. 5065.)
Poss. Lak. (1404: Fejér. X. 4. 317., 1446: Dl. 13923; 1450: Muz. llt. 1461:
Lippich cs. okl., 1463: Hazai okmt. IV. 408., 1475: Dl. 17753; 1478: Dl.
18110.) A gersei Petőké, gősfalvi Gősöké, Hidvégieké sat. volt. — Hihetőleg
az Egervár melletti mai Lakhegy részei értendők. (L. Hegyfalú és *Sár*
helys. a. is.)

Lak-Pácson(y). L. Pácson(y). a.

Lak-Szent-Miklós. L. Lak néven.

Lakos. Poss. Lakos. (1462: Békássy cs. llt., 1472: gr. Festetics cs.
keszth. llt. Molnári, f. 82. n. 21.) Az ivanóczi Gálfiaké, Nádasdi (Darabos)
rokonságé sat. volt s Mura-Szombattól éék. felé: Kernecz, Andreicz sat.
táján feküdt.

Laktelek (puszta). Pred. Lakthelek. (1481: Körmendi llt. II. lad. 9. n.
91.) Kápolna és Miske táján keresetjük. (Sárvártól kd.)

Lampert-Tilaj. L. Tilaj a.

Láncz. Lanch. (1356: Anjouk. okmt. VI. 469., 1430: Dl. 12240.) Poss.
Lanch et altera Lanch. (1402: Hazai okmt. IV. 244.) Poss. Lanch. (1446:
Békássy cs. llt., 1468: Hazai okmt. III. 421.) Köznemesi birtok volt. — Ma
puszta, Miskétől és Káldtól dél felé (L. a. Telekesi cs. a.)

Langerth. L. Longek a.

Lanka. L. Némefalu a.

Lapsa. Predium Lapsa. (1217: Árp. új okmt. VI. 384.) Villa Lapsa. (1224: U. o. VI. 425., 1238: U. o. VII. 62., 1243—53: U. o. 151., 1334: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 6.) Terra Lapsa ... iuxta Zalak. (1256: Hazai okmt. VII. 61.) Poss. Lapsa. (1435: Lajtfal. llt. Illésháziana. Lad. 18. f. 1. No. 1.) Pred. Laapsa. (1456: Huny. kora. X. 504. l.) Eme különböző időből együttesen felsorolt: *Lapsa* helység vagy puszta alatt nem egy, hanem (legalább is) *három ily nevű hely* értendő. Jelesül: *a*) 1217-ben, 1224-ben és az 1243—53. években Pácson mellett (Vasvártól dk. felé) találunk ily nevű falut, — *b*) 1238-ban és 1456-ban Körmend vidékén, Szecsőd és Rádóc felé (v. ö. Szecsőd helység és a Torcond cs. a.), — 1256-ban pedig a Sorok f. mentén, Zalak mellett, tehát a mai Kápolnásfalu és Tótfalu táján.

Lapsa-Szecsőd(d). L. Szecsőd(d) a.

Lato(r)falva. Lachofalva. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Latorfalv. (1397: Kismart. llt. 17. A. 2.) Lathorffolwa (1492: Dl. 36996.) Lathorfalw. (1519: Dl. 3707.) Léka várához tartozott.

Lédes(-falva). L. Lődösfalva néven.

Lennik. (Lennek). L. Libnik alakban.

Leupersdorf. (Leupusdorf.) L. Lipoltfalva néven.

Libnik. Lennek. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Alsó Lennyk. (1397: Kismart. llt. 17. A. 2.) Inferior Lybnyk. (1411: Sopronm. oklt. I. 647.) Rennek. (1492: Dl. 36996; 1506: Dl. 37005; 1538: Adórajstr.) Rednegh. (1519: Dl. 37007.) Léka várához tartozott. — A mai Liebing-nek felel meg, Lékától kel.

Licsov. L. Lucsov néven.

Lihomer. Lyhomer in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Lehomerje, Mura-Szombat-tól ény.

Lik-Ablancz (puszta). L. Ablancz a.

Limpa(ch). Lympa. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Gastrif. 174/175. d.) Lymphach. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 59., 1475: U. o. lad. 7. No. 76.) Lymphah. (1444. 1446: Muz. llt.) Poss. Warrani alias Limpach. (1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18.) 1428-ban Girolti Jánosnak 11 adózó j.-portája volt itt. N.-Újvártól nyug. találjuk, Limpach (Hárspatak, Patakfalva) néven. (L. a. Girolti cs. a.).

Lipo(l)falva. (Lipoczfalva.) Lypothfalua. (1334: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58., 1365. 1416: U. o. n. 59. 60.) Lypoczfalva al. nom. Lewperstarff (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Lypolthfalua. (1471: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. No. 70.) Lypolthfalua aliter Lewpwsdorf que et Wolfaw appellatur. (1478: U. o. No. 71.) Lypoldfalua. (1496: Dl. 20456.) Ma Lipót-falva vagy Loipersdorf néven ismeretes (Pünkafő közelében dny.) Ettől kissé távolabb d. felé találunk ma egy Wolfau nevű falut (magyarul: Farkasfalva!), mely inkább az 1471-ben és 1478-ban szintén fölmerülő: Walho-nak felel meg.

Lip(p)árt. Plebanus de Lyparth. (1329: Anjouk. okmt. IV. 592.) Lyparch. Lyparth. (1374: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 12., 1383: gr. Niczky cs. llt. 98. sz.) Lypparth. (1482: Szombath. lad. 2. f. 7. n. 18.) 1383-ban Ker.-Sz.-János tiszteletére szentelt templommal. — Szombathelytől dk. esik.

Liszkó. L. Márk(us)földe helységénél.

Logod. Logod. (1437: Muz. lt., 1441: Sopr. oklt. II. 303., 1474: egerszegi Kemény cs. lt.) Nemesi névből ismerjük. — Ostfy-Asszonyfa, Egerszeg sat. táján kereshetjük.

Lomnik. L. Longek a.

Longek. (Longau. Londek.) Longau al. nom. Langerth. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Lomnyk. (1397: Kismart. lt. 17. A. 2.) Longek. (1492: Dl. 36996; 1506: Dl. 37005.) Londeek. (1519: Dl. 37007.) Londek. (1538. évi adólajstrom.) Léka várához tartozott. — A mai Langeck-nek felel meg, Léka szomszédságában nyug.

Lovászd. (Lovaszd.) Poss. Louazad. (1455: Dl. 14988.) Ma Lovaszad, Monyorókerék és Csákány közt. (V. ö. a pornói apátságnaál a birtokosok közt.)

Lödös(-falva). Ledesfolua. Ledeesfalua, Leedesfolua. (1352—55: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 1., 1368: U. o. n. 2. és 3., Dl. 5661.) Lewdes. Lewdews. (1434: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 8. és 9.) Ledews. (1496: Dl. 20400.) Veresvár várához tartozott. — Ma Lödös (Litzendorf), Vörösvártól nyd.

Lövő. Utraque Lewe. (1393: Dl. 7850.) A Borostyánkőti dny. felé (a megye ény. zugában) fekvő mai Alsó- és Felső-Lövő értendő, melyeket 1393-ban Sárói (azaz: Lévai Cseh) László Kanizsai Miklósnak 2000 forintért eladott.

Lucsov. Luchou. Lychow in valle seu distr. Sool — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Lucsova, F.-Lendvától ék.

Ludad. Poss. Ludad. (1386: Dl. 7201.) Lwdad. (1412: Sopr. oklt. II. 4. és Dl. 9939., 9940; 1432: Hazai okmt. VII. 454., 1441: U. o. 462.) 1412-ben a Garaiaké lett, kik aztán Kőszeg várához csatolták. Kőszegtől ddk. találjuk.

Lugas. (Lugos.) Poss. Ingos. (1353: Anjouk. okmt. VI. 61.) *Poss. utraque Lugas*; vallás Lugasuelge *et poss. Lugaswasarhel.* (1422: Körmendi lt. Misc. Németujv. 102. 69.) Poss. Lwgas. (1448: Muz. lt.) *Poss. lmgas utraque et poss. Wasarhel.* (1464: U. o.) *Poss. Wasarhel, Kezeplugas et Felsewlugas.* (1465: U. o.) Az Iváncziaké volt. — Ma csak egy Lugos nevű pusztát ismerünk, Csákánytól dny., Viszák mellett.

Lugas-Vásárhely. L. Lugas helys. a.

Lukásháza. Sessiones deserte condam Luce Lukachhaza vocitate iuxta fluv. Gwnges. (1412: Sopr. oklt. II. 4. és Dl. 9939. 9940.) Poss. Lukachhaza. (1430: Dl. 12266.) Lwkachhaza. (1441: Hazai okmt. VII. 462.) 1412-ben a Garaiaké lett, kik aztán Kőszeg várához kapcsolták. — Ma Lukásháza helység, Kőszegtől dk. felé.

Lukafalva. L. Hermán a.

Lukaso(l)cz. (Lukacsócz.) Lukasolch. Lukachouch in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Mura-Szombat mellett ék. találjuk, Lukasócz néven.

Luprechvölgye. L. Keplevölgye a.

Luprichfalva. Vagy: Rupertfalva. — L. Radovánfalva néven.

Lyubeháza. Lyubehaza. Lubehaza. (1387: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Liba, Dobra mellett ény.

Macsád. Villa de Machad. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Kölked és Egyházas-Hollós közt feküdt, Körmenditől é. felé.

Maczfalva. Makfalva. (? 1395: Fejér, X. 8. 401.) Maczfalwa. (1414: Körömdi llt. Majoratus. Lad. 4. No. 2., 1462: Békássy cs. llt.) Machfalua. (1419: Dl. 10833.) Moczfalua. (1457: Dl. 15173.) A Nádasdi rokonságé és ivanóczyi Gálfiaké volt. — Ma Maczfa puszta, Nádasd mellett.

Magas-Apáti. L. Magasi falu a. az 1449. évhez.

Magasi. Villani de Mogos. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Magassi. (1353: Hazai okmt. IV. 179.) Terra seu pred. Magasy nunc vacua et habitatoribus destituta. (1393: Pannonh. főapáts. házi llt. L. Iiii.) Magasy. (1408: U. o. L. LIII.) Particula terre Magasy al. nom. Apathfelde. (1433: U. o. L. Kkkk.) Poss. Magasy al. nom. Apathfolde. (1429: U. o. LVII. Fff.) Poss. Apathy-magasy. (1447: U. o. XV. II.) Poss. Magasapathy intra metas possessionis Magasy. (1449: U. o. LI. W.) Részben (Apát-Magasi, Magas-Apáti sat. néven) a bakonybéli apátságé, részben köznemesi birtok volt. — Amannak ma Pór-Magasi, emennek Nemes-Magasi felel meg, Ostfi-Asszonyfától kel.

Magyar-Szeleste. L. Szeleste a.

Majorföle. Poss. Maiorfelde. (1400: Körömdi llt. Alm. V. lad. 5. n. 60.) A Káldiaké volt.

Mákva. Terra Makua. (1286. körül: Hazai okmt. VI. 320., III. Endre korában: U. o. VI. 365., 1291: Árpádk. új okmt. V. 26., 1293: Hazai okmt. IV. 86.) Poss. Makua. (1293: Dl. 1378; 1300: Hazai okmt. V. 87., 1324: Zalam. oklt. I. 175, 1346: Anjouk. okmt. IV. 634.) Poss. Kysmakua, Nogmakua. (1326: Hazai okmt. III. 86.) Nemethmakua. (1350: Zalam. oklt. I. 499.) Nogmakua. (1355: Anjouk. okmt. VI. 381.) Makwa. (1364: Dl. 4894; 1475: Dl. 17751; 1476: Körömdi llt. Himfyana n. 570. 579., 1480: Dl. 18373.) Nagymakua. (1405: Sopronm. oklt. I. 573.) Nagh-Makua. (1516: Dl. 22851.) A Hosszutótiaké s főleg a gersei Petőké volt — Ma Kis- és Nagy-Mákfa, Vasvár szomszédságában nyd. felé.

Mankos (puszta). Pred. Mankos. (1493: Muz. llt.) Úgy látszik, a megye délebbi vidékén, Körömdi táján feküdt. Tán e helynek felel meg az 1368-ban fölmerülő: poss. Monkushaza, mely ekkor a Monkus fia Tamás birtoka. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 61. — 1404-ben: Dereske-i Monkus fiai szerepelnek. F.-büki Nagy S. okl. f. K. n. 36.)

Manohócz. Poss. Manohowch. (1403: Körömdi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26.) Mint a hűtlen Nádasd nembeliek birtokát a Szécsiek kapták 1403-ban. — Mura-Szombattól éék. felé, Dolina, Kernecz sat. táján feküdt. Azonosnak látszik az 1395-ben a Nádasdiak birtokai közt említett: Morasoleczczal. (Fejér, X. 8. 401.)

Mánta. Pred. Mancha. (1469: Hazai okmt. V. 293.) Poss. utraque Mantha. (1478: U. o. IV. 429.) Mantha. (Nemes nevében. 1495: Dl. 20264.) A Ják nemzetség tagjaié (Mántai, Szelestei, egerszegi Kemény cs.) volt.

Mará(I)cz. (Marócz.) Terra Marouch. (1291: Hazai okmt. VIII. 298.) Terra Maurauch. (1291: U. o. 313.) Poss. Maraalch. (1297: U. o. 367.) Marouch. (1386: Dl. 7224.) Marauleh. (1393: f.-büki Nagy S. okl.) Marach. (1394. 1436: Muz. llt.) Maracz. (1437: U. o.) Nádasd nembelieké, 1437-ben (legalább részben) a Marácziaké volt. Templomát 1436-ban említik. — Ma Hegyhát-Morácz, Körömdtől dny.

Marczaltó. L. Veszprémmegyében.

Marczalfalva. Villa Marcellus. (1236: Anjouk. okmt. VI. 15.) Poss. Marcellolua. (1357: Anjouk. okmt. VI. 578., 1450: Dl. 24540.) Marchelfalua. (1415: Hazai okmt. V. 208.) Körmentől kd. felé: Mihályfalva (ma: Pető-Mihályfa) és Szent-Péterfalva (ma: Sz.-Péterfa) vidékén kereshetjük. (V. ö. *Sűr* helység alatt.)

Marko(l)cz. (Markovcz.) Marchouch. (1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26.) Markolch. Markowcz. (1414: Körmendi llt. Majorat. Lad. 4. No. 2., 1462. és 1465: Békassy cs. llt.) Markolcz. (1457: Dl. 15173.) Markowicz. (1504: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26. A) A Nádasdi (Darabos) családé, az ivanóczi Gálfiaké sat. volt. — Sz.-Gothárdtól d. esik

Márk(us)földe. Poss. Markusfelde al. nom. Oszkov. (1384: Fejér, X. 8. 402.) Poss. Markusfelde al. nom. Lizkow iuxta commetaneitatem possessionis . . . Ozkow. (1394: Dl. 7926.) Poss. (Oszko et) Markfelde. (1395: Fejér, X. 8. 401.) A Nádasdiaké, Halastóiaké (1394.) sat. volt. — Mint látjuk: Oszkó helység részei értendők.

Markuso(l)cz. Markysolch. Markuzouch in distr. Sancti Martini. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) F.-Lendva várához tartozott; 1448-ban azonban *kőznemes* (Andreas condam castellanus de Markusolecz) nevében is előfordul. (Békassy cs. llt.) — Ma Markusócz, Mura-Szombat mellett é.

Martinye. Martynye. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Martinya, Dobrától kd.

Mártonfalva. a) Mortunfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Martunfalua. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lindva vár Velemér völgyi területéhez tartozott, tehát Velemér vidékén (Mura-Szombattól ék.) feküdt. — **b)** Marthonfalwa. (1457: Muz. llt., 1478: Dl. 18154; 1482: Dl. 18641.) Predium Marthonfalua. (1479–80: Galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12. és 14.) Részben köznemeseké volt, részben a veszprémmegyei Somlyó várához tartozott. Ma Mártonfa néven puszta, Jánosháza mellett ék. — **c)** Mortun. (XIII. század: Hazai okmt. VII. 335.) Morton. (1377: Szombath. kápt. házi llt. jelzet nélkül.) Poss. Marthonfalwa. (1443: Dl. 13733; 1445: Dl. 13865; 1452: Kismart. llt. 47. L. 12., 1455: Dl. 14945; 1482: Dl. 18597; 1483: Dl. 18803. 1880 i. 18815.) Sz.-Miklós tiszteletére szentelt paroch. egyházzal. (1483.) — Vasvártól kdd. felé, Széplak, Kis-Bér, Tilaj sat. szomszédságában feküdt. (V. ö. az erősségek-nél: Mártonfalva a.)

Mátéfölde (puszta). Pred. Mathefelde. (1421: Hazai okmt. II. 228., 1422: U. o. III. 318.) A mai Magyar-Gencs határában feküdt, a megye ék. zugában. (V. ö. Gencs helys. a.)

Mátyásfalva. Mathyasfalua. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Mátyásócz, F.-Lendvától északra.

Mecsnök. Mechnuk. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra vár tartozéka volt. A szomszédos mai Mülhgraben??

Me(d)gyes. Nobiles de Medies. (1298: Hazai okmt. VII. 271.) Nobiles de Mydies. (1323: Anjouk. okmt. II. 92.) Poss. Medyes. (1329: Szombath. kápt.

házi llt. f. 2. n. 3.) Meges. (1446: Békássy cs. llt.) Meggyes. (1448: Szombath. kápt. házi llt. f. 2. n. 5.) Megyes. (1492: Muz. llt.) Köznemeseké s részben a vasvári káptalané volt. — Vasvártól éék. találjuk, a Rába mellett.

Medves. Nobiles de Medus. Poss. seu terra Olsomedus. (1336: Anjouk. okmt. III. 290.) Medwes. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2., 1464: Dl. 16074.) Német-Újvárhoz tartozott; részben azonban kisnemeseké és (1464.) a gersei Petőké volt. — Ma Kis-, Nagy- és Nemes-Kis-Medves helységeket ismerünk. (N.-Újvártól dk.)

Megyehid. Pedium Megehid. (1217: Árpád. új okmt. VI. 384.) Pred. Megyehyd. (1237: Hazai okmt. IV. 20.) Poss. Megehyd. (1409: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 1. n. 10.) Kysmegehed. (1466: Muz. llt.) Poss. Megyehyd. (1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 10., 1487: U. o. f. 8. n. 3., 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Részben a vasvári káptalané, részben köznemeseké volt. 1496-ban részeit Monyorókerék várhoz számították. — Sárvártól dny. esik.

Ménhard. (Ménhart.) Menhard. (1388: Dl. 7386.) Menhart (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Méren. Meren. (1443: Körmendi llt. Alm. II. lad. 2. n. 10. és 11., 1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Myeren. (1452: U. o. Alm. II. lad. 2. n. 11.) Ma Mérem (Miedlingsdorf), Vörösvár és Hodász közt.

Merse. Merse. (1435: Hazai okmt. II. 259., 1448: Dl. 14165.) Vámjával együtt köznemesi birtok volt. — Ostfy-Asszonyfától kd. találjuk, a veszprémi határon.

Mesincz. Mesynch. Mysniche. (1347: Anjouk. okmt. V. 110.) Sz.-Mária tiszteletére épült egyházzal. (1347.) — A megye dny. sarkában, Petáncz szomszédságában feküdt.

Mester(I). (Mestör, Mestőri.) Mestur. (1300: Haz. oklt. 174., 1332: Haz. okmt. I. 161., 1338: U. o. III. 137.) Mestury. (1332: U. o. IV. 149.) Mesteri. (1454: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 207.) Mestery. (1459: Muz. llt.) Mester. (1478: U. o.) Nogh Mestery. (Köznemesek előnévében. 1497: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2317.) Köznemesi birtok volt. — Ma Alsó- és Felső-Mesteri, Sárvártól dk. (L. Hernád-Mesteri a. is.)

Meszlen. Villa Mezlen. (1255: Hazai okmt. I. 30.) Villa episcopatus Jauriensis Mezlen vocata. (1284: U. o. VII. 190.) Villa Mizlen. (1291: U. o. 219.) Szombathelytől éék. esik.

Mészpest. Mezpesth. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra vár tartozékai közt a mai Dobra és Krottendorf (hajdan: Békátó) mellett sorolják föl s így bizonyára a szomszédos mai Kalch falut kell értenünk.

Méz(a)dó. Poss. Noghmezadou et Sarmezadou. (1340: Hazai okmt. V. 117.) Naghmezadow et Kysmezadow. (1343: Zalam. oklt. I. 414.) Meezadow. (1373--75: Dl. 6195. 6196.) Kysmezado. (1373: Sopr. oklt. I. 405.) Sarfewmezado. (1405: U. o. 573.) Poss. Mezdow. (1405: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. n. 112.) Sarfewmezdo. (1419: Zalam. oklt. II. 416.) Meezdo. (1422: Muz. llt.) Zarfeu Mezado. (1475: Dl. 17751; 1480: Dl. 18373.) Mizdo. (1476: Körmendi llt. Himfyana n. 570.) Sarfeu Mezedo. (1476: U. o. n. 579.) Sarfeu

Mezdo al. nom. Mezdo. (1516: Dl. 22851.) Eleinte a Nádasd nemzetség birtoka; azután a mezőlaki Zámboké, és (Sárfő-Mézadó vagy Sárfő és Mézadó) a Hosszutótiaké sat. — Ma Nagy-Mizdó és Sárfő-Mizdó, Körmentől dk. felé.

Mihályfalva. (Mihályfölds.) *a*) Poss. Myhalfolua. (1308: Körmenti llt. Alm. V. lad. 5. n. 61.) Poss. Mihalfelde. (1381: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 72.) Poss. Mihalyfalua. (1399: Zalam. oklt. II. 295., 1480: Dl. 24540.) A Hidvégiek és gersei Petőké volt. Ma Pető-Mihályfa, Körmentől kd. (L. *Sár* helys. a. is.) — *b*) Myhalfalua. (1409: Sopronm. oklt. I. 604., 1418: Muz. llt. és Fejér, X. 6. 160., 1422. 1466: Sopronm. oklt. II. 68. 445., 1432: Muz. llt., 1439: Hazai okmt. IV. 323., 1479: Muz. llt.) Vásáros hely s az Ostfiaké és köznemeseké volt. — Ma Kemenes- és Új-Mihályfa, Ostfi-Asszonyfa közelében dk. (V. ö. Csép pusztánál és l. Anjouk. okmt. II. 548.)

Mihályfölds. (Mihalolcz. Mihalócz. Mihalyawcz.) Terra Mihaluch. (1314: Anjouk. okmt. I. 369.) Poss. Myhalfelde. (1340: U. o. IV. 17.) Mychalouch. (1355: Anjouk. okmt. VI. 381.) Mihalolch. (1395: Zalam. oklt. II. 273.) Myhalyawcz. (1465: Békássy cs. llt.) Myhaloch. (1475: Dl. 17751; 1476: Körmenti llt. Himfyana, n. 579., 1480: Dl. 18373.) Myhalocz. (1516: Dl. 22851.) Nádasd nembelieké és a Hosszutótiaké volt; Mura-Szombat vidékén feküdt.

Mike-Mese(j). L. Hegy helys. a.

Mikeháza. Poss. Mikehaza. (1447: Muz. llt.) Ják nembelieké volt. — A Sárvártól és Patyótl és felé elterülő vidéken feküdt.

Miklósfalva. I. *a*) György-fia-Miklósfalva, — továbbá: *b*) Arnold-fia-Miklósfalva és — *c*) Szent-Miklósfalva helys. a.

Mikófölds. L. Szőlős a.

Milek. (Milik. Milök.) Pred. Mylyk. Villa castrensius Mylyk nomine. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Mylek. (1353: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 1., 1419: U. o. f. 4. n. 27., 1456: U. o. lad. 2. f. 6. n. 25., 1465: f. 7. n. 6.) Mylyk. (1374: U. o. f. 3. n. 12., 1482: U. o. f. 7. n. 19.) Milik. (1435: U. o. f. 5. n. 19.) Milewk. (1483: U. o. f. 7. n. 23.) 1538-ban is fennállt. (Adórajstr.) Részben köznemesi birtok volt, részben a vasvári káptalané. — Tana és Szécsen helység szomszédságában feküdt. (Szombathelytől dk.)

Mindszent. *a*) Ecclesia Omnium Sanctorum. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Poss. Mendzent. (1297: Körmenti llt. Alm. II. lad. 8. n. 1.) 1297-ben Monyorókerékhez számították; 1539-ben pedig (adórajstrom) a pornói apátság birtokai közé. — Ma Pinka-Mindszent, Monyorókeréktől délre. — *b*) Poss. Mendzenth *al. nom. Pogh.* (1359: Sopronm. oklt. I. 304., 1414: Hazai okmt. II. 200. és III. 293.) Mendzenth. (1423: Fejér, X. 6. 592., 1468: Zarka cs. llt., 1481: Kisfaludy cs. llt.) Menthzenth. (1432: Muz. llt.) Mendzënd. (1467: Hazai okmt. IV. 419.) Mindzenth. (XV. század vége: Dl. 32399.) Osl nembelieké volt. — A mai Csehi Mindszent, Vasvártól k. (Közelében a *pottyai* pusztá.) 1359-ben Minden Szentek tiszteletére emelt templomát is említik. — *c*) Poss. Mendzenth vocata sed Heges Gerche nominata. (1369: Muz. lltár.) Mendzenth. (1424: Körmenti llt. Himfiana, n. 749.) A Sitkeieké volt. — Hihetőleg Gérczébe olvadt.

Mira(j)t. (Mirát.) Myroth. (1390: Dl. 7616.) Myrahth. (1407: Dl. 9294.) P'oss. seu predium Myrath. (1481: Dl. 18491.) Poss. Myrath. (1482: Dl. 18641.) Predium Myrath. (1483: Dl. 18788.) Jánosháza és Karakó mellett feküdt, a veszprém-vas-zalamegyei határon.

Miske. (Mikse.) *a*) Terra Mixe. (1272: Hazai okmt. IV. 51.) Miske. (1300: Haz. oklt. 174.) Poss. Myske. (1332: Hazai okmt. I. 162., 1368: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 91., 1458: Dl. 15268; 1471: Körmendi llt. Alm. I. lad. I. n. 7.) 1332-ben Köcski birtok; 1368. óta a Szécsieké. De csak részben, mert a Miskei rokonságnak is voltak itt részei. — Sárvár közelében kd. találjuk. — *b*) Myske. (1469: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 21., 1496: Dl. 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 7. és 10.) Részben köznemesi birtok volt, részben pedig Veresvárhoz tartozott. — Ma Pinka-Miske, Vörösvártól dk.

Miske(-falva). Poss. Myskefolua. (1422: Körmendi llt. Misc. Némétujv. 102. 69.) Poss. Myske. (1464: Muz. llt.) Myskefalwa. (1465: U. o.) Az Iván-
cziaké volt; Némétfalv, (Rába-)Sz.-Márton, Lugos sat. szomszédságában (Körmentől dny.) feküdt.

Misnicze. L. Mesincz alakban.

Mizdó. L. Mez(a)dó alakban.

Moczfalva. L. Maczfalva néven.

Mohonicza. Mohonycha. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. Tán a mai Minihof (Magyarlak!) felel meg neki, Dobra mellett ék.

Molnár(i). Genus Molnar. Nobiles de Molnar. (1275: Hazai okmt. VIII. 442.) Molnar. (1329: U. o. I. 159., 1360: U. o. V. 134., 1406: Dl. 9258; 1422: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 153.) Molnary. (1411: U. o. 131. 6.) Kysmolnary. (1464: Muz. llt.) Ma Molnári, Vasvár mellett ény. (V. ö. a Molnári cs. a.)

Molnos-Szeccő(d). L. Szecsőd a.

Monakfalva. Poss. Monakfalua. (1365—6: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) F.-Lindva vár sz.-mártoni kerületéhez tartozott.

Monkusháza. L. Mankos (puszta) a.

Monostoros-Tyák. (Monostoros-Gyák.) L. Ják(-monostora) helys. a.

Monyarós(d). (Monyorósd.) Speculatores de Monorosd, Monyorosd. (1270: Hazai okmt. VIII. 127., 1329. 1355: U. o. 130.) Pred. Munorosd. (1272: U. o. V. 48., 1292: U. o. III. 43.) Terra Munurousd. (1293: U. o. III. 45.) Poss. Monorous. (1295.: U. o. VIII. 356.) Poss. Monorousd. (1297: U. o. 367.) Monyarosd. (1430: Dl. 12324; 1482: Dl. 18742; 1486: Muz. llt.) Monyorosd. (1471: Békássy cs. llt.) A Nádasdi (Darabos) rokonságé volt. — Ma Magyarósd, Csákánytól délre.

Monyorósvölgy. (Monyoróspatak.) Poss. Monyarospathak al. nom. Obordoffh. (1434: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 8. és 9.) Poss. Monyoroswelgh al. nom. Obordorff. (1496: Dl. 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 7. és 10.) Veresvár várához tartozott. — Ma Oberdorf, Vörösvár közelében dny.

Morasolcz. L. Manohócz a.

Morócz. (Moravcz.) Morauch et alia Morauch in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) A mai Tót-Morác, Mura-Szombattól ék.

Morton. (Márton.) L. Martonfalva néven.

Muskovcz. Mwskowcz. (1486: Muz. llt.) Kis-nemesi birtok. — Ma Maesköcz, F.-Lendva közelében dk.

Muszn(y)a. Muzna. (1405. 1496: Békássy cs. llt.) Kysimuzna. (1429: Muz. llt.) Mwzna. (1464: U. o.) Köznemesi (a Musznai, kustanolczi Szabó sat.) családoké volt. — Ma Musznya, Mura-Szombattól é.

Nádallya. (Nádálja.) Nadalya. (1418: Dl. 10719; 1447: Békássy cs. llt.) Nadalya. Pred. Nadalya (1425: Békássy cs. llt.) Nadallya. (1499: U. o.) Ma Nádalla (Magyar- és Horvát-), Körmend közelében ny.

Nádasd. a) Nadasd. (1246: Hazai okmt. VIII. 49., 1419: Dl. 10833; 1457: Dl. 15173; 1462. 1465: Békássy cs. llt., 1486: Muz. lltár.) Nadosd. (1265: Hazai okmt. VIII. 100.) Nadasth. (1291: U. o. 298.) A Nádasd nembeliek törzs-birtoka volt. Körmend mellett délre fekszik. — b) Nobiles de Nadasd. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Poss. Nadasd. (1358—9: Hazai okmt. IV. 190—197., 1428: Sopronm. oklt. II. 119., 1430: Dl. 12240; 1465. 1486: Muz. lltár, 1482: Dl. 18742.) Az Ostfi, nádasdi Darabos, molnári Püspök sat. családoké volt; Sárvár vidékén: kelet felé, a bajti malom táján feküdt. (Azonban a nádasdi Darabos-ok és Nádasdiak *nem* eme, hanem a másik Nádasd-ról vették nevüket.)

Nádas(-falv). Rhoor. (1346: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 53.) Nadasfalw. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Nadas. (1498: U. o. Misc. Németujv. f. 105. n. 270.) Német-Újvárhoz tartozott. — Ma Rohr vagy Nádas (Nádfalu), N.-Újvártól ény.

Nádszeg. Poss. Nadzeg. (1368: Hazai okmt. I. 261.) Káld (vagy Kám) vidékén feküdt?

Nagy-Csákány. L. Csákány a.

Nagy-Csém. L. Csém a.

Nagy-Demeik. L. Demelk a.

Nagy-Gércze. L. Gércze a.

Nagy-Kajd. L. Kajd a.

Nagy-Koro(n)g. L. Korong a.

Nagy-Köcsk. L. Köcsk a.

Nagy-Mákva. L. Mákva a.

Nagy-Mester(i). L. Mester(i) helys. a.

Nagy-Méz(a)dó. L. Méz(a)dó a.

Nagy-Nárda. L. Nárda a.

Nagy-Oloszka. L. Oloszka a.

Nagy-Paty. L. Paty a.

Nagy-Rákos. L. Rákos a.

Nagy-Ság. L. Ság helys. a.

Nagy-Sitke. L. Sitke a.

Nagy-Somlyó. L. Somlyó a.

Nagy-Szőllős. L. Szöllős a.

Nagy-Tilaj. L. Tilaj a.

Nagy-Unyan. L. Unyan a.

Nagy-Vescsicza. L. Vescsicza a.

Nar(a)da. Villa Nerde. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Narrad. (1322: Körmen di llt. Alm. II. lad. 2. No. 16.) Nerada. (1333: U. o. No. 17.) Kysnarda. (1440: U. o. Himfy, n. 451.) Nagnarda. (1443: U. o. Alm. II. lad. 2. n. 10. és 11.) Narda. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Kysnarda. (1480: U. o. lad. 8. No. 4.) Ma Kis- és Nagy-Narda, Szombathelytől nyug.

Nára(j). (Nárej. Náré.) *a*) Villa Naree. (1257: Árpádk. új okmt. VII. 474.) Naree. (1431: Békássy cs. llt.) Nara. (1434: Körmen di llt. Alm. III. lad. 9. n. 9., 1455: Sopronm. oklt. II. 336., 1473: Muz. llt., 1493: Dl. 19991.) Nare. (1447: Hazai okmt. III. 380.) Naray. (1468: Muz. llt.) Köznemeseké volt. 1447-ben Sz.-Tamásról nevezett templom állt benne. — Ma Náráj, Jaák mellett é. — *b*) Poss. Narey. (1346: Sopronm. oklt. I. 190.) Naray. Nare. (1359: U. o. 300.) Naray. Naree. (1418: Fejér, X. 6. 160.) Az Osl-nembelieké volt. A Rába mentén, Ostfy-Asszonyfa táján (dél felé?) feküdt. (V. ö. Hazai okmt. II. 302. l. jegyz.)

Negonincz. Negoninch in distr. S. Martini. (1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várának sz.-mártoni kerületéhez tartozott.

Nemes-Demelk. L. Demelk a.

Nemes-János-Gencs(i). L. Gencs helys. a.

Német-Mákva. L. Mákva helys. a.

Német-Szeeső(d). L. Szeeső(d) a.

Német-Szeleste. L. Szeleste a.

Németfalu. (Németfalva.) *a*) Poss. Nemuthfalu, Nemethfalu. (1365—6: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) A felső-lindvai vár bel-murai kerületében, tehát a megye dny. csücskében feküdt. — *b*) Nemethfalu. Nemethfalw. Nemethfalwa. (1395: Fejér, X. 8. 401., 1414: Körmen di llt. Majorat. Lad. 4. No. 2., 1422: U. o. Misc. Németujv. 102. 69., 1464—1465: Muz. llt., 1465: Békássy cs. llt.) Nemethfalu al. nom. Lanka. (1419: Dl. 10833.) Részben a Nádasdi rokonságé, részben az Iváncziaké és ivanóczi Gálfiaké volt. Ma pusztá, Csákány mellett dny. — *c*) Terra Nemethfalu habitatoribus destituta.) 1429: Dl. 12069.) Telekesi-féle birtok volt s Telekes vidékén feküdt.

Nem(p)ti. Nemcy. Nempty in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Nem-sócz, Mura-Szombat és Martjánéz közt.

Neradnolcz. Neradnolch. (1387: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Neradnócz, Sz.-Gothárdtól dk.

Nerde. L. Nárda néven.

Neusidel. *a*) Newsyder. (1471: Körmen di llt. Alm. I. lad. 9. No. 70.) Newsydel. (1482: U. o. 77. 78.) Alhó, Valhó, Lipoltfalva helységekkel együtt emlegetik. Tán az e tájon, Pinkafőtől nyug. eső mai Neustift (Lapincs-Újtelek) értendő. — *b*) Egy másik ily nevű helységről olv. Szerdahely a.

Nexe-Rákosa. (Nekse-Rákosa.) L. Iklad helys. a.

Nicz. (Nikcz.) Poss. Nykch. (1267: Árpádk. új okmt. VIII. 169., 1268: Hazai okmt. VIII. 110., 1339: Sopronm. oklt. I. 143.) Poss. Eghazasnyck *et*

Loknyek. (1328: U. o. IV. 141.) Nyczk. (1424: DL 11530; 1453: Muz. lt., 1478: Hazai okmt. IV. 429.) Nychk. (1437: Muz. lt.) A Ják nemzetségé (Niczkieké) volt. — Sárvártól éék. találjuk, közel a sopronmegyei határhoz.

Norsincz. Norsynch. Norzynch in districtu Scti Martini — F.-Lendva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Mura-Szombat és Martyáncz (a régi Sz.-Márton) közt. találjuk.

Noszikfalva. Nozcykfolua. (1365: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Nozykfalua. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lindva vár Lindva folyó melléki kerületéhez tartozott. — Ma Noszkova, Felső-Lendvâ mellett nyug.

N(y)egér. L. Nyögér alakban.

Nyék. Poss. Nyek. (1439: Körmendi lt. Unyom. n. 121.) A megye kitétele nélkül, mint (Bulesuval együtt) az Unyaniak birtoka fordul elő. (Vagy tán torzított helynévvel van dolgunk?)

Nyögér. Newger. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1424: DL 11530; 1448: DL 14184; 1475: Muz. lt., 1498: Békássy cs. lt.) Neuger. (1428: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. 174/175. d.) Neger. (1492: DL 36992.) Plébánosát 1475-ben említik. — Délre esik Sárvártól, a melyhez (részben) tartozott. 1428-ban Kanizsai Istvánnak 19, Tárnok (azaz Kanizsai) Jánosnak 21, az itteni plébánosnak pedig 1 adózó j.-portája volt e helységben.

Ó-Hetye. L. Hetye a.

Oberdorf. (Obordorf.) a) Obordorph. (1395: Békássy cs. lt.) F.-Lindvától k.-kd., Peszkócz, Kosárháza sat. vidékén kereshetjük. — **b)** L. Monyorósvölgy néven.

Ó-Vált-földe. Poss. Owalfelde al. nom. Texen. (1447: Muz. lt.) Poss. Owalthfewlde al. nom. Texe. (1447: U. o.) Kétségtelenül a mai Vát helység (határának) részeire kell gondolnunk, Sárvártól ny.-é. felé. — Ugyane helynek látszik megfelelni: «predium habitatoribus destitutum Sarospatakfelde al. nom. Texe» puszta is (1435: Muz. lt.), mely 1460-ban és 1466-ban: «predium Texe» (u. o.) alakban fordul elő, mint a Bögötiek birtoka. E szerint a Vát és Bögöt közti vidéken feküdt. (V. ö. Vált helys. a.)

Objurgincz. Obiurginch in distr. Waralyakurniky. (1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várához tartozott.

Oborgáta. L. Aborgáta alakban.

Obrancskócz. Poss. Obranchikoch. (1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) Felső-Lindva várának sz.-mártoni kerületéhez tartozott.

Ól (puszta). L. Csép (Csep, puszta) a. föntebb

Ol(y)ad. (Olod.) Olod. (1248: Árpádk. új okmt. VII. 270.) Olud. (1263: Haz. okmt. IV. 120.) Olad. (1410: Körmendi lt. Himfyana, n. 416., 1451: Hazai okmt. IV. 366.) Olyad. (1430: Körmendi lt. Himfyana, n. 37.) Köz-nemesi birtok volt. — Ma Olad, Szombathely mellett ny.-é.

Oloszka. Terra Vluzka. (1258: Hazai okmt. V. 29.) Poss. Korkou circa possessionem Olozka. (1298: U. o. IV. 96., 1482: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 7. n. 18.) Oluzka. (1310: U. o. lad. 1. f. 2. n. 13.) Vluzka. Villa Nagvluzka. (1340: U. o. n. 19.) Poss. Karakou. (1378: U. o. f. 3. n. 28.) Olazka. (1403: Fejér, X. 4. 216.) *Olozka sive Karako.* (1437: Szombath. kápt. házi lt. lad. 1. f. 5. n. 27.) Olozka. (1443: U. o. lad. 2. f. 6. n. 3.)

Részbén a vasvári *káptalané*, részbén pedig (1403. óta) mint a zalamegyei Kéménd vár tartozéka, a gersei *Petőké* volt. — Ma *Káptalan* és *Pető*-Olaszka, Vasvártól dk.

Ondód. Ondod. (1428: Sopr. oklt. II. 119., 1476: Békássy cs. llt.) Köz-nemesi és Ostfi birtok volt. — Szombathely mellett nyug. fekszik.

Orbocsán-révi. (Orbocsa.) Poss. Orbocha intra metas possessionis Nog-korug. (1331: Gyömrői llt. XXIII. 1. 8.) Poss. Vrbochanrucy. (1353: Anjouk. okmt. VI. 74.) Poss. Wrbashanrevi. (1355: U. o. 261.) A megye dny. zugában Korong mellett feküdt.

Oszkó. Terra Vzkov. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Predia Ozkou. (1293: Dl. 1378.) Wzkou. (1293: Hazai okmt. VIII. 325.) Nobiles de Vzkou. Villa Altalvzkou. (1340: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 19.) Vzkou. 1353: Anjouk. okmt. VI. 55.) Huzywhwzkow. (1359: Dl. 4894.) Ozkow. Ozkou. (1370: Dl. 5872; v. ö. 1372: Hazai okmt. I. 269., 1373—75: Dl. 6195; 1394: Dl. 7926.) Ozko. (1395: Fejér, X. 8. 401., 1414: Dl. 10253; 1446: Dl. 13923; 1483: Dl. 18820.) Kysozko. (1417: Körmendi llt. Unyom. n. 31.) Eghazasozko. (1426: Dl. 11870; 1462: Dl. 15709.) Osko. (1464: Dl. 16010.) Leginkább a Nádasd nembelieké s az Egervári-Geregyei rokonságé volt. — Hosszú-Oszkón (1364.) Sz.-György tisztt. templom állt; e helység tehát Egyházas-Oszkóval azonosnak vehető. — Ma Alsó- és Felső-Oszkó, Vasvártól kel. (L. Márkus-földe a. is.)

Ottócz. Othouch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) F.-Lendvától k.-é. esik.

Ovad. (Obad.) Villa Ovad. (1256: Hazai okmt. VII. 61.) Iobagiones castriferrei de Obad. (1263: Árpádk. új okmt. XI. 530.) Owad. (1264: U. o. III. 89., 1444: Dl. 13813; 1450: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 15., 1465: Muz. llt.) Iobagiones castri (ferrei) de Oad. (1274: Hazai okmt. VII. 152.) Poss. Awad iuxta fluv. Gungus. (1342: Hazai okmt. II. 78.) Ooad. (1360: Dl. 4960; 1435: Lajtfal. llt. Illésh. Lad. 18. f. 1. n. 1.) Awad. (1431: Békássy cs. llt., 1461: Hazai okmt. IV. 404.) Poss. Owad alias Buzazzygethe. (1456: Kiszfaludy cs. llt.) Köznemesi birtok volt. — A Gyöngyös folyó mentén feküdt, úgy látszik: Szombathelytől dk.

Óvár(i). Terra nomine Ovwar. (1244: Árpádk. új okmt. VII. 162.) Owar. (1322: Körmendi llt. Alm. II. lad. 2. n. 16., 1379: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 5., 1455: U. o. n. 16.) Owari. Owary. (1449: U. o. No. 14.) Owar. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma Óvár, Szombathelytől nyug. (L. a hasonló vár, Tolvaj-várhegye falu és az Óvári cs. a. is.)

Ölbő. Ilbu. (1274: Árpádk. új okmt. XII. 127., 1327: Hazai okmt. II. 71.) Terra Ilbo. (1337: U. o. III. 132.) Ewlbew. Elbew. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1424: Dl. 11525. 11530; 1492: Dl. 36992.) Kys Elbew. (Nemes nevében. 1472: Dl. 17292.) Ma Nagy- és Kis-Ölbő, Sárvártól — a melyhez tartozott — ény.

Őr. Ewr. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1451: Dl. 14505; 1479: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 11.) Poss. Felsewewr. Alsowewr. (1441: Dl. 13617.) Ffulor superior. Word superior. (Német jellegű oklevélben. 1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Nobiles

de Ewr. (1481—2: Körmendi llt. Alm. II. lad. 2. n. 101—105.) Felse Ewr, Also Ewr. Utraque Ewr. (1482: U. o. n. 106. és Alm. I. lad. 7. n. 24. és 25.) Also Ewr. Felsew Ewr. (1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 7. és 10. és Dl. 20400.) Felse Ewr. (1499: Békássy cs. llt.) 1327-ben I. Károly király, az Ujvár és Borostyán várak közt tartózkodó királyi öröket (spiculatores nostri) nemcsak a régi (IV. Béla, V. István és IV. László) királyok idejében élvezett kiváltságaiban erősíti meg, hanem egyszersmind az országos nemesek közé is sorozza és részükre külön «őrnagyságot» (az átiratban: eörnaghsg) szervez. Ugyanekkor az őrnagyukká kinevezett Felső-őri (Péter fiának) Miklós ispánnak (comes) meghagyja, hogy szorgalmasan gyűjtse össze e nemes öröket régi lakóhelyükre, határaikat a szomszédosok határaitól különítse el s általában őrizze és tartsa meg őket régi szabadságukban. I. Károly király e szabadságlevelét Alsó- és Felső-Őr nemes lakói 1436-ban íraták át a vasvári káptalannal. De már előbb: 1427-ben és 1428-ban (Őt) Német-Ujvár vár, — 1441-ben (mindkét Őrt) Kőszeg vár, — 1496-ban pedig (szintén mindkét Őrt) Veresvár vár uradalmában találjuk föl e helységeket. Közben (pl. 1454-ben, 1463-ban, 1479-ben, 1482-ben s főleg a későbbi századokban) sűrűn életjelt ad magáról az itteni közbirtokos nemesség is. Sajnos, hogy nemes családjaik közül a középkorból névszerint csak néhányat (Őri, 1436-ból; felső-őri Ördög vagy Erdeg és Jakab vagy Jakob 1455-ből; őri, felső-őri Nagy 1479-ből és 1499-ből; Alsó-őri, alsó-őri Malom, Hágón, Felső-őri 1482-ből és 1499-ből, és felső-őri Gedöcs 1482-ből) ismerünk. — Vám- és kir. harminczad-hely is volt valamelyik vagy mindkét Őr. — Ma is Alsó- és Felső-Őr (régii nemes és magyar lakosokkal) Kőszegtől dny. (V. ö. 1327—1436—1610: Orsz. Levéltár. Liber reg. 16. köt. Donationales V. köt. 204. l, 1454: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 1. és 1463: U. o. n. 2.)

Őr-Szatta. L. Szatta néven.

Őri-Szent-Péter. L. Szent-Péter(-falva) helys. a. b) betű.

Pácson(y). Predium Pachun. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Terra Pachun ad castrum (Ferreum) pertinens. (1224: Árpádk. új okmt. VI. 424.) Poss. Warnepepachun. (1311: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 16., 1338: U. o. n. 7.) Poss. Lokpachun. (1340: U. o. n. 19.) — Ma Pácsony, Vasvár mellett dk.

Pác zod. Villa Pachuth. (1310: Zalam. oklt. I. 133.) Poss. Paczod. (1366. 1485: csébi Pogány cs. llt.) Pachud. (1461: U. o.) 1366-ban Zala-, 1461-ben, 1485-ben sat. Vasmegyéhez számítják. — Ma puszta, Z-lövőtől nyd., a vasmegyei határszélen.

Pagy. L. Paty alakban.

Pálfalva. Palfalwa. (1457: Muz. llt., 1482: Dl. 18597.) Köznemeseké volt. — Ma Pálfa, Jánosháza tőszomszédja, a veszprémmegyei határon.

Palina. L. Polina alakban.

Pankasz. Pankaz in distr. Ewrsegh. (1428: Kismart. llt. 23. A. 4. és Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1451: Dl. 14471.) Zala-Lövő közelében ny. találjuk.

Panolcz. Panoh. (1395: Békássy cs. llt.) Poss. Panolch. (1455: U. o.) Ma Pananóc, F.-Lendvától kd.

Parlag. (Parrag.) Parlag. (1400: Kismart. llt. 14. K. 359.) Parlagh. (1468: Körmendi llt. Misc. Németujv. . . . n. 21.) Parragh. Parrag. (1476: U. o. Himfyana, n. 570., 1483: Muz. llt. és Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 22., 1485: Körmendi llt. Major. I. 36. 41.) Köznemesi (mint látszik: vasmegyei) birtok volt s tán a megye ékk. határvidékén feküdt.

Parnó. L. Pornó alakban.

Paty. a) Poss. Poth. (1283: Hazai okmt. VIII. 230.) Villa Poth. (1285. körül: U. o. VII. 200.) Terra Kyspoth. (1348: Anjouk. okmt. V. 254.) Poth. Nagy Poth. (1420: Fejér, X. 6. 331.) Kyspoth, Pooth. (1449: Muz. llt.) Pagh. (1489: Dl. 19554.) Ma Kis- és Nagy-Paty, Szombathelytől észak felé. — *b)* Poss. Paach. (1293: Hazai okmt. IV. 86. és VI. 400.) Nobiles de Pogh. Eccl. S. Marie de Pagh. (1337: U. o. III. 133.) Fach. (1388: U. o. 242.) Kewzep pagh. (1420: Hazai okmt. II. 224, III. 314.) Pogh, Pagh. (1436: Sopr. oklt. II. 240.) Pogh. (1449: Békássy cs. llt.) Pagh. (1471: Hazai okmt. II. 357.) Paag. (1457: Dl. 15173.) Ma Alsó- és Felső-Paty, Sárvártól é.

Pecsnarócz(i). Pechneruchy. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Pechnarouch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: U. o. No. 13.) F.-Lendvától k. esik.

Peczöl. (Peczel.) Poss. Pecul. (1329—52: Anjouk. okmt. V. 590.) Pecyl. (1353: U. o. VI. 98.) Pechel. (1377: Dl. 6462; 1396: Dl. 8144; 1437. 1475: Muz. llt., 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) Peczel. (1405: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 5., 1452: Muz. llt., 1455. 1467: p. Zarka cs. llt., 1459—82: Dl. 15404.) *Pechul.* (1426: Dl. 11813., 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Pecel. (1457: Muz. llt.) A Zarka, Kopasz. sat. családé és a kapornaki konventé volt, 1496-ban részeit Monyorókerékhez számították. 1428-ban Zarka Jánosnak 10 j.-portától kellett volna innen adóznia. — 1452-ben és 1455-ben (a kapornaki konvent részében) a Bold. Szűz tiszt. szentelt templomát, 1475 ben plebánosát említik. — Ma Peczöl, Sárvártól dny.

Peder. Peder. (1332: Anjouk. okmt. II. 597., 1424: Körmendi llt Alm. III. lad. 9. n. 5., 1453: Vittnyédi J. okl., 1449: Muz. llt.) 1453-ban a Szent-Kereszt tiszteletére szentelt templomát említik. Kétségtől a megye közepe táján feküdt. — Hihetőleg a mai Péteri-nek felel meg, Szombathelytől kd. (V. ö. Bogát helys. a.)

Peder-Bogát. L. Bogát a.

Pellegrim. (Pellegrin. Peregrin. Pergelin.) Pergelim. (1390: Sopr. oklt. I. 500.) Peregryn. (1397: Kismart. llt. 17. A. 2.) Pellegrem teutunice Pilgrimstorff. (1457: Kismart. llt. 17. C. 71.) Piligrunstorff. (1470: U. o. 17. C. 70.) Pewrgenes. (! 1492: Dl. 36996.) Perghelyn. (1519: Dl. 37007.) Vámjával együtt Léka várához tartozott. — Ma Pergelén (Pilgersdorf), Lékától ény. a sopronmegyei határszélen.

Perbese. (Pörböse.) — *a)* Nobiles de Purbuse. (1284: Árpádk. új okmt IX. 409.) Poss. Perbese . . . prope fluv. Pinkwa. (1342: Hazai okmt. II. 77.) Pred. Perbese. (1425: Békássy cs. llt.) Csákánytól észak felé, Vasalla táján (a Pinka folyó és Nádalla helység táján?) kereshetjük. — *b)* Perbese. (1387:

Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Permise, Sz.-Gothárdtól délre.

Perdasincz. Poss. Perdasinch. (1455: Békassy cs. llt.) Ma Pordasincz, Mura-Szombattól ék., a zalai határszélen.

Peren(n)ye. Poss. Pyrennye. (1333: Hazai okmt. III. 115.) Poss. Perennye. (1378: Zalam. oklt. II. 118., 1405: Dl. 9015; 1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 1., 1490: U. o. No. 5.) Rohonc várához tartozott. — Szombat hely közelében ény. fekszik.

Pereszlegfő. (Peresztegfő.) L. Pereszleg a.

Pereszleg. (Pereszteg. Pereszlek. Peresztek.) Perezteg. Fulpereszteg. (1268: Dl. 654.) Perezteg. (1275: Hazai okmt. VII. 155., 1292: U. o. V. 74.) Perezteg, Peresztek. (1314: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 4. n. 12.) Via in Pereztegfew. (1314: U. o.) Poss. Pereztegfew, Huzyuperezteg, Captasperezteg. (1332: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 1. 11.) Poss. Pereztogalya. (1356: Anjouk. okmt. VI. 467.) Zenthvrehperczlege et Pereszlegfew. (1408: gr. Zay cs. llt. C. n. 5. V. ö. Fejér, X. 4. 673.) Huzyufalu, Zentholdrosfolua. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Wamospereszlek. (1455: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 15.) Poss. Zentholdro Pereszleg, Wamospereszleg, Hozywperezleg. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 17.) Poss. Wamospereszlegh et Hozywperezleg et Zentholdorperezlege. (1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Hozywfalu, Zentholdor et Wamospereszleg. (1478: Dl. 18154.) Poss. Wamospereszleg, Zenthodorfalwa, Hozywperezleg. (1480: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 14.) Zentholdorfalwa, Hozywfalw, Wamospereszlek. (1495: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 18.) Mind e helységek a veszprémi megyei Somlyó vár tartozékai sorában merülnek föl időnként; 1428-ban Somlyó vár urainak: a Garaiaknak Hosszúfaluban 31, Sz.-Oldrosfalván pedig 23 adózó j.-portájokkal. Kétségtelen, hogy *három helységgel* van dolgunk. Ezek a XV. században: 1. *Szent-Ulreh-Pereszlege, Szent-O(l)dor-Pereszlege, Szent-Ol(d)reh-Pereszlege*, vagy *Szent-O(l)dorfalwa*, melynek 1476-ban plebánosát is említik. (Zentholdorfalwa, Hazai okmt. IV. 423.) E helységnek ma: Szent-Odorfa puszta felel meg, Hosszú-Peresztegtől nem messze ék. felé. 2. *Vámos-Pereszleg*; és 3. *Hosszú-Pereszleg vagy Hosszúfalw*. Előbbinek t. i. Vámos-Pereszlegnek ma kétségtelenül Hosszú-Pereszteg, utóbbinak pedig az ezzel szomszédos Hosszúfalw felel meg (Szombathelytől dk., a zalai határon); tehát a régi Vámos-Pereszleg új nevet vett föl, a Hosszú jelző a középkorban csak Hosszúfalut (másként Hosszú-Pereszleget) illette. Mind eme helységek neve a XIII. és XIV. században még változatosabb s még kevésbé megállapodott. Eleinte csupán: Pereszteg és Fel-Pereszteg (XIII. század), — később: *Peresztegfő, Hosszú-Pereszteg és Kaptás-Pereszteg* (XIV. század, jelesül 1332.) nevek merülnek fel, 1356-ban pedig egyedül: Pereszteg-alja is. Pereszlegfő vagy Peresztegfő alatt azonban kétségkívül a későbbi Vámos-Pereszleg-et (a mai Hosszú-Pereszteget) kell értenünk, mert 1408-ban (Szent-Ulreh-Pereszlege mellett) világosan mint vámszedő helyet említik.

Pereszteg-allya. (Pereszteg-alja.) L. Pereszleg a.

Pergelin. (Pergelim.) L. Pellegrim néven.

Perin. (Perön.) Villa Perun, Perin . . . a castro Musuniensi exempta. (1264: Árpádk. új okmt. VIII. 89.) Ma Ó-Perint, Szombathely tőszomszédságában és Új-Perint, Szombathelytől ddny. felé.

Pernó. L. Pornó alakban.

Pese. Pese. (1263: Hazai okmt. VI. 120., 1332: Anjouk. okmt. II. 631.) Peese. (1333: Hazai okmt. III. 115., 1412: Sopr. oklt. II. 4. és Dl. 9939. 9940; 1432: Hazai okmt. VII. 454.) Possee. (1441: U. o. 462.) 1412-ben a Garaiaké lett, kik aztán Kőszeg várához csatolták. — Ma Nagy- és Kis-Pöse, Kőszegtől ddk. felé.

Peszeny. L. Pöszöny alakban.

Peszkfalva. Pezskfolua. (1365—6: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva vár Lindva folyó melléki kerületéhez tartozott.

Peszkolcz. (Peszkovcz.) Pezkolch. (1395: Békássy cs. llt.) Poss. Pezkolcz. (1448: U. o.) Pezkowz. (1496: Hazai okmt. V. 380.) A petróczi Henczel(-fi) családé volt. — F.-Lendvától kel. esik, F.-Petrócz közelében.

Peteni(n)cz. (Petanicz. Petancz.) Filii Petened. (1246: Hazai okmt. VIII. 49., 1265: U. o. 100.) Poss. Peteninch. (1347: Anjouk. okmt. V. 110.) Poss. Peteunich. (1348: U. o. V. 212.) Petanicz. (1348: Fejér, IX. 7. 91. l.) Also-, Kezepsé-, Felsepethenyecz; — Pethenyecz. (1414: Körmendi llt. Major. Lad. 4. n. 2., 1462. 1465: Békássy cs. llt.) Tres Pethancz. (1472: gr. Festetics cs. keszth. llt. Molnári, 7. 82. n. 21.) Felsewpethenyecz. (1475: Dl. 17674.) Felsew-, Kezepsew-, Also-Pethanyecz. (1504: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26. A.) Ma Alsó-, Közép- és Felső-Petáncz, Mura-Szombat közelében nyug.

Péterfalva. Poss. Kysfolu. (1328: Anjouk. okmt. II. 347. 351.) Poss. Petherfolua, Petherfalwa. (1444. 1448. 1449: Békássy cs. llt.) Poss. seu predium Petherfalwa *al. nom. Kisfalv.* (1486: Muz. llt., Dl. 19133. és 19204; 1501: Dl. 21030. 21031. 21063.) Vált, Bögöd sat. helységekkel együtt emlegetik. E tájon, Sárvár mellett dny., a mai Péterfa nevű pusztának felel meg.

Péterföldre. (Petörfölde). Poss. Peturfelde. (1400: Körmendi llt. Alm. 5. lad. 5. n. 60.) A Káldiaké volt.

Petretelke (puszta). Pred. Pethretheleke. (1487: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 8. n. 3.) A vasvári káptalan tartott hozzá jogot ez időben.

Petri. Poss. Pethry. (1481: Kisfaludy cs. llt.) Köveskut, Acsád sat. helységekkel együtt említik.

Petro(l)cz. (Petrovcz.) *a*) Petrolch. Petrouch in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Mura-Petrócz, M.-Szombattól nyug. E helységnek látszik megfelelni a XIV. század közepén a vasvári káptalan birtokában fölmerülő: Petröstel(e)ke is: poss. Petrusteluku. (1347: Anjouk. okmt. V. 111.); Petrus-teleke. (1348: U. o. 214.) — *b*) Petrocz. (1431: Muz., llt., 1467: Dl. 16540.) Petrolcz. (1448: Békássy cs. llt.) Petrowcz. Petthrowcz. (1476—1482: U. o., 1477. 1486. 1489: Muz. llt., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1495: Hazai okmt. V. 379.) A Henczel(-fi) vagy Petróczi és Horvát cs. birta. — Ma Felső-Petrócz, F.-Lendvától kel. Meglehet, e helységnek felel meg a Henczel-falvi (Henczefi) cs. birtokában 1395-ben (Oberdorf, Peszkolcz és Janolcz helységekkel együtt) fölmerülő: Henchelfalva (Henchersfalua) is. (Békássy cs. llt.)

Petröstelke. L. Petrolez *a*) helys. a.

Pi(n)es(o)róc. Pynchrouch. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Pyhorouch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Pecsaróc, F.-Lendvától dk.

Pi(l)igrimstorf. L. Pellegrin alakban.

Pink(v)afő. (Pinkafiz. Pinkafeld.) Pynkuafeu. (1358: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. No. 23.) Pincafeu. (1388: Dl. 7386.) Pinkafez, Pinkafiz. (1392: Dl. 7758. 7827.) Pynkafeld. (Német kézre valló latin oklevélben. 1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Utivámjával együtt Borostyán várához tartozott. Kir. harminczadhely is volt. (1498. évi 34. t.-cz. 5. §.) Borostyánkőtől nyd fekszik.

Pirennye. L. Perennye alakban.

Pizd. (Pizdalaka.) Poss. Pyzdalaka. (1330: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 14.) Poss. Pizh. (1418: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 138.) Poss. Pyzd. (1425: U. o. n. 166. 167., 1461: Lipics cs. llt.) A mai Pető-Mihályfa, Sz.-Péterfa sat. táján feküdt. — L. *Sár* helys. a.

Podaboch. Podaboch. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Újvár tart. sorában Kukmér után sorolják föl. Úgy látszik, a mai Poppendorf (Patafalva) értendő, Újvártól dny.

Pogy. L. Paty (Pagy) alakban és Po(t)ty helys. a. is.

Pókafalva. Pokafalwa. (1453: Dl. 14761; 1455: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 20.) Vasmegyei nemes család (Póka) előnévéből ismerjük.

Pókafölde (puszta). Terra Poukafeldu. (1292: Hazai okmt. VIII. 43.) Terra Povkafeldu. (1293: U. o. VI. 401.) Nádasd nembelieké volt.

Polina. Polyna, Palyna in distr. Beelmura — Lendva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Polona, Mura-Szombattól ény.

Polyán. (Polán. Polány.) Pred. Pulan. (1265: Hazai okmt. V. 37.) Palan. (1301: U. o. III. 149.) Polyan. (1410: Békássy cs. llt., 1433: Hazai okmt. V. 226., 1437: Dl. 3350.) 1301-ben Szent-László tisz. szentelt kápolna állt határában. Az Unyani, Polyáni sat. családoké volt. — Ma Polány, Szombathelytől dk.

Popóc. Villa seu poss. Popouch in valle seu distr. Sool. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várához tartozott. Saál vidékén feküdt, F.-Lendvától kel. felé.

Pord(v)aj (puszta). Poss Pordway nunc habitatoribus destituta. (1430: Körmendi llt. Unyom. n. 37., 1436: U. o. Alm. V. lad. 7. n. 145.) Poss. Porday. (1476: Békássy cs. llt.) Pred. Pordway. (1481: Muz. lltár.) Az unyani Pósáké volt.

Pornó. Eccl. B. Margarehte de Porno. Insula Porno. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Abbas et Conv. S. Margarete de Pernou cisterc. ord. (1233: Árpád. új okmt. VI. 517.) Monasterium Porno dictum. (1325: Zalam. oklt. I. 181.) Abbacia seu ecclesia de Pernov sub abbacia de S. Gothardo. (1353: Anjouk. okmt. VI. 96.) Abbas monasterii B. Margarete Virg. in Pernaw. (1401: Muz. llt.) Porno. (1455: Dl. 14988.) Abbatia in villa Perno. (1457: U. o.) Abbas de Parno. (1496: Körmendi llt. Alm. II. lad. 6. n. 10.) Poss. Porno. (1498: U. o. Misc. Németujv. f. 105. n. 270.) Monasterium B. Marie

virginis aliterque in honore S. Margarethe virginis fund. in Porno. (1499: Dl. 20827.) A Ják nemből való Csépán bántól 1221 előtt Szent-Margit illetve a Bold. Szűz tiszteletére alapított cziszterczita apátsággal, mely a XV. század folyamán is fönnállt s a monyorókeréki Elderbachok patronatusa alá került. (1457.) Maga Pornó helység is e családé (és részben hihetőleg az apátságé, az 1539. évi adóösszeírás szerint egyedül az utóbbié) volt. — Monyorókeréktől nem messze esik, észak felé.

Porostyán. L. Borostyán néven.

Porpác. Purpach. (1329—52: Anjouk. okmt. V. 591.) Porpach. (1435: Muz. llt.) Porpacz. (1465: U. o., 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Köznemeseké volt; részeit 1496-ban Monyorókerékhez számították. — Sárvártól nyug. esik.

Pósa-Unyan. L. Unyan a.

Pósafalva. a) Posafalwa. (1465: Békássy cs. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 2.) Köznemeseké (péld. a Vágiaké) volt. A mai Pósfá, Sárvártól ény. (V. ö. Tömörd helys. a.) — b) L. Szent-Katerina-asszony néven. — c) Azaz: Pósa-Unyan. (L. Unyan a.)

Poszejcz. L. Pöszöny néven.

Pot(ty). Poth. (1314: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 4. n. 12., 1447: Muz. lltár, 1451: Hazai okmt. III. 398.) Poch. (1408: Zalam. oklt. II. 347.) Köznemesi birtok volt. — Ma Potty néven pusztá, Csipkerek mellett, Vasvártól k.-é. (L. Mindszent, és v. ö. Paty helys. a. is.)

Pöszöny. Poszeicz. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Villa Poschen. (1244: Árpád. új okmt. VII. 162.) Pezen. (1379: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 5.) Utraque Pwssen. (1455: U. o. n. 16.) Utraque Pezen. (1461: U. o. n. 17.) Pezen. (Cum monte Warhegh. 1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma Pöszöny, Szombathelytől kd.

Predano(l)cz. Predonolch, Predanouch in distr. Sancti Martini — Felső-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Predanócz, Mura-Szombattól ény.

Prosznyákfalva. (Prosznyafalva.) Proznyofolua. (1448: Békássy cs. llt.) Proznyakfalua. (1455: U. o.) Köznemesi birtok volt. — Ma Prosznyákfa, Mura-Szombattól ék.

Pucsaháza. Villa seu poss. Puchahaza in valle seu distr. Sool. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F-Lindva várához tartozott s a mai Saál vidékén, F-Lendvától kel. felé feküdt.

Puczafalva. (Pusócz.) Pucafolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Pusouch in distr. Waralyakurniky — F-Lindva vár tart. közt. (1363: U. o. No. 13.) Ma inkább Pukszócz, F-Lendvától délre.

Pusztá-Ug. (Pusztá-Uk.) L. Ug(h) helys. a.

Püspöki. Villa Pispiky. (1413: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 1. n. 16.) Vasvártól nem messze ék. találjuk.

Rada(l)falva. (Radolfalva.) Radolfalwa. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3.) Radalfalwa. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Radafalwa. (1451: Dl. 14505.) Német-Ujvárhoz tartozott; vámhely és kir. harminczad-hely is volt. (V. ö. 1498: 34. t.-cz. 5. §.) Ma Radafalva, N.-Ujvártól nyug.

Radasincz. L. Radosztincz helys. a.

Rádóc. Ecclesia S. Georgii de Radocz. (1221: Hazai okmt. VI. 14.) Terra nobilium de Raduzt. (1238: Árpádk. új okmt. VII. 63.) Radoch. (1262: U. o. VIII. 35., 1435: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 18., 1447: Hazai okmt. III. 380., 1485: Muz. llt.) Raduch. (1422: Dl. 11275; 1423: Dl. 11403.) Radocz. (1449: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. No. 7., 1457: Dl. 15173; 1471: Hazai okmt. II. 357., 1486: Muz. llt.) Leginkább a Nádasiaké és köznemeseiké volt. — Ma Egyházas- és Pusztá-Rádóc, Szombathely és Körmen közt.

Radosztincz. Poss. Radoztyncz. (1444: Kisfaludy cs. llt.) Koronggal együtt sorolják föl. Azonos lehet ezzel az 1428. évben a Szécsi (Herczeg) cs. birtokában fölmerülő: Radasinch. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.)

Radovánfalva. Luprichfolua. (1365: Körmeni llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Radowanfalua al. nom. Rupertfalua. (1366: U. o. n. 13.) Felső-Lindva vár Lindva folyó melléki kerületéhez tartozott. — Hihetőleg a mai Roprecsa értendő, F.-Lendvától dny.

Rakattyás (puszta). Poss. seu pred. Rakathyas habitatoribus destituta. (1452: Körmeni llt. Alm. II. lad. 9. n. 88.)

Rakonik (puszta). Pred. Raconik. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott. (V. ö. Rólnik a.)

Rákos. L. a városok közt.

Rákosd. Poss. Rakosd. (1449: Hazai okmt. II. 301.) Ostfy-Asszonyfa táján kereshetjük.

Rakottya (puszta). Pred. Rakothya. (1468: Körmeni llt. II. lad. 9. n. 90.) Mura-Szombat (Borhida? Korong?) vidékén terült el. (L. Rekettye a.)

Ratkócz. Rathkouch in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közl. (1366: Körmeni llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) F.-Lendvától dk. esik.

Rátoltfalva. (Rátoldfalva.) Rathodfolua. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Poss. Ratholthfalwa. (1460: Dl. 15503.) Poss. Ratholthfolua al. nom. Vnakatheleke. (1482: Dl. 18680.) Ratholthfalwa al. nom. Wnakatheleke. (1483: Dl. 18800.) Ratholdfalwa al. nom. Wnokatheleke. (1483: Dl. 18895.) A Herman nembeli hermani Rátolt cs. birtoka volt. 1428-ban Péter deáknak 4 adózó j.-portáját említik e helységben. — Ma Rátót, Sz.-Gotthárdtól keletre.

Ravazd. Poss. Rauazd. (1418: Dl. 10719.) A jáki (tyáki) monostoré volt; a mai Karácsfa mellett feküdt. (Körmendtől ny.-nyé. felé.)

Re(d)nek. (Redneg.) L. Libnik és Rönök alakban.

Reket(t)ye. Reketye. (1350: Sopronm. oklt. I. 501.) A Nagymartoniaké volt; a megye dny. sarkában feketett. (Nem lehetetlen, hogy azonos a későbbi Rakottya pusztával.)

Rempe. Poss. Rempe. (1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 31.) Vörösvár tartozékai sorában Sz.-Márton (Őri-Szent-Márton) és Újfalu (Jobbágyi-Ujfalu) közt sorolják föl.

Renök. (Rednek.) L. Rönök alakban.

Reudensdorf. Rodinstorff. (1388: Dl. 7386.) Reudensdorf. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott. — A mai Riedlingsdorf (Rödön) helységnek felel meg, Pinkafő mellett délre.

Reutempach. Rohtumpoh. (1388: Dl. 7386.) Reutempach. (1392: Dl. 7758.) Reutempah. (1392: Dl. 7827. 9134.) Borostyán várához tartozott. — Ma Rettenbach, Borostyánkő mellett nyug.

Rodinsdorf. L. Reudensdorf a.

Rodohócz. Rodohouch in distr. Waralyakurniky. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) F-Lindva várához tartozott. — Ma Rádócz, F-Lendva mellett délre.

Rohr. L. Nádas(-falu) néven.

Rohrprunn. Rorprun. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Újvárhoz tartozott. — Ma Nádkut vagy Rohrbrunn név alatt ismeretes. N.-Újvártól ény. fekszik a stájer határon.

Rolník (puszta). Pred. Rolník. (1388: Dl. 7386.) Borostyán várához tartozott. (Tán az 1392-ben fölsorolt Rakonik pusztával ugyanegy?)

Rotumpach. L. Reutempach alakban.

Rödelschlag. Rodulslah. (1388: Dl. 7386.) Ruedelslag. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várhoz tartozott. — Ma Rödlschlag (Redlschlag), Borostyánkő mellett ék.

Rönök. (Rönek.) Ryunuk. Olsowryunuk, Felseuryunuk. (1336: Anjouk. okmt. III. 290.) Runuk. (1360: Dl. 4960.) Rednek. (1413: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 133., 1427. 1428: Kismart. llt. 23. A. 3., Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1464: Dl. 16074.) Rewnek. (1415: Hazai okmt. V. 208., 1475: Dl. 17751; 1476: Körmendi llt. Himfyana n. 570. és 579., 1480: Dl. 18373; 1516: Dl. 22851.) Renuk. (1422. Muz. llt.) A XV. század folyamán a Szentmihályi (1413.), Hermáni (1415.), mezőlaki Zámbo (1422.) és Hosszutóti (1464—1516.) családok birtokában találjuk; 1427—8-ban pedig Német-Újvárhoz számítják. — Ma Alsó- és Felső-Rönök, Sz.-Gothárd közelében kel.

Röt. Reuth. (1397: Kismart. llt. 17. A. 2., 1411: Sopronm. oklt. I. 647.) Rewth. (1454: Sopronm. oklt. II. 383., 1492: Dl. 36996.) A Kanizsaiaké volt, kik 1492-ben Léka várához bírták. — Ma Röt (Rattersdorf), Kőszeg mellett ny.-é.

Rubenteleke (puszta). Terra Rubenteluke. (1328: Anjouk. okmt. II. 351.) Sárvár vidékén terült el, a Gyöngyösnek a Rábába szakadásánál.

Rucska. Poss. Ruchka. Terra Ruchka. (1328: Anjouk. okmt. II. 351.) Sárvár vidékén feküdt, a Gyöngyösnek a Rábába szakadásánál.

Rum. Terra Rum. (1246: Árpádk. új okmt. VII. 216.) Terra castris (ferrei) Rwm. (1260: U. o. 308., V. ö. Haz. okmt. VIII. 77., 1274: Árpádk. új okmt. IX. 60.) Poss. Rwm, Rum. (1323: Anjouk. okmt. II. 92., 1342: Zalam. oklt. I. 401., 1350: Anjouk. okmt. V. 415., 1492: Muz. llt.) Plebanus de Rwm. (1449: Muz. llt.) Vámjával együtt a Rumiaké volt (1260 óta.) — Szombathelytől dk. esik.

Rupertfalva. L. Radovánfalva néven.

Rusnya (puszta). Pred. Rwsnya. (1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.) Mura-Szombat (Borhida? Korong?) vidékén feküdt.

S(a)ál. *a*) Sool in valle seu distr. Sool — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Saal. (1430: Dl. 12324.) A Szécsieké volt. Ma Saál, Felső-Lendvától kel. — *b*) Poss. Olsal. (1368: Dl. 5713.) Saal. (1394: Muz. llt., 1408: Zalam. oklt. II. 347., 1437: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 185., 1449: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. No. 7., 1458: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 4., 1482: Dl. 18710; 1497: csébi Pogány cs. llt.) Sal. (1422: Dl. 11275; 1423: Dl. 11403.) Saul. (1483: Dl. 18800.) Leginkább közneveseké volt. — Ma Hegyhát-Sál helys. és Sál puszta Körmendtől dk.

Ság. Comitatus vdwnoricorum de Sag. (1272: Árpádk. új okmt. VIII. 399.) Ville vdwnoricorum . . . Nog Saag et Altalsag. (1275. körül: Orsz. lltár. Táblai perek. 2215. sz.) Rector ecclesie de Saag. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Poss. wduornicalis (regis) Saag. (Eladományoztatik. 1332: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 2. 4.) Poss. Nagy Saagh. (? 1408: Fejér, X. 4. 673.) Forum comprov. in Saag. (1422: Muz. llt.) Saagh, Nogsagh. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 174/175. d.) Saag. (1450: Muz. llt., 1479: Galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12. Pesty után.) Naghsagh. (1470: Kismart. llt. 45. C. 46.) Nagh Saag. (1478: Dl. 18154.) Heti-vásáros hely, s részben a Sitkeieké volt, részben (vámjával együtt) a veszprémmegyei Somlyó várhoz tartozott. 1428-ban Ságön Garai Miklósnak 35, Nagy-Ságön Garai Jánosnak 43 j.-porta után kellett volna adóznia. — Ma Ság, Sárvártól kelet felé.

Sáh. (Sahen. Schachen.) Terra Gah (kétségkívül tévesen: Sah helyett) vacua, iuxta Laponch in confinio. (1263: Árpádk. új okmt. VIII. 60.) Sah. (1274: U. o. XII. 103.) Saah. (1334: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 58., 1471: U. o. No. 70.) Sah aliter Sahen. (1478: U. o. No. 71.) Sah alias Schachen interior. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Alhó, Valhó, Lipoltfalva saf. helységekkel együtt említik. Az e tájon fekvő mai Buchschachen (Bükkösd) falunak felel meg, Pinkafőtől délre.

Sál. L. S(a)ál helys. a.

Salamon. Poss. Salamon. (1438: Vidos Kálmán okl.) Pred. Salamon. (1468: Zarka csal. lltára.) Ostfi-Asszonyfa határában feküdt.

Salamonc. Solomonch. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Salamonch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: U. o. No. 13.) F.-Lendvától ddk. esik.

Salamonfalva. Salamonfalva. Salamonfalua. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1397: Kismart. llt. 17. A. 1. és 17. A. 2.) Salamonfalwa. (1462: Muz. llt., 1492: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 37.) Részben Léka várához tartozott. — Ma Salamonfalva (Salmansdorf, Szalmansdorf, Solmersdorf), Lékától nyug. felé.

Salamonföldre (puszta). Terra Salamonfeulde. (1356: Anjouk. okmt. VI. 480.) Kis-Somlyó, Hosszú-Perezsteg, Borgáta sat. vidékén feküdt, Sárvártól dk. felé.

Salfalva. L. Köveskut helys. a.

Sálmán. L. Zsálmán alakban.

Sámfalva. (Sánfalva.) Samfolua. (1406: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. No. 38. és 1483: U. o. No. 42.) Sanfalwa. (1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Szombathelytől nyug. találjuk.

Sándorfalva. Poss. Sandurfolua. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 18. 1.) Sandorfalwa. (1435: Muz. llt., 1447: U. o.) Ják nembeliek (Szentivánfalviak) birtoka volt. — Egerszeg és Sz.-Ivánfa mellett feküdt, Sárvártól észak felé.

Sár. Predium Sar. (1236: Anjouk. okmt. VI. 14.) Saar. (1265: Hazai okmt. VIII. 101., 1312. 1314: Anjouk. okmt. I. 282. 337. 360.) Poss. Sar. (1291: Hazai okmt. VIII. 313.) Pred. Olsaar. (1292: U. o. III. 43.) Poss. Saar. (1308: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 61.) Poss. Saar seu Pizd. (1346: Anjouk. okmt. IV. 557.) Poss. Olsar. (1353: U. o. VI. 127., 1354: Zalam. oklt. I. 557.) *Poss. Myholfolua al. nom. Saar.* (1353: Anjouk. okmt. VI. 14. 15. 16.) Poss. Sar al. nom. Marcellfolua. (1365: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. n. 60.) Poss. Saar al. nom. Seufalua. (1379: Fejér. IX. 5. 336.) Poss. ambe Laak; alább: poss. Laak, altera Laak; alább: poss. Saar al. nom. Laak et poss. Laak. Alább: Poss. Saar al. nom. Zentpeturfolua. (1381: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. n. 72.) Poss. Francheus. (U. o.) Poss. Saar al. nom. Hegfalu. (1383: Dl. 6993.) Bedefolua al. nom. Saar. (1387: gr. Festetics cs. i. llt. Castr. n. 77.) Poss. Sármentliky. (1399: Zalam. oklt. II. 295.) Fluvius Sarvize inter possessiones Gerse et Sarmelleke... ac Telekus. (1405: gr. Festetics cs. kezth. llt. i. h. n. 115.) Poss. Arukkuz Janusfolua al. nom. Saar. (1405: U. o. n. 111. a.) Poss. Franciscusfelde al. nom. Saar seu Arukkuz. (1405: U. o. n. 113.) Poss. (Pizd et) Andrasfalua al. nom. Sarmellék. (1418: gr. Festetics cs. llt. i. h. 138. sz.) Poss. (Pyzd et) Andreasfalwa al. nom. Sarwyzmelleke. (1425: U. o. 166. 167.) Poss. Pyzdalaka al. nom. Saar, iuxta fluv. Saar. (1437: Szombath. kápt. házi llt. f. 5. n. 27.) Frenciskesfelde al. nom. Saar. (1450: Dl. 24540.) — Az itt felsorolt helyek főleg a Nádasd nembelieké (és a vasvári káptalané) voltak. Miként látjuk: 1346-ban (Sárt) Pizddel, 1353-ban (Sárt) Mihályfalvával, 1365-ben (Sárt) Marczelfalvával, 1379-ben (Sárt) Sőfalvával, 1381-ben (Sárt) az egyik Lakkal, majd Szent-Péterfalvával, 1383-ban (Sárt) Hegyfalvával, 1387-ben (Sárt) Bedefalvával, 1405-ben (Sárt) Árokköz-Jánosfalvával, 1418-ban (Sármelléket) Andrásfalvával, 1425-ben (Sárvizmelléket) Andrásfalvával, 1437-ben (Sárt) Pizdalakával, 1450-ben (Sárt) Frenciszkeszföldével veszik azonosnak. E helységeknek (Pizd vagy Pizdalaka, Mihályfalva, Hegyfalva, Marczelfalva, Lak, Bedőfalva, Árokköz, Árokköz-Jánosfalva és Árokközi-Sz.-Péterfalva, Frenciszkeszfölde, Andrásfalva, továbbá Sár, Sármelléki vagy Sárvizmelléke) tehát egymáshoz közel kellett feküdniök a *Sár víze* mentén. (V. ö. e vízre nézve péld. 1357-hez: Anjouk. okmt. VI. 610.) Csakugyan, Egervártól ny.-ny.-é. felé egy csoportban ma is megtaláljuk: Pető Mihályfa, Sz.-Péterfa, Andrásfa, Lakhegy és Sárfü-Mizdó helységeket, melyek ama régi helységeknek megfelelnek avagy azokra emlékeztetnek. Vajjon Sár azonosnak vehető-e Sármellékivel vagy Sárvizmellékivel? — a régi diplomatika nomenclaturájának sokat markoló eme példányaiból azt hiszem, nem lesz könnyű biztosan megfejteti. (V. ö. különben az azonosakül említett helys. a. is.)

Sárfő. (Sárfej.) Sarfey. (1431: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 14., 1436: Dl. 12947; 1440: Körmendi llt. Himfyana n. 451.) Sarfew. (1450: Hazai okmt. II. 349., 1483: Dl. 18800.) Also Sarfew. (1462: gr. Erdődy

cs. galgóczi llt. 50. 1. 4.) Köznemesi birtok volt. — Úgy látszik a mai Sárfü-Mizdó részei értendők. (L. Mézadó helys. a. is.)

Sárfő-Méz(a)dó. (Sárfő-Mizdó.) L. Méz(a)dó a.

Sarma(s)d (puszta). Poss. seu terra Sarmad, Sarmasd. (1329—52: Anjouk. okmt. V. 591.) Sarmasd. (1377: Dl. 6462.) Vép, Porpác, Peczöl sat. vidékén feküdt.

Sár-melléki. (Sármelléke. Sárvíz-melléke.) L. Sár helys. a.

Sarondorf (puszta). Pred. Sarundorf habitatoribus destituta. (1388: Dl. 7386.) Pred. Sorondorf. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott.

Sáros-Lak. L. Lak a.

Sáros-szék. Saroszeek. (Nemesi előnévben. 1469: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) Poss. Soroszelk. (1496: Dl. 20400.) Sarosszeg. (1496: Körm. llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) *Saroszeek.* (1496: U. o. n. 7.) Részben Veresvárhoz tartozott. — Vörösvártól dk. találjuk.

Sárospatak-földe (puszta). L. Ó-Vált-földe a.

Saul. L. Saál a.

Schachen. L. Sáh a.

Schreibersdorf. L. Írófalu néven.

Sebeháza. (Sebefölde.) L. Zsebeháza alakban.

Sebetelke (puszta). L. Zsebetelke néven a helys. közt.

Ség. L. Csenge néven.

Sejter. (Sejtör.) Iobagiones Castriferrei de villa Schutou. (? Megnemesítettnek. 1273: Fejér, V. 2. 104.) Shuhtor. (XIII. század végén: Haz. oklt. 177.) Sehtur. (1387: Dl. 7337.) Selthel. (1446: Békássy cs. llt.) Sehter. (1453: Dl. 14693.) Seyter. Seyther. (1455: Muz. llt. és Körmendi llt. Himfyana, n. 692., 1465: Dl. 16199; 1468: Körmendi llt. Major. I. 29. 22.) Alsowseyter. (1462: Muz. llt.) Seythwr. (1464: U. o.) Köznemesi birtok volt. — Jánosháza, *Duka, Lánecz*, Káld sat. vidékén kereshetjük.

Semjén. a) Zymean. (1293: Hazai okmt. VIII. 321.) Simien. (1337: Hazai okmt. III. 132.) Semyen. (1390: Sopronm. oklt. I. 500., 1424: Dl. 11530; 1492: Dl. 36992.) Ma Rába-Sömjén néven ismeretes. Sárvár mellett (a melyhez tartozott) ény. találjuk. — *b)* Nobiles de Semyen. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Poss. Semyen. (1346: Sopronm. oklt. V. 190., 1428: U. o. II. 119., 1467: Hazai okmt. IV. 419., 1481: Kisfaludy cs. llt.) Semien. (1359: Sopronm. oklt. I. 300.) Symyen. (1437: Muz. llt.) Az Ostfiaké, a Csornaiaké és kisenemeseké volt. Ma Sömjén, Ostfi-Asszonyfa mellett dk.

Sen(nye). Villa Zegne. (1263. körül: Árpádk. új okmt. VII. 85.) Nobiles de Sygra. (? 1270: U. o. IX. 60.) Nobiles de Synnie. (1323: Anjouk. okmt. II. 92.) Sennye. (1429: Körmendi llt. Alm. 3. lad. 6. n. 74, 1483: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 20., 1492: Muz. llt.) Sinne. (1431: Békássy cs. llt.) Synye. (1437: Muz. llt.) Köznemeseké volt. — Ma Nagy- és Kis-Senye Rum mellett dny.

Senyeháza. Senyehaza *in distr. Ewrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Senyehaza. (Köznemes előnévében. 1448: Muz. llt.) Senehaza. (1453: Dl. 14727.) Sz.-Gothárdtól dk. fekszik a Kerka mentén.

Septe. L. Söpte néven.

Seregélyháza. Seregelhaza. (1463: Muz. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 2.) Kőszeg és Szombathely közt fekszik.

Si(j)e. Sye. (1421: Veszpr. kápt. orsz. llt. Donationales et Armales No. 26.) 1438. 1447: Békássy cs. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Pred. Sye. (1421: Veszprém, i. h. n. 29.) Körnemeseké volt. — Ma Kis- és Nagy-Seé, Olad mellett (a melylyel 1421-ben együtt említik), Szombathelytől ny.-é.

S(i)midrauch. Symdroch. (1388: Dl. 7386.) Simidrouch. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott. — Ma Smiraid (Schmidrait, Határfő!), Borostyánkőtől nyug.

Simjén. L. Semjén alakban.

Simon-Kesző. L. Kesző a.

Simony(i). Villa Simon. (1237: Árpádk. új okmt. II. 73.) Nobiles de Symon. (1268: Hazai Okmt. VII. 112.) Symun. (1325: U. o. III. 80.) Poss. Kys Symon. (1410: Muz. llt.) Poss. Symony. (1428: Sopronm. oklt. II. 119, 1422: Hazai okmt. VII. 113.) Simony. (1434: Muz. llt.) Simoni. (1475: U. o.) Ostfi-Asszonyfától dél felé találjuk.

Sindrandsorf. (Sinderdorf.) Synderdroh. (1388: Dl. 7386.) Sindransdorf. (1392: Dl. 7758. 7827.) Borostyán várához tartozott. — Ma Sinnersdorf, *Sti-riában*, Pinkafőtől ény.

Sin(n)ye. L. Se(n)nye alakban.

Sitke. (Sitka.) Sitka. (1251: Haz. oklt. 24.) Sytke, Sitke. (1271: Hazai oklt. 60, 1274: Haz. okmt. III. 21., 1289: Haz. oklt. 114., 1290: Árpádk. új okmt. IX. 537., 1293: Haz. okmt. IV. 85., 1294. U. o. 87., 1332: U. o. I. 160., 1359: U. o. IV. 191., 1423: U. o. 281., 1482: Dl. 18595.) Forum comprov. in Sythke. (1422: Muz. llt.) Nagysythke, Kyssithke. (1426: Hazai okmt. III. 349., 1427: f.-büki Nagy Sándor oklt. f. 1. n. 8.) Zythke. (1471: Körmendi llt. Himfyana, n. 551) Vásáros hely s a Sitkeiek birtoka volt. A Sz.-Lőrincz tiszti. szentelt nagy-sitkei templomot 1427-ben említik. Ma is Kis- és Nagy-Sitke, Sárvár közelében dk.

Smidrauch. L. S(i)midrauch alakban.

Sól. L. S(a)ál alakban.

Solomoncz. L. Salamoncz alakban.

Solton(y). (Soltom.) Iobagiones Castri Ferrei de villa Shuton. (1273: Árpádk. új okmt. XII. 83.) Soltum. (1390: Sopronm. oklt. I. 500.) Solthon. (1424: Dl. 11530; 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1492: Dl. 36992.) Zolthon. (1446: Dl. 13928.) Ma Sótorny, délre Sárvártól, a melyhez tartozott. 1428-ban Tárnok (azaz: Kanizsai) Jánosnak 19, Kanizsai István-nak pedig 16 (összesen: 35) j.-portától kellett volna innen adóznia.

Somlyó. Villa Hegchesumlia. (1329: Hazai okmt. III. 99.) Somlio. (1332: U. o. I. 162.) Hegesomplo. Alább: in eadem Somplio. (1341: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 60.) Hegthyesomlya. Alább: Hegthye. (1352: U. o.) Hege-somlay. (1347: Anjouk. okmt. V. 113.) Somlyou. Alább: Hethysomlya. (1356: U. o. VI. 467.) *Nogsomlyou.* (U. o. 478.) Poss. Kyssomlyo. (1468: Haz. okmt. III. 421.) Somlyo. (1470: U. o. 304. 306.) Szent-Miklós tiszti. szentelt templommal. (1356.) Körnemeseké volt. — Ma Kis-Somló, Köcsk és Hetye mellett, Sárvártól. dk.

So(ó)l. L. S(a)ál néven.

Sork. Terra Surk. (1272. körül: Hazai okmt. VIII. 146.) Iobagiones castri ferrei de villa Surk. (Megnemesítettnek. 1272: U. o. I. 56.) Surk. (1291: U. o. VII. 222., 1296: U. o. I. 91.) Sark. (1421: Körmen di llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 21., 1431: U. o. Misc. Németujv. f. 102. n. 6.) Soork. (1424: U. o. Major. Alm. I. lad. 36. n. 27.) Sork. (1436: Szombath. kápt. házi llt. Lad. I. f. 5. n. 26., 1467: Dl. 16553.) Köznemesi birtok volt. — Sorki-Ujfalu, Polány, Kolta sat. vidékén (Szombathelytől dk.) feküdt. (Ma Szombathelytől d. Új-Perint mellett találunk egy: Sorok nevű pusztát.)

Sorondorf (puszta). L. Sarondorf néven a helységek közt.

Sóskut. Soskwith. (1469: Körmen di llt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) Poss. Soskwith al. nom. Kwpsalfwa. (1496: Muz. llt.) Ma Sóskut néven Német-Ujvár szomszédja ény. felé.

Sófalva. Sewfalwa. (Nemes nevében. 1409: Dl. 9548.) Egervár vidékén Pető-Mihályfa, Szent-Péterfa sat. táján feküdt. (V. ö. *Sár* helys. a.)

Söpte. Scepche, Sepche. (1361: Dl. 5031.) Septhe. (1409: Hazai okmt. IV. 259., 1449. 1462: Muz. llt., 1476: Békássy cs. llt.) Sewpthe. (1462: Sopr. oklt. II. 421., 1467: Muz. llt.) Ma Söpte, Szombathelytől ék.

Strazson. (Strazsim.) L. Sztrazson alakban.

Strém. (Strén.) Strem. (1443: Kismart. llt. 35. B. 41., 1447: Muz. llt., 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23.) Streen. (1482: Lajtafalusi llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L +., 1494: Körmen di llt. Alm. I. lad. 3. No. 1.) Sthren. (1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 10.) A Héderváriaké volt. — Ma Strém, Német-Ujvártól keletre.

Stuben. (Stubun.) Scubun. (1388: Dl. 7386.) Stubun. (1392: Dl. 7758. 7827.) Uti vámjával együtt Borostyán várához tartozott. — Ma Stuben, Borostyán vár mellett északra.

Sul(y)ukfalva. (Sulyokfalva.) Poss. Sulyukfolua. (1365: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Sulukfalva. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lindva vár sz.-mártoni kerületéhez tartozott.

Surány. a) Terra Suran. (1284: Hazai okmt. VII. 190.) Swran. Suran. (1366: Hazai okmt. I. 250., 1444. 1466: Békássy cs. llt., 1447: Kisfaludy cs. llt., Hazai okmt. III. 379.) Köznemesi birtok (részben a Herman nemzetségé) volt. Szombathelytől ék. esik. — b) Poss. Suran habitatoribus destituta. (1422: Körmen di llt. Misc. Németujv. 102. 69.) Poss. Swran. (1448: Muz. llt.) Suran. (1465: U. o.) Az Iváncziak birtoka volt s Iváncz és Lugos táján feküdt. (Körmen dtől ddny.)

Sülincz. Sulynch. Sulinch. (1387: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — F.-Lendvától k.-é. esik.

Szabar. (Szabor.) Zabar. (1443: Körmen di llt. Alm. II. lad. 2. n. 10., 1446: Muz. llt., 1475: Körmen di llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Zabor. (1444: Muz. llt.) Sabar. (1452: Körmen di llt. Alm. II. lad. 2. n. 11.) Zabal. (1457: Hazai okmt. IV. 386.) Ma Szabar, Rohoncztól dny.

Szaldinhof. Villa seu poss. Saldinhofw prope caput fluvii Lindua — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmen di llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) A mai Felső-Lendva vidékén feküdt.

Szalócza. (Szlevecse.) Poss. Alsozleueche, Felseueche. (! 1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Poss. Wyzaloucha, Alsozaloucha, Felsozaloucha — in distr. Waralyakurniky. (1366: U. o. n. 13.) F.-Lendva várához tartozott. Ugyanily nevű helységet sorolnak föl 1387-ben Dobra vár tartozékai között is: Zaloucha. Zalocha. (U. o. n. 23.) — Ma Alsó- és Felső-Szlavecscát ismerünk, Dobrától dk., Felső-Lendva közelében.

Szanat. Poss. Zanath. (1387: gr. Festetics cs. kszth. llt. Castrif. n. 79.) Szombathely közelében ék. találjuk.

Szar(a)kad. Villa Saracad. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Poss. Zarakad. (1298: Hazai okmt. IV. 95.) Zarkad. (1394: gr. Festetics cs. id. llt. Castr. n. 86., 1411: Muz. llt.) A XIII. században a vaskvári káptalan birtokába jutott. De (1394.) a gersei Petőknék is voltak benne részei. — Oloszka vidékén kereshetjük. (Vasvártól dk.)

Szarvas-kend. Zorwoskend. (1236: Hazai okmt. VIII. 32.) Villa castri ferrei Zoruuskend voc. iuxta fluv. Raba. (1291: Árpádk. új okmt. XII. 501.) Zaruaskend. (1402: Körmendi llt. Misc. Németujv. fasc. 102. n. 6., 1405: Dl. 9008.) Zarwaskend. (1449: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 14., 1458: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 4.) Sarvaskend. (1479: Hazai okmt. I. 370.) Az Óvári és Sibrik (Sibrit) családoké volt. — Vasvártól dny. esik.

Szatmér. (Szatmír.) Zathmer in distr. *Ewrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Zathmyr. (1453: Dl. 14727.) A mai Szaknyér, Körmendről dny. felé.

Szatta. Zatha in distr. *Ewrseg.* (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Zatha. (1453: Dl. 14727.) Poss. Ewrzatha. (1497: Dl. 20554.) Ma Szatta, Zala-Lövőtől dny.

Szebeborcz. (Szebepurcz.) Zebepurch. Scebeborch in distr. Sancti Martini — F.-Lendva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Szembiborcz (Szent-Biborcz), Martýáncz (a régi Sz.-Márton) mellett északra.

Szécsén(y). (Szécseny.) Zechun, Zychyn. (1346: Anjouk. okmt. IV. 600.) Villa Zechyn ad castrum Saruar. (1353: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 1.) Zechen. (1386: Dl. 7201; 1495: Békássy cs. llt.) Parva villa Seechen castri Saruar. (1386: Hazai okmt. IV. 223.) Ma Szécsény, Szombathelytől dk. esik.

Szecső(d). Nobiles de Zecheud. (1283: Hazai okmt. VI. 299., 1288: U. o. 339., 1409: U. o. IV. 259.) Zechewd. (1360: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 53., 1435: Békássy cs. llt., 1443: Kismart. llt. 44. G. 60. és 35. B. 41., 1447: Muz. llt., 1462: Sopr. oklt. II. 421., 1497: Körmendi llt. Himfyana n. 747., 1489: Dl. 19510.) Poss. Eghazas Zecheud et alia Zecheud. (1406: Acta p. Advoc. 23—58.) Poss. Nemethzechewd al. nom. Lapsa. (1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 74.) Molnoszechew. (1433: Kismart. llt. 44. G. 58.) Possessiones Nemethzechewd et Lapsazechewd. (1464: Hazai okmt. III. 415.) Poss. Zechewd — a sz. Therezthen Gál birtoka. (1467: Muz. llt.) Eghazas zechewd. (1490: Dl. 19616.) Molnoszechewd. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Ma: Molna-, Német-, Terestyén- és Egyházas-Szecsőd nevű helységek állanak fönn, közel egymáshoz s Körmendhez, utóbbtól k.-é. felé.

— A középkorból szintén: Német-Szecső(d) másként Lapsa vagy Lapsa-Szecsőd, Molnos-Szecső(d), Egyházas-Szecsőd és a Teresztyén (vagy Terestyén) cs. által bírt Szecsőd nevű helységek emléke maradt fenn. Ezek közül Molnos-Szecsőd előbb a Losonczy, majd a Hédervári (s ettől zálogban az Elderbach) családé volt; a többiek pedig Köznemeseké.

Szék. Zyk. (1283: Hazai okmt. VI. 299.) Seek. (1339: Fejér, X. 8. 444.) Zeek. (1433: Hazai okmt. V. 226., 1457: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 41). 1283-ban és 1339-ben a Szecsődi, 1433-ban és 1457-ben az Unyani család birtokában sorolnak föl ily nevű falut. Egy vagy két helység értendő-e, s bármely esetben is hol feküdt, — nem dönthetem el. Ma csak egy: Sáros-szék nevű falu van e megyében. (L. e néven.)

Székás (puszta). Inkább Sopronmegyéhez tartozott. (L. ott.)

Szelcze. L. Szölczse alakban.

Szeleste. (Szelesta.) Zeleste. Zelesthe. (1270: Hazai okmt. I. 42., v. 5. 1205: U. o. 3., 1318: U. o. III. 65., 1318—29: Hazai okmt. III. 104., 1435: Muz. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Zelusta. (1296: Hazai okmt. I. 91.) Sceleste. (1321: U. o. 115.) Nobiles de Magar (Magyar) Zeleste, Nemuth Zeleste, Nemeth Zeleste. (1328: Hazai okmt. III. 91., 1330: U. o. 109., 1339: U. o. II. 71—75., 1349: Anjouk. okmt. V. 330., 1357: U. o. VI. 563.) Celeste. (1329: U. o. V. 591.) Nemethzeleste. (1424: Hazai okmt. IV. 282., 1458: Muz. llt.) Felseuzeleste. (1471: Muz. llt.) Fewlsewzelesthe. (1482: Kisfaludy cs. llt.) A Ják nembelieké (Szelesteieké) volt. — Ma Alsó- és Felső-Szeleste, Sárvártól ény.

Szelnők. Zelnuk inferior et superior. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Ma Alsó-Szelnők, Szt.-Gotthárdtól dny. és Felső-Szelnők, F.-Lendvától ék.

Szema. Silva Scema ultra. fluv. Saar. (1405: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. n. 113.) Poss. Zema. (1420: U. o. n. 144. 145., 1434: U. o. n. 180.) A Hidvégieké és g. Petőké volt; Pető-Mihályfa, Fgervár sat. táján feküdt.

Szemenye. Pred. Zeemene. (1217: Hazai okmt. IV. 10.) Poss. Scemenye. (1348: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 12.) Zemenye. (1367: U. o. f. 3. n. 10.) Vasvártól ék. találjuk.

Szénafölde. (Szénavölgy.) Hathal. (1444. 1446: Muz. llt., 1457: Hazai okmt. IV. 386.) Zenawelgh alias Heytal. (1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18.) Zenafelde. (1475: U. o. lad. 7. n. 76.) Ma Sirovnicza, Zernovicza és Heugraben nevek a ismeretes, N.-Újvártól ény. (L. a Girolti cs. a.)

Szenese (puszta). Poss. seu terra Zynsa. (1288: Hazai okmt. VII. 206.) Poss. Zynisse. (1355: Anjouk. okmt. VI. 369.) Pred. Scenese. (1484: Haz. okmt. V. 361.) A Káldiaké volt. — Ma puszta Szünőse néven, Szombat-helytől ény., Herény mellett.

Szent-Benedek. Scenchbeneduk. (1378: Békássy cs. llt.) Zenthbenedek. (1390: Dl. 7608.) Sanctus Benedictus. (1455: Békássy cs. llt.) Köznemesek nevéből ismeretes. Úgy látszik Vas- (és nem Zala-) megyében feküdt, hihetőleg a megye déli vidékén. (V. 5. a Szentbenedeki cs. a.)

Szent-Cecília. Via ad Sanctam Ccciliam. (1342: Zalam. oklt. I. 402.) Plebanus de Sancta Cecilia. (1449: Muz. llt.) Rum vidékén feküdt, Guta-háza felé.

Szent-Elek. Zenthelek. (1427: Kismart. llt. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2., 1451: Dl. 14505.) Kir. harminczad- és vámhely volt s Német-Újvárhoz tartozott, a melytől ény. ma is megtaláljuk.

Szent-Gothárd. Fratres cisterciensis ordinis in Sancto Gothardo. (1198: Árpád. új okmt. VI. 193.) Ecclesia S. Gothardi. (1218: U. o. 358., 1257: U. o. II. 296.) Sanctus Gothardus. (1217: U. o. VI. 384., 1451: Dl. 14505.) Cenobium S. Gothardi de ord. Cisterciensium. (1221: Haz. okmt. VI. 13.) Abbas de S. Gothardo. (1338: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 2. n. 7., 1353: Anjouk. okmt. VI. 95., 1354: U. o. 200., 1480: Dl. 36483. és 25258.) Eccl. B. Gothardi mart. de Szent Gothárd. (? 1391: Fejér, X. 1. 682., V. ö. 1393—1406. *Körmendi llt. Alm. II. lad. 8. n. 8. és n. 9. és 1400: Mon. Vatic. I. 4. 256.*) Abbacia monasterii B. Marie virginis de S. Gothardo. (1441: Forgách cs. llt.) Szent-Gothárd tiszteletére — mint látszik: III. Béla királytól — alapított cisztercita-rendű apátsággal, melynek patronatus-jogát 1393-ban a Szécsiek kapták Zsigmond királytól. 1477. táján Pesnitzer Ulrik Szent-Gothárd ura; tehát e hely, apátsága és uradalma is az osztrákok kezére került. 1480-ban azonban mindezt Mátyás király visszaadta a cisztercitáknak — A Rába mellett, a megye nyug. határvidékén, Szombathelytől dny. találjuk. (V. ö. 1347: Fejér, IX. 6. 23, 1198—1500: Körmendi llt. Alm. II. lad. 8. n. 1—81., 1477. körül: Chernel. Kőszeg tört. 23. l., 1494: Engel, i. m. 24., 1480: Orsz. Llt. Ecclesiast. f. 23. n. 58.)

Szent-György. a) Zethgywrg. (1428: Sopr. oklt. II. 119.) Zentgerg. (1431: Muz. llt.) Zenthgyewrgh. (1482: Dl. 18742.) Az Oslfiak (1428. 1431.) és a Molnáriak (1482.) birtokában sorolják föl. — A mennyire meghatározhatom, a mai Répcze-Szent-Györgyöt vélem értendőnek, Ostfy-Asszonyfától nyug. — b) Poss. Zenthgergh. (1470: Dl. 24746.) Pred. Zenthgyergh. (1480: Dl. 18358.) Mint a himeskői Aczél-ok birtokát emlegetik. Úgy látszik, Himeskő vidékén feküdt. — c) L. Tömörd a. is.

Szent-Iván. Poss. Zenthyan. (1381: Dl. 6771.) A Demeteri cs. birtokai közt sorolják föl.

Szent-Iván(-falva). Poss. Scenthyuan. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 18. 1.) Zenthyan. (1388—95: Dl. 7398.) Zenth Iwanfalua. (1447. 1458: Muz. llt.) A Ják nemből való Szentivánfalviaké volt. — Ma Sz.-Ivánfa, Sár-vártól észak felé.

Szent-Jakab(-falva). a) Poss. Zent Jacabfalua. (1429: Dl. 12069.) Zenth Jacapfolwa. (1454: Dl. 14793; 1459: Dl. 15379.) Zenth Jacab. (1498: Dl. 20734.) A Telekesieké, Szepetkieké sat. volt s Telekes vidékén feküdt. — b) Zenth Jacabfalua. (1423: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 165.) A Körmend és Zala-Lövő közti vidéken elterülő (vas- és zalamegyei) falvak társaságában, nemesek nevében fordul elő. — Hihetőleg a Zala-Lövő közelében fekvő mai (vasmegyei) Szent-Jakab helység értendő.

Szent-Katerina(-asszony). Zenthkatherina. (1489: Dl. 19510.) Posafalva alias Zenthkatherynazzon. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.) Monyorókeréktől — a melyhez tartozott — ény. találjuk: Szent-Katalin néven.

Szent-Király. Scentkeral. (1342: Hazai okmt. II. 77.) Zenthkyral. (1360: Dl. 4960; 1492: Muz. llt., 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10.)

1360-ban Szent-István király tisz. épült templomát is említik. 1342-ben (és 1360-ban) a *Pinka menti* Perbesével, 1492-ben Besefalvával kapcsolatban fordul elő. 1496-ban Monyorókerék tart. közt sorolják föl. — Ma Pinka-Szent-Király és Szent-Király nevű falukat ismerünk; előbbi Monyorókeréktől dk., utóbbi pedig ék. esik.

Szent-Király(-földre). Poss. Zenthkyral. (1450: Muz. llt.) Pred. Zenth Kyralfelde. (1461: Lippich cs. llt.) Főleg a Hidvégieké volt. — Gerse, Pető-Mihályfa sat. vidékén kereseljük. Hihetőleg e helységnek vagy pusztának felel meg az 1411-ben szintén a Hidvégi és gersei Pető családdal kapcsolatban fölmerülő: »Tornayzenthkyral» nevű falu (possessio) is. (gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 131. c.)

Szent-kut. Scenthkut. (1342: Zalam. oklt. I. 404.) Zenthkwth. (1482: Lajtfal. llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L +, 1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. n. 1., 1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 10.) A Héderváriaké volt. — Sz.-Gothárdtól ék. esik.

Szent-Loránt. (Szent-Léránt. Szent-Lénárt. Szent-Leonárd.) Scenthloranth. (1332: Anjouk. okmt. II. 597.) Sanctus Leonardus. (1337: Hazai okmt. III. 131.) Zenthleonard. (1381: Dl. 6771; 1424: Dl. 2151.) Plebanus de S. Leonardo. (1449: Muz. llt., Zenthleranth. (1463: Hazai okmt. IV. 408., 1466: Dl. 16199.) Sanctus Leonardus. (1484: Szombath. kápt. házi llt. f. 52. n. 23.) Köznemesi birtok volt. — Ma Szent-Léránt. Szombathelytől dk.

Szent-Márton. a) Zenthmarthon. (1479. 1496: Dl. 20400. és Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 11. és lad. 6. No. 7. és 10., 1485: U. o. lad. 9. n. 12.) 1485 óta teljesen Veresvár várhoz tartozott. Ma Őri-Szent-Márton, Vörösvártól északra. — b) Egy másik ily nevű helységet F.-Lendva vár tartozékai közt 1365-ben és 1366-ban: »Zenchmarcun, Scenthmartun in distr. Sancti Martini» alakban sorolnak föl. (Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Megfelel neki a mai Martýáncz, Mura-Szombat mellett északra. — c) Sanctus Martinus. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Nobiles de S. Martino. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Zenthmarthon. (1435: Hazai okmt. III. 368., 1460. 1471: Kisfaludy cs. llt., 1483: Muz. llt., 1508: Körmendi llt. Alm. III. lad. 3. n. 128.) Köznemeseké (úgy látszik: a zalamegyei Bérieké is) volt. — Ma Kemenes-Szent-Márton, Sárvártól k.-é. — d) Zenthmarton. (1412: Sopr. oklt. II. 4. és Dl. 9939. 9940.) 1412-ben Pesével (Pöse) és Ludaddal együtt kapják a Garamot. — e) L. Zalamegyében.

Szent-Márton(-falva). Poss. Zanthmarthonfolua in valle Lugasuelge. (1422: Körmendi llt. Misc. Németujv. 102. 69.) Zenthmarton. (1454: Dl. 14782; 1464. 1465: Muz. llt.) Az Iváncziaké volt. — Ma Rába-Sz.-Márton, Csákánytól nem messze dél felé.

Szent-Mihály. a) Villa S. Micaelis in finio Castriferrei. (1273: Árpádk. új okmt. XII. 73.) Zenthmyhal. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Ma Kis- és Német-Szent-Mihály, Szombathelytől ny. — b) Zenthmyhal. (1428: U. o. lad. 2. No. 2.) E helység (Német-)Ujvár tartozéka volt s az ettől ény. eső mai Pusztá-Szent-Mihálynak felel meg. — c) Scentmihal. (1336: Anjouk. okmt. III. 295.) Zenthmihal. Zenthmyhal. (1422: Muz. llt., 1464: Dl. 16074; 1475: Dl. 17751; 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 570. 579., 1480: Dl.

18373; 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. No. 10., 1516: Dl. 22851.) A Szentmihályi, mezőlaki Zámbo, később főleg a Hosszutóti (Himfi) cs. kezén találjuk. Ma Rába-Szent-Mihály, Sz.-Gothárdtól keletre.

Szent-Mihályfalva. Poss. Zenthmihalfalua. (1334: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 6.) Zenthmyhالفالwa. (1443: U. o. lad. 2. f. 6. n. 3.) A vasvári káptalané volt. — Ma Szent-Mihályfa, Vasvár tőszomszédságában.

Szent-Miklós. a) Poss. Zenthmyklos. (1424: Körmendi llt. Himfyana, n. 749.) Predium Zenthmyklos. (1496: Muz. lltár.) A Sitkeieké, Götyeieké sat. volt; Sitke, Gércze sat. vidékén feküdt. — b) Poss. Zentmiclos. (1466: Dl. 16416.) A Damonyai vagy Domonyai családé volt. Úgy látszik. Rumtól nyugot felé, a Sorok mentén feküdt, Tótfalu táján. — c) L. Lak helys. a.

Szent-Miklós(-falva). Poss. Myklousfalva. (1362: Hazai okmt. I. 242., 1368: U. o. I. 257.) Pred. Myklosffalwafwde et poss. Zenthmyklos . . . in fine ville Papocz. (1371: U. o. II. 323.) Poss. Zenthmyklosffalwa. (1371: U. o. 326.) Zenthmyklos. (1438: U. o. 275.) Pred. Myklosfalua. (1455: U. o. 329.) Ma Szent-Miklósfalva, Pápócz tőszomszédságában.

Szent-O(ld)dor-(Oldreh-)Perezslege. (Szent-Oldor-falva. Szent-Ódorfalva. Szent-Oldrosfalva.) L. Perezsleg a.

Szent-Péter. (Szent Péterfalva. Szent-Péter-háza.) L. Irnos(dj)háza néven.

Szent-Péter (puszta). Pred. Zenthpether. (1465: Békássy cs. llt.) Pósa-falva (ma Pósa, Sárvártól ény.) faluval együtt — mint Vági birtok — merül föl.

Szent-Péter(-falva). a) Ecclesia S. Petri. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Zenth Petwr. (1297: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 1.) Zempeturfalua. Zenthpethwrfalwa. (1369. 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8 No. 2. és lad. 6. No. 10.) Monyorókerékhez tartozott. — Ma Szent-Péterfa, Monyorókerék mellett dk. — b) Egy másik ily nevű (Zenthpetherfalva) helységet 1428-ban és 1453-ban Zalafő és Hodos közt az Őrségen sorolnak föl. (Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2., Kismart. llt. 23. A. 4. és Dl. 14727.) E falu ma Őri-Szent-Péter (Sz.-Gothárdtól dk.), mely néven különben már 1497-ben fölmerül. (Ewryzenthpeter. Dl. 20554.) Ugyanezt említik 1364-ben is: Scenpeter (iuxta caput fluvii Zala et Rakus) néven. (Muz. lltár.) — c) Poss Zenthreturfalva. (!? 1423: Fejér, X. 6. 601.) Zenthpeter. (A Bolffarth cs. előnévében. 1467: Kisfaludy cs. llt.) A mai Rába-Szent-Péter értendő, Pápócz és Marczaltő között. — d) Zenthpetherfalwa. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) A mai Szabar, Csém, Náda, Csátár sat. falvakkal együtt Szalonok várához számították. — e) Poss. Zedhpeterfalua, Zentpeterfalua. (1404: Fejér, X. 4. 317. 318.) Zenthpeterfolua. (1450: Dl. 24540.) A Hidvégieké és gersci Petőké volt. — Ma Szent-Péterfa, Körmenditől kd., nem messze Gerse helységtől. (V. ö. *Sár* és *Árokköz* helységek a. is.)

Szent-Trinitás. L. Velemér néven.

Szent-Ulreh-Perezslege. Másként: Szent-Oldor-(Oldreh-)Perezslege vagy: Szent-Oldor-falva. — L. Perezsleg helys. a.

Széplak. Zeplak. (1295: Zalam. oklt. I. 111., 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1446: Muz. llt., 1464: Ostffy cs. llt. IX. 5. és Sopr. oklt. II. 430., 1485: Muz. llt.) Zyplak. (1314: Anjouk. okmt. I. 372.)

Zeplac. (1443: Dl. 13743.) Zeplaak. (1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.) Legnagyobb részében a Széplaki vagy széplaki Bothka családé volt. 1428-ban Széplaki András deáknak 7 adózó j.-portáját számították össze e helységben. Körmendről kel. fekszik, a zalamegyei határon.

Szerdahely. — a) Villa Olsou Neusil. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 59.) Newsydel, Newsidel. (1444. 1446: Muz. llt., 1457: Haz. okmt. IV. 386.) Newsydel al. nom. Zerdahel — helységet sorolják föl 1455-ben és 1475-ben Limpach után a Giroltiak, illetve Paumkircherek birtokai közt. (U. o. I. lad. 7. No. 76.) Neusiedlt ma is megtaláljuk e ponton, N.-Ujvártól nyug. Ugyanekkor alább, Kukmér után ismét egy: Zerdahel nevű falut emlitenek. Ez alatt sem szabad azonban más (pl. a Kőszegtől d. eső) Szerdahelyt értenünk. Legalább utána közvetlenül: Zenafelde következik, mely a mai: Heugraben helységnek felel meg. — b) A Kőszegtől d. fekvő Szerdahely Rohonecz vár tartományai közt 1374-ben és 1405-ben merül föl: Zeredahely, Zerdahel — alakban. (Zalam. oklt. II. 118., Dl. 9015. V. ö. 1487: Dl. 19296.) Ugyanezt 1483-ban Tárnok Péter tolnai Bornemisza Jánosnak adja el, (Zerdahel. Dl. 18852.) — c) A F.-Lendvától k.-délre eső s ma Tót-Szerdahely nevet viselő falu («Zerdahel in districtu seu valle Welemer») 1366-ban, mint Lendva vár tartozéka említetik. (Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.)

Szer(e)gény. Poss. Zergyn. (1408: Fejér, X. 4. 673.) Zeregen. (1429: Pannonh. főapáts. házi llt. LVII. Fff.) Zergen. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1433: U. o. L. Kkk.) Sergen. (1447: U. o. XV. H.) A Garaiaké volt; 1428-ban 37 adózó j.-portával. — Ma Szergény, Kis-Czelltől ék., a veszprémmegyei határszélén. (1311-ben a vasvári káptalan egy: Zergoyrn nevű birtokhoz is jogoi formált. Szombath. kápt. házi llt. 1. f. 2. n. 16. — Ugyanez vagy más falu értendő-e, nem tudom.)

Szergojn (?). L. Szer(e)gény a.

Sziget. Zygeth. (1352–55: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 1., 1364: Dl. 5004; 1368: Körmendi llt. n. 3. és Dl. 5661; 1469: U. o. Alm. III. lad. 9. n. 11.) A mai Őri-Sziget értendő, Vörösvár tőzsomszédságában kel.

Szilfafölde. Zylfafeulde al. nom. Arnoldfeulde. (1399: Zalam. oklt. II. 295.) A gersei Petőfiéké volt s úgy látszik, azonos ugyane család: Szindafölde nevű birtokával. (L. ott.) — Pető-Mihályfa, Karádfölde sat. táján kereshetjük. (Körmendről ék.)

Szilvagy. Predium Zyluag. Terra populorum de Szciluag. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Poss. Zilwagh. (1311: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 16.) Zylvagy. (1328: Haz. okmt. III. 98.) Zylwagh. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 2.) Köznemeseké volt. Ma Alsó-és Felső-Szilvagy, Szombat-helytől ék.

Szindafölde. Poss. Zyndafeuldu. (1294: Hazai okmt. VI. 411.) Poss. Scyndafolde. (1354: Zalam. oklt. I. 557.) Poss. Scindafolde. (1368: Dl. 5713.) A gersei Petőké volt. (L. Szilfafölde helys. a.)

Szinise. L. Szenese néven.

Szkledra. Zkledra. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Szolárd. Zolárd. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Német-Ujvár tart. közt (Rába)-Füzes mellett sorolják föl.

Szombatfalva. (Szombatfalva.) *a*) Sombathfalwa. (1464: Dl. 16074.) Zombathfalw. (1482: Lajtafalusi llt. Dóczyana. C. 3. f. 1 L +, 1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. III. No. 1.) Zombathfalwa. (1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 10.) A Héderváriaké volt. Ma Szombatfa, N.-Ujvártól keletre. — *b*) Zumbuthfalwa in distr. seu valle Welemer — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Szombatfa, F.-Lendvától kd.

Szomolyánfalva. Zomoyanfolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Szomorócz. Zomorocz in distr. Ewrseg. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2., 1436: Rummy cs. llt.) Mura-Szombattól ék. fekszik a Kerka folyó mentén.

Szomorófalva. Zomorofalua. (1365—66: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6. és 13.) A f.-lindvai vár Lindva folyó melléki területéhez tartozott.

Szölce. Zelche. (1406: Dl. 9258.) Zewlce. (1406: Dl. 9200; 1449. 1450: Muz. llt.) Zelwche, Zelche (1431: Békássy cs. llt.) Zelce. (1437: Muz. llt., 1450: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. No. 8.) Zwlcze. (1437: Muz. llt., Zewlce. (1493: U. o.) Legnagyobb részt a Szölceieké volt. — A mai Szölce, Körmenditől délre.

Szöllös. Zeleus. (1244: Hazai okmt. VIII. 42., 1339: Anjouk. okmt. III. 560. és főleg 564. l.) Zewles. (1301: Békássy cs. llt., 1462: Körmendi llt. Alm. III. 8. n. 10., 1496: U. o. lad. 6. n. 10.) Zelews. (1369: Dl. 3350.) Poss. Kyszeuleus. Poss. (wduarnicorum) Nagzeuleus. (1332: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 1. 3.) Poss. Sceluz. (1386: Dl. 7220. 7360.) Zelus. (1388: Körmendi llt. Misc. Németujv. 2. 42.) Kiszelews, Kyszewles. (1437: Dl. 3350; 1480: Békássy cs. llt., XV. század vége: Dl. 20899.) Zewlews. (1447: Muz. lltár.) Kis-Szöllös 1332-ben a győri *egyházé*. (Ugyanekkor: Nagy-Szöllös a királyé.) Ezenkívül birtokosok e két faluban: a Szöllösi, Hermáni, Unyani és monyorókereki Elderbach családok. — 1339-ben a felől folyt a vita, hogy vajjon: «terre seu possessiones *Viragusberk, Mykofelde et Hermanihara(z)thkuz*» Szöllöshöz tartoznak s ennek határán belül fekszenek-e. (Anjouk. okmt. III. 560.) «Wiragwsberk» egy tanuzó nemes nevében még 1431-ben is megtalálható. (Békássy cs. llt.) — Ma Kis- és Nagy-Szöllös, Szombathely térszomszédságában.

Sztanehnafalva. Ztanehnafalua. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) A f.-lindvai vár bel-murai területéhez tartozott; tehát a megye dny. csücskében feküdt.

Sztani(n)cz. Stanicz. (1448: Békássy cs. llt.) Zthanyncz. (1476: U. o.) Sthanycz. (1486. és 1500. körül: Muz. llt.) Zthanycz. (1495: Hazai okmt. V. 379.) A petróczy Henczel(-fi) és Kövér családoké volt. — Ma Sztányócz (Stanyócz), F.-Lendvától kel., F.-Petrócz mellett.

Sztojkvölgye. Ztoykwlge. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. Tán a tőle délre eső mai Szottina-nak felel meg?

Sztrahonafalva. Ztrahonafalua. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva vár Lindva folyó melléki területéhez tartozott.

Sztrazon. (Sztrazsim.) Strason (Strasim) inferior et superior. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartozott. — Ma Alsó- és Felső-Strázsa (Drosen) Szt-Gotthárdtól ék. felé.

Sztrikolecz. Ztrykolch. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott. — Ma Sztrukócz (vagy Sztrakócz?) Mura-Szombattól ény.

Sztripkócz. Ztrypkouch in distr. Waralyakurniky. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva várához tartozott.

Szudisincz. Hzodozynch, Zudysinch in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Szodesincz, Mura-Szombattól kel.

Szunik (puszta). L. Zunik néven.

Szvetehnafalva. Zwetehnafalua. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) A f.-lindvai vár bel-murai kerületéhez tartozott; tehát a megye dny. csücskében feküdt. — Úgy látszik, azonos az 1365-ben ugyane vár tart. közt fölsorolt: Zecochneche faluval. (U. o. n. 6.)

Szvetehócz. Zetekolcz. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Zuethehouch in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: U. o. No. 13.) Ma Szvetahócz, Mura-Szombattól dny.

Tamásfalva. Thamasfolua. (1347: Anjouk. okmt. V. 110.) A megye dny. sarkában, Petáncz vidékén feküdt.

Tamásháza. Poss. seu villa Tamashaza. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Tana. Villa castrensius Thana nomine. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 384.) Tana. (1366: Hazai okmt. III. 183., 1384: U. o. II. 148.) Szombathelytől dk. találjuk.

Tapán-Vált. L. Vált helys. a.

Tapánfalva. L. Haraszti(i) helys. a.

Tapaszfalva. Poss. Thapazfalua. (1447. 1453: Muz. llt.) Pred. Thapazfolua. (1479: U. o.) Ják nembeliek bírták. — Jákfa, Terestyénfa sat. táján (Sárvártól é. felé) feküdt. Ma puszta, Terestyénfa mellett ny.-é.

Tarcsa. (Tarczesdorf.) Terscha. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Tarczesdorff. (U. o.) Német embertől származó, a magyar helyneveket elferdítő oklevélben: Winkler Tamás kir. ember előnévében fordul elő. — Kétségtelenül a mai Tarcsa helységnek felel meg, Kőszegtől nyd. felé.

Tarro(n)dfalva. L. Torro(n)dfalva alakban.

Taskánd. — a) Thaskand. (1422: Sopr. oklt. II. 70., 1419. 1446: Békássy cs. llt., 1468: Körmendi llt. Fam. misc. n. 21.) Köznemeseké (köztők a Csörgöké) volt. — Ma Tacskánd, Sárvár közelében dk. — b) Twskand. (1332: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 1. 11.) Taskand. (1402: Hazai okmt. IV. 244.) Tutskand. (?? 1408: Fejér, X. 4. 673. Helyesebben: Tuskand, gr. Zay cs. llt. C. n. 5.) Thaskand. (1478: Dl. 18154; 1479: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12., 1495: U. o. n. 18.) Somlyó várához (Veszprém.) tartozott. — Ma Tacskánd puszta, Sárvártól délre, Hosszú-Peresztég mellett. — c) Poss. Taskand. (1431: f.-büki Nagy S. okl.) Poss. Thaskand. (1455: Békássy cs. llt.) Mindkét alkalommal Dobron(d) helységgel együtt, mint

Nádasd nembeliek birtoka merül föl. Nem lehetetlen, hogy az előbbi két Taskánd valamelyikének részei értendők.

Taszár. Villa Tazar. (1221: Hazai okmt. VI. 16.) Terra castrensius Castri Ferrei Thezaar vocata. (1278: Árpádk. új okmt. IX. 198.) Terra Tazar. (XIII. század: U. o. X. 450.) A Ják nemzetség birtoka. (1278.) A mai Vámos-Család, Uraj-Újfal, Jákfa sat. táján feküdt

Tekse. (Teksény.) L. Ó-Vált-földe néven.

Telekes. (Telekös. Telőkös.) Thelekus. Telekus. (1282: Hazai okmt. VI. 287., 1314: Anjouk. okmt. I. 337., 1338: Hazai okmt. III. 135., 1379: U. o. III. 207., 1380: U. o. 213.) Telukus. (1293: Hazai okmt. VIII. 336.) Thelekes. (1408: Zalam. oklt. II. 347., 1420: U. o. 422—3., 1429: Dl. 12069; 1439: Dl. 13322; 1449: Dl. 14261; 1454: Dl. 14793; 1459: Dl. 15379.) Thelekws. (1454: Dl. 14793.) Thelekews. (1475: Dl. 17753.) A Telekesi (Szepetki, biki Basó, ollári Tompa) családé volt. — Ma Alsó- és Felső-Telekes, Egervártól ny.-é.

Temelfölde vagy Tem(m)elháza (puszta). Pred. Themelfelde in territorio possessionis Dorzmath. (1464: Körmendi lt. Rajkiana, n. 48.) Pred. Themelhaza intra metas poss. Drozmath. (1472: U. o. Alm. V. lad. 6. n. 10.) Pred. Themelhaza. (1490: U. o. n. 14.) A mai Dozmát határában feküdt. (Szombathelytől nyug. felé.)

Temerd. L. Tömörd alakban.

Tempesháza. Thempeshaza. (1465: Szombath. kápt. h. lt. Lad. 2. f. 7. n. 8.) Vas megyei nemes nevében és előnévében fordul elő.

Terebecz. (Terebicz.) L. Trebecz alakban.

Terestyénfalva. (Terestenyefalva). Poss. Terestienfolua. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. lt. 14. 18. 1.) Terestyenfalwa. (1435. 1453: Muz. lt., 1441: Kisfaludy cs. lt.) Theresthenyefalua. (1437: Muz. lt.) Therezthyenfalwa. (1437. 1447: U. o.) Therezthenfalwa. (1467: Kisfaludy cs. lt.) Theresthienfalwa. Theresthyenfalwa. (1475. 1482: Muz. lt.) Ják nembelieké (Terestyénfalviaké) volt. — Ma Terestyénfa, Sárvártól észak felé.

Teszár. L. Taszár alakban.

Tilaj. Tiloy. (1293: Hazai okmt. VIII. 331.) Poss. Nogtylay. (1364: Zalam. oklt. II. 1.) Thylay. (1368: U. o. 15., 1446: Dl. 13923.) Poss. seu villa Tylay. (1360: Zalam. oklt. I. 605., 1378: Szombath. kápt. házi lt. lad. 1. f. 3. n. 28., 1423: Lajtafal. lt. Illésházyana. Lad. 24. f. 1. n. 1.) Herbarthylay. (1402: gr. Festetics cs. kezth. lt. Castrif. n. 102.) Hermantilai. Hestilai, Bathiztilai, Lamperthtilay. (1417. 1421. 1425: Muz. ltár, Fejér: X. 8. 695. 697. 699. 713. l. elferdíti.) Nag Thylay. (1483: Dl. 18815.) Herman Thylay al. nom. Hermanfalwa. (1505: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 9. n. 16.) Részei a zalamegyei Kéménd várhoz tarloztak. Különben nemeseké (Tilaji, Bodoló, Csányi, Tompa sat. családoké) volt. — Ma Kis- és Nagy-Tilaj, Egervártól ék., a zalamegyei határon.

Timafalva. Chymafolua. (1359: Haz. okmt. IV. 191.) Thymaffalua. (1439: U. o. V. 225.) Thymaffalwa. (1447: U. o. III. 379.) Tymaffalwa aliter Thewfalwa. (Chewfalwa? 1485: Nagy Imre gyűjt.) Szombathelytől dk. Taplánfa táján feküdt. (1538. évi adóajstrom.)

Tissano(I)cz. (Tisinolcz. Tisancz.) Terra Tysinolch. (1340 : Anjouk. okmt. IV. 17.) Tysanch. Tyssanouch in distr. Sancti Martini — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Tessanócz, Mura-Szombattól ék.

Tissina. (Tissine. Tistina. Tistine.) Tystina. (1347 : Anjouk. okmt. 110.) Tistna. (1348 : U. o. 213.) Tisine. Tyssina in distr. Beelmura — F.-Lindva vár tart. közt. (1365. 1366 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Tissina, Mura-Szombattól nyug.

Tittös. L. Töttös alakban.

Tittös-Bir. L. Bir a.

Tivadar-Kenéze. (Tivadar-bánföldre.) L. Kenéz a.

Tivadarfalva. (Tivodorcz.) Tyuodorfolua. (1365 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Thyuodorch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 2.) Ma Tivadarcz, F.-Lendvától délre.

Tobaj(d). Thobayd. (1428 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Thobay. (1475 : U. o. lad. 3. n. 43.) Német-Ujvárhoz tartozott. — Ma Tobaj, N.-Ujvártól északra.

Tohony. Thohun. (1388 : Dl. 7386.) Tohony. (1392 : Dl. 7758. 7827.) Uti vámjával együtt Borostyán várához tartozott. — Ma Tauchen (Tauha, Fejérpatak !) Borostyánkő szomszédságában dny.

Tokorcs(i). Tucurch. (1237 : Árpádk. új okmt. II. 73.) Thukurch. (1272 : U. o. VIII. 400.) Tukurchy. (IV. László kora : Hazai okmt. VI. 352.) Tokorch. (1374 : U. o. III. 195., 1426 : U. o. 349.) Thokorch. (1424. 1425 : Körmendi llt. Himfy. n. 749.) A Sitkeieké volt. — Ma Tokorcs, Sárvártól kel.

Tolvaj-várhegye. Poss. Toluayuarhege. (1351—78 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 1.) Keresztes lakóinak birtoka volt. — Óvár részei értendők. (Szombathelytől nyug.)

Topolócz. Topoloch in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) F.-Lendvától dny. találjuk.

Tornai-Szent-Király. L. Szent-Király (földre) helys. a.

Torn(y)osháza. Poss. Thornushaza. (1449 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 8. n. 79.) Thornoshaza. (1451. 1459 : Muz. llt.) 1451-ben köznemes nevében fordul elő. 1498-ban : predium Thornoshaza. (Muz. llt.) Simonyi, Mesteri sat. vidékén keresetjük. (Sárvártól kel.)

Torony. Thorony. (1409 : Békássy cs. llt.) Hospes de Toron. (1457 : Körmendi llt. Rajkiana, n. 45.) Szombathelytől kel. esik.

Torony-Durzmáta. L. Dorozmát a.

Torro(n)dfalva. (Torlodfalva. Torrotfalva.) Torlodfalua. (1418 : Dl. 10719.) Tarodfolua. (1428 : gr. Festetics cs. készth. llt. Castrif. 174/175. d.) Thorlothfalua. (1430 : Körmendi llt. Major. I. 36. 32.) Thuroidfalua. (Német kézre valló latin oklevélben. 1455 : Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Tharrodfalua. (? 1456 : Huny. kora. X. 504.) Torrodfolua. Thorrodfalwa. (1457 : Dl. 15173 ; 1469 : Körmendi llt. Major. I. 36. 36., 1482 körül : U. o. Alm. III. lad. 8. n. 15., 1493 : Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 8. n. 13.) Thorondfalwa. (1471 : Békássy cs. llt.) Thorrothfalwa. (1478 : Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 39.)

Köznemeseké volt. 1428-ban 7 adózó j.-portáját említik a kamara-nyereség rovói. — Ma Taródfa, Körmend közelében nyd.

Tótfalu. — *a*) Thothfalw. (1437: Muz. llt.) A Marácziai birtokai közt sorolják föl. Ma ily nevű pusztát találunk Hegyhát-Morácz (és Csákány) mellett. — *b*) Villa Sclavorum. (1221: Hazai okmt. VI. 13.) Tothfolu. (1297: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 1.) Touthfalw. Thothfalw. (1369. 1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. No. 2. és lad. 6. No. 10.) Locus Lupisdorff supra poss. Thotfalu vocatam versus poss. Zenthkatherina. (1489: Dl. 19510.) Monyorókerék mellett — a melyhez tartozott — ény. találjuk. (Nem messze Sz.-Katalintól.) — *c*) L. Zalak helys. a.

Tőfalva (?). L. Timafalva a.

Tömörd. Tumind. (? 1233: Árpádk. új okmt. I. 309.) Populi Castri Ferrei de villa Temerd. (1270: U. o. VIII. 301.) Themerd. (1392: Dl. 7768.) Twmerd. (1441: Hazai okmt. VII. 462.) Kőszeg várához tartozott. Poss. seu pred. Themerd. al. nom. Posafalva. (1475: Muz. llt.) A Pósa cs. birtoka. — Kőszegtől kd. Tömörd néven ma is megtaláljuk. — Zenthgergh al. nomine Twmerd. Thewmerd. (1415: Békássy cs. llt.) Ugyane helység (tán más része) értendő, melyhez nem messze (k.) találjuk ma Répcze-Szent-Györgyöt.

Töttös. Nobiles de Apathunkaya. (1274: Árpádk. új okmt. IX. 60. és 96.) Thewtus. Teutes. (1323: Anjouk. okmt. II. 92.) Theuteus. (1342: Zalam. oklt. f. 403.) Nobiles de Apathvukatheteus. (1342: Anjouk. okmt. IV. 259.) Poss. Teutes. (1389: Dl. 7517.) Theutheus. (1414: Dl. 10176.) Thethews. (1453: Dl. 14685; 1484: Dl. 14805; 1464: Hazai okmt. III. 415.) Thythews. (1471: Muz. llt., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.) Thwthews. (1498: Acta post adv. 77—65.) A Rumiaké, az Egervári-Geregyei rokonságé s köznemeseké volt. — Vasvártól északra találjuk.

Töttös-Bir. L. Bir a.

Trebecz. (Trebits). Villa Turpucz. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 385.) Terra Tyrebuch. (1314: Anjouk. okmt. I. 361.) Poss. Trebech. (1399: Zalam. oklt. II. 295.) Poss. Threbycz, Trebych. (1424: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 161. aa.) Terra Trebuch. (1437: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 27.) Terebicz. (1448: Dl. 14184.) Köznemeseké s a gersei Pctőké volt. — Gerse és Mihályfalva (Pető-Mihályfa) mellett feküdt.

Trekvölgy(e). Trekwlgh. Trekulge. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 20.) Dobra várához tartozott. — A mai Martinya mellett kell keresnünk; s így hihető, hogy a szomszédos mai Túrke falunak felel meg.

Tropo(l)cz. Tropoch. Tropolch in distr. Beelmura — F. Lindva vár tart. közt. (1365. 1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6. és 13.) Ma Tropócz, Mura-Szombattól nyug.

Turoidfalva. Azaz: Torro(n)dfalva. — L. e néven.

Turpucz. L. Trebecz néven.

Tuskánd. L. Taskánd *b*) helys. a.

Tyák(-falva). L. Ják(-falva) a.

Tyák-monostora. L. Ják(-monostora) néven.

Udvard. Poss. Wdward. (1357—8: Körmendi llt. Misc. Németujv. n. 4.)

Ug(h). (Uk.) Nobiles de Hwg. (1331: Anjouk. omt. II. 548.) Poss. Vk. (1332: Hazai okmt. I. 162.) Laur. fil. Wgh de Wgh. (1353: U. o. IV. 179., 1399: U. o. III. 256.) Wg. (1436: Dl. 12942; 1439: Hazai okmt. IV. 324., 1440: U. o. II. 289.) Poss. seu pred. utraque Wk. (1459: Muz. lt.) Pred. Pwzthawk in cuius facie ecclesia parochialis haberetur. (U. o.) Wk. (Nemes nevében. 1479: Hazai okmt. I. 370.) Köznemesi birtok volt. — Ma puszta (Ugh), Ostfy-Asszonyfától kel., Magasi mellett.

Uj-Szalócza. L. Szalócza helys. a.

Ujfalu. a) Wyfalw. (1496: Dl. 20400. és Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. No. 7. és 10.) Jobbágy részeivel együtt Vörösvárhoz tartozott. A mai Jobbágyi-Ujfalu értendő, Vörösvártól délre. — b) Egy másik ily nevű falut 1427-ben, 1428-ban és 1498-ban Német-Ujvár tartozékai közt sorolnak föl. (1427—1428: Kismart. lt. 23. A. 3., és Körmendi lt. Alm. I. lad. 2. No. 2., és 1498: U. o. Misc. Németujv. f. 105. n. 270.) Ez alatt tán a Gyepü-Füzesről ék. eső Ujfalut kell értenünk. Kétségtelen azonban, hogy utóbbi helység (legalább részben) az Óvári-féle (utóbb a Paumkircherek kezére jutott) birtok-csoporthoz, jelesül, a míg fönnállt: Óvár várához tartozott. (Wyfalu. 1443: Körmendi lt. Alm. I. lad. 9. n. 11., 1455: U. o. n. 16., 1461: U. o. n. 17.) — c) Vyfolu. (1339: Sopr. oklt. I. 143.) Wyfolu. Wyfalu. (1342: Pozsonyi kápt. orsz. lt. 14. 18. 1., 1388—95: Dl. 7398; 1447. 1458. 1471: Muz. lt., 1478: Hazai okmt. IV. 429.) A Ják nemből eredő családok (Szentivánfalvi, Niczki, Szelestei) birtoka volt. — A mai Uraj-Ujfalunak felel meg, Sárvártól éék. felé. (L. Urajt külön.) — d) Poss. Wyfalw. (1450: Muz. lt., 1479: Körmendi lt. Alm. III. lad. 9. n. 11.) A Hidvégieké és más nemeseké volt. A mai Sorki-Ujfalú? (Higvégtől ény. felé.) — e) Poss. Vyfolu. (1342: Zalam. oklt. I. 391.) A Káldiaké volt.

Ujlak. Vylak. (1388: Dl. 1357; 1451. 1475: Muz. lt., 1462: Dl. 15708; 1465: Dl. 16256.) Vylak. (1428: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. n. 174/175. d., 1465: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 7. n. 8.) Plebánosát 1475-ben említik. — Részben köznemeseké, részben a vasvári káptalané volt. 1428-ban a vasvári *prépostnak* 4½ adózó j.-portától kellett volna e helységről adóznia. Vasvártól ék. találjuk.

Ulciczafalva. Poss. Wlchychafalua. (1366: Körmendi lt. Alm. II. lad. 5. n. 13.) F.-Lindva vár velemeri kerületéhez tartozott.

Unokateleke. L. Rátoltfalva a.

Unyan. (Unyim.) Vnon. (1318: Zalam. oklt. I. 147.) Hunyan. (1340: Körm. lt. Unyo miana n. 6.) Eghazas Vnyan. (1346: Hazai okmt. I. 190.) *Bolkfalua Vnyan*, *Balokfalua Vnyan*. (Nemesi névben. 1356: U. o. III. 168., Dl. 3350.) Vnyan. (1410: Békássy cs. lt., 1438: Hazai okmt. I. 335.) Wnyan. (1430: Körmendi lt. Unyom. n. 37.) Vnían. (1433: Hazai okmt. V. 226.) Posavnyan. (Nemes nevében, 1434: Békássy cs. lt.) Posa Wnyan, Posa Wnym. (1468: Muz. lt.) Kyswnyan. (1476: Békássy cs. lt.) Naghwnyan. (1480: U. o.) Szent-Mihály tisztt. emelt templomát 1438-ban említik. — Az Unyani, Polyáni sat. rokonságé volt. — Ma Kis- és Nagy-Unyom, Szombat-helytől d., *Balogfa* tőzsomszédságában. — Kétségkívül e helységet (részeit), jelesül Pósa-Unyant kell értenünk az Unyaniak és Polyániak birtokában föl-

merülő: Possafalua, Posafalwa (1369—1437: Dl. 3350; 1410: Békássy cs. llt.) alatt is.

Uraj. Villa Vroy. (1221: Hazai okmt. VI. 16.) Poss. Vray. (1329: Muz. llt.) A mai Uraj-Ujfalu őrzi emlékét, Sárvártól éék.

Urbánosfalva. Wrbanusfalwa. (1475: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Szalonok vár tartozékai közt Peszeny, Sámfalva, Velege, Karasztos sat. helységekkel együtt sorolják föl, tehát a mai — Német-Ujvár mellett kel. fekvő — Orbánfalvától meg kell különböztetnünk.

Uz. Vz. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Felső-Lindva várához tartozott.

Vadkert. L. Zsédény a.

Vajdafalva. Waydafalwa. (1438. 1466: Békássy cs. llt.) Poss. Waydafalwa al. nom. Condakorfalwa. (1510: p. Zarka cs. llt.) Mint a Hermán nemből valók birtoka merül föl. Hermán táján feküdt.

Valhó. (Valfau.) Walho. (1365. 1416. 1471. 1478: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 59—71.) Walfaw. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.) Balfó. (1496: Dl. 20456.) Alhóval együtt emlegetik, 1455-ben mint vámhelyet. — A mellette (Vörösvártól ny.) fekvő mai Wolfau-nak felel meg. (V. ö. *Lipoltfalva.*)

Valsefalva. Poss. seu villa Walsefolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lendva várához tartozott. — Felső-Lendvától dél felé fektetett.

Vált. Terra Walth. (1329—1352: Anjouk. okmt. V. 590—593.) Walch. Walth. (1355: Hazai okmt. I. 211., 1393: Dl. 8012; 1438. 1444. 1448. 1449: Békássy cs. llt., 1447: Kisfaludy cs. llt., 1456: Muz. llt.) Thapanwalth. (1438: Békássy cs. llt.) A peczei Zarka, haraszi Tapán, Válti sat. családoké volt. Ma Vát, Szombathelytől ék. (L. Ó-Vált-földe a. is.)

Vámos-Pereszleg. (Vámos-Pereszlek.) L. Pereszleg a.

Váralja. L. Dobra városnál.

Váraljafalu. L. Lindva városnál az 1365. évhez.

Váras-Kesző. (Váralja-Kesző. Várjobbágya-Kesző.) L. Kesző a.

Várfölde-Bogát. L. Bogát helys. a.

Várnépe-Pácson(y). L. Pácsony a.

Varrani. L. Limpach néven.

Varsány. (Vassán.) Vosyan. (1257: Árpádk. új okmt. II. 297.) Vassan. (1390: Dl. 7616.) Vossan. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 174/175. d.) Worsan. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczy llt. 53. 3. 17.) Warsan. (1478: Dl. 18154; 1486: Dl. 19140; 1495: Galgóczy llt. 53. 4. 18.) Wassan. (1387: Dl. 7337—8; 1479—80: Galgóczy llt. 53. 4. 12.) Részben köznemeseké volt, részben pedig a veszprémmegyei Somlyó várához tartozott. 1428-ban Somlyó vár urainak: a Garaiaknak 29, Vassányi Andrásnak pedig 1 adózó j.-portája volt itt. A veszprém-vas-zalamegyei határszélén kereshetjük, János-háza és Kamond (Veszprém.) táján.

Vasallya. L. Avasallya néven.

Vásárhely. Azaz: Lugas-Vásárhely. — L. Lugas a.

Vásárosfalva. Wasarosfalu. (1484: Szombath. kápt. házi llt. B. 10.) A csébi Pogányoké volt ekkor. — Zala-Lövő táján kereshetjük.

Vasper. L. Zalamegyében.

Vas(-verő-)szék. Poss. Wosuereuzek. (1352—55: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 1.) Wosvereuzek al. nom. Kendzek. (1358: U. o. Misc. Németujv. n. 4.) Waswereuzek. (1368: U. o. Alm. III. I. 9. n. 1. 2. és Dl. 5661.) Waswerewzek. Vosuareuzek. (1434: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 8. és 9.) Poss. Waswerewzek al. nom. Wasck. (1496: Dl. 20400.) Poss. Waszeg. (1496: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 10.) Waswerewzeek al. nom. Waszeek. (1496: U. o. n. 7.) Vörösvárhoz tartozott. Kétségkívül a mai (Kis-, Német- és Oláh-)Cziklen (Eisenziken) értendő alatta, Vörösvár mellett ék. és dk. (A magyar formában is fenmaradt: Sárosszegnek német neve: *Kothzicken*.)

Vecsenhof. (? Verzenhof ?) Poss. Werzenhof. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Wechenhof prope rivul. Olsinch. (1366: U. o. n. 13.) Felső-Lindva várhoz tartozott.

Vecseszlófalva. Poss. seu villa Wechezloufolua. (1365: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Felső-Lindva várához tartozott. — Ma Vecseszlavec, Felső-Lendvától dny.

Vederfű. Wederfew. (1427: Kismart. llt. 23. A. 3., 1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 1. No. 2.) Német-Ujvár tartozékai sorában Kukmér mellett sorolják föl.

Velege. Welegeh. Welege. (1406: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. No. 38. és 1475: U. o. Alm. I. lad. 7. No. 76.) Szombathelytől ny. esik.

Velemér. Poss. Welemer. al. nom. Scentrynitas. (1360: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 17.) Poss. Zenthtrinitas. Poss. Scenthrinitas in districtu seu valle Welemer — Felső-Lindva vár tart. közt. (1365—6: U. o. lad. 5. n. 6. és 13.) Poss. Welemer. (1430: Dl. 12308.) Welemer. (Nemes nevében. 1486: Muz. llt.) A Sz.-Háromság tisz. szentelt egyházát 1360-ban említik. — Ma Velemér, Mura-Szombattól kissé távolabb ék. felé.

Velike. Velyke superior et inferior. (1387: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 23.) Dobra várához tartoztak. — Ma Velike (Welten), Dobrától ék., a stájer határon.

Vel(y)em. (Velyen.) Poss. Welyen. (1374: Zalam. oklt. II. 118.) Welyem. (1405: Dl. 9015.) Welem. (1478. 1490: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. No. 1. és 5.) Rohonc várához tartozott. — Ma Velem, Kőszegtől dny.

Veneckz. (Veniczk.) Vönöcz. (? ? 1265: Árpádk. új okmt. III. 122.) Wenyzk. (1303—8: Hazai okmt. IV. 104—114., 1309. 1333: U. o. 119. 150.) Viniczk. (1308: Anjouk. okmt. I. 168.) Wenyisk. (1325: Hazai okmt. III. 80.) Wynchik. (1331: Anjouk. okmt. II. 548.) Venizk. (1349: Hazai okmt. IV. 325.) Weniczk. (1451: Muz. llt.) Wyneczk. (1466: Muz. llt.) Weneckz. (1467: U. o.) Köz-nemesi birtok volt. — Ma Vönöczk, Ostfy-Asszonyfától kdd.

Véped. (Vép.) Kysweped. (1444: Békássy cs. llt.) Kisveped, Kisvepud. (1447: Kisfaludy cs. llt.) Kyswep. (1498: Békássy cs. llt.) A Váltiaké (1498-ban, tán a Válti rokonság révén, a Vágiaké volt.) — Úgy látszik: Vép részei értendők, kétségkívül ennek táján feküdt Surány, Vá(1)t sat. felé. (L. a városok közt is.)

Veres-vár-földe. Poss. Weresuarfelde. Wereswarfeulde. (1352—55: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 1., 1358: U. o. Misc. Németujv. n. 4., 1364:

Dl. 5004; 1368: Körömdi llt. Alm. III. lad. 9. n. 3. és Dl. 5661.) 1358-ban Veresvárral együtt mint külön birtokot sorolják föl; később azonban nem emlegetik.

Vérkö. Werkw. (1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.) Poss. Werkew. (1469: Hazai okmt. IV. 425., 1476: U. o. 428., 1478: U. o. 431.) 1428-ban Vérközi Jakabnak 9 j.-portája volt itt. — A Jánosháza, Hosszú-Perezsteg és Káld közötti vidéken kereshetjük.

Vescsicza. (Vescsicze.) Kyusuczicze. Noguezciche. (1365: Körömdi llt. Alm. II. lad. 5. No. 6.) Wezchycha in distr. Beelmura — Lendva vár tart. közt. (1366: U. o. No. 13.) Ma Vescsicza (Falud!) néven Mura-Szombat tőszomszédja ny.-é. felé.

Vész. Weez. (1365: Körömdi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) F.-Lindva várához tartozott.

Vidonyafalva. Wydoniafolua. (1365: Körömdi llt. Alm. II. lad. 5. n. 6.) Zuceska al. nom. Bidoniafalua. (1366: U. o. n. 13.) Felső-Lindva vár Lindva folyó melléki területéhez tartozott. — Ma Vidoncz, F.-Lendva mellett k.-é. felé.

Villyan(oz). Vyllani. (? 1388: Dl. 7386.) Vilyancz, Vylancz. (1392: Dl. 7758. 7827. 9134.) Borostyán várához tartozott. — A mai Willesdorf (Villámos!) helységnek felelhet meg, Borostyánkőthől dny.

Viniczk. L. Veneczk alakban.

Virágosber(e)k. L. Szöllős a.

Viszák. Poss. Vyzaak. (1353: Anjouk. okmt. VI. 61.) Wyzak. Vyzak. (1422: Körömdi llt. Misc. Németujv. 102. 69., 1464: Muz. llt.) Az Iváncziaké volt. — Körömdtől dny. esik, közel Ivánczhoz.

Viszflek. Wysflek. (1388: Dl. 7386.) Borostyán várhoz tartozott. — Pinkafő tőszomszédja ék.

Volfau. L. Valhó (és Lipoltfalva) helys. a.

Vo(l)k(a)rács. L. Bolkarács alakban.

Vonosz. Wonoz. (1475: Dl. 17703.) Mint a Porkoláb cs. *vasmegyei* (?) birtokát említik.

Vorsány. (Vossány.) L. Varsány alakban.

Zabar. L. Szabar alakban.

Zalafő. Zalafew in distr. *Evrseg* (1428: Körömdi llt. Alm. I. lad. 2. No. 2.) Zalafew. (1453: Dl. 14727.) Ma Szalafő, Sz.-Gothárdtól dk.

Zalak. Poss. Zalak. (1370: Muz. lltár, 1438: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 186.) Poss. Zathahaza al. nom. Zalak. (1389—1402: U. o. n. 102. a.) Poss. *Kápolna alio nomine Zalak* ac poss. *Thothfalu al. nom. similiter Zalak.* (1418: U. o. n. 140.) Pred. Zalak. (1453: Dl. 14761; 1473: Dl. 17442.) Poss. Thothfalu. (1466: Dl. 16416.) Miként látjuk: Zalak név alatt olykor egy *Kápolna* és egy *Tótfalu* nevű helységet is értettek. A XV. században: Kápolna a Kápolnai és gersei Pető, Tótfalu a Váti, Zalak pedig (főleg) az Egervári és Molnári családoké volt. — Kétségtelenül a mai Sorki-Tótfalu és a vele szomszédos mai Kápolnásfalu értendők, melyekhez közel (Geregye és Gyanó vidékére) vezetnek bennünket az Egervári-féle Zalakra vonatkozó adatok is. — V. ö. különben még a következő adatokat, u. m. Zalak. (1256: Hazai okmt. VII. 61. és VIII. 170.) Terra Zalak, poss. Zalaak. (1269: U. o. VII. 117.) Locus

castri in terra Zalak cum fossatis et indaginibus antiquis. (1278: Árpádk. új okmt. IX. 216.)

Zar(a)kad. L. Szar(a)kad alakban.

Zataháza. L. Zalak helys. a.

Zdenkolcz. Zdenkolcz in distr. Waralyakurniky — F.-Lindva vár tart. közt. (1366: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. No. 13.) Ma Zenkócz, F.-Lendvától délre.

Zekochnece. L. Szvetehnafalva a.

Zema. L. Szema alakban

Zetekolcz. L. Szvetehány néven

Zomolyánfalva. L. Szomolyánfalva néven.

Zomorófalva. L. Szomorófalva néven.

Z(o)vajk. Zouayk. (1268: Dl. 654.) Possessio populorum castrensium castri Koroky . . . Zwayk (Zuayk) vocata. (1347: Anjouk. okmt. V. 155.) Poss. Zowayk. (1446: Muz. llt.) Zwayk. (1481: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 16.) A Zovajki és széplaki Bothka (Széplaki) családé volt. — Hosszú-Peresztég határában a szájki erdő és patak őrzi emlékét.

Zucseszka. L. Vidonyafalva néven.

Zunik (puszta). Pred. Zwnyk. (1455: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 15.) Vámos-Pereszleggel határos volt; hihető tehát, hogy e helység (a mai Hosszú-Peresztég) határába olvadt.

Zsálmán. Salman. (1452: Körmendi llt. Himfyana n. 495., 1482: Lajtafal. llt. Dóczyana. C. 3. f. 1. L +., 1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. No. 1., 1496: U. o. Alm. III. lad. 6. n. 10.) A Héderváriaké volt. — A mai (Horvát- és Német-)Zsámándnak felel meg, Sz.-Gotthárdtól ék.

Zsebeháza. (Zsebefölde.) Poss. Sebefeuldu . . . in districtu ecclesie S. Michaelis de Bel Jak. (1339: Sopr. oklt. I. 143.) Sebehaza. (1447: Muz. llt.) A mai Jákfa vidékén feküdt, Sárvártól észak felé.

Zsebetelke (puszta). Pred. Sebeteleky. (1392: Sopr. oklt. II. 510.) Kőszeg várához tartozott s (Német-)Gencs vidékén feküdt.

Zsédeny. (Zsédőny.) Predium filiorum Obulgan quod Sedyn dicitur. (1238: Hazai okmt. VIII. 33.) Sedun. (1260: Haz. oklt. 39., 1332: Hazai okmt. I. 162., 1357: Anjouk. okmt. VI. 529., 1373—75: Dl. 6195.) Seden. (1373: Sopr. oklt. I. 405., 1453: Muz. llt.) Predium Vadkerth sive Kysseden. (1472: Dl. 17292.) Ma Zsédeny, Sárvártól észak felé.

Zsidány. L. Sopronmegyében.

Zsidóföld(e). Particula possessionaria sive terra Sydoufelde vocata in fine civitatis (regis) Castriferrei adiacens. (1385: Hazai okmt. IV. 222., 1386: U. o. 223.) Poss. Sydofelde. (1413: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 1. n. 16.) Sydofeld. (1443: U. o. lad. 2. f. 6. n. 3.) Sydowfeld. (1524: U. o. f. 9. n. 32.) A vasvári káptalané volt. — Vasvár térszomszédságában ma is megvan.

Zsoltony. L. Soltony alakban.

Összesen: 804 helység.

FŐBB BIRTOKOSAI:

- Ablanczi** (guari) cs. Előnév nélkül. (1429 : Sopr. oklt. II. 131.) Ablanczy — guari előnévvel. (1475: Kisfaludy cs. llt.)
- Ábránházi** cs. Sopronmegyéből. — L. a Niczki cs. a.
- Acsádi** cs. 1480-ban Szent-Mártonban is birtokos. (Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)
- Aczél** (himeskői) cs. Aczel. (1439 : Hazai okmt. IV. 323.; 1480 : Dl. 18358.) Achel. (1470 : Dl. 24746.) 1470-ben (Tamás) Himeskőn és Szent-Györgyön ad el részeket. 1480-ban a magban szakadt János birtokát ugyanitt Rohodi Péternek adta a király.
- Adriáni** (semjéni) cs. Adriani dictus. (1437 : Muz. llt.)
- Ajakas** (ivánczi) cs. Ayakas. (1498—1511 : Muz. lltár.)
- Áles** (ikervári) cs. Aleh. (1475 : Muz. llt.)
- Álmásalji** (Álmásallyi) cs. 1429. 1447 : Muz. llt.
- Álsó-óri** cs. 1482 : Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 24. és Alm. II. lad. 2. n. 106., 1496 : gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 31.
- Álsó-sárfői** cs. 1462 : gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 1. 4.
- Amade** (várkonyi, marcztalói, bósi) cs. L. Győr- és Pozsonymegyében az Amade cs. a.
- Anda** (telekesi) cs. Anda. (1424. 1426 : gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 161. aa. és 170.)
- Annai** cs. 1447 : Muz. llt.
- Antalfi** (simonyi) cs. Anthalfy. (1497 : Muz. lltár.)
- Anthimi** (tapsonyi) cs. L. a Garai és Kanizsai cs. a.
- Ányos** (unyani, balogfalvi) cs. Ányos. (1430 : gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 178., 1475 : Vittnyédy József okl.)
- Apácza-vásárhelyi apáczák.** 1367-ben Inta helységben birtokosok. (Muz. llt.)
- Apáti** cs. 1499 : Békássy cs. llt.
- Aranyas** (söptei) cs. Aranyas. (1467 : Dl. 16553.)
- Aranyi** cs. L. Körmend város a.
- Árokközi-szentpéterfalvi** cs. 1464-ben a gersei Petőknek adták el Árokközi-Szent-Péterfalván birt részeit. (Veszpr. kápt. o. llt. A. fiók.)
- Asszonyfalvi** cs. L. az Oslfi (Ostfi, asszonyfalvi) cs. a.
- Asztalnok** (pederi) cs. Azthalnok. (1431 : Békássy cs. llt., 1448 : Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 10.)
- Avadi** cs. L. Ovadi néven.
- Avasallyai** cs. L. a Koltai cs. a. — V. ö. 1418 : Dl. 10719.
- Babai** cs. L. Baba helys. idéz.
- Bacson** (szent-ivánfalvi) cs. Bachon. Baczon. — Hihetőleg a Ják nemből. (1440 : Pozsonyi kápt. orsz. llt. 3. 7. 13., 1447 : Muz. llt.)
- Bagó** (torrodfalvi) cs. 1471 : Békássy cs. llt.
- Bajcz** (Bajczl, csákányi) cs. Baycz dict. (1421 : Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 21.) De Baycz. (1424 : U. o. n. 27.) De Baych. (1434 : U. o. n. 34.) Baychy. (1469 : U. o. n. 36.)

Bakó (bejczy) cs. Bako. (1427? : Muz. lltár.)

Bakocs Tamás és általa az Erdődiek 1496 óta birták: Körmend várát és városát, Veresvár várát és városát, Monyorókerék várát és városát; 1495 óta pedig a veszprémmegyei Somlyó vár vasmegyei tartozékait (vagy 10 falu) is. (L. az említett várak, városok és a Szapolyai cs. a.)

Bakodi cs. Vagy : Bokodi. — L. a mezőlaki Zámbo cs. a.

Bakony-béli apátság. Magasi másként Apátfölde vagyis: Apát-Magasi, Magas-Apáti földesura. (1393. 1408. 1433. 1447. 1449. — L. Magasi helys. idéz.)

Bakos (bődi) cs. L. Pakos alakban.

Balassa (hernát-mesteri) cs. Balassa. (1470 előtt : Marcaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2302.)

Báldon (hermani) cs. 1469 : Sopr. oklt. II. 464.

Bálint (böngöti, begeti) cs. Balynth. (1473. 1475 : Muz. llt.)

Balkó (pálfalvi) cs. Balko. Walko. (1478 : Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 15., 1482 : Dl. 18597. 18641.)

Balkó(-fi, unyáni, geresdi, balogfalvi) cs. Filius Balko. Balko dictus. — (1445 : Szombathelyi kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 11., 1447 : U. o. n. 7. és Muz. llt., 1456 : Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 2. n. 26. — L. a Mileki cs. a. V. ö. a Balkó-fi cs. a. *Sopronmegyében.*)

Balog (beiczi) cs. Balogh. (1489 : Huny. kora. XII. 465.) Nem lehetetlen, hogy rokon vagy azonos a következővel.

Balog (bődi) cs. Balog. (1493 : Dl. 19991.)

Balog (mindszenti, hidas-hollósi) cs. Balog. (1487 : gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 25., 1498 : Muz. llt.) 1487-ben monyorókeréki Ellerbach Jánostól kapta : Lukács, hű szolgálatai fejében Hidas-Hollós és Tótfalu részeit.

Balogfalvi cs. 1436 : Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 145., 1468 : U. o. Rajkiana n. 55.

Bánfi (alsó-lindvai) cs. Zalamegyéből. — 1494-ben a Miklós vasmegyei birtokaira 17½ frt adó esett. (Engel, i. h. 24. — L. Mura-Szombat és Körmend városok s a martonfalvi Lacza(-fi) cs. a. is.)

Bánfi (felső-lindvai) cs. Azaz : Szécsi. — L. e néven.

Barancs (hermáni vagy lukafalvi) cs. Baranch. (1465 : Muz. llt.) Barancz. (1470 : Békassy cs. llt.) Baranch. Barancz. (1476 : Vittnyédi József okl. Szilvágyon, Vasm.) A Hermán nemből? — 1470-ben Hermán másként Lukafalva, 1476-ban pedig : Egyházas-Kelked részeit Tejedi Imrének zálogosították el.

Baranyai cs. Másként : baranyai vagy szecsődi Nagy. — L. a Szecsődi cs. a.

Baranyai (ovadi, bata-mindszenti) cs. Baranay. (1451 : Muz. llt. — L. az ovadi Buzás cs. a.)

Bárdosi cs. 1447 : Kisfaludy cs. llt.

Barko(l)czl cs. 1436 : Dl. 12947; 1483 : Dl. 18850.

Barócz (jári) cs. Veszprémmegyéből. — A Rum és Szombathely közti vidéken lehettek részei 1469 táján. (Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 12.)

Basó (biki) cs. Zalamegyéből. Másként : Biki cs. — 1439-ben : biki Basó István új-adományul nyerte Telekes részeit. (Dl. 13322. — L. Körmend város és az ollári Tömpa cs. a. is.)

Basó (szent-jakabfalvi) cs. Baso. — L. a Szalai (simonyi) cs. a. V. ö. 1448: Hazai okmt. II. 297.

Béd(-fi, gosztonyi) cs. Filius Beed. (1431: Békássy cs. llt.) Beed. (1436: Muz. llt., 1452: Körmendi llt. Himfyana, n. 495., 1482: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 76., 1495: Dl. 20276.) Bed. (1483: Dl. 18895.) Byd. (1538. évi adólejstr.) Bewd. (1548: U. o.) — V. ö. a Gosztonyi cs. a.

Bede(-fi, bedefalvi) cs. Fil. Bede. Bede dictus. Másként: Bedefalvi. — (1387: gr. Festetics cs. i. llt. Castrif. n. 77., 1423: Sopr. oklt. II. 75., 1429: Körmendi llt. Misc. Nemetujv. f. 100. n. 11.)

Bédi cs. L. Bődi néven.

Bedöcs (telekesi) cs. Bedewch. (1461: Dl. 15575; 1523: Kisfaludy cs. llt.)

Begetei cs. L. Bögötei néven.

Begeti (Begedi) cs. L. Bögöti (Bögödi) alakban.

Belczi (Bejczy) cs. 1421: Hazai okmt. II. 228., 1444. 1498. sat.: Békássy cs. llt., 1475: Muz. lltár., 1484: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 25.

Bélai cs. 1495-ben a petróczy Henczefiek szomszédjai közt: Bela-i Benedeket is felsorolják. (Békássy cs. llt.) Úgy látszik, e vidéken (F.-Lendvától kel. felé) egy ily nevű falu is létezett.

Benczl (béri, biri) cs. Benczy. (1484: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 25.)

Bér (Ber, halmaji) cs. Ber. (1446: Guary cs. llt.)

Bereczk (begetei) cs. Bereczk. (1496: Dl. 20423.)

Berhendi (Berhénti) cs. Másként: Holtói. — L. a Hernáldmesteri cs. a.

Béri cs. A zalamegyei mai Zala-Bért kell értenünk. — 1466-ban: Kecskéd, 1483-ban pedig: Szent-Márton (hihetőleg a mai Kemenes-Szent-Márton) részeit birja. (Soproni oklt. II. 445. és Muz. lltár.)

Berki L. L. Bornemisza (tolnai) J.

Besenyei cs. 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2. — János 1444-ben, tán ugyane családból, a megye egyik alispánja. (Békássy cs. llt.)

Besenyő (hermáni) cs. Besenew. (1447: Hazai okmt. V. 240.)

Besenyő (patyi) cs. Bessenew. (1436: Sopr. oklt. II. 241.) A Sárvártól é. eső helys. értendő.

Bes(s)e (bessefalvi, besefalvi) cs. Másként Besefalvi vagy Besfalvi. (1437: Muz. llt., 1449: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. n. 7.) Besse. (1471: Békássy cs. llt.)

Be(s)ze (hermáni) cs. Beze. (1468: Körmendi llt. Rajkiana, n. 54.) A Hermán-nemből? — 1468-ban Hermán részeit Tejedi Imrének vetették zálogba.

Biki cs. Másként biki Basó. — L. e néven. V. ö. a Telekesi, ollári Tompa, Unyani és széplaki Bothka cs. a. is.

Bik(ke)si cs. L. Bük(ke)si néven.

Biri cs. Töttös-Bir (1358. 1416. 1466.), Dorog (1377., 1481. előtt), Hegyes-Bir (1416. 1466.) és Által-Bir (1416. 1466.) helységeiben birtokos. (1358: Szombath. kápt. házi llt. jelzet nélkül, 1377: U. o., 1416—66: U. o., 1443: Dl. 13743; 1466: Dl. 16416; 1483: Dl. 18815; 1485: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 27. — L. a Vasvári cs. a. is.)

Biró (csákányi) cs. Biro. (1500: Körmendi llt. Major. I. 36. 42.)

Bíró (kelédi) cs. Byro. (1468: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 22.) Nem lehetetlen, hogy azonos a következővel.

Bíró (somlyai) cs. Byro. (1465: Dl. 16199.)

Bobai cs. Avagy: Babai. — L. Baba helys. idéz.

Bocsori cs. L. Bocsor helys. idéz.

Boda (**Boda-fi**, **Bodó-fi**, gencsi, bodaházi) cs. Filius Bodow, fil. Boda, Boda dictus. — Másként: *Bodagencsi*, *Bodaházi*. A mai Magyar-Gencs értendő. — 1387-ben Pápócz és Ek(e)l részeit mezőlaki Zámbo Miklósnak adta, — 1460-ban Gencs másként Bodaháza részeit a Szentmártoniaknak és Köcskieknek zálogosította el. A Szentmártoniak aztán 1471-ben a maguk részét Gencsi Gergelynek adták tovább zálogba, a Köcskiek pedig 1479-ben a nálok levő részeket Ládonyi Istvánnak. (1362: Hazai okmt. I. 242., 1385: Dl. 7127; 1387: Kismart. llt. 14. N. 408., 1451. 1460. 1467. 1479: Kisfaludy cs. llt. — L. a Kanizsaiak, illetve Pápócz m.-város a. is. — V. ö. 1391: Dl. 7681.)

Boda(-fi, sáli) cs. Fil. Boda. (1371: Zalam. oklt. II. 47.) Boda. (1449: Lajtfal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. n. 7., 1483: Dl. 18800.) Buda. (1457: Dl. 15173.)

Bodó (kis-csatári) cs. 1490-ben a temelházi pusztán is volt birtoka. (Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 14.)

Bodoló (alsó-csatári) cs. Bodolo. (1476: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 9.) 1476-ban Alsó-Csatár pusztájokon részeket zálogosítanak el Tejedi Imrének.

Bodolód(-fi, tilaji) cs. Bodolód Miklós Vasvár (kir.) városi polgárról nevezve, kinek neje: Hermantilaji leány volt. E néven a volt Hermantilaji birtokokat: Herman-Tilaj, Illés-Tilaj, Batiz-Tilaj, Lampert-Tilaj és Kajd helységeiben — örökölték. E család 1464-ben és 1505-ben is szerepel, utóbbi évben: hermantilaji másként hermantilvi előnéven. (1417—1425: Fejér, X. 8. 593., X. 6. 695. 697. 713., helyesebben: Muz. lltár, 1464: Dl. 16010; 1505: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 16.)

Bogár (telekesi) cs. Bogar. (1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.)

Bogáti cs. 1421-ben: Bogát, Gyák és Jobbágyi helységeiben birtokos. (1421: Hazai okmt. IV. 280., 1424: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 5., 1479: U. o. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Bogdán (bódi?) cs. Bogdan. (1447: Hazai okmt. V. 240.)

Bognár (doroszalai) cs. Bognar. (1500: Körmendi llt. Major. I. 36. 42.) A Csákány melletti Doroszló értendő.

Bogyoszlói (Bogviszlói) cs. (1386: Dl. 7201; 1420: Hazai okmt. II. 225., 1450: Muz. llt., 1501: Dl. 21063.)

Bokodi cs. 1435: Hazai okmt. II. 259., 1449: Ostffy cs. llt. f. XIX. n. 15. — L. a mezőlaki Zámbo és Herná(l)d-mesteri cs. a.

Bolf(f)arth (Bolfacz, fel-gencsi, sz.-péteri) cs. Bolfacz. (1434: Dl. 12571.) Bolfarth. (1436: Dl. 12942.) Bolffarth. (1467. 1480: Kisfaludy cs. llt.) A mai Magyar-Gencs értendő. — 1434-ben Fel-Gencs és Kagymat részeit a Kanizsaiaknak zálogosították el, 1467-ben pedig, mint a Kanizsaiak pusztáit, melyek eddig a Rajkiaknál voltak zálogban, a Ládonyiaknak kötötték le, a kiket aztán pl. 1480-ban is ígáltak e két jószág birtokába, mint látszik, már örökös vétel

czímén is. (V. ö. 1480: Muz. llt. és 1263: Hazai okmt. I. 38. l., — a hol a gencsi nemesek között: Bulphath nevű is szerepel.)

Bontó (biri) cs. Bonthew. (1505: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 17.)

Bor (szilvágyi) cs. Bor. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Borics (Boricz, borhidai) cs. Boryh. (1421: Dl. 11067.) Borich. (1436: Dl. 12947.) Boricz. (1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.) Borych. (1502: Muz. lltár.) Másként: Borhidai (Borihidai). — L. Bor(i)hida helys. idéz.

Bornemisza (pederi) cs. Bornemyza. (1510: p. Zarka cs. llt.)

Bornemisza (tolnai) János. 1485-ben cserébe adja Bu(l)csut Keszi Benedek fiának Berki Lászlónak. (1485: Dl. 19072. 19073; 1490: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 14. — L. a macskási Tárnok cs. a.)

Bors (kis-unyáni) cs. Bors. (1417: Körmendi llt. Unyom. n. 31., 1438: Hazai okmt. I. 335., 1510: p. Zarka cs. llt.)

Borsmonostori konvent. Sopronmegyéből. — 1299-ben a Csóiaktól Csó, — 1388-ban a Ják nembeli Szent-ivániaktól: Sz.-Iván és (Uraj-) Újfalu részeit kapta. (1299: Árpádk. új okmt. XII. 645., 1388: Dl. 7398.)

Both (bajnai) cs. L. a Lacza(-fi, mártonfalvi) cs. a.

Both (bögöti) cs. Both. (1471: Muz. llt.)

Bot(h)ka(-fi, Bodka, széplaki, szántai) cs. A vasmegyei: Széplak vagy a zalamegyei: Szántó helységről. Másként: Széplakiak. — 1446-ban Széplaki István és László Zovajk-ot kapják kir. új-adományul; 1450-ben pedig ugyanők mint széplaki Bothkák igttattnak e birtokba, szintén ily czímen. 1447-ben szántai Bothka György: Ó-Vál(t)-földre másképp Tekse vagy Tekseny és Bögöt részeinek, — 1464-ben szántai Bothka István és László: Széplak, Endre és Bakófalva helységeknek földesura. Ugyanekkor azonban Unyáni Miklós (sümegei várnagy) is kap e birtokokban (birság-)részeket. — 1458-ban szántai Bothka János (az Unyániakkal és Bikiékkal együtt) szabadispánságot nyert Mátyás királytól. (1295—1402: Zalam. oklt. I. 111—112., 1443: Dl. 13743; 1446. 1447. 1450. körül, 1458. 1485: Muz. llt., 1464: Sopronm. oklt. II. 430., 1468: Körmendi llt. Majoratus. I. 29. 22., 1483: Dl. 18815. és Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1. — L. a Csornai és Vasvári cs. a. is. — V. ö. Zalamegyében.)

Botosházi cs. 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Boza(j)i cs. L. Boza(j) helys. a.

Bódi cs. Másként: Bédi. — Dénes 1444-ben a megye alispánja. (1418: Fejér, X. 6. 111. 136., 1437: Muz. llt., 1444: Békassy cs. llt., 1454: Haz. okmt. I. 353., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Bögötei cs. Másként: Begetei. — L. Bögöte helys. idéz.

Bögöti (Bögödi, Bögeti) cs. Bögötön vagy Bögödön kívül Tekse (Sáros-patak-földre) és (úgy látszik) Fölfalu-földre pusztán is voltak részei. (1329: Hazai okmt. I. 159., 1397: Kismart. llt. 17. A. 2., 1429. 1435. 1447. 1450. körül, 1455. 1460. 1465. 1471. 1473. 1475: Muz. llt. — L. a jáki monostor a. is.)

Bögze (tekenyei) cs. Bwgze. — 1493-ban Csipkerek részeihez tart jogot. (Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 8. n. 13. — V. ö. 1506: u. o. Lad. 2. f. 9. n. 18.) Zalamegyéből.

Bösi cs. L. az Amade cs. a. Győr- és Pozsonymegyében.

Bresztolczi cs. L. az asszonyfalvi Ostfi cs. a.

Buda(-fi, sáli) cs. L. Boda(-fi) néven.

Budai (septei) cs. Buday. (1449: Muz. llt.)

Buza (lánczi) cs. Buza. (1407: Hazai okmt. IV. 254.) Bwza. (1484: U. o. V. 362.)

Buzás (ovadi) cs. Bwzas. (1444: Kisfaludy cs. llt., 1450: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 15.) 1456-ban a magbanszakadt ovadi másként buzás-szigeti Buzás (Buzaz) László birtokát bata-mindszenti Baranyai István-nak és Mihálynak adta V. László király. (Kisfaludy cs. llt.) Utóbbi ugyanegy lehet azzal a Baranyai (Baranyay) Mihálylyal, a ki már 1451-ben mint ovadi birtokos szerepel. (Muz. llt.) Bata-Mindszent különben baranyamegyei helység. (I. ott.)

Buzás (pogyi) cs. Bwzas. (1467: Kisfaludy cs. llt.)

Bükk(e)si cs. Olykor: Bixy, Byxy (1498-ban: de Bywx) alakban; 1499-ben: nádallyai előnévvel. 1498-ban: Medvesen is vannak részei. (1418: Dl. 10719; 1425. 1431. 1498. 1499: Békássy cs. llt., 1434: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 8., 1482 körül: U. o. lad. 8. n. 15.)

Csai cs. L. Csói alakban.

Csa(j)tai cs. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Csák(-fi, mihályi, linkóháti) cs. L. a Mihályi cs. a. Vas- és Sopron-megyében.

Csákány (köcski) cs. Chakan. (1448: Marczaltői llt. Lad. 21. f. 3. n. 2290.)

Csákányi cs. 1436. 1448: Muz. lltár. — V. ő. 1281: Hazai okmt. VIII. 210. E családra és rokonságára vonatkozólag különben I. Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. számos okl. a XIV. és XV. századból.

Csalomjai (Csalamjai) cs. L. Vidfi (csalomjai) néven.

Csama (csamafalvi) cs. Chama. Choma. — Másként: Csamafalvi vagy Csomafalvi. (L. Csamafalva helys. idéz.)

Csámi cs. Azaz: Csémi. — L. Csém helys. és a Csémi cs. a.

Csanak (kis-nardai) cs. Czanak. (1478: Körmendi llt. Fam. misc. n. 223.) Nem lehetetlen, hogy azonos a Csanaki családdal. (L. az Óvári cs. a.)

Csanaki cs. L. a Csanak cs. a.

Csánigi (Csániki) cs. (1455. 1467: Kisfaludy cs. llt.)

Csányi cs. Zalamegyéből. — 1483-ban kétségtelenül bírta Nagy-Tilajt. (Dl. 18815.)

Császár (kocsi) cs. Chazar. (1468: Körmendi llt. Fam. Misc. n. 21.)

Császi cs. 1459: Muz. llt.

Csatári cs. 1430: Nagy Imre gyűjt., 1465: Muz. llt.

Cseh cs. L. a Szentivánfalvi cs. a.

Cseh (lévai) cs. 1427-ben és 1428-ban kapja (László fia) Péter kir. új-adományul: Újvár (azaz: Német-Újvár) várát (I. ott) Újvár várossal és többi, 25 helységből álló tartozékaival, továbbá a két Hollóst és az Őrséget, mely a következő 18 faluból állt: Nagy-Rákos, Szatta, Kápolnásfalu másként Al-Karika, Baján-fiu-Andrásháza, Senyeháza, Dávidháza, Könyeháza, Kercza, Szomorócz, Bikkalja, Kapornok, Hodos, Szalafő, Szent-Péterfalva, Ispánk, Kont-Rákosa, Szatmér és Pankasz. Mind-e birtokokat már a Péter atyja László

kapta Zsigmond királytól. — László 1450-ben Szattát és Kirczát Tárcaai Jánosnak, 1451-ben Nagy-Rákost és Pankaszt haraszi Tapán Kelemennek, 1452-ben Nagy- és Felső-Rákost, Pankaszt, a két Hollóst és Sücz-öt, 1453-ban (de csak rövid időre): Zalafőt, Szatmért, Kis-Rákost, a két Hollóst és Süczöt (utóbbi három helységet 1454-ben újra) monyorókereki Elderbach Pertoldnak, — Hodost és Kápolnás-Kirczát pedig gersei Pető Lászlónak, — 1453-ban Nagy- és Felső-Rákos, Zalafő, Sz.-Péterfalva, Hodos, Kircza, Kirka, Senyeháza, Bajánháza, Szatmér, Beneháza, Szatta és Kirkamelléke részeit ugyancsak Tárcaai Jánosnak és szandai Tárnok Demeternek zálogosította el, utóbbiakat azonban 1454-ben már visszakapta. 1455-ben ismét az egész Órséget (Nagy-Rákos m.-város kivételével) bizonyos Prewseng Istvánnak veté zálogba, 1461-ben pedig (végleg) ugyanazt (Nagy-Rákossal együtt) Ujlaki Miklósnak. 1490-ben Hidas- és Egyházas-Hollós és Sücz helységeket kapták vissza ítéletileg. (1402: Forgách cs. llt., 1427: Kismart. llt. 27. A. 3. és 4., 1428: Körmendí llt. Alm. I. lad. 2. n. 2., 1450: Dl. 14428; 1451: Dl. 14471; 1452–66: Dl. 16376; 1452: Dl. 14565 és Körmendí llt. Alm. I. lad. 6. n. 6., 1453–4: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 17., 1454: Dl. 14785. 14826; 1455: Dl. 14977; 1459: Kismart. llt. 23. A. 8., 1461: Muz. lltár és: Körmendí llt. Alm. I. lad. 1. n. 1., 1490: Dl. 19616. — V. ö. Lövő helys. a. is.)

Cseke (herényi) cs. Cheke. (1436: Rummy cs. llt. és Dl. 12894; 1489: Dl. 19554.) Czeke. (1493: Dl. 19991.)

Csékei cs. 1479: Körmendí llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Csékuti cs. 1447-ben (és 1450-ben) az Unyaniak (l. ott) révén az Unyani-féle birtokok részeihez tartottak jogot. (1447: Muz. lltár, 1450: Körmendí llt. Himfy. n. 432.)

Csemetei cs. 1447: Hazai okmt. III. 379., 1450: U. o. IV. 363., 1479: Körmendí llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Csémi cs. Másként: Csámi. (1434: Körmendí llt. Alm. III. lad. 9. n. 8., 1440: U. o. Himfyana, n. 451., 1479: U. o. Alm. III. lad. 9. n. 11. — L. Csém helys. a. is.)

Csempesz (csempeszházi, csempeszfalvi) cs. Chempez. — Másként Csempeszházi, Csempeszfalvi. (L. Csempeszháza helys. idéz.)

Csencsi cs. A mai Kölked melletti Csencs pusztá értendő. (1424: Körmendí llt. Alm. III. lad. 9. n. 5., 1496: Körmendí llt. Alm. III. lad. 6. n. 10. V. ö. 1473-hoz: Muz. llt. és l. Csencs helység a. is.)

Csencsi cs. 1359. 1467. 1496. 1510: Muz. llt. — A Német-Újvártól ény. eső valamelyik Csencs értendő. (L. a csencsi Német cs. és Csencs helys. a. is.)

Csengei cs. 1465: Muz. llt.

Csibafalvi (Csibaházi) cs. L. Csibafalva helys. a

Csikor (taskándi) cs. Chykor. (1498: Dl. 20781. 20784.) Úgy látszik, a Sárvár vidéki Taskánd (ma: Tacsikánd) értendő.

Csipkerekí cs. 1314–1414: Szombath. kápt. házi llt. 1. f. 4. n. 12., 1480: Dl. 18360.

Csipos (töttös-biri) cs. Chypos. (1481: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 16.)

Csis (tilaji) cs. Chys. (1464: Dl. 16010.)

Csobajk (szelczei) cs. Chobayk. (1434: gr. Festetics cs. keszth. lt. Castrif. n. 180.)

Csobod (töttös-biri) cs. Chobod. (1481: Szombath. kápt. házi lt. Lad. 2. f. 7. n. 16. és Kisfaludy cs. lt., 1505: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 9. n. 17.)

Csói cs. 1449-ben: Chowy; 1480-ban: Chay. (1418: Dl. 10761; 1420: Fejér. X. 6. 331., 1449. 1480: Muz. lt., 1476: Békássy cs. lt. — V. ö. 1284: Hazai okmt. VII. 190., 1348: Anjouk. okmt. V. 254., 1377: Sopr. oklt. I. 423.)

Csoma (csomafalvi) cs. Vagy: Csomafalvi. — L. Csomafalva helys. idéz.

Csondor(-fi), geli vagy gyeli azaz: egyházas-geli) cs. Fil. Chondor. (1347: Ostfy cs. lt. VII. 1.) Chondor dictus. (1416. 1447: Muz. lt., 1425: Fejér, X. 6. 685.)

Csonka (kámon) cs. Chonka. (1447: Békássy cs. lt.)

Csornai cs. Sopronmegyéből. — Itteni birtokait a Köveskúti családtól örökölte. 1334-ben ugyanis a *Köveskútiaké*: Sáh, Alhó, Lipótfalva, Keczel és Erősd; 1365-ben pedig: Köveskut, Acsád, Sáh, Alhó, Valhó, Keczel és Lipótfalva. 1416-ban utóbbi helységekben fiúsítja a király a köveskúti leányokat: Csornai Péter és Egervári Mihály feleségét. E révén e birtokok a *Csornaiak* kezére jutottak (az Egerváriakról tudtommal később nincs szó), a hol Sáh, Alhó, Valhó, Keczel és Lipótfalva helységeket csakugyan találjuk is 1469-ben. 1471-ben már a Csornai István leányát: Krisztinát, a *Turóczi* György jegyesét fiúsítja Mátyás király: *Neusidel*, Köveskut, Acsád, Alhó, Valhó, Sáh, Keczel és Lipótfalva helységekben, melyek tehát ily módon a Turóczi család birtokába mentek át. Turóczi György és neje azonban 1478-ban: Alhó, Valhó, Lipótfalva (másként: Leupusdorf avagy Wolfau), Keczel (másként: Kiczlaren), Sáh (másként: Sahen) helységek tulajdonjogát 3000 frtért a monyorókereki Elderbach-okra ruházta át, kikkel e birtokok miatt a Csornaiak a 60-as években sokat viszálykodtak. Ez elidegenítés egyelőre csak ideiglenes lehetett, mert ugyane birtokokat, de Neusidel-lel együtt, később (1482.) nagyobb összegért (3700 frt) adták el az Elderbachoknak. Minde birtoklás ellen 1481-ben szántai Bothka János tiltakozott, a ki neje: Csornai (István másik leánya) Jeronima révén már: Köveskut, Acsád, Petri, Sáh, Alhó, Valhó, Keczel, Lipótfalva, továbbá (a részben szintén Csornai birtokokul tekinthető): Kenyeri, Kecskéd, Semjén, Hölgyész, Asszonyfalva, Mindszent és Csehi birtokához formált igényt. 1496-ban pedig bizonyos Horvát Pál, szintén egy Csornai leány (a László leánya: Márta!) révén tartott jogot: Köveskut, Acsád, Valho, Alho, Keczefalva, Sáh és Lipótfalva birtokához. Ugyanez időtájt Turóczi György, végrendeletében egyéb, volt *Csornai* birtokok közt: Csehi, Mindszent, Semjén, Kegyeri, Kecskéd és Köveskut birtokok fölött is rendelkezik. (1331: Anjouk. okmt. II. 548., 1334: Körmendi lt. Alm. I. lad. 9. n. 58., 1365: U. o. n. 59., 1416: U. o. n. 60., 1469: U. o. n. 64. 67. 68. és 69., 1471: U. o. n. 70., 1478: U. o. n. 71., 1481: Kisfaludy cs. lt., 1482: Körmendi lt. i. h. n. 76. 77. és 78., 1496: Dl. 20456. — V. ö. a Nyulasi cs. a. s lásd: Dl. 32399. sz. a. és a Kanizsai, asszonyfalvi Oslfi, Egervári cs. a. is.)

Csornai prépostság. L. az Edvei cs. a.

Csőke (herényi) cs. Chewke. (1495 : DL. 20276.)

Csőrgő (taskándi) cs. Chewrgew. (1468 : Körmendi llt. Fam. misc. n. 21.) Olykor csupán: Taskándi. (L. Taskánd helys. idéz. és. v. ö. Fejér, X. 7. 604.)

Csuf (oladi) cs. L. a Kocsi cs. a.

Csupor Demeter győri püspök. L. Vasvár városnál.

Czakó (Csákó ?) pagyi vagy patyi) cs. Chako. (1489 : DL. 19554.)

A Szombathelytől északra eső Paty értendő.

Czebinger Tamás. L. Borostyán váránál.

Czevek (czevekházi) cs. L. Gencs a) helys. a. az 1467. évhez.

Cziráki cs. L. a Mihályi cs. a.

Dalos (korlátföldi) cs. Dalos. (1421 : gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 150.)

Damaföldi cs. 1464: DL. 16010.

Damonyai cs. Vagy Domonyai, Sopronmegyéből. — 1466-ban Szent-Miklóson birtokos. (DL. 16416.)

Darabos (nádasi, monyorósi, derecskei) cs. L. Nádasdi néven. V. ö. Körmend városnál és a Kereszturi cs. a.

Daras (porpácsi) cs. Daras. (1486: DL. 19204.)

Demelki apátság. Kámon (1252.), és Demelk (Egyházas- vagy Nagy-Demelk) helységeket bírta. Kocson és Nemes- vagy Kis-Demelken nemes-jobbágai is voltak. (L. e helységek a. — V. ö. az apátság nemes jobbágaira nézve 1325: Hazai okmt. III. 80., 1331: Anjouk. okmt. II. 548.)

Demelki (Demenki) cs. Avagy: Nemes-demelki. (1391: Hazai okmt. IV. 231., 1409: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 1. n. 10., 1421: Körmendi llt. Misc. Németujv. 102. 6., 1444. 1445. 1446: Békássy cs. llt., 1459: Pannonh. főapáts. házi llt. I. III. R., 1508: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 4. n. 9. — L. Demelk helys. a. is.)

Demeteri cs. 1444: Békássy cs. llt., 1457: Szombath. kápt. házi llt., lad. 2. f. 7. n. 3., 1463: Hazai okmt. IV. 409.

Dere(c)skei cs. L. a Nádasdi cs. a.

Dezső (mesteri) cs. Desew. (1450: Muz. llt., 1454: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 207., 1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55.)

Dezső (Dezse, rádóczi) cs. Dese. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 38.) Desew. (1495: Békássy cs. llt.)

Diákfalvi cs. Azaz: Jáki, Jákfalvi. — L. ily alakban.

Dienesfalvi cs. 1446: DL. 13923; 1447: DL. 14092; 1450: DL. 9200.

Dombó (gyeli) cs. Dombo. (1464: Ostffy cs. llt. IX. n. 15.) — 1464-ben földesur: Dorog, Bér, Herman-Tilaj és Széplak helységekbén, részben vagy mindenikben a Sennyeiekkal, azonban úgy látszik, inkább csak zálogban.

Dombó (ivánczi) cs. Dombo. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 37.)

Domonyai cs. L. Damonyai néven.

Doni (Doml) cs. Másként: Mihályfalvi. — L. e néven.

Do(ro)zmáti cs. Dorozmát helységben és Temelfölde pusztán birtokos; 1464-ben a György özvegye (Vági Dénesné) itteni részeit Tejedi Imrének veté

zálogba, — 1466-ban pedig (Vági Tamás) örökre Tejedi Imrének adta. (1417: Dl. 10579; 1464: Körmendi llt. Rajkiana, n. 48., 1466: U. o. n. 53.)

Döbrentei (Debrentei) cs. Másként: d. Himfi. — L. a Hosszútóti cs. a. és Szalonak váránál.

Dukai cs. 1407: Dl. 9365; 1468: Körmendi llt. Majorat. I. 29. 22., 1480: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 14.

Ebresi cs. 1476-ban Miklós, mint a neje s ennek öseinek birtokát, kapja Mátyás királytól Borhidát. (Muz. llt.)

Edelényi cs. 1440: Körmendi llt. Himfyana, n. 451.

Edvei cs. Sopronmegyéből. — 1477-ben a csornai prépostságnak vetették zálogba Csata-Bér részeit, melyeket aztán 1481-ben akartak kiváltani. 1494-ben Pápócz részeit az itteni prépostságnak adták. (1477: Békassy cs. llt., 1481: Sopronm. oklt. II. 544., 1494: Muz. llt.)

Egerszegi cs. A Ják nemből. (1439. 1475: Muz. llt., 1441: Kisfaludy cs. llt., 1472: Dl. 17292.)

Egervári cs. A Geregyeiekkel rokon. — Legrégibb birtokaik: Egervár és Geregye, aztán Fancs(i)ka, Töttös és Oszkó; amazok a XIV. század első, emezek pedig második fele óta. A XV. század közepe tájától kezdve (1453. 1454.) a Geregye melletti (Töttös és) Gyanó, 1469-ben az ugyane vidéki Gutafölde, 1473-ban a zalaki pusztá, 1496-ban részben Gősfalva is az övék. — 1453-ban Molnári helységben és a zalaki pusztán voltak (a Molnáriaktól) zálogos részeik. Viszont 1462-ben Csornai Istvánnak Egyházas-Oszkón, — 1473-ban Polyáni Tamásnak Gyanó, Geregye helységekben és a zalaki pusztán, — 1476-ban a laki Kaczoroknak Töttösön (e helység, mint hiszem: tévedésből Zalamegyéhez számítatik), 1484-ben pedig a vasvári örkanonoknak Oszkón vetnek zálogba részeket. — 1439-ben szabad-ispánságot nyertek Albert királytól. 1406-ban és 1469-ben a család egyik ága Fejes nevet viselt; 1470-ben pedig Mihály a megye alispánja volt. — (1329: Anjouk. okmt. II. 417., 1354: U. o. VI. 200., 1355: U. o. VI. 346., 1361: Dl. 5065; 1388: Dl. 7551. 7432; 1389: Dl. 7517; 1394: Dl. 7926; 1398: Dl. 9727; 1406: Dl. 9258; 1407: Dl. 9365; 1414: Dl. 10253; 1439: Dl. 13435; 1446: Dl. 13923; 1453: Dl. 14761; 1454: Dl. 14805. 14836. 14860; 1462: Dl. 15709; 1464: Dl. 16010; 1469: Dl. 16803. 16850; 1470: Muz. llt., 1473: Dl. 17442; 1476: Dl. 17850; 1483: Dl. 18820; 1484: Dl. 18977; 1496: Muz. llt. — L. a Geregyei, apáti Tutor, Kelédi, gősfalvi Gős, Molnári, Nádasdi cs. és Egervár(a) vár és város a. is.)

Egyházas-csakányi cs. 1424: Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 27., 1427: U. o. n. 29., 1434: U. o. n. 34.

Egyházas-kölkedi cs. Hihetőleg azonos a Kölkedivel. — 1476-ban Kölked részeit Tejedi Imrének veté zálogba. (1475: Vittnyédy József okl., 1476: Körmendi llt. Majorat. lad. 5. n. 49.)

Elderbach (Ellerbach, monyorókeréki) cs. 1498-ban egy izben: Elderbw. — 1369-ben Monyorókerek-et kapták, mely ettől fogva állandó birtokukká lett (l. a vár és város a.); majd Vépet (l. a városok közt) és Szöllőst Zsigmondtól még mint brandenburgi örgróftól, aztán 1386-ban és 1388-ban mint királytól is. Később örök jogon vagy zálog czímen: Veresvár vár, Vasvár, Dobra, Rákos, Körmend, Mura(i)-Szombat, Nagy-Rákos és Sücz városokat, az óvári

uradalmat s némely más kisebb jószágok részeit is birták. 1468-ban: Óvár, Csém, Csátár és Peszeny részeit cserében a szalonoki Pa(u)mkircher-eknek adták; 1485-ben pedig a Szécsiektől Kompolt és Sz.-Márton részeit vásárolták meg. 1494-ben 407 forintnyi adó esett e megyebeli birtokaikra. (1386: Dl. 7220. 7360; 1388: Körmendi llt. Misc. Németujv. 2. 42., 1455–7: Dl. 14988; 1468: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 24. és Kismart. llt. 45. H. 146., 1485: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 12., 1494: Engel, i. h. 24., 1498: Békássy cs. llt. — L. az eml. várak és városok, továbbá a lévőai Cseh, mindszei Balog, Óvári, Csornai cs. és a monyorókereki pálosok a. is.)

Emre (Emró, bogyzslói) cs. Emrew. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Erdélyi cs. L. a Török (kereszturi) cs. a.

Erdős (saáli) cs. Erdews. (1423. 1437: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 165. és 185. — L. ez évhez a gersei Pető-fi cs. a.)

Estvánfi (simonyi) cs. Esthwanfy. (1492: Muz. llt.)

Etvesi (izsákfalvi) cs. Ethwesey. (1446: Békássy cs. llt.) A zala- vagy a veszprémmegyei Etves vagy Ötvös értendő-e? — nem tudom.

Fancs (gordovai) cs. L. az Unyani cs. a.

Fark (veniczki) cs. Fark. (1451: Muz. llt.)

Farkas (csencsi) cs. L. a Német (csencsi) cs. a.

Farkas (dédi, lábatlani) cs. L. a Girolti cs. a.

Farkas (haraszi) cs. Farkas. (1463: Hazai okmt. IV. 408., 1485: Nagy Imre gyűjt.) 1485-ben: Timafalván vagy Tőfalván (Csőfalván?) földesur.

Farkas (köcski, nagy-köcski) cs. Farkas. (1427. 1447: Muz. llt., 1460 körül: Körmendi llt. Himfyana, n. 748.) Úgy látszik, Egerszeg, Szent-Ivánfa sat. (Sárvártól é.) táján is voltak birtokai.

Farkas(-fi, csákányi, nagy-csákányi) cs. Farkas. (1436. 1448: Muz. lltár, 1471: Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 37., 1479: U. o. n. 40., 1500: U. o. n. 42., 1513: U. o. n. 44., 1523: U. o. n. 49.) Csákányi Farkas már 1256 előtt élt. (U. o. n. 1. — V. ö. U. o. n. 9. és 13.) Tán ugyane Farkas családnak (Lászlónak) volt 1428-ban: Lugas helységben 3 j.-portája. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 174/175. d.)

Fejér (demelki) cs. Feyer. (1480: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 14.)

Fejes (egervári) cs. L. az Egervári cs. a.

Fekete (kisfaludi) cs. Fekethe. (1463: Hazai okmt. IV. 408.) Tán a mai Sorki-Kisfalud értendő.

Fekete (mesteri) cs. Fekethe. (1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55.)

Fekete (rádóczi?) cs. Fekethe. (1435: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 18.)

Felső-lindvai cs. Azaz: Szécsi. — L. e néven.

Felső-őri cs. 1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 24., és Alm. II. lad. II. n. 196., 1406: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 31., 1499: Békássy cs. llt.

Ferencz (babai) cs. Ferencz. (1480: Ostffy cs. llt. II. 19.)

Ferencze (kölkedi) cs. Ferencze. (1497: Körmendi llt. Fam. Misc. n. 26.)

Filep (rádóczi) cs. Fyleph. (1471: Körmendi llt. Majorat. I. 36. 38.)

Fis(ch)er (csákányi) cs. Ffysser. (1500: Körmendi llt. Major. I. 36. 42.)

Fodor (bögöti) cs. Fodor. (1437. 1455. 1457. 1477: Muz. llt.)

Fodor (kámoni) cs. Fodor. (1424: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 5.)

Fodor (vasvári) cs. L. a Vasvári cs. a.

Frigyes nemét (király majd) császár. A két Kőszeg várát, Kőszeg városát, Rohonc várát és városát s Borostyánkő (Pernstain) várát bírta időnként, az ezekhez tartozó uradalmakkal együtt. 1491-ben II. Ulászló király Kőzeget és Borostyánkőt ismét visszaadta néki, Szombathely és Márvánkő várakat pedig, melyeket az osztrákok a Mátyás király halála után foglaltak el, a császár haláláig szintén ennek kezén hagyta. (Katona, i. h. XVII. 218—9. és 237. l. — V. ö. különben az ez időbeli *stájer-magyar határ*ra nézve: Sindransdorf helység és a Kanizsai cs. a.)

Füztői cs. 1466-ban egy ízben: *másként Kismegyehidi*. (Muz. llt. — L. különben Füztő helys. idéz.)

Gálf (ivanóczi) cs. Galfy, Galfy. (1472: gr. Festetics cs. keszthelyi llt. Molnári, f. 82. n. 21., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1504: U. o. n. 26. A.) 1472-ben Ivanovcz, Endricz, Kicsaczdolia, Csipincz, Markovecz, Lakos, Hology, Almás, Németfalu, Maczfalva és a három Petancz részeit, mint a győri szentszék előtt egyházi átokban elmarasztalt ivanóczi Gálf Imre birtokát, Győri (de Jaurino) másként Hu(s)zityi (de Hwzyth) Antal nevű horvát nemesnek adta Mátyás király. Utóbbi azonban aligha lépett be a jószágok valóságos birtokába. 1504-ben e család: Ivano(l)cz, Alsó-, Felső- és Középső-Petanicz, Csipincz, Marko(vl)cz, Bokrács, Almásd, Németfalu és Moczfalva helységekben még mindig földesur. (Az 1538. évi adólajstrom is ismeri. — V. ö. a Nádasdi cs. a.)

Garai cs. 1392 óta bírta a két Kőszeg, 1404 óta pedig Rohonc várát. (L. ott.) — 1408-ban: Krakó, Irnosdháza, (Kolon, Magyarád, bizonyára tévedésből Vasmegyéhez sorozva, Zalamegye helyett), Szergény, Nagy-Ság, Pereszlegfő, Szent-Ol(d)reh-Pereszlege és Taskánd helységeket (a fentemlített várakkal együtt) kapják új-adományul; 1412-ben pedig Pese, Ludad, Sz.-Márton helységeket és némely lukácsházi telkeket a Gyöngyös folyó mellett. Ezek közül Pese és Ludad később is az övék; Szent-Mártont azonban 1419-ben a Szécsieknek (felső-lindvai Herczegeknek) adták cserébe, (a pestmegyei Keszőért), mely cserét 1459-ben V. László király is megerősített. 1428-ban Miklós-nak a nádornak, és Jánosnak: Ság-on (a nádornak) 35, Nagy-Ságon (Jánosnak) 43, Hosszufaluban (13+18) 31, Karakón (14+15) 29, Gecsenyben (14+15) 29, Jánosházán (7+11) 18, Szent-Oldrosfalván (13+10) 23, Kereszturon (8+12) 20, Szergényben (17+20) 37, Vassányban (18+11) 29, Hodászon (34+36) 70, Csajtán (7+8) 15, Rohonczon (55+46) 101 kapu (porta) után kellett volna kamara-nyereséget fizetniök. (A zárjelben az első szám a nádor, a második pedig G. János portáinak számát jelzi.) 1430-ban Lukácsházát mint helységet (possessio) bírják. Az ez alkalommal szintén említett Zsidány tulajdonképen sopronmegyei falu. Ezenkívül Szer(e)gény is állandó birtokuk. (1429. 1433. 1447.) 1455-ben: Zunik (Szunik) pusztát kapták új-adományul V. Lászlótól. 1470-ben a veszprémmegyei Somlyó várával, a tapsonyi Anthimiaktól

(kiknek cserébe adták, s a kik után egyideig a Kanizsaiak is bírták) — visszakapják: Vámos-Pereszleg, Nagy-Ság, Gecseny, Hosszú-Pereszleg, Szent-Oldor-Pereszlege, Jánosháza, Keresztur, Varsány, Taskánd és Irnosdháza helységeket. 1478-ban ismét: Vámos-Pereszleg, Gecseny, Taskánd, Hosszufalu, Szent-Oldor, Nagy-Ság, Varsány, Gálosháza, Szent-Péterháza, Mártonfalva és Keresztur helységekből (mint hihetőleg a veszprémmegyei Somlyó vár tartozékaiából) adták ki a Szécsieknek a leánynegyedet. (1408: Fejér, X. 4. 673., 1412—1416: Sopr. oklt. II. 4. és Dl. 9939. 9940., 1419: Körmendi llt. Alm. II. lad. 4. n. 32. és 33., 1419—1455: Münchener áll. llt. Ung. Doc. X. 47., 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1429. 1433: Pannonhalmi főapáts. házi llt. LVII. Fff. és L. Kkk., 1430: Dl. 12266; 1432: Haz. okmt. VII. 454., 1455: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 15., 1470: Kismart. llt. 45. C. 46., 1447: Pannonh. főapáts. házi llt. XV. H., 1450: Muz. llt., 1478: Dl. 18154; 1482: Dl. 18595. — V. ö. a Kanizsai, Szapolyai cs. a. és Kinizsi Pálnál is.)

Gáspár (kis-kelédi) cs. Gaspar. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Gáspár (mesteri) cs. Gaspar. (1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55.)

Gát (unyani) cs. Gaath. (1430: Körmendi llt. Unyom. n. 37.) Goth. (1432: U. o. n. 38.)

Gedöcs (felső-őri) cs. Gedewch. (1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 24.)

Gedri cs. L. Göd(ö)ri alakban.

Gell cs. Egy ízben: Gelei. — L. G(y)eli alakban. V. ö. az Óvári cs. a.

Gellyén (pósafalvi) cs. Gellyen. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Gencsi cs. A mai Magyar-Gencs értendő. (1423: Fejér, X. 6. 601., 1436: Dl. 12942; 1451. 1486: Kiszfaludy cs. llt. — L. a gencsi Boda cs. a. is.)

Gérczei cs. 1420-ban vétel útján Bögöte részeihez tartott jogot. (1304: Haz. oklt. 179. l., 1420: Fejér, X. 6. 253. és Muz. lltár, 1424: Dl. 2151; 1435: Marczaltői llt. L. 21. f. 2. n. 2263., 1436: Dl. 12942; 1446: Békássy cs. llt., 1464: Muz. llt., 1498: Dl. 20781.)

Geregyei cs. Az Egerváriakkal egy eredetű cs. 1406-ban: Geregye, Gutafölde, Egervár, Középfalu (és Fancska) helységeiben birtokos. Pál elhalván, Egervár, Fancska és Geregye helységeiben bírt részei 1444-ben az Egerváriakra szállottak. De ugyancsak a Geregyeiek után örökölték az Egerváriak Oszkó és Töttös helységben is. (1406: Dl. 9258; 1420: Dl. 10963; 1444: Dl. 13784. — V. ö. 1453: Dl. 14685.)

Gergelyfi (bejezi) cs. Gergelfy. (1488: Békássy cs. llt.)

Gerolt (szabari) cs. Azaz: *Gerolti*, *Gírolti*. — L. Girolti néven. V. ö. a Vági cs. a.

Gersei cs. L. gersei Pető fi néven.

Gerzen(y)i cs. L. a sitkei Gothárdfi cs. a.

Gétyei cs. 1489-ben Gétye részeit a Szécsieknek zálogosították el. (L. Gétye helys. idéz. az 1348. 1269. 1402. 1420. 1468. 1489 és 1496. évekhez.)

Girolti (*Gerolti*) cs. 1444-ben: Gerolth, szabari előnévvel. — 1428-ban osztozkodnak: Girolt, Limpach, Baksafalva, Kukmér és Alsó-Neusidel helységeken. 1444-ben, 1446-ban és 1457-ben a Girolti János leányainak (szentpéterei Ősi-né, ákosházi Sárkányné és Linkóhátiné) illetve ezek utódainak kastélyuk

is volt Girolton. E kastély felét azonban 1457-ben a hozzátartozó birtokokkal együtt Gosztonyi Orbánnak engedték át, a ki annak idején lábatlani vagy dédi Farkas Lászlóval (Somogy megyéből) együtt adományul kérte és kapta e kastélyt V. László királytól. (A beigtatásnak azonban a János leányai akkor ellenmondtak.) Girolthoz ekkor: a két Girolt, Baksafalva, Limpach, Neusidel, Heuthal, Szabar (Szabor) és Kukmér tartoztak. 1469-ben, mint a magbanszakadt **János** birtokait: Gerolt, Baksafalva, Varrani másként Limpach, Szerdahely másként Neusidel, Szénavölgy másként Heuthal és Albér vagy Alberdorff néven, Pa(u)mkircher Andrásnak adta Mátyás király. E birtokokat ez oklevél szerint már előbb (1455.) kapták a Paumkircherek, de mivel az adománylevelet nem vették ki, néhai lábatlani Farkas László igtattatta be magát ezek birtokába. (1428: Körmendi llt. Alm. I. lad. 4. n. 59., 1444. 1446: Muz. lltár, 1455: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 18., 1457: Hazai okmt. IV. 386. — L. a Vági cs. a. is.)

Gordovai cs. Azaz: gordovai Fancs. L. az Unyani cs. a.

Gosztonyi (köves-szarui) cs. 1452-ben együtt szerepelnek: köves-szarui «Gozthon» János, Köves-szarui Benedek és gosztonyi «Beed» Jakab. 1478-ban Gosztonyi Venczel a megye alispánja. (1375: Muz. lltár, 1449: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. n. 7., 1452: Körmendi llt. Himfyana, n. 495., 1467: Dl. 16530; 1478. 1493: Muz. llt. — L. a Girolti és Ivánczi cs. a. is. — V. ö. 1269: Fejér, IV. 3. 525., 1271: Árpádk. új okmt. VIII. 348. és Turul. 1891. 59. 1.)

Gothárd(-fi, Gothártfi, sitkei) cs. Gothardfy. Gotharthfiw. Gotharthfy. Fil. Gothardi. Gothard dictus. — A Ják nemből. 1471-ben a király visszaadhatja a János birtokait, melyeket tévedésből sáfárjának: Pato(l)esi Bertalannak adományozott. 1483-ban ugyanez a János Tokoracson részeket zálogosított el Gerzsen(y)i Sebestyén szombathelyi várnagynak. (1469: Sopr. oklt. II. 464., 1471: Körmendi llt. Himfyana, n. 551., 1478: Muz. llt., 1482: Dl. 18595; 1483: Dl. 18815. és Vittnyédi József okl.)

Göd(ö)ri cs. Olykor: Gedri. (1454: Dl. 14826; 1469: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 21. — L. a csencsi Német cs. a. is.)

Gög (balogfalvi) cs. Gewg. (1476: Békássy cs. llt.)

Gős (gösfalvi) cs. Másként: Gösfalvi, Gösefalvi. (Péld. 1389: Dl. 7478; 1475: Dl. 17732. 17753.) Gews. (1462: Békássy cs. llt., 1463: Hazai okmt. IV. 409., 1478: Dl. 18110; 1481: Dl. 18526.) 1475-ben (okt. 18.) laki Kis Tamás kir. udvarnok és Laki Márton kapja a magbanszakadt (Tamás fia) Benedek birtokát: Gösfalva és Hegyfalva helységekben, de még ugyanez évben (nov. 4.) ugyanez címen Egervári Lászlót igtatják e birtokokba s Lak részeibe, bár többek (jelesül a gösfalvi Gős leányok révén: a mezőlaki Zámók és a Viczaiak) ellenmondása mellett. (V. ö. a Gős cs. eredetére nézve Sopronmegyében e csal. a.)

Götyei cs. L. Gétyei alakban.

Gróf (bazinei és szent-györgyi) cs. L. a Kisvági cs. a. *Sopronmegyében.*

Gróf (fraknoi) cs. Másként: Nagymartoni. (V. ö. 1346: Soproni oklt. I. 187. 188., 1350: Zalai oklt. I. 501., 1435: Dl. 12677. és 1438: Fejér, XI. 35.)

Gug (koraltföldi) cs. Gwgh. (1431: Békássy cs. llt.)

Gulácsi cs. 1421-ben G(y)eli részeibe igtatják. (1416: Muz. llt., 1421: Fejér, X. 6. 356. 428.)

Guta (gutafalvi, gutaházi, gutaföldi) cs. Gwtha. — Másként: Gutaházi, Gutafalvi vagy Gutaföldi. (1409: Dl. 9521; 1436: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 26., 1447: Dl. 14092; 1481: Hazai okmt. V. 356., 1492: Muz. lltár, 1498: Békássy cs. llt.)

Gvercs (köcski) cs. Gwerch. (1448: Marczaltői llt. Lad. 21. f. 3. n. 2290.)

Gyáki cs. L. Jáki néven.

Gyáki monostor. L. a jáki monostor a.

Gyalokai cs. L. a Pósa vagy Pós (unyani) cs. a.

G(y)eli cs. A Herény-nemből. — 1481-ben: hegyes-béri (hegyes-biri) előnévvel. (1404: Fejér, X. 4. 814., 1421: U. o. X. 6. 356. 428., 1447: Muz. llt., 1481: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 16., 1483: Dl. 18815. — L. a Rumi, Óvári cs. és a régibb időre nézve G(y)eli helys. idéz.)

Györfi (balogfalvi) cs. Gywrfy. (1485: Körmendi llt. Major. I. 36. 41.)

Györgyfi (koltai) cs. Gewrgfy. (1483: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 23.) 1483-ban Mileken is birtokos.

Györ(gy)fi (kustanolczi) cs. Gewrffy. (1500: Békássy cs. llt.) Úgy látszik, *nem* ugyanegy a rádóczi Györgyfi családdal, mely ugyane tájon szintén birtokos volt.

Györ(gy)fi (rádóczi) cs. János 1485-ben, 1495-ben és 1497-ben a megye alispánja. — Gywrfy. (1485: Körmendi llt. Majorat. I. 36. 41. és Muz. llt., tévesen 1484. év a. elhelyezve.) Gyerghfy. (1495: Dl. 20276. és 1538. évi adólajstr.) Gyerghffy. (1497: Körmendi llt. Himfyana, n. 747.) — L. a kustanolezi Györgyfi cs. a. is.

Györi I. L. az ivanóczi Gálfi cs. a.

Györi püspök. Szombathely várának és városának ura volt. (L. ott.) 1495-ben e városban és Ujfalu helységben levő birtokaitól 200 frtnyi subsidium járt. (Engel, i. h. 146.) Ezenkívül azonban (1398.) Egyházas-Keszit és Váras-Keszöt (Váralja-Keszöt) is bírta. (1398: Hazai okmt. I. 292—3., 1511: Muz. lltár. — V. ö. még Szöllös, azaz Kis-Szöllös helys. a. is.)

Györösi cs. L. Györös helys. a.

Hágon (alsó-őri) cs. Hagon. (1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 24.)

Hajós (Hajas. simonyi) cs. Hayos. (1475: Muz. llt.) Hayas. (1501: Dl. 21063.)

Halas (rádóczi) cs. Halas. (1449: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 23. f. 24. n. 7.

Halastói cs. 1435: Hazai okmt. V. 229. — L. Halastó helys. többi idéz. is. V. ö. Márkusföldre a. is.

Halmaji cs. 1446-ban: János a megye szolgabírája. (Guary cs. llt.)

Haraszi cs. 1444: Kisfaludy cs. llt., 1450: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 13. — L. Haraszi helys. a. is.

Harói cs. Avagy: Horói. — L. Horó helys. idéz.

Hásártos (hernát-mesteri, vagy hernátfalvi) cs. Hasarthos. (1470: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2302., 1473: U. o. n. 2304.)

Hássági cs. L. Vasvár város és a hermani Rátolt cs. a. — V. ö. 1483: Dl. 18800. 18895.

Hédervári cs. Már I. Lajos király idejében birtokos Vas megyében, mert 1348-ban e megyei birtokaira is pallos-jogot nyert. — 1433-ban (a győrmegyei Gönyő várral) Molnos-Szecsőt kapták, mely azelőtt a Losonczi (Bánfi) családé volt. E helységet később (1443. 1447.) is kezükön találjuk. Fő-birtokuk azonban (már 1443-ban, s kétségkívül előbb is) a strémi uradalom, melyhez (1482-ben és 1494-ben): Csákány részein kívül: Aborgáta, Lak (Sáros-Lak), Szent-kut, Zsálmán, Szombatfalu és Bikkés (Felső-Bikkés) helységek, Dienesi (1494-ben, 1500-ban) és Lak (1500-ban) puszták tartoztak. Mindeme birtokok (Szecsődöt kivéve) zálogban a Nagylucseieknél voltak egész 1482-ig, s még előbb valamikor a pak(o)si Szemeréknél. (1348: Hazai okmt. I. 205., 1422: Körmendi llt. Major. Alm. I. lad. 36. n. 22., 1433: Kismart. llt. 44. G. 58., 1440: U. o. 3. 7. 13., 1443: U. o. 44. G. 60. és 35. B. 41., 1447. 1448. 1451: Muz. lltár. 1450: Hazai okmt. IV. 362, 1453—54: U. o. 371. 380., 1482: Lajtafal. llt. Dóczyana. Cap. III. f. 1. L +, 1488: Dl. 19397; 1494: Körmendi llt. Alm. I. lad. 3. n. 1., 1500: Magy. Tört. Tár. VI. 23. — V. ö. Monyorókerék város a.)

Hegedős (magasi) cs. Hegedes. (1449: Pannonh. főapáts. házi llt. LI. W.)

Hegyei cs. L. Heteyi alakban.

Hegyi (telekesi) cs. Telekesi előnévvel 1463-ban. — Hegy. (1431: Békássy cs. llt., 1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 12.) Heghy. (1463: Hazai okmt. IV. 409.)

Henczel(-fi, Henczlin-fi, petróczi) cs. Fil. Henczel. (1431: Muz. llt.) Fil. Henczlini. (1448: Békássy cs. llt.) Henczely. (1467: Dl. 16540.) Henczel dict. (1476: Békássy cs. llt., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.) Henczely. Henczelly. (1477. 1486. 1489: Muz. llt., 1482: Békássy cs. llt., 1495: Hazai okmt. V. 379.) Olykor egyszerűen csak: Petro(v)cz, Petro(l)cz. — A XV. században: Petro(l)cz (Petrovcz), Sztani(n)cz és Peszkovcz helységekben földesur. (V. ö. a Kereszturi cs. a. és I. Petrolcz helys. a. is.)

Herczeg (szécsi, felső-lendvai) cs. Azaz: Szécsi vagy felső-lendvai Bánfi. — L. a Szécsi cs. a. Vas- és Zalamegyében.

Herényi cs. (1323—1424: Dl. 2151; 1414: Dl. 10176; 1423: Dl. 11323; 1498: Dl. 20676; 1510: p. Zarka cs. llt.)

Herman-tilaji cs. L. a Bodoló(-fi, tilaji) cs. a.

Hermáni cs. 1369-ben: Hagymás, Pósa falva, Szöllős és Kertes helységekben és Kertes várában idegenítnek el részeket. 1415-ben Szent-György másként Temerd, Marczalfalva és Rönök birtokához is jogot tartanak; 1423-ban (részben) Egyházas-Kölked, 1438-ban pedig Vajdafalva részeihez. A XV. század végén György: Hermán, Báldonfalva és Kis-Szöllős helységekben levő birtokát említi végrendeletében. 1510-ben hermáni Kis Pál Hermán másként Kondakor-soka, Vajdafalva másként Kondakorfalva helységekben birtokos. (1340: Anjouk. okmt. IV. 40., 1356: Hazai okmt. III. 167., 1369: Dl. 3350; 1414: Dl. 10176; 1415: Hazai okmt. V. 208., 1423: Dl. 11403; 1438: Hazai okmt. V. 230., 1447: U. o. III. 379., 1460: Muz. llt., 1478: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 39., 1484: Hazai okmt. V. 361., XV. század vége: Dl. 20899.)

Herná(l)dimesteri (Hernáltkfalvi) cs. 1435-ben kapják a körösmegyei Palicsna-szentpéteriek Zsigmond királytól: Hernád-Mesteri és Holtó másként Berhént pusztákat, mint a néhai Hernádmesteri Benedek, illetve Holtói (másként Berhénti) Anasztázia birtokát. E jószágok részei ekkor Bokodi Györgynél voltak zálogban, a kinek halálával a kormányzó 1447-ben Hernád-Mesteri részeit Hernádmesteri Péternek adományozta. 1497-ben II. Ulászló királytól Hernáld-Mesterit és Bekényt kapják a Hernáldmesteriek. (1500-ban pedig ugyane királytól czímer-levelet, 1502-ben szabad-ispánságot nyernek.) A Palicsna-szentpéteriek tehát aligha jutottak be e puszták vagy falvak valóságos birtokába. (1435: Hazai okmt. II. 259. és III. 368., 1447: U. o. I. 347., 1473: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2304., 1497: Hazai okmt. II. 377., 1500: U. o. II. 381., 1502: U. o. V. 392. — V. ö. a Kismesteri cs. a.)

Hernált (Hernád, molnári) cs. Hernád. (1450: Sopr. oklt. II. 349.) Hernálth. (1483: Körömdi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1485: Muz. llt. 1484. évsz. a. elhelyezve.)

Herre (herreházi) cs. Herre. — Másként: Herreházi. (L. Herreháza helys. idéz.)

Hetyei cs. Másként: Hegyei. — 1467-ben István, Kelédi Gállal együtt kir. új-adományul kapta: Bekényt és Felső-Hetyét másként: Aderjánházát. (1338: Hazai okmt. III. 137., 1340: U. o. I. 177., 1350: Anjouk okmt. V. 601., 1388: Hazai okmt. III. 242., 1397: U. o. V. 191., 1407: U. o. III. 265., 1444: U. o. IV. 336., 1451: U. o. III. 400., 1467: f.-büki Nagy Sándor okl. f. 51. n. 15., 1470: Haz. o. V. 307.)

Hidvégi cs. 1420-ban: Mihályfalva, Sz.-Péterfalva, Jánosfalva, Frencesz-kuszföldre, Iváhonföldre és Szema (Zema) részeit a gersei Petőknak adták el; 1425-ben pedig: Hidvég, Andrásfalva (Sármelléke), Pizd és Rádócz helységekbeli jószágait. 1450-ben Andafalva (értsd: Andrásfalva), Ujfalu, Szent-Király, Jáhonföldre, Lak és Dienesfalva részeit a Polyániaknak zálogosították, 1461-ben pedig: Hidvég, Kajd, Andrásfalva, Lak, Pizd és Dienesfalva helységek, Szent-Királyföldre és Jáhonföldre puszták részeit ugyanazoknak adták el. 1463-ban a Polyániakat a Hidvégieknek: Hidvég, Andrásfalva, Dienesfalva, Nagy-Kajd és Lak helységekben levő részeibe ígtatták. (1420: gr. Festetics. cs. keszth. llt. Castrif. 144. 145., 1425: U. o. 166., 1434: U. o. n. 180., 1450: Muz. llt., 1461: Lippich cs. llt., 1463: Hazai okmt. IV. 408. — L. a régibb időkre nézve Hidvég helys. idéz.)

Himfi (biri) cs. Hymfy. (1465: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 7., 1483: Dl. 18815; 1504: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 11.) Himffy. (1505: U. o. n. 17.)

Himfi (döbrentei) cs. — Másként: Döbrentei vagy Debrentei. — 1464-ben mint az elítélt Döbrentei Tamás nyitrai püspök, rokonai a d. Himfiék s a Pápaiak (György és Balázs) birtokait: Káld és Gulács helységekben Kanizsai László kapta kir. adományul. (Dl. 16078. — L. a Hosszutóti cs. a. és Szalonak várnál.)

Hodászi plebános. 1428-ban hodászi birtokát említik. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 174/175. d.)

Hollósi cs. 1397: Fejér, IX. 7. 573., 1405: Dl. 9015; 1412: Sopr. oklt. II. 4., 1414: Dl. 10176; 1463: Hazai okmt. IV. 408., 1465: Muz. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 11., 1483: Dl. 18800; 1486: Dl. 19107; 1493: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 8. n. 13., 1496: Dl. 20419. — Ugyanegy: Hollósi cs. értendő-e mindannyiszor, nem dönthetem el. 1486 táján Hollósi János Csemete helységben is birtokos.

Holtói cs. Másként: Berhendi vagy Berhénti. — L. a Herná(l)d-mesteri cs. a.

Horói (Horai, Horaji) 1455-ben egy izben: csákányi előnévvel. (Dl. 14988. — L. különben Horó helys. idéz.)

Horvát (petrolczi, petrovcezi) cs. Horwath. (1476: Békássy cs. llt., 1477: Muz. llt.)

Horvát P. L. a Csornai cs. a.

Host (asszonyfalvi) cs. L. Oslfi néven. (V. ö. 1429: Hazai okmt. I. 321.)

Hosszútóti cs. 1475-ben Debrentei (Himfi) Tamás nyitrai püspök és rokonai kapják e családnak: Izsákfalva, Mákva, Sárfő-Mézadó (vagy: Sárfő és Mézadó), Szent-Mihály, Rönök, Mihalócz és Farkasfalva helységekben birt részeit, a melyekhez aztán 1480-ban is jogot tartanak. 1476-ban azonban a Hosszútótiak ugyane helységekben még mindig birtokosok, valamint 1516-ban is (a mikor ezenkívül: Nádasd, Holtó, Merse, Kölked, Hermán és Tótfalu is az övék). (1464: Dl. 16074; 1475: Dl. 17751; 1476: Körmendi llt. Himfyana n. 570. és 579., 1480: Dl. 18373; 1516: Dl. 22851.)

Hunyadi cs. L. Ujvár váránál.

Hurói cs. Avagy: Horói. — L. Horó helys. idéz.

Hu(s)zityi I. L. az ivanóczi Gálfi cs. a.

Ikervári cs. 1417: Dl. 10579; 1475: Muz. llt.

Ikervári plebános. 1428-ban Ikervár városban 3 adózó j.-portája volt. (Gr. Festetics cs. kezsth. llt. Castrif. n. 174/175. d.)

Ikladi cs. 1447. 1449: Muz. llt.

Intai cs. 1326: Fejér, VIII. 3. 126., 1466: Muz. llt., 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 570.

(I)stvánfi (mártonfalvi) cs. Stüwanfy. (1494: felsőbüki Nagy cs. llt. f. 4. n. 3.)

Ivanczi (szent-mártoni) cs. 1422-ben: Iváncz, Viszák, a két Lugas, Miskefalva, Németfalva, Szent-Mártonfalva, Lugas-Vásárhely népes és Surány pusztá helység birtokához formálnak igényt, s úgy látszik jogosan, mert mindeme helységeket 1464-ben szintén kezükön találjuk, a mikor is a Visieknek zálogosítják el azokat. 1465-ben ugyancsak az Iváncziak és egyszersmind a Gosztonyiak birtokaiként sorolják föl e helységeket, köztük: Közép- és Felső-Lugast. Ugyanekkor az Iváncziak Himfalván (Halogyon) is földesurak. (1404: Muz. llt., 1422: Körmendi llt. Misc. Németujv. 102. 69., 1429. 1436. 1448. 1451. 1461. 1465: Muz. llt., 1450: Hazai okmt. IV. 362., 1488: Körmendi llt. Fam. Misc. n. 23., 1538. évi adóajstrom.)

Ivánfi (terestyénfalvi, tyáki) cs. Iwanfy. — Hihetőleg a Ják nemből. (1467: Balogh Antal okl. Kis-Somlyón; 1475: Muz. llt., 1482: Kisfaludy cs. llt.)

Ivanolczi cs. 1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.

Izsákfalvi cs. 1435: Hazai okmt. II. 259., 1448: Marczaltői llt. Lad. 21. f. 4. n. 2290.

Jakab (Jakob, felső-őri) cs. Jacob. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.)

Jakabházi cs. 1437: Muz. llt.

Jáki (Jákfalvi) cs. A Ják vagy Tyák nemből. Másként: Diákfalvi. — A mai Jákfa helység értendő. (1436: Sopr. oklt. II. 241., 1467. 1468: Muz. llt.)

Jáki monostor. 1321-ben Kápolnaföldét bizonyos monyorókeréki szőlőért és jáki malomért cserébe adta a Bögödieknek. 1418-ban: Ravazd földesura. (1321: Hazai okmt. IV. 130., 1418: Dl. 10719. — V. ő. Ják-monostora helység és a birtokosok közt a: pornói apátság a.)

Jánosházi cs. 1455-ben: Jánosháza, Ernesztfalva, Karakó, Keresztur, Vassán és Gálosföldre helységekben birtokos. (Gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 14.)

Jobbágyi cs. 1440: Körmendi llt. Himfyana n. 451.

Jürl(y)ei prépostság. L. Türl(y)ei prépostság

Kaczor (laki, gencsi) cs. Kachor. (1426: Kisfaludy cs. llt., 1430: U. o. — L. a Kanizsai, Tardi, Oslfi és Egervári cs. a.)

Kajdi cs. (1360: Fejér, IX. 7. 192., 1437. 1467: Muz. llt.

Kajtár (bessenyei) cs. Kaythar. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Kalamár (ivánczi) cs. Kalamar. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 37.)

Kalanda (mersei) cs. Kalanda. (1463: Ostffy cs. llt. f. VII. n. 148., 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 570.)

Káldi cs. A Herény-nemből. — Káldon kívül: Mihályfalva (1308. és 1328., 1353-ig), Sár (hasonlókép), Geli (1313. 1319. 1355.), Herény (1313. 1355.), Kán (1313. 1368. 1411. 1465. 1476.), Kamanati (1319.), Gulács (1342. 1400.), Ujfalu (1342.), Szinise (1355.), Nádszeg (zálogban 1368.), Bekény (1397), Pétőrfölde (1400.), Majorföldre (1400) és Komjáti (1484.) helységekben földesurak. — György 1449-ben és 1450-ben Vasmegye alispánja. (1308—1328: Körmendi llt. Alm. V. lad. 5. n. 61. és 64., 1313: Anjouk. okmt. I. 328. 330., 1319: U. o. 539., 1342: Zalam. oklt. I. 301., 1353: Anjouk. okmt. VI. 13., 1355: U. o. 369., 1368: Hazai okmt. I. 260., 1397: U. o. V. 191., 1400: Körmendi llt. Alm. 5. lad. 5. n. 60., 1411: Békássy cs. llt., 1449: Muz. llt., 1450: Lajtafal. llt. Illésházyana, lad. 23. f. 24. n. 8., 1465: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 8., 1476: Muz. llt., 1484: Hazai okmt. V. 361. — L. Óvár vár és az Óvári cs. a. is.)

Kalmár (vasvári) cs. Kalmar. — L. a Vasvári cs. a.

Kálos (Kallós? korongi) cs. Kalos. (1476: Békássy cs. llt.)

Kámoni cs. 1323-ban a Kámon melletti Györk is az övék. (1323—1424: Dl. 2151; 1350: Anjouk. okmt. V. 406., 1468: Körmendi llt. Rajkiana n. 55., 1470: Hazai okmt. V. 303., 1498: Dl. 20676.)

Kan (mesteri, nagy-mesteri) cs. Kan. (1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55., 1497: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2317.)

Káni cs. 1423: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 165., 1466. 1476: Muz. llt., 1484: Dl. 18977. — L. Káld helys. a. is.

Kanizsai cs. 1428-ban egy adólajstrom-töredékben a család egyik tagja: János, *Tárnok* néven szerepel. — Birták Borostyán várát 1388., Léka várát 1390., Sárvár várát ugyancsak 1390., illetve 1424. óta. — 1400-ban, mint a magbanszakadt Pápóczi Miklós birtokát kapják Zsigmond királytól: Csa(ta)-Bért és Pápócz részeit. Utóbbiban később (1431. előtt és 1476-ban) más részeket is szereztek, 1431-ben pedig, cserében a laki Kaczoroktól: Gencsen (értsd: Magyar-Gencsen), melyet 1436-ban: Egyházas-Gencsnek neveznek. 1455-ben zálogba vetik Tejedi Imrének Ikervárat; 1457-ben (és 1470-ben) Pottendorfer Kristófnak (Kirchschlagon, Ausztriában): Pellegrem vagyis Pilgrimstorf helységet és egy szigetet, rétekekkel s a Kogel hegygyel Kirchschlag és Ungerbach mellett (insulam et prata unacum monte Kogel penes castrum seu domum domini Cristofori de Pottendorf in Kaslak ex una et Ungerpoh predium domini de Puchaim parte ex altera adjacentia), tehát úgy látszik: mai osztrák területen; 1461-ben pedig Családot, Polyáni Tamás megyei alispánnak, majd 1468-ban Csornai Istvánnak. 1464-ben László, Mátyás királytól a rablásai miatt elítélt tapsonyi Anthimi János birtokát kapja: Krakó, Keresztur, János-háza, Varsány, Taskánd, Sz.-Péterfalva, Gálosföldre, Gecsen(y), Szent-Oldrő-Perezslég, Vámos-Perezslég, Hosszú-Perezslég és Ság helységekben, mint (a veszprémmegyei) Somlyó vár tartozékait. — Az 1494. évi adó-összeírás szerint e megyebeli birtokaikra 207 forint adó esett. (1400: Kismart. llt. 14. K. 359., 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/174. d., 1431: Dl. 12382; 1436: Dl. 12942; 1455: Dl. 14926; 1457: Kismart. llt. 17. C. 71., 1461: Dl. 15617; 1464: gr. Erdődy cs. galgóczyi llt. 53. 3. 17. és 53. 3. 18., 1468: Sopronm. oklt. II. 452., 1470: Kismart. llt. 17. C. 70., 1486: Dl. 19133. 19204; 1494: Engel, i. m. 24., 1501: Dl. 21030—21031. 21063; 1506: Dl. 37005. — L. a Vági, Ládonyi, Csornai, gencsi Bolffarth, döbrentei Himfi, Garai cs., Kőszeg vár, Kesző és Lövvő helys. a. is.)

Kánya (ujlaki) cs. Kánya. (1469: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 13. — Ujlak falu Vasvártól é.)

Kápolnai cs. Hihetőleg a Sárvártól dk. eső mai Kápolna értendő. (1429: Fejér, X. 7. 147., 1465: Dl. 16199; 1468: Körmendi llt. Fam. misc. n. 21., 1475: Muz. llt. — L. a Szécsi cs. a. is.)

Kápolnai cs. L. Zalak helys. a.

Kapornaki konvent. Peczöl helység részeit és a mellette elterülő apát-földi pusztát birta. (1452: Muz. llt., 1455. 1467: p. Zarka cs. llt.)

Karol (patyi) cs. Karol. (1498: Dl. 20781. 20784; 1501: Dl. 21063.) A Sárvár vidéki Paty helység értendő.

Kása (unyani) cs. Kasa. (1434. és 1476: Békássy cs. llt., 1453: gr. Erdődy cs. galgóczyi llt. 50. 2. 17.)

Katona (sennyei) cs. Kathona. (1492: Muz. llt.)

Kávási cs. L. az Unyani cs. a.

Kecskédi cs. 1409: Sopr. oklt. II. 598., 1433: Hazai okmt. III. 367., 1449: Ostffy cs. llt. f. XIX. n. 15.

Kelédi cs. 1457-ben Pálfalva részeihez tartanak jogot, hihetőleg zálog czímen. 1468-ban Somlyai Péter a Kelédieknek nála 1461 óta zálogban levő hegyei (hetyei) részeit az Egerváriaknak adta tovább zálogba. 1482-ben:

kereszturi «Kyllythy» néven szerepel a család egyik tagja, a kinek tehát a szomszédos Kereszturon is voltak részei. (1444: Dl. 13813. és Hazai okmt. IV. 336., 1457: Muz. llt., 1461: U. o. V. 263., 1468: Hazai okmt. III. 422., 1482: Dl. 18597. — L. a Telekesi és Heteyi cs. a. is)

Kelkedi cs. L. Kölkedi néven.

Kemény (egerszegi) cs. Kemen. — A Ják nemből. 1469-ben: Egerszeg, Tyák (Gyák) helységekben, Geregye és Mánta pusztákon birtokos. 1488-ban Monostoros-Gyákon részeket zálogosít el. (1437. 1447. 1464. 1471. 1475: Muz. lltár., 1488: Dl. 19420.)

Kemesmáli cs. (1409: Hazai okmt. IV. 259., 1422: Dl. 11275; 1435: Békássy cs. llt., 1479. 1500: Körmendi llt. Major. I. 36. 40. és 42.)

Kerejtő (kis-patyi) cs. Kereythew. (1449: Muz. llt.)

Kereszturi cs. Úgy látom: a Jánosháza vidéki Keresztur értendő. (1390: Dl. 7616; 1465: Dl. 16199; 1468: Körmendi llt. Rajkiana n. 55.) 1468-ban kétségtelenül e falu részeit zálogosítják el Tejedi Imrének. (V. ö. a Magasi cs. alatt.)

Kereszturi cs. A mai Tót-Keresztur értendő. — 1405-ben Keresztur, Muszna és Kis-Korog, 1429-ben: Keresztur, Barkócz és Kis-Muszna helységben birtokos. János dobrai várnagy barko(l)czy részei 1453-ig a Szécsieknel voltak zálogban. Ugyancsak egy K. János 1439-ben és 1440-ben Vas megye egyik alispánja. (A Szécsi Miklósé.) 1455-ben ugyanő Kereszturon és Barkolczon birtokos. 1489-ben a (Kereszturi) László leányának: Dorottyanak (orosz Kis Tamás nevének) ugyane két helységbeli birtokát a petróczy Henczefiek (Petróczyak) vették át zálogba nádasdi Darabos Miklóstól, a kinek régebben maga Dorottya asszony kötötte le. (1405. 1439. 1455: Békássy cs. llt., 1421: Dl. 11067; 1440: Körmendi llt. Himfyana n. 451., 1429. 1453. 1489. 1496: Muz. llt., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.)

Keszi cs. Azaz: Berki. — L. Bornemisza (tolnai) J. a.

Kilidi (Kiliti, kereszturi) cs. L. Kelédi néven.

Kinizsi Pál. 1479-ben (és 1480-ban) a veszprémmegyei Somlyó várával együtt kapta Krakó, Irnosháza másként Szent-Péter, Vassány, Keresztur, Ság, Vámos-Pereszleg, Szent-Odorfalva, Hosszú-Pereszleg, Gálosfölde, Taskánd és Gecsen(y) helységeket, Mártonfalva pusztát és a ság-somlyai várromot. E birtokok közül Karakót a Polyániak — kik előbb jogot formáltak hozzá — 1482-ben végkép a Kinizsi birtokába bocsátották át, a ki aztán 1483-ban a Vásonykő melletti pálosoknak adta. 1481-ben Mirá(j)ti Jakabtól Mirá(j)t-ot vásárolta meg, melyet aztán 1483-ban szintén az említett pálosoknak aján-dékozott. — 1494-ben e megyebeli birtokaira összesen 174 frtnyi adó esett. (1479. 1480: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. Lad. 53. f. 4. n. 12. és 14., 1481: Dl. 18491; 1482: Dl. 18641. 18595. 18597; 1483: Dl. 18788. 18797. 18877; 1486: Dl. 19140; 1494: Engel, i. m. 24. v. ö. ugyanott 146. l.)

Király (kozma-gencsi) cs. Kyrál. Keral. — L. a Kozmagencsi cs. a. (V. ö. 1430: Kisfaludy cs. llt.)

Kis (biri) cs. Kys. (1483: Dl. 18815; 1505: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 17.)

Kis (doroszlai) cs. Parvus. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 37.)
A Csákány melletti Doroszló értendő.

Kis (ikervári) cs. Parvus. (1475: Muz. llt.)

Kis (kozmafalvi) cs. Parvus. (1484: Dl. 18977.)

Kis (laki) cs. L. a Gös (gősfalvi) cs. a.

Kis (mesteri, hernád-mesteri) cs. Parvus. (1476: Sopr. oklt. II. 501., 1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Kis (septei) cs. Parvus. (1449: Muz. llt.)

Kis (somlyai) cs. Parvus. (1465: Dl. 16199.)

Kis (unyani) cs. Parvus. (1430: Körmendi llt. Unyom. n. 37.)

Kis-csajtai cs. 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Kis-csémi cs. 1440: Körmendi llt. Himfyana, n. 451., 1479: U. o. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Kisdemelki cs. 1463: Ostffy cs. llt. f. VII. n. 148.

Kisdorozmáti cs. 1430: Nagy Imre gyűjt.

Kisfaludi cs. A mai Sorki-Kisfalud értendő. — Mileken is voltak a 80-as években zálogos részei a Koltaiktól. (1457: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 3., 1484: U. o. f. 2. n. 23., 1492: U. o. f. 2. n. 12.)

Kisfaludi cs. A Csák nemből. (Sopronmegyéből.) — L. a haraszi Tapán és a Mihályi cs. a.

Kis-gérczei cs. 1435: Marczaltői llt. L. 21. f. 2. n. 2263., 1468: Körmendi llt. Fam. Misc. 21.

Kis-kelédi (Kis-kölédi) cs. 1465: Dl. 16199; 1470: Hazai okmt. V. 397., 1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.

Kis-köcski cs. 1448: Marczaltői llt. Lad. 21. f. 3. n. 2290., 1468: Körmendi llt. Fam. misc. n. 21.

Kis-megyei cs. L. Füztői néven.

Kismesteri cs. Kis-Mesteri másként Hernád-Mesteri részeit bírta. Azonos vagy rokon lehet a Hernád(l)dmesteri (Hernátfalvi) családdal. (1497: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2317.)

Kis-molnári cs. 1464: Muz. llt.

Kis-nardai cs. 1430: Kisfaludi cs. llt., 1440: Körmendi llt. Himfyana, n. 451., 1478: U. o. Fam. misc. n. 223.

Kis-oszkói cs. Mátyás 1469-ben kir. ember. (1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 12. és 13.)

Kis-ölbői cs. 1472: Dl. 17292.

Kis-somlyai cs. L. Somlyai néven.

Kisvági cs. L. Sopronmegyében.

Kocsi cs. 1421-ben kapja Pál, Zsigmond királytól: Olad és Si(j)e részeit, mint a magvaszakadt oladi Csuf (Chwf) János és Gál birtokait. (Veszpr. kápt. orsz. llt. Donationales et Armales. No. 26. és 29. — V. ö. 1468: Körmendi llt. Misc. Németujv. n. 21., 1470: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2302.)

Koczián (tyáki, jáki) cs. Koczyan. — Kétségkívül a Ják nemből; Jak vagy Tyák (ma Jákfa) helységből. (1468: Muz. llt.)

Koltai cs. 1350-ben Milek és Gyanó, — 1436-ban, 1457-ben, 1483-ban Milek részeiben birtokosok. György 1465-ben a megye alispánja. Talán ugyanó

szerepel 1455-ben: Koltai másként Avasallyai (Vasallyai) néven. (Dl. 14988. L. különben Kolta helys. idéz. — V. ö. 1418: Dl. 10719; 1457: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 3., 1478: U. o. n. 15., 1482: U. o. n. 19., 1483: U. o. n. 23. — L. a Kisfaludi cs. a. is.)

Koncz (ovadi) cs. Koncz. (1450: Dl. 29488; Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 15.)

Konrádfalvi cs. L. Korlátföldi néven.

Kónya (csákányi) cs. Konya. (1500: Körmendi llt. Major. I. 36. 42.)

Kopácsi cs. 1409: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 124. a., 1425: Vidos Kálmán okl., 1447: Dl. 14092; 1481: Hazai okmt. V. 356, 1482: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 18.

Kopasz (nádasi) cs. Kopaz. (1435: Marczaltői llt. L. 21. f. 2. n. 2266.) A Nádasi cs. egyik tagja értendő.

Kopasz (oladi) cs. L. az Ol(y)adi cs. a.

Kopasz (peczöli) cs. Kopas. (1475: Muz. llt.)

Korlátföldi (Korrárföldi) cs. Azonos lehet a Konrádfalvi családdal. (1424: Dl. 11598; 1435: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 18., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1. — V. ö. Korlátföldre helys. a.)

Koro(n)gi cs. 1331: Gyömrői llt. XXIII. 1. 8., 1355: Anjouk. okmt. VI. 260., 1421: Hazai okmt. I. 315, 1436: Dl. 12947; 1468: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 90.

Kósa (bozsoki) cs. 1492: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 2. — *Tán* a vas megyei *Bozsok* helység értendő.

Kotró (magasi) cs. Kothro. (1459: Muz. llt.)

Kovács (koltai) cs. Kowach. (1420: Fejér, X. 6. 331.)

Kozma (böngöti) cs. Cozma. (1455. 1471. 1476: Muz. llt., 1486: Dl. 19204.) Kozma. (1465. 1478: Muz. llt.)

Kozmafalvi cs. 1453: Dl. 14761; 1475: Dl. 17753., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.

Kozma-gencsi cs. 1421-ben: Kozma-Gencs(i) másként Nemes-János-Gencsi helységben, s Mátéfölde és Boncsó-Gerger-földe pusztákon a kozmagencsi Királyokkal együtt, Berhénd(i) helységben és Forródfölde pusztán pedig egyedül földesurak. 1474-ben kozma-gencsi másként csevegházi és berhéndi pusztájokat a Ládonyiaknak vetették zálogba. (1409: Hazai okmt. I. 302., 1421: U. o. II. 228., 1422: U. o. III. 318., 1474: Kisfaludy cs. llt. — V. ö. 1268-hoz: Haz. o. I. 38. l. hol a Szent Király gencsi jobbágysai között Kozma fiai is szerepelnek.)

Köcski cs. Demeter 1463-ban Sopronmegye alispánja. L. Köcsk helys. idéz. és a Boda (gencsi) cs. a.

Kölkedi cs. 1423: Dl. 11403; 1438: Hazai okmt. VIII. 203., 1439: U. o. IV. 318., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Köröselői cs. Hihetőleg a Ják nemből. (1447: Muz. llt.)

Kősa (halastói) cs. Kewsa. (1425: Dl. 11701.)

Kövér (petrolci) cs. Kewer. — 1500. körül (a Péter özvegye) birtokos: Petrócz, Sztanicz, Keresztur (Tót-), Barkolcz, Halastó helységekben és Farkasolcz pusztán. (Muz. lltár.)

Köveskúti cs. 1424: Dl. 11530. L. a Csornai cs. a.

Köves-szarui (Kövesszarmi) cs. 1418: Dl. 10719. — L. Gosztony helys. és a Gosztonyi cs. a.

Közép-patyí cs. A Sárvártól északra eső Paty értendő. (1420: Hazai okmt. II. 224., III. 314.)

Kreucz (ablanczi) cs. 1428: Sopr. oklt. II. 115., 1435: U. o. 235.

Kulcsár (ikladi) cs. Kulchar. (1438: Békássy cs. lt.)

Kun (edelényi) cs. Kwn. (1465: Dl. 16199.)

Kun (unyani, kis-unyani, pósa-unyani) cs. Kwn. (1417: Körmendi lt. Unyom. n. 31., 1430: U. o. n. 37., 1447: Hazai okmt. III. 379., 1463: U. o. IV. 408., 1481: Muz. ltár., 1483: Körmendi lt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1490: Dl. 19616; 1510: p. Zarka cs. lt.)

Lacza(-fi), mihályfalvi és mártonfalvi, sz.-lászlói) cs. 1443-ban mihályfalvi Lacza vagy Lacza-fia Mátyás kapja Ujlaki Miklóstól Mártonfalvát, a hol a következő zavaros időkben ugyanő valamint Lukács és György kastélyt vagyis erősséget emeltek. 1452-ben ez erősség haladéktalan lerombolására hívja fel a kormányzó és az országtanács a Rozgonyiakat s az egész Vas- és Zalamegye nemes közönségét. 1455-ben megint Ujlaki Miklós vajda esedezik a királynál engedélyért, hogy mihályfalvi Lacza Mátyás Mártonfalván fából, árkokkal és mell-védőkkel erősített kastélyt emelhessen s V. László király ezt meg is engedi. 1483-ban: Lukács fia Mihály mártonfalvi birtokát alsó-lendvai Bánfi Miklósnak elzálogosítja, utóbbi pedig 1487. táján bajnai Both Jánosnak adta tovább. Ugyancsak nevezett Mihály a 80-as években — mint szentlászlói Lacza Mihály: Széplak, Által-Bér, Töttös-Bér és Csipkerek részeihez tart jogot. — (L. Mártonfalva: c) helys. idéz. és v. ö. 1485: Muz. ltár és Zalamegyében is ugyane cs. a.)

Ládonyi cs. Sopronmegyéből. — 1456-ban (György fia János) kir. adományul Mileken kap jószágot, melynek részeit aztán 1465-ben a vasvári prépostságnak adta, más részeit pedig 1466-ban is birta. László 1467-ben Egyházas-Gencsen is földesur, zálogban a Kanizsaiaktól. János 1445-ben a megye alispánja. (1456: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 6. n. 25., 1457—64: U. o. f. 7. n. 3., 1465: U. o. n. 6., 1466: Dl. 16416; 1467: Kisfaludy cs. lt. — V. ö. 1445: Békássy cs. lt. — L. a pápóczi pálosok s az Oslfi, gencsi Boda, Bolffarth és Kozmagencsi cs. a. is.)

Laki cs. 1446: Dl. 13923. Az Egervár melletti Lak helys. értendő. (L. a gósfalvi Gós cs. a. is.)

Laki (sáros-széki) cs. Laky. (1469: Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) Tán azonos ezzel az a Laki cs., mely 1425-ben Groffensach és Lak helységet s Gerinczes pusztát kapta kir. adományul. (Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 26. — V. ö. u. o. n. 30. s l. az Óvári cs. a. is.)

Lampert(-fi), mesteri, nagy-mesteri) cs. Fil. Lampert, Lamperth dictus. (1497: Marczaltói lt. L. 21. f. 4. n. 2317.)

Lánczi (begetei) cs. Lanczy. (1496: Dl. 20423.) Meglehet, hogy rokon vagy azonos a következővel.

Lánczi (bődi) cs. 1486-ban (tán ez a Lánczi cs.) Láncz és (valamelyik) Mihályfalva helységekben birtokos. (L. a Teleki cs. a. — V. ö. 1354: Anjouk.

okmt. VI. 472., 1430: Dl. 12240; 1446: Békássy cs. llt., 1484: Hazai okmt. V. 362., 1486: Dl. 19167.)

Leka városi plebános. 1428-ban Léka városában 1 adózó j.-portáját említenek. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/157. d.)

Lengyel (somlyai) cs. Lengel. (1470: Hazai okmt. III. 304.)

Lik-ablanczi cs. L. a Niczki cs. a.

Linkóháti cs. L. a Girolti és Mihályi cs. a. Vas- és Sopronmegyében.

Lipolt (kopácsi) cs. Lipolth. (1481: Kisfaludy cs. llt.)

Litéri cs. Veszprém megyéből. — 1451-ben ujlaki részüket a Rumiaknál találjuk zálogban. E helységben azonban később is birtokosok. (1451: Muz. llt., 1462: Dl. 15708; 1465: Dl. 16256. — V. ö. 1492: Veszpr. kápt. h. llt. 108. dob., 1493: Körmendi llt. Himfyana, n. 634.)

Logodi cs. L. Logod helys. a.

Lompert (kereszturi) cs. Lomperth. (1468: Körmendi llt. Rajkiana, n. 55.)

Loránt (bódogasszonyfalvi) cs. Loranth. — Zalamegyéből. (1452: Dl. 14539; 1481: Békássy cs. llt.) Mihály 1481-ben *Vasmege* alispánja.

Loránt (**Loránd**, gutafalvi, sennyei) cs. Loranth. Lorand. (1454: Marczaltói llt. L. 21. f. 4. n. 2303., 1465: Dl. 16199; 1481: Hazai okmt. V. 356.) 1454-ben: sen(n)yei, 1465-ben és 1481-ben pedig: gutafalvi előnéven merül föl ily nevű nemes család. Minthogy Gutafalva és Sen(n)ye szomszédos helységek, hihetőleg egy-ugyanazon családot kell értenünk.

Loránt (hermáni) cs. Loranth. (1473: Ostffy cs. llt. XVI. 59.) 1473-ban az Ostfiak semjéni részeit ők (Antal) vették zálogba az eddigi zálog-birtokos: Szentmártoni Miklóstól. (V. ö. az unyáni Lorántfi cs. a.)

Loránt (kukméri, kutméri) cs. Loranth. (1469: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 21.)

Loránt (polyáni) cs. Loranth. (1458: Dl. 15268.) Azonos lehet az 1479-ben fölmerülő: *ujfalusi* (sorki-ujfalusi?) *Loránt(h)* családdal (Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 11.) V. ö. az unyáni Loránt-fi cs. a.

Loránt (sijei, oladi) cs. Loranth. — 1434-ben: Olad és Si(j)e helységekben birtokos. (1434: Vittnyédy J. llt., 1453: Nagy Imre gyűjt.)

Loránt (vasvári) cs. L. a hermani Rátolt cs. a. — V. ö. 1466: Muz. llt.

Loránt(-fi, unyáni, nagy unyáni) cs. L. az Unyáni cs. a. — *Hihetőleg rokon vagy azonos* a fentebb említett: hermáni és polyáni Loránt családdal.

Lőke (mesteri) cs. Lewke. (1470: Marczaltói llt. L. 21. f. 4. n. 2302., 1497: U. o. n. 2317.)

Lőkös (asszonyfalvi) cs. Lewkus. — Az Asszonyfalvi, Oslfi vagy Ostfi sat. család egy ága. (Péld. 1457: Ostffy cs. llt. T. 12.)

Lőrintei (**Lőrintefalvi**) cs. Veszprém megyéből. — Mihály 1446-ban a megye alispánja. Családja, úgy látszik, birtokos volt Vas megyében is, legalább 1418. táján: Szilvágy, Alber sat. vidékén. (1418: Muz. llt., 1446: Guarv cs. llt.)

Macskási P. L. Tárnok (macskási) néven.

Magasi cs. Másként (1399-ben): Ug(h)i. — 1440-ben a (hihetőleg veszprém megyei Szalóki Péterrel és (a vas megyei?) Kereszturi Pállal együtt kapják kir. adományul a magbanszakadt Zamárdi Izsák és Miklós ug(i) részeit. 1459-ben azonban Mátyás király, a hűtlenségbe esett Miklósnak: Merse hely-

ségben és a kegyeri pusztán bírt részeit a Sámfalviaknak adta. (1399: Hazai okmt. III. 256., 1408: Pannonh. főapáts. házi llt. L. Ffff. és LIII., 1449: U. o. LI. W., 1430: DI. 12240; 1433: Hazai okmt. III. 367., 1440: U. o. II. 288., 1459: gr. Festetics cs. keszthelyi llt. Molnári, f. 82. n. 19., 1468: Muz. llt.)

Magyar (biri) cs. Maghyar. (1505: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 17.)

Majos (sennyei) cs. Mayos. (1483: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 20.)

Majossa (füztői) cs. Maiossa. (1486: DI. 19204.)

Mákvai cs. L. a gersei Pető(-fi) cs. a.

Malom (alsó-óri) cs. Malom. (1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 7. n. 24.)

Mántai cs. 1495: DI. 20264.

Maráci (Maróczi) cs. 1437-ben: Marác, Tótfalu, Bogrács és Dolina helységekben vannak részeik. (1386: DI. 7224; 1437: Muz. llt., 1458: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 4., 1493: Muz. llt., 1538. évi adólajstrom.)

Marczaltői cs. L. az Amade cs. a. Győr- és Pozsonymegyében. — V. ő. 1398: Hazai okmt. I. 293.

Marczel (felső-szelestei) cs. Marczel. — Hihetőleg a Ják-nemből. (1482: Kisfaludy cs. llt.)

Marczel (kámoni) cs. Marcel dictus. (1423: DI. 11421; 1431: Békássy cs. llt.) Marchel d. (1447: Hazai okmt. V. 240.)

Margenwerder (Marjanwerder, Marjaverder) J. L. Rohoncz vár a.

Markalfi (hegyi) cs. Markalfi. (1437: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 27.)

Markos (bö göti) cs. Markos. (1478: Muz. llt.)

Markusolczi cs. 1448: Muz. llt.

Márton (herman-tilaji) cs. Marthon. (1505: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 9. n. 16.)

Mártonfalvi cs. (1457: Muz. llt., 1465: DI. 16199; 1482: DI. 18641; 1494: f.-büki Nagy cs. llt. f. 4. n. 3.) A Jánosháza mellett fönnállt helység értendő.

Matai (ovadi) cs. Mathay. (1450: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 15.)

Me(d)gyesi cs. 1329: Szombath. kápt. házi llt. f. 2. n. 3., 1448: U. o. n. 5., 1481: Kisfaludy cs. llt., 1492: Muz. llt.

Meggyes (Meggyesi, kereszturi) cs. Meggyes. (1476: Békássy cs. llt.) Meggesy. (1495. 1500: U. o.) Meggyesy. (1500: U. o.) A mai Tót-Keresztur értendő.

Mendegél (kozmafalvi) cs. Mendegel dict. (1475: DI. 17753.)

Mersei cs. 1448-ban Merse részeit a Vátiaknak (kétségkívül a szomszédos Veszprémmegyéből) adták el. (1435: Hazai okmt. II. 259., 1448: DI. 14165; 1468: Muz. llt., 1482: DI. 18597. — V. ő. a Mihályfalvi cs. a.)

Mesteri cs. 1340-ben Berény részét kapja ítéletileg, s ugyanezt bírja a XV. században is. (1340: Hazai okmt. I. 177., 1366: U. o. 248., 1377: U. o. III. 200., 1391: U. o. IV. 231., 1419: Békássy cs. llt., 1430: DI. 12240; 1336–1437: Marczaltői llt. L. 21. f. 2. n. 2267. és 2281; 1459. 1478: Muz.

lt., 1484: Hazai okmt. V. 362. — L. Mester(i) helység régiebb korra vonatk. idéz. is.)

Mezőlaki cs. L. Zámbo (mezőlaki) cs. a.

Mihályfalvi cs. Másként: Don-i, Dom-i. (Hol feküdt esetleg a kérdéses: Don vagy Dom, — nem határozhatom meg. Annyi bizonyosnak látszik, hogy nem: Dan = Dány értendő.) — 1439-ben és 1453-ban kir. új-adományul kapta György: Ug részeit, melyeket aztán 1459-ben özvegye kezén találunk. 1448-ban ugyancsak a nevezett György (és neje) a Merseiektől Salamon részeit vette zálogba. 1455-ben ugyanő pallos-jogot kapott V. László királytól. (1439: Hazai okmt. IV. 323., 1441: Ostffy cs. lt. XVI. 86., 1448: U. o. XVI. 96., 1449: U. o. XIX. 15., 1453: U. o. VII. n. 150., 1455. 1459: Muz. lt.)

Mihályi cs. Sopronmegyei család a Csák nemzetségből. Máskép: *Linkóháti*. (L. Sopronmegyében.) — 1409-ben kapja cserében, illetve kir. adományul Csánig és Lak helységeket, s Haraszti másként Középfalufölde pusztákat, melyeket aztán később is állandóan birtokában találunk. E jószágaikat 1438-ban már mint mihályi *Ugron-fiak* vagyis *Ugronok* és *Csákok*, a velök egy törzsből eredő Kisfaludiakkal megosztották. — 1453-ban a Czirákiakkal Fozdréte pusztá fölött egyezkednek. 1464-ben a magbanszakadt (Linkóháti) Benedek laki és csániki részeit varbóki Nagy (másként Varbóki) Györgynek adta Mátyás király, a mibe utólagosan (1466.) a mihályi Csákok is belenyugodtak. (1409: Hazai okmt. IV. 257. és Sopronm. oklt. I. 593. 597., 1410: U. o. 632., 1438: U. o. II. 276. 279. 286., 1444. 1447. 1451. 1453. 1455. 1459. 1464. 1466. 1467. 1468. 1471. 1478: Kisfaludy cs. lt., 1448. 1449: Békássy cs. lt., 1450: Dl. 24540; 1469: Sopronm. oklt. II. 464—5. — L. a Válti, Vági és gersei Pető cs. a. is.)

Mike (mesteri, nagy-mesteri) cs. Myke. (1470. és 1497: Marczaltői lt. L. 21. f. 4. n. 2302. és 2317., 1489: Ostffy cs. lt. f. XVI. n. 55.)

Mike (söptei) cs. Myke. (1467: Muz. lt.)

Miklóssa (bobai) cs. Myklossa. (1480: Ostffy cs. lt. II. 19.)

Mileki cs. 1419-ben nemes-levelet nyert Zsigmond királytól. 1435-ben az unyáni Balko-knak részeket adott, 1483-ban pedig a peczöli Zarkáknak részeket zálogosított el Mileken. E családból váltak ki a mileki Németek is. (1353: Szombath. kápt. házi lt. lad. 1. f. 3. n. 1., 1374: U. o. n. 12., 1419: U. o. f. 4. n. 27., 1426: U. o. f. 5. n. 6., 1435: U. o. n. 19., 1478: U. o. lad. 2. f. 7. n. 15.)

Mirá(j)ti cs. 1482-ben: csipánházi (veszprémmegyei Csipánházáról) előnévvel. (1407: Dl. 9294; 1457: Muz. lt., 1482: Dl. 18641. — L. Kinizsi Pálnál is.)

Miskei cs. A Kis-Czell vidéki Miske értendő. (1458: Dl. 15268.)

Miskei cs. 1469-ben: Benedictus Myskey de Myske szerepel. (Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) A mai Pinka-Miske értendő. (L. a Paumkircher cs. a. is.)

Molnári cs. Másként: molnári Molnár, avagy: molnári Pispék. (V. ö. Zalamegyében a Molnári cs. a.) — 1438-ban: Molnár, Gyanó, Zalak és Árpás helységeken földesur. 1465-ben molnári Pyspek Domonkos Vági Miklós nádori ítélő-mesternek elzálogosítja: Nádasd (Ostfi-Asszonyfa vidékén), Konota helységek és Kádár pusztá részeit; 1468-ban pedig (László, János és Benedek

nevű fiaival és) nádasi Darabos Lászlóval együtt cserébe veszi az asszonyfalvi Osl-októl Mindszent (értsd: Csehi-Mindszent) részeit, Kádár pusztá részeiért. 1482-ben Molnári Domonkos fia László: Nádasd, Kádár, Konota és Sz.-György helységekben földesur. (1275: Hazai okmt. VIII. 442., 1332: Anjouk. okmt. II. 597., 1397: Kismart. llt. 17. A. 2., 1418. 1465: Muz. llt., 1422. 1440. körül: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 153. 186., 1453: Dl. 14761., 1468: Ostffy cs. llt. XV. 31. és p. Zarka cs. llt., 1479: Sopronm. oklt. II. 520., 1486: Muz. lltár. — L. az Oslfi, Egervári és a Nádasdi cs. a. is. V. ő. Molnár(i) helys. idéz és dr. Werthner, Nemzetségek. II. 190. l.)

Monyorókeréki pálosok. Az Elderbachoktól kapták 1482-ben Karácsonfalvát. 1489-ben Hassás, Tótfalu, Avas-allya vagy Vasallya helységekben s Ebrau vagyis Monyorókerék városban voltak részeik. — 1494-ben 64, 1495-ben pedig 40 frt adó járt vasmegyei birtokaiktól. (1482: Körmendi llt. Alm. III. lad. 8. n. 15., Dl. 18719; 1489: Dl. 19510; 1494–5: Engel, i. h. 24. 146.)

Muszn(y)ai cs. 1464: Muz. llt.

Nádallyai cs. 1434-ben egy ízben: *Nádallya-perbesei* néven. (1418: Dl. 10719; 1434: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 8., 1435. 1447. Békassy cs. llt., 1437: Muz. llt., 1461: Dl. 16074; 1471: Dl. 17239.)

Nádasdi cs. Másként (a XIV. század vége óta): nádasi *Darabos*. (E két név a XVI. század közepén már határozottan két külön családot vagyis ágat jelez.) A Nádasd nemből; a Körmend közelében délre fekvő Nádasd helységből. — Három vidéken birtokosok e megyében, u. m. Nádasd táján, le dél felé Magyarósdig; Felső-Lendva és Mura-Szombat vidékén; végül Sárvár környékén. — 1395-ben (a Nádasdiak): Petenicz, Kernelicz (értsd: Kernincz), Endrik (értsd: Endreicz), Morasolcz (Manohócz?), Eiczevölgye (értsd: Kiczevölgye), Markolcz, Csapencz (értsd: Csipencz), Németfalu, Almás (értsd: Almasd), Makfalva (értsd: Maczfalva), Katafalva, Gergorháza, Oszkó és Márkfölde helységekben földesurak. 1403-ban a hüllen Nádasdi Tamás, nádasi Darabos András és János birtokait: Dolina, Bolkrács (Volkrács), Ivanolcz, továbbá: Markócz, Manohócz, Kucseczvölgy és Kernincz helységekben a Szécsiek kapták Zsigmond királytól. 1414-ben Nádasdi (Előjárói) Gált és testvéreit: Nádasd, Maczfalva, Németfalu, Almasd és Halogy (Nádasd vidéki), valamint: Csipencz (Csipincz), Markolcz, Kiczevölgye, Ivanolcz, Endreicz, Alsó-, Közép- és Felső-Petenicz (Felső-Lendva és Mura-Szombat vidéki) helységek birtokába igtatják; a melyek részeit néhány év múlva (1419-ben) Nádasdi Gáspár nádasi Darabos Jánosnak engedé át. Ugyancsak 1414-ben a (Nádasdi) család egy ága (más nemekkel együtt): Iklad vagy Nexe-Rákosa részeit kapta kir. adományul. 1423-ban nádasi Darabos Jakab másokkal együtt: Egyházaskölkedhez tart jogot s 1439-ben ugyanő a megye egyik alispánja. 1431-ben, mikor nádasi Darabos János és fiai (köztök: László) a Szölceiekkel örökös szerződésre lépnek: Monyorósd, Nádasd, Dobron és Taskánd helységeket sorolják föl birtokukban. (Dobrondon és Taskádon 1455-ben: Dereskei György földesur.) — 1430-ban Darabos László monyorósi előnevet visel. Ugyanily nevű nemes — nádasi előnéven — 1454-ben, 1455-ben és 1457-ben alispán Vasmegyében; 1470-ben pedig Nádasdi László, (ki 1471-ben a Nádasd nemzetség szokott címerét használja) s monyorósi Nádasdi Lászlónak is hivatja

magát. — 1449-ben az említett monyorósi Darabos László és n. D. Jakab az Ostfiakkal: Kádár, Kanota és Rákosd fölött pereskedik. Ugyancsak 1449-ben Nádasdi Ozsvát Himfalván vagyis Hologyon földesur, 1455-ben pedig Peteniczen is. 1457-ben Nádasdi László a csébi Pogányoknak veti zálogba: Nádasd, Hology, Almasd, Németfalu, Maczfalva, Vasper, Iklad, Rádócz, Pagy, Csipincz, Markolcz, Endricz és Kiczevölgye helységeket; 1462-ben ugyanő (Gáspár fia László) Nádasdi Tamás fia Ozsváttal: Nádasd, Halogy, Almasd, Németfalu, Moczfalva, Csepencz, Markócz, Lakos, Endricz, Kiczevölgye, Alsó-, Középső- és Felső-Petenicz helységeken osztozkodik. 1464-ben dere(c)skei Darabos László szerepel, a kit a következő 1465. évben n. Darabos István és testvérei: Nádasd és Monyorósd elfoglalásától tilalmaznak. Ugyanekkor az 1462-ben említett birtokokon kívül (Lakost kivéve): Dolina, Bolkrács és Mihalyavcz helységeket is e László kezén találjuk. Ugyanő 1467-ben: Konota részeit a Sitkeieknek adta, majd mint Nádasdi László (l. fentebb is) kapta 1471-ben Patyot és Rádócz részeit új-adományul (Sánkfalvi Istvánnal együtt), s bocsátotta vissza Felső-Peteniczet 1475-ben Nádasdi Tamás fiának Ozsvátnak. 1482-ben Nádasdi Gáspár zálog czímen Hegyfalú és Gősfalva részeihez tartott jogot az Egerváriakkal szemben, 1486-ban n. Darabos Gergely: Monyarósd, Nádasd, Dolina, Bolkrács, *Kölked, Rádócz, Konota, Kádár, Nádasd* helységei és Péterfalva pusztá részeit a molnári Püspököknek (Domonkos fiának Lászlónak) bocsátotta vissza, a kikkel már előbb a fogadott rokonság kötelékében állott. Ugyanez a Gergely 1493-ban: Szölczén, Vasallyán, Doroszlófalván és Mankos pusztán is birt részeket, de kétséggkívül csak zálog czímen. (1403: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 25. és 26., 1414: U. o. Majoratus. Lad. 4. n. 2. Fejér, X. 5. 502. és Kisfaludy cs. llt., 1419: Dl. 10833; 1421: Dl. 11067, 1423: Dl. 11403; 1430: Dl. 12324; 1431: f.-büki Nagy S. okl., 1436: Dl. 12947; 1439. 1457. 1462. 1465. 1471: Békássy cs. llt., 1449: Zalam. oklt. II. 301., 1449: Lajtafal. llt. Illésházyana, lad. 23. f. 24. n. 7., 1454: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 207., 1455: Dl. 14944., Békássy cs. llt. és Muz. llt., 1456: Dl. 15056. 15061. 15064; 1457: Dl. 15173; 1462: Hazai okmt. V. 265., 1464: U. o. IV. 415. és Lajtafal. llt. Illésh. lad. 23. f. 4. n. 4., 1465: Hazai okmt. IV. 417. és Muz. lltár, 1467: Nagy Sándor okl. Nagy-sitkén; 1468: Zarka cs. llt., 1469: Jeszenák cs. llt. és Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 11., 1470: Muz. llt., 1471: Körmendi llt. Himfyana n. 552. és Hazai okmt. II. 356., 1475: Dl. 17674; 1478: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 39., 1482: Dl. 18710. 18742. és Kisfaludy cs. llt., 1486. 1489. 1493: Muz. lltár, 1497: csébi Pogány cs. llt., 1504: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 26. A. — L. Körmend város, a gersei Pető(-fi) és Szölcei cs. a. is, és v. ö. a *régibb idők*re nézve, u. m. 1246: Hazai okmt. VI. 44., 1246—1377: U. o. 49. 50., 1265: U. o. 100., 1265—1394: U. o. VI. 137., 1278: U. o. VIII. 192., 1283—1328: U. o. VI. 232., 1286: U. o. VIII. 249., 1291: U. o. 298. 313., 1292: U. o. VIII. 317. és III. 43., 1293—1328: U. o. IV. 83., 1293: U. o. 86. és VI. 400., VIII. 324., Árpádk. új okmt. X. 128., 1295: Hazai okmt. VIII. 355., 1353: Anjouk. okmt. VI. 105., 1359—1364: Hazai okmt. IV. 190—197., Dl. 4894; 1360: Dl. 4937. és Körmendi llt. Misc. Németujv. n. 6., 1383: Dl. 7039; 1386: Dl. 7224; 1394: Muz. llt.)

Nagy (bozsoki) cs. 1493—8: Körmendi llt. Alm. II. lad. 3. n. 2. és 5. — *Tán a vasmegyei* Bozsok helys. értendő.

Nagy (bögöti) cs. Magnus. (1471: Muz. llt.) Nagh. (1483: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 21.)

Nagy (csákányi) cs. Magnus. (1433: Kismart. llt. 44. G. 58.)

Nagy (kereszturi) cs. Magnus. (1482: Dl. 18641.) A Jánosháza melletti Keresztur értendő.

Nagy (kereszturi) cs. Nagh. (1495: Békássy cs. llt.) A mai Tót-Keresztur értendő.

Nagy (korlát földi) cs. Magnus. (1434: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 180.)

Nagy (magasi) cs. Magnus. (1459: Muz. llt.)

Nagy (medgyesi) cs. Magnus. (1465: Dl. 16199.)

Nagy (ovadi) cs. Magnus. (1444: Kisfaludy cs. llt.)

Nagy (őri, felső-őri) cs. Nagh. (1479: Körmendi llt. Alm. III. lad. 9. n. 11., 1496: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 31., 1499: Békássy cs. llt.)

Nagy (pagyi, pogyi, patyi) cs. Magnus. (1449: Békássy cs. llt.) Nagh. (1453: Sopr. oklt. II. 381.) A Sárvártól é. eső mai Paty helys. értendő.

Nagy (septei) cs. Magnus. (1449: Muz. llt.)

Nagy (szecsődi, baranyai) cs. L. Szecsődi néven.

Nagy (szelestei) cs. Magnus. (1429: Fejér, X. 7. 147.) A Szelestei cs. egyik ága.

Nagy (taskándi) cs. Magnus. (1499: Békássy cs. llt.) A Sárvár vidéki Taskánd értendő.

Nagy (telekesi) cs. Magnus. (1434: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 180.)

Nagy (varbóki) cs. Másként: Varbóki cs. L. a Mihályi (Linkóháti) cs. a.

Nagy-gérczei cs. 1467: Muz. llt.

Nagyköcski cs. 1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55.

Nagylucsei cs. L. a Héderváriak a.

Nagymartoni cs. L. a Gróf (fraknói) cs. a.

Nagy-unyani cs. L. a Pa(u)mkircher cs. a.

Nára(j)i (**Nárei**, **Náreji**) cs. L. (a köznemesi) Nára(j) helys. idéz.

Nardai cs. 1457: Dl. 15173; 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Nehéz (kozmafalvi) cs. Nehez. (1484: Dl. 18977.)

Nemes (medgyesi) cs. Nemes. (1492: Muz. llt.)

Nemes (ondódi) cs. Nemes. (1490: Körmendi llt. Alm. V. lad. 6. n. 14.)

Nemes-demelki cs. L. Demelki néven.

Német (csencsi) cs. Nemeth. — 1467-ben csencsi *Német* János és *Csencsi* Farkas fia Mihály (kit 1469-ben csencsi *Farkas* Mihálynak neveznek) megvásárolják Gödör és Jakabháza részeit a Gödöriektől. (1467: Muz. llt., 1469: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 21.) A mai Német-Csencs (és tán Csencs nevű szomszédai) értendő.

Német (köves-szarui másként gosztonyi) cs. Nemeth. (1455: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 6. n. 20.)

Német (mileki) cs. Nemeth. (1431: Szombath. kápt. házi llt. I. ad. 1. f. 5. n. 11.) Másként: Mileki.

Német (salamonfalvi) M. Salamonfalvi «Nemeth» Miklós mármánköi várnagy 1462-ben Alsó-Sejteren birtokos. (Muz. llt.)

Német-szelestei cs. L. Szelestei néven.

Niczki cs. A Ják-nemből. — 1464-ben Benedek kapja kir. adományul Telekesi Benedekkel együtt Lik-ablanczi László és Ábránházi Miklós birtokát a lik-ablanczi pusztán. 1478-ban: Niczk, Kövesd, Újfalu, Gyákfalva, Gyákmönostora, a két Mánta, a két Geregye, továbbá: Csenge helységekben és Antalháza pusztán vannak örökös. — Lak, Gyákfalva és Újfalu helységekben pedig zálogos részeik. (1415: gr. Niczky Lajos llt. 117. sz., 1424: Dl. 11530; 1437. 1458. Muz. llt., 1464: Sopr. oklt. II. 431., 1478: Hazai okmt. IV. 429.)

N(y)ikos (demeteri) cs. Nykos. (1465: Dl. 16199.)

Nyögéri cs. 1498: Békássy cs. llt.

Nyulasi cs. Mosonymegyéből. — 1455-ben V. László király új-adományul adja a Prelachi másként Nyulasi család tagjainak: Wolfau (Valhó, Valfau), Belső-Alhau (Alhó), Belső-Sáh (Schachen), Kiczlern (Keczel) és Lipóczfalva másként Leupersdorf helységeket. (Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12. — V. ő. a Csornai cs. a.)

Ó-hetyei cs. 1463: Muz. llt.

Ol(y)adi cs. 1451-ben az oladi Kopasz-okról rájuk szállt d(o)rozmát részüket a Vágiaknak eladták. (1424: Muz. lltár, 1430: Körmendi lltár, Himfyana, n. 37., 1451: Hazai okmt. IV. 366.)

Oláh (kereszturi) cs. Olah. (1464: Muz. lltár, 1476. 1495: Békássy cs. llt., 1483: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 1.) A mai Tót-Keresztur értendő.

Ondódi cs. 1476: Békássy cs. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.

Ont (demelki) cs. Onth. (1438: Vidos Kálmán okl.)

Oslfi (Ostfi, Ost, Host, asszonyfalvi) cs. Az Osl nemzetségéből. Másként: *Asszonyfalvi*. — 1346-ban osztozkodnak: Asszonyfalva, Semjén és Nárej (Náré, Náraj), — 1359-ben pedig ezeken kívül Cseh(i), Mindszent másként Po(t)ty helységeken is. 1409-ben és 1418-ban Csenge és Mihályfalva szintén az ő tulajdonuk, valamint Kigyókő vára, 1425-ben pedig Kádár és Kanota is. Ugyanekkor a velők egy törzsből való Bresztolcziak: Semjén, Asszonyfalva, Hölgész, Mihályfalva, Mindszent és Csehi helységekben (1467-ben pedig: Asszonyfalva, Semjén, Mindszent és Csehi helységekben, melyeket a Csornaiaknak vetnek zálogba) — részesek. 1428-ban: Oslfi Gergely, testvérévé fogadván a Molnáriakat: Asszonyfalva, Kádár, Simonyi, Konota, Nádasd, Sz.-György, Csehi, Mindszent, Ondód, Semjén és Mihályfalva részeiben levő birtokát ruhazza át utóbbiakra. 1432-ben a már két családdá vált Ostfiak és Asszonyfalviak: Asszonyfalva, Csenge, Mihályfalva, Semjén, Csehi és Mindszent illető részeihez tartanak jogot. 1452-ben herbortyai Ostfi János a Szécsieknek veti zálogba Grustyán és Rakattyás lakatlan birtokait. 1466-ban Asszonyfalván kívül: Mihályfalva, Keresztur, Csehi, Mindszent, Semjén, Hölgész és Csenge helységekben földesurak. 1468-ban a Ládonyiaknak Hölgészen, 1481-ben laki Kaczor Györgynek Semjénben részeket zálogosítanak el. — Asszonyfalván erősségük is volt. (1272: Hazai okmt. VI. 184., 1275: U. o. 204., 1283: U. o.

298., IV. László kora: U. o. 352., 1346: Sopronm. oklt. I. 190., 1347: U. o. 201., 1359: U. o. 300., 1409: U. o. 604., 1418: Muz. llt., 1425: Dl. 11730. és Körmen di llt. Himfy. n. 749., 1428: Sopronm. oklt. II. 119., 1430: Dl. 12240; 1432. 1436: Muz. lltár, 1437: Ostffy cs. llt., 1441: Hazai okmt. II. 291., 1452: Körmen di llt. Alm. II. lad. 9. n. 88., 1466: Sopronm. oklt. II. 445., 1467: Dl. 16553; 1468: Kisfaludy cs. llt., 1472: Dl. 17292; 1481: Ostffy cs. llt. XVI. 98. — L. Körmen d város, a Nádasdi, Tardi, Csornai, hermani Loránt cs., valamint Kigyókő, Asszonyfalva vár a. és az Ostfiak a. Zalamegyében is az 1461. évhez.)

Óvadi cs. Másként: Avadi. — 1461-ben Bárdoson részeket zálogosított el a haraszi Tapánoknak. (1431: Békássy cs. llt., 1444: Dl. 13813; 1451: Muz. llt., 1461: Hazai okmt. IV. 404.)

Óvári cs. Birta Óvár várát. — 1443-ban Méren, Nagy-Nárda és Szabar részeit a Vágiaknak (Sopronm.) veté zálogba, mely birtokokat azután 1475-ben a Vágiak a Pamkircher-eknek adtak el. 1449-ben az elítélt Óvári Miklós birtokát: Óvár(i), Peszeny, Csatár, Szarvaskend, Csém és Komjáti részeit, melyeket a király előbb a monyorókeréki Elderbachoknak adott, a kormányzó Csanaki Gábornak és Káldi Imrének adományozta; majd 1452-ben ugyanő Nárda, Szabar és Méren részeit, mint a magbanszakadt Óvári János birtokait: Somosi Jánosnak és Óvári Imrének. 1455-ben már Paumkircher András kapja, még pedig új-adományul: Óvár, Nagy-Nárda, Csatár, Csejke, a két Pöszöny, Méren, Szabar, Kékmér és Újfalú helységeket, bár kimondva nincs, kétségkívül az Óvári-féle birtokokból. 1468-ban az Óvári Beke: groffenschachi, laki és gerinczesföldi részeibe a Gel(e)i-eket igtatták be, a Lakiak ellenére. (L. a többire nézve: Óvár vár a. — 1322: Körmen di llt. Alm. II. lad. 2. n. 16., 1379: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 5., 1389: U. o. n. 7, 1431: U. o. lad. 7. n. 7., 1443: U. o. Alm. II. lad. 2. n. 10. és U. o. Alm. I. lad. 9. n. 11., 1449: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 14., 1452: U. o. Alm. II. lad. 2. n. 11. és 12., 1455: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 16., 1461: U. o. n. 15. és 17., 1468: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 30., 1475: U. o. lad. 2. n. 14. — V. ö. Csém helys. a. is.)

Ördög (bősi) cs. L. az Amade cs. a. Győr- és Pozsonymegyében.

Ördög (Erdeg, felső-őri) cs. Erdekh. (1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.)

Ördög (magasi) cs. Wrdegh. (1430: Dl. 12240.)

Őri cs. 1436: Orsz. Levélt. Lib. reg. Donat. V. 204. l.

Örményesi pálosok. Zalamegyéből. — Bögöte és Csipkerek részeit kapták 1480-ban, a Bögötei és Csipkerei családok jószágából. (Dl. 18360.)

Özi (szent-péterföldi) cs. Másként: Szentpéterföldi. — L. Körmen d város és v. ö. a Girolti cs. a.

Pakos cs. Pakws. Pokws. (1418: Muz. lltár és Fejér, X. 6. 111. 136.) Pakus. (1446: Guary cs. llt.) Bakus. Bakos. (1447: Muz. llt.) 1418-ban és 1447-ben: bődi, 1446-ban pedig (*egy* oklevélben): halmaji majd váltai előnéven merülnek föl ily nevű nemesek.

Pálfalvi cs. 1480: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 4. 14., 1482: Dl. 18597. 18641.

Palicsna-szentpéteri cs. L. a Herná(1)d-mesteri cs. a.

Pap (oladi) cs. Pap. (1434. és 1482: Viltnyédi József okl.)

Pápai cs. Veszprémmegyéből. — L. a döbrentei Himfi cs. a.

Pápóczi pálosok. 1368-ban és később is: Pápócz m.-város részeinek és Ekli helységnek vagy pusztának urai. 1489-ben Bodaháza-Gencs pusztán levő (vett) birtokukat a Ládonyiaknak adták el. (L. a mezőlaki Zámbó cs. és a pápóczi préposts. a. és v. ö. 1489-hez: Kisfaludy cs. llt.)

Pápóczi prépostság. 1368-ban és 1371-ben: Pápócz város és Miklósfalva (Szent-Miklós vagy Szent-Miklósfalva) helységben földesur. 1455-ben *ezeiken kívül* Pápócz felét és az ekli pusztát kapta V. László királytól új-adományul, mint ekkor az ugyanitteni ágostonos pálosoktól elfoglalva tartott birtokokat. Utóbbiakat azonban az ágostonos-ok 1466-ban egyezségileg visszakapták a prépostságtól. (1368: Hazai okmt. I. 258, 1371: U. o. II. 323. 326., 1438: U. o. 274. 275., 1455: U. o. 318. 329., 1466: Act. neoacqu. com. f. 22. n. 1. — L. a mezőlaki Zámbó és Edvei cs. a. is.)

Parlag (kámoni) cs. Parlag. (1444: Békássy cs. llt.)

Parlagi (Parragi) cs. Miklós 1482-ben és 1485-ben a megye alispánja. (L. Parlag helys. idéz.)

Párnás (töttösi) cs. Parnas. (1464: Hazai okmt. III. 415.)

Pato(l)csi cs. L. a sitkei Gothárdfi cs. a.

Patyi cs. Másként: Pogyi, Potyi. — 1449-ben és 1460-ban Septe részeit a berki Pázmán-oknak vetették zálogba. (1420: Fejér, X. 6. 331., 1449. 1460: Muz. llt.) A Szombathelytől é. eső Kis- és Nagy-Paty helys. értendő.

Patyi (Pagyi) cs. A mai Alsó- és Felső-Paty értendő. (1337: Hazai okmt. III. 133., 1388: U. o. 242., 1436: Sopronm. oklt. II. 241., 1482: Kisfaludy cs. llt.)

Pa(u)mkircher (Pankircher, szalonaki) cs. Főbirtoka: Szalonak vár és város. — Ezenkívül különböző időkben és czímen: Óvár és Rohonc váraknak s a girolti uradalomnak is birtokosa. 1458-ban a Miskeiektől Karasznos (Karasztos) helységet vásárolták meg. 1465-ben a királytól zálogba vették Inczéd és Hodász részeit, melyeknek birtokához később: 1478-ban és 1479-ben is jogot tartottak, bár utóbbi évben foganat nélkül. Ugyancsak 1478-ban zálog czímen (Német-) Szent-Mihályt, 1486-ban a Nagy-unyaniaktól Kukmér (Kökmér) részeit vették birtokukba. — 1481—82-ben és 1487-ben Komjátit is kezükön találjuk. — 1494-ben 937 frtnyi nagy adót vetettek ki Györgynek e megyebeli birtokaira. (1458: Körmendi llt. Alm. II. lad. 1. n. 27., 1465: U. o. n. 39., 1478: U. o. Alm. I. lad. 9. n. 86. és Misc. Németujv. n. 223., 1479: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 43, 1481—82: U. o. lad. 2. n. 101—106., 1482—83: U. o. Alm. I. lad. 7. n. 24. és 25., 1483: U. o. Alm. II. lad. 1. n. 42., 1486: U. o. Alm. I. lad. 4. n. 60., 1487: U. o. Alm. II. lad. 2. n. 107., 1494: Engel, i. h. 24. — L. a nevezett várak, városok s a Girolti, Elderbach és Óvári cs. a. is)

Pázmán (Páznán, berki, septei) cs. Paznan. (1409: Hazai okmt. IV. 259.) Pazman. (1449. 1460: Muz. llt., 1455: Dl. 14944.) 1449-ben (és 1460-ban) a Patyiaktól Septén vesznek zálogba jószágot. 1455-ben már: septei előnevet viselnek, s a balogfalvi Törököktől nálok zálogban levő köveskúti részeket Tarródfalvi Dénesnek adják tovább zálogba.

Pederi cs. 1458-ban Peder-Bogát másként Várfölde-Bogát fölött egyezkedett Tejedi Imrével. (1458: Körmen di llt. Rajkiana n. 47., 1465: Muz. llt., 1498: Dl. 20646.)

Pénzes (vérkői) cs. Penzes. (1469: Hazai okmt. IV. 425., 1478: U. o. 431.)

Perde (újlaki) cs. Perde. (1465: Dl. 16256.) A Rumtól délre eső Újlak értendő.

Perényi cs. L. Körmen város a.

Peres (korlátfalvi, korlátföldi) cs. Peres. (1425: gr. Festetics cs. kezth. llt. Castrif. 167. a., 1444: Dl. 13813; 1448: Békássy cs. llt.)

Pesniczer Ulrik. Rohonc várának és Sz.-Gotthárd városának ura 1477 tájban. (Chernel. Kőszeg tört. 23. l.)

Pető (kerek-bódogasszonyi) cs. Petheu. Pethew. (1431: Dl. 12354—5.)

Pető (ovadi) cs. Pethew. (1450. 1465: Muz. llt.)

Pető (rádóczi) cs. Pethew. (1482: Kisfaludy cs. llt.)

Pető(-fi, mákvai, gersei) cs. Másként, főleg a XIV. században: Nádasdi, Mákvai, Gersei. — 1340-ben: Gerse, Mákva, Nagy-Mézadó, Hodász és Sárfő-Mézadó helységekhez tart jogot. 1353-ban a család egyik nőtagja: Gelsa (Gerse), Al-Sár és Sárfő-Mézadó helységeket az ó-budai apáczáknak hagyja; 1354-ben ugyanő Korlátfalva, Szindafölde és Al-Sár helységeket, melyeket ugyanez apáczáknak adott, visszakapja. 1355-ben: Nagy-Mákva, Oszkó, Mihálóc, Dolonya (Dolina), Volkarács (Bolkarács) és Ivanóc helységekben földesur. E birtokok később, még e században a mezőlaki Zámbo-k vagy Mezőlakiak birtokába mentek át. — 1394-ben Zarkadon is földesur. 1399-ben *új-adományul* kapja: Gerse, Mákva, Sármelléki, Szilfafölde másként Arnoldfölde, Mihályfalva, Mike-Mese(j) másként Hegy, Dergénye, Hodász és Trebecz helységeket; majd 1403-ban a zalamegyei Kéménd várral együtt: Olaszkát, Kalocsát és Kovácsit, s 1423-ban Tilajt is. 1404-ben megint új-adományul nyerik: Szent-Péterfalvát, Ivánföldét, Lakot és Dienesfalvát. 1409-ben a szomszédos Karátfölde részeit szerzik meg a Karátföldiektől. 1410-ben Geren (Gerni) helységet is (melyhez különben rég óta jogot tartottak) kezükön találjuk, nemkülönben az ezel szomszédos Hodászt és Kabahegyét is. 1417-ben Mármánkőn már váruk (l. ott) van. 1418-ban és 1425-ben Pizd és Andrásfalva másként Sár-mellék nevű birtokaikba is igtattatják magukat. Ugyanekkor Kápolnán is vannak részeik. 1423 óta Vasvár város (része) is az övék; 1424-ben pedig Trebics falu más részei, cserében. 1437-ben Saál részeit, jelesen a magbanszakadt saáli Erdős János birtokát kapják, kir. adományban. 1450-ben (az agyagosi Szőre leánytól származott) Mihályi Jánostól örök birtokul átveszik: Mihályfalva, Marczelfalva, Bedefalva, Sz.-Péterfalva, Frenccsiszkeszfölde másként Sár és Jánosfalva másként Árokköz részeit. 1464-ben Medvesen is van birtokuk. (1272: Hazai okmt. V. 48., 1275: U. o. VIII. 441., 1283: U. o. VI. 300. és VIII. 232., 1292: U. o. III. 43., 1293: U. o. VIII. 324., Árpádk. új okmt. X. 128., 1293: Dl. 1378; 1294: Hazai okmt. VI. 411., 1297: U. o. VIII. 367., 1326: Anjouk. okmt. II. 252., 1340: Fejér, U. o. IV. 16., VIII. 4. 438., Hazai okmt. V. 117., Zalam. oklt. I. 362., 1353: Anjouk. okmt. VI. 127. 1354: Zalam. oklt. I. 557. és Anjouk. okmt. VI. 167., 1355: U. o. 381., 1357: U. o. 610., 1359—64: Dl. 4894; 1360: Dl. 4937; 1394: gr. Festetics

cs. kezth. lt. Castrif. n. 86., 1399: *Zalam. oklt. II. 295.*, 1403: Fejér, X. 4. 216., 1404: U. o. 317. 318. l., 1409: Jeszenák cs. lt., 1410: gr. Festetics cs. kezth. lt. Castrif. n. 131. a., 1415: Dl. 10308; 1417: *Zalam. oklt. II. 409.*, 1418: gr. Festetics cs. kezth. lt. Castrif. n. 138., 140., 1424: U. o. 161. aa., 1425: U. o. 166. 167., 1437: U. o. n. 185., 1450: Dl. 24540; 1458: Muz. lt., 1464: Dl. 16074; 1479: Dl. 18268. — L. Vasvár város, Mármánkövár, a lévai Cseh, Árokközi-szentpéterfalvi, Hidvégi, mezőlaki Zámbo és Tejedi cs. a. is.)

Pető(-fi, koltai) cs. Fil. Pethew. (1431: Békássy cs. lt., 1437: Körmendi lt. Himfyana, n. 437.) Pethew. (1488: Szombath. kápt. házi lt. lad. 2. f. 8. n. 8.) 1488-ban a vasvári káptalannak adta Milek részeit.

Petre (kisfaludi) cs. Pethre. (1482: Szombath. kápt. házi lt. Lad. 2. f. 7. n. 18.) Úgy látszik, a mai Sorki-Kisfalud értendő.

Petro(I)czl (Petrovczi, Petróczi) cs. L. a Henczel(-fi) cs. a.

Pispek (molnári) cs. L. a Molnári és Nádasdi cs. a.

Pit(t)ó (bogyszlói) cs. Pyto. (1447: Muz. lt.) Pytho. (1469: U. o.) Pytho. (1480: Ostffy cs. lt. II. 19.) Pytho. (1483: Muz. ltár.)

Plank (karasztosi) cs. Plank. (1469: Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 21.)

Pogány (csébi) cs. 1484-ben és 1485-ben: Gyelvész (Gyülvész), Páczod, Keresztur, Vásárosfalu s a részben Zala-, részben Vas megyéhez számított Sz.-Márton helységekben földesur. 1495-ben 40 frtnyi adó járt e megyei birtokaitól. (1484: Szombath. kápt. házi lt. B. 10., 1485: cs. Pogány cs. lt., 1495: Engel, i. h. 146. — L. a Nádasdi cs. a. és az asszonyfalvi Ostfiak a. is *Zalam.-ben* az 1461. évhez.)

Pogyi (Potyi) cs. L. Patyi alakban.

Póka (pókafalvi) cs. Poka. — (L. Pókafalva helys. a.)

Polgár (egyházassokai) cs. Polgar. (1500: Körmendi lt. Major. I. 36. 42.)

Polyáni cs. 1410-ben: Polyán, Kertes, Pósa falva, Unyan, Hagymás, Szöllős, Bárdos és Hermán helységekben voltak birtokai. — Tamás 1460-ban, 1461-ben, 1462-ben, János 1483-ban, 1488-ban a megye alispánja. (1301: Hazai okmt. III. 49., 1410. 1460: Békássy cs. lt., 1458: Dl. 15268; 1460: Békássy cs. lt., 1461. 1481: Muz. lt., 1462: Dl. 15708; 1463: Hazai okmt. IV. 408., 1483: Körmendi lt. Alm. II. lad. 9. n. 1., 1488: U. o. Fam. Misc. 23., 1497: Dl. 20554. — L. a Hidvégi, Kanizsai, peczöli Zarka, Egervári, Tapán, Unyani cs. és Kinizsi Pál a.)

Poncz cs. Poncz — szelestei előnévvel. Hihetőleg a Ják nemből. (1447: Muz. lt.) 1454-ben: almásaljai előnévvel tűnik föl ily nevű nemes. (Marczaltői lt. L. 21. f. 4. n. 2303.)

Porkoláb (simonyi) cs. Porkolab. (1497: Muz. lt.)

Porkoláb (vonoszi) cs. Porkolab. (1475: Dl. 17703.)

Pornói apátság. Az 1539. évi adólajstrom szerint: (Pinka-)Mindszent, Alsó-Beled, Felső-Pokol, Pornó és Keresztes helységeket bírta. (Orsz. Lltár.) Kétségtől XV. században is voltak e tájakon birtokai. — 1455-ben, midőn V. László király a jáki és pornói monostoroknak kamara-nyereség alól való mentességet adott, e két monostor birtokait együttesen következőleg sorolta fel, ú. m. *Porno*, Ják (Diák), *Keresztes. Belid*, *Mindszent* és Lovászd. (Dl.

14988.) E helységek közül legalább is a dőlt betűvel szedettek a pornói apátság birtokainak tekinthetők.

Porpácsi cs. 1435. 1437. 1460. 1465: Muz. llt., 1486: Dl. 19204.

Pósa (temerdi, pósafalvi) cs. Posa. — Másként: Pósafalvi. (1429: Muz. lltár. — L. a Vági cs. is.)

Pósa(-fi, Pős, unyani, kis-unyani másként: *Pósa-unyani*) cs. 1430-ban és 1436-ban (Miklós) kir. adományul kapja Pordvaj lakatlan birtokot. 1481-ben Mátyás király: Kis Unyan részeit és Pordvaj pusztát — mint a néhai kis-unyani Pós (Poos) Miklós birtokát — udvarnokának: Gyalokai Mártonnak adományozta. (1430: Körmeiendi llt. Unyom. n. 37., 1436: U. o. Alm. V. lad. 7. n. 145., 1438: Hazai okmt. I. 339., 1439: Körmeiendi llt. Unyom. n. 121., 1468. 1481: Muz. lltár, 1476: Békássy cs. llt. — L. a Tejedi cs. a. is.)

Pottendorfer cs. Ausztriából. — L. a Kanizsaiak a.

Pottyi cs. a) 1447: Muz. llt., 1451: Hazai okmt. III. 398., 1483: Dl. 18815. A mai Potty pusztá értendő, Széplak mellett é. — b) L. Patyi néven.

Prelachi cs. L. Nyulasi néven.

Preuseng István. L. a lévőai Cseh cs. a.

Prosznyák (prosznyákfalvi) cs. Proznyak. — Másként Prosznyákfalvi, Prosznyafalvi. (1448. 1455. 1500: Békássy cs. llt.)

Rádóczi cs. 1423: Dl. 11403; 1431: Békássy cs. llt., 1440: Körmeiendi llt. Himfyana, n. 451., 1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 12.

Rajki cs. L. a Bolf(f)arth cs. a.

Rákos (válti) cs. Rakus. (1438: Békássy cs. llt., 1447. 1465. 1475: Muz. llt., 1451: Kisfaludy cs. llt., 1476: Sopr. oklt. II. 497.) Rakos. (1470—80: Körmeiendi llt. Himfyana, n. 577., 1478: Sopr. oklt. II. 515.) Racus. (1486: Dl. 19204.) 1475-ben és 1476-ban Albert a megye egyik alispánja. (Az 1538. évi adólajstrom is ismeri.)

Rátolt(-fi, Rátold, hermáni) cs. Filius Ratoldi. Ratholth, Rathold, Rathold dictus. — A Hermán nemből. — 1454-ben Váton is vannak részei. 1460-ban Rátoltfalvát vasvári Loránt(h) Antalnak vetették zálogba; 1466-ban pedig ugyanennek Vajdávalva és Surány részeit örökre eladták. 1482-ben Rátoldfalva másként Unokateleke helységet Hássági István orsz.-bírói prothonotariusnak engedték át. (1338: Hazai okmt. VI. 271., 1438: U. o. V. 230., 1447: U. o. 240. III. 379. és Békássy cs. llt., 1450 körül: Muz. llt., 1454: Hazai okmt. I. 352., 1460: Dl. 15503; 1466: Muz. llt. és Békássy cs. llt., 1482: Dl. 18680. V. ö. 1483: Dl. 18800. 18895. és 1510: p. Zarka cs. llt.)

Ravasz (koltai) cs. Rauaz. (1435: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 181. a.)

Rohodi cs. L. a himeskői Aczél cs. a. — Melyik Rohod helység értendő? nem tudom.

Rohoncز városi plebános. 1428-ban Rohoncز városban öt adózó j.-portája volt. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d.)

Rohonczi cs. L. Rohoncز várnál.

Rezgonyi cs. L. Sárvár vár a.

Rubint (böögöti) cs. Rwbynth. (1478: Muz. llt.)

Rumi cs. Ősei 1260-ban kapták kir. adományban Rum-ot, 1275-ben Balazsét (vagyis Balozsajt), 1284-ben pedig Asszonyt. 1323-ban Töttös is az övék. 1342-ben: Rum, Balazse(j), Töttös, Asszony és Csákány helységek, Bodorfölde és Gotthárdfölde pusztákon, s a szombathelyi telken osztozkodnak. 1350-ben Nagy Lajos királytól új-adományul nyerték: Bodorfölde, Rum, Gott-hárdfölde, Balazsej és Csákány helységeket (együttal kivéve a megyei hatóság alól). 1425-ben a G(y)eliekkel G(y)eli részein pörösködtek. 1498-ban: Rum, Töttös, Balazsaj, Doroszló, Csákány és Asszonyfalva az övék. (1260: Hazai okmt. VIII. 77., 1284: U. o. VII. 189., 1275: U. o. VIII. 176., 1277: U. o. VII. 164., 1323: Anjouk. okmt. II. 91., 1342: U. o. IV. 259., Zalam. oklt. I. 401., 1350: Anjouk. okmt. V. 415., 1402: Zalam. oklt. I. 112., 1423: Muz. lltár, 1425: Fejér, X. 6. 685., 1444: Dl. 13784; 1445: Sopron vár. llt. IV. D. VII. 521., 1451: Zalam. oklt. II. 550., 1462. 1470. 1485: Muz. llt., 1498: Acta post adv. mort. 77—65. — L. a Litéri, és közép-gyeli Veres cs. a.)

Sal (köveskúti) cs. Sol. (1498: Dl. 20676.) Sal. (1507: Dl. 21774.)

Sáll (Saáli) cs. 1497-ben: Saly de Saal. (Csébi Pogány cs. llt. — V. ö. különben a köznemesi Saál helys. idéz.)

Sámfalvi cs. L. a Magasi cs. a.

Sándor (bődi) cs. Sandor. (1481: Muz. llt.)

Sándorfalvi cs. A Ják nemből? — 1435. 1437: Muz. llt.

Sánkfalvi cs. L. a Nádasdiak a.

Sánta (rumi) cs. Santha. (1436: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 181. c.)

Sár városi plebános. 1428-ban Sár-on egy adózó j.-portáját említene. (Gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 174/175. d.)

Sárásd (laki) cs. Sarasd. (1426: Sopr. oklt. I. 102.)

Sárf(ő)i (Sárfi) cs. 1483-ban egy izben: Sarfy. (Dl. 18800.) 1506-ban és pl. 1538-ban: Sarffy. (Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 9. n. 18. és Adórajstr. — L. különben Sárfő helys. idéz.)

Sári (ovadi) cs. Sary. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 17.)

Sárkány (ákosházi) cs. 1494-ben 32 forint adó esett e megyebeli bir-tokaikra. (Engel, i. h. 24.)

Sáska (rákosi) cs. Saska. (1497: Muz. lltár, Dl. 20554; 1498: Körmendi llt. Misc. Németujv. f. 105. n. 270.)

Sebeházi cs. L. Zsebeházi néven.

Sebők (kis-unyáni) cs. Sebewk. (1481: Muz. lltár.)

Sebret(-fi, szarvas-kendi) cs. Avagy: Sebrit. — L. Sibrik (szarvas-kendi) néven.

Sejteri cs. 1455. 1464: Muz. llt., 1482: Körmendi llt. Alm. I. lad. 9. n. 79. — L. a Szöllősi cs. a. és Sejter helys. a. is.

Se(n)nye(i) cs. Másként: Sinyei. — 1429-ben Német-Szecsőd másként Lapsa helységhez tart jogot. 1464-ben Német-Szecsőd és Lapsa-Szecsőd hely-ségeken osztozik az ovadi (avadi, szecsődi) Zöld-ekkel. (1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 74., 1437: Muz. llt., 1464: Hazai okmt. III. 415. és Ostffy cs. llt. IX. 15., 1496: U. o. V. 386. — L. a gyeli Dombó cs. a. is.)

Senye (senyeházi) cs. Senye. (1448: Muz. lt.)

Septei cs. L. Söptei alakban.

Seregély (seregélyházi) cs. Seregel. — Másként: Seregélyházi. (L. Seregélyháza helys. idéz.)

Sibrik (**Sibrid**, **Sibrit**, szarvas-kendi, óvári, fizesi, káldi) cs. 1405-ben Szarvaskendi *Szeфриd* (Sefridus) szerepel. 1455-ben szarvaskendi vagy *fizesi* Sebrich Gergely; 1458-ban szarvaskendi *«Sebreth»* (dictus) András; 1471-ben óvári Sybryth Péter (czímer-levelet kap); 1478-ban (szarvaskendi) *«Sybryth»* Benedek; 1479-ben Szarvaskendi *Szeфриd-fia* László Vas megye alispánja, és *«Sybryd»* István; 1496-ban pedig sz. *«Sybryk»* László. (1405: Dl. 9008; 1455: Dl. 14988; 1458: Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. n. 4., 1471: Nagy Imre gyűjt., 1478: Dl. 18056; 1479: Hazai okmt. I. 370. és f.-büki Nagy Pál okl., 1496: Körmendi lt. Alm. III. lad. 6. n. 10. — L. Óvár vár a. is és v. ö. 1344: Körmendi lt. Unyom. n. 4. hol: *fil Sefridi*, és 1368: Muz. lt., hol: *fil. Sebrethi*, és 1468: Körmendi lt. Fam. Misc. n. 21., hol: *Sebreth dictus* néven fordulnak elő.)

Si(j)ei cs. L. Si(j)e helys. idéz.

Simonyi cs. 1434-ben: Simonyit, Erantfalva pusztával együtt kapja Zsigmond királytól új-adományul. (1325: Hazai okmt. III. 80., 1391: U. o. IV. 231., 1422: U. o. VII. 113. jegyz., 1434: Vidos Kálmán okl., 1434. 1475. 1492: Muz. lt.)

Sinyei cs. L. Se(n)nyei néven.

Sitkei cs. A Ják nemből. — Sitkén (Kis- és Nagy-Sitkén) kívül: Bottyán vagy Battyán (1273. 1424.), Mindszent vagyis Hegyes-Gércze (1369. 1424.), Tokorcs (1374. 1424. 1427.), Gőtye vagy Gétye (1424. 1496.), Bajt (1424. 1427.), Szent-Miklós (1424. 1496.) és Ság (1450.) helységeken földesur. — Antal 1465-ben és 1483-ban a megye alispánja. (1273: Fejér, VII. 3. 72., 1369: Muz. ltár, 1374: Hazai okmt. III. 195., 1424: Körmendi lt. Himfyana, n. 749., 1426: Hazai okmt. III. 349., 1427: f.-büki Nagy Sándor okl. f. 1. n. 8., 1450. 1465. 1469: Muz. lt., 1483: Dl. 18815. és Körmendi lt. Alm. II. lad. 9. n. 1. — L. a Nádasdi és a közép-gyeli Veres cs. a. is.)

Sódar (**Sódor**, simonyi) cs. Sodar. (1449: Körmendi lt. Alm. II. lad. 8. n. 79.) Sodoor. (1480: Ostffy cs. lt. f. II. n. 19.)

Soldos (korlátföldi) cs. L. az Unyani cs. a.

Somlyai cs. Máskor: Kis-somlyai. — (1356: Anjouk. okmt. VI. 479., 1407: Hazai okmt. III. 265., 1444: U. o. IV. 336., 1450: U. o. 360., 1451: U. o. III. 398., 1454: U. o. IV. 380., 1470: U. o. V. 306. — L. a Telekesi és Kelédi cs. a. is.)

Somosi cs. L. Óvár várnál s az Óvári cs. és Csém helys. a.

Sork(i) cs. 1467-ben: bódi előnévvel; 1473-ban hasonlókép, de *«Sork»* alakban. (Dl. 16553. és Ostffy cs. lt. f. XVI. n. 59. — Különben l. Sork helys. idéz.)

Sóskuti cs. 1469: Körmendi lt. Alm. II. lad. 1. n. 21., 1496: Muz. lt., 1502: Szombath. kápt. házi lt. Lad. 2. f. 9. n. 7.

Söptei cs. Másként: Septei. (1372: Fejér, IX. 7. 573., 1423: Dl. 11323; 1476: Békássy cs. lt., 1498: Dl. 20676.)

Surányi cs. 1447: Hazai okmt. III. 379., 1457: Muz. ltár.

Szabó (izsákfalvi) cs. Sartor. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 53. 3. 18.)

Szabó (kálidi) cs. Zabo. (1479: Hazai okmt. I. 371.)

Szabó (kustanolezi) cs. Zabo. — 1496-ban: Kustanolecz (vagy Kustanovecz) és Muszna helységekben volt birtokos. (1476. 1496: Békássy cs. lt.)

Szalai (simonyi) cs. Zalay. — 1487-ben Simonyi és Begete részeit szent-jakabfalvi Basó Andrásnak és feleségének (Szalai-leány) elzálogosították. (Muz. ltár. V. ö. 1498: U. o.)

Szalóki cs. L. a Magasi cs. a.

Szántó (ikervári) cs. Zantho. (1475: Muz. lt.)

Szapolyai cs. 1494-ben «a nádor» azaz: Szapolyai István e megyei birtokaira 75, 1495-ben pedig már 250 frt adót vetettek ki. Utóbbi évben ide számítják Somlyó vár tartozékait is. (*Vasmegyében*: Jánosháza, Sz.-Péterfalva, Keresztur, Varsány, Sz.-Oldorfalva, Hosszúfalva, Vámos-Pereszlek, Taskánd, Gecsen és Ság), melyek előbb a Kinizsi Pál (még előbb a Garaiak) birtokai voltak, s ép 1495-ben Szapolyai Istvántól (zálogban) Bakocs Tamás egri püspök kezére kerültek. (Engel, i. m. 24. és 146. l., 1495: gr. Erdődy cs. galgóczi lt. 53. 4. 18.)

Szász (töttösi) cs. Zaaz. (1449: Körmendi lt. Alm. II. lad. 8. n. 79.) Zaz. (1480: Ostffy cs. lt. II. 19., 1492: Muz. lt.)

Szécsényi cs. Körmend város (l. ott) részeit bírták.

Szécsi (Sima-szécsi, felső-lindvai) cs. Olykor: Felsőlindvai, felső-lindvai Bánfi és *Hercegy* néven is szerepel. (L. főleg Zalamegyében a Szécsi cs. a.) 1365-ben kapja (Miklós bán) Lindva (Felső-) várát a hozzá tartozó nagy uradalommal, egyebek közt Mura-Szombat városával; 1368-ban a magvaszakadt Dalinczi (Dolinczi) Miklós birtokát: Hodosfő-Sz.-Miklóst azaz Dolinczot és Miskét, melyet a király vásárolt számára (utóbbi 1471-ben szintén az övék); 1387-ben (Miklós volt nádor) Dobra várát; 1394-ben pedig a (Péter neje) Körmend városát. 1429-ben Györgyvár, 1430-ban Csipincz, (Saál és Dolincz) helységekben is földesurak. 1468-ban Rakottya és Rusnya pusztákhoz tartanak jogot, zálog czímen; 1479-ben pedig Kompolt és (Öri-)Sz.-Márton helységekhez. 1481-ben Kápolna helységet és Laktelek pusztát kapják kir. adományul, mint a magvaszakadt Kápolnai János birtokát. — 1495-ben 528 frtnyi adót vetettek ki e megyei birtokaikra. (1368—70: Körmendi lt. Alm. II. lad. 9. n. 22., n. 91., 1429: gr. Festetics cs. kezth. lt. Castrif. n. 176., 1430: Dl. 12324; 1468: Körm. lt. Alm. II. lad. 9. n. 90., 1471: U. o. Alm. I. lad. 1. n. 7., 1479. U. o. Alm. III. lad. 9. n. 11., 1481: U. o. Alm. II. lad. 9. n. 91., 1495: Engel, i. m. 146. — L. Veresvár vár, Monyorókerék, Körmend, Vasvár és Mura(i)-Szombat városok, az Oslfi, Garai, Nádasdi, Kereszturi, Gétyei és Elderbach cs. és Radosztincz helys. a. is.)

Szecsődi cs. Szezsődön (1406-ban: Egyházas-Szezsőd és másik Szezsőd) kívül: Szék (1283. 1339.), Kukmér (1283. 1360. 1406.), Csernőke (1339.), Kajd (1339. 1360. 1409.), Kis-Kajd (1462. 1468.) és Septe vagy Söpte (1372. 1409., 1462. 1468.) helységekben földesurak a XV. században. A család egyik tagja: György — szezsődi *Nagy*, máskor *baranyai Nagy* sőt: *Baranyai* nevet is visel 1457—1464. táján. Ugyane törzsből való lehet: szezsődi

Teres(z)tyén Gál is, ki 1467-ben Szecsődön kívül Kis-Kajd helységben szintén földesur. 1496-ban Szecsődi Bertalan szecsődi *Zöld* Benedek-et nevezi atyjának, a kinek atyja: Péter 1464-ben mint: ovadi vagy avadi Zöld Péter — Német-Szecsőd és Lapsa-Szecsőd részeinek földesura. Tán ugyanaz a Bertalan viseli ez időtájt (1497 körül és 1498-ban) a: *Thorrod(y)* nevet. (1283: Hazai okmt. VI. 299., 1339—1398: Muz. lltár és Fejér, X. 8. 444., 1360: U. o. IX. 7. 192., és Békássy cs. llt., 1372—1397: U. o. 573., 1394: U. o. X. 8. 372., 1406: Acta post Adv. 23—58., 1409: Hazai okmt. IV. 259., 1429: Körmendi llt. Alm. III. lad. 6. n. 74., 1435: Békássy cs. llt., 1457—1462: Muz. llt. és Sopr. oklt. II. 421. 422., 1464: Hazai okmt. III. 415., 1467. 1468: Muz. llt., 1496: Hazai okmt. V. 386., 1497: Körmendi llt. Himfyana, n. 747., 1498: Muz. llt., XV. század: Dl. 20899.)

Szél cs. Avagy: *Zél, Zeel*. — Zeel. (Káldi, felső-káldi előnévvel. 1466: Körmendi llt. Himfyana, n. 513., 1484: Hazai okmt. V. 362., 1488: Békássy cs. llt.) Zeel, Zel. (Sejteri előnévvel. 1457: Muz. llt., 1465: Dl. 16199.) — Minthogy Sejter vagy Söjtör helység Káld táján feküdt, hihető, hogy ugyanegy vagy rokon család értendő.

Szelcei cs. L. Szölcei néven.

Széles (?) cs. Zeles. (1430: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 178., 1464: Dl. 16074.) 1430-ban: gosztonyi, 1464-ben: nádallyai (nádalljai) előnéven fordul elő ily nevű köznemes család. — Minthogy az említett két helység közel fekszik egymáshoz, nem lehetetlen, hogy ugyanegy családról van szó.

Szelestei cs. A Ják nemből. — 1424-ben és 1430-ban: Németszelestei néven is szerepel. 1437-ben Geregye pusztán birtokos; 1459-ben pedig (Úraj-) Újfaluban is. (1424: Hazai okmt. IV. 282., 1430: Muz. llt., 1435. 1437. 1458. 1459. 1468. 1479. 1483: Muz. llt., 1469: Dl. 16850; 1501: Dl. 21063. — V. ö. Turul. 1886. 185. l.)

Szemere (pakosi) cs. L. a Hédervári cs. a.

Szentbenedeki cs. 1455-ben: Perdasincz, Prosznyákfalva, Danisolecz, Kansolecz és Panolecz helységekben birtokos. (Békássy cs. llt.)

Szentgirolti (Szentgróti) cs. 1464-ben földesur (a Széplak vidéki) Mártonfalván. (Ostffy cs. llt. IX. 15.)

Szent-gothárdi apátság. 1198-ban Imre király megerősítvén az apátság birtokait, Szent-Gothárdon kívül (ubi monasterium situm est): Bottyánt, Voss(i)ánt, Almást, Szent-kutat és Vasvárt sorolja föl, a hol az apátságnak birtokai vannak. Vassány (Varsány) és Karakó vidékén csakugyan később (1257-ben) is birtokos az apátság; 1354-ben pedig az Egervár melletti Boldog-asszonyfalván, 1430-ban és 1438-ban: Györgyváron. 1332-ig a dobrai uradalmat is birta, főbb birtokai azonban mégis Szent-Gothárd vidékén terültek el. Sajnos, a XV. századból e részben csupán: Rákos, Gyarmat (1404.), Kethely (1423.), Ercsénye és Janofalva (1451.) helységekről vannak biztos adataink. De semmi kétséget sem szenved, hogy mind azok a helységek, melyek a XVI. századi adóösszeírásokban hol mint az apátság hol pedig mint a világiak kezén levő szent-gothárd-vári uradalom falvai soroltatnak föl, a XV. század második felében (a mennyiben t. i. fönnállottak) szintén az apátság birtokai

voltak. Ezek az (1548. 1549. 1552. évekből) a következők: Gyanafalva (1451-ben: Janofalva), Kristyán, Nagyfalva vagy Magyfalva (ma: Nagyfalva), Raks(i), Bodafalva (ma: Badafalva), Pócsfalva, Olaszfalva, Lak (azaz: Német-Lak), Ercsénye, Tótfalu, Szakonyfalva, Pribistyor (Permise), Orfalu, Istvánfalva, Börgölin, Dolincz, Szent-Gothárd, Alsó- és Felső-Farkasfalva (ma Farkasfa), Zsidó, Kethely, Telepataka (ma: Talapataka), Kisfalud, Háromház, Alsó- és Felső-Lak (azaz: Magyar-Lak), Berekallya, Cseretnek (ma Csörötnök), Huszaszó (Hwzazo, Hwsazó, ma: Huszház puszta), Kaudonfalva (ma Kondorfa), Alsó- és Felső-Gyarmat (ma Kis- és Nagy-Gyarmat), összesen 32 helység, melyek Csákány vidékétől egyenesen nyugat felé vágva a Rába mentén a stájer határig terülnek el s legnagyobb részt (tudtommal a ma is meglevő: Kondorfát és Dolinczot, valamint az azóta eltűnt egyetlen Berekallyát kivéve) ma is az apátság birtokát képezik. (1198: Árpádk. új okmt. VI. 193., 1257: U. o. II. 297., 1350: Nagy Sándor okl. Kis-Sitkén; 1354: Anjouk. okmt. VI. 200., 1404: Muz. lltár, 1423. 1430. 1438: gr. Festetics cs. keszthelyi llt Castrif. 160. c. 178. 190., 1451: Dl. 14505; 1494: Engel, i. h. 24., 1548. 1549. 1552. sat. évekből az Orsz. Levéltárban levő adólajstromok. — V. ö. Dobra vár a.)

Szentgyörgyi (gróf) cs. L. a Kisvági cs. a. Sopronmegyében.

Szentivánfalvi cs. A Ják nemből. — 1447-ben a kormányzó: Sándorháza, Szent-Ivánfalva, Újfalva, Mikeháza, Kövesd, Tapaszfalva, Tyák és Sebeháza részeit, mint a melyeket néhai Szentivánfalvi Péter — nemes Cseh Lászlónak, Sárvár vár kapitányának felvallott, utóbbinak kir. adományul is adja. (1447: Muz. llt., 1472: Dl. 17292. — L. a borsmonostori konv. a. is.)

Szentjakabfalvi cs. L. Szent-Jakabfalva b) helys. a.

Szentlőránti (Szentleonardi, Szentlénárti, Szentléránti) cs. 1337: Hazai okmt. III. 131., 1424: Dl. 2151., 1463: Hazai okmt. IV. 408., 1484: Szombath. kápt. házi llt. f. 52. n. 23.

Szentmártoni cs. A mai Kemenes-Szent-Márton értendő. (1435: Hazai okmt. III. 368., 1439: U. o. IV. 323., 1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19. — L. a gencsi Boda és hermani Loránt cs. a.)

Szentpéterföldi cs. Vagyis: szentpéterföldi Özi cs. — L. Körmend városnál.

Szép (szent-ivánfalvi) cs. Hihetőleg a Ják nemből. — Zep. Zeph. Zeep. (1447. 1458. 1471. 1479. 1483: Muz. llt., 1452: Sopr. oklt. II. 375., 1472: Dl. 17292.) 1471-ben (Uraj-)Újfaluban is földesur.

Szepetki cs. 1459-ben: Kis-Egerszeg, Szent-Jakabfalva, Telekes és Kerek-Bódogasszony, — 1498-ban: Sz.-Jakab és Kerek-Bódogasszony részeinek földesura. (1459: Dl. 15379; 1498: Dl. 20734. — L. az ollári Tompa cs. a. is.)

Széplaki cs. L. Bothka (széplaki) néven.

Szercseg (dienesfalvi) cs. Zercheg. (1447: Dl. 14092.)

Szerdahelyi cs. János 1460-ban a megye egyik alispánja. — Meglehet, valamelyik vasmegyei Szerdahely (Zerdahel) értendő. (Békássy cs. llt.)

Szifrid-fi (szarvas-kendi) cs. L. Sibrik (szarvaskendi) néven.

Szigeti cs. A mai Öri-Sziget értendő. (1440: Körmendi llt. Himfyana, n. 451., 1479: U. o. Alm. III. lad. 9. n. 11.)

Szombat (koltai) cs. Zombath. (1438: Hazai okmt. I. 338., 1463: U. o. IV. 408., 1481: U. o. V. 356., 1483: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 23., 1492: U. o. f. 8. n. 12., 1510: U. o. f. 9. n. 25.) 1483-ban és 1492-ben Mileken is földesur.

Szonda (korátföldi) cs. Zonda. (1429: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 175. c.)

Szölcei cs. Másként: Szelcei — Miklós 1449-ben és 1450-ben a megye alispánja. 1431-ben, midőn a nádasdi Darabos-okkal öröködési szerződésre léptek: Szölce, Hertelen és Domonkusolcz helységeket sorolták föl birtokukban. (F.-büki Nagy S. okl. — L. Szölce helyes. idéz. és v. ö. a Nádasdi cs. a. is).

Szöllősi cs. Ozsvát 1455-ben (?) Bokod részeit a Sejtérieknek vetette zálogba. (Körmendi llt. Himfyana, n. 692.)

S(z)toicha (barkóczi) cs. Scoycha. (1436: Dl. 12947.)

Tab (magasi) cs. Thab. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Tamassa (bogyszilói) cs. Thamassa. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Tan(g)kó (Tank, Tanka) cs. Thangko, Tanko. (1411: Muz. llt.) Tank. (1441: Sopr. oklt. II. 303.) Tanka. (1447: Hazai okmt. V. 240.) Tanko. (1450 körül: Muz. lltár, 1486: Dl. 19204.) Thonka. (1455. 1471. 1483: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 21., Muz. llt.) Tonka. (1457: U. o.) Thanko. (1465. 1475. 1479: U. o.) Thanka. (1478: U. o.) 1441-ben: Tank, 1450 körül: Tankó név-alakban, *bődi* előnévvel, — 1447-ben: Tanka név-alakban, *kámoni* előnévvel, — máskor, 1411—1486 közt: Tan(g)kó, Tonka, Tanka név-alakban *bögöti* előnévvel merülnek föl nemesi családok. Minthogy: Bőd, Kámon és Bögöt közel fekszenek egymáshoz, hihető, hogy rokon családokról, vagy ugyanegy családról van szó. 1475-ben mint a bögöti Tankó család birtokát a Bögöt határában fekvő Bot-Simon-ülését említik.

Tapán-válti cs. 1439: Békássy cs. llt.

Tap(I)án(-fi, haraszi) cs. Fil. Tapani. Thapan, Taplan dictus. 1447-ben tapánfalvi előnévvel. 1444-ben: Korong és Radosztincz helységekhöz és Borbo-csán pusztához a Kisfaludiakkal együtt tartanak jogot. 1456-ban: (Korong és) Vált földesurai. Utóbbi helységben azonban kétségkívül régi birtokosok, mert ennek egy része már 1438-ban: Tapán-vált nevet visel. 1474-ben Mátyás király a Tapán János Apollonia nevű leányát (Polyáni Jánosnét): Haraszt másként Tapánfalva, Újfalva, Császt, Szécsen és Timafalva részeiben fiúsította. (1314: Anjouk okmt. I. 346., 1388: Hazai okmt. III. 204., 1409: Dl. 9548., 1438: Békássy cs. llt., 1439. Hazai okmt. V. 235., 1444: Muz. lltár és Kisfaludy cs. llt., 1447: Hazai okmt. V. 240. és Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 6. n. 7., 1456: Muz. llt., 1464: Zalam. oklt. II. 580., 1474: gr. Festetics cs. keszth. llt. Molnári, f. 82. n. 22. — L. Rákos város, a lévai Cseh és Ovadi cs. és v. ö. Haraszi helys. a.)

Tárczai cs. L. Rákos város és a lévai Cseh cs. a.

Tardi cs. Sopronmegyéből. — 1455-ben Bálint a nála (kétségkívül az Osl-fiaktól) zálogban levő Semjén, Helgyész és Asszonyfalva részeit a laki Kaczoroknak adta tovább zálogba. 1467-ben ugyanő: asszonyfalvi előnevet visel s Csehi-ben is birtokos, 1480-ban pedig: Hölgyész, Asszonyfalva és

Semjén (?) helységekben is. Utóbbiak részeit ép ekkor szerzik vissza a Ládonyiaktól, kik eddig zálogban bírták. (1455. 1480 : Kisfaludy cs. llt., 1467: Dl. 16553.)

Tárnok János. Azaz : Kanizsai J. — L. a Kanizsai cs. a.

Tárnok (macskási) cs. Macskási Péter volt kir. tárnok, másként : macskási Tárnok Péter 1483-ban és 1487-ben tolnai Bornemisza Jánosnak zálogba veté Bozsokot és Szerdahelyt, melyeket e század elején még Rohoncز várához számítottak. (1483: Eszterg. prim. llt. T. 67., Dl. 18852. 24572; 1487: Dl. 19296.)

Tárnok (szandai, zágorhidai) cs. — L. Rákos város és a lévőai Cseh cs. a.

Tarródfalvi cs. L. Torro(n)d (torrondfalvi) néven.

Taskándi cs. A Sárvár melletti Taskánd értendő. (1419. 1446. 1499 : Békássy cs. llt. — L. a taskándi Csörgő cs. a. is.)

Tejedi cs. Imre (győri és) szombathelyi várnagy (úgy látszik zálog czímen a kis-unyáni Póráktól) Kis-Unyan és Pordaj részeihez tartott jogot 1476-ban. 1479-ben Egyházas-Kölked részeit a gersei Petőknék zálogosítja el. Különben zálog czímen sok nemes családtól szerzett részeket a megyében. (1476: Békássy cs. llt., 1479: Dl. 18268. — L. a Kanizsai, alsó-csatári Bodoló, Kereszturi, Pederi, Egyházas-kölkedi, Unyáni, Dorozmáti, hermani Besze és Barancs, unyáni Pósa, temmelházi Temmel és Toronyi cs. a.)

Telekesi cs. Földesur 1379-ben: Telekes és Egerszeg, — 1429-ben és 1454-ben Telekes, Kis-Egerszeg, Szent-Jakabfalva és Kerek-Bódogasszonyfalva helységekben (s 1429-ben, midőn a Bikiekkal egyezkednek, ezenkívül Németfalu pusztán is). 1405-ben a Kereszturiak (Tót-Keresztúrról): Keresztur, Muszna és Kis-Korog helységekben birt részeit szerzi meg Domonkos, nejce: Kereszturi Margit révén. 1468-ban Benedek, Somlyai Péterrel együtt az elítélt bódi Láncriak (Láncriak) birtokát kapta: Láncri és Kis-Somlyó helységekben. 1470-ben ugyane Somlyai (Kis-somlyai) Péterrel és Kelédi Gállal egyezkedtek Egyházas-Hetye fölött. — István 1430-ban és 1434-ben a megye alispánja. (1365—1436: Dl. 12842; 1379: Hazai okmt. III. 207., 1405: Békássy cs. llt., 1429: Dl. 12069; 1430: Dl. 12240; 1434: Békássy cs. llt., 1440: Dl. 13585; 1448: Dl. 14184; 1454: Dl. 14793; 1470: Hazai okmt. V. 304; 1482: Dl. 18641; 1497: Dl. 20554; 1498—1505: Dl. 20734. — L. a Niczki cs. a. is.)

Temmel (temmelházi) cs. Themmel. (1472: Körmendi llt. Alm. V. Lad. 6. n. 10.) 1472-ben (János) Temmelháza pusztá részeit Tejedi Imrének zálogosítja el.

Tempes (kopácsi? tempesházi) cs. Tempes. (1447: Dl. 14092.) Másként: *Tempesházi*. (1465: Szombath. kápt. h. llt. Lad. 2. f. 7. n. 8.)

Terebeczi (Terebiczi) cs. Vagy: Trebeczi (Trebiczi). — 1448: Dl. 14184.

Teres(z)tyén (szezsódi) cs. Therezchen. (1467: Muz. llt. — L. a Szezsódi cs. a.)

Teres(z)tyénfalvi (Terestenyefalvi) cs. A Ják nemből. — L. Terestyénfalva helys. idéz. (V. ö. Hazai okmt. IV. 34.)

Terhes (rádóczi) cs. Therhes. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 38.

Terhes (surányi) cs. Therhes. (1455: Muz. llt.)

Terjék (ötvösi, szent-erzsébeti) cs. Zalamegyéből. — 1415-ben, 1496-ban (és 1538-ban): Jánospán-falván birtokos. (Fejér, X. 8. 554. Muz. llt.)

Tibald (**Tibold**, német-szelestei) cs. Tybald, Thybold dictus. — A Ják nemből. 1458-ban Egerszezen, (Úraj-)Újfaluban és Szent-Ivánfalván is földesur. (1436: Rummy cs. llt., 1458: Muz. llt.)

Tiburcz (ovadi) cs. Thyburcz. (1465: Muz. llt.)

Tilaji cs. 1446: Dl. 13923; 1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 12.

Timafalvi cs. L. Timafalva helys. idéz.

Tittösi cs. L. Töttösi néven.

Tompa (ollári, bódogasszonyfalvi) cs. Thompa. — Zalamegyéből. 1420-ban a Bikiectől (Basótól) Telekes részeit kapták, melyek — mint látszik — még 1446-ban is birtokukban voltak. 1449-ben a Szepetkiekkel pörösködtek e birtok fölött. 1483-ban Tilaj-on is földesurak. (1420—1446: Zalam. oklt. II. 422., 1449: Dl. 14261; 1483: Dl. 18815.)

Tompek (oroszvári, szalonaki) cs. Szalonak vár részeit birta. (L. ott.)

Tona (demelki) cs. Thona. (1497: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2317.)

Tonka cs. L. Tan(g)kó alakban.

Torn(y)os (tornyosházi, simonyi, intai) cs. Thornos. (1470: Marczaltői llt. L. 21. f. 4. n. 2302.) Másként: Tornyosházi. 1438-ban: Thornus, simonyi előnévvel. (Vidos Kálmán okl.) L. Tornyosháza helys. a.

Toronyi cs. 1453-ban az Egyed özvegye minden (elő nem számlált) birtokát Tejedi Imre szombathelyi várnagynak adta át, kivéve Torony és Bogod (Bogát) helységekbeli asztagait. (1409: Békássy cs. llt., 1453: Vittnyédi József okl.)

Torro(n)d (torrondfalvi vagy torlotfalvi) cs. Thorrod. Thorronnd. — Másként: Torro(n)dfalvi, Tor(l)otfalvi, Tarródfalvi. — 1497-ben: csákányi *Thorrody* Péter szerepel. (Taródfa ép Csákány mellett fekszik.) 1456-ban Lapsa pusztát kapták kir. új-adományul. (1456: Huny. kora. X. 504. L. Torro(n)dfalva helys. idéz. V. ö. a Szecsődi és Pázmán cs. a. is.)

Török (balogfalvi) cs. Tewrek. (1455: Dl. 14944. — L. a berki Pázmán cs. a.)

Török (bögyöti) cs. Therek. (1457. 1471: Muz. llt.) Thewrewk. (1465: Dl. 16199.) Thewrek. (1478: Muz. llt.)

Török (csibafalvi) cs. Thewrek. (1489: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 55.)

Török (gárdosi) cs. Thewrek. — L. Gárdos helys. a.

Török (kereszturi) cs. Thewrek. (1468: Körmendi llt. Rajkiana, n. 55., 1487: Békássy cs. llt.) Therek. (1482: Dl. 18592.) Thewrewk. (1482: Dl. 18641.) A Jánosháza vidéki Keresztur értendő, melynek részeit 1487-ben Benedek — Erdélyi (Erdely) Mátyással együtt kir. új-adományul kapta.

Török (kis-csémi) cs. Therek. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Török (kocsi?) cs. Twrek. (1436: Körmendi llt. Alm. V. lad. 7. n. 145.)

Töttös-biri cs. L. a Vasvári cs. a.

Töttösi cs. Másként: Tittösi. (1414: Dl. 10176; 1471: Muz. llt.)

Trebeczi (Trebiczi) cs. L. Terebeczi néven.

Tulok (pósafalvi) cs. Thwlok. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Thulak. (1483: Muz. llt.) Az 1538. évi adóajstrom mint zsédenyi birtokost ismeri.

Turóczy cs. L. a Csornai cs. a.

Tutor (apáti) cs. Zalamegyéből. — 1469-ig az Egerváriaktól Oszkó részeit birta zálogban. (Dl. 16803.)

Türl(y)ei prépostság. Bánya falut birta e megyében. (L. ott.)

Tyáki cs. L. Jáki néven.

Tyáki monostor. L. Jáki monostor néven.

Ugi (Uki) cs. (1353: Hazai okmt. IV. 179., 1399: U. o. III. 256., 1436: Dl. 12942; 1466: Körmendi llt. Himfyana, n. 513., 1482: Dl. 18597. — L. a Magasi cs. a is. V. ö. 1459: Muz. llt.)

Ugron (Ugrinfi, mihályi) cs. L. a Mihályi cs. a. Vas- és Sopronmegyében.

Ujlaki cs. Birta (1459 óta) Német-Újvár várát, városát és tartozékait, köztük Súc városát, a két Hollóst és az őrségi 18 falut, köztük (Nagy-)Rákost várost. — 1494-ben 468 frt adót vetettek ki Lőrincz herczegnek e megyei birtokaira. (L. az említett vár, Körmend város, a lévai Cseh és martonfalvi Lacza cs. a is. — V. ö. 1497: Dl. 20554., 1494: Engel, i. m. 24.)

Unyani cs. Olykor: *Loránt-fi* és *Loránt(h)* családi néven is szerepel, unyani vagy nagy-unyani előnévvel. — 1433-ban a Gordovaiaknak (Fancs-oknak) elzálogosítják: Polyán, Unyan, Kertes, Kukmér, Bárdos, Szék, Hermán, Bulcsu és Cseméte, — 1437-ben pedig ugyanazoktól visszaszerzik Unyan, Polyán, Kertes, Pósfalva, Hagymás, Hermán, Kis-Szóllós, Bárdos, Ketmér és Heél részeit. (A gordovai Fancsok azonban ugyane birtokokhoz még 1447-ben is jogot tartottak.) 1439-ben (Bulcsu és) Nyék helységben földesur. 1457-ben Miklós Bulcsu és Szék helységekben birt részeit magtalan halála esetére Biki Dávidra ruházta át; 1455-ben pedig ugyanő Kávási Györggyel együtt kir. adományul nyerte a magvaszakadt korlátföldi Soldos Mihály korlátföldi részeit. Unyani Loránth Jakab Kis-Szóllós részeit már 1480 előtt Polyáni Lászlónak vetette zálogba, a ki meg Tejedi Imrének adta tovább; 1480-ban aztán nevezett Jakab Tejedinek Nagy-Unyan részeit is elzálogosította. — 1458-ban (az említett Biki Dáviddal együtt) pallos-jogot kapott e család Mátyás királytól.) 1433: Hazai okmt. V. 226., 1437: Dl. 3350; 1439: Körmendi llt. Unyom. n. 121., 1440: Békássy cs. llt., 1447: Hazai okmt. III. 379. és Muz. llt., 1451–1457: U. o. Alm. V. lad. 5. n. 41., 1455: Körmendi llt. Unyom. n. 76., 1458: Muz. llt. és Dl. 15268; 1464: Körmendi llt. Unyom. n. 70. és Sopr. oklt. II. 430., 1470. 1476. 1480: Békássy cs. llt., 1481: Muz. llt. — L. a Csékuti, Uzsai és széplaki Bothka cs. a is.)

Uzsai cs. Zalamegyéből. — 1458-ban Kertes, Kékmér és Unyan részeit (Unyani-féle birtokok) birják. (Dl. 15268.)

Vadas-ülési cs. Sopronmegyéből? — Állandóan szerepel Vas megyében. (1411: Fejér, X. 8. 530., 1414: Dl. 10253; 1435: Hazai okmt. II. 259., 1457: Muz. llt.)

Vági cs. Sopronmegyéből. — 1444-ben Dénes rohonczi várnagy kapja I. Ulászló királytól Szabart, mint a magbanszakadt szabari Gerolt(h) János birtokát. 1448-ban zálogban Kajd részeit, 1465-ben: Pósfalva helységet és Szent-Péter pusztát tartják kezükön. Ugyancsak 1448-ban, 1449-ben és 1451-ben (Gyarmanos), Vált, Péterfalva és Bögöd részeit a Mihályiaknak (kik 1459-ben is birják), — 1475-ben Temerdet másként Pósfalvát a temerdi Pósnak, — 1486-ban Péterfalvát másként Kisfalut és Gyarmanosfalvát a Kanizsaiaknak

vetették zálogba. (1444. 1475: Muz. lltár, 1448: Dl. 14184; 1448. 1449. 1465: Békássy cs. llt., 1451: Kisfaludy cs. llt., 1469: U. o., 1486: Dl. 19133. 19204. — L. az Óvári, Oladi, Válti, Dorozmáti és Molnári cs. a. is.)

Vajda (sennyei) cs. Wayda. (1465: Dl. 16199.)

Valkó (pálfalvi) cs. L. Balkó néven.

Valpot (muskovezi) cs. Walpoth. (1486: Muz. llt. — V. ö. 1501: Békássy cs. llt.)

Válti cs. 1353-ban Kápolnafölde, — 1355-ben Vált és Bód helységben birtokos. 1444-ben a Miklós magtalan halálával, az ő Vált, Péterfalva, Bögöd, Gyarmanos(-falva), Kis-Véped és Surány (a beigtatásnál: Kápolnafölde is fölemlítve) helységekben birt részeihez Vági Miklós tartott jogot, (felesége Válti-leány), a ki aztán 1447-ben e birtokok fölött (Kápolnaföldén kívül) a mihályi Ugrinokkal egyezkedik. (1353: Anjouk. okmt. VI. 97., 1355: Hazai okmt. I. 213., 1356—7: U. o. 215—217., 1366: U. o. 249., 1393: Dl. 8012; 1444: Békássy cs. llt., 1447: Kisfaludy cs. llt.)

Varbóki cs. Másként: varbóki Nagy. — L. a Mihályi (Linkóháti) cs. a.

Várkonyi cs. L. az Amade cs. a. Győr- és Pozsonym.-ben.

Varsányi (**Vassányi**, **Vossányi**) cs. L. K(a)rákó és Varsány helys. a.

Vasallyai cs. Azaz: Avasallyai. — L. a Koltai cs. a.

Vásonykő melletti pálosok. L. Kinizsi Pálnál. — V. ö. 1506: Dl. 21571., 1507: Dl. 21728.

Vasvár (kereszturi) cs. Voswar dictus. (1422: Dl. 11275; 1423: Dl. 11403.) A Jánosháza vidéki Kereszturt kell értenünk.

Vasvári cs. Lőrincz (1484-ben: nemes) «servitor domorum regalium thavernicalium» s általa atyja: **Fodor** János, testvére: **Péter** és széplaki Bothka Benedek kapják 1481-ben Mátyás királytól: Töttös-Bir és Egyházas-Dorog helységek, valamint Által-Bir pusztá részeit, mint a magbanszakadt-Töttös-biri Péter birtokát. Ugyancsak Lőrincz kapja 1484-ben: Dorogot és Jobbágyit kir. új-adományul. 1485-ben már vasvári **Fodor** (János fia) **Lőrincz** mint budai kanonok és vasvári **Kalmár** Péter egyezkednek a magbanszakadt Biri Jeromos után maradt s szintén kir. adományul nyert: Dorog, Töttös-Bir és Által-Bir részei fölött széplaki Bothka Benedekkel. 1486-ban Vasvári Lőrincz (honorabilis servitor domus nostre thavernicalis) kapja a királytól ismét: Töttös-Bir, Egyházas-Dorog és Által-Bir részeit, mint a magvaszakadt Töttös-biri Péter birtokát. Ugyanő, atyjával Fodor Jánossal s testvérével vasvári Kalmár Péterrel és ennek fiával Andrással együtt még ez évben megvásárolta a széplaki Bothka Benedek (és neje) dorogi és két biri részeit. Vasvári Lőrincz, mint budai kanonok, e birtokairól 1504-ben a vasvári káptalan javára lemondott. (1481: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 16., 1484: U. o. n. 24., 1485: U. o. n. 27., 1486: U. o. f. 8. n. 1. és 2., 1504: U. o. f. 9. n. 9. és 11.)

Vasvári káptalan. 1217-ben: Milik, Kiniz (Kenéz), Mosó, Megyehid és Szilvagy praediumok, Vasvár és vidéke, Lapsa és Pácsony prediumok, továbbá Sarakad, Csécs, Dorog, Turpucz helységekben szőlők, Gyönökben föld, végül Szemenye és Geli prediumok birtokában erősíti meg II. Endre király. Később Vasvár város részein (a káptalani városon) kívül: Megyehid (1237. 1409. 1469. 1487.), Kiniz vagy Kenéz (1237. 1240. 1431. 1482., újabb részek 1323.,

Tivadar-Kenéze vagy Tivadar-bán-földe (1345. 1384.), Lapsa (1243—53., 1254. 1334.), Korkó (később: Karakó vagyis Oloszka, Csói Mácsa adomány, 1298. 1378.), Szarakad (1298.), Ivánkafölde (hasonlókép), Oloszka (része, hasonlókép és 1310. 1443. 1482., 1437-ben, másként Karakó), Korog (hasonlókép), Csehi (szőlők, hasonlókép; birtokrészek 1465.), Pácson (Várnepe-Pácson 1311. és 1338., Lak-Pácson 1340.), Szergojn (? 1311.), Szilvágy (1311.), Medgyes (a Medgyesiektől, 1329.), Kopács (hasonlókép, 1329.), Guar (malmok a Répczén, 1333.), Szent-Mihályfalva (1334. 1443.), Petrösteleke (azaz Petrócz, 1347. 1348.), Szemenye (1348. 1367. 1409.), Geli (az örkanonoké, 1374.), Zsidófölde (1386. 1413. 1414. 1443. 1524.), Szécsen (1386 óta), Császt (1386 óta), Gerencsér (részben, 1405.), Gönyök (1409.), Pizdalaka másként Sár (1437.), Köves-szaru másként Gosztöny (részben, 1455.), Milek (1465. 1469. 1483. 1488.), Ujlak (1465.), Peczöl (a Zarkáktól, 1469. és 1487.), Lip(p)árt (1482.), Petretelke pusztja (1487.) és Csipkerek (1507.) helységekben földesur. — 1448-ban azt a kiváltságot kapta a kormányzótól, hogy mivel birtokai az elmúlt zavaros időkben sokat szenvedtek, jobbágyaik minden vámtól és 30-adtól mentesek legyenek. E kiváltságot aztán, az országnagyok ugyanakkor, majd V. László 1457-ben, Mátyás király pedig 1464-ben átirták és megerősítették. (1217: Árpádk. új okmt. VI. 383. és Hazai okmt. IV. 9., 1224: U. o. 11., 1237: U. o. 20., 1240: U. o. 25., 1243—53: U. o. 27., 1254: U. o. 35., 1272: Árpádk. új okmt. IX. 9., 1279: Hazai okmt. V. 61., 1283: U. o. IV. 63., 1291: U. o. 79., 1298: U. o. 94. 96., és Árpádk. új okmt. XII. 627., 1310: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 2. n. 13., 1311: U. o. lad. 1. f. 2. n. 16., 1323: U. o. n. 2., 1329: U. o. f. 2. n. 3., 1333: U. o. n. 12., 1334: U. o. n. 6., 1338: U. o. n. 7., 1345: U. o. n. 9., 1347: Anjouk. okmt. V. 111., 1348: U. o. 214. és Szombath. kápt. házi llt. i. h. n. 12., 1352—3: Hazai okmt. IV. 175—177., 1367: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 10., 1374: Körmendi llt. Himfyana, n. 247., 1378: Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 28., 1384: U. o. n. 15., 1386: Hazai okmt. IV. 223., és Szombath. kápt. házi llt. lad. 1. f. 3. n. 17., 1405: U. o. lad. 2. f. 6. n. 5., 1409: U. o. lad. 1. f. 1. n. 10., 1413: U. o. n. 16., 1414: U. o. f. 4. n. 19., 1431: U. o. f. 5. n. 14., 1437: U. o. n. 27., 1443: U. o. lad. 2. f. 6. n. 3., 1455: U. o. n. 20., 1465: U. o. f. 7. n. 6., 1465: U. o. n. 8., 1469: U. o. n. 10. és 12., 1482: U. o. n. 18., 1483: U. o. n. 22., 1484: Hazai okmt. IV. 432., 1487. 1488: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 8. n. 3., 8., 9. és 10., 1507: U. o. f. 9. n. 19., 1524: U. o. n. 32. — L. a Ládonyi, Vasvári és p. Zarka cs. a. is.)

Váti cs. Veszprémmegyéből. — Hihetőleg e családé volt 1418-ban és 1466-ban (Sorki-Tótfalu. 1495-ben mint a magbanszakadt Váti János birtokait adományozza (Korlátkői Ozsvátnak): Szécsen, Császd és Halastó helységeket II. Ulászló király. (1418: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. n. 140., 1436: Dl. 16416; 1495—1500: Békássy cs. llt. — L. a Mersei cs. a. is. — V. ö. 1482: Dl. 18597.)

Vég (kereszturi) cs. Wegh. (1482: Dl. 18597.) A Jánosháza melletti Keresztur értendő.

Velcseji (kis-csajtai) cs. L. Völceseji néven.

Veleméri cs. 1486: Muz. llt.

Veneckzi (Veniczki) cs. Másként: Viniczki. 1438-ban: demelki előnéven szerepel ily nevű nemes. (Vidos Kálmán okl. — L. Veneczk helys. idéz. az 1303—1333., 1308., 1439., 1466. és 1467. évekhez.)

Vépi cs. 1332: Anjouk okmt. II. 631., 1447: Muz. llt., 1449: Körmendi llt. Alm. II. lad. 8. n. 79.

Veres (kocsi) cs. Weres. (1448: Marczaltői llt. Lad. 21. f. 3. n. 2290.)

Veres (közép-gyeli) cs. 1496-ban II. Ulászló király a magbanszakadt László birtokát: Közép-Gyeli és Kis-Kovácsi pusztákon Sitkei Gergelynek és Rumi Jabaknak adta. (Muz. lltár.)

Veres (nádalyai) cs. Weres. (1450: Hazai okmt. II. 350., 1471: Békássy cs. llt.)

Veres (tyáki, jáki) cs. Weres. — A Ják nemből, Ják vagy Tyák (ma Jákfa) helyséből. (1455: Dl. 14988; 1467. 1468: Muz. llt.)

Veres (vadas-tölési) cs. Hihetőleg Sopronmegyéből. — Weres. (1480: Ostffy cs. llt. II. 19.)

Veresvári cs. L. Veresvár vár a.

Vérköi cs. 1428: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 174/175. d., 1476: Hazai okmt. IV. 428., 1478: U. o. 431.

Vidfi (csalomjai) cs. Másként: Csalomjai, Hontmegyéből. — Bekényben voltak részei. (Es nem Hetyén, mint a Turulban tévesen írja K. 1885. 3. l. — 1444: Hazai okmt. IV. 336., 1450: U. o. 361.)

Vincze (izsákfalvi) cs. Vincze. (1464: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 53. 3. 18., 1476: Körmendi llt. Himfyana, n. 570.)

Vincze (rádóczi) cs. Vincze. (1471: Körmendi llt. Major. I. 36. 38.)

Vincze (szent-györgyi) cs. L. Vasvár városnál.

Vincze (töttösi) cs. Winche. (1436: gr. Festetics cs. keszth. llt. Castrif. 181. c.)

Viniczki cs. L. Veneckzi néven.

Virágosberki cs. 1473-ban: *bereki Virágos* néven merül föl. (1431: Békássy cs. llt., 1473: Ostffy cs. llt. f. XVI. n. 59.)

Visi cs. L. az Ivánczi cs. a.

Völcese(j)i (kis-csajtai) cs. Welczey. (1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.) Völcese(j) nevű falut Sopronmegyében találunk.

Vörös (sejteri, fenyéri) cs. Werews. (1453: Dl. 14693).

Winkler (tarcsai, tarcesdorfi) cs. 1455: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 6. 13. 12.

Zalai (szent-jakabfalvi) cs. L. Szalai alakban.

Zalka (bogyiszlói) cs. Zalka. (1480: Ostffy cs. llt. f. II. n. 19.)

Zamárdi cs. Bizonyára: Somogy megyéből. — L. a Magasi cs. a.

Zámbó (mezőlaki) cs. Másként: *Mezőlaki*, Veszprémmegyéből. — Még I. Lajos királytól (1373—75.) kapta (Miklós ó-budai várnagy) Köcsk, Zsédény (Zsédöny), Filipföldre, Gelse, Oszkó és Mézadó helységeket, részben a Nádasd nembeliek (mákvai vagyis gersei Petők) birtokát, s mint látszik e nemzetségnek még más jószágait is. E birtoklás miatt a g. Petők 1395-ben: Sárffő-Mézadó, Nagy-Mákva és Mihalolecz — 1405-ben: Pápócz, Mihalolecz, Nagy-Mákva és Sárffő-Mézadó, — 1419-től egész 1470-ig pedig: Pápócz, Mihalolecz, és Nagy-Mákva helységekre nézve nem szüntek meg tiltakozni a m. Zámbók s általuk

Bokodi vagy Bakodi Györgyné (1370.) valamint a pápóczi prépostság és per-jelség (1405—1470.) ellen is. Bakodiné, (Mezőlaki János leánya) már 1422-ben jogot tartott: Mákva (Nagy-Mákva), Rennök, Szent-Mihály, Mihalócz, Farkasfalva, Mézadó és Nádasd részeihez. Bel-Mura (Mura-Szombat) vidékén (a hol pl. Mihalócz feküdt) a Zámbókat még 1478 táján is birtokosoknak találjuk. Mindezekén kívül a Sorok mentén is voltak jószágaik, legalább a XIV. században. 1381-ben kapta, ugyanis az említett Miklós a magvaszakadt Demeteri János részeit: Demeteri, Szent-Leonárd és Szent-Iván helységekben. — Az 1538. évi adólajstrom szerint Mákva és Renök (Rönök) táján még mindig terjedemesebb birtokok urai voltak. (1372: Haz. okmt. I. 269., 1373—75: Dl. 6195. 6196. v. ö. 1373: Sopr. oklt. I. 405., 1381: Dl. 6771; 1382: Pozsonyi kápt. orsz. llt. 14. 3. 3., 1386: Dl. 7195; 1387: Kismart. llt. 14. N. 408., 1393: Dl. 25857; 1395: Zalam. oklt. II. 273., 1405: Sopr. oklt. I. 572., 1419—1470: Zalam. oklt. II. 416., 1422: Muz. lltár, 1464: Dl. 16074; 1478: Körmendi llt. Alm. II. lad. 5. n. 5. — L. Pápóc város illetve a gencsi Boda, gősfalvi Gős és gersei Pető cs. a. is.)

Zarka (peczöli) cs. Zarka — 1329-ben Vált és Sarma(s)d föld és részeit kapták — már mint peczöli Zarkák — I. Károly királytól. Utóbbihoz Vép városával szemben 1374-ben is jogot tartottak. 1352-ben Porpác határát járták meg számukra. 1397-ben Karakón vásárolnak részeket, melyeket aztán 1489-ben a Polyániaknak zálogosítottak, majd 1481-ben adtak el. 1469. táján Peczellen és Megyehidon, 1487-ben ismét Megyehidon idegenítettek el némi részeket a vasvári káptalannak. (1329—1352: Anjouk. okmt. V. 590., 1352. 1397. 1455. 1467. 1510: p. Zarka cs. llt., 1353: Anjouk. okmt. VI. 97., 1377: Dl. 6462; 1391: Muz. llt., 1396—1482: Dl. 8144; 1396: Dl. 8144; 1397: Haz. okmt. II. 160. és Sopr. oklt. I. 525., 1405: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 6. n. 5., 1414: Dl. 10176; 1426: Dl. 11813; 1437. 1452. 1457. 1489: Muz. llt., 1459. 1481: Dl. 15404; 1465: Dl. 16199; 1469: Szombath. kápt. házi llt. Lad. 2. f. 7. n. 10., 1483: U. o. n. 20. és 21., 1487: U. o. f. 8. n. 3. — L. Szalonak vár és a Mileki cs. a.)

Zarka (szigeti) cs. Zarka. (1478: Körmendi llt. Fam. misc. n. 223.)
A mai Őri-Sziget értendő.

Zavar (kis-nardai) cs. Zauar. Zonar? (1478: Körmendi llt. Fam. Misc. n. 223.)

Zél (Zeél) cs. L. Szél alakban.

Zerke (bogyzislói) cs. Zerke. (1474: egerszegi Kemény cs. llt.)

Zober (felső-szelestei) cs. Zober. Sewber? — Hihetőleg a Ják nemből. (1471: Muz. llt., 1479: Körmendi llt. Alm. I. lad. 8. n. 2.)

Zongor (bódi) cs. Zongor. (1507: Dl. 21774.)

Z(o)vajki (biri) cs. Zwayky. (1481: Szombath. kápt. házi llt. lad. 2. f. 7. n. 16.) Zowayky. (1481: Kisfaludy cs. llt.)

Zöld (ovadi vagy avadi és szecsődi) cs. Zewld. (L. a Sennyei és Sze-csődi cs. a. V. ö. 1453: gr. Erdődy cs. galgóczi llt. 50. 2. 17.)

Zsebeházi cs. Avagy: Sebeházi. — 1480-ban: Veniczken is birtokos. (Ostffy cs. llt. II. 19.)

Zsidó (barkóczi) cs. Sydo. (1436: Dl. 12947.)

Összesen 602 birtokos.

FŐISPÁNJAI:

Ismereteselek: 1437-ben és 1438-ban: gersei Pető(-fi) János fiai: László (már 1429-ben, 1434-ben, 1435-ben, és 1436-ban is) és Pető (már 1435-ben is); 1438-ban egy ízben Szécsi János, *a királyné* étékfogó-mestere; 1439-ben: Szécsi Miklós; 1440-ben Szécsi János; 1441-ben ismét gersei Pető László és Pető; 1442-ben Kanizsai Imre; 1452-ben Szécsi János; 1453-ban Szécsi János és Miklós; 1454-ben Szécsi János; 1458-ban Kanizsai Imre; 1460-ban Kanizsai Miklós és László; 1462-ben ugyanők; 1469-ben monyorókeréki Elderbach Pertold; 1476-ban Kanizsai László. (1423: Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 24. f. 1. n. 1., 1429: U. o. n. 2., 1434: Zalam. oklt. II. 483., 1435: Gyömrői llt. XXIII. 1. 57., 1436: Dl. 12885; 1437: Dl. 13103. és Szombath. kápt. házi llt. Lad. 1. f. 5. n. 27., 1438: Zalam. oklt. II. 493., Lajtafal. llt. Illésh. Lad. 24. f. 1. n. 3., Fejér, XI. 99. és Körmendi llt. Alm. IV. lad. 8. n. 263. és 1439: Békassy cs. llt., 1440: Dl. 13585; 1441: Sopr. oklt. II. 302., 1442: Gyömrői llt. XXIII. 65. és 66. és Dl. 15764; 1445: Sopron vár. llt. IV. D. VII. 521., 1452: Körmendi llt. Alm. II. lad. 9. n. 88. és Kismart. llt. 47. L. 12., 1453: Muz. llt., 1454: Pozsony vár. llt. Lad. 37. sect. 2. n. 24 c/4., és Hazai okmt. IV. 381., 1458: Sopron vár. llt. Lad. IV. D. fasc. 6. n. 452., 1459: Muz. llt., 1460: Sopr. oklt. II. 408. és Dl. 15437; 1462: Dl. 15740. és 15764; 1469: Dl. 36706; 1476: Kismart. llt. 14. N. 410.) Ezenkívül Rumi János (Hans) egy 1445. évi missilis levélben «Graff Eysenburger Graffschafft» címet visel, de hihetőleg csak alispán volt (Sopr. vár. llt. IV. D. VII. 521); Kanizsai László kir. főlovászmester és zalamegyei (fő-)ispán pedig három (előttem) ismeretlen keletű oklevélben címeztetik vasmegyei (fő-)ispánnak. (Sopron vár. llt. Lad. IV. D. f. 6. n. 457. 459. és 468. 1460—1464. körül.)

ÖSSZEGEZÉS.

	M e g y é k	Várák	Városok	Helységek	Birtokosok
1	Temes	30	22	990	390
2	Krassó	13	10	290	84
3	Keve	3	3	66	30
4	Torontál	1	4	52	45
5	Bács	5	16	316	281
6	Bodrog	7	12	213	217
7	Szerém	17	14	223	66
8	Valkó	33	34	1182	260
9	Pozsega	21	15	450	214
10	Baranya	19	27	922	540
11	Somogy	16	25	939	728
12	Vas	23	22	804	602
Összesen:		188	204	6447	3457
Az I. kötet összege:		197	253	6426	4370
Az I. és II. köteté együtt:		385	457	12873	7827

